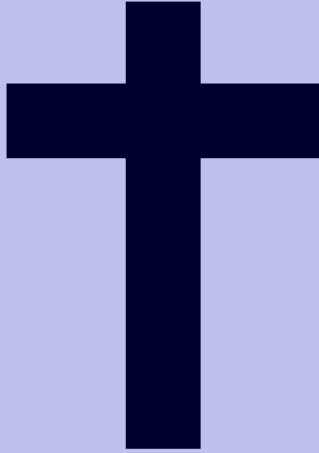

Teoso sãkire
amaneri

New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

Teoso sãkire ameneri

New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed

Contents

Mateo	1
Marko	70
Arókasi	110
Xoão	182
Átosi	230
Homano	291
1 Koríto	319
2 Koríto	343
Karásia	360
Épeso	371
Piriposi	381
Koroso	388
1 Tesarónika	395
2 Tesarónika	400
1 Tximótxio	403
2 Tximótxio	411
Txito	417
Piremô	421
Epireo	423
Txiako	444
1 Petro	451
2 Petro	459
1 Xoão	464
2 Xoão	471
3 Xoão	472
Xota	473
Apokorípisi	476

MATEO

Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(*Arókasi 3.23-38*)

¹ Xesosi Teoso mereëkiti itxaua. Uai aua Xesosi apika atokiriakorini uãka. Xosee inakori Xesosi iri atoko ñkorapokoriti. Apraãoni, Taviini pakini Xesosi apika atokiriakorini atoko. Ininiã Xesosi Taviini, Apraãoni pakini imi atoko itxa.

² Ininiã ia atoko itxa:
Kitxakapirĩka Apraão, Isaki iri.

Isaki, Xakoo iri.

Xakoo, Xotaa itariakorikata iri.

³ Xotaa, Péresi, Sera pakini iri. Inorona Tamara.

Péresi, Ésirõ iri.

Ésirõ, Arão iri.

⁴ Arão, Aminatapi iri.

Aminatapi, Nasoõ iri.

Nasoõ, Sáomõ iri.

⁵ Sáomõ, Póasi iri. Póasi inoro Haapi.

Póasi, Opetxi iri. Opetxi inoro Hotxi.

Opetxi, Xesee iri.

⁶ Xesee, Tavii iri. Tavii Isaeokini auñte itxaua.

Tavii, Saromão iri. Saromão inoro mitxi Oria ñtanoro. Eereka Tavii takaro oa.

⁷ Saromão, Hopoão iri.

Hopoão, Apia iri.

Apia, Asa iri.

⁸ Asa, Xosapaa iri.

Xosapaa, Xorão iri.

Xorão, Osia iri.

⁹ Osia, Xotão iri.

Xotão, Akasi iri.

Akasi, Esekia iri.

¹⁰ Esekia, Manasee iri.

Manasee, Amõ iri.

Amõ, Xosia iri.

¹¹ Xosia, Xekonia itariakorikata iri. Iuasaaki ñkorakanani kãkiti Isaeokini mañkaãka. Papirõnia tixinimoni anikaãkana.

¹² Papirõnia anikikona atoko,

Xekonia, Saratxieo iri.

Saratxieo, Soropapeo iri.

¹³ Soropapeo, Apiotxi iri.

Apiotxi, Eriakiĩ iri.

Eriakiĩ, Asoo iri.

¹⁴ Asoo, Satoki iri.

Satoki, Akĩ iri.

Akĩ, Eriotxi iri.

¹⁵ Eriotxi, Ereasa iri.

Ereasa, Mataã iri.

Mataã, Xakoo iri.

¹⁶ Xakoo, Xosee iri. Iua Xosee, Maria ïtaniri. Xesosi, iuara Teoso Mereëkiti itxaua. Inoro Maria.

¹⁷ Apraão, iua ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apika mekaniri ãkiri, apika mekaniri apika mekaniri, apiko itxaãpota. Tavii auakasaaki, katosipeka pakini ninoa uãka. Eereka aua Tavii, Tavii ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apiko itxaãpota. Katosipeka pakini ninoa uãka. Iuasaaki-ika Xoteoakori anikaãka Papirónia tixinimoni. Ninoa mekaniriakori katosipeka inakasaaki, Xesosi iponaniãpeka.

Xesosi Iponaniini Pirena

(Arókasi 2.1-7)

¹⁸ Ia atoko itxapaniko Xesosi. Teoso mereëkiti iponaniãkasaaki, Maria ominapatari Xosee. Oïtaniriuatini apisapanika, omotokiãri amarini Erekar Matamatakoti sikakiti. ¹⁹ Xosee uãkatari Maria kamari maerekati ãtikata. Atão inakarinoka kamakari iua, ininiã kona inirekari kãkiti imaropiretiniri oa kamixi onini. Kãkiti sauaki osiniã, Xosee ! inirekaro opëtauatini, kotxi erekari kamakari iua. Ininiã inirekari itakanapiniro oa, ixika kãkiti mimarotakaniã. ²⁰ Ikara atoko inini ixiniremoni, Teoso nitiri iaxitikiri apoka itaponemoni. Ininiã itxa:

—Xosee, Taviini apika mekaniri pite. Kona pipikapero Maria papakapini pïtanoro ïkapani, kotxi Erekar Matamatakoti, iuara kamixipeka txïkitakaro. ²¹ Auako oa ãkiri. Pitakauãkatariko Xesosi itxauako, kotxi imakatzakari kãkiti maerekani —itxa Teoso nitiri.

“Xesosi” popïkari sãkireë, iuatxikana, “Kãkiti Maerekani Makatxakakari,” itxa.

²² Apikomoni Teoso nitiri txari:

—Ikara atoko inakari auapeka, kotxi kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari ikara sãkiretxi. ²³ Kitxakapirïka ia atoko itxa:

Hïkenakotari. Sito kikikata masirïkato mixiuatako. Auako oimi.

Itakauãkatakãka Emanoeo inakori —itxa Teoso nitiri Xoseemoni. “Emanoeo” popïkari sãkireë “Teoso atekata aua.”

²⁴ Xosee merekasaaki, iua auikari Teoso nitiri sãkire. Ininiã ïtanorouata Mariakata. ²⁵ Eereka amarini iponaniãkasaaki, Xosee takauãkatari Xesosi itxaua. Amarini iponaniini apisa iua lisirïka Mariakata.

2

Atokatxi Pokïkinimoni Auakani

¹ Xesosi iponaniã Pereë inakori sitatxiti, Xotéia tōpa, Erotxi auïtetxi inakasaakiua. Iuasaaki atokatxi pokïkinimoni auakani sari Xerosareë sitatxitimoni Pereë takote. Iõriki imarotakani ninoa.

² Ininiã itxana kãkitimoni:

—Naniparari amarini Xoteo auïte inakariua? Ate itikapekaro iõrikite atokatxi pokïkinimoni. Oa iõriki oerekaua auïtetxi Apiananiri iponaniãpeka. Ininiã ate apoka uai akapotoreëkiniua iua apisatoõ, kotxi Apiananiri itxaua —itxana ninoa.

³ Erotxi ikara ikenakoenetakasaaki, kona erekaxinireri. Kona inirekari ãti auïtetxi apokini. Ininiã ikinimane Xerosareë auakani kona erekaxinirena, kotxi ninoa pïkari Erotxi. ⁴ Ininiã iua apotiitana sasetotxi auïteakori, kaiõkatsoparerini pakini. Ininiã Erotxi pimaãna:

—Nanipa Teoso Mereëkiti iponaniãko? —itxa.

⁵ Ninoa apakapapiretari:

—Pereē sitatxiti, Xotéia tōpa aua. Ia atoko itxapaniko Teoso sākire sāpiretakari iōkatsopatakiti kitxakapirīka:

⁶ Pereē sitatxiti auakani, Xotéia tōpa, hīte sitatxine poiāori, iuaritika kona hīpētatauatape, kotxi hīte sitatxineē iponaniāko Isaeokini auīte. Kākiti mīkiikakari itxauako

—itxa ninoa auītetxiakori Erotximoni.

⁷ Ininiā Erotxi akiritana ninoa iōriki imarotakani, ninoanani imisākiretini ikapani. Ininiā ipimaāna:

—Mitxipitipanika kirisaakipa hītikataro oa iōriki? —itxa ninoamoni.

Ininiā ninoa sāpiretari. ⁸ Iposo atoko iokanatana Pereēmoni:

—Hīsako Pereēmoni amarini hinitini ikapani. Hāpokasaakiri, hīsāpiretano. Ininiā nota apaka sako, iua apisatoō nikapotoreēkiniua ikapani —itxa Erotxi.

Txamari inirekari okiniri Xesosi, kotxi inirekari āti auītetxi auini.

⁹ Erotxi sākire ikenakotakana atoko, ipotorikana. Iōriki atokatxi pokīkinimoni itikakitona iikiika. Anikana Xesosi auinimoni. Iuaātaā oa iōriki iotoka. ¹⁰ Ninoa atamatakasaakiro iōriki, iteene ipoxokoniuatana.

¹¹ Ininiā apokana aapoko. Īroāna. Apokarina amarini inoro Mariakata. Ininiā ikapotoreēkauana Xesosi apisatoō. Itxarina:

—Apiananiri pitxaua. Aāuīte pitxaua —itxana.

Iposo atoko itiina imakatzakana. Ininiā imakatzakarina erekari imīkitina auītetximoni isikakitina ikapani. Isikarina oro, īsēso inakori, miha inakori pakini. Īsēso, miha pakini kamariāro peerekari. ¹² Ininiā eereka Teoso sāpiretana iōriki imarotakanimoni itaponeēna:

—Kona hīkanapiriāpe Erotximoni —itxa Teoso ninoa taponemoni.

Ininiā ninoa kanapiriākasaaki auinimoni, āti kimaporitimoni isana.

Exitomoni Xosee, Maria Pakini Sini

¹³ Iōriki imarotakani sipeka atoko, Teoso nitiri iaxitikiri sāpiretari Xosee itaponemoni:

—Paiamata. Pōkitikaua. Panikari amarini, inoro apaka Exito tixinimoni. Himiteka. Kona hīkanapiriāpe nota masāpiretakanisaakii, kotxi Erotxi nitari amarini okiniri ikapani —itxa Teoso Xoseemoni.

¹⁴ Ininiā Xosee:

—Nisapitikako —itxa.

Ininiā iua ikanōkatika Xosee ōkitikaua. Aiamata Exito tōpamoni isini, amarini anikini ikapani. Ininiā imimitekari amarini inorokata Exitomoni. ¹⁵ Erotxi ipinakasaaki, iusaaki ikanapiriāko. Kona ikanapiriā Erotxi ipinini apisa. Ia atoko itxapaniko kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakiti:

Nakiritariko namarite Exito tixini itakanapini.

Amarini Okiko Pirena

¹⁶ Erotxi imarotakasaakiri iōriki imarotakani sipe inakasaaki, ! imisākiretaikarina iua, ininiā iua omanākarauata. Ininiā amarini ipikananipeka inakanuia, apaka axapitipanika inakanuia, imakinikana okākitaka Pereē sitatxitiā auakani. Ikara atoko itxa, kotxi iōriki imarotakani sāpiretari ipikananipeka oa iōriki tokiā. ¹⁷ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xeremia inakori sāpiretakiti iaōka auape iusaaki.

¹⁸ Iua txari:

Hamaa sitatxiti ikenakotaākako ātsaātxi. Hakeo atoko sitoakoro txiapatako oimiakori matinani. !Onirekari kākiti mīkapiritiniro oa, kotxi oimiakori kona auaika.

Exito Tixini Ikanapiriinina

¹⁹ Erotxi ipinaka atoko, Xosee Exito tixini auakasaaki, Teoso nitiri misākiretari iua itaponemoni. ²⁰ Itxari:

—Pōkitikaua, pimikanapiriāri amarini, inorokata Isaeo tixinimoni. Amarini kinirāo okaka inakani kona auaika —itxari.

²¹ Ininiā Xosee mikanapiriāri amarini, inorokata Xotéia tōpamoni, Isaeo tixinimoni. ²² Txamari imarotakasaakiri Akirao, Erotxi ākiri auītetxi ininiua irini tikini, Xosee pīkari Xotéia tōpa auini. Ininiā Teoso nitiri iuaīkana itaponemoni sāpiretari ātiātaā isini īkapani. Ininiā Xosee, Maria, Xesosi pakini sari Kariréia tōpamoni Isaeo tixini. ²³ Nasaree sitatxiti kaikota itxana. Ia atoko itxa kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti iaōka inini. Ninoa txari:

Nimereēkiti, Nasareekiri itxauako.

3

Xoão Kapatxisareri Sāpiretakiti

(*Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28*)

¹ Eereka Xesosi aneēpe. Iuasaaki Xoão kapatxisareri, āparaā makipakaniātaā Xotéia tōpa aua. Iuaā iua oerekari Teoso sākire kākitimoni. ² Iua txa:

—Himaerekani hītakanapako, kotxi Teoso mereēkiti paītiki apokako iua ikinipoko auite ininiua īkapani —itxari Xoão.

³ Kitxakapirīka Isaía inakori, Teoso sākire sāpiretakari, sāpiretapekari Xoão pirena. Itxari:

Auako kiki āparaā makipakaniātaā. Isāpirenauatako. Itxariko: “Hōretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itūkaāpo erekari hīkamako iua napini īkapani,”

itxa Isaía kitxakapirīka.

⁴ Xoão takari mākatxi kamero piti kamakori. Kamero kākiti pira. Ipakiotsere aamata kamakori. Inikari txītxiri. Itximari mapaā itopakero.

⁵ Kākiti Xerosareēkini, ikinimane Xotéia tōpakini, ikinimane Xotāo tinikata auakani pakini sari ikenakotinirina īkapani. ⁶ Iuaā ninoa sāpiretari Teosomoni maerekati ikamakitina, imaerekani imakatzakini īkapani. Eereka iua patxisatana Xotāo uiniti.

⁷ Txama Xoão atapakasaakina pariseoakori, satoseoakori pakini apokini iuamoni ipatxisatikona īkapani, iua txana:

—Imini katsiiri anaakorirai hīte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini !aui. Hinirekari hīpatxisatiko, txamari !hinirekari hītakanapiniri himaerekani. ⁸ Hinirekiniāri himaerekani hītakanapini, ininiā hīkamariko erekari. Ikara atoko ininiā, hōerekari Teoso atāo hītakanapiniri himaerekani. ⁹ Hākixiniremoni !hīxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraāoni txaua,” !hītxapeko. Ari, nota sāpiretai hīte, Teoso nirekiniāri, iposotari ia kai soroā Apraāoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraāoni posotari anikinii Teosomoni.

¹⁰ Aamina maereka iriti atoko hītxa. Teoso iposopeka hīte ixipokini. Kākiti auari ikitaita kuanari aamina maereka iriti itokini īkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaākako. Xaminaā oka inaākanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiā Teoso kitaite kuanapeka, aamina kotsa sauakiko tīkane. Iua atokokana ininiā, Teoso aiamatapeka hīte ixipokini īkapani.

11 —Hīte nipatxisata āparaā. Hīpatxisatiko oerekari maerekati hīkamakiti hītakanapapeka. Nota tikini apoākari patxisataiko hīte Erekarī Matamatakotiā, xaminaā pakini. Apiatakari itxaua iua. ! Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatzakini īkapani, kotxi iua apiata. Nota poiāoka. Imakatzakari himaerekani, itxiko metao āki auakari arikini atoko. 12 Katarareri āpokari ahoisi otāta imakatzakini īkapani. Otāta arikaāka. Oki nīkataāka ikiena nīkatikoātaā. Iua atokokana Teoso nīkatariko kākiti erekarini. Maerekati kamakani arikaākako xamina maxipoākatiā —itxa Xoāo.

Xesosi Patxisatiko Pirena
(*Marko 1.9-11; Arókasi 3.21-22*)

13 Iuasaaki Xesosi pоторika Kariréia tōpa. Isari Xotāo uunitimoni, Xoāo patxisatiniri īkapani. 14 Txamari Xoāo txari Xesosi:

—Pite nirekatari nota patxisatinii? ! Apakata, kotxi pitemoni maerekati lauari. Notara nirekari pite patxisatinino nota —itxa Xoāo.

15 Xesosi apakapapiretari:

—Apakatapitika pipatxisatinino. Uatxa akamariko ikinika Teoso nirekaākiti —itxa.

Ininiā Xoāo:

—Ateeneka.

16 Eereka ipatxisataāka atoko ikanīkiīta imiriī. Iuasaakipeka iaxiti takaka. Ininiā kākiti atapari Erekarī Matamatakoti katxakaāpotini kamao atoko inakari. Xesosimoni oāpoka. 17 Eereka Teoso sākirauata iaxiti:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa Teoso.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(*Marko 1.12-13; Arókasi 4.1-13*)

1 Erekarī Matamatakoti anikari Xesosi āparaā makipakaniātaā Satanasi atamakaerekatiniiri īkapani. 2 Iuaā Xesosi takanapari inipokotini Teoso imisākiretini īkapani. Koarēta pokamara, koarēta īkanōkati pakini itakanapari inipokotini. Ininiā inatxikatani iuani.

3 Ininiā iuasaakiika Satanasi apoka Xesosimoni. Iua kata-makaerekareri itxaua. Itxari:

—Pite Teoso ākiri pininiāua, ininiā ere kai soro komiri pitxīkitaka —Satanasi txari Xesosi.

4 Xesosi apakapapiretari:

—Kona nikamari pite paniātakiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kona komirinanini txīkitakari kākiti ātipirika auini tīkane. Ikinika Teoso sākirera txīkitakari kākiti ātipirika auini tīkane

—itxa Xesosi Satanasimoni.

5 Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareēmoni. Iua sitatxi akiritaāka Teoso nākiti. Satanasi anikari Xesosi Teoso misākiretiko aikotimoni apiata otano tsokitiri nopini. 6 Ininiā Satanasi txari Xesosi:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane. Ninoa maikai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini lauari. Kona kai soro karotari pikiti,

—itxa Satanasi.

⁷ Xesosi apakapapiretari:

—Teoso sākire iōkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone.

⁸ Eereka Satanasi anikari Xesosi ātiātaā iuaīkana. Itano xiratarimoni anikari. Iuaā Satanasi oerekari ikini itixiti, ikinika tūtxiti iuaā auakari pakini. ⁹ Ininiā itxa:

—Pikapotoreēkiniāua nota apisatoō piteosonetinino, ininiā ikinika nisikaiko —itxa Satanasi.

¹⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone, iuanokara piteosoneta. Iua īkapaninokara pi-parīkauatako

—itxa Xesosi.

¹¹ Ininiā Satanasi takanapa txari iua. Ininiā Teoso nitiriakori iaxitikini apoka Xesosimoni inīkatinirina īkapani, kotxi itapara !auaika.

Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa
(Marko 1.14-15; Arókasi 4.14-15)

¹² Xesosi kenakoenetakasaakiri Xoão kapatxisareri kateia āki takiko, isari Kariréia tōpamoni. Nasaree sitatxitimoni isa. ¹³ Ininiā eereka itakanapari Nasaree sitatxiti. Kapanaoō sitatxitipeka aua itxa. Kapanaoō, Kariréia poa takote, apaka Seporō, Natarii pakini tōpati takote. ¹⁴ Kitxakapirīka Isaía, Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari, iuaā Xesosi auako. Ia atoko Teoso sākire txapeka:

¹⁵ Seporō, Natarii pakini tōpati ipoa mitari takote, Xotāo uiniti ipiniā. Kākiti takauākatari iua itixi, Kariréia tōpa. Xoteo minakaniua tixine itxaua. Iuaā Erekari apokako. ¹⁶ Ninoa kākiti, ipiā auakani, ! imarotari Teoso. Ipīkaniātaā ninoa auanāta. Ninoa atamatariko tirikapi. Ikamara mitari. Iua tirikapi iopinipokotako ipiā auakani sauaki.

Ikara atoko itxa Isaía kitxakapirīka.

¹⁷ Xesosi apokasaaki Kapanaoō sitatxiti, imipotorikari oerekarauatini. Ia atoko itxa:

—Himaerekani hītakanapa, kotxi iposope Teoso hñauite ininiua —Xesosi txana ikinipoko kākiti.

Xesosi Akiritari Ipi Ipi Pakini Kokatsaāriti
(Marko 1.16-20; Arókasi 5.1-11)

¹⁸ Xesosi Kariréia poa tiniā itīpokotakasaaki, itikari ipi kiki, Simāo Petro inakori, itari Ātree inakori pakini. Itakanātarina hetxi. Kokatsaāriti itxauana. ¹⁹ Ininiā Xesosi akiritana ninoa:

—Masa notakata. Hītakanapariko hōkatsaātini parīkatxiti. Noerekaiko hīte Teoso sākire hōrekini īkapani, kākiti imarotini īkapani —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiā iusaakiika ninoa takanapari okatsaātinina. Xesosikata sa itxana.

²¹ Apikomoni itīpokotakasaaki, atamatana Txiako, Xoão pakini. Sepe-teo anaakori itxauana. Ninoa irikata kanauā auanāta. Ihetxina iot-saānātana. Ininiā Xesosi akiritana ninoa. ²² Iusaakipeka itakanaparina iri, kanaua pakini. Xesosikata sa itxana imoianatinirina īkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini
(Arókasi 6.17-19)

²³ Xesosi sari ikini Kariréia tōpamoni. Aiko Xoteoakori apotiitiniātaāua isa. Iuaā isāpiretana Teoso iokanapirena erekari, Teoso kākiti auīte inini pirena. Apaka erekapeka itxīkitakana amianatakani. ²⁴ Xesosi kamakiti, apaka isāpiretakiti, iaripiretapeka ikinika Síria tixini. Ininiā kākiti minana itomaneri amianatakani iuamoni. Ikini sereti amianari auakini sari iuamoni. Kākiti maerekati matamatakoti Šatanasi nitiri auaitotakiti apoka iuamoni. Apaka kākiti mapitxiritakani apoka. Apaka titinanakakari amianariti auakini apoka. Apaka kākiti maposota tīpokotakani pakini apoka Xesosimoni. Ikinikana erekape itxīkitakana ninoa. ²⁵ Itomaneri sari iua tikini. Kākiti Kariréiakini, tesi pakini sitatxitikini, Xerosareēkini, kākiti Xotéia tōpakini, Xotāo uiniti ipiniākini pakini sari iua tikini.

5

Xesosi Sākirauata Ixirata Auīte Nopini (Kapítoro 5, 6, 7)

¹ Xesosi itomaneri kākiti atapakasaaki, ixirata nopini isa, topāka itxa oerekarauatini ikapani. Imoianariakori apotiitaua iuamoni. ² Iuasaaki oerekana ia sākiretxiti:

Kirimonipa Teoso Sikatari Erekarī? (Arókasi 6.20-23)

³ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa nirekari Teoso nireēkiti ikaminina, iuaritika imarotarina !iposotarina Teoso nireēkiti ikaminina, ininiā amanaārina Teoso sikaposotiiretinina ninoa. Teoso takari erekari kākiti ikara atoko inakanimoni. Ninoa sari Teoso auītetxi ininiātaāua.

⁴ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni. Mitxi ninoa txiapata imaerekanina xika. Ininiā eereka Teoso mīkapiritana ninoa, amarini mīkapiritiko atoko.

⁵ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni. Pataparaxinirena ninoa, iuaritika !itxitarina āti. Iamonīkarina āti. Teoso sikanipakariko ikinika itixi ikara atoko inakanimoni.

⁶ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa iteene nirekari erekarinoka ikaminina. Nipokori inirekinina atoko, āparaā inirekinina atoko, ninoa iteene nirekari erekari ikaminina. Ininiā Teoso sikana ninoa ikinipoko erekari inirekakitina.

⁷ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa amonīkari ninoa misiritakani, ininiā iua atokotxikana Teoso amonīkanako ninoa kaamonīkarerini.

⁸ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari Teoso nireēkitinoka, ininiā ninoa aōkitariko Teoso.

⁹ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni, kauārerinimoni. Ninoa parīkauata neenamataxi xipokini ikapani. Ininiā ninoa akiritaākako Teoso anaakori.

¹⁰ —Teoso takari erekari kākitemoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari erekari, ininiākara apanakini kākiti misiritana. Ninoa erekari kamakani auako Teoso auītetxi ininiātaāua.

¹¹ —Teoso takari erekari hītemoni, apanakini misiritakasaakii, imisākirepiretakasaakii, aāpirena ikamakasaaki hītemoni nota sākire hāuikini xika. ¹² Poxokonoka hītxako, kotxi Teoso sikai hīparīka īki ito, itixine hāpokasaaki. Hīte misiritiko atokokana Teoso sākire sāpiretakani kitzakapirīka misiritaāka, ininiā hīpoxokoniuatako —itxa Xesosi.

*Iōkira Pirena**(Marko 9.50; Arókasi 14.34-35)*¹³ Iuaĩkana Xesosi sákirauata:

—Iōkira erekaro atoko hĩtxaua ikinimane ĩkapani. Iōkira matxoatapeka onakasaaki, ininiã !apakata otxoa kanapiriini iuaĩkana. Ininiã oōkaãka. Kãkiti kitakaro, kotxi kona otxaika.

Tirikapi Pirena

¹⁴ —Tirikapi atoko hĩtxaua ikinimane kãkiti ĩkapani. ! Hĩposotari hĩkipatiniri sitatxi xirata nopini auakari, kotxi ikinimane atamatariri tirikapi. ¹⁵ Kãkiti ! itakari tirikapi kopiti ãki. Itakarina itano ikini aapokotxiti iopinikini ĩkapani. ¹⁶ Iua atokokanera hĩtxako, kotxi erekari hĩkamakiti tirikapi kamara atoko itxa. Erekarinokara hĩkamako. Ininiã apanakini atamatariri erekari hĩkamakiti. Ininiãra itxarina aĩri iaxitikirimoni: “Peerekai pite.”

*Teoso Sãkire Moisesi Apakapakiti*¹⁷ Iuaĩkana Xesosi sákirauata:

—Kona hĩtxape: “Xesosi xipokariko Teoso sãkire Moisesini apakapakiti,” kona hĩtxape. Apaka, “Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti Xesosi xipokako,” kona hĩtxape. Kona ikara inakari !nixipoka. Nota ina ikinipoko ninoa sãpiretakiti nikamini ĩkapani. ¹⁸ Atãopitika ikinika Teoso sãkire apokako. Kona xatiki Teoso sãkire iōkatsopatakori kona xipoka. Iaxiti, itixi pakini xipokini apisa Teoso sãkire !ixipoka. Apokapitikako imakinika isãkire. ¹⁹ Teoso sãkire ipaniãtakiti apiari aua, apaka poiãori aua. Kãkiti makamakaniãri ikinika Teoso sãkire, oerekiniãri apanakini ikinika Teoso sãkire imakamakani ĩkapani, poiãori itxaua Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ãti kãkitipekana, ikaminiãri ikinika Teoso sãkire, oerekiniãri apanakini ikinika Teoso sãkire ikamini ĩkapani, apiari itxaua Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ²⁰ Ia nisãpiretai. Kaiōkatsopareriakori, pariseoakori pakini ! ikamari atão inakari Teoso nireẽkiti. Ininiã hĩte kaminiãri ninoa atokotxikana, !hãuiritaãka hĩĩroini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Atão inakari Teoso nireẽkiti hĩkaminiã, hĩĩroãpitika iuaã.

Omanãkaretxi Pirena

²¹ —Hĩte imarotari kãkiti kitxakapirĩka sãpiretaãka. Ia atoko inaãka: “Kona apanakini hõkape. Kokaniri anikaãkako imisiritikomoni,” inaãka kitxakapirĩka. ²² Uatxa apikomoni nota sãpiretaiko hĩte. Maxikatiĩka pomanatiniãri pitari, panikaãkako pimisiritikomoni. Pite napetiniãri pitari, ininiã auĩtetxiakori misiritapitikai. Pakiritiniãri pitari: “Kĩĩkitei,” ininiã pimisiritiko paĩtki apokako. Nota txai hĩte, kona erekari kokaniri. Iua atokokana kona erekari hinaperauatini. Hinaperauatiniã, ininiã maerekani misiritikoãtaã hĩsapitikako.

²³ —Ininiã hĩsikaasaaki Teoso apisatoõ hĩsikasakiti hĩsikini ĩkapani, iusaasaki hĩxinikari hĩtari homanatakiti. ²⁴ Iusaasakiika hĩtakanapariko hĩsikasakiti iuaã hĩsikini apisa. Hĩsako katimaritika homanatakitimoni. Himisãkiretari, homanãkare hĩxipokini ĩkapani. Iposo atoko kanapiriã, hĩsikasakiti tĩkane sika hĩtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

²⁵ Iuaĩkana Xesosi sákirauata:

—Kãkiti kinirão apoĩtakiniãi, ininiã pimisiritiko mereẽkarimoni iua inikiniã apisapanika, katimariã pisa iuamoni. Pimisãkiretari iua, kotxi pimisiritiko mereẽkari sikaiko pite pimisiritakirimoni. Ininiã eereka iua

takai kateia āki. Iuaā pikaikotako. Ininiā apisapanika pimisākiretariko iua pomanatakiri. ²⁶ Atāo nisāpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereēkari paniātakiti pimiūkitxitakanisaaki —itxa Xesosi.

Kipa Txīkitakai Maerekati Pikamini?

²⁷ Xesosi apikomoni sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sāpiretakori: “Pītanoro minakotatika kona pisirīkape.” ²⁸ Kitxakapirīka ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Sito atamatakari kinirāo oakata sirīkaka inakari, iuara kamapekari maerekati ākixinireē. ²⁹ Kona paupiritapiri maerekati pikamini txīkitaākari pitekata ikaikotini. Patamatakiti txīkitakiniāi maerekati pikamini, pimakatxakari poki, oka pitxari, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata Teosokata ātipirika pauini āti pokinoka pauini. ³⁰ Piuako pikikomoni auakari txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pisauaka, oka pitxa, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Api-aerekata mauakotikai pauini ātipirika Teosokata. Kona paupiritapiri maerekati kaikotini pitekata. Pitakanapariko maerekati.

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 19.3-9; Marko 10.2-12; Arókasi 16.18)

³¹ —Kitxakapirīka ia atoko itxa sākiretxi:

Pītanoro pitakanapiniā, aātsopa pisika oamoni ĩtanorotxi takanapiko aātsopati.

³² Iuaritika nota sāpiretaiko hīte, !hītakanapaperoko pītanoro. Pitakanapiniāro, ininiā maerekati pikamapitika, kotxi eereka oa atxīiti nirekakari āti kiki. Ininiā iuasaaki oa kamari maerekati apaka pite xika. Apaka oa takakari kamari maerekati. Apakata pitakanapiniro pītanoro, ātikata osirīkiniā —itxa Xesosi sākire.

Atāopitika Inakari Sākiretxi

³³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sākiretxiti. Ia atoko itxapaniko: “Hīkamariko imakinika hīkamaenetakiti. Hīkamariko hīkamaenetakiti Teoso ĩkapani,” itxa. ³⁴ Notara sāpiretai hīte apikomoni: “Nikamapitkariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Teoso tixine uāka, kotxi iuaā Teoso auītetxi ininiātaāua. “Nikamapitkariko,” pinakasaaki, kona apikomoni pakiritape. ³⁵ “Nikamapitkariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri itixi uāka, kotxi Teoso uai aua apaka. “Nikamapitkariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Xerosareē uāka, kotxi auītetxi Apiananiri sitatxine itxa. ³⁶ “Nikamapitkariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri pikii uāka, kotxi !apakata pitxīkitakiniri piāko pomama inini, kasarori inini. Ātika piāko kona piposotari pitxīkitakiniri kasarori inini, pomamari inini. ³⁷ “Ari,” pinakasaaki, pikamapitkariko. “Kona,” pinakasaaki, kotxi kona piposotari pikaminiri. Kona āti sākiretxi !pikamape. Maxikatīka kamakori sākiretxiti Satanasi sākire itxaua —itxa Xesosi.

Xikatxitakanuia Pirena

(Arókasi 6.29-30)

³⁸ Xesosi oerekarauatapanika:

—Ia atoko kitxakapirīka sākiretxiti: “Neenamatxisaaki āti makatxakinīari poki, pixikatxitariko. Iuasaaki pimakatxakariko iua oki apaka. Pitsiriū pataka āti kākiti xika, pixikatxitariko. Iuasaaki iua tsiriū apaka

pimapatakako,” itxa sākiretxi kitxakapirīka. ³⁹ Txamari nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Kona hīxikatxitaipiri maerekati hītemoni auakasaaki. Āti aritiniāri pitoō, ininiā pikirioka ipinitoō iaritini īkapani. ⁴⁰ Atxiīti āti nirekari anikiniū pimisiritiko mereēkarimoni, kotxi iua nirekari pite sikiniri pimāka iuamoni iua txineirote pimasikakani xika. Ininiā anikiniū apisapanika, pisikariko pimāka inirekakiti, apaka apikomoni āti pimāka. Ikara atoko hīkamako. ⁴¹ Ia āti sākiretxiti: Āti paniātiniāi itii panikini āti ōti, ininiā ipi ōti panikari itii. Poerekariko pitiraōki. ⁴² Atxiīti āti amanaāi pitii, ininiā pisikariko iuamoni inirekakiti. Iua amanainiāi pitii “Akamoni iuaīkana !nisikai,” ininiā iuasaaki pisikariko iuamoni — itxa Xesosi.

Pomanatakini Pitiretini
(Arókasi 6.27-28, 32-36)

⁴³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Hīkenakotapekari ia sākiretxiti: “Hītiretariko hinirimane. Homanatariko himokaiakari.” Ikara atoko kitxakapirīka auari. ⁴⁴ Ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte ipinimoni. Kona homanataipiri himokaiakari. Hītiretariko iua apaka. Hamanaāri Teoso hīte omanatakani erekari isikini īkapani. ⁴⁵ Apakatapitika amokaiakarimoni erekari akamini, kotxi Teoso kamari atokatxi kākiti erekarini auiniātaā iopinikini īkapani, apaka maerekani auiniātaā iopinikini īkapani. Iua iokanatarī āparaā atāo inakari kamakanimoni, apaka atāo minakati kamakanimoni. ⁴⁶ Hīte tirketakaninani hītiretiniā, kinirepa Teoso sikari erekari hītemoni hinirimanenokara hītiretakasaaki? Kotxi kākiti maerekati kamakani apaka tirketari ninoa tirketakani. ⁴⁷ Hīte misākiretakaninani himisākiretiniā, kākiti Teoso mimarotakani atoko hītxa, kotxi ninoa misākiretakani imisākiretana. ⁴⁸ Ikinipoko hīri iaxiti auakari kamakiti erekari, ininiā iua atokokana hītxīkitakariko ikinipoko hīte kamakiti erekari — itxa Xesosi.

6

Xesosi Oerekari Teoso Sikiko

¹ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko. Erekari pikamakasaaki, kona pikamapiri piuininiua īkapani, erekari pikamakiti apanakini imarotini īkapani. Pikaminiāri erekari apanakini apokaerekatiniū īkapani, kona papakapari piparīka īki iaxiti, aīri iaxiti auakari sikakiti. ² Aua kākiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiīti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kākiti ikara atoko inakari sikarauatakasaaki minakati matiitimonī aiko Xoteo apotiitiniātaāua, apaka mapara kākiti napiniātaā, inirekarina ikinimane itūkiniri erekari ikamakitina. Inirekarina kākiti iuikinina. Ikara atoko !pitxape minakati matiitimonī pisikarauatakasaaki. Pixinikariko ia: Ninoa apakapapekari ikinika erekari kākiti sikakiti, txamari !apaka-parina erekari Teoso sikakiti. ³ Pisikarauatakasaaki minakati matiitimonī, kona pauiritapiri piuako pisaneremoni auakari imarotiniū piuako pikikomoni auakari sikakiti. ⁴ Ikara atoko ininiā, pitenani imarotari pisiākiti. Piri iaxitikiri, ikinipoko amatakari, iīkitxitaiko kākiti apisatoō — itxa Xesosi.

Teoso Misākiretiko Pirena
(Arókasi 11.2-4)

⁵ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Teoso himisäkiretakasaaki, kona hĭkamapiri kamisiriennereri atoko hinini. Ninoa potxitari itiminina aiko Xoteo apotiitiniĭtaĭua, kimaporiĭ apaka, Teoso imisäkiretini ĭkapani. Ininiĭ ikinimane itikana. Hĭxinikari. Ninoa apakapapekari poxokonitxi uai ĭkorapokoriti auakari. Txamari ninoamoni atĭo poxokonitxi ! auari. ⁶ Teoso pimisäkiretakasaaki, pisa pitenani auiniĭtaĭ. Kona pauiritapiri ĭti kaikotini pitekata Teoso pimisäkiretakasaaki. Iuaĭ pimisäkiretari piri matamatakoti. Iuaĭ iua atamataiko pite. Eereka isikaiko erekari iaxitikiri.

⁷ —Teoso pimisäkiretakasaaki, pimixinikariko pisĭkire. Maxikatiĭka kona pisĭkirauatape iuakata. Teoso sĭkire mauiĭkati xinikari Teoso kenakotiniri isĭkire kotxi kaiĭori isĭkire. ⁸ Ikara atoko ! pikamape pimisäkiretakasaakiri iua, kotxi pisĭkirauatini apisapanika Teoso imarotapekari pinirekakiti. ⁹ Ia atoko hĭtxako Teoso himisäkiretakasaaki:

“Aĭri iaxiti auakari, ate nirekari piuĭka paxitiko.

¹⁰ Anirekari ikini itixiti auakani auĭtetiniĭ pite. Pite tixine pinireĕkiti kamiko atokokana, anirekari pinireĕkiti kamiko ĭkorapokoriti,

¹¹ Nipokori ikiniĭtika pisikauako.

¹² Pimaxinĭkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĭkaretini atokokana pimaxinĭkaretariko.

¹³ Kona panikapeua aĭtaerekatikomoni. Pisikauako ate, maerekati sauaki aĭuakasaaki. Ikara atoko piposota, kotxi pitenanira auĭtetxi txaua. Pitenanira kaposotiire. ĭtipirika peerekai pite. Ameĕ.”

Ikara atoko hĭtxako Teosomoni.

¹⁴ —Pimaxinĭkaretiniĭri maerekati ĭti kamakiti pitemoni, ininiĭ piri iaxiti auakari maxinĭkaretari maerekati pite kamakiti apaka.

¹⁵ Pimaxinĭkaretakaniĭri maerekati ĭti kamakiti pitemoni, ininiĭ piri iaxitikiri kona maxinĭkaretari maerekati pite kamakiti apaka —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Pirena

¹⁶ Iuaĭkana Xesosi sĭkirauata:

—Aua kĭkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiĭti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kĭkiti ikara atoko inakari takanapari inipokotini Teosokata isĭkirauatini ĭkapani. Txamari ninoa nirekari ikinimane imarotiniri itakanapinirina inipokotinina, kĭkiti iuikinina ĭkapani. Ininiĭ ninoa matinaniuata itooĭna ikara kĭkiti imarotini ĭkapani. Atĭo nitxai, ninoa apakapapekari ikinika erekari kĭkiti sikakiti, txamari !apakaparinina erekari Teoso sikakiti. Kona ikara atoko !pitxape nipokori pitakanapakasaaki Teoso pimisäkiretini ĭkapani. ¹⁷ Hĭte ikara atoko !hĭkamape. Hinipokotini hĭtakanapakasaaki Teoso himisäkiretini ĭkapani, hĭrokatoĭtaua. Hĭeretari hiĭko. ¹⁸ Ininiĭkara apanakini !imarotari hĭtakanapiniri hinikini. Ininiĭ hĭri matamatakoti, iuananira itikariko hĭkamakiti, apanakini mi-marotakiniti, ininiĭ isikaiko hĭparĭka ĭki —itxa Xesosi.

Pitiretakiti

(*Arĭkasi 12.33-34*)

¹⁹ Iuaĭkana Xesosi sĭkirauata:

—Maxikatiĭka kona papotiĭtapiri pitiretakiti uai auakari, kotxi atxiĭti kamara nikari pitii. Atxiĭti oerĕkata. Atxiĭti kiĭtiriri ĭtirĭkari iua. ²⁰ Ikara atoko kona pikamape. Papotiĭtariko pitiretakiti Teoso tixineĕ, kotxi iuaĭ !auari kamara. Iuaĭ tiitxi !oerĕkata. Kona ixipoka. Kiĭtiriri !tirĭkari iua.

21 Pitiretakiti auuniātaā, iuaā pixinikapika. Iuaā pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Tirikapi Ītotxiākiri Pirena

(Arókasi 11.34-36)

22 —Poki tirikapi atoko itxa piito ĩkapani. Poki ereka inakasaaki, ipinikare aua pāxixinireē, ininiā pinireēkiti imakinika erekari. Erekarinokara patamatiniā, erekari pixinire. 23 Txamari poki oerekasaakii maerekati pikamini, ipiā apoka pāxixiniremoni. Iuasaaki tirikapi kamara na xatiki !auari pitemoni —itxa Xesosi.

Ipi Auūtetxi Pirena

(Arókasi 16.13; 12.22-31)

24 Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—! Apakata kākiti parīkauatini ipi iauūtena ĩkapani, kotxi atxiīti āti omanata, āti itireta. Atxiīti āti apokaerekata, āti inorita. Iua atokokana kākiti kona posotari iparīkauatini tiitxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparīkauatakasaaki. !Apakata piauūtetiniri Teoso, txineiro piauūtetakasaaki.

Teoso Nīkatiniua Ate

(Arókasi 12.22-31)

25 —Ininiā nitxai: Pinirekari nipokori, iāriā pakini auāki pinini ĩkapani. Apaka pinirekari mākatxi piito ĩkapani. Ikara pinirekini xika maerekaxiniretika kona pitxape. Erekarini nipokori. Apiaerekata pixinire. Erekarini mākatxi. Apiaerekata piito. Ininiā ātipirika !pixinikapiri nipokori, mākatxi pakini pinitini. 26 Kona pipīkarauatape nipokori poiāo auakasaaki. Pixinikariko kotipiriki. Kona ninoa takarauata. Kona apotiitari ikiena. Kona ipotetari ikiena. Iuaritika piri iaxitikiri sikakientana ninoa. Ininiā ninoamoni nipokori !ixipoka. Teoso apia xinikai hīte. Ininiā kona pipīkarauatape. 27 Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itxīkitakai apikomoni āti oara pauini.

28 —Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa pimāka pinirekini xika. Aāui pixinikako. Kona aāui parīkauata. !Ikamari imāka, iuaritika aāui peereri. 29 Kitxakapirīka auūtetxi Saromāo inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiāori imāka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aāui. 30 Aāui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaāka. Iuaritika Teoso nīkatari aāui. Ininiā apiata inīkakai hīte. Ikamamākatapitikai. Poiāonoka hīte auikari Teoso sākire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hītxa.

31 —Ininiā maerekaxiniretinoka kona hītxape. “Kipa ninika? Kipa niāta? Nāpa napokari mākatxi?” kona hītxape. 32 Teoso sākire mauīākani maerekaxiniretinoka itxana ikara atoko. Piri iaxiti auakari imarotari pinirekaākiti. Ininiā maerekaxiniretika !pitxape. 33 Merepitpanika pinirekariko Teoso piauūte ininiāua. Iua nireēkiti pinitako, ininiā atāo inakarinoka pikamako. Ikara atoko inakari pikaminiā, pite nirekakiti apaka isikaiko. 34 Maerekaxiniretinoka kona pitxape katana pinirekakiti pixinikini xika. Pinirekakiti auapitikako katana, iuaritika mitxipanika kona pixinikapiri ikara maerekaxiniretika, kotxi ikiniōtika aua ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

7

Apoūretxi Pirena

(Arókasi 6.37-38, 41-42)

1 Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—“Kona erekari pikamakiti,” kona pitxape ātimoni, ininiākara Teoso kona txai pite: “Kona erekari pite kamakiti,” !itxai, ² kotxi Teoso misiritai pimaerekani xika, āti pite misiritini atokokana. Iteene pimisiritiniāri āti imaerekani xika, iteene Teoso misiritai pite, pite maerekani xika. ³ Ikara ia atoko. Pisāpiretari āti: “AāSORO aua poki āki,” txamari kona pimaākatari aātxirata pite oki āki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴ !Apakata pisākire pitarimoni: “Pauiritano aāSORO poki āki auakari nimakatzakini.” Ikara atoko pininiā !erekari, kotxi aātxirata aua pite oki āki. ⁵ Maerekati kamakarii pite, kotxi pikamakiti erekari atxiīti, txamari maerekatnoka pixinikakiti. Pimakatzakariko aātxirata pite oki āki auakari merepanika, ininiā eereka apakata patamatniri aāSORO pitari oki āki auakari pimakatzakini. Ikara oerekaua piteka maerekani auakasaaki, pitakanapariko piteka maerekani, ininiā eereka apakata pimoianatiniri āti iua maerekani itakanapini ikapani.

⁶ —Kākiti kona sikari Teoso nakiti anāpamoni, kotxi atxiīti iua anāpa kirioka, akatsata txai. Iua atokokana Teoso nakiti kona asika Teoso mapaxitakatimoni, kotxi iua anāpa atoko. Eereka iua misiritapitika.

—Apaka kona pinoakitsa ereri kona pisika irarimoni, kotxi iua katxaratarari. Iua atokokanera Teoso mapaxitakanimoni kona hīsikari Teoso nakiti, kotxi eereka imisiritari Teoso nakiti noakitsatxi irari misiritini atoko —itxa Xesosi.

Kona Hītakanapapiri Teoso Himisākiretini

(Arókasi 11.9-13)

⁷ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Teosomoni pamanarauatakasaaki, papakapariko pinirekakiti. Pinarauatakasaaki, papokapitikariko pinireēkiti. Aīri iaxitikiri pakiritiniā, iua apakapapiretai. Ia atoko itxako: “Pikanikauata. Pīroā,” itxako. ⁸ Ikinika amanarauatakari apakapariko inirekakiti. Nitarauatakari apokariko initakiti. Teoso akiritakari apakapaākapitikako. ⁹ Amarini amanainiāri iri komiri, atauako kai sorokani isikatari imi? ¹⁰ Ximaki amanainiāri, atauako iminikani isikari? Konapitini. Irītxi kona kamari ikara atoko inakari. ¹¹ Kākiti maerekani apaka imarotari erekari isikini amaritenamoni. Aīri iaxitikiri apiata imarotari isikiniri erekari iua anaakorimoni, ninoa amanaākasaakiri.

Āti Pitiretini Pirena

¹² —Pixinikariko. Natokopa pinirekari apanakini tiretinii pite? Ininiā iua atokokana pitiretariko apanakini. Ikara atoko itxa ikinika Teoso paniātakiti aātsopaā auakari, apaka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti kitxakapirīka —itxa Xesosi.

Ipi Kimapori Pirena

(Arókasi 13.24)

¹³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Teoso tixine hīroā axapitiri ĩronakikoātaā. Mitari ĩronakikoātaā sikari sari maerekani misiritikoātaā. Iua kimapori mitari, kotxi itomaneri kākiti sari iuaā. ¹⁴ Axapitiri ĩronakikoātaā, kimapori axapitiri. Iua apo sari auapininiika inini tixinemoni. Iua kimaporiti axapitiki, kotxi poiōoka kākiti sari iua kimaporiti —itxa Xesosi.

Omina, Ori Pakini Pirena

(Arókasi 6.43-44)

¹⁵ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko. Auapitika Teoso sākire sāpiretakari, txamari iua na atāo isāpireta, kotxi isāpiretari iua sākire Teoso sākirekata. Ikoketari. Atāo inakari ikoketa maerekatikata. Erepaniko. Pamonōkoniri iua. Ma-para patamatakasaakiri, soti auīte atoko itxa. Ākixiniremoni ākiti atoko itxa. ¹⁶ Pimarotari kākiti ikara atoko inakari, kotxi patamatari ninoa kamakiti maerekati. Inako mina kona iritari kīpaima. Aanaia kona iritari pama. Iua atokotxikana kākiti maerekati kamakani kona kamari erekari. ¹⁷ Ikinika aamina erekari, erekari iri. Aamina maerekati, ininiā maerekati iri. ¹⁸ Aamina erekari kona posotari maerekati iritini. Iua atokokana aamina maerekati kona posotari erekari iritini. ¹⁹ Aamina maereka iriti itoāka, arika inaāka. ²⁰ Ininiā aamina iriāra kākiti imarotari ereka inini. Iua atokokanera kākiti imarotaāka —itxa Xesosi.

Kākiti Teoso Tixine Īroākani
(Arókasi 13.25-27)

²¹ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Apanakini txano nota: “Pite niauīte” inakani, !isapanina Teoso auītetxi ininiātaāua. Niri iaxiti auakari nireēkiti kamakarinanira sapaniko iuaā. ²² Itixi xipokini ōtisaaki, itomaneri kākiti maxikatiīka akiritano: “Pite aāuīte apiatakari. Papakapaua. Aōerekapekari pisākire apanakinimoni. Aōmitikapekari maerekati matamatakoti piuākaā. Akamapekari posotiiretxi kaiōpokori,” itxanako ninoa. ²³ Txamari nitxanako: “Kona nimarotai hīte. Hīsipiniikaua. Maerekatira hīkama.” Ikara atoko nisāpiretanako ninoa, kotxi maerekati kamakani itxauana —itxa Xesosi.

Aapokotxi Kamakari
(Arókasi 6.46-49)

²⁴ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Nisākire kenakotakari, nisākire nīkaenetakari, ia kiki kimaroreri atoko itxa. Ia kiki kamakasaakiri aapoko, iopitimita aapokotxi tsota. Ot-somori ikama. ²⁵ Ininiā āparaā kipakasaaki, uini apoātakasaaki, ĩtima apisatakasaaki, aapoko kona irika, kotxi iua tsota itakapekari otsomori. Nisākire kenakotakani nisākire nīkaenetakani, iua kiki kimaroreri atoko itxana.

²⁶ —Nisākire kenakotakari, nisākire miinīkaenetakati, kākiti miīkiteti atoko itxa. Iua kamari aapoko ikipatxiteē. ²⁷ Ikipakasaaki, uini apoātakasaaki, ĩtima apisatakasaakiri, aapoko irika. Irika, kotxi aapokotxi !otsomori. Poiāo tsoṃikari. Irikasaaki, ikinika xipoka. Ikara atoko itxa nisākire miinīkaenetakati. Iua imarotapitikamari, txamari !ikamari. Ikara atoko nisākire mapaxitakani —itxa Xesosi.

Xesosi Posotiire Pirena

²⁸ Xesosi oerekarauatini xipoka atoko, kākiti xinikari: “Paimatireri Xesosi. Iua imarotari atāo.” ²⁹ Ikara atoko ixinikana, kotxi Xesosi imarotapitikari Teoso sākire oerekini. Kaposotiireri iua isākirauatakasaaki. Kaiōkatsoparerini atoko kona itxa. Ninoa kona imarotari Teoso sākire Xesosi imarotiniri atoko.

8

Kiki Maere Matati
(Marko 1.40-45; Arókasi 5.12-16)

¹ Xesosi ixirata iokiriitaka atoko, itomaneri kākiti sari iua tikini.
² Iuasaaki amianatakari maere matati apoka iuamoni. Ikapotoreēkaua iua apisatoō. Itxari:

—Nimarotari pinirekiniā, erekapeka pitxīkitakano nota —itxa.

³ Xesosi maātakari iua. Ininiā itxa:

—Ari, ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa. ⁴ Ininiā Xesosi:

—Kona ĩkora !pisāpiretape apanakinimoni. Uatxa sasetotximoni pisa. Poerekaua iuamoni erekapeka pinini. Moisesini paniātakiti atoko pikama. Pikaminiāri ipaniātakiti atoko, ininiā ikinimane imarotari erekapeka pinini —itxa Xesosi.

Eereka isari Xesosi paniātakiti ikamini ĩkapani.

Sotato Auīte Nitiri Makananitiko
(Arókasi 7.1-10)

⁵ Kapanaoō sitatxiti apokasaaki, sotatoakori auīte sari Xesosimoni. Homano itxaua. Iua iteene amanaāri Xesosi:

⁶ —Xesosi, ninitiri iteene amianata naapoko. Ikikinanaka. ! Itīpokotaika. Inikoriātsiitari —itxari Xesosi.

⁷ Ininiā Xesosi:

—Iuaā nisako erekape inini ĩkapani —itxa Xesosi.

⁸ Ininiā iua Homano:

—Konapitini. Pite auītetxi apiatakari pitxaua. Nota poiāorino. ! Apakata naapoko piĩroini. Pisākirenani piokanata. Ininiā erekapeka itxako ninitiri. ⁹ Nimarotari ikaranani apakatako, kotxi nota kamari nota auīte paniātakiti. Apaka sotato auīte nitxaua nota. Nisākirauatakasaaki, nisotatone kamapitikari nipaniātakiti. Nota txari: “Pisa.” Iuasaakipeka isa. Nitxari āti: “Pina.” Iuasaakipeka ina itxa. “Ia pikama,” nitxari ninitiri. Iuasaakipeka ikamari. Ininiā pisākirenani apakatapitika —itxari Xesosi.

¹⁰ Isākire Xesosi kenakotakasaaki, iteene ipotxitari isākire. Iposo atoko itxa:

—Atāo nitxai. Isaeo auakani poiāo auikari nisākire. Ia Homano itxaua, iuaritika apiata iua auikari nota posotiire. Kona nitikapanikari kākiti Isaeo auakari auikiniri nisākire ia kiki auikiniri atoko. ¹¹ Nota sāpiretai hīte, itomaneri kākiti āti uāka atokatxi pokīkini tixinimoni auakani, atokatxi ereēkokini tixinimoni auakani apaka, itomaneri itixi auakani kiiniritauatako Teoso auītetxi ininiātaāua. Ninoa nipokotako anirimanekata kitxakapirīka auakanikata. Apraāo, Isaki, Xakoo pakinikata inipokotana. ¹² Iuasaaki apanakini Apraāo apika mekaniriakori kona sari iua Teoso kiiniritemoni, kotxi ninoa !auikari Teoso sākire. Piākatximoni iokanataākanako. Iuaā itxiapatanaako, akatsakatsiriūtauanako imisiritikona xika —itxa Xesosi sākire.

¹³ Ininiā Xesosi txari sotatoakori auīte:

—Pisa paapokomoni. Pite auikari niposotiire pinitiri erekape inini ĩkapani. Uatxa auape pinirekakiti —itxa Xesosi.

Ininiā initiri iuasaakipeka erekape itxa.

Simāo Petro Imakiro Makananitiko
(Marko 1.29-34; Arókasi 4.38-41)

¹⁴ Iposo atoko Xesosi sari Petro aapokomoni. Iuaā apokasaaki, atamataro Petro imakiro. Osirimata nopini osirīkanāta. Oāpoomata. ¹⁵ Ininiā Xesosi takapiotaua ouako nopini. Iuasaakipeka apoomari xipoka. Ininiā oōkitikaua. Osikakienatana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani

¹⁶ Mapiäpeka inakasaaki, kākiti anikana itomaneri maerekati mata-matakoti auaitotakini iuamoni. Isäkireē omitikana maerekani mata-matakoni. Imakananitana ikinikana amianatakani. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, kotxi inirekari Isaia säkire iaōka apokini. Kitxakapirika Teoso säkire säpiretakari Isaia inakori txari:

Iua tiretariko amianatakari. Imaktxakariko aamianare. Imakananitaua. Iuaka atatsiirauata ate ikapani.

*Käkiti Xesosi Imoianatinina Nireēkani
(Arókasi 9.57-62)*

¹⁸ Itomaneri kākiti iuakata auakasaaki, Xesosi txari imoianariakori: —Masa ipiniāmoni —itxana.

¹⁹ Iuasaakipeka äti kaiōkatsopareri apoka Xesosimoni. Itxa: —Koerekareri, nota iposope nisini pite nirekinimoni —itxa.

²⁰ Ininiā Xesosi:

—Atauako pinirekatari pisini notakata? Aripa aua auini iriko. Araäkani auari ikoa. Txamari nota kākiti itari iaxitikiri ! auari nimakiniätaā —itxa Xesosi.

²¹ Ätipekana apoka Xesosimoni. Xesosi moianari iua. Itxari:

—Niauite, paunitano niri nikatanapini merepanika, kotxi kiomätxipekari iua. Eereka nisa pitekata —itxari.

Iteene iua linirekari isini Xesosikata. ²² Xesosi apakapipiretari:

—Notakata pisa uatxa. Nisäkire mauiaäkani ipikani atoko itxana. Ininiā paunitana ipikani katiniri inirimane nisäkire mauiaäkani —itxa Xesosi.

*Xesosi Iotokakiniri İtima Pirena
(Marko 4.35-41; Arókasi 8.22-25)*

²³ Iposo atoko, Xesosi imoianariakorikata iereētaua, ipiriätinina ikapani.

²⁴ Mokatanitika itima kataparari apoäkata. Tsakati okari äparaä kanaua äki. Iuasaaki Xesosi imakanäta. ²⁵ Imoianariakori sari iuamoni. Öpirikarina. Akiripoakatana:

—Apiananiri, !paunitapiri apinini. Apinanapanoka —itxana.

²⁶ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa hipikarauata? Poiäonoka häuikari niposotiire —itxa.

Iposo atoko ökitikaua, pinita itxari itima, tsakati pakini. Iuasaakipeka itima, tsakati pakini iotoka. ²⁷ Ininiā imoianariakori tsorikaäta. Itxana:

—Natokopa inakaripa ia kiki? İtima, tsakati pakini kenakotari isäkire —itxana imoianariakori.

*Ipi Kiki Maerekani Matamatakoni Auaitotakini
(Marko 5.1-20; Arókasi 8.26-39)*

²⁸ İpiniä apokasaakina Xerasa töpamoni, itaökitarina ipi kiki itomane maerekani matamatakoni auaitotakini. Akauariä auanätana. Pa-neenamana. Ikara xika kākiti pikari akauarimoni isinina. ²⁹ Xesosi inaäpotakasaaki, maerekani matamatakoni iitoäna auakani akiripoakata:

—Xesosi, Teoso äkiri pitxaua. Kiripa pinirekaka atemoni? Pite ina uaimoni amisiritiko öti apisapanika pimisiritiniua ikapani atxiiti? —itxarina.

³⁰ Ikara ininiätaä takote auana itomane irariakori. Ikira atoko inipokonätana. ³¹ Ininiä maerekani matamatakoni txari:

—Ate pomitikiniä, irariakorimoni piokanataua —itxarina.

³² Ininiä Xesosi:

—Hisipeka ninoamoni —itxa.

Iuasaakipeka irariakori ãtoã ãroãna. Ininiã imakinikana irariakori miteẽkata. Iokiriĩkatana. Ipoamoni isana. Iuaã ikomokana, axãpoãta itxana. ³³ Ninoa irariakori nĩkatakani miteka sitatximoni. Iuaã ikinika isãpiretana irari ipinini pirena, kiki maerekani matamatakoni auaĩtotakini pirena apaka. ³⁴ Ininiã ikinimane sitatxikini sari Xesosi itaõkitinina ĩkapani. Iua itaõkitakasaakina, amanaãrina ninoa tixine itakanapini ĩkapani.

9

Matĩpokotakati Pirena

(Marko 2.1-12; Arókasi 5.17-26)

¹ Ininiã Xesosi iereẽtaua kanauaã. Ikanapiriã iua auinimoni Kapanaoõ sitatxitimoni. ² Ātikaka kikiakori minari matĩpokotakati Xesosimoni. Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua sãkire. Ininiã itxari:

—Namarite, pipoxokoniuatoko. Pimaerekani makatxakapeẽkaika — itxa.

³ Iuasaaki aua ātikaka kaiõkatsoparerini iuaã. Ninoa ākixinireẽ itxana:

—Kona erekari isãkire. Teosonanira posotari kãkiti maerekani imaktxakini — itxana ninoa.

⁴ Xesosi imarotari maerekati ixinikakitina ākixinireẽna. Ininiã iua txa: —Kinirepa hũuãkatari nisãkire maerekati inini? ⁵ Nĩtxari iua imaerekani nimaktxakini, txamari ! himarotari imaerekani atão nimaktxakini. “Põkitikaua. Pitĩpokota,” nininiã, himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimaktxakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana. ⁶ Ininiã uatxaika noerekai hĩte, Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimaktxakini ĩkapani — itxa Xesosi.

Ininiã itxari matĩpokotakatimoni:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni — itxa Xesosi.

⁷ Iuasaakipeka iua õkitikaua, aapokomoni sipe itxa. ⁸ Ikara inakari apanakini itikasaaki, ipĩkarauatana.

—Peerekari Teoso, kotxi iua oerekari iposotiire kãkitimoni — itxana.

Mateo Pirena

(Marko 2.13-17; Arókasi 5.27-32)

⁹ Ikara inakari oereka atoko Xesosi sipeka. Isikasaaki, itaõkitari Mateo inakori. Auĩtetxiakori txineirote apotiitakari iua. Xesosi napakasaaki, iitopãkanãta txineiro apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:

—Masa notakata pimoianatinino ĩkapani.

Ininiã Mateo õkitikaua, Xesosikata sa itxa. ¹⁰ Eereka Xesosi imoianariakorikata nipokota Mateo aapoko. Txineiro apotiitakani, apanakini kãkiti maerekati kamakani pakini apoka Xesosikata inikinina ĩkapani. Kãkiti kona potxitari txineiro apotiitakani, kotxi ninoa sikaro oa txineiro āti uãka auĩteakorimoni. !Neerekana ninoa. ¹¹ Pariseoakori itikari ninoa nipokotini, ininiã itxana Xesosi moianariakorimoni:

—Kinirepa hĩauĩte nipokota txineiro apotiitakanikata, maerekaniakata? — itxana.

¹² Ininiã Xesosi kenakotari ninoa sãkire. Itxa:

—Maerekati kamakari amianatakari atoko itxa. Ninoa nirekari erekape ininina. Kãkiti mamianatakani !inirekari ipini sikakarimoni isinina. Amianatakaninoka nirekari ipini sikakarimoni isinina. Hĩte

! inirekari nota makatzakiniri himaerekani, kotxi hīte uākatari ! auari himaerekani. ¹³ Hīxinikariko ia Teoso sākire iōkatsopatakori: Hīsikarauata notamoni. Apiaerekata hiamonīkiniri apanakini. Nota ina ikorapokoriti kona kākiti “atāo inakarinoa kamakarino nota” inakani iġapanini, kotxi ninoa uākatari erekarini ininiūuana, txamari kona erekana. Kākiti maerekati kamakani iġapanira nina nota uai imaerekanina itakanapinina iġapani —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misākiretiko Iġapani
(Marko 2.18-22; Arókasi 5.33-39)

¹⁴ Eereka Xoāo kapatxisareri moianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Ate, pariseoakori pakini atakanapari anipokotini itokata Teoso amisākiretini iġapani. Kinirepa pite moianariakori !itakanapari inikinina Teoso imisākiretinina iġapani? —itxana.

¹⁵ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Nota kiiniri kamakari atoko nitxa. Kiki nirekiniā itanorouatini, ikamari kiiniri. Iuasaaki imoianariakori kona nirekari imatinaniuatina, iua ninoakata auakasaaki. Ininiā kona itakanaparina inikinina Teoso imisākiretinina iġapani. Āti ōti nimaīkaākako. Nanikaākako ninoa mauakaniātaā. Iuasaakiko itakanaparina inikinina Teoso imisākiretinina iġapani —itxa Xesosi.

Mākatxi Tāpanatiko Pirena

¹⁶ —Kiomātxiakori kitxakapirīka auakani sākirekata kona hīkoketapiri nota sākire. Ikara hīkaminiā, ininiā mākatxi kitxakari amaneriā hītāpanatini atoko itxa. Mākatxi kitxakari amaneriā kona hītāpanatape, kotxi parokasaakiri, amaneri txikika, ininiā ikatsorākari mākatxi kitxakari. Ininiā mitari itsorākare. Mākatxi amaneri nota oerekakiti atoko. Mākatxi kitxakari, kākiti kitxakapirīka oerekakiti atoko itxa. Hīkoketiniāri kitxakapirīka oerekakiti, amaneri oerekakitikata, imakinika xipoka.

Sako Aamata Kamakori

¹⁷ —Kitxakapirīka kākiti takari iāriā sako aamata kamakori āki. Iuasaaki kona kākiti takari amaneri iāriā kitxakari mata āki, kotxi iāriā txiōkaātakasaaki, itiākaāpota. Ininiā omata kitxakari tsorakitako, kotxi paikori. Kona itiāka. Ininiā iāriā katzaka. Iāriā, aamata pakini xipoka. Amaneri matariā itakaāka iāriā amaneri. Ikara atoko ininiā, erekapitikari. Kona ixipokapaniko. Iua atokokana kona hīkoketapiriko kiomātxi kitxakapirīka oerekakiti nota oerekakitikata —itxa Xesosi sākire.

Xoteoakori Auīte Pirena
(Marko 5.21-43; Arókasi 8.40-56)

¹⁸ Xesosi sākirauatapanika, inakasaaki Xoteoakori auīte apoka iuamoni. Ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō. Itxa:

—Namarite opinanapanoka. Masa. Piuako pitaka oa nopini, ininiā kona opina —itxari Xesosi.

¹⁹ Ininiā Xesosi imoianariakorikata ōkitikaua, iuakata sa itxana.

Xesosi Māka Maātakakaro
(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

²⁰ Isikasaakina, sito apoka iua porikimoni. Oamianare oārēka ! iotokiniāro. Tosikanani oamianatini. Oāpokasaaki, omaātakari imāka imapotomatare. ²¹ Oākixinireē otxa:

—Imāka nimaātakiniā, erekape nitxako —otxa.

Ininiā otikakari imāka. ²²Iuasaakipeka Xesosi kirioka, atamata itxaro:

—Namarite, kataparaxinire pitxako. Pauikari niposotiire, ininiā erekapekai —itxaro.

Iuasaakipeka oa erekape.

Xáiro Ākero Ōkitikiko Pirena
(Marko 5.35-43; Arókasi 8.49-56)

²³ Iposo atoko Xesosi sari Xoteoakori auíte aapokomoni. Iuaā apokasaaki, iiroā. Itikari sokonaki xōkakani, itomaneri kākiti txiap-atakani apaka. ²⁴Ininiā Xesosi:

—Mapara hīsa, kotxi oa amarini kona opina. Omakanāta —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa napetari Xesosi:

—!Omakanāta. Opīpe. Pite !imarotari —inapetarina.

²⁵ Ikinimane mapara isikasaakina, Xesosi sari oa ātokoromoni. Imaīkaro ouako. Iuasaakipeka oōkitikaua. ²⁶ Ikara ene iaripireta iua tōpa.

Xesosi Kōsiārepeka Txīkitakari Mōsiāreti

²⁷ Iposo atoko Xesosi sipe. Iuasaaki ipi mōsiāreni sari iua tikini. Iuasaaki ninoa akiripoakata:

—Tavii apika mekanirii, piamonīkaua ate —itxana.

²⁸ Aapokotxi Xesosi iroākasaaki, ninoa iroā apaka. Ininiā Xesosi:

—Hāuikatarari niposotiniri erekapeka nitxīkitakinii hīte? —itxa Xesosi.

Ininiā niñoa:

—Ari, Apiananiri —itxana.

²⁹ Ininiā itakapiotaua ninoa oki nopini. Ininiā itxa:

—Ari, hāuikakiti iaōka itxako —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaakipeka ninoa kōsiārepeka itxana. Ininiā Xesosi:

—Kona hīsāpiretapiri nikamakiti apanakinimoni —itxa Xesosi.

³¹ Eereka ninoa sipe. Txamari iaripiretarina ikamakiti ikinika iua tōpa.

Masākireti Pirena

³² Ninoa kiki potorikasaaki, masākireti anikaāka Xesosimoni. Iua kona kasākireri, maerekati matamatakoti auaītotakiti xika. ³³ Iuasaaki Xesosi omitikari iua maerekati matamatakoti. Iuasaakipeka iua kiki sākirauata. Itomaneri kākiti itikari. Iuasaakiika ninoa tikoka. Ininiā itxana:

—Ikinika Isaeo tixiniā auakani, mitxi !itikapanikari ikora atoko inakari —itxana.

³⁴ Txamari pariseoakori txari:

—Xesosi omitikari maerekati matamatakoti Satanasi posotiireē —itxana.

Na atāo ninoa sākire.

Xesosi Ikini Sitatxiti Sini

³⁵ Ininiā Xesosi sari ikini sitatxiti tōpa. Aapokotxi auiniātaā apaka isa. Oerekarauata aiko Xoteo apotiitiniātaāua. Isāpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auītetxi ininiāua pirena. Apaka erekapeka itxīkitakana ikinipoko amianatakani. Ikini sereti amianari aua kākitimoni. Ikinika imakananita. ³⁶ Atamatakasaakina ninoa kākitypokoni, iamoniākana nino, kotxi soti auíte minīkatakoni atoko itxana, kotxi !imarotarina isinimonina. Imaākauana. ³⁷ Ininiā itxari imoianariakori:

—Kaiāori kākiti iposope auikiniri nisākire, txamari !imarotarina nisākire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana.

Imakinika iposope iuaã. Ininiã iposope auikinirina nisãkire. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ïkapani. ³⁸ Ininiãkara himisãkiretariko Apiananiri iaxitikiri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auãkani apotiitinina ïkapani. Ikara atoko hĩtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

10

Xesosi Mereẽna Tosi Imoianariakori
(Marko 3.13-19; Arókasi 6.12-16)

¹ Xesosi mereẽna tosi imoianariakori. Isikari iposotiire ninoamoni maerekati matamatakoti omitikinina ïkapani. Isikari iposotiire ninoamoni amianatakani imakananitinina ïkapani, ikinika amianari inokasaakina ninoa amianatakani. ² Naia imoianariakori uãka: Merepitiapanika auari Simão Petro inakorima, apaka itari Ætree inakorima. Auari Txiakoma, apaka itari Xoãoma. Ninoa Sepeteo anaakori. ³ Auari Piripima, Patoromeoma, Tomeema. Apaka auari Mateoma, txineiro apotiitakari. Apaka äti Txiakoma, Aopeco äkiri. Aua Tateoma. ⁴ Aua Simãoma, Homano omanatakari. Apaka aua Xotasi Isikariotxi inakorima. Iua Xesosi mĩkapiritakari itxaua. Ninoa Xesosi moianariakori itxauana.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni
(Marko 6.7-13; Arókasi 9.1-6)

⁵ Ininiã Xesosi iokanatana ninoa isãkire isãpiretinina. Ia atoko õtãkikana: —Kona hĩsipeko Xoteo minakonimoni, apaka Samaria tõpa sitatxitimoni kona hĩsipeko. ⁶ Hĩsako kãkiti Isaeo tixinikinimoni. Hinirimanemoni, Xoteoakorimoni hĩsako. Ninoa soti auĩte pĩpinanaãkani atoko itxana. ⁷ Hãpokasaaki kãkitimoni, hĩtxariko: “Teoso ikinimane auĩte ininiua manapi paĩtiki apokako.” ⁸ Himakananitanako amianatakani. Maere matati erekapeka hĩtxĩkitakako apaka. Ipĩkani hõkitikako. Homitkariko maerekati matamatakoti kãkiti auaĩtotakini. Ikara atoko hĩkamako. Kona hĩte ïkitxitari Teoso hãpakapakiti ïkapani. Ininiã ikara atokokana hĩtxako. Kona hinirekapiri kãkiti ïkitxitinii hĩte, hĩte sikakiti ïkapani. ⁹ Kona hanikapero txineiro oro kamakoro. Pirata kamakoro, ätião txineiro apaka, kona hanikape. ¹⁰ Uatxa hianaxititakasaaki, sako mata !hanikape. Äti himãka !hanikape. Äti hĩkiti mata kona hanikape. Hĩtsonere !hanikape. Kona himaãkapeua, kotxi parĩkauatakani apakapariko nipokori. Hinirekakiti apokapitakako.

¹¹ —Sitatxi hãpokasaaki, hinitari kãkiti Teoso sãkire kenakotakani, hĩte apakapakani. Hĩkaikota ninoakata. Eereka kona hĩsipe äti aapokomoni hĩkaikotini ïkapani. ¹² Aapokotxi äki hĩroãkasaaki, hĩtxako: “Erekari Teoso sikakiti kaikotako hĩtekata,” hĩtxako. ¹³ Kãkiti ipoxokoniritika apakapiniãi, hĩtxako: “Teoso takari erekari hĩtemoni,” hĩtxako. Imanirekakaniãi, hĩtxariko: “Teoso kona takari erekari hĩtemoni.” ¹⁴ Atxiĩti aapokotxi hãpokasaaki, kãkiti iuaãtaã !apakapai. Atxiĩti !inirekarina hĩsãkire, ininiã iuasaaki hĩsipeka. Hĩtakanapariko iuaãtaã. Hĩpotorikasaaki, himakatzakari kipatxi hĩkiti mataã auakari. Ininiã iuasaaki ninoa imarotari Teoso kona apokaerekatana. ¹⁵ Hĩxinikariko ia nisãkire. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, ninoa apiata misiritaãka. Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatxiti auakani pakini misiritaãka poiãoka —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Pirena
(*Marko 13.9-13; Arókasi 21.12-19*)

¹⁶ Iuaĩkana Xesosi sákirauata:

—Erepaniko, pamonõkoniri. Hĩte soti auĩte atoko hĩtxa, kotxi !ka-
posotiirei hĩte, iuaritika niokanatai kákitimoni. Ninoa ákiti atoko, ininiã
erepaniko. Ininiã kimarorei hĩtxako. Imini kimaroreri atoko hĩtxako.
Ininiã maerekati ninoa auakiti kona misiritai. Iuasaakiika kamo atoko
hĩtxako, kotxi kamo !imisiritari kákiti.

¹⁷ —Erepaniko. Araõkire hĩtxako. Auako kákiti kinirão anikinii
maxikatiĩka kákiti misiritiko mereẽkanimoni. Apanakini xirokaiko hĩte
maxikatiĩka aiko áki Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹⁸ Nota sáki hãuikini xika
hanikaãkako auĩtetxiakorimoni himisiritiko himarotini ĩkapani. Ikara
atoko ininiã, iuasaaki erekapitikari, kotxi hĩsãpiretariko nota sáki iuaã
auakanimoni, Xoteo minakonimoni apaka.

¹⁹ —Kákiti misiritiko mereẽkarimoni hanikikosaaki, kona himaãkapeua
hĩsákirauatini apisa. Teoso sikaiko hĩsãpirena tĩkane. ²⁰ Sáki hĩsãpiretakiti
hĩsãpiretakiti kona hĩte sáki hĩte. Erekarari Matamatakoti, iuarako sikariko
sáki hĩsãkirauatini ĩkapani iuasaaki.

²¹ —Áti õti hĩtari sikaiko hĩte homanatakinimoni okinii ĩkapani, kotxi
hĩte auĩkari nota sáki. Iua atokokanerako irĩtxi sikariko imi átimoni
okiniri ĩkapani, kotxi imi auĩkari nota sáki. Auako apaka imi omana-
tinina iri, inoro pakini, kotxi inoro, iri pakini auĩkari nota sáki. Iua
sikanako átimoni okinina ĩkapani. ²² Ikinimane omanataiko hĩte nota
sáki hãuikini xika, iuaritika hãuikiniãri nisáki átipirika, nimakatzakai
himapinakani ĩkapani. ²³ Sitatxiã hãuakasaaki, himisiritikosaaki, áti si-
tatxitimoni himitekako. Atão nota sãpiretai hĩte. Kona hĩte xipokapaniri
hĩparĩka ĩkini sitatxiti Isaeo tixini hĩtari iaxitikiri kanapiriini apisa —itxa
Xesosi sáki.

Apiatakari, Poiãori Pakini

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sákirauata:

—Apaiaõkarauatakari poião. Koerekareri apiata. Apaka nitiritxi
poião. Iauĩte apiata. ²⁵ Apakatapitika apaiaõkarauatakari koerekareri
imarotakiti iaõka imarotini. Iua atokokanera nitiritxi iua auĩte atoko
inini. Apanakini akiritano nota “Peosepoo,” Satanasi inakori. Ininiã
itakauãkatai hĩte hũãka apia maerekati, kotxi nota anaakorirai hĩte —itxa
Xesosi.

Kipatakori !Auari

(*Arókasi 12.1-3*)

²⁶ —Ininiã kona !hĩpĩkapena ninoa maerekati kamakani, kotxi nota
kanapiriãkasaaki, kona kipatakori auapanika. Ikinika imarotaãkako.
²⁷ Hĩtemoni ĩkanõka nimaasakapiretakiti, ikara nisáki hãkiripoakatako
aapokotxi nopini imakinika kákiti imarotini ĩkapani. Uatxa hĩtemoninani
nisãpiretakiti áti õti ikinimanemoni hĩsãpiretako.

Kipa Apĩka?

(*Arókasi 12.4-7*)

²⁸ Kona hĩpĩkapena hĩito okakani, kotxi !iposotarina hĩxinire okinina.
Hĩpĩkariko Teoso, kotxi iuanokara posotari iokanatinii hĩte, hĩito, hĩxinire
pakini maerekani misiritikoãtaã. Iuara hĩpĩkako.

²⁹ —Ipi kotipiriki ĩki poião, áti txineiro otanoka. Iuaritika hĩri iaxiti
auakari turetana ninoa. Imauritakaniãri, kona áti ipina. ³⁰ Kipakinipa
piãko pikiiã auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi

iteene inĩkakai, ininiãkara !hĩpĩkarauatape. ³¹ Kotipiriki ĩki poião, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Ininiãkara kona hĩpĩkarauatape. Kaiãopokori kotipiriki auiniã, iuaritika hĩte ĩki apiata, ininiã Teoso tiretapitikai hĩte —itxa Xesosi.

Xesosi Tiretakani, Xesosi Manirekakani Pakini
(*Arókasi 12.8-9*)

³² Xesosi sãkirauatapanika:

—Apanakini apisatoõ hĩsãpiretiniãri: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” iua atokokanerako nitxariko niri iaxiti auakari apisatoõ: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako —itxa Xesosi. ³³ Hĩsãpiretiniãri apanakini: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” iuasaaki nisãpiretari niri iaxiti auakari: “Kona nota nakitini iua.”

Pinirekakiti Pirena

(*Marko 8.34-35; Arókasi 12.49-53; 14.26-27*)

³⁴ —Kona hĩxinikapiri nota ĩkorapokoriti napokini neenamtxi nixipokini ĩkapani. Kotxi kãkiti auikari nisãkire, ininiã eereka apanakini omanatana. Kona neenamtxi xipokapanika, kotxi nota minari niposotiire maerekati nixipokini ĩkapani. ³⁵ Nota apokini xika imi omanatana iri, inoro pakini, kotxi ninoã auikari nisãkire. Tiĩrotxi omanataro oimakiro, kotxi ãto omanatano nota, ãto tiretano nota. ³⁶ Iuasaaki pinirimane pimokaiakarinarako itxauanako.

³⁷ —Poiãoka pitiretiniãno nota, apiata pitiretiniãna pinoro, piri pakini, kona erekari nimoianari pininiua. Apiata pitiretiniãna pamariteakori, kona erekari nimoianari pininiua. ³⁸ Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hĩsa. Himamĩteenekakanisaakiri himisiritiko nota ĩkapani, ininiã !apakata himoianatinino. ³⁹ —Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata —itxa Xesosi.

Hĩte Apakapakani Pirena

(*Marko 9.41*)

⁴⁰ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Kãkiti hĩte apakapakani, apakapano nota apaka. Nota apakapakari apakapari nota iokanatakari apaka. ⁴¹ Papakapiniãri Teoso sãkire sãpiretakari, kotxi iua sãpiretari Teoso sãkire, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka. Papakapiniãri atão inakari kamakari, kotxi iua kamari atão inakari, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka. ⁴² Pisikiniãri ãparaã nimoianari poiãorimoni iãtini ĩkapani, kotxi nimoianari itxaua, Teoso ĩkitxitapitikai pite —itxa Xesosi.

11

Xoão Kapatxisareri Tikini Sikani

(*Arókasi 7.18-35*)

¹ Xesosi moianariakori tosi pakini isãkire oerekini xipoka atoko, Xesosi sipe. Isa ãti sitatxitimoni, eereka ãti sitatxitimoni Kariréia tãpa itxaãpota oerekarauatakasaaki. Teoso sãkire isãpiretari kãkiti.

² Xoão kapatxisareri, kateia ãki auakasaaki, ikenakoenetari Xesosi kamakiti, ininiã iokanatari ipi imoianariakori Xesosimonikari.

³ Ininiã Xoão txari imoianariakori:

—Hĩpimaãri Xesosi: “Pitekani iaxiti ĩkari, kãkiti iãtapakiti pitxataua? ãtikani atxiĩti aiãtapakiti pitxataua?” hĩtxariko —itxa Xoõo.

Ininiã ninoa sipe. Ipimaãrina Xesosi Xoõo sãkire iaõka. ⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hĩkanapiriã Xoõomoni. Hĩsãpiretari hĩkenakotakiti, hãtamatakiti pakini. ⁵ Hĩte atamatapekari mõiãreti kõiãrepeka inini. Matĩpokotakiti ĩpokotapeka. Hãtamatapekari maere matati erekepeka inini. Makenakokiti kakenakokipeka. Ipĩkani õkitikapekaua. Teoso iokanapirena erekari sãpiretapeẽkaika minakati mauapikinitinimoni. Pakini hãtamatapeka. Ikara hĩsãpiretako Xoõomoni. ⁶ Kãkiti iteene auikiniãri nota sãkire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisãkire hĩsãpiretari Xoõo —itxa Xesosi.

⁷ Ininiã ninoa sipe. Isikasaakina, Xesosi sãpiretari Xoõo pirena ito-maneri kãkitimoni. Ia atoko itxa:

—Kipa ĩkai hĩte, Xoõo kapatxisarerimoni hĩsikasaaki, ãparaã makipakaniãtaã iua auakasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi ãtitxika isãkire aua. Teoso sãkirenoka isãpireta. ĩtima ãpokaxitikasaaki, katsotati ipinimoni ipapĩka, iuaĩkana ipinimoni ipapĩka inini atoko kãkiti, kotxi isãkire kita ãti, isãkire uatxa ãtião, isãkire katana iuaĩkana ãtião, itxaãpota isãkire. Ikara atoko ĩtxa Xoõo.

⁸ —Kipa ĩkai hĩte Xoõomoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi ! inirekari tiĩtxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imãka, kotxi !ikaikota auĩtetxi aapoko. Auĩtetxi aapoko peereri mãkatxi.

⁹ —Kipa ĩkai hĩte iuamoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Atãopitika Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Iua Xoõo Teoso sãkire sãpiretakari aplari.

¹⁰ —Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapiriĩka txari:

Niokanatariko nisãkire sãpiretakari kãkitimoni pite apisa, papokini isãpiretini ĩkapani, kãkiti iposope inini ĩkapani.

¹¹ Atãopitikara. Ikinimane sauaki Xoõo kapatxisareri apiatakari itxaua. Iuaritika Teoso auĩtetakari poiãori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti ĩkane. ¹² Xoõo auakasaaki Teoso auĩtetakani misiritaãka, kotxi kãkiti kaneenamari naiatana ninoa. Ninoa nirekari ixipokinirina Teoso auĩtetxi ininiua ĩkorapokoriti. Uatxapiima auapanika ikara atoko inakari. ¹³ Xoõo apokini apisapanika, ikinika Teoso sãkire sãpiretakani, ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakani, sãpiretari Teoso auĩtetxi ininiua pirena. Xoõo apokasaaki, iua apaka oerekari Teoso auĩtetxi ininiua pirena.

¹⁴ —Kitxakapiriĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretaua:

ãti Teoso sãkire sãpiretakari Erĩasi atoko inakari apokako, itxana. Iuakara Xoõo. Hãuikiniãri nisãkire, hãuikariko iuara apokapeka.

¹⁵ Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

¹⁶ —Kanatokopa itxa kãkiti ĩkorasaaki auakani? Amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini topãka tiĩtxi amotikoãtaã. Apanakini amarini txitana apanakini amarini. Itxana: ¹⁷ “Ate xikarauata hĩte serenini ĩkapani, txamari !hĩserena. Kãkiti pĩkasaaki xikariti axikareta, txamari !hĩtxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani, ¹⁸ kotxi Xoõo kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. !Iãtari ovaã. Iuaritika hĩte txari: “Maerekati matamatakoti auaĩtotari Xoõo,” hĩtxari. ¹⁹ Nota hĩtari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti. !Nítakanapari ninikini. Ikinioĩtika

ninipokota. Niātari ovaā. Ininiā hīte txari: “Tua kiki ixori. Poātakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kākiti maerekati kamakani,” himisākirepirenātano. Kimaroreri atāo inakari kamari erekarinani. Kākiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari kimaroreri atāo inakari ininiua —itxa Xesosi.

Sitatxi Auakani Teoso Sākire Mauiākani
(Arókasi 10.13-15)

²⁰ Ininiā Xesosi pinitana Korasiī sitatxiti auakani, Petsáita sitatxiti auakani pakini, kotxi kaiāopokori iposotiire ikamapeka iuaātaā, iuaritika kona itakanaparina maerekati. ²¹ Xesosi txana ninoa:

—Kākiti Korasiī auakani himisiritaākako. Kākiti Petsáita auakani hīte apaka misiritaākako. Kitxakapirika Txiro, Sitoō pakini sitatxitikini kamari maerekati, ininiā Teoso xipokana ninoa arikatxiā. Ninoa atamataākamariko nota posotiire hīte atamatiniri atokokana, ininiā ninoa mākatamariko sako mata. Itakamariko atapani iitoāna. Ikara atoko ininiā, ninoa oerekari maerekati itakanapinina. ²² Nisāpiretai hīte ia: “Kākiti misiritiko ōtisaaki, Txirokini, Sitoōkini pakini misiritaāka poiāo. Hīte apiata.” ²³ Hīte Kapanaoōkinipekana, Teoso ākiri aua hītekata. Hīte itikapekari ito posotiiretxi iaxitikiri. Txamari hōkakatapeēkako maerekani misiritikoātaā. Nikamakiti hītemoni Sotoma auakani sauaki nikamaākamako, kona ninoa xipokamako. Auapanikamanako. ²⁴ Ininiā nitxai hīte: “Himisiritikosaaki, apiata himisiritaāka. Poiāoka Sotomakini misiritaāka,” —itxa Xesosi.

Teoso Imarore Apakapakani
(Arókasi 10.21-22)

²⁵ Iuasaaki Xesosi misākiretari iri:

—Niri, pitixine auakani auīte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auīte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi na poerekari pimarore kākiti kimarorerinimoni, iuikakanimoni. Pite oerekari pimarore kākiti poiāorinimoni, miuikakanimoni. ²⁶ Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

²⁷ Eereka imisākiretari kākiti:

—Niri sikapekano ikinika. Kākiti !imarotano nota Teoso ākiri nininiua. Nirinokara atāo imarotano nota. Apaka kākiti na atāo imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua ākiri nitxaua. Kākiti nirekiniāri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni.

²⁸ —Iteene minari atoko itxa himaerekani. Hinireka hītakanapiniri iua, txama !hīposota hītakanapiniri. Hīsāpakiniā himaerekani xika, hina notamoni hītomatini ikapani. Iuasaaki nimakatzakari himaerekani. ²⁹ Hītakariko nipaniātakiti hākixinireē. Hāpaiaōkariko nota pirena. Erekapitiki hāpaiaōkiniri ninirekakiti, kotxi kona kaneenamano. Kona nota napetari kākiti. Niuikiniua !aui. Ikara atoko ininiā, hīxinire tomatapitika. ³⁰ Hīposotapitikari nipaniātakiti hīkamini, notakata hīparīkauatiniā. Nipaniātakiti !kasāpaniri. Kona kamimari. Peerekari nipaniātakiti —itxa Xesosi.

12

Tomatiko Ōti Pirena
(Marko 2.23-28; Arókasi 6.1-5)

¹ Mapaõti atoko tomatiko õtisaaki, Xesosi imoianariakorikata na-paãpota triko takikoãtaã. Inatxitana. Inapaãpotakasaakina, imakatzakarona triko iki mapaki inikinirona ìkapani. ² Pariseoakori ikara itikasaaki, itxarina Xesosi:

—Patamata. Pimoianariakori kamari ate mauiritakiniti. Ninoa parìkauata tomatiko õtisaaki —itxana.

³ Ininiã Xesosi:

—Atxiiti kona hãtatsopatapanikari Taviini kamakiti imoianariakorikata kitxakapirika inatxitakasaakina? ⁴ Iua ìroã Teoso misãkiretikoãtaã. Imoianariakorikata inikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Iuaritika ninoa sasetotxiakori tiretari Taviini, imoianariakori pakini inatxitakasaakina. ⁵ Atxiiti kona hãtatsopatapanikari Moisesini iõkatsopatakiti. Iua auiritari sasetotxi parìkauatini tomatiko õtisaaki, Teoso misãkiretiko aikotiã. Iuasaaki ninoa !ikamari maerekati, kotxi iparìkauatana Teoso misãkiretiko aikotiã. ⁶ Atão nisãpiretai, hïte paniãtakiti poiãori. Nota paniãtakiti apiari. ⁷ Teoso sãkire iteene hãuikasaaki, kona hãpoõtana kãkiti maxikatika, kotxi Teoso sãkire txari:

Nota nirekari apanakini hïtiretini. Pimatiretakanisaakiri ãti, !apakata pisikarauatini notamoni. Iuasaaki kona ninirekari pisikakiti, itxa Teoso kitxakapirika.

⁸ —Nota hïtari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireëkiti nikamini tomatiko õtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

Motìkauakotakari Pirena

(*Marko 3.1-6; Arókasi 6.6-11*)

⁹ Xesosi ikara inaãka atoko, isa aiko Xoteoakori apotiitiiniãtaãua. ¹⁰ Iuaã aua kiki motìkauakotakari. Iuaã aua apaka pariseoakori Xesosi kinirão apoõtaka inakani tomatiko õtisaaki iparìkauatini xika. Ninoa amanaãri Xesosi:

—Atauako apakata atxiiti tomatiko õtisaaki, erekape pitxìkitakiniri kãkiti? —itxarina.

¹¹ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Hïpira soti auïte tomatiko õtisaaki aariko ãki irikiniã, himakatzakatari? Atãopitikara Teoso sãkire auiritapitikari kãkiti makatzakiniri ipira tomatiko õtisaaki. ¹² Soti auïte poiãori, kãkiti apiari. Ininiã Teoso sãkire auiritapitikari tomatiko õti erekape nitxìkitakiniri kãkiti —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã itxari kiki motìkauakotakarimoni:

—Poerekauakotauako —itxa.

Oerekauakotakasaakiaua, erekapeka itxa, ipini uako atokopeka itxa.

¹⁴ Iuasaaki pariseoakori sipeka atoko, ninoakakarika misãkiretakakauana: —Natokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxakakana.

Nitiritxi Teoso Mereëkiti

¹⁵ Xesosi imarotakasaakiri ninoa okaenetiniri iua, iuasaakipeka Xesosi sipeka. Itomaneri kãkiti sa iuakata. Ikinika amianatakani erekapeka itxìkitaka. ¹⁶ Xesosi !auiritana isãpiretinirina ikamakiti apanakinimoni. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, Teoso sãkire sãpiretakari Isafa inakori sãpiretakiti iaõka apokini ìkapani. Ia atoko itxa Teoso Isafamoni:

¹⁸ Ia ninitiri nimereëkiti. Ia nitiretakiti napokaerekatakiti. Nota sikariko Erekarì Matamatakoti iuamoni. Iua sãpiretariko nota sãkire Xoteo minakonimoni.

19 !Kataparasākireri ahoa kimaporiti itiniāpo isākirauatakasaaki. !Ineenamauata. !Itxitakaka apanakinikata kākiti napiniātaā.

20 Apanakini Teoso sākire auiākani oiōkapeta ākixinireēna. Itapara ! auari. Ninoa aanaia katxitoākori atoko itxana. Iuaritika kona imapirinikari iua aanaia katxitoākori. Iua atokokana kona ixipokari iua sākire auiākani mataparani. Itiretana. Apanakini Teoso sākire auiākani, kona iteene auikari Teoso sākire. Ininiā ninoa tirikapi iopinikare xapitikiri atoko itxana, iuaritika kona iua oakari. Iua atokokana kona ixipokana Teoso sākire auiākani. Ikamaāpotari erekari, erekarinoka kāiatini ikapani.

21 Xoteo minakanuia auikariko iua sākire.
Itxa Isaia sāpirena kitxakapirīka.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Marko 3.20-30; Arókasi 11.14-23)

22 Iuasaaki kākiti anikari kiki maerekati matamatakoti auaītotakiti Xesosimoni. !Isākirauata. Mōsiāreti itxaua iua, maerekati matamatakoti xika. Xesosi erekapeka txīkitakari iua. Iuasaaki kōsiārepeka, kasākirepeka itxa. 23 Iuasaaki kaiāopokori kākiti iuaā tsorīkaāta. Ininiā ipimaākakauana: —Atauako ia kiki aāuīte Taviini apika mekanirikani? Atxiīti Teoso iokanatakitikani? —itxana.

24 Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina:
—Konapitini. Maerekati matamatakoti auīte Peosepoo inakori sikari iposotiire Xesosimoni maerekati matamatakoti omitikini ikapani — itxana pariseoakori.

25 Xesosi imarotari ikara ixinikakitina. Ininiā itxa Xesosi:
—Kākiti tixine auakani ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokakakauana. Iarikapenako. Iua atokokana kākiti aapokoā auakani inaiatakakiniāuana, ixipokakakauanako. 26 Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokako Satanasi tapara. 27 Hīte sākire, Peosepoo sikari iposotiire notamoni maerekati matamatakoti nomitikini ikapani. Ininiā nota pimaāi: “Kipa sikari posotiiretxi hīte moianariakorimoni, maerekati matamatakoti omitikinina ikapani?” Himoianariakori sāpiretai: “Teosonoka sikari posotiiretxi maerekati matamatakoti omitikakanimoni.” 28 Teoso posotiireē nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiā, Teoso oerekai iua apokapeka hītemoni hīauīte inini ikapani.

29 —Kiki pataparari iua aapoko auiniā, kona kiītiriri İroā İtiriuatini ikapani. Kiītiriri iaxirikiniāri iua kiki pataparari, iuasaakiika apakata iītirīkiniri itii.

30 —Notakata maparīkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniāno, inirekari niparīka ixipokini. 31 —Ininiā nisāpiretai. Apakata Teoso makatxakiniri ikinipoko maerekati kākiti kamakiti, imaerekani Teoso imisākirepiretini pakini. Txamari Erekarī Matamatakoti misākirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari. 32 Kākiti misākirepiretiniāno nota hītari iaxitikiri, eereka amanainiāri Teoso ikara imaerekani imakatzakini, ininiā Teoso makatxakapitikari. Kākiti misākirepiretiniāri Erekarī Matamatakoti, !kimakatzakikori ikara maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Aamina Iri Pirena
(Arókasi 6.43-45)

33 Ininiā Xesosi sākirauata iuaīkana pariseoakorimoni:

—Aamina atoko h̄txa. Aamina erekari ininiã, iri erekari apaka. Aamina maerekati ininiã, iri apaka !erekari. Patamatiniãri amãtiiri, pimarotari imina. ³⁴ Nimarotai h̄te. Imini kãsiiri atoko h̄txaua h̄te. H̄te maerekati kamakanii. Ininiã !h̄posotari erekari h̄sãpiretini, kotxi h̄kixinire !erekari. Hinamaã h̄sãpiretakiti h̄kixinireẽ potoriãkari itxaua. ³⁵ Kãkiti erekari ininiã, erekarinoka isãkire, kotxi iua ãkixinireẽ erekarinoka aua. Kãkiti maerekati ininiã, isãkire maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ãkixinireẽ. ³⁶ Atão nisãpiretai h̄te. Ikinipoko kãkiti sãkire Teoso atamakaerekata xipokatxi õtisaaki. Iuasaaki Teoso mereẽri kãkiti misiritiko. Maxikatĩka h̄sãpiretakiti kona apakata. Kona iua potxitari. Ininiã iuasaaki iua pimaã: “Kinirepa ikara atoko pisãkire?” itxako. ³⁷ Pisãkire ereka ininiã, ixika !auari Teoso misiritini. Pisãkire maerekati ininiã, pisãkire maerekati xika Teoso misiritai —itxa Xesosi.

Pariseokori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire
(Marko 8.11-12; Arókasi 11.29-32)

³⁸ Ætikaka kaiõkatsoparerini, pariseokori pakini txari:

—Koerekareri, takaõtxikari Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri ãkapani, Teoso iokanatinii ãkorapokoriti aimarotini ãkapani —itxarina.

³⁹ Xesosi apakapapiretana:

—Kãkiti uatxarini !erekana. Itakanaparina Teoso. H̄te nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai h̄te. Kitxakapirika Teoso sãkire sãpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaĩkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua h̄te ãkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare h̄te ãkapani. ⁴⁰ Xonasi kaikota ximaki mitari tikako ãki ipi ãti pakini õti. Iua atokokanerako h̄tari iaxitikiri napako ipi ãti pakini õti ipĩkani auiniãtaã.

⁴¹ —Itixi xipokini õtisaaki, kãkiti Nĩnivi sitatxiti auakani sãkirauatapitikako. Ninoa txai h̄te: “Kona erekai h̄te, kotxi ! h̄takanapari himaerekani. Ate takanapari amaerekani Xonasi sãkire akenakotakasaaki,” itxanako ninoa. Uatxa uai aua h̄te apisatoõ Xonasi apiatakari. Imisãkiretai h̄te, iuaritika kona !h̄takanapari himaerekani.

⁴² —Xipokatxi õtisaaki, sito Sapaa auakani auite sãkirauatapitikako. Oa õtakoxiti auakaro, iuaritika osari Saromãomoni imatire okenakotini ãkapani. Uatxa apopeka Saromão apiatakari, iuaritika h̄te !auikari nota sãkire —itxa Xesosi.

Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Arókasi 11.24-26)

⁴³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Maerekati matamatakoti kiki auaãtotakiti takanapakasaakiri iua kiki, iua maerekati matamatakoti saãpota ãparaã makipakaniãtaã, ikaikotiniãtaã initini ãkapani, txamari ! apokari. ⁴⁴ Ininiã itxa: “Nikanapiriãpiriko mitxi nauinimoni nipotorikinimonikari,” itxa iua maerekati matamatakoti. Ininiã ikanapiriã. Apokasaaki, ãti iuaã auakari ! auari. Oeretapeẽkaika. Iposope ãti auini ãkapani.

⁴⁵ Ininiã apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni apia maerekanitakani. Imakinikana aua iua kiki ãtoã. Ininiã iua kiki mitxi poiãoka imaerekani, eereka apia maerekanita. Ikara atoko itxako kãkiti uatxarini maerekani —itxa Xesosi.

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Marko 3.31-35; Arókasi 8.19-21)

⁴⁶ Xesosi sákirauata itomane kákitimoni, inakasaaki oáþoka inoro, itariakorikata. Iporikiti auana. Ipíkapiretarina. ⁴⁷ Ininiã áti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori ikiraã iporikiti auana. Inirekakarina imisákiiretinii pite —itxa.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Keropa ninoro? Kiripa nitariakori? —itxa Xesosi.

⁴⁹ Ininiã imioakari imoianariakori:

—Hátamata. Uai aua ninoro, nitariakori pakini. ⁵⁰ Niri iaxitikiri nirekaãkiti kamakanira, ninoara nitariakori, nitaroakoro, ninoro txaua —itxa Xesosi.

13

Katakareri Pirena
(Marko 4.1-9; Arókasi 8.4-8)

¹ Iua ótisaaki Xesosi takanapari iua aapokotxi. Ipoa tiniã isa. Iuaã ipoa tiniã iitopáka. ² Iuaã auana itomaneri kákiti. Apotiitauana iua takote. Ininiã kanaua áki iereétaua, topáka itxa oerekarauatini íkapani. Ninoa kaikota imirií. ³ Ininiã itori sápirenatxi atão inakari oerekiko isápiretana ninoa Teoso imarotinina íkapani.

Ia atoko itxa:

—Katakareri potorika itakarauatini íkapani. ⁴ Takari iki itakaápotakasaaki, okaápotakasaaki, átikaka irika kimapori tiniápo. Kotipiriki apoka. Inikari imakinika. ⁵ Apanakini irika kai auiniátaã. Poiáoka kipatxi auari, ininiã mokatanitika ípitxaka. ⁶ Txamari, atokatxi papatakari inakasaaki, arikari iua takari. Otxiaroka, kotxi kona kakotsari. ⁷ Apanakinipekana irika aanaia auiniátaã. Ininiã aanaia aneé takari takote. Aápitsa iapinokari takari, oka txari. ⁸ Apanakinipekana irika kipatxi erekariátaã. Ininiã iriuata. Átiátaã áti takari iriuata seí oki pakini. Átiátaã takari iriuata seséta oki pakini. Átiátaã áti takari iriuata tríta oki pakini. ⁹ Kakenakokii, ininiã híkenakotariko nisákire —itxa Xesosi.

Kákiti Mimarotakiniti Xesosi Sápiretini Pirena
(Marko 4.10-12; Arókasi 8.9-10)

¹⁰ Imoianariakori apoka Xesosimoni. Ipimaárina:

—Kinirepa sápirenatxi atão inakari oerekiko pisápiretari kákiti? —itxarina.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Kákiti xinikiári Teoso auítetxi ininiáua pirena, auapitika kaiáopokori ninoa mimarotakiniti, kotxi Teoso kona oerekana ninoa. Teoso oerekai híte ninoa mimarotakiniti. ¹² Teoso sákiire auakiti, iua sákiire kípitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sákiire kenakotakari, isákiire makípitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatxakaáakako. ¹³ Nisákirauatakasaaki kákitikata, nisápiretana sápirenatxi atão inakari oerekiko, kotxi kokiri kákiti, iuaritika !atamatari Teoso kamakiti. Kakenakokiri kákiti, iuaritika !imarotari Teoso sákiire. ¹⁴ Ininiã apokapeka Isaía sákiire kitxakapiríka, kotxi iua sápiretari Teoso sákiire: Híkenakotapiikamari nisákire, iuaritika !himarotari. Hítikapiikamari nika-makiti, iuaritika !himarotari,

15 kotxi ! hinirekari himarotiniri atão inakari. ! Hinirekaikari nisäkire hikenakotini. ! Hinirekaikari nikamakiti hâtamatini. Hinirekaâkamariko, hâtamatamariko nikamakiti. Hinirekaâkamariko, hikenakotamariko nisäkire. Hinirekaâkamariko, himarotamariko nisäkire. Hikanapiriaâkamako notamoni, nimakatzakamariko himaerekani,

itxa Teoso.

16 —Hitepekana, Teoso sikari erekari hîtemoni, kotxi hōki atamatapitikari iua kamakiti. Hîkenakoki kenakotapitikari iua sākire. 17 Atão nisâpiretai. Itomaneri Teoso sākire sâpiretakani, apanakini kiki atão inakari kamakani pakini kitxakapirîka nirekari atamatiniri hîte atamatakiti, txamari kona atamatarina. Inirekarina ikenakotinirina hîte kenakotakiti, txamari kona ikenakotarina —itxa Xesosi.

Katakareri Pirena Oerekiko
(Marko 4.13-20; Arókasi 8.11-15)

18 Xesosi sâkirauanâtapanika:

—Hîtakaôtxikari ikara sâpirenatxi atão inakari oerekiko, katakareri pirena. Noerekai ikara. 19 Kâkiti kenakotakasaakiri Teoso auîtetxi ininiua pirena, imimarotakaniâri ikenakotakiti, kimapori kâkiti katxaratakiti ikotaxiti atoko itxa iua âkixinire, kotxi Satanasi apoka iuamoni. Imakatzakari Teoso sākire iua âkixinireẽ apokakari. Teoso sākire takariki atoko itxa.

20 —Takariki kai auiniâtaã iriâkari, Teoso sākire ipoxokoniritika apakapakari atoko itxa. 21 Itxama kona okanani aua, kotxi kona kakotsari. Omanatiko inakasaaki, inapetiko inakasaaki, Teoso sākire auikini xika, itakanapari Teoso sākire auikini.

22 —Âti kâkitipekana kenakotari Teoso sākire, txamari ixinikapikari tiitxi, nipokori, iparîka pakini. Ikinipoko ixinikapika, ininiã maerekaxiniretinoka itxa. Txineiro ipotxitini xika ! inirekaikari Teoso sākire. Takariki aanaia auiniâtaã iriâkari atoko itxa iua. Takari mariti atoko itxa iua âkixinire.

23 —Âti kâkitipekana ikenakotakasaakiri Teoso sākire, atão iua auikari. Iua âkixinire kipatxi erekari atoko itxa. Takari mininiua atoko, iua kâkiti minari atxiîti seî pakini kâkiti Teosomoni isäkire auikinina îkapani. Atxiîti iminari sesêta pakini kâkiti. Atxiîti iminari trîta pakini kâkiti Teosomoni isäkire auikinina îkapani —itxa Xesosi.

Katsotati Ahoisi Atoko Inakaro

24 Iuaîkana Xesosi sâpiretari âti sâpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:

—Teoso auîtetxi ininiua ia atoko itxa. Teoso katakareri atoko itxa. Iua katakareri takari erekari takariki ikikioteẽ. 25 Âti îkanōkati ikini-mané imakasaaki, imokaiakari apoka. Itakaro katsotati ahoisi atoko inakaro ahoisi sauaki. Kona !otxa. Iposo atoko îkorape itxa. 26 Takari aneêka atoko, oriuata. Iuasaaki kâkiti imarotapekari katsotati ahoisi atoko inakaro auapeka. Kona otxa. 27 Ininiã katakareri nitiriakori apoka iauîtemonina. “Auîtetxi, pite takaro takariki erekaro. Nanipa oina katsotati?” itxana ninoa.

28 —“Amokaiakari takari,” itxa.

—“Pinirekatari amaporokiniri?” itxana initiriakori.

29 —“Kona. Katsotati himaporokiniã, atxiîti himaporokaro nitakare apaka. 30 Hîtakanapari imakinika aneinina îkapani. Oamikosaakirako,

omakatzakaãka. Ininiã iuasaakiko nipaniãtaiko hïte: ‘Merepanika hi-makatzakaroko katsotati. Hãpotiitaro. Xaminamoni oka inaãkako. Iposo atoko hãpotiitari ahoisi. Hïtakari nikiena nïkatiko aikoti ãki.’ ”

Mostata Pirena

(*Marko 4.30-32; Arókasi 13.18-19*)

³¹ Iuaïkana Xesosi oerekari ãti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:

—Teoso auïtetxi ininiua, kiki takiniro mostata iki ikikioteẽ atoko itxa.

³² Mostata iki axapitiki. Apanakini takariki apiata, iuaritika oaneẽka atoko amananiikaro. Aamina otxaua. Ininiã kotipiriki ina. Ikamari ikoa okatiã —itxa Xesosi.

Tirekakari Pani

(*Arókasi 13.20-21*)

³³ Xesosi iuaïkana sãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa Xesosi:

—Teoso auïtetxi ininiãtaãua ïkorapokoriti ia atokokana itxa. Sito kosekari tirekakari pani. Okoketari axapiti tirekakari pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe tirekaãpota otxa.

Sãkiretxi Atão Inakari Oerekiko

(*Marko 4.33-34*)

³⁴ Xesosi sãkirauatakasaaki kãkitikata, isãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ikara sãpirenatxinokara isãpiretari kãkiti. ³⁵ Ininiã kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretari sãpiretakiti apokapeka, kotxi iua txari:

Nisãkirauatakasaaki kãkitikata, nisãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itixi kamikosaakipanika aua kãkiti mimarotakiniti.

Ikara noerekako kãkitimoni,
itxa Teoso sãkire.

Xesosi Sãpiretari Katsotati Pirena

³⁶ Eereka Xesosi takanapana ninoa kãkitipokoni. Iïroã aapokotxi. Imoianariakori apoka iuamoni. Itxana:

—Poerekaua ate ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, katsotati pirena, mixikanani pisãpiretakiti. Ate ïmarotari —itxana.

³⁷ Ininiã Xesosi:

—Hïtari iaxitikiri, iua erekari oki taãkari itxaua. ³⁸ Itixi iua kikio atoko itxa. Teoso auïtetakani takariki erekari atoko itxana. Kãkiti Satanasi nakitiakori iua katsotati atoko itxana. ³⁹ Katsotati takakari Teoso nakitiakori mokaiakari itxaua. Satanasi itxaua. Itixi xipokini õti iua takari amïko õti atoko itxa. Teoso nitiriakori iaxitikini ninoa takari amakani atoko itxana. ⁴⁰ Iua katsotati apotiãtaãka, xaminamoni oka inaãka. Iua atokotxikana inaãka itixi xipokini õti. ⁴¹ Hïtari iaxitikiri iokanatanako initiriakori itiximoni. Apotiitarinako maerekati oerekakani. Apotiitari-nako ikinimane maerekati kamakani. ⁴² Iposo atoko Teoso nitiriakori okana ninoa xaminamoni. Iuaã iteene itxiapatana. Akatsatsiriïtauana. ⁴³ Iuasaaki atão inakarïnoka kamakani aua iotximerena Teoso auïtetxi ininiãtaãua. Atokatxi iotximere atoko itxa ninoa iotximere. Kakenakokii, ininiã hïkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Txineiro Kipatakoru Pirena

⁴⁴ —Teoso auïtetxi ininiua, txineiro itomanero kipatakoru atoko itxa. Oa txineiro kipataãka kikio. ãti õti kiki napaãpotakasaaki, apokaro, ininiã iuaïkana ikipataro. Iteene ipoxokoniuaata, ininiã ivẽtxitari ikinika itii, iua

kikio iamotini ïkapani. Eereka sa itxa iua kikio iamotini ïkapani. Ikara atoko itxa Teoso auïtetxi ininiua.

Pérora Inakori Pirena

⁴⁵ —Teoso auïtetxi ininiua, pérora iamotakari atoko itxa. Iua nitari pérora apia erekari. ⁴⁶ Pérora iteene erekari apokiniã, ikinika itii ivëttxita iua pérora iamotini ïkapani.

Hetxi Pirena

⁴⁷ —Teoso auïtetxi ininiua hetxi ipoaã taãkori atoko itxa. Ikini sereti ximaki apotiïta hetxi. ⁴⁸ Ixãpokasaaki kaiotaroariti kosekaãpotari itakoãmoni. Iuaã kaiotaroariti iitopãka. Imerërina ximaki. Ximaki erekari kotariã itaka. Kãkiti maniãkiniti mapara oka. ⁴⁹ Xipokatxi õtisaaki ikara atoko itxa. Teoso nitiriakori mereëriko kãkiti. Mapara itakarina erekarini. Mapara itakarina maerekani. ⁵⁰ Ininiã xaminamoni okanako kãkiti maerekati kamakani. Iuaã itxiïtana. Akerakitatsiriïtauana, kotxi patsiiri.

Kitxakapirïka Oerekakori, Amaneri Oerekakori Pakini

⁵¹ Xesosi pimaãna imoianariakori:

—Hïte imarotatari ikara atoko inakari nisãpiretakiti? —itxa.

—Ari, aimarotapitikari —itxarina.

⁵² Ininiã Xesosi:

—Kaiõkatsopareri oerekikosaaki Teoso auïtetxi ininiua imarotini ïkapani, imarotari amaneri oerekakori, apaka kitxakari oerekakori. Kaapokori atoko itxa. Iua kaapokori makatxakari apokaerekatakiti mareta ãki inïkatakiti. Amaneri, kitxakari apaka imakatxaka.

Nasaree Auakani Kona Auakari Xesosi Sãkire

(Marko 6.1-6; Arókasi 4.16-30)

⁵³ Ikara sãpirenatpi atão inakari oerekiko ixipokapiretaka atoko, Xesosi sipe. ⁵⁴ Ikanapiriã Nasaree sitatxitimoni. Ininiã oerekarauata aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Ininiã kãkiti tsorïkaãta isãkire ikenakotakasaakina. Itxana:

—Kiripa sikatari iua imarore? Kiripa sikaposotiiretari iua?

⁵⁵ Aapokotxi kamakari ãkiri iua. Inoro Maria. Itariakori Txiako, Xoão, Simão, Xotasi pakini. ⁵⁶ Itaroakoro uai apaka aua. Nanipa apaiaõkari ikinika imarore? —itxana.

⁵⁷ Ininiã kona inirekarina iua. Ininiã Xesosi txari:

—Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineë auakasaaki, inirimane sauaki auakasaaki, !ipaxitaãka. Isãkire ! auikaãka —itxa Xesosi.

⁵⁸ Ininiã Xesosi kona kamari itori Teoso posotiire iuaã Nasaree sitatxiti auakani ïkapani, kotxi kãkiti iuaãkini !auikari isãkire.

14

Xoão Kapatxisareri Ipinini Pirena

(Marko 6.14-29; Arókasi 9.7-9)

¹ Iuasaaki Erotxi Karirëia auakani auïte txaua. Iuasaaki ikenakopiretari Xesosi pirena. ² Iuasaaki itxana initiriakori:

—Iua Xoão kapatxisareri ipïpekariika õkitapekaua. Iuakara Xesosi txaua. Ininiã uatxa apiatã iposota ikamini —itxa Erotxi.

Txamari Xesosipitikara. Kona Xoãoni iua. ³ Mitxi Erotxi paniãtari Xoão kapatxisareri iaxirikiko, itari Piripi ïtanoro xika. Ouãka Erotxia.

Oomanatari Xoão, ininiã itakaãka kateia ãki. ⁴ Mitxi Xoão kapatxisareri txari Erotximoni:

—Kona erekari pitari ïtanorokata pisirĩkini. !Apakata pikamakiti —itxa.

⁵ Ininiã Erotxi nirekamari okiniri Xoão, iuaritika kona okari, kotxi ipĩkana Xoão sãkire auĩãkani. Ninoa uãkatari Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari ininiua. ⁶ Erotxi kamari kiiniri auini õti pirena. Erotxia ãkero serena iua Erotxi apisatoõ, ikemaĩtxitakini apisatoõ pakini. Ininiã oserenini kamari ninoa poxokoniuatini. ⁷ Ininiã Erotxi poxokoniuatakasaaki itxa:

—Nisikai imakinika pinireẽkiti pitemoni —itxaro oa.

Ininiã osari onoromoni. ⁸ Onoro nirekari Xoão okiko, ininiãkara oamanaãri Xoão kii prato nopini. Ininiã otxari Erotximoni:

—Xoão kapatxisareri kii ninireka prato nopini.

⁹ Ininiã Erotxi kona erekaxinireri. Kipa ikama? Kotxi ikinimane ikemaĩtxitakini kenakotari isikaenetiniri oa nirekakiti oamoni. Ininiã iua paniãtari oa nirekakiti sikiko oamoni. ¹⁰ Ininiã iua iokanatarari sotatoakori kateiamoni Xoão kii tsotakiko ïkapani. ¹¹ Ininiã ninoa minari ikii prato nopini. Isikarina oamoni. Oa sikari onoromoni. ¹² Eereka Xoão moianariakori sari kateiamoni. Ninoa anikari ïto akauarimoni. Iuaã ikatarina. Eereka ninoa sari Xesosimoni. Isãpiretarina Xesosi Xoão ipinini pirena.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

¹³ Xesosi kenakopiretakasaakiri Xoão okiko, ipotorika kanauaã. ãtiãtaã iuanani auini nire isa, txamari itomaneri kãkiti imarotari Xesosi sinimoni. Ininiã itakanaparina sitatxi. Isana imiriĩ iua sinimoni. ¹⁴ Iua kanĩkitakasaaki, atapari kãkiti apokaãpotini. Ininiã iua amonĩkana ninoa. Imakananitana amianatakani.

¹⁵ Mapiãpeka inakasaaki, imoianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Mapiãpeka. Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiã uai nipokori !auari. Piokanatarari kãkiti aapokotximoni, ininiã iamotarina nipokori iuaãtaã —itxana imoianariakori.

¹⁶ Xesosi apakapapiretana:

—Nota kona iokanatanana isinina. Hĩtekarako sikakienatana ninoa —itxa Xesosi.

¹⁷ Ininiã ninoa:

—Komiri ipi ipi ãti pakininokara aua atemoni. Ipi ximaki apaka aua. !Apakata —itxana.

¹⁸ Ininiã Xesosi:

—Himĩna uai notamoni —itxa.

Ininiã imoianariakori minari Xesosimoni. ¹⁹ Eereka iua paniãtari kãkiti xiti topãkini. Eereka ikosekari komiri sĩko, ximaki ipi pakini. Ininiã iua ionakaãta iaxiti. Itxari:

—Niri pisikakiti peerekari —itxa.

Ininiã imaxinĩkaãpotari. Isikaãpotana imoianariakori. Ninoa sikaãpotana kãkiti. ²⁰ Ikinikana nipokota. Ikinimane:

—Kamitopekaua ate —itxana.

Eereka imoianariakori apotiitari itetakori. Ininiã xãpokaka itxarina tosi kotari. ²¹ Iuasaaki sĩko mio kikiãkini nipokota. Sitoãkini, amarini pakini nipokota apaka.

Xesosi Ipoa Nopini Itĩpokotini
(Marko 6.45-52; Xoão 6.15-21)

²² Eereka ipaniātana imoianariakori kanauaã iereētiniua iua apisa ĩpiriātina ĩkapani. Ninoa sipeka. Iua kaikota kākiti itakapiretini nire. ²³ Kākiti itakapiretanapaka atoko, Xesosi sari oxiratarimoni, Teoso imisākiretini nire. Īkanōkapeka inakasaaki, iuanani iuaã aua. ²⁴ Iuasaaki kanaua ipoa apanīkakiāpeka. Ītima apiākatáro kanaua. Ininiã tsakati iteene apoākata.

²⁵ Imaropirīkatapeka inakasaaki Xesosi sari ninoamoni. Itīpokota ipoa nopini. ²⁶ Imoianariakori atapakasaakiri Xesosi ipoa nopini itīpokotini, ninoa pīkarauata.

—Kamiri napani —itxana.

Akiripoakatana. ²⁷ Iuasaakipeka Xesosi:

—Kataparaxinire hītxako. Notara. Kona hīpīkarauatape —itxa.

²⁸ Ininiã Petro sākirauata:

—Apiananiri. Xesosi pininiãua, pipaniātano pitemoni napokini ipoa nopini —itxa Petro.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Uai pina —itxari.

Ininiã Petro katxaka. Ipotorika ianini ipoa nopini Xesosimoni isini.

³⁰ Txamari kataparari ĩtimati itikasaaki, ipīkarauata, ininiã ipatapiã itairakaãpota. Ininiã iua akirikata:

—Apiananiri. Pimaīkano.

³¹ Iuasaakipeka Xesosi maīkari iua. Itxari:

—Poiãoka pauikari niposotiire. Kinirepa kona atão pauikari? —itxa Xesosi.

³² Iuaīkana morōkoka itxauana kanaua āki. Iuasaaki ĩtima iotoka.

³³ Imoianariakori kapotoreēkaua Xesosi apisatoō:

—Apiananiri pitxaua. Atãopitikara Teoso ākiripitkarai —itxana.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini

(Marko 6.53-56)

³⁴ Ipoa ĩpiriātana, Xenesaree tōpamoni apoka itxana. ³⁵ Iuaã kākiti imarotari Xesosi, ininiã iokanapireta kākiti ninoa tixine takote auakanimoni:

—Amianatakani himina.

Ininiã kākiti minari itomane amianatakani Xesosimoni.

³⁶ Amianatakani amanaãri Xesosi:

—Pauiritaua pimāka mapotomatare atakapiotini —itxana.

Ikinimane imāka takapiotakani makananitaāka.

15

Xoteoakori Īkite Pirena

(Marko 7.1-13)

¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiōkatsopareriakori pakini apoka Xesosimoni. Xerosareēkini ninoa. ĩpimaãrina Xesosi:

² —Kinirepa pimoianariakori kona kamari aãtokiriakorini sākire iaōka, kotxi inipokotakasaakina, kona arokauakotauana —itxana.

³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hītepekana, kinirepa kona hīte kamari Teoso sākire iaōka? Hīte kamari hōereēkitinokara, ⁴ kotxi Teoso txari: “Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro.” Apaka Teoso txari: “Piri, pinoro pimisākirepiretiniã, pokaãkako.” ⁵ Txamari hīte oerekari kākiti: “Kākiti auakiti ĩri, inoro pakini nirekiniã, iua manirekakaniãri isikiniri ninoamoni, isãpiretana:

‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiã !isikari ninoa nirekakiti ninoamoni. ⁶ Ininiã hïte oerekari kãkiti mapaxitakanina iri, inoro pakini. Ininiãkara hïte sãkire hõereëkiti kipatari Teoso sãkire. ⁷ Hïte txari: “Akamapitikari Teoso sãkire iaõka,” txamari kona hïte kamari. Atãopitikara Isaía sãkire kitxakapirïka. Iua sãpiretari Teoso sãkire hïte pirena. Teoso txari:

⁸ Kamisirienererini ninoa kãkiti. Ninoa sãkireënanira ipaxitanona. Ækixinireëna !inirekanona.

⁹ Maxikatiïka ninoa kapotoreëkaua nota apisatoõ. Maxikatiïka ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari nota sãkire. Ninoaka sãkire oerekana, txamari “Teoso sãkire asãpiretai” itxana. Itxa Teoso Isaíamoni kitxakapirïka —itxa Xesosi.

*Ækixiniretxi Txiko Pirena
(Marko 7.14-23)*

¹⁰ Xesosi akiritana kãkiti, ininiã itxana:

—Hïkenakota himarotini ïkapani. ¹¹ Nipokori, piixirãkakiti kona kamaxikotari pãkixinire. Pisãkire maerekati, pinamaã potoriãkari, iuara txikotapitikari pãkixinire —itxa Xesosi.

¹² Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Pimarotatari pariseoakori !apokaerekatari ikara pisãkire ninoamoni?

¹³ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti takari atoko itxa. Ininiã ïkinika takari niri iaxitikiri mataãkiniti maporokaãkako. ¹⁴ Kona himaãkatapena pariseoakori. ïkiikakani mõsiãreni atoko itxana. Mõsiãreti mïkiikiniãri mõsiãreti, ïkinipoko irikako aariko ãki. Iua atokokana maerekati õtãkikiniãri maerekati, imakinika ninoa sari imisiritikoãtaã —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiã Petro:

—Poerekaua ate ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ate !imarotari —itxa.

¹⁶ Ininiã Xesosi:

—Hïte apanakini atoko hïtxa atxiïti? Kona himarotapanikari?

¹⁷ Himarotari. Nipokori hinamaã hïixirãkakiti hïtikakomoni isa. Eereka hïtikatakasaaki, inapa. ¹⁸ Hïisãkire hinamaã pokïkakari potorika hãkixinireë. Iuara txikotari kãkiti ãkixinire. ¹⁹ Kotxi hãkixinireë hïxinikakiti maerekati potorika. Okaniuatakatxi, ãti kãkiti ïtanorokata sirïkiko nire, anokaretxi, ïtiriuatakatxi, misirieneretxi, ãti misãkirepiretiko pakini potorika hãkixinireë. ²⁰ Ikara atoko inakarananira txikotari kãkiti ãkixinire. Kãkiti marokauakotakanuia kona txikotari ãkixinire —itxa Xesosi.

*Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sãkire
(Marko 7.24-30)*

²¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sipe. Isipeka Txiro, Sitoõ pakini tõpamoni. ²² Iuasaaki sito Kanaaãkero, iuaã auakaro, apoka Xesosimoni. Iteene oamanaãri:

—Apiananiri, Tavii apika mekaniri, piamonïkano. Maerekati mata-matakoti auaïtotaro namarite. Iua iteene misiritaro oa —otxari.

²³ Txamari Xesosi kona apakapapiretaro oa. Imoianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Piokanataro, osipekako. Atemoni ãtipirika oãkiripoanãta —itxana. ²⁴ Xesosi apakapapiretaro oa:

—Niokanataāka Isaeokini ninīkatini īkapani. Ninoa soti auīte pīpinanaākani atoko itxana. Txamari pite kona Isaeokero. Pite āto uāka —itxa.

²⁵ Iuaritika oa sito apoka iuamoni. Okapotoreēkaua iua apisatoō. Ininiā oa:

—Apiananiri, pimakananitaro namarite —otxari.

²⁶ Ininiā Xesosi:

—Isaeokini amarini atoko. Nota ninoa iri atoko. Kona erekari amarini komirite nimixirikini, anāpamoni nisikini īkapani —itxaro.

²⁷ Ininiā oa:

—Ari, atāopitikara pisākire. Anāpa atoko nitxaua, iuaritika anāpa nikari nipokori iriākari kaapokori patapi koa —otxa.

²⁸ Ininiā Xesosi:

—Atāopitikara. Sito, pite iteene auikari niposotiire. Pinirekakiti nikamapitikako —itxaro.

Iuasaakipeka oimi erekapeka otxa.

Xesosi Erekapeka Txīkitakari Kākiti

²⁹ Eereka Xesosi sari Kariréia poatimoni. Iuaā oxiratari nopini topāka itxa. ³⁰ Itomane kākiti iuamoni apoka. Ninoa minari iuamoni kākiti mōsiāreni, masākireni, matīpokotakani, apanakini amianatakani itomaneri pakini. Xesosi makananitana ninoa. ³¹ Kākiti iuaā auakani tsorīkaāta, kotxi itikarina Xesosi makananitinina amianatakani. Kākiti masākireti sākirauatapeka. Kākiti matīpokotakati tīpokotapeka. Mōsiāreti, kōsiārepeka itxapeka. Ikinimane txari:

—Peerekari Teoso, Isaeo auakani Teosone —itxana.

*Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kākiti
(Marko 8.1-10)*

³² Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana:

—Nota amonīkana naia kākiti. Ipi ōti, āti ōti pakini notakata auana. Uatxa kona minakati kona auari inikinina īkapani. Kona nota iokanatanana ninoa natxiritika, kotxi arikama ipītaxititamana, irika itxamana —itxa Xesosi.

³³ Ininiā imoianariakori txari:

—Nanipa ate apokari nipokori komiri naia kākiti asikakienatini? —itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Kipakinipa komiri aua hītemoni? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa:

—Setxi komiri, ātikaka ximaki axapitiri pakini —itxana.

³⁵ Ininiā Xesosi:

—Hīpaniātana kākiti xiti topākini —itxa Xesosi.

³⁶ Eereka imaīkari ninoa setxi komiri, ximaki pakini. Itxari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri, ximaki pakini pite sikakiti.

Mapixinika itxari komiri, ximakikata. Eereka xanakaāpota itxari imoianariakorimoni. Ininiā ninoa xanakaāpotari kākitimoni. ³⁷ Ikinika nipokota. Kamitopeka itxana. Imoianariakori xāpokakari setxi kotari nipokori itetakori. ³⁸ Ipi ipi pakini mio kikiākini nipokotapeka, apaka sitoākini, amarini pakini. ³⁹ Eereka Xesosi iokanatanana kākiti aapokomonina. Iposo atoko iereētāua kanaua āki. Makataā tōpamoni isa.

16

Teoso Takaõtxikare
(Marko 8.11-13; Arókasi 12.54-56)

¹ Pariseoakori, satoseoakori pakini sari Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:

—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri ïkapani, Teoso iokanatinii ïkorapokoriti aimarotini ïkapani —itxarina.

² Txamari Xesosi txana:

—Na noerekai. Mapiãnikata iaxiti põkamarari inakasaaki: “Peereõtiri katana,” hïtxa. ³ Iua atokokana ïkanõkapanika iaxiti põkamarari, piãkaxitita inakasaaki: “Ãparaãnapani. Kataparari ïtimatipani,” hïtxa. Himarotapitikari takaõtxikari iaxiti auakari. Txamari kona himarotari Teoso kamanaãtakititi ïkorakanani. Hïsaãkirauatakasaaki, kãkiti erekarini atoko hïtxa, txamari maerekati hïkama. ⁴ Kãkiti uatxarini !erekana. Itakanaparina Teoso. Hïte nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hïte. Kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakari Xonasi inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasi auakasaaki, iuaïkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hïte ïkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hïte ïkapani —itxa Xesosi.

Iposo atoko Xesosi takanapana, sipe itxa.

Pão Tireẽkari Pirena
(Marko 8.14-21)

⁵ Xesosi imoianariakorikata ïpiriãtari ipoa. Ipiniã apokasaakina, imoianariakori xinikaro pão imaxinïkaretakitona. ⁶ Iuasaaki Xesosi õtãkikana ninoa:

—Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pãote tireẽkari pamonõkoniri —itxana imoianariakori.

⁷ Ininiã imoianariakori misãkiretakakaua:

—Pão amaxinïkaretini xika Xesosi ikara atoko txaua ate —itxana imoianariakori.

⁸ Xesosi imarotari imisãkiretakakinuana, ininiã iua:

—Kinirepa himisãkiretakakaua, pão himaxinïkaretini xika? Kona iteene hãuikari ninïkatinii. ⁹ Atauako kona kiïkitepanikai hïte? Atauako himaxinïkaretapekari pão sïkonoka sïko mio kãkiti nisikakienatini? Hïxinikariko kipakinipa kotari hïxãpokaka pão itetakoro? ¹⁰ Atauako kona hïxinikatari ãti õti ïpi ïpi pakini mio kãkiti setxinoka pãoã nisikakienatini? Hïxinikariko kipakinipa kotari hïxãpokaka pão itetakoro? ¹¹ Hïte nõtãkikasaaki: “Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pãote tireẽkari pamonõkoniri,” ninakasaakii, kinirepa kona himarotatari kona pãoni ikara atoko nitxai hïte? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹² Iuasaakiika imarotarina kona pão tireẽkarini monõkori txaua. Imarotarina pariseoakori, satoseoakori pakini sãkirera, ninoa oereẽkitira, monõkori txaua.

Petro Auikari Xesosi Teoso ãkiri Ininiãua
(Marko 8.27-30; Arókasi 9.18-21)

¹³ Xesosi sari Sesarëia-Piripi sitatxiti takote. Iuaã ipimaãna imoianariakori:

—Kïpa kãkiti uãkatano nota hïtari iaxitikiri?

¹⁴ Ininiã imoianariakori:

—Ātikaka uākatai Xoõoni kapatxisarerini iuaĩkana õkitikaua inakaríi. Apanakini uākatai Eriásini iuaĩkana õkitikaua inakaríi. Apanakinipekana uākatai Xeremjani iuaĩkana õkitikaua inakaríi. Minakanisaaki ātikaka: “Āti Teoso sãkire sãpiretakarini iuaĩkana õkitikaua inakaríi,” itxaina —itxarina.

¹⁵ Ininiã Xesosi:

—Hĩtepekana, kipa hĩte uākatano nota? —itxana ninoa.

¹⁶ Simão Petro apakapapiretari:

—Teoso mereēkitirai pite. Teoso mapĩkati ākirirai pite —itxari iua.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Simão Petro, Xoõo ākiri, Teoso takari erekari pitemoni, kotxi kona kãkitini sãpiretai Teoso ākiri nininiua. Niri iaxitikirira sãpiretai. ¹⁸ Nisãpirenauatapanika pitemoni. Piuãka Petro. Kai sorotxikana piuãka. Kai aapokotxiti kamakari mereēri kai kaikori xiti itakini ĩkapani, aapokotxi iua kai nopini ikamini ĩkapani, ininiã aapokotxi !irika, kotxi kaikori nopini aua. Aapokotxi kamakari takari kai kaikori xiti. Iua kai atoko itxa ikara Teoso sãkire, isãpiretakiti pitemoni. Kãkiti nota nakitiakori naapoko atoko, ninoa sauaki nauini ĩkapani. Napotiinãtapanikari kãkiti naapoko ĩkapani. Satanasi tapara kona posotapaniri ixipokiniri ia naapoko. ¹⁹ Nipaniãtai Teoso sãkire pisãpiretini kãkitimoni. Xavi nisikinii atoko itxa ikara, kotxi kãkiti auikasaakiri Teoso sãkire ĩroã Teoso auĩttxi ininiãtaãua. ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti pimauiritakaniã, Teoso tixine apaka !auiritaãka. ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti pauiritiniã, apaka auiritaãka Teoso tixine —Xesosi txari Petro.

²⁰ Iposo atoko Xesosi:

—Teoso mereēkiti nininiua, apanakinimoni !kasãpirena hĩtxapeko —itxana imoianariakori.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Marko 8.31–9.1; Arókasi 9.22–27)

²¹ Iua õtisaaki Xesosi potorika isãpiretinina imoianariakori:

—Nisako Xerosareẽmoni. Iuaã kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini, sasetotxi auĩteakori pakini misiritanoko. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi āti õtisaaki iuaĩkana nõkitikaãkako. Iuaĩkana aua nitxako —itxana.

²² Ininiã Petro misãkiretari Xesosi iuanoka inakasaaki. Itapararitika itxari:

—Konapitini, kona ikara atoko inakari kona auapani pitemoni, Api-ananiri. Kona Teoso auiritapaniri ikara atoko piniko —itxari.

²³ Ininiã Xesosi kirioka Petromoni.

—Pisipiniikaua Satanasi. Nikimapore katokapareri atoko pitxa, kotxi pite nireēkiti kãkiti nireēkiti atokotxikana. Pite nireēkiti kona Teoso nireēkiti atokoni —itxari.

Xesosi Moianari Atão Inakari

(Marko 8.34–38; Arókasi 9.23–27)

²⁴ Iposo atoko Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka nireēkiti kona pinirekape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã, notakata pisapitikako. ²⁵ Pite ātipirika kaminiãri pite nireēkitinoka, ininiã pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti pimanirekakaniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁶ Atxiĩti papakapari ikinipoko tiĩtxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiĩtxi xika kona pikĩpitari Teoso sãkire,

ininiã kona pikaikota ätipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiiti ikinipoko tütxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ätipirika pikaikotini. ! Apakata kãkiti iikixitini Teoso, iuamoni isini ikapani. ²⁷ Nota hõtari iaxitikiri apokako ninitiriakorikata. Iuasaaki niri iotximeretxikana nota iotximeretako. Iuasaakirako erekari isika erekari kamakanimoni. Iparikana iki isika iparikana iaõka. Txamari imisiritanako maerekati kamakani. ²⁸ Atãopitikara nisãpiretai hõte. Uai uatxa aua kãkiti, ninoa imarotapanikariko nota hõtari iaxitikiri auõtetxi nininiua. Ikara imarotininina apisa kona ipinapanikana —itxa Xesosi.

17

Moisesi, Eríasi Pakini

(Marko 9.2-13; Arókasi 9.28-36)

¹ Seisi õti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoão pakini. Xoão Txiako itari. Ikanikana oxiratarari nopinixiti. Ninoanani anika iuaã. ² Iuaã ninoa atamatari iua. Ipinimonipo itxapeka. Itoõ iotximere atokatsi iotximere atoko itxa. Imãka serõka ipinikare atoko itxa. ³ Iuasaakipeka Moisesi, Eríasi pakini tokia iuaã, misãkireta itxarina Xesosi. ⁴ Ininiã Petro akiritari Xesosi:

—Apiananiri, erekapitikari uai aãuini. Pinirekiniãri, nota kamari ipi äti pakini papiri uai. Pite nakiti ikapani, Moisesi nakiti ikapani, Eríasi nakiti ikapani nikama.

⁵ Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri pomëkoriri ninoa nopini apoka. Katxiãri äki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Napokaerekatari iua, kotxi ikamari ninirekakiti. Hikenakotariko iua sãkire.

⁶ Xesosi moianariakori ikara atoko inakari ikenakotakasaakina, iteene ipikarauatana, ininiã iriãkatana xitipe. Itoõna ikipatana. ⁷ Xesosi sari ninoamoni. Itakauakotaua ninoa nopini. —Hõkitikaua. Kona hõpikarauatape —itxana.

⁸ Ininiã itikapokotana. Xesosinoka aua.

⁹ Oxiratarari xirata iokiriiãpotakasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kona hõsãpiretapiri apanakinimoni hõtikakiti. Nota hõtari iaxitikiri nipina iuaikana naua ninaka atokoikarako hõtikakiti mixikanani hõsãpiretako —itxana.

—Ateeneka —itxarina.

¹⁰ Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Kinirepa kaiõkatsoparerini oerekaua: “Eríasi apokako Teoso mereëkiti apokini apisa?”

¹¹ Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:

—Ari, atãopitikara ninoa sãkire. Merepitipanika Eríasi apokapitika. Iua kamari imakinika iposope inini ikapani. ¹² Ari, nisãpiretai, Eríasi apokapeka. Txamari kãkiti imarotari iua. Imisiritarina iua inireëkitina iaõka. Iua atokotxikana itxanonako nota hõtari iaxitikiri. Imisiritanona —Xesosi txana Petro, Txiako, Xoão pakini.

¹³ Ininiã imoianariakori imarotari Xesosi sãkire. Eríasi, Xoão kapatxisareri itxaua.

Amarini, Maerekati Matamatakoti Auaõtatakiti Pirena

(Marko 9.14-29; Arókasi 9.37-43)

¹⁴ Ikanapiriãkana atoko, itomaneri kãkiti apotiitiniãtaãua apokasaakina, kiki apoka Xesosimoni. Ikapotoreëkaua iua apisatoõ. ¹⁵ Itxari:

—Apiananiri, piamonĩkari namarite. Maerekati matamatakoti auaĩtotari iua. Atatsiirauata. Xaminaã irikapika. Kãuaãriã ikomokapika.
¹⁶ Niminamari namarite pimoianariakorimoni. Ninoa kona posotari erekapeka itxĩkitakinirina.

¹⁷ Ininiã Xesosi txari:

—! Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.

¹⁸ Apokaãka atoko, Xesosi txitari iua maerekati matamatakoti:

—Pisipe.

Ininiã iua maerekati sipe. Iuasaakipeka iua amarini erekapeka itxa.

¹⁹ Eereka imoianariakori apoka Xesosimoni. Iuasaaki ninoanoka aua iuakata. Imisãkiretarina:

—Kanatokopa ininiãpa ate kona posotari maerekati matamatakoti aomitikini?

²⁰ Ininiã Xesosi:

—Kona atãoni hãuikari nisãkire, ininiã kona hĩposotari homitikiniri iua. Atãoenepitikara nisãpiretai hĩte. Mostata iki axapitikiri. Axapitipitika nisãkire hãuikiniã, mostata iki atoko nisãkire hãuikiniã, hĩposotari ia õtanoxiratari hĩpaniãtini: “Pite oxiratari, uai posipika, ikaimoni pisa,” ininiã oxiratari sapitikamako. Hĩte posotari ikinipoko hinireẽkiti hĩkamini. ²¹ Txamari himamisãkiretakaniãri Teoso, hinipokotini himatakanapakaniã Teoso himisãkiretini ĩkapani, ininiãra kona hĩposotari maerekati matamatakoti homitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini

(Marko 9.30-32; Arókasi 9.43-45)

²² Kariréia tãpa apokasaakina, Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Nota, hĩtari iaxitikirino mĩkapiritaãkako. Nisikaãkako kikiakorimoni inirekaãkitina ikaminina tĩkane. ²³ Ninoa okano nota. Ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako, iuaĩkana aua nitxako —itxana ninoa.

Ikara inakari ikenakotakasaakina, imatinaniuatana.

Txineiro Teoso Misãkiretiko Aikoti ĩkapani

²⁴ Kapanaoõ sitatxiti apokasaakina, kikiakori sari Petromoni. Ninoa kiki apakaparo txineiro Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani amanaãkito. Ipimaãrina Petro:

—Hĩte oerekakari sikataro txineiro Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani amanaãkito? —itxarina iua Petro.

²⁵ Ininiã Petro:

—Ari, isikapitikaro —itxa.

Eereka Petro ĩroã aapokotxi ãki ikara sãkiretxiti Xesosi isãpiretini ĩkapani. Xesosi sãkirauata, Petro masãkirauatakani apisa:

—Petro, ikini itixiti kipa sikataro txineiro auĩtetxiakorimoni? Atauako auĩtetxi nirimane sikataro? Atauako kãkiti ãtiãtaã ĩkanikani sikataro? —itxari.

²⁶ —Kãkiti ãtiãtaã ĩkani sũkaro txineiro auĩtetximoni —itxa Petro.

—Ari atãopitikara. Ininiã kona auĩtetxi nirimaneni sũkaro txineiro iuamoni. Iuaritika asikapitikaro. ²⁷ Txineiro amasikakaniã, txineiro apotitakani !apokaerekataua. !Anirekari ikara atoko inakari. Ininiã ipoa pisa. Pokatsaãta. Pimanamãkaro ximaki merepitipanika pimaĩkakito. Onamaã papokaro txineiro ota aĩkitxirauatini ĩkapani. Oa txineiro ota apakata nota sikakito ĩkapani, pite sikakito ĩkapani apaka. Panika. Pisikaro oa txineiro Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakanimoni —itxa Xesosi.

Ininiã Petro kamari Xesosi sãkire iaõka.

18

Kiripa Kãkiti Apiatakari Txataua?

(Marko 9.33-37; Arókasi 9.46-48)

¹ Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Teoso auñtetxi ininiãtaãua, kipa kãkiti apiatakari txataua? —itxana.

² Xesosi akiritari amarini axapitiri. Ninoa apisatoõ taka itxari.

³ —Atãopitikara nota sãkire. Himaerekani himatakanapanakisaaki, Teoso nireẽkiti himakamakanisaaki, amarini axapitiri atoko himinakanisaaki, kona hĩsapani Teoso auñtetxi ininiãtaãua. ⁴ Ia amarini axapitiri !iuikaua. Kãkiti ia amarini atoko inakarira, iuaka poiãotakiniãua, iuara apiatakari itxaua Teoso auñtetxi ininiãtaãua. ⁵ Nota nireẽkiti pikamakasaaki, pipoxokoniritika papakapiniãri amarini ia atoko inakari pinakasaaki, papakapano nota apaka —itxa Xesosi.

Maerekati Oerekakari

(Marko 9.42-48; Arókasi 17.1-2)

⁶ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Kãkiti txĩkitakiniãri amarini, nota sãkire auñãkari, maerekati ikamini, !apakata. Erekamariko kai mitari iua kãkiti maerekati oerekakari iaxirikanokitaãkamako, iposo atoko ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ãkapani. ⁷ Kãkiti ikini itixiti auakani misiritaãkako, kotxi auari kãkiti maerekati apanakini kamini txĩkitakakani. Auapika kãkiti ikara atoko inakani. Ninoa misiritaãkako. ⁸ Piuako txĩkitakiniãri maerekati pikamini, ininiã pitsotakari, oka pitxariko. Pikiti txĩkitakiniãri maerekati pikamini, ininiã pitsotakari, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako. Apiaerekata mauakotikai pauini ãtipirika Teosokata. Apiaerekata makititikai pauini ãtipirika Teosokata. Pauiritiniãri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotiniã, ininiã pite kamari maerekati apaka, ininiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako. ⁹ Iua atokokana poki txĩkitakiniãri maerekati pikamini, pimaporoka, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiã, arikatximoni maerekani misiritikoãtaã pokaãkako. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pauini ãti pokinoka pauini. Kona pauiritapiri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotini —itxa Xesosi sãkire.

Soti Auñte Pĩpinanaãkari

(Arókasi 15.3-7)

¹⁰ —Ikinipoko amarini pipaxitako, kotxi niri tixine aua niri nitiriakori. Ninoa nĩkatari amarini. Niri apisatoõ ãtipirika initiriakori auapika, ininiã kãkiti mapaxitakaniãri amarini, isãpiretarina niri. ¹¹ Nota hĩtari iaxitikiri napoka ãkorapokoriti kãkiti pĩpinanaãkani atoko inakani napokini ãkapani, kotxi !imarotarina Teoso kimapore.

¹² —Kiãtokopa itxa hĩxinikakiti? Kiki aua ipiraakori soti auñte seĩ pakini. Txamari ãtika pĩpinanaka. Kiãtokopa itxa? Itakanapari ipiraakori novẽta novi pakini. Isari oxiratarimoni. Initari iua pĩpinanaãkari. ¹³ Ipiraakori novẽta novi na pĩpinanaka, ininiã ipoxokoniua. Apokasaakiri iua pĩpinanaãkari, iteene ipoxokoniua. ¹⁴ Iua atokokana hĩri iaxitikiri kona nirekari amarini ãtika pĩpinanakini. Hĩri nirekari imakinika amarini imarotini ikimapore iuamoni sikari apo —itxa Xesosi sãkire.

Maerekati Pitemoni Kamakari

15 —Pitari nisäkire auiäkari kaminiäri maerekati pitemoni, ininiä pisa uamoni. Pitenoka pisa uamoni. Iuanani pimisäkiretako. Põtäkikiniri ikîpitakasaaki, pimoianari iuaïkana itxapekaua. ¹⁶ Põtäkikiniri imakîpitakanisaaki, ipi kâkiti panikako uamoni. Ipi minakanisaaki ätika panika uamoni. Ininiä iuaïkana põtâkikari iua maerekati kamakari. Iuasaaki pitekata sikani apaka ôtâkikari. Kotxi Teoso sâkire iökatsopatakori oerekaua kâkiti sâkire kenakotakani, kâkiti kamakiti itikakani ipi äti pakini auiniä, apakata apanakini atâo inakari imarotini ïkapani. Ipi äti minakanisaaki, ipi apakata. ¹⁷ Ninoa pitekata sikani sâkire imakîpitakanisaaki, pisâpiretana kâkiti Teoso misâkiretikoâtaâ apotiitakaniua. Ninoa ikinipoko Teoso sâkire auiäkani ôtâkikariko iua. Imakîpitakanisaakiri ninoa sâkire, himarotari atâo maerekati kamakari itxaua iua. Teoso sâkire mauïakati atoko itxaua iua, kotxi kona inirekari ôtâkikiko. Ate mokaiakari moianari atoko itxaua —itxa Xesosi sâkire.

Pauiritakiti, Pimauiritakiniti Pakini

18 —Atâopitikara nitxai hïte. ïkorapokoriti kâkiti kamakiti himauiritakiniti, Teoso tixine apaka !auritaäka. ïkorapokoriti kâkiti kamakiti hâuiritakiti, apaka auiritaäka Teoso tixineë.

19 —Apikomoni ia nisâpiretai. Pite xinikakititxikana äti xinikiniä apaka, hinirekakiti hamanainiäri Teoso, niri iaxitikiiri sikapitikai hamanaäkiti. ²⁰ Kâkiti apotiitakasaakiaua nota ixinikinina ïkapani, nota ninoakata aua. Atxiïti ipi ätinoka aua. Atxiïti ipinoka aua. Iuaritika nota aua ninoakata —itxa Xesosi.

Nitiritxi Äti Matiretakiti

²¹ Petro sari Xesosimoni, pimaã itxari Xesosi:

—Apiananiri, kipakinikatapa napakapari nitari, maerekati ikaminano ätipirika inakasaaki? Setxikata atxiïti?

²² Ininiä Xesosi:

—Kona, kona setxikatani papakapari iua. Setxikata setëta papakapari iua, ininiä ätipirika papakapariko.

²³ —Apikomoni noerekai papakapiniri kâkiti, maerekati ikamakasaaki pitemoni. Teoso auïttxi ininiua patrão ia atoko inakari itxa. Ia patrão nirekari iniritiakori iïkitxitiniri iua. ²⁴ Ininiä iua iaôtaro txineiro isikakitopeka. Iuasaaki initiri minaäka uamoni. Mïtxipeka iua patrão sikari tesi mirão txineiro ota iua initirimoni. Txineiropokoni. Oa txineiro isikasaaki, itxari initiri: “Äti ôti iuaïkana pisikano oia nitxineirote,” itxari initirimoni. Txamari, !isikaro, kotxi !oäuauka. ²⁵ Kona katxineiroteri. Ininiä ipatrãoote paniätari ivëttxitiko iua, ïtanoro, imiakori, itii ikinipoko, ipatrãoote iïkitxitini ïkapani. ²⁶ Iua initiri ikara inakari sâkirettxiti ikenakotakasaaki, ipatrãoote apisatoõ ikapotoreëkaua. Itxari iua: “Piätaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari ipatrãootemoni.

²⁷ —Ininiä ipatrãoote amonïkari. “Kona ninirekaikaro nitxineirote pisikinino.” Ininiä auiritari isini.

²⁸ —Ininiä sipe itxa. Iua nitiritxi mitxi sikapekaro txineiro iua inakito seï ota äti ipatrãoote nitirimoni. Poiãonoka oa txineiro. Iuasaaki, aapokomoni isikasaaki, aökitari iua äti nitiritxi ipatrãoote nitiri. Imaïkari inoakiä. “Uatxa pisikano nitxineirote,” itxari.

²⁹ —Ininiä moianari kapotoreëkaua iua apisatoõ. “Piätaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari.

³⁰—Txamari mitxiri nitiritxi: “!Niãtapaikaroko,” itxari. Ininiã kateiamoni ieretakakitãkari imoianari txineiro xika. “!kinika nitxineirote pisikasaakiikanoko, pikatxakako,” itxari. ³¹Ikara inakari ene apanakini iua patrão nitiriakori kenakotakasaaki, ninoa naiataua. Ininiã isana ipatrãotemonina. Isãpiretarina initiri iokanatiniri ãti initiri kateiamoni. ³²Ininiã iua patrão akiritari iua initiri: “Pite maerekati pitxaua, kotxi kita pite amanaãno nota niamonĩkini, ininiã piĩkitxitinino !niniãrekaika. ³³Kinirepa kona pite amonĩkari pimoianari nota amonĩkini atokokana? Kona erekai,” itxari.

³⁴—Ininiã ipatrãote iteene naiataua. Iokanatarari iua kateiamoni imisir-itikomoni ipatrãote txineirote okinika imasikakanisaaki.

³⁵Ininiã Xesosi xipokapiretari ia isãpirena:

—Niri iaxitikiri iua atokokana txaioko hĩte, maerekati ãti kamakasaakii hĩtemoni himamaxinĩkaretakaniã hãkixinireẽ —itxa Xesosi.

19

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; Marko 10.1-12; Arókasi 16.18)

¹Ikara inaka atoko Xesosi potorika Kariréia tōpa. Isa Xotéia tōpamoni uini Xotão ipiniã. ²Iuaã itomaneri kãkiti sari iuamoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

³Pariseoakori apaka sari iuamoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire. Ininiã ipimaãrina Xesosi:

—Auiritaãka atxĩiti kiki takanapiniro Ītanoro, itakanapiniro inirekasaaki? —itxarina.

⁴Ininiã Xesosi:

—Hĩte imarotapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori: Kitxakapirĩka merepitipanika ikinipoko Kamakari kamari kãkiti, kiki inini, sito onini apaka ikamari kãkiti.

⁵Ikara atoko ininiã, kiki takanapari iri, inoro pakini, Ītanorokata auini ĩkapani, ininiã ninoa ãtika atoko itxauana,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁶Ininiã kona ipi !itxaikauana. ãtika itxauana. Ikara atoko ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —Xesosi txana ninoa.

⁷Ininiã ninoa pariseoakori pimaãri:

—Ikara atoko ininiã, kinirepa Moisesi paniãtari kiki iõkatsopatiniri aãtsopa, Ītanoro itakanapini aãtsopate, ininiã eereka auiritari iua iokanatiniro oa?

⁸Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Moisesi auiritari hĩtanoro hĩtakanapini, kotxi paikori hĩxinire. Teoso nireẽkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritari hĩtanoro hĩtakanapini. Txamari kitxakapirĩka merepitipanika kona kiki takanaparo Ītanoro.

⁹Ininiã nitxai hĩte, kiki takanapiniãro Ītanoro, ãtikata masirĩkatoka, iua kamari maerekati. Itakiniãro ãto sito, maerekati apiata ikama, kotxi !imaãkatari Teoso paniãtakiti. Oa itakanapakito taãkari apaka kamari maerekati —Xesosi txana ninoa.

¹⁰Ininiã imoianariakori ikara ikenakotakasaakina, itxarina Xesosi:

—Ītaniritxi, Ītanorotxi !auiritaãka itakanapakakinina, ininiã erekapimana imĩtaniriuatakanina —itxarina.

¹¹Ininiã Xesosi:

—Erekapitikari kãkiti Ītanorouatini. ãtikakanoka Teoso kona nirekari Ītanorouatinina. ¹²Ixika auapitika kãkiti mĩtanorouatakani. Kotxi

ãtikaka kiki auakasaaki, iïtona kona apakata ninoa takiniro sito. Apanakinipekana ikisauakatsikitiko xika kona ninoa posota itakinirona sito. Apanakinipekana kona nirekari ïtanorouatini Teoso auïtetxi ininiãua ãtipirika isãpiretini ïkapani. Teoso manirekakaniãri pite ïtanorouatini, ininiã kona pïtanorouatape —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(Marko 10.13-16; Arókasi 18.15-17)

¹³ Iposo atoko kãkiti minana amarini Xesosimoni. Inirekarina ninoa kii nopini iuako itakini. Inirekarina Xesosi misãkiretiniri Teoso amarini ïkapani. Txamari imoianariakori txitana. !Auritanana amarini anikinina Xesosimoni. ¹⁴ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. Kona hïotokakapena notamoni apokinina. Kotxi kãkiti Teoso auïtetakani amarini atoko itxauana —ïtxana.

¹⁵ Ininiã iuako itaka ninoa kii nopini. Iposo atoko ïkorape itxa.

Ãtokori Ito Txineiroteri

(Marko 10.17-31; Arókasi 18.18-30)

¹⁶ Ãtokori apoka Xesosimoni.

—Koerekareri erekarii, kiripa erekari nikama ãtipirika Teosokata nauini ïkapani? —itxari.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Kininiãpa “erekari” pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teosonanira erekari. Teosokata ãtipirika pauini pinirekiniã, pikamariko Teoso paniãtakiti.

¹⁸ —Ïkiripa? —itxa.

Ininiã Xesosi:

—!Pokaniuatape. !Pisirïkape ãti ïtanorokata. !Pïitiriuatape. Poxiene ! pikamape. ¹⁹ Piri, pinoro pakini pipaxitako. Pitiretanako apanakini, piteka pitiretiniua atokokana, pitxapaniko —itxari.

²⁰ —Nikamapitikari ikara atoko pinakiti. Kiripa apikomoni nikamaã Teosokata ãtipirika nauini ïkapani? —itxari.

²¹ —Ikinika kinirão kamaka pinakasaaki, ikinika pitii pivëtxitako. Txineiro papakapakito pisika kãkiti matxineirotenimoni. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite. Pitii pivëtxitaka atoko, notakata sa pitxako —Xesosi txari.

²² Iua ãtokori ikara ikenakotakasaaki, isipe. Imatinaninoka itxari ãtokori, kotxi kaiãori itii. !Inirekari itii ivëtxitini. ²³ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Atãopitikara ia nitxai hïte. Pamimari katxineiroterini auïtetiniri Teoso. ²⁴ Apikomoni nisãpiretai. Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auïtetiniri Teoso —itxana.

²⁵ Xesosi moianariakori ikara ikenakotakasaakina, itsorïkaãtana. Ninoa uãkatari katxineiroterinimoni txineiro aua, kotxi Teoso apokaerekatana ninoa, ininiã txineiro isika ninoamoni, ninoa uãkatakiti. Ininiã ninoa pimaãri:

—Katxineiroteri maposotakaniãri Teoso tixinemoni isini, kipa posotari iuaã isini? —itxanãtana.

²⁶ Xesosi atamatana. Apakapapiretana:

—Kãkitika kona posotari. Teoso posotari ikinipoko ikamini.

²⁷ Petro misãkiretari Xesosi:

—Atepekana, ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ĩkapani. ĩkara atoko aniniã, kiripa ate apakapako? —itxari.

²⁸ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara nitxai hĩte. Nota, hĩtari iaxitikiri niitopãkako auĩtetxi itopanere nopini. Iuasaaki ikini itixiti amaneri itxauako. Ikinipoko atamatanoko nota hĩtari iaxitikiri iotximere. Iuasaaki hĩte nisãkire kĩpitakanii apaka topãkako auĩtetxi itopanere nopini. Iua iitopaneretxi tosi pakini. Tosi nirimanetxi Isaeo tixine auakani auĩteakori hĩtxauako. ²⁹ Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari paapoko, pitariakori, pitaroakoro. Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari piri, pinoro, pamarite. Atxiĩti pitakanapari pikikiote nota ĩkapani. ĩkara pitakanapakasaaki nota ĩkapani, apiata papakapariko. ĩtori papakapariko. ĩkara atoko pininiã nota ĩkapani, ãtipirika paua Teosokata. ³⁰ ĩtori kãkiti apiarini uatxa, itixi xipokini õtisaaki poiãorini itxapekauana. Uatxa itori kãkiti poiãorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini õtisaaki —itxa Xesosi sãkire.

20

Ova Takakoriãtaã Parĩkauatakani

¹ Xesosi txari:

—Teoso auĩtetxi ininiua ia kakikioteri atoko itxa. Ia kakikioteri takapekari txipokori ova inakoro ikikioteẽ. Ovanoka itaka. Oiõpeka onakasaaki, iua kakikioteri potorika ĩkanõkapanika. Initari parĩkauatakani ova amakani ĩkapani. ² Aõkitakasaakina, ipimaãna: “Hĩnirekatari parĩkatxi?” itxa.

—“Ari, anirekapitikari,” itxana.

—“Atauako ãtoka txineiro ota pirata kamakori apakata ãti õti poka-mara piparĩka ĩki ĩkapani?” itxana.

—“Ari, apakatapitika,” itxana. Kotxi ãtoka ota pirata kamakori iuasaaki atão parĩkatxi ĩki ãti õti pokamara kãkiti parĩkauatini ĩki. Ininiã itakaremoni iokanatana iparĩkauatinina ĩkapani.

³ —Novi oarape inakasaaki iuaĩkana ipotorika. Nipokori vẽtxitikoõtaãmoni isa. Iuaã atamatana kãkiti maparĩkauatakani. ⁴ Ininiã imisãkiretana: “Hĩte apaka atxiĩti nirekatari hĩparĩkauatini nitakareãtaã, ininiã niĩkitxitai atão inakari hĩparĩka ĩki,” itxa. Ininiã ninoa apaka sari.

⁵ —Apaniãxitipeka inakasaaki iuaĩkana iokanatana apanakini parĩkauatakani itakaremoni. Itinĩtikitakasaaki iuaĩkana iokanatana apanakini parĩkauatakani itakaremoni. Mitxi isãkire atokokana itxa isãkire ninoamoni. ⁶ Mapiãnikata takotepeka inakasaaki iuaĩkana isa parĩkauatakani initini. Apokapanikana maparĩkauatakani. Ipimaãna: “Kĩnirepa ia õti maparĩkauatakanika hĩtxa?” itxana.

⁷ —“Kotxi kona kãkiti sikaua parĩkatxi,” itxarina.

—“Nitakareãtaã hĩsa. Iuaã hĩparĩkauata. Hĩte apakapariko hĩparĩka ĩki erekari,” itxana.

⁸ —ĩkanõkapeka inakasaaki kakikioteri akiritari initiri apiari: “Parĩkauatakani pakirita. Piĩkitxitana. Merepanika piĩkitxitana kıkata parĩkauatakani. Eereka piĩkitxitana tinĩtikita parĩkauatakani, pitxããpotako,” itxari.

⁹ —Kıkata parĩkauatakani imakinikana apakapari ãtoka txineiro ota pirata kamakori. ¹⁰ Kikiãkini ĩkanõkapanika parĩkauatakani ikara itikasaakina, oãkatarina: “Ate apakaparoko apiatako aparĩka ĩki,” itxamana. ãtoka txineiro ota pirata kamakoro imakinikana apakapana. ¹¹ Txineiro

apakapakana atoko, omanākarauatana. “! Erekarī kakikioteri,” itxanātana. ¹² Ininiā ninoa txari iua: “Naia kikata parīkauatakani poiāoka iparīkauatana. Āto oaranoka iparīkauanātana. Ate parīkauata ikiniōtika kapatakariā. Ate parīkauatapitipo, txamari pite ikitxitaua ate naia piikitxitini atokokana. Kona erekai,” itxarina.

¹³ —Iua kakikioteri apakapapiretana: “Nitiretakini, kona nota misirienetai hīte. Īkanōkapanika nipimaāi: ‘Atauako ātoka txineiro ota pirata kamakori apakata āti ōti pokamara piparīka īki ikapani?’ nitxai mixikanani. Ininiā hīte: ‘Ari, apakatapitika,’ hītxa. Ininiā na nimisirienetai hīte. ¹⁴ Ininiā txineiro nisikakito hanikaika. Haāpokomoni hīsipeka. Nota nirekarī niikitxitinina hīte tikini parīkauatakani hīte niikitxitini iaōka. ¹⁵ Atauako kona erekari nota txineirote ninirekakitimoni nisikini? Hīte xikotano, erekari nikamini xika,” itxana ninoa.

¹⁶ Xesosi xipokari isāpirena:

—Itori kākiti apiarini uatxa, itixi xipokini ōtisaaki poiāorini itxapekauana. Uatxa itori kākiti poiāorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini ōtisaaki. Teoso aiatana kaiāopokori kākiti itixine isinina ikapani, txamari poiāonoka iua mereē —itxa Xesosi.

Iuaīkana Xesosi Sāpiretari Ipinini

(Marko 10.32-34; Arókasi 18.31-34)

¹⁷ Xesosi Xerosareēmoni ikimaporitakasaaki, akiritana imoianariakori. Ninoanoka imisākireta.

¹⁸ —Hīkenakotari nisākire. Xerosareēmoni asako. Iuaā nota hītari iaxitikirī mīkapiritaākako. Sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakimomoni nisikaākako, ininiā ninoa apotiitaua. Iuasaakiko ninoa txari: “Okaākapitikako.” ¹⁹ Eereka ninoa sikano Xoteo minakonimoni. Ninoa napetano. Ixirokitanona aāpitsaā. Iposo atoko aamina ipiriāmitakariā tokakita ninaākako, oka itxanonako. Ipi āti ōtisaaki nōkitikauako, iuaīkana aua nitxako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako, Xoāo Pakini Amanaākiti

(Marko 10.35-45)

²⁰ Eereka Sepeteo itanoro apoka Xesosimoni. Ominana imi Txiako, Xoāo pakini. Ninoa Txiako, Xoāo pakini Xesosi moianariakori. Okapotoreēkaua iua apisatoō.

—Atauako ninirekakiti pikaminano? —otxari.

²¹ —Kipa pinireka? —itxaro.

—Ikinimane auīte pinakasaakiaua, ninirekarī naia ipi namaritēni auīttxiakori ininiāuana pitekata. Pauiritatana pitekata iitopākinina, āti pikikomoni inini, āti pisaneremoni inini? —otxari.

²² Ininiā Xesosi apakapapiretana ninoa:

—! Himarotari hamanaākiti. Mapaōti napa atoko iteene nimisiri-taākako. Atauako hīposotatari hātatsiitiniri notakata? —itxana ninoa.

—Aposotapitika —itxarina.

²³ —Atāopitikara hātatsiirauata notakata, txamari kona notani mereēna kākiti nikikomoni, nisanaremoni topākakani ikapani. Nirira mereēpekana ninoa kākiti notakata topākini ikapani —itxana.

²⁴ Apanakini Xesosi moianariakori kenakoenetari Txiako, Xoāo pakini amanaāri Xesosi auīttxi ininiuana ikapani, ininiā omanatana. ²⁵ Ininiā Xesosi akiritana ninoa imakinikana iuamoni.

—Himarotari Xoteo minakanuia auñteakori paniātari kākiti ikinika auñteakori nireēkiti ikaminina ñkapani. Kona atāo itiretana kākiti. Kākiti kona kamari auñtetxiakori mauritākiniti. ²⁶ Kona ninoa auñtetxiakori atoko ! hñtxape. Atāo apiari pininiua pinirekiniā, pimoianatariko apanakini. ²⁷ Apanakini auñte pininiā pinirekiniā, nitiritxi pitxauako merepanika. ²⁸ Ikara atoko nitxa nota hñtari iaxitikiri ñkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri !auari. Ñkorapokoriti napoka, kākiti nitiri nininiua ñkapani, kākiti nitiretini ñkapani. Ñkorapokoriti napoka nipinini ñkapani, kaiāopokori kākiti mapinakani ñkapani, kotxi nota iñkitxirauata ninoa mapinakani ñkapani —itxana ninoa.

Ipi Mōsiāreni Xesosi Makananitini

(Marko 10.46-52; Arókasi 18.35-43)

²⁹ Xerikoo sitatxiti ipotorikasaakina, itomaneri kākiti sari Xesosikata, imoianariakori pakinikata. ³⁰ Iuasaaki ipi mōsiāreni topākanāta kimapori tiniāpo. Xesosi napaāpotini ikenakotakasaakina, akiritana:

—Apiananiri, aāuñte Taviini apika mekanirii, piamonñkaua ate —itxarina.

³¹ Kākiti iuañ pinitana:

—Himaātako —itxana.

Txamari apiata akirikatana:

—Apiananiri, aāuñte Taviini apika mekanirii, piamonñkaua ate —itxarina.

³² Ininiā Xesosi iotoka. Akiritana ninoa mōsiāreni. Apokana iuamoni.

—Kipa hinireka nikaminii hñte? —itxa.

³³ —Apiananiri, añtikapokotini anireka.

³⁴ Ininiā Xesosi amonñkana. Okina nopini itakari iuako. Iuasaakipeka kōsiārepekana, sa itxana Xesosikata.

21

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoño 12.12-19)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoāpotari Xerosareē. Apokana Petxipaxee inakori aapokotxiti, ñtanoxiratari takote Oriva inakori xiratamoni. Iuañ Xesosi iokanatanana ipi imoianariakori aapokotximoni.

² —Hñsa ikirañ kaixiti auakari aapokotxitiā. Iuaxiti hñpokasaaki, hñpokaroko xomēta iaxiriākoru oimikata. Hñkoxirikana. Uaimoni mina hñtxanako. ³ Āti misākiretakasaakii: “Kinirepa hñkaxirikatari pirātxi?” Ininiā hñte: “Apiananiri nirekana,” hñtxako. Ininiā iua auiritañ himininina —itxana ninoa.

⁴ Kitxakapirñka Teoso sākire sñpiretakari sñpiretapekari ikara atoko inakari. Ininiā iua sñpiretakiti kitxakapirñka atāo inakari apokapeka. ⁵ Iua txari:

Hñtxariko Xerosareē auakanimoni: “Hñtamata. Hñauñte apokaāpota hñtemoni. !Kaneenamari. Xomēta nopini iitopākanāta. Xomēta ākiri nopini isaāpota,” hñtxako ninoamoni,

itxa Teoso sākire sñpiretakari kitxakapirñkapeka.

⁶ Ininiā Xesosi moianariakori sari. Ipaniātakiti iaōka ikamana.

⁷ Ininiā imanaru xomēta oimikata. Itakarina imākana inopinina Xesosi topākini ñkapani. Ininiā Xesosi topāka xomēta ākiri nopini. ⁸ Itomaneri kākiti katamēkari imākana kimapori āpo. Apanakini sauakari aāxike.

Ikasirĩkaxikeãpotarina aãxike kimapori ãpo. Ikara atoko ikamana, Xesosi paxitiko oerekinina ĩkapani. Imãkana nopini, aãxike nopini, xomëta napaãpota. ⁹ Kãkitipokoni ĩkiikakani. Kãkitipokoni Xesosi tikini ĩkani. Imakinika saãpotakasaakina, akirikatana:

—Peerekari Taviĩ apika mekaniri. Teoso posotiirekata ĩkari, Teoso nireëkiti kamakari iua. Teoso sikariko erekari iuamoni. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaãpokatana.

¹⁰ Ininiã Xesosi apokapeka Xerosareë. Iuasaaki ikinimane Xerosareë auakani tsorĩkaãta.

—Kirinapanipa ikira kiki inatari? —itxanãtakakana.

¹¹ Kãkiti Xesosikata ĩkani sãpiretana:

—Xesosikara ikira. Teoso sãkire sãpiretakari, ikira. Nasaree sitatxitikiri, Karirëia tãpa auakari ikira —itxana.

Pirãtxi Vëtxitakani Omitikiko

(Marko 11.15-19; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

¹² Xesosi ĩroã aiko ãki Teoso misãkiretikoãtaã. Omitikenatana tiitxi vëtxitakani. Amotiitakani Teoso misãkiretikoãtaã auakani omitikenata. Ikitakari txineiro vëtxitakani mesate. Kamoã vëtxitakani topãkini apaka ikitaka. ¹³ Xesosi misãkiretana:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako,

itxa. Txamari hĩte txĩkitakari ia aiko kiĩtiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

¹⁴ Mokirini, kãkiti matĩpokotakani pakini apoka Xesosimoni Teoso misãkiretiko aikotiã. Erekapeka itxĩkitakana ninoã. ¹⁵ Iuasaaki amarini Teoso misãkiretikoã auakani iteene akirikata:

—Peerekari aãũte Taviini apika mekaniri —itxanãtana.

Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini itikari Xesosi posotiire, kãkiti erekapeka itxĩkitakani. Ninoã kenakotari amarini akiritakiti:

—Peerekari aãũte Taviini apika mekaniri.

Ininiãkara ninoã omanãkarauata. ¹⁶ Ininiã imisãkiretarina Xesosi:

—Pikenakotatari ikara amarini akiritakiti? —itxana.

—Nikenakotapitikari. Hĩte atatsopatapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Åtokoriakori, amarini pakini, ninoapeka apaka txariko: “Peerekari iua,” itxanako,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. Ininiã Teoso sãkire iaõka ninoã kamanãta. Ininiã erekapitikari ninoã akiritakiti —itxa Xesosi.

¹⁷ Iposo atoko itakanapana. ĩkorape itxa. Itakanapari Xerosareë. Isa aapokotximoni Petãnia inakorimoni. Iuaã itxiaka.

Piko Mina Marito Pirena

(Marko 11.12-14, 20-25)

¹⁸ Katimatĩnkata iuaĩkana Xesosi sari sitatximoni. Ipixinipokoriti inatxita. ¹⁹ Atamataro piko mina kimapori ĩtiniãpo. Isa oamoni txipokori itximini ĩkapani. Txamari otsopanani auaro. Iuasaaki itxa:

—Kona kariikaiko —itxaro.

Iuasaakipeka otxiaroka.

²⁰ Imoianariakori ikara itikasaakina, itsorikitaãtana.

—Ii natokopa otxape katimari otxiarokini? —itxanãtana ninoã.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai. Teoso sãkire hãuikiniã, hĩte posotari hĩkaminiri mixikanani nikamakiti atoko inakari. Piko mina txiarokini nitxĩkitakini

atoko, hīposota hīkamini. Teoso sākire iteene hāuikiniā, apiata hīkamako. Hīposotamariko hīpaniātiniiri ikira ixirata: “Pōkitikaua. Ipoamoni oka pitxaua.” Iuasaakipekamako ixirata ipoamoni oka itxamauako. ²² Pite atāo pauikiniāri Teoso sākire, iua pimisākiretakasaaki, ikinipoko pamanaākiti Teoso sikai —itxa Xesosi.

Xesosi Paniātakari Moerekakoni
(Marko 11.27-33; Arókasi 20.1-8)

²³ Xesosi Iroā Teoso misākiretiko aikotiā. Kākiti oerekasaaki, sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini apoka iuaā. Ipimaārina Xesosi:

—Kipaniāpa pikamari ikora pikamakiti? Kipa paniātai? —itxarina.

²⁴ Ininiā Xesosi:

—Nota apaka pimarauatako hītemoni. Ātinoka nipimaāiko hīte. Nota pimaākikito hītemoni hīsāpiretiniāno, nota apaka sāpiretai hīte hīpimaākiti notamoni, ininiā nisāpiretai nota paniātakari uāka apaka. ²⁵ Ia nipimaāi hīte: “Kipa paniātari Xoōni ipatxisarauatini? Teosokani paniātari Xoōo? Kākitikani paniātari Xoōo?” —itxana.

Ininiā ninoa misākiretakakaua:

—“Teoso paniātari,” aniniā, “Kinirepa kona hāuikatari isākire?” Xesosi txamaua eereka. ²⁶ “Kākitira paniātari Xoōo,” aniniā, apanakini omanatamau, kotxi ninoa uākatari Xoōo Teoso sākire sāpiretakari ininiua.

Ikara atoko itxana imisākiretakakiniuana. ²⁷ Ininiā apakapapiretana:

—!Aimarotari iua paniātakari.

Ininiā Xesosi:

—Nota apaka kona sāpiretai nota paniātakari uāka.

Iri Sākire Kīpitakari, Iri Sākire Makīpitakati Pakini

²⁸ —Hīxinikariko ia nisāpiretakikito: Kiki auari ipi imi. Akiritari anekari. “Namarite uatxa piparīkauata nitakare ova auiniātaā,” itxari imi.

²⁹ —Ininiā imi anekari: “!Nisapani. !Ninirekari niparīkauatini,” itxari. Eereka ixinikaxitināta. “Ari, nisapitikako,” ininiā isa iri takaremoni.

³⁰ —Iua kiki akiritari imi maneritakari. Ipaniātari iua atokokana. Iua imi: “Ari, nisapitikako.” Txamari, !isari.

³¹ —Ininiā ikiripa kamatari iri paniātakiti? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa kiomātxiakori, sasetotxi auīteakori pakini apakapapiretari:

—Anekarira.

Ininiā Xesosi:

—Atāopitika nisāpiretai hīte. Kītiriri apokako Teoso auītetxi ininiātaāua hīte apisapanika. Kanokarero apokako Teoso auītetxi ininiātaāua hīte apisapanika. ³² Kotxi Xoōo kapatxisarerini apoka hītemoni. Oerekai erekari kimaporiti. Txamari kona hīte auikari isākire. Kītiriri, kanokarero pakini auikari isākire. Iuasaaki himarotari ninoa maerekati kamakani takanapiniri imaerekanina. Ikamarina erekarinoka. Hīte itikapekari. Txamari hīte kona takanapari himaerekani. Kona hāuikari Xoōo sākire, ininiā iua kiki sākire makīpitakati atoko hītxa, kotxi hīsākire: “Akīpitapitikari Teoso sākire,” txamari kona hīkīpitari —itxa Xesosi.

Parīkauatakani Maerekani
(Marko 12.1-12; Arókasi 20.9-19)

³³ —Āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko nisāpiretai. Hīkenakota —Xesosi txana.

—Kiki kakikioteri takaro txipokori ova inakoro. Ovanoka itaka. Iposo atoko ipiriketaro. Eereka iuaātaā ikamari ova katsonakiko. Iposo atoko

ikamari aapokotxi òtanori, ikinipoko itakare atamatini ìkapani. Iposo atoko ìikitxitana kikiäkini itakare ñkatakani ìkapani. Ininiã ninoa ñkatari itakare. Eereka kakikioteri sari äti itixiti. ³⁴ Ova manapi inakasaaki, iokanatana iniritiakori itakare ñkatakanimoni, ova apakapinina ìkapani.

³⁵ —Txamari, ninoa maïkapena iniritiakori. Ixirokitatarina äti. Okapirina äti. Äti kai soroã ikiporonakana. ³⁶ Iuaïkana iua kakikioteri iokanatana iniritiakori. Iuasaaki ito iokanata. Mitxirini atokokana itakare ñkatakani txapena ninoani. ³⁷ Eereka imapotökire iokanatarimi iminonoani. Iuãkatari: “Namarite iua, ininiã ninoa paxitari iua,” itxa.

³⁸ —Txamari, imi atapakasaakina, imisäkiretakana: “Erepani imi. Maõkari, ininiã okinika itakare kaikotinua atemoni.” ³⁹ Ininiã imaïkarina imi. Kikio xiripirexiti anikarina. Iuaã oka itxapirina.

Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti iua takote auakani:

⁴⁰ —Ininiã iua kakikioteri ìkasaaki, kiätokopa itxatanako ninoa kikiäkini? —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiã ninoa iua takote auakani apakapapiretari:

—Kakikioteri okanako ninoa maerekati kamakani. Iikitxitanako apanakini itakare ñkatakani ìkapani, ininiã ninoa sikapitkaroko ova oiõkasaaki —itxarina Xesosi.

⁴² Ininiã Xesosi:

—Hite atatsopatapekari ia iõkatsopatakori Teoso säkire:

Kai aapokotxi kamakani kona nirekari äti kai soro. Iua kai imanirekakini kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maïkakari itxaua. Teosokara txikitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari atemoni.

Nota hõtari iaxitikiri iua kai atoko nitxaua. Peerekari Teoso, kotxi nota hõtari iaxitikiri kãkiti manirekakini. Teoso txikitakano nota apiananiri nininiãua.

⁴³ —Ininiã nisãpiretai hite, Teoso kona hãuïte ! itxaikauako. Iua mereëriko apanakini kãkiti inakitiakori ìkapani. Ninoa kamapitikari Teoso nireëkiti. ⁴⁴ Apikomoni Teoso säkire iõkatsopatakori säpiretaua iua kai apiari atoko inakari. Itxari:

Kãkiti iua kai nopini irikasaaki, ikarouata iua. Kai kãkiti nopini irikiniã, !auaika kãkiti,
—Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Sasetotxi auïteakori, pariseoakori pakini kenakotakasaakiri ikara säpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi säpiretakiti, ninoa !apokaerekatarina isãpirena, kotxi imarotarina ninoa takari ñkatakani maerekani atoko inakani itxauana. ⁴⁶ Ininiã ia xika inirekarina imaïkinirina. Txamari ! imaïkarina, kotxi ipïkarina kãkiti iuaã apotiitakaniua. Kãkitimoni Xesosi atão Teoso säkire säpiretakari itxaua.

22

Kiiniri Ìtanorouatiko Pirena (Arókasi 14.15-24)

¹ Iuaïkana Xesosi säkirauatakasaaki kãkitikata, isãpiretari säpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

² —Teoso auïtetxi ininiãua ia auïtetxi atokokana. Ia auïtetxi kamari kiiniri imi ìtanorouatini ìkapani. ³ Ipaniãtari iniritiakori akiritinina ike-maïtxitakini kiiniriã ininina ìkapani. Txamari ikemaïtxitakini ! inirekari ikiniriteë isinina. ⁴ Iuaïkana iokanatarimi apanakini iniritiakori ike-maïtxitakinimoni. “Hõtananako: ‘Nipokori iposopeka. Nokapekari kema

auïte, kema auïte ãkiri pakini. Païpepokori. Imakinika niposotapekari. Hïsapoka kiinirimoni, 'hïtxanako." Ininiã ninoa kamari isãkire iaõka.

⁵ —Txamari ikemaïtxitakini ! imaãkapiretarina. Iparïkamoni isana. Ætikaka sari kikiomoni. Apanakini sari ãtiãtaã tïtxi ivëtxitinimoni. ⁶ Apanakinipekana maïkapena initiriakori, noropata, oka itxapena. ⁷ Iua auïtetxi ikara inakariene ikenakotakasaaki, iteene inaiataua. Iokanataris isotatoneakori ninoamoni. Ininiã okapena ninoa kokanirini. Iotikapirina ninoa aapoko.

⁸ —Eereka iua auïtetxi akiritana apanakini initiriakori: "Kiiniri namarite ïtanorouatini pirena iposopeka. Txamari merepitipanika nikemaïtxitakini ! erekana. ⁹ Iua atoko ininiã, hïsa ahoaãtaã, kãkiti napanakiniãtaã. Hïkemaïtxitana ikinimane haõkitakini," itxana ninoa.

¹⁰ —Ininiã isana ahoaãtaã. Ikemaïtxitana ikinimane aõkitakini. Apotitarina kãkiti itanapoko. Maerekani, erekarini pakini apotiitana. Anikana kiinirimoni, ininiã kãkitipokoni xãpoãkata.

¹¹ —Iua auïtetxi atamatana ikemaïtxitakini. Atamatari kiki mãkatxi ïtanorouatikosaaki ieretaãkori mieretaãkati. ¹² Ininiã akiritari iua: "Ni-moianari, kiãtokopa piïroã naapoko, kotxi mãkatxi ïtanorouatikosaaki ieretaãkori kona pieretaka?" Iua kona kasãkireri.

¹³ —Ininiã iua auïtetxi paniãtari initiriakori: "Himaïkariko. Hïaxirikariko iuako, ikitinota pakini, anika hïtxariko mapara. Piãkatximoni hõkariko," itxana initiriakori. Iuaãtaã kãkiti txiapatiniãtaã, kãkiti akerakitat-siriïtiniãtaã.

¹⁴ Xesosi xipokapiretari isãpirena.

—Itomaneri kemaïtxitakoni. Txamari poiãoka mereëkoni —itxana ninoamoni.

*Homano Auïte Ìkitxitiko Pirena
(Marko 12.13-17; Arõkasi 20.19-26)*

¹⁵ Ninoa pariseoakori sipeka. Eereka apotiitauana. Imisãkiretakana. Ixinikaxitiniãtarina:

—Anirekari Xesosi kerokiniri isãkire, aãpoïtiniri ïkapani. Ininiã kiãtokopa atxatari apimainiri ikerokiniri ïkapani? —itxanãtakakana.

¹⁶ Ininiã ninoa pariseoakori paniãtana ãtikaka ninoa oerekakini, apaka ãtikaka Erotxi sãkire auiaãkani, Xesosimoni isinina ïkapani. Ininiã isana iuamoni. Imisãkiretarina. Pariseo sãkire iaõka isãpiretana.

—Koerekareri, aimarotari atãoenepitikara pisãkire. Atãoenepitikara pisãpiretari Teoso nireëkiti akamini ïkapani. Pite na piãkarauata xatikï kãkiti sãkire xika. Ætinoka pisãkire pisãpireta ikinakariti kãkitimoni. Apanakinimoni pisãpiretakiti iuatxikana pisãpiretari apanakininapemoni. ¹⁷ Ininiã pisãpiretaua. Atãokani txineiro asikini Homanoakori auïtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniri iuamoni? —itxarina iua.

¹⁸ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isãkire. Ininiãkara itxana:

—Kinirepa hinirekari nikerokiniri nisãkire? Kona erekai hïte. Hïsakirauatakasaaki, kãkiti erekarini atoko hïtxa, txamari maerekati hïkama. ¹⁹ Hõerekano txineiro ota Homano auïte asikini ïkapani.

Ininiã iminarona txineiro ota.

²⁰ —Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxana ninoa.

²¹ —Ari, Homano auïte —itxana.

—Ininiãkara hïskariko Sesamoni iua nakiti. Hïskariko Teosomoni iua nakiti —Xesosi txana ninoa.

²² Ikara apakapapirenatxi ikenakotakasaakina itsoriãkaãtana.

—Paimatireri iua —itxanāatakakana.
Ininiā itakanaparina, sipeka itxana.

Ipīkari Ōkitikiniua Maukakoni
(Marko 12.18-27; Arókasi 20.27-40)

²³ Iua ōtisaakepeka ātikaka satoseo apoka Xesosimoni. Satoseo inakoni !
auikari ipīkani iuaīkana ōkitikiniua.

²⁴ —Koerekareri, Moisesinira oerekari ia sākiretxiti: “Kiki meenetipanika ipininiā, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiā, itakauākatari amarini iua itarini ipīpekarini uāka,” itxa Moisesini. ²⁵ Setxi itaritxiakori aua mitxi īkorapokoriti. Apia anekatakari ītaniriuata. Eereka ipīpe meenetika, ininiā itari takaro iuani tikinitakito. ²⁶ Iua atokokana iua itari ipīpe meenetika. Āti itari iuaīkana takaro iuani tikinitakito. Txamari iua atokokana ipīpe meenetika. Iua atokokana txaāpota ikinika itariakori. ²⁷ Eereka oa sito apaka opīpe. ²⁸ Ininiā ipīkani iuaīkana ōkitikasaakia iuaīkana auāki ininina, īkiripa oītaniri aua oakata iuasaaki? Kotxi ikinimane ninoa setxi itariakori takapekaro oa —itxarina iua.

²⁹ Ininiā Xesosi:

—Hīte kerokari, kotxi !himarotari Teoso sākire iōkatsopatakori. !Himarotari Teoso posotiire apaka. ³⁰ Ipīkani iuaīkana aua inakasaaki, kona ninoa ītaniriuataika. Teoso nitiriakori iaxitikini atokopeka itxanako. ³¹ Hīte !auikari ipīkani ōkitikiniua iuaīkana auāki inini. Atauako kona hātatsopatapanikari Teoso sāpiretakiti hītemoni? Iara isāpiretai:

³² Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota, itxa Teoso. Ininiā Apraão, Isaki, Xakoo pakini auākipanika itxana, kotxi auāki inakani Teosonera iua. Ninoa uatxa auāki inakani, kotxi kona ipīkani Teosoneni Teoso —itxa Xesosi.

Iuasaaki kākitipokoni kenakotari ikara Xesosi sākire. ³³ Xesosi sākire ikenakotakasaakina, itsorīkaātana, kotxi paimatireri Xesosi apakapapiretakiti satoseoakorimoni.

Teoso Paniātakiti Apiari Akamini
(Marko 12.28-34)

³⁴ Xesosi īkiteritika apakapapiretari satoseo pimainiri, ininiā satoseo !ipimarauataika. Pariseoakori kenakotari ikara, ininiā apotiitauana. ³⁵ Pariseo, Moisesi sākire oerekakari, iua nirekamari Xesosi kerokiniri isākire. Ininiā ipimaāri:

³⁶ —Koerekareri, īkiripa Teoso paniātakiti apiari txataua? Kipa apiarekata Teoso nireēkiti akamini? —itxa.

³⁷ Ininiā Xesosi apakapapiretari:

—“Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireēkitiā, ikini pākixinireē, ikinipoko pixinikakitiā pakini.” ³⁸ Ikara atoko inakari Teoso merepitipanika paniātaua akamini. Ia ipaniātakiti akamini apiari itxaua. ³⁹ Iuaīkana Teoso paniātaua. Ia ipaniātakiti apaka apiari. Merepanika ipaniātakiti akamini atoko itxa. “Piteka pitiretiniāua atokotxikana, pitiretariko āti.” ⁴⁰ Iteene atiretiniāri Teoso, iteene atiretiniāri āti, ininiā akamapitikari apanakini Teoso paniātakiti, Moisesinimoni isāpiretakiti. Iteene atiretiniāri Teoso, iteene atiretiniāri āti, ininiā akamapitikari Teoso sākire sāpiretakani paniātakiti apaka —Xesosi txari iua.

Teoso Mereēkiti Tavii Apika Mekaniri
(Marko 12.35-37; Arókasi 20.41-44)

⁴¹ Pariseoakori apotiitapanikaua inakasaaki, Xesosi pimaāna ninoa:

42 —Teoso mereëkiti pisäpiretano. Kiripa apika mekaniripa iua? — itxana ninoa.

Ninoa apakapapireta:

—Ari, Taviini apika mekanirira —itxana.

43 Ininiã Xesosi:

—Ikara atoko ininiã, kinirepa Erekar Matamatakoti kamasäkiretari Tavii: “Teoso mereëkiti niauïte itxaua,” ina säkiretini? 44 Kotxi Tavii txari: Apiananiri misäkiretari niauïte: “Nota kikomoni piitopäkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauïte, itxa Taviini. 45 Ininiã Tavii akiritari Teoso mereëkiti “niauïte.” Ikara atoko ininiã, kiätokopa itxa Teoso mereëkiti Taviini apika mekaniri ininiãua? —Xesosi txari pariseoakori.

46 Kona imarotarina, ininiã kona kasäkirena ninoa. Ikara eereka kona kãkiti pimarauataika Xesosimoni, kotxi ipïkarina Xesosi imarore.

23

Xoteo Auïteakori Maerekani

(Marko 12.38-40; Arókasi 11.37-54; 20.45-46)

1 Ininiã Xesosi misäkiretana imoianariakori, itomaneri kãkiti iuaã auakani apaka. 2 Ia atoko isäpiretana:

—Kaiökatsoparerini, pariseoakori pakini, Moisesini säkire oerekakani itxauana. 3 Ininiãra ikinika kaiökatsoparerini, pariseoakori pakini paniãtakiti hïkamako, kotxi ninoa säpiretari Moisesini säkire Teoso oerekakiti. Ikara erekari. Txamari kona ninoa kamari Moisesini paniãtakiti. Ikara !erekari. Ininiã ninoa kamakiti atoko !hïkamape. Kotxi isäkirena erekari, txamari ikamakitina !erekari. 4 Ninoa kaiökatsoparerini, pariseoakori pakini, kiki ia atoko inakari ninoa. Ia kiki takari iminani imoianariakori porikiã, txamari iuaka na xatiki nirekari iporikitiniri. Kaiökatsoparerini, pariseoakori pakini, ikara kiki atoko itxana. Ninoa paniãtakiti iua iminani atoko itxa.

5 —Pariseoakori kamari erekari apanakini atamatini ïkapaninoka, ereka ininina apanakini uãkatini ïkapaninoka. Himarotari kãkiti ieretakari Teoso säkire iökatsopatakori aãkoana xapitikiri äki. Eereka iaxirikarina iteëtaãna, iuakonotaãna pakini. Ninoa kaiökatsoparerini, pariseoakori pakini takari aãkoana mitari apanakini atamatini ïkapaninoka. Païtanori itsarãpe imãkana apanakini atamatini ïkapani.

6 Kiinirisaaki ninoa nirekari kãkiti potxitiniãtaã iitopäkinina. Aiko äki Xoteoakori apotiitiniãtaãua inirekarina kãkiti potxitiniãtaã iitopäkinina.

7 Apokaerekatarina okapiretikona ipaxitikona kienatxi vëtxitikoãtaã. Apokaerekatarina kãkiti akiritinina: “Koerekareri” inikona.

8 —Txamari, ätinani hïte oereëkari txaua, Teoso mereëkitira iua. Koerekareri hiniko !häuritapeko, kotxi himakinikara hïaritakakaua. 9 Kona ïkorapokoriti auakari “niri,” !hïtxape, kotxi ätinani aïri auari iaxiti auakari.

10 Apaka apanakini akiritinini “aãuïte,” !häuritapeko, kotxi ätinani hïauïte. Teoso mereëkiti itxaua. 11 Auïttxi pininiua pinirekiniã, apanakini nitiri atoko pitxauako. 12 Iua “Auïttxi nitxaua,” inakari, Teoso txïkitakariko nitiritxi itxauako. Iua “Nitiritxi nitxaua,” inakari, Teoso txïkitakariko auïttxi itxauako.

Xoteo Auïteakori Misiritaãkako

(Marko 12.40; Arókasi 11.37-44, 52; 20.47)

13 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Kinirão ãroãkari apisapanika aapokotxi tore totakani atoko hĩtxa, kotxi hĩte iotokakari kãkiti Teoso sãkire atão auikini, ininiãkara hĩte iotokakari kãkiti ãroini Teoso auĩteti ininiãtaãua. Hĩte kona ãroã. Apaka kona hĩte auri-tana kinirão ãroãkani. 14 Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hĩte mixirikari tikinitakoro aapoko. Himisirienetana. Teosokata hĩsãkirauatakasaaiki, itori sãkiretxi hĩkama apanakini, “paimatirena” inini ãkapaninokara. Ikara xika himisiritiko apiatako.

15 —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hĩte sari õtakoxiti. Hĩpiriãtari kãuaãri. Imiriĩ õtakoxiti hĩsa, hĩsãkire auikakari hinitini ãkapani. ãtinoka hĩsãkire auikakari auiniã, iuaritika hĩsa iuaxiti. Eereka hõerekari iua ikinipoko himarotakiti. Eereka hĩte maerekani xika, iua kiki maerekani apiatako. Isapitika hĩtekata maerekani misiritikoãtaã.

16 —Erepaniko hĩte. Mõsiãreni atoko hĩtxa, iuaritika hinirekari hõerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. ! Hĩposotari. Hĩte oerekari apanakini ia hĩsãkire: “‘Ia nikamapitikako’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti pakiriuãkatakasaaki, pimakamakaniãri, kona pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire. Iuaĩkana hĩte sãkire: “‘Nikamapitikariko,’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti ãki auakaro oro pakiriuãkatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Ikara pimakamakanisaaki, pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire.

17 —Hĩte mõsiãreni atoko. Kona kiĩkitei hĩte. ãkiripa apiari? Orokani? Teoso misãkiretiko aikotikani? Teoso misãkiretiko aikoti apiari, kotxi oa oro aiko ãki aua, ininiã aiko txĩkitakaro oro Teoso nakito oniniãua.

18 —Hĩte oerekari apanakini ia hĩsãkire apaka: “‘Nikamapitikariko’ pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoãtaã pakiriuãkatakasaaki, pikamaenetakiti pimakamakaniã, kona pimisiritaãkako. ‘Nikamapitikako’, pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini takakori pakiriuãkatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Pimakamakanisaakiri, pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire.

19 Hĩte mõsiãreni atoko hĩtxa. ! Kiĩkitei hĩte. ãkiripa apiata? Sikakorikani? Sikakori takikoãtaãkani? Sikakori takikoãtaã apiata, kotxi sikakori inopini takikosaaki, iusaakipeka Teoso nakitiipeka. Ininiã sikakori takikoãtaã txĩkitakari sikakori Teoso nakiti ininiãua.

20 Ininiã pisãpiretakasaakiri Teoso pikamaenetakiti, Teoso sikakori takikoãtaã pakiriuãkatiniã, iuatxikana iua nopini auakari pakiriuãkata.

21 Pakiriuãkatakasaakiri Teoso misãkiretiko aikoti, iua atokotxikana pakiriuãkatari Teoso, kotxi iua aiko ãki aua. 22 Pakiriuãkatakasaakiri Teoso tixine, ininiã iua atokotxikana pakiriuãkatari Teoso topãkini. Iua atokotxikana pakiriuãkatari Teoso, kotxi Teoso topãkini nopini iitopãka Teoso.

23 —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Ipixini hinakiti hĩsikari Teosomoni. Tesi hĩtii auiniãi, hĩsikari ãti Teosomoni. Tesi txineiro ota auiniãi, hĩsikari ãto Teosomoni, hĩtxaãpota. Ikara hĩkamakiti erekari. Nipokori koke, oteraã, erva tosi, komĩnio, axapitikiri inakari, iuaritika ipixini hĩsika Teosomoni. Ikara Teoso paniãtakiti hĩkamapitika. Txamari,

Teoso paniātakiti apiari !hīkama, kotxi !hīkamari atāo apanakinimoni. !Hi-amonīkana apanakini. Hīkamaenetakiti !hīkama. Ikinika Teoso paniātakiti hīkamako. ²⁴ Mōsiāreni atoko hītḡaua, iuaritika hinirekari hōerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. !Hīposotari. Himakatzakaro xikiri iāriā āki komokakaro, txamari hīixirapoataro kamero, kotxi Teoso paniātakiti poiāori hīkama, txamari ipaniātakiti apiari kona hīkama.

²⁵ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Hōeretari hīto maparakiri, txamari hākixinireē !erekari. Papotxinanii, patirenanii, paītirii. ²⁶ Hīte pariseoakorii, mōsiāreni atoko hītḡa. Merepitipanika himakatzakariko maerekati hākixinire auakari, ininiā hīto erekatxikana. Hākixinire ereka ininiā, hīkamakiti ereka apaka.

²⁷ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Kai auīte iriko, ipīkari takikoātaā atoko hītḡa. Mapara txīta kasarori minapaākapeka, ininiā mapara peerekari. Txamari, iriko āki ipinakari api, arakapoakatakari aua. ²⁸ Iua atokokanera hītḡa. Kākiti uākatai hīte atāo inakarinoka kamakani hininiua, kotxi hinopini ererini hītḡaua. Txamari, hākixinire !ererī, kotxi maerekatinoka hīkama. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka —itḡa Xesosi sākire.

Xoteo Auīteakori Misiritiko
(Arókasi 11.47-51)

²⁹ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Hīkamari akauari Teoso sākire sāpiretakanini ikapani. Peereri akauari hīkama. Hīkamari akauari ipīkani atāo inakarinoka kamakani ikapani. Txīta himinapa akauariā. Aāui hītaka iuaātaā. ³⁰ Hītḡari: “Kitxakapirīka aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakani. Atepitika auaākamako iuasaaki, konimako ate okana ninoa,” hītḡa. ³¹ Teoso sākire sāpiretakanini okakani mekaniriakori hītḡaua hīte. Kotxi hītekarā txari: “Aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakani.” Hīte maerekati kamakani ninoa atokokana hītḡa. ³² Hātokiriakorini mipotorikari Teoso sākire sāpiretakani okinina. Hīte xipokapanikanako ātikaka kaikotakani Teoso sākire sāpiretakani.

³³ —Imini atoko hītḡa. Imini anaakori atoko hītḡa hīte. Himisiritaākapitikako maerekani misiritikoātaā. Himitekini !auari. ³⁴ Ininiā nisāpiretai hīte. Niokanatapanikari hītemoni Teoso sākire sāpiretakani, Teoso iokanapirena imarotakani, koerekarerini pakini niokanata hītemoni. Txamari ātikaka hōka, aamina ipiriāmitakari nopini hītokakitana apanakini. Apanakinipekana hīxirokitata aiko Xoteo apotiitiniātaāua. Eereka hāsikatikinitana ninoa āti sitatxitimoni sikani, eereka āti sitatxitimoni, eereka āti sitatxitimoni hītḡaāponāta ninoa hāsikatikinitini. ³⁵ Ininiā hīte misiritaākako ikinika atāo inakari kamakani okiko xika. Kitxakapirīka Apeo inakorini okapeēka. Atāo inakari kamakari iua. Ikinimane okapekoni tikinimoni okapeēka Sakariani, Parakia ākiri. Iua Sakariani okapeēka sikakori takikoātaā takote Teoso misākiretiko aikoti āki. ³⁶ Atāopitikara nisāpiretai hīte. Kākiti uatḡa auakani apakapariko misirikaretxi ninoa erekarini okapekoni xika —itḡa Xesosi sākire.

Xerosareē Xesosi Tiretini
(Arókasi 13.31-35)

³⁷ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Xerosareë auakanii, Xerosareë auakanii, hïte okapekana Teoso sâkire sâpiretakani. Kai soroã hïkiporonakana ninoa hïtemoni Teoso iokanatakini. Kaiãokatani ninirekamari ninïkatinii, patari oimiakori omïkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hïte. Txamari ! hãuiritano nota nïkatinii. ³⁸ Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso ! auaika hïtekata. ³⁹ Nisãpiretai. Ia ôti hâtamatano, eereka ! hâtamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ïkarimoni, Apiananiri posotiireë ïkarimoni,” hinakasaaki, iuasaakinanirako hâtamatanoko nota —itxa Xesosi.

24

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Marko 13.1-2; Arókasi 21.5-6)

¹ Teoso misãkiretiko aikoti Xesosi potorikasaakipeka, imoianariakori apoka iuamoni.

—Patamata. Peerepokori aikoniri —itxarina.

² Ininiã Xesosi:

—Ari, hâtamatatari ere aikoniri? Atãopitikara nisãpiretai hïte. Koniko kai kaikotapani ãti kai nopini. Imakinika kai irikaãkako —itxana.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Marko 13.3-13; Arókasi 21.7-19)

³ Iposo atoko Xesosi sari oxiratarimoni, Oriva inakorimoni. Iuaã topãka itxa. Imoianariakori sari iuamoni. Ninoanoka auari iuaãtaã.

—Pisãpiretaua kirisaakiparako aiko Teoso misãkiretiko irikataãkako. Natokopa ininiãparako ate ïmarotatari pite kaiama kanapirikape pinini? Natokopa ininiãparako aimarotatari itixi xipokini ôti kaimapeka inini ôti? —itxarina Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Erepaniko. !Hãuiritapena apanakini misirienetini. ⁵ Kotxi apokako kãkiti itomaneri “Teoso mereëkiti nitxaua nota,” inakani. Ninoa misirienetana itomaneri. ⁶ Hïkenakopiretariko neenamatzï ene uaimoni, ôtakoxiti apaka. Iuaritika !hïpïkarauatape. Kotxi auapitikako neenamatzï. Txamari itixi xipokini ôti !apokapanika. ⁷ Ikara inakari apisapanika, ãti uãka neenamauatako ãti uãkakata. Apanakini auïte inirimanekata neenamauatako apanakini auïtekata inirimane pakinikata. ãtiãtaã kãkiti inïkoriãriko natxi. ãtiãtaã amianari inokanako kãkiti. ãtiãtaã itixi iakeëkatakato. ⁸ Ikara atoko itxako misirikaretxi potorikini. Sito amarini tsïj atoko itxako iuasaaki.

⁹ —Iuasaaki hïte maïkaãkako, himisiritiko ïkapani. Iposo atoko oka hinaãkako. Nisãkire hãuikini xika ikinimane omanataiko hïte. ¹⁰ Iuasaaki itomaneri !auikaikari Teoso sãkire. Itakanapapekarïna Teoso kimapore. Imïkapiritakakanako. Omanatakakanako. ¹¹ Apokako kãkiti “Nota Teoso sãkire sãpiretakari nitxaua,” inakari. Txamari kona atão. Ninoa misiriene-tanako itomaneri kãkiti. ¹² Kãkiti tïretiko poiãotako, kotxi maerekanitxi iarikako ikini itixitimoni. ¹³ Iuasaaki kãkiti mïteenekiniãri misirikaretxi, imatakanapakanïari Teoso sãkire, auapikako ãtipirika Teosokata. ¹⁴ Teoso iokanapirena erekari, Teoso auïtetxi ininiãua, sãpiretaãkako ikini itix-iti auakani, ikini kãkítiti ïmarotiniri ïkapani. Ikara inakari auãka atokoikarako itixi xipokini ôti apokako.

Iteene Maerekanitxi Apokini
(Marko 13.14-23; Arókasi 21.20-24)

¹⁵ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Hïte itikariko iteene maerekati kamakari timini aiko Teoso misãkiretiko ãki. Kitxakapirïka Tanieo inakori, Teoso sãkire sãpiretakari, sãpiretapekari ikara ene. Hïte ia atatsopatakani, himarotariko ikara. ¹⁶ Ikara atoko inakari hïtikasaaki hïte ïkorapokoriti Xotëia auakani, oxiratarimoni himitekako. ¹⁷ Ikara ôti apokasaaki haãpoko nopini hãuiniã, katima hïtxako himitekini. ! Apakata haãpoko ãki hïtii himakatzakini. ¹⁸ Kikio hïparïkauanãtakasaaki, hãapokomoni ! hïkanapiripe himãka hãpini ïkapani. ¹⁹ Ikara ôti apokasaaki, kamixironi, kaxitakareroni pakini iteene atatsiitariko. Pasãpaniri ninoa mitekini. ²⁰ Hamanaãriko Teoso katxïkareri mauakani himitekini ôtisaaki, Hamanaãriko tomatiko ôtisaaki ikara inakari mauakani ïkapani. ²¹ Kotxi ikara mitekatxi ôtisaaki kãkiti iteene atatsiitariko imisiritiko. Ikara ôti apisa kãkiti ! imarotari iteene imisiritiko. Itixi kamikosaakipanika ! auari ikara atoko inakari misirikaretxi. Ikara mitekatxi ôti napaãka atoko kãkiti ! imarotaikari iteene imisiritiko. Ikara ôti apiatako kãkiti misiritiko. ²² Teoso poiãotakari iua ôti ikinipoko kãkiti mapinakani ïkapani. Ito ôti ininiã, kãkiti ! auaika. Ipoiãotakari iua ôti, kotxi itiretana kãkiti imereëkini.

²³ —Iusaakiko ãti: “Ia kiki Teoso mereëkiti aiãtapakiti inakari,” inakasaakii, ! hãuikapiri. Atepekana: “Ikira Teoso mereëkiti inakari,” inakasaakii, ! hãuikapiri. ²⁴ Kotxi apokako kãkiti paxirari kamakari, “Teoso mereëkiti hiãtapakitino nota,” inakari, “Teoso sãkire sãpiretakari nitxaua nota,” inakari. Ninoa kamariko posotiiretxi kãkiti tsorikitaãtini ïkapani. Inirekarina kãkiti Teoso mereëkini imisirienetinina. ²⁵ Hïkenakota. Nõtãkikai hïte ikara inakari apokini ôti apisa.

²⁶ —Hïte sãpiretikosaaki: “Hïkenakota. Teoso mereëkiti aiãtapakiti ãparaã makipakaniãtaãpekarari,” hinikosaaki, ! hïsipe iuaã. Hïsapiretikosaaki: “Iriko ãkirari iua,” hinikosaaki, kona hãuikapiri. ²⁷ Kotxi nota hïtari iaxitiki nikanapiriãkasaaki, ! ikara atokoni nitxa. Mëkokari atoko itxa nota hïtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, kotxi mëkokari atokatxi pokïkinimoni imëkoka, isapitipo atokatxi ereëkokinimoni, ininiã ikinimane itikariko. Iua atokokana nota hïtari iaxitikiri napokini. Ikinimane itikanoko nota. ²⁸ Aãtamatakasaakiri maiori apotiitiniua, aimarotari ipïkari iuaãtaã auini. Iua atokokana nota kanapiriãkasaaki, ikinimane imarotari napokini.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini

(Marko 13.24-27; Arókasi 21.25-28)

²⁹ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Apikomoni nisãpiretai nikanapiriini pirena. Iua inikoriãkori napaka atoko, atokatxi piãkako. Kasiri kona ponikaikako. Iõriki iaxitikero irikako. Iaxiti iõriki auiniãtaã auakari iakeëkatakako. ³⁰ Iusaaki Teoso takaõtxikare auako iaxiti, nota hïtari iaxitikiri kalamapeka uai nikanapiriini himarotini ïkapani. Ikara atoko inakasaaki, ikini kãkititi itixi auakani txiapatoko, kotxi ninoa atapanoko nota kãkiti itari iaxitikiri katxiãri ãki nikatzakaãpotini. Nitapararitika napoãkatakako, kotxi ikinimane auite nitxauako iusaaki. Niotximerekata nikatzakaãpota. ³¹ Okenakotaãkako koitxi mitaro, trõpeta inakoro. Iusaakipekako niokanatana ninitiriakori itixi iaõka kãkiti Teoso mereëkini apotiitakani ïkapani.

Piko Mina Pirena

(Marko 13.28-31; Arókasi 21.29-33)

³² Xesosi sãpirenauatapanika:

—Nisãpiretai sãpirenatxi atão inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ìkapani. Pooìoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoì apokanapanoka,” hìtxa. ³³ Iua atokokana, ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hìtikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini. ³⁴ Ia nisãkire atão. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa. ³⁵ Iaxiti xipokapitikako. Ìkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka.

Kãkiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Marko 13.32-37; Arókasi 17.20-37)

³⁶ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Kãkiti !imarotari ikara òti, nota hìtari iaxitikiri nikanapiriini òti. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka !imarotari ikara òti. Nirinanira imarotari. ³⁷ Nota hìtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, kitxakapirìka Noee auakasaaki atoko itxako. ³⁸ Xirataãtxi apisa ikinimane nipokota, iãta itxa. Kiki, sito ìtaniriuata. Ikara atokokanera itxa Noee maporo ãki iereëtini òti. ³⁹ Ikara apisa !imarotarina ipininina tìkane. Mokatanitika xirataãtxi apoka, ìkinikana xipoka itxana. Nota hìtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, iua atokokanerako itxa, ininiã iposope hìtxako.

⁴⁰ —Iuasaaki nikanapiriini òtisaaki, ipi kiki parìkauanãta kikio. Teoso nitiri iaxitikiri anikariko ãti, ãti kaikota itxako. ⁴¹ Ipi sito atarokiri kamakani, ãto anikaãkako, ãto takanapaãkako. ⁴² Ininiã iposope hìtxako, kotxi kona himarotari hãauìte kanapiriini òti. ⁴³ Hìxinikariko. Kaapokori imarotaãkamariko kìitiriri apokini òti, !imakamako. !Auiritamarike kìitiriri anikiniri itii. ⁴⁴ Kìitiriri apoka kãkiti miãtapakinitipanika. Iua atokokanerako nota apokako himimarotakinitipanikarako. Ininiã iposope hìtxako nota hìtari iaxitikiri hiãtapini —itxa Xesosi sãkire.

Nitiritxi Erekarì, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Arókasi 12.41-48)

⁴⁵ —Ininiã Teoso nitiriakori erekarini hìtxauako. Nisãpiretai nitiritxi kimaroreri inakari, kotxi iua kìpitari ipatrãote sãkire. Iuakara ipatrãote paniãta, apanakini initiriakori inìkatini ìkapani. Isikakienatana ipatrãote nitiriakori, nipokori sikiko manapi. ⁴⁶ Iua initiri poxononiuata ipatrãote paniãtakiti iaõka ikaminiã, ipatrãote apokasaaki iposope itxa. ⁴⁷ Atãopitikara nitxai hìte. Iua patrão paniãtariko iua initiri ikinika inakiti inìkatini ìkapani. ⁴⁸ Nitiritxi maerekatipekana xinikari: “!Katimari ikanapiriã nipatrãote,” itxa. ⁴⁹ Ininiã apanakini nitiritxi ixiroka. Inipokota, iãta poãtakanikata. ⁵⁰ Ininiã ipatrãote kanapiriãko imiãtapakinitipanika. Ikanapiriãko initiri mimarotakinitipanika. ⁵¹ Ininiã ipatrãote xirokitatariko aãpitsaã. Iposo atoko imisiritaãkako maerekanikata, “Erekapitikaua ate,” inakanikata. Iuaã kãkiti txiapata, akatsatsirìitaua ãtipirika. Ininiã ikara nitiritxi maerekati atoko kona hìtxape —itxa Xesosi sãkire.

25

Tesi Ìtokoroakoro Pirena

¹ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Ia nisāpirena oerekai Teoso auñtetxi ininiāua. Tesi ātokoroakoro kosekari tirikapi. Isana kimaporiā. Iātaparina ipatrāotena. Iua inapanikako kiinirimoni ītanorouatini īkapani. ² Sīko ātokoro kiikiterini, sīko miikiteni. ³ Miikiteni anikari tirikapi koana, txamari ! anikarina tirikapiā. ⁴ Kiikiterini anikari tirikapi koana. Apaka anikarina tirikapiā. ⁵ Ipatrāotena !katimari apokini. Ininiā itaponoka ininiāna, imakanātana.

⁶ —Apanīkanōka ikenakotarina: “Apokanapanoka. Hīsapoka. Hāpiākatari.”

⁷ —Ininiā ātokoroakoro ōkitikaua, tirikapi iopotokaka, sa itxana. ⁸ Ninoa miikiteni amanaāri kiikiterini tirikapiāte, kotxi miikiteni tirikapite oakaarita.

⁹ —Kiikiterini apakapapiretana: “Kona. Tirikapiā ate nakiti !apakata hñte īkapani. Ate īkapaninokara apakata. Hīsa tirikapiā vētxitakarimoni. Hiamotariko.”

¹⁰ —Ininiā ninoa miikiteni sari tirikapiā iamotinina. Ninoa sikasaaki, ipatrāotena apoka. Ātokoroakoro iposope inakani īroā iuakata aapokotxi āki ītanorouataki kiiniritiā. Itore totaāka.

¹¹ —Eereka ātokoroakoro tirikapiā amotakani kanapiriā. Ninoa akirita: “Patrāo, patrāo, pimatakakinaua itore aīroini īkapani,” itxana.

¹² —Ipatrāotena apakapapireta: “Hīsipeka. Atāo nisāpiretai. !Nimarotai hñte.”

¹³ Xesosi sākirauata:

—Erepaniko. Iposope hñtxako, kotxi !himarotari nota hñtari iaxitikiri kanapiriini ōti. !Himarotari amonikitaauako napokini —itxa Xesosi.

Ipi Āti Pakini Nitiritxiakori
(Arókasi 19.11-27)

¹⁴ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Nikanapiriini ia atoko itxapaniko. Kiki aiamatapeka ōtakoxiti āti itixitimoni isini īkapani. Ininiā akiritari initiriakori. “Hinīkatariiko ikini nitii,” itxana. ¹⁵ Isikari initiri apia imaroretakari txineiro ota sīko mio. Āti initiri isika txineiro ota ipi mio. Āti initiri poiāoka imarotakari ātika mio txineiro ota isikari iua. Eereka sipe itxa.

¹⁶ —Sīko mio apakapakari amotari tiitxi, eereka vētxita itxari. Ikara atoko ininiā apakaparo txineiro ota tesi mio. ¹⁷ Iua ipi āti mio apakapakari iua atokokana itxa. Iua apakaparo ipi ipi pakini mio txineiro ota. ¹⁸ Iua ātika mio txineiro ota apakapakari, ikisakari kipatxi, taka itxaro txineiro iua aariko āki. Ikataro ipatrāote txineirote.

¹⁹ —Eereka okananixiti inaka atoko ipatrāotena kanapiriā. Akiritana: “Kiātokopa hñtxataro nitxineirote?” itxana. ²⁰ Iua sīko mio apakapakari minari tesi mio. Iua sāpiretari ipatrāote: “Patrāo, pite sikano sīko mio txineiro ota. Patamata. Napakapari apikomoni sīko mio txineiro ota pite īkapani,” itxa.

²¹ —Ipatrāote apakapapiretari: “Erekapitikai pite. Erekarini nitiritxi pitxaua. Erekarini pinīkatiniro nitxineirote. Erekapitikari pinīkatiniro poiāoka nisikini. Ininiā nauiritaiko itomaneri pinīkatini. Ininiā pipoxokoniatako notakata,” itxa.

²² —Iua ipi mio ota apakapakari apoka. Iminaro ipi ipi pakini mio. Isāpiretari ipatrāote: “Patrāo, pite sikano ipi mio txineiro ota. Patamata. Apikomoni nota apakaparo ipi mio txineiro ota pite īkapani,” itxa.

23 —“Erekapitikai pite. Erekarini nitiritxi pitxaua. Erekapitikari nitxineirote pinīkatini. Erekarini poiāoka pinīkatini. Ininiā itomane nitakana-pako pinīkatini ikapani. Ininiā pipoxokoniuatako notakata,” itxa.

24 —Eereka iua ātika mio txineiro ota apakapakari apoka. Iua sãpiretari ipatrãote: “Patrão, nimarotai pite. Pataparaxinirei pite. Pite amotari pikiena, kotxi kona pite takarauata. Pite apari pikiena pimaparīkauatakaniãtaã. 25 Nipīkarauatiniã, nikipataro pitxineirote kipatxi āki. Patamata. Oia pitxineirote,” itxa.

26 —“Nitiritxi maerekati iareri pitxaua pite. Pimarotari niamotiniri nikiena, kotxi ! nitakarauata. Pimarotari nota apari nikiena nimaparīkauatakaniãtaã. 27 Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniãri piparīkauatini, kinirepa kona pisikatarini nitxineirote pãkomoni? Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriãkasaaki,” itxa.

28 Ininiã āti ipaniãta:

—“Pimakatzakariko iua mio ātika mio auakiti. Tesi mio txineiro ota auakitimoni pisika. 29 Kotxi apikomoni isiãkako iua itomaneri auakiti, ininiã apiata auinariko iua. Iua poiãoka auakiti, inakito mixirikaãkako. 30 Ia ninitiri iareri hõka mapara piãkatximoni. Iuaã kãkiti txiapata. Akerakitatsiriãta itsii xika.”

Ikinimane Apotiãtaãkako Xesosi Apisatoõ

31 Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Nota hītari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki auĩtetxi ninakasaakiua, ikinika Teoso nitiriakorikata, niĩtopãkako auĩtetxi itopanere nopini. Peerekari iuasaaki. Ikinimane paxitanoko nota. 32 Ikini uãkati kãkiti apotiãtaãkako nota apisatoõ. Iuasaaki nikaiarikitatanoko ninoa. Soti auĩte, kapra pakini piratakari ipiraakori koketakanuia ikaiarikitatinini atokokanera, nota hītari iaxitikiri kaiarikitatanu ikinimane kãkiti. 33 Pirãtxi piratakari takiniri soti auĩte ikikomoni, itakiniri kapra isanaremoni, iua atokokanera nota hītari iaxitikiri takari kãkiti erekarini nikikomoni. Kãkiti maerekani nitaka nisanaremoni.

34 —Eereka nota kãkiti auĩte txanako ninoã kãkiti erekarini nikikomoni auakani: “Niri sikari erekari hĩtemoni. Hina. Hĩiroã auĩtetxi nininiãtaãua. Ia auĩtetxi nininiãtaãua maiamatapeẽkaika hĩte ikapani itixi kamikosaakipeka. 35 Mitxipeka ninatxitakasaaki, hĩte sikakientapekano nota. Niposonatakasaaki, ãparaã hĩsikapekano. Āti itixiti nĩkasaaki, hĩte apakapapekano nota. 36 Nimamãkanisaaki, mãkatxi hĩsikapekano. Namianatakasaaki, hinĩkatapekano. Kateia āki nauakasaaki, himotikaẽtapekano. Ininiã hĩiroã,” nota kãkiti auĩte txanako kãkiti erekarini.

37 —Ininiã kãkiti atão inakari kamakani apakapapiretariko: “Apiananiri, kirisaakipa pinatxitakasaaki, asikakientai? Kirisaakipa piposonatakasaaki, ãparaã asikai? 38 Kirisaakipa āti itixiti pĩkasaaki, aãpakapai? Kirisaakipa pimamãkanisaaki, mãkatxi asikai? 39 Kirisaakipa pamianatakasaaki, anĩkakai? Kirisaakipa kateia āki pauakasaaki, amotikaẽtai?” itxanonaka nota.

40 —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako: “Atãopitikara nitxai hĩte. Kãkiti poiãori, nisãkire auĩkari, hĩtiretiniã, iuasaaki nota hĩtiretini atokokana hĩtiretari,” nitxanako ninoã.

⁴¹ —Iuasaaki nitxanako nisanaremoni auakani: “Hĩsipeka. Teoso misiritaiko hĩte, kotxi ! hĩkĩpitari iua sãkire. Hĩsipeka arikatxi maxipokatimoni. Teoso kamari iua arikatxi, Satanasi misiritikoãtaã tĩkane, Satanasi nitiriakori misiritikoãtaã tĩkane. Hĩsipeka iuamoni. ⁴² Kotxi ninatxitakasaaki nipokori ! hĩsikano. Niposonatakasaaki, ãparaã ! hĩsikano. ⁴³ ãti itixiti nĩkasaaki, ! hinirekano haãpoko napokini. Nimamãkanisaaki, kona mãkatxi ! hĩsikano. Namianatakasaaki, ! hinĩkatano. Kateia ãki nauakasaaki, ! himotikaẽtano,” itxanako kãkiti maerekani.

⁴⁴ —Ininiã ninoa apakapapiretariko: “Apiananiri, pinatxitakasaaki, piposonatakasaaki, pamianatakasaaki, pimamãkanisaaki, kateia ãki pauakasaaki, ãti itixiti pĩkasaaki, kirisaakipa ate ! apakapai?” maerekani txanoko nota.

⁴⁵ —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako ninoa: “Atãopitikara nitxai hĩte. Himanirekakanisaakiri hĩtiretiniri kãkiti poiãori nisãkire auĩãkari, iuasaaki ! hinirekari nota hĩtiretini,” nitxanako ninoa.

⁴⁶ —Ininiã Teoso iokanatanako ninoa maerekani kamakani misiritikoãtaã. Iuaãtaã ninoa misiritaãkapikako. Imisiritikona kona xipokaikako. Kãkiti atão inakarinoa kamakani auapininiika imaxipopekaniika Teosokata —itxa Xesosi.

26

Xesosi Okaenetiko Pirena

(*Marko 14.1-2; Arõkasi 22.1-2; Xoão 11.45-57*)

¹ Ikara inakari isãpiretaka atoko, Xesosi misãkiretana imoianariakori:

² —Hĩte imarotari ipi õti napaka atoko aua Pãskoa inakori kiiniriti. Iua kiiniriti auakasaaki nota hĩtari iaxitĩkiri nisikaãkako nimokãiakariakorimoni. Aamina ipiriãmitakari nopini nitakaãkako. Iua atoko ipina nitxako —Xesosi txana imoianariakori.

³ Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua. Sasetotxi auĩte apiatakari Kaipasi inakori aapoko ãki apotiitauana. ⁴ Imapapiretarina Xesosi imaĩkinina ãkapani. Inirekarina Xesosi imaĩkinina apanakini mimarotakinitika. Imisãkiretakakana Xesosi okinina ãkapani.

⁵ —Kiinirisaaki ! amaĩkapaniri. Amaĩkiniãri, apanakini kãkiti naiata-maua ate —itxakakana.

Sito Kamariãro Mĩkaro

(*Marko 14.3-9; Xoão 12.1-8*)

⁶ Xesosi auanãta aapokotxi Petãnia inakoriãtaã. Isari Simão inakori aapokomoni. Iua Simão mitxi amianatakari, maere matati. Eereka erekapekari. ⁷ Simão aapoko Xesosi auakasaaki, sito apoka iuamoni. Ominari kopitipaki kai kamakori, kai arapãstiro inakori. Kopitipaki xãpoka kamariãro. Oa pakaronero. Xesosi nipokonãtakasaaki, oa sito kitakaro kamariãro ikiiã.

⁸ Imoianariakori itikari Xesosi kiiã okitakiniro, ininiã ninoa naiataua: —Kinirepa oa ioanataro kamariãro? ⁹ Kinirepa kona ovẽtxitataro? Ovẽtxitaãkamaroko oãpakapamaroko txineiro ito, matxineirotenimonikari osikini ãkapani —itxakakana.

¹⁰ Xesosi imarotari ninoa ikara atoko ininina.

—Kinirepa homanataro oia sito? Erekarĩ okaminano notamoni.

¹¹ Auapikanako matxineiroteni hĩtekata. Kona nota auapani hĩtekata.

¹² Oia kitakaro kamariãro nikiĩã, nota iposope ninini nikatiko apisa.

¹³ Atão nisãpiretai hĩte. Teoso iokanapirena erekari sãpiretikoãtaã ikini

itixiti, isāpiretaākako apaka oia sito kitakiniro kamariāro nikiā, ininiā kākiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa —Xesosi txana ninoa.

Xotasi Sari Sasetotxi Auñteakorimoni
(Marko 14.10-11; Arókasi 22.3-6)

¹⁴ Eereka Xesosi moianari Xotasi Isikariotxi inakori sari sasetotxi auñteakorimoni.

¹⁵ —Xesosi nisikiniāi hñtemoni, kiripa hñte sikano nota? —itxana ninoa.

Ininiā ninoa:

—Asikaiko trñta txineiro ota pirata kamakoro —itxana ninoa.

Ininiā iñkitxitarina. ¹⁶ Eereka Xotasi iātapari Xesosi poiāonoka kākitikata auakasaaki, imñkapiritiniri ñkapani.

Páskoa Kiiniriti Kamiko
(Marko 14.12-21; Arókasi 22.7-13)

¹⁷ Pāo miātiākati nikiko kiiniriti potorikini òti, Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Namonipa ate maiamatari Páskoa kiiniriti pite ñkapani? —itxarina iua.

¹⁸ —Hñsa sitatximoni. Nisāpiretakiti iaōka hñitari kiki. Hñpokasaakiri, hñtxariko iua: “Koerekareri txai, ipinini ñkane kaiamapeka. Ikamariko kiiniri Páskoa inakori pite aapoko imoianariakorikata,” hñtxako.

¹⁹ Ininiā imoianariakori kamari Xesosi paniātakiti iaōka. Imaiamatari ikinika kiiniri ñkapani.

²⁰ Ñkanōkapeka inakasaaki, Xesosi imoianariakorikata topāka inipokotinina ñkapani. ²¹ Inipokotakasaakina, Xesosi txana:

—Atāo nisāpiretai hñte. Ātika hñte sauaki mñkapiritanoko nota.

²² Ininiā imoianariakori tsorñkaāta. Iteene imatinaniuatana. Āti pi-maāri:

—Apiananiri, atauako notakani?

Iua atokokana ātipekana:

—Apiananiri, atauako notakani?

Ikara atoko itxanātana ikinikana, ipimaaāpotinirina Xesosi. ²³ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Ia tiitxiā notakata nikakari mñkapiritanoko. ²⁴ Nota hñtari iaxitikiri okaākako. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari nipinini ñkane. Nota hñtari iaxitikiri mñkapiritakari iteene misiritaākako. Erekamariko mapo-naniākatika inaākamako.

²⁵ Ininiā Xotasi kamñkapirireri misākiretari Xesosi:

—Koerekareri, atauako notakani?

Xesosi apakapapiretari:

—Ari, pitepitikara.

Xesosi Īto, Iarēka Pakini
(Marko 14.22-26; Arókasi 22.14-23; 1 Korñto 11.23-25)

²⁶ Inipokonātakasaakina, Xesosi kosekari komiri. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka imaxinñkitari, sika itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hñtxako. Ia nñto —itxana.

²⁷ Eereka ikosekari iākoanatxi iārñā auini. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iārñā pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka sika itxari iākoanatxi ninoamoni:

—Hñkinika hiātariko. ²⁸ Ia niarēka xiketakari makatxakariko kaiāopokori kākiti maerekani. Teoso sāpiretapekari kākiti ikamaenetakiti amaneri

kākiti ĩkapani. Ia niarēka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaeneta-
takiti. ²⁹ Atāo nisāpiretai. !Niātaikaroko ovapeē, Teoso auĭtetxi ininiātaāua
nimapokakanisaaki. Iuaā napokasaaki niātari. Amaneri iāriāti niātako
hĭtekata —itxana imoianariakori.

³⁰ Xipoka atoko ixikaretarina xikari Teoso ĩkapani. Eereka isana oxi-
ratarimoni Oriva inakorimoni.

Xesosi Sāpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34; Xoāo 13.36-38)

³¹ Iuaā Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Ia ĩkanōkati hĭkinika hĭte takanapanoko nota, kotxi Teoso sākire
iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari:

Nokariko soti auĭte piratakari, ininiā ikinika ipiraakori iarikitatako,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ³² Ininiā eereka nota nipinaāka atoko,
iuaākana nōkitikaākaua atoko, nisako hĭte apisa Kariréiamoni —itxa.

³³ Ininiā Petro apakapapiretari:

—Nota !nitakanapai pite. Atxiĭti ikinimane takanapai, iuaritika kona
nota takanapai —itxa.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Atāo nisāpiretai. Ia ĩkanōkati patari sākirauatini apisapanikako, “!
Nimarotari iua,” pitxanoko ipi āti pakinikata.

³⁵ Ininiā Petro:

—Īkara atoko !nitxapanii pite. Nikipatinii apisapanikamako, nipina-
mako.

Ikinika Xesosi moianariakori ikara atoko itxana.

Xesosi Misākiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriātaā

(Marko 14.32-42; Arókasi 22.39-46)

³⁶ Eereka Xesosi sari imoianariakorikata Xetsémani inakoriātaā. Xe-
sosi:

—Uai hĭitopāka. Ikiraā nisako Teoso nimisākiretini ĩkapani —itxa Xesosi.

³⁷ Anikari Petro, Sepeteo anaakori ipi pakini iuakata isinina. Iuaā
Xesosi tsorĭkaānāta, imaromaxiretari. ³⁸ Imisākiretana ninoa:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiā okaaritano. Uai
hĭkaikota. Araōkire hĭtxako —itxana ninoa.

³⁹ Apikomoni isa, pamaka itxa, misākireta itxari Teoso:

—Niri, atauako apakata pimakatxakiniri nimisiritiko akamoni ĩkari?
Kona ninirekari natatsirauatini. Iuaritika pite nirekiniāri, ininiā nota
apaka nirekari —itxari Teoso.

⁴⁰ Iuasaaki ikanapiriā ipi āti imoianariakori auiniātaā. Ninoa
imakanāta:

—Petro, atauako kona hĭte mĭteenekari hĭtikapokotini āto oaranoka?

⁴¹ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hĭkamini, !hĭkamapiri. Araōkire
hĭtxako. Himisākiretariko Teoso, ininiā !hĭkamari maerekati. Kākiti xinire
atxiĭti !nirekari maerekati ikamini. Txamari kākiti ĭto tapara poiāoka,
ininiā ikamari maerekati. Ininiā erepaniko —Xesosi txari Petro.

⁴² Iuaākana isa apikomoni Teoso imisākiretini ĩkapani:

—Niri, pinirekiniāri natatsiitniri nimisiritiko akamoni ĩkari, ininiā
nikamapitkariko pinirekakiti —itxari Teoso.

⁴³ Iuaākana ikanapiriā imoianariakorimoni. Imakanātapanikana.
Itaponoka itxana. Kona iposotarina ikoatinina. ⁴⁴ Iuaākana Xesosi
takanapana, iuaākana ikanapiriā iuaātaākana. Iuaākana misākireta itxari
Teoso. Mitxi atokokana itxa isākire.

⁴⁵ Iuaākana ikanapiriā imoianariakorimoni:

—Himakanātapanika? Hītomanātapanika? Nisikiko manapi apopeka. Nota hītari iaxitikiri nimīkapiritaāka maerekanimoni nisikiko, inireēkitina ikaminina ikapani. ⁴⁶ Hōkitikaua. Masipeka. Hātapa. Ikiraā ina nota mīkapiritakari —itxana ninoa.

Xesosi Maīkiko Pirena

(*Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11*)

⁴⁷ Xesosi sākiraunanātapanika inakasaaki, Xotasi, Xesosi mitxi moianari, apoka. Iuakata ina itomaneri kākiti, saasara mīkani, piriri mīkani pakini. Sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini iokanatanana ninoa. ⁴⁸ Iua Xotasi kamīkapirireri sāpiretapekana ninoa:

—Iuapitipanicarako napitxokapaniko. Himaīkariko iua napitxokakiti.

⁴⁹ Xotasi apoka. Xesosimonipitipo isa.

—Ereēkai koerekareri.

Eereka apitxoka itxari. ⁵⁰ Ininiā Xesosi txari Xotasi:

—Nitiretakiti, pikamariko pinirekakiti. Nauiritai —itxari.

Iuasaakipeka Xotasikata sikani sakata Xesosimoni, maīka itxarina.

⁵¹ Āti Xesosi moianari kosekaro saasara. Isuaaākatari sasetotxi auīte apiatakari nitiri. Itsotakāpitatari.

⁵² Ininiā Xesosi txari:

—Pitaka saasara mitxi oāuiniātaā. ! Pineenamauatape. Ikeekotxi himaīkiniā, āti ōti hīpinako ikeekotxi xika. ⁵³ ! Pimarotari niposoti-ire. Nota nirekiniāri, nakiritari niri moianatinino nota. Nakiritiniāri, iuasaakipeka iua iokanatarariko seī mio initiriakori nota imakatzakinina ikapani. ⁵⁴ Kona nakiritari niri, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari nimaīkiko tīkane ia atoko inakari.

⁵⁵ Iuasaaki Xesosi misākiretana iuamoni ikani:

—Kinirepa himinari saasara, piriri pakini himaīkinino ikapani? ! Kūtirino nota. ! Kikeekono nota. Ikiniōtika niitopāka Teoso misākiretiko aikoti āki noerekiniū hīte. Iuasaaki kona himaīkano. ⁵⁶ Ia atoko himaīkano, kotxi kitzakapirīka Teoso sākire sāpiretakani iōkatsopapekari ia atoko himaīkinino. Ininiā Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka uatxa apokapeka —itxa Xesosi. Iuasaakipeka Xesosi moianariakori asikari iua, miteka itxana.

Xesosi Xoteo Auīteakori Apisatoō

(*Marko 14.53-65; Arókasi 22.66-71; Xoão 18.12-14, 19-24*)

⁵⁷ Ninoa Xesosi maīkakani anikari Xesosi Kaipasi aapokomoni. Iua Kaipasi sasetotxi auīte apiatakari itxaua. Iuaātaā kaiōkatsopareriakori, kiomātxiakori pakini apotiitapekaua iuasaaki. ⁵⁸ Ninoa anikasaakiri Xesosi, Petro sari Xesosi tikini. Ikira atoko auāāponāta. Sasetotxi auīte apiatakari aapoko takote isa. Iroā pirikere āki. Iitopāka Kaipasi nitiriakorikata. Kiatokopa inaākapani Xesosi, ininiāra isa Xesosi tikini imarotiniiri ikapani.

⁵⁹ Kaipasi aapoko āki Sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori, ikinika Xoteo auīteakori pakini nitana kākiti aāpirena kamakani Xesosi okinina ikapani.

⁶⁰ Itori kākiti sāpiretari aāpirena Xesosi ikamapiretinina. Txamari ixika ! auari Xesosi okinina ikapani.

Eereka apokana ipi aāpirena kamakani. ⁶¹ Ninoa txari:

—Ia kiki txari: “Nota posotari aiko Teoso misākiretiko nirikini. Ipi āti ōtisaaki niposotari iuaīkana nōkitikiniri,” itxa isākire.

Kona atāo ninoa sākire. ⁶² Sasetotxi auīte apiatakari ōkitikaua.

—Kona papakapapiretataro pitemoni apoïrauatakani? Atãokani piposotataro ikara atoko pikamini? —itxari Xesosi.

⁶³ Xesosi ! kasãkirero. Ininiã sasetotxi auïte apiatakari iuaïkana misãkiretari Xesosi:

—Uatxa nipimaãi Teoso mipïkati apisatoõ. Atãonani pisãpiretaua. Pite, Teoso mereëkiti pitxataua? Teoso ãkirikai pite? —itxari Xesosi, kotxi inirekari Xesosi kerokiniri isãkire.

⁶⁴ —Ari, iuapitikarano. Nisãpiretaiko hïte hïkinika. Hãtamatariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiïreri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —Xesosi txana ninoo.

⁶⁵ Sasetotxi auïte apiatakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Iuasaakipeka iua matsorãkari imãka, kotxi kona xatiki ipotxitari Xesosi sãkire.

—Maerekati isãkire: “Teoso ãkirirano,” itxa. !Anirekaikari apanakini kamapiretiniri Xesosi. Uatxaika hïkenakotapekari isãkire maerekati.

⁶⁶ Kiãtokopa atxatari Xesosi? —itxana ninoo.

—Ixika auapeka ipinini ïkapani ininiã uatxa okaãkapitikako —ninoo txari iua.

⁶⁷ Eereka ikiisokatoõtarina. Iãsokarina. Apanakini aritoõtari Xesosi.

⁶⁸ —Pite Teoso mereëkiti pininiãua, pisãpiretaua, kipa aritai? —itxarina iua.

Inapetarina.

Petro Kipataro Xesosi Imarotini

(Marko 14.66-72; Arókasi 22.54-62; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Iuasaaki Petro topãkanãta mapara pirikeri ãki. ãtokoro Kaipasi nitero sari iuamoni.

—Pite Xesosi Kariréiakiri moianaripitkarai —otxari iua.

⁷⁰ Txamari iua kipataro ikinimane apisatoõ.

—!Nimarotari ikara atoko pinanãtakiti.

⁷¹ Ininiã isa pirikeri ïroãnakikomoni. Iuaã ãto ãtokoropekana Kaipasi nitero atamatari iua. Ininiã osãpiretana kãkiti iuaã auakani:

—Xesosi Nasareekiri moianaripitikara ikira —otxa.

⁷² Iuaïkana ikipataro:

—Teoso imarotari iua kiki nimimarotakani —itxa.

⁷³ Eereka païtiki atoko kikiãkini iuaã auakani sari Petromoni:

—Pite atãopitika iua moianaripitkarai, kotxi pisãkire ipinimoni. Kãkiti Kariréiakiri sãkire atokokana, Xesosi sãkire atokokana pitxa pite sãkire —ninoo txari Petro.

⁷⁴ Ininiã Petro apakapapiretana:

—Atão nisãkire minakaniãua Teoso misiritanoko. Nisãkire atãopitika. !Nimarotari iua kiki —itxama.

Iuasaakipeka patari sãkirauata. ⁷⁵ Ikara ikenakotakasaaki, Petro xinikari Xesosi sãkire, kotxi mitxipe Xesosi txari iua: “Patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ininiã Petro sipeka. Itxiapakata.

27

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Marko 15.1; Arókasi 23.1-2; Xoão 18.28-32)

¹ Katimatiniãkata sasetotxi auïteakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua. Imisãkiretakakana:

—Kiãtokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxana.

² Eereka iaxirikākitakarina Xesosi, anika itxarina Homano auñte Pōsio Pirato inakorimoni, sikanapa itxarina.

Xotasi Ipinini

(*Ātosi 1.15-19*)

³ Xotasi, Xesosi mīkapiritakari, kenakoenetakasaakiri Xesosi ipinini tīkane, maerekaxiniretinoka itxa, kotxi iuaka sikari Xesosi imokaiākari-akorimoni okiko tīkane. Iuaīkana isipikaro trīta txineiro ota pirata kamakoro sasetotxi auñteakori, kiomātxiakori pakinimoni.

⁴ —Nota kamari maerekati. Nimīkapiritari Xesosi. Ixika ! auari iua ipinini īkapani —itxana ninoa.

Ininiā ninoa:

—Pite kamakiti xikakara. Pitekara sikaua ate Xesosi.

⁵ Ininiā Xotasi okaro txineiro ota Teoso misākiretiko aikoti āki, eereka isipe ātiātaā. Iuaātaā iuaka iaxirikanokitapeua, aamina poria iaxirikaua, arōka, ipīpe itxa.

⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki sasetotxi auñteakori kosekaro oa txineiro. —Oia txineiro kiki okiko īki. Ia xika ate ! auiritaāka aāpotiitiniro oia txineiro āto txineirotikata Teoso misākiretiko aikotiākero. ⁷ Kiātokopa atxataro oia txineiro? —itxakakana.

Eereka ninoa imarotape. Iamotarina kiki, tiitxi kamakari kikiote, Xoteo minakaniua ikatiko tīkane. ⁸ Oa txineiro kiki okiko īki xika, Xesosi okiko īki xika, iua akauari takauākataāka “Arēkatxi Akauariti” inaāka. Uatxa akiritaākapanika iuaātaā “Arēkatxi Akauariti.” ⁹ Iua atoko ininiā, kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xeremia inakori atāo txari:

Isaeo auakani iīkitxitari trīta ota pirata kamakoro Teoso mereēkiti okiko īkapani.

¹⁰ Eereka isikarona oa txineiro ota tiitxi kamakarimoni, ikikiote iamotinina īkapani, kotxi Teoso nirekari ia atoko ikaminina, itxa Xeremia kitxakapirīka. Ininiā Xeremia sākire iaōka apopeka iuasaaki.

Xesosi Pirato Apisatoō

(*Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5; Xoāo 18.28-38*)

¹¹ Iuasaaki Xesosi tima Homano auñte Pirato inakori apisatoō. Pirato pimaāri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auñte txataua?

—Ari, iuapitikarano —itxari.

¹² Eereka sasetotxi auñteakori, kiomātxiakori pakini apoītari Xesosi. ! Kasākireri Xesosi iuasaaki. ¹³ Ininiā Pirato txari:

—Atauako kona pikenakotatari apoītiniina?

¹⁴ Xesosi !kasākireri, ininiā Pirato tsoriākaāta. Ākixinireē iua:

—Kininiāpa !kasākireri?

Xesosi Okiko Nirekiko

(*Marko 15.6-15; Arókasi 23.13-25; Xoāo 18.38-19.16*)

¹⁵ Ikini kiiniriti Páskoa inakori, Homano auñte sikakari ātika kateia āki auakari kākiti nirekakiti. ¹⁶ Iuasaaki aua kateia āki auakari Pahapasi inakori. Ikinimane imarotari iua. ¹⁷ Itomaneri kākiti apotiitakasaakiaua, Pirato pimaāna ninoa:

—Īkiripa kateia āki auakari hinireka nisikakini? Pahapasikani? Xesosi Teoso mereēkiti inakorikani? —itxana ninoa.

¹⁸ Pirato imarotari Xesosi isikinina iuamoni ixikotinirina xika.

¹⁹ Iuasaaki Pirato topākanāta kākiti misiritiko isāpiretini pakita āki. Iuasaaki İtanoro iokanapireta iuamoni.

—Maerekati ! pikamape iua kikimoni, kotxi ixika ! auari pokiniri. Erekarı iua. Minipani nitaponetari iua kiki, ininiā maerekaxiniretinoka nitxa —otxari.

²⁰ Mapara sasetotxi auİteakori, kiomātxiakori pakini misākiretana kākiti iuaātaā apotiitakaniua:

—Piratomoni hİtxako: “Pisikakariko Pahapasi. Pokākitakariko Xesosi,” hİtxariko —itxana kākiti.

Ininiā ninoa aukari isākirena. ²¹ Eereka Pirato pimaāna kākiti iuaā apotiitakaniua:

—İkiripa kateia āki auakari hinireka nisikakini?

Ininiā ninoa akirikata:

—Pahapasira.

²² —Kiātokopa nitxatari Xesosi, Teoso mereēkiti inakorima? —itxa Pirato.

İkinikana apakapapiretana:

—Aamina İpiriāmitakari nopini pitokakitariko.

²³ Ininiā Pirato:

—Kixikapa? Maerekati İkama —itxa.

Iuasaakipeka ninoa iteene akiripoakatana:

—Aamina İpiriāmitakari nopini pitokakitariko.

²⁴ Ininiā Pirato kona sāpiretaikari Xesosi isikakini, kotxi ninoa neena-mauatanapanoka. Ikosekari āparaā. Arokauakotaua ninoa apisatoō.

—Na nota xikani ia kiki ipinako. Hİte xikakara ia kiki ipina —Pirato txana ninoa.

²⁵ İkinimane apakapapiretari:

—Atāopitikara. Misirikaretxi auiniā okiko xika, ate, aamariteni pakini apakapariko iua misirikaretxi —itxana.

²⁶ Iuasaakipeka Pirato sikakari Pahapasi. Eereka ipaniātari Xesosi xirokitatiko aāpitsaā. Eereka isikari Xesosi isotatonemoni aamina İpiriāmitakari nopini itokakitinirina İkane.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Marko 15.16-20; Arókasi 22.63-65; Xoāo 19.2-3)

²⁷ Ininiā sotatoakori anikari Xesosi ninoa auİte aapokomoni. Iuaā akiritarina apanakini sotatoakori, ininiā ikinimane sotatoakori ākitari Xesosi. Inapetarina. ²⁸ Imakatzakarina Xesosi māka. Mākatxi pōkamarari ieretaka itxarina. ²⁹ Eereka itakarina saporıēta kotipiaro kamakori ikiiā. Iuako ikikomoni taka itxari aāke. Ininiā itxİkitakarina Xesosi auİtetxi atoko ininiāua. Eereka ikapotoreēkauana iua apisatoō, napeta itxarina Xesosi:

—Aāuİte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auİtekai pite —itxarina.

³⁰ İkiisokarina. Iua aāke ikosekana, arikiita itxapikarina.

³¹ Inapetarina, eereka imakatzakarina mākatxi pōkamarari. Iua nakiti imāka iuaİkana ieretaka itxarina. Eereka mapara anika itxarina, aamina İpiriāmitakari nopini itokakitinirina İkapani.

Xesosi Tokakitaāka Aamina İpiriāmitakari Nopini

(Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43; Xoāo 19.17-27)

³² Xesosi anikaāpotakasaakina, aōkitarina Sireni İtatxitikiri, Simāo inakori. Ninoa paniātari iua, Xesosi anikakiti aamina İpiriāmitakari, anikini

Īkapani, kotxi Xesosi ! iposotaikari anikiniri. Ininiã Simão anikari. ³³ Apokana Kóokota inakoriãtaã. Apanakini akiritari “Kiitãtãtxi” inaãka akiritiko. ³⁴ Iuaã iãriãmoni ikoketarina pinĩtxi kipixiãri, sika itxarina Xesosimoni, Xesosi iãtini Īkapani, imakini Īkapani. Atapixiãtaãka atoko, ! iãtari. ³⁵ Ininiã itokakitarina Xesosi aamina Īpiriãmitakari nopini. Inaãka atoko ikamarina sarauatxi kai soroã. Sarauatxi kãiatakani apakapari Xesosi mãka. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari ikara atoko inini tĩkane. Iua txari:

Ixanakarina nimãka. Sarauatxi ikamana nimãka apakapakani imarotini Īkapani.

Itxa Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka. ³⁶ Sarauatxi xipoka atoko iitopãkana. Imoiaãrina Xesosi, kãkiti manikakaniri Īkapani. ³⁷ Aamina Īpiriãmitakariã ikii nopini itakarina iõkatsopatakori: “Xesosi, Xoteoakori Auĩte,” itxa iõkatsopatakori. Ikara xika okaãka Xesosi.

³⁸ Xesosi takote itokakitarina ipi kiĩtirini aamina Īpiriãmitakari nopini, ãti Xesosi kikomoni, ãti Xesosi sanaremoni. ³⁹ Kãkiti iuaã napakani napetari, nokonoko itxa kiitana. Maerekaeneti isãkirepiretarina Xesosi:

⁴⁰ —Pite txari: “Aiko Teoso misãkiretiko niriãka atoko, ipi ãti õtisaaki iuaĩkana nõkitikari,” pitxa. Piteka pimakatzakaua. Pite Teoso ãkiri pinakasaakua, pikatzaka. Ikara atoko itxa sãkiretana kãkiti iuaã napakani. ⁴¹ Iua atokotxikana itxana sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini ikara atoko inapetarina Xesosi:

⁴² —Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka ! iposotari imakananitiniua. Iua Isaeo auakani auĩte ininiãua, iuaka imakatzakamauako. Ikatxakiniã, ate auikari iua sãkire. ⁴³ Iua auikari Teoso sãkire. Maiãtapari. Atauako Teoso nirekari imakatzakiniri iua uatxa, kotxi iua txari: “Teoso ãkirirano nota,” itxa —itxana.

⁴⁴ Kiĩtirini iuakata tokakitakoni apaka maerekaeneti isãkirepiretarina Xesosimoni.

Xesosi Ipinini Pirena

(Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

⁴⁵ Apaniãxiti itixi piãka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ⁴⁶ Ipi ãti pakini oarape kikatamonipeka Xesosi iteene akirikata:

—Erii, Erii, aremaa sapakatanii.

Ikara Epiro sãkire. Ia atatsopatakari sãkireẽ, “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?”

⁴⁷ Kãkiti iuaã auakani kenakotari Xesosi sãkire. Ninoa uãkatari akirinãtiniri Erĩasi.

⁴⁸ Ininiã ãti miteka, mapoa atoko inakari iãka itxari iãriã katxioãrimoni. Aãke mapotõkire taka, isirĩka itxamari Xesosi iãtini Īkapani. ⁴⁹ Txamari apanakini:

—Kona pisikapiri. Atxiĩti Erĩasi makatzakari iua —itxana.

⁵⁰ Iuaĩkana Xesosi iteene akirikata. Eereka iokanatarini ixinire Teosomoni, eereka ipĩpe.

⁵¹ Iuasaakipeka mãkatxi mata Teoso misãkiretiko aikoti ãki arõkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mitxi iua mãkatxi mata ! auiritari kãkiti ĩroini Teosonani Auini Pakiãtaã. Itsorakitakasaaki, itixi iakeẽkata. Kai mitari xoreka iuasaaki. ⁵² Apanakini akauari xoreka. Itomaneri kãkiti ipĩkani Teoso nakitiakori iuaĩkana õkitikapekaua.

⁵³ Osipikarina akauari. Xesosi iuaĩkana õkitikaãkaua atoko, isana Xerosareẽmoni, Teoso nakiti sitatxitimoni. Iuaã itomaneri kãkiti itikana ninoa iuaĩkana õkitikakaniua.

⁵⁴ Sotato auĩte, sotatoakori Xesosi moiaãkani apaka, itikarina Xesosi ipinini. Imarotarina itixi iakeẽkatini, ininiã iteene ipĩkarauatana.

—Atãopitikara Teoso ãkiri itxaua —itxana.

⁵⁵ Itoro sitoãkini ikira atoko atamanãtari Xesosi. Kariréia tõpa Xesosi potorikasaaki ninoa sitoãkini moianatari iua. ⁵⁶ Maria Matarena inakoro iuaã aamina ipiriãmitakari ikira atoko auanãta apaka. Txiako, Xosee pakini inoro, Maria inakoro iuaã aua. Sepeteo anaakori inoro iuaã auanãta apaka.

Xesosi Ikatiko Pirena

(Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

⁵⁷ Ìkanõka katxineiroteri Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, apoka. Iua apaka Xesosi sãkire auĩãkari itxaua. ⁵⁸ Isa Piratomoni. Xesosi ìto amanaã. Ininiã Pirato paniãtari isikiko. ⁵⁹ Ininiã Xosee anikari Xesosi ìto. Mãkatxi mataã iapirika itxari. Mãkatxi mata amaneri arínio inakoriã iapirikari. ⁶⁰ Eereka taka itxari akauari ãki. Iua akauari amaneri, Xosee kisakakiti kai auĩte iriko. Ikamari iua akauari ipĩkasaaki ikatiko ìkapani. Xesosi ìto iriko ãki itaka atoko ikakanapiritari kai meraminapoari, itota itxari akauari iriko, sipe itxa. ⁶¹ Iuasaaki Maria Matarena inakoro, ãto Maria inakoro apaka topãkanãta akauari apisatoõ.

Imoiaãrina Xesosi Akauari

⁶² Iua õti sesta veira, tomatiko õti apisa. Iua õti Xoteoakori parĩkauatapitipo, tomatiko õti imaparĩkauatakani ìkapani. Katimatinĩkata sasetotxi auĩteakori, pariseoakori pakini sari Piratomoni. ⁶³ Ninoa txari:

—Ate xinikari iua kamisirienereri sãkire. Iua txari: “Nipĩkasaaki eereka ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako.” ⁶⁴ Pipaniãtana pisolatoneakori ipi ãti pakini õti akauari imoiainina. Imamoiaãkaniãrina, imoianariakori ìkanõka sari iuaã iĩto iĩtirĩkinina. Ininiã eereka isãpiretarina kãkiti: “Teoso õkitikapekari iua. Iuaĩkana auãki itxapeka,” itxamana ninoa imoianariakori. Ininiã ikara misirieneretxi apiatama eereka. Mĩtxiri misirieneretxi poiãoka —itxarina Pirato.

⁶⁵ —Ininiã hanikari sotatoakori akauari moiaãkani tĩkane. Hĩsa. Hĩtotariko akauari sona —Pirato txana.

⁶⁶ Ininiã isana iuaã. Akauari sona iteene itotinina ìkapani. Itakarina Pirato takaõtxikare itore nopini. Sotatoakori iuaã kaikota. Imoiaãrina akauari.

28

Xesosi Iuaĩkana Auãki Inini

(Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoão 20.1-10)

¹ Tomatiko õti xipoka atoko, tomĩko ìkanõkapanika Maria Matarena, oa ãto Maria pakini sari akauarimoni.

² Ninoa saãpotakasaaki, katimaritika itixi iakeẽkata itapararitika. Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri katxaka. Ikatapakiritari kai akauari tore, topãka itxa iua kai nopini. ³ Itoõ atokatxi iotximere atoko itxa. Imãka mapoa saro atoko itxa. ⁴ Sotatoakori, akauari moiaãkani, kikinanaãkata, ipĩkarauatinina. Irikana xitipeka. Ipĩkani atokopeka itxana.

⁵ Eereka ninoa sitoakoro apoka akauari. Teoso nitiri misãkiretana:

—! Hīpīkarauatape. Nimarotari hīte nitanātiniri Xesosi, aamina ĩpiriāmitakari nopini tokakitakori. ⁶! Auaika uai. Teoso ōkitikapekari iua. Ikara iua sāpiretapekai hīte. Uai hina. Hātamatarī iito mitxi auiniātaā.

Ininiā ninoa atamatarī.

⁷—Katima hītxako imoianariakorimoni hīsini ĩkapani. Hīsāpiretana: “Iuaīkana auapeka itxa Xesosi. Teoso ōkitikapekari iua. Iua sari hīte apisapanika Kariréiamoni. Iuaā haōkitariko iua,” hītxako ninoamoni. Ikara atoko nitxa nisāpirena hītemoni —itxa Teoso nitiri.

⁸Ininiā ninoa takanapari akauari. Ipīkareritikana, ĩeneniritikana isana. Imitekana Xesosi moianariakorimoni ōkitikiniua isāpiretini tīkane. ⁹Ninoa mitekaāpotakasaaki, ipixinipokoriti Xesosi tokiā ninoamoni:

—Hītepinī ina —itxana.

Ininiā ninoa kapotoreēkaua iua apisatoō, maīkakitita itxarina.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanātana.

¹⁰Ininiā Xesosi:

—Kona hīpīkarauatape. Nitariakorimoni hīsa. Hīsāpiretana Kariréiamoni isinīna. Iuaā aōkitanonako nota —Xesosi txana ninoa Mariaakoro.

Ininiā ninoa sipe.

Sotatoakori Xesosi Akauare Moiaākani

¹¹Sitoākini sikasaaki, ātikaka sotatoakori akauari moiaākani kanapiriā sitatximoni. Isāpiretarina itikakitina sasetotxi auīteakorimoni.

¹²Ininiā sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini apotiitaua ikara ene ixinikinina ĩkapani. Eereka isikarina itoro txineiro sotatomoni, atāo imasāpiretakanina ĩkapani apanakinimoni. ¹³Ininiā sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini txana:

—Hītxariko apanakinimoni: “Xesosi moianariakori apoka ĩkanōka aimakasaaki. ĩtirīkarina Xesosi ĩto,” hītxako. ¹⁴Hīauīte Pirato imarotakasaakiri himakini, ininiā ate misākiretariko iua, ininiā kona himisiritaāka himakini xika —itxarina sotatoakorimoni.

¹⁵Ininiā sotatoakori apakaparo txineiro, sāpireta itxarina kākiti Xesosi moianariakori ĩtirīkiniri Xesosi ĩto. Ikara aāpirena iaripireta Xoteoakorimoni. Uatxa apaka ikara aāpirena auīākapanika.

Xesosi Apoka Imoianariakorimoni

(*Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49; Xoāo 20.19-23; Átosi 1.6-8*)

¹⁶Ōsi pakini Xesosi moianariakori sari oxiratarimoni Xesosi paniātinimoni Kariréia tōpamoni. ¹⁷Ninoa atamatarī Xesosi. ĩkapotoreēkauana iua apisatoō.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanātana.

Txamari ātikaka kona ĩteene auikari iua Xesosi ininiāua. ¹⁸Xesosi apoka ninoa takote, misākireta itxana ninoa:

—Teoso txīkitakano itixine auakani auīte nininiāua. Itxīkitakano ĩkoraxiti auakani auīte apaka nininiāua. Ininiā ĩkinika posotiiretxi aua notamoni.

¹⁹Ininiā nipaniātai. Hīsako ĩkini uākatī kākitimoni ĩkini itixitika. Hōerekana ninoa nisākire. Hīpatxisatana nisākire kīpitakani niri uākaā, imi uākaā, Erekari Matamatakoti uākaā pakini hīpatxisatanako. ²⁰Hōerekanako ninoa ĩkinika nipaniātakiti ikaminina ĩkapani. Hīxinikariko ia. Nota ātipirika auako hītekata. Hītekata nauiniritika itixi xipokako —itxa Xesosi sākire.

MARKO

Xoão Kapatxisareri Sāpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)

¹ Ia Xesosi Kristo iokanapirena erekari. Teoso ākiri itxaua Xesosi.

² Teoso sākire sāpiretakani iōkatsopatarī ia:

Niokanatariko niokanapirena aniākari kākitimoni kimapori oeretini
īkapani pite uai apokini apisa.

³ Iua auako āparaā makipakaniātaā. Isāpirenauatako: “Hōeretariko kima-
pori Apiananiri apokini apisapanika. Itīkaāpo erekari hīkamako
iua napini īkapani,” itxa iua.

Itxa Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapirīka.

⁴ Ikara atoko Xoão kapatxisareri āparaā makipakaniātaā aua. Ipatxisa-
takasaakiri kākiti, isāpiretari ia pirena:

—Hītakanapariko maerekati hīkamakiti. Hīpatxisataākako. Ininiā Teoso
makatxakariko maerekati hīkamakiti —itxa Xoão kapatxisareri.

⁵ Ikinimane kākiti Xotéia auakani Xerosareē sitatxiti auakani pakini
sari Xoāmoni isākire ikenakotinina īkapani. Ninoa sāpiretakasaakiri
maerekati ikamakitina, ipatxisatana uini Xotāo inakoriātaā.

⁶ Xoão takari imāka kamero piti kamakori. Itakari ipakiomatare pirātxi
mata kamakori. Inikari txītxiri. Mapaā itxima. ⁷ Iua txari kākitimoni:

—Nota poiāori. Nota tikini apokako apiatakari. !Apakata nikapo-
toreēkiniua iua takote ikiti mata nimakatxakini īkapani, kotxi nota
poiāoka. Iua apiata. ⁸ Nota patxisatai āparaānokara. Iua patxisa-
taiko Erekarī Matamatakotiā. Iuasaaki hīte apakapariko Erekarī Mata-
matakoti.

Xesosi Patxisatiko Pirena

(Mateo 3.13-17; Arókasi 3.21-22)

⁹ Iuasaaki Xesosi apoka Nasaree sitatxiti, Kariréia tōpamoni.
Iuasaaki Xoão kapatxisareri patxisatari iua uini Xotāo inakoriātaā.

¹⁰ Xesosi kanīkiitakasaaki, iua itikari iaxiti takakini. Iuasaaki Erekarī
Matamatakoti katxaka kamoā katxakini atoko. Iua nopini apoka.

¹¹ Iuasaakipeka Teoso iaxitikiri txari:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti
pikama.

Satanasi Atamakaerekatiniri Xesosi

(Mateo 4.1-11; Arókasi 4.1-13)

¹² Iuasaaki Erekarī Matamatakoti iokanatarī Xesosi āparaā
makipakaniātaā. ¹³ Iuaātaā ikalkota koarēta ōti. Iuasaaki Satanasi
atamakaerekatari iua. Iuaātaā auari kaxipirini kaneenamarini. Ininiā
Teoso nitiriakori iaxitikini nīkatari Xesosi.

Xesosi Mipotorikiniri Iparīka Kariréia Tōpa

(Mateo 4.12-22; Arókasi 4.14-15)

¹⁴ Xoão kateia āki takikosaaki, Xesosi sari Kariréia tōpamoni. Iuaātaā
isāpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auītetxi ininiāua pirena.

¹⁵ Itxari:

—Teoso keto apopeka. Iua auñtetxi ininiua apokaãpotapeka. Ininiã hñtakanapariko himaerekani. Hãuikariko Teoso iokanapirena erekari — itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi ñipokota Kariréia poati tiniã. Iuasaaki atamatana ipi hetxi takakani, Simão Petro, itari Átree pakini. Iua atamatana itakinirina hetxi. ¹⁷ Ininiã Xesosi txana:

—Uatxa masa notakata. !Himañkaikariko ximaki. Átiã hñparñka auako. Nisãkire hñsãpiretako kãkitimoni — itxa.

¹⁸ Ininiã iuasaaki ninoa takanapari hetxi, sa itxana Xesosikata.

¹⁹ Apikomoni ninoa saãpota. Itñkana Txiako, itari Xoão pakini. Ninoa Sepeteo anaakori. Kanaua miramaneri ãki auanãtana iuasaaki. Hetxi iotsaãñtana. ²⁰ Iuasaaki iua akiritana ninoa. Ininiã ninoa takanapari iri, iri nitiriakori pakini kanaua ãki. Eereka isana Xesosikata.

Kiki Maerekati Matamatakoti Auañtotakiti
(Arókasi 4.31-37)

²¹ Xesosi imoianariakorikata apoka Kapanaoõ sitatxiti. Ininiã tomatiko õtisaaki Xesosi sari aiko Xoteo apotiñtiniãtaãua oerekarauatini ñkapani. ²² Iua sãkire kenakotakani tsorñkaãta, kotxi kona kaiõkatsoparerini atokoni !itxa. Iua oerekakiti sãkiretxiti pataparari, kotxi !isãpiretari ãti koerekareri sãkire apanakini kaiõkatsoparerini atoko. Iuaka sãkirekara isãpireta.

²³ Iuasaaki aiko ãki Xoteo apotiñtiniãtaãua aua kiki maerekati matamatakoti auakiti. Iua akiripoakata:

²⁴ —Xesosi Nasree sitatxitikiri. Kipa pinireka atemoni? Pite ina ate pixipokini ñkapanikani? Erekarinoka kamakarii. Teoso nakiti pitxaua — itxa.

Ikara atoko iua akiripoakata, kotxi iua maerekati matamatakoti pñkari Xesosi.

²⁵ Ininiã Xesosi itapararitika txari:

—Piotoka. Pitakanapariko ere kiki ñto.

²⁶ Iuasaaki maerekati matamatakoti iõkokañtotari. Ikatxakasaaki, akiripoakata.

²⁷ Kãkiti iuaãtaã auakani tsorñkaãta. Iuasaaki imisãkiretakauana:

—Kiripa? Atxiñti oerekakori sãkiretxiti amaneri apopeka? Iua sãkire kaposñtireri. Ipaniãtakiti maerekati matamatakoti kamapeka — itxanãtana.

²⁸ Ininiã ikara pirena iaripireta ikini Kariréia tõpati.

Xesosi Makananitiniro Simão Petro Imakiro
(Mateo 8.14-15; Arókasi 4.38-39)

²⁹ Ininiã Xesosi, Txiako, Xoão pakini takanapakasaakiri aiko Xoteo apotiñtiniãtaãua, isana Simão, Átree pakini aapokomoni. ³⁰ Iuasaaki Simão imakiro apoomata. Osirñkanãta. Ininiã ninoa sãpiretari Xesosi oamianare. ³¹ Ininiã Xesosi sari oamoni. Imañkaro ouako. Õkitikaro. Iuasaakipeka oãpoomare !auaika. Ininiã opotorika oparñkauatini, ninoa kiena okamini ñkapani.

Xesosi Makananitinina Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Arókasi 4.40-41)

³² Ininiã mapiñnikata kãkiti minana ikinipoko amianatakani, maerekati matamatakoti auañtotakini pakini iuamoni. ³³ Ininiã ikinimane iua sitatxi auakani apotiñtana aapokotxi tore takote. ³⁴ Ininiã Xesosi makananitana itomaneri amianatakani. Kaiãopokori

amianari auakini imakananita. Apaka omitikana itomaneri maerekani matamatakoni. Iuasaaki !auritana ninoa sākirauatini, kotxi ninoa imarotari Teoso ākiri ininiua Xesosi.

Xesosi Sāpiretiniri Teoso Sākire
(*Arókasi 4.42-44*)

³⁵ Īkanōkapanika mapiāpanika Xesosi ōkitikaua. Itakanapari aapokotxi. Iuanoka sari kākiti mauakaniātaā iri iaxitikiri imisākiretini Īkapani.
³⁶ Eereka Simāo imoianariakorikata sari Xesosi initinina Īkapani.
³⁷ Ninoa apokasaakiri, itxana:

—Ikinimane nitai —itxarina.

³⁸ Xesosi apakapapiretana:

—Masa ātiātaā kākiti aapokomoni. Iuaā nisāpiretariko Teoso sākire, kotxi ikara atoko itxa nīparīka kākitimoni. ³⁹ Xesosi sari ikini Kariréia tōpa. Aiko Xoteo apotiitiniātaāua isāpiretari Teoso sākire. Apaka omitikana maerekani matamatakoni kākiti ĩtoā auakani.

Kiki Maere Matati
(*Mateo 8.1-4; Arókasi 5.12-16*)

⁴⁰ Amianatakari maere matati apoka Xesosimoni. Ikapotoreēkaua iua apisatoō. Iua iteene amanaāri:

—Nimarotari, pinirekiniāri piposotari erekape pitxīkitakinino —itxa.

⁴¹ Ininiā iuasaaki Xesosi iteene tīretari iua. Itakari iuako iua nopini. Itxari:

—Ari, ninirekapitikari. Erekapekai uatxa.

⁴² Iuasaakipeka amianari !auaika. Erekapekari iua.

⁴³ Xesosi iokanatarari iua. Iuasaaki isāpiretari iua:

⁴⁴ —Kona pisāpiretapiri apanakini pitemoni nikamakiti. Uatxa merepanika pisa sasetotxiakorimoni. Poerekari pīito ninoamoni. Eereka pikamariko Moisesini paniātakiti. Ikara atoko oerekari kākiti atāo erekapeka pinini —itxari.

⁴⁵ Iuaritika isāpiretapikari Xesosi kamakiti. Ininiā iaripireta ikara pirena. Ikara xika Xesosi !iposotaika isini aapokotximoni. Ikaikota kākiti mauakaniātaā. Iuaritika kākiti sari iuamoni.

2

Matīpokotakati Pirena
(*Mateo 9.1-8; Arókasi 5.17-26*)

¹ Eereka mapaōtipeka inaka atoko iuaīkana Xesosi Kapanaoō sitatxiti apoka itxa. Iaripireta Xesosi inirimane aapoko apokini.

² Iuasaakipeka mirikiniti kākiti apoka iuamoni, ininiā iua aapokotxi xāpoka. Apotiitauana ĩronakikoātaā apaka. Ininiā !apakata apanakini kākiti ĩroini aapokotxi āki. Iuasaaki Xesosi sāpiretari Teoso sākire kākitimoni. ³ Iuasaaki ipi ipi pakini kikiakori minari matīpokotakati. ⁴ Kākiti itomaneri ĩronakikoātaā aua, ininiā kona iposotarina Xesosi takote apokinina. Ininiā aapokotxi nopini, Xesosi manapi ninoa sonatarari iua matīpokotakati iokatxakinina tīkane Xesosimonikari. Iposo atoko isikakaāpotarina iua manapi. ⁵ Xesosi imarotari ninoa atāo auikiniri iua sākire. Ininiā Xesosi txari matīpokotakatimoni:

—Namarite, pimaerekani makatxakapeēkaika —itxa.

⁶ Iuasaaki ātikaka kaiōkatsopareriakori topākanāta iuaā. Itsorīkañātana. Ixiremoninani:

7 —Kinirepa ia kiki ikara atoko itxa? Maerekati isāpiretakiti, kotxi Teosonanira posotari imakatzakiniri kākiti maerekani —itxa ninoa sākire.

⁸ Iuasaakipeka Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ākixinireēna. Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kininiāpa ikara atoko hītxa xinireta? ⁹ Nixxari iua imaerekani nimakatzakini, txamari !himarotari imaerekani atāo nimakatzakini. “Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa,” nininiā, iuasaaki himarotari nisākire atāo ininiāua, kotxi hītikari. Niposotiire imaerekani nimakatzakini ikapani, niposotiire iua nōkitikini ikapanitxikana. ¹⁰ Ininiā uatxaika noerekai hīte, Teoso iokanatano nota hītari iaxitikiriri ikorapokoritimoni kākiti maerekani nimakatzakini ikapani —itxana kaiōkatsopareriakori.

¹¹ Ininiā matīpokotakatimoni itxa:

—Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa.

¹² Iuasaakipeka iua ōkitikaua. Ikosekari isirimata. İkorape itxa ikini-mane okiātaā. Imakinika kākiti tikoka.

—Peerekari Teoso kamakiti. Kona mitxi ate itikari ikora atoko inakari —itxanātana kākiti.

Mateo Pirena

(Mateo 9.9-13; Arókasi 5.27-32)

¹³ Ininiā iuaikana isari ipoamoni. Kaiāopokori kākiti apotiitaua iuakata. Iuasaaki oerekana ninoa. ¹⁴ Isaāpotakasaaki, atamatari Arevii inakori. Āti iuāka Mateo inaāka. Aoepo inakori ākiri itxaua iua. Iitopākanāta auītetxiakori txineirote apakapiniātaā. Ininiā Xesosi txari:

—Masa notakata.

Iuasaakipeka ōkitikaua, Xesosikata sa itxa.

¹⁵ Eereka Xesosi nipokota Arevii aapoko. Itori auītetxiakori txineirote apakapanani, itori apanakini maerekani, topākanāta Xesosi takote, imoianariakori takote pakini. Kaiāopokori kākiti aua iuasaaki, kotxi kaiāopokori kākiti Xesosikata sikani. ¹⁶ Pariseoakori, kaiōkatsopareriakori pakini itikari Xesosi auītetxiakori txineirote apakapananikata, apanakini maerekanikata pakini inipokotini. Ininiā kaiōkatsopareriakori, pariseoakori pakini pimaāna Xesosi moianariakori:

—Kinirepa hinipokota auītetxiakori txineirote apakapananikata, maerekanikata? —itxana.

¹⁷ Xesosi ikara ikenakotakasaaki, itxana:

—Kākiti mamianatakani kona nirekari pinītxi imarotakari. Amianataninokara nirekari pinītxi imarotakari. Nota uai apoka maerekani nakiritini ikapani, imaerekanina itakanapinina ikapani. Kona nakiritari kākiti “atāo inakari kamakani” uākatakaniua —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misākiretiko İkapani

(Mateo 9.14-17; Arókasi 5.33-39)

¹⁸ Āti ōti Xoāo moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisākiretinina ikapani. Iuasaaki kākiti pimaāri Xesosi:

—Kinirepa Xoāo moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisākiretinina ikapani, txamari pite moianariakori kona ikara atoko !itxana.

¹⁹ Ininiā Xesosi:

—Kiiniri kākiti İtanorouatakasaaki, İtanorouatakari aua iuaā, ininiā kona kākiti takanapari inikini iuasaaki. Kona iua İtanorouatakari nirekari kākiti natxitini. Ininiā iua auakasaaki ninoakata, ikinimane nipokota.

²⁰ Ininiã nota ïtanorouatakari atoko nitxa. Nota auakasaaki nimoianari-akorikata, kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani. Äti öti nota !auaika nimoianariakorikata. Iuasaakiikarako itakanaparina inipokotinina Teoso imisãkiretinina ïkapani.

Amaneri Mãkatxi Pirena

²¹ Kona kãkiti täpanetari mãkatxi kitxakari mãkatxi mata amaneriã. Mãkatxi mata amaneri itxikika, ininiã kitxakari tsorakita.

Amaneri Sako Aamata Kamakori

²² Kona kãkiti takari iãriã amaneri sako kitxakari aamata kamakori äki. Itakiniãri, koanatchi kitxakari aamata kamakori tsorakita, ininiã iãriã xikepoata, ininiã koanatchi !kikeikari. Sako amaneri äki itakaãka iãriã amaneri. Iua atokokana kona hïkometari kitxakari sãkiretxiti amaneri sãkiretxitikata.

Tomatiko Öti Pirena

(Mateo 12.1-8; Arókasi 6.1-5)

²³ Tomatiko öti Xesosi imoianariakorikata napaãpota kikio triko takikoötaã. Ininiã ninoa makatxakaro triko iki mapaki inikinirona ïkapani. ²⁴ Pariseoakori atamatana, ininiã itxarina:

—Kinirepa ninoa parïkauata tomatiko ötisaaki? —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Kona hãtatsopatapanikari Taviini kamakiti? Iua, imoianariako-rikata natxitakasaaki, kona himarotatari ikamakiti? ²⁶ Iua ïroã Teoso misãkiretikoötaã. Apiataa inakori sasetotxi auïte apiatakari iuasaaki. Iuaã Tavii nikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Txamari Tavii sikari imoianariakori inikinina ïkapani.

²⁷ —Tomatiko öti kamaãka, kãkiti ïto ereka inini ïkapani. Kona kãkiti kamaãka tomatiko öti auini ïkapani. ²⁸ Nota hïtari iaxitiki posotari ikinipoko ninireëkiti nikamini tomatiko ötisaaki, kotxi Apiananiri nitx-
aia —itxa Xesosi.

3

Motïkauakotakari Pirena

(Mateo 12.9-14; Arókasi 6.6-11)

¹ Iuaïkana Xesosi imoianariakorikata ïroã aiko Xoteoakori apoti-itiniãtaãua. Iuaã apokari kiki motïkauakotakari. ² Ininiã iuaã auakani txari —Atxiïti iua erekapeka txïkitakari motïkauakotakari uatxa tomatiko ötisaaki?

Ninoa xinikari ikara atoko inini, kotxi ninoa kinirão apoïtaka txari Xesosi. ³ Ininiã Xesosi akiritari iua motïkauakotakari:

—Uaimoni pina —itxari.

⁴ Iposo atoko ipimaãna iuaã auakani:

—Kipa atão Teoso paniãtaua akamini tomatiko ötisaaki? Maerekati akaminikani? Erekarï akaminikani? Ipaniãtataua äti amakananitini? Ipaniãtataua äti aökini?

Txamari ninoa !kasãkirena. ⁵ Xesosi atamatana. Iuasaaki inaiataua, iuaritika imatinaniuata, kotxi ninoa linirekari atão imarotinina. Ininiã Xesosi txari iua motïkauakotakari:

—Pisirikauakota —itxari.

Ininiã itamëkauakota. Erekape itxa iuako. ⁶ Ininiã pariseoakori po-
torika iuaã. Isana Erotxi sãkire auiãkanimoni. Iuaãtaã ninoa xinikari Xesosi okaenetinina.

Itori Amianatakani Sari Xesosimoni

⁷ Ininiã Xesosi sari Kariréia poamoni. Iuasaaki itori kãkiti Kariréia tixinikini, Xotéia tixinikini pakini sari iuamoni. ⁸ Xerosareë sitatxitikini, Itoméiakini, Xotão ipiniãkini, Txirokini, Sitoõkini pakini sari iuamoni. Ninoa kenakoenetari ikamakiti, ininiã iuamoni isana. ⁹ Ininiã ipaniãtana imoianariakori:

—Kanaua himina, kotxi kaiãopokori kãkiti katikaãpotano. Ininiã kanaua ãki niereëtaua —itxa Xesosi.

¹⁰ Iuasaaki kaiãopokori kãkiti erekapeka itxĩkitakapeka. Apanakini amianatakani nirekakari imaãtakinirina Xesosi, erekapeka ininina ãkapani. Ininiã ikatikaãpotarina Xesosi, kotxi kaiãori kãkiti. ¹¹ Maerekati mata-matakoti auakini atamatakasaakiri Xesosi, irikana Xesosi apisatoõ. Akiripoatana:

—Teoso ãkiripitikai pite.

¹² Ininiã Xesosi kona auiritana ninoa: “Teoso ãkiripitikai,” ininina.

Xesosi Mereëna Tosi Imoianariakori

(Mateo 10.1-4; Arókasi 6.12-16)

¹³ Iposo atoko Xesosi sari õtanoxiratarimoni, akirita itxana inirekaãkini. Ininiã ninoa sari iuamoni. ¹⁴ Ininiã iua mereëna tosi kikiakori iuakata kaikotakani tikane, Teoso sãkire sãpiretakani ãkapani. ¹⁵ Iua sikari iposoti-ire ninoamoni, amianatakani erekapeka itxĩkitakinina ãkapani, apaka maerekati matamatakoti omitikinina ãkapani. ¹⁶ Ininiã akiritari Simão. Xesosi takauãkatari Simão ãti iuãka. Petro itxaua. ¹⁷ Akiritana Txiaiko, itari Xoão pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Xesosi takauãkatana ninoa Poanexi. Poanexi Popĩkari sãkireë “Ikarokirauari anaakori.” ¹⁸ Akiritana ãtree, Piripi, Patoromeo, Mateo, Tomee, Txiaiko pakini. Aopee ãkiri itxaua iua Txiaiko. Akiritana Tateo, Simão pakini. Homano omanatakari iua Simão. ¹⁹ Akiritari Xotasi Isikariotxi inakori apaka. Xesosi mĩkapiritakari itxaua iua Xotasi Isikariotxi. Pakini Xesosi akiritakini imoianariakori ininiuana ãkapani.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko

(Mateo 12.22-32; Arókasi 11.14-23; 12.10)

²⁰ Iuaĩkana ãti aapokotxitimoni isa Xesosi, imoianariakorikata. Iuasaaki mirikinini kãkiti iuaĩkana apotiitaua. Ikara atoko ininiã kona ninoa nipokota. !Apakata inipokotinina, kotxi mirikinini kãkiti aua iuaã. ²¹ Xesosi nirimane kenakotari kãkiti apotiitiniua iuakata. Ininiã isana iua apinina ãkapani.

—Imapitxiritapeka —itxana.

²² Kaiõkatsopareriakori Xerosareë ikani apoõtari Xesosi maerekati ikamini. Ninoa sãkire:

—Peosepoo inakori auãõtari iua. Ininiã Peosepoora omitikari maerekati matamatakoti —itxana.

Peosepoo Satanasi itxaua. Apanakini sãkire:

—Maerekani matamatakoni auĩte sikaposotiiretari Xesosi maerekati matamatakoti omitikini.

²³ Ininiã Xesosi akiritari kãkiti isãkire ikenakotinina ãkapani. Sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana ninoa. Ipimaãna:

—Natokopa itxa Satanasiaka omitikiniua? ²⁴ Auĩtetxi tixine auakani naiatakiniãua, ixipokaãkanako. ²⁵ Kãkiti aapoko ãki auakani ni-noakakarika neenamauatiniã, ixipokaãkanako apaka. ²⁶ Iua atokokana,

Satanasi nitiriakori, ninoakakarika naiatakakiniãua, Satanasi tapara xipokako.

²⁷ —Kona kãkiti ãroã kiki mitapoari aapoko ãki ãtiriuatini ãkapani. Kinirão ãtiriuatana, ininiã iaxirikari mitari mitxi. Iposo atoko inirekaãkiti ãtirãka.

²⁸ —Ari, atãopitikara nota txai hãte. Apakata Teoso makatxakiniri ikinipoko maerekati kãkiti kamakiti, imaerekani Teoso imisãkirepiretini pakini. ²⁹ Txamari atipekana maerekati kamakari aua. Erekari Mata-matakoti misãkirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari. Ikara atoko inakani inikoriãriko imisiritiko maerekani misiritikoãtaã —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi ikara atoko itxa, kotxi pariseoakori txari: “Iua auari maerekati matamatakoti.”

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46-50; Arókasi 8.19-21)

³¹ Iuasaaki itariakori inorokata apoka porikiti. Ipaniãtarina ãti akiritiniri Xesosi. ³² Iuasaaki itori kãkiti topãkakani ãkitari Xesosi. Isãpiretarina: —Pitariakori, pinoro apaka porikiti aua. Initanãtai —itxarina.

³³ Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Kiripa nitariakori, ninoro pakini?

³⁴ Iua atamatana itakote topãkakani:

—Hãtamata, uai aua ninoro, nitariakori pakini. ³⁵ Teoso nireãkiti kamakani nitariakori, nitaroakoro, ninoro pakini itxauana —itxa Xesosi.

4

Katakareri Pirena
(Mateo 13.1-9; Arókasi 8.4-8)

¹ Iuaãkana Xesosi oerekarauata ipoa takote. Kãkiti mirikiniti, ininiã imorõkokaua kanaua ãki. Iitopãka. Ninoa aua imiriã, ininiã iua kanauã oerekarauata. ² Itori Teoso sãkire oerekana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekikoã. Itxana:

³ —Hãkenakota. Katakareri takarauata. ⁴ Itakarauatakasaaki itakareki irika kimapori tiniãpo. Ininiã kotipiriki nikari itakareki.

⁵ —Apanakini itakareki irika kai auiniãtaã, kipatxi mauakaniãtaã. Atãoka ipitxaka. ⁶ Kipatxi poiãoka auiniã atokatxi pataka apokasaaki itxarika. Omakotsani xika osonãka. ⁷ Apanakini irika inako sauaki. Inako aneãkasaaki, okari takari. !Iriuata. Ipina.

⁸ —Apanakini irika kipatxi auiniãtaã. Ininiã iriuata. ãti poiãoka iriuata, trãtakata. ãti apiata iriuata, sesãtakata. ãti kaiãopoko iriuata, seãkata.

⁹ —Kakenakokii, ininiã hãkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena
(Mateo 13.10-23; Arókasi 8.9-15)

¹⁰ Iuanani imoianariakorikata auakasaaki, ipimaãrina Xesosi: —Poerekaua mixikanani sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti? —itxarina.

¹¹ Ininiã isãpiretana:

—Teoso sãkire mauãkani !imarotari Teoso auãtetxi ininiua. Teoso oerekai hãte ninoa mimarotakiniti. Teoso oerekana ninoa isãkire sãpirenatxi atão inakari oerekikoã. ¹² Atxiãti ninoa iteene atamatari Teoso

oerekakiti, iuaritika !imarotarina atamatakitina. Atxiiti iteene ikenakotarina Teoso sãkire, iuaritika !imarotarina ikenakotakitina. Imarotaãkamariko, akiritaãkamariko Teoso, ininiã Teoso makatxakamariko nino maerekani.

¹³ Ininiã Xesosi txari:

—Himarotatari ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

—!Aimarotari —itxana.

—Ininiã natokopa ininiãparako himarotatari apanakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

¹⁴ Ininiã imimarotakinitina oerekana:

—Iua takarauatakarari takari Teoso sãkire. ¹⁵ Aua kãkiti kimapori tiniãpo takarekitxi irikiniãtaã atoko inakani. Ininiã Teoso sãkire ikenakotakasaaki Satanasi apoka. Ininiã imakatzakari Teoso sãkire ãkixinireẽna apokakari.

¹⁶ —Aua kãkiti kai auiniãtaã atoko inakani. Ninoa kenakotakasaakiri Teoso sãkire, iuasaakipeka apakaparina ipoxokoniritikana. ¹⁷ Itxamana, kona kakotsari. Imaxikiko apokiniã, imisiritiko Teoso sãkire auikinina xika apokiniã, iuasaaki itakanaparina Teoso sãkire.

¹⁸ —Aua kãkiti aanaia auiniãtaã atoko inakani. Ninoa kenakotapitikari Teoso sãkire. ¹⁹ Txamari maerekaxiniretinoka itxana. Txineironoka inirekana, ininiã ikara misirienetana ninoa. Kaiãopokori inireẽkitina, Teoso manirekakiniti. Maerekaxiniretinoka ininina, txineiro, inireẽkitina pakini inako atoko itxa, ininiã !ixinikaikarina Teoso sãkire, ininiã kona iriuata.

²⁰ Aua kãkiti kipatxi erekari auiniãtaã atoko inakani. Ninoa aukari Teoso sãkire. Iriuatana. Æti iriuata poiãoka, trõtakata. Æti iriuata apiata, sesëtakata. Æti iriuata ito, seĩkata.

Tirikapi Pirena

(Arókasi 8.16-18)

²¹ Xesosi pimaãna ninoa:

—Nanipa hĩtakari tirikapi? Kopiti ãkikani hĩtakatari? Amesa patapikani hĩtakatari? Konapitini. Hĩtakari itano imakinika iopinikini ĩkapani.

²² Iomaãtakori ãti õti oerekaãkako. Kipatakori oerekaãkako, kotxi nota imarotapitikari hĩkamakiti. ²³ Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

²⁴ Xesosi sãkirauatapanika:

—Hĩtakaõtxikariko nisãkire. Imakinika hĩkenakotako. Erepaniko pikamakiti ãtimoni, kotxi pite kamakititxikana kamaãka pitemoni. Erepaniko, kotxi apiata ikamaãka pitemoni. ²⁵ Teoso sãkire auakiti, iua sãkire kĩpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sãkire kenakotakari, isãkire makĩpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatxakaãkako.

Takariki Pirena

²⁶ Apikomoni Xesosi txari:

—Teoso auĩtetxi ininiãua kiki takariki taãkari atoko itxa. ²⁷ Itakarauata. Imaka ĩkanõka. Æti iparĩka ikama pokamara. Iuasaaki itakare pitxakapeka. Kona iua imarotari otomorekini. ²⁸ Merepanika otomoreka. Iposo atoko opitxaka. Eereka opa aua. ²⁹ Oaneẽpeka onakasaaki katakareri makoapataro, kotxi oamiko manapipeka itxa.

Ikara atoko itxa Teoso auĩtetxi ininiãua.

Mostata Pirena

(Mateo 13.31-32; Arókasi 13.18-19)

³⁰ Xesosi sākirauatapanika. Itxari:

—Natokopa itxa Teoso auñtetxi ininiãua? Ìkiripa sãpirenatxi atão inakari oerekiko oerekaua? Ia atoko itxa: ³¹ Teoso auñtetxi ininiãua mostata oki atoko itxa. Axapitikiro oa. Apanakini iki apiata. ³² Otakaãka atoko opitxaka. Eereka oaneë. Apanakini takari ìtano apiata oa. Amaripokoro okati. Kotipiriki takari okoa okatiã. Iua atokotxikana Teoso auñtetxi ininiãtaãua.

Merepanika poião kãkiti. Eereka apiata. Eereka kaiãopokori kãkiti auñtetari Teoso. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

³³ Kaiãopokori sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana, Teoso sãkire imarotininina ìkapani. Ninoa imarotakasaakiri isãkire, apiata isãpiretana. Imimarotakanisaakiri isãkire, poiãonoka isãpiretana. ³⁴ Teoso sãkire oerekasaakina ninoa, sãpirenatxi atão inakari oerekikonoka isãpireta. Eereka imoianariakorinoka auakasaaki iuakata, oerekana ikara imarotininina ìkapani.

Xesosi Iotokakiniri Ìtima
(Mateo 8.23-27; Arókasi 8.22-25)

³⁵ Iua õtipanika maplãnikata itxana imoianariakori:

—Mañpiriãta ipoa. Ipiniãmoni masa —itxana.

³⁶ Ininiã itakanapana itomaneri kãkiti. Iuasaaki imoianariakori anikari Xesosi kanauaã. Apanakini kanaua axapitiri apaka sari ninoakata. ³⁷ Ìpiriãtakasaakina ìtima kataparari apoka ninoamoni. Tsakati kataparari, ininiã ãparaã ierepeëpokataua kanaua ãki. Kanaua sakikaariãpotape.

³⁸ Iuasaaki Xesosi ikapokiãmoni imakanãta. Isirimata nopini imakanãta. Ninoa õpiriãkari iua:

—Kona pimaãkataua ate. Kona pitiretataua? Apinanapanoka —itxana.

³⁹ Ininiã imereka. Ipinitari ìtima:

—Piotoka. Auapika pitxako —itxari ipoa.

Ininiã itsoriãkaxitita. Ìtima iotoka. Tsakati iotoka apaka. ⁴⁰ Ininiã Xesosi: —Natokopa ininiãpa kapikarei hñte? Kinirepa hñte kona auikano nota? —itxana ninoa.

⁴¹ Apiapikareta ninoa. Ininiã ninoa:

—Kinakaripa ia kiki, kotxi ìtima, tsakati pakini auikari iua sãkire —itxana.

5

Kiki Maerekani Matamatakoni Auañtotakiti
(Mateo 8.28-34; Arókasi 8.26-39)

¹ Xesosi imoianariakorikata apoka ãtiãtaã Xerasa tõpa, Kariréia poa ipiniã. ² Xesosi kanikãitakasaaki, kiki ina iuamoni. Iua akauariãtaã auakari. ³ Iuaãtaã iua auanãta. Kãkiti !ipositari iñtxikiniri iua. Iñtxikare metao kamakori karakitapekata. ⁴ Kaiãokatani kãkiti ìtxikari iuako, ikiti pakini metaoã, txamari ikakarakitsatari metao. !Apakata kãkiti nĩkatiniri iua. ⁵ Ìkanõka, pokamara pakini ixirataãtaã akiripoanãta akauari auiniãtaã. Kai soroã iuaka ikisauakitataua. ⁶ Õtakopanika ataparari Xesosi inini. Ininiã imiteëkata iuamoni. Ikapotoreëkua iua apisatoõ.

—Apiananiri pitxaua —itxa.

⁷ Akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ākiri pitxaua. Apiananiri ākiri pitxaua. Kipa pinireka nota ĩkapani? Teoso uākaā namanaāi pite, kona pimisiritapeno —itxa maerekati matamatakoti. ⁸ Ikara atoko itxa kotxi Xesosi paniātari:

—Maerekati matamatakoti pisipeka. Pitakanapari ere kiki —itxari.

⁹ Xesosi pimaāri:

—Kipa piuāka? —itxari.

Iua apakapapiretari:

—“Itori” ninaāka niuāka. Kotxi itori maerekani matamatakoni ate.

¹⁰ Iteene iua amanaaāpotari Xesosi:

—Kona piokanatapeua ātiātaā.

¹¹ Iuasaaki auari kaiāopokori irari ixiratamoni nipokonātakani.

¹² Maerekati matamatakoni iteene amanaāri Xesosi:

—Piokanataua ate irarimoni. Pauiritaua ate sini ninoamoni — itxanātana.

¹³ Ininiā Xesosi iokanataua. Iuasaakipeka maerekani matamatakoni takanapari iua kiki, ĩroā itxana irari ĩtomoni. Iuaātaā auari ĩpi mio irari. Ninoa ĩroākasaaki, irari miteēkata oiokiriītini ipoamoni. Komoka, axāpoāta itxana iuasaaki.

¹⁴ Irari nĩkatakani miteka sitatximoni, aapokotxi poiāo auinimoni pakini. Isāpiretana kākiti itikakitina. ¹⁵ Eereka isana Xesosimoni. Iuasaaki atamatarina kiki mitxi maerekati auāitotakiti. Iitopākanāta. Mākatxi auapekari. Atāo ĩkitapeka auari. Iuaritika ninoa pĩkarauata.

¹⁶ Itikakani sāpiretari apanakini iua kiki pirena, irari pirena pakini. ¹⁷ Kākiti iuaātaā auakani paniātari Xesosi osipikiniri iuaātaā.

¹⁸ Xesosi iereētakasaakiaua kanaua āki, iua kiki amanaāri iuakata isini ĩkapani. ¹⁹ Xesosi !auritari. Itxari:

—Pisa pinirimanemoni. Pisāpiretana Apiananiri kamakiti pite ĩkapani. Pisāpiretana iua iteene iamoniāi pite. ²⁰ Ininiā iua sipe. Iuaātaā auari sitatxi tesi pakini. Iua kiki sari ninoa tesi sitatxitimoni. Isāpiretari kākiti Xesosi kamakiti iua ĩkapani. Iuaātaā auakani tsoriākaāta:

—Anekani, peerekari Teoso —itxana.

Xáiro Amanaākiti Pirena

(Mateo 9.18-19; Arókasi 8.40-42)

²¹ Ininiā eereka Xesosi ĩpiriāta ĩpoa. Ininiā ĩpoa ĩtiniā kaiāopokori kākiti apotiitaua iuakata. ²² Aiko Xoteo apotiitiniātaāua sikani auĭte apoka iuamoni. Akiritaāka Xáiro iua. Iua kapotoreēkaua Xesosi apisatoō. ²³ Iua iteene amanaāri Xesosi:

—Namarite opinanapanoka. Masa notakata. Pitakari piuako oa nopini erekape onini ĩkapani.

²⁴ Ininiā Xesosi sari iuakata. Kākiti kinapokope itxakata isinina.

Xesosi Māka Maātakakaro

(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

²⁵ Iuasaaki sito amianataro apoka. Tosikanani oa arēka ! iotoka. ²⁶ Okinika otxineiroteē oĭkitxitapekari oamianare imarotakani. Kaiāopokori ĩpitamaro. Txamari ninoa ! iposotari imakatzakinirina oamianare. Kona erekaro. Apiata oamianare.

²⁷ Okenakoenetakasaakiri Xesosi napini, osari iuamoni. Omaātakari imāka, ²⁸ kotxi oamoni: “Nimaātakiniāri imāka, iuasaakiika erekapekano,” otxanāta oxinikakiti. ²⁹ Ininiā omaātakasaakiri, oarēka iotoka. Iuasaakipeka oimarotari erekape onini.

³⁰ Iuasaakiika Xesosi posotiire sari oamoni. Ininiã ikirioka kãkiti sauaki. Eereka ipimaãna:

—Kipa maãtakatari nimãka? —itxa.

³¹ Iuasaaki imoianariakori apakapapiretari:

—Apiananiri, patamata. Itomaneri kãkiti kinapokopeka, iuaritika pite pimaãri kãkiti: “Kipa maãtakatano?” pitxa —itxana.

³² Iuaritika Xesosi nitari imãka maãtakakari. ³³ Iuasaaki oa sito imarotari erekape onini, ininiã okapotoreëkaua iuamoni. Opĩkarauata. Okikinana. Eereka osãpiretari ikinika oamianare iuamoni. ³⁴ Ininiã Xesosi txaro:

—Namarite, pite erekapekai uatxa, kotxi pauikari niposotiire. Pisipiniikaua, erekaxinirepekai —itxa Xesosi.

Xáiro Ákero Ōkitikiko

(Mateo 9.23-26; Arókasi 8.49-56)

³⁵ Xesosi sãkirauatakasaaki oakata, apanakini Xáiro nitiriakori apoka. Itxari:

—Pamarite !auaika. Opĩpeka. Pauiritari Xesosi kanapiriini.

³⁶ Ininiã Xesosi limaãkatari ikara pirena. Itxari Xáiro:

—Kona pipĩkarauatape. Pauikano —itxari.

Ininiã ninoa sari Xáiro aapokomoni. ³⁷ Xesosi auiritana Petro, Txiako, Txiako itari Xoão pakini sini iuakata. !Auiritana apanakini sini iuakata.

³⁸ Ninoa apokasaaki Xáiro aapoko, kãkiti iuaãtaã auakani !imarotarina ikamakitina. Ikinipoko kãkiti txiapanãta, akiripoakanãtana. ³⁹ Xesosi ãroã. Itxana:

—Kinirepa iteene hĩtxiapanãta? Kinirepa hãkiripoanãta? Amarini ! ipina. Oimakanãta —itxa.

⁴⁰ Ininiã inapetarina iua. Ininiã iokanatana ninoa mapara. Oĩri, onoro, Xesosi moianariakori pakini ãroã amarini auiniãtaã. ⁴¹ Imaãkarouako. Iuasaaki isãpiretaro oa isãkireë:

—Taritaa komii.

Popĩkari sãkireë: “Amarini põkitikaua.” ⁴² Iuasaakipeka oõkitikaua. Otĩpokota. Oa amarini aua tosi anokanani. Iuasaaki ninoa iteene tsorĩkaãta. ⁴³ Ininiã Xesosi paniãtana:

—!Hĩsãpiretapiri apanakini nimakananitiniro oa.

Apaka ipaniãtana isikakienatiniro oa.

6

Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sãkire

(Mateo 13.53-58; Arókasi 4.16-30)

¹ Xesosi imoianariakorikata potorika iuaã. Nasaree sitatxitimoni isana. Iuaãtaã mitxi Xesosi aneë. ² Tomatiko õtisaaki iua oerekari kãkiti aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Xesosi sãkire kenakotakani tsorĩkaãta. Itxana:

—Nanipa apaiaõkarauata, ikara atoko imarotini? Kipa oerekari imarore? Ikamakiti oerekari apiata imarore aua. Kininiãpa ãkora atoko itxa posotiireta? ³ Ate imarotari iua, kotxi aapokotxi kamakari itxaua iua. Maria ãkiri iua. Iua itariakori Txiako, Xosee, Xota, Simão pakini itariakori itxauana. Itaroakoro apaka aua uai, ininiã ate imarotari iua —itxana.

Ikara xika kona ninoa auikari isãkire.

⁴ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Teoso sākire sāpiretakari paxitaāka, txamari Teoso sākire sāpiretakari itixineē auakasaaki, iuaā auakani, inirimane, iua aapoko āki auakani pakini !lipaxitari. !Auikarina iua sākire —itxa.

⁵ Ininiā iuaā kona ikamari iposotiire apiari. Iuako itaka ātikaka amianatakani nopini, ininiā amianatakani erekapeka itxīkitaka. ⁶ Itsorīkaāta, kotxi iuaā auakani !auikari isākire. Ininiā iua tōpa isari aapokotximoni. Oerekarauata iuaā. Eereka isari apanakini aapokotxitimoni. Iuaīkana oerekarauata. Itxaāpota iuaātaā.

Xesosi Iokanataka Imoianariakori Kākitimoni.
(Mateo 10.5-15; Arókasi 9.1-6)

⁷ Xesosi akiritana imoianariakori tosi pakini. Ipi iokanata ātiātaā, iuaīkana ātiātaā iokanataka ipi. Ikara atoko iokanaāpotana imoianariakori. Iposotiire isikana ninoa maerekani matamatakoni omitikinina īkapani.

⁸ Itxana:

—Kona minakati hanikape. Hītsonerenoka hanika. Kona hītii, kona auatxi, kona txineiro !hanikape. ⁹ Hīkiti mata hīeretaka. Ātika kasipiri himāka hanika. ¹⁰ Sitatxi hāpokasaaki, ātika aapokotxinanirako hāua. Iua sitatxi hāuakasaaki, hīkaikota iua kākiti aapoko. Kona hāuape āti kākiti aapoko. ¹¹ Kākiti mapakapanisaakii, hīsākire imakenakotakanisaakina, ininiā hītakanapana. Hīpotorikasaaki, hīkaxipokari kipatxi hīkiti mataā auakari, ininiā ikara atoko hōerekana ninoa maerekani ininiuana. Kākiti misiritiko sāpiretiko ōti apokasaaki, Sotoma sitatxiti auakani misiritiko auapitika. Iuasaaki Komoha sitatxiti auakani misiritiko auapitika. Iuaritika sitatxi auakani hīte mapakapakani misiritaākako apiata iuasaaki.

¹² Ininiā isana. Isāpiretari kākiti imaerekani itakanapini.

¹³ Mirikiniti maerekati matamatakoti iokanataka. Iītxiā itakana amianatakani nopini. Ininiā erekapeka itxīkitakana amianatakani.

Xoāo Kapatxisareri Ipinini
(Mateo 14.1-12; Arókasi 9.7-9)

¹⁴ Auītetxi Erotxi inakori kenakopiretari Xesosi pirena. Xesosi uāka iaripireta ikini tōpati. Ininiā Erotxi xinikanāta:

—Ikara Xesosi, Xoāo kapatxisareri itxaua. Uatxa iua ōkitikapekaua. Iuakara Xesosi itxa. Ininiākara iposotiire aua iuamoni.

¹⁵ Ātikaka uākatari Xesosi Erīasi ininiu. Ātikaka uākatari Xesosi Teoso sākire sāpiretakari kitxakapirīka ininiu.

¹⁶ Ikara Erotxi kenakopiretakasaaki, itxari: —Xoāokara nitsotakakikitikara iua Xesosi txa. Ipīpekariika iuaīkana ōkitikapekaua —itxa.

¹⁷ Mitxi Erotxi takaro itari Piripi İtanoro. Ouāka Erotxia inakoro. Oa xika Erotxi maīkari Xoāo. Iaxiriūtotari, kateia āki taka itxari. ¹⁸ Xoāo takaāka kateia āki, kotxi itxari Erotximoni:

—!Erekari pitari İtanoro pitakini —itxari.

¹⁹ Ikara xika Erotxia apaka omanatari Xoāo. Oa iteene kinirāo okaka otxamari Xoāo. Kona oposotari oōkiniri iua, ²⁰ kotxi Erotxi pīkari Xoāo. Iua imarotari, atāo inakarınoka kamakari, erekarınoka kamakari ininiu Xoāo. Xoāo sākire ikenakotakasaaki, !iteene !imarotari isākire, iuaritika iua apokaerekatari ikenakotiniri isākire.

²¹ Erotxi kamari isaiā kiiniriti. Iua kemaīxitana sotato auīteakori, Karirēia auakani auīteakori, apanakini auīteakori pakini. ²² Ininiā Erotxia ākero apoka iua kiiniritiā. Iuasaaki oserenapirīkata Erotxi apisatoō,

ikemaïtxitakini apisatoõ pakini. Ninoa potxitari oserenini. Ininiã Erotxi txaro oa ãtokoro:

—Pinirekakiti pamanaãno, ininiã nisikai. ²³ Atãopitikara nisikai pamanaãkiti. Nitixine pinirekiniã, ipixini nisikai —itxaro.

²⁴ Ininiã oa miteka onoromoni. Oa pimaã txaro onoro:

—Kiripa namanaãtari? —otxaro.

Ininiã onoro txaro:

—“Xoão Kapatxisareri kii prato nopini ninireka,” pitxari. Ikara atoko pamanaãri iua —otxaro.

²⁵ Ininiã katimariã okanapiriã kiiniri auiniãtaã iuaïkana. Katimariã auïtetximoni osa. Oamanaãri iua:

—Ninirekari Xoão kapatxisareri kii prato nopini —otxa.

²⁶ Ininiã Erotxi maerekaxiniretinoka itxa, kotxi mitxi iua sãpiretaro oa amanaãkiti isikiniro oa ikemaïtxitakini apisatoõ. Ininiã !apakata imasikakaniãri isikaenetakiti. ²⁷ Ininiã katimariã ipaniãtari sotatoakori okiniri Xoão:

—Ikii himina —itxa.

Ininiã isana kateiamoni. Itsotakakiitarina Xoão. ²⁸ Pirato nopini itakarina ikii, sika itxarona ãtokoro. Ininiã oa sikari onoromoni.

²⁹ Ininiã Xoão moianariakori kenakopiretakasaakiri Xoão okiko pirena, isana kateiamoni. Aparina iïto. Itakarina iïto kai iriko ãki.

Sïko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini

(Mateo 14.13-21; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

³⁰ Ininiã Xesosi iokanatakini kanapiriã iuamoni. Apoka itxana Xesosimoni. Isãpiretarina ikamakitina, oerekakitina pakini. ³¹ Iuasaaki kaiãopokori kãkiti aua iuaãtaã, ininiã !apakata inipokotinina. Ininiã:

—Amasipeka kãkiti mauakaniãtaã atomatini ïkapani —itxana.

³² Ininiã kanauaã iereëtauana. Ïpiriãtarina ipoa. Isana kãkiti mauakaniãtaã. ³³ Kãkiti itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã ninoa miteka. Iopiriãrina ipoa koropoa, apoka itxana Xesosi apisapanika. ³⁴ Iua kanïkïtakasaaki apisamoni mirikiniti kãkiti, ininiã iamoniãkana, kotxi soti auïte ipitikiri mauakiniti atoko itxana. Iuasaaki Xesosi oerekana kaiãori Teoso sãpiretakiti.

³⁵ Ininiã mapiãpeka inaãpotiniã, Xesosi moianariakori iuamoni apoka. Itxarina:

—Kona kãkiti aapoko auari uai. Uatxa mapiaãpopoka. ³⁶ Ininiã pianiãtana kãkiti isinina ïkapani nipokori iamotinina tïkane.

³⁷ Ininiã Xesosi:

—Hïtekarako sikakienatana ninoa —itxana.

Ininiã ninoa:

—Pinirekatari asini komiri aamotini ïkapani? Oito kasiriti kãkiti parïkauatini ïki anireka komiri ïki naia kãkiti nikini ïkapani —itxana.

³⁸ Ininiã Xesosi pimaãna ninoa:

—Kipakinipa komiri katari aua? Hãtariko —itxa.

Ninoa imarotakasaakiri, apoka iuamoni. Itxana:

—Sïko pakini komiri katari, ipi ximaki pakini aua —itxarina.

³⁹ Xesosi paniãtana ikinika kãkiti topãkini katsotati nopini. ⁴⁰ ãtiãtaã iitopãkana sïkoëta, ipinimoni iitopãkana seï. Imakinikana ikara atoko itxaãpotana iitopãkinina.

⁴¹ Ininiã Xesosi kosekari sïko pakini komiri, ipi ximaki pakini. Iuasaaki ionakaãta iaxiti:

—Erekapitikari pisikakiti —itxa.

Eereka imaxiõpekarì komiri. Isikari imoianariakori. Imoianariakori-ripekana sikaãpotana apanakini. Iuaĩkana imapirinikari ximaki, xanaka itxari imakinikana. ⁴² Ikinimanekana nipokota, kamitopeka itxana. ⁴³ Ininiã imoianariakori apotiitari ximaki itetakori, komiri itetakori pakini. Tosi pakini kotari xãpoka itetakori. ⁴⁴ Iuasaaki siko mio kikiakori nipokotakani.

Xesosi Ipoa Nopini Itĩpokotini
(Mateo 14.22-33; Xoão 6.15-21)

⁴⁵ Xesosi takapiretakasaakiri kãkiti, iuasaaki iokanatana imoianariakori ĩpiriatinina iua apisa, Petsáita tixinimoni isinina ĩkapani. ⁴⁶ Xesosi takapiretanapaka atoko, mitaxiratari nopini isa Teoso imisãkiretini ĩkapani. ⁴⁷ Mapiãpe inakasaaki kanaua ipoa apanĩkakiãxitipeka aua. Iuasaaki Xesosi imiriĩpanika aua.

⁴⁸ Xesosi atamatana ninoa, itaparanoka itxana imekoãtinina, kotxi ĩtima, tsakati pakini anikaãpotana ninoa. Ininiã ikatimaãpotakasaaki, Xesosi apokaãpota ninoamoni. Itĩpokota ipoa nopini. Inapaãpoaritana imoianariakori. ⁴⁹ Ininiã ninoa atapakasaakiri ipoa nopini itĩpokotini, ninoa uãkatari kamiri. Ininiã ninoa akiripoakata. ⁵⁰ Ininiã iua misãkiretana: —Kataparaxinire hĩtxako. Notakara. Na ! hĩpĩkarauatape —itxana imoianariakori.

⁵¹ Eereka kanauaã iereẽtaua. Iuasaaki ĩtima iotoka itxa. Ininiã itikokitatana ninoa. Itsorĩkaãtana:
—Kiripa atxiĩti? —itxana.

⁵² Ikara atoko isãkirena, kotxi kona ixinikaikarina Xesosi posotiire komiri ixanakasaaki. Paikoxinirena ninoa iuasaaki.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini
(Mateo 14.34-36)

⁵³ Xesosi imoianariakorikata ĩpiriatari ipoa. Isari Xenesaree tixinimoni. ⁵⁴ Ikanĩkiĩtakasaakina apanakini itikari Xesosi.

—Xesosira —itxana.

⁵⁵ Ininiã imitekana kãkiti auinimoni amianatakani apinina ĩkapani. Anikana isirimatana nopini Xesosimoni. ⁵⁶ Ikini sitatxiti kãkiti amianatakani sirĩka kimapori tiniãpo. Amanãrina Xesosi auiritinina ninoa imãka itikakinina. Ikinikana imãka tikakakani erekapeka itxĩkitaka.

7

Xoteoakori ĩkite Pirena
(Mateo 15.1-9)

¹ Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini, Xerosareẽ ĩkani, apotiitaua Xesosikata. ² Iuasaaki itikarina Xesosi moianariakori marokapiotakaniau nipokori inikinina apisa. Ininiã itxana:

—!Erekari imarokapiotakaniauana —itxana.

³ Pariseoakori, imakinikana Xoteoakori apaka kamari ikiomaneakori kitxakapirĩkarini sãkire iaõka. Inipokotinina apisapanika arokapiotauana.

⁴ Nipokori amotikoãtaã Xoteoakori sikasaaki, eereka apokasaakina aapokona imarokapiotakaniãuana kona inipokotana. Tiitxi iãkoanatxi, kopiti, apanakini itiina pakini arokasaakina ikiomaneakorini oerekakiti iaõka arokana.

⁵ Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini pimaãri Xesosi:

—Kinirepa pimoianariakori kona kamatari kitxakapirīka atoko ininina? Kinirepa marokapiotakanikaua inikarina nipokori? —itxarina.

⁶ Ininiā Xesosi apakapireta:

—Mitxipitipanika Isaia sāpiretai hīte. Atāo iua sākire, kotxi hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Iua txari: Kamisirienererini ninoa kākiti. Ninoa sākireēnanira ipaxitanona.

Ākixinireēna !inirekanona.

⁷ Maxikatīika ninoa kapotoreēkaua nota apisatoō. Maxikatīika ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari nota sākire.

Ninoaka sākire oerekana, txamari “Teoso sākire asāpiretai” itxana. Ikara atoko Isaia iōkatsopatakiti Teoso sākire.

⁸ —Ininiā hītakanapapekari Teoso sākire, kākiti oereēkiti hīkamini ikapani. ⁹ Hītakanapapikari Teoso paniātakiti, hinirekaākiti hīkamini ikapani. ¹⁰ Kitxakapirīka Moisesi txari:

Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro. Piri, pinoro pimisākirepiretiniā, pokaākako,

itxa Moisesi sākire. ¹¹ Txamari hīte oerekari kākiti: “Kākiti auakiti iri, inoro pakini nirekiniā, iua manirekakaniāri isikiniri ninoamoni, isāpiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiā !isikari ninoa nirekakiti ninoamoni. Ikara atoko inakari kākiti sikakiti Teosomoni, hīte takauākatari “Kopaā.” ¹² Ininiākara hōerekari kākiti imatiretakanina iri, inoro pakini. !Apakata hōerekakiti. ¹³ Ikara hōerekakiti xika kona hīte maākatarī Teoso sākire. Apiata hinirekari kākiti oereēkiti. Auapanika itori hōereēkiti sākiretxiti ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

Ākixiniretxi Txiko Pirena
(Mateo 15.10-20)

¹⁴ Xesosi iuaīkana akiritana ikinimane kākiti. Itxana: —Hīkinika hīkenakota. Hītakaōtxikariko nisākire. ¹⁵ Imakinika hinikakiti, mapara auakari. !Ikamari ate maerekanī. Hīxinireē potoriākarira kamari maerekanitxi. ¹⁶ Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

¹⁷ Ikinimane kākiti itakanapaka atoko, aapokotxi āki iroā. Iuasaaki imoianariakori pimaāri:

—Pisāpiretaua mixikanani pisāpiretakiti —itxana.

¹⁸ Ininiā iua txari:

—!Kīikitei hīte. Kona hīte imarotatari hinamaā iroākari kona kamari maerekanitxi. ¹⁹ Kotxi iroākari !isari hīxiniremoni. Hītikako āki isa. Iposo atoko hītikatakasaaki inapa. Ikara atoko ininiā, erekari ikinipoko kākiti niākiti.

²⁰ —Ixinireē potoriākari iuara kamari kākiti maerekanī. ²¹ Kākiti ākixinire ipotorika ixinikakiti maerekati, anokaretxi, itiriuatakatxi, okaniuatakatxi, āti kākiti itanorokata isirīkini nire pakini. ²² Kākiti ākixinireē ipotorika itirenani, maerekati Satanasi oerekakiti, misirieneretxi, pētauatakatxi kamakari, xikotakatxi, āti misākirepiretiko, iuikinīua, miikiteti inini pakini. ²³ Ikinika ikara maerekati kākiti ākixinire auakari txikotari kākiti xinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sākire
(Mateo 15.21-28)

²⁴ Xenesaree tixini Xesosi potorika. Txiro sitatxiti tōpa, Sitoō tixini pakinimoni isa. Iuaā kākiti aapoko iroā. Kona inirekari kākiti imarotiniri iua auiniātaā. Txamari !iposotari iomaātiniua. Kākiti imaroāpotari iua auiniātaā. ²⁵ Sito apoka Xesosimoni, kotxi oa kenakopiretari Xesosi

pirena. Maerekati matamatakoti auañtotaro oimi. Oãpokasaaki Xesosi-
moni, okapotoreëkaua iua apisatoõ.

²⁶ Oa sito sãkiretari Kreko sãkire. Æto uãka oa. Siropenísia tixinikero oa.
Okapotoreëkasaakiua Xesosi apisatoõ, oamanaãri Xesosi:

—Pomitikenatariko maerekati matamatakoti namarite ãtoã auakari—
otxari.

²⁷ Ininiã Xesosi:

—Xoteo !pitxaua. Maparakerorai. Pite nirekakari nisikinii Xoteoakori
nakiti. Amarini mitxi nikini atão. !Erekari nokiniri amarini kiena
anãpamoni—itxaro oa.

²⁸ Oa apakapapireta:

—Atãopitikara ikara atoko pitxa, kotxi nota maparakerero, anãpa atoko
Xoteoakorimoni. Iuaritika kãkiti auiritari anãpapiki nikiniri nipokori
katxakakari amarini nipokotiniãtaã patapi—otxari Xesosi.

²⁹ Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Erekari papakapapiretini, ininiã paapokomoni pisa. Maerekati
matamatakoti !auaika pamarite ãtoã—itxaro.

³⁰ Oaãpoko oãpokasaaki, oãpokaro oamarite sirikanãta. Erekapekaro oa.
Maerekati matamatakoti asikapekaro.

Makenakoreti Pirena

³¹ Eereka Xesosi takanapari Txiro sitatxiti tãpa. Ìpirixititari Sitoõ tixini.
Sitatxi tãpa tesi pakini Ìpirixitita. Apoka Kariréia poamoni. ³² Ætikaka kãkiti
minari makenakoreti Xesosimoni. !Iposota atão isãkirauatini. Ninoa
iteene amanaãri Xesosi:

—Piuako pitaka iua nopini kakenakorepeka inini ìkapani—itxana.

³³ Xesosi anikari iua kiki kãkiti mauakaniãtaã. Itakari iuakoki ikãpita
ãki. Eereka ikiisoka, taka itxari ienemaã masãkireti nini nopini. ³⁴ Eereka
ionakaãta iaxiti, oõka itxa:

—Epataa—itxa.

Popìkari sãkireë, “Piauãka.” ³⁵ Iuasaakipeka ikenakoki auãka, ininiã
kakenakorepeka itxa. Iuasaaki inini poiõpeka apaka. Eereka erekapeka
itxa isãkirauatini. ³⁶ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Kona hīsãpiretapiri apanakini nimakananitini iua.

Txamari apiata ninoa sãpirenauata. ³⁷ Kãkiti tsorikaãta:

—Ikinika ikamakiti peerekari. Makenakoreti kakenakorepeka itxa.
Mimatasãkiretakati, kasãkirepeka itxa—itxana.

8

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kãkiti

(Mateo 15.32-39)

¹ Eereka mapaõti itomaneri kãkiti apotiitaua Xesosimoni. Nipokori
xipokapeka, ininiã Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana ninoa:

² —Nota amonikana naia kãkiti, kotxi ipi õti, ãti õti pakini õtipeka
auana notakata. Ininiã uatxa nipokori !auaika. ³ Niokanatiniãna auin-
imoni manipokotakatipanikana, ininiã ipixiniãpo iõkapetana. Irikana.
Ætikaka õtako ìkani kona apakata manipokotakanika isinina—Xesosi
txana imoianariakori.

⁴ Imoianariakori apakapapireta:

—Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiãkara nãpa aãpokari nipokori ito
naia kãkiti asikakienatini ìkapani?—itxana.

⁵ Ininiã Xesosi:

—Kipakinipa komiri katari h̄temoni aua?

—Setxinokara komiri aua atemoni —itxana.

⁶ Ipaniātari kākiti topākini ixiti. Imaikari iua komiri setxi.

—Erekari pisiākiti —itxari Teoso.

Iposo atoko imaxiōpekari komiri, sika itxana imoianariakori. Imoianariakori sika itxana apanakinimoni. ⁷ Ninoamoni aua ātikaka ximaki axapitiri. Ininiā Xesosi txari:

—Ia erekari —itxa Teosomoni.

Eereka ipaniātana imoianariakori sikiniri kākitemoni. ⁸ Ininiā ikinipoko kamitopeka itxana. Iposo atoko apotiita itxarina itetakori. Xāpokaka itxarina setxi kotarina. ⁹ Ninoa komiri nikakani ipi ipi pakini mio kākiti. Kamitopeka itxana.

Ininiā itakapiretanapana ninoa. ¹⁰ Iposo atoko imoianariakorikata iereētaua kanaua āki. Taomanota tōpamoni isana.

Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire

(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Arókasi 11.29-32)

¹¹ Pariseoakori apoka Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi:

—Takaōtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aātamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —itxarina. ¹² Ininiā Xesosi oōka. Itxari:

—Kinirepa kākiti uatxarini nirekari noerekiniri Teoso takaōtxikare, iposotiire? Atāopitikara nota txai h̄te, kona noerekai h̄te.

¹³ Ininiā itakanapana. Iereētaua kanaua āki. Ikanapiriā ipoa ipiniāmoni iuaĩkana.

Pāo Tireēkari Pirena

(Mateo 16.5-12)

¹⁴ Xesosi moianariakori maxinĩkaretari pāo. Ātika pāo poriĩ kanaua āki aua. ¹⁵ Ininiā Xesosi ōtākikana:

—Erepaniko, pamonōkoniri pariseoakori, Erotxi pakini pāote tireēkari —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi moianariakori misākiretakakaua:

—Īkara atoko itxaua, kotxi amaxinĩkaretari pāo.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa sākire, ininiā itxana:

—Kinirepa h̄sākirauanāta pāo mauakani xika? Kona himarotapanikari nīposotiire? Kona h̄ĩkitetapanikari? Kona hinirekatari h̄auikiniri nisākire? ¹⁸ Kokimai, txamari, !h̄ātamatar. Kakenakokimai, txamari ! h̄ĩkenakotari nisākire. ¹⁹ Kona h̄ĩxinikapanikari iuasaaki nimaxiōpekita kiti sĩko komiri, sĩko mio kākiti nisikakienatini? Kipakinipa kotari itetakori h̄ĩxāpokaka? —ipimaāna.

Ininiā ninoa apakapapireta:

—Tosi kotari axāpokaka.

²⁰ Xesosi txana ninoa:

—Eereka āti ōti nimaxiōpekari setxi komiri poriĩ. Nisikari ipi ipi pakini mio kākiti. Itetakori h̄āpotiitakiti, kipakinipa kotari h̄ĩxāpokaka? —ipimaāna.

Ininiā ninoa:

—Setxi kotari axāpokaka.

²¹ Ininiā Xesosi:

—Ininiā kinirepa kona h̄ĩkitetapanikari?

Mōsiāreti Petsáita Aapokotxitikiri

22 Xesosi Petsáita aapokotxitimoni apoka. Iuasaaki kákiti minari mōsiáreti iuamoni. Amanaárina Xesosi maátakiniri iua mōsiáreti. 23 Ininiã iua anikaápotari iuakoã kákiti mauakanimoni. Iuaã iminapari ienemaã mōsiáreti okiã. Eereka taka itxari iuako iũtoã. Ipimaári iua:

—Kōsiárepekai? —itxari.

24 Ininiã iua atamata.

—Nota itikapokotapeka, txamari nitikari kákiti tĩpokotakari aamina atoko —itxa.

25 Iposo atoko Xesosi iuaíkana takari iuako mōsiáreti nopini. Eereka mōsiáreti atão itikapokotapeka. Ikinipoko atamata. 26 Ininiã Xesosi iokanatarari:

—Pisipeka paapokomoni. Kona pisipe Petsáita aapokotxitimoni, kotxi kona ninirekari pisápiretiniri nikamakiti kákitimoni —itxa Xesosi.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereékiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Arókasi 9.18-20)

27 Eereka Xesosi imoianariakorikata sari kákiti poiãoka auinimoni, Sesaréia-Piripi sitatxiti takote isana. Ipixiniãpo Xesosi pimaãna imoianariakori:

—Kiripa kákiti uákatano nota? —itxa.

28 Ninoa apakapapireta:

—Xoão kapatxisareri iuákataina. Apanakini “Eríasi inakori” iuákataina. Ininiã apanakini “Teoso sáikire sápiretakari” iuákataina —itxana Xesosi moianariakori.

29 Iuaíkana Xesosi pimaãna:

—Hĩtepekana, kipa hĩte uákatano? —itxana.

Ininiã Petro apakapapiretari:

—Teoso mereékiti, kákiti iãtapanãtakiti pitxaua —itxari.

30 Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Teoso mereékiti nininiua !hísápiretapiri apanakini —itxa.

Xesosi Sápiretari Ipinini

(Mateo 16.21-28; Arókasi 9.22-27)

31 Ininiã ia atoko oerekarauata:

—Nota hĩtari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini kona nirekapanino nota. Nokaãkako. Eereka ipi áti pakini õtisaaki iuaíkana nõkitikauako.

32 Ikara isápireta ikinimane kákitimoni. Ininiã Petro anikari iua ma-paramoni. Itxari:

—Kona ikara atoko !pitxape. Kona erekari pisáikire ikara atoko pinini —itxa Petro.

33 Ininiã Xesosi kirioka imoianariakorimoni. Iua txitari Petro:

—Pisipiniikaua Satanasi. Pite nireékiti kákiti nireékiti atokotxikana. Pite nireékiti kona Teoso nireékiti atokoni —itxa Xesosi.

Xesosi Moianari Atão Inakari

(Mateo 16.24-28; Arókasi 9.23-27)

34 Xesosi akiritana kákiti imoianariakori apaka. Itxana ninoa:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireékiti kona pix-inikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã, notakata pisapitikako. 35 Pite átipirika kaminiári piteka nireékitinoka, ininiã pinireékiti xipokapitikako pitekata. Pite nireékiti xipokiniã, nota sáikire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisápiretini xika, pite aupininiika txako Teosokata.

³⁶ Atxiiti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ikapani. Atxiiti iua tiitxi xika kona pikipitari Teoso sākire, ininiā kona pikaikota ātipirika Teosokata. Ikara atoko ininiā, erekari atxiiti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ātipirika pikaikotini, kotxi tiitxi iki poiāoka, pixinire karone apiata. ³⁷ ! Apakata kākiti iikitxitiniri Teoso, iuamoni isini ikapani.

³⁸ Īkorasaaki kākiti !inirekari Teoso. Inirekari maerekatina. Īkorasaaki pipētatiniano nota, pipētatiniaari nota sākire, ininiākara nota kākiti itari iaxitikirino pētataiko pite, uai nikanapiriākasaaki. Nikanapiriākasaaki, niri iotximere aua notamoni. Nina niri nitiriakorikata, erekarinikata.

9

¹ Xesosi txana ninoa:

—Hixinikariko ia nisākire. Apanakini hīte uatxa uai auakanii, hīpinini apisapanika himarotari Teoso auitexi ininiāua. Auitexi kaposotiireri itxaua —itxa Xesosi.

Moisesi, Eríasi Pakini

(Mateo 17.1-13; Arókasi 9.28-36)

² Seisi pakini ōti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoão pakini oxiratarimoni, mitaxiratarimoni. Iusaaki ninoanani aua iuaā. Iuaā auakasaakina, Xesosi ito ipinipo itxa. ³ Imāka kasarori itxaua. Iotximere apaka auari. Ikara imāka saro atoko inakari, !auari. Kākiti iteene arokiniāri mākatxi, iuaritika ikara isaro atoko !auari. ⁴ Iusaaki Eríasi, Moisesi pakini tokiā iuaā. Isākirauatana Xesosikata. ⁵ Ininiā Petro txari Xesosi:

—Koerekareri, erekapitikari uai aūuni. Makamari papiri ipi āti pakini, pite ikapani, Moisesi ikapani, Eríasi ikapani —itxa.

⁶ Ikara atoko itxa Petro, kotxi ! imarotaikari isākire, iteene ipīkarauatiniā.

⁷ Iusaaki katxiāri apoka ninoamoni. Katxiāri āki auana. Katxiāri āki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hīkenakotariko iua sākire —itxa.

⁸ Katimaritika Xesosi moianariakori sapotorika. Itikapokotana. Mitxi Xesosikata sākirauatakani !auaika iuaā. Xesosinokara kaikota ninoakata.

⁹ Ōtanoxiratarari iokiriāipotakasaakina, Xesosi txana:

—Mixikanani hītikakiti ! hīsāpiretapiri apanakini. Nota hītari iaxitikiri nipinaka atoko iuaīkana nōkitikaākaua atokoikarako, hīsāpiretariko mixikanani hītikakiti —itxana.

¹⁰ Ininiā !isāpiretarina apanakinimoni. Ninoanoka isākirauanātana:

—Natokopa itxa kākiti ipīkaripeka iuaīkana ōkitikiniāua —itxanātana.

¹¹ Ipimaārina Xesosi:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini sākire: “Teoso mereēkiti apokini apisapanikarako Eríasi apokako.” Kinirepa ikara atoko itxana?

¹² Ininiā Xesosi:

—Inipitikara Eríasi apoka merepanika, kākiti iposope inini ikapani. Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “Kākiti itari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. !Inirekaākako.” Kinirepa ikara atoko itxa Teoso sākire iōkatsopatakori? ¹³ Nisāpiretaiko Eríasi apokapeka. Kākiti misiritapekari iuani. Inireēka iaōka imisiritarina. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara ene —itxa Xesosi.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaītotakiti

(Mateo 17.14-21; Arókasi 9.37-43a)

14 Ninoa apokaãpotakasaaki apanakini imoianariakorimoni, atamatana kãkitipokoni. Ninoa ãkitana Xesosi moianariakori. Iuasaaki kaiõkatsoparerini kãkitikata itaparakienetakakaua. 15 Iuasaaki kãkiti atapari Xesosi. Ipoxononiritikana itxana:

—Xesosi napani.

Ininiã imitekana iuamoni, okapireta itxarina:

—Piteni?

16 Ininiã Xesosi:

—Ari, notara.

Ipimaãna:

—Kininiãpa hĩtxitakakaua? —itxa.

17 Ininiã kiki kãkiti sauaki auakari apakapapiretari:

—Nota minamari namarite pitemoni. Maerekati matamatakoti auãĩtotari iua. !Auiritari namarite sãkirauatini. 18 Iua maĩkasaakiri, okaĩtotari iua xiti. Iuasaaki namarite sorikipeta. Akatsakatsiriĩtaua. Itoõkaĩtota. Ininiã nimisãkiretamana pimoianariakori omitikiniri maerekati matamatakoti, txamari ninoa liposotari.

19 Xesosi txari:

—! Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.

20 Ininiã ninoa anikari iua amarini Xesosimoni. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti atamatari Xesosi. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti txĩkitakari amarini okaratiniua. Ininiã iua amarini iriãkata. Ikanapirikata, isorikipekata, itxĩkitakari amarini. 21 Xesosi pimaãri iri:

—Kirisaaakipa ipotorika ĩkora atoko inini?

—Axapitipanikara ipotorika ĩkora atoko inini. 22 Itokata maerekati matamatakoti okaĩtotari xaminamoni. Itokata okaĩtotari kãuaãrimoni. Inirekari okiniri iua. Piposotiniãri, pomitikariko maerekati matamatakoti. Piamonĩkauako atepaniko —itxa iri sãkire.

23 Ininiã Xesosi:

—Nota posotatari? Teoso sãkire auĩãkari posotari ikaminiri ikinika —itxari.

24 Iuasaaki iua kiki apakapapiretari iãsaritika:

—Nauikapitikari piposotiire. Axapitikinoka !nauikari, ininiã pisikaposotiiretano iteene pisãkire nauikini ĩkapani.

25 Isãkirauanãtakasaakina, kãkitipokoni miteẽkata ninoamoni Xesosi kamakiti imarotinina ĩkapani. Ininiã Xesosi itapararitika txitari maerekati matamatakoti:

—Pite maerekati matamatakoti. Pitxĩkitakari kãkiti masãkireti inini. Pitxĩkitakari kãkiti makenakokiti inini. Nota omitikai pite. Pipokĩka. Iuaĩkana !piĩroãpinikako iua ĩtoã —itxa Xesosi.

26 Iua maerekati matamatakoti akiripoakata. Okaraĩtokatari atoko, sipe itxa. Iua amarini ipĩkari ĩto atokopeka itxa. Ininiã apanakini kãkiti:

—Ipĩpeka —itxarina.

27 Ininiã Xesosi maĩkauakotari. Ōkitikari iua, ininiã itima.

28 Xesosi aapokotxi ãki auakasaaki, iuanoka inakasaaki, imoianariakori pimaãri:

—Natokopa ininiãpa kona ate posotatari maerekati matamatakoti aomitikini? —itxana iuamoni.

29 Ininiã Xesosi:

—Teoso pimisākiretakasaaki, iusaaki pimanipokotakaniāra, iusaaki piposotari ikara atoko inakari maerekati matamatakoti pomitikini — itxa Xesosi.

Xesosi Iuaīkana Sāpiretari Ipinini
(Mateo 17.22-23; Arókasi 9.43b-45)

³⁰ Iuaā ipotorikana. Īpirixititarina Kariréia tōpa. Xesosi ! inirekari apanakini kenakoenetiniri iua auiniātaā. ³¹ Kotxi inirekari oerekinina imoianariakorinoka ipinini pirena. Ininiā Xesosi:

—Nota hītari iaxitíkiri mīkapiritaākako. Nisikaākako kikiakorimoni inirekaākitina ikaminina tīkane. Ninoa okano nota. Ipi ōti āti ōti inakasaaki iuaīkana nōkitikauako —itxa.

³² Ninoa !imarotari Xesosi sākire. Ninoa pīkari ipimainirina iua.

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?
(Mateo 18.1-5; Arókasi 9.46-48)

³³ Kapanaoō sitatxiti apokana. Aapokotxi āki auakasaakina, Xesosi pimaāna ninoa:

—Natokopa itxa hīsākire, uaimoni ākasaaki hītaparakienatakasaakiaua? —itxa.

³⁴ Masākirenika itxana, kotxi kimaporiāpo ninoa sākire: “Īkiripa ate apiatakari?” itxana. ³⁵ Xesosi, iitopāka atoko, akirita itxana imoianariakori tosi pakini.

—Hīkinika uaimoni hīitopāka. Apiatakari pininiāua pinirekiniā, piteka poiāotakaua. Ikinimane nitiri pitxauako.

³⁶ Xesosi kosekari amarini, mina itxari imoianariakori sauaki, katarata itxari.

³⁷—Papakapiniāri amarini pipoxokoniritika, papakapano nota apaka. Papakapiniāno nota, na notananini papakapa. Iusaaki papakapari iua uaimoni niokanatakiri —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitiākari
(Arókasi 9.49-50)

³⁸ Xoāo sāpiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uākaā. Kona pimoianarini iua. Ininiā ate: “Ikara atoko !pitxape,” atxari.

³⁹ Ininiā Xesosi:

—!Hīotokakapiri ikara ikamini. Kākiti nota uākaā maerekati matamatakoti omitiākari, kona imisākirepiretano. ⁴⁰ Iua ate mokaiakari minakatiua. Atiretakiri itxaua. ⁴¹ Nota atāopitikara nitxai hīte. Atxiīti kākiti sikai āparaā, kotxi Teoso mereēkiti nakiti pitxaua. Iua kamakiti erekari, ininiā apakapapitikariko ikamakiti īki.

Maerekati Oerekakari
(Mateo 18.6-9; Arókasi 17.1-2)

⁴² !Erekari kākiti mitari oerekiniāri amarini nota sākire auīākari maerekati ikamini. !Erekari. Erekamariko kai mitari iaxirikaākamako iua kākiti mitari nokiā, eereka okaākamako ipoamoni ipinini ĩkapani.

⁴³ Piuako maerekati ikamākitakiniāi, pitsotakari. Erekamariko ātinani piuako Teosokata ātipirika pauini ĩkapani, kotxi maerekati pikaminiā, pisa maerekani misiritikoātaā. Iuaā xamina tirinapika. !Oakaāka. Atxiīti piuako ipi aua, txamari pite sari iuaātaā. !Erekari. ⁴⁴ Iuaā kītxi piītoā auakaro !opina. Xamina !oakaāka. ⁴⁵ Pikiti maerekati ikamākitakiniāi, pitsotakari. Erekamariko ātinani pikiti Teosokata ātipirika pauini ĩkapani,

kotxi maerekati pikaminiã, pisa maerekani misiritikoãtaã. Iuaã xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiïti pikiti ipi aua, txamari pite sari iuaã. !Erekari. ⁴⁶ Iuaã kïtxi piïtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka. ⁴⁷ Poki maerekati ikamãkitakiniãi, pimakatxakari. Erekamariko ätinoka poki auini Teoso auïtetxi ininiãtaãua pisini ïkapani, kotxi maerekati pikaminiã pisa maerekani misiritikoãtaã. Iuaã xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiïti poki ipi aua, txamari pite sari iuaã. !Erekari. ⁴⁸ Iuaã kïtxi piïtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka.

⁴⁹ Iökira nipokorimoni takiko atokokana xamina tirinakari takaãkako ikinimane kãkitimoni. Ikara atokokana ikinimane ataerekataãkako. ⁵⁰ Iökira erekaro. Txamari iökira koketikosaaki kipatxikata, !erekaikaro. !Apakata xinitxi piökiratini ïkapani. Atão iökira atoko hïtxako. !Hïtxitakakapeua.

10

Kiki Ïtanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; 19.1-12; Arókasi 16.18)

¹ Xesosi poterika iuaã. Xotéia tōpa isa. Ïpiriãkitari Xotão kãuaãriti. Iuaïkana kãkiti apotiitaua iuamoni. Kaiãopokori kãkiti, ininiã oerekarauata, mitxi oerekarauanãtini atokokana.

² Kikiakori, pariseo inakaniua, apoka Xesosimoni. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isãkire, ininiã ipimaãrina:

—Atãokani erekari kiki takanapiniro Ïtanoro?

³ Ininiã Xesosi:

—Kiatokopa itxa Moisesi paniãtakiti?

⁴ Ininiã ninoa:

—Moisesi paniãtari kiki iökatsopatiniri aãtsopa, Ïtanoro itakanapini aãtsopate, ininiã eereka auiritari iua iokanatiniro oa —itxana.

⁵ Ininiã Xesosi:

—Moisesi auiritari hïtanoro hïtakanapini, kotxi paikori hïxinire. Teoso nireëkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritari hïtanoro hïtakanapini. ⁶ Kotxi merepitipanika Teoso ikinipoko ikamakasaaki, ikamari kiki, sito pakini. ⁷ Ikara atoko ininiãpitikara, kiki takanapari iri, inoro pakini, Ïtanorokata auini ïkapani. ⁸ Ininiã ätika atoko itxauana. Ininiã ipi kãkiti ! itxaikauana. Ätinokara itxapekauana. ⁹ Ikara atoko ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —itxa Xesosi.

¹⁰ Eereka Xesosi imoianariakorikata kanapiriã aapokomonina. Iuaã apokasaakina, imoianariakori pimaãri iua ikara säkiretxiti iuaïkana oerekinina ïkapani. ¹¹ Ininiã isãpiretana:

—Kiki Ïtanoro takanapakari, äto sito itaka inakari, maerekati ikaminaro Ïtanoro. ¹² Iua atokokana sito ötaniri takanapakaro, äti ötanirita inakaro maerekati okaminiri ötaniri —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(Mateo 19.13-15; Arókasi 18.15-17)

¹³ Iposo atoko ätikaka kãkiti anikari amarini Xesosimoni. Inirekarina Xesosi misãkiretiniri Teoso ninoa amarini ïkapani. Txamari imoianariakori txitana. !Auiritana amarini anikinina Xesosimoni. ¹⁴ Xesosi ikara ikenakotakasaaki, lapokaerekatari. Ininiã iua:

—Hāuiritariko amarini notamoni apokini. !Hīotokakapiri, kotxi kākiti Teoso auītetakani amarini atoko itxauana. ¹⁵ Ia atāo: Kākiti mapakapaniāri Teoso, amarini apakapiniri atoko iminakaniā, kona isa Teoso auītetxi ininiātaāua —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiā Xesosi kataratari amarini. Itakari iuako ikiina nopini. Amanaāri Teoso erekari itakini amarinimoni.

Ātokori Ito Txineiroteri
(*Mateo 19.16-30; Arókasi 18.18-30*)

¹⁷ Xesosi iuaīkana potorika. Iuasaaki ātokori miteka iuamoni. Ikapo-toreēkaua Xesosi apisatoō.

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ātipirika nauini ĩkapani? —itxa.

¹⁸ Ininiā Xesosi:

—Kininiāpa “erekari” pitxano? Teosonanira erekari. ¹⁹ Pite imarotari Teoso paniātakiti. !Pokaniuatape. !Pisirīkape āti ĩtanorokata. !Pīitiriuatape. Poxiene !pikamape. Apanakini !pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako —itxa Xesosi.

²⁰ Iua ātokori txari:

—Noereēkiri, axapitipanikara ninakasaaki, nikīpitari ikara Teoso paniātakiti —itxari.

²¹ Ininiā Xesosi apokaerekatari iua.

—Auapanika ātinoka pikamini tīkane. Pisa. Tiitxi ikinika pinakiti pivētxitako. Txineiro papakapakito pisikako matxineirotenimoni. Eereka pimoianatanoko nota. Ikara atoko inakari pikaminiā, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxari iua.

²² Ikara Xesosi sākire ikenakotakasaaki, imatinaniuata. Isipe. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kaiāori itii.

²³ Xesosi sapotorika, misākireta itxana imoianariakori:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auītetxi ininiātaāua —itxa.

²⁴ Imoianariakori:

—Anekani? —itxana.

Iuaīkana Xesosi txari:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auītetxi ininiātaāua.

²⁵ Atauako kamero napatari ākorike sonakiā? Apia mimari kākiti katxineiroterini auītetiniri Teoso —itxana.

²⁶ Imoianariakori iteene tsorīkaānāta.

—Ininiā kipa sari Teoso auītetxi ininiātaāua? —itxana imoianariakori.

²⁷ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Teoso posotari ikinipoko ikamini. Kākiti !iposotari. Teoso posotari anikiniri katxineiroteri itixinemoni —itxa.

²⁸ Petro txari:

—Ate takanapapekari ikinipoko pite amoianatini ĩkapani —itxari Xesosi.

²⁹ Ininiā Xesosi:

—Atāo nitxai. Paapoko pitakanapiniā, pitariakori, pitaroakoro, piri, pinoro, pītanoro, pamariteni, pikikiote, pitakanapiniā notakata pisini ĩkapani, Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini ĩkapani, ³⁰ pitakanapakiti iua apiata nisikaiko. ĩkorasaaki nisikaiko itomaneri aapokotxi, itomaneri pitariakori, itomanero pitaroakoro, itomanero pinoroakoro, itomaneri pamariteni, itomaneri pikikiote, nisikaiko. Txamari iuasaaki patatsititari pimisiritiko. Iuaritika eereka Teosokata pauapika ātipirika. ³¹ Uatxa

apiari inakari, iuasaakiko minakati itxauako. Uatxa minakati inakari, iuasaakiko apiari itxauako —itxa Xesosi säkire.

Iuaïkana Xesosi Säpiretari Ipinini

(Mateo 20.17-19; Arókasi 18.31-34)

³²Xesosi imoianariakorikata Xerosareë kimaporite iäpotakasaakina, Xesosi ïkiika. Iuasaaki ninoa maerekaxiniretinoka itxana. Apanakini ninoa tikini sikani pïkarauata. Ininiä Xesosi iotoka. Akiritana imoianariakori tosi pakini. Isäpiretana païtiki kãkiti kamakiti iuamoni tïkane. ³³Ininiä iua: —Hïkenakota. Xerosareëmoni asa uatxa. Iuaã nota hïtari iaxitikiri sikaãkako sasetotxi auïteakorimoni, kaiökatsopareriakorimoni pakini. Ninoa paniätariko nota okiko. Iposo atoko Xoteo minakonimoni sika ninaãkako. ³⁴Inapetanonako. Inoropatanonako aäpitsaã. Ikiisokanonako. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi äti pakini öti inakasaaki iuaïkana nökitikauako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako Xoão Pakini Amanaãkiti

(Mateo 20.20-28)

³⁵Iposo atoko Txiako, Xoão pakini sari Xesosimoni. Ninoa Sepeteo anaakori.

—Koerekareri, ate nirekari aamanaãkiti pikamini —itxana.

³⁶Ininiä Xesosi pimaãna:

—Kipa hinireka nikaminii hïte? —itxana.

³⁷—Pite ikinimane auïte pinakasaakiaua, pauiritaua pitekata aïtopãkini, pikikomoni, pisaneremoni aïtopãkini —itxana.

³⁸Ininiä Xesosi:

—! Himarotari hamanaãkiti, kotxi mapaöti napa atoko nota apakapariko iätatxi tsïütxiä niätini ïkapani. Hïposotari ikara hiätini? Nipatxisataãkako tsïütxiä. Hïposotari ikara atoko hïpatxisatiko?

³⁹—Aposotapitika —itxana ninoa.

Xesosi txana ninoa:

—Inipitikara hiätariko nota iätakiti. Inipitikara hïpatxisataãkako nota patxisatiko atokokana. ⁴⁰Txamari ! nïposotari nauiritinii hïte nïkikomoni, nisanaremoni hïitopãkini, kotxi Teoso mereëpekana kãkiti nïkikomoni, nisanaremoni topãkakani tïkane —itxa Xesosi.

⁴¹Xesosi moianariakori tesi pakini kenakopiretakasaakiri Txiako, Xoão pakini amanaãkiti, ininiä ninoa omanatana. ⁴²Ininiä Xesosi akiritana txana imoianariakori:

—Uaimoni hina. Hïitopãka notakata —itxana ninoa.

—Hïte imarotari Xoteo minakaniua auïteakori pataparana. Ninoa auiritari kãkiti kaminiri ninoa paniätakitinoka. ⁴³Ninoa atoko !hïtxape. Apiari pininiua pinirekiniä, pimoianatana apanakini. ⁴⁴Apanakini auïte pininiä pinirekiniä, nitiritxi pitxauako merepanika. ⁴⁵Ikara atoko nitxa nota hïtari iaxitikiri ïkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri ! auari. ïkorapokoriti napoka, kãkiti nitiri nininiua ïkapani, kãkiti nitiretini ïkapani. ïkorapokoriti napoka nipinini ïkapani, kaiäopokori kãkiti mapinakanani ïkapani, kotxi nota ïkitxirauata ninoa mapinakanani ïkapani —itxa Xesosi.

Mösiãreti Patximeo Inakori

(Mateo 20.29-34; Arókasi 18.35-43)

⁴⁶Xesosi imoianariakorikata apoka Xerikoo sitatxiti. Eereka ipotorikasaaki imoianariakorikata itomaneri kãkitikata, iuasaaki mösiãreti Patximeo inakori kimapori itiniäpo iitopãkanäta. Tximeo inakori äkiri

iu. Iua mōsiāreti amanaānātaro txineiro. ⁴⁷ Iua kenakotari Xesosi Nasareekiri inapaenetini, ininiā akirināta:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonīkanoko —itxa.

⁴⁸ Ininiā apanakini kākiti pinitari:

—Maātako. !Pakirinātape —itxarina mōsiāreti.

Iuaritika apiata akirinānikata:

—Taviini apika mekani. Piamonīkanoko nota —itxanāta.

⁴⁹ Ininiā Xesosi iotoka itxa.

—Hākiritari iua mōsiāreti —itxa.

Ininiā ninoa:

—Pipoxokoniuatako. Pōkitikaua. Akiritapekai —itxarina iua mōsiāreti.

⁵⁰ Ininiā Patximeo okanapari imāka inopini auakari. Pakoteri ōkitikaua, sa itxa Xesosi akiritiniri manapi.

⁵¹ Ininiā Xesosi:

—Kipa pinireka nota kaminii pite? —itxari.

—Apiananiri, nōsiārera ninireka —itxari.

⁵² Ininiā Xesosi:

—Pisa. Erekapekai, kotxi pite auikari niposotiire —itxari.

Iuasaakipeka Patximeo kōsiārepeka itxa. Xesosikata sa itxa kimaporiā.

11

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(Mateo 21.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoāpotari Xerosareē. Ōtanoxirataru, oriva mina takikoātaā takote apokana. Iuaā aua aapokotxi Petxipaxee inakori, Petánia inakori apaka. Iuaā Xesosi iokanātana ipi imoianariakori.

² —Hīsa ikiraā kaixiti auakari aapokotxiā. Iuaā hāpokasaaki, hāpokari xomēta ākiri iaxiriākori. Kākiti !iitopākapanika iua nopini. Hīkoxirikari. Uaimoni mina hītari. ³ Kākiti pimaākasaakii hīte: “Kinirepa hīkoxirikatari xomēta ākiri?” hinikosaakiko: “Apiananiri nirekari iua. Iuaīkana akamoni aminariko,” hītako.

⁴ Ininiā eereka isana. Apokarina iua xomēta ākiri iaxiriākori kimaporiā aapokotxi tore takote. Ininiā ikoxirakarina. ⁵ Ātikaka kākiti iuaā auakani: —Kinirepa hīkoxirikatari xomēta ākiri? —itxana Xesosi moianariakori-moni.

⁶ Ininiā Xesosi paniātini iaōka apakapapiretana. Ininiā kākiti iuaā auakani:

—Ininiā hanikaikari —itxana.

⁷ Ninoa anikari xomēta ākiri Xesosimoni. Ininiā imākana āti imākana nopini auakari itakarina xomēta ākiri nopini Xesosi topākini īkapani.

⁸ Apanakini kākiti matameēkari imākana āti imākana nopini auakari kimaporiā Xesosi napini tīkane. Apanakinipekana sauakari aāxike. Kimaporiā itakaāpotarina. ⁹ Ninoa Xesosi tikini īkani, iua apisa sikani pakini akiriāpokātana ipoxokoniritikana imakinikana:

—Peerekari Teoso, Apiananiri. Iua iokanatai pite atemoni. Anirekari erekari isikinii pite. ¹⁰ Peerekari Teoso, aātokirini Tavii aāuīte ininiua atokokana iuaīkana apoka. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaāpokātana.

¹¹ Xesosi apoka Xerosareē. Teoso misākiretiko aikotimoni isa. Iuaā ĩroā itxa. Ikinika iroko āki itikapokota. Iua atoko mapiāpe, ininiā isari Petánia aapokotxitimoni tosi imoianariakorikata.

Piko Mina Marito Pirena
(Mateo 21.18-19)

¹² Ikatimatakasaaki ipotorikana Petánia. Iuasaaki Xesosi natxita. ¹³ Ikira atoko atamataro piko mina. Ito otsopa aua. Isari oamoni kariro iuākatiniāro, kotxi piko mina tsopa auakasaaki, ori auapitika. Txamari apokasaaki, otsopanani auari, kotxi kona ori manapini. ¹⁴ Ininiā Xesosi: —Kākiti !itximaikaiko piri —itxari piko mina.

Imoianariakori kenakotari isākire.

Pirātxi Vētxitakani Omitikiko
(Mateo 21.12-17, 20-22; Arókasi 19.45-48; Xoāo 2.13-22)

¹⁵ Xesosi imoianariakorikata apoka Xerosareē. Xesosi ĩroā Teoso misākiretiko aikotiā. Omitikana kākiti iuaātaā amotiitakani, sikatiitakani. Ikapakitikari amesa ninoa txineiro apakapakani amesane. Ikapakitikari kamao vētxitakani topākini apaka. ¹⁶ Iua !auritana kākiti anikiniri tiitxi aiko ĩpirikoatinina. ¹⁷ Xesosi oerekana kākiti iuaā auakani:

—Teoso sākire iōkatsopataro txari:

Ia naapoko. “Teoso misākiretiko aikoti” akiritaākakako, ikini itixiti auakani misākiretinino ĩkapani, itxa. Txamari hĩte txĩkitakari ia aiko kiĩtiririni iomaātiniātaā ininiua —itxa Xesosi.

¹⁸ Sasetotxi auĩteakori, kaiōkatsoparerini pakini kenakotari Xesosi sākire. Ininiā ninoa tsoriākaāta. Ixinikaxititana.

—Kanatokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxanātana.

Ikinimane iteene apokaerekataro Xesosi sākire, ininiākara sasetotxi auĩteakori, kaiōkatsoparerini pakini pĩkari Xesosi.

¹⁹ ĩpiākapolotapeka Xesosi takanapari sitatxi imoianariakorikata.

²⁰ Katimatinĩkata kimaporiā isaāpotakasaakina, atamatarona oa piko mina. Opĩpe. Okotsapekara ipinakepeta apaka. ²¹ Petro xinikari iua apisapanika Xesosi sākire, ininiā akiritari Xesosi:

—Koerekareri, patamataro piko mina. “Kākiti !itximaikaiko piri,” pinakito. Oa piko mina ipĩpeka —itxari.

²² Ininiā Xesosi:

—Pauikapiretariko Teoso sākire. ²³ Atāoenekara nisāpiretai. Pauikiniāri Teoso sākire, piposotari pipaniātiniiri ikira ōtanoxirataro: “Pōkitikaua. Pokakataua potxoari uinitimoni.” Pākixinireē iteene pauikiniāri pisākire iaōka apokini, ininiā apokapitikako pamanaākiti. ²⁴ Ikara atoko ininiā nota txai hĩte, Teoso pimisākiretakasaaki, pamanaākasaakiri pinirekakiti, pauikariko iposope Teoso sikinii, ininiā papakapapanikariko. ²⁵ Teoso pimisākiretakasaaki, āti pomanatiniā, pitakanapariko pomanākare. Pimaxinĩkaretiniāri maerekati ikaminii, ininiā piri iaxitikiri maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti. ²⁶ Pimaxinĩkaretakaniāri maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiā piri iaxitikiri kona maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti apaka.

Xesosi Paniātakari Moerekakoni
(Mateo 21.23-27; Arókasi 20.1-8)

²⁷ Iuaĩkana apokana Xerosareē. Xesosi tĩpokota aiko Teoso misākiretiko pirikere āki tinikata. Itĩpokonātakasaaki, sasetotxi auĩteakori, kaiōkatsoparerini, kiomātxiakori pakini apoka iuamoni. ²⁸ Ininiā ninoa txari:

—Kipaniāpa pikamari ĩkora pikamakiti? Kipa paniātai? —itxarina Xesosi.

²⁹ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nota apaka pimarauatako hĩtemoni. Ātinoka nipimaãiko hĩte. Hĩsãpiretiniãno, nota sãpiretai hĩte niokanatakiri uãka apaka. ³⁰ Kipa paniãtari Xoõni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoõo? Kãkitikani paniãtari Xoõo? Hĩsãpiretano —itxana.

³¹ Ininiã ninoa xinikaxitinãta. Imisãkiretakakana. Ipimaãkakana:

—Natokopa itxa aãpakapapiretiniri iua? Aãpakapapiretiniãri: “Teoso paniãtari iua,” ininiã iua: “Kinirepa kona hãuikataru iuani sãkire?” itxape-maua. ³² Aãpakapapiretiniãri: “Kãkiti paniãtari iua,” ikinimane omanataua —itxanãtana.

Ninoa pikari kãkiti kotxi ikinimane auikari Xoõoni atão Teoso sãkire sãpiretakari ininiua. ³³ Ikara atoko ininiã ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Ate !imarotari.

Ininiã Xesosi:

—Ikara atoko ininiã, nota !nisãpiretai hĩte nipaniãtakiri uãka.

12

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Arõkasi 20.9-19)

¹ Eereka Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Kiki takarauata. Txipokori ova inakoronoka itaka. Ipiriketari. Ika-mari ova maõkiko. Iposo atoko itakare apanĩkakixitika ikamari aapokotxi axapitiri õtanori ikikiote imakinetini ĩkapani. Iposo atoko ipaniãtana ãtikaka kikiakori itakare inĩkatinina ĩkapani, kotxi iua sariko õtakoxiti. Ninoa apakapamaroko ipixini ova iparĩkana ĩki. Iposo atoko katakareri sipe. ² Ova manapi, iua katakareri iokanataru iniriti ninoa kikiakorimoni ova ipixini apakapini ĩkapani. ³ Txamari iua apokasaaki ninoa maĩkari iua. Ixirokitatarina. “Pisipeka,” itxarina. Miketika ikanapiripe.

⁴ —Iuaĩkana katakareri iokanataru ãti iniriti ninoamonikana. Txamari ninoa kikiakori misiritari iua. Kai soroã ikiporonakarina, karota itxapirina ikiiã. ⁵ Iuaĩkana katakareri iokanataru ãti ninoamonikana, txamari ninoa okapiri iuani. Kaiãopokori iniritiakori iokanata ninoamoni. Apanakini inoropatana. Apanakini okana. Itxaãpotana.

⁶ —Iua katakareri auapanika ãtinoka iokanatinu ĩkapani, imi iteene itiretakiti. Imapotõkire iokanataru imi ninoamonikana. “Notamoni ninoa paxitariko namarite” itxa. Ininiã imi apoka ninoamoni. ⁷ “Katakareri ãkiri napani. Maõkari. Aõkiniãri, itakare imakinika kaikotinua ate,” itxakakana kikiakori.

⁸ —Ininiã ninoa maĩkari katakareri ãkiri, oka itxapirina, kiki xiripire oka itxarina iĩto.

⁹ —Ininiã kiripa ikama katakareri? —itxa Xesosi.

—Iua kanapiriã. Okanako ninoa kikiakori. Ipaniãtana apanakini itakare imakinetinina ĩkapani —itxa Xesosi.

¹⁰ Hĩte atatsopatapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Aapokotxi kamakani kona nirekari ãtika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakari itxaua.

¹¹ Teosokara txĩkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari atemoni, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹² Xoteo auĩteakori imarotarina Xesosi sãkire. Ninoa imarotari ikamakitina takari makinetakani kamakiti atokokana, ininiã ninoa

omanākarauata Xesosi sāpiretakiti xika. Ninoa kinirāo maīkaka itxarina Xesosi, txamari !imaīkarina iua, kotxi ipīkarina kākiti. Ininiā itakanaparina Xesosi, sipe itxana.

*Homano Auīte Īkitxitiko
(Mateo 22.15-22; Arókasi 20.19-26)*

¹³ Eereka Xoteo auīteakori iokanataka ātikaka Erotxi sākire auīākani, ātikaka pariseoakori pakini Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri isākire, kotxi ninoa nirekari Xesosi kaminiri maerekati imaīkinirina ĩkapani. ¹⁴ Ninoa apokasaaki, imisākiretarina Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari pite sākire atāonani ininiāua. Poerekari atāonani Teoso nireēkiti kākiti kamini ĩkapani. !Pipīkari kākiti. Kākiti poiāori pimisākiretini atokokana kākiti apiari pimisākireta apaka. Ikara atoko ininiā, pisāpiretaua. Atāokani txineiro asikini Homanoakori auītemoni, Sesa inakorimoni? ¹⁵ Atāokani asikiniri iuamoni? Apakata amasikakaniri iuamoni? —itxana.

Xesosi imarotari isākirena. Imarotari ninoa pimarauatini isākire ikerokini ĩkapani. !Inirekarina atāo inakari imarotinina. Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kinirepa hātamaakaerekatano nota? Himinaro txineirota. Ninirekari natamatiniro —itxa.

¹⁶ Ininiā iminarona.

—Kisanōkapa ia? Kiuākapa aua uai? —itxana.

Ininiā ninoa:

—Sesa sanōka, iuāka pakini —itxana.

¹⁷ Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko ininiā, hīsikariko Sesamoni iua nakiti. Hīsikariko Teosomoni iua nakiti —itxana.

Ininiā kasākirena ninoa, kotxi peerekari Xesosi apakapapiretakiti.

*Ipīkari Ōkitikiniua Mauīkakoni
(Mateo 22.23-33; Arókasi 20.27-40)*

¹⁸ Kikiakori satoseo inakoni, !auikari kākiti ipīkaripeka iuaīkana ōkitikiniua iuaīkana auāki inini ĩkapani. Ninoa satoseo apoka Xesosimoni.

¹⁹ —Koerekareri, Moisesini iōkatsopatari ia ipaniātakiti: “Kiki meenetipanika ipininiā, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiā, itakauākatari amarini iua itarini ipīpekarini uāka,” itxa Moisesi. ²⁰ Setxi itaritxiakori aua ĩkorapokoriti. Apia kiomanetakari takaro sito. Txamari ipīkasaaki meenetopanika itikinitaro. ²¹ Ininiā āti itari takaro oakana. Ipīkasaaki !keenepanikaro oa. Iua atokokana itxape āti itari. ²² Ininiā imakinikana ninoa takapiimaro oa. Ikinikana ninoa meenenipanika ipīpena. Eereka oanipekana apaka opīpe. ²³ Ipīkani ōkitikasaakiua, kirīitanoropa otxatauako? Kotxi ikinikana setxi takapekaro oa —itxana.

²⁴ Ininiā Xesosi:

—Hīte kerokari, kotxi !himarotari Teoso sākire iōkatsopatakori. Teoso posotiire apaka !himarota. ²⁵ Ipīkani iuaīkana ōkitikasaakiua, Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxapekauana. !Ītanorouataikako. ²⁶ Hīte !auikari ipīkani ōkitikiniua. Hīte atatsopatapekari Moisesi iōkatsopatakiti aanaia tirinakari pirena. Iuasaaki Teoso misākiretari Moisesi: “Apraño, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxari Moisesimoni. ²⁷ Ikara atoko ininiā Apraño, Isaki, Xakoo pakini ōkitikapekaua iuaīkana, kotxi auāki inakani Teosonera iua. Kona ipīkani Teosoneni itxaua Teoso. Amananini hīkerokari —itxa Xesosi satoseoakorimoni.

Teoso Paniātakiti Apiari Akamini

(Mateo 22.34-40)

²⁸ Iuaātaā aua kaiōkatsopareri. Ikenakotana ninoa misākiretakiniua. Ikenakotari Xesosi apakapapiretakiti erekari ene. Ininiā iua pimaāri Xesosi:

—Īkiripa Teoso paniātakiti apiari txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireēkiti akamini?

²⁹ Xesosi apakapapiretari:

—Teoso paniātakiti apiari ia: “Isaeo tōpa auakani, hīkenakota. Ateosone Apiananiri iua. Iuananira Teoso txaua. ³⁰ Pitiretariko Apiananiri pīTeosone, ikinipoko pinireēkitiā, ikini pākixinireē, ikinipoko pixinikakitiā, ikini pitaparaxinireē pakini.” ³¹ Ātipekana Teoso paniātakiti apiari ia: “Piteka pitiretiniāua atokotxikana, pitiretariko āti.” Iuananira Teoso paniātakiti ipi apiari txaua —itxa Xesosi.

³² Ininiā iua kaiōkatsopareri apakapapiretari Xesosi:

—Inipitikara pisākire, koerekareri. !Auari āti Teoso. Iuanokara auari. ³³ Ininiā atiretamariko Teoso ikinipoko anireēkitiā, ikinipoko axinikakitiā, ikini ataparaxinireē. Atiretamanako apanakini aītoka atiretini atokokana. Ikara Teoso paniātakiti ipi apiari txaua. Teoso paniātakiti pirātxi aōkini iua ĩkapani poiāori —itxa Xesosimoni.

³⁴ Xesosi kenakotakasaakiri isākire ereka inini, itxari iua:

—Pite auītearitari Teoso.

Ipošo atoko apanakini !kataparaxinireika apikomoni ipimainirina.

Teoso Mereēkiti Tavii Apika Mekaniri

(Mateo 22.41-46; Arókasi 20.41-44)

³⁵ Xesosi Teoso misākiretiko aikoti oerekaruanātakasaaki, ipimaāri:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini sākire: “Tavii apika mekanirako Teoso mereēkiti txauako?” itxana. ³⁶ Erekari Matamatakoti kamasāpirenatakari Tavii:

Apiananiri misākiretari niauīte: “Nota kikomoni piitopākiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua,” Apiananiri txari niauīte,

itxa Taviini. ³⁷ Tavii akiritari iua Teoso mereēkiti “Niauīte.” Ikara atoko ininiā, natokopa itxa iua Tavii apika mekani ininiua? —itxa Xesosi.

Iuasaaki ikinimane kākiti iuaā apitiitakaniua potxitari Xesosi sākire.

Kaiōkatsoparerini Maerekani Pirena

(Mateo 23.1-36; Arókasi 20.45-47)

³⁸ Xesosi oerekaruanātakasaaki, otākikana kākiti:

—Kaiōkatsoparerini moianari !hītxapeua. Ninoa potxitari mākatxi ereri ieretakinina kākiti apisatoō inapinina ĩkapani, kākiti atamatinina ĩkapani. Ninoa apokaerekatari imisākiretikona ipaxitikona nipokori sikikoātaā inapaāpotakasaakina. ³⁹ Ninoa potxitari kākiti topākini apiaerekatakari nopini iitopākinina aiko Xoteo apotiitiniātaāua. Kiiniriā ninoa potxitari kakiiniriteri topākinimoni iitopākinina. ⁴⁰ Ninoa mixirikari tikinitakoni aapoko, iuaritika okanani imisākiretarina Teoso kākiti apisatoō, ininiā kākiti uākatari ninoa erekarini atoko ininiāuana. Teoso iteene misiritanako kākiti ikara atoko inakani.

Tikinitakoro Matxineiroto Sikakito

(Arókasi 21.1-4)

⁴¹ Xesosi topāka txineiro Teoso ikapani apakapikoātaā. Xesosi itikari kākiti ieretakiniro txineiro kaixa āki. Itori katxineiroterini okaro txineiro mirikinito kaixa āki. ⁴² Eereka tikinitakoro matxineiro teto apoka iuaā. Otakaro ipi txineiro otaki kaixa āki. Poiāonoka txineiro. ⁴³ Ininiā Xesosi akiritana imoianariakori.

—Inipitikara nisāpiretai hīte. Ōkora tikinitakoro matxineiro teto sikakito apiata. Apanakini sikakito poiāoka. ⁴⁴ Kotxi ninoa sikaro txineiro itetakoro. Oa matxineiro teto sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

13

Teoso Misākiretiko Aikoti Irikiko
(Mateo 24.1-2; Arókasi 21.5-6)

¹ Teoso misākiretiko aikoti Xesosi pokīkasaaki, imoianari misākiretari iua:

—Koerekareri, patamata ia kai aapokotxiti itomaneri. Amaripokori. Ia aiko Teoso misākiretiko peerekari.

² Ininiā Xesosi:

—Hātamatari ia aiko mitari. Āti ōti imakinika irikaākako. Kona kai kaikotaikako āti kai nopini —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Mateo 24.3-14; Arókasi 21.7-19)

³ Xesosi topāka oxiratarari nopini Teoso misākiretiko aikoti apisatoō. Iuaā aua oriva minanape. Iuasaaki Petro, Txiako, Xoāo, Ātree pakini apoka iuamoni. Ninoanoka aua iuaā. ⁴ Ipimaārina Xesosi:

—Kirisaaakipa aiko Teoso misākiretiko irikaāka? Natokopa itxa aimarotini ikara ōti apisapanika?

⁵ Ininiā Xesosi:

—Erepaniko. !Hāuiritapiri apanakini misirienetini hīte. ⁶ Itopaniriko kākiti, “Xesosikarano,” inakanipaniko. Ninoa misirienetari kaiāopokori kākiti. ⁷ Neenamatzhi hīkenakoenetakasaaki, neenamatzhi ene hīkenakoenetakasaaki, !hīpīkarauatape. Ikara auapitīkako, iuaritika kona xipokatxi ōtipanikani. ⁸ Āti uāka neenamauata āti uākakata. Āti tixini auakani neenamauatako āti tixini auakanikata. Ātikaka itixi iakeēkatakako. Kaiāopokopaniri natxi. Amarini auini tsii atoko itxapaniko.

⁹ —Erepaniko hīte. Himaikaākako, auītetximoni hīsīākako. Hinoropataākako aāpitsaā aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Nota sākire hāuikini xika hīte anikaākako poiāori auītetximoni. Apiari auītetximoni apaka hanikaākako. Iuasaaki hīte sāpiretanako ninoa Teoso iokanapirena erekari. ¹⁰ Itixi xipokini apisapanika Teoso iokanapirena erekari sāpiretaākako ikinimanemoni ikini itixitikinimoni. ¹¹ Kākiti maīkasaakii hīte, anikasaakii hīte auītetxiakorimoni, !hīxinikapiri hīsākire tīkane hīsākirauatini apisapanika. Hīsākirauatakasaaki, iuasaakipeka himarotari hīsākire. Erekari Matamatakoti txīkitakai iuasaaki hīsākire himarotini.

¹² Kākiti sikanapariko atāo itariakori auītetximoni okiko tīkane. Iriakoritxi sikanapanako imiakori auītetximoni okiko tīkane. Eenetxiakori omanatana iriakori, inoroakoro pakini. Eenetxiakori xika ninoa okapeēka. ¹³ Nota sākire hāuikini xika, ikinimane omanatai hīte, iuaritika himatakanapakaniāri nisākire hāuikini, hanikaākako Teoso tixinemoni —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Iteene Maerekanitxi Apokini
(Mateo 24.15-28; Arókasi 21.20-24)

14 Iuaïkana Xesosi sãpiretana:

—Hítikariko Maerekati Apiatakari Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakari Tanieo inakori sãpiretapekari ikara pirena. (Ininiã hïte ia atatsopanãtakanii, hïkenakotariko Xesosi ôtãkikinua.) Maerekati Apiatakari Teoso misãkiretiko aikoti ãki hïtikasaaki, hïte Xotéia tõpa auakanii, himitekapoka mitaxiratarimoni. ¹⁵ Iuasaaki hïte haãpoko nopini auakanii, katima hïtxako hïkatxakini. Haãpoko ! hïïroãpe hïtii himakatzakini ïkapani. ¹⁶ Hïte kikio auakanii, !hïkanapiripe haãpokomoni himãka hãpini ïkapani. ¹⁷ Ikarasaaki !erekapaniri sito kamixiromoni, sito kaxitakakareromoni. ¹⁸ Teoso hamanaã himitekini kamoïsaaki, kotxi himitekini mitaãsaaki !erekari. ¹⁹ Iuasaaki atatsiiri auakatapitikako. Ia atatsiiri apiata atatsiitaãkako. Kitxakapirïka itixi Teoso kamakasaaki kãkiti atatsiirauata poiãoka. Ikara atatsiiri õti apisa kãkiti atatsiirauata poiãoka. Ikara atatsiiri õti napa atoko !ikara atoko inakari atatsiiri !auaikako. ²⁰ Teoso mapoiãotakaniiãri iua õti kãkiti atatsiirauatini õti, !auaikamako kãkiti. Ikinipekamako ipïpemanako. Teoso iotokakariko ïkora atatsiiretxi, imereëkini mapinakanii ïkapani.

²¹ —Apanakini sãpiretiniãri hïte: “Xesosi Teoso mereëkiti ia,” hinikosaaki, !hãuikapiri. “Xesosi Teoso mereëkiti ikiraãtaã,” hinikosaaki, !hãuikapiri. ²² Kotxi Teoso mereëkiti minakanua apokapitikako, “Xesosikarano nota,” inakari. Apaka apanakini apokapitikako, “Teoso sãkire sãpiretakarikarano nota,” inakari. Paxirari ninoa sãkire. Kãkiti ikara atoko inakani kamariko posotiiretxi, kãkiti itikiniri ïkapani. Ninoa nirekamari Teoso mereëkini imisirienetinina. ²³ Erepaniko. Ikara õti apokini apisapanika nõtãkikai hïte —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Mateo 24.29-31; Arókasi 21.25-28)

²⁴ —Iua misirikaretxi napa atoko atokatxi iuakapeka. Kasiri ! iponikaika. ²⁵ Iõriki iaxitikero irikako. Ikinipoko kaikori iaxiti auakari iõïketaãkako. ²⁶ Iuasaakipekako ikinimane atapariko kãkiti itari iaxitikiri apokaãpotini katxiãri ãki. Itapararitika apoka. Kaiotximereri itxaua iuasaaki. ²⁷ Iuasaaki iokanatana iniritiakori iaxitikini ïtinixitimoni, ipinimoni ïtinixitimoni, atokatxi pokïkinimoni, atokatxi ereëkokinimoni. Iokanatana iniritiakori ikini itixitimoni kãkiti imereëkini apitiitinina ïkapani —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Piko Mina Pirena
(Mateo 24.32-35; Arókasi 21.29-33)

²⁸ Iuaïkana Xesosi sãkirauata.

—Nisãpiretai sãpirenatxi atão inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ïkapani. Pooïporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “kamoï apokanapanoka,” hïtxa. ²⁹ Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hïtikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini. ³⁰ Ia nisãkire atão. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa. ³¹ Iaxiti xipokapitikako. ïkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Kãkiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Mateo 24.36-44)

³² Iuaïkana Xesosi sãkirauata:

—Kākiti !imarotari ikara ōti manapi apokini. Teoso nitiriakori iaxitiki apaka !imarotari ikara ōti. Nota Teoso ākirikanera !imarotari ikara ōti. Nirinanira, Teosonanira, imarotari. ³³ Hiātapapikariko. Hīkoatapikako. Teoso himisākiretapikako. Kotxi !himarotari ikara ōti apokini.

³⁴ —Nikanapiriākasaaki, kiki ōtako sikari kanapiriini atoko nitxa. Iua kiki potorikasaaki, ipaniātana initiriakori aapoko inīkatinina. Ikininape isikanapana parīkatxi ikaminina. Ipaniātari initiri aapoko toreātaā kaikotakari, “Araōkire pitxako,” itxari. ³⁵ Nota hītari iaxitiki iua kiki ōtako sikari atoko nitxako. Ātipirika hiātapapikanoko, kotxi !himarotari nota apokini ōti. !Himarotari mapiātikikauako napoka. !Himarotari apanīkanōkauako napoka. Imapirīkatauako napoka. Īkanōkapanikauako napoka !himarotapaniri. ³⁶ Atxiiti patimari napokini, ininiā hīkoatapikako, mimakatika hinini ikapani nota apokasaaki. ³⁷ Ininiā ātipirika hiātapapikanoko. Ikininapemoni apaka ikara nitxa —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

14

Xesosi Okaenetiko Pirena

(*Mateo 26.1-5; Arókasi 22.1-2; Xoão 11.45-53*)

¹ Iuasaaki kākiti apotiitaua ipi kiiniriti auakasaaki. Páskoa kiiniriti, pão miātiākati nikiko kiiniriti pakini aua. Ipi ōti kiiniri potorikini apisapanika sasetotxi auíteakori, kaiōkatsoparerini pakini xinikaxitita:

—Natokopa atxatariko Xesosi amaīkini aōkini ikapani? ² !Amaīkapaniri kiinirisaaki, kotxi amaīkiniāri, kākiti naiatamaua eereka —itxanātana.

Sito Kamariāro Mīkaro

(*Mateo 26.6-13; Xoão 12.1-8*)

³ Xesosi auanāta Petānia aapokotxiti Simão inakori aapoko. Iua Simão akiritaāka “Maere Matati.” Simão aapoko Xesosi nipokonātakasaaki, sito apoka. Oa minari kopitipaki kai kamakori, kai arapástiro inakoro. Kopitipaki āki aua kamariāro, nato inakoro. Pakaronepokoro. Oāpokasaaki Xesosimoni, opakauanakari kopitipaki. Okitakarō kamariāro Xesosi kiiā. ⁴ Iuasaakipeka apanakini iuaā auakani omanākarauata.

—Kinirepa oioanataāka kamariāro? ⁵ Ovētxitamaroko, ininiā kaiāopokomaniko txineiro oāpakapamako. Tresētosi txineiro ota prata kamakori oāpakamako. Txineiro mauakinitimoni osikiniā erekamariko —itxana.

Iteene ikapatitana. ⁶ Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko !hīt_xapero. !Homanatapero. Erekari okaminano. ⁷ Kākiti matxineiroteni auapikako hītekata. Hinirekasaakiriko hīsikaro txineiro ninoamoni. Nota !auari ātipirika hītekata. ⁸ Oia sito kamari ikinipoko oimarotakiti nota ikapani. Nipinini apisapanika oina notamoni. Omari-tari niūto, niūto iposope inini nikatiko ikapani. ⁹ Atāo nisāpiretai hīte. Teoso iokanapirena erekari sāpiretikoātaā ikini itixiti, osāpiretaākkako apaka oia sito kitakiniro kamariāro nikiiā, ininiā kākiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa —itxa Xesosi.

Xotasi Mīkapiritiniri Xesosi

(*Mateo 26.14-16; Arókasi 22.7-16, 21-23; Xoão 13.21-30*)

¹⁰ Tosi pakini Xesosi moianariakori. Imoianari Xotasi inakori sari sasetotxi auíteakorimoni. Imisākiretana ninoa Xesosi imīkapiritini ikapani,

ninoamoni isikiniri ĩkapani. ¹¹ Ikenakotakasaakirina Xotasi sãkire, ipox-okoniuatana. Isikaenetarona txineiro iuamoni. Eereka Xotasi iãtapari Xesosi miĩkapiritini õti.

Páskoa Kiiniriti Kamiko
(Mateo 26.17-25; Arókasi 22.7-13)

¹² Páskoa kiiniriti potorikini õti, soti auĩte anaakori okiko õti, Xesosi moianariakori misãkiretari iua:

—Namonipa pinirekatari Páskoa kiiniriti akamini?

¹³ Ininiã Xesosi iokanatana imoianariakori ipi.

—Hĩsa sitatximoni. Iuaã kiki ãparaã kopitiã anikakari hãpiãkata. Iua kikikata hĩsa. ¹⁴ Iua sinimoni kaapokori himisãkireta. Hĩtxariko iua: “Koerekareri nirekari imarotini, namonipa erekari imoianariakorikata inipokotini Páskoa kiiniriti ikamakasaakina?” hĩtxariko. ¹⁵ Ininiã iua oerekaiko hĩte itanokiri koa mitapoari. Auapeka kãkiti topãkini. Imakinika oeretapeẽkaika —itxana.

¹⁶ Ininiã imoianariakori sari. Sitatxi apokasaakina Xesosi sãkire iaõka aua. Ininiã ninoa kamari nipokori Páskoa kiiniriti ĩkapani.

¹⁷ ĩkanõkapeka inakasaaki Xesosi apoka tosi imoianariakorikata.

¹⁸ Inipokonãtakasaakina, Xesosi txana:

—Atão nisãpiretai. ãti hĩte notakata nipokotakari miĩkapiritanoko nota —itxa.

¹⁹ Ininiãkara Xesosi moianariakori matinaniuata. Ipimaãrina Xesosi:

—Notakani atxiĩti?

ãtipekana:

—Notakani atxiĩti?

Ininiã imakinikana ikara atoko itxana. ²⁰ Ininiã Xesosi:

—ãtika hĩte notakata auakari miĩkapiritano. Notakata komiri iopitiãtakarikarako sikano nimokaiakariakorimoni. ²¹ Nota hĩtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari nipinini ĩkane. Nota hĩtari iaxitikiri miĩkapiritakari iteene misiritaãkako. Erekarariko maponaniãkatika inaãkamako.

Xesosi ĩto, Iarẽka Pakini
(Mateo 26.26-30; Arókasi 22.14-23; 1 Korĩto 11.23-25)

²² Xesosi imoianariakorikata nipokonãtakasaaki, Xesosi kosekari komiri. Imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari.

Imapopeẽri komiri, xanaka itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hĩtxako. Ia niĩto —itxana.

²³ Iposo atoko koseka itxaro iãkoanatxi. Imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iãriã pisikakiti atemoni.

Ininiã iãkoanatxi isikana imoianariakori. Ikinikana iãtarina iãriã. ²⁴ Ininiã Xesosi:

—Ia niarẽka xiketakarari makatzakariko kaiãopokori kãkiti maerekani. Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti ĩkapani. Ia niarẽka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²⁵ Atão nisãpiretai. !Niãtaikaroko ovapeẽ, Teoso auĩtetxi ininiãtaãua nimapokakanisaaki. Iuaã napokasaaki niãtari. Amaneri iãriãti niãtako —itxa Xesosi.

²⁶ Eereka ninoa xikarauata Teoso ĩkapani. Iua atoko isana oriva mina auiniãtaã, oxiratari nopini.

*Xesosi Sāpiretari Petro Kipatiniri Iua**(Mateo 26.31-35; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)*²⁷ Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Ia !kanōkati hīkinika hīte takanapanoko nota, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari:

Nokariko soti auīte piratakari, ininiā ikinika ipiraakori iarikitatako, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ²⁸ Ininiā eereka nota nipinaāka atoko, iuaīkana nōkitikaākaua atoko, nisako hīte apisa Kariréiamoni —itxa Xesosi.²⁹ Ininiā Petro:

—Nota !nitakanapai pite. Atxiīti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai.

³⁰ Ininiā Xesosi:

—Atāo nisāpiretai. Ia !kanōkati patari ipikata sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko —itxari Petro.

³¹ Petro apakapapiretari itaparaxinireritika:

—Atxiīti pitekata nokaāka, iuaritika kona nota sāpiretari apanakini nimimarotakanii pite.

Ikininape Xesosi moianariakori Petro sākire iaōka ikamana.

*Xesosi Misākiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriātaā**(Mateo 26.36-46; Arókasi 22.39-46)*³² Xesosi imoianariakorikata apoka ātiātaā kākiti akiritakiti Xetsémani inakoriātaā. Iuaā Xesosi paniātana imoianariakori:

—Uai hītopāka. Teoso nimisākiretako —itxa.

³³ Anikari Petro, Txiako, Xoão pakini iuakata apikomoni. Iuaā Xesosi iteene matinaniuata. Maerekaxiniretinoka itxa. ³⁴ Ininiā iua:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiā okaaritano. Uai hīkaikota. Araōkire hītxako —itxana.

³⁵ Apikomoni isa. Ipamaka xitimoni, misākireta itxari Teoso. ³⁶ Itxari iri:

—Papai, pite posotari ikinipoko pikamini. !Pauiritapeno paītiki natat-siirauatini, iuaritika ninirekari pite nirekakiti nikamini. Nota nirekakiti nikamini kona ninireka —itxari iri.

³⁷ Eereka ikanapiriā Petro, Txiako, Xoão pakinimoni, txamari ninoa imakanāta. Xesosi akiritari Petro:

—Simāo, himakanāta? Kona hīposotari āti oaranoka hīkoatini?

³⁸ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hīkamini, !hīkamapiri. Araōkire hītxako. Himisākiretariko Teoso, ininiā !hīkamari maerekati. Kākiti xinire atxiīti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kākiti !to tapara poiāoka, ininiā ikamari maerekati. Ininiā erepaniko —itxana ninoa.³⁹ Iuaīkana isa Teoso imisākiretini !kapani. Teoso imisākireta, mitxi isākire atokokana itxa. ⁴⁰ Iposo atoko ikanapiriā. Txamari iuaīkana ninoa imakanātapanika. !Iposotarina ikoatinina. Ipētatauata, ininiā !kasākirena.⁴¹ Iuaīkana ikanapiriā Petro, Txiako, Xoão pakinimoni.—Himakanātapanika? Hītomanātapanika? Iaōpe. Hātapanana. Hītari iaxitikiri uatxa sikaākako maerekati kamakanimoni. ⁴² Hōkitikaua. Masa. Hātapanana. Apokaāpota kiki nimīkapiritakiri —itxana.*Xesosi Maīkiko Pirena**(Mateo 26.47-56; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11)*⁴³ Xesosi sākirauanātakasaaki, Xotasi apoka. Iua Xotasi Xesosi moianarrikamara. Iminana ito kiki, saasara mīkani, piriri mīkani. Sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini, kiomātxiakori pakini iokanataro Xotasi

kikiakorikata Xesosi imaïkinina ïkapani. ⁴⁴ Xotasi mitxipeka sãpiretari kikiakori:

—Nota apitxokakiti Xesosipitikarako iua. Iuasaaki himaïkapekariko. Erepaniko hanikasaakiri, imamitekakani ïkapani —itxa.

⁴⁵ Xotasi apokasaaki, isakatapitipori Xesosimoni. Akiritari:

—Koerekareri.

Inakasaakipeka apitxoka itxari.

⁴⁶ Inakasaakipeka kikiakori maïka, anika itxarina Xesosi. ⁴⁷ Kiki iuasaaki iuaã auakari košekaro saasara. Iua suaaãkatarì sasetotxi auïte apiatakari nitiri. Itsotakakïpitari. ⁴⁸ Iuasaakipeka Xesosi:

—Hïte ina himaïkinino ïkapani, saasarakata, piririkata. Kïtiriri atoko hïtxapeno nota himaïkinino. ⁴⁹ Ikiniõtika nota auanãtari hïtekata Teoso misãkiretiko aikoti ãki, noerekarauatakasaaki. Iuaã hïte ìmaïkano nota, kotxi Teoso sãkire iøkatsopatapeëkaika hïte maïkinino kïtiriri himaïkini atoko —itxana ninoa.

⁵⁰ Iuasaakipeka ikinika Xesosi moianariakori miteka, asika itxarina iua. ⁵¹ Iuasaaki ãtokori sari Xesosi tikini. Iua maïka ãtinoka aua iïtoã pirikakari. Kikiakori maïkamari iua. ⁵² Imãkanoka kaikota iuakoãna. Kasarapeka imiteka iua ãtokori.

Xesosi Xoteo Auïteakori Apisatoõ

(Mateo 26.57-68; Arókasi 22.54a, 63-71; Xoõo 18.12-14, 19-24)

⁵³ Ninoa anikari Xesosi sasetotxi auïte apiatakari aapokomoni. Iuaã ikinika sasetotxi auïteakori, kiomãtxiakori, kaiðkatsoparerini pakini apotitaua. ⁵⁴ Petro ikira atoko isaãpota Xesosi anikakani tikini. Ìroã sasetotxi auïte aapoko piriketakoriã. Iuaã iitopãka sasetotxi auïte apiatakari nitiriakorikata. Iroka xamina tinipoki.

⁵⁵ Aapokotxi ãki sasetotxi auïteakori, ikinika Xoteo auïteakori pakini pimaãna kãkiti:

—Kipa imarotatari maerekati Xesosi kamini?

Ninoa nirekari Xesosi okiko imaerekani xika. Txamari !apokarina imaerekani imarotakani, kotxi !ikamari maerekati. ⁵⁶ Kaiãopokori kãkiti sãpiretari maerekati Xesosi kamakiti, txamari paxirari ninoa sãkire, kotxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpotana.

⁵⁷ Apanakini kiki õkitikaua, sãpireta itxarina ia aãpirena Xesosi ikamapiretinina. ⁵⁸ Ninoa:

—Ate kenakotari isãpiretiniri: “Nirikariko ia aiko Teoso misãkiretiko aikoti kãkiti kamakiti. Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamariko ãti aiko kãkiti makamakiniti,” itxa isãkire.

⁵⁹ Txamari ikara sãkiretxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpota.

⁶⁰ Iposo atoko sasetotxi auïte apiatakari tima ikinimane apisatoõ. Iua pimaãri Xesosi:

—Kininiãpa na papakapapiretari ninoa sãkire? Kixikapa ninoa ikara atoko txanãtai? —itxari.

⁶¹ Txamari !kasãkireri Xesosi. !Apakapapiretari. Ininiã sasetotxi auïte apiatakari iuaïkana pimaãri:

—Pitekani Teoso mereëkiti txataua? Pitekani Teoso ãkiri txataua? —itxari.

⁶² Ininiã Xesosi:

—Ari, iua ãkiripitikanano. Hãtamariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiireri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —itxa.

⁶³ Iuasaakipeka sasetotxi auïte apiatakari matsorãkari imãka, kotxi iuãkatari Xesosi sãkire maerekati ininiua.

—! Anirekaikari Xesosi kamakiti sãpiretakani. Atokopeka. ⁶⁴ Kotxi hïte kenakotapekari isãkire maerekati, “Teoso ãkirirano” inini. Natokopa atxatari iua? —itxana.

Ininiã ninoa apakapapiretari:

—Okaãkapitikako —itxarina.

⁶⁵ Apanakini kiisokari Xesosi. Mãkatxi mataã iapirikarina ikiiã oki manapi imatamatakani ïkapani. Iposo atoko iãsokarina.

—Pisãpiretaua, kipa ãsokai? —itxarina.

Sasetotxi auïte nitiriakori apaka ãsokari iua iuakoãna.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Arókasi 22.54b-62; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Iuasaaki Petro ixiti aua aapokotxi piriketakorï ãki. Sasetotxi auïte apiatakari nitero ãtokoro apoka iuaã. ⁶⁷ Oãtamatarï Petro irokanãtini xamina tinipoki. Oa mixinitari iua. Ininiã oa:

—Xesosi Nasareekiri moianarikai pite apaka —otxa.

⁶⁸ Ininiã:

—Kona, nota !imarotari pisãkire —itxaro.

Iuasaaki pirikere ïronakikoãtaã isari. Iuasaakipeka patari sãkirauata.

⁶⁹ Oa sasetotxi auïte nitero atamatari iua iuaã.

—Ere kiki iua moianaripitikara —otxana ninoa Petro takote auakani.

⁷⁰ —Kona iuano nota —itxa.

Païtiki ninoa iuaã auakani:

—Iua moianaripitikarai. Pite Kariréiakirikarai. Pisãkireëra ate imarotai —itxarina.

⁷¹ Ininiã Petro:

—Nota ! imarotari kiki ikara atoko hinanãtakiti. Atãoene nimasãpiretakaniã, Teoso misiritamanoko. Teoso imarotari nota sãkire atãoka nisãpiretini —itxana.

⁷² Ikara atoko Petro inakasaaki, iuaïkana patari sãkirauata. Ininiã Petro xinikari Xesosi sãpiretakiti iuamoni. “Ïpikata patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ikara inakari ixinikasaaki, itxiapata.

15

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2, 11-14; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38a)

¹ Katimatinïkata sasetotxi auïteakori, kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini, ikinimane Xoteo auïteakorikata xinikaxitinãta. Ipaniãtarina Xesosi iaxirikiko. Iposo atoko anika, sika itxarina Piratmoni. ² Pirato pimaãri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auïte txataua? —itxari.

Ininiã Xesosi:

—Ari, pisãkire atãopitikara.

³ Sasetotxi auïteakori apoiãpotari Xesosi, txamari Xesosi !kasãkireri.

⁴ Ininiã Pirato:

—Na papakapapiretari? Ninoa iteene misãkirepiretai —itxari.

⁵ Iuaritika Xesosi !apakapapiretari. Ininiã Pirato ãkixinireë:

—Kinirepa kona apakapapiretari? —itxa.

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-26; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38b-19.16)

⁶ Páskoa kiiniriti auakasaaki, Pirato itotari isikakiniri kateia áki auakari kákiti nireékiti. ⁷ Iuasaaki Xesosi máikikosaaki, Pahapasi inakori aua kateia áki. Iua Pahapasi apanakini kateia áki auakanikata okanuatapeka Homanoakori inaiatakasaakina. ⁸ Pirato sákirauatakasaaki Xesosikata, kákitipokoni apoka Piratomoni.

—Kateia áki auakari pisikaka —itxarina.

⁹ Ininiá Pirato pimaána:

—Hinirekatari nisikakiniri Xoteo auíte híte íkapani? —itxana.

¹⁰ Pirato iteene imarotari sasetotxi auíteakori sikari Xesosi iuamoni Xesosi ixikotinina xika. ¹¹ Sasetotxi auíteakori maasakana ninoa iuaá apotiitakaniua:

—Hamanaári Pirato Pahapasi isikakini íkapani —itxana kákitimoni.

¹² Pirato iuaíkana pimaána:

—Natokopa nitxtari ia kiki Xoteo auíte inakori? —itxa.

¹³ Akiripoakatana:

—Aamina ípiriámitakari nopini hítokakitari —itxana.

¹⁴ Ininiá Pirato:

—Kixikapa? Maerekati íkama —itxa.

Apiata akiripoakatana:

—Aamina ípiriámitakari nopini hítokakitari —itxakatana.

¹⁵ Ininiá Pirato sikakari Pahapasi ninoa íkapani, kotxi inirekari ikamapoxokonitininina ninoa kákiti. Eereka ipaniátari Xesosi xirokitatiko aáptsaa. Eereka Pirato paniátari sotatoakori tokakitiniri Xesosi aamina ípiriámitakari nopini.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Mateo 27.27-31; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.1-3)

¹⁶ Ininiá sotatoakori anikari Xesosi Pirato aapoko áki. Akiritarina ikinika sotato. ¹⁷ Iposo atoko ieretakarina mákatxi pókamarari Xesosi ítoá. Ikamarina saporíeta kotipiaro kamakori, taka itxarina Xesosi kiiá.

¹⁸ —Aáuíte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auítekai pite —itxarina.

¹⁹ Iaritakiitarina aákeé. Ikiisokarina. Ikapotoreékauana Xesosi apisatoó.

—Aáuíte —itxarina Xesosi inapetinina.

²⁰ Inapetakarina atoko imaktxakarina mákatxi pókamarari. Xesosi máka iuaíkana ieretaka. Eereka anikarina Xesosi aamina ípiriámitakari nopini itokakitinirina íkapani.

Xesosi Tokakitaáka Aamina Ípiriámitakari Nopini

(Mateo 27.32-44; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27)

²¹ Ipxinipokoriti itaókitarina kiki Simão inakori. Sireni sitatxitikiri iua. Iua anaakori Arexátri, Hopo pakini. Iuasaaki Simão apoka Xerosareé. Sotatoakori paniátari iua:

—Ia aamina ípiriámitakari panikinari —itxana.

²² Anikarina Xesosi ixirataá, Kóokota inakoriátaá. Xoteo sákiere “Kóokota.” Apanakini akiritari iua oxiratari uáka “Kiitátatxi,” inaáka akiritiko. Iuaá apokana. ²³ Isikamarina iáriá pinítxikata, miha inakorokata, Xesosi iáitini íkapani, itsii imimarotakani íkapani, txamari ! inirekaro iátiniro. ²⁴ Ininiá itokakitarina aamina ípiriámitakari nopini. Eereka ikamarina sarauatxi, Xesosi máka apakapakani imarotinina íkapani. Ikara atoko apanakini anikari Xesosi máka. ²⁵ Íkanókanika

novi oara itokakitapeēka Xesosi aamina ĩpiriāmitakari nopini. ²⁶ Aaminaā auari iōkatakatina, apoītiko pirena, “Xoteoakori Auīte” itxa. ²⁷ Ninoa tokakitana ipi kiītiririni apaka aamina ĩpiriāmitakari nopini, ikikomoni āti, isanaremoni āti. ²⁸ Kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Okapeēkako iua, kokaniri okiko atoko inapeēkako.

Ininiā Xesosi okikosaaki ia Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka auapeka iuasaaki.

²⁹ Ninoa iuaā napakani misākirepiretapikari Xesosi:

—Kiīkitei. Pite sākire: “Nirikariko Teoso misākiretiko aikoti. Ipi āti pakini ōti inakasaaki nikamari iuaīkana,” pitxama. ³⁰ Ikara atoko pīposotiniā, piteka pimakatxakauako, ininiā pikatxaka aamina ĩpiriāmitakariā —itxarina Xesosi inapetinina.

³¹ Sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini napetari Xesosi:

—Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka ! iposotari imakananitinia —itxakakana.

³² —Ikatzakiniārako ate auikari Teoso mereēkiti ininiāua. Ikatxakiniā, aāuikari Isaeo auakani auīte ininiāua —itxakakana.

Kiītiririni iuakata tokakitakoni apaka misākirepiretari.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

³³ Iuasaaki apaniāxiti ipiāka. Ikini itixitika piāka. Ipi āti pakini oara ipiāka. ³⁴ Ipi āti pakini oara napa atoko Xesosi akiripoakata:

—Erii, Erii, aremaa sapatatanii —itxa.

Ia atatsopatakari sākireē: “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakana-pano?” itxa.

³⁵ Kākiti iuaā auakani kenakotari akirinātini.

—Hīkenakota. Akirinātari Eríasi —itxana.

³⁶ Iuasaakipeka kiki ina katimariā. Iākari mapoa atoko inakari iāriā katxioārimoni, aāke mapotōkire taka itxari, sika itxari Xesosi iātini ikapani.

—Mitxipanikako. Maiātapari. Atauako Eríasi makatxakatapaniri Xesosi —itxana.

³⁷ Xesosi itapararitika akiripoakata, eereka ipīpe itxa. ³⁸ Iuasaakipeka mākaxi mata Teoso misākiretiko aikoti āki arōkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitiupeka apoka. Mitxi iua mākaxi mata ! auiritari kākiti ĩroini Teosonani Auini Pakitaātaā. ³⁹ Sotatoakori auīte aua aamina ĩpiriāmitakari apisatoō. Ikenakotari Xesosi akiritini. Itikari ipinini.

—Atāopitikara Teoso ākiri itxaua ia kiki —itxa.

⁴⁰ Ātokaka sitoakoro ikira atoko atamanātarina Xesosi, Maria Matarena, Saromeema, āto Mariama, apanakini sitoakorokata. Xesosi, Txiako pakini inoro oa Maria. Iua Txiako maneripanika inakari. ⁴¹ Xesosi Kariréia auakasaaki, ninoa sitoakoro moianatari iua. Imiparīkatarina. Xesosi ipīkasaakikanera apanakini sitoakoro kaiāopokoro aua iuaātaā. Ninoa apoka Xerosareē Xesosikata.

Xesosi Ikatiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

⁴² Ikara ōti, Xesosi ipinini ōti, kākiti parīkauatini ōti, kākiti tomatini ōti apisapanika, iuasaaki kikatatikipeka. ⁴³ Iuasaaki Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, sari Piratomoni. Iua Xosee Xoteo auīte apanakinikata. Ikinimane paxitari iua. Iua apaka iātapari Teoso ikinimane auīte ininiua ōti apokini. Itaparaxinireritika Piratomoni isa, amanaā itxari Xesosi ĩto. ⁴⁴ Ininiā Pirato ākixinireē:

—Atauako patimari Xesosi ipinini? —itxa.

Ininiã ipĩkapiretari sotatoakori auĩte. Iua apokasaaki Pirato pimaãri:

—Atauako Xesosi ipĩpeka? —itxa.

⁴⁵ Ininiã iua:

—Ari, ipinapitipeka —itxari.

Ininiã Pirato:

—Panikaikari iĩto —itxari Xoseemoni.

⁴⁶ Iuasaaki Xosee amotari mākaxi mata erekari, arinio inakori. Eereka imakatzakari Xesosi iĩto. Iapirikari iĩto mākaxi mataã, anika itxari akauari irikomoni. Kai kisakakori ãki ieretakari Xesosi iĩto. Eereka kai mitapoari ikatika, tota itxari iriko. ⁴⁷ Ipi Maria itikanãtari Xesosi iĩto takikoãtaã, Maria Matarenama, Maria, Xesosi inakori inoroma pakini.

16

Xesosi Iuaĩkana Auãki Inini

(Mateo 28.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoão 20.1-10)

¹ Tomatiko õti xipoka atoko mapiãnikata, ipi ãto pakini sito amotaro kamariãro, Xesosi iĩto ikamamaritinina iĩkapani, Maria Matarenama, Saromeema, Maria Txiako inoroma pakini. ² Katimatinĩkata, tomĩkosaaki, iĩkanõkapanika, atokaxi pokĩkasaaki, ninoa sari akauarimoni. ³ Kimaporiã isikasaakina, isãkirauãpotana:

—Kipa makatzakinua kai auĩte iriko tore? —itxaãpotana.

Amaripokori iua kai. ⁴ Iuaã apokasaakina, atamatarina. Kai makatzakapeẽkaika. ⁵ Ininiã iĩroãna iriko ãki. Atamatarina ãtokori topãkanãta iikikomoni. Imãka iĩtanori, kasarori. Ininiã ninoa tikoka.

⁶ Ininiã iua:

—!Hĩtikokape. Hĩte nitanãtari Xesosi Nasareekiri, aamina ipiriãmitakari nopini tokakitakori. Õkitikapekaua iua. !Auaika uai. Hãtamata. Mitxi itakarina iĩto uai. ⁷ Hĩsipeka. Hĩsãpiretari Petro, apanakini Xesosi moianariakori pakini: “Xesosi sapanikako hĩte apisa Kãrirẽiamoni. Iuaã hĩte aõkitari iua, kotxi ipinaka apisapanika isãpiretapekari ikara hĩtemoni,” —itxana ninoa.

⁸ Itimaritikana ninoa pokĩka. Imitekana. Ikiinanakana, ipĩkarena xika. !Isãpiretarina apanakini, kotxi ipĩkaruatana.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni

(Mateo 28.9-10; Xoão 20.11-18)

⁹ Xesosi õkitikasaakiua ipinaka atoko iĩkanõkapanika semana potarikini õti, tomĩkosaaki, oerekaua merepitipanika Maria Matarenamoni. Mitxi ipe Xesosi aõkitakasaakiro oa Maria, omitikari maerekani matamatakoni setxi pakini oa iĩtoã auakani. ¹⁰ Xesosi õkitikasaakiua, iua oaõkitaka atoko, osari merepanika Xesosi moianariakorimoni. Iuasaaki iteene imatiniuatana. Itxiapanãtana. Osãpiretana ninoa:

¹¹ —Xesosi iuaĩkana auãki itxapeka. Nota aõkitari iua —otxana.

Txamari ninoa kona auikari osãkire.

Xesosi Oerekaua Ipi Imoianariakorimoni

(Arókasi 24.13-35)

¹² Eereka iuaka oerekaua ipi imoianariakorimoni, kimaporiã isikasaakina aapokotxi mauakaniãtaã. Iuasaaki itoõ ipinipo itxa.

¹³ Eereka ninoa kanapiriã. Isãpiretana apanakini imoianariakori, txamari !auikarina isãkirena.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni
(Mateo 28.16-20; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23)

¹⁴ Eereka Xesosi oerekaua õsi imoianariakorimoni inipokotakasaakina. Xesosi õtākikana:

—Kinirepa hīte ! auikatari nota iuaīkana auāki ninini? Kinirepa ! hāuikatari nota aōkitakani sākire? !Kaiokakarekii —itxa.

¹⁵ Iposo atoko Xesosi txana:

—Ikini itixiti hīsako. Hīsāpiretariko Teoso iokanapirena erekari ikini-manemoni. ¹⁶ Teoso sākire auīākari patxisatakori, iuarako sari Teoso tixinemoni. Teoso sākire mauikakati, Teoso misiritapikariko. ¹⁷ Teoso sikaposotiiretanako isākire auīākani, ininiā apanakini imarotari Teosokara sikari iposotiire ninoamoni. Ia atoko Teoso sikaposotiiretana. Omitikarina maerekani matamatakoni nota uākaā. Isākirauatana imimaro-takinitina sākiretxitiā. ¹⁸ Imaīkiniārina imini, !ipinana. Iātiniārina ikianari, ! amianatana. ! Ipinana. Itakauakotaua amianatakani nopini, ininiā amianatakani makananitaāka —itxa Xesosi sākire.

Xesosi Anikaāka Teoso Tixinemoni
(Arókasi 24.50-53; Átosi 1.6-11)

¹⁹ Imoianariakori imisākiretanapaka atoko, Xesosi anikaāka Teoso tixinemoni. Iuaā iua topāka Teoso kikomoni. ²⁰ Xesosi moianariakori eereka isipekana, Teoso sākire ikini aapokotxiti auakani isāpiretinina īkapani. Apiananiri moianatana. Apiananiri sikaposotiiretana ninoa, ininiā apanakini imarotari ninoa sāpiretakiti atāo inini. Ameē.

ARÓKASI

Arókasi Iőkatsopata Teópiro Inakorimoni

¹ Nota Arókasi iőkatsopata pite Teópiromoni. Iteene nipaxitai. Käkiti ito iőkatsopatapekari ikinipoko Xesosi kamakiti Xoteoakori sauaki auakasaaki. ² Ninoa, nota pakini imarotari ikinipoko Xesosi kamakiti, kotxi Xesosi kamakiti atamatakani, isäkire oerekakani, säpiretapekaua ate. ³ Nota apaka apaiäökapekari ikinipoko Xesosi säkire, ikamakiti pakini. Ininiä nota apokaerekatari ikinipoko Xesosi pirena niőkatsopatini pite Teópiromoni. Merepitipanika ikamakiti nisäpiretai. Ininiä eereka ikamakiti nisäpiretai. Ininiä eereka ikamakiti nisäpiretai, nitxaäpotako. ⁴ Koerekarerini oerekapekai Xesosi pirena, ininiä uatxa pimarotari ninoa oerekakiti atão inini.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini Säpiretiko

⁵ Erotxi inakori Xoteoakori auíte inakasaakia Xotéia tōpa, iusaaki auanāta sasetotxi Sakaria inakori. Sakaria auíte, apanakini sasetotxiakori auíte apaka, Apia inakori. Sakaria tanoro ouāka Isapeo otxaua. Oīri, oātokiri, oātokiri iri imakinikana sasetotxi itxauana. Oātokiri kitxakapirīkari Moisesi itari Arão inakori. Iua apaka sasetotxi itxaua. ⁶ Teoso nirekaākitinanira ikamana Sakaria, Isapeo pakini. Ninoa kamari ikinipoko iua paniätakiti, Apiananiri paniätakiti. Atão inakarinoka ikamana. !Ikerokarina ikamakitina. ⁷ Txamari !keenena. Isapeo !oposotari kamixi onini. Iusaaki ikiomaneēpekana.

⁸ Äti öti Sakaria, apanakini sasetotxiakorikata, parīkauanāta Teoso misäkiretiko aikoti äki. Iusaaki ninoatene iuaä parīkauata. ⁹ Sasetotxiakori itotari sasetotxi imereinina Apiananiri misäkiretiko aikoti ĩroini kamariäro arikini ĩkapani, ininiä iusaaki ninoa mereēri Sakaria. Ininiä iua ĩroä. ¹⁰ Sakaria aiko äki kamariäro arikanātakasaaki, mapara kākiti apotiitakaniua misäkiretari Teoso.

¹¹ Iusaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri tokiä Sakariamoni kamariäro arikikoätaä takote. ¹² Sakaria atamatakasaakiri, itikoākata, pīkarauata itxa. ¹³ Teoso nitiri misäkiretari iua:

—Sakaria, kona pipīkarauatape. Teoso sikapitikaiko pamanaäkiti. Ininiä pītanoro Isapeo keenepitkaroko. Pitakauākatariko pamarite Xoão. ¹⁴ Iua auakasaaki ikamapoxokonitaiko pite, itori kākiti apaka. ¹⁵ Apiananirimoni apiari itxauako iua Xoão. Kona Xoão iätapaniroko kapoäro. Erekar Matamatakoti auariko iua äkixinireē. Inoro irokota äkipanika auakasaaki, Erekar Matamatakoti auako iua äkixinireē. ¹⁶ Iua Xoão anikanako itomaneri kākiti Isaeo auakani Teosomoni. Apiananirimoni iua anikana. Ininiä iuaĭkana ninoa kanapiriä iTeosonemonina, isäkire auikinina ĩkapani. ¹⁷ Xoão apokako Apiananiri apokini apisapanika. Erekar Matamatakoti sikataparatarari Eríasi kitxakapirīka. Iuatxikana Erekar Matamatakoti sikataparatariko Xoão. Ikara atoko ininiä, iua oerekariko irītxi iuaĭkana amaritena itiretinina ĩkapani. Iua Xoão oerekariko kākiti Teoso paniätakiti makamakani, imaerekanina itapaninina, erekarinoka ikaminina ĩkapani. Paimatirenako ninoa iusaakiko. Iua Xoão oerekariko kākiti iposope ininina Apiananiri apokini apisapanika —itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

18 Ininiã Sakaria pimaãri:

—Kiãtokopa nitxa uatxa keenepeka ninini, kotxi nota, nĩtanoro apaka kiomaneẽpeka —itxa.

19 Teoso nitiri apakapapireta:

—Niuãka Kapiriego. Nota auari Teosokata ipaniãtakiti nikamini ìkapani. Teoso iokanatanano pitemoni pite nimisãkiretini ìkapani, ia erekari pirena niminapiretini ìkapani. 20 Txamari na pauikari nisãpiretakiti. Ia xika ! kasãkireikaiko, kotxi nisãpiretakiti atãopitika. Teoso sikaenetakiti apokapitikako. Apokasaaki, pimarotariko nisãkire atão ininiua. Iuasaakiikarako piposotari pisãkirauatini —itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

21 Iuasaaki kãkiti mapara auakani iãtapanãtari Sakaria.

—Kiripa ikamanãta Sakaria aiko ãki? !Katimari —itxanãtana.

22 Ipokĩkasaaki !kasãkireikari. Ninoa kãkiti imarotari Teoso misãkiretiniri iua aiko ãki itaponeẽ, kotxi !kasãkireikari. Iuakoãnokara imisãkiretana ninoa.

23 Mapaõti iparĩka xipoka atoko aapokomoni isipeka. 24 Eereka Isapeo kamixipeka otxa. Onapari ipi ipi ãti pakini kasiriti oaãpoko. !Osari ãtiãtaã.

25 —Apiananiri sikano namarite. Erekari ikaminano notamoni. Uatxa !nipẽtauataika kãkiti apisatoõ. Keenepekano —otxa.

Kapiriego Iokanataãka Mariamoni

26 Isapeo seisi pakini kasiriti kamixi onakasaaki Teoso iokanatari initiri iaxitikiri Kapiriego Nasaree sitatxitimoni, Kariréia tõpamoni. 27 Iuaã iokanatari iua ãtokoromoni Maria inakoromoni. Oa kona sirĩkapanika kikikata. Osãpiretapekari ãtokori Xosee inakori iuakata oĩtaniriuatini ìkapani. Xosee atokiri kitxakapirĩka Xoteoakori auĩte Tavii inakori.

28 Teoso nitiri apokasaaki oamoni, akiritaro Maria:

—Ereẽkai. Apiananiri pitekata aua. Iua mereẽi pite. Itoro sitoakoro ikini itixiti aua, iuaritika pitenanirako Teoso sika iteene erekari —itxaro oa.

29 Maria pĩkarauata Teoso nitiri sãkire okenakotakasaaki.

—Kinirepa ikara atoko itxa sãkireta? —otxa oãkixinireẽ.

30 Teoso nitiri txaro:

—!Pipĩkarauatape, Maria. Teoso apokaerekatai pite. 31 Pimixiuatako, keene pitxako. Pitakauãkatariko pamarite Xesosi. 32 Iua Apiatakari itxauako. Apiananiri ãkiri akiritaãkako. Teoso Apiananiri kamariko iua auĩtetxi ininiãua. Kitxakapirĩka Xoteoakori auĩte Taviini. Taviini auĩtetxi ininiua atokokana, Teoso txĩkitakariko Xesosi Xoteoakori auĩte ininiua. 33 ãtipirika Xoteoakori auĩte, Xakooni apiko mekaniriakori auĩte, itxauako. Iua auĩtetxi ininiua lixipoka —itxaro oa.

34 Ininiã oa:

—Kiãtokopa nitxa kikikata masirĩkatokano, keenepe ninini? —otxa.

35 Teoso nitiri apakapapiretaro:

—Erekari Matamatakoti apokako pãkixinireẽ. Apiananiri posotiire ãkitaiko pite, ininiã amarini auakari Teoso ãkiri akiritaãkako.

36 Pinoromane Isapeo kiomãtxipe, iuaritika kamixiro oa. Kãkiti sãkirema: “!Oposotaikari kamixi onini” iuaritika seisi pakini kasiritipe kamixi onini. 37 Kotxi Teoso posotari ikinipoko ikamini —itxaro oa.

38 —Nikamapitikariko Apiananiri nirekaãkiti. Pisãpiretakiti iaõka ninirekapitika —otxa Maria.

Iuasaakipeka Teoso nitiri sipeka.

Maria Isapeomoni Motikini

³⁹ Mapaōti napa atoko Maria katimariā sari oxiratarimoni, Xotéia tōpamoni. Iuaā osari sitatximoni. ⁴⁰ Oïroā Sakaria aapoko. Oākiritaro Isapeo:

—Ereēkai —otxa.

⁴¹ Isapeo kenakotakasaakiri Maria akiritiniro oa, iusaaki amarini otikakoākiri oākika. Iusaakipeka Erekarī Matamatakoti itapararitika apoka Isapeo ākixinireē. ⁴² Iusaaki otapararitika otxaro Maria:

—Kaiāopokoro sito itixi auakani, iuaritika pitenokara Teoso sika apia erekari. Apaka Teoso sikariko erekari pamaritemoni. ⁴³ Erekarī Teoso kaminano nota, kotxi niaūte inoro motikaētano. Kinirepa ia erekari Teoso kaminano, kotxi nota minakato nitxaua. ⁴⁴ Nikenakotakasaakiri “Ereēkai” pininino, namarite nitikakoākiri oākika, ipoxokoniuatiniā. ⁴⁵ Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi pite auikari isākire. Pite auikari isikaenetakiti atāo isikinii —otxa Isapeo Mariamoni.

Maria Xikaretakiti

⁴⁶ Maria txari:

“Erekapitikari Apiananiri notamonikari.

⁴⁷ Nipoxokoniuata, kotxi Teoso nimaerekani makatxaākari itxaua.

⁴⁸ Nipoxokoniuata, kotxi ixinikano nota. Initero poiāoro nitxaua.

Īkorakanani eereka auakani kākiti txanoko: ‘Teoso kamapoxokonitaro, erekari isikiniro,’ txanoko nota.

⁴⁹ Nipoxokoniuata, kotxi Teoso Apiananiri kaminano posotiiretxi. Maerekati !auari iuamoni.

⁵⁰ Iua amonīkari kākiti iua paxitakani, kitxakapirīkarini, Īkorakanani auakani, eereka auakani apaka iamoniāka.

⁵¹ Pataparari iua, ininiā ikamari posotiiretxi. Teoso txīkitakana kākiti iuikakaniua minakani ininiāuana, kotxi ākixinireē iuikauana.

⁵² Teoso makatxakapekari auītetxi pataparari inakaniua. Eereka auītetxi !itxauka ninoā. Kākiti poiāorini inakaniua Teoso kamari auītetxi ininiāuana.

⁵³ Isikakienatari natxitakani. Iokanatarī katxineiroteri sini. Kona xatiki isikari iuamoni.

⁵⁴ Imoianatapekana Xoteoakori, iua ĩkapani parīkauatakani. !Imaxinīkaretari iamoniākinina ninoā.

⁵⁵ Kitxakapirīka Teoso xinikari Apraāoni iamoniākini. Apaka iua tikini auakani ātipirika iamoniāka, kotxi: ‘Nimoianataiko hīte,’ itxa anirimanemoni kitxakapirīkarinimoni,”

otxa Maria.

⁵⁶ Okaikota ipi, āti pakini kasiriti Isapeokata. Eereka oaāpokomoni kanapiriā otxa Maria.

Xoāo Kapatxisareri Iponaniini

⁵⁷ Amarini auini ōti apopeka. Isapeo auākitakari amarini kiki.

⁵⁸ Oaāpoko takote auakani, onirimane pakini kenakotari erekari Teoso kaminaro oa, ininiā ninoā, Isapeo pakini poxokopeka itxana ninoā.

⁵⁹ Oito ōtisaaki, onirimane motika oamoni, Teoso takaōtxikare amarini-moni itakinina ĩkapani. Inirekarina iuāka Sakaria itakauākatinirina, kotxi iri uākatxikana ninoā nireka itakauākatinirina. ⁶⁰ Txamari inoro:

—Kona Sakariani iuāka. Xoāorako akiritaākako —otxa.

⁶¹ Ininiā ninoā txaro:

—Pinirimane ātika kona Xoāo txa uākataua.

62 Ninoa pimaári amarini iri Sakaria iuakoána amarini uáka inirekaákiti. 63 Ininiá Sakaria amanaári iókatsopatiko. Iókatari: “Imi uáka Xoáo.” Ininiá ikinimane tsoríkaáta. 64 Iuasaakipeka Teoso sikaposotiiretari isákirauatini:

—Peerekari Teoso —itxa Sakaria.

65 Kákiti iua aapoko takote auakani pīkarauata. Teoso posotiire ipīkana. Ikara inakariene Sakaria, Xoáo pakini pirena iaripireta oxiratari Xotéia tōpa, ininiá kákiti iuaátaá sápirenauanáta ikara pirena. 66 Kákiti ikara inakariene kenakotakani tsoríkaáta:

—Kanatokopa inakaripa itxatapaniua ia amarini? —itxana.

Ikinimane imarotari Apiananiri nīkatiniri iua amarini.

Sakaria Xikaretakiti

67 Iuasaaki Erekarí Matamatakoti sikaposotiiretari Xoáo iri Sakaria, ininiá Sakaria sápiretari Teoso sákiire:

68 “Peerekari Apiananiri aTeosone, ikinimane Xoteoakori Teosone, kotxi iua apoka inakitiakorimoni imaktxakinina íkapani, imap-inakanana íkapani.

69 Teoso iokanatari kákiti maerekani maktxakakari kaposotiireri atemoni. Teoso nitiri Taviini mekanirira iua.

70 Kitxakapiríka Teoso sákiire sápiretakani erekarini sápiretari ikara Teoso sákiire.

71 Teoso txari: ‘Nimakatxakaiko híte himokaiakari mokakanii tīkane, homanatakini mokakanii tīkane.’

72 Isápiretari aátokiriakorini kitxakapiríkarini:

‘Niamoníkai. Nikamariko nikamaenetakiti híte íkapani,’ itxa ninoamoni. Ikara Teoso kamaenetakiti erekarí.

73 Kitxakapiríka Teoso txari aátokiri Apraáoni: ‘Kona nimaxiníketari nisíkaenetakiti.

74 Nimaktxakapitikaiko híte himokaiakari mokakanii tīkane, ininiá híparíkauata nota íkapani mapíketika.

75 Ininiá híte auini erekarí. Kona híkamari maerekati háuapanika hinakasaaki,’ Teoso txari Apraáoni.

76 Pitepekana namarite Xoáo, Teoso sákiire sápiretakari pitxauako. Teoso Apiananiri iaxitiki sákiire sápiretakari pitxauako. Pite sari Apiananiri apisa. Ikinika pimaiamatako iua apokini apisa, ikinika iposope inini íkapani.

77 Pisápiretariko kákiti Teoso nakitiakori, Teoso maktxakiniri maerekanitxi kákiti kamakiti. Ininiá ninoa imarotariko ikara.

78 Katiraókiri aTeosone. Kaamoníkareri iua. Ininiá iua tixinekiri apokako atemoni. Atokatxi pokíkini atoko itxako. Iuasaaki ipiá lauaika, kotxi iua maktxakari amaerekani.

79 Ininiá iua iopinikari kákiti xinire, ipinini pīkakani xinire. Ipiá auakani atoko ninoa. Ininiá iua iopinikari axinire Teoso kimapore aimarotini íkapani, aáuiini ereka inini íkapani.”

Itxa Sakaria xíkare.

80 Iua amarini aneé. Teoso sákiire iaóka ikamapika. Teoso sákiire Xoteoakorimoni imasápiretakani apisapanika áparaá makipakaniátaá aua Xoáo.

2

Xesosi Iponaniini Pirena
(Mateo 1.1-25)

¹ Iuasaaki Homanoakori auíte Sesa Akósito inakori. Iua paniātana iniritiakori iaōtiniri ikininape kākiti iua auítetxi ininiātaāua tōpa auakani, ikini aapokotxitikini uāka imakatzakini ĩkapani. ² Mitxi Sesa Akósito ! ikamapanikari kākiti iaōtiko. Iuasaaki Síria tixini auakani auíte Sirénio inakori. ³ Iuasaaki ikinimane sari sitatximoni iponaniiniātaāna. Iuaā isikarina iuākana.

⁴ Ininiā Xosee apaka sari iuāka isikini ĩkapani. Ininiā ipotorika Nasaree sitatxiti Kariréia tōpa. Xotéia tōpamoni isa, Pereē sitatxitimoni. Iuaā isa, kotxi iuaā auítetxi Taviini kitxakapirĩka aua. Taviini nirimane itxaua Xosee. ⁵ Isa Mariakata. Ītanoro tũkane oa. Iuasaaki ! itakapanikaro. Kamixipeka otxa iuasaaki. ⁶ Pereē apoka itxana. Iuaā auakasaakina, aua itxa amarini. ⁷ Oāuākitakari merepitipanika oimi kiki. Ininiā mākatxi mataā oiapirikari, pirātxi nipokotini tiitxitiā taka otxari amarini, kotxi kākiti imakanakiniātaā imakinika xāpokapeka, ininiā ninoa auanāta pirātxi auiniātaā.

Soti Auíte Piratakani Pirena

⁸ Iuaātaā Pereē sitatxiti mapotōkire ĩkanōka kikiakori soti auíte piratakani nĩkanātari ipiraakorina. ⁹ Iuasaaki katimaritika Apiananiri nitiri iaxitikiri tokiā ninoamoni. Iuasaaki Apiananiri iotximere iopinikari ninoa auiniātaā, ininiā imarotarina Teoso apokini iuaātaā. Ininiā iteene ipĩkarauatana ninoa. ¹⁰ Ininiā Teoso nitiri txana ninoa:

—!Hĩpĩkarauatape. Nota minapiretari erekari pirena ikinimane kākiti enenĩkini ĩkapani, ¹¹ kotxi ia ōti kākiti maerekani makatxaākari iponaniāpeka Taviini auini sitatxitiā. Iua Teoso mereēkiti. Apiananiri iua. ¹² Himarotariko nisākire atāo inini, kotxi hāpokariko ia amarini mākatxi mataā iapirikiko pirātxi nikini tiitxitiā —Teoso nitiri txana ninoa.

¹³ Iuasaakipeka itomaneri Teoso nitiriakori iaxitikini tokiā iuaātaā. Ninoa xikarauata Teoso ĩkapani. ¹⁴ Ixikaretarina:

—Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Iua kamaerekaxiniretari kākiti iua apokaerekatakini —itxana ixikarena.

¹⁵ Teoso nitiriakori kanapiriā itxana Teoso tixinemoni. Iuasaaki ninoa pirātxi nĩkatakani misākiretakakaua:

—Masa Pereēmoni. Maātamatari ikara Apiananiri sāpiretakiti —itxana.

¹⁶ Ininiā katimaritika isana Pereēmoni. Iuaā apokasaakina, initarina amarini. Apokana Xosee, Maria pakini. Ininiā atamatarina amarini pirātxi nikini tiitxitiā. ¹⁷ Ikara atamataākana atoko, isāpirenātarina Teoso nitiri sāpiretakiti amarini pirena ikinimanemoni. ¹⁸ Kākiti kenakotakasaakiri soti auíte nĩkatakani sāpiretakiti, ikinimane tsorĩkaāta iuasaaki. ¹⁹ Maria kenakotakasaakiri soti auíte nĩkatakani sāpiretakiti, oa ākixinireē onĩkatari ikara ene. !Omaxinĩkaretari ninoa sāpiretakiti. Oxinĩkapikari. ²⁰ Eereka pirātxi nĩkatakani kanapiriā ipiraakori auinimoni. Imisākiretakakana:

—Peerekari Teoso. Apiananiri iua, kotxi erekapitikari aĩtikakiti. Erekapitikari initiri iaxitikiri sāpiretakiti. Isāpiretakiti atāopitika, kotxi aātamatari isāpiretakiti iaōka —itxanātana ninoa soti auíte nĩkatakani.

Xesosi Takauākatiko

²¹ Xesosi oito ōti auakasaaki, inirimane kamari Teoso takaōtxikare iĩtoā. Iuasaaki inirimane takauākatari Xesosi, kotxi iua iaōka Teoso nitiri iaxitikiri sāpiretapekaro Maria oa kamixi oinini apisapanika.

Xesosi Anikiko Teoso Misākiretiko Aikotimoni

²² Moisesini ketotiniri manapi Xosee, Maria pakini kamari Moisesini paniätakiti iaõka amarini auakasaaki, Xosee, Maria pakini maerekani Teoso makatxakini ìkapani. Ikara xipoka atoko anikarina Xesosi Xerosareë sitatxitimoni Apiananirimoni isikinirina ìkapani, ²³ kotxi Apiananiri paniätakiti iõkatsopatakori txari:

Merepitipanika iponaniäkari sikaäkako Teosomoni, kotxi Teoso nakiti iua.

²⁴ Apaka Apiananiri paniätakiti iõkatsopatakori txari:

Amarini iponaniäkasaaki, ipi kamoã pisika Teosomoni. Iminakaniã, ipi kamoã äkiri pisika Teosomoni, itxa Teoso. Ininiã Xosee, Maria pakini sari Xerosareë kamoã isikinina ìkapani.

²⁵ Iuasaaki kiki Simião inakori aua Xerosareë. Iua erekari kamakari. Ikinipoko Teoso paniätakiti ikama. Erekari Matamatakoti auari äkixinireë. Äkixinireë iätapanätapikari Teoso Mereëkiti apokini, kotxi Isaeo auakani maerekani makatxaäkari itxaua. ²⁶ Erekari Matamatakoti säpiretapekari iua: “Pipinini apisa paõkitapanikariko Apiananiri Mereëkiti,” itxari Simião. ²⁷ Erekari Matamatakoti sikanireõtari Simião aiko Teoso misäkiretiko aikoti ìroini. Iuasaaki Xosee, Maria pakini ìroã iuaãtaã, Apiananirimoni Xesosi isikinina ìkapani, Teoso paniätakiti ikaminina ìkapani. ²⁸ Iuasaakipeka Simião apakapari Xesosi:

—Peerekari Teoso. ²⁹ Niauïte Apiananiri, uatxa apokapeka ia amarini pisikaenetakiti. Nota pite ìkapani parìkauatakarino. Uatxa nivosotari nipinini erekaxinirepeka ninini, ³⁰ kotxi nota atamatari ia amarini piokanatakiti atemoni, amaerekani imakatzakini ìkapani, amapinakani ìkapani. ³¹ Pite iokanatapekari ia ìkorapokoriti ikini itixiti auakani maerekani imakatzakini ìkapani. ³² Ia amarini tirikapi atoko, kotxi iopinikariko pikimapore, pisäkire Xoteo minakanuia imarotini ìkapani. Ia amarini tirikapi apiatakari atoko Xoteoakorimoni pinakitiakorimoni, kotxi oerekai pite ninoamoni —itxa Simião säkire Teosomoni.

³³ Xosee, Xesosi inoro apaka tsorìkaänãta ikara Simião säkire ikenakotakasaakina. ³⁴ Simião amanaãri Teoso ikinipoko erekari ninoamoni isikini ìkapani. Eereka imisäkiretaro Maria, Xesosi inoro:

—Teoso mereëri ia amarini Xoteoakorimoni iokanatiniri ìkapani. Ia apakapakari Teoso apakapa apaka. Ia mapakapakati Teoso !apakapari. Imisiritaäkako. Ia amarini oerekari Teoso kãkitimoni, txamari itori kãkiti !auikari isäkire. ³⁵ Ikara atoko ininiã, itori kãkiti xiniäkiti kipatakori äkixinireë, imarotaäkako. Pitepekana pite matinaniuatako. Pãkipa iouata iorotini tsii atoko itxako —itxa Simião säkire Mariamoni.

³⁶ Iuasaaki oãua sito Teoso säkire säpiretakaro Ana inakoro. Panoëo äkero oa. Oãtokiri kitxakapirìka Asee inakori. Iuasaaki kiomãtxipekaro oa. Oãua setxi ano õtanirikata. Eereka ipïpe. ³⁷ !Oïtaniriuataika. Oitëta koatrokanaanipeka oãuini. Oa auapika Teoso misäkiretiko aikoti äki. Iuaã ikini õti, ikini ìkanõkati pakini omisäkiretapikari Teoso. Itokata otakanapari onipokotini Teoso omisäkiretini ìkapani. ³⁸ Xosee, Maria pakini Simião misäkiretaka atoko Ana apoka. Omisäkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia amarini pimereëkiti kãkiti iätapakiti piokanatinini atemoni —otxa.

Eereka osäpirenauata Xesosi apokini pïrena Xerosareë auakanimoni kãkiti maerekani makatxaäkari iätapakanimoni.

Nasaree Sitatxitimoni Ikanapiriinina

³⁹ Xosee, Maria pakini Apiananiri paniātakiti iōkatsopatakori imakinika ikamaākana atoko, kanapiriā itxana Kariréia tōpamoni. Iuaā isana aapokomonina Nasaree sitatxitiā. ⁴⁰ Iua amarini aneē. Itapara auaāpotari. Kimaroreri itxaua. Teoso iteene tiretari iua Xesosi.

Xesosi Misākirenātari Koerekarerini

⁴¹ Ikinikanani Xosee, Maria pakini sari Páskoa kiiniritimoni Xerosareē sitatxitimoni. ⁴² Xesosi tosi anopeka inakasaaki, isana Xerosareē auakari kiiniritimoni mitxi isanātinina atokokana. ⁴³ Kiiniri xipoka atoko Xosee, Maria pakini potorika aapokomonina isinina ĩkapani. Iuasaaki Xesosi kaikota Xerosareē. Txamari ninoa !imarotari ikaikotini. ⁴⁴ Ninoa uākatamari apanakini inirimanekata isini. Ikara atoko ininiā, ikimaporitana āti ōtipeka. Mapiānikata ipixinipokoriti initamarina inirimanemoni, aōkimaneremoni. !Apokarina. ⁴⁵ Ininiā ikanapiriāna Xerosareēmoni iuaĩkana initinirina ĩkapani. ⁴⁶ Ipi, āti pakini ōti initapiimarina. !Apokarina Xesosi. Eereka apokarina Teoso misākiretiko aikoti āki. Moisesi sākire oerekakanikata iitopākanāta. Xesosi kenakonātari ninoa sākire. Apaka ipimarauata. ⁴⁷ Ninoa Xesosi sākire kenakotakani tsorĩkaānāta, kotxi paimatireri iua. ⁴⁸ Xosee, Maria pakini apokasaakiri iua, kona imarotarina Xesosi parĩka. Inoro txari:

—Namarite, kinirepa pimisiritaua ate? Piri, nota pakini pikamaxirexiniretaua ate. Anitapiimai. Kona aāpokai —otxari Xesosi.

⁴⁹ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa hinitanātano? Kona himarotatari uai niri aapoko ninirekari nauini, ipaniātakiti nikamini ĩkapani —itxa.

⁵⁰ Txamari ninoa !imarotari Xesosi sākire.

⁵¹ Ikara atoko ininiā, Xesosi kanapiriā ninoakata Nasaree sitatxitimoni. Ikinika Xosee, Maria pakini sākire ikĩpita. Inoro xinikapikari Xesosi sākire oākixinireē. Opotxitari oxinikiniri Xesosi sākire. ⁵² Xesosi aneē. Imatire apaka aneē. Teoso apokaerekatari Xesosi. Kākiti apaka apokaerekatari Xesosi.

3

Xoāo Kapatxisareri Sāpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Xoāo 1.19-28)

¹ Homa sitatxitiā Homanoakori auĭte Txipério inakori iua. Kĭsi anokananipeka iua auĭtetxi ininiua iuasaaki. Iuasaaki Xotéia tōpa auakani auĭte Pōsio Pirato inakori. Kariréia tōpa auakani auĭte Erotxi inakori. Erotxi itari Piripi inakori. Itoreia tixini auakani auĭte, Takonitxi tixini auakani auĭte apaka itxaua Piripi. Iuasaaki Apireni auakani auĭte Arisánia inakori. ² Iuasaaki Anasi inakori, Kaipasi inakori pakini sasetotxi auĭteakori apiatakani itxauana ninoa. Iuasaaki Teoso sāpiretari isākire Xoāomoni Sakaria ākirimoni, āparaā makĩpakaniātaā auakasaaki. ³ Ininiā Xoāo sari ikininape kākitimoni, uini Xotāo takote auakanimoni. Isāpiretari Teoso sākire:

—Hĭtakanapariko himaerekani. Eereka patxisata hinaākako. Ikara atoko hininiā, Teoso makatxakinii himaerekani —itxanāta Xoāo ikininape kākitimoni.

⁴ Kitxakapirĩka Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori iōkatsopatari:

Auako kiki āparaā makipakaniātaā. Isāpirenauatako. Itxariko: “Hōeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itīkaāpo erekari hīkamako iua napini ĩkapani.

⁵ Kipatxiā ixāpokakaākako ikini isuana. Ixirata miriī oerekataākako. Kimapori ikitokare oerekataākako. Kimapori pakota totaākako.

⁶ Ikinimane kākiti itixi auakani imarotariko Teoso makatxakiniri kākiti maerekani imapinakani ĩkapani,” itxanāta.

Ikara atoko itxa Isaía iōkatsopatakiti Xoāo pirena. Kimapori kākiti oerekatini atokokana, auñteti apokini apisa, iua atokokana Xoāo nirekari kākiti iposope inini Apiananiri apokini apisa, imaerekanina itakanapinina ĩkapani.

⁷ Itomaneri kākiti sari Xoāomoni ipatxisatikona ĩkapani. Ininiā Xoāo:

—Imini katsiiri anaakorirai hīte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini !auari. Hinirekari hīpatxisatiko, txamari !hinirekari hītakanapiniri himaerekani. ⁸ Hinirekiniāri himaerekani hītakanapini, ininiā hīkamariko erekari. Ikara atoko ininiā, hōerekari Teoso atāo hītakanapiniri himaerekani. Hākixiniremoni !hīxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraāoni txaua,” !hītxapeko. Ari, nota sāpiretai hīte, Teoso nirekiniāri, iposotari ia kai soroā Apraāoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraāoni posotari anikinii Teosomoni. ⁹ Aamina maereka iriti atoko hītxa. Teoso iposopeka hīte ixipokini. Kākiti auari ikitaite kauanari aamina maereka iriti itokini ĩkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaākako. Xaminaā oka inaākanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiā Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tīkane. Iua atokokana ininiā, Teoso aiamaapeka hīte ixipokini ĩkapani — itxa Xoāo ninoamoni.

¹⁰ —Ikara atoko ininiā, kipa akama Teoso mamisiritakaniua ĩkapani? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xoāo apakapapireta:

—Pimāka kauanata ipi auiniāi, āti pisika mākaxi kauanata mauakinitimoni. Nipokori auiniāi, pisikari nipokori mauakinitimoni —itxa Xoāo sākire.

¹² Kikiākini, txineiro apakapakani Homano auñte nitiriakori, apoka apaka ipatxisatikona ĩkapani.

—Koerekareri, atepékana, kipa ate kama Teoso mamisiritakaniua ĩkapani? —itxarina.

¹³ Ininiā Xoāo:

—Kākiti txineirote himakatzakakito, Homano auñte nireēkito iaōka himakatzakako. Apikomoni !himakatzakapero —itxana.

¹⁴ Ātikaka sotatoakori apaka pimaāri:

—Atepekana, kipa ate kama amaerekani atakanapini ĩkapani?

Ininiā Xoāo:

—! Himaīkapiri kākiti, itxineirote himixirikini ĩkapani. Kona āti maxikatīka !hāpoñtape. Hīpoxokoniuatako txineiro hāpakapakitoā hīparīka ĩki. !Hinirekapero apikomoni —itxa sotatoakorimoni.

¹⁵ Iuasaaki kākiti iāpapanātari Teoso mereēkiti apokini. Ininiā Xoāo sāpiretakiti ikenakotakasaakina, ākixinireēna ixinikarina:

—Xoāokani Teoso mereēkiti txataua atxīti? —itxanātana ixinikanātakitina.

¹⁶ Ininiā Xoāo:

—Āparaānokara nipatxisatai hīte. Nota tikini apoākari patxisataiko hīte Erekareri Matamatakotiā, xaminaā pakini. Apiatakari itxaua iua.

!Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatzakini ĩkapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka. Imakatzakari himaerekani, itxiko metao ãki auakari arikini atoko. ¹⁷ Katakarereri ãpokari ahoisi otãta imakatzakini ĩkapani. Otãta arikaãka. Oki nĩkataãka ikiena nĩkatikoãtaã. Iua atokokana Teoso nĩkatariko kãkiti erekarini. Maerekati kamakani arikaãkako xamina maxipoãkatiã.

¹⁸ Ikara atokora itxa Xoão sãpirena õtãkikinina kãkiti. Isãpiretari erekari pirena Teoso pirena kãkitimoni. ¹⁹ Æti õti Xoão pinitari Erotxi, Kariréia auakani auĩte:

—Pitakiniãro pitari Piripi ĩtanoro Erotxia inakoro, maerekati pikama. Apaka apikomoni maerekati pikamapitipo —itxa Xoão.

²⁰ Ininiã iuasaaki iuaĩkana Erotxi kamari maerekati, kotxi itakari Xoão kateia ãki isãkire imapokaerekatakani xika.

Xesosi Patxisatiko Pirena
(Mateo 3.13-17; Marko 1.9-11)

²¹ Xoão Erotxi maĩkini apisapanika ikinimane kãkiti ipatxisatakasaaki, Xesosi apaka patxisataãka. Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki Teosokata, iaxiti takaka. ²² Erekarini Matamatakoti katxaka Xesosi nopini. Kamoa katxakini atoko itxa ikatxakini. Iuasaaki ikenakotaãka iaxitikiri sãkire: —Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa.

Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Mateo 1.1-17)

²³ Iuasaaki Xesosi potorika iparĩkauatini Teoso ĩkapani. Trĩta anokana-nipeka itxaua iuasaaki Xesosi. Kãkiti uãkatari iua Xosee ãkiri ininiãua.

Xosee iri Erii.

²⁴ Erii iri Matatxi.

Matatxi iri Arevii.

Arevii iri Meokii.

Meokii iri Xanai.

Xanai iri Xosee.

²⁵ Xosee iri Matatxia.

Matatxia iri Amosi.

Amosi iri Naoõ.

Naoõ iri Esirii.

Esirii iri Nakai.

²⁶ Nakai iri Maatxi.

Maatxi iri Matatxia.

Matatxia iri Semei.

Semei iri Xosee.

Xosee iri Xota.

²⁷ Xota iri Xoanaã.

Xoanaã iri Hesa.

Hesa iri Soropapeo.

Soropapeo iri Saratxieo.

Saratxieo iri Nerii.

²⁸ Nerii iri Meokii.

Meokii iri Atxii.

Atxii iri Kosaã.

Kosaã iri Eomataã.

Eomataã iri Eri.

²⁹ Eri iri Xosoe.

Xosoe iri Eriesa.

Eriesa iri Xoriĩ.

Xoriĩ iri Matatxi.

Matatxi iri Arevii.
³⁰ Arevii iri Simião.
 Simião iri Xotaa.
 Xotaa iri Xosee.
 Xosee iri Xonaã.
 Xonaã iri Eriakiĩ.
³¹ Eriakiĩ iri Mereaa.
 Mereaa iri Mena.
 Mena iri Matata.
 Matata iri Nataã.
 Nataã iri Tavii.
³² Tavii iri Xesee.
 Xesee iri Opetxi.
 Opetxi iri Póasi.
 Póasi iri Sáomõ.
 Sáomõ iri Nasoõ.
³³ Nasoõ iri Aminatapi.
 Aminatapi iri Átximĩ.
 Átximĩ iri Anii.
 Anii iri Ésirõ.
 Ésirõ iri Péresi.
 Péresi iri Xotaa.
³⁴ Xotaa iri Xakoo.
 Xakoo iri Isaki.
 Isaki iri Apraão.
 Apraão iri Tera.
 Tera iri Nakoo.
³⁵ Nakoo iri Seroki.
 Seroki iri Hakaoo.
 Hakaoo iri Pareki.
 Pareki iri Epi.
 Epi iri Sara.
³⁶ Sara iri Kainaã.
 Kainaã iri Apaxatxi.
 Apaxatxi iri Seĩ.
 Seĩ iri Noee.
 Noee iri Arameki.
³⁷ Arameki iri Metosareẽ.
 Metosareẽ iri Enoki.
 Enoki iri Xaretxi.
 Xaretxi iri Marereo.
 Marereo iri Kainaã.
³⁸ Kainaã iri Enosi.
 Enosi iri Setxi.
 Setxi iri Adão.
 Adão iri Teoso. Imapotõkirepe.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Mateo 4.1-11; Marko 1.12-13)

¹ Xesosi ipatxisatiko atoko, Erekarı Matamatakoti iteene sikaposotiire-tari iua. Erekarı Matamatakoti txĩkitakari Xesosi uini Xotão itakanapini, ãparaã makipakaniãtaã isini ĩkapani. ² Iuaã koarẽta õti auakasaaki, Satanasi atamakaerekatari Xesosi. Koarẽta õti manipokotakatinoka itxa Xesosi. Ininiã natxinoka itxa Xesosi.

³ Ininiã Satanasi txari:

—Pite Teoso ākiri pitxaua, ininiā ia kai soro komiri pitxīkitaka —itxari Xesosi.

⁴ Ininiā Xesosi apakapapiretari:

—Kona, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kona komirinanini txīkitakari kākiti ātipirika auini tīkane. Ikinika Teoso sākirera txīkitakari kākiti ātipirika auini tīkane.

⁵ Ininiā iusaaki Satanasi anikari Xesosi ixirata nopinixiti. Iuaā pakoteri oerekiniri ikinimane tixine. ⁶ Ininiā Satanasi:

—Nota posotari nisikinii ikinimane auītetxiakori posotiire. Ikinipoko ninoa txineirote apaka niposotari nisikinii. Merepitipanika notamoni isikaāka ia posotiiretxi, ininiā nota sikari ninirekaākitimoni. ⁷ Ikara atoko ininiā, piteosonetiniāno, ia posotiiretxi nisikai pite —Satanasi txari Xesosi.

⁸ Ininiā Xesosi:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone. Iuanokara piteosoneta. Iua īkapaninokara pi-parīkauatako.

⁹ Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareēmoni, aiko Teoso misākiretiko nopinixiti. Itanoxiti paītanori. Pamonōkoniri. Iuaā itxari:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, ¹⁰ kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatina tīkane.

¹¹ Ninoa maīkai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini !auari. Kona kai soro karotari pikiti,

itxa Teoso sākire —Satanasi txari Xesosi.

¹² Ininiā Xesosi:

—Teoso sākire iōkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone, —itxari.

¹³ Iusaakipeka Satanasi atamakaerekatini Xesosi xipope. Ininiā itakanapari Xesosi āti ōti iuaīkana ikanapiriini iuamoni īkapani.

Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa

(Mateo 4.12-17; Marko 1.14-15)

¹⁴ Ikara inaāka atoko Xesosi kanapiriā Kariréia tōpa auakanimoni. Paposotiireri, kotxi Erekarī Matamatakoti auari iuakata. Iua pirena iaripireta ikini Kariréia tōpa auakanimoni. ¹⁵ Iua oerekarauata aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Ininiā ikinimane txari:

—Peerekari iua, kotxi erekapitikari iua sāpiretakiti —itxana.

Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sākire

(Mateo 13.53-58; Marko 6.1-6)

¹⁶ Eereka Xesosi sari Nasaree sitatxitimoni. Iuaā Xesosi aneē mitxi. Xoteo tomatini ōtisaaki Xesosi itotapekari aiko Xoteo apotiitiniātaāua isini. Ininiā iusaaki, Xoteo tomatini ōtisaaki isari iuaā. Iuaātaā itima Teoso sākire iōkatsopatakori atatsopatini īkapani. ¹⁷ Teoso sākire sāpiretakari Isaía iōkatsopatakiti tsopa isikaāka. Ininiā imatakireēri aātsopa. Ia Teoso sākire inita, atatsopata itxa:

¹⁸ —Erekari Matamatakoti notakata aua, ininiā Apiananiri mereēno nota matxineirotenimonikari erekari pirena nisāpiretini īkapani. Iokanatano kateia āki auakani nisikakini īkapani. Iokanatano mōsiārenimoni iuaīkana atamarauatinina īkapani. Iokanatano misiritakonimoni, ninoa misiritakani nixipokini īkapani.

19 Ipaniátano kákiti nisápiretini: “Íkorakanani Teoso apokaþeka kákiti maerekani imaktxakini íkapani, imapinakanina tíkane.” Ikara atatsopata Xesosi.

20 Aátsopa iapirikaáka atoko, sika itxari sasetotxi nitirimoni. Ikara inaáka atoko Xesosi topáka. Imakinika kákiti aiko Xoteo apotiitiniátaáua áki auakani, imakinikana atamatari Xesosi, isápiretakiti kiniráo kenakotaka inakani. 21 Ininiá Xesosi sápiretana:

—Ikara Teoso sáki hikenakotakiti apokaþeka uatxa —itxa ninoamoni.

22 Ikinimane kákiti sápirenauata Xesosi ereka inini. Itsoríkaánátana isáki erekari ikenakotakasaakina:

—Kiátokopa ininiápa imarotatari ikara atoko inakari isápiretini? Kotxi Xosee ákirira iua, minakati ákirira iua —itxanátana.

23 Ininiá Xesosi txana ninoa:

—Atxiíti híte txanoko nota imatiretxi kitxakapiríka kiomátxiakori sáki. Ninoa txari: “Pinítxi imarotakari pininiáua, piteka pipitaua.” Atxiíti híxinikanátari: Kapanaoó sitatxiti nauakasaaki, nikamari posotiiretxi iuaátaá. Kinirepa na nikamatari posotiiretxi uai nauiniátaá? Ikara atoko atxiíti híxinikanáta. 24 Atáo nisápiretai, kákiti Teoso sáki sápiretakari inirimane sauaki auakasaaki, inirimane !auikari sáki. Ia xika kona nikamari posotiiretxi uai. 25 Atáopitika nisápiretai híte. Kitxakapiríka Teoso sáki sápiretakari Eríasi inakori auakasaaki, ipi áti pakini ano ipixini ano pakini áparaá !kipa. Iuaá Isaeo tixini natxinoka aua. Iuasaaki kaiáopokoro sitoakoro tikinitakoro auari iuaátaá. 26 Iuaritika Teoso liokanatarari Eríasi ninoa ikininapemoni. Iokanatarari átoka sitomoni tikinitakoromoni, nipokori isikiniro íkapani. Oa sito aua Sarepita sitatxiti Sitoó tópa, Isaeo tixini takote. Xoteo !otxaua oa.

27 —Ikara atokotxikana itxa Teoso sáki sápiretakari Eriseo inakori. Iua auakasaaki, kaiáopokori amianatakani maere matati Isaeo tixini auakani aua. Kona imakinikani erekaþeka inaákana. Kiki Naamaá inakori Síria tixini auakari, iuanokara erekaþeka itxíkitakaáka. Iua Naamaá kona Xoteo litxaua iua —itxa Xesosi ninoamoni.

28 Ikinimane aiko áki apotiitakaniua, ikara ikenakotakasaakina, iteene inaiatauana. 29 Ininiá ikosekaítotarina Xesosi sitatxi mapotókiremoni. Anikarina ixirata nopini sitatxi auiniátaá. Iuaá inirekarina Xesosi okina ixiratamoni ipinini íkapani. 30 Txamari Xesosi napari ninoa sauaki, íkorape itxa.

*Kiki Maerekati Matamatakoti Auaítotakiti
(Marko 1.21-28)*

31 Eereka Xesosi sari Kapanaoó sitatxitomoni Kariréia tópa. Iuaá tomatiko ótisaaki oerekana kákiti Teoso sáki. 32 Kákiti iuaá auakani tsoríkaánáta oerekakiti ikenakotakasaakina, kotxi paimatireri iua. Isápiretakiti atáonoka itxa isáki. 33 Iuasaaki aiko áki kákiti apotiitiniátaáua, aua kiki maerekati matamatakoti auaítotakiti.

34 Iua kiki ákixinire auakari akiripoakata:

—Xesosi Nasareekiri, kipa íkai uai? Kiátokopa pitxataua ate? Atxiíti papoka ate pixipokini íkapani? Nota imarotai pite. Pite maerekati mauakiniti pite. Teoso nakiti pitxaua pite —itxa maerekati matamatakoti Xesosimoni.

35 Ininiá Xesosi txitari iua. !Auiritari isákirauatini:

—Maátako. Posipikari ere kiki —itxari.

Ininiã maerekati matamatakoti iriãkatari iua kiki ikinimane okiãtaã. Ininiã itakanapari iua, makarotika itxa kiki. ³⁶ Kãkiti iuaãtaã tsorĩkaãnãta. Imisãkiretakakauana:

—Ĩkora kiki paposotiireri isãkire. Itapararitika ipaniãtari maerekati matamatakoti sini, ininiã nãkorape itxapena maerekani matamatakoni.

³⁷ Ininiã Xesosi pirena iua tõpa iaripireta.

Xesosi Makananitaro Simão Petro Imakiro
(Mateo 8.14-17; Marko 1.29-34)

³⁸ Eereka Xesosi potorika aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Simão aapokomoni isa. Iuasaaki Simão imakiro iteene oãpoomata. Ininiã amanaãrina Xesosi oa erekape inĩkitakini. ³⁹ Ininiã ipapĩka oamoni:

—Nipaniãtari apoomari iotokini —itxa.

Ininiã apoomari iotoka. Iuasaakipeka oa õkitikaua, nipokori osikana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Marko 1.32-34)

⁴⁰ Atokatxi ereẽkokaãpotapeka inakasaaki, kãkiti anikana amianatakani ikinipoko amianari auakini, Xesosimoni. Itakari iuako amianatakani nopini. Iuasaakipeka ninoa erekapeka itxana. ⁴¹ Omitikari maerekati matamatakoti kãkiti ĩtoã auakari apaka. Osipikasaakina, akiripoakatana:

—Pite Teoso ãkiri pitxaua.

Ininiã Xesosi txitana ninoa. !Auiritaikana akiritinina, kotxi ninoa imarotari Teoso mereẽkiti ininiãua Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Erekari Pirena
(Marko 1.35-39)

⁴² Katimatinĩkata Xesosi sari kãkiti mauakaniãtaã. Iuasaaki kãkiti nitanãtari iua. Apokasaakirina, amanaãrina Xesosi:

—Pikaikota atekata —itxarina.

⁴³ Txamari Xesosi txari:

—!Apakata uai nikaikotini, kotxi ãtiãtaã apaka nisãpiretariko erekari pirena Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. Ikinimanemoni ikara nisãpiretini ĩkapanira, Teoso iokanatano kãkitimoni.

⁴⁴ Ikara atoko ininiãra, isãpirenauata ikininape aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikinipoko Xoteoakori tixine.

5

Merepitipanika Xesosi Moianariakori
(Mateo 4.18-22; Marko 1.16-20)

¹ Āti õti Xesosi auanãta Xenesaree inakori poa tinikata. Xenesa-reetxikana Karirẽia poa. Ipi iuãka aua. Iuasaaki kãkitipokoni ãkitari iua Teoso sãkire ikenakotinina ĩkapani. Iuakatapeka xãpoka itxana. ² Iuasaaki Xesosi atamatari ipi kanaua ioporoko. Kokatsaãriti kanauate. Ninoa imiriĩ arokanãtari hetxi. ³ Xesosi iereẽtaua Simão kanauate ãki:

—Pikatika pikanauate amaãtiki apanĩkakiã —itxa Simãomoni.

Eereka iitopãka kanaua ãki. Iuaãtaã isãpiretari Teoso sãkire kãkitimoni imiriĩ apotiitakanimoni.

⁴ Isãpirenauataka atoko itxari:

—Apanĩkakiã pimekota. Iuaãtaã pitakari hetxi kãuaãriã —Xesosi txari Simão.

⁵ Ininiã Simão:

—Koerekareri, hetxi atakapikama íkanõka. Iteene aõkatsaãkatapiikama. Txamari na xatiki ximaki amaíka. Kona átika amaíka. Iuaritika pite paniãtiniãno, iuaritika nitakapitikariko hetxi —itxa Simão.

⁶ Hetxi ninoa takasaaki kãuaãriã, ximakipokoni imaíkana, ininiã hetxi tsorakiarita. ⁷ Ikara xika akiritana imoianariakori áti kanauate áki auakani:

—Ápina. Himoianataua ate. Hetxi tsorakiãpotanapanoka.

Ininiã ninoa ina. Ikinimane kosekari hetxi. Ximakipokoni. Ipi kanaua xãpoãkata ximakinoka. Ximaki xika kanaua sakikaarita. ⁸ Simão Petro atamatakasaakiri ximakipokoni, ikapotoreëkaua Xesosi apisatoõ:

—!Pikaikotape nota takote, kotxi erekai pite. Maerekati kamakarino nota —itxa.

⁹ Ikara atoko itxa Simão sãkire, kotxi iua, imoianariakori apaka tsoríkaãta kaiãopokori ximaki ninoa maíkakiti xika. ¹⁰ Simão moianariakori Txiaiko, Xoão pakini, ninoa apaka tsoríkaãta. Txiaiko, Xoão pakini Sepeteo anaakori. Ininiã Xesosi txari Simão:

—!Pipíkaruatape. !Pimaíkaikari ximaki. Átião piparíka auako. Nisãkire pisãpiretako kãkitimoni —itxa.

¹¹ Eereka ninoa apokitaãka atoko, ikinika itiina itakanapana, Xesosikata sa itxana imiparíkatinirina íkapani.

Kiki Maere Matati

(Mateo 8.1-4; Marko 1.40-45)

¹² Áti õti Xesosi auanãta áti sitatxitiã. Iuaã auakasaaki, aua kiki maere matati. Atamatakasaakiri Xesosi, ikapotoreëkaua, iãka Xesosi apisatoõ. Iteene amanaãri Xesosi:

—Apiananiri, pinirekiniãri, piposotari nota ereka pitxíkitakini —itxari.

¹³ Ininiã Xesosi maãtakari iua:

—Ari ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa. ¹⁴ Ininiã Xesosi paniãtari:

—! Pisãpiretapiri apanakini ereka nitxíkitakinii. Pisa sasetotximoni. Poerekari piíto iuamoni, ininiãkara itxai: “Atãopitika erekapekai pite.” Eereka pisikari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Ikara atoko pikaminiã, ikinimane imarotari pite atão ereka pininiãua —itxa Xesosi.

¹⁵ Xesosi paniãtari iua apanakini imasãpiretakani, iuaritika Xesosi pirena apikomoni iaripireta. Ininiã kãkitipokoni sari iuamoni isãkire íkenakotinina íkapani, amianari imakatzakini íkapani. ¹⁶ Ininiãkara Xesosi itotapekari iuanoka isini kãkiti mauakaniãtaã Teosokata isãkirauatini íkapani.

Matípokotakati Pirena

(Mateo 9.1-8; Marko 2.1-12)

¹⁷ Áti õti Xesosi sãpirenauata. Iua takote pariseoakori, kaiõkatsoparerini apaka topãkanãta. Ninoa Kariréia tõpakini, Xotéia tõpakini, Xerosareë sitatxitikini pakini. Iuasaaki Xesosi sãpirenauatakasaaki, Apiananiri sika-posotiiretari Xesosi amianatakani erekapeka itxíkitakini íkapani.

¹⁸ Iuasaaki kikiakori apoka iuaã. Iminarina kiki matípokotakatinoka inakari. Isirimata nopini iminarina. Inirekarina aapokotxi áki íroinina, Xesosi apisatoõ iua matípokotakati itakinina íkapani. ¹⁹ Txamari !apakata ninoa íroini, kotxi kãkitipokoni xãpoka. Ininiã ikaníkana kanikoatxiã aapokotxi nopini. Imakatzakarina itano auakari kipatxi kai kamakori,

eereka isikakaãpotarina iua matĩpokotakati isirimata nopini Xesosi manapi kãkiti sauaki. Xesosi apisatoõ apoka. ²⁰ Ininiã Xesosi imarotari ninoauaikiniri iua posotiire. Ininiã itxari matĩpokotakati:

—Namarite, pimaerekani makatxakapeẽkaika.

²¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsoparerini pakini tsoriãkãnãta. Ækixinireẽna ninoau:

—Teosonokara posotari amaerekani imakatxakini. Maerekati Xesosi kama Teosomoni —itxana.

²² Xesosi imarotari ninoau xinikakiti ækixinireẽna, ininiã Xesosi txana:

—! Erekari hãkixinireẽ ikara hixinikakiti. ²³ Nitxari iua imaerekani nimakatxakini, txamari !himarotari imaerekani atão nimakatxakini. “Põkitikaua. Piĩpokota,” nininiã, ininiã himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatxakini ìkapani, niposotiire iua nõkitikini ìkapanitxikana. ²⁴ Ininiã uatxaika noerekai hĩte. Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikirino ìkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatxakini ìkapani.

Ininiã ipaniãtari matĩpokotakati:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxari.

²⁵ Iuasaakipeka õkitikaua. Ikinimane kãkiti okiãtaã õkitikaua. Ikosekari isirimata, sipe itxa aapokomoni. Isikasaaki ipoxokoniuata.

—Peerekari Teoso —itxaãpota iua.

²⁶ Ikinimane kãkiti tsoriãkãta. Ipĩkarauatana.

—Peerekari Teoso. Mitxi !ãitikari matĩpokotakati erekapeka txĩkitaãkari. Peerekari uatxa aĩtikakiti —itxanãtana ninoau.

Mateo Pirena

(Mateo 9.9-13; Marko 2.13-17)

²⁷ Eereka Xesosi tĩpokoãponãtakasaaki, atamatari kiki Arevii inakori. Iitopãkanãta iparĩkauatiniãtaã. Iuaã apakapari txineiro Homanoakori auĩte paniãtakiti kãkiti atĩãtaã tĩtxi anikini ìkapani. Xesosi akiritari Arevii:

—Æpina, uatxa nimoianari pitxaua —itxari.

²⁸ Iuasaakipeka Arevii õkitikaua. Ikinika itii itakanapa, Xesosikata sa itxa, Xesosi imiparĩkatini ìkapani. ²⁹ Eereka Arevii kamari kiiniri aapokoã Xesosi ìkapani. Kiinirisaaki aua ìkamanere kaiãopokori. Txineiro apakapakanani aua kiiniriã. Ninoau apanakinikata nipokota Xesosikata Arevii aapokoã. ³⁰ Pariseoakori, ninoakata parĩkauatakani, kaiõkatsoparerini pakini txitana Xesosi moianariakori, Xesosi txineiro apakapakanikata nipokotini xika. Ininiã ninoau txari:

—Kinirepa hĩte nipokota txineiro apakapakanikata, maerekati kamakanikata? —itxana.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Kãkiti mamianatakani !inirekari pinĩtxi siãkarimoni isinina. Amianatarinoka nirekari pinĩtxi siãkarimoni isini. ³² Iua atokokana, nota ina ìkorapokoriti kona kãkiti “Atão inakaranoka kamakarino” ìkapanini, kotxi ninoau uãkatari atão inakaranoka ikaminina, txamari !ikamarina atão. Kãkiti maerekati kamakani ìkapanira nina nota uai imaerekani itakanapini ìkapani. Nota pinĩtxi siãkari atoko inakarino nota —itxa Xesosi sãkire iuasaaki.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko Ìkapani

(Mateo 9.14-17; Marko 2.18-22)

³³ Kãkiti txari Xesosi:

—Xoão kapatxisareri moianariakori itokata takanapari inikinina Teoso imisâkiretinina ïkapani. Iua atokotxikana itxa pariseoakori moianariakori. Txamari pite moianariakori ! itakanapari nipokori, iãriã, Teoso imisâkiretinina ïkapani. Kinirepa? —itxana kãkiti.

³⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Kiki ïtaniriuatini pirenasaaki erekari atxiïti kemaïtxitakoni manikakaniãri nipokori? ! Erekari. Ninoa poxokoniuata imoianari ïtaniriuatini, ininiã inipokotapitikana. ³⁵ Txamari ãti õti ninoa moianari maïkaãkako, oka inaãkako. Iuusaakiko ninoa takanapari inipokotini, kotxi imatinaniuatana. Iua atokotxikana nota. Nota auapanika nimoianariakorikata. ãti õti nokaãkako. Iuusaakiko ninoa takanapari inipokotini Teoso imisâkiretinina ïkapani —itxa Xesosi.

³⁶ Eereka Xesosi sãpiretari sãpirenatxi, atão inakari oerekiko.

—!Pikitsorãkitari mãkatxi amaneri, kitxakari pitãpanetini ïkapani. Ikara atoko pikaminiã, mãkatxi amaneri pioanata. Mãkatxi mata amaneri ïsapekata piotsainiã, mãkatxi kitxakari tsorakita iuaïkana. ³⁷ Kãkiti kitakari ovaã sako aamata kamakori ãki. Ovaã amanero auiniã, !otakaãka aamata kitxakari ãki. Pitakiniãro aamata kitxakari ãki, aamata tsorakita. Ovaã xikepoatamako. Sako !otxaika. ³⁸ Ovaã amanero pikitakako aamata amanero ãki. ³⁹ Ovaã kitxakaro auiniã, kãkiti !nirekaro amanero, kotxi: “Ovaã kitxakaro apiaerekata,” itxa.

Ikara atoko Xesosi txari kãkitimoni. Ikara sãkiretxiti Xesosi sãpireta, kotxi apanakini kãkiti itotapekari Moisesini sãkire, Teoso sãkire kitxakapiriãka isãpiretakiti, ininiã !nirekari Xesosi sãkire amaneri inakari. Ninoa mãkatxi kitxakari atoko. Sako kitxakari atoko ninoa. Ovaã kitxakaro atoko ninoa. Xesosi sãkire mãkatxi amaneri atoko. Ovaã amanero atoko itxa Xesosi sãkire.

6

Tomatiko Õti Pirena (Mateo 12.1-8; Marko 2.23-28)

¹ Xoteoakori tomatini õtisaaki Xesosi imoianariakorikata motipetari kiki takari triko auiniãtaã. ïpiripetakasaakirina, imoianariakori makatxakaãpotari triko oki. Iuakoã ikotxokarona, ixõka itxarona otãta katxakini ïkapani, okinoka nika itxana. ² ãtikaka pariseoakori itikana imakatxakinirona:

—Kinirepa triko hïkotxoka tomatiko õtisaaki? !Auiritaãka tomatiko õtisaaki parïkauatiko —itxana.

³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Himarotari Taviini kamakiti kitxakapiriãka, iua imoianariakorikata natxitakasaaki. ⁴ Iua ïroã Teoso misâkiretikoãtaã. Iuusaaki imakatxakari komiri Teosomoni sikakori. Inikari, sika itxari imoianariakorimoni. Ninoa nikari apaka. Sasetotxinokara auiritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Iuaritika iua Taviini nikari. ⁵ Nota hïtari iaxitiki posotari ikinipoko ninireëkiti nikamini tomatiko õtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —Xesosi txana ninoa pariseoakori.

Motïkauakotakari Pirena (Mateo 12.9-14; Marko 3.1-6)

⁶ ãti tomatiko õtisaaki Xesosi ïroã aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Oerekarauata. Iuusaaki iuaãtaã aua kiki iuako ikikomoni motïkauakotakari. ⁷ Kaiõkatsoparerini, pariseoakori apaka aua

iuā. Atamatapikarina Xesosi, atauako erekapeka itxīkitakapaniri motīkauakotakari tomatiko ōtisaaki. Inirekarina Xesosi kerokiniri. Tomatiko ōtisaaki iparīkauatiniā, ninoa apoītari iua. ⁸ Xesosi imarotari ākixinireēna ixinikakitina, ininiā ipaniātari kiki motīkauakotakari:

—Pōkitikaua. Āpina ikinimane okiātaā.

Ininiā iua kiki ōkitikaua, sa itxa Xesosimoni. ⁹ Ininiā Xesosi pimaāna kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini:

—Natokopa itxa Moisesini paniātakiti iōkatsopatakiti tomatiko ōtisaaki atāo akamini? Ipaniātataua maerekati akamini tomatiko ōtisaaki? Ipaniātataua erekari akamini tomatiko ōtisaaki? Inirekatari amoianatiniri āti imapinakani īkapani tomatiko ōtisaaki? Inirekatari aōkaniuatini tomatiko ōtisaaki? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹⁰ ! Kasākirena ninoa kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini. Xesosi atamatana ikinimane.

—Piuako poerekata —itxari iua kiki.

Oerekatari iuako. Iuasaakipeka iuako erekapeka itxa. ¹¹ Pariseoakori, kaiōkatsoparerini pakini omanākarauata. Imisākiretakakuana Xesosi okinina īkapani.

Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori
(Mateo 10.1-4; Marko 3.13-19)

¹² Āti ōti Xesosi kanīka oxiratari nopini, Teoso imisākiretini īkapani. Īkanōka ikaikota iuaātaā Teosokata isākirauatini īkapani. ¹³ Katimatinīkata akiritana itomaneri imoianariakori iuamoni apokinina īkapani. Apokasaakina, imereēna kikiakori tosi pakini kākitimoni iokanatakini tīkane. ¹⁴ Imereēna

Simāoma, (Iuāka Petro apaka.)

Ātreema, (Simāo itari)

Txiakoma,

Xoāoma,

Piripima,

Patoromeoma,

¹⁵ Mateoma,

Tomeema,

Txiakoma, (Aopeo ākiri)

Simāoma, (Homano omanatakari)

¹⁶ Xotasima, (Txiako ākiri, āti Txiakoti)

Xotasi Isikariotxima (Xesosi mīkapiritakari tīkane) pakinima.

Ninoa kikiakori tosi pakini Xesosi mereēkini imoianariakori īkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini
(Mateo 4.23-25)

¹⁷ Eereka oxiratari iokiriiāpotana. Ipitexitimoni apokana. Iuaā aua kaiāopokori imoianariakori. Apanakini kākiti iuaātaā aua apaka. Xotēia tōpa īkani, Xerosareē sitatxiti īkani pakini auari iuaā. Apaka auari Txiro sitatxiti īkani, Sitoō sitatxiti īkani apaka. Txiro, Sitoō pakini potxoari uiniti itinikata aua. ¹⁸ Ninoa kākityokoni sari Xesosimoni isākire ikenakotinina īkapani, amianarena imakatzakini īkapani. Ninoa maerekati mata-matakoti auaītotakini sari Xesosimoni maerekati imakatzakini īkapani. ¹⁹ Ikinimane nirekari imaātakiniri Xesosi, kotxi imaātakinīarina, apakapari Xesosi tapara amianarena sini īkapani. Ininiā ikinimane amianatakani Xesosi maātakakani iuaīkana erekape itxana.

*Kirimonipa Teoso Sikatari Erekar?**(Mateo 5.1-12)*²⁰ Eereka Xesosi misäkiretana imoianariakori:

—Híte matxineiroteni Teoso sikai erekari. Teoso hñauíte itxaua. Iua nakitiakori hñtxaua.

²¹ —Híte ìkorapokoriti natxitakani Teoso sikai erekari. Himítouatapanikako.

—Híte ìkorapokoriti txiapatakani Teoso sikai erekari. Hñpiapoxokonitapanikako. Hñsiroatapanikako.

²² —Apanakini omanatiniã híte, hñtari iaxitikiri sãkire hñuikini xika, Teoso sikai erekari. Atxiiti apanakini !nirekai. Atxiiti apanakini misäkirepiretai. Atxiiti ninoa akiritai “maerekati kamakari” nota hñtari iaxitikiri sãkire hñuikini xika. Ikara atoko hinaãkako.²³ —Ninoa misiriãpotakasaakii, hñpoxokoniuatoko. Himñteenekariko hñpoxokoniritika, kotxi erekari Teoso nñkatini iaxiti itixine. Inñkatakiti híte ìkapani peerekari. Apanakini misiritinii atokokanera, ninoa atokiriakorini misiritari Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirñka.²⁴ —Híte ìkorapokoriti katxineiroterini misiritaãkako. Mitxi papoxokonii híte. Uatxa hñpoxokoni !luaika.²⁵ —Híte ìkorapokoriti ikiniõtika mitouanãtakanii misiritaãkako. Hinatxitanapanikako.

—Híte ìkorapokoriti siroatakanii misiritaãkako. Himatinaniuatapanikako. Hñtxiapatapanikako.

²⁶ —Ìkinimane: “Peerekai pite,” ininiã, himisiritaãkako, kotxi ninoa nirimane kitxakapirñkarini sãpiretari ikara atoko inakari Teoso sãkire atão masãpiretanimoni —itxa Xesosi.*Kãkiti Mokaiakari Tiretiko**(Mateo 5.38-48)*²⁷ Iuañkana Xesosi sãpirenauata:—Nõtãkikai híte nišãkire kenakotakanii. Hñtiretanako himokaiakari, Erekar hñkaminana híte omanatakani. ²⁸ Himisäkiretariko Teoso erekari híte misäkirepiretakani isikini ìkapani. Himisäkiretariko Teoso híte misiritakani ìkapani. ²⁹ Kãkiti aritiniã pikakota, ipinimoni pikakota iuañkana pisikana. Kãkiti anikiniãri pimãka õtanominari, pauiritari iua pimãka kauanata apaka anikini. ³⁰ Pitii amanaãkarimoni pisika inirekakiti. Kãkiti anikiniãri pitii, !pamanaãpiri iuañkana imikanapiriiniri. ³¹ Æti tiretinii pinirekini atoktxikana, pitiretari ãti.³² —Pite tiretakaninani pitiretiniã, kinirepa Teoso sikari erekari pitemoni, pinirimanenokara pitiretakasaaki? Kotxi kãkiti maerekati kamakani apaka tiretari ninoa tiretakani. ³³ Pimoianatiniãna pite moianatakaninani, ! apakata, kotxi iua atoktxikana maerekati kamakari moianatana iua moianatakaninani. ³⁴ Pisikiniãro pitxineirote, pitxineirote mikanapiriãkarimoninani, ! apakata, kotxi iua atoktxikana maerekati kamakani sikaro itxineirotena apanakini maerekati kamakanimoni ãti õti iuañkana imikanapiriiniro ìkapani. ³⁵ Iua atokokana na pitxape. Pitiretariko pimokaiakari. Erekar pikaminariko. Inirekiniãri pitii iparñkauatini ìkapani, pisika iuamoni. !Pimaãkapeua, pitii iuañkana imasikakaniã. Iua atokokana hñkaminã, Teoso sikai híte iteene erekari. Iua atokokana hñkaminã, Apiananiri iaxitikiri anaakori hñtxauako, kotxi iua amonñkari kãkiti maerekati kamakani.

Ninoa ! isāpiretari Teoso iua ereka inini, iuaritika Teoso amonīkana.
³⁶ Piamonīkariko āti, aīri Teoso amonīkarauatini atokokana —itxa Xesosi.

Apoīretxi Pirena

(Mateo 7.1-5)

³⁷ —!Papoītapiri āti. Papoītiniāri āti, ininiā pite apaka apoītaākako. ! Pisāpiretapiri āti ikamakiti maerekati inini, ininiākara Teoso ! isāpiretai pite pikamakiti maerekati inini. ! Pixinikapinikari maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiā Teoso ! ixinikaikari maerekati pite kamakiti. ³⁸ Pisikarauatako ātimoni, ininiā Teoso sikarauata ito pitemoni. Kaiāopokori papakapa. Atarokiri arata āki takakori atokokana papakapa. Atarokiri iōkokakori, kaiākakori kinapakopeka iuaīkana atarokiri inopini takaāka. Xāpoākata, ininiā katxapoaāpota. Iua atokotxikana Teoso sikai kaiāopokori, ātimoni pisikarauatiniā. Ātimoni pisikarauatini atokotxikana, Teoso sikarauata pitemoni —itxa Xesosi.

³⁹ Xesosi sāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko:

—Apakata āti mōsiāreti anikiniri āti mōsiāreti? ! Apakata. Ninoa ipi irikako aariko āki. Ininiā nota sākire himimarotakanisaaki, kona apakata hōerekiniiri āti. Hōerekiniāri āti, hīkerokari. Ninoa mōsiāreni aariko āki irikakani atoko hītxa. ⁴⁰ Apaiaōkarauatakari ! imarotari koerekareri imarotakiti atoko. Poiāonoka imarota. Apaiaōkarauatini ixipokasaaki, iusaaki koerekareri imarotakiti atoko imarotape.

⁴¹ —Pisāpiretari āti: “Aāso aua poki āki,” txamari kona pimaākatari aātxirata pite oki āki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴² Kinirepa pitxari pitari? “Nitari, nota makatxakinii aāso pokiā auakari,” kotxi ! piposotari patamatiniri aātxirata piteka pokiā auakari. Pisākire atxiīti erekari, txamari pikamakiti kona erekari. Merepiti-panika pimakatxakari aātxirata piteka pokiā auakari. Eereka piposotari patamatiniri aāso pitari okiā auakari pimakatxakini. Maerekati pite kamakiti apiata atxiīti iua aātxirata atoko. Maerekati āti kamakiti poiāoka atxiīti iua aāso atoko. Iuaritika ! pimaākatari maerekati piteka kamakiti. Pōtākikari āti imaerekani itakanapini. Ikara atoko ! apakata. Merepiti-panika pite takanapariko pite maerekani, eereka pōtākikari āti imaerekani itakanapini —itxa Xesosi sākire.

Amātiiri Pirena

(Mateo 7.15-20; 12.33-35)

⁴³ —Amātiiri erekari kona iritari matximakoti. Amātiiri matximakoti kona iritari erekari. ⁴⁴ Patamatiniāri amātiiri, pimarotari imina. Txipokori piko inakoro pinirekiniā, kona pisa inakomoni. Ova pinirekiniā, kona pisa inakomoni. ⁴⁵ Kākiti erekari amātiiri erekari atokokana itxa. Iua erekari, ininiā erekarinoka ikama, kotxi iua ākixinireē erekari-noka aua. Kākiti maerekati amātiiri matximakoti atoko itxa. Iua maerekati, ininiā ikamakiti maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ākixinireē. Iua ākixinire ereka, ininiā isākire ereka apaka. Iua ākixinire maerekati, ininiā isākire maerekati apaka, kotxi isākire potorika ākixinireē —itxa Xesosi sākire.

Apokotxi Kamakari

(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Xesosi sākirauatapanika:

—Kinirepa pakiritano nota “Apiananiri,” nipaniātakiti pimakanakanisaaki? ⁴⁷ Kākiti notamoni īkari, nisākire kenakotakari, nisākire

kīpitakari, aapokotxi kamakari atoko itxa. ⁴⁸ Iua kamari aapokotxi. Ikisakari kipatxi. Otsomori aapoko tsota ikama. Iua apokari kai, ininiã iopitĩkari aapoko tsota iua kai nopini. Ininiã aapokotxi ikamakiti paikori. Āparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko, !iakeka, kotxi iua kiki atõo ikamari aapoko. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kīpitakari.

⁴⁹ —Āti kiki aapokotxi kamakari, iua iopitĩkari aapoko tsota motso-motika popaiape ininiãtaã. Āparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko pakitika. Xipoka itxa. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kenakotakari, nisãkire mauĩãkati —itxa Xesosi.

7

Xesosi Makananitiniri Sotato Auĩte Nitiri (Mateo 8.5-13)

¹ Ikara sãkiretxiti isãpiretaka atoko, Kapanaoõ sitatxitimoni isa Xesosi. Iuaãtaã apoka. ² Kapanaoõ auari kiki ãti uãka Homano inakori. Sotatoakori auĩte itxaua iua Homano. Ipaniãtana sotatoakori seĩ pakini inireẽkiti ikaminina. Xesosi apokasaaki Kapanaoõ, iua Homano nitiri iteene itiretakiti amianata. Ipinanapanoka.

³ Iua Homano kenakopiretari Xesosi. Ininiã ipaniãtari Xoteoakori kiomãtxiakori Xesosimoni isinina.

—Hĩtxariko: “Homano nirekai iuamoni pisini, initiri pimakananitini ĩkapani.”

⁴ Ininiã ninoa sa itxana Xesosimoni, aõkita itxarina.

—Masa sotatoakori auĩtemoni. Initiri amianata. Masa, pimakananitiniri ĩkapani. Iua Homano erekari itxaua, ininiã erekapitĩkari pimoianatiniri iua. ⁵ Itiretari Xoteoakori. Aiko aãpotiitiniãtaãua ikaminua ate, ininiã iua Homano erekari itxaua —itxana ninoa.

⁶ Ininiã Xesosi sari ninoakata. Iua Homano aapoko takote apokasaaki, iua Homano iokanatarari imoianariakori Xesosimoni, isãpiretinirina ĩkapani:

—Apiananiri, apikomoni !pisipe, kotxi minakati nota. Pite Apiananiri txaua. Nota apakapiniãi naapoko ãki !apakata. ⁷ Nota pitemoni napokini !apakata, kotxi pite Apiananiri, nota poiãori. Ininiãkara ereẽ piotoka. Ereẽkarako pitxĩkitakariko ninitiri ereka inini. ⁸ Nota auĩte paniãtiniãno nota ipaniãtakiti nikamini ĩkapani, ininiã nikamapitĩkariko. Nota auĩtetxi nitxaua apaka. Nota paniãtakiti sotatoakori kamapitika. Āti nipaniãta: “Pisa,” ininiã iua sa. Āti nipaniãta: “Uai pina,” ininiã iua ina. Ninitiri nipaniãta: “Ia pikama,” ininiã iua kamari. Ininiã nimarotari ereẽ pite paniãtiniãri ninitiri ereka inini, ereẽkarako erekapeka pitxĩkitakari ninitiri —itxa Homano sãkire Xesosimoni.

⁹ Iua Homano sãkire ikenakotakasaaki, Xesosi tsorĩkaãta. Isapotorika, misãkireta itxana kãkiti iuakata sikani.

—Iua Homano iteene auikari nisãkire. Peerekari. Mitxi !naõkitari nisãkire auĩãkari iua Homano atoko inakari. Na naõkitapanikari Xoteo iua Homano atoko inakari —itxa.

¹⁰ Eereka ninoa Homano iokanatakini kanapiriã Homano aapokomoni. Iuaã apokasaakina, atamatarina Homano nitiri. Erekapeka itxa.

Xesosi Txĩkitakari Ipĩkari Iuaĩkana Auãki Inini

¹¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari Naiĩ sitatxitimoni. Imoianariakori, kãkitipokoni apaka sari iuakata. ¹² Iimatokoãpotakasaakiri sitatxi

pirikere tore kākiti ĩronakikoātaā, ipīkari imipokīkaāka sitatxi mapara. Sito imatonōkari oimi ipīpe. Oa sito tikinitakoro. Kaiāopokori kākiti sitatxi auakani pokīka oakata sikani. ¹³ Apiananiri atamatakasaakiro, iamoniāro oa, ininiā:

—!Pitxiapatape —itxaro.

¹⁴ Isa ipīkarimoni. Imaātakari ipīkari auini kaixati, ininiā iua kaixa anikakani iotoka. Iuasaaki iua akiritari:

—Ātokori, nipaniātai pōkitikaua —itxa Xesosi.

¹⁵ Iuasaakipeka iua ātokori topāka, sākirauata itxa. Ininiā Xesosi sikari iua inoromoni.

¹⁶ Ikinimane pīkarauata.

—Peerekari Teoso. Teoso iokanatarari isākire sāpiretakari apiatakari atemoni. Teoso apokapeka ĩkorapokoriti ate inakitiakori imoianatini ĩkapani —itxanātana ninoā.

¹⁷ Ia Xesosi pirena iaripireta ikini tōpati Xotēia tōpa. Apaka apikoxiti Xesosi pirena kenakopiretaāka.

*Xoāo Kapatxisareri Pimaākiti Sākiretxiti
(Mateo 11.2-19)*

¹⁸ Xoāo kapatxisareri moianariakori minapiretari Xesosi pirena Xoāomoni. Eereka Xoāo akiritari imoianariakori ipi:

¹⁹ —Hīsa Xesosimoni. Hīpimaāri: “Teoso mereēkitikai pite? Kākiti iāpapanātakitikai pite? Kākiti iāpapanātakiti ātikani atxiīti?” Ikara atoko hītxako Xesosimoni —Xoāo txana ninoā.

²⁰ Ininiā ninoā ipi sari Xesosimoni. Iuamoni apoka itxana.

—Xoāo kapatxisareri iokanataua ate pitemoni. Ipimaāi: “Teoso mereēkitikai pite? Kākiti iāpapanātakitikai pite? Kākiti iāpapanātakiti ātikani atxiīti?” itxai —itxana.

²¹ Iuasaaki ninoā Xesosimoni apokasaaki, amianatakani kaiāopoko erekapeka itxīkitaka Xesosi. Iua omitikari maerekani matamatakoni kākiti ĩtotaā auakani. Mōsiāreni kōsiārepeka itxīkitaka. ²² Ininiā Xesosi apakapapiretana Xoāo moianariakori:

—Hīkanapiriā Xoāomoni. Hīsāpiretari mixikanani uai hītikakiti, hīkenakotakiti pakini. Hīsāpiretari mitxi mōsiāreni uatxa kōsiārepeka nitxīkitakapeka. Hīsāpiretari mitxi matīpokotakani tīpokotapeka uatxa. Mitxi maere matati erekapeka uatxa. Mitxi makenakokini uatxa kakenakokipeka. Mitxi ipīkani iuaīkana auāki itxapekana.

Hīsāpiretari Xoāo, nota sāpiretari Teoso iokanapirena erekari minakati mauakinimoni. ²³ Kākiti iteene auikiniāri nota sākire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisākire hīsāpiretari Xoāo —itxa Xesosi.

Xoāo Kapatxisareri Pirena

²⁴ Ininiā ninoā Xoāo moianariakori sipe. Eereka Xesosi sāpiretari Xoāo pirena kākiti iuamoni apotiitakaniua.

—Kīpa ĩkai hīte Xoāo kapatxisarerimoni hīsikasaaki āparaā makipakaniātaā iua auakasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi isākire ātinoka, Teoso sākirenoka. Kākiti katsotati ĩtima anikakiti atoko itxa. Isākire kīta āti, isākire uatxa ātiāo, isākire katana iuaīkana ātiāo, itxaāpota isākire. Ikara atoko !itxa Xoāo. ²⁵ Kīpa ĩkai hīte Xoāomoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi linirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imāka, kotxi !ikaikota auītetxi aapoko. Auītetxi auiniātaā kākiti māka peereri. ²⁶ Kīpa ĩkai hīte iuamoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Atāo inakari Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Apiata

iua Xoão. ²⁷ Apiata iua, kotxi kitxakapirîka Teoso sâkire iôkatsopatakori sâpiretapestari Xoão pirena:

Ia kiki nisâkire sâpiretakari. Niokanatarari iua kâkitimoni, pite nimereêkiti sini apisa, papokini isâpiretini îkapani, kâkiti iposope inini îkapani, itxa Teoso sâkire iôkatsopatakori.

²⁸ Iuaîkana Xesosi txana kâkiti:

—Atão nisâpiretai, âti Xoão atoko inakari !auari. Xoão apiata. Iuaritika kâkiti Teoso auîtetakari poiâori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tîkane —itxa Xesosi.

²⁹ Ikinimane kâkiti, txineiro apakapakani apaka kenakotakasaakiri Xesosi sâkire, imarotarina Teoso nireêkiti kâkiti kamini îkapani atão inini, kotxi ninoa sari Xoãomoni ipatxisatikona îkapani. ³⁰ Txamari pariseoakori, Teoso paniâtakiti oerekakani pakini !inirekari Xoão patxisatinina ninoa, ininiâkara Teoso nireêkiti iaôka !inirekana ikaminina.

Kâkiti Îkorasaaki Auakani

³¹ Xesosi sâpirenauatapanika:

—Kiâtokopa itxana kâkiti îkorasaaki auakani? ³² Amarini sarauatini atoko itxana îkorasaaki auakani. Ninoa amarini topâkanâta tiitxi amotikoâtaâ. Ipixini amarini tsoanâta. Itxana apanakinimoni: “Ate xikarauata hîte serenini îkapani, txamari !hîserena. Kâkiti ipîkasaaki xikariti axikareta, txamari !hîtxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana îkorasaaki auakani, ³³ kotxi Xoão kapatxisareri apoka îkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisâkiretini îkapani. !Îâtari ovaâ. Iuaritika hîte txari: “Maerekati matamatakoti auaîtotari Xoão,” hîtxari. ³⁴ Nota hîtari iaxitikiri apoka îkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Ikiniôtika ninipokota. Niâtari ovaâ. Ininiâ hîte txari: “Iua kiki ixori. Poôtakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kâkiti maerekati kamakani,” himisâkirepiretano. ³⁵ Paimatireri Teoso. Iua nakitiakori imarotari isâkire atão ininiua —itxa Xesosi.

Sito Arokari Xesosi Kiti Oâtsaâ

³⁶ Âti ôti pariseo Simão inakori aiatarari Xesosi inipokotini iuakata, ininiâ Xesosi sari iua aapoko. Iuaâ apoka atoko iitopâka inipokotini îkapani. ³⁷ Simão auini sitatxiti oâua sito kanokarero. Oa kenakopiretari Xesosi iua pariseo aapoko inipokotini, ininiâ oa anikaro kamariâro iuamoni. Kopitipaki kai arapástiro kamakori âki oâua kamariâro. Xâpoka. ³⁸ Otima Xesosi kiti takote. Otxiapanâta. Oâtsaâ oârokari ikiti. Okaxipokari oiâkoâ. Ikiti oâpîtxoka. Eereka okitakari kamariâro ikiti nopini.

³⁹ Iua Simão atamatakasaakiro Xesosi kiti oârokini, âkixinireê ixinikari: —Xesosi atão Teoso sâkire sâpiretakari inaâkamako, imarotamaroko oa sito iua maâtakakaro. Imarotamaroko maerekati kamakaro oa —itxa âkixinireê.

⁴⁰ Ininiâ Xesosi:

—Simão, ninirekari nimisâkiretinii —itxa.

—Ei, koerekareri, pisâkirauata —itxa Simão.

⁴¹ Ininiâ Xesosi:

—Ipi kiki apakapari txineiro sikakari txineirote. Imikanapiriâpanikaroko txineiro isikakito. Âti apakapari isikakito txineiro kaiâopokoro, kiêtosi txineirota. Âtipekana apakapari isikakito poiâonoka, sîkoêta txineirota. ⁴² Ninoa ipi !iposotaikarina iuaîkana txineiro isikinirina txineiro sikakarimoni, kotxi !oâuaika. Iuaritika iua xîpokari ninoa kôtane. !Nirekaikaro itxineirote. Ininiâkara îkiripa ninoa

kiki ipi apia apokaerekatari iua txineiro sikakari? —Xesosi pimaãri Simão.

⁴³ Ininiã Simão:

—Niuãkatari kiëtosi txineirota apakapakari. Iua apia apokaerekatari txineiro sikakari, kotxi iua apakaparo kaiãopokoro txineiro —itxa.

—Iuapitikara —itxa Xesosi.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi sapotorika sitomoni. Itxari Simãomoni:

—Patamatataro oia sito? Nĩroã pite aapoko, txamari kona pite sikano ãparaã nikiti narokini ïkapani. Oia arokapekari nikiti oãtsaã. Oiãkoã okaxipokari. ⁴⁵ Uai napokasaaki kona pite apitxokano. Oia liotoka nikiti oãpitxokini. ⁴⁶ Pite na takari iĩtxi nikiiã. Oia kitakari kamariãro nikitiã. ⁴⁷ Oia iteene tiretano, ininiã aimarotari omaerekani kaiãopokori makatxakaãkapeka. Kãkiti poiãonoka tiretakasaakino, aimarotari imaerekani poião inakari makatxakaãkapeka —itxa Xesosi.

⁴⁸ Iuasaaki Xesosi sãpiretaro:

—Nimakatxakapekari pimaerekani —itxaro oa sito.

⁴⁹ Xesosikata nipokonãtakani ãkixinireẽna ixinikanãtarina:

—Kiripitipa ia kiki atxiĩti? Iua makatxakatari kãkiti maerekani? —itxanãtana ninoã.

⁵⁰ Iuasaaki Xesosi txaro oa sito:

—Atão pauikari nisãkire, ininiãkara pimaerekani makatxakaãkapeka. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro oa.

8

Sitoãkini Xesosi Moianatakani

¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari ãti sitatxitimoni, ininiã eereka ãti sitatxitimoni isa, itxaãpota. Isãpiretari erekari pirena Teoso auĩtetxi ininiãua. Imoianariakori tosi pakini sari iuakata. ² Sitoakoro apaka sari iuakata. Mitxipe Xesosi erekapeka txikitakana ninoã sito. Mitxipe ãtikaka amianata. Mitxipe maerekati matamatakoti auãitotana ãtikaka. Maria Matarena inakoro sari iuakata. Mitxipe Xesosi omitikana maerekani matamatakoni setxi pakini oĩtoã auakani. ³ Xoana inakoro, Kosa inakori tanoro, oa apaka sari Xesosikata. Kosa parĩkauata auĩtetxi Erotxi inakorikata. Erotxi paniãtakiti ikama. Sosana inakoro apaka sari Xesosikata. Apanakini sitoakoro apaka sari iuakata. Ninoã sikari itxineirotena Xesosimoni, imoianariakori pakinimoni nipokori iamotinina ïkapani.

Katakareri Pirena

(Mateo 13.1-9; Marko 4.1-9)

⁴ Kãkitipokoni apokaãpota Xesosimoni, ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini txaãpota apokinina Xesosimoni. Kãkitipokoni apotiitakasaakia Xesosikata, Xesosi sãpiretana ninoã sãpirenatxi atão inakari oerekiko.

⁵ —Kiki sari ikikiote itakarauatini ïkapani. Triko oki itaka. Okaãpotari. Okaãpotakasaakiro, kimaporĩã apaka oãpoka oki okakiti. Eereka oki katxarataãka. Apanakini kotipiriki nika. ⁶ Oki apoka kai nopini. Kai auiniãtaã kipatxi poiãonoka auari. Eereka ipitxaka, txamari pitxakakaro kotsa imiti masikaniã, ãparaã mauakaniã, opina. ⁷ Triko oki apoka inako sauaki apaka. Eereka inako aneẽ takarikata, txamari inako matxoro-takaro takari, ininiã opina. ⁸ Oki apoka kipatxi erekari nopini apaka. Eereka takari pitxaka, aneẽ otxa. Eereka ominaua kaiãopokori. Triko katiã seĩ oki aua.

Xesosi sákirauata iuaĩkana:

—Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisákire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena

(Mateo 13.10-23; Marko 4.10-20)

⁹Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Poerekaua ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti. !
Aimarotari mixikanani pisãpiretakiti.

¹⁰Ininiã Xesosi:

—Nisãpiretapitikaiko hĩte Teoso auĩtetxi ininiãua, ininiã hĩte imarotari.
Apanakini !imarotari hĩte imarotakiti Teoso auĩtetxi ininiãua. Ninoa
apanakinimoni nisãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ninoa
kenakotari, txamari !imarotarina nisãpiretakiti sãkiretxiti, kotxi kitx-
akapirĩka Teoso sákire sãpiretakani sãpiretari:

Kokiri kãkiti, txamari !atamatari Teoso kamakiti. Karokokenakokiri
kãkiti, txamari likenakotari Teoso sákire.

¹¹—Noerekai hĩte ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kiki takarau-
atini pirena. Triko oki atoko itxa Teoso sákire.

¹²Apanakini kãkiti kimapori atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso
sákire, kimapori nopini oki apokini atoko itxa. Txamari Satanasi
apoka kotipiriki apokini atoko. Imakatzakari Teoso sákire ãkixinireẽna
apokakari, ininiã ninoa !auikaikari Teoso sákire, ininiã Teoso !imakatz-
akari ninoa maerekani.

¹³—Apanakini kãkiti kai auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso
sákire, ininiã ipotxitarina. Txamari oki kipatxi poião nopini apokini
atoko, Teoso sákire !ĩroã ninoa ãkixinireẽ. Mapa kasiriti ninoa auikari
Teoso sákire atxiĩti. Eereka imisiritaãkana Teoso sákire auikinina xika,
ininiã itakanaparina Teoso sákire.

¹⁴—Apanakini kãkiti inako auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari
Teoso sákire. Eereka ninoa maerekaxinirenoã itxana. Inirekarina
txineiro, tiitxi pakini. Inirekarina isarauatinina. Inako atoko itxa
txineiro, tiitxi, isarauatinina, maerekaxinirenoka ininina pakini. Ininiã
!ixinikaikarina Teoso. Oki inako sauaki pitxakakaro !ominua. Iua
atokokana, ninoa kãkiti !ikamari erekari Teoso !kapani.

¹⁵—Apanakini kãkiti kipatxi erekari atoko itxa. Ninoa kenakotari
Teoso sákire. Teoso sákire !ĩroã ninoa ãkixinireẽ ikaikotini !kapani. Erekari
ninoa ãkixinire. Ninoa nirekari Teoso paniãtakiti ikaminina ikiniõtika.
Eereka ninoa kamapitikari erekari Teoso !kapani.

Tirikapi Pirena

(Marko 4.21-25)

¹⁶—Tirikapi iopotokaãkari iomaãtatari tirikapi kopiti ãki atxiĩti?
Isĩkatatxi patapi itakatarari atxiĩti? Konapitini. Itano itakari tirikapi,
ininiã iopinikari aapokotxi ãki !ĩroãkani atamarauatini !kapani. ¹⁷Ikinika
iomaãtakori atamataãkako. Ikinika ipatakori apokaãkako, iopinikare-
moni anikaãkako.

¹⁸—Erepaniko. Iteene pikenakotariko Teoso sákire, kotxi isákire auak-
iti, Teoso sákire kãpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni.
Txamari Teoso sákire kenakotakari, isákire makãpitakati, imarore xapiti
iuamoni auakari makatzakaãkako —itxa Xesosi.

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini

(Mateo 12.46; Marko 3.31-35)

¹⁹ Xesosi sãpirenauanãtakasaaki, inoro, itariakori pakini apoka iuaãtaã. Inirekamarina Xesosimoni apokinina, txamari kãkitipokoni ãkitari iua.

²⁰ Iuasaaki kãkiti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori porikiti auanãta. Inirekarina imisãkiretinii — itxana.

²¹ Ininiã Xesosi sãpiretari ikinimane:

—Teoso sãkire kenakotakani, isãkire kãpitakani, ninoro atoko itxauana. Nitariakori atoko itxauana —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ìtima
(Mateo 8.23-27; Marko 4.35-41)

²² Æti òti Xesosi iereëtaua kanaua ãki imoianariakorikata. Aiatana:

—Masa ipoa ipiniã —itxana imoianariakori.

Ininiã ìpiriãtana. ²³ Ìpiriãtakasaakina, Xesosi imaka. Mokatanitika ìtima inataparata. Kataparari ìtima apokasaaki, tsakati kataparari apaka, ininiã ierepeëpokataua. Iuasaaki kanaua ãki ãparaã xãpokaãpokata. Pamonòkoniri. ²⁴ Xesosi moianariakori òpiriãkari.

—Apiananiri, Apiananiri, pimereka. Apinanapanoka.

Ininiã Xesosi òkitikaua. Ipaniãtari ìtima, tsakati pakini iotokini:

—Hìotokako —itxa.

Iuasaakipeka ìtima, tsakati pakini iotoka. Itsoriãkaãta. ²⁵ Iuasaaki Xesosi txari imoianariakori:

—Kinirepa hìte !auikano nota?

Itsoriãkaãkatana, ipiãkarauakatana. Ninoakakarika isãkirauatana:

—Kinakaripa ia kiki? Iua paniãtari ìtima, tsakati pakini iotokini, ininiã nino kãpitari isãkire —itxakakana.

Kiki Maerekani Matamatakoni Auaãtotakiti
(Mateo 8.28-34; Marko 5.1-20)

²⁶ Eereka ipoa ipiniã apokana Xesosi imoianariakorikata. Ninoa potoriãniãtaã Kariréia tãpa. Ninoa apokiniãtaã Xerasa tãpa. ²⁷ Xesosi kanikiãtakasaaki, kiki apoka iuamoni. Xerasa sitatxitikiri iua. Maerekani matamatakoni auaãtotari iua. Okananipe !itakaikari imãka. !Nirekari aapoko ãki ikaikotini. Akauariã auanãta. ²⁸ Atamatakasaakiri Xesosi, akiripoakata. Iriãkata Xesosi apisatoõ. Maerekati matamatakoti akiritari Xesosi:

—Xesosi, Teoso ãkiri, Apiananiri ãkiri, kiatokopa pitxanoko? Namanaãi !pimisiritapeno —itxa.

²⁹ Ikara atoko itxa isãkire, kotxi Xesosi paniãtana maerekani matamatakoni takanapiniri iua kiki. Mitxi inirimane iitxikapiimari iito imasikani ìkapani. Iitxikarina iuako, ikiti kohëtxiã. Txamari maerekati matamatakoti itotapekari imaãkiniri, ininiã iua kiki kapatakari kohëtxi. Maerekati matamatakoti txiãkitakari iua kiki mitekini kãkiti mauakaniãtaã.

³⁰ Xesosi aõkitakasaakiri iua kiki, ipimaãri:

—Kipa piuãka?

Ininiã maerekati matamatakoti txari:

—Nota uãka “Itori,” ninaãka —itxa.

Ikara atoko iuãka, kotxi itori maerekani matamatakoni auaãtotari iua kiki. ³¹ Maerekati matamatakoti amanaãri Xesosi:

—Aariko mamapotòkire irikotimoni !piokanatapeua ate —itxa.

³² Iuaãtaã auari kaiãopokori irariakori piratakoni. Inipokonãtana oxiratarini nopini. Maerekati matamatakoni amanaãri Xesosi:

—Pauiritaua irariakori ãki aãroini —itxana.

Ininiã Xesosi auiritana. ³³ Ininiã ninoa takanapari iua kiki. Irariakori ïto ãki ïroãna. Iuasaakipeka ikinika irari miteëkata. Iokiriïkatana oxiratari. Kãuaãriãmoni ikomoãkatana, ipïpe itxana irariakori.

³⁴ Kikiakori irari piratakani itikari irari mitekini, ininiã imitekana sitatximoni. Anikapiretarina itikakitina sitatxi auakanimoni, sitatxi mapara auakanimoni apaka. ³⁵ Ininiãkara kãkiti sari Xesosimoni ikamakiti imarotininina ïkapani. Ninoa apoka iuamoni. Atamatarina iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaïtotakiti. Iitopãkanãta Xesosi apisatoõ. Kamãkapekari. Kïikitepekari apaka. Ininiã iuasaaki ninoa kãkiti pïkari Xesosi posotiire. ³⁶ Xesosi kamakiti itikakani sãpiretari ninoa kãkiti, Xesosi erekapeka itxïkitakiniri iua kiki. ³⁷ Eereka ikinimane kãkiti Xerasa tõpa auakanï paniãtari Xesosi ãtiãtaã isini ipïkarena xika. Ininiã Xesosi iereëtaua kanaua ãki ipoa iuaïkana ïpiriãtini ïkapani. ³⁸ Iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaïtotakiti amanaãri Xesosi:

—Pauiritano pitekata nisini.

Txamari Xesosi iokanatarï aapokomoni.

³⁹ —Pikanapiriã paapokomoni. Pisãpiretari kãkiti Teoso kamakiti pite-
moni —itxa Xesosi.

Ininiã iua sari ikini aapokotxitimoni. Isãpiretari ikinimane kãkiti Xesosi kaminiri iua erekapeka inini.

Xáiro Amanaãkiti Pirena
(Mateo 9.18-19; Marko 5.25-34)

⁴⁰ Xesosi kanapiripe, ipoa ïpiriãtini. Apokitakasaaki, kãkitipokoni apakapari Xesosi ipoxokoniritikana. Ninoa iãtapanãtari iua, ipiniã iua auakasaaki. ⁴¹ Iuasaaki kiki Xáiro inakori apoka iuaã. Iua auïtetxi itxaua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Apoka Xesosimoni. Ikapotoreëkaua Xesosi apisatoõ.

—Masa naapoko. ⁴² Nota ãkero imatonõkaro, tosi ano auakaro, opinanapanoka —itxari Xesosi.

Iuakata Xesosi sikasaaki, kãkitipokoni ãkitari iua, ininiã ikaiarikaãpotana kãkiti.

Xesosi Mãka Maãtakakaro
(Mateo 9.20-22; Marko 5.25-34)

⁴³ Kãkiti sauaki oãua sito amianatakaro. Tosi ano oamianata oãrëka ! iotokinaro. Otxineirote !luaika, kotxi okinika otxineiroteë oïkitxitapekari pinïtxi siãkani, txamari erekapeka otxïkitakakiri ! auari. ⁴⁴ Kãkiti sauaki oãpoka Xesosi porikimoni. Omaãtakari imãka mapotomatare. Omaãtakasaakipeka, oãrëka iotoka. ⁴⁵ Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti:

—Kipa maãtakano?

Ikinimane kãkiti:

—!Ateni —itxana.

Ininiã Petro:

—Apiananiri, kãkitipokoni ãkitai. Ikinimane kãkiti tikakai.

⁴⁶ Txamari Xesosi:

—Kãkiti maãtakapitikano, kotxi iuasaaki nitapara sari iuamoni.

⁴⁷ Iuasaaki oa sito imarotari Xesosi imarotiniro oa maãtakiniri. Ininiã osa Xesosimoni otitanakiniritika. Okapotoreëkaua iua apisatoõ. Ikinimane okiãtaã osãpiretari Xesosi:

—Nota maãtakai namianatiniã. Nimaãtakasaakii, iuasaakipeka erekapekano —otxari.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Namarite, pauikari niposotiire, ininiākara erekapekai. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro.

Xáiro Ákero Ōkitikiko
(Mateo 9.23-26; Marko 5.35-43)

⁴⁹ Xesosi sákirauanātakasaaki, Xáiro aapoko potoriākari apoka Xáiromoni. —Pamarite !oãuaika. Pauiritari Xesosi kanapiriini —itxa.

⁵⁰ Xesosi kenakotari iminapiretakiti, ininiā Xesosi txari:

—! Pipikarauatape. Pauikari nisákire, ininiā iuaíkana oãuapanikako pamarite —Xesosi txari Xáiro.

⁵¹ Xesosi apokasaaki Xáiro aapoko, auiritana Petro, Xoão, Txiako, Xáiro, Xáiro itanoro pakini İroiini iuakata.

⁵² Iuaãtaā ikinimane kákiti txiapanāta. Imatinaniuatana amarini ipinini xika. Ininiā Xesosi:

—! Hĩtxiapatape. !Opina. Oimakanāta —itxa.

⁵³ Ininiā ninoa napetari Xesosi, kotxi imarotarina amarini ipinini.

⁵⁴ Ininiā Xesosi paniātana ninoa porikiti ipokĩkinina. Eereka Xesosi maĩkaro oa ātokoro uako, akirita itxaro:

—Ātokoro, pōkitikaua.

⁵⁵ Iuasaakipeka iuaíkana oa auãkipeka otxa. Oōkitikaua. Xesosi paniātana oĩri, onoro pakini nipokori isikinirona. ⁵⁶ Oĩri, onoro pakini tsorĩkaāta. Xesosi sãpiretana apanakini imasãpiretakanina İkapani.

9

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni
(Mateo 10.5-15; Marko 6.6-13)

¹ Xesosi akiritana imoianariakori tosi apotiitiniuana İkapani. Iuasaaki isikataparatanana. Isikaposotiiretana maerekani matamatakoni iokanatinina İkapani, amianari imakatzakinina İkapani. ² Eereka iokanatana imoianariakori kãkitimoni Teoso auĩtetxi ininiāua isãpiretinina İkapani, amianatakani erekapeka itxĩkitakinina İkapani. ³ Xesosi txana ninoa:

—Hĩsikaasaaki, !hanikapiri hĩtii. Na hĩtsonere !hanikape. Na sakora, na nipokori, na txineiro, na āti himāka, !hanikape. ⁴ Kãkiti apakapakasaakii, iuaã ninoa aapoko hĩkaikota iua sitatxiti hãuakasaaki. ⁵ Kãkiti mapakapakaniāi, hĩtakanapari iua sitatxiti. Hõsipikasaakiri, hĩkaxipokariko kipatxi hĩkitiākiri. İkara oerekana iua sitatxiti auakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi !inirekarina ikenakotinirina Teoso sãkire —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

⁶ Eereka imoianariakori potorika. Ninoa sari ikinipoko aapokotxiti. Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari aapokotxiā auakanimoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani ikini aapokotxiti auakani.

Erotxi Nirekari Xesosi Aōkitini
(Mateo 14.1-12; Marko 6.14-29)

⁷ Erotxi Kariréia tōpa auakani auĩte kenakopiretari Xesosi pirena. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kãkiti sãpiretari:

—Xoão kapatxisareri iuaíkana auãki itxapekava. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁸ Apanakini sãpiretari:

—Eriasi iuaíkana uatxa auãki itxapekava. Iuara Xesosi txaua —itxana. Apanakinipekana:

—Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka auakari iuaíkana uatxa auãki itxapekava. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁹ Erotxi txari:

—Notara paniātari Xoão nopi tsotakiko, ininiã Xesosi kona Xoãoni. Kiripitipa Xesosi? Ātipirika nikenakopiretari iposotiire —itxa Erotxi.

Kinirāo aōkitaka itxari Xesosi.

Sīko Mio Kākiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Xoão 6.1-14)

¹⁰ Ninoa Xesosi iokanatakini kanapiripeka iuamoni. Ikinika ika-makitina isāpiretarina Xesosi. Eereka Xesosi anikana ninoa kākiti mauakaniātaā, Petsáita sitatxiti takote. Ninoanoka sari iuaā. ¹¹ Txamari apanakini kenakopiretari Xesosi sinimoni, ininiã kākityokoni sari iua tikini. Ninoa apokasaaki Xesosimoni, Xesosi apakapana ipoxokonir-itika. Isāpiretana Teoso auītetxi ininiāua. Erekapeka itxīkitakana ami-anatakani.

¹² Tinītikita imoianariakori tosi pakini apoka iuamoni:

—Piokanatana kākiti aapokotxi imatokotinimoni inipokotininina ĩkapani, imakinina ĩkapani, kotxi uai aapokotxi mauakaniātaā —itxarina Xesosi.

¹³ Txamari Xesosi txana:

—Hītekarako sikakienatana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Poiāonoka nipokori aua atemoni, sīkonoka komiri, ipinoka ximaki pakininokara aua. !Apakata aiāmotiniri nipokori kaiāopokori kākiti asikakienatini ĩkapani —itxarina Xesosi.

¹⁴ Iuaātaā kikiakorinoka sīko mio auakata. Xesosi paniātana imoianariakori:

—Hīpaniātari kākiti topākini, uai sīkoēta, apikomoni iuaīkana sīkoēta, apikomoni iuaīkana sīkoēta, txaāpokata kākiti —itxa. ¹⁵ Ininiã imoianariakori paniātari kākiti ikara atoko iitopākinina. Ininiã ninoa topāka.

¹⁶ Iuasaaki Xesosi kosekari komiri sīko, ximaki ipi pakini. Iaxiti ion-akaāta, misākireta itxari Teoso:

—Peerekari ia nipokori pisikakiti —itxa.

Iuasaaki ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxari imoianariakorimoni, ininiã ninoa sikari kākityimoni. ¹⁷ Ikinimane nikari, kamitopeka itxana. Eereka Xesosi moianariakori amari nipokori itetakori. Ixāpokakarina kotari tosi pakini.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereēkiti Ininiāua
(Mateo 16.13-20; Marko 8.27-30)

¹⁸ Āti ōti Xesosi iuanani misākiretari Teoso. Eereka imoianariakori apoka iuamoni. Ipimaāna:

—Kiripa kākiti uākatano nota? —itxa.

¹⁹ Ininiã ninoa:

—Apanakini xinikakiti pite Xoão kapatxisareri pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Eriasi pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Teoso sākire sāpiretakari kītxakapirīka auakari iuaīkana auāki inakari pitxaua —itxarina Xesosi.

²⁰ Ininiã Xesosi:

—Hītepekana, kipa hīte uākatano nota? —itxa.

Petro apakapapiretari:

—Pite Teoso mereēkiti kākiti iātapanātakiti pitxaua —itxa.

²¹ Ininiã Xesosi iteene pinitari ikara apanakinimoni imasāpiretakani.

Xesosi Sāpiretari Ipinini
(Mateo 16.21-28; Marko 8.31-9.1)

22 Ininiã Xesosi:

—Nota hĩtari iaxitikiri iteene natatsiitariko nimisiritiko. Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini ! inirekano nota, ininiã nokaãkako. Ipi ãti õtisaaki Teoso õkitikanoko nota iuaĩkana auãki ninini ĩkapani —itxari imoianariakori.

Xesosi Moianari Atão Inakari
(Mateo 16.24-28; Marko 8.34-38)

23 Eereka isãpiretari ikinimane:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireẽkiti kona pixinikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã ikiniõtika, notakata pisapitikako. ²⁴ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁵ Atxiĩti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiitxi xika kona pikĩpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiĩti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini. ²⁶ Pipẽtatiniãno nota, pipẽtatiniãri nisãkire, nota kãkiti itari iaxitikiri pẽtataiko pite uai nikanapiriãkasaaki. Peerekari iuasaaki uai nikanapiriini õti. Iuasaaki kãkiti imarotariko niposotiire, niri posotiire, iniriakori iaxitikini posotiire apaka. Teoso nitiriakori erekarini itxauana. ²⁷ Atão nisãpiretai, apanakini hĩte uatxa uai auakanii, hĩpinini apisapanika himarotari Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi.

Moisesi, Erĩasi Pakini Xesosi Aõkitini
(Mateo 17.1-3; Marko 9.2-13)

²⁸ ãti semanati napaka atoko, Xesosi anikana Petro, Xoão, Txiako pakini. Ikanĩkana oxiratarini nopini Teoso imisãkiretini ĩkapani. ²⁹ Teosokata isãkirauanãtakasaaki, itoõ ipinipo itxa, imãka ponika, kasarori. ³⁰ Iuasaaki ipi kiki tokiã iuaã, Moisesi, Erĩasi pakini. Isãkirauatana Xesosikata. ³¹ Ninoa iotximere aua, kotxi ipotorkana Teoso tixine. Isãkirauatana Xesosikata, Xesosi ipinini pirena, mapa semanati napaka atoko Xerosareẽ ipinini Teoso paniãtakiti ikamini ĩkapani. ³² Iuasaaki Petro, Xoão, Txiako pakini imkanãta. Eereka imerekana. Atamatarina Xesosi iotximere. Atamatarina ninoa ipi kiki iuakata itiminina. ³³ Moisesi, Erĩasi, takapiretakasaakiri Xesosi, Petro akiritari Xesosi:

—Koerekareri, erekari uai akaikotini. Makamari papiri ipi ãti pakini, pite ĩkapani, Moisesi ĩkapani, Erĩasi ĩkapani —itxa.

Txamari maxikatiĩka isãkirauata. !Imarotari amanaãkiti.

³⁴ Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri apoka. Xesosi moianariakori pĩkarauata katxiãri ãki auakasaakina. Katxiãri ãkitana. ³⁵ Katxiãri ãki ikenakotaãka sãkiretxi:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hĩkenakotariko iua sãkire —itxa.

³⁶ Isãkirauatana atoko Xesosi moianariakori atamatarini Xesosinani. Eereka lisãpiretarina itikakitina apanakinimoni. Masãkirenika itxana.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti
(Mateo 17.14-20; Marko 9.14-29)

³⁷ Katimatiniĩkata iokiriĩtana. Iuasaaki kãkitipokoni apoka Xesosimoni.
³⁸ Ninoa sauaki kiki akiritari Xesosi:

—Koerekareri, patamatari nota ākiri imatonōkari namarite.
³⁹ Ātipirika maerekati matamatakoti maīkari iua. Iuusaaki akiripoakata, okarakataua. Isorikipekata inamamoni. Maerekati matamatakoti kamatsiitari namarite. Poiāonoka itakanapari. ⁴⁰ Iteene namanaāpekari pimoianariakori omitikiniri, txamari !iposotarina —itxa Xesosimoni.

⁴¹ Ininiā Xesosi txari kākitimoni:

—! Kauikarei hīte. Maerekati kamakanii hīte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hītekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hīte nimīteenekini? —itxa.

Eereka ipaniātari iua kiki:

—Pamarite pimina uai.

⁴² Iua amarini apokaāpotakasaaki, maerekati matamatakoti irikari ixiti. Amarini okarakataua. Xesosi paniātari maerekati takanapiniri amarini. Erekapeka itxīkitakari amarini, ininiā isika iua iuaīkana irimoni.

⁴³ Ikinimane tsorīkaāta Teoso posotiire itikasaakina.

Xesosi Iuaīkana Sāpiretari Ipinini

(Mateo 17.22-23; Marko 9.30-32)

Ikinimane tsorīkaātakasaaki, Xesosi misākiretari imoianariakori.

⁴⁴ —! Himaxinīkaretapiri uatxa nisāpiretakiti. Nota hītari iaxitikirī mīkapiritaākako. Nisikaākako kākitimoni ninoaka nirekakiti ikaminina īkapani —Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Imoianariakori kenakotari Xesosi sākire, txamari !imarotarina isāpiretakiti. Teoso ! nirekari ninoa imarotiniri Xesosi sāpiretakiti iuusaaki. Ninoa pikari Xesosi ipimainina isākire oerekinina īkapani.

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?

(Mateo 18.1-5; Marko 9.33-37)

⁴⁶ Āti ōti Xesosi moianariakori !auikakauana isākirena, kotxi inirekarina imarotinirina apiatakari ninoa sauaki auakari. ⁴⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikakiti, ininiā iminari amarini ninoamoni. Xesosikata tima itxa amarini. ⁴⁸ Iuusaaki Xesosi txana:

—Papakapiniāri amarini ia atoko inakari, papakapano nota apaka. Papakapiniāno nota, papakapari niokanatakiri apaka. Iuaka poiāotakari iua hīte sauaki, iuarako apiatakari txauako —itxa Xesosi.

Kiki Maerekani Matamatakoni Omitiākari

(Marko 9.38-41)

⁴⁹ Xoāo sāpiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uākaā. Ate sāpiretari iua kiki ikara atoko inakari imakamaki, kotxi kona pimoianarini iua —itxa.

⁵⁰ Ininiā Xesosi:

—!Hīotokakapiri ikara atoko inakari ikamini, kotxi iua kiki !omanataua ate. Iua apamonīkaua ate —itxa.

Samaria Auakani !Apakapari Xesosi

⁵¹ Teoso tixine iuaīkana Xesosi kanapiriini ōti apokaāpota, ininiā Xesosi ākixinireē txari:

—Nisapitikako Xerosareēmoni.

⁵² Iokanatari kākiti iua apisa, imakiniātaā initinina īkapani. IPIX-inipokoriti ninoa kākiti nitari imakiniātaā aapokotxi Samaria auakani auiniātaā. ⁵³ Txamari kākiti iuaātaā !inirekarina Xesosi apakapinina, kotxi iua nirekari Xerosareēmoni isini. Samaria auakani omanatana

Xerosareë auakani. ⁵⁴ Txiako, Xoõo pakini kenakopiretari ikara ene. Iuasaaki ipimaãrina Xesosi:

—Apiananiri, pinirekatari aamanainiri Teoso xamina iaxitikiri iokanatinini ninoamoni ixipokinirina ikapani?

⁵⁵ Txamari Xesosi pinitana, isäkirena maerekani xika.

⁵⁶ —Nota, hõtari iaxitikiri kona kãkiti nixipokini ikapanini napoka uai. Kãkiti maerekani nimakatkakini ikapanira uaimoni nina —Xesosi txari Txiako, Xoõo pakini.

Eereka ninoa sari apikoxiti apanakini kãkiti auiniãtaãmoni.

Kãkiti Xesosi Imoianatinina Nireëkani
(Mateo 8.18-22)

⁵⁷ Xesosi imoianariakorikata saãpotakasaaki kimaporiã, kiki txari Xesosi:

—Apiananiri, pite sinimoni nota apaka sako.

⁵⁸ Ininiã Xesosi:

—Karikorì aripa auini. Kakoari kotipiriki auini, txamari nota hõtari iaxitikiri nimakiniãtaã !auari. Pimoianatininiãno, ikara atoko pimisiritiko pinireka atxiiti? —itxa Xesosi.

⁵⁹ Xesosi txari äti kiki:

—Notakata pisako.

Txamari iua kiki:

—Koerekareri, merepanika ninirekari niãtapiniri niri ipinini —itxa.

⁶⁰ Ininiã Xesosi:

—Ikara piparika pauiritari äti kamini. Piparika apiari uatxa aua. Pite sari kãkitimoni. Pisãpiretanako Teoso auitexi ininiãua —itxa Xesosi iuamoni.

⁶¹ Äti kikipekana txari Xesosi:

—Koerekareri, nota pimoianari nitxamauako. Mitxi pauiritano nikanapiriini nauinimoni. Nitakapiretanapana ninirimane —itxari.

⁶² Ininiã Xesosi:

—Teoso kimaporeë potoriãkari nirekiniãri mitxi ikamakiti iuaikana ikamini, !apakata iparikaquatini aãuïte Teoso ikapani —itxa Xesosi.

10

Xesosi Iokanatana Setëta Pakini Kãkiti

¹ Ikara inaãka atoko Apiananiri mereëna setëta pakini kãkiti. Iokanatana ipi, iuaikana ipi, iuaikana ipi, itxaãpotana iokanatinina. Iokanatana iua sini apisapanika ikini aapokotxitimoni. Ninoa ïkiika. Apokana Xesosi apisa. ² Xesosi txana ninoa:

—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisäkire, txamari ! imarotarina nisäkire, kotxi ! ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Txamari, poiãoka parikaquatani aua nisäkire isãpiretinina ikapani. Ininiãkara himisäkiretariko Apiananiri kakikioteri iokanatinina parikaquatani iua sãkire auiãkani apotiitinina ikapani. ³ Hïsa. Soti auïte anaakori äkitimoni iokanatiko atoko, niokanatai hïte kãkitimoni, kotxi pamonõkonina ninoa. ⁴ Txineiro ! hanikape. Tiitxi ! hanikape. Äti hïkiti mata ! hanikape. Kimaporiãpoã kãkiti akiritakasaakii, ! hïotokaãpotape kãkitikata hïsäkirauatini ikapani. Hïsapitiporiko niokanatinimoni. ⁵ Kãkiti aapoko hãpokasaaki, merepitipanika hïtxariko: “Namanaãri Teoso, ikamaerekaxiniretinina kãkiti uai auakani,” hïtxako. ⁶ Kaapokori

nirekiniári Teoso ikara atoko inakari ikaminana ninoa, Teoso kamapitiki hamanaákiti. Kaapokori manirekakaniári, hīsāpiretana Teoso kona kamaerekaxiniretana ninoa. ⁷ Kaapokori apakapiniái híte, hīkaikotako iua aapokonoka. Áti aapoko, eereka áti aapoko kona hītxaāpotapeko iua sitatxiti hāuakasaaki. Iuaā ninoa sikakiti hinikini ikapani, hiātini ikapani hāpakapariko. !Hīpētauatape hāpakapiniri, kotxi híte nota ikapani parīkauatakani hītxaaua. Apakatapitika hāpakapiniri hīparīka īki.

⁸—Aapokotxiātaā hāpokasaaki hāpakapikoā, iuaā hīsikiko hinikako, hiāta hītxaāpotako. !Hīxinikapiri ninoa sikakiti mapitxiri ininiua. Hinikariko. ⁹ Erekapeka hītxiitanakanako amianatakani iuaā auakani. Hīsāpiretana ninoa, kaiamapekari Teoso ninoa auíte ininiua tīkane. ¹⁰ Aapokotxiātaā himapakapakoniā, hīsa kākiti napaāporetxiā. Hīsāpiretana kākiti iuaā auakani: ¹¹ “Hāuiniākiri pani akitiākiri akaxipoka, kotxi !erekari uai, kotxi maerekati hīkama ate himapakapakaniā. Hīxinikariko, ate apoka uai Teoso auítetxi ininiāua asāpiretinii ikapani, txamari !hinirekari.” Ikara atoko hītxa sākiretako ninoamoni. ¹² Kākiti misiritiko ōtisaaki Teoso misiritanako kākiti Sotoma sitatxiti auakani ninoa maerekani xika, txamari Teoso apia misiritanako iua aapokotxiti auakani híte mapapakapani, kotxi híte sāpiretana Teoso sākire, iuaritika !auikarina. Kītxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani lisana Sotoma sitatxitimoni —itxa Xesosi.

Kākiti Sitatxi Auakani Maerekati Matakanapakani
(Mateo 11.20-24)

¹³—Híte Korasiī sitatxiti auakani inipitika atatsiitariko misirikaretxi. Hītepekana Petsáita sitatxiti auakani apaka atatsiitariko misirikaretxi, kotxi nota kamapekari posotiiretxi híte sauaki, txamari !hītakanapari himaerekani. Ikara posotiiretxi Sitoō sitatxiti, Txiro sitatxiti pakini auaākamako, kākiti iuaā auakani uatxakapokoikamani itakanapamari-nako maerekati ikamakitina. Ninoa sako mata ieretakamanako, atapani iitoāna itakamanako, imaerekanina itakanapinina oerekinina. ¹⁴ Kākiti misiritiko ōti apokasaaki, Teoso misiritariko Txiro sitatxiti auakani, Sitoō sitatxiti auakani pakini, txamari iua apia misiritaiko híte Petsáita sitatxiti auakani, híte Korasiī sitatxiti auakani apaka. ¹⁵ Hītepekana Kapanaoō sitatxiti auakani apiarini hinireka hininiāua, txamari maerekani misiritikoātaā iuamonirako hōkapeēkako —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Híte sākire kenakotakani kenakotari nota sākire apaka. Híte mapakapani !apakapano nota apaka. Nota mapakapani !apakapani nota uaimoni iokanatakari apaka —itxana imoianariakori.

Setēta Pakini Kākiti Kanapiriini

¹⁷ Ninoa setēta pakini kākiti kanapiriā. Poxokonoka itxakatana.

—Apiananiri, maerekani matamatakoni apaka kīpitari asākire, pite uākaā aiokanatakasaakina —itxarina Xesosi.

¹⁸ Ininiā Xesosi:

—Ari, nitikapekari Teoso patimari iokanatiniri Satanasi, okaratxirari patimari imēkokini atoko itxa. ¹⁹ Hīkenakota. Nota sikaposotiiretai híte imini, kaxipiro pakini hīkatxaratini. Kona ioākai híte. Amokaiakari Satanasi patapapani, iuaritika hīposota hīokanatiniri iua, kotxi nota sikataparatai híte. !Auari híte karotakani. ²⁰ Hīpoxokoniua, kotxi maerekani matamatakoni kamari hīpaniātakiti. Apia hīpoxokoniua, kotxi hūūka

Teoso tixine aãtsopateẽ iõkatsopatapeẽkaika iuaã hĩsini ĩkapani —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Iri

(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Iuasaaki Erekarĩ Matamatakoti kamapoxokonitari Xesosi, ininiã Xesosi misãkiretari Teoso:

—Niri, pitixine auakani auĩte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auĩte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi kimarorerini, iuikakaniua kona poereka pimarore. Poiãorini, miuikakaniua poereka pimarore. Ari niri, ĩkara atoko pinireka. ĩkara atoko papokaerekata —itxari iri.

²² Eereka imisãkiretari kãkiti:

—Niri sikapekano ĩkinika. Kãkiti !imarotano nota Teoso ãkiri nininiua. Nirinokara atão imarotano nota. Apaka kãkiti na atão imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua ãkiri nitxaua. Kãkiti nirekiniãri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni —itxa Xesosi.

²³ Eereka Xesosi aua imoianariakorikata. Ninoanani aua iuakata. Imisãkiretana:

—Teoso sikari erekari hĩtemoni, kotxi hĩte atamatari nota kamakiti, hĩte kenakotari nota sãpiretakiti. ²⁴ Nota sãpiretai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani, auĩtetxiakori pakini kinirão atamataka txari hĩte atamatakiti, txamari ninoa !atamatari. Ninoa nirekari hĩte kenakotakiti ikenakotinina, txamari !ikenakotarina —Xesosi txari imoianariakori.

Kiki Karotakori Tiretakari

²⁵ Kiki Moisesi sãkire oerekakari apoka Xesosimoni. Inirekamari Xesosi kerokiniri isãkire.

—Koerekareri, kiripa nikama Teosokata ãtipirika nauini ĩkapani? —itxa.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Kiripa patatsopata Teoso aãtsopateẽ? Pisãpiretano Teoso paniãtakiti —itxari.

²⁷ Ininiã iua kiki apakapapireta:

—Teoso paniãtaua: “Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ĩkinipoko pinireẽkitiã, ikini pãkixinireẽ, ikini pitaparaxinireẽ, ĩkinipoko pixinĩkakitiã pakini.” Apaka Teoso paniãtaua: “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti,” itxa.

²⁸ —Atãopitikara papakapapiretano. ĩkara pikaminiã, pauapika ãtipirika Teosokata —itxa Xesosi.

²⁹ Txamari iua kiki !inirekari ĩkara atoko inakari ikamini, ininiã iua pimaãri Xesosi:

—Kiripa ãti nitiretini ĩkapani?

³⁰ Xesosi apakapapiretari, ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretini:

—Kiki potorika Xerosareẽ. Inirekari Xerikoo sitatxitimoni isini. Ipixinipokoriti kiĩtiririni maĩkari iua. ĩtirĩkarina imãka, itii pakini, noropata, karota, itxarina. Mauãkixiniretinoka itakanaparina iua kiki. ³¹ Iuasaaki sasetotxi iãpota iua kimaporiti. Iua atamatari iua kiki karotakori, txamari !imaãkatari. Iopiriãri, napa, ĩkorape itxa. ³² Eereka kiki Arevii apika mekaniri, sasetotxiakori moianatakari apoka. Iua apaka atamatari iua kiki karotakori, txamari iua sasetotxi atokokana !imaãkatari. Iopiriãri, napa, ĩkorape itxa. ³³ Eereka kiki Samaria tãpakiri iãpota iua kimaporiti. Iua apoka iuaã. Atamatari iua kiki maĩkapekori, ininiã iua amonĩkari. ³⁴ Iuamoni isa. Arokari ikaro ipiniã. Ipitari ikaro

ĩtxiã. Măkatxi mataã iapirika itxari ikaro. Eereka ôkitika itxari, ipira poho nopini taka itxari. Anikari kăkiti imakiniãtaã aikotimoni. Iuaã imoiaãri. ³⁵ Katimatinĩkata isikari txineiro kaapokorimoni. Ipi ota pirata kamakori isika. “Nisipekako. Pite moiaãriko ia kiki. Apikomnipanika txineiro pinirekiniã ikiena ikapani, nikanapiriãkasaaki niĩkitxitai,” itxa Samariakiri, —itxa Xesosi Moisesi săkire oerekakarimoni.

³⁶ Xesosi pimaãri iua:

—Ipi āti kikiakori iāpota iua kimapori. Īkiripa iua kiki kiĩtiririni maĩkakiti tiretakari? —itxa.

³⁷ Ininiã iua Moisesi săkire oerekakari:

—Ari, Samariakirinokara tiretari iua —itxa.

Ininiã Xesosi:

—Pisipe. Samariakiri kamakiti atoko inakari pikamako, kotxi iua tiretari āti.

Xesosi Motikaētarō Mata, Maria Pakini

³⁸ Xesosi imoianariakorikata sipeka. Apokana aapokotxiãtaã. Iuaã sito Mata inakoro apakapana oaãpoko. ³⁹ Oĩtarō Maria inakoro topăka Apiananiri takote isăkire okenakotini ikapani. ⁴⁰ Mata maerekaxiniretonoka otxa oparĩka ito inini xika. Ininiã osari Xesosimoni.

—Apiananiri, nitaro topăkanãta ereẽ. Notanani parĩkauanãta. Pitemoni erekari atxiĩti? Pipaniãtaroko notakata nipokori okamini —otxa.

⁴¹ Ininiã Xesosi:

—Mata, Mata, maerekaxiniretonokai pitxa, kotxi piparĩka ito inini xika. ⁴² Ātinoka pikamini tĩkane ninireka. Maria mereēri ikara. Omereēri nota săkire okenakotini. Oa mereēkiti apiaerekata, ininiã !niotokakaro oa nisăkire okenakotini —itxa Xesosi.

11

Teoso Misăkiretiko Pirena
(Mateo 6.5-15; 7.7-11)

¹ Āti ôti Xesosi misăkiretari Teoso. Ixipoka atoko ātika imoianari txari:

—Apiananiri, Xoão oerekari imoianariakori Teoso imisăkiretinina. Iua atokokana poerekaua ate Teoso amisăkiretini. Natokopa itxa Teoso amisăkiretini?

² Xesosi apakapapireta:

—Teoso himisăkiretakasaaki, ia atoko hĩtxako:

“Aĩri, iaxiti auakari, ate nirekari piuãka paxitiko. Anirekari ikini itixiti auakani auĩtetini pite. Pite tixine pinireēkiti kamiko atokokana, anirekari pinireēkiti kamiko ĩkorapokoriti.

³ Nipokori ikiniôtika pisikauako.

⁴ Pimaxinĩkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĩkaretini atokokana, pimaxinĩkaretariko. Kona panikapewa aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki.”

Ikara atoko hĩtxako Teoso himisăkiretini —itxa Xesosi.

⁵ Eereka Xesosi oerekana imoianariakori:

—Atxiĩti apanĩkanōka pisa pimoianari aapokomoni nipokori pamanaini ikapani. Ininiã pakiritari iua: “Nimoianari, ipi āti pakini komiri pisikano. ⁶ Naōkimanere iāpotakari uatxaika apoka naapoko. Natxinoka itxape. Nipokori !auari nisikiniri,” atxiĩti pitxari iua.

7 —Atxiiti pimoianari iroko āki apakapapiretai: “! Pakirinātapeno. Naapoko tore katoreri. Nota, namariteni apaka imakanātape. !Niposota nōkitikiniua, nipokori nisikini.”

8 —Pimoianari itxaua iua, iuaritika atxiiti ! inirekari ōkitikiniua. Iuaīkana, iuaīkana pakiritiniāri pimoianari, iua ōkitikapitikaua. Ikini nipokoriti pinirekakiti isikaiko, iuaīkana imakini īkapani. Iua pimoianari na atoko itxa Teoso. ⁹ Ininiākara pamanaāriko pinirekakiti, ininiā Teoso sikapitikai. Pinitariko pinirekakiti, ininiā papokapitikari. Pakiritariko Teoso, ininiā iua apakapapiretai. ¹⁰ Amanarauatakari apakapapitikari amanaākiti. Nitarauatakari apokapitikari initakiti. Teoso akiritakari apakapapiretaākapitika.

¹¹ —Hīte irītxiakori, hamariteni amanainiāi komiri, kaikani hīsikatana hamariteni? Ximaki amanainiāna, iminikani hīsikatana hamariteni? ¹² Patari naki amanainiāna, kaxipirokani hīsikatana hamariteni? Konapitini. ¹³ Hīte maerekati kamakani hītxaua, iuaritika himarotari erekari hamaritenimoni hīsikini, ininiā hīri iaxiti auakari, erekarinani kamakari, iua sikapitikariko Erekar Matamatakoti hītemoni hamainiāri iua —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Marko 3.20-30)

¹⁴ Āti ōti Xesosi omitikari maerekati matamatakoti masākireti. Iua maerekati matamatakoti sipeka atoko, iua kiki mitxi maerekati matamatakoti auaītotakiti posotari iuaīkana isākirauatini. Kākiti Xesosi kamakiti itikakani tsorīkaānāta. ¹⁵ Ātikaka ninoa txari:

—Satanasi, maerekani matamatakoni auīte, iuakara sikataparatarari Xesosi maerekani matamatakoni omitikini.

¹⁶ Apanakinipekana nirekari Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi: —Takaōtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aāmatatiniri īkapani, Teoso iokanatinii īkorapokoriti aimarotini īkapani —itxarina.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikanātakiti, ininiā iua txana:

—Kākiti tixine auakani, ninoakakarika inaiatakakiniūana, ! apakata. Ixipokakakauana. Iua atokokana kākiti aapokoā auakani inaiatakakiniūana, ninoakakarika ixipokakakauana. ¹⁸ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniūana, Satanasi tapara xipokako. Ikara atoko ininiā, kona atāo hīte sākire, nota iokanatinina Satanasi nitiriakori, maerekani matamatakoni, Satanasi taparaā. Ikara hīsākire kona atāoni. ¹⁹ Hīte sāpiretano, maerekani matamatakoni Satanasi taparaā nomitika, ininiākara kitaparaāpa hīte moianariakori omitikana maerekani matamatakoni? Ninoa omitikana maerekani matamatakoni Teoso taparaā, ininiā ninoakara oerekari !atāo hīsākire nota pirena. ²⁰ Teoso posotiireē nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiā, Teoso oerekai iua apokapeka hītemoni hīauīte inini īkapani.

²¹ —Kiki pataparari ikeeko iposope inakari moiainiāri aapoko, kona kiītirikikori itii. ²² Txamari āti kiki apiataparata inaiatiniāri, iriākata, ininiā anikapitikari kaapokori ikeeko. Mitxi iua kaapokori sākire: “Ni-keeko auiniā, kona kamakotxakikori nitii,” itxama, iuaritika kiki apiataparatakari itirīkari itii. Eereka imoianariakorimoni ixanakari tiitxi.

²³ —Notakata maparīkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniāno, inirekari niparīka ixipokini —itxa Xesosi.

*Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena**(Mateo 12.43-45)*²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Maerekati matamatakoti omitikikosaaki, kãkiti itakana-pakasaaki, isaãpota ãparaã makipakaniãtaã auiniãtaã initini ĩkapani. Imapokakaniãri, “Iuaĩkana nikanapiriãko mitxi nauinimoni,” itxa. ²⁵ Iuaã apoka. Iua aapoko mitxi inakari iusaaki peereri. Oeretapeẽkaika. ²⁶ Ininiã apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni, apia maerekanitakani. Ninoa ikinikana ĩroãitotari iua kiki. Iua ĩtoã aua itxana. Iusaaki oitope maerekani matamatakoni misiritari iua kiki, ininiã apiata itsii inikoriã. Mitxipe ãtinoka maerekati matamatakoti paniãtari iua maerekati ikamini. Eereka oito paniãtari iua —itxa Xesosi.

²⁷ Xesosi sãkirauataka atoko, sito iuaã kãkiti sauaki auakaro txari Xesosi:

—Pite auãkĩtakakaro, pite axitakakaro, poxokoniuata, kotxi Teoso sikari erekari oamoni —otxa.

²⁸ Xesosi apakapapiretaro oa:

—Ari, inipitikara. Iuaritika Teoso sãkire kenakotakani, isãkire auiãkani, apia poxokoniuatako, kotxi Teoso sikari apikomoni erekari ninoamoni —itxa Xesosi.

*Xonasi Pirena**(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Marko 8.11-13)*²⁹ Kaiãopokori kãkiti apokaãpota Xesosi takote. Iusaaki Xesosi txari:

—Kãkiti uatxarini ! erekana. Hĩte nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hĩte. Kitxakapiriãka Teoso sãkire sãpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaĩkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hĩte ĩkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hĩte ĩkapani. ³⁰ Kitxakapiriãka Nĩnivi sitatxiti auakani imarotari Teoso iokanatiniri Xonasi ninoamoni. Iua atokokana kãkiti uatxa auakani imarotariko Teoso iokanatinino nota kãkiti itari iaxitiki ninoamoni.

³¹ —Kitxakapiriãka sito Sapaa auakani auĩte sari õtakoxiti auĩtetxi Saromão inakorimoni imarore okenakotini ĩkapani. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, oa sito txitanako kãkiti uatxa auakani, kotxi uatxa uai aua Apiatakari. Iua Saromão auĩtetxi itxaua, iuaritika uatxa uai aua auĩtetxiakorj auĩte. Txamari kãkiti uatxa auakani !inirekari ikenakotini-rina nota sãkire.

³² —Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, kãkiti Nĩnivi sitatxiti auakani txitaiko hĩte ĩkorasaaki auakani, kotxi ninoa kenakotari Xonasi sãkire. Iusaaki itakanaparina maerekati ikamakitina. Uatxa uai aua Apiatakari. Xonasi poiãoka. Hĩte kenakotapekari nota sãkire, txamari himaerekani lhĩtakanapa —itxa Xesosi.

*Tirikapi Ĩtotxiãkiri Pirena**(Mateo 6.22-23)*³³ Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Kãkiti iopotokakasaakiri tirikapi, itano itaka ikinimane ĩroãkani atamarauatini ĩkapani. !Ikipatari tirikapi. !Iomaãtari tirikapi kopiti ãki. ³⁴ Poki tirikapi atoko itxa piĩto ĩkapani. Poki ereka inakasaaki ĩpinikare aua pãkixinireẽ. Poki maerekanisaaki, pãkixinireẽ mapiãriko.

³⁵ Erepaniko. Atxiĩti piuãkatari ĩpinikare pãkixinireẽ auini, txamari atxiĩti

ipiänoka auari pākixinireē. ³⁶ Ipinikarenoka pākixinireē auiniā, ipiā na xatiki auinii, tirikapi iopinikini atoko itxa —itxa Xesosi.

Pariseoakori Maerekani
(Mateo 23.1-36; Marko 12.37-40)

³⁷ Xesosi sākirauataka atoko pariseo aiataro Xesosi:

—Manipokota naapoko —itxari.

Ininiā Xesosi sari iuakata. Apokaāka atoko, iitopāka inipokotini ikapani. ³⁸ Iua pariseo tsorīkaānāta Xesosi marokauakotakaniāua inipokotini apisa, kotxi iuasaaki Xesosi !ikamari Xoteo kiomaneakorini oerekakiti iaōka. ³⁹ Ininiā Xesosi:

—Hite pariseoakori arokari hūto, txamari hākixinire patxikopiiri, kotxi maerekatinoka hīkama. Kapotxinaniri hīttxaua. Iākoanatxi inopininoka arokiko atoko hīttxa. Pirato inopininoka arokiko atoko hīttxa. ⁴⁰ ! Kiikitei hite. Teoso hūto kamakari kamari hākixinire apaka. ⁴¹ Iākoanatxi āki auakari iāriā hīsikako matxineirotenimoni. Hīpratone āki auakari nipokori hīsikako matxineirotenimoni. Hītiretariko apanakini. Ikara atoko hīkaminiā, Teoso atamari hākixinire ereka inini.

⁴² —Hite pariseoakori misiritaākako. Hite sikari ipixini hītakare kiko auakari Teosomoni Moisesi paniātakiti iaōka. Apikomoni hīkama, kotxi ipixini takari kanaua āki hītakakiti apaka hīsika Teosomoni, oteraā, seporīa hīsika. Erekapitikamari hite sikakiti Teosomoni, txamari himisirienetari kākiti. Teoso !hītireta. Erekaripixini hītii hīsikiniri Teoso. Iuakatikana erekaripixini atō hīkaminari kākiti. Erekaripixini atō hītiretiniri Teoso.

⁴³ —Hite pariseoakori misiritaākako. Hite potxitari hīttopākini kākiti apisatoō, aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua kākiti atamatinii ikapaninoka. Nipokori sikaretikoātaā hāuakasaaki, hite apokaerekataripokoni paxitinii hite koerekareri hininiāua.

⁴⁴ —Hite pariseoakori misiritaākako. Akauari matakaōtxiākoti atoko hīttxa. Iua nopini kākiti napa imimarotakoniā, kotxi hūto peerekari, txamari hākixinire !erekari. Akauari āki arakakari atoko itxa hākixinire —itxa Xesosi.

Moisesi Paniātakiti Oereēkani Maerekani

⁴⁵ Ikara sākiretxiti kiki Moisesi paniātakiti oereēkari kenakotakasaaki, omanākarauata. Itxari Xesosi:

—Koerekareri, ikara atoko pisākirauatiniā, ate apaka “maerekati kamakani” pitxataua ate —itxari.

⁴⁶ Ininiā Xesosi:

—Hite Moisesi paniātakiti oereēkanii hitekanerako misiritaākako. Hite paniātari kākiti hiteka paniātakiti ikaminina. Ninoa !iposotari ikinika hīpaniātakiti ikaminina. Iminani ninoa porikiā hītakini atoko hīkamanāta hite. !Iposotarina anikinirina. Hite apaka !hīkamari hiteka paniātakiti.

⁴⁷ Hite misiritaākako. Hite kamari takaōtxikari peereri Teoso sākire sāpiretakanini ikatikoātaā hītakini. Txamari hite atokiriakorinikara okapena ninoa Teoso sākire sāpiretakanini. ⁴⁸ Iuaritika hite sāpiretari ikinimane hāpokaerekatini hite atokiriakorini kamakiti. Txamari ninoara okana Teoso sākire sāpiretakanini. Hītera takari takaōtxikari peereri ninoa Teoso sākire sāpiretakanini akauariātaā, ininiā kākiti uākatari hīpaxitinina ninoani, txamari !hīkamari ninoani paniātakiti.

⁴⁹ —Paimatireri Teoso, kotxi mitxipe imarotari ninoa kamakiti tīkane. Mitxipe iua txari: “Nota iokanatanako nisākire sāpiretakani, niokanapirena aniākani pakini ninoamoni, txamari ninoa okapanikana

apanakini. Imisiritapanikana apanakini,” itxa Teoso. ⁵⁰ Kākiti uatxa auakani misiritaākako, Teoso sākire sāpiretakanini okiko xika. Teoso itixi ikamakasaakipeka ipotorika Teoso sākire sāpiretakanini okiko. ⁵¹ Merepitipanika Apeo inakori okapeēka. Eereka apanakini okaāpotapeēka. Imapotōkire okakori Sakaria inakori. Teosomoni sikakori takikoātaā takote, Teoso Auini Pakitaātaā takote apaka, iuaā okapeēka Sakaria. Inipitikara nota sāpiretai hīte, uatxa auakani misiritaākako ninoa Teoso sākire sāpiretakanini okiko xika.

⁵²—Hīte Moisesi paniātakiti oereēkani misiritaākako. Hīte kipatari atāo inakari Teoso iokanapirena. Hīte apaka !auikari ikara. !Hāuiritari apanakini auikiniri —itxa Xesosi.

⁵³ Ikara Xesosi sākire xika, Moisesi paniātakiti oereēkani, pariseoakori pakini tsoata, Xesosi omanatinina. Ātipirika ipimaānātapikarina Xesosi. ⁵⁴ Inirekarina Xesosi kerokiniri isākire, imaīkiko ikapani.

12

Kipatakori !Auari (Mateo 10.26-27)

¹ Kākitipokoni apotiitaua kinapokopeka, ininiā ikatxarakiti-takakauana. Iuasaaki Xesosi merepanika otākikana imoianariakori:

—Erepaniko pariseoakori sākire. Pamonōkoniri isākirena, kotxi !ikamarina isākirena iaōka. Ikara imaerekanina kipataua pāo tireēkari pani koketakori atoko itxaua. Eereka imarotaāka imaerekani. ² Ikinika seretakori oerekaākako. Ikinika kipatakori imarotaākako. ³ Ininiā ipiāpokoā pisāpiretakiti, pokamara imarotaākako. Aapokotxi katoreri āki pimaasakapiretakiti aapokotxi nopini akiritaākako ikinimane imarotiniiri ikapani.

Kipa Apīka? (Mateo 10.28-31)

⁴—Nimoianariakori nōtākikapanikai hīte. !Hīpīkapiri hīte okakani tīkane. Hītonanira iposotana okinina. Hīxinire liposotana okinina. ⁵ Nisāpiretai hīpīkakiti tīkane. Teosora hīpīkako. Iuara posotari hīto okini, eereka iposotari iokanatinii maerekani misiritikoātaā. Ari, iuara hīpīkako.

⁶—Kiripa ipi ipi āti pakini kotipiriki karone? Poiāonoka txineiro, ota ipinoka. Iuaritika Teoso !imaxinīkaretari ātika kotipiriki. ⁷ Kipakinipa piāko pikiiā auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inīkatai, ininiākara !hīpīkarauatape. Kotipiriki īki poiāo, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Kaiāopokori kotipiriki auiniā, iuaritika hīte īki apiata, ininiā Teoso tiretapitikai hīte —itxa Xesosi.

Xesosi Nakitiakori (Mateo 10.32-33; 12.31-32; 10.19-20)

⁸ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Apikomoni nisāpiretai. Kākiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hītari iaxitikiri txako Teoso nitiri-akorimoni: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako. ⁹ Kākiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hītari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Kona nota nakitini iua,” nitxako.

¹⁰—Kākiti misākirepiretiniāno nota hītari iaxitikiri, eereka amanainiāri Teoso ikara imaerekani imaktxakini, ininiā Teoso makatxakapitikari.

Kākiti misākirepiretiniāri Erekarī Matamatakoti, !kimakatzakikori ikara maerekati ikamakiti.

¹¹ —Hanikikosaaki aiko Xoteo apotiitiniātaāua hāpoītikoā, hanikikosaaki auītetxiakorimoni hāpoītikoā, mitxi ! hīxinikapiri hīte apoītakani hāpakapapiretini. Maerekaxiniretinoka ! hītxape.

¹² Iuasaaki ninoa apoītakasaakii, Erekarī Matamatakoti sāpiretaiko hīte hāpakapapiretini īkapani —itxa Xesosi sākire.

Kiki Katxineiroteri Mūkiteti

¹³ Kiki kākitipokoni sauaki misākiretari Xesosi:

—Koerekareri, pipaniātari nitari sikinino nota ipixini aīrini tii ipīkasaaki itakanapakiti —itxa.

¹⁴ Ininiā Xesosi:

—Naōkimanere, kona nota parīkani pirini tii nixanakini —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiā Xesosi misākiretana ikinimane:

—Erepaniko. !Erekarī tiitxi iteene pinirekini. Kapotxinani !hītxape. Itomaneri tiitxi !itxīkitakai okanani pauini —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiā Xesosi sāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko:

—Kiki katxineiroteri aua kīkio mitari. Itakare peerekari, kaiāopokori. ¹⁷ Ixinikaxitita ākixinireē: “Nāpa ninīkatari nikiena? Nikiena nīkatikoātaā xapitikiri. !Apakata itomaneri nikiena īkapani. Kipa nikama? ¹⁸ Ari, nimarotari nikamakiti tīkane. Nōtikariko nikiena nīkatikoātaā. Iuaīkana nikamari āti mitari. Iuaā ikinika nikiena, nitii apaka ninīkata. ¹⁹ Eereka notaka nitxauako: ‘Peerekano nota. Kaiāopokori nikiena. Kaiāopokori nitii. Apakatapitikako kaiāopokori anokanani īkapani. Ininiā ! ni-parīkauataika. Ninipokotako, niātako, nipoxokoniuatako nitxako,’ itxa iua kiki. ²⁰ Txamari Teoso misākiretari iua: “Kīkīteitei pite. Uatxa ia īkanōkati pipinako, ininiā kipa apakapatari ikinipoko pikiena, pitii apaka?” itxa Teoso.

²¹ —Ikara atoko itxa kākiti tiitxinoka xinikakari, Teoso maxinikati — itxa Xesosi ikara sākiretxiti ixipokini.

Teoso Nīkatiniua Ate
(Mateo 6.25-34)

²² Ininiā Xesosi misākiretari imoianariakori:

—Ininiākara nota sāpiretai hīte, maerekaxiniretinoka !hītxape, hiniākiti nire, mākatxi hīretaākiti nire. ²³ Nipokori, mākatxi pakininoka kona txīkitakari pauini ereka inini. Nipokori, mākatxi pakini poiāoka.

²⁴ Hātamatari kotipiriki. Ninoa !itakarauata. !Amarina ikiena. !Ipotetarina ikiena. Iuaritika Teoso sikakienatana ninoa, Teoso nīkatiniāri kotipiriki, inīkatapitikai hīte apaka. Hīte īki apiata. ²⁵ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itxīkitakai apikomoni āti oara pauini. ²⁶ Pimaerekaxinirene kona txīkitakai axapitiki apikomoni pauini, ininiā kinirepa maerekaxiniretika pitxa?

²⁷ —Aāui pixinikako. Kona aāui parīkauata. !Ikamari imāka, iuaritika aāui peereri. Kitxakapirīka auītetxi Saromāo inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiāori imāka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aāui. ²⁸ Aāui !okanani aua. Uatxa aua. Kataņa īkatikata iotikaāka. Iuaritika Teoso nīkatari aāui. Ininiā apiata inīkakai hīte. Ikamamākatapitikai. Poiāonoka hīte auikari Teoso sākire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hītxa. ²⁹ Ininiākara maerekaxiniretinoka !hītxape. !Hīxinikanātapiri nipokori mauakanisaaki, iāriā mauakanisaaki. ³⁰ Kākiti Teoso sākire mauīākani ikiniōtika maerekaxiniretinoka itxana imākana ixinikinina

xika, inipokore ixinikinina xika. Hīri imarotari himāka hinirekini, hīkiena hinirekini. ³¹ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauīte ininiāua. Iua nireēkiti pikamako, ininiā, himāka, hīkiena apaka Teoso sikaiko hīte —itxa Xesosi sākire.

Hīparīka Īki Nīkatiko

(Mateo 6.19-21)

³² —Ininiā hīte ninakitiakori !hīpīkarauatape, kotxi hīri apokaerekatari isikinī ikinipoko erekari iua auītetxi ininiātaāuakiri. ³³ Ikinika hītīi hīvētxitako. Txineiro hīsikako matxineirotenimoni. Ikara atoko hīkaminiā, hīparīka īki auapitika Teoso tixine. Iuaā hīparīka īki !ixipoka. Kītiriri ! ĩtirīkari. Kīiriki !nikari. Iuaā hinīkatariko hīparīka īki. ³⁴ Erekari hīparīka īki Teoso tixine auiniā, ininiākara iuaā pixinikapika. Iuaā pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarini

³⁵ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Himerekako, kamāka hītxako. Tirikapi hīopotokakako. Iposope hītxako nīparīka hīkamini ĩkapani. ³⁶ Nitiritxi ipatrāotena iātapakani atoko hītxako. Ipatrāotena sari ĩtanorouatakari kiiniritemoni. Initiriakori iātapari ikanapiriini. Apokasaaki, akiritakasaaki, pakoteri initiriakori matakakari itore ipatrāotena ĩroini ĩkapani. Ninoa nitiritxi atoko hītxako. ³⁷ Patrāo apokasaaki initiriakori merekapanika inakasaaki, iātapanātakasaakiri iua, ininiākara erekapitikari. Hīmarotatari patrāo kamakiti? Iua ieretakari imāka iparīkauatini ĩkapani. Ipaniātana ninoa topākini. Eereka isikakienatana initiriakori. ³⁸ Erekapitikari ipatrāotena apokasaaki imirekiniāna. Atxiīti apanīkanōka apoka ipatrāotena. Atxiīti imaropirīkata apoka ipatrāotena, iuaritika iposope itxana, ininiā erekapitikari.

³⁹ —Hīxinikari ia. Kaapokori imarotaākamariko kītiriri apokini, !auiirtamariko iua aapoko ĩroini itīi ĩtirīkini ĩkapani. ⁴⁰ Hītepekana, hīte apaka iposope hītxako, kotxi nota hītari iaxitikiri kanapiriāko. Iuasaaki, “!Apoka uatxa,” hinakasaaki, iua ōtipitika nota kanapiriā uai —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini

(Mateo 24.45-51)

⁴¹ Petro misākiretari Xesosi:

—Apiananiri, ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko pisāpiretakiti, atenani poerekini ĩkapanikani? Ikinimane poerekini ĩkapanikani ikara pisāpireta? —itxa Petro Xesosimoni.

⁴² Ininiā Xesosi:

—Nitiritxi kimaroreri ipatrāote paniātakiti kamakari ia atoko itxako. Iuara apanakini nitiritxi auīte itxaua. Iuara sikakienatana apanakini nitiritxi nipokotiko manapi. ⁴³ Nitiritxi ipatrāote paniātakiti iaōka kamakari poxokoniuata ipatrāote apokasaaki, kotxi ipatrāote paniātakiti iaōka ikama. ⁴⁴ Ipatrāote auiritariko iua ikinika itīi, aapoko, ikikiote pakini inīkatini.

⁴⁵ —Txamari atxiīti āti patrāo nitiri !inirekari ipatrāote paniātakiti iaōka ikamini, ipatrāote auapokotini xika. Atxiīti inoropatari apanakini ipatrāote nitiriakori, apanakini ipatrāote nīteroakoro apaka. Atxiīti inipokota, kapoāro iāta, ipoāta. ⁴⁶ Ipatrāote apoka initiri mimarotakanisaaki, ininiākara initiri !iposopanika ipatrāote apakapini. Ikara

xika ipatrãote misiritari iua. Eereka iokanatari iua Teoso sãkire mauĩãkani misiritikoãtaã.

⁴⁷—Nĩtiritxi ipatrãote nireẽkiti imarotakari makamakaniãri ipatrãote paniãtakiti iposope inini ĩkapani, ixirokitataãkako aãpitsaã. ⁴⁸ Nĩtiritxi ipatrãote nireẽkiti mimarotakati kaminiãri maerekati, ixirokitataãkako, txamari poiãonoka. Teoso sikari parĩkatxi, imaroretxi pakini kãkitimoni. Kaiãopokori parĩkatxi, kaiãopokori imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite iteene parĩkauatini iua ĩkapani. Apikomoni parĩkatxi, apikomoni imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite apiata piparĩkauatini iua ĩkapani —itxa Xesosi sãkire.

Neenamatzxi Xesosi Sãkire Auikiko Xika
(Mateo 10.34-36)

⁴⁹Xesosi sãkirauatapanika:

—Teoso misiritariko kãkiti imaerekani xika. Xamina tirinini atoko itxa kãkiti misiritiko. Ia itixi napoka ikara xamina tirinini nitxikitakini ĩkapani. Ninirekari ikara niparĩka nixipokini. ⁵⁰ Nota atatsiirauatoko. !Erekaxinireno. Ninirekakari natatsiirauatini katima xipokaka inini. ⁵¹ Kona neenamatzxi niotokakini ĩkapanini napoka ĩkorapokoriti. Nota sãkire auikiko xika neenamatzxi auapitikako. ⁵² Aapokotxi ãki auakani siko. Atxiĩti ipi ãti pakini naiatari ipi, atxiĩti ipi naiatari ipi ãti pakini, nota sãkire auikiko xika. ⁵³ Irĩtxiakori omanatana ninoã ãkiri nota sãkire auikiko xika. Ninoã ãkiri omanatana iriakori. Inorotxiakoro omanatana ninoã ãkero. Ninoã ãkero omanatana inoroakoro. Imakirotxiakoro omanatana otiroakoro. Otiroakoro omanatana oimakiroakoro nota sãkire auikiko xika —itxa Xesosi sãkire.

Iaxiti Imarotiko
(Mateo 16.1-4)

⁵⁴Xesosi iuaĩkana misãkiretari kãkiti:

—Atokatxi ereẽkokinimoni ipiãkaãpotakasaaki, “ãparaãnapani,” hĩtxa. Ari, ikipapitikako. ⁵⁵ Ītima ikiitaã ĩkari apokasaaki ĩkorapokoriti, hĩte: “Kamoĩpani,” hĩtxa. Ari, kapatakapitikariko. ⁵⁶ Kamisirienererini hĩtxaua. Hãtamatarĩ iaxiti, itixi pakini, ininiã himarotapitikari ãparaã, kamoĩ pakini. Kinirepa kona hãtamatano nota? Kinirepa kona hĩkenakotari nisãkire Teoso kamaenetakiti himarotini ĩkapani? —itxa Xesosi sãkire.

Pimisiritiko Mereẽkarimoni Pimasikani Īkapani
(Mateo 5.25-26)

⁵⁷ —Kinirepa hĩteka na xinikari atão inakari hĩkamini tĩkane? ⁵⁸ Maerekati pikamakasaaki, ãti nirekari anikinii pimisiritiko mereẽkarimoni. Iua anikinii apisapanika, pisãkirauata iuakata atão pikamini ĩkapani, ininiã iua ! anikaikai pimisiritiko mereẽkarimoni. Pimamisãkiretakaniãri, iua anikaiko pimisiritiko mereẽkarimoni. Eereka pimisiritiko mereẽkari sikaiko sotatomoni. Eereka sotato takai kateia ãki. ⁵⁹ Atão nisãpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereẽkari paniãtakiti pimiĩkitxitanaisaaki —itxa Xesosi.

13

Himatakanapanianiãri Himaerekani, Hĩpinako

¹ Xesosi sãkirauatakasaaki, kãkiti iuaã auakani sãpiretari iua Karirėia auakani okiko pirena. Ninoã Teoso misãkiretiko aikotiã auakasaaki, ninoã okari ipirana imaerekanina Teoso makatxakini ĩkapani. Ininiã

iuasaaki Pirato sotatone apoka iuaã. Iuasaaki ninoa okana. ² Xesosi imarotari kãkiti ãkixinire xiniãkiti. Ininiã ia atoko itxa:

—Hïte uãkatari ninoa Kariréia auakani maerekani apiata. Ininiã, “Ikara atoko inapeëkana ninoani,” hïtxa. ³ Konapitini. Nota sãpiretai hïte, himaerekani himatakanapakanisaaki, hïpinako ninoa atokokana hinaãkako —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi sãpiretana ninoa apanakini ipinini pirena:

—Xerosareë aua Siroee inakori aapokotxiti. Iua aapokotxi ïtanori irika. Irikasaaki, tesoito kikiakorini ipïpe. Hïte uãkatana iuaã auakani apia maerekani itxauana? ⁵ Konapitini. Hïtekanera himaerekani himatakanapakanisaaki, ninoa atokokanera hïpina —itxa Xesosi.

Piko Mina Mariti Pirena

⁶ Ininiã Xesosi sãpiretari äti sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Aua kiki. Initirikata isari ikikiote atini ïkapani. Iuaãtaã aua amãtiiri piko inakori mina. Iuaã apokasaaki, maritoka otxa itakare. ⁷ Ininiã itxari: “Ipikanani ätikanani pakini ninapiima. !Kariro. Ininiã erekari otokiko, kotxi kona oïruata. Ininiã kona erekari uai okaikotini, kotxi oxipokari takari kiena kipatxi äki auakari,” itxari initiri. ⁸ Ininiã initiri: “Kona pitokapero. Nota oeretariko opatapi. Äti kipatxi erekari patari tikakata nitakapatapitaroko. ⁹ Ätikanani inakasaakiaua karipeka oniniã, ereë oãua. Erekari okaikotini. Omiriuatakanisaaki, iuasaaki erekapekari otokiko,” itxa initiri —itxa Xesosi.

Tomatiko Ôtisaaki Xesosi Makananitiñiro Sito

¹⁰ Tomatiko ôtisaaki Xesosi auari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹¹ Iuasaaki sito apoka. Tesoito anokananipeka ina amianaretakaro. Ia atoko otxa amianareta. Okomïkaãpota, kotxi maerekati matamatakoti amianari kamakari ïroaïtotaro. Kona oposota oõkitikaïtotiniãua. ¹² Xesosi atamatakasaakiro, itxaro:

—Sito, erekapitikaiko uatxa —itxaro.

¹³ Ininiã itakari iuako onopini. Iuasaakipeka oõkitikaïtotaua. Ininiã iuasaaki otxa:

—Peerekari Teoso. Erekari imakinika ikamakiti —otxa.

¹⁴ Iuasaakipeka Xoteo apotiitiniãtaãua aikotiã auakani auïte naiataua, kotxi tomatiko ôtisaaki Xesosi makananitaro amianatakaro. Ininiã iua txitari kãkiti:

—Auari seisi pakini ôti kãkiti parïkauatini ïkapani. Ininiã ïkora seisi ôti hina iua makananitinii ïkapani. Kona hinape tomatiko ôti erekapeka hïtxïkitakiko ïkapani —itxana.

¹⁵ Ininiã Xesosi txari iua:

—Hïsäkire atxiïti erekari, txamari kona hïkamari hïsäkire iaõka. Tomatiko ôtisaaki hïte tiretari hïpiraakori, kotxi hanikari hïpiraakori, kema auïte iaãmoni äparaã iãtinina ïkapani. ¹⁶ Oia sito Apraõoni apika mekaniro otxaua. Satanasi kamaamianaretaro oa tesoito anokananipeka. Iaõpe. Apakatapitika tomatiko ôtisaaki nitiretiniro oa, nimakananitiniiro oa —itxa Xesosi.

¹⁷ Xesosi apakapapiretakasaakina, imokaiakariakori pëtauata. Iuasaaki apanakini iuaã auakani poxokoniua, kotxi imarotarina erekari Xesosi kamakiti.

Mostata Pirena

(Mateo 13.31-32; Marko 4.30-32)

¹⁸ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Natokopa itxa Teoso auñtetxi ininiãua? Kiãtokopa itxa axinikiniri? ¹⁹ Teoso auñtetxi ininiãua mostata iki atoko itxa. Kiki takaro mostata ikikioteë. Oa aneë. Mitape onakasaaki kotipiriki kamari ikoa okatiã. Ikara atoko itxa Teoso auñtetxi ininiãua —itxa Xesosi.

Merepanika poião kãkiti auñtetari Teoso. Eereka kaiãopokori kãkiti auñtetari iua. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

Pão Tirekakari Pirena
(Mateo 13.33)

²⁰ Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Natokopa itxa ïkorapokoriti Teoso auñtetxi ininiãua? ²¹ Ia atokokana itxa: Sito kosekari pão tirekakari pani. Okoketari axapiti pão tirekakari pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe tirekaãpota otxa.

Axapitiri Ironakikoãtaã
(Mateo 7.13-14, 21-23)

²² Ikara inaka atoko Xesosi potorika Xerosareë sitatxiti isini ïkapani. Isaãpotakasaaki, isãpiretari Teoso sãkire. Isãpiretari ãti sitatxitiã, ãti aapokotxitiã, ãti sitatxitiã, itxaãpota isãpiretiniri Teoso sãkire kãkitimoni.

²³ Oerekarauanãtakasaaki, kiki pimaãri:

—Niauñte, poiãokani satako Teoso auñtetari?

²⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Teoso tixine ïronakikoãtaã axapitiri. Hinirekariko iuaã hĩiroini. Kaiãopokori kãkiti nirekari ïroinina. Txamari, ïposotarina. ²⁵ Kaapokori totiniri aapoko tore atoko itxa. Itotakasaakiri, kãkiti iporikiti aritari itore: “Pimataakariko itore ate ïkapani.” Iuasaaki iua kaapokori txako: “Kona nimarotai hĩte,” itxanako ninoamoni. ²⁶ Ininiã ninoã: “Ate nipokota pitekata. Sitatxi ate auñtetari pauakasaaki, pitekara oerekaua,” itxanako ninoã. ²⁷ Ininiã iuaĩkana itxako ninoamoni: “!Nimarotai hĩte. Namonipa hãua hĩte? Hĩsipiniikaua. Imakinika hĩkamakiti ïrekari.”

²⁸ —Hãtamatakasaakina Apraão, Isaki, Xakoo, ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani pakini Teoso auñtetxi ininiãtaãua, iuasaaki hĩtxiapatapitikako. Apanakini ïroãpeka. Txama hĩtenoka kaikotape iporikiti himaerekani xika. ²⁹ Teoso auñtetxi ininiãtaãua apokako kaiãopokori kãkiti, ikini itixiti ïkani. Atokatxi pokĩkinimoni ïkani, atokatxi ereëkokinimoni ïkani, atokatxi pokĩkini sanaremoni ïkani, atokatxi pokĩkini kikomoni ïkani pakini apokako Teoso kiiniritimoni. ³⁰ Merepitpanika Xoteoakori kenakotari Teoso sãkire, txamari ïmaãkatari. Eereka Xoteo minakanua kenakotari Teoso sãkire, ininiã auĩkarina. Ininiã Xoteo minakanua apokako Teoso auñtetxi ininiãtaãua Xoteoakori apokini apisa —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Tiretari Xerosareë Auakani
(Mateo 23.37-39)

³¹ Ikarasaakipeka ãtikaka pariseoakori apoka. Itxarina Xesosi:

—Pĩsipiniikaua, kotxi Erotxi okaenetai —itxarina.

³² Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hĩsa iuamoni. Hĩtxariko iua aripa kamisirienereri: “Nota omitikari maerekati matamatakoti, apaka amianatakani erekapeka nitxĩkitaka. Uatxa, katana pakini niparĩkauatoko. Ipi ãti õtisaaki nixipokariko niparĩka ïkorapokoriti.” Ikara atoko hĩtxariko iua. ³³ Ininiã uatxa niparĩkauatoko.

Katana niparĩkauatako. Ininiã katana eereka nisa Xerosareẽmoni, kotxi ãtiãtaã Teoso sãkire sãpiretakani okikoãtaã !auari. Xerosareẽnaira ninoa ipina. Ininiã nota sako iuaã.

³⁴ —Xerosareẽ auakanii, Xerosareẽ auakanii, hĩte okapekana Teoso sãkire sãpiretakani. Kai soroã hĩkiporonakana ninoa hĩtemoni Teoso iokanatakini. Kaiãokatani ninirekamari ninĩkatinii, patari oimiakori omĩkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hĩte. Txamari ! hãuiritano nota nĩkatinii. ³⁵ Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso ! auaika hĩtekata. Nisãpiretai. Ia õti hãtamatano, eereka ! hãtamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ĩkarimoni, Apiananiri posotiireẽ ĩkarimoni,” hinakasaaki, iusaakinanirako hãtamatanoko nota —itxa Xesosi.

14

Xesosi Erekapeka Txĩkitakari Amianatakari

¹ Tomatiko õtisaaki Xesosi sari pariseoakori auĩtemoni, iuakata inipokotini ĩkapani. Iuaã auakani mixinitari iua apoĩtinirina ĩkapani. ² Iuasaakipeka apoka kiki amianatakari. Ikanoke, itapike, imakinika ananaĩtota. Iua apoka Xesosimoni. ³ Ininiã Xesosi pimaãna Moisesini sãkire oerekakani, pariseoakori pakini. Ipimaãna:

—Erekari atxiĩti tomatiko õtisaaki amianatakari erekapeka nitxĩkitakini? —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã ninoa tsorĩkaãnãta. !Apakapapiretarina. Ininiã iusaaki Xesosi erekapeka txĩkitakari iua amianatakari.

—Pisipeka paapokomoni —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ipimaãna pariseoakori:

—Hĩpira kema auĩte, hĩpira poho apaka aariko ãki irikiniã tomatiko õtisaaki, iusaaki himakatzakatarari? Ari, himakatzakapitikari hĩpira tomatiko õtisaaki. Ininiã kinirepa kona hinirekatari erekari nikamini tomatiko õtisaaki? —itxa Xesosi.

⁶ Txamari kona ninoa apakapapiretari, kotxi atão Xesosi sãkire.

Kiiniri Kamakari Pirena

⁷ Iusaaki Xesosi itikana kãkiti. Apanakini mereẽri kãkiti apiatakari takote iitopãkini. Ininiã isãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko.

⁸ Kãkiti ĩtaniriuatini kiiniriti pirena isãpireta:

—Kiiniriã hĩsikaasaaki, kona himereẽpiri kãkiti apiatakari topãkiniãtaã hiĩtopãkini, kotxi atxiĩti eereka kemaĩtxitakori apiatakari apoka. ⁹ Ininiã iua apiatakari apokasaaki, kakiiniriteri txaiko pite: “Ikiraã piitopãka. Ia kiki topãka nota takote.” Iusaaki pipẽtauata. Ininiã pitakanapari iuaã. Maparapeka apanakinikata topãka pitxa. ¹⁰ Kiiniriã hĩsikaasaaki, apanakinikata hiĩtopãka. Ikara atoko ininiã, kakiiniriteri akiritai: “Nitari uaimoni pina. Piitopãka uai. Uaira erekari.” Ikara atoko pininiã, apanakini iuaã auakani imarotariko pite apiatakari pininiãua. ¹¹ Ātikaka kãkiti txari: “Nota apiari nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Poiãori itxaua.” Ātipekana txari: “Nota poiãori nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Iua apiari itxaua.”

¹² Xesosi txari ikemaĩtxitakiri:

—Kiiniri pikamakasaaki, kona pikemaĩtxitapiri pinirimane, pitariakori, paõkimaneri, paapoko takote auakani, katxineiroteni pakini, ninoa iuaĩkana kemaĩtxitiniĩ pite ĩkapani. Ininiã ikara atoko ninoa iĩkitxitai.

13 Apiaerekata kiiniri pikamakasaaki, pikemaïtxitari kãkiti minakati mauakinini, mokirini, matïpokotakati pakini. 14 Ikara atoko pininiã, Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi ninoa !iposotari kiiniri ikaminina, iuaritika kãkiti erekarini iuaïkana ôkitikasaakiua, iusaaki Teoso ikïtxitaiko pite —itxa Xesosi sãkire.

Kiiniri Mitari Pirena
(Mateo 22.1-14)

15 Ininiã äti Xesosikata nipokotakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Ininiã iua txari:

—Teoso auïtetxi ininiãtaãua sikani nipokotako iuaã. Ininiã iusaaki Teoso sikapoxokonitana —itxari.

16 Ininiã Xesosi apakapapireta. Ia atoko itxa:

—Kiki kiiniri kamakari kemaïtxitari itomaneri kãkiti. 17 Nipokori iposopeka inakasaaki, iokanatarari iniriti ikemaïtxitakinimoni: “Masa kiinirimoni. Iposopekari imakinika nipokori,” itxa.

18 —Txamari ikemaïtxitakini kamari äti sãkiretxi kiinirimoni imasikanina ïkapani. Ininiã kemaïtxitakori txari: “Nota amotari itixi. Iua ninireka natini. Ininiã !niposotari nisini kiiniriã,” itxa.

19 —Ininiã äti: “Nota amotari tesi kema auïte parïkauatakani. Ininiã nota sari ninoamoni. Ninireka nimarotiniri ninoa parïka. Pauiritano nisini ninoamoni,” itxa.

20 —Ätipekana: “Nota ïtanorouatape. Nïtanoro auano nota. Ininiã kona niposota nisini pikiiniritemoni,” itxa.

21 —Ininiã iniriti kanapiriã iauïtemoni. Ikinipoko ikemaïtxitakini sãkire isãpireta iuamoni. Ininiã iusaaki iua auïtetxi naiataua. Ininiã ipaniãtari iniriti: “Sitatxi auakari kimaporitiã pisa. Katima pitxako. Piminana kãkiti minakati mauakini, matïpokotakani, mokirini pakini pimina,” itxari. 22 Ininiã katimaritika ikamari ikinika auïtetxi paniãtakiti. “Nikamapekari ikinika pipaniãtakiti, txamari auapanika nipokori. Apakatapanika kãkiti nikini ïkapani,” itxa.

23 —Ininiã iuaïkana, iua auïtetxi paniãtari sitatxi mapara ôtako isini. “Iuaã pakiritana kãkiti inini, naapoko kãkiti xãpokini ïkapani.

24 Atãopitikara nitxai: ‘Mitxi nikemaïtxitakini !inikapaniri nikiena,’ itxa.

Xesosi Moianari Pininiua
(Mateo 10.37-39)

25 Äti ôti itomaneri kãkiti moianatarari Xesosi. Ininiã ikirioka sãpireta itxana ia sãkiretxiti:

26 —Nota kinirão moianataka hinakasaaki, apiata hïtiretanoko nota. Merepanika hïtiretanoko nota, eereka hïtiretanako hïri, hinoro, hïtaniri, hïtanoro, hïtari, hïtaro, hamarite pakini. Hïteka apaka poião hïtiretauako. 27 Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hïsa. Himamïteenekakanisaakiri himisiritiko nota ïkapani, ininiã ! apakata himoianatinino.

28 —Hinirekiniãri aapokotxi mitari sitatxi auakari atoko hïkamini, merepanika hïxinikaroko txineiro aapokotxi kamiko karone. Atxiïti ! apakata hïtxineirote. Atxiïti apakata. Ikara atoko hïxinika merepanika. 29 Ikara maxinikati merepanika !ixinikari, ininiã atxiïti itakari itsota, ininiã eereka txineiro !auaika, ininiã kona apakata imakinika ikamini. Ininiã apanakini napetari iua. 30 Ininiã ninoa txari: “Hãtamatariko ikamakiti. Iua kiki potarikamari ïkora aapoko, txamari !iposotari imakinika

ikamini.” Ikara atoko itxanako. Ininiã pikamakiti apisapanika iteene hĩxinikariko.

³¹ Ininiã eereka Xesosi sãpiretari ãti sãkiretxi:

—Auĩtetxi auari tesi mio sotato. Iua nirekari neenamatzxi ikamini ãti auĩtetxikata. Txamari ãti auĩtetxi auari vĩtxi mio sotato. Iua tesi mio sotato auakiti merepanika xinikari, atxiĩti iposota ineenamauatini vĩtxi mio sotatokata? Atxiĩti auĩtetxi vĩtxi mio sotato auakiti xipokari iua? Ininiã apisapanika ixinikari. ³² Imaposotakaniãri, vĩtxi mio sotato õtakopanika auakasaaki, iua auĩtetxi tesi mio auakiti iokanapireta ãti auĩtetximoni isãkirauatinina ĩkapani, neenamatzxi xipokini ĩkapani.

³³ —Erekari iua auĩtetxi neenamatzxi takanapakari atoko hinini. Ininiã merepanika hãkixinireẽ hĩxinikariko: “Nota nirekatari nimoianatiniri Xesosi, kotxi pasãpaniri?” hĩtxa. Atão hinirekiniãri himoianatinino, ininiã imakinika hĩtakanapako notakata hĩsini ĩkapani. Himanirekakaniãri hĩtakanapiniri imakinika, ininiã ! apakata himoianatinino. Ininiã hĩxinikariko merepanika —itxa Xesosi.

Iõkira Matxoato Pirena
(Mateo 5.13; Marko 9.50)

³⁴ —Iõkira peerekaro. Omatxoaniã, !otxaika. Aua kãkiti iõkira potxoaro atoko inakani, ininiã erekapitikana ninoa. Apanakini kãkiti iõkira matxoato atoko itxana. !Kakamarena ninoa. ³⁵ Iõkira matxoato ininiã, !apakata takari sikakienatiko ĩkapani. !Apakata hĩkoketiniri kipatxikata, pirãtxi tikakata takari sikakienatiko ĩkapani. Kona erekaro. Maparamoni oõkapeẽkaika. Ikara atoko itxa apanakini, kotxi ninoa !kakamarena.

—Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko ia nisãkire.

15

Soti Auĩte Ereẽkokakari
(Mateo 18.10-14)

¹ ãti õti auĩtetxiakori txineirote apakapakani, apanakini maerekati kamakani apaka apotiitaua Xesosi sãkire ikenakotinina ĩkapani. Ninoa kaiãopoko. ² Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini misãkirepiretari Xesosi. Itxana:

—Iua apakapari maerekani. Maerekanikata inipokota —itxana.

³ Ikara isãkirena xika Xesosi sãpiretari ipi, ãti pakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko. ⁴ Ia atoko itxa Xesosi:

—Atxiĩti pite aua seĩ soti auĩte. ãti pĩpinanakiniã, kipa pikama? Pitakanapari apanakini mapara inipokotiniãtaã apanakini nĩkatini ĩkapani. Ininiã eereka pisari pĩpinanakakari pinitini ĩkapani. ⁵ Papokasaakiri iua pĩpinanakakari, pipoxokoniuaata. Piporikiãpotari pipira paapokomoni. ⁶ Papokaãka atoko pakiritana paõkimaneriakori, apanakini kãkiti pakini. Pitxana ninoa: “Hĩpoxokoniuaatako notakata, kotxi napokapekari nipira pĩpinanakakari,” itxa soti auĩte pitikiri.

⁷ —Nisãpiretai hĩte, ãtika maerekati kamakari takanapakasaakiri maerekani, iaxiti Teoso auiniãtaã auakani poxokoniuatapitikako. Atxiĩti novẽta novi kãkiti iuikakaniua txari: “Peerekaua ate. !Akamari maerekati,” itxana. Txama kona atão isãkirena. Ninoa sãkire kona kamari iaxitiki poxokoniuatini —itxa Xesosi.

Ota Pirata Kamakoro Ereẽkokakaro

⁸ Apikomoni Xesosi txari:

—Sito aua tesi ota pirata kamakoro. Pakaronero. Āto ereēkokiniā, ininiā onitakasaakiro oiopotokakari tirikapi. Oiatīikaāpotari oaāpoko ota onitaāpotini īkapani. ⁹ Oa apokasaakiro, apanakini oākirita: “Hīpoxokonauatako notakata. Napokapekaro ota ereēkokakaro,” otxa.

¹⁰ —Kākiti poxokoniuaata ota pirata kamakoro apokikosaaki. Nisāpiretai, iaxiti Teoso nitiriakori apiapoxokoniuaata, āti maerekati kamakari imaerekani itakanapakasaaki —itxa Xesosi.

Imi Ereēkokakari Pirena

¹¹ Apikomoni Xesosi txari:

—Aua kiki. Ipi imiakori. ¹² Maneri takari amanaāri iri. Itxari: “Ninirekari pitakanapakito pipīkasaaki pisikini notamoni uatxa,” itxa. Ininiā iri xanakari inakiti imiakorimoni. ¹³ Eereka mapaōti inaka atoko, iua ātokori apotiitari iri sikakiti. Ininiā eereka isipeka. Ōtakoxiti āti tixini isa. Iuaā maerekati ikama. Iuaā xipoka itxari iri sikiniri.

¹⁴ —Ikinika ixipoka iuaā. Iuasaaki āparaā likipa. Natxipokoni auari. Nipokori !auari. Ininiā iuasaaki iua minakati !auari. Imakinika xipope. ¹⁵ Ininiā iuaxiti auakarimoni isa, parīkatxi amanaini īkapani. Ininiā ipatrāote paniātari iririakori isikakienatini. ¹⁶ Iririakori isikakien-atakasaaki, natxinoka itxa. Iuasaaki iua nirekari iririakori kiena inikini, kotxi iua sikakienatakari !auari.

¹⁷ —Iuasaakiika ixinikari iri aapoko: “Niri nitiriakori aua nipokori. Nipokori itetakori auapitika. Uai natxinoka txapeno nota. ¹⁸ Nikanapiriāko niri aapokomoni. Nitxariko niri: ‘Maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. ¹⁹ Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano. Pitxīkitakano pinitiri nininiua.’ Ikara atoko nitxariko niri,” itxa. ²⁰ Ininiā iua aiamata, kanapiriā itxa iri aapokomoni. Iuasaaki iri iātapanātari iua ikiniōtika.

—Ininiā iua apokaāpotakasaaki, ōtakopanika, iri atapari iua. Ininiā iri miteēkata iuamoni. Ininiā iteene ipoxokoniuaata. ²¹ Iuasaaki imi txari iri: “Niri, maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano.”

²² —Iuasaakipeka iri akiritari initiriakori: “Katima hīt-xako, mākatxi ereri himinini. Aneo ereri hītakako iuakokimoni. Ikiti mata hītakako ikitiā. ²³ Kema auīte kiīri hōkako. Kiiniri makamako. Manipokota. Mapoxokoniuaata, ²⁴ kotxi ia namarite ipīkari atokopeka, uatxa iuaīkana ikanapiripeka. Mitxi pīpinanakakari atoko itxa, uatxa apokapeēkaika,” itxa.

—Ininiā iuasaaki ninoamoni ipoxokoniuatini apopeka.

²⁵ Ninoa kiiniritauatakasaaki, imi aneēkari tokoriā iparīkauanāta. Ikanapiriākasaaki aapokomoni, ikenakotari xikari, serēkatxi ene pakini. ²⁶ Ininiā akiritari iri nitiri: “Kiripa ikara?” itxari. ²⁷ Iri nitiri apakapapireta: “Pitari apoka. Ininiā piri paniātari kema auīte okiko, kotxi erekapanikari pitari. Kona monōkari apoka iuamoni. Erekarī ikanapiriini,” itxari.

²⁸ —Ininiā ikara ikenakotakasaaki, inaiataua. Kona inirekari īroini kiiniriā. Ininiā iri iuamoni sa itxa. Akiritari: “Pīroā,” itxari. ²⁹ Ininiā iua apakapapiretari: “Itori mitaāti nīparīkauatinapekai. Txama kona nota sipakapiretari pisākire. Iuaritika kona pisikano potxi ākiri nimoianarikorikata kiiniri nikamini īkapani. ³⁰ Iua pamarite xipokari pitxineirote.

Sitokata isiríka. Txama ikanapiriãkasaaki, pokari kema auíte. Kiiniri pikama iua íkapani.” Ikara atoko itxitari iri.

³¹—Iri apakapapireta: “Namarite, átipirika pauapika notakata. Ikinika nota nakiti pite nakiti txaua. ³² Erekapitikari kiiniri nikamini apoxokoniuatini íkapani, kotxi pitari ipíkari atokopeka itxa. Uatxa auapanika. Pípinanakakari uatxa apokapeka,” itxari.

16

Nitiritxi Kamisirienereri

¹ Xesosí sãpiretana imoianariakori:

—Kiki ito títxi aua. Iua nitiri níkatari ikinika ipatrãote nakiti. Apanakini sãpiretari iua kiki, inítiri iouanatiniri itxineirote. ² Ikara atoko ininiã, iua akiritari inítiri: “Nikenakopiretari pite misirienetinino nota. Ininiã piminari títxi piamotiitini tsopa. Ikara pisikasaakino, niokanatai pisiní. Kona apikomoni piparíkauataika nota íkapani,” itxa.

³ —Ininiã inítiri ákixinireê: “Kipa nikama uatxa, kotxi nipatrãote paítiki iokanatano. !Kataparano nota, ininiã !niposotari atokatxi patapi niparíkauatini. Nipêtauata txineiro maxikatíika namanainiri kãkiti. ⁴ Uatxaika nimarotari nikamakiti tíkane. Ininiã niparíka xipokasaaki uai, kãkiti apakapapanikano nota ninoa aapokoã,” itxa.

⁵ —Ininiã akiritana kãkiti ipatrãote maíkitxitakani. Ininiã ipimaãri áti: “Kipakinipa !piíkitxitapanika nipatrãotemoni?”

⁶ —“Seí kopiti ítxi auakiti kona níkitxitapanika,” itxari.

—Ininiã iua nitiritxi txari: “Pikosekari pimaíkitxitakiniti tsopa. Pitakari síkoêta kopitinoka,” itxari.

⁷ —Ininiã áti ipatrãote maíkitxitakari ipimaã: “Kipakinipa kona piíkitxitapanika nipatrãote?”

—Iua apakapapiretari: “Seí atarokiri kotarina,” itxa.

—Itxari iua: “Pimaíkitxitakiniti tsopa pikoseka. Oitêta kotarinoka pitaka,” itxa. Ikara atoko ikama ninoa íkapani, ininiã iparíka itakanapaka atoko, ninoa apakapari iua ninoa aapokoã.

⁸ —Ininiã iua patrãote ikara imarotakasaaki, itsoríkaãta: “Ari, ninitiri paimatireri. Maerekati ikama, iuaritika ikamakasaakiri, paimatireri iua,” itxa.

—Teoso sãkire mauíãkani imarotapitikari ixinikinirina paríkatxi katana ikamakitina. Atxiíti Teoso sãkire auíãkani !imarotari ixinikinirina paríkatxi katana ikamakitina. ⁹ Nisãpiretai híte, íkorapokoriti háuakasaaki, híxinikari ikara nitiritxi. Hísikari hítií, hítxineirote pakini Teoso paríka íkapani, Teoso mimarotakani atão inakari imarotinina íkapani. Eereka atxiíti Teoso mimarotakani moianatai. Eereka ninoa apaka imarotari aíri iaxitikiri. Eereka áti ôti haõkitana ninoa iaxiti.

¹⁰ —Axapitiki paríkatxi atão pikaminiã, ininiã kãkiti auikariko piposotiniri paríkatxi apiatakari pikamini apaka. Axapitiki piítiriuata mitxi, ininiã eereka kaiãori piítiriuata. ¹¹ Txineiro uaimonipokoriti auakari himimarotakaniãri hiníkatini, ininiã kona híposotari hiníkatiniri erekari Teoso sikakiti. ¹² Apanakini tii pimaníkatakaniã, ininiã kona kãkiti sikai títxi pinakiti inini íkapani.

¹³ —! Apakata kãkiti paríkauatini ipi iauítena íkapani, kotxi atxiíti áti omanata, áti itireta. Atxiíti áti apokaerekata, áti inorita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparíkauatini títxi ikinipoko iamotini íkapani, Teoso

Īkapani iparĭkauatakasaaki. !Apakata piauĭtetiniri Teoso, txineiro pi-auĭtetakasaaki —itxa Xesosi.

Teoso Sākire Maxipokakani

(Mateo 11.12-13; 5.31-32; Marko 10.11-12)

¹⁴ Pariseokori ikara ikenakotakasaakina, inapetarina Xesosi, kotxi ninoa iteene potxtitaro txineiro. ¹⁵ Ininiã Xesosi sākirauata ninoamoni:

—Hĭte txa apanakinimoni: “Ate !ikeroka. Peerekaua ate,” hĭtxa hĭsākire. Txama Teoso imarotari hākixinire. Kākiti uākatari erekari hĭkamini, txama Teoso omanatari hĭkamakiti.

¹⁶ —Kitxakapirĭka kākiti auikari Teoso sākire Moisesimoni sikakori, Teoso sākire sāpiretakani sākire pakini. Xoão kapatxisarereri apoka. Iuasaaki Teoso iokanapirena erekari auĭtetxi ininiãua sāpiretaãka. Ito-maneri iteene nirekari isini Teoso auĭtetxi ininiãtaãua ĩroini.

¹⁷ —Teoso sākire !ixipoka. !Ixipoka axapiti. Auapika imakinika isākire. Itixi, iaxiti pakini xipokapitikako, iuaritika Teoso sākire !ixipoka.

¹⁸ —Teoso sākire iōkatakori kitxakapirĭkari auapanika uatxa. Ininiã ĩtanorotxi asikakari āto itakini ĩkapani ĩnakari, maerekati ikama. Apaka situ takanapakoro takakari maerekatikanera ikama. Ikara Teoso sākire auapanika. Kona ixipoka ikara —itxa Xesosi.

Katiiri, Arásaro Pakini

¹⁹ Xesosi sākirauatapanika. Ia atoko itxa:

—Aua kiki katiiri. Peereri imãka. Pōkamarari imãka. Apiaerekata imãka. Ikinĭōtika peerekari ikiena. Imakinika iua auakiti peerekari. Iua aapoko ikiniōtika kiinirisaaki auakari atoko itxapika ikiena.

²⁰ —Āti kiki Arásaro inakori. Pamatinaniri. Minakati !auinari iua. Iua sirĭka katiiri aapoko patapi koa. Amianari aua iuamoni. Ininiã ĩto imakinika kakaro. ²¹ Kinirão nika inakasaaki, ixiti okakorinoka inika. Iuaã anãpa amerokari ikaro.

²² —Ikara atoko ininiã, eereka ipĭpe. Ininiã eereka Teoso nitiriakori iaxitikini anikari iua Teoso auinimoni. Kitxakapirĭka Apraão sari iuaã. Iuaã iua Arásaro aōkitari Apraão.

—Eereka iua katiiri apaka ipĭpe. Ikataãka. Isari maerekani misiritikoãtaã. ²³ Iuaã maerekani misiritikoãtaã auakasaaki, ōtakoxiti atamatar Apraão, Arásaro pakini. ²⁴ Ininiã akiritari Apraão: “Toti Apraão, piamonĭkano. Pipaniãtariko Arásaro iākiniri iuakoki iaã, tapikaka itxa ninamamoni. Ia xamina sikatsiitapitipono,” itxa.

²⁵ —Apraão apakapapireta: “Pixinikariko kākitikata pauakasaaki, kaiãori pitii aua pitemoni. Arásaro auakasaaki, kona minakati auari iua. Arásaro auakasaaki, amianarinani, natxinani pakini auari. Uatxa iua poxokoniuanãtakasaaki, pite atatsiitari pimisiritiko. ²⁶ Patamata ereẽ sauana auĭte. Kona ate posotari hĭtemoni asini. Hĭte apaka kona posota uaimoni hãpokini,” itxa Apraão.

²⁷ —Iuaĭkana katiiri: “Toti, pikenakotano. Pipaniãtariko Arásaro niri aapokomoni isini. ²⁸ Iuaã aua sĭko nitariakori maneripanika inakanuia. Isāpiretanako: ‘Kona erekari uai. Erekari ia misirĭkaretxi auiniãtaã imĭkanina. Ininiã uatxa ikamarinako Teoso sākire paniãtakiti,’ itxa katiiri.

²⁹ —Ininiã Apraão: “Ninoamoni auape Teoso sākire, Moisesini sāpiretakiti, apanakini Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti apaka. Ininiã pitariakori posotari ikenakotinirina ninoa sākire,” itxa Apraão.

³⁰—Ininiã katiiri txari: “Toti Apraão, ikara atokonani !apakata. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iusaakiikarako itakanaparina imaerekanina.”

³¹—Ininiã Apraão: “Pitariakori !auikari Moisesini sãkire, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iuaritika ninoa !auikari Teoso sãkire. Ikara atoko ininiã, kona nipaniãtari Arásaro isini ninoamoni,” itxa Apraão.

Ikara atoko itxa Xesosi sãpiretakiti.

17

Maerekati Oerekakari

(Mateo 18.6-7, 21-35; Marko 9.42)

¹Xesosi txari imoianariakorimoni:

—Aua maerekati oerekakani. Ninoa kãkiti kamari maerekati. Ikara atoko inakani apokapitikako. Ninoa xika kãkiti kamari maerekati. Maerekati oerekakari misiritaãkapitikako. ²Teoso omanatari kãkiti maerekati oerekakani. Kãkiti txĩkitakiniãri amarini nota sãkire auiãkari maerekati ikamini !apakata. Erekamariko iua kãkiti maerekati oerekakari kai mitariã iaxirikanokitaãkamako, ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ĩkapani. ³Erepaniko. !Pikamapiriko maerekati. Pitari Xesosi sãkire auiãkari kaminiãri maerekati pitemoni, põtãkikariko, imaerekani itakanapini ĩkapani. Itakanapiniãri, !pixinikapinikari ikara maerekati ikamakiti. ⁴Atxiĩti ãti õti iua kamari maerekati pitemoni. Eereka iua pitemoni apoka. “!Erekari nikamakiti pitemoni. Pimaxinĩkaretariko maerekati nikamakiti. !Nikamaikari,” itxa. Ininiã ĩkora õti iuaĩkana maerekati ikama pitemoni. Iuaĩkana amanaãi imaerekani pimaxinĩkaretini tĩkane. Atxiĩti ĩkora õti setxikata ikara atoko ikama pitemoni, ininiã pimaxinĩkaretariko ikinika maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Auikiko

⁵Xesosi iokanatakini txari Xesosi:

—Pitxĩkitakaua ate apikomoni aãuikiniri Teoso sãkire —itxana.

⁶Ininiã Xesosi txana:

—Mostata iki axapitiki. Mostata iki atokokana nisãkire poião hãuikiniã, iuaritika hĩposotapitikari hĩpaniãtiniri ia uasini aamina: “Pikotsakatika pimaporokauako. Ipoamoni pitakauako.” Ininiã ikamapitikariko pisãkire iaõka —itxa Xesosi.

Nitiritxi Parĩka Pirena

⁷Xesosi txari:

—Pinitiri tokoriã parĩkauatakari, pipiraakori inĩkatakari, apokasaaki paapoko, kona pitxa: “Pinipokota, pitomata.” Kona ikaraatoko pitxa. ⁸Pitxari: “Auapanika parĩkatxi. Nipokori pikaminano. Xipoka atoko pisikakienatano. Piãtapari nota nipokotini, ininiã eereka pite nipokota.” ĩkara atoko pitxa pinitiriakorimoni. ⁹Pipaniãtakitinanira ikama, ininiã kona pitxa: “Erekapitikari piparĩka,” kotxi pipaniãtakitinani ikama.

¹⁰—Ininiã iua atokokanera itxa ikinipoko Teoso paniãtakiti pikamakasaaki. Kona apakata: “Erekapitikano nota,” pinini. Ia atoko atão pinini: “Nitiritxinani nitxaua. Poiãori nitxaua, kotxi niaũite paniãtakitinani nikama.”

Xesosi Makananitinina Paiaka Matatakani

¹¹ Xerosareëmoni Xesosi sikasaaki, inapari Samaria tōpa. Ipinimoni auari Kariréia tōpa. ¹² Āti aapokotxi apokaãpotakasaaki, aõkitana tesi kikiakori amianatakani paiaka matatakani. ¹³ Ikira atoko akiritarina:

—Xesosi, koerekareri, piamonĩkaua ate —itxana.

¹⁴ Xesosi atamatakasaakina, ipaniãtana ninoa Moisesini paniãtakiti iaõka ikaminina, sasetotximoni isinina, iitona oerekinina ikapani.

—Sasetotximoni hĩsako. Hõerekariko hĩto iuamoni —itxa Xesosi.

Iuamoni isaãpotakasaakina, ikinipoko ninoa erekapeka itxana. ¹⁵ Ninoa amianatakani erekapeka, txamari ãtinani kanapiriã Xesosimoni. Itapararitika akirita:

—Peerekari Teoso —itxa iua paiaka matatakari.

¹⁶ Ininiã ikapotoreëkaua Xesosi apisatoõ.

—Notamoni pikamakiti peerekari —itxa.

Samaria tōpakiri iua kiki. ¹⁷ Ininiã Xesosi txari:

—Nota makananitana tesi kikiakori. Ītapari apanakini? Auapanika novi kikiakori nikanananitakini. ¹⁸ Ia kiki Samariakiri. Ianokara kanapiriã, “Peerekari Teoso,” inini ikapani. Ninoa Xoteo iua atoko !itxana —itxa Xesosi sãkire.

¹⁹ Ininiã itxari iua Samariakiri:

—Põkitikauako. Pisako. Pite auikari nisãkire, ininiãkara erekapekai —itxa Xesosi.

Kanatokopa Itxa Teoso Auĩtetxi Ininiãtaãua?

(Mateo 24.23-28, 35-44)

²⁰ Āti õti pariseoakori pimaãri Xesosi:

—Kirisaaakipa Teoso ikinimane auĩte inini õti apokatako? —itxana.

Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Teoso auĩtetxi inakasaakiaua, kãkiti !atamatari iua apokini. Teoso kãkiti auĩte inakasaaki, iua kãkiti ãkixinireë apoka. ²¹ Iuasaaki kãkiti ! akiritari: “Uaikarari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ikiraãrari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.” Ikara atoko !itxana, kotxi hĩxinire ãkirari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa Xesosi.

²² Ininiã itxa imoianariakorimoni:

—Apokako ãti õti nota hĩtari iaxitikiri iteene kinirão hãtamadini. Txamari !hãtamatano. ²³ Apanakini sãpiretaiko hĩte: “Ikiraãrari iua.” Āti sãpiretari: “Uaikarari iua.” Iuasaaki kona himaãkatapiri ikara atoko inakari sãkiretxiti. !Hãuikapiri ikara atoko inakari. ²⁴ Hĩtari iaxitikiri kanapiriãkasaaki, mẽkokari ãtiãtaã potarikini, ãtiãtaã apokini, iua atokokana nikanapiriini. Katimaritika napokako. Mẽkokari atoko nitxako napokini. Iuasaakiika ikinimane kãkiti atamatano. ²⁵ Nikanapiriini apisapanika, nota hĩtari iaxitikiri iteene ninikoriãriko nimisiritiko, kotxi kãkiti uatxa auakani kona nirekano. ²⁶ —Nota hĩtari iaxitikiri kanapiriãkasaaki, Noee auakasaaki atokokana itxapaniko. ²⁷ Noee auakasaaki, ikinimane nipokota. Iãta. Ītanorouata. Ikara atoko itxapikana. Āti õti Noee, inirmanekata maporo ãki iĩroãna. Eereka imaiãtapakinitipanika ãparaã kipakata. Xãpoãkata. Ininiã xirataãtxi xipopena ikinimane. Ikara atokotxikana itxako nota kanapiriãkasaaki.

²⁸ —Aroo inakori auakasaaki atokokana itxako nota kanapiriãkasaaki. Iuasaaki ikinimane nipokota. Iãtana. Iamotiitana. Isikatiitana. Itakarautana. Aapokona ikamana. ²⁹ Sotoma sitatxiti Aroo potarikini õti, iuasaakipeka xamina ãparaã kipini atoko itxa ikatxakini. Xamina miniki katxaka. Ininiã ikinipoko iuaãtaã ariãkata.

30 —Iusaaki kākiti !imarotari xamina katxakini ōti. Iua atokokana kākiti !imarotari nota hītari iaxitikiri apokini ōti. ³¹ Napokini ōti haāpoko mapara hāuiniā, kona hīkanapiripe haāpokomoni hītii hāpini ikapani. Tokoriā hāuiniā, kona hīkanapiripe haāpokomoni. !Apakata hīkanapiriini iuaā. ³² Hīxinikaroko Aroo itanoro. Kona oa atoko hīt xape, kotxi oa ipina, kotxi ! onirekari otakanapiniri sitatxi maerekani auiniātaā.

33 —Pite ātipirika kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti xipokiniā, nota sākire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

34 —Nikanapiriākasaaki, ia atoko itxako. Nikanapiriini ikanōkati atxiiti ipi kākiti imkanāta imakiniātaāna. Iusaaki Teoso sākire auīākari sari notakata. Teoso sākire mauīākati kaikota.

35 —Iusaakiko atxiiti ipi sito kamanātari atarokiri. Teoso sākire auīākaro sari notakata. Teoso sākire mauīākato kaikota.

36 —Iusaakiko atxiiti ipi kiki kicio parīkauata. Āti sa notakata, āti kaikota —itxa Xesosi.

37 Ininiā imoianariakori pimaāri:

—Namoniparako? —itxana.

Ininiā iua apakapapiretana:

—Aātamatakasaakiri maiori apotiitiniātaāua, ikinimane imarotari ipikari iuaātaā auini. Iua atokokana ikinimane atamatariko kākiti apotiitiniua notakata nikanapiriākasaaki —itxa Xesosi.

18

Sito, Kākiti Misiritiko Mereēkari Pakini

¹ Xesosi misākiretari imoianariakori āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, Teoso misākiretiko pirena. Ikara inakari oerekari kākiti ātipirika imisākiretiniri Teoso, Teoso misākiretiko imatakanapakani ikapani. ² Xesosi sāpiretari ia sākiretxiti:

—Sitatxi auari kākiti misiritiko mereēkari. Iua kona paxitari Teoso. Kona ipaxitari kākiti apaka. ³ Iuaā sito apaka aua. Ōtaniri ipīpe. Tikinitakoro otxaua. Oa nirekari iua atāo ikamini oa misiritakarimoni. Txamari iua kākiti misiritiko mereēkari !ipotxitari omokaiakari pirena ikenakotini. Osāpiretapikari iuamoni: “Pikenakotariko nisākire. Pika-mariko atāo nota misiritakarimoni. !Nimīteenekaikari nota misiritakari apikomoni misiritinino,” otxa.

⁴ —Isāpakapekari ātipirika osākire ikenakotini. Ininiā eereka ixinikari: “Atāopitikara, kona nota paxitari Teoso, kākiti pakini. Iuaritika nikamariko onirekakiti, kotxi ⁵ ātipirika oa tikinitakoro amanaānātano, ininiā nikamaākaretxitaro. Ininiā nikamariko onirekakiti, kotxi nisāpakapekaro osākire. Ātipirika ikara atoko otxanātapikano. !Nimīteenekaikari,” itxa kākiti misiritiko mereēkari.

⁶ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

—Ikara kākiti misiritiko mereēkari kona erekari, iuaritika ikamari osākire iaōka. ⁷ Teoso apiaerekata. Ininiā ikenakotapitikari imereēkini sākire pokamara, ikanōka. Ninoa amanaāri Teoso imoianatinina. Ininiā apiata Teoso kenakotari isākirena. Patimari Teoso kenakotini imereēkini amanaākiti. ⁸ Nisāpiretai, patimari Teoso misiritinina ninoa misiritakani. Ia nipimaāi. Nota hītari iaxitikiri iuaīkana nikanapiriākasaaki, atxiiti napokari nisākire auīākani ikorapokoriti? —itxa Xesosi.

Pariseo, Txineiro Apotiitakari Pakini

⁹ Iuikakaniua !apokaerekatari apanakini. Ninoamoni, ninoanokara kamari atão. Āti ōti Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kãkiti ikara atoko inakanimoni atão imarotinina ĩkapani:

¹⁰ —Ipi kiki sari Teoso misãkiretiko aikotimoni. Āti kiki pariseo itxaua. Āti kiki auĭtetxiakori txineirote apakapakari itxaua. Iteene iua misiritari kãkiti, kotxi kãkitimoni imakatzakaro apikomoni txineiro. Kona atão imakatzaka. Imisiritari kãkiti. ¹¹ Iuaã pariseo tima Teoso imisãkiretini ĩkapani. Txama iuaka imisãkiretaua. Ia atoko itxa isãkire: “Teoso, nota poxokopitikano, kotxi nota apanakini atoko kona nitxa. Kĩtiriri !nitxaua. Kãkiti misiritakari kona nitxaua. Kona nota sirĩka Āti ĩtanorokata. Kona nota ia txineiro apakapakari atoko na nitxa. Konapitini. ¹² Ikini semanati, ipi ōti nitakanapari ninikini pite nimisãkiretini ĩkapani. Txineiro nisikai. Tesi txineirota auiniãno, atoka nisikai, ininiã pipaniãtakiti iaõka nikama,” itxa iua pariseo.

¹³ —Iuasaaki txineiro apakapakari ikira atoko itima. Kona ionakaãta iaxiti. Iaritari itorota imaerekani oerekini ĩkapani, kotxi maerekati ikamapeka. Itxari Teosomoni: “Teoso, piamonĩkano. Kona erekano nota, kotxi maerekati kamakarino nota,” itxa txineiro apakapakari.

¹⁴ Ininiã Xesosi txari:

—Atãopitikara nisãkire. Ikara inakari kiki Teoso kamaerekata. Isikasaaki iua aapokomoni, erekari itxapekua. Iua pariseopekana, Teoso likamaerekatari iua.

—Iuikakariua, poiãori itxauako. Poiãoripekana, apiatakari itxauako — itxa Xesosi.

Amarini Apokini Xesosimoni

(Mateo 19.13-15; Marko 10.13-16)

¹⁵ Āti ōti kãkiti minari amarini Xesosimoni erekari ninoamoni itakini ĩkapani. Txamari Xesosi moianariakori atapakasaakiri kãkiti imiakori mĩkani, isipikapana.

—Hĩkanapiripeka. Hĩsipeka —itxana.

¹⁶ Txamari Xesosi txari imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. !Hĩsipikapapena amarini, kotxi nitiretapitikana ninoa. Nisãkire auĩãkani auikari nisãkire amarini auikini atoko. Kãkiti nisãkire amarini auikini atoko inakaninokara apoka Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ¹⁷ Amarini auikari iri sãkire. Ininiã hĩxinikariko ia: Amarini atoko himinakaniã, Teoso sãkire iteene himauikakaniã, ininiã Teoso auĩtetxi ininiãtaãua !hũroã —itxa Xesosi.

Kiki Katiiri Pirena

(Mateo 19.16-30; Marko 10.17-31)

¹⁸ Xoteo auĩte pimaãri Xesosi:

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ātipirika nauini ĩkapani? —itxa.

¹⁹ Xesosi txari iua:

—Kininiãpa “erekari,” pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teosonanira erekari. ²⁰ Pite imarotapitikari Teoso paniãtakiti: “! Pisirĩkape āti ĩtanorokata. !Pokaniuatape. !Pĩtiriuatape. Apanakini !pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako.” Ikara atoko pimarotapeka —itxa Xesosi sãkire.

²¹ Ininiã iua kiki apakapapiretari:

—Nota axapitipanika ninakasaaki, nikīpitari ikara atoko inakari sākiretxiti Teoso paniātakiti —itxa.

²² Xesosi kenakotakasaakiri iua kiki sākire, itxari:

—Auapanika ātinoka pikamini tīkane. Ikinika pitii pivētxitako, eereka oa txineiro pisikanako minakati mauakinimoni. Eereka pisa notakata. Ikara atoko inakari pikaminiā, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxa Xesosi sākire.

²³ Iua kiki ikara ikenakotakasaaki, imatinaniuata, kotxi iua iteene katiiri itxaua. ²⁴ Xesosi atamatakasaakiri iua matinaniuatini, itxari:

—Pamimari katxineiroteri auītetiniri Teoso. ²⁵ Atauako kamero napatari ākorike sonakiā? Apia mimari kākiti katxineiroterini auītetiniri Teoso —itxa Xesosi.

²⁶ Ikara inakari kenakotakani txari:

—Pamimari pisākire. Ininiā kirīpa apoka Teoso auiniātaā? —itxana.

²⁷ Ininiā Xesosi txana:

—Kākiti maposotakiniti Teoso posota ikamini —itxa Xesosi.

²⁸ Ininiā Petro txari:

—Ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini īkapani —itxa.

²⁹ Ininiā Xesosi txari:

—Atāopitikara, ininiā ia atoko nitxai hīte. Pauini pitakanapiniā, pītanoro, pitariakori, piri, pinoro, pamariteakori pakini pitakanapiniā, Teoso auītetxi ininiāua pirena pisāpiretini īkapani, ³⁰ ininiā īkorasaaki apiata erekari papakapa. Ininiā āti ōti pipīkasaaki iaxiti papokasaaki, pauap-ininiika pitxako —itxa Xesosi.

Iuaīkana Xesosi Sāpiretari Ipinini

(Mateo 20.17-19; Marko 10.32-34)

³¹ Āti ōti Xesosi anikari imoianariakori ikira atoko, misākireta itxana:

—Uatxa Xerosareēmoni asa. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretapekari nota hītari iaxitikiri pirena. Ninoa sākire iōkatsopatakittina paītiki apokapitikako, ³² kotxi nisikaākako Xoteo minakonimoni. Ni-napetaākako. Nimisākirepiretaākako. Nikiisokaākako. ³³ Niaritaākako. Eereka nokaākako. Ipi, āti pakini ōtisaaki iuaīkana nōkitikaua —itxa Xesosi.

³⁴ Xesosi moianariakori !imarotari isākire. Ikara sākiretxi kipatakori atoko itxa. Ininiā kona ninoa imarotari isākire.

Mōsiāreti Xesosi Makananitinini

(Mateo 20.29-34; Marko 10.46-52)

³⁵ Xesosi apokaāpota Xerikoo sitatxiti takote. Mōsiāreti kimapori tiniāpo iitopākanāta. Amanaānātarō txineiro. ³⁶ Ikenakotari kākiti kima-poriā napakani, ininiā:

—Kirīpa ikara? —itxa.

³⁷ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri, iuara napaāpota —itxana apanakini.

³⁸ Ininiā iua mōsiāreti akirikata:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonīkanoko —itxa.

³⁹ Ninoa īkiikakani txitari iua:

—!Pakirīpoatape —itxana.

Txama iteene iua akirikata iuaīkana:

—Taviini apika mekaniri, piamonīkano —itxari.

⁴⁰ Ininiā Xesosi iotoka. Amanaāna kākiti:

—Ere kiki himina notamoni —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi takote apokasaaki, Xesosi pimaāri:

—Kipa pinireka nikaminii pitemoni?

—Kōsiārepeka ninini ninireka —itxari.

⁴² Ininiã Xesosi txari:

—Kõsiãrepekai uatxa, kotxi pauikari nisãkire —itxa.

⁴³ Iuasaakipeka iua kiki kõsiãrepeka itxa. Ininiã iua saãpota Xesosi tikini. Teoso ereka inini pirena isãpireãpota. Ikinimane kãkiti itikasaakiri Xesosi kamakiti iuamoni.

—Peerekari Teoso —itxana.

19

Sakeo Pirena

¹ Xesosi Xerosareẽmoni isikasaaki, Xerikoo sitatxiti apanĩkaki ina-paãpota. ² Iuaã aua kiki, Sakeo inakori. Iua katiiri. Iua kãkiti txineirote apotiitakari auĩtetxiakori ãkapani. Apanakini txineiro apotiitakani auĩte itxaua. Iua misirienetari kãkiti. Imakatzakari txineiro auĩtetxiakori ãkapani. Txamari apikomoni imakatzaka. Kona atão ikamakiti. !Erekari iua.

³ Xesosi apokasaaki Xerikoo, iua Sakeo nirekari Xesosi atamatinĩ. ! Apakata atamatinĩ, kotxi paĩtiri iua. Itomaneri kãkiti Xesosi itinikata auanãta. Ininiã !apakata mõtãnoti atamatinĩ iua. ⁴ Ininiã imiteka Xesosi apisa, aaminaã kanĩka itxa. Xesosi iuaã napakasaaki, iposotari itikinĩri. ⁵ Xesosi apoka iua aamina patapi. Ionakaãta itxa. Itxari:

—Sakeo pikatzaka, katima pitxa. Uatxa, paapokomoni nisako, inanapokotini ãkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ininiã katzaka katimapeka itxa. Ipoxoniritika iua apakapari Xesosi. ⁷ Ikinimane iuaã auakani misãkirepiretari Xesosi. Itxana:

—Xesosi sari maerekati kamakari aapokomoni. Kininiãpa iua sa iua aapokomoni? —itxana.

⁸ Ininiã iua aapoko apoãka atoko, Sakeo tima isãkirauatini ãkapani. Ininiã itxari Xesosi:

—Ipixini ninakiti nisika matiinimoni. Niĩtirĩkakitĩ iuaĩkana nisikanako kãkiti. Txineiro niĩtirĩkaniã, ininiã iuaĩkana ipi ipi pakinikata nisikariko nimisiritakinimoni —itxa Sakeo.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Ia kiki Apraão apika mekanĩri apaka. Uatxa imaerekani makatxakaãka, kotxi itakanapari maerekati ikamakiti. ¹⁰ Kãkiti itari iaxitikiri apoka ãkorapokoritĩ kãkiti pĩpinanaãkani inĩtini, imaerekani imakatzakini ãkapani —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini

(Mateo 25.14-30)

¹¹ Eereka Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Oerekari ia sãpirenatxi, kotxi Xerosareẽ ninoã apokaãpota. Kãkiti uãkatari paĩtiki Teoso ikinimane auĩte ininiua. ¹² Ia atoko itxa:

—Kiki aiamatapeka õtakoxiti isini, auĩtetxi ininiua ãkapani. Iua nirekari isini, ininiã eereka inirekari ikanapiriini. ¹³ Ininiã isini apisapanika akiritari tesi inĩtiriakori. Isikanapana txineiro tesi ota oro kamakoro. Ætoka isikaãpotana inĩtiriakori. Itxa: “Nota ãtiãtaã nauakasaaki, hiamotari tiĩtxi. Eereka pivẽtxitari apikomoni txineiro hãpakapini ãkapani. Ikara atoko hĩtxako,” itxa.

¹⁴ —Isipeka atoko kãkiti iuaã auakani !nirekari iua auĩtetxi ininiua, kotxi omanatarina. Ininiã ninoã iokanapireta iuamoni: “Ate !nirekari pite aũũte pininiua,” itxana ninoã.

¹⁵ —Iuasaaki iua ãtiãtaã auĩtetxipeka itxaua. Ikanapiriãkasaaki akiritana inĩtiriakori, txineiro isikanapakini. Ininiã iua txana ninoã:

“Hõerekano txineiro apikomoni hãpakapakito,” itxa. ¹⁶ Æti initiri apoka iuamoni. “Nipatrãote, pite sikanapano ãtoka ota. Uatxa tesipeka ota aua notamoni,” itxa.

¹⁷ —Iuasaaki auĩtetxi txari iua: “Pite kamakiti peerekari. Pite ninitiri erekari. Ætonoka ota nisikapekai, iuaritika piparĩka peerekari. Uatxa tesi pakini sitatxiti auakani auĩte pitxauako,” itxa.

¹⁸ —Ætipekana apoka auĩtetximoni: “Æti ota pisikanapano nota. Uatxa sĩkopeka ota aua notamoni,” itxa initiri.

¹⁹ —Ininiã auĩtetxi txari: “Erekapitikari. Ininiã sĩko pakini sitatxiti auakani auĩte pitxauako,” itxari.

²⁰ —Ætipekana apoka auĩtetximoni: “Oniã pinakito txineiro. Mãkatxi mataã niapirikaro, poteta nitxaro pitxineirote. ²¹ Nota pĩkai pite. Pataparaxinirei. Nimarotari pite amotari ãti kamakiti. Piamotari pikiena ãti kãkiti kiena,” itxa.

²² —Ininiã iua auĩtetxi apakapapiretari: “Pite ninitiri maerekati pitxaua. Pite txano nota kiki kataparaxinireri nitxaua. Pimarotari niamotiniri ãti kamakiti. Pimarotari niamotiniri ãti kãkiti kiena. ²³ Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniãri piparĩkauatini, kinirepa kona pisikataro nitxineirote pãkomoni? Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriãkasaaki,” itxa auĩtetxi.

²⁴ —Ininiã iua paniãtana iuaã auakani: “Himakatzakaroko nitxineirote iuamoni nisikakito. Hĩsikaro tesi ota auakitimoni,” itxa.

²⁵ —“Auapeka tesi ota iuamoni,” itxarina.

²⁶ —Ininiã auĩtetxi apakapapiretana: “Piparĩkauatiniã, ininiã pinakiti itori aua, ininiã apikomoni papakapa. Pite iarinouatiniã, ininiã ikara xika pinakito poião. Æti õti piarini xika ikara poiãori makatzakaãkako apaka. ²⁷ Uatxa himinana notamoni nimokaiakariakori, kotxi ninoa !inirekano nota iauĩtena nininiua. Hõkana ninoa nota apisatoõ,” itxa auĩtetxi.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Xoão 12.12-19)

²⁸ Ikara inaãka atoko, Xesosi sari imoianariakori apisa Xerosareẽmoni. ²⁹ Xerosareẽmoni isikasaakina, apokaãpotana Petxipaxee, Petãnia pakini aapokotxiti. Ninoa ipi aapokotxi Oriva inakori xirata takote. Iuaã auakasaaki, Xesosi iokanatanana ipi imoianariakori aapokotximoni.

³⁰ —Ikira aapokotximoni hĩsa. Iuaã hãpokariko xomẽta ãkiri, iaxiriãkori. Iua xomẽta ãkiri kãkiti maitopãkakotipanika inakori. Hĩkoxiripatakariko iua. Himinari notamoni. ³¹ Ipitikiri akiritiniã: “Kinirepa hĩte koxiripatakarini nipira?” inakasaakii, ia atoko hĩtxariko: “Apiananiri nirekari iua,” hĩtxako —itxana.

³² Iuaã apokasaakina, ikinika Xesosi sãkire iaõka auapeka. ³³ Ninoa koxiripatakasaakiri xomẽta ãkiri, ipitikiri apoka.

—Kinirepa nipira hĩkoxirika? —itxa.

³⁴ Ininiã ninoa:

—Apiananiri nirekari iua —itxana.

³⁵ Ininiã anikarina xomẽta ãkiri Xesosimoni. Imoianariakori takari imãkana xomẽta nopini. Imoianatarina Xesosi xomẽta nopini iitopãkini ĩkapani.

³⁶ Xesosi saãpotakasaaki Xerosareẽmoni, apanakini kãkiti matameẽkari imãkana kimaporiãpo Xesosi napini ĩkapani. ³⁷ Õtanoxiratari Oriva inakori

iokiriütakasaaki, ninoa imakinika ipoxokoniritikana akiripoakatana, kotxi itikapekarina itori Teoso posotiire.

³⁸ —Peerekari auítetxi, Apiananiri iokanatakiti kákitimoni. Teoso takari erekari iuamoni. Ininiã Teoso !omanataikari kákiti. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxanãtana ninoa iusaaki.

³⁹ Iuaã kákiti itomaneri sauaki aua pariseoakori apaka. Ninoa txari Xesosi:

—Koerekareri, piotokakana pimoianariakori ikara isãkirena.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Atão ninoa akiritakiti. Ininiã !nipinitana iotokakiniri. Nimaui-
takaniãna isãkirena nota Apiananiri nininiãua, ininiã Teoso txíkitakari kai soro sãkirauatini ikara sãkire isãpiretini —itxa Xesosi.

Xesosi Txiapata Xerosareẽkini Itiretini

⁴¹ Ninoa apokaãpotakasaaki Xerosareẽ, Xesosi Xerosareẽ atamatakasaaki, iua txiapata, kotxi iuaã aua mirikiniti kákiti isãkire mauikakani. ⁴² Ixinikasaakina Xerosareẽ auakani itxa:

—!Himarotari hãkamakiti tãkane hãuini ereka inini íkapani, neenamtxi mauakani íkapani. Ninirekari himarotiniri, txamari uatxa ikara himarotini kipataãka himimarotakaniri íkapani. ⁴³ Æti õti himokaiakarini ákitai hãte. Ininiã kona kákiti pokíka sitatxi, kona íroã. Iusaaki himitekini ! auari. Hãkitapeẽkaikako. ⁴⁴ Himokaiakarini xipokariko ia sitatxi. Ikin-
imaneko okaãkako. Kai æti kai nopini auakari !ikaikotaika. Imakinika xipope. Iua atoko inakari auako, kotxi hãte !apakapari Teoso hãtemoni apokasaaki.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko

(Mateo 21.12-17; Marko 11.15-19; Xoão 2.13-22)

⁴⁵ Xesosi apokasaaki Xerosareẽ, isari Teoso misãkiretiko aikotiã. Iuaã auari kákiti tiitxi vẽtxitakani, ininiã Xesosi omitikana. ⁴⁶ Xesosi txana ninoa:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako, itxa. Txamari hãte txíkitakari ia aiko kúitiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

⁴⁷ Teoso misãkiretiko aikoti æki ikiniõtika oerekarauata. Iusaaki sasetotxi auíteakori, kaiõkatsopareriakori, kákiti auíteakori pakini kinirão okaka txari Xesosi. ⁴⁸ Txamari itomaneri kákiti potxitari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti. Ininiã ninoa kaikotapika Xesosikata ikinika isãkire imarotina íkapani. Ikara xika !iposotarina okiniri iua iusaaki.

20

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni

(Mateo 21.23-27; Marko 11.27-33)

¹ Xesosi Teoso iokanapirena erekari isãpiretakasaaki Teoso misãkiretiko aikoti æki, iusaaki sasetotxi auíteakori, kaiõkatsopareriakori, kákiti auíteakori pakini apoka. ² Ninoa pimaãri Xesosi:

—Pite omitikana tiitxi sikakani Teoso misãkiretiko aikotiã auakani. Kipaniãpa pikamari íkora pikamakiti? Kipa paniãtai? —itxana.

³ Ininiã Xesosi txana:

—Nota apaka pimarauatako hãtemoni. Ætinoka nipimaãiko hãte. Ininiã hãpakapiretano. ⁴ “Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão?” —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ninoakakarini isākiraumatana:
—Kanatokopa atxa? “Teosora,” aniniã, ininiã ipaniãtamaua eereka: “Kinirepa kona hãuikatari Xoão sãkire?” itxamaua ate. ⁶ “Kãkitira paniãtari Xoão,” aniniã, ininiã kãkiti kiporonakauako ate kai soroã, kotxi ninoamoni Xoão Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Ininiã kanatokopa atxa? — itxakakauana.

⁷ Ininiã eereka ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Kona ate imarotari —itxana.

⁸ Eereka Xesosi txana:

—Ininiã nota apaka kona nisãpiretai nipaniãtakiri uãka —itxa Xesosi.

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Marko 12.1-12)

⁹ Eereka Xesosi sãpiretari kãkiti ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ia atoko itxa:

—Aua kiki. Itakari amãtiiri ova inakoro. Ovanoka itaka ikikioteẽ. Eereka iĩkitxitana kãkiti itakare nĩkatakani. Eereka isari ãti tixini. Iuaã mapakanani ikaikota. ¹⁰ Oamiko manapi iokanatarini initari apakapiniri ipixini amãtiiri. Txamari amãtiiri nĩkatakani noropatari iua nitiri. Ininiã eereka iokanatarina iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni.

¹¹ Ininiã iuaĩkana ãti initari iokanata. Iuaĩkana ninoa noropatari iua initari. Imisiritarina. Eereka iokanatarini iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni. ¹² Iuaĩkana ãti initari iokanata ikikiotemoni. Iuaĩkana ikarotarina, iokanata itxarina. Kona anikari axapiti amãtiiri iuamoni.

¹³ Iua katakareri txari: “Kipa nikamaã? Ari, uatxa nimarotapekari. Namarite nitiretakiti niokanatako ninoamoni. Ninoa paxitapitikariko iua,” itxama.

¹⁴ —Amãtiiri nĩkatakani atapari amãtiiri takakari ãkiri apokaãpotini. Ininiã itxana: “Katakareri ãkiri ina. Katakareri ipĩkasaaki, iua ãkiri apakapari ikinika. Ininiã maõkari iua. Ininiã ikinika itakare aua atemoni,” itxana.

¹⁵ —Ininiã ninoa kosekaĩtotari katakareri ãkiri, mapara okaĩtota itxarina. Ininiã okapirina.

Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti iuaã auakani:

—Kiripa iua katakareri kamaã? ¹⁶ Iua okanako ikinipoko ninoa. Itakare apanakinimoni sika itxako —itxa Xesosi.

Kãkiti kenakotakasaakiri ikara pirena itxana:

—Ikara atoko inakari !anireka —itxana ninoa.

¹⁷ Ininiã Xesosi iteene atamatana.

—Ininiãkara natokopa itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekiniua?

Aapokotxi kamakani kona nirekari ãtika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakari itxaua.

Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ¹⁸ Kãkiti mãkititiniã iĩkora kai xika, ikarotaãka. Iĩkora kai irikiniã kãkiti nopini, pomoipeka itxana. Ininiã eereka aãpani itxaua —itxa Xesosi.

Homano Auĩte Iĩkitxitiko
(Mateo 22.15-22; Marko 12.13-17)

¹⁹ Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori pakini, nirekari maĩkiniri Xesosi, okinirina iĩkapani, kotxi ninoamoni ikara Xesosi sãpiretakiti oerekari kãkiti ninoa nirekiniri okiniri Xesosi. Txamari !imaĩkarina, kotxi ipikarina apanakini kãkiti. ²⁰ Ikinioĩtika ninoa itikapikarina Xesosi sinimoni imarotinina

Īkapani. Ininiã ninoa ĩkitxitari kamĭkapirirerini Xesosi imisãkiretinina ĩkapani. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isãkire. Ikerokiniãri, iposatarina anikiniri auĭtetxiakorimoni okinirina ĩkapani. ²¹ Ininiã ninoa kamĭkapirirerini apoka Xesosimoni.

—Koerekareri, ate imarotari atãopitikara pisãkire. Pite oerekari ikinipoko kãkiti atão Teoso nireẽkiti kamiko. Poerekakiti sãkiretxiti kãkiti apiarinimoni, iuatxikana poerekari kãkiti poiãorini. ²² Atãokani txineiro asikini Homanoakori auĭtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniro iuamoni? —itxana ninoa.

²³ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isãkire, ininiã iua txana: —Kinirepa hãtamakaerekatano nota? ²⁴ Poerekano txineiro ota. Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Sesa sanõka, iuãka apaka aua —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

—Hĭsakariko Sesamoni iua nakiti. Hĭsakariko Teosomoni iua nakiti —itxa Xesosi.

²⁶ Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isãkire kãkiti apisatoõ, txamari ! ikerokari. Ininiã ninoa tsorĭkaãta Xesosi apakapapiretakiti ikenakotakasaakina. Apikomoni !isãkirauataikana.

Ipĭkari Ōkitikiniua Mauikakoni

(Mateo 22.23-33; Marko 12.18-27)

²⁷ Ikara inaãka atoko, apoka satoseoakori inakoni. Satoseo kona aukari ipĭkari iuaĭkana ōkitikiniua. Ninoa misãkiretari Xesosi. ²⁸ Itxana:

—Koerekareri, kitxakapirĭka Moisesini iõkatsopatari ia atoko inakari: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipĭpekarini uãka,” itxa Moisesini. ²⁹ Setxi itaritxiakori aua mitxi ĩkorapokoriti. Apia kiomanetakari ĩtaniriuata. Meenetipanika ipina. ³⁰ Itari takaro iuani tikinitakito. Iua apaka ipina meenetipanika. ³¹ Iuaĭkana ãti itari takaro oa. Iuaĭkana ipina meenetipanika. Iua atokotxikana itxana imakinikana itariakori. ³² Eereka oanipekana opĭpe apaka. ³³ Ipĭkani ōkitikasaakiaua, kiripa oĭtaniri? Kotxi ikinikana takapekaro oa —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Uatxa ĩkorasaaki kãkiti ĩtaniriuata. ³⁵ Teoso nakitiakori iuaĭkana ōkitikasaakiaua, ! ĩtaniriuataikana. ³⁶ Ninoa ! ipinaika, kotxi Teoso nitiriakori iaxitĭkĭni atoko itxauanako. Iuasaaki Teoso anaakori atoko itxauana, kotxi Teoso ōkitikapekana ninoa. ³⁷ Hĭte kerokari hĭsãkire. Hĭte sãkire txari: “Ipĭkani ! ōkitikaikaua.” Moisesini oerekaua ipĭkani iuaĭkana ōkitikapanikaua. Iua iõkatsopatakasaakiri aamina tirinakari pĭrena, isãpiretari Teoso sãpiretakiti. Ia atoko itxa Teoso iuasaaki: “Nota Aprão Teosone, Isaki Teosone, Xakoo Teosone pakini nitxaua,” itxa Teoso. ³⁸ Ininiã ninoa Aprão, Isaki, Xakoo auapanika, kotxi Teoso ! ipĭkani Teosoneni. Auãki inakani Teosonera iua, kotxi iuamoni ikinimane auãkipanika —itxa Xesosi.

³⁹ Eereka ãtikaka kaiõkatsopareriakori txari:

—Koerekareri, atãopitikara pisãkire —itxana.

⁴⁰ Ikara inaãka atoko kãkiti pĭkarauata apikomoni ipimarauatini.

Teoso Mereẽkiti Tavii Apika Mekaniri Itxaua

(Mateo 22.41-46; Marko 12.35-37)

⁴¹ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Kinirepa isäpiretaäka Teoso mereëkiti Taviini apika mekaniri ininiua? ⁴² Kotxi Taviini iökatsopata Xikari aätsopateë. Itxari: Apiananiri txari niauütemoni: “Nota kikomoni piitopäka.

⁴³ Piitopäkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniätaä atoko ininiua.”

Itxa Taviini xikare. ⁴⁴ Taviini akiritari Teoso Mereëkiti “Niauüte.” Ininiäkara kanatokopa iua Tavii apika mekaniri? —itxa Xesosi.

Kaiökatsoparerini Maerekani

(Mateo 23.1-36; Marko 12.38-40)

⁴⁵ Eereka käkiti apisatoõ Xesosi õtäkikana imoianariakori. ⁴⁶ Ia atoko itxa:

—Erepaniko, kaiökatsoparerini misirienetini. Ninoa ieretakari mäkatxi itanori, peereri, apanakini atamatinina ikapani. Tiitxi amotikoätaä ninoa potxitari käkiti ninoakata säkirauatini apanakini atamatinina ikapani. Ninoa potxitari iitopäkinina auütexi topäkiniätaä aiko äki Xoteo apoti-itiniätaäua. Kiinirisaaki ninoa nirekari apiari topäkiniätaä iitopäkinina. ⁴⁷ Kiki ipikasaaki, ninoa misiritaro tikinitakoro. Ninoa mixirikari oaäpoko, iuaritika imisäkiretarina Teoso. Teoso imisäkiretakasaakina, kaiäori säkiretxi isäkiretana. Ininiä apanakini kenakotakasaakiri, ninoa xinikari: “Atäo iua imarotari Teosokata isäkirauatini,” itxana. Txamari Teoso kamaäkaretxitana, ininiä apiata imisiritaäkanako.

21

Tikinitakoro Matxineiroto Sikakito

(Marko 12.41-44)

¹ Xesosi säkirauatakasaaki Teoso misäkiretiko aikoti äki, itikari katiirini takiniro itxineirotena kaixa äki Teoso ikapani. ² Iuasaaki oäua tikinitakoro matiito. Ötaniri !auaika. Oa sikaro ipi txineiro ota okinika oamoni auakaro. ³ Ininiä Xesosi txana:

—Atäopitikara, okira sito sikari apiata. ⁴ Kotxi apanakini sikaro itxineirotena itetakito. Okira sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

Teoso Misäkiretiko Aikoti Irikiko

(Mateo 24.1-2; Marko 13.1-2)

⁵ Äti öti Teoso misäkiretiko aikoti äki aua Xesosi imoianariakorikata. Aiko ereri pirena isäkirenätana.

—Uai peereri. Ere kai sorokiniri paretxiä auakari pakaronepokori. Patamatari käkiti sikakiti Teosomoni —itxana.

⁶ Ininiä Xesosi txana:

—Ari atäopitikara peerekari. Txamari apokapitikako äti öti ia aiko irikiko ikapani. Iuasaaki kai äti kai nopini auakari !auaika. Ikinipoko irikaäkako —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini

(Mateo 24.3-14; Marko 13.3-13)

⁷ Ininiä ninoa pimaäri:

—Koerekareri, kirisaakipa ikara atoko inakari auapani? Kiätokopa itxa ia aiko Teoso misäkiretiko irikini öti manapi aimarotini ikapani —itxana.

⁸ Ininiä Xesosi apakapapiretana:

—Erepaniko, xipokatxi öti apokaäpotakasaaki, käkiti nirekari imisirienetini hite. Ito aäpirena auako. Kaiäopokori kiki säkire: “Teoso mereëkitikarano nota. Nota apokapeka uai,” itxamana. Paxirari ninoa

sākire. !Himaãkatapena ninoa. !Himoianatapena ninoa. ⁹Neenamatzixene hïkenakoenetakasaaki, !hïpïkarauatape. Iua atoko inakari merepanika auako. Iuasaaki xipokatxi òti !apokapanika —itxa Xesosi.

¹⁰—Áti uãka kamari neenamatzixi áti uãkakata. Áti auítetxi sotatoneakori neenamauata áti auítetxi sotatoneakorikata. ¹¹Iuasaaki xipokatxi òti apisa, nota apokini apisa, itixi iakeëkatakako. Natxi auako. Itori amianari auako. Apaka kãkiti atamatakiti iaxiti kamapïkaretana.

¹²—Ikara inakari apisa, apanakini maïkaiko hïte. Himisiritaãkako. Xoteoakori anikaiko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Xoteoakori auíte apisatoõ apoítiniina ïkapani. Hítakaãka kateia ãki. Ninoa anikaiko hïte itixi auakani auíteakorimoni hïte apoítinina ïkapani. Iua atokokanerako hinaãkako nisãkire hãuikini xika. ¹³Iuasaaki auítetxiakori apisatoõ hãuakasaaki, hïsãpiretariko Teoso iokanapirena erekari. ¹⁴Ninoa himisãkiretini apisa, maerekaxiniretika !hïtxape. Kona hïpïkarauatape, ¹⁵kotxi ninoa apisatoõ hãuakasaaki, nota sikaimaroretai hïte, ininiã himokaiakariakori !iposotari apakapapiretiniina hïte. !Iposotarina isãpiretiniina: “Kona atão pisãkire,” !itxana. ¹⁶Hinoroma, hïrima, hïtariakorima, apanakini hini-rimanema, haõkimanerema pakini sikaiko hïte himokaiakariakorimoni. Átikaka hïte okaãkako iuasaaki. ¹⁷Ïkinimane omanataiko hïte nisãkire hãuikini xika. ¹⁸Iuaritika Teoso !auiritari átika hiãko maporokiko, kotxi Teoso iteene nïkatapitikaiko hïte. ¹⁹Himïteenekiniãri ikinika himisiritiko, ininiã Teoso txïkitakaiko átipirika iuakata hãuapininiika hinini ïkapani —itxa Xesosi.

Xerosareë Xipokiko Pirena

(Mateo 24.15-28; Marko 13.14-23)

²⁰ Apikomoni Xesosi txari:

—Hãtamatakasaakiri sotatoakori ákitiniri Xerosareë, iuasaaki himarotariko pakotapaniri sitatxi xipokini. ²¹Iuasaaki hïte Xotéia tõpa auakani himitekako oxiratarimoni. Sitatxi hãuiniã, ininiã himitekako. Mapara hãuiniã, kona hïkanapiripe sitatximoni, ²²kotxi iuasaaki kãkiti misiritiko òti apoka. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara òti apokini. ²³Iuasaaki !erekapaniri sito kamixiro ïkapani, kaxitakarero ïkapani, kotxi omitekini !apakata. Xoteo auiniãtaã auapitikako iteene imisiritikona tïkane, kotxi iuasaaki Teoso oerekari iua omanãkare Xoteoakorimoni. ²⁴Itomaneri kãkiti okaãkako saasara atoko inakaroã. Apanakini anikaãkako ikini uãka tixinemoni. Xoteo minakanuia xipokariko sitatxi Xerosareë. Teoso auiritana ninoa kaikotini iuaã. Eereka Teoso xipokariko ninoa tapara. Eereka !auaikana —itxa Xesosi.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini

(Mateo 24.29-31; Marko 13.24-27)

²⁵ Apikomoni Xesosi txari:

—Nota uai apokini apisa, atokatxi, kasiri, iõriki pakini oerekariko kãkiti nota iposope uai napokini. Apaka potxoari uniti auari tsakati mitari. Iua tsakati miramaneri iene. Ikara xika itixi auakani kamaxirexinirepeka itxanako. ²⁶Kãkiti ákipa iotokako ipïkare xika. Itixi misiritiko xika ipïkarauata, kotxi iõriki, ikinika iaxiti auakani iakeëkatakako. ²⁷Iuasaaki nota, hïtari iaxitikiri katxakaãpota katxiãrikata. Iuasaaki ikinimane atapanoko nota. Iuasaaki kaposotiireno nota. Niotximerekata napoka uai. ²⁸Ikara itixi misiritiko apokaãpotakasaaki, haiamatako. Hionakaãtako,

kotxi paítiki nota kanapiriã híte napini íkapani. Iuasaaki nimakatzakai híte ikinika maerekati auiniãtaã —itxa Xesosi.

Piko Mina Pirena

(Mateo 24.32-35; Marko 13.28-31)

²⁹ Xesosi sãpiretari áti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Híxinikari aamina piko inakori. Apanakini átião aamina apaka híxinika. ³⁰ Pooíoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoí apokanapanoka,” hítxa. ³¹ Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hítikasaaki, iuasaaki himarotariko paítiki Teoso ikinimane auíte itxauako.

³² —Ia nisãkire atão. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa. ³³ Iaxiti xipokapítikako. Íkoraxiti apaka xipokapítikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka.

Iãtapakori Ôti Pirena

³⁴ —Erepaniko, maerekaxiniretika kona hítxape. !Hísarauatape. !Hípoãtape. Híparíkanoka !híxinikapeko, kotxi hísarauatiniã, hípoãtiniã, híparíkanoka híxinikiniã, !híxinikari nikanapiriini ôti, kotxi íkora ôti himimarotakani ôtisaaki, napokako. Erepaniko, kotxi txikatoro atoko itxa napokini. Kãkiti !imarotapaniri napokini ôti. ³⁵ Imakinika kãkiti itixi auakani imarotariko napokini iuasaaki. ³⁶ Hiãtapariko nikanapiriini. Átipirika himisãkiretariko Teoso. Hamanaãriko Teoso ikara inakari mamisiritakanii híte. Hamanaãriko Teoso himapêtauatakani íkapani hítari iaxitikiri apokasaaki iua apisatoõ hítimakasaaki —itxa Xesosi.

³⁷ Ikiniõtika Xesosi sari Teoso misãkiretiko aikotimoni Teoso sãkire oerekini íkapani. Ikiniõtika mapiãnikata Xesosi sari ôtanoxiratarimoni, Oriva inakorimoni. ³⁸ Íkanõkapanika kãkiti apoka Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi sãkire ikenakotinina íkapani.

22

Satanasi Íroã Xotasi Xinireë

(Mateo 26.1-5, 14-16; Marko 14.1-2, 10-11; Xoão 11.45-54)

¹ Kaiamapeka Páskoa inakori kiiniriti apokini. Iua kiiniriti Xoteoakori nikari pão matireëkati. ² Iuasaaki sasetotxi auíteakori, kaiõkatsopareriakori pakini nirekari Xesosi okinina, txamari, ninoa píkari apanakini kãkiti, kotxi ninoa apokaerekatari Xesosi.

³ Iuasaaki Satanasi íroãtotari Xotasi Isikariotxi inakori. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. ⁴ Iuasaaki iua sari sasetotxi auíteakorimoni, Teoso misãkiretiko aikoti níkatakani auíteakorimoni. Iuasaaki isãkirauata ninoakata Xesosi imíkapiritini íkapani. Iuasaaki ninoa xinikaxitita:

—Kiãtokopa itxatari Xesosi isikini atemoni?

⁵ Sasetotxi auíteakori enenka. Ninoa txari Xotasimoni:

—Pisikasaakiri Xesosi atemoni, aítixitaiko pite —itxana Xotasimoni.

⁶ —Ateeneka —itxa Xotasi.

Ikara atoko inaãka atoko Xotasi iãtapari isikiniri ôti manapi. Inirekari kãkiti mauakanisaaki, Xesosi imíkapiritini.

Páskoa Kiiniriti Kamiko

(Mateo 26.17-25; Marko 14.12-21)

⁷ Iuasaaki kãkiti paríkauata Páskoa kiiniriti ikaminina íkapani. Iua kiiniriti auakasaaki, itotarina pão matireëkati inikinina. Iuasaaki okarina soti

auíte ákiri kiinirisaaki iniákitina íkapani. ⁸ Xesosi paniátana Xoão, Petro pakini:

—Hísako. Hâpotiitariko nipokori Páskoá kiiniriti íkapani —itxa.

⁹ Ininiã ninoa:

—Namonipa akamatari kiiniri? —itxana.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Xerosareëmoni hîsa. Iuaã hîtikari kiki kaminiri sito parîka. Iua apaãñatari áparaã. Kopiti ikiiã anikanãta. Iua aõkitaiko hîte. Iuakata sa hîtxako. Hîiroã aapokotxi iua îroiniãtaã. ¹¹ Himisákiretari kauiniri. Hîtxariko iua: “Koerekareri nirekari imarotiniri: ‘Namonipa ianapokotakani kaikotiniãtaã iriko? Iuaã inirekari inapiniri Páskoá ôti imoianariakorikata,’ hîtxariko iua.” ¹² Iusaaki kauiniri oerekai itanokiri koa mitari iuaã kiiniri íkapani. Imakinika tiitxi iposope. Iuaãrako hâpotiitari imakinika Páskoá kiiniriti íkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã sa itxana. Apoka itxarina ikinika Xesosi sákire iaõka. Ininiã iuaã ninoa maiamatari kiiniri.

Xesosi Íto, Iarêka Pakini

(Mateo 26.26-30; Marko 14.22-26; 1 Korîto 11.23-25)

¹⁴ Ininiã Páskoá kiiniriti potarikasaaki, Xesosi imoianariakorikata topãka. ¹⁵ Ininiã Xesosi txana:

—Iteene ninirekari hîtekata ninikiniri ia nipokori Páskoá kiiniritisaaki, natatsiirauatini apisa. ¹⁶ Ia atoko inakari nipokori ! ninikaikariko hîtekata. Teoso ikinimane auíte inakasaakiua, iusaakiikarako ninikapitikariko iuaíkana.

¹⁷ Eereka iua kosekari iãtatxi koana ovaã iãriãti. Ininiã itxa:

—Niri, erekapitikari ia pisikakiti —itxari Teoso.

Eereka itxana imoianariakori:

—Ia iãriã hâpakapako. Hîkinika hiãtariko. ¹⁸ Atão nisãpiretai. !Niãtaikaroko ovaã, Teoso ikinimane auíte iminakanisaakiua. Teoso ikinimane auíte inakasaakiua, iusaakiikarako iuaíkana niãtariko ovaã —itxa Xesosi.

¹⁹ Eereka ikosekari komiri:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari Teoso.

Eereka imapixinikaãpotari, sikaãpota itxana imoianariakori:

—Ia niïto okaãka hîte íkapani. Ia komiri hinikasaaki, hîxinikanoko nota. Hîxinikari nipinini hîte íkapani.

²⁰ Inikaãkarina atoko, ikosekaro ovaã. Isikana imoianariakori. Ininiã itxa:

—Ia niarêka xiketakariko makatxakariko hîte maerekani. Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti íkapani. Ia niarêka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²¹ Iua nimîkapiritakiri uatxa uai topãka notakata. ²² Nota hîtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sákire iõkatsopatakori sãpiretapekari nipinini tîkane. Nota hîtari iaxitikiri mîkapiritakari iteene misiritaãkako —itxa Xesosi.

²³ Xesosi moianariakori ninoakakarika isãkirauatana:

—Kipa sikatari Xesosi imokaiakariakorimoni? —itxanãtana.

Kiripa Apiatakari?

²⁴ Íkara atoko inaãka atoko Xesosi moianariakori misákiretakakaua.

—Kiripa apiatakari txatapaniuako ate sauaki? —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

—Xoteo minakaniua auíteakori itaparasákireritika ipaniátana Xoteo minakaniua iauítana nireëkiti ikaminina íkapani, iuaritika ninoa sákire, “Peerekaua ate. Ate moianatari kãkiti,” itxana. ²⁶ Hîte kona ninoa atoko

kona h̄txape. Atxīti apiari pitxaua h̄ite sauaki, ininiã amarini atoko pitxauako. Aūttxi pininiãua, nitiritxi atoko pitxauako. ²⁷ Kiripa apiatakari txataua? Aūttxi nipokori nikakarikani, apiatakari txataua? Initiri nipokori kamakarikani apiatakari txataua? Ikinimane kãkiti imarotari nipokori nikakari apiatakari itxaua. Txamari nota auakasaaki kãkiti sauaki, nitiritxi atoko nitxaua, kotxi kãkiti nimoianata.

²⁸ —Xoteoakori misiritakasaakino nota, kona h̄ite takanapano. Atão nimoianariakori h̄txaua. ²⁹ Niri, aūttxi tx̄ikitakapekano nota. Ininiã iua atokokana nota tx̄ikitakai h̄ite aūttxi hininiua. ³⁰ Nota aūttxi ninakasaaki, hinipokota, hiãta h̄txako notakata. Auako aūttxi topãkini h̄ite ìkapani. Ininiã iuasaaki h̄ipaniãtana tosi nirimanetxi Isaeo auakani ikamakitina tìkane —itxa Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Xoão 13.36-38)

³¹ Xesosi sãkirauata Simão Petromoni:

—Simão, Simão, Satanasi amanaãpekari Teoso pite, apanakini apaka atamakaerekatini ìkapani. Ahoisi misiritiko atoko inirekari imisiritinii pite. ³² Iuaritika, nota misãkiretapekari Teoso isikataparatiniri pixinire Simão, nisãkire atão pauikini ìkapani. Pikerokariko pikamakiti, iuaritika pikanapiriãpitika nota sãkire iteene iuaãkana pauikini ìkapani. Eereka pisikataparaxiniretanako pitariakori nota sãkire auiãkani —itxa Xesosi sãkire.

³³ Petro txari Xesosi:

—Niaūte, nota iposope nitxa kateiamoni nisini pitekata. Pitekata iposope nitxa nipinini —itxa.

³⁴ Xesosi txari:

—Atão nisãpiretai. Ia ìkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko —itxa Xesosi.

Xesosi Ôtãkikana Imoianariakori

³⁵ Eereka iuaãkana Xesosi sãkirauata imoianariakorikata:

—Mitxi nota iokanatai kãkitimoni. Iuasaaki kona nisikai txineiro. Kona nisikai sako mata. Kona nisikai sapato, iuaritika minakati auinii atxīti? Erekarì h̄isini ikinika hinirekakiti mauakanisaaki? —itxa Xesosi

—Minakati lauinaua ate —itxana.

³⁶ Ininiã Xesosi txana:

—Txamari uatxa pitxineirote, sakora pakini auiniãi, panika. Iouata mitaro mauakanisaakii, pimãka inopinikiri pivẽtxitako iouata piamotini ìkapani. ³⁷ Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirika txari:

Imaãkaãka, kokaniri maãkiko atoko inaãkako.

Ininiã ikara nimaãkiko apokapitìkako. Ikara nota pirena kitxakapirika atãopitika —itxa.

³⁸ Imoianariakori txari:

—Apiananiri, patamata. Uai aua ipi iouata aneenamauatini ìkapani.

Xesosi txari:

—!Apakata ikara atoko inakari h̄isãkire —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsẽmani Inakoriãtaã

(Mateo 26.36-46; Marko 14.32-42)

³⁹ Eereka ixirata aūte Oriva inakorimoni isa, kotxi itotapekari iuaã isini. Imoianariakori sari iuakata. ⁴⁰ Iuaã apokasaakina, Xesosi txana:

—Satanasi nirekari maerekati h̄ikamini. Ininiã himisãkiretariko Teoso, iua sikataparatinii, Satanasi nirekakiti himakamakani ìkapani —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiã iuaã itakanapana imoianariakori. Apikoxãki axapiti sa itxa. Iuaã ikapotoreëkuaa, misãkireta itxari Teoso. ⁴² Itxari:

—Niri, ! pauiritapeno pañtiki natatsiirauatini, iuaritika kona pikamapiri nota nirekaãkiti. Pite nirekaãkiti ninireka nikamini —itxa Xesosi.

⁴³ Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni isikataparaxiniretiniri ñkapani.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi xinire kamaxirepeka. Ñkixinireë apokapeka itsii. Ininiã iteene imisãkiretari Teoso. Ininiã iinñkakare arëkatxikata tapika ixitimoni.

⁴⁵ Teoso imisãkiretaka atoko, õkitikaua, imoianariakorimoni isa. Iua apoka ninoamoni. Imakapooanãtana, kotxi isãpakapekana imatinaniuatinina xika. ⁴⁶ Ininiã akiritana:

—Kinirepa himakanãta? Hõkitikaua. Himisãkiretari Teoso, Satanas i nireëkiti himakamakani ñkane —itxa Xesosi.

Xesosi Mañkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-52; Xoão 18.1-11)

⁴⁷ Xesosi sãkirauatakasaaki imoianariakorikata, itomaneri kãkiti Xotatikata apoka. Xotasi miñkikana ninoa Xesosi oerekini ñkapani. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. Xotasi apokasaaki apitxokari Xesosi. ⁴⁸ Ininiã Xesosi txari iua:

—Xotasi, pimñkapiritatari pitari iaxitikiri papitxokasaaki? —itxa Xesosi.

⁴⁹ Xesosi moianariakori imarotakasaakiri kãkiti nirekiniri Xesosi imañkini, itxana:

—Apiananiri, erekari atxiiñt uatxa aneenamauatini, aiouataneë —itxana.

⁵⁰ Ininiã ãti Xesosi moianari sauakari sasetotxi auñte apiatakari nitiri kñpita ikikomoni. ⁵¹ Ininiã Xesosi:

—Hiñtoka ikara. Iaõpe.

Eereka Xesosi takapiotaua ikñpitaã. Iuasaaki kakñpitapeka itxa iuañkana. ⁵² Sasetotxi auñteakori, kiomãtxiakori pakini ina Xesosi imañkinina ñkapani. Xesosi txari ninoamoni:

—Kinirepa himinari iouata, piriri pakini himañkinino ñkapani?

⁵³ Ikinioñtika hiñtekata naua aiko Teoso misãkiretikoã. Iuasaaki kona hiñte mañkano. Ñkanõka hina, kotxi ipiaã hiñkamari maerekati —itxa Xesosi.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁵⁴ Ininiã ninoa mañkari Xesosi, anika itxarina sasetotxi auñte apiatakari aapokomoni. Ñroãna aapoko ãki. Ininiã Petro sari ninoa tikini.

⁵⁵ Sasetotxi aapoko takote apoka. Iuasaaki mapara xamina pokitakori aua. Kãkiti topãkanãta xamina takote. Irokanãtana. Ininiã Petro topãka ninoa takote. ⁵⁶ Iuasaaki ãtokoro atamatari iua xamina kamaraã. Ininiã itakote oãpoka. Omixinitari iua:

—Ia kiki Xesosikata auakari —otxa.

⁵⁷ Txamari Petro txari:

—Ãtokoro, kona nimarotari iua —itxa.

⁵⁸ Eereka ãti atamatari iua. Itxari iua:

—Pite Xesosi moianarikarai? —itxari.

Txamari Petro:

—Konapitini —itxa.

⁵⁹ ãti oara napa atoko ãti txari:

—Atãopitikara, ikira kiki Xesosi moianaripitikara, kotxi Kariréiakiri itxaua iua —itxa.

⁶⁰ Petro txari:

—Kona nimarotari ikara pisãpiretakiti.

Iuasaaki, isãkirauatakasaaki, patari sãkirauata. ⁶¹ Iuasaaki Xesosi saporika, atamata itxari Petro. Iuasaaki, Petro xinikari mitxi Xesosi sãpiretakiti: “Patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko” ininiri iaõka aua. ⁶² Ininiã eereka Petro sipe. Iteene txiapata itxa.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Mateo 26.67-68; Marko 14.65)

⁶³ Xesosi nĩkatakani napetari, noropata itxarina Xesosi. ⁶⁴ Iuasaaki iaxirikaokitarina iua, ninoa imatamatakani ikapani. Iuasaaki noropata itxarina.

—Kimarorei pite. Kiripa noropatai? —itxana.

⁶⁵ Itomaneri maerekati sãkiretxitiã itxitarina Xesosi. Inapetiniri ! iotoka.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Xoão 18.19-24)

⁶⁶ İkanõkapanika kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori pakini apotiũtaua. Iuasaaki Xesosi minaãka ninoamoni.

⁶⁷ —Pisãpiretaua ate, Teoso mereẽkitikai pite? —itxarina.

Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nisãpiretiniãi, !hãuikari nisãkire. ⁶⁸ Nipimarauatiniã, hĩte !apakapapiretano. Apaka !hãuiritari nisikakiko. ⁶⁹ Paĩtiki hĩtari iaxitikiri topãkako Teoso kaposotiireri kikomoni —itxa Xesosi.

⁷⁰ Ininiã iuaĩkana ninoa pimaãri:

—Teoso ãkirikai pite? —itxarina.

Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Atãopitikara hĩsãkire. Iuapitikanano nota —itxa.

⁷¹ —Iaõpepara. Akenakotapekari isãkire. Ininiã apikomoni isãkire kenakotakani !anirekaika, kotxi ateka kenakotapekari iua sãkire maerekati —itxana.

23

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2, 11-14; Marko 15.1-5; Xoão 18.28-38)

¹ Ininiã imakinika ninoa anikari Xesosi Piratomoni. ² Ininiã iuaã ikamarina aãpirena. Apoĩtarina Xesosi:

—Ate kenakopiretari oerekiniri kãkiti maerekati ikamini, kotxi iua õtãkikari kãkiti, kãkiti miĩkitxitakaniri Sesa, Homano auĩte apiari. Apaka itxa: “Teoso mereẽkitino nota. Auĩtetxi apiatakari nitxaua,” itxa iua sãkire.

Txamari na atãoni ikara atoko itxana ninoa. Ikara atoko ninoa apoĩtari Xesosi. Kona atão ninoa sãpiretakiti. ³ Ininiã Pirato pimaãri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari Xesosi.

—Iuapitikanano nota —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã Pirato txana sasetotxi auĩteakori, kãkiti pakini:

—!Napokari maerekati ikamakiti —itxa.

⁵ Iuaĩkana apoĩtarina:

—Iua oerekana kākiti maerekati ikamini auñtetxiakorimoni. Kariréia tōpamonira ipotorika. Uatxa uaipekarari iua —itxana.

Xesosi Erotxi Apisatoō

⁶ Pirato kenakotakasaakiri isākirena, ipimaāna:

—Ia kiki Kariréiakirikani?

⁷ —Ari iuapitikara —itxana.

Ikara Pirato imarotakasaaki, iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Kariréia tōpa auakani auñte itxaua Erotxi. Iuasaaki iua ianapokota Xerosareē. Ininiā Pirato iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Xesosi Kariréiakiri.

⁸ Erotxi kenakopiretapekari Xesosi pirena. Ininiā iua aōkitakasaakiri Xesosi, poxokope itxakata, kotxi inirekari Xesosi oerekiniri iposotii-ire. ⁹ Ininiā iteene ipimaāri Xesosi, ikamakiti imarotini ĩkapani. Txamari Xesosi ! apakapapiretari iua. ¹⁰ Iuasaaki sasetotxi auñteakori, kaiōkatsoparerini pakini iteene apoñtari Xesosi. Ikinika ninoa sākire aāpirenanoka. ¹¹ Eereka Erotxi, isotatoneakori pakini napetari Xesosi. Ieretakarina auñtetxi māka maparakiri apiata inapetinirina ĩkapani.

—Hātamatari ere. Auñtetxi itxaua —itxana.

Eereka iuaĭkana iokanatarina Piratomoni. ¹² Mitxi Erotxi, Piratokata omanatakakaua. Ikara ōti ninoa apokaerekatakakaua.

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-26, 11-14; Marko 15.6-15; Xoāo 18.39–19.16)

¹³ Ininiā eereka Pirato apotiitari sasetotxi auñteakori, Xoteo auñteakori, apanakini kākiti pakini. ¹⁴ Ininiā itxa:

—Hīte minari ia kiki notamoni. Hīte apoñtari iua imisirienetiniri kākiti. Hīte apisatoō nipimaāpekari ikamakiti pirena. Notamoni kona maerekati ĩkama. ¹⁵ Erotxipekana !apokari maerekati ikamakiti, ininiā iokanatari iua notamoni iuaĭkana. Inipitikara iua erekari, txamari hīte nirekari okiko maxikatiĭka. ¹⁶ Ininiā nota paniātari inoropatiko aāpitsa aamata kamakoriā. Eereka niokanatari isini.

¹⁷ Iuasaaki Páskoa kiiniritisaaki, auñtetxiakori itotari isikakiniri ātika kateia āki auakari.

¹⁸ Ikara Pirato sākire ikenakotakasaakina, ninoa akirikata:

—Hōkariko ere kiki. Hīsikakariko Pahapasi —itxana.

¹⁹ Pahapasi kateia āki aua, kotxi iua apanakinikata naiatari auñtetxiakori. Kokaniri apaka itxaua.

²⁰ Pirato nirekari Xesosi isikakini, ininiā iuaĭkana isākirauata kākitemoni.

²¹ Txamari ninoa akiripoakata:

—Aamina ĩpiriāmitakari nopini hñtokakitariko. Hōkariko aamina ĩpiriāmitakari nopini —itxakatana.

²² Pirato mitxi isākirauata ipikata. Iuaĭkana isākirauata:

—Kixikapa? Maerekati ! ikama. Ixika ! auari ipinini ĩkapani. Ni-paniātari inoropatiko, eereka nisikakariko —itxari.

²³ Txamari iuaĭkana akiripoakatana:

—Hōkariko aamina ĩpiriāmitakari nopini.

Ninoa akiripoakatini xika Pirato kamari ninoa nirekakiti. ²⁴ Ininiā Pirato:

—Xesosi ipinako hinirekakiti iaōka —itxa Pirato.

²⁵ Iuasaaki isikakari Pahapasi kateia āki auakari. Neenamtxi kamakari, kokaniri apaka itxaua Pahapasi. Eereka isikari Xesosi sota-toakorimoni aamina ĩpiriāmitakari nopini okiko ĩkapani.

*Xesosi Tokakitaãka Aamina Ìpiriãmitakari Nopini**(Mateo 27.32-44, 11-14; Marko 15.21-32; Xoão 19.17-27)*

²⁶ Ininiã sotatoakori anikari Xesosi okiko Ìkapanimoni. Iuusaaki kimaporiãpo aõkitarina Simão, Sireni sitatxitikiri. Iuusaaki iua apoka sitatximoni. Sotatoakori maikari iua. Aamina Ìpiriãmitakari itakana Simão tsotere nopini:

—Panika ia aamina Ìpiriãmitakari —itxarina.

Xesosi tikini sa itxa Simão. ²⁷ Xesosi tikini isa mirikiniti kãkiti. Ætokaka sitoakoro sari apaka. Imatinaniuatana, itxiapatana, kotxi imarotarina Xesosi paõtiki ipinini. ²⁸ Xesosi kirioka ninoa sitoakoromoni. Itxana:

—Sitoãkini Xerosareë auakani anaakoro. Kona notani !himariaka. Hitekara himariakaua. Hamariteni Ìkapani hÿtxiapata, ²⁹ kotxi ãti õti apokasaaki, kãkiti sãkire: “Aperiaekata sito meeneto oniniua,” kotxi iuusaaki misirikaretxi apokasaaki, pamonõkoniri. ³⁰ Iuusaakiikarako kãkiti akiripoakataka ixirata auitemoni: “Ate nopini pirika. Pipataua,” itxanako, kotxi iuusaaki ninoa mokaikariakori apokaãpota ninoa xipokini Ìkapani. ³¹ Nota aamina amaneri atoko nitxa. Hÿte aamina Ìsasaka atoko hÿtxa. Nota !ikamari maerekati, iuaritika ia atoko nota ipina. Erepaniko aamina Ìsasaka atoko hÿtxa, ininiã ãti õtirako apiata himisiritiko —itxa Xesosi sãkire.

³² Ninoa anikari ipi maerekati kamakani Xesosikata ipininina Ìkapani.

³³ Apokasaakina “Kiitãtãtxi” inakoriãtaã, itokakitarina Xesosi aamina Ìpiriãmitakari nopini. Iua atokokanera itxana maerekati kamakani. Æti maerekati kamakari itakana Xesosi kikomoni, ãti isanaremoni.

³⁴ Iuusaaki Xesosi txari:

—Niri !pimisiritapena ninoa, maerekati ikamakitina xika, kotxi !imarotarina ikamakitina —itxa Xesosi.

Iuusaaki sotatoakori kamari sarauatxi. Eereka imakatzakarina Xesosi mãka. Sarauatxi kãiatakari apakapari imãka. ³⁵ Kãkiti iuaã auakani itikari Xesosi. Sasetotxi auiteakori napetari iua. Itxana:

—Iua makatzakapekari apanakini imapinakanina Ìkapani. Teoso mereëkiti ininiãua, kinirepa iuaka Ìmakatzakaua? —itxana.

³⁶ Iuusaaki sotatoakori apaka napetari iua. Katxioãri isikarina Xesosi iãtini Ìkapani, txamari liãtari. ³⁷ Itxana:

—Pite Xoteo auite pininiãua, ininiã aamina Ìpiriãmitakariã pimakatzakaua. Piteka pimakatzakauako —itxarina.

³⁸ Iuusaaki iõkatakori takaãka ikii tanomoni:

—Xoteoakori Auite —itxa iua iõkatakori. Homano sãkireë aua. Kreko sãkireë aua. Xoteo sãkireë pakini aua iuaã iõkatakori.

³⁹ Maerekati kamakari Xesosi takote tokakitakori akiritari iua. Itxitari. Inapetari:

—Pite Teoso mereëkiti pininiãua, Ìteroa piposotiire? Piteka pimakatzakaua. Ate apaka pimakatzaka —itxa.

⁴⁰ Æti maerekati kamakari iuaã tokakitakori õtãkikari iua:

—Kona pite pïkatari Teoso? Ate apaka apinako. ⁴¹ Atãopitikara ate misiritiko, kotxi maerekati akamapeka. Ere kiki !ikamari maerekati —itxa.

⁴² Eereka itxari Xesosi:

—Xesosi, auitetxi pininiãtaãua papokasaaki, pixinikano nota, kotxi ninirekari nisini pitekata iuaxiti —itxari.

⁴³ Xesosi apakapapiretari:

—Atãopitikara nitxai, uatxa ia õti, pite sariko notakata iaxiti Erekarĩatãã.

Xesosi Ipinini Pirena

(*Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Xoão 19.28-30*)

⁴⁴ Ininiã apaniãxiti takote atokatxi piãkapeka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ⁴⁵ Atokatxi liponikaika. Iuasaaki mãkatxi mata mitari Teoso misãkiretiko aikotiã arõkakari matsorakitaãka. Ipi matapeka itxa. ⁴⁶ Iuasaaki Xesosi akirikata:

—Niri, nisikai nixinire pinĩkatini ãkapani.

Ikara atoko inaãka atoko, ipina. ⁴⁷ Sotato auĩte itikasaakiri, ikenako-takasaakiri, itxa:

—Atãopitikara ikira kiki atão inakarinoka kamakari iua. Maerekati ! ikama —itxa sotato auĩte.

⁴⁸ Kãkiti iuaã apotiitakaniua ikara atamatakasaakina, itorotana iari-tana ipikarauatini xika. Ininiã isipekana. ⁴⁹ Ikinika Xesosi aõkimanere, sitoakoro Karirẽiakini, iua tikini sikani pakini aua iuaã. Ikira atoko itikanãtarina Xesosi okiko.

Xesosi Katiko Pirena

(*Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Xoão 19.38-42*)

⁵⁰ Iuasaaki iuaã aua Xosee inakori. Xoteo auĩteakori õtãkikakari iua. Erekarĩ iua. Erekarinoka ikama. ⁵¹ Arimateia sitatxitikiri iua. Arimateia sitatxiti, Xotẽia tõpa aua. Iãtapapikari Teoso ikinimane auĩte ininiua. Mitx-ipe apanakini Xoteo auĩteakori õtãkikakani nirekasaakiri Xesosi okinina, iuasaaki iua Xosee txari:

—Konapitini. !Apakata ikara atoko akamini —itxa.

⁵² Xesosi ipinaka atoko, Xosee sari Piratomoni. Amanaãri Xesosi ãto akauarimoni itakini ãkapani. Ininiã Pirato sikari Xesosi ãto iuamoni.

⁵³ Ininiã iua makatxakari Xesosi ãto itokakitikoãtãã. Iapirikari mãkatxi mataã, kai iriko ãki taka itxari. Mitxi ipĩkari !auapanika iua iriko ãki.

⁵⁴ Ikara õti sesta veira. Ikinika sesta veira, Xoteoakori tomatini õti apisa, Xoteoakori aiamata tomatiko õti ãkapani.

⁵⁵ Sitoakoro Karirẽiakini Xesosikata ãkani sari Xosee tikini kai irikomoni. Ninoa nirekari imarotiniri Xesosi ãto takikoãtãã. ⁵⁶ Eereka ninoa kanapiriã aapokomonina. Kamariãro, aãtsopa ãtião pakini apotiitana Xesosi ãtoã itakinina ãkapani. Ininiã tomatiko õti tomatã itxana, kotxi Teoso paniãtakiti iaõka ikamana.

24

Xesosi Iuaĩkana Auãki Inini

(*Mateo 28.1-10; Marko 16.1-10; Xoão 20.1-10*)

¹ Tomĩkosaaki ãkanõkapanika, sitoakoro sari kai irikomoni, kamariãro Xesosi ãtoã itakinina ãkapani. ² Ninoa apokasaaki iuaã, atamatarina. ! Katoreikari kai iriko. Kai tore makatxakapeẽkaika. ³ Ininiã ninoa ãroã, txama kona apokarina Xesosi ãto. ⁴ Ininiã sitoakoro:

—Ãtãpari Xesosi ãto? Kanatokopa itxa? —itxanãtana.

Iuasaakipeka ipi kiki tokiã. Itimana sitoakoro apisatoõ. Pomẽkõri mãkarini ninoa. Mẽkokõri iotximere atoko itxa ninoa mãka. ⁵ Sitoakoro pĩkarauata, ininiã ãkana. Ixitipeka auakiitana. Ininiã ninoa kiki txana:

—Kinirepa hinitanãtari auãki inakari ipĩkani sauaki? ⁶ !Uaiikari iua. Õkitikapekãua. Hĩxinikari isãkire Karirẽia hĩtekata auakasaaki. ⁷ Ia atoko itxa isãkire: “Hĩtari iaxitikiri sikaãkako maerekanimoni. Eereka nipinako

aamina ĩpiriãmitakari nopini. Eereka ipi äti õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako,” itxa Xesosi. Hĩxinikariko isãkire —itxana.

⁸ Ininiã ninoa sitoakoro:

—Ari ikara atokopitikara itxapeka isãkire —itxana.

⁹ Eereka ninoa sipeka. Õsi Xesosi moianariakorimoni isana. Apanakini kãkiti iuaã aua apaka. Iuaã ninoa sãpiretana ikinipoko itikakitina. ¹⁰ Maria Matarenama, Xoanama, Maria Txiako inoroma, apanakini pakini sãpiretari Xesosi moianariakori itikakitina. ¹¹ Txamari Xesosi moianariakori kona auikari ninoa sãkire.

—Paxirari hĩsãkire —itxana.

¹² Petronoka auikari ninoa sãkire, ininiã imiteẽkata kai irikomoni. Iãka, iriko äki atamatini ĩkapani. Mãkatxi matanoka, Xesosi itoã Xosee iapirikakitinoka atamata. Eereka aapokomoni ikanapiriã. Isikasaaki, itsorĩkaãnãta, Atamatakiti ixinikanãta.

Emaoso Kimaporiti Sikani

(Marko 16.12-13)

¹³ Ikara õti ipi Xesosi sãkire auiãkani iãpota Emaoso inakori aapokotxiti-moni. Xerosareẽ pipotorikasaaki, ipi oara napa atoko papoka Emaoso. ¹⁴ Ninoa ipi sãkirauanãta isaãpotakasaakina. Isãkiretarina, ixinikarina Xesosi ipinini pirena. ¹⁵ Isãkirauanãtakasaakina, iuasaaki Xesosi ina ninoa tikini, ininiã iua sa ninoakata. ¹⁶ Txamari ninoa kona imarotari iua Xesosi ininiua. ¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Kipa hĩte sãkirenãta? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa iotoka. Iuasaaki ninoa toõ oerekari imatinaniuatinina. ¹⁸ Kiropasi inakori apakapapiretari:

—Ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari Xesosi okiko pirena. Atxiĩti pite ätiãtaã ĩkarikai? —itxari.

¹⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Natokopa itxa iua? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasaree sitatxitikiri iua. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Teoso, kãkiti apaka apokaerekatari isãkire, ikamakiti pakini, kotxi paposotiireri isãkire, ikamakiti pakini. ²⁰ Sasetotxi auĩteakori, aũĩteakori apaka sikari iua okiko ĩkapani, aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini ĩkapani. ²¹ Ate uãkatari iua kãkiti Isaeo auakani maerekani makatxaãkari ininiua. Kita mitxi iua ipina. ²² Mixikanani sitoakoro iua sãkire auiãkani sãkirauata atekata. Ininiã atsorĩkaãta. Isãpiretauana ĩkanõkapanika akauarimoni isinina. ²³ Txamari ninoa kona apokaikari Xesosi ito. Ninoa sãkire, aõkitana Teoso nitiriakori iaxitikini iuaã. Ninoa sãpiretana sitoakoro Xesosi iuaĩkana õkitikapekaua. ²⁴ Eereka ätikaka imoianariakori sari iuaã atamatinirina ĩkapani. Sitoãkini sãkire atãopitikara. Txamari ! aõkitari Xesosi iuasaaki —itxa Kiropasi.

²⁵ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Miĩkiteni hĩtxaua. ! Hinirekari hãuikiniri Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti imakinika Teoso sãkire, ²⁶ kotxi ninoa txari: “Teoso nirekari imereẽkiti atatsiirauatini, Teoso tixine ikanapiriini apisapanika,” itxa Teoso sãkire —itxa Xesosi.

²⁷ Iãpotakasaakina, Xesosi sãpiretana ninoa Teoso sãkire iuaka pirena. Merepanika iuaka oerekaua Moisesi iõkatsopatakitiã, eereka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakitiã. Iuaka oerekaua imakinika Teoso sãkire iõkatsopatakoriã auakariã.

²⁸ Iuasaaki ninoa apokaãpota Emaoso takote. Ninoamoni Xesosi nirekari apikomoni isini. ²⁹ Ininiã itxana:

—Kona pisipe apikomoni. Mapiãnikata, ininiã atekata pikaikota — itxarina.

Ininiã Xesosi ãroã aapokotxiã ninoakata ikaikotini ãkapani. ³⁰ Iitopãka ninoakata inipokotini ãkapani. Iuasaaki Xesosi kosekari komiri.

—Teoso, erekapitkari pisikakiti atemoni —itxa.

Iuasaaki imapixinikari komiri, sika itxana ninoamoni. ³¹ Iuasaakipeka ninoa imarotari Xesosi ininiua. Iuasaakipeka, ereëkoka itxa. ³² Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—Atãopitikara, kimaporiã isãkirauaãpotakasaaki, Teoso sãkire oereka-rauaãpotakasaaki, axinire poxokoniuaata iuasaaki —itxana.

³³ Iuasaakipeka ninoa aiamata. Ikanapiriãna Xerosareëmoni. Iuaã apokana õsi Xesosi moianariakori, apanakinikata. ³⁴ Isãpiretana:

—Xesosi auãki inini pirena atãopitikara. Apiananiri õkitikapekaua. Petromoni oerekapekaua —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã eereka Kiropasi imoianarikata sãpiretana kimapori isinina pirena. Isãpiretana komiri Xesosi mapixinikini pirena, kotxi iuasaakiika ninoa imarotari iua Xesosi ininiua.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.6-20; Marko 16.14-18; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8)

³⁶ Isãkirauatapanikana inakasaakina, Xesosi tokiã ninoa sauaki.

—Erekaxinire hãtxako —itxa.

³⁷ Itikoãkatana. Ipãkarauatana. Kamiri iuãkatarina.

³⁸ —Kinirepa hãtikoka? Kinirepa kamaxirepeka hãtxa iãkiteta?

³⁹ Hãtamatariko niuako, nikiti pakini. Iuapitikanano nota. Himaãtakano. Kamiri !kaxiniri. Kamiri kona kapiri. Hãtamatano. Nãtokara. Kamiri ! nitxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ Ininiã oerekari iuako, ikiti pakini ninoamoni. ⁴¹ Ninoa iteene poxokoniuaata, txamari !iteene !auikapanikarina atão Xesosi ininiua. Ininiã iuasaaki Xesosi pimaãna:

—Nipokori aua hãtemoni? —itxa.

⁴² Ininiã ninoa sikari ipixini ximaki kimitakori. Mapaã apaka isikarina. ⁴³ Ininiã iua nikari ninoa apisatoõ. Iuasaaki ninoa imarotari atão Xesosi ininiua, kotxi kamiri !inikari nipokori. ⁴⁴ Eereka iua misãkiretana ninoa:

—Mitxi hãtekata nauakasaaki, nisãpiretai ikinipoko nota pirena Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Noerekapekai hãte Moisesini iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti. Xikari iõkatsopatakori apaka noerekapekai. Imakinika ninoa sãpiretakiti nota pirena apokapekai.

⁴⁵ Iuasaaki isikaimaroretana ninoa Teoso sãkire iõkatsopatakori imarotinina ãkapani, ininiã iuasaaki ninoa imarotari atão. ⁴⁶ Itxari:

—Kitxakapiriãka iõkatsopatapeëkaika:

Teoso mereëkiti atatsiirauatako. Okaãkako. Ipi ãti õtisaaki õkitikauako.

⁴⁷ Kãkiti nisãkire auãkani iaripiretariko niokanapirena erekari ikini itixiti. Merepanika Xerosareë auakanimoni isãpiretaãkako, eereka ikini itixiti auakanimoni isãpiretaãkako. Ninoa oerekariko kãkiti takanapiniri imaerekantina, ininiã iuasaakipeka Teoso makatzakariko maerekati ikamakitina. ⁴⁸ Hãkinika hãte itikapekari nipinini. Hãtamatano nota iuaãkana auãki ninini. Ininiã iteene himarotari nota pirena apanakini

hĩsãpiretini ĩkapani. ⁴⁹ Nota iokanatariko niri sikaenetakiti, Erekari Mata-matakoti, hĩtemoni. Uai sitatxi hĩkaikotako. Hiãtapariko iua apokini. Ininiã hãpakapariko Teoso posotiire itano ĩkari —itxa Xesosi.

Xesosi Anikaãka Teoso Tixinemoni

(Marko 16.19-20; Átosi 1.9-11)

⁵⁰ Xesosi anikari imoianariakori Petánia sitatxitimoni. Iuaã apokasaakina, Xesosi õkitikauakotaua. Itxari Teoso:

—Niri, naia pinĩkata. Pitakari erekari naiamoni —itxa.

⁵¹ Isãkirauatakasaaki, anikaãka Teoso tixinemoni. ⁵² Iuasaaki ninoa:

—Peerekari Xesosi. Iuanoka Apiananiri —itxanãtana.

Ereka Xerosareẽ ikanapiriãna ipoxokoniritikana. ⁵³ Ikiniõtika isana Teoso misãkiretiko aikutimoni. Iuaã ninoa misãkiretari Teoso:

—Peerekai. Erekapitikari pikamakiti ate ĩkapani —itxanãtana ikiniõtika.

Ameẽ.

HOÃO

Xesosi, "Teoso Säkire" Inakori

¹ Itixi kamiko apisa iua "Teoso Säkire" inakori auapeka. Iua Teosokata aua. Iua Teoso txaua. ² Ikinipoko potorikikosaaki Teosokata auari iua "Teoso Säkire" inakori.

³ Teoso paniätari iua ikinipoko ikamini. !Auari iua makamakiniti. ⁴ Xesosi, "Teoso Säkire" inakori, kamari itanapokoka auäki inini. Iuanoka sikari ikinipoko auäki inini, kotxi iuanoka auapika. Iua tirikapi atoko itxa, kotxi iopinikari käkiti xiniremoni Teoso säkire imarotini ikapani, ätipirika auini ikapani. ⁵ Iopinikari ipiä. Ipiä kona xipokari iua tirikapi kamara.

⁶ Teoso iokanatarari isäkire säpiretakari tükane kiki Xoão inakori. Iokanatarari iua käkitimoni, käkiti xinire iopiniäkari isäpiretini ikapani. ⁷ Isäpirenauata, Teoso säkire ikinimane imarotini ikapani, auikapiretinirina ikapani. ⁸ Kona Xoãoni käkiti xinire iopiniäkari txaua. Xoão iokanataäka käkiti xinire iopiniäkari isäpiretini ikapani. ⁹ Iua atão iopinikari käkiti xinire. Apoka ikoraxiti, ikinipoko käkiti xinire iopinikini ikapani.

¹⁰ Iua "Teoso Säkire" inakori aua ikoraxiti. Iua kamari itixi, iuaritika ikoraxiti auakani kona auikapiretari iua säkire. ¹¹ Iua apoka itixi ikamakitimoni, txamari käkiti ikamakini kona nirekari iua. ¹² Iuaritika apanakini nirekari iua, ininiä auikarina isäkire. Ininiä iua sikaposotiretana ninoa Teoso anaakori ininiuana ikapani. ¹³ Aponaniäkasaaki, Teoso anaakori !atxaua. Ateka Teoso anaakori akaminiua !aposota. Kona käkيتينi txikitakaua Teoso anaakori aniniäua. Teosora kamari iua anaakori aniniua.

¹⁴ Käkiti itxapekua iua "Teoso Säkire" inakori. Atekata aua. Ate itikari iua. Peerekari iua. Peerekari iposotiire. Ikinipoko erekari aua iuamoni. Isäkire atäonoka itxa. Ikara atoko itxa, kotxi iri Teoso. Teoso äkiri imatonökari itxaua Xesosi.

¹⁵ Xoão säpiretari Xesosi käkitimoni. Ia atoko isäpirenauata:

—Iua, hitemoni nisäpiretakiti: "Nota tikinimoni apokakari, apiatako iua. Nota poiäoka, kotxi nota auini apisapanika auapeka iua."

¹⁶ Ikinipoko erekari aua iuamoni, ininiä amakinika ate apakapari ikinipoko erekari iuamonikiri. Isikaäpotari erekari atemoni.

¹⁷ Aimarotari Teoso paniätakiti säkiretxiti, kotxi Moisesini oerekapekua. Apiaerekata Xesosi Kristo oereëkiti, kotxi iua oerekaua Teoso iteene tiretiniua. Ikinipoko erekari isika atemoni. Maerekati kamakani atxaua, iuaritika Teoso tiretaua. Oerekaua atão inakari aimarotini ikapani.

¹⁸ Teoso atamatakari !auari. Imatonökari Teoso äkiri, irikata auakari, iuara oerekaua Teoso aimarotini ikapani, kotxi Teosotxikana iua.

Xoão Kapatxisareri Säpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-18)

¹⁹ Xoteo auiteakori Xerosareë sitatxiti auakani iokanatanana käkiti Xoãomoni. Iokanatanana sasetotxiakori. Iokanatanana sasetotxiakori moianatakani apaka Xoãomoni, ipimainirina ikapani: "Kinakariparai pite?" ²⁰ Kona Xoão kipatarari isäpiretinina. Atão isäpiretana:

—Teoso mereëkiti käkiti iätapakiti, kona nitxaua nota —itxa.

21 Ininiã ipimaãrina:

—Ikara atoko ininiã kiriparai? Eríasikani? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

—Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakitikani atxiĩti? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

22 —Ikara atoko ininiã, natokopa inakariparai pite? Ninoa ate iokanatakani nirekari imarotiniina pite. Natokopa inakaripa pite? —itxana.

23 Ininiã Xoão:

—Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti txari:

Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itkaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani,”

itxa Isaía. Iua kiki ãparaã makipakaniãtaã kasãpirenari, iuakarano nota. Iua Isaía sãpiretakitarano nota —itxa Xoão.

24 Pariseoakorira iokanataka ninoa kiki Xoãomoni. 25 Ipimaãrina Xoão:

—Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti piminakanisaakiaua, Eríasi inakori piminakanisaakiaua, Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti piminakanisaakiaua, kinirepa pite patxisatari kãkiti? Kipaniãpa pite patxisarauata? —itxarina.

26 —Ãparaaãnanira nota patxisarauata. Hĩte sauaki aua kiki himimarotakiniti. 27 Iuara, nota tikini apokakari, apiatakari iua. Minakati nitxaua nota, ininiã kona apakata napokini iua takote. Kona apakata ikiti mata tsapitsa nikoxirikini, kotxi minakati nitxaua —itxa Xoão.

28 Ikara atoko Xoão sãpiretana ninoa Xotão ipiniã Petãnia sitatxiti, ipatxisarauatiniãtaã.

Soti Auĩte Ākiri, Teoso Nakiti

29 Katimatinĩkata Xoão atapari Xesosi, iuamoni inini. Xoão sãpiretana apanakini itakote auakani:

—Hãtapari. Erenapani soti auĩte Ākiri Teoso nakiti, kotxi ikinimane maerekani makatxaãkari itxaua. 30 Mĩtxi nisãpiretakitikara ere. “Kiki apokako nota tikini. Apiananiri iua, kotxi nota mauakanisaakipanika iua aua.” 31 Mĩtxi nota apaka kona nimarotari maerekanitxi makatxaãkari uãka. Nota patxisatari kãkiti ãparaaã, kotxi iusaaki nisãpiretari iua pirena Isaeo tixini auakanimoni —Xoão txana ninoa.

32 Xoão sãpiretana apanakini itikakiti:

—Nota itikari iua Erekari Matamatakoti Teoso tixinekiri katxakini. Kamoã katxakini atoko itxa iua. Isari Xesosimoni, kaikota itxa iuakata.

33 Ikara apisa kona nota imarotari iuãka. Āparaaã nipatxisarauatini paniãtakari sãpiretano: “Pitkariko Erekari Matamatakoti katxakini. Kikimoni apokini pitikariko. Iua kiki patxisarauatini ãtião, kotxi isikari Erekari Matamatakoti patxisatakonimoni,” itxano. 34 Notakara itikari ĩkara. Nota sãpiretari nitikakiti, ininiã nimarotapitikari ia kiki Teoso Ākiri ininiua —itxa Xoão.

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

35 Katimatinĩkata iuaĩkana Xoão auanãta iuaã ipi imoianariakorikata.

36 Iusaaki itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã akiritari imoianariakori:

—Hãtapari. Ere kiki, soti auĩte Ākiri Teoso nakiti itxaua —itxa.

37 Ikara ikenakotakana atoko ninoa ipi imoianariakori sari Xesosi tikini. 38 Ininiã Xesosi sapotorika, atapana iua tikini ĩkani.

—Kipa hinireka atxiiti? —itxana ninoa.

—Koerekareri, namonipa paua pite? —itxarina.

³⁹—Masa, hâtamata —itxa.

Ininiã isana iuakata, atamata itxarina iua auiniãtaã. Iuasaaki kikatapeka. Eereka ïkanõkapeka ikanapiriãna.

⁴⁰Ninoa Xoão moianariakori, Xesosikata sikani, Ætree, Ætree moianari pakini. Simão Petro itari itxaua iua Ætree. ⁴¹Eereka Ætree sari katimariã itari Simãomoni.

—Ate aõkitari Teoso mereëkiti aiãtapakiti —itxa.

⁴²Ininiã Ætree anikari itari Simão Xesosimoni. Xesosi atamatari Simão. —Pite Simão, Xoão inakori ãkiri. Uatxa pite Petro pinaãkako —itxa.

Kai sorotxikana iuãka Petro.

Piripi, Natanaeo Pakini Xesosi Akiritini

⁴³Katimatinãkata Xesosi nirekari Kariréia tõpamoni isini. Iuaã aõkitari Piripi inakori.

—Notakata masa. Nimoianari pitxapekauako —itxari.

⁴⁴Iua Piripi aapoko Petsáita sitatxiti. Iuaã apaka aua Ætree, Petro pakini aapoko. ⁴⁵Iuasaaki Piripi nitari Natanaeo inakori. Apokasaakiri isãpiretari:

—Ate aõkitari kiki. Moisesini iõkatsopatakiti sãpiretakiti iua. Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti sãpiretakiti aaõkita. Iuakara Xesosi txaua. Nasaree sitatxitikiri iua. Xosee ãkiri iua Xesosi —itxari.

⁴⁶—Nasaree sitatxitiã !auari erekari —itxa Natanaeo.

—Auapitika. Masa, maãpiãkatari iua —itxa Piripi.

⁴⁷Xesosi atapari Natanaeo iuamoni inaãpotini.

—Ere kiki atão Xoteopitikara. Atãonoka ikama —itxa Xesosi.

⁴⁸Ininiã iuasaaki Natanaeo kenakotari Xesosi sãkire. Ipimaãri Xesosi: —Kiãtokopa ininiãpa pimarotano nota? —itxari.

Xesosi txari iua:

—Piripi akiritinii apisapanikara, nimarotari piko kati patapi pitopãkanãta.

⁴⁹Ininiã Natanaeo apakapapiretari:

—Koerekareri, Teoso ãkiri pitxaua pite. Kãkiti Isaeo tixini auakani auite pitxaua —itxari Xesosi.

⁵⁰Ininiã Xesosi:

—Pite aukari nisãkire, kotxi nimitikakinitika nimarotari piko kati patapi piitopãkanãtini. Pite imarotapanikariko apia posotiiiretxi.

⁵¹Pite itikariko Teoso tixine osereëkiko. Pitikariko Teoso nitiriakori kanikini. Pitikariko ninoa katxakini, pitari iaxitikiri nopini apokinina. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxari Natanaeo.

2

Xesosi Inoãkari Æparaã, Iãriãpeka Itxãkitakini

¹Ipi õti napaka atoko aua kiiniri tanirauatiko pirena kiiniriti Kanaa sitatxiti Kariréia tõpa. Xesosi inoro aua kiiniriãtaã iuasaaki. ²Kakiiniriteri kemaãxitari Xesosi, imoianariakori pakini. ³Iãriã xipoka atoko Xesosi inoro:

—!Auaika iãriã —otxari Xesosi.

⁴Ininiã Xesosi:

—Kinirepa ikara atoko pitxano? Niposotiire manapi !apokapanika —itxaro inoro.

⁵Ininiã Xesosi inoro txana kaapokori nitiriakori:

—Ipaniātakiti iaōka hīkamako —otxa.

⁶ Iuaā kopiti aua, seisi pakini, mitari kopititi, kai kamakori. Naia kopiti āki aua āparaā Xoteoakori arokiniua īkapani. Iuaātaā ninoa arokaua. Kiomātxiakorini oerekinina atoko ninoa arokaua Teoso imisākiretinina apisa, ninoa Teoso apakapini īkapani. Ātika iua kopiti maīkari āparaā seī arītro.

⁷ Xesosi paniātana kaapokori nitiriakori:

—Hīxāpokakari naia kopiti āki āparaā —itxana ninoa.

Ininiā ninoa xāpokakari kopiti āki āparaā. Isonakatapeka apoka āparaā.

⁸ Ininiā Xesosi:

—Hīsorokaātari āparaā, sika hītxari kakiiniriterimoni iātini īkapani.

Ininiā ninoa anikari āparaā kakiiniriterimoni. ⁹ Iua kakiiniriteri iātari. Iuasaaki iāriāpeka itxapekaua āparaā.

—Amonipa ina ia iāriā? —itxa.

!Imarotari. Ninoa nitiritxi āparaā anikakani imarotari iua iāriā. Ininiā kakiiniriteri txari ītanorouatakari:

¹⁰ —Kinirepa mixikanani ia iāriā apia erekari na pisikaua? Apanakini sikari iāriā apia erekari kiiniri potorikasaaki. Kākiti kamitope inakasaakiika apanakini sikari iāriā poiāo erekari. Txamari uatxaika pite sikari apia erekari —itxari.

¹¹ Iuasaaki Xesosi mipotorikari iposotiire Kanaa sitatxiti Kariréia tōpa iua auakasaaki. Iposotiire oerekari Apiananiri ininiua. Ikara atoko ininiā, Xesosi moianariakori auikari Xesosi Teoso mereēkiti kākiti iātapakiti ininiua, kotxi ninoa itikari iposotiire.

¹² Ikara atoko inaāka atoko Xesosi, inoro, itariakori, imoianariakori pakini sari Kapanaoō sitatxitimoni. Iuaā ikaikotana mapaōtipeka.

Pirātxi Omitikiko Pirena

(Mateo 21.12-13; Marko 11.15-17; Arókasi 19.45-46)

¹³ Xoteoakori kiinirite Páskoa inakori apisapanika, Xesosi sari Xerosareēmoni. ¹⁴ Isa Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaā pirikeri āki itikari pirātxi vētxitakani, kema auīte, soti auīte, kamao pakini vētxitakani. Itikari txineirota sikakani apaka. Amesa takote ninoa topākanāta. Ivētxitarona txineirota. Apakaparona āti uāka txineirote, kotxi oa ātoiāo, ininiā Xoteo txineirote isikana. ¹⁵ Ininiā Xesosi kosekari aāpitsa. Īpatari. Aāpitsaā omitikenatana ninoa pirātxi vētxitakani. Omitikenatana kema auīte, soti auīte Teoso misākiretiko aikoti takote auakani. Ikakanapiriāri amesa txineirota apakapikoātaā. Txineirota xikepoakatani. ¹⁶ Ipaniātana kamao vētxitakani:

—Himakatxakariko kamao. Hanikariko mapara. Niri aapoko āki hīvētxirauatini !apakata. Kona uaini pirātxi vētxitiko —itxana ninoa.

¹⁷ Iuasaakipeka imoianariakori xinikari Teoso sākire iōkatsopatakori: Nota iteene tīretari paapoko pite misākiretiko aikoti. Iua xika nokaākako, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹⁸ Eereka Xoteo auīteakori misākiretari Xesosi:

—Teoso paniātiniāi ninoa kākiti iua misākiretiko aikotiā auakani pomitikenatini, poerekaua posotiiretxi Teoso paniātiniā aūikini īkapani —itxana ninoa.

¹⁹ Xesosi apakapiretari:

—Hīrikariko ia Teoso aapoko. Ipi āti pakini ōtisaaki iuaīkana nōkitikariko ia Teoso aapoko —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiā ninoa:

—Anekani. Koarêta seisi anokanani iua aiko kamiko. Kiâtokopa pitxari ipi âti pakini ôtisaaki pôkitikiniri iuaïkana? Kona kiïkitei pite pisäkire ikara atoko pinini —itxarina Xesosi.

²¹ Txamari Xesosi säkire “Teoso aapoko” ixinikari iïto. ! Ixinikari Teoso misäkiretiko aikoti. ²² Xesosi ipinaäka atoko, ôkitikaãkaua atoko, iuasaakipeka imoianariakori xinikari ikara Xesosi säkire. Iuasaaki ninoa auikari Xesosi säkire. Auikarina Teoso säkire iôkatsopatakori sãpiretiniri Xesosi atão Teoso äkiri ininiua.

²³ Xesosi Xerosareë auakasaaki, Páskoia kiiniriti auakasaaki, itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereëkiti ninoa iãtapakiti ininiua. Ninoa itikari posotiiretxi ikamakiti, ininiã auikarina Xesosi säkire. ²⁴ Txamari Xesosi ! auikari kãkiti säkire, kotxi imarotari ikinimane äkixinire säkire. ²⁵ Kãkiti äkixinire säkire ! ipimaãri xatiki, kotxi imarotapekari kãkiti äkixinire säkire.

3

Nikotemo Pirena

¹ Äti ikanökati Nikotemo inakori motika Xesosimoni. Iua Xoteoakori auïte itxaua. Pariseo itxaua apaka. ² Iua misäkiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari koerekareri, Teoso iokanatakiti pininiua. Teoso pitekata mauakaniã, kona piposotari posotiiretxi pikamini, ininiã ate imarotari Teoso iokanatai pite kãkitimoni —itxa.

³ Ininiã Xesosi:

—Iuaïkana iponaniãkarira sari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. Iuananira sari iuaxiti. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxa.

⁴ —Kiâtokopa pitxa auapekarikai iuaïkana piponaniini? Kona piposotari pinoro äko äki iuaïkana piïroini. Kona piposotari iuaïkana piponaniini —itxa Nikotemo.

⁵⁻⁶ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara ikara atoko nitxai. Piponaniãkasaaki, piri, pinorokata äkirinanira pitxaua. Iua Erekarer Matamatakoti iponaniãkitakiniãi, Teoso äkiri pitxaua. Kãkiti, iua Erekarer Matamatakoti iuaïkana iponaniãkitaãkitinanira, sari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁷ Koniko pitsorikaãtapeko. Piponaniãko ipikata. Ipikata pimiponaniãkaniã, kona pisari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁸ Ìtima xôkarauata inirekiniãtaã. Pikenakotari ixôkarauatini, iuaritika na pimarotari ìtima sinimoni. Na pimarotari ìtima ininimoni. Iua atokokana ! kimarotikori Erekarer Matamatakoti iuaïkana iponaniãkitaãkiniri kãkiti —Xesosi txari Nikotemo.

⁹ Nikotemo apakapapiretari:

—Nota !imarotari ikara pisäkire —itxa.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Koerekareri apiari pitxaua. Kãkiti Isaeo tixini auakani poereka. Txamari pite !imarotari ikara atoko nininii pite. ¹¹ Atãopitikara ikara atoko nitxanãtai pite. Ate sãpiretari aimarotakiti, aïtiãkiti pakini. Txamari ! hinirekarer hãuikapiretiniri asãpiretakiti. ¹² Ìkorapokoriti pirena nisãpiretakasaakii, !pauikari nisäkire. Atauako pauikatari nisäkire Teoso tixine pirena nisãpiretakasaakii? ¹³ Kona kãkiti sapanika Teoso tixine. Ätinoka sari iuaã, Teoso tixine potorikakarinnoka, kãkiti itari iaxitikirinoka sari iuaã.

¹⁴ —Kixxakapirika ãparaã makipakaniãtaã Moisesini ôkitikari imini metao kamakori aãke mapotökireë. Itano itakari. Kãkiti Teoso säkire

auiākani imini akatsatakini atamatarī Moisesini ōkitikakiti, ininiā kona ipinana. Iua atokokana kākiti itari iaxitikiri ōkitikaākako. ¹⁵ Ininiākara iua sākire auiākari kona ipinaika. Auapikako.

¹⁶ —Teoso iteene tīretari ikini itixiti auakani, ininiā iokanatarī imatonōkari imi kākītimoni. Ininiā iua sākire auiākanirako kona ipinaikako. Ātipirika auapikako. ¹⁷ Teoso iokanatarī imi kākītimoni ikini itixiti auakanimoni kona imisiritinina īkapanini. Iua iokanatarī imi kākiti maerekani imakatzakini īkapani, ninoa imapinakani īkapani.

¹⁸ —Teoso ākiri sākire auiākari kona iokanataāka kākiti misiritikomoni. Iua Teoso ākiri sākire mauīākati, iuarako sako kākiti misiritikomoni. Teoso ākiri sākire imauīākani xikara ikara atoko inaākanako. ¹⁹ Teoso ākiri sākire mauīākani misiritaākako, kotxi atāo inakari oerekakari kākiti xinire iopiniākari apokaŕeka īkoraxiti. Iua oerekari atāo aimarotini īkapani. Tirikapi atoko itxa, kotxi oerekaua atāo. Ninoa mauikareni kona nirekari tirikapi. Inirekarina ipiā, kotxi maerekati ikamanātana. ²⁰ Maerekati kamakari kona nirekari tirikapi. Kona tirikapi takote kona aua, kotxi ipīkari ikamara. Ipīkari kākiti itikiniri maerekati ikamini. ²¹ Teoso sākire iaōka kamakarira sari ikamaraā, kotxi ikamara oerekari apanakini iua kamakiti atāo inini Teoso nireēkiti iaōka inini —Xesosi txari Nikotemo.

Xesosi Apiari, Xoão Poiāori Inini

²² Ikara atoko inaka atoko Xesosi imoianariakorikata sari Xotēia tōpamoni. Mapaōti ikaikota imoianariakorikata iuaātaā. Imoianariakori patxisatarī kākiti iuaā. ²³ Xoão apaka patxisatarī kākiti Enō inakoriātaā, Sarī inakoriātaā takote. Ipatxisarauata iuaātaā, kotxi iuaātaā āparaā kaiāopokori. Ikiniōtika kākiti sari iuamoni iuaātaā, ininiā Xoão patxisatana. ²⁴ Iuasaaki Xoão kona takaākapanika kateia āki.

²⁵ Iuasaaki Xoão moianariakori sākīrauata apanakinikata kākiti arokinīua pīrena, Teoso misākīretiko aikoti āki iīroinina apisa pīrena. ²⁶ Apokana Xoāomoni.

—Koerekareri, Xotāo ipiniā iua kiki pite patxisatakiti, atemoni pisāpiretakiti, uatxa iua patxisarauatapeka. Ikinipoko kākiti sari iuamoni. Atemoni !erekari ipatxisarauatini —itxana.

²⁷ Xoão apakapapiretana ninoa:

—Erekapitikari ipatxisarauatini, kotxi Teoso paniātari iua. Teoso masīkakaniāri posotiiretxi kākītimoni, kona xatiki iposotari iparīkauatini Teoso īkapani. ²⁸ Nota kona Teoso mereēkitino. Kākiti iātapakiti kona nitxaua nota. Teoso iokanatano nota Teoso mereēkiti apokini apisa. Ikara hīte imarotapeka. Ikara atoko nitxapekai hīte. Hīsāpiretari ikara apanakinimoni.

²⁹ —Maxīnikari kiki ītanorouatakasaaki. Sito amanaākito iua nakiti otxaua. Imoianari topāka iua takote. Ipoxonīuata ītanorouatakari sākire ikenakotakasaaki. Iua atokokana nota poxonīuata. Nota iua moianari atoko nitxaua. Xesosi iua ītanorouatakari atoko itxaua. Kākiti iua nakiti itxaua. ³⁰ Xesosi apiaāpotako. Nota poiāōpotako.

³¹ —Iaxiti īkari Apiananiri. Itixi auakani imarore poiāonoka, kotxi itixinoka imarotana. Teoso tixine īkari Apiananiri itxaua. ³² Iua sāpiretari itīākiti. Ikenakotakiti isāpireta. Txamari kākiti !auikari isāpirena. ³³ Kākiti Apiananiri sāpirena auīākani, imarotari Teoso sākire atāo inini, ininiā apanakini apaka imarotari Teoso sākire atāo inini. ³⁴ Iua Teoso

iokanatakiti sãpiretari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari Erekarí Mata-matakoti iuamoni, ininiã ikinipoko Erekarí Matamatakoti posotiire aua iua Teoso iokanatakitimoni. ³⁵ Aĩri Teoso turetari imi. Isikari imi ikinipoko imoiaini ìkapani. ³⁶ Teoso àkiri sãkire auiãkani auapikako Teosokata. Teoso àkiri sãkire mauiãkani kona auapanina Teosokata. Teoso omanatapikanako ninoa àtipirika —itxa Xoão ninoamoni.

4

Xesosi Misãkiretaro Samariakero

¹ Kãkiti sãpiretari pariseoakori:

—Xesosi sãkire auiãkani, iua patxisatakini, itomaneri. Xoão patxisatakini poiãoka —itxana.

² (Ari, kona Xesosini patxisarauata. Imoianariakorira patxisatari kãkiti.) ³ Xesosi imarotakasaakiri pariseoakori kenakopiretiniri iua, iusaaki iua osipikari Xotéia tōpa. Kinirão kanapirikari Kariréia tōpamoni. ⁴ Inirekari Samaria tōpa Ìpirixititini Kariréia tōpa apokini ìkapani.

⁵ Samaria tōpa Ìpirixititakasaaki, apoka Sikaa sitatxiti takote. Iuaã aua itixi Xoseeni nakiti, iri Xakooni sikakiti kitxakapirĩka. ⁶ Iuaã aua aariko Xakooni kisakakiti àparaã apaãtiko. Iuaã Xesosi apokasaaki, iotoka, kotxi isãpakapeka òtakori Ìpirixititini xika. Ininiã iitopãka aariko takote. Iusaaki apaniãxitipeka.

⁷ Iusaaki sito Samaria auakaro apoka iuaã, àparaã apaãtakaro. Oãpokasaaki, Xesosi amanaãro àparaã:

—Àparaã pisikano —itxaro.

⁸ Oa apokini apisapanika Xesosi moianariakori sari sitatximoni nipokori iamotinina ìkapani.

⁹ Oa sito apakapapiretari:

—Xoteo pìtxaua pite. Samaria auakaro nitxaua nota. Kinirepa nãparaãte pamanaãno? —otxa.

Ìkara atoko otxa, kotxi Xoteoakori kona sãkirauata Samaria auakanikata.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Teoso sikakiti pimarotaãkamako, pitemoni àparaã amanaãkari pimarotaãkamako, notamonimarako pamanaãri àparaã, kotxi piãtiniãri àparaã nota sikakiti, pauapika àtipirika —itxaro.

¹¹ —Kona katiui pite. Kiriãpa papaãtari àparaã, kotxi paĩtanoirikori. Namonipa papokatari àparaã kãkiti àtipirika auini inĩkitaãkari? ¹² Kitxakapirĩka aãtokirini Xakoo sikaua ate ia aariko. Iua, imiakori, ipiraakori pakini iãtari ia àparaã ia aarikoãkiri. Pite apiata atxiĩti? —otxa.

¹³ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti ia irikoãkiri àparaã iãtakari iuaĩkana iposonatapanika. ¹⁴ Kãkiti nota siãkiti àparaã iãtakari apikomoni !iposonataika. Àkixinire amomo atoko itxa àparaã nota siãkiti. Iua àparaã txĩkitakari iua àtipirika auini Teosokata —itxaro.

¹⁵ —Iua àparaã pisikano nimaposonatakani tĩkane, ininiã uai kona ninaika àparaã napaãtini —otxa.

¹⁶ —Pakiritari pĩtaniri. Uai piminari —itxa.

¹⁷ —Kona kĩtanirino —otxa.

—Atãopitikara, “Kona kĩtanirino,” pinini. ¹⁸ Sĩko pakinipekara pĩtaniri. Kiki uatxa pitekata auakari na atão pĩtanirini. Inipitikara pisãkire —itxaro.

¹⁹ Ininiã oa:

—Teoso sākire sāpiretakari pitxaua pite, kotxi pimarotari ikinipoko nikamakiti. ²⁰ Kitxakapirīka ate kiomaneakorini apotiitaua Teoso imisākiretinina ĩkapani ia oxiratari nopini. Txamari hīte Xoteoakori txari: “Xerosareñanira aāpotiitauako Teosokata” —otxa.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Pauikariko nisākire. Āti ōti apokako. Iuasaaki kona uai oxiratariāni, kona Xerosareñi kākiti apotiitaua aīri Teoso imisākiretinina ĩkapani. ²² Hīte Samaria tōpa auakani apotiitaua Teoso himisākiretini ĩkapani. Txamari, kona atāo himarotari iua. Ate Xoteoakori aimarotapitikari Teoso, kotxi Teoso sikakiti kākiti maerekani makatxakakari Xoteo itxaua. ²³ Teoso keto apokapanika, ari apopeka, ininiã aīri Teoso misākiretakani atāo inakani misākiretari iua ākixinireēna. Ninoa sāpiretari atāo inakarinoka iuamoni. Aīri nirekari kākiti ikara atoko inakani misākiretiniri iua. ²⁴ Teoso nirekari amisākiretiniri iua aākixinireē, kotxi Teoso ĩto !auari. Inirekari kākiti sāpiretiniri atāo inakarinoka iuamoni — itxa Xesosi.

²⁵ Ininiã oa:

—Nimarotapitikari iua Teoso mereēkiti aiātapakiti, Kristo inakori, apokapitikako ĩkorapokoriti. Iua apokasaaki ikini sereti isāpiretauako — otxari.

²⁶ —Nota pimisākiretakiti Teoso mereēkiti hiātapakitikarano nota — itxaro.

Āti Takarauata, Āti Amarauata Inini Pirena

²⁷ Iuasaakipeka Xesosi moianariakori kanapiriā. Ākixinireēna ninoa tsorīkaññāta:

—Kinirepa Xesosi sākirauata oa sitokata?

Kotxi oa Samaria auakaro. Iuaritika !ipimaārona: “Kiripa ĩkai?” kona itxarona. Kona ipimaārina Xesosi: “Kinirepa pimisākiretataro oa?” kona itxarina.

²⁸ Iuasaaki oa sito takanapari oti, sitatximoni kanapiriā otxa. Oākiritari kākiti iuaā auakani,

²⁹ —Masa. Maāpiākatari kiki ikinipoko nikamakiti imarotakari. Iua Teoso mereēkiti aiātapakiti atxiīti? —oa txana ninoa.

³⁰ Ininiã iua sitatxi auakani sari Xesosimoni. ³¹ Ninoa apokini apisapanika imoianariakori akiritari Xesosi:

—Koerekareri, pinipokota —itxarina Xesosi.

³² —Nipokori auape nota niākiti tīkane hīte mimarotakiniti —itxa Xesosi.

³³ Ininiã imoianariakori imisākiretakakana:

—Kiripa sikatari nipokori Xesosi nikakiti? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari iua niokanatakiri nirekaākiti. Ninirekari nikaminiri ikinipoko iua paniātakiti. Ia niparīka. Niparīka nikiena atoko itxa, kotxi niokanatakiri paniātakiti nikamini sikataparatanō, nipokori sikataparatinino atokotxikana. ³⁵ Kākiti txari: “Īpi ĩpi pakini kasiriti auapanika takari iposope inini tīkane, ininiã uatxa kona niparīkauata.” Ia atoko kona hītxape hīsākire. Himereka. Hātamariko takari. Nisāpiretai hīte hītakare iposope haāpoko hanikini tīkane. ³⁶ Iua atokotxikana Teoso sākire takaāka kākiti ākixinireē. Katakakeri miparīkatakari apakapari iparīka ĩki. Iua anikari kākiti Teoso aapokomoni, ātipirika Teosokata auni ĩkapani. Ininiākara katakareri, iua miparīkatakari apaka poxokoniuatoko.

³⁷ Aãtokirini txari: “Ãti takarauata, ãtipekana apotiitari takari.” ³⁸ Ia sãkirexti atão, kotxi nota paniãtai hïte mitxi himaparïkauatakaniãtaã hamarauatini. Apanakini parïkauatapeka iuaã. Ninoa takapekari Teoso sãkire kãkiti ãkixinireẽ. Pasãpaniri ninoa parïka. Ninoa parïkauata mitxi, ininiã uatxa hïte parïka poião kãkiti Teosomoni hanikini —itxa Xesosi.

Samaria Auakani Auikiniri Xesosi Sãkire

³⁹ Kaiãopokori Samariakini iua sitatxiti auakani auikari Xesosi sãkire, kotxi oa sito mitxi sãpiretana:

—Nikamakiti ikinika isãpiretano —otxana.

⁴⁰ Ininiã ninoa Samaria auakani apoka Xesosimoni.

—Atekata paua —itxarina Xesosi.

Ininiã Xesosi kaikota ipi õti ninoakata. ⁴¹ Xesosi sãkire ikenako-takasaakina, apikomoni ninoa auikapiretari.

⁴² Ninoa misãkiretaro oa sito:

—Uatxa ate auikapiretari Xesosi sãkire, kona pite sãpirenaãnanani, ate auikapiretari. Ateka kenakotapekari iua sãkire, ininiãkara ate auikapiretari iua sãkire. Uatxa ate imarotari atão inini Teoso mereẽkiti ininiua Xesosi. Kãkiti itixi auakani maerekani makatxaãkari itxaua iua —itxarona.

Auãttxi ãkiri Xesosi Makananitini

⁴³ Iuaã ipi õti inapaka atoko Xesosi sipeka. Karirãia tãpa isa. ⁴⁴ Mitxi Xesosi sãkire: “Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, kãkiti iuaãtaã kona auikari iua sãkire,” itxapeka Xesosi. ⁴⁵ Iuaritika Karirãia tãpa apokasaaki, kãkiti iuaã auakani ipoxokoniritika apakapari Xesosi, kotxi ninoa apaka sari iua Pãskoa kiiniriti Xerosareẽ sitatxitiã. Iuaãtaã itikarina Xesosi posotiire. Ininiãkara ipoxokoniritikana apakaparina Xesosi.

⁴⁶ Xesosi iuaãkana sari Kanaa sitatxitimoni, Karirãia tãpa. Mitxi Xesosi inoãkapekari ãparaã iãriã ininiua iuaã. Xesosi apokasaaki Kanaa, auãttxi ãkiri amianata Kapanaoõ sitatxitikiri. ⁴⁷ Iua auãttxi kenakopiretari Xesosi Karirãia tãpa apokini, Xotãia tãpa osipikini. Inakasaaki Xesosimoni isa, aõkita itxari Xesosi. Aiatari:

—Masa Kapanaoõmoni, naapokomoni. Namarite amianata. Pimakananitari iua. Ipinanapanoka —itxari Xesosi.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Nimakamakaniãri posotiiretxi, kona hïte nirekari auikiniri nisãkire. Posotiiretxi hïtikasaakinani, hïte nirekari nisãkire hãuikini. Teoso takaõtxikare hïtikasaakinani, hinirekari nisãkire hãuikini —itxa Xesosi iuamoni.

⁴⁹ —Masapoka naapoko. Pimasikanisaaki, namarite ipinapitikako —itxari.

⁵⁰ —Pisa paapokomoni. Pamarite kona ipina —Xesosi txari iua.

Iua kiki auikari Xesosi sãkire, ininiã isipeka. ⁵¹ Ipixinipokoriti aõkitana initiriakori.

—Pamarite auapitikako —itxarina.

⁵² —Namonikitapa akananita? —itxana.

—Kita apaniãxiti apoomari iotoka —itxana.

⁵³ Iuasaaki iua kiki imarotari kita Xesosi sãkire manapikara: “Pamarite kona ipina,” ininiri manapikara iotoka apoomari. Ikara atoko ininiã, ikininimane iua apoko auakani, iua pakini auikari Xesosi sãkire.

⁵⁴ Ininiã ipikatapeka Xesosi kamari posotiiretxi Karirãia tãpa auakasaaki, Xotãia tãpa osipikasaaki.

5

Matĩpokotakati Xesosi Erekapeka Inĩkitakini

¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sari Xerosareẽ sitatxitimoni, kotxi Xoteo kiinirite Teoso ĩkapani aua iuasaaki. ² Xerosareẽ sitatxiti apanĩkaki, soti auĩte vėtxitikoãtaã takote aua ipoa xapitikiri. Siko ĩronakiko aua iuaãtaã. Xoteo sãkire Epiráiko. Epiráiko sãkireẽ iua ipoa uãka “Petésita.” ³ ĩronakikoãtaã amianatakanipokoni sirĩkanãta. Mõsiãreni, motĩkakanani, matĩpokotakani pakini iuaã auanãta. Iãtapanãtarina ãparaã tokĩkaãtini. ⁴ Teoso nitiri apokanaka iuaãtaã. Iua apokasaaki itokĩkaãtakari ãparaã. ãparaã tokĩkaãtakasaaki, ãtika amianatakari ĩkiika komokaãtakari erekapeka itxa. ⁵ Matĩpokotakati iuaã auanãtakari amiananãtakari trĩta oito pakini anokanani amianata. ⁶ Xesosi atamatari iua iuaã isirĩkanãtini. ĩmarotari iua uatxakapokoni amiananãta. Ininiã Xesosi pimaãri:

—Ereka pinini pinireka? —itxari.

⁷ Amianatakari apakapapiretari:

—Ari, ninirekapitikamari, txamari kona kanikikono kãuaãriã ãparaã tokĩkaãtakasaaki. Nikomokaaritakasaaki, ãti komokape napisapanika —itxari Xesosi.

⁸ —Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa —Xesosi txari.

⁹ Iuasaakipeka erekapeka itxa iua amianatakari. Isirimata ikoseka, tĩpokota itxapeka. Iua õti kãkiti tomatini õti. ¹⁰ Ininiãkara Xoteo auĩteakori txitari amianatakari erekapeka inakari:

—Uatxa kãkiti tomatini õtisaaki pite anikanãtari pisirimata. ĩkora atoko ininiã, kãkiti !auritaãka —itxarina, kotxi ninoamoni iparĩkauata isirimata anikasaaki.

¹¹ Ininiã iua kiki:

—Erekape ninĩkitaãkirira paniãtano: “Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa,” itxano.

¹² Ininiã ninoã:

—Kiripa kiki paniãtai pisirimata pikosekini pisini ĩkapani?

¹³ —!Nimarotari iuaãka —itxa.

Iuaãtaã ipoa xapitikiri takote kaiãopokori kãkiti auanãta, ininiã patimari Xesosi sipeka ninoã sauaki.

¹⁴ Eereka Xesosi aõkitari iua kiki Teoso misãkiretiko aikotiã.

—Uatxa pitĩpokotapeka, ininiã maerekati pitakanapako. Iuaĩkana maerekati pikamakasaaki, atxiĩti amianari apiatakari inokai —Xesosi txari iua.

¹⁵ Eereka iua kiki sari Xoteo auĩteakorimoni.

—Xesosira erekapeka txĩkitakano nota —itxari.

Xoteo Omanatiniri Xesosi

¹⁶ Tomatiko õtisaaki Xesosi makananitari iua amianatakari. Ikara xika Xoteo auĩteakori kinirão okaka txari Xesosi. ¹⁷ Xesosi ĩmarotari Xoteo auĩteakori sãkire, ininiã itxana:

—Niri Teoso kamari erekari ikiniõtika. Iua atokotxikana nota. Kona niotoka erekari nikamini tomatiko õtisaaki —itxa Xesosi.

¹⁸ Ikara Xesosi sãkire xika Xoteo auĩteakori apiata omanatari Xesosi. Ninoamoni Xesosi kamari maerekati tomatiko õtisaaki amianatakari ĩmakananitini. Xesosi sãkire: “Niri Teoso,” ininiã xika, apiata omanatarina iua, kotxi iua: “Teosotxikana nota” itxanãta iua Xesosi.

Xesosi Irikata

¹⁹ Ininiãkara Xesosi misãkiretana Xoteo auĩteakori:

—Atãopitikara nitxai hîte. Nota Teoso âkiri nitxaua. Notanani !kaka-mareno. Nitikari niri kamanâtakiti, ininiã niri kamakiti iaôka nikama. Iuanokara nikama nota. Niri kamakititxikana nota kama apaka. ²⁰ Niri taretano nota, ininiã ikini sereti ikamanâtakiti oerekano. Oereka-panikariko posotiiretxi apiatapanikako nota kamini îkapani, ininiãkara hîte tsorîkaâtako hîtikasaakiri. ²¹ Niri ôkitikari ipîkani, iuaîkana aua inini tîkane. Iua atokotxikana nota txîkitakana kâkiti ninirekaâkini, iuaîkana auini îkapani. ²² Teoso kona txari kâkitimoni: “Kona erekai pite, ininiã kâkiti misiritikomoni pisa,” kona itxa Teoso. Apanakinimoni kona Teoso txari: “Erekai pite, ininiã uai pina notakata pauini îkapani,” kona itxa Teoso. Notakara iua âkirikara txari ikara atoko inakari kâkitimoni, kotxi Teoso sikaposotiiretano nota ikara atoko inakari nisâpiretini kâkitimoni. ²³ Ikara atoko ininiãkara, kâkiti paxitano nota. Niri nirekari nota paxitiko, iua paxitiko atokotxikana. Nota mapaxitakani kona paxitari niri nota iokanatakari.

²⁴ —Atãoenepitikara nitxai hîte. Nisâkire kîpitakari, nota iokanatakari sâkire auîâkari, auapika Teosokata. Kona Teoso misiritapaniriko iua. Kona ipinaika. Auapika Teosokata. ²⁵ Atãoene nitxai hîte. Kâkiti xinire ipîkari atoko itxa maerekati ikamakiti xika. Teoso âkiri sâkire kâkiti kîpitini ôti apokapanikako. Ari iketo apokapeka. Nota sâkire kîpitakani auapikako. ²⁶ Aîri Teosonoka posotari itxîkitakiniri ikinipoko auâki inini, kotxi iuanoka auapika. Isikaposotiiretano nota apaka ikinipoko nitxîkitakinini auâki inini.

²⁷ —Aîri Teoso txano nota: “Kâkiti itari iaxitikiri pitxaua, ininiãkara pitxariko nisâkire mauîâkani: ‘Kona hîte kîpitari Teoso sâkire, ininiã kâkiti misiritikomoni hîsa,’ pitxako. Pitxariko nisâkire auîâkani: ‘Hîte kîpitari Teoso sâkire ininiã uai hina Teosokata hâuini îkapani.’ Ikara atoko pitxariko kâkitimoni,” Teoso txano nota.

²⁸ —Kona hîtsorîkaâtapeko, ikara sâkiretxiti hîkenakotakasaaki. Âti ôti ipîkani, katakoni, kenakotariko Teoso âkiri akiritinina. ²⁹ Iuaaaki ôkitikauanako. Ninoa erekari kamakani auapikako Teosokata. Ninoa maerekati kamakani misiritaâkako.

³⁰ —Notanani kona nitxari kâkiti: “Pite sari kâkiti misiritikomoni. Pitepekana inari uai Teosokata pauini îkapani.” Notanani kona ikara atoko nitxari kâkiti. Teoso sâpiretakitinokara nitxa kâkitimoni, ininiãkara nisâkire kâkitimoni atãonoka, kotxi kona nota nirekaâkitini nikama. Niri nipaniâtakiri nirekaâkitinanira nikama —itxa Xesosi.

Xesosi Sâkire Atãoene Sâpiretakani

³¹ Apikomoni Xesosi sâpirenauata:

—Notaka sâpiretiniãua hîtemoni, atxiîti kona kauikikono. ³² Âtipekana nota sâpiretakari aua. Nimarotari atão inini iua sâpiretakiti. ³³ Hîte iokanatapekari himoianariakori Xoãomoni nota himarotini îkapani. Iua sâpiretpekana ninoa atãoene nota sâkire. ³⁴ Kona ninitanâtari kâkiti nisâkire atão inini sâpiretakani. Nota sâpiretai hîte Xoão sâpiretakiti sâkiretxiti, himaerekani Teoso makatxakini îkapani, himapinakani tîkane.

³⁵ —Xoão tirikapi tirinakari poniâkari atoko itxa. Tirikapi iopinikari ikinipoko, tirikapi takote auakari aãtamatiini îkapani. Iua atokokana Xoão oerekari kâkiti atão inakari. Mapaôtinokara hîte poxokiniuata iua sâkire hîkenakotakasaaki.

³⁶ —Aua âti nota sâpiretakari. Iua Xoão poiãoka. Âtipekana apiata. Nota kamakitikara apiata. Nikamakiti sâpiretari nota sâkire atão inini.

Nikamakiti, niri paniãatakiti kãkiti itikasaaki, imarotari niri uaimoni iokanatinino nota.

³⁷ —Niri, nota iokanatakari kãkitimoni, iua apaka nota sãpiretakari. Kona hïte kenakotari Teoso sãkirauatini. Kona hïte atamatari itoõ. ³⁸ Isãkire !auari hãkixinireẽ, kotxi kona hãuikari nota sãkire iua iokanatakiti sãkire.

³⁹ —Hïte atatsopatapikari Teoso sãkire iõkatsopatakori, hãuini ãtipirika Teosokata himarotini ïkapani. Ia Teoso sãkire iõkatsopatakori nota sãpiretakari apaka itxaua. ⁴⁰ Txamari kona hinirekari nisãkire hãuikini. Kona hinirekari notamoni hinini, ãtipirika Teosokata hãuini ïkapani.

⁴¹ —!Ninitari niuikiko. ⁴² Iteene nïmarotai hïte. Kona xapiti hïtïretari Teoso hãkixinireẽ. ⁴³ Niri iokanatanano nota uaimoni. Txamari kona hïte apakapano nota Teoso iokanatakino. Teoso maiokanatakinitira hïte apakapa. ⁴⁴ Hïte potxitari ãti iuikini. Txamari kona hïkamari erekari Teosonoka iuikini ïkapani, ininiã kona hãuikari iua sãkire.

⁴⁵ —Kona notani sãpiretapaniri niri hïte maerekani. Moisesira sãpiretariko himaerekani Teosomoni. Hïte uãkatari iua sãpiretari hïte ereka hinini, txamari iua sãpiretariko niri himaerekani. ⁴⁶ Moisesini sãkire iõkatsopatakiti hãuikaãkamako, nota sãkire apaka hãuikamako, kotxi Moisesini nota sãpiretakari apaka. Iua iõkatsopatapekari nota sãkire. ⁴⁷ Hïte kona auikapiretari Moisesini iõkatsopatakiti. Isãkire iõkatsopatakiti himauikakaniã, kiãtokopa hïtxa nota sãkire hãuikini? —itxa Xesosi.

6

Sïko Mio Kãkiti Xesosi Sïkakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17)

¹ Eereka ãti õti Xesosi ïpiriãtari Kariréia poa. Ia ipoa uãka apaka Txiperiatxi poa inaãka. ² Kaiãopokori kãkiti sari iua tikini, kotxi nïnoa itikapekari Xesosi makananirauatini. ³ Xesosi kanïka mitaxiratarimoni. Iuaã iitopãka imoianariakorikata. ⁴ Xoteoakori kiinirite, Pãskoa inakori kiinirite apisapanika Xesosi sari iuaãtaã. ⁵ Iitopãkasaaki, Xesosi atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini iuamoni. Ininiã ipimaãri Piripi:

—Amonipa aiamotatariko komiri nakira kãkiti asikakienatini ïkapani?

⁶ Xesosi ikara atoko txari Piripi, kotxi inirekari imarotiniri: “Atauako atxiiti Piripi aukari niposotiire?” Xesosi imarotapekari iuaka ikamakiti tïkane. ⁷ Ininiã Piripi apakapapireta:

—Txineiropokoni, tosëtosi txineiro ota, kona apakata komiri aamotini, nakira kãkiti asikakienatini ïkapani. !Apakata —itxari.

⁸ Iuasaaki ãti Xesosi moianari Simão Petro itari, ãtree inakori, txari Xesosi:

⁹ —Uai aua amarini. Auari ikiëna. Sïko komiri sevata inakori kamakori auari iua. Ipi ximaki axapitiri apaka auari iuamoni. Txamari kãkiti itomaneri sikakienatiko !apakata. Ia nipokori poiãoka —itxari.

¹⁰ Xesosi paniãtari imoianariakori:

—Nakira hïpaniãta iitopãkinina —itxana.

Sotonaiakiperi auari iuaãtaã. Iua nopini iitopãkana. Sïko mio apikomoni kikiakori aua. ¹¹ Xesosi kosekari komiri amarini nakiti. Iuasaakipeka imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri auiniua ate.

Iua sikari imoianariakori. Eereka nïnoa xanakari kãkiti topãkakanimoni. Iua atokokanera itxarina ximaki. Ikinikana inirekaka iaõka auana nïnoa.

¹² Ikinimane kamitopeka inakasaaki, ipaniâtari imoianariakori:

—Itetakori komiri, ximaki pakini hâpotiita. Kona hiomatapiriko —itxa.

¹³ Ininiã apotiitarina komiri itetakori. Tosi kotarina ixâpokakana komiri itetakori.

¹⁴ Xesosi posotiire ninoa kâkiti itikasaaki, ninoakakarika isâkirauatana: —Atâopitikara Xesosi aiâtapanâtakitikara, Teoso sâkire sâpiretakari inakorikara ere Xesosi —itxana.

¹⁵ Xesosi imarotapekari ninoa nirekiniri iauîtetinirina iua. Iua kona nirekari ninoa auîtetiniri iua. Ninoa mamaïkakaniri apisapanika, Xesosi sipeka iuanoka. Apikoxiti oxiratarimoni ikanïka.

Xesosi Ipoa Nopini Inaãpotini

(Mateo 14.22-23; Marko 6.45-52)

¹⁶ Kikatapeka imoianariakori iokiriïta ipoa tiniã. ¹⁷ Iereêtauana kanaua ãki. Ìpiriaãpotarina ipoa Kapanaoõ sitatxiti manapi. Ìkanõkapeka inakasaaki kona Xesosi apokapanika ninoamoni. ¹⁸ Kataparari Ìtimati apoka, ininiã tsakatipokoni. ¹⁹ Iuasaaki imekoãpotana. Ipixiniãpeka apokasaakina, ataparina Xesosi ipoa nopini itïpokotini. Kanauamoni isaãpota. Ninoa pïkarauata, kotxi ninoa uâkatari kamiri.

²⁰ Xesosi akiritana:

—Notakara. Kona hïpïkarauatape —itxana.

²¹ Ininiã apakaparina Xesosi ipoxokoniritikana. Iua morõkokaua kanauaã. Iereêtakasaakiaua, iuasaakipeka kanaua apoka imiriïpe Kapanaoõ manapi.

Kâkiti Nitiniri Xesosi

²² Katimatiniãkata ipiniãmoni kaikotakani nitamari Xesosi. Ninoa imarotari âtoka kanaua mitxi iuaã auini. Oa kanaua Xesosi moianariakori anikapeka. Ninoa imarotari Xesosi kona sari imoianariakorikata. Imarotarina ninoanani sini. ²³ Iuasaaki kanauaniri Txiperiatxi sitatxitikini apokita Xesosi merepani Teoso misâkiretiniãtaã takote merepani komiri nikikoãtaã. ²⁴ Iuasaaki kona ninoa apokari Xesosi, imoianariakori apaka. Ininiã ninoa iereêtaua kanaua ãki. Iuaïkana ikanapiriãna. Ipoa Ìpiriãtana Kapanaoõ sitatxitimoni, Xesosi initinina Ìkapani.

Komiri Kâkiti Auapininiika Inini Tïkane

²⁵ Ninoa apokari Xesosi ipoa ipiniã.

—Koerekareri, namonikitapa papoka uai? —itxarina.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Atâo nisâpiretai hïte. Hïte nikari komiri nisikakiti. Kamitopeka hïtxa, ininiã nipokori Ìkapaninokara hinitanãtano nota. Kona hãuikari Teoso posotiireẽ nikaminiri iua posotiiretxi.

²⁷ Xesosi pinitana:

—Nipokorinoka !hïxinikape, kotxi nipokori okanani mauakati itxaua. Hïxinikariko âtião nipokori, nota hïtari ìaxitikiri siãkiti, kotxi nota sikari kâkiti, kâkiti auapininiika inini tïkane. Teoso sikari ìkinika iposotiire notamoni ninirekaãkiti nikamini Ìkapani —Xesosi txana ninoa.

²⁸ —Kiãtokopa atxatari Teoso nireêkiti akamini? —itxana ninoa.

²⁹ —Ianoka Teoso nirekari hïkamini. Iua nirekari hãuikiniri iua iokanatakiti sâkire —Xesosi txana ninoa.

³⁰ —Iuaïkana posotiiretxi apiari pikaminiã, ininiãra aãuikari Teoso iokanatakiti pininiãua. Kinakaripa posotiiretxi pikamapanika?

³¹ Anirimaneni kitxakapirîkarini âparaã makipakaniâtaã auakasaakina, inikarina komiri iaxiti katxakakari. Teoso sâkire iökatsopatakori txari: Isikari komiri Teoso tixinekiri ninoamoni,

—itxarina Xesosi.

³² Ininiã Xesosi:

—Atão nisâpiretaiko hîte. Kona Moisesini sikari komiri Teoso tixinekiri. Nirikara sikaâtari atão komiri iua tixinekiri kâkitimoni. ³³ Teoso tixine îkari, iua âkiri, komiri atoko itxa, ikini itixiti auakani îkapani, kotxi iua sâkire auîäkani auapininiika Teosokata —itxana.

³⁴ —Ikiniõtika pisikaua ia komiri —itxarina.

³⁵ —Notakara iua komiri Teoso iokanatakiti nitxaua. Notakara sikari kâkiti auini îkapani. Iua nisâkire auîäkari !inatxitaika. !Iposonataika.

³⁶ —Hîte aõkitapekano nota, txamari kona hîte auikapanikari nisâkire. Ikara atoko nitxapekai hîte. ³⁷ Imakinika kâkiti notamoni Teoso siâkini inapitikako notamoni. “Hîsipeka,” kona nitxana notamoni apoãkani. ³⁸ Nitakanapari Teoso tixine. Îkorapokoriti napoka, nîpaniâtakiri nirekaâkitinoka nikamini îkapani. Notaka nirekaâkiti na nikama. ³⁹ Niri nîpaniâtakiri !inirekari âtika kâkiti notamoni isiâkini ereëkokini. Itixi xipokini ôtisaaki, inirekari nota ôkitikinina ninoa auapininiika inini tîkane. ⁴⁰ Iua nîpaniâtakiri nirekari nota imarotakani, nisâkire auîäkani, auapininiika inini. Itixi xipokini ôtisaaki nõkitikana ninoa iuaîkana auâki inini —itxa Xesosi.

⁴¹ Ninoa Xoteoakori kona apokaerekatari Xesosi sâkire, kotxi iua txari: “Nota iua komiri Teoso tixine îkari komiriti nitxaua,” ininiã ninoa tsoata.

⁴² Ininiã ninoa:

—Iua kiki Xesosi Xosee âkiri. Aaõkitapekari iri, inoro pakini. Kinirepa “Teoso tixine îkarirano” itxape iua? —itxana, itsoatinina.

⁴³ Ininiã Xesosi txana:

—Kona himaxirauatape. Kona hîtsoatape. ⁴⁴ Niri nîpaniâtakiri akiritakitanira posotari inini notamoni. Niri makiritakiniti kona posota inini notamoni. Itixi xipokini ôtisaaki nõkitikana notamoni apoãkani iuaîkana auinina îkapani. ⁴⁵ Kitxakapirîka Teoso sâkire sâpiretakani iökatsopatari ia Teoso sâkire:

Teosorako oerekariko ikinipoko kâkiti.

Niri sâkire kîpitakani, niri oereëkini, apoka notamoni. ⁴⁶ Kona aua kâkiti niri atamatakari. Nota Teoso tixine îkari, notanokara atamatapekari niri.

⁴⁷ —Nota sâkire auîäkari, iuara auapininiika Teosokata. Ia nisâkire atão. ⁴⁸ Nota iua komiri nitxaua kâkiti auapininiika inîkitakakarino.

⁴⁹ Hinirimane kitxakapirîkarini nikari komiri iaxiti katxaâkari âparaã makipakaniâtaã. Iaxiti katxaâkari inikanimana, txanima ipîpena.

⁵⁰ Kâkiti nikiniãri atão komiri Teoso tixine îkari kona ipina. ⁵¹ Iua komiri, Teoso tixine îkari nitxaua nota. Kâkiti auapininiika inîkitakakarino nota. Ia komiri niâkari auapininiika itxako. Ia komiri nisakakiti ia niîtokara. Niîto nisika kâkiti ikini itixiti auakani auapininiika inini tîkane —itxa Xesosi.

⁵² Ikara atoko ininiã ninoa Xoteoakori taparakienatakakaua:

—Natokopa itxa ia kiki iîto isikiniua ate, anikiniri îkapani? —itxana.

⁵³ Ininiã Xesosi:

—Atãoenepitikara ikara atoko nitxai hîte. Hîtari iaxitikiri îto himanikakanisaaki, iarêka himiâtakanisaaki, kona hîxinire auapani âtipirika.

⁵⁴ Iua niîto niâkari, niarêka iâtakari, auapikako Teosokata. Xipokatxi ôtisaaki nõkitikariko iua iuaîkana auini îkapani. ⁵⁵ Niîto atão komiri itxaua. Niarêka atão iãriã itxaua. ⁵⁶ Niîto niâkari, niarêka iâtakari, aua nâkixinireë.

Nota aua iua âkixinireẽ. ⁵⁷ Niri, âtipirika auapika inakari, iokanatano nota ïkorapokoriti. Iuara sikano nota âtipirika nauini ïkapani. Iua atokotxikana nota sikari nota niäkari âtipirika auini ïkapani. ⁵⁸ Nota iua komiri Teoso tixine ïkari nitxaua. Komiri hikiomaneakorini nikakiti âtião. Iua komiri nikakari ipïpe. Nota siäkiti komiriti niäkani, nisäkire auiäkani auapinini-ika Teosokata itxanako.

⁵⁹ Ikara atoko itxa Xesosi säkire aiko äki Xoteo apotiitiniätaãua Kapanaoõ sitatxiti oerekarauatakasaaki.

Apanakini Takanapiniri Xesosi

⁶⁰ Xesosikata sikani isäkire potxitakani, ikara isäkire ikenakotakasaakina, ipimarauatakakana:

—Pamimari ikara isäkire. Kipa imarotari ikara atoko inakari säkiretxiti? —itxana.

⁶¹ Masäpiretakotika Xesosi imarotari ikara atoko itsoatinina. Ininiã iua: —Hinirekatari hïtakanapinino nota ia nisäkire xika? ⁶² Kiätokopa hïxinikakiti hïtikiniãno nota hïtari iaxïtikirino kanïkini mitxi nauiniãtaã? Atxiïti iuasaaki häuikatarini nisäkire? ⁶³ Iua Erekarï Matamatakotinokara sikari käkiti auini tïkane. Käkiti ïto tapara !auari. Ikara säkiretxi hïtemoni nisäpiretakiti, iua Erekarï Matamatakoti säkiretxikana. Nisäkire aukiko auäkitakari käkiti, âtipirika Teosokata auini ïkapani. ⁶⁴ Txamari auapitika hïte sauaki nisäkire mauïäkani —itxa Xesosi.

Merepitipanika Xesosi imarotapekari iua säkire mauïäkani tïkane. Xesosi imarotari apaka imïkapiritakiri tïkane.

⁶⁵ —Niri Teoso masakaposotiiretakiniti kona iposota apokini notamoni —itxa Xesosi.

⁶⁶ Ikara isäkire xika itori Xesosikata sikani takanapari iua. Kona inirekaikarina iuakata isinina. ⁶⁷ Ininiã Xesosi pimaãna imoianariakori tosi:

—Hïtepekana, hïte apaka nirekatari hïtakanapinino? —itxa Xesosi.

⁶⁸ Ininiã Simão Petro apakapapiretari:

—Apiananiri, kirimonipa asa atxiïti? Pitenanira säpiretari käkiti auapininiika inini. ⁶⁹ Ate imarotari Teoso mereëkiti pininiua. Teoso äkiri, auapika inakari äkiri pitxaua pite —Petro txari Xesosi.

⁷⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota mereëi hïte tosi kikiakori. Txamari hïte sauaki aua Satanasini tiri —itxa Xesosi.

⁷¹ Iuasaaki Xesosi xinikari Xotasi Isikariotxi inakori, Simão inakori äkiri. Xesosi moianarikamara iua, txamari imïkapiritariko Xesosi.

7

Xesosi Itariakori Mauikakaniri Isäkire

¹ Eereka Xesosi kaikotapanika Kariréia tïpa. Kona Xotéia tïpa likaikota iuasaaki, kotxi iuaã Xoteo auïteakori nirekari okiniri. ² Iuasaaki Xoteo kiinirite Papiri inakori kaiama atokopekari. ³ Ininiã Xesosi itariakori misäkiretari iua:

—Posipika uai. Pisäkire auiäkanimoni Xotéia auakanimoni pisa. Ninoa apaka nirekari itikiniri pikamakiti. ⁴ Käkiti nirekiniãri iteene imarotaãka, likipatarini ikamakiti. Pite kamanätari posotiiretxi uai Kariréia tïpa. Pisa Xotéiamoni. Iuaã poerekari piposotiire ikinimane imarotini ïkapani —itxana.

⁵ Ikara atoko itxarina Xesosi, kotxi itariakori apaka iuasaaki kona aukapanikari isäkire.

⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Iuaã nisini keto kona apokapanika. Apakata ikiniõtika Xotéia tōpamoni hīte sini, ⁷ kotxi kākiti !omanatai hīte. Notananira omanataãka, kotxi nisāpiretari maerekati kākiti kamakiti. ⁸ Erekarī hīte sini kiinirimoni. Kona nota sapani uatxa. Nisini manapi apokasaaki nisa —itxa Xesosi.

⁹ Itariakorimoni ikara inaka atoko, ikaikotapanika Kariréia tōpa.

Xesosi Sari Papiri Kiiniritimoni

¹⁰ Itariakori kiinirimoni iikiikapeka. Ninoa tikinimoni isa Xesosi. Iuasaaki !kasāpirenari kiinirimoni isini tūkane. Ininiã kākiti mimarotakinitika isa.

¹¹ Xoteo auiteakori nitapiimari Xesosi kiinirisaaki. Ipimaãri kākiti:

—Ītapari Xesosi?

¹² Kākiti iuaã auakani sākirauata Xesosi pirena. Apanakini txari:

—Peerekari Xesosi.

Apanakinipekana:

—Kona erekari. Imisirienetari kākiti —itxana.

¹³ Kona kākiti sākirauata Xesosi uãka Xoteo auiteakori takote, kotxi ipīkana.

¹⁴ Mapaōtinoka kiiniri xipokini apisapanika, Xesosi sari Xotéia tōpamoni. Isari Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaã oerekarauata.

¹⁵ Xoteoakori tsorīkaānāta Xesosi sākire ikenakotakasaakina:

—Kininiāpa ere kiki paimatireri. Kona apaiaōkarauata —itxanātana.

¹⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Na nota imaroreni noerekai hīte. Iua niokanatakiri imarorera noerekai hīte. ¹⁷ Kākiti Teoso nirekaākiti nirekaākani imarotari no-erekiniri Teoso imarorenoka. Ninoa imarotari nimoerekakaniri no-taka nimarore. ¹⁸ Kākiti iuaka isākire sāpiretakari nirekari apanakini iuikiniri iua. Kākiti Teoso sākirenoka sāpiretakari nirekari iuikiniri Teoso ipaniātakiri. Ikara atoko inakari kākiti sākire atāonoka. !Ikamari maerekati. ¹⁹ Moisesini oerekai hīte Teoso sākire, ipaniātakiti iōkatsopatakori. Txamari kona hīte kamari Teoso paniātakiti. Kona ātika hīte kamari ipaniātakiti, kotxi hinirekari hōkinino nota —itxana ninoa.

²⁰ Ininiã ninoa apakapapiretari:

—Maerekati matamatakoti auaitotai pite. Kiripa kinirāo okaka txai pite? Iua maerekati matamatakoti xika ikara atoko pitxa pisākire —itxarina.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari posotiiretxi tomatikoōtxitisaaki, iua kiki maīpokotakati nimakananitakasaaki, ininiākara hīte tsorīkaāta. Hīuākatari nīparīkauatini. ²² Txamari hīte apaka parīkauata tomatiko ōtisaaki, kotxi hīkamari Teoso takaōtxikare hamarite itoã tomatiko ōtisaaki. Moisesini paniātai Teoso takaōtxikare hīkamini hamarite itoã oito ōti iua auakasaaki. Ari hinirimane kitxakapirīkarini, Moisesini apisapanika, oerekapekari ikara atoko inakari hīkamini. ²³ Ininiã hīte kamari Moisesi paniātakiti tomatikoōtxitisaaki. Ikara atoko ininiã, kinirepa hīte omanatano nota, iua kiki erekapeka nitxīkitakini xika tomatikoōtxitisaaki? ²⁴ Itene pimimarotakanisaakiri āti kamakiti, kona pakiritapiri: “Iua kamari maerekati,” kona pitxape. !Papoītapiri āti. Atāo inakarinoka pinita, atāo pimarotini īkapani —itxa Xesosi.

Xesosikani Teoso Mereēkiti Txataua?

²⁵ Apanakini kākiti Xerosareē auakani txanātari:

—Ere kikikani ninoa kinirão okaenetakitikani? ²⁶ Hätamatar. Iua säkirauanäta käkiti apisatoö. Kona kapikareri iua. Auütetxiakori !kasäkirena. Atauako aäuíteakori auikatarisäkire atxiüti? Atxiüti auikatarina Xesosi Teoso mereëkiti aiätapanätakiti ininiäua? ²⁷ Atão Teoso mereëkiti aiätapanätakiti apokasaaki, kona kimarotikori iua ininimoni. Ate amakinika imarotapitikari iua Xesosi ininimoni. Kariréiakiri iua, ininiä Xesosi Teoso mereëkiti aiätapakiti !itxaua —itxanätana.

²⁸ Teoso misäkiretiko aikotiä Xesosi oerekarauanätakasaaki, itaparasäkireritika ipimaäna käkiti iuaä auakani:

—Atauako hïte imarotatano nota? Atauako himarotatari nota ininimoni? Kona notaka iokanataua käkitemoni. Niokanataäka. Nota paniätakari atäonoka isäkire. Kona hïte imarotari iua. ²⁹ Nota imarotari iua, kotxi iua auiniätaäkikirikarano nota. Iuara iokanatanano käkitemoni —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaaki auütetxiakori nirekamari imaïkinirina. Kona kamaïkikori, kotxi imaïkiko manapi kona apokapanika. ³¹ Ninoa auütetxiakori kona auikari Xesosi säkire, iuaritika itomaneri käkiti auikari Xesosi Teoso mereëkiti käkiti iätapakiti ininiua.

—Iua kiki inipitikara Teoso mereëkiti aiätapakiti itxaua, kotxi äti posoti-iretxi apiari kamakari !uuari —itxanätana.

Sotatoakori Iokanatiko Xesosimoni

³² Pariseoakori kenakotakasaakiri käkiti säkire ikara atoko inakari, nino, aresetotxi auíteakori pakini iokanatarisotatoakori Xesosi imaïkinina !kapani.

³³ Sotatoakori apokasaaki iuamoni, Xesosi txari käkiti iuaätaä:

—Mapaötinoka hïtekata nauako. Eereka nisa nipaniätakirimoni.

³⁴ Hinitapiikamano, !häpokapanino. Nisinimoni kona hïte posotari hïsin —itxa Xesosi.

³⁵ Auütetxiakori ninoakakarika isäkirauatana:

—Amonipa isa atxiüti, ate mapokakaniäri iua? Atauako ötakoxiti isatako Xoteoakori iarikakanimoni, äti uäka sauaki Xoteoakorimoni? Atauako oerekatari Xoteo minakanüa? ³⁶ Kotxi iua säkire: “Hinitanoko. !Häpokano nota. Kona hïte posotari nota sinimoni hïsin,” itxa säkireta. Ate !imarotari isäkire —itxanätakakana.

Äparaä Käkiti Auäkitaäkari

³⁷ Kiiniri mapotökire öti apiapoxokonita. Iua öti Xesosi tima käkiti sauaki. Itaparasäkireritika isäpirenauata ikinimane kenakotiniri !kapani:

—Piposonatakasaaki, notamoni pinako piätini !kapani. ³⁸ Teoso säkire iökatsopatakori txari:

Nota säkire auiakari äkixinireë aua amomo atoko inakari. Iua äparaä txikitakari käkiti auäki inini. —itxa Xesosi.

³⁹ Iua Erekari Matamatakoti amomo atoko itxa. Xesosi säkire auiakari apakapariko iua Erekari Matamatakoti. Iuasaaki Xesosi säkirauatakasaaki, iua Erekari Matamatakoti kona siäkapanika käkitemoni, kotxi Xesosi kona kanapiriäpanika Teoso tixinemoni.

⁴⁰ Ikara Xesosi säkire ikenakotakasaaki itori käkiti txari:

—Atäopitikara ikira kiki Teoso säkire säpiretakari aiätapakiti itxaua.

⁴¹ Apanakini txari:

—Iua Teoso mereëkiti aiätapakiti itxaua.

Apanakinipekana:

—Teoso mereëkiti aiãtapakiti, Kariréiakiri ! itxaua. ⁴² Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Teoso mereëkiti aiãtapakiti, Taviini apika mekaniri itxaua. Iua iponaniãko Pereë sitatxiti Taviini auiniãtaã — itxana.

Ikara atoko itxanãtana, kotxi kona imarotarina Xesosi iponaniiniãtaã Pereë sitatxiti.

⁴³ Iuasaaki apanakini auikari Xesosi sãkire. Apanakinipekana !auikari Xesosi sãkire. ⁴⁴ Apanakini nirekamari imaïkiniri Xesosi iuasaaki, iuari-tika iua maïkakari !auari.

Sotatoakori Kanapiriã Xoteo Auñteakorimoni

⁴⁵ Ininiã sotatoakori kanapiriã sasetotxi auñteakorimoni, pariseoakori pakinimoni. Ininiã ipimaãna:

—Kinirepa kona himinari Xesosi uaimoni?

⁴⁶ —Apia imatiresãkireta iua. !Auari kãkiti iua atoko ina sãkiretakari, ininiãkara !apakata amaïkiniri iua —itxana sotatoakori.

⁴⁷ Ininiã pariseoakori omanãkarauata.

—Atauako iua misirienetai hñte apaka? Iua txïkitakai hñte isãkire hñuikini. ⁴⁸ !Auari auñtetxi iua sãkire auïãkari. !Auari pariseo iua sãkire auïãkari. ⁴⁹ Kãkiti miïkitetinanira auikari Xesosi sãkire. Xesosi sãkire auïãkari kona imarotari Moisesini paniãtakiti. Ininiãkara Teoso misiritanako ninoa —itxa pariseoakori sãkire.

⁵⁰ Iuasaaki Nikotemo inakori iuaãtaã aua. Pariseo itxaua. Iua õti apisapanika iuara sari Xesosimoni ïkanõka imisãkiretiniri ïkapani. Ninoa ikara atoko isãkirauatakasaaki, Nikotemo misãkiretana ninoa:

⁵¹ —Kãkiti kamakiti isãpiretini apisapanika, “maerekati ikamakiti,” kona hñtxape. Ikara atoko itxa Moisesini oerekasaakia ate —itxana.

⁵² Ininiã ninoa pariseoakori:

—Atxiñti pite Kariréiakirikai apaka, Xesosi atoko? Iteene patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua iteene patatsopatakasaaki, iuasaakiikarako pimarotariko !auari Teoso sãkire sãpiretakari, Kariréia tõpakiri —itxarina iua.

⁵³ Eereka ikinimane sari aapokomonina.

8

Sito Õtaniri Minakotikatika Sirïkakarõ

¹ Iuasaaki Xesosi sari Orivanape Xiratamoni. Oriva txipokori. ² Katimatinñkata ikanapiriã Teoso misãkiretiko aïkotimoni. Iuasaaki ikinipoko kãkiti apotiãtaua iuamoni. Ininiã Xesosi topãka, Teoso sãkire isãpiretini ïkapani. ³ Iuasaaki kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini minaro sito iuamoni. Ninoa apokaro oa sito õtaniri minakotikatika osirïkini. Itakarona oa ikinimane apisatoñ.

⁴ —Koerekareri, aãpokaro oia sito õtaniri minakotikatika osirïkini. ⁵ Moisesini sãkire iõkatsopatakori paniãtaua ikara atoko inakaro kai soroã oõkaãka. Pitepekana, kiãtokopa atxataro oa? —itxana Xesosimoni.

⁶ Ikara atoko ipimaãrina Xesosi, kotxi inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire. Inirekarina Moisesini paniãtakiti iaõka imakamakaniã, ininiã maerekati ikamapeka. Txamari !kasãkireri Xesosi. Iokirita, iõkata itxari kipatxi iuakokiã. Imakenakotakinini atoko itxa. ⁷ Ipimarauatapanikana, ininiã Xesosi õkaõkitaua.

—Maerekati makamakaturako ïkiika kiporonakiniro aroa kai soroã — itxa Xesosi.

⁸ Eereka Xesosi iuaĩkana iokirita, iõkata itxari kipatxi. ⁹ Ninoa ikaraene ikenakotakasaakina, iua apiata kiomãtxi inakariua sipeka. Eereka iua tikini auakari apaka sipeka. Ikara atoko itxaãpotana ikinikana isinina. Eereka Xesosinoka kaikota oa sitokata. ¹⁰ Xesosi õkaõkitaua, atamata itxaro oa sito. Oanoka kaikota iuaã.

—İtapari pimaerekani sãpiretakani? —itxaro.

¹¹ —Apiananiri, isipekana nimaerekani sãpiretakani —otxari.

—Nota apaka kona sãpiretari pimaerekani. Pisipeka. Maerekati kona pikamapinikako —itxaro.

Kãkiti Xinire Iopiniãkari

¹² Eereka Xesosi iuaĩkana oerekari kãkiti.

—Nota ikini itixiti auakani tirikapite atoko nitxaua, kotxi noerekari Teoso sãkire notakata sikani. Teoso mimarotakani ipiaã sikani itxauana. Notakata sikanipekana ! itĩpokota ipiaã. Nota sikana ninoa atipirika auinina ĩkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã pariseoakori misãkiretari Xesosi:

—Kona ate auikapiretari pisãkire, kotxi pitenani sãpiretari pisãkire. Ikara atoko ininiã, kona aimarotari atãoene inini pisãkire. Åti sãpiretiniãri pite sãkire iaõka, aãuikari atxiiti —itxarina Xesosi.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota sãkirekara ikara atoko nitxai hĩte, iuaritika atãoenekara ikara atoko nitxai hĩte, kotxi nota imarotari nininimoni, nimarotari nisinimoni. Kona hĩte imarotari nota ininimoni. Kona hĩte imarotari nota sinimoni. ¹⁵ Kãkiti hitxaua, ininiã hãpoĩrauata, kotxi ! himarotari atão. Kona nota txari kãkitimoni: “Pite, peerekai pite. Pitepekana, !erekai pite.” !Ikara atoko !nitxari kãkiti. ¹⁶ Iuaritika nisãpiretakasaakiri kãkiti kamakiti, atãonoka nitxa nisãkire, kotxi kona notananini sãpirenauata. Niri niokanatakiri sãpiretakitixikana nisãpireta. ¹⁷ Kitxakapirĩka hĩteka kiomanekorini sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti itikakitixikana åti itikakiti. Ninoa ipi sãkire åtinoka auiniã, ininiã ninoa sãkire atãonoka itxa, itxa hĩkiomane sãkire. ¹⁸ Nota sãpiretari nota pirena. Niri niokanatakiri apaka sãpiretari nota pirena nisãkiretxikana, ininiã ipi auape —itxa.

¹⁹ —Naniparari piri? —itxarina.

—Kona himarotano nota. Niri apaka kona himarota. Nota himarotaãkamako, niri apaka himarotamako.

²⁰ Ikara atoko Xesosi sãkirauata. Txineiro Teoso ĩkapani sikikoãtaã takote Xesosi oerekarauata Teoso misãkiretiko aikotiã. Xesosi ikara atoko isãpirenauata, iuaritika kona kamaĩkikori, kotxi imaĩkiko manapi kona apokapanika.

Xesosi Sinimoni Kãkiti Masikani

²¹ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari kãkiti:

—Nisipiriko. Eereka hinitapiimano. Nota sinimoni !hãuiritaãka hĩsini. Hĩpinakasaaki, himaerekanikatika hĩpinako —itxa Xesosi.

²² Xoteo auĩteakori napetari:

—Atauako iuaka okatauako? Kotxi iua txari: “Nota sinimoni kona hãuiritaãka hĩsini” —itxana ninoa.

²³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—İkoraxitikinirai hĩte. Nota itanokiri. Hĩte ĩkora itixikinirai hĩte. ! İkoraxitikirino nota. ²⁴ Ikara atoko ininiãkara, nota txai hĩte: “Hĩpinakasaaki himaerekanikatika hĩpinako,” nitxai. Himaũkakanisaakiri nisãkire nota

pirena, hĩpinakasaaki himaerekanikatika hĩpinako. Kona Teoso makatxakinii himaerekani —Xesosi txana ninoa.

²⁵ —Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

—Merepitipanika nisãpiretakitikara iuakarano nota. ²⁶ Nisãpiretakiti tĩkane hĩte maerekani nisãpiretini tĩkane kaiãopokori. Nota iokanatakari atãoenenokara isãkire. Iua sãpiretakitinokara nisãpiretari kãkiti itixi auakani —itxa Xesosi.

²⁷ Ninoa !imarotari Xesosi iokanatakari aĩri Teoso. ²⁸ Ininiã Xesosi txana:

—Nota hĩtari iaxitikiri hõkasaaki, niĩto itano hõkitikasaaki, iusaaki-ikarako himarotano kinakaripa nota. Iusaaki himarotariko notaka sãkire !nisãpireta. Niri oereẽkitinokara nisãpireta. ²⁹ Iua niokanatakiri notakata aua. Niri litakanapano nota, kotxi inireẽkitinoka nikama —itxa Xesosi sãkire.

³⁰ Xesosi ikara atoko ina sãkiretakasaaki, itomaneri kãkiti auikari isãkire.

Õpoĩkakoni Pirena

³¹ Ininiã Xesosi sãkirauata Xoteoakorimoni iua sãkire auiãkanimoni.

—Nisãkire iaõka hĩkamakasaaki, atão nimoianariakori hĩtxauako. ³² Atão nimoianariakori hinakasaakiaua, himarotari atãonoka inakari. Atãonoka inakari himarotakasaaki, õpoĩkakoni atoko hĩtxaua.

³³ Ninoa apakapapireta:

—Apraãoni apika mekanirireua ate, ininiã anirekinimoni asa. Nitir-itxi iamotakonĩ !atxaua. Kinirepa õpoĩkakoni atoko pitxĩkitakaua? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atãonoka nitxai hĩte. Maerekanitxi nitiri atoko itxa kãkiti maerekati kamakari. ³⁵ Nitiritxi iamotakori atipirika !auari ipatrãote aapoko. Patrão ãkiri auapika atipirika iri aapoko. ³⁶ Nota Teoso ãkiri txĩkitakasaakiri kãkiti õpoĩkakori atoko ininiua, maerekanitxi nitiri !itxaikauako. Iusaaki iposotari erekari ikamini.

Apraãoni Apika Mekaniriakori

³⁷ —Nimarotari Apraãoni apika mekaniriakori hininiua, txamari hinirekari hõkinino. Nisãkire himauiãkani xika hinirekari hõkinino.

³⁸ Nota sãpiretai hĩte nota iri oerekakiti. Hĩte kamari hĩte iri paniãtakiti —itxa Xesosi.

³⁹ —Apraãoni ate iri —itxana ninoa.

Ininiã Xesosi:

—Apraãoni apika mekaniriakori hininiãua, Apraãoni kamakiti atoko hĩkamamako. ⁴⁰ Atãonoka nisãpiretai hĩte. Teoso sãpiretakitinokara nisãpiretai, iuaritika hinirekari hõkinino. Apraãoni !ikamari ikara atoko inakari. ⁴¹ Hĩte kamari hĩte iri kamakiti atoko inakari —itxa Xesosi.

—Teosonaira ate iri. Ate atãopitika iua anaakori atxaua —itxana.

⁴² —Teoso atão hĩri ininiãua, nota hĩtoretamako, kotxi Teoso auiniãtaã nota ina uaimoni. Kona notaka iokanataua. Teosora iokanatanano nota uaimoni. ⁴³ Kininiãpa !hiĩkitetatarĩ ikara atoko nininii? !Himarotari nisãkire, kotxi kona xatiki hinirekari nisãkire iaõka hĩkamini. ⁴⁴ Satanasira hĩri. Hĩte nirekari maerekati, Satanasĩ nireẽkiti iaõka hĩkamini. Kitx-akapirĩka itixi kamiko atokopanika kokaniri itxaua Satanasĩ. Iua !inirekari atãoene isãpiretini. !Iposotari atãoene isãpiretini. Aãpirenanokara iua imarota, kotxi aãpirenaãri itxaua iua. Aãpirenaãri iri itxaua iua Satanasĩ. ⁴⁵ Nisãkire atão, ininiãkara hĩte !auikari nisãkire. ⁴⁶ Hĩte atika itikatari maerekati nikamini? Atika !itikari maerekati nikamini, kotxi

kona maerekati kona nikama. Ininiã kinirepa kona hïte auikari nisãkire?
 47 Teoso anaakori kïpitari iua sãkire. Hïte kona kïpitari iua sãkire, kotxi iua
 anaakori !hïtxaua hïte —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Apraão Apisapanika Auini

48 Ininiã Xoteoakori txari Xesosi:

—Ate sãkire atão. Samariakiri pitxaua pite. Maerekati Matamatakoti
 auaitotai pite —itxana.

Ninoa akiriuãkatari Xesosi “Samariakiri,” kotxi Xoteoakori omanatana
 Samariakini. 49 Ininiã Xesosi:

—Maerekati Matamatakoti kona auaitotano nota. Nota paxitari niri,
 txamari hïte kona paxitano nota. 50 Kona notani nitari kãkiti nota
 iuikakani tïkane. Nirira nirekari kãkiti iuikinino nota. Nirira imarotari
 nisãkire atãonoka inini. 51 Nota sãkire iaõka kamakari !ipina. Ikara
 atãoene.

52 Xoteoakori apakapapiretari:

—Uatxa aimarotari maerekati matamatakoti auaitotai pite, kotxi
 Apraõoni ipïpe. Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipïpe. Kinirepa pite
 sãkire: “Nota sãkire iaõka kamakari lipina,” pitxa? 53 Aïrini Apraõoni ipïpe.
 Pite apiata atxiïti? Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipïpe. Kiriparai pite?
 —itxarina Xesosi.

54 Ininiã Xesosi:

—Notaka niuikiniua !apakata. Nirira iuikano nota. Hïte sãkire:
 “Ateosone iua,” txamari nota irira iua. 55 Kona himarotari Teoso.
 Notanamera imarotari Teoso. Nota “kona Teoso nimarota,” nininiã, hïte
 atokokamarako nitxamako. Aãpirenaãri nitxamauako. Nota imarotapi-
 tikari iua. Nota kïpitari isãkire. 56 Hïri Apraão poxokoniua, nota uai
 apokini ikenakoenetakasaaki. Iua itikari nota uai apokini, ininiã iua
 poxokoniua.

57 Ininiã ninoa Xoteoakori: —Pite sïkoëta anokanani !apokapanika,
 iuaritika paõkitatari Apraão? Paxirari pisãkire —itxarina.

58 —Apraão apisapanikara nota aua. Ikara atãoene nitxai hïte —itxa
 Xesosi.

59 Ikara isãkire ikenakotakasaakina, ikosekarina kai soro Xesosi
 ikiporonakinina ïkapani, okinina ïkapani. Xesosi kipataua. Osipikari
 Teoso misãkiretiko aikoti. Inapaãpota ninoa sauaki.

9

Mõsiãreti Xesosi Erekapeka Inïkitakini

1 Xesosi tïpokotakasaaki, itikari mõsiãreti. Iua ponaniãkasaaki, mõsiãreti
 itxapekaua. 2 Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Koerekareri, kiripa kamari maerekati iua mõsiãreti inini? Iuakani?
 Irikani? Inorokani?

3 Ininiã Xesosi:

—Kona iua maerekani xikani mõsiãreti itxaua. Kona iri maerekani
 xikani, kona inoro maerekani xikani mõsiãreti itxaua. Kona maerekan-
 itxi xikani mõsiãreti itxaua. Iua mõsiãreti Teoso posotiiire kãkiti imarotini
 ïkapanira. 4 Kãkiti parïkauati pokamara. Mapiãpeka inakasaaki, kona
 kãkiti posotaikari iparïkauatini. Iua atokokana akamariko niokanatakiri
 paniãtakiti aãuapanika anakasaaki. Apinaka atoko kona akamaikari
 Teoso paniãtakiti ïkorapokoriti. 5 ïkorapokoriti nauakasaaki, niopinikana
 ikinimane ãkixinire Teoso imarotinina ïkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ikara inaãka atoko ienemaã ixiti oakaka Xesosi. Ikamari ãkape, minapa itxari mōsiãreti oki nopini. ⁷ Iokanatarari:

—Parokari poki Siroee poamoni —itxari mōsiãreti.

Iuaã auari ipoa xapitikiri kãkiti kamakiti. Iua ipoa uãka “Siroee.” Iua uãkatxikana “Iokanatakori” itxaua. Iua sari Siroeemoni. Arokatoõtaua. Iuaaakipeka kōsiãrepeka itxa.

⁸ Aapoko takote auakani, kãkiti mitxi mōsiãreti itikakani pakini, ninoa misãkiretakakaua:

—Ikira kiki mitxi iitopãkanãtapika inakarikani, kãkiti txineirote amanaãnãtapika inakarikani, ikira kiki? —itxana.

⁹ Apanakini apakapapiretari:

—Ari, iuapitikara.

Apanakinipekana apakapapiretari:

—Kona. Kona iuani. ãti kiki iua mōsiãreti atoko inakarira.

Iua mitxi mōsiãreti apakapapiretari:

—Ari, iuapitikarano nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ninoa:

—Kiãtokopa pitxa uatxa kōsiãrepeka pitxapeka? —itxarina.

¹¹ —Iua Xesosi inakori kamari ãkape, nokiã minapa itxari. Ipaniãtano: “ãparaã Siroee inakorimoni pisa. Iuaã parokatoõtaua,” itxano nota. Ininiã nisa. Narokatoõtaua. Iuaaakipeka nota kōsiãrepekanano —itxa.

¹² —Namoniparari iua? —itxarina.

—A, meta —itxa iua mitxi mōsiãreti.

Pariseoakori Mitxi Mōsiãreti Inakarikata

¹³ Ninoa anikari iua mitxi mōsiãreti pariseoakorimoni. ¹⁴ Iua õti Xesosi kamakasaakiri ãkape mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitakini ikapani tomatiko õtisaaki iuaaaki. ¹⁵ Ninoa anikasaakiri iua mitxi mōsiãreti inakari pariseoakorimoni, pariseoakori apaka pimaãri iua:

—Kininiãpa uatxa kōsiãrepeka pitxa? —itxana.

—ãkapeãra noki nopini iminapa. Eereka narokatoõtaua. Uatxa kōsiãrepeka nitxa —itxa.

¹⁶ Pariseoakori ãtikaka txari:

—Iua kiki, ãkape mōsiãreti oki nopini minapakari, kona iua kamari Teoso paniãtakiti, kotxi iparĩkauata tomatiko õtisaaki. !Apakata ikamakiti.

Pariseoakori ãtikakapekana sãkirauata:

—Maerekati kamakari kona kamari ikara atoko inakari posotiiretxi, mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitakini.

Ininiã pariseoakori taparakienatakakaua ikara xika. ¹⁷ Iuaĩkana pariseoakori misãkiretari iua kiki:

—Kiãtokopa inakaripa iua kiki pite makananitakari? —itxarina iua.

—Teoso sãkire sãpiretakari itxaua iua.

¹⁸ Xoteo auĩteakori kona auikari isãkire, mitxi mōsiãreti eereka kōsiãrepeka inakari sãkire. Ininiã ninoa akiritari iri, inoro pakini.

¹⁹ —Hĩte sãkire hamarite auakasaaki mōsiãreti itxapekua. Hamaritekani ere? Kiãtokopa uatxa kōsiãrepeka itxa? —itxana.

²⁰ —Ari, ate ãkiripitikara. Iponaniãkasaaki, mōsiãretipeka itxaua. ²¹ Kona ate imarotari kiriãpareuako uatxa kōsiãrepeka itxa. Kona ate imarotari kiriuako kamari kōsiãrepeka inini. Hĩpimaãri iua, kotxi mitapekari iua. Iuaka apakapapiretai hĩte —iri, inoro pakini txana ninoa.

²² Iri, inoro pakini ikara atoko itxana Xoteo auĩteakori ipĩkinina xika. Xoteo auĩteakori sãpiretakari kãkiti: “Kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani, Teoso

mereëkiti ininiua auiäkani, kãkiti iãtapakiti ininiua auiäkani, kona auiri-taãkaikana İroinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.”²³ Ininiã pĩkaretxi xika iri, inoro pakini txari: “Hĩpimaãri iua. Mitapekari iua,” itxana ninoa.

²⁴ Ininiã iuaikana pariseoakori akiritari iua kiki mitxi mõiãreti inakari.

—Atãonanira pisãpiretako Teoso apisatoõ. Ate imarotari maerekatinoaka ikamini Xesosi, kotxi imakananirauata tomatiko õtisaaki —itxarina.

²⁵ Ininiã iua:

—Kona nimarotari maerekati ikamini. Kona nimarotari erekari ikamini. Mitxipeka mõiãreti nitxaua. Uatxa kõiãrepeka nitxaua. Ikaranoka nimarota —itxana ninoa.

²⁶ —Kiãtokopa itxai kõiãrepeka inĩkitakiniãi?

²⁷ Iua mitxi mõiãreti inakari apakapapiretari:

—Nisãpiretapeka hĩte mixikanani, txamari !hãuikari nisãkire. Kinirepa hinirekatari iuaikana nisãpiretini? Atauako hĩte apaka nirekari iua sãkire hãuikini? —itxana.

²⁸ Ininiã itxitarina:

—Pitera auikari iua sãkire. Ate auikari Moisesini sãkire.²⁹ Aimarotari Teoso misãkiretari Moisesini. Iua Xesosi kamari maerekati. !Aimarotari amonikiripa iua ina —itxana.

³⁰ Iua kiki apakapapiretari:

—Anekani. Kona hĩte imarotari amonikiriuaoko iua ina. Iuara kamaõsiãretano nota.³¹ Teoso kona maãkatari maerekati kamakari amanaãkiti. Teoso teosonetakani amanaãkiti imaãkatapitika. Iua nirekaãkiti kamakari amanaãkiti imaãkatapitika.³² Mitxipeka mõiãreti kõiãrepeka inĩkitaãkari kona auari. Itixi kamikosaakipanika ! auari kõiãrepeka inĩkitaãkari. Uatxaikara auape.³³ Xesosi Teoso iokanatakiti iminakanimauako, !ikamamariko posotiiretxi —itxa iua.

³⁴ Ininiã pariseoakori:

—Pite maerekatipeka auakarikai. ãtipirika pite kamari maerekati. Maerekatinoaka piĩkiteta. Iuaritika pinirekatari ate poerekini? Konapitini. Kona ate nirekari ikara pisãkire. Pisipiniikaua. Kona uai pikanapiripinika. Ate kona nirekari pite uai kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti pinini —ninoa txari iua.

Ininiã aiko porikiti iokanatarina.

Mitxi Mõiãreti Inakari Auikiniri Xesosi Sãkire

³⁵ Xesosi kenakopiretari iporikiti iokanatiko mitxi mõiãreti inakari, ininiã Xesosi nitari iua. Apokasaakiri, itxari:

—Atauako pauikatari Teoso ãkiri sãkire? —itxari.

³⁶ —Kipa iua? Nimarotiniãri, nauikapitikariko —itxa.

³⁷ —Pite aõkitapekari Teoso ãkiri. Iuapitikara misãkirenãtai pite uatxa —itxa.

³⁸ —Apiananiri, nota auikari pite Teoso ãkiri pininiua.

Ininiã iua kapotoreëkaua Xesosi apisatoõ.

³⁹ —İkorapokoriti napoka Teoso sãkire auiäkani ipinimoni nitakinina İkapani. Isãkire mauĩäkani ipinimoni nitakinina İkapani napoka İkorapokoriti. Apanakini nisikaposotiireta, Teoso sãkire auikinina İkapani. Mitxi ninoa mõiãreti atoko itxauana, kotxi mitxi !imarotarina Teoso. Ninoa auikapiretakasaakiri Teoso sãkire, kõiãreri atoko itxapekauana. Apanakinipekana atão minakati isãkirena: “Nimarotapitikari Teoso.” Ninoa uãkatari kõiãreri atoko ininiuana. Txamari kona atão ninoa nirekari imarotini Teoso. !Nisikari posotiiretxi ninoamoni, Teoso

sãkire auikinina ïkapani. Kãkiti iua atoko inakari mõiãreti atoko itxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ Átikaka pariseoakori Xesosi takote auakani kenakotari.

—Atauako atekani apaka mõiãreti atoko atxaua? —itxana.

⁴¹ —“Mõiãreni atoko atxaua,” hininiã hïsãkire, ininiã atão hïsãkire. Txamari hïte txari: “Kõiãreua ate,” hïtxama. Iua atoko hininiã hïkamapitikari maerekati, kotxi kona hãuikari Teoso sãkire —Xesosi txana ninoa.

10

Soti Auïte Pitikiri

¹ Xesosi sãkirauatakasaaki, ia atoko itxa isãpirena:

—Atãopitikara ia atoko nitxapaniiko hïte. Soti auïte ïroã pirikeri itoremoni. Itoremoni müroãkani kïtiriri itxauana, kotxi átiãtaã ikanïka ïroini ïkapani. ² Pirikeri toremoni ïroãkari soti auïte pitikiri. ³ Initiri osereëri pirikeri tore iua ïkapani. Soti auïte kenakotari ipitikiri sãkire. Ipitikiri imarotari ikinipoko ipiraakori uãka akiritinina ïkapani. Iuara anikana inipokotinina ïkapani. ⁴ Porikiti auakasaakina, iua saãpota ninoa apisa. Iua tikini isana ninoa. Ninoa imarotari iua sãkire ene. ⁵ Ninoa kona sari kãkiti imimarotakinitina tikini. Ipitikiri minakotika akiritakasaakina, imitekana. Kona imarotarina imapitikiritakinitina sãkire.

⁶ Ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sãpiretari pariseoakori. Txamari ninoa kona imarotari Xesosi ikara atoko inakari isãpirena.

Xesosi Soti Auïte Pitikiri Erekarì Itxaua

⁷ Xesosi iuaïkana sãkirauata.

—Inipitikara nota pirikeri tore nitxaua, soti auïte ïroini ïkapani. ⁸ Nota apisa apoãkani, atão minasãkiretakani kïtiririni itxauana. Soti auïte kona maãkatari ninoa sãkire. ⁹ Nota itore nitxaua. Kãkiti ïroiniãtaã tore nitxaua. Nota makatxakari uai ïroãkari maerekani, auapininiika inini ïkapani. ïroã, ipokïka itxapika. Kona kapïkareri. Natxi !auari. ¹⁰ Kïtiriri apoka ïtiriuatini ïkapani, okaniuatini ïkapani, imisirikarauatini ïkapani. Notapekana apoka kãkiti auapininiika inini ïkapani, kãkiti auini ereka inini ïkapani.

¹¹ Pitikiritxi erekari nitxaua nota. Pitikiritxi erekari ipina ipiraakori mapinakani ïkapani. ¹² Nitiritxi soti auïteakori pitikiri !itxaua. Anãpa auïte kaneenamari apokasaaki, iua miteka. Itakanapanako soti auïteakori. Ininiã anãpa maïkari soti auïte, oxikepoata itxana. ¹³ Iua nitiritxi mitekako, kotxi txineiro ïkapaninokara iparïkauata. Kona atão itiretari soti auïte.

¹⁴ —Soti auïte pitikiri erekari nitxaua nota. Atão nimarotari nipi-raakori. Ninoa apaka atão imarotano nota. ¹⁵ Iua atokokana niri imarotano nota. Nota apaka imarotari niri. Nota ipinako soti auïteakori nota nakiti mapinakani ïkapani. ¹⁶ Nota aua apanakini soti auïteakori apaka. Uatxa ia pirikeri ãki !auapanikana. Niminanako ninoa apaka ia pirikeri ãki auinina ïkapani. Ninoa auikariko nisãkire. Ininiã ninoa imakinika aua átika pirikeri ãki. Átikarako ninoa pitikiri.

¹⁷ —Niri tiretano, kotxi nauiritari nipinini, iuaïkana nõkitikiniua ïkapani. ¹⁸ Kãkiti !iposotari okinino nota nimanirekasaakiri nokiko. Nota sikariko niïto nokiko ïkapani. Ninirekasaaki manapi nipina. Ninirekasaaki manapi nõkitikaua. Ikara atoko niri paniãtano nota —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara Xesosi sākire Xoteoakori kenakotakasaaki, itaparakien-atakakauana. Apanakini potxitari Xesosi sākire. Apanakini kona potxitari.

²⁰ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auaitotari iua.

Ātipekana txari:

—Imapitxirita. Kinirepa hīkenakotatari mapitxiritakari sākire? — itxana ninoa.

²¹ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auaitotakiti !ikara atoko itxa sākireta. Satanasi nitiri kona kōsiārepeka txīkitakari mōsiāreti —itxana.

Xoteoakori !Auikari Xesosi Sākire

²² Mitaāsaaki Xoteoakori kamari kiiniri Xerosareē. Iuasaaki ixinikarina Teoso misākiretiko aikoti merepaniko kamiko. ²³ Iuasaaki Xesosi tīpokota aiko Teoso misākiretikoātaā, Saromāoni inakoriātaā. ²⁴ Iuaā Xoteoakori apotiitaua iuamoni. Iuasaaki ninoa txari iua:

—Pite Teoso mereēkiti pininiāua, pisāpiretaua. Akokaxiti anirekari aimarotiniri ikara —itxarina.

²⁵ Xesosi apakapapiretana:

—Nisāpiretapekai hīte. Kona hāuikari nota sākire. Niposotiire nika-makiti niri uākaā oereapekai hīte. ²⁶ Nisāpiretapekai hīte, txamari kona hāuikari nota sākire, kotxi nisoti auītene kona hītxaua. ²⁷ Nisoti auītene imarotari nisākire. Nota imarotana ninoa. Ninoa kapokitano nota. ²⁸ Nitxīkitakana ninoa ātipirika auinina. Nota kamari ninoa imipīkanina tīkane. Kona kamakatzakikona nota nīkatakini. ²⁹ Niri sīkana ninoa notamoni. Apiatakari itxaua iua. Ininiā āti kona posotari imakatzakinina niri nīkatakini. ³⁰ Niri, nota pakini ātika atxaua.

³¹ Ikara atoko Xesosi inakasaaki, Xoteoakori morōkari kai soro ikiporonakinirina ikapani. ³² Xesosi sākirauata ninoamoni:

—Kaiāopokori erekari niri nakiti noereapekai hīte. Kinakarixikapa hinireka hīkiporonakinino nota? —itxa Xesosi.

³³ Xoteoakori apakapapireta:

—Kona akiporonakai erekari pikaminiā. Akiporonakai, “Teosorano nota” pinini xikara. Pite kiki, iuaritika “Teosorano,” pitxa. Ininiā maerekati pikamapeka Teosomonikari.

³⁴ Xesosi apakapapiretana:

—Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nitxai: “Teosoakori hītxaua hīte.”

³⁵ Aimarotari Teoso sākire iōkatsopatakori ātipirika atāo inini. Teoso akiriuākatana ninoa isākire apakapakani “teosoakori.” ³⁶ Ininiā kinirepa hīte kamaākaretxitano. Niri mereēno nota inireēkiti nikamini ikapani. Iokanatano ikorapokoritimoni. Ininiā kinirepa hāpoītano Teoso nimisākirepiretini, “Teoso ākirirano” ninakasaaki? ³⁷ Nimakamakaniāri niri nirekaākiti, iuasaaki kona hāuikari nota sākire. ³⁸ Nikaminiāri inirekaākiti, iuaritika himauikakaniāri nisākire, hāuikariko niposotiire. Hītikakiti hāuika. Ininiā himarotariko, hāuikariko, niri, nota pakini ātika aniniua —itxa Xesosi.

³⁹ Iuasaakipeka pariseoakori omanākarauata. Iuaīkana inirekarina imaīkinirina Xesosi. Txamari iuasaakipe isipe.

40 Iuaĩkana Xesosi kanapiriã Xotão ipiniãmoni. Iuaã ikaikota Xoão kapatxisarerini patxisarauatiniãtaã. ⁴¹ Itomaneri kãkiti sari iuamoni. Ininiã ninoa txa:

—Xoão kona kamari posotiiiretxi, iuaritika ikinika isãpiretakiti Xesosi pirena atão inakaranoka isãpireta.

⁴² Ininiã itori kãkiti iuaãtaã auikari Xesosi sãkire.

11

Arásaro Ipinini

¹ Kiki Arásaro inakori aua ipi itaro, Maria, Mata pakini. Ninoa aua Petánia aapokotxiti. Iuasaaki Arásaro amianata. ² Xesosi ipinini apisa, oa Maria arokari Xesosi kiti kamariãroã, oiãkoã kaxipota otxari. Oa Maria itari Arásaro amianata. ³ Iua amianatakasaaki, Maria, Mata pakini iokanapireta Xesosimoni:

—Apiananiri, pitiretakiti amianata —otxari.

⁴ Ninoa iokanapirena ikenakotakasaaki, iua txa:

—Amianari inokari Arásaro kona ipinini ïkapanini. Teoso posotiiire oerekini ïkapanira iua amianari inokari iua. Kãkiti: “Teoso ãkiri peerekari” iniko ïkapanira iua amianata.

⁵ Xesosi tiretari Mata, oĩtaro Maria, Arásaro pakini.

⁶ Ikenakotakasaakiri Arásaro amianatini, iua napapanikari ipi õti iuaxiti.

⁷ Eereka itxana imoianariakori:

—Iuaĩkana Xotéia tōpa masa.

⁸ Ininiã imoianariakori:

—Koerekareri, kitapani iuaã Xoteoakori nirekari kai soroã ikiporonakinii pite. Iuaritika pisatapanikako iuaãtaã? —itxarina.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Pokamara tosi oara aua kãkiti parĩkauatini ïkapani. Pokamara ïpokotakari kona mãkitita, kotxi atokatxi iopinikari ikinipoko. ¹⁰ Txamari ïkanõka ïpokotakari mãkitita, kotxi atokatxi kamara !auari.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Amoianari Arásaro imakanãta. Nota õpirĩkariko iua —itxa Xesosi.

¹² Ininiã Xesosi moianariakori txa:

—Imakanãtiniã, erekaãpopekari uatxa —itxana.

¹³ Xesosi imarotari Arásaro ipinini, txamari imoianariakori uãkatari Arásaro atão imakini.

¹⁴ Ininiã Xesosi txana ninoa atão imarotinina ïkapani:

—Arásaro ipĩpe. ¹⁵ Erekapitikari iuaã nimaaukani, kotxi eereka hĩte auikariko nota sãkire. Masa iuaxiti. Maõkitari iua —itxa Xesosi.

¹⁶ Tomee Txítximo inakori misãkiretana apanakini Xesosi moianariakori:

—Masa iuakata apinini ïkane.

Ikara atoko itxa isãkire, kotxi iuaxiti Xoteoakori nirekari okiniri Xesosi.

Kãkiti Auãki Inĩkitaãkari

¹⁷ Xesosi apokasaaki iuaxiti ipi ipi pakini õti napapeka. Ininiã iuasaaki Arásaroni katapeẽkaika. ¹⁸ Petánia Xerosareẽ takote. ¹⁹ Apanakini kãkiti apoka Mata, Maria pakinimoni. Ninoa moianatana, kotxi itarina ! auaika.

²⁰ Mata kenakopiretari Xesosi apokaãpotini. Ininiã oa sari oaõkitiniri ïkapani. Maria kaikota oaãpoko ãki.

²¹ Xesosimoni Mata apokasaaki, otxari iua:

—Apiananiri, pite uai auaãkamako, kona nitari ipinamako. ²² Iuaritika nimarotapitikari, pamanaãkiti Teoso sikapitikai —otxa.

²³ Ininiã Xesosi txaro:

—Pitari iuaĩkana auapanikako.

²⁴ Ininiã Mata:

—Nimarotari itixi xipokini õti nitari iuaĩkana auapanikako. Ipĩkani õkitikiniua õti, iua õkitikaua —otxa Mata.

²⁵ Ininiã Xesosi sãkirauata:

—Nota ipĩkari õkitikakarirano nota. Kãkiti auãki inĩkitaãkarirano nota. Nota sãkire auiãkari ipininiã, iuaritika iuaĩkana auapanikako. Kona ipinaika. ²⁶ Nota sãkire auiãkari auapanikako iuaĩkana. ! Ipinaikako. Pauikatari ikara atoko nininii? —itxa Xesosi.

²⁷ Ininiã Mata:

—Apiananiri, nauikapitikari. Teoso mereẽkiti pitxaua. Teoso ãkiri pitxaua. Teoso iokanatakiti itiximoni ĩkari pitxaua. Ikara nauikapitika —oa txari iua.

Xesosi TxiaPATINI

²⁸ Eereka Mata sari oĩtaromoni. Oãkiritaro oa, mapara omisãkiretini ĩkapani.

—Koerekareri apope. Iua akiritai —otxa Mata.

²⁹ Maria kenakotari ikara inakasaaki, katimariã õkitikaua, iuamoni sa otxa oa. ³⁰ Iuasaaki Xesosi !apokapanika aapokotxiãtaã. Ikaikotapanika mitxi Mata apokiniãtaã. ³¹ Maria katimaritika õkitikasaakiaua, Xesosimoni osini ĩkapani, Xoteoakori, oaãpoko ãki auakani, oa mĩkapiritakani, sari oa tikini. Ninoa uãkatari akauarimoni osini otxiapatini ĩkapani.

³² Maria apoka Xesosimoni. Oãtamatakasaakiri iua, iua apisatoõ okapoto-reẽkaua. Otxari:

—Uai pauaãkamako, kona nitari ipinamako —otxa.

³³ Xesosi atamataro otxiapatini. Xoteoakori oakata apokakani txiapata apaka, ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. ³⁴ Iua pimaãna:

—Nanipa hĩkatatari? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Apiananiri, masa. Patariko iuaã —itxana.

³⁵ Iuasaaki Xesosi txiapata.

³⁶ —Hãtamataro Xesosi. Iua taretapitikari Arásaroni —itxa Xoteoakori.

³⁷ ãtikaka Xoteoakori txa:

—Mõsiãreti kõiãrepeka itxĩkitakapeka. Atxiĩti iua uai apokaãkamako, kona Arásaro ipinamako —itxana.

Xesosi Õkitikiniiri Arásaroni

³⁸ Ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. Iuasaaki isa akauarimoni. Ninoa takari ipikari kai auĩte ãki. Kai auĩte itotaãka.

³⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Himakatzakari akauari tore —itxa.

Mata, Arásaroni itaro txari Xesosi:

—Apiananiri, ipiakapeka. Ipi ipi õti pakinipeka ikatiko, ininiã pata-parasakari —otxari Xesosi.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota sãpiretapekai: “Nota sãkire pauikiniã, pitikariko Teoso posotiire” —itxaro.

⁴¹ Ininiã imakatzakarina kai. Iuasaakipeka Xesosi ionakaãta iaxiti.

—Niri. Erekai, kotxi pikenakotari nisãkire. ⁴² Nimarotari ãtipirika pikenakotiniri nisãkire. Ikara atoko nitxa sãkireta kãkiti uai auakani

kenakotiniri ïkapani, kotxi ninirekari ninoa auikiniri pite iokanatinino nota uaimoni —itxa.

⁴³ Ikara atoko inaãka atoko akirikatari:

—Arásaro, pōkitikaua. Pipokïka.

⁴⁴ Ininiã iuasaakipeka Arásaro pokïka. Imakinika iïto mākaxi mataã iapirikaãka. Itoõ apaka iapirikaãka mākaxi mataã.

Ininiã Xesosi:

—Himakatxakari iapirikiko.

Xesosi Okaenetiko Pirena

(Mateo 26.1-5; Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2)

⁴⁵ Xoteoakori Mariamoni ïkani itikari ikara atoko inakari, ininiã auikarina Xesosi Teoso ãkiri ininiua. ⁴⁶ Átikaka Xesosi kamakiti itikakani kanapiriã pariseoakorimoni. Isãpiretana Xesosi õkitikiniri Arásaro. ⁴⁷ Ininiã pariseoakori, sasetotxi auïteakori pakini apotiitaua. Imisãkiretakakana:

—Kiripa ate kama? Ia kiki kamari itori posotiiiretxi. ⁴⁸ Aãuiritiniãri iua ikara atoko ikamini, ikinipoko kãkiti auikari iua sãkire. Ininiã iua tikini isana. Ikara atoko ininiã, Homanoakori xipokari Teoso misãkiretiko aikoti ate nakiti, ate tixine apaka —itxana.

⁴⁹ Iuasaaki Kaipasi inakori sasetotxiakori auïte apiatakari inakari iua. Itxana:

—Hïte kona kimarorepanikai. ⁵⁰ Erekarï ãti kiki ipinini ikinimane mapinakani ïkapani. Ikara atoko ininiã, kona ikinipoko anirimane ipinako —itxa Kaipasi.

⁵¹ ïkorakanani sasetotxi auïte apiatakari itxaua Kaipasi. Ia atoko itxa: “Xesosi ipinako Xoteoakori mapinakani ïkapani. ⁵² Kona ninoa ïkapaninanani ipinako. Teoso anaakori iarikakani ïkapani apaka ipinako. Ininiã iuasaakirako iua apotiitari ikinipoko ninoa. Ininiã Teoso anaakori itxauanako,” itxa Kaipasi sãkire.

⁵³ Iuasaaki eereka imapapiretarina Xesosi okinina tïkane. ⁵⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi kona saika Xotéia tōpamoni. Isari Eparaï sitatxitimoni, ãparaã makipakaniãtaã takote. Iuaã ikaikota imoianariakorikata.

⁵⁵ Iuasaaki imatokoãpotarina Páskoa kiiniriti. Iuasaaki itomaneri Xoteoakori Xerosareẽ tōpa auakani sari Xerosareẽ sitatxitimoni. Iua kiiniri apisapanika, isana iuaã oerexiniretiniuana ïkapani. Iuasaaki amanaãrina Teoso imaktxakiniri maerekati ikamakitina. ⁵⁶ Iuaã Xoteoakori nitari Xesosi. Ninoakakarika ipimaãkakana:

—Atauako kiinirimoni inapani atxiïti?

⁵⁷ Sasetotxi auïteakori, pariseoakori pakini paniãtapekari kãkiti:

—Himarotakasaakiri Xesosi auiniãtaã, hïãpiretauako ate, ininiã amaïkariko iua.

12

Maria Takari Kamariãro Xesosi Kitiã

(Mateo 26.6-13; Marko 14.3-9)

¹ Seisi õti Páskoa kiiniriti apisa, Xesosi sari Petánia sitatxitimoni. Iuaã aua Arásaro, Xesosi õkitikakiti Arásaro ipïkasaaki. ² Iuaã ikamaãka nipokori Xesosi ïkapani. Mata sikari nipokori kãkitimoni. Iuasaaki Arásaro apanakinikata topãka Xesosikata. ³ Iuasaaki Maria kosekaro kamariãro koana. Oia atão nato kamakoro. Ipixini kiro ominani aua. Kona koketakoroni. Natonokara. Pakaronero, iuaritika okitakaro Xesosi

kitimoni. Oiãkoã okaxipokari. Iuusaaki aapokotxi âki omarinokara itxaua.

⁴ Txamari Xotasi Isikariotxi inakori !apokaerekatari kamariãro Xesosi kitiã okitakini. Iua Xotasi Simão âkiri. Xesosi moianari itxaua, txamari imïkapiritariko Xesosi.

⁵ Ininiã Xotasi txari:

—Kâkiti parïkauata tresëtosi pakini ôti oia atoko inakaro kamariãro iamotiko ïkapani. Kinirepa kona ovêtxitaãka? Kinirepa txineiro mauakinitimoni !osika? —itxa Xotasi.

⁶ Ikara atoko itxa, kotxi kiïtiriri itxaua. Iua nïkataro ninoa txineirote. Iua itotapekari txineiro iïtirïkini. Iua !imaãkatana txineiro mauakiniti.

⁷ Xesosi apakapiretari:

—Kona hïtxitapero Mariapani. Onïkataro kamariãro ia ôti notamoni otakini ïkapani, kotxi oxinikari nikatiko ôti ïkapani. ⁸ Minakati mauinakini auapikako hïtekata. Txama nota !auaikako hïtekata —itxa Xesosi.

Xoteo Auïteakori Nirekari Okiniri Arásaro

⁹ Itomaneri Xoteoakori kenakopiretakasaakiri Xesosi Petánia sitatxitiã auini, ininiã iuaã isana Xesosi aõkitinina ïkapani. Kona iuananini ninoa nireka aõkitinina. Arásaro Xesosi ôkitikakiti apaka ninoa nirekari atamatinina. ¹⁰ Ininiã sasetotxi auïteakori nirekari Arásaro apaka okinina, kotxi kaiãopokori kâkiti auikari Xesosi sãkire Arásaro sãpiretakiti ikenakotakasaakina. Itakanaparina sasetotxiakori sãkire auikinina. ¹¹ Arásaro iuaïkana auiniã, ininiã itomaneri Xoteoakori asikaãpotari iauïtena, Xesosi sãkire auikinina ïkapani.

Xesosi Xerosareë Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40)

¹² Katimatinïkata, itomaneri kâkiti Páskoa kiiniritimoni sikani, kenakopiretari Xesosi apokaãpotini Xerosareëmoni. ¹³ Ininiã Xerosareëkini sari aõkitinirina iua. Kinari tape anikana, Xesosi apiãkatakasaakina. Akirikatana:

—Peerekari Teoso. Teoso takari erekari Isaeo auakani auïtemoni, Apiananiri uãkaã ïkarimoni —itxana.

¹⁴ Mitxipe Xesosi iokanataro imoianariakori xomêta âkiri initinina. Ninoa apokasaakiri, iminarina Xesosimoni. Ininiã Xesosi topãka iua nopini. Iua nopini Xesosi sari Xerosareëmonikari. Kitxakapirïka Teoso sãkire lõkatsopatakori txari:

¹⁵ Kâkiti Xerosareëkini kona hïpïkarauatape. Erepani hïauïte. Xomêta nopini iïtopãkako, itxa Teoso sãkire kitxakapirïka. Ikara iaõka apokapeka, kotxi Xesosi apoka xomêta nopini.

¹⁶ Iuusaaki imoianariakori kona xinikari Teoso sãpiretakiti kitxakapirïka auakari. Xesosi ipinaka atoko, ôkitikaãkaua atoko, iuusaakiika ninoa xinikari ikara Teoso sãkire. Ininiã iuusaakiika imarotarina Teoso sãpiretakiti.

¹⁷ Mitxi kâkiti akauari takote auakani, ninoa itikari Xesosi ôkitikiniri Arásaro. Ninoa iaripiretari Xesosi kamakiti. ¹⁸ Ininiã kâkiti apiãkatari Xesosi, kotxi ninoa kenakoenetapekari Arásaro ôkitikini. ¹⁹ Ininiã pariseoakori misãkiretakakaua:

—Hätamata. Kiripa aposota akamini? Ikinimane kâkiti nirekari iua. Ininiã pariseoakori xikotari Xesosi.

Ātikaka Krekoakori Nitari Xesosi

²⁰ Ātikaka Krekoakori apoka Xerosareëmoni Páskoa kiiniriti ĩkapani, kotxi ninoa nirekari Teoso imisäkiretinina. ²¹ Apokasaakina iuaãtaã, isana Piripimoni. Iua Petsáita aapokotxitikiri, Kariréia tōpa auakari. Ininiã apokasaakina Piripimoni, ipimaãrina:

—Ate nirekari Xesosi aaõkitini.

²² Ininiã Piripi sari Ātreemoni, isãpiretiniri ĩkapani. Eereka isana Xesosi-moni. ²³ Ininiã apokasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kaiamapekari nota hītari iaxitikiri sini niri tixinemoni ikinipoko erekari napakapini ĩkapani. ²⁴ Atão nisãpiretai. Nota kimi oki atoko. Kãkiti matakakaniãro oa, ãtika okinoka auapika. Pitakiniãro, opitxaka. Ininiã kaiãori oki aua. Ikara atoko nota. Nimapĩkaniã, ininiã notanokara auari. Nipininiã, ininiã itomaneri kãkiti sari niri tixinemoni. ²⁵ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireëkitinoka, ininiã pinireëkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireëkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁶ Kãkiti nirekiniãri iparĩkauatini nota ĩkapani, imoianatanoko. Iua atoko ininiã, nota auiniãtaã iua apaka auako. Kãkiti parĩkauatiniã nota ĩkapani, ininiã niri paxitariko iua.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

²⁷ Xesosi misäkiretari Teoso:

—Uatxa kona erekaxinireno, ininiã kiãtokopa nitxa nisãkire pitemoni? Atxiiti nipaniãtai: “Niri, pimakatzakinanoko nimapinakani ĩkapani.” Ikara atoko !nipaniãtai, kotxi nipinini ĩkapanira napoka ĩkorapokoritimoni.

²⁸ Ininiã niri, poerekari kãkiti ikinimane auite pininiãua —itxa Xesosi.

Iuasaakipeka iaxitikiri txari:

—Noerekapekari kãkiti ikinimane auite nininiãua. Eereka iuaĩkana noerekapanikariko ikara —itxa Teoso.

²⁹ Kãkiti iuaãtaã auakani kenakotari iaxitikiri sãkire. Txamari itxana:

—Īkarokirauata.

Apanakini txari:

—Teoso nitirira sãkirauata iuakata —itxana.

³⁰ Xesosi txana ninoa:

—Ikara sãkirauata kona nota ĩkapanini. Hĩte ĩkapanira isãkirauata. ³¹ Iposope ikini itixiti auakani misiritiko imaerekanina xika. Iposope ikini itixiti auakani auite Satanasi inakori xipokiko. ³² Nota aamina ĩpiriãmitakari nopini nõkitikikosaaki, iuasaaki nikosekanako kãkiti notamonikari.

³³ Ikara atoko itxa, kãkiti imarotiniiri aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini.

³⁴ Apanakini kãkiti apakapapiretari:

—Teoso sãkire kitxakapirĩka iõkatsopatakori oerekaua Teoso mereëkiti ãtipirika auini. !Ipinã. Txamari pite sãpiretauã ipinini aamina ĩpiriãmitakari nopini? Kipa iua aĩtari iaxitikiri pisãpiretakiti? —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã Xesosi:

—Tirikapi kamara atoko nitxa. Hĩtekata nauakasaaki, noerekai hĩte atão inakari. Uatxa tirikapi kamara hĩtekata auapanika. Paĩtiki nota sipe. Tirikapi auakasaaki, pauapikako tirikapi kamaraã. Ininiã ipiã kona apoka hĩtemoni. Kãkiti mauikakaniãri nota sãkire, ĩkanõka tĩpokotakani atoko itxana. ĩmarotarina isinimonina. ³⁶ Tirikapi hĩtemoni auakasaaki, hãuikariko iua sãkire. Ikara atoko ininiã, “pokamarari anaakori” hĩtxaua —itxa Xesosi.

Ikara atoko inaka atoko isipeka. !Isāpiretari isinimoni.

Xoteoakori Kona Auikari Xesosi Sākire

³⁷ Xoteoakori itikari ikinipoko posotiiretxi Xesosi kamakiti. Iuaritika kona ninoa auikari iua sākire. ³⁸ Ikara atoko ininiā, kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori iōkatsopatakiti, iusaaki apopeka. Isaía txari:

Apiananiri, kākiti !auikapiretari asākire ninoamoni asāpiretakiti. !Auikari piposotiire poereēkiti ninoamoni, itxa Isaía. ³⁹ Iua atoko ininiā, Xoteoakori kona posotari auikiniri Xesosi sākire, kotxi iuaīkana Isaía txari:

⁴⁰ Teoso mōsiāretakana ninoa. Kaikokii itxīkitakana. Itikakitina kona iūketetana ninoa. Ikiāna kona !imarotarina. Ininiā ninoa kona apokapaniko notamoni erekepeka ininina nitxīkitakini ikapani, itxa Teoso Isaía iōkatsopatakitiā.

⁴¹ Kitxakapirīka Xesosi uai apokini apisa Isaía iōkatsopataria sākiretxiti. Iusaaki Teoso oerekari Isaía Xesosi posotiire, apaka ikinika Xesosi kamakiti tīkane.

⁴² Iuaritika itomaneri Xoteo auīteakori auikari Xesosi sākire. Txamari !isāpiretarina apanakini, kotxi ninoa pīkari pariseoakori. Pariseoakori imarotakasaakiri Xesosi sākire auīākani ininiuana, !auiritaikana ninoa iroini aiko Xoteoakori apotiitiniātaāua. ⁴³ Iua atoko ininiā, ninoa apia nirekari kākiti iuikinina. Poiāoka ninoa nirekari Teoso iuikinina.

Xesosi Iuaīkana Sākirauata Xoteoakorimoni

⁴⁴ Xesosi itapasākireritika txari:

—Kākiti auikiniāri nota sākire, kona nota sākirenanini ninoa auika. Niri sākire apaka auikana, kotxi iua iokanatanano nota uaimoni. ⁴⁵ Natamatakiri apaka atamatari niri. ⁴⁶ Tirikapī atoko nitxa nīkasaaki kākitemoni. Nota sākire auīākani kona kaikota ipiaā. ⁴⁷ Kākiti nisākire kenakotakani mauikakaniāri nisākire, kona nimisiritari iua imaerekani xika. Kona kākiti nimisiritini ikapanini nina uaimoni. Nina kākiti maerekani nimaktxakini ikapanira.

⁴⁸ —Nota manirekakati, nisākire manirekakati apaka, auapeka imisir-itiko mereēkari. Nisāpiretakiti, iuarako itixi xipokini ōtisaaki sāpiretari imisiritiko.

⁴⁹ —Notaka sākire !nisāpiretai. Niri sākirera nisāpiretai. Niri iokanatanano nota uaimoni. Iua paniātakiti isāpiretakiti nisāpiretai hīte. ⁵⁰ Nimarotari kākiti auikiniāri niri paniātakiti auapininiika itxako. Nota sāpiretari niri sikapiretinino iaōka.

13

Xesosi Arokari Imoianariakori Kiti

¹ Pāscoa inakori kiiniriti apisapanika, Xesosi imarotari paītiki itixi itakanapini irimoni isini ikapani. Iua tiretapikana kākiti iua nakiti. Ninoa itiretiniritika ipinako Xesosi.

² Xesosi imoianariakorikata inipokotini apisapanika Satanasi sikanireōtapekari Xotasi Isikariotxi Xesosi imīkapiritini ikapani. Iua Xotasi, Simão ākiri. Eereka inirekari isikiniri Xesosi imokaiakarimoni. ³ Xesosi imarotapekari iri sikiniri ikinipoko posotiiretxi Xesosimoni. Imarotapekari Teosomoni ipotorikini. Imarotapekari iuamoni ikanapiriini. ⁴ Iuaritika inipokotaka atoko, ōkitikaua. Imaktxakari imāka inopini auakari. Eereka ipomakitari mākatxi mata nitiritxi parīka

atoko ikamini ìkapani. ⁵ Eereka itakari ãparaã tiitxi ãki. Ininiã arokana imoianariakori kiti. Eereka mākaxi mataã ikaxipokaãpotana.

⁶ Simão Petro takote apokasaaki, Petro txari:

—Konapitini, Apiananiri. Ninitiri !pitxaua. Ininiã kona parokapiri nikitì —itxari.

⁷ Ininiã Xesosi:

—Uatxa kona pimarotari nikamakiti. Pimarotariko ãti òti.

⁸ —Koniko pite arokapaniri nota kiti —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pimauroitakaniãno pikiti narokini, ininiã kona nimoianari pitx-aikauako —itxa Xesosi.

⁹ —Ikara atoko ininiã, kona nikitinani paroka. Niuako, nikii, imakinika paroka —itxa Petro.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti kipaãtakaniua poirepe itxana. Itipokotakasaaki, iuaikana itxiko apoka iuamoni. Iuasaaki ìkitinokara arokaãka. Hïte himakinika poirepeka, kotxi nimaktxakapekari himaerekani. ãtinokara kona poireri, kotxi imaerekani auapanika.

¹¹ Xesosi imarotapekari iua mïkapiritakari, ininiã itxa: “Himakinika poirepeka. ãtinokara kona poireri,” itxana.

¹² Ninoa kiti arokaãka atoko, ieretakari imãka inopinikiri. Ikanapiriã amesamoni. Ipimaãna:

—Kinirepa narokatari hïkiti? ¹³ Hïte akiriuaãkatano nota “koerekareri.” Apaka hãkiriuaãkatano “Apiananiri.” Atãopitikara hïsäkire, kotxi ikara inakari nitxaua. ¹⁴ Hïauïte, hõereëkiri nitxaua. Iuaritika narokari hïkiti. Hinitiri atoko nipaãkauata. Ininiã hãrokakittakakauako, kãkiti nitiri atoko hininiua. ¹⁵ Noerekapekai hïte erekari hïkamini. Uatxa hïkamariko nota kamakiti atokokana. ¹⁶ Atão inakari nitxai. Nitiritxi iamotakori poiãori. Iauïte apiari. Apaka kãkiti iokanatakari apiata. Iokanatakiti poiãori. ¹⁷ Uatxa hïte imarotari atão inakari hïkamini. Hïkaminiãri, hïpoxokoniuaata.

¹⁸ —Kona himakinikani ikara atoko nitxai. Nimarotari nimereëkini, txamari ia Teoso säkire iõkatsopatakori iaõka apokapititakako. Itxari:

Notakata komiri nikakari, iuakarako kamari maerekati notamoni.

¹⁹ Uatxa iua himarotini apisapanika nisãpiretai hïte. Ininiã nisãkire iaõka apokasaaki, himarotariko Teoso ãkiri nininiua nota. ²⁰ Atão inakari nisãpiretai. Kãkiti nota iokanatakiti hïtemoni hãpakapiniã, nota apaka hãpakapa. Hãpakapiniãno nota, hãpakapari apaka nota iokanatakari hïtemoni —itxa Xesosi.

Xotasi Mïkapiritiniri Xesosi

(Mateo 26.20-25; Marko 14.17-21; Arókasi 22.21-23)

²¹ Xesosi ikara isãpiretaãka atoko, ãkixinireë imatinaniuata. Itxana:

—Ari, ãtikara hïte sauaki mïkapiritano nota.

²² Ininiã imoianariakori amatakakaua.

—Kiripa ikara atoko txatako? —itxana.

²³ Iuasaaki Xesosi moianari itiretakiti papïkaãtota iuamoni. ²⁴ Ininiã iuasaaki Simão Petro ieki itxa isona iuamoni. Ininiã Petro:

—Pipimaãri iua: “Ïkiripa ikara atoko txatariko iua?” —itxari.

²⁵ Ininiã Xesosi tiretakiti pimaãri Xesosi:

—Kiripa ikara atoko txatai? —itxari.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Komiri niãkakiti nisikakitarako ikara atoko txanoko.

Ininiã iuasaaki iãkari komiri. Eereka isikari Xotasi Isikariotximoni. Iua Xotasi Simão ãkiri. ²⁷ Xotasi komiri inikasaaki, Satanasi iroã ixiniremonni. Ininiã Xesosi txari Xotasi:

—Kinirão kamaka pinakiti pikamapoka —itxari.

²⁸ Iuaã auakani ãkixinireẽ:

—Kinirepa ikara atoko itxatari Xotasi?

²⁹ Xotasi nĩkataro ninoa txineirote. Ininiã ninoa ãkixinireẽ:

—Atxiĩti iokanataro iua komiri iamotini ãkapani.

Ãtipekana:

—Atxiĩti iokanataro iua matiinimoni txineiro isikini ãkapani —itxanãtana ãkixinireẽna.

³⁰ Komiri apakapaãka atoko, inikaãka atoko isipe Xotasi. Mapiãpe inakasaaki.

³¹ Xotasi sipeka inaãka atoko, Xesosi txana ninoa:

—Uatxa kãkiti itikariko kãkiti itari iaxitikiri posotiire. ³² Kãkiti atamatariko Teoso posotiire imimoni auakari. Ininiã Teoso txari: “Erekapitikari namarite.” Iuasaaki Teoso oerekari kãkiti iua apokaerekatiniri imi. Ikara atoko ininiã, oerekari imi ereka inini.

³³ —Nitiretakini, paĩtikinoka nauini hĩtekata. Eereka hinitapiimano nota, txamari nota sinimoni kona hĩposotari hĩsini. Ikara atoko nitxapekana Xoteoakori. Iuatxikana uatxa nisãpiretai hĩte. ³⁴ Ininiã uatxa nisãpiretaiko hĩte Teoso paniãtakiti amaneri: “Hĩtiretakakaua, nota hĩte nitiretini atokokana.” ³⁵ Ikara atoko hĩkaminiã, ikinimane imarotariko nota moianariakori atão hininiãua.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34)

³⁶ Simão Petro pimaãri:

—Koerekareri, nanipa pisatako?

Xesosi apakapapiretari:

—Nota sinimoni kona uatxa apakata hĩsini. Ãti õtirako hĩsa hĩte.

³⁷ Iuaĩkana Petro:

—Apiananiri, kinirepa kona pitekata nisa uatxa? Nipinapitikamako pitekata —itxa Petro.

³⁸ —Atãopitikani notakata pipinini pinirekaka? —itxari.

—Atão nisãpiretai. Ia ãkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, “! Nimarotari iua,” pitxanoko ipi ãti pakinikata —itxa Xesosi.

14

Xesosi Pinitari Imoianariakori

¹ —Kona himatinaniuatape. Kona himaãkapeua. Hãuikariko Teoso sãkire. Apaka hãuikariko nota sãkire. ² Niri auiniãtaã aua kaiãopokori aapokotxi. Ikara atoko iminakanimako, nisãpiretapiimaiko hĩte. Iuaã nisa hãuiniãtaã nikamini ãkapani. ³ Iuaã nisa hãapoko nikamini ãkapani. Eereka nikanapiriã. Nanikai hĩte notakata hãuini ãkapani. Ininiã hĩte apaka aua nota auiniãtaã. ⁴ Hĩte imarotari nota sini kimaporiti —itxa Xesosi.

Teoso Kimapore Itxaua Xesosi

⁵ —Kona aimarotari pisinimoni. Natokopa ininiãpa aimarotatari pite sini kimaporiti? —itxa Tomee.

⁶ Ininiã Xesosi txari:

—Teosomoni sikari kimaporiti nitxaua. Atãonoka nisãkire. Atãonoka nikamakiti. Nitxĩkitakari kãkiti auapininiika inini. Notamoni apokakarinaranira sari nirimoni. ⁷ Atão nota himarotiniã, ininiã himarotariko niri apaka. Uatxa himarotapekari iua. Hãtamatapekari iua —itxa Xesosi.

⁸ —Apiananiri, poerekari piri atemoni. Ikaranoka anireka —itxa Piripi.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Piripi, kona mixaikani hẽtekata nauama nota, uaritika kona himarotapanikano nota? Nota aõkitakari, aõkitapekari niri. Kinirepa, “Piri poerekaua,” pitxa? ¹⁰ Kona pite aukapanikari niri auini nota ãki? Nota apaka aua niri ãki.

—Hĩtemoni nisãpiretakiti kona nota sãkirenanini. Niri paniãtakitira. Niri nota ãki auakari iuara kamari ikinipoko nikamakiti. ¹¹ Hãuikariko nisãkire niri ãki nauini. Niri nota ãki auini apaka hãuika. Himauikakaniãri nisãkire, ininiã hãuikari nikamakiti. ¹² Atão nisãpiretai. Nota sãkire auĩãkani kamariko nota kamakiti atokokana. Apaka ninoa kamakiti apiata, kotxi nirimoni nisako. ¹³ Nota uãkaã hamanaãkiti nota sikai hĩte. Ikara atoko ininiã, oerekaãka niri ereka ininiua. ¹⁴ Ikinipoko nota uãkaã hamanaãkiti, nota sikapitikai hĩte. ¹⁵ Nota hĩtiretiniã, hĩkamariko nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Apokaenetini

¹⁶ —Namanaãriko niri ãti kõtãkikarerer iokanatinini hĩtemoni. Iuakara auapininiika txako hĩtekata. ¹⁷ Iua Erekari Matamatakoti atãonani ina sãkiretakari. Kãkiti Teoso sãkire mauĩãkani kona apakapari iua, kotxi kona atamatarina iua. Apaka kona imarotarina iua. Hĩtepekana imarotari iua, kotxi hĩtekata aua. Iua aua hĩte ãkixinireẽ.

¹⁸ —Ininiã kona nitakanapai hĩte. Nikanapiriãpanikako hĩtekata nauini ĩkapani. ¹⁹ Paĩtiki atoko kãkiti ĩkoraxiti auakani kona atamataikanoko nota. Hĩte atamatanoko. Hĩte auapanikako, kotxi nota apaka auapanikako. ²⁰ Iuaĩkana auapanika ninakasaaki, himarotariko niri ãki nauini. Hĩte apaka aua nota ãkixinireẽ. Nota aua hĩte ãkixinireẽ apaka. Txapaniko.

²¹ —Iua nisãkire auĩãkarira nipaniãtakiti kamakarira tiretano nota. Nota tiretakari niri tireta. Nota apaka tiretari iua nitiretakiri. Ikara atoko ininiã, noerekariko apikomoni nisãkire iuamoni.

²² Āti Xotasi, kona Xotasi Isikariotxi inakorini, txari Xesosi:

—Kinirepa atenani poerekari Teoso ãkiri pininiua? Kinirepa kona poerekari ĩkara apanakinimoni? —itxa.

²³ Xesosi apakapapiretari:

—Kãkiti tiretiniãno, ikamari nisãkire iaõka. Niri tiretariko iua. Niri, nota pakini apokako iuamoni. Iuakata aãuako. ²⁴ Nota matiretakani kona nĩkatari nisãkire. Nisãkire hĩkenakotakiti kona nota sãkireni. Niri niokanatakiri sãkirera.

²⁵ —Hĩtekata nauakasaaki, ikara sãkiretxi nisãpiretai. ²⁶ Niri iokanatariko kõtãkikarerer, Erekari Matamatakoti inakori hĩtemoni. Erekari Matamatakoti oerekaiko hĩte ikinipoko niuãkaã. Himaxinĩkaretakiti iuaĩkanako iua oerekaiko. Ikinipoko nisãpiretakiti oerekaiko.

²⁷ —Nisini apisapanika nikamaerekaxiniretai. Nota xinire ereka inini atokotxikana nikamaerekaxiniretai. Nisãkire mauĩãkani kona posotari kamaerekaxiniretiniri ãti nota kamaerekaxiniretini atoko. Kona himaãkapeua. Kona hĩpĩkarauatape. ²⁸ Hĩte kenakotapekari nisãkire ia atoko nininiũ hĩte: “Nisapitikako, uaritika nikanapiriãpanikako hĩtekata nauini

ĭkapani.” Hĭtiretiniãno, hĭpoxokoniuaata nirimoni nisini ĭkapani, kotxi poiãori nitxaua nota. Apiatakari itxaua niri. ²⁹ Ikara nisãpiretakiti apokini apisa nisãpiretai hĭte. Ikara nisãpiretakiti iaõka apokasaaki, hĭte auikari nisãkire. ³⁰ Apikomoni iteene nisãpiretiniĭ !apakata. ĭkorapokoriti auakani auĭte Satanasi inakori paĭtiki apokako notamoni, iuaritika !iposotari itxĭkitakinino ĭpaniãtakiti nikamini. ³¹ Itene ninirekari imakinika kãkiti imarotiniri nitiretiniri niri. Apaka nikamari ikinipoko niri paniãtakiti — itxa Xesosi.

Eereka Xesosi txari:

—Maõkitikaua. Masipeka.

15

Xesosi Atão Itĭkaretsa Itxaua

¹ Ininiã eereka Xesosi txari:

—Atão itĭkaretsa nitxaua nota. Itĭkaretsa nĭkatakari itxaua niri. ² Isauakaro otsa marito, kotxi kona kariro oa. Otsa iriuatakaropekana iua kisauakaro omapotõkirenoka, iteene oriuatini ĭkapani. ³ Hĭte poirepeka hĭtxa. Nisãkirenanira oeretai hĭte. ⁴ Okanotsa atokokana hĭtxaua. Nota itĭkaretsa atoko nitxaua. Ininiã hĭpitxaka notamoni. Ikara atoko hininiã, hĭkaikota notakata. Ininiã nota kaikotapika hĭtekata. Ikara atoko hininiã, hĭriuatapitika. Ikara atoko hininiã, erekarinanira hĭkama. Hĭriuatiã, ininiã erekari hĭkama. Notamoni himapitxakakaniã, kona hĭposotari hĭkaminiri erekari. Kona hĭriuata, kotxi nota tapara !apokari hĭtemoni. !Kariĭ hĭte. Okanotsanoka auiniã, kona kariro. Notakata hãuapininiika hininiã, amãtiiri auapitika.

⁵ —Nota itĭkaretsa nitxaua. Hĭte nikanotsa hĭtxaua. Notamoni pitakakari ãtipaniriko oripaniko. Notakata himauakaniã, kona xapitiki kona hĭposota hĭkamini. ⁶ Nota sãkire mauĩãkati okanotsa ipinakari atoko itxa. Txiarokakari atoko itxa. Kãkiti apotiitari okanotsa ipinakari. Eereka okari xaminaã arikini ĭkapani. Iua atokokana aĩri Teoso misiritari isãkire mauĩãkani. ⁷ Notamoni hĭpitxakiniã, hĭkenakotiniãri nĭpaniãtakiti, hinirekaãkiti hamanainiãno, ininiã nisikapitikaĭ hĭte. ⁸ Ito hĭriuatiã, kãkiti txariko niri: “Peerekai.” Hĭte iriuatiã, ininiã hĭte atão oerekariko apakanimoni atão nimoianariakori hininiua.

Hĭtiretakiniua Pirena

⁹ —Niri tiretinino atokotxikana, nitiretai hĭte. Kona hĭtakanapapiri nitiraõki. ¹⁰ Hĭkĭpitiniãri nisãkire, ininiã nitiraõki kaikotapika hĭtekata. Nota atokokanerako hĭtxako. Nota kĭpitari niri sãkire, ininiã niri tiraõki kaikotapika notakata.

¹¹ —Ikara atoko nitxai hĭte, nĭpoxokoni hĭtemoni kaikotini ĭkapani. Ikara atoko ininiã, poxokonitxi xãpokako hĭxiniremoni. ¹² Ia nĭpaniãtakiti: “Nota tiretiniĭ atokotxikana, hĭtiretakakauako.” ¹³ Pipininiã pimoianariakori mapinakani ĭkapani, ininiãkara iteene pitiretana ninoa. Ikara tiraõkitxi apiatakari. ¹⁴ Nĭpaniãtakiti hĭkaminiã, atão nimoianariakori hĭtxaua. ¹⁵ Uatxa !nixinikaikari nitiritxi hininiua, kotxi nitiritxi kona imarotari iauĭte xinikakiti. Uatxa atão nimoianariakori hĭtxaua, kotxi ikinipoko niri oerekakiti nisãpiretapekai hĭte. ¹⁶ Kona hĭteni mereẽno nota. Notara mereẽi hĭte hĭriuatini ĭkapani. Ninirekari hĭriuatini. Ninirekari kãkiti nota sãkire hĭsãpiretakini txipokari maxipokakati atoko ininina. Ikara atoko ininiã, hamanaãkiri niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã niri sikapitikaĭ hĭte. ¹⁷ Ia nĭpaniãtai hĭte hĭtiretakiniua.

Xesosi Moianariakori Omanatakani

¹⁸ Iuaĩkana Xesosi pinitari imoianariakori:

—Apanakini omanataiko hĩte. Ininiã hĩxinikariko ia nisãkire. Merepitipanika ninoa omanatano nota. ¹⁹ Teoso sãkire himauikakaniã, Teoso sãkire mauĩkani tiretapitikai hĩte, kotxi ninoa atoko hĩtxa. Txamari ninoa nakiti !hĩtxaua. Hĩte kona ĩkoraxiti auakani !hĩtxaikaua. Nimereẽpekai hĩte. Nimakatzakapekai aĩtião parĩkatxi hĩkamini ĩkapani. Iua xika Teoso sãkire mauĩkani omanataĩ. ²⁰ Hĩxinikariko ia nisãpiretakiti. Nirititxi poiãoka itxaua. Iauĩte apiatakari itxaua. Kãkiti misiritiniãno nota, nota atokokanerako imisiritai hĩte apaka. Nisãpiretapekai hĩte. Nota sãkire apamonĩkiniãna, ininiã hĩte sãkirekanera ninoa apamonĩka apaka. ²¹ Imisiritaina, kotxi hĩte auikari nota sãkire. Himisiritaãkako, kotxi kona imarotarina niokanatakiri. ²² Nota uai mapokakaniã, nimasãkirauatakaniã, kona imarotarina maerekati ikamakitina. ²³ Nota omanatakani apaka omanatari niri. ²⁴ Niposotiire nikamakiti apanakini kona posotari ikamini. Noerekari ninoa niposotiire, ininiã uatxa maerekati auari ninoamoni, kotxi ! auikari nota sãkire. Ikinika itikapekari posotiiretxi nikamakiti, iuaritika ninoa omanatano nota, niri apaka.

²⁵ —Uatxa apopeka Teoso sãkire iaõka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: Maxikatĩka ninoa omanatano.

²⁶ Kõtãkikareri kona apokapanika. Niokanatariko nirikata auakari, Erekar Matamatakoti. Iua potorika niri auiniãtaã. Atão ene sãkiretakari itxaua. Isãpiretariko nota sãpiretakiti, nikamakiti pakini. ²⁷ Ininiã hĩte apaka sãpiretariko nota kamakiti, nisãpiretakiti pakini apanakinimoni, kotxi merepitipanika nipotorikasaaki hĩte auapika notakata. Ininiã himarotapitikano nota.

16

¹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Ikara atoko nitxai hĩte atão himarotini ĩkapani, ininiã kona hĩtakanapari nisãkire. ² Aĩti õti Xoteo auĩteakori omitikenataiko hĩte aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Aĩti õti apokapanikako ia nisãpiretakiti. Iuasaaki ninoa xinikariko hĩte okiko ereka inini. Ninoamoni hĩte okiko Teoso paniãtakiti iaõka. Txamari kona Teoso paniãtari ikara atoko inakari. ³ Ikara atoko inakari ikamanako, kotxi kona imarotano nota, niri pakini. ⁴ Ikara atoko nitxai hĩte, kotxi ikara atoko inakari apokasaaki, hĩxinikariko nisãkire. Merepanika nimoianatakasaakii, kona ikara atokoni ! nitxai hĩte, kotxi nota auapanika hĩtekata —itxa Xesosi.

Erekar Matamatakoti Parĩka

⁵ Xesosi sãkirauatapanika:

—Paĩtiki nisipekako niokanatakirimoni. Kona hĩpimaãpeno: “Nanipa pisa?” Kona hĩtxapeno. ⁶ Ikara atoko nisãpiretapekai, ininiã uatxa kona erekaxinirei hĩte. ⁷ Iuaritika nitxai hĩte atão nisãkire. Apiaerekata nota sini. Nota masikaniã, iua Kõtãkikareri kona apoka hĩtemoni. Nisiniã, niokanatariko iua hĩtemoni. ⁸ Iua Kõtãkikareri apokasaaki, oerekariko ĩkorapokoriti auakani maerekani. Oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri kãkiti atão inakari ikamini. Oerekariko kãkiti misiritiko imaerekani xika. Iua Erekar Matamatakoti oerekariko ikara atoko inakari. ⁹ Iua oerekariko maerekati kãkiti kamakiti, kotxi ninoa ! auikarina nisãkire. ¹⁰ Iua oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri kãkiti atão inakarinoka ikamini,

kotxi nota sipekako nirimoni. Nota !auaika uai noerekarauatini ïkapani. Païtiki kona hïte atamataikanoko nota. ¹¹ Iua Erekarî Matamatakoti oerekariko maerekati kamakani misiritiko, kotxi ïkorapokoriti auakani auïte Satanasi inakori misiritiko mereeëkapeka.

¹² —Auapanika apikomoni nisãpiretakiti tïkane hïtemoni. Txamari ! apakata apikomoni nisãpiretinii, kotxi ! himïteenekari apikomoni nisãpiretinii. ¹³ Iua Erekarî Matamatakoti, atãoene sãpiretakari, iua ïkasaaki, iua oerekaiko ikinipoko atão sãkiretxiti. Kona iua sãkireni isãpiretaiko hïte. Iaxiti auakarî sãkirera, niri sãkirera, isãpiretaiko. Isãpiretaiko hïte katana Teoso kamakiti tïkane apaka. ¹⁴ Erekarî Matamatakoti oerekaiko ereka ninini, kotxi iua apakapariko nisãkire, eereka isãpiretaiko hïtemoni. ¹⁵ Ikini sereti niri nakiti nota nakiti apaka. Ininiã nota txai hïte, “Erekarî Matamatakoti apakapariko nota nakiti. Ininiã eereka isikai hïtemoni himarotini ïkapani.”

Matinanitxi, Eereka Poxokonitxi Apoka Inini

¹⁶ —Païtiki kona hãtamataikanoko nota. Eereka iuaïkana hãtamatanoko, kotxi nirimoni nisako —itxa Xesosi.

¹⁷ Imoianariakori txanãta:

—Kiripa itxanãta Xesosi? “Païtiki kona hãtamatanoko. Eereka iuaïkana hãtamatanoko nota, kotxi nirimoni nisako.” Kiripitipa itxanãta Xesosi? —itxana imoianariakori.

¹⁸ —Kirisaakipa apokatako ikara inaãtakiti? Kiripa ikara isãkire: “Païtiki,” Xesosi sãkire atemoni? Ikara isãkire kona ate imarotari xatiki —itxanãtana.

¹⁹ Xesosi imarotari ninoa nirekari ipimainiri iua. Ininiã Xesosi txana:

—Hïte nirekari hïpimainino nota, kotxi nisãpiretai païtiki kona hãtaminino, eereka iuaïkana hãtamatanoko. ²⁰ Atãopitikara ia atoko nitxai hïte. Hïtxiapatako. Himatinaniuatako. Iuasaaki apanakini kãkiti ïkorapokoriti auakani poxokoniyatako. Himatinaniuatako, eereka hïpoxokoni apokapitikako.

²¹ —Hïte sito atoko hïtxauako. Sito oãuaenetanapanoka onakasaaki, oa omaãkapekaua. Imi auaka atoko, kona oxinikaikari otsii. Poxokope otxa, kotxi auapeka amarini. ²² Ikara atoko itxako hïtemoni apaka. Uatxa kona erekaxinirei hïte. Iuaïkana naõkitapanikaiko hïte. Iuasaakirako hïpoxokoniyatako. Iuasaaki kãkiti kona posotari ixipokiniri hïpoxokoni. ²³ ïkora õti apokasaaki, kona hïpimaãikano nota. Iuasaaki hamanaãri niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã iua sikai hamanaãkiti. ²⁴ Uatxapiima kona hamanaãpanikari hinirekakiti nota uãkaã. Hamaniniãri, hãpakapapitikariko. Ininiã hïpoxokoni apokapitikako hïtemoni.

Imoianariakori Auikari Xesosi Sãkire

²⁵ —Mitxi niomaãtari ipixini nisãkire, kãkiti mimarotakaniri ïkapani. ãti õti kona niomaãtaikari atão. Nisãpiretaiko niri iteene himarotini ïkapani. ²⁶ Iuasaaki hinirekakiti hamanaãno nota uãkaã. Kona nota amanaãri niri hinirekakiti isikinii. Hïte amanainiãri, isikapitikai. ²⁷ Niri tiretai hïte, kotxi hïte tiretano nota. Hïte auikari iua iokanatinino nota uaimoni. Ininiã iua tiretapitikai hïte. ²⁸ Niri iokanatanoko ïkorapokoriti. Païtiki nitakanapari ïkorapokoriti nirimoni nisini ïkapani —itxa Xesosi.

²⁹ Imoianariakori txari:

—Uatxa pisãkire atãoenepitika. Sãkiretxi piomaãtakiti kona auaiika, kotxi uatxa aimarotari pisãkire. ³⁰ Uatxa aimarotari pite imarotiniiri

imakinika. Kona apakata apikomoni apimarauatini, kotxi uatxa aãuikari Teoso auinimoni ìkari pininiua pite —itxarina Xesosi.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Uatxa hãuikari nisãkire —itxa Xesosi.

³² —Uatxa Teoso ketotiniri manapi apope hãirikini ìkapani. Imakinika hïte takanapanoko. Notanani kaikota. Iuaritika kona notananini kaikota, kotxi niri aua notakata. ³³ Ikara atoko nisãpiretai, kotxi ninirekari erekaxinirepeka hinini. Ìkorapokoriti hãuakasaaki, kãkiti misiritapitikai hïte. Iuaritika hïpoxokoniuatoko, kotxi nota tapara apiata. Maerekanitxi tapara poiãoka —itxa Xesosi.

17

Xesosi Misãkiretari Teoso Iuaka Ìkapani

¹ Xesosi ionakaãta iaxiti. Iuasaaki isãpiretari ia isãkire Teosomoni:

—Niri, piketotini manapi apopeka. Pisikariko piotximere iuaïkana nota pamaritemoni, ininiãkara nota oerekari kãkiti pite iotximere, ² kotxi pite sikano nota piposotiire ikinimane auïte nininiua ìkapani. Ininiã nikamari ikinimane kãkiti pite sikakini auapininiika ininina ìkapani. ³ Kãkiti imarotiniã pite, imarotiniãno nota Xesosi Kristo piokanatakiti, ninoa auapininiika, kotxi pite atão Teoso pitxaua. Pitenanira atão Teoso pitxaua. ⁴ Noerekari ìkorapokoriti auakani pite Apiananiri pininiua, kotxi nikamapekari parïkatxi pipaniãtakiti. ⁵ Ininiã niri, uatxa piotximere pisikano, pitemoni napokasaaki. Itixi kamiko apisapanika pitekata nauakasaaki, niotximere aua. Iua niotximeretxikana pisikano iuaïkana —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretari Teoso Imoianariakori Ìkapani

⁶ Xesosi sãkirauatapanika irimoni:

—Nota sãpiretari piuãka kãkitimoni, ninoa itixi auakani notamoni pisikakini. Mitxi pite nakitiakori itxauana. Pite sikana ninoa notamoni, ininiã ninoa kamari pisãkire iaõka. ⁷ Uatxa imarotarina ikinika napakapakiti pite sikinino. ⁸ Nisãpiretapekana ninoa pisãkire, ininiã auikarina pisãkire. Imarotapitikarina pitemoni nipotorikini. Ininiã auikarina pite iokanatinino nota kãkitimoni.

⁹ —Nimisãkiretai pite ninoa ìkapani. Kona nimisãkiretai nota sãkire mauïãkani ìkapani. Nimisãkiretai ninoa notamoni pisikakini ìkapaninoka, kotxi pite nakitiakori itxauana. ¹⁰ Ikinika nota nakiti pite nakiti itxaua apaka. Ikinika pite nakiti nota nakiti itxaua. Ninoa pisikakini oerekari apanakini Apiananiri nininiua. Ininiã iuasaaki apanakini txari: “Peerekari Xesosi.” ¹¹ Uatxa Inikaikotaikako ìkorapokoriti. Txamari ninoa kaikotapanika uai. Nota sipekako pitemoni, ininiãkara pinïkatana ninoa notamoni pisikakini, kotxi pite niri pitxaua, erekarinoka kamakarii pite, kaposotiirei pite. Pite sikaposotiiretano nota. Ninirekari ninoa ãtika atoko ininiuana, nota pitekata ãtika atoko aniniuua atokokana. ¹² Itixi ninoakata nauakasaaki, ninïkatana ninoa pite uãkaã, piposotiireë. Ninoa notamoni pisikakini ninïkatapitika. Kona ãtika nomaiãta. Xotasinoka pïpinanaka, kotxi pïpinanakakani ãkiri itxaua iua. Ipïpinanaka, kotxi kitxakapirïka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara apokini apisapanika.

¹³ —Uatxa nota sipeka pitemoni. Ikara atoko itxa nisãkire kãkitikata nauapanika ninakasaaki, nota poxokoni ninoa ãkixinire auini ìkapani.

14 Nisikapekari pisäkire ninoamoni, ininiäkara nisäkire mauïäkani omanatana ninoa, kotxi nisäkire auïäkani ïkorapokoriti auakani ! itxaikauana ninoa. Iua atokotxikana kona ïkorapokoriti auakarino nota. ¹⁵ Nimisäkiretai pinïkatinina ninoa, Satanasi mamaïkakanina ïkapani. Kona ninirekari mauikareni sauaki auakasaakina pimakatxakinina. ¹⁶ ïkorapokoriti auakani ! itxauana. Nota iua atokotxikana. ¹⁷ Pimakatxakana ninoa pite nakitiakori ïkapani. Pisäkireë pimakatxakana, kotxi pisäkire atão. ¹⁸ Nota pisäkire mauïäkanimoni piokanadini atokokana, niokanatanana ninoa pisäkire mauïäkanimoni. ¹⁹ Ninoa ïkapani notaka nisikaua pitemoni pinirekakiti nikamini ïkapani. Ininiäkara ninoaka apaka sikaua pitemoni pinirekakiti ikaminina ïkapani.

Xesosi Misäkiretari Teoso Isäkire Auiäkani ïkapani.

²⁰ —Kona nimoianariakorinani ïkapanini nimisäkiretai pite. Apaka nimisäkiretai imakinika nisäkire auïäkani ïkapani, katana nimoianariakori säkire auïäkani ïkapani apaka. ²¹ Nota amanaãi ninoa xinire ätika atoko ininina ïkapani. Nota aua pite äkixinireë. Pitepekana aua nota äkixinireë. Iua atokotxikana ate aua ninoa äkixinireë. Ikara atoko ininiã, nota säkire mauïäkani ïkorapokoriti auikapanikariko pite iokanatinino nota. ²² Ininiã erekari notamoni pisikakiti, piotximere, nisikapekana ninoa. Ininiã ninoa xinire ätika atoko itxauana, ate ätika aniniua atokokana itxana ninoa. ²³ Nota aua ninoa äkixinireë. Pite aua nota äkixinireë. Ikara atoko ininiã peerekari, kotxi ätika itxaua ixinirena. Ikara atoko ininiã nisäkire mauïäkani imarotariko pite iokanatinino nota. Apaka ninoa imarotari nota pitiretini atokotxikana, pitiretinina ninoa apaka.

²⁴ —Niri, ninirekari ninoa notamoni pisikakini notakata auini ïkapani. Ninirekari ninoa atamatiniri ikinipoko erekari notamoni pisikakiti, niotximere pisikakiti, kotxi pite turetano nota itixi kamiko apisa. ²⁵ Niri, atão inakarinoka kamakarii pite. Käkiti ïkorapokoriti auakani kona imarotai pite. Iuaritika nota imarotai pite. Ninoa imarotari pite iokanatinino nota kãkitimoni. ²⁶ Nisãpiretapekai pite kãkitimoni. Apikomoni nisãpiretapanikariko pisäkire. Ininiã pitiraõki notamoni auakari ninoamoni auako. Ininiäkara nota aua ninoa äkixinireë.

18

Xesosi Maïkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53)

¹ Teoso imisäkiretaka atoko, Xesosi ïpiriãtari sõtoãri Setorõ inakori. Iuaã aua amãtiirinape. Ininiã Xesosi sari iuaã imoianariakorikata. ² Xotasi, Xesosi mïkapiritakari, imarotari Xesosi imoianariakorikata itotiniri iuaãtaã isinina. ³ Ininiã Xotasi sari amãtiirinapemoni ätikaka sotatoakorikata, Teoso misäkiretiko aikoti nïkatakanikata. Sasetotxi auïteakori, pariseoakorikata sari iuaãtaã apaka. Ikeekotxi, tirikapi pakini anikana. ⁴ Xesosi imarotari ikinika iuamoni ikamakitina tïkane. Imarotapekari ninoa nirekakari okinirina iua. Iuaritika isari ninoamoni. Ipimaãna:

—Kiripa hinitanãta?

⁵ Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasareekirira anita —itxana.

Ininiã Xesosi:

—Iuakarano nota.

Iuasaaki Xotasi, Xesosi mīkapiritakari, aua ninoakata. ⁶ Xesosi “iuakarano nota” inakasaaki, osipikana, ixitipe irika itxana.

⁷ Iuaīkana Xesosi pimaāna:

—Kipa hinitanāta?

—Xesosi Nasareekirira —itxana.

⁸ —Nitxapekai, iuakarano nota. Nota hinitiniā, hāuiritana nimoianariakori sini —itxa Xesosi.

⁹ Ikara atoko itxa, mitxi isākire apokini ikapani. Mitxi itxari Teosomoni: “Kona nomaiātana nimoianariakori notamoni pisikakini. Kona ātika ! nomaiāta.”

¹⁰ Eereka Simão Petro inakori kosekari iouata auīte. Isauakari Maoko inakori ikikomoni ikīpita. Iua sasetotxi auīte apiatakari nitiri.

¹¹ Xesosi txari Petro:

—Pitakaro iouata auīte omata āki. Apakatapitika nota kaminiri niri paniātakiti. Niri nirekapitikari natatsiitiniri nipinini kākiti ikapani —itxa Xesosi.

Xesosi Anasi Apisatoō

¹² Eereka sotatoakori, apaka sotatoakori auīte, Teoso aikote nīkatakani pakini maīkari Xesosi. Iaxirika itxarina. ¹³ Merepanika anikarina Xesosi Anasi inakorimoni. Iua Anasi Kaipasi imatikiri. Iuasaaki iua Kaipasi sasetotxi auīte apiatakari itxaua. ¹⁴ Iua Kaipasi ōtākikapekana Xoteo auīteakori. Ia atoko itxa isākire: “Apiaerekata āti kiki ipinini ikinimane mapīkani ikapani,” itxa Kaipasi ōtākikare.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Arókasi 22.54-62)

¹⁵ Simão Petro, āti Xesosi moianari pakini asikatikinitari Xesosi Anasi aapokomoni anikikosaaki. Mitxipeka sasetotxiakori auīte apiatakari aōkitapekari iua āti Xesosi moianari. Ininiā iua ĩroā sasetotxiakori auīte apiatakari aapoko Xesosikata. ¹⁶ Petro kaikota iporikiti itore takote. Eereka imoianari sari iporikiti. Imisākiretaro ĩronakikoātaā tore nīkatakaro. Ininiā oāuiritari Petro ĩroini.

¹⁷ Oa txari Petro:

—Pite ikira Xesosi moianarikai? —otxari.

—Kona —itxaro.

¹⁸ Iuasaaki katxīkareri aua, ininiā nitiritxiakori, Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani pakini kamari xamina. Xamina ĩtinipoki irokanātauana. Petro ninoakata aua iuasaaki.

Xesosi Sasetotxiakori Auīte Apisatoō

(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Arókasi 22.54, 66-71)

¹⁹ Iroko āki Xesosi sasetotxi auīteakorikata aua. Ininiā sasetotxiakori auīte apiatakari misākiretari Xesosi:

—Pisāpiretano pimoianariakori, pisākire poerekakiti pakini —itxari.

²⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Ātipirika nisāpiretapikai hīte. Nitotari noerekarauatini aiko Xoteo apotiitiniātaāua, Teoso misākiretiko aikotiā apaka. Kona nikipatari nisākire. Ikinipoko kenakotari noereēkiti. ²¹ Ininiā kinirepa hīpimaāno? Hīpimaāna nisākire kenakotakani. Ninoara imarotari noereēkiti —itxa Xesosi.

²² Xesosi ikara atoko isākirauatakasaaki, Teoso misākiretiko aikoti nīkatakari aritoōtari Xesosi.

—Atokope. Kona ikara atoko pitxape sasetotxi auīte apiatakarimoni —itxari.

²³ Ininiã Xesosi:

—Nikerokiniãri nisäkire, pisãpiretano nikerokakiti, txamari kona nikerokari. Atão nisäkire, ininiã kinirepa piaritano? —itxa Xesosi.

²⁴ Eereka Anasi iokanataro Xesosi iaxirikiko. Eereka anikarina sase-totxi auíte apiatakarimoni, Kaipasi inakorimoni.

Iuaĩkana Petro Kipataro Xesosi Imarotini

(Mateo 26.71-75; Marko 14.69-72; Arókasi 22.58-62)

²⁵ Petro iporikiti aua iuasaaki. Ininiã apanakini pimaãri:

—Ikira kiki moianarikai pite? —itxarina.

Ininiã iua:

—Kona —itxa.

²⁶ Āti sasetotxi auíte apiatakarini nitiri, Petro kisauakakĩpitatakiti niri-mane iua. Iua pimaãri Petro:

—Pitekani amãtiirinapeãtaã nitika iuakata? —itxari.

Iuaĩkana Petro txari:

—Kona notani.

²⁷ Iuasaakipeka patari sãkirauata. Iuasaakipeka mitxi Xesosi sãpiretakiti iaõka auape.

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2; Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5)

²⁸ Īkanõkapanika ninõa takanapari Kaipasi aapoko, Anikarina Xesosi Homano auíte auinimoni, kãkiti misiritiko imarotiko pakitamoni. Xoteo auíteakori kona nirekari aiko ãki ĩroinina. Kona inirekarina ãti uãka takote iitopãkinina. Āti uãka takote iitopãkiniãna, kona apakata nipokori inikinina Pãskoã kiiniritiã. ²⁹ Ininiã Pirato pokĩka porikiti Xoteo imisãkiretini ĩkapani. Ininiã Pirato txana ninõa:

—Kixikapa himinatari ikira kiki notamoni? —itxana.

³⁰ Ininiã ninõa txari:

—Maerekati imakamakaniã, kona ate minari iua pitemoni.

³¹ Ininiã Pirato:

—Hiteka xinikari maerekati ikamakiti, ininiã ixika auiniã hĩteka misiritari iua. Hĩkiomaneakorini sãkire iaõka himisiritari iua —itxa Pirato.

Xoteoakori apakapapiretari:

—Kona apakata aõkiniri iua, kotxi hĩte Homanoakori !auiritaua aõkiniri kãkiti. Pitenokara apakata okiniri iua —itxana.

³² Ikara atoko inaãka, mitxi Xesosi sãkire iaõka apokini ĩkapani, kotxi mitxi isãpiretapekari aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini.

³³ Pirato ĩroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki iuaĩkana. Ipĩkapiretari Xesosi. Ipimaãri:

—Pitekani Xoteoakori auíte txataua? —itxari.

³⁴ Ininiã Xesosi txari: —Piteka sãkirekani ikara? Atxiĩti apanakini sãkire atokotxikana pipimaãno atxiĩti? —itxa Xesosi.

³⁵ Pirato apakapapiretari:

—Xoteokani nitxataua? Konapitini. Piteka nirimane, pinirimane auíteakori pakini sikai pite notamoni pimisiritiko tĩkane. Kixikapa? Kipa maerekati pikamakiti? —itxa Pirato.

³⁶ Ininiã Xesosi:

—Auĩtetxi nininiãtaãua kona ĩkorapokoritini. Nitixine ĩkorapokoriti inaãkamako, ninitiriakori neenamauatamako, ininiã Xoteoakori kona maĩkamanoko. Auĩtetxi nininiãtaãua ãtiãtaãra —itxa Xesosi.

³⁷ Pirato txari Xesosi:

—Ininiã auĩtetxikani pitxataua?

Ininiã Xesosi: —Atãopitikara pisãkire auĩtetxi nininiua. Niponaniã ĩkorapokoriti auĩtetxi nininiua ĩkapani. Itixi napoka atãoene nisãpiretini ĩkapani. Atãoene nirekakani auikari nisãkire —itxa Xesosi.

³⁸ Ininiã Pirato:
—Kiripa atãoene txaua?

Xesosi Okiko Nirekiko
(Mateo 27.15-31; Marko 15.6-20; Arókasi 23.13-25)

Eereka Pirato iuaĩkana mapara isa Xoteoakori imisãkiretini ĩkapani.
Itxari:

—Kona nota apokari maerekati ikamakiti. ³⁹ Hĩte itotari maerekati kamakari kateia āki auakari nisikakini Pãskoã kiiniritisaaki. Hĩte nirekatari nisikakiniri ikira Xoteoakori auĩte? —itxa Pirato.

⁴⁰ Ikinimanekana akiripoakatana:
—Kona iuani. Pahapasira anireka.

Txamari iua Pahapasi kokaniri. Iua naiatapekari Homanoakori.

19

¹ Ininiã Pirato paniãtari sotatoakori noropatini Xesosi. ² Ininiã sota-toakori kamari saporĩeta atoko inakari, kotipiaro kamakori. Ieretakari Xesosi kiiã. Auĩtetxi mãka poporeri itakana Xesosi nopini. Ikara atoko ininiã, inapetarina Xesosi. ³ Ikara atoko itxana inapetinirina:

—Aãũte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auĩtekai pite —itxarina.

Ininiã iuasaaki iaritarina itoõ.

⁴ Iuaĩkana Pirato sari mapara iuaĩkana Xoteoakori imisãkiretini ĩkapani.
—Hĩtakaõtxikari. Hĩtemoni nimirari iua, kotxi ninirekari himarotini, ĩnapokari maerekati ikamakiti. ⁵ Ininiã Xesosi apoka mapara. Saporĩeta kotipiaro kamakori ikiiã, auĩtetxi mãka pakini aua iuamoni. Ininiã Pirato txari:

—Hãtamatarari iua.

⁶ Sasetotxi auĩteakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani pakini atamatakasaakiri, ninoa akiripoakata:

—Hõkariko iua. Hõkariko iua. Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitariko —itxana.

Ininiã Pirato:

—Hĩteka anikari. Hĩteka okari iua aamina ĩpiriãmitakari nopini, kotxi kona napokari maerekati ikamakiti.

⁷ Ininiã Xoteoakori:

—Akiomane sãkire paniãtari kãkiti iua atoko inakari okiko, kotxi iua sãkire: “Teoso ākirirano nota,” itxa —itxana Xoteoakori Piratomoni.

⁸ Xoteoakori sãkire ikenakotakasaaki, apia pĩkareta Pirato. ⁹ Ininiã iuaĩkana ĩroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita āki. ĩpimaãri Xesosi:

—Nanipa pina?

Txamari ĩkasãkireri Xesosi.

¹⁰ Ininiã Pirato:

—Kona pinirekatari pimisãkiretinino? Pixinikariko ia nisãkire. Nota posotari nisikakinii. Apaka nota posotari nokinii aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxa Pirato sãkire.

¹¹ Xesosi apakapapiretari:

—Kona pite auari posotiiretxi pokinino ĩkapani. Ikara inakari piposoti-ire auiniã, Teosonanira sikai ikara posotiiretxi. Nota sikanapakani pitemoni kamari apiata maerekati.

¹² Pirato ikara atoko inakari ene ikenakotakasaaki, iua ãkixinireẽ ix-inikari:

—Kiatokopa atxiiti nisikakari Xesosi?

Inirekari Xesosi isikakini. Txamari Xoteoakori akiripoakata:

—Pisikakiniãri ikira kiki, kona Sesa moianari !pitxaikauako. Iua sãkire: “Auñtetxi apiananiri nitxaua.” Sesanoka auñtetxi apiananiri —itxana Xoteoakori.

¹³ Pirato ikara atoko inakariene ikenakotakasaaki, iminari Xesosi iporikitimoni. Ininiã Pirato topãka. Iuaã kãkiti misiritiko isãpiretiniãtaã. Kãkiti takauãkatari iuaã “Kimapori kai kamakori” inaãka. Xoteo sãkireẽ “Kapataa.” Iuaã auñtetxi iokanatar maerekati kamakari imisiritikomoni. ¹⁴ Iuasaaki apaniãxiti takote. Iua õti Pãskoã kiiniriti potorikini õti apisa. Iuasaaki Pirato txari Xoteoakorimoni:

—Hãtamata, hãauñte.

¹⁵ Ininiã iuaãkana ninoa akiripoakata:

—Piokanatariko ere. Piokanatariko ere. Hõkariko aamina ãpiriãmitakari nopini —itxana sasetotxi auñteakori.

Ininiã Pirato:

—Hinirekatari nokiniri hãauñte aamina ãpiriãmitakari nopini?

Ininiã ninoa:

—Ãtikara ate auñte. Sesanokara ate auñte —itxana ninoa.

¹⁶ Ininiã Pirato sikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ãpiriãmitakari nopini okiko ãkane.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ãpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44; Marko 15.21-32; Arõkasi 23.26-43)

Ininiã anikarina Xesosi. ¹⁷ Xesosi anikari aamina ãpiriãmitakari iuaka okiko ãkapani. Isana ixirata “Kiitãtatxi” inakorimoni. Xoteo sãkireẽ, “Kõokota,” inakori.

¹⁸ Iuaã aamina ãpiriãmitakari nopini itokakitaãka Xesosi. Apaka ipi kiki tokakitaãka iua takote. ãti Xesosi kikomoni. ãti isanaremoni. ¹⁹ Pirato paniãtari iõkatsopari aamina ãpiriãmitakari nopini tokakitikõ. Ia atoko itxa iõkatakiti: “Xesosi Nasareekiri, Xoteoakori Auñte.” ²⁰ Itomaneri Xoteoakori atatsopatar iua, kotxi Xesosi okikoãtaã sitatxi takote. Sitatxi sikani napaãpotakasaaki, amatarina iua iõkatsopari. Ia iõkataãka Xoteo sãkireẽ, Kreko sãkireẽ, Homano sãkireẽ pakini ikinimane imarotini ãkapani. ²¹ Ininiã sasetotxi auñteakori txari Pirato:

—Kona piõkatsopataripi, “Xoteoakori auñte.” Piõkatsopatariko iuanoka uãkatari Xoteoakori auñte ininiua —itxana.

²² Ininiã Pirato:

—Auape niõkatsopatakiti. Kona iuaãkana niõkatsopatar —itxa Pirato.

²³ Xesosi itokakitakana atoko, sotatoakori kosekari Xesosi mãka. Imatsorakitarina. Imãka mata imatsorakitana ninoa ipi ipi pakini apakapini ãkapani. ãti sotato apakapari ipixini, ãti sotato apakapari ipixini, itxaãpota. Xesosi mãka, ãti imãka patapi auakari, !imatsorakitana, kotxi iotsare lauari. Peerekari. ²⁴ Sotatoakori itxakakana:

—Kona amatsorakitari ia. Sarauatxi atoko makama, imãka anikakari aimarotini ãkapani.

Ininiã iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirõka iaõka apoka. Iua txari:

Ninoa xanakari nimãka. Isarauatana nimãka anikakari imarotini ãkapani.

Teoso sãkire iaõka sotatoakori kama.

²⁵ Iuasaaki aamina ĩpiriãmitakari takote oãua Maria, Xesosi inoro oĩtarokata. Iuaã apaka oãua Maria Matarena inakoro. Iuaã apaka oãua ãto Maria, Krópasi inakori ĩtanoro. ²⁶ Xesosi atamatakasaakiro inoro iua takote, atamatakasaakiri imoianari itiretakiti apaka, itxaro inoro:

—Nitiretakito, ere Xoão, pamarite itxaua.

²⁷ Imoianaripekana itxa:

—Aroa pinoro otxaua.

Ininiã eereka iua anikaro oa aapokomoni iuakata oãuini tĩkane.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49)

²⁸ Eereka Xesosi imarotari iparĩka xipope. Ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ĩkapani, itxari:

—Niposonata.

²⁹ Iuaãtaã aua tiitxi. Iua tiitxi ãki aua iãriã katxioãri. Ininiã iuasaaki iokomokarina mapoa atoko inakari iãriãmoni. Aãkeẽ itakarina, Xesosi namaã taka itxarina. Iua aãke isopo inakorike. ³⁰ Iãtaka atoko itxari:

—Ikinika niparĩka uatxapeka ixipopeka.

Inaãka atoko iokirikiita, iokanata itxari ixinire irimoni. Iuasaakipeka ipina itxa.

Sotato Iorotari Xesosi Iomĩtiã

³¹ Iua õti sesta veira, kãkiti tomatiko õti apisa. Xoteo auĩteakori paniãtari Pirato aamina ĩpiriãmitakariã auakani tapike kapatakiko, katima ipĩka ininina ĩkapani, iĩtona makatxakiko ĩkapani apaka. Tomatiko õtisaaki kona ninoa nirekari ipĩkari ĩto kaikotini iuaã. ³² Ininiã sotatoakori sari iuaã. Ikapatakarina Xesosi takote auakani tapike. ³³ Txamari sotato atamatakasaakiri Xesosi, !auaika. Ipĩpeka. Ininiãkara kona ikapatakari itapike. ³⁴ Sotato iorotari Xesosi itanapitaã iomĩtiã. Iuasaaki iarẽka, ãparaã pakini xiketa.

³⁵ Notara itikari Xesosi ipinini, ininiã atãopitikara nisãpiretakiti. Nisãpiretari ikinika nitikakiti. Nimarotari nisãkire atão inini, ininiã nisãpiretai ia atatsopatakani, hĩte apaka auikiniri ĩkapani. ³⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:

Kona ãtika iua api !kapatakaãka.

Ininiãkara kona Xesosi api kapatakaãka, Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ĩkapani. ³⁷ ãti Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ninoa atamatariko iorotakitina.

Xesosi Katiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56)

³⁸ Eereka Xosee, Arimateia sitatxitikiri, amanaãri Xesosi ĩto Piratomoni. Iua Xosee auikari Xesosi sãkire, txamari ikipatari Xesosi sãkire auikini, kotxi ipĩkari Xoteo auĩteakori. Amanaãkasaakiri Xesosi ĩto, Pirato txari:

—Ari, panikari iua.

Ininiã Xosee anikari Xesosi ĩto. ³⁹ Iuasaaki imoianari Nikotemo inakori. Iua Nikotemo mitxipeka sari Xesosimoni ĩkanõka imisãkiretiniri ĩkapani. Iua moianatari Xosee, Xesosi ĩto apakapakasaaki. Nikotemo anikari aãtsopa aroesi inakori, miha inakori pakini ikoke Xesosi ĩtoã taãkori tĩkane. Trĩta siko kiro pakini iua ikoke anika. ⁴⁰ Ninoa ipi iapirikari Xesosi ĩto mãktxi mataã ikokekata. Ikara atoko Xoteo kamari ipĩkari ĩtoã ikatiko apisa.

⁴¹ Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini takikoãtaã, iuaã takote aua amãtiirinape. Amãtiirinapeãtaã aua akauari amanepanika inakari. Kona ipĩkari ĩto takaãkapanika iuaã. ⁴² Iua akauari kona ôtakori, ininiã itakarina Xesosi ĩto iuaã, kotxi Xoteo tomatini ôti apokanapanoka.

20

Akauariã Xesosi ĩto Mauakani

(Mateo 28.1-8; Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12)

¹ Tomĩko ĩkanõkapanika, Maria Matarena sari akauarimoni. Oãpokasaaki, oãtamatari akauari tore kai auĩte kamakori makatxakapeẽkaika. ² Ininiã omiteka Simão Petromoni. Xesosi moianari itiretakitimoni apaka osa. Oãkiritana:

—Apiananiri ĩto makatxakaãka akauariã. Kona aimarotari namonireuako itakapirina —otxana.

³ Ininiã Petro, ãti Xesosi moianarikata sari akauarimoni. ⁴ Imitekana. Iua ãti Xesosi moianari miteka katimaritika, ininiã inapari Petro. Ininiã iua apoka Petro apisa. ⁵ Iãka aariko ãki atamatini ĩkapani. Atamatari mãkatxi mata, ipĩkari iapirikiko. Kona ĩiroã. ⁶ Iuasaaki Petro apoka iua tikini. ĩroã aariko ãki. Atamatari mãkatxi mata. ⁷ Atamatari mãkatxi mata, mitxi Xesosi kiiã iapirikiko. Iporiĩmatataãka. ĩkikomoni aua ãti mãkatxi mata. Isanaremoni aua ãti mata. ⁸ Ininiã iua mitxi apoãkari ĩroã, atamata itxari. Ininiã auikari Maria sãkire. Iuasaakiika auikari Xesosi õkitikiniua. ⁹ Iuasaaki ninoã kona iteene imarotapanikari Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩkari, kotxi Teoso sãkire sãpiretapekari Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua. ¹⁰ Eereka Petro ãti Xesosi moianarikata kanapiriã aapokomonina.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni

(Mateo 28.9-10; Marko 16.9-11)

¹¹ Maria Matarena kaikota aariko iriko takote. Otxiapanãtakasaaki, amaãtiki opapĩkakiita oiãkakiita aariko iriko ãki oãtamatini ĩkapani. ¹² Oãtamatana ipi Teoso nitiriakori iaxitikini. Imãkana kasarori. ĩtopãkana mitxi Xesosi ĩto auiniãtaã. ãti mitxi Xesosi kii auiniãtaã, ãti mitxi ikiti auiniãtaã. ¹³ Itxarona:

—Kinirepa pitxiapanãta? —itxana.

Ininiã oa:

—Imakatxakaãka niauĩte ĩto. Kona nimarotari ĩto takikoãtaã —otxana.

¹⁴ Iuasaaki oporikimoni osapotorika. Oãtamatari Xesosi, txamari ! oimarotari.

¹⁵ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa pitxiapanãta? Kiripa pinita? —itxaro.

Ouãkatari Xesosi amãtiirinape nĩkatakari ininiua. Ininiã otxari:

—Pite makatxakiniãri iua ĩto, ininiã pisãpiretano ĩto pitakiniãtaã. Ininiã nanikariko ãtiãtaã —otxari.

¹⁶ Ininiã Xesosi txaro:

—Maria.

Ininiã okirioka iuamoni. Otxari osãkireẽ:

—Haponi.

Popĩkari sãkireẽ, “Noereẽkiri,” otxa.

¹⁷ Ininiã Xesosi txaro:

—Kona pimaãtakapeno, kotxi nirimoni kona nisapanika. Pisa nitari-akorimoni. Pitxanako: “Nota sariko nirimoni, hïte iritxikana apaka. Nisariko niTeosonemoni, hïTeosonetxikana apaka,” itxa.

¹⁸ Ininiã Maria Matarena sari Xesosi moianariakorimoni:

—Natamatapekari aãũite —otxana.

Ininiã osãpiretana ikinika Xesosi sãkire.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.16-20; Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49)

¹⁹ Iua Tomïko ïkanõkati Xesosi moianariakori apotiitaua. Iuasaaki itotarina ikinika aapokotxi tore, kotxi ipïkana Xoteo auïteakori. Iuasaaki Xesosi tokiã aapokotxi ãki ninoa sauaki.

—Erekaxinire hïtxako —itxana ninoa.

²⁰ Ikara inaka atoko oerekari iuako karo. Oerekari itanapita karo. Ininiã Xesosi atamatakasaakina, imoianariakori iteene poxokoniuata.

²¹ Iuaïkana Xesosi txana:

—Erekaxinire hïtxako. Niri iokanatinino atokotxikana, niokanatai hïte niri nireëkiti hïkamini ïkapani.

²² Iuasaaki ixõkana. Itxana:

—Hãpakapariko Erekari Matamatakoti. ²³ Apakata pisãpiretiniri nota sãkire auïãkari, imaerekani makatxakaãkapeka. Apakata pisãpiretiniri nota sãkire mauïãkani, imaerekani !imakatxakaãka —itxa Xesosi.

Xesosi Oerekaua Tomeemoni

²⁴ Xesosi imoianariakorimoni oerekasaakiaua, Tomee Txïtximo inakori kona aua ninoakata. ²⁵ Ininiã apanakini sãpiretari Tomee:

—Ate aõkitari Xesosi —itxana.

Ininiã iua:

—Iuako karo nimatamatakaniã, iuako karo nimakaaiakakaniã ni-uakokiã, kona nauikari hïte sãkire. Itanapita karo nimakaaiakakaniã, kona nauikari hïsãkire —itxa Tomee.

²⁶ Æti semanati napaka atoko, Xesosi moianariakori apotiitaua iuaïkana aapokotxi ãki. Iuasaakiika Tomee aua ninoakata. Aapokotxi tore itotaãka, iuaritika Xesosi tokiã ninoamoni:

—Erekaxinire hïtxako —itxana ninoa.

²⁷ Iuasaaki itxari Tomee:

—Patamata niuako. Pikaaiakariko piuakokiã nitokakitiko karoã. Nitapanapita iorotikomoni pitakari piuakoki. Kona mauikaretika !pitxape. Pauikariko nisãkire —itxari.

²⁸ Ininiã:

—Niauïte, niTeosone —itxa Tomee.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Uatxa pite aukari auãki ninini, kotxi patamatano. Kãkiti nota maõkitakani auikiniãri nisãkire, apakapariko apiata erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi kamari apikomoni iposotiire imoianariakori sauaki. Iposotiire ikamakiti imakinika kona iõkatsopataãka ia iõkatsopariã. ³¹ Ia niõkatsopata Xesosi Teoso mereëkiti, Teoso ãkiri ininiua hãuikini ïkapani. Ikara atoko hãuikiniã, hãuapininiika hïtxako Xesosi posotiireë.

21

Xesosi Oerekaua Setxi Imoianariakorimoni

¹ Æti õti Xesosi oerekaua iuaïkana imoianariakorimoni ipoa Txiperiatxi inakori tiniã. Ia atoko iua oerekaua:

² Iuaã aua Simão Petro. Iuakata aua Tomee Txítximo inakori. Natanaeo, Kanaa aapokotxitikiri, Kariréia tōpa auakari apaka aua iuakata. Sepeteo anaakori apaka aua iuakata. Apikomoni ipi Xesosi moianariakori apaka aua iuaã. ³ Simão Petro txana:

—Nota okatsaãtako —itxa.

Ininiã apanakini:

—Ari, ate apaka okatsaãtako pitekata —itxana. Ininiã isana. Kanauaã iereëtauana. Īkanōka okatsaãtana, txamari !imaĩkarina ximaki. ⁴ Īkanōkapanika Xesosi ikipatxitemoni tīpokonãta, txamari !imarotarina Xesosi iuaã auini.

⁵ Xesosi akiritana:

—Namariteakori, kaiomaãi ereẽ? —itxana.

—Kona kaiomaãua —itxarina.

⁶ Ininiã Xesosi paniãtana:

—Hitakariko hetxi hĩkikomoni. Ereẽ hãpokariko ximaki —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa okari hetxi ikikomoina. Eereka kona iposotaikarina ikosekinirina hetxi kanaua ãki, ximaki itori imaĩkinina xika. ⁷ Xesosi moianari itiretakiti txari Petromoni:

—Aãũtekara.

Ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Petro ieretakari imãka, mitxi imaktxakakiti, oka itxaua ipoamoni Xesosimoni isini Īkapani.

⁸ Apanakini kanauaã ina. Ikosekaãpotarina hetxi. Iuasaaki ximaki xãpoka hetxiã. Itakoã ĩtakori, atxiĩti seĩ metronoka. ⁹ Ikanĩkiĩtakasaakina, atamatarina xamina. Ximaki iropike nopini auape. Apaka auari komiri.

¹⁰ Xesosi txana:

—Himinari ximaki himaĩkakiti mapake.

¹¹ Ininiã Petro kosekari hetxi imiriĩ. Xãpoãkata ximaki. Sẽtosĩkoẽta tres ximaki mitapoakari aua. Kaiãopokori ximaki, iuaritika hetxi kona tsorakita. ¹² Xesosi akiritana:

—Uai hina. Manipokota.

Kona ãtika imoianari kona kataparaxinire ipimainiri iua: “Kiriparai” ininiri iua, kotxi ninoa imarotari iua Apiananiri ininiua. ¹³ Ininiã Xesosi apoka ninoamoni. Ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxana ninoamoni.

¹⁴ Ikara õti apisapanika, Xesosi ipinaka atoko, õkitikaua atoko, oerekapekaua ipikata imoianariakorimoni.

Xesosi Misãkiretari Petro

¹⁵ Inipokotaka atoko Xesosi pimaãri Simão Petro:

—Simão, Xonasi ãkiri, kipa apiata tiretano nota, pitekani, nakirakani? —itxa Xesosi.

Ininiã Petro txari:

—Ari, Apiananiri, pimarotari nota apokaerekatinii —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisãkire soti auĩte anaakorimoni, ninakitiakorimoni.

¹⁶ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, atão pitiretatano nota? —itxa Xesosi.

—Ari, Apiananiri, pimarotari napokaerekatinii —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pinĩkatana soti auĩte, ninakitiakori —itxa Xesosi.

¹⁷ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, pitiretatano nota?

Ininiã Petro matinaniuata ixinireẽ, kotxi Xesosi pimaãri ipi ãti pakinikata “Pitiretatano nota.”

Ininiã Petro:

—Apiananiri, pite imarotari ikinipoko. Pimarotapitikari nitiretinii pite.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisäkire soti auïte ninakitiakorimoni. ¹⁸ Atão nitxai. Åtokoripanika pinakasaaki, piteka pieremãkataua. Pisari pinirekinimoni. Kiomãtxi pinakasaaki, pitamëkakanoketauako, ininiã åti ieremãkatai. Eereka anikai pimanirekakanimoni —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara atoko Xesosi sãkire, kotxi ikara atoko itxako Petro ipinini. Petro ipinini iteene paxitariko Teoso, ininiã kãkiti txariko: “Peerekari Teoso.”

Ininiã Xesosi:

—Pikapokitano nota. Ninireëkiti pikamako —itxa Xesosi Petromoni.

Xesosi Iteene Tiretakiti

²⁰ Petro kirioka. Atapari Xesosi moianari, itiretakiti ninoa tikini inini. Iuakara mitxi Xesosikata iitopãka Pãskoa kiiniritisaaki. Iuasaaki ipimaãri Xesosi: “Niauïte, kiripa mïkapiritai?” ²¹ Petro atapakasaakiri Xesosi tiretakiti ninoa tikini inini, ipimaãri Xesosi:

—Natokopa itxatako ere ipinini?

²² Ininiã Xesosi:

—Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai pite. Kona pixinikapiri iua. Pixinikari piteka kaminiri nota nireëkiti —itxa Xesosi.

²³ Ininiã iaripireta Xesosi sãkire auïãkanimoni, iua imoianari itiretakiti imapinakani Xesosi kanapiriini apisa. Txamari Xesosi ! isãpiretari imapinakani. Iua txari: “Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai,” itxa Xesosi.

²⁴ Nota ikara Xesosi moianari itiretakiti nitxaua. Nota itikari imakinika Xesosi kamakiti. Ininiã nota iõkatsopatari ikamakiti, isãkire pakini. Ininiã aimarotari atão nisãpiretakiti.

²⁵ Auapanika itori Xesosi kamakiti. Ikinika ikamakiti ! kaiõkatikopanikari. Ikinika niõkatsopatinia, ! apakata, kotxi itixi kona apakata kaiãopokori aãtsopa auini.

ÁTOSI Xesosi Iokanatakini Kamakiti Pirena

Xesosi Kanapiriini Iaxiti

¹ Ereēkai Teópiro, Teoso tiretakari. Merepitipanika niōkatsopatakiti aātsopaā txari ikinipoko Xesosi kamakiti, isāpiretakiti pakini. ² Niōkatsopatakiti mapotōkire auari Xesosi iaxiti sini pirena. Isini apisa isāpiretana iokanatakini Erekar Matamatakoti paniātakiti.

³ Ipinaāka atoko iuaīkana iuaka oerekaua ninoamoni, ininiā imarotarina atāopitika iua ōkitikapekaua. Koarēta pakini ōti iua auanāta ninoakata. Iuasaaki isāpiretana Teoso auītetxi ininiāua pirena. ⁴ Imakinika apotiitakasaakiua itxana ninoa:

—Kona hītakanapapiri Xerosareē sitatxiti. Aīri iaxitikiri iokanaenetakiti hiātapako. Iua mitxi hītemoni nisāpiretakiti. ⁵ Atāopitikara Xoāoni patxisatai hīte āparaā. Mapaōti napaka atoko, Erekar Matamatakoti apokako hītemoni. Iuasaaki hīpatxisataākako Erekar Matamatakotiā —itxa Xesosi sākire.

⁶ Ininiā imoianariakori apotiitakasaakiua Xesosikata, ipimaārina iua: —Aāuīte, uatxa iuaīkana pisikatarī atixine atemoni, Isaeo apika mekaniriakorimoni? —itxarina.

⁷ Ininiā Xesosi txana ninoa: —Kona hīte imarotiniiri īkapanini. Aīrinanira imarotapaniri hīte tixine hītemoni isikini ōti. ⁸ Erekar Matamatakoti apokasaakirako hītemoni, hāpakapariko posotiiretxi. Ininiā hīte nota kamakiti atamatakani hītxauako. Hīsāpiretariko hītiākiti, himarotakiti pakini Xerosareē sitatxiti auakanimoni, imakinika Xotéia tōpa auakanimoni, Samaria tōpa auakanimoni, ikini itixiti auakanimoni pakini hīsāpireāpotariko —itxa Xesosi ninoamoni.

⁹ Ikara atoko inaāka atoko, ninoa okiā atamatari iua anikiko iaxiti. Katxiāri āki isa, ininiā kona ninoa itikaikari. ¹⁰ Iaxiti ionakaātakasaakina, apoka ipi kiki katsopiri mākatakani ninoa takote. ¹¹ Ninoa txana:

—Kiki Kariréiakini, kinirepa hionakanāta iaxiti? Īkora Xesosi iaxiti sikari, isini atokotxikana ikanapiriini —itxana ninoa.

Itanokiri Koaā Apotiitakanua

¹² Ininiā Oriva xirataātaā ipotorikana. Ikanapiriāna. Xerosareēmoni isana. Oriva kona ōtakori. Kākiti Oriva xirata potorikakani sini Xerosareēmoni tako atokokanera Xoteo kiomaneakorini auiritari kākiti sini tomatiko ōtisaaki.

¹³ Xerosareē sitatxiti apokasaakina, iīroāna aapokotxi āki. Ininiā isana itanokiri koaā. Petroma, Xoāoma, Txiakoma, Ātreema, Piripima, Tomeema, Patoromeoma, Mateoma, Txiakoma (Aopeo ākiri), Simāoma (Homano omanatakari), Xotasima (āti Txiako itari) pakini aua iuaātaā. ¹⁴ Ātipirika ninoa apotiitaua Teoso imisākiretinina īkapani. Apaka sitoakoro Xesosi sākire auīākani, Maria Xesosi inoro, Xesosi itariakori pakini apotiitaua ninoakata. Ninoa misākiretakasaakiri Teoso, ātika kākiti xinirenoka atoko itxana. Ininiā erekarinoka auana ninoamoni. Kona omanatakakauana.

Matxia Mereīko Pirena

15 Iuasaaki sêtovîtxi pakini Xesosi sâkire auiâkani aua. Petro ôkitikaua ninoa sauaki. ¹⁶ Ininiâ itxa:

—Nitariakori, hitakaôtxikari Teoso sâkire kitxakapirîka Taviimoni isâpiretakiti. Tavii iôkatsopatari Xotasini pirena, Xesosi maîkakani oerekakari pirena, kotxi Erekarî Matamatakoti kamaimaroretari iua Tavii. Atâo ikara Teoso sâkire kitxakapirîkari apokapeka uatxa. ¹⁷ Iua Xotasini atekata auakari iua. Ate parîka atoko ikama.

¹⁸ —Iuaritika isikari Xesosi imokaiakariakorimoni. Txineiro apakapakitôâ iamotaâka itixi. Iuaâ ipîpe. Itano okaua. Ixiti apokasaaki, iokirikiita. Ixoreka itikako. Iuasaaki itikapitsa poâpekatanî. ¹⁹ Imakinika Xerosareê auakani kenakopiretari Xotasini ipinini. Ininiâ ninoa akiritari iuaâtaâ itixi uâka “Aseotama.” Popîkari akiritari “Arêkatxi Tixini.”

²⁰ —Xikari iôkatsopatakoriâ iôkatsopatapeêkaika ia Xotasi pirena: Iua aapoko takanapaâkako. Kona auiritaâka kâkiti auini iuaâtaâ. Iparîka sikaâkako âtimoni, itxa Teoso sâkire.

²¹ —Ininiâ amereêriko âti kiki atekata sikari tîkane. Amereêriko kiki mitxi Xesosikata sikari, mitxi amoiânari ikiniôtika Xesosikata aâuakasaaki. ²² Amereêriko kiki Xoâoni patxisarauatini itiâkari, imakinika Xesosi kamakiti itiâkari, iaxiti isini itiâkari, kotxi anirekari iua amereêkiti Xesosi ôkitikiniua imarotakari ate atoko inakari —itxa Petro.

²³ Ininiâ imereêrina ipi kiki, Xosee Pasapasi inakori. Apanakini akiritari iua Xôsito. Âti kiki uâka Matxia inakori. ²⁴ Iposo atoko imisâkiretarina Teoso:

—Pite imarotari ikinimane kâkiti âkixinire. Poerekaua îkiripa naia kiki pimereêkiti ²⁵ atekata parîkauatakari tîkane, Xesosi iokanatakiti tîkane, kotxi Xotasini takanapari ikara parîkatxi imaerekani xika, maerekani misiritikoâtaâ isini îkapani —itxana Teosomoni.

²⁶ Iposo atoko ikamarina sarauatxi atoko inakari imoiânarina imarotinina îkapani. Ikara atoko ininiâ, imereêrina Matxia. Ininiâ Xesosi iokanatakiti itxaua. Ikara ôti atoko, iua moianatari apanakini ôsi Xesosi iokanatakini.

2

Pêtekôsitxi Kîiniriti Ôti

¹ Pêtekôsitxi kîiniriti ôti (takari merepitipanika nikiko ôti) apokasaaki, Xesosi sâkire auiâkani âtika kâkiti xinire atoko itxauana. Imakinika apotiitauana. ² Katimaritika iaxiti îkari kataparari îtimati atoko inakari xâpoka aapokotxi âki Xesosi moianariakori topâkîniâtaâ. ³ Ininiâ iuasaaki xamina tirika atoko inakari tokiâ. Imakinika ikiîâna apoka. ⁴ Erekarî Matamatakoti iroâ ikinika âkixinireê. Iuasaakipeka ninoa sâkirauata âti uâka sâkireê, kotxi Erekarî Matamatakoti kamaimaroretana.

⁵ Iuasaaki Xerosareê sitatxitiâ auanâta ikini uâkati kâkiti Xoteoakori. Ninoa Teoso sâkire kîpitakani. ⁶ Ikenakotakasaakirina iaxiti îkari îtima atoko inakari, apotiitauana mirikiniti kâkiti. Ininiâ itikokitatana, kotxi ikenakotarina apanakini sâkirauatini isâkireêna. ⁷ Itsorîkaâtana:

—Kiâtokopa ininiâpa imarotatarina ate sâkire. Hâtamatana, Kariréiakînikara sâkirauanâta ateka sâkireê. ⁸ Kiâtokopa itxa akenakotiniri ateka sâkire? —itxana ninoa.

⁹ Iuaâtaâ auari kaiâopokori kâkiti âti uâka. Auari Patxiakinima, Métxiakinima, Erâokinima, Mesopotâmiakinima, Xotéiakinima, Kapatósiakinima, Pôtokinima, Ásiakinima, ¹⁰ Piríxiakinima, Pâpíriakinima,

Exitokinima, Arípiakinima, Sireni takotekinima, Homakinima pakini aua. Apanakini Homakini atão Xoteoakori. Apanakini mamakaua, ininiã Xoteo itxapekauana. ¹¹ Kretakinima, Arápiakinima pakini aua iuaã.

Ininiã ninoa txa:

—Ate kenakotari Kariréiakini sákirauatini ateka sáquireẽ. Isápiretarina ikinipoko erekari Teoso Apiananiri kamakiti —itxana.

¹² Ininiã ninoa tsoríkaãta. !Imarotarina.

—Natokopa itxana imarotininirina ate sáquire? —itxana.

¹³ Apanakini kákiti napetana:

—Poãtakanira ninoa —itxana.

Petro Apakapapiretakiti Kákitimoni

¹⁴ Iuasaaki Petro, õsi Xesosi iokanatakinikata misáquiretana iuaã apotitakaniua. Itxari:

—Xotéia auakanii, ikinika Xerosareẽ sitatxiti auakanii, hõtakaõtxikariko nisáquire himarotini íkapani. ¹⁵ Híuãkatana naia kikiakori poãtini. Kona ipoãtana, kotxi atokatxi inaãpotapanika. ¹⁶ Ia uatxa hãtamatakiti kitxakapiríka Teoso sápiretapekari Xoeomoni. Iua Xoeo Teoso sáquire sápiretakari sápiretapekaua. Iua txari:

¹⁷ Teoso txari: “Xipokatxi õti iatokopeka inakasaaki, niokanatari Erekari Matamatakoti ikini kákitimoni. Pamariteakori sápiretariko nisáquire apanakinimoni. Átokoriakori atamatariko itapone atoko inakari Teoso sikakiti pokamarasaaki. Iuasaaki nisáquire nisápiretana. Kiomãtxiakori taponetariko nota oerekakiti. Iuasaaki nisápiretariko nisáquire ninoamoni.

¹⁸ Íkora õtisaaki ninitiriakori, niniteroakoro pakinimoni niokanatari Erekari Matamatakoti. Ninoa sápiretariko nisáquire.

¹⁹ Iaxiti noerekariko niposotiire kákiti mimarotakiniti. Íkorapokoriti apaka noerekariko niposotiire Apiananiri nininiua imarotininia íkapani. Arẽkatxi, xamina, katxiãri pakini apokako.

²⁰ Atokatxi piãkako. Kasiri arẽkatxi atoko itxako. Apiananiri apokini apisapanikarako auako ikara atoko inakari. Peerekapaniri Apiananiri apokini õti. Íkora õti apiatakari, kotxi iuasaaki Apiananiri oerekauako kákitimoni.

²¹ Ininiã Apiananiri akiritakani makatxakaãkako imapinakani íkapani,” itxa Apiananiri Xoeomoni.

²² Petro sákirauatapanika:

—Kákiti, Isaeokini, híkenakotariko nisáquire. Híte apisatoõ Teoso oerekapekari Xesosi, Nasaree sitatxitikiri. Teoso mereëkiti itxaua, kotxi ikamari Teoso posotiire kákiti mimarotakiniti Teoso himarotini íkapani. Himarotapekari ikara. ²³ Xesosi sikaãka imokaiakariakorimoni, kotxi Teoso nirekari ikara atoko iniko. Teoso imarotapekari ikara atoko inakari apokini õti. Hítekara, apanakini maerekati kamakanikata maãkari Xesosi. Aamina ípiriãmitakari nopini hõtokakitari, oka hõtchapiri iuani. ²⁴ Iuaritika ipinaka atoko, iuaíkana Teoso õkitikari iua. Teoso sikakari iua ipíkitxi mamisiritakaniri íkapani. Ipíkitxi !iposotari ixipokiniri iua, kotxi Apiananiri itxaua.

²⁵ —Kitxakapiríka Tavii sápiretari Xesosi pirena. Itxari:

Nota itikapikari Apiananiri nota apisatoõ. Iua aua nikikomoni. Ininiã ! nimakatxaãka.

²⁶ Ininiã nixinire poxokoniutateka itxa. Nisãkire poxokoni apaka aua. Nĩto auãki inakasaaki, iãtapari Teoso sikaenetakiti.

²⁷ Apiananiri kona takanapano nota ipĩkani auiniãtaã. Apiananiri ! auiritano Erekarĩ Kamakarĩ paiakini.

²⁸ Apiananiri oerekapekano mapĩkani kimaporite. Iua notakata aua, ininiã nipoxokoniuate, itxa Xesosi Taviimoni kitxakapirĩka.

²⁹ Ininiã Petro sãkirauatapanika:

—Kikiakori, hãuiritano nisãpiretiniri Tavii pirena. Tavii anirimane kitxakapirĩka auakari. Iuani ipĩpe, ikatapeẽka. Uatxa atemoni auapanika iua akauare. ³⁰ Iua Teoso sãkire sãpiretakari. Atão iua imarotari Teoso sãkire. Teoso sãpiretakekari iua apika mekani Teoso mereẽkiti itxauako. Tavii imarotari Teoso mereẽkiti õkitikaãkapanikako auĩtetxi ininiua tĩkane. Teoso sãpiretari imereẽkiti topãka auĩtetxi itopanere nopini. Ininiã atão auĩtetxi itxaua.

³¹ —Tavii imarotari ikara atoko inakari Xesosi apokini apisapanika, kotxi iõkatsopari Xesosi ipinini pirena, iuaĩkana õkitikiniua pirena apaka. Iua txari: Ipĩkani auiniãtaã lĩkaikota. Iĩto !lipaiaka, itxa Tavii kitxakapirĩka.

³² —Iua Xesosi ipinaka atoko, Teoso õkitikari iua. Ate amakinika Xesosi õkitikiniua itikakani atxaua. ³³ Ininiã uatxaika Xesosi topãka Teoso kikomoni. Ikara atoko Xesosi Apiananiri itxaua. Apakapari Erekarĩ Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti. Iposo atoko, iokanatarĩ Erekarĩ Matamatakoti atemoni. Iuakara uatxa hãtamata ikamakiti. Hĩkenakotari iua sãkire uatxa.

³⁴ —Tavii !isari iaxiti auĩtetxi ininiua ĩkapani, iuaritika iõkatsopari: Apiananiri misãkiretari niauĩte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika ³⁵ nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauĩte.

³⁶ —Ininiã Isaeo auakanii, himarotariko ia. Hĩte okari Xesosi, iuaritika Teoso kamari iua auĩtetxi ininiua. Teoso mereẽkiti itxaua —itxa Petro.

³⁷ Iuasaaki Petro sãkire ikenakotakasaakina, ãkixinireẽna tsĩĩtxi apoka iouata iorotiniri tsii atoko itxa. Maerekaxiniretinoka itxana. Eereka itxana ninoa:

—Kiripa akama? —itxana.

³⁸ Petro apakapapiretana:

—Himaerekani hĩtakanapa. Hĩte imakinika hĩpatxisataãkako Xesosi Kristo uãkaã, ininiã Teoso makatxakari himaerekani. Iuasaakiko hãpakapari Erekarĩ Matamatakoti Teoso sikakiti. ³⁹ Kotxi ikara Teoso sikaenetakiti hĩte ĩkapani, hamarite ĩkapani, apanakini õtako auakani apaka ĩkapani. Ikara Teoso sikaenetakiti ikinimane kãkiti Teoso akiritakini ĩkapani —itxa Petro.

⁴⁰ Petro iteene õtãkikana ninoa, kotxi inirekari atão ikaminina, ininiã itokata õtãkikana ia atoko:

—Ĩkorapokoriti auakani maerekati kamakani itxauana. Himakatxakaua. Hĩtakanapariko himaerekani. Hãuikariko Xesosi sãkire —Petro txana ninoa.

⁴¹ ĩkora õti, tres mio kãkiti ipoxokoniritikana auikari Petro sãpiretakiti. Iuasaaki ipatxisataãkana.

Xesosi Sãkire Auiãkani Moianatakakiniua

⁴² Eereka ikiniõtika apaiaõkarina Xesosi iokanatakini oerekakiti. Ætipirika itiretakakauana. Ætipirika ikamarina kiiniri komiri imapixinikinina Xesosi ipinini ixinikinina ïkapani. Ætipirika imisãkiretarina Teoso. ⁴³ Ikinimane tsorïkaãnãta, kotxi Xesosi iokanatakini kamari ito posotiiretxi kãkiti mimarotakiniti, apanakini Teoso imarotini ïkapani.

⁴⁴ Teoso sãkire auiãkani apotiitapikaua. Ninoa xanakari ikinika inakitina. ⁴⁵ Ivẽtxitarina itiina, ininiã tũtxi ïki isikana matxineirotenimoni. ⁴⁶ Ikiniõtika aiko ãki Teoso misãkiretikoãtaã apotiitapikauana. Ninoa aapoko ãki ikamarina komiri mapixinikiko kiiniriti. Ætipirika ninoa apotiitaua ipoxokoniritikana nipokori inikinina ïkapani. Ækixinirena erekapitikari. ⁴⁷ Ixikarauatana Teoso ïkapani. Imakinika kãkiti apokaerekatana ninoa. Ininiã ikiniõtika Teoso makatxakari kãkiti maerekani. Ininiã Teoso sãkire auiãkani apiaãpota.

3

Petro, Matïpokotakati Pakini

¹ Æti õti mapiãtiki Petro, Xoão pakini sari Teoso misãkiretiko aikotimoni Teoso imisãkiretinina ïkapani. ² Iuasaaki ikiniõtika kãkiti anikari matïpokotakati Teoso misãkiretiko aikoti toremoni. Itore uãka “Peereri.” Iuaã matïpokotakati amanaãri txineiro iuaã napakanimoni. Iponaniãkasaaki matïpokotakati itxaua iua. ³ Ininiã Petro, Xoão pakini ïroãkasaaki, iua amanaãri txineiro:

—Txineiro hïsikano —itxa.

⁴ Ininiã Petro, Xoão apaka atamatari iua. Ininiã Petro txari:

—Patamataua.

⁵ Ininiã iua matïkati atamatana ninoa. Iuãkatari txineiro isikinina iuamoni. ⁶ Ininiã Petro:

—Kona auari txineiro atemoni. Kona pirata aua atemoni. Oro apaka !auari. Iuaritika nota auakiti nisikapitikai. Xesosi, Teoso mereëkiti, Nasareekiri, iua uãkaã põkitikauako. Pitïpokotako —Petro txari iuamoni.

⁷ Ininiã Petro maïkari iuako ikikomoni kãkiti ðkitikinua ïkapani. Iuasaakipeka ikiti, ikitinota pakini kataparapeka itxa. ⁸ Ininiã okakataua, tïpokota itxa. ïroã Petro, Xoão pakinikata Teoso misãkiretiko aikoti ãki. ïroãkasaaki, okaãpokataua. Itïpokoãpokata.

—Ari, peerekari Teoso —itxanãta.

⁹ Ikinimane itikari iua tïpokotini. Ikenakotari ixikarauatini Teosomoni.

¹⁰ Ikinimane imarotari iua kiki aiko ïronakikoãtaã “Peereri” inakoriãtaã topãkanãtakari, txineiro amanaãnãtakari iua. Ininiã ninoa:

—Anekani. Kiripa atxiiiti? Mitxi matïpokotakati. Uatxa itïpokotape. Kanatokopa itxa? —itxana.

Petro Sãpiretakiti Kãkitimoni

¹¹ Apanakini kenakopiretana ninoa, ininiã imitekana ninoamoni matïpokotakati pirena imarotini ïkapani. Iuasaaki ninoa auiniãtaã akiritaãka “Saromão pakita.” Iuaã Petro, Xoão pakini aua mitxi matïpokotakatikata. Iua maïkakanokeãpotana Petro, Xoão pakini. ¹² Iua Petro atapana kãkiti ninoamoni ïkani. Itxana:

—Isaero auakanii, kinirepa hïte tikoka ere kiki tïpokotini hãtamatakasaaki? Kinirepa hïte itikaua ate? Na ate posotiireëni kamari iua tïpokotini. Ate ereka anini kona kamari iua tïpokotini. ¹³ Apraãoni,

Isakini, Xakooni pakini Teosone, aĩriakorini kitxakapirĩkarini Teosone, iuara oerekapekaua imi Xesosi ereka inini. Teoso ākiripitikara itxaua. Iua posotiire auapitika. Iuakara hĩsika okiko ĩkapani. Eereka Pirato inakori nirekasaakiri isikakiniri. Hĩte !inirekari iua sikakiniri Xesosi. ¹⁴ Iuasaaki hĩte kona nirekari erekarinoka kamakari. !Hinirekari iua atāo inakarınoka kamakari. Hĩte amanaāri Pirato isikakiniri kokaniri hĩtemoni. ¹⁵ Ininiākara hĩte okapiri kākiti auāki inini kamakari. Iuaritika ipĩkani sauaki Teoso ōkitikari iua. Ate itikari atāopitikara iua ōkitikiniri.

¹⁶ —Ia kiki hĩtikakiti himarotakiti kataparapeka itxa, kotxi iua auikari Xesosi posotiire. Iua auikari Xesosi sākire erekapeka inini ĩkapani. Hātamatari hĩte apisatoō iua ereka inini.

¹⁷ —Ininiā uatxa nitariakori, nimarotari hĩte, hĩte auĩteakori pakini okapiri Xesosi atāo himimarotakani xika. ¹⁸ Kitxakapirĩka Teoso sākire sāpiretakani oerekapekaua Kristo misiritiko. Ikara imisiritiko auapeka. ¹⁹ Ikara atoko ininiā, hĩtakanapariko himaerekani. Erekarı kimaporiti hinitako, ininiā Teoso makatxakari himaerekani. ²⁰ Iuasaaki Api-ananiri kamapoxokonitai. Isikataparatai. Iuasaaki iua iokanatarı Xesosi imereēkiti hĩtemoni. ²¹ Merepanika iua Xesosi kaikota iaxiti. Teoso kamariko imakinika amaneri. Iuasaaki Xesosi apoka iuaĩkana. Iua atokokana itxana Teoso sākire sāpiretakani kitxakapirĩka. ²² Kitxakapirĩka Moisesi txari:

Apiananiri hĩTeosone iokanatariko isākire sāpiretakari hĩtemoni nota iokanatinı atokokana. Hinirimane itxaua iua. Hĩkenakotariko ikinika isāpiretakiti hĩtemoni.

²³ Ikinimane iua sākire makenakotakati xipokaākako.

²⁴ —Teoso sākire sāpiretakari Samoeo inakori, eereka ikinikana Teoso sākire sāpiretakani pakini sāpiretapekari Teoso iokanatiniri imereēkiti kākitimoni ĩkorasaaki. ²⁵ Teoso sākire sāpiretakani anaakorirai hĩte, ininiākara isākire ninoamoni, uatxikana isākire hĩtemoni uatxa. Itxari Apraāoni:

Āti pimekaniri sikariko erekari ikini itixiti auakanimoni, itxa Teoso. Ininiā ikara Teoso sikaenetakiti hĩkiomaneakorinimoni, hĩtemoni apaka isikaeneta. ²⁶ Ininiā Teoso iokanatarı iua ākiri Xesosi hĩtemoni merepitipanika. Iokanatarı iua hĩtemoni erekari hĩtemoni isikini ĩkapani, himaerekani hĩtakanapini ĩkapani —itxa Petro.

4

Petro, Xoāo Pakini Xoteo Auĩteakori Apisatoō

¹ Petro, Xoāo pakini sākirauatapanika kākitimoni inakasaaki, sasetotx-iakori, Teoso misākiretiko aikoti nĩkatakari, satoseoakori pakini apoka ninoamoni. ² Ininiā ninoa naiataua, kotxi Petro, Xoāo pakini sāpiretari kākiti ipĩkani ōkitikiniua pirenā, kotxi ninoa txari:

—Xesosi ipinaka atoko, iuaĩkana iua ōkitikaua, ininiā ipĩkani ōkitikauako.

³ Ininiākara ninoa maĩkana Xoāo, Petro pakini. Iuasaaki mapiānikata, ininiā itakana kateia āki ĩkanōka iuaā inapinina ĩkapani. ⁴ Iuaritika itomaneri Petro sākire kenakotakani auikapiretari iua sākire. Sĩko mio kikiakori auikari Teoso sākire Petro sāpiretakiti.

⁵ Katimatiniĩkata Xoteo auĩteakori, kiomātxiakori, kaiōkatsopareriakori pakini apotiimanetaua Xerosareē. ⁶ Sasetotxiakori auĩte apiatakari Anasi inakori iuaā aua. Inirimane Kaipasi inakori, Xoāo inakori,

Arexãtri inakori pakini aua iuaã apanakini sasetotxiakori auíte niri-manekata. ⁷ Xoão, Petro pakini minaãka ninoa apisatoõ. Ipimaãrina:

—Kiposotiireëpa hõkitikari matïpokotakati? —itxana.

⁸ Erekar Matamatakoti moianatari Petro. Ininiã iua txana ninoa:

—Aãuíteakori, akiomaneakori, ⁹ hinirekari asãpiretinii uatxa erekari akamakiti matïkatimoni. Hinirekari himarotniri erekapeka inini. ¹⁰ Ininiã ikinika hïte, ikinika Isaeo tixini auakani apaka, himarotariko ia. Xesosi Nasareekiri posotiireëra ia kiki hïte apisatoõ timakari makananitaãka. Iuara hïte oka aamina Ìpiriãmitakari nopini. Iuara Teoso õkitika iuaïkana ipïkani sauaki. ¹¹ Kitxakapirïka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Xesosi hïte manirekakani, kotxi itxari:

Kai aapokotxi kamakanii, ! hinirekari ãti kai soro. Iua kai himanirekakiniti apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maïkakari itxaua.

¹²—Xesosinokara makatxakari kãkiti maerekani. Kona ãti maerekan-itxi makatxakakari !auari ikini itixiti. Teoso sikari iuanokara kãkitimoni imaerekani imakatxakini Ìkapani —itxa Petro.

¹³ Ninoa tsoriããntana Petro sãkire ikenakotakasaakina, kotxi Petro, Xoão pakini sãkirauata itaparaxinireritika. Mitxi kona ninoa apa-iaõkarauata, iuaritika ninoa imarotari atão isãkirauatini. Ninoa xinikari:

—Ìxi. Ninoa minakani. Iuaritika kïkitena, kotxi Xesosi moianariakori itxauana —itxana.

¹⁴ Ininiã ! kasãkirena, kotxi matïkati tïpokotapeka ninoa apisatoõ. ¹⁵ Ininiã ipaniãtana Petro, Xoão pakini mapara isinina, ninoa auítetxiakori ininimoniuana isãkirauatinina Ìkapani. ¹⁶ Ininiã auítetxiakori txari:

—Kanatokopa atxatana ninoa? Kotxi ikinimane Xerosareë auakani imarotari itxïkitakinirina matïkati erekape inini. Atãopitikara ninoa kamari posotiiretxi. !Aposotari akipatiniri ia sãkiretxiti, kotxi ikinipoko imarotapekari matïkati tïpokotini. ¹⁷ Kona anirekari ikara pïrena apikomoni iaripiretini kãkiti sauaki. Ininiã atxanako ninoa: “Na apikomoni Xesosi pïrena hïsãpiretapinikariko.”

¹⁸ Ininiã iuaïkana akiritana. Eereka itxana:

—Kona hïsãpiretapinikariko apikomoni Xesosi pïrena. Kona hõerekapiriko iuaïkana Xesosi pïrena —itxana.

¹⁹ Ininiã Petro, Xoão pakini apakapapiretana:

—Kiripa atão akïpitini? Hïtekani? Teosokani? Kipa erekari? Hïte mereëri. ²⁰ Kona aposotari atakanapiniri asãpiretiniri aïtikakiti, akenakotakiti pakini —itxana.

²¹ Ininiã iuaïkana auítetxiakori txitana. Iposo atoko auiritana isinina, kotxi maerekati Ìkamana. !Imisiritana, kotxi ipïkarina kãkiti. Ikinimane kãkiti txari:

—Peerekari Teoso kamakiti matïkati Ìkapani —itxana.

²² Ìkora kiki makananitakori koarëta anope iusaaki.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misãkiretiniri Teoso

²³ Xoão, Petro pakini sikakikosaaki, ninoa kanapiriã imoianariakorimoni. Ikinika sasetotxi auíteakori sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini ikinika isãpiretana. ²⁴ Ikara ikenakotakasaakina, ikinikana misãkiretari Teoso. Ininiã itxana:

—Apananiri, ikinika posotiiretxi auari pitemoni. Pitenanira Teoso pitxaua. Pite kamari iaxiti, itixi, potxoari uiniti pakini. Imakinika iaxiti auakani, itixi auakani, potxoari uiniti auakani pakini pikama.

25 Kitxakapiríka Erekarí Matamatakoti kamaimaroretari pinitiri aãtokiri Tavii. Ininiã itxari:

Kinirepa kãkiti Teoso manirekaãkani omanãkarauata? Kinirepa kãkiti maxikatíika xinikari maerekati ikamini átimoni?

26 Auítetxiakori apotiítua neenamatzí ikaminina íkapani. Ninoa apotiítua Apiananiri inaiatinina íkapani, imereékiti apaka inaiatinina íkapani,

itxa Tavii.

27 —Atãopitikara Erotxi, Põsio Pirato pakini apotiítua Xoteo minakonikata, Xoteoakori pakinikata. Ninoa apotiítua uai ia sitatxitiã. Isãkirauatana pamarite Xesosi okinina íkapani. Txamari pite mereëri iua erekarinoka kamakari. 28 Mitxi pite imarotari imakinika ninoa kamakiti tíkane. Kãkiti kamari pinirekakiti, kotxi kaposotiirei. 29 Ininiã aãuíte, pixinikariko ikara maerekapirentati. Pisikataparaxiniretaua ate pinitiriakoriua pisãkire asãpiretini íkapani. 30 Pamarite erekarí kamakari Xesosi posotiireë pimakananitanako amianatakani. Kãkiti maposotakiniti pikamako. Posotiiretxi pikamako pisãkire aõerekini íkapani. Ikara pikamako pamarite Xesosi posotiireë —itxana ninoa Teosomoni.

31 Teoso imisãkiretaãkana atoko, ninoa apotiitiniãtaãua iakeka. Erekarí Matamatakoti apoka ikinimanemoni. Ininiã itaparaxinireritikana isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Teoso Sãkire Auiãkani Moianatari Itariakori

32 Ikinika Teoso sãkire auiãkani átika kãkiti xinire atoko itxauana. Kona itxana: “Nota nakítira ia,” kona itxana. Kapotxinaniri !auari. Ninoa xanakari ikinika itiina. 33 Xesosi iokanatakini itaparaxinireritikana txari ikinimanemoni:

—Xesosi Apiananiri iuaíkana õkitikaua ipinaka atoko. Ate imarotari, kotxi ate aõkitari iua ipinaka atoko —itxana kãkitimoni.

Ininiãkara Teoso sikari ikinika erekarí ninoamoni. 34 Ninoa sauaki tiitxi amonitakari !auari. Kikio ipi auiniãri, kakikioteri vëtxitari átika. Aapokotxi ipi auiniãri, kaapokori vëtxitari átika. Oa txineiro ninoa sika 35 Xesosi iokanatakinimoni. Eereka ninoa xanako oa txineiro matiitinimoni.

36 Iuasaaki aua Xosee. Sasetotxi, Arevii apika mekaniri itxaua. Xipri inakori pokomiríitikirí iua. Xesosi iokanatakini takauãkatari iua Panapee inaãka. Popíkari sãkireë iuãka: “Kasikapoxokoniri,” kotxi átipirika isikapoxokonitari kãkiti. 37 Iua vëtxitari átika ikikiote. Iua kikio íki isika Xesosi iokanatakinimoni.

5

Ananíasi, Sapira Pakini

1 Iuasaaki auari Ananíasi inakori, ítanoro Sapira inakoro pakini. Iua vëtxitari kikio. 2 Ikaikotakaro ipixini kikio íki. Ipxininoka isika Xesosi iokanatakinimoni. Sapira imarotari õtaniri kamakiti. Txamari iua sikasaakiro oa txineiro Xesosi iokanatakinimoni, itxari:

—Ikinika kikio íki asika Teosomoni —itxa.

3 Iuasaaki Petro txari:

—Ananíasi, kinirepa pauiritari Satanasi misirienetini maerekati pikamini íkapani? Erekarí Matamatakotira pimisirieneta, kotxi ipixini kikio íki kaikota pitekata. Kinirepa pisãpiretari ikinika txineiro písikini Teosomoni? 4 Kikio pivëtxitini apisapanika, íkora kikio pite nakiti. Eereka pivëtxitakasaakiri, õkora txineiro pite nakito. Ininiã kinirepa pitxari:

“Íkinika nisika Teosomoni?” Kona kãkitini pimisirieneta. Teosora pimisirieneta —Petro txari.

⁵ Iuasaakipeka Ananíasi iripe. Ipïpe. Ininiã ikara kenakotakani pïkarauakata. ⁶ Iuasaaki ãtokoriakori iapirikari Ananíasini Íto mãkatxi mataã ikatinirina Íkapani. Eereka anikarína, kata itxarina iuani.

⁷ Ipi oara, ãti oara pakini napaka atoko iua Ítanoro apoka. Kona oimarotapanikari oÍtanirini ipinini. ⁸ Ininiã Petro txaro:

—Pisãpiretano. Oia txineironokani hïkikiote Íki hãpakapakito aua? Atão pisãpiretano? —itxaro.

Ininiã oa:

—Ari aroanokara ate apakapakito aua —otxari.

⁹ Ininiã Petro:

—Hite uãkatatari Erekari Matamatakoti auiritai himisirienetiniri iua? Uatxaika Íronakikoãtaã pítanirini katakani apokaþepeka. Ininiã ninoa anikapitikai pite apaka —itxaro.

¹⁰ Iuasaakipeka oÍriþe, pïþe otxa. Iuaïkana ninoa ãtokoriakori Íroã. Apokarona oani, ininiã anikarona. Ikatarona oÍtanirini takote. ¹¹ Ininiã ikinipoko Xesosi sãkire auïãkani, apanakini ikara kenakoenetakani pakini pïkarauata.

Amianatakani Makananitiko

¹² Iuasaaki Xesosi iokanatakini kamanãtari posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini kãkiti sauaki. Ikinioþtika Xesosi sãkire auïãkani apotitaua Teoso misãkiretikoãtaã, “Saromão pakita” akiritakori. ¹³ Xesosi sãkire mauïãkani apokaerekatana ninoa, txamari ipïkarena xika linirekarina imoianatinina. ¹⁴ Iuaritika apikomoni kãkiti apotiiãpotaua ninoakata, kotxi kikiakori, sitoakoro pakini aukari Apiananiri sãkire. ¹⁵ Iuasaaki Xesosi iokanatakini makananitana amianatakani, ininiãkara kãkiti anikana amianatakani kimaporimoni. Sirimatatxi nopini itakana ninoa kimaporiãtaã. Ininiã kãkiti xinikari: “Petro napakasaaki, isanõka amianatakanimoni apokiniã, imakananitaãkana.” ¹⁶ Ininiã kaiãopokori kãkiti Xerosareë takotekini apoka. Ninoa minana amianatakani, apaka kãkiti maerekani matamatakoni misiritakini pakini. Ininiã Xesosi iokanatakini makananitana imakinikana.

Xesosi Iokanatakini Misiritiko

¹⁷ Iuasaaki sasetotxi auïte apiatakari, imoianariakorikata, satoseoakorikata xikotana Xesosi iokanatakini. ¹⁸ Ininiã ninoa mãkana. Eereka kateia ãki taka itxapena ninoa. ¹⁹ Iua Íkanõkati Teoso nitiri iaxitikiriki matakakari kateia tore. Eereka anika itxana iporikiti. Itxana:

²⁰ —Hïsa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã hïsapiretariko Teoso sãkire kãkitimoni kãkiti auini amaneri inini Íkapani —itxa Teoso nitiri.

²¹ Ininiã Íkanõkapanika ninoa sari Teoso misãkiretiko aikotimoni. Teoso nitiri sãkire iaõka íkamana. Iuaã isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Iuasaaki sasetotxi auïte apiatakari, imoianariakorikata pïkapiretana Xoteoakori kõtãkikarerini, Xoteo kiomaneakori pakini, ininiã imakinika ninoa apakítakana Xesosi iokanatakini. ²² Ininiã apanakini sari kateiamoni apinina Íkapani. Txamari apokasaakina iuaã, !auaikana Xesosi iokanatakini. Ininiã íkanapiriãna auïtetxiakorimoni isãpiretinina Íkapani.

²³ Ininiã itxana:

—Ate apokasaaki kateia tore, itotaãkapanika. Kateia nïkatakani auanãta itore takote. Txamari itore amatakakasaaki, kãkiti !auaika iriko ãki —itxana.

24 Ininiã sasetotxi auïte apiatakari, Teoso aikote nĩkatakani auïte, sasetotxiakori pakini kenakoenetakasaakiri ikara sãkiretxiti:

—Anekani? Nãpa ninoa atxiïti? Kiripa apikomoni auatako? —itxana.

25 Iuasaakipeka kiki apoka. Isãpiretana:

—Hikenakotariko nisãkire. Ninoa kikiakori kateia ãki hĩtakakini Teoso misãkiretiko aikoti ãki aua. Oerekanãtarina Teoso sãkire kãkitimoni —itxana.

26 Ininiã Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani auïte, initiriakorikata sari iuaã. Ninoa minana Xesosi iokanatakini iuaĩkana auïtetxiakorimoni. Imaĩkasaakina, kona iaritatana, kotxi ipĩkarina kãkiti kai soroã kiporonakinina. 27 Ninoa apokasaaki, ipaniãtana Xesosi iokanatakini Xoteoakori kõtãkikarerini apisatoõ itiminina. Sasetotxi auïte apiatakari txana:

28 —Mĩtxi ate paniãtai Xesosi sãkire himasãpiretakani kãkitimoni. Txamari hõerekapanikari iua sãkire ikinimane Xerosareẽ auakanimoni. Ate xika Xesosi ipina, hĩtxanãta ikinimanemoni —itxa sasetotxi auïte.

29 Ininiã Petro, apanakini Xesosi iokanatakinkata apakapapiretari:

—Ate kĩpitari Teoso paniãtakiti. Kona kãkiti paniãtakitini akĩpita.

30 Teoso, akiomaneakorini Teosone, õkitikari Xesosi iuaĩkana auini ĩkapani. Hĩtera okari iua Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. 31 Iuaritika Teoso takari Xesosi ikikomoni. Itxĩkitakari iua auïtetxi ininiua. Kãkiti maerekani makatxaãkari itxaua. Ininiã Isaeo auakani takanapiniãri imaerekani, Xesosi makatxakari ninoa maerekani. 32 Ikara ate imarota. Apaka Erekarı Matamatakoti imarotari ikara. Teoso sikari iua Erekarı Matamatakoti isãkire kĩpitakanimoni —itxa Petro ninoamoni.

33 Ikara ikenakotakasaakina, iteene omanãkarauatana. Ininiã ninoa:

—Mãokana —itxana.

34 Iuasaaki Kamarieo inakori õkitikaua kõtãkikarerini sauaki. Parıseo itxaua. Teoso paniãtakiti oerekakari itxaua. Ikinimane paxitari iua. Ininiã iua txari:

—Hanikana naia mapara atenoka asãkirauatini ĩkapani —itxa.

35 Ininiã eereka itxana:

—Isaeo tixini auakini, hĩkitetariko hĩkamakiti ninoa Xesosi moianariakorimoni. 36 Akokaxiti auari Teota inakori. Iua txari: “Auïtetxi apiatakari nitxaua nota,” itxa. Iuasaaki koatrosẽtosi kikiakori moianatari iua. Auikarina iua sãkire. Txamari okapeẽka iuani. Eereka iuakata sikani iarikape. Iua auïtetxi ininiua xipope. Isãkire !auikaãkaika.

37 —Teotani ipinaka atoko Xotasi Karirẽiakiri apoka. Iuasaaki auïtetxiakori iaõtari ikinimane kãkiti. Kaiãopokori kãkiti auikari iua Xotasi sãkire, ininiã ninoa moianatari iua. Iua Xotasi imoianariakorikata nirekarı ixipokinina auïtetxiakori. Txamari iua apaka okapeẽka, ininiã imoianariakori iarikape.

38 —Ininiã uatxaikara nõtãkikai hĩte: “Hĩtakanapanako ninoa Xesosi iokanatakini. Hĩsikakanako ninoa, kotxi atxiïti ninoa ! ikamari Teoso paniãtakiti, ininiã paĩtiki ninoa sãkire apaka !auaika. 39 Txamari, ninoa kaminiãri Teoso paniãtakiti, erepaniko, kotxi atxiïti hinaiatari Teoso” —itxa Kamarieo.

Iuasaaki ninoa Xoteo õtãkikakani kĩpitari Kamarieo sãkire. 40 Akiritana Xesosi iokanatakini iuaĩkana ĩroinina. Ipaniãtari ninoa xirokitatiko. Ininiã ninoa:

—Xesosi sãkire kona hĩsãpiretapinikako —itxana.

Eereka sikaka itxana isinina ĩkapani. 41 Isikasaakina, ipoxokoniuatana.

—Teoso apokaerekataua ate, kotxi auiritari amisiritiko Xesosi sãkire aũuikini xika —itxana.

⁴² Ininiã ikiniõtika oerekarauatana Teoso misäkiretiko aikoti äki, kãkiti aapoko äki apaka. Isãpiretarina erekari pirena Xesosi Teoso mereëkiti ininiua pirena.

6

Setxi Kikiakori Mereïko

¹ Xesosi sãkire auiaãkani apiaãpota. Iuasaaki Xoteoakori Kreko sãkire imarotakani taparakienatana apanakini Xoteoakori. Itxana:

—Atekata auakani sitoakoro tikinitakoni kona apakapari nipokori ikiniõtika apanakini tikinitakoni apakapiniri atoko —itxana ninoa.

² Ininiã Xesosi iokanatakini tosi pakini pïkapiretana ikinimane Xesosi sãkire auiaãkani. Itxana:

—Kona erekari ate takanapiniri Teoso sãkire aõerekini asikakienarauatini ïkapani. ³ Ininiã setxi kikiakori himereëko, ikara parïkatxi ikaminina ïkapani. Himereëna Erekari Matamatakoti paniãtakitinoka kamakani. Himereëna kimarorerini. Ininiã asikana ia parïkatxi ikaminina, sitoakoro tikinitakoni isikakienatinina ïkapani. ⁴ Ininiã atepekana, Teoso amisãkireta. Isãkire aõereka. Ikaranoka akamako ikiniõtika —itxana.

⁵ Ikinimane Xesosi sãkire auiaãkani apokaerekatari Xesosi iokanatakini sãkire, ininiã ninoa mereëri Estevão. Iua iteene auikari Teoso sãkire. Erekari Matamatakoti paniãtakitinokara ikama. Apaka imereëna Piripima, Porókoroma, Nikanooma, Tximoma, Pamenama, Nikoraoma pakini. Iua Nikorao Átxiokiakiri itxaua. Mitxi Xoteo minakatiua iua, eereka imamakaua. Xoteopeka itxapekaua. ⁶ Xesosi sãkire auiaãkani minana ninoa Xesosi iokanatakinimoni. Ininiã Xesosi iokanatakini misäkiretari Teoso. Iuakona itakana ninoa nopini, ikara Teoso parïka ikaminina tïkane.

⁷ Ikara atoko ininiã, Teoso sãkire iaripireta apikoxiti. Ininiã mokatanitika kaiãori Xerosareë auakani auikari Xesosi sãkire. Ito sasetotxiakori apaka kïpitari Xesosi sãkire.

Estevão Maïkiko

⁸ Estevão iteene auikari Xesosi sãkire. Teoso posotiire aua iuamoni. Kaposotiireri iua, ininiã ikamari kãkiti mimarotakinini. Ikamari posotiiretxi, Teoso posotiire oerekini ïkapani. ⁹ Txamari ätikaka kikiakori ! inirekari iua. Ninoa äti Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti sikani. Ninoa “Ninoaka nireëkiti kamakani” akiritaãkana. Ninoa Sireni sitatxitikini, Arexãtria sitatxitikini, Sirísia tixinikini, Ásia tixinikini pakini. Ninoa iteene misäkiretakakaua Estevãokata, kotxi ! auikarina iua sãkire. ¹⁰ Txamari Estevão sãkirauataka atoko, !kasãkireikana, kotxi Erekari Matamatakoti sikaimaroretari iua Estevão. ¹¹ Ininiã ninoa sikari txineiro apanakini kikiakorimoni Estevão apoïtinina ïkapani. Ininiã ninoa txineiro apakapakani txari:

—Ate kenakotari iua, Moisesini imisãkirepiretini, Teoso apaka imisãkirepiretini —itxana.

Txamari na atãoni isãkirena. ¹² Ikara isãkirena xika, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori, apanakini kãkiti pakini naiataua, ininiãkara imaïkarina Estevão, kötãkikarerinimoni anika itxarina iua.

¹³ Eereka iminana apanakini, Estevão imisãkirepiretinina ïkapani. Ninoa txari:

—Ia kiki misākirepiretapikari Teoso misākiretiko aikoti. Apaka kona inirekari Moisesi paniātakiti. ¹⁴ Ate kenakotari iua sākire: “Xesosi Nasa-reekiri xipokariko Teoso misākiretiko aikoti. Ixipokariko akiomaneakorini sākire Moisesini paniātakiti.”

Ikara atoko aāpirena ikamana ninoa. ¹⁵ Ikinimane ninoa kākiti ōtākikakani atamatari Estevão toō. Teoso nitiri iaxitikiri toō atokokana itxa Estevão toō.

7

Estevão Sākirauata Kōtākikarerimoni

¹ Ininiā sasetotxiakori auīte apiatakari txari Estevão:

—Atāokani ninoa sākire?

² Estevão txari:

—Nikiomaneakori, nitariakori pakini, hīkenakotanoko. Teoso iaxitikiri oerekaua aātokirini Apraāonimoni. Mesopotámia tixini auakasaaki, Araā tixini auini apisapanika, Teoso motika iuamoni. ³ Iuasaaki Teoso txari iua: “Pitakanapariko pitixine, pinirimane pakini. Āti tixinimoni pisako. Noerekinimoni pisako,” itxa Teoso. ⁴ Ininiā sipe itxa Apraāo. Itakanapari Kaotéia inakori tixini. Araā tixinimoni iua sipe. Araā auakasaaki irini ipīpe. Irini ipinaka atoko, Teoso mīpiri iua uaimoni uatxa aūuiniātaā. ⁵ Apraāo auakasaaki, Teoso !isikari uai tōpa iuamoni iua nakiti inini ikapani. Kona ipixini metro isika iuamoni inakiti inini ikapani. Isikaenetari uai tōpa iua, imekaniriakori pakinimoni. Txamari !keeneri iua iuasaaki. ⁶ Teoso txari Apraāomoni: “Pamariteni, pimekaniriakori, papika mekaniriakori auako āti kākiti tixine. Iuaārako imisiritapeēkanako koatrosētosi anokanani. Iparīkauatana apanakini ikapani maxikatīka. Ininiā iteene imisiritiko aua.”

⁷ —“Ininiākara nimisiritariko ninoa misiritakani. Eereka Apraāo apika mekaniriakori takanapariko iuaā, uaimoni kanapiriā itxanako. Ininiā ikorapokoriti ninoa parīkauatako nota ikapani,” itxa Teoso. ⁸ Ininiā Teoso txari: “Hīte kitsotakariko ikini hamariteni tsiki mata. Ikara nitakaōtxikare hātamatakasaaki, hīxinikariko nisikaenetakiti,” itxa Teoso. Eereka Apraāo ākiri aua, Isaki inakori. Oito ōtipeka auini ōti inakasaaki, Apraāo kitsotakari itsiki mata. Isaki aneēkasaaki, imi Xakoo inakori aua. Eereka Xakoo anaakori auapeka tosi pakini. Ikara tosi imiakori aātokiriakorini iriakori itxauana.

Xosee Pirena

⁹ —Xakoo anaakori xikotari itarina Xosee inakori. Ininiā itariakori vēxtitari iua Exito sikanimoni. Iuaritika Teoso auapika iuakata. ¹⁰ Imisiritiko auakasaaki, Teoso moianatari iua imapinakani ikapani. Iuasaaki Exito auakani auīte Paraoo inakori. Teoso sikaimaroretari Xosee, ininiā Paraoo potxtitari iua, ininiā Paraoo txari iua: “Exito auakani auīte pitxauako. Naapoko auakani pinīkata apaka,” itxa Paraoo Xoseemoni.

¹¹ —Eereka makienanitxi aua Exito tixiniā, Kanaā tixiniā apaka, ininiā ikinimane natxita. Aātokiriakorini apaka !auari nipokori. !Apokari nipokori. ¹² Ininiā Xakoo kenakoenetari triko auini Exito tixini. Ininiā ipaniātana tesi imiakori Exito tixinimoni isinina. Mitxi !isana Exitomoni.

¹³ —Ininiā iuaīkana āti ōti isana Exitomoni, kienatxi iamotinina ikapani. Iuasaaki Xosee oerekaua ninoamoni. Iuasaaki Paraoo imarotari Xosee

nirimane. ¹⁴ Ininiã Xosee pĩkapiretari iri Xakoo, itariakorikata, inir-
 imanekata. Setêta sĩko pakini kãkiti sari Exito tixinimoni, kotxi aua
 ikinipoko nipokori iuaã.

¹⁵ —Ininiã Xakoo apanakinikata sari Exitomoni. Iuaã mapakanani
 atoko Xakooni ipĩpe. Eereka aãtokiriakorini ipina iuaãtaã apaka. ¹⁶ Ninoa
 ipĩkasaakina, iĩtona anikapeêka Sikeê tixinimoni. Iuaãkiri akauaritiã ikata
 inapeêkana. Apraãoni auapanika inakasaaki, iamotari iua akauari Emoo
 ãkiriakorimoni.

Moisesi Pirena

¹⁷ —Itixi Teoso sikaenetakiti Apraãomoni kaiamapeka Xoteoakorimoni
 inakasaaki, kãkiti Isaeokini kaiãopokoikana Exito tixiniã. ¹⁸ Itokanani
 napaka atoko, ãti Exito auakani auĩte Xoseeni mimarotakati aua.
¹⁹ Iua auĩtetxi misiritari anirimaneakorini. Ininiã sotatoakori mixirika
 itxapena amarini xapitiri. Eereka oka itxapena.

²⁰ —Iuasaakiikara Moisesi iponaniã. Moisesi amariniapanika in-
 akasaakia peerepatikiri. Ipi, ãti pakini kasiriti iri, inoro pakini
 nĩkatari iua ninoa aapoko. ²¹ Eereka ninoa takanapari iua Paraoo
 ãkero kipaãtiniãtaãua takote. Ininiã oa apokari iua amarini. Oanikari
 oaãpokomoni. ²² Exito auakani imarore ikinipoko oerekaãka iuamoni.
 Kasãkireri iua. Kakamareri iua.

²³ —Koarêta anokanani inakasaaki, inirekari inirimane Isaeokini
 aõkitini. ²⁴ Inirimanemoni isikasaaki, itikari Exito auakari xirokitatiniri
 kiki Isaeokiri, ininiã ixikatxitari. Iua aritapiri Exito auakari, oka itxapiri
 iuani. ²⁵ Iuasaaki Moisesi uãkatari inirimane Isaeokini imarotiniri Teoso
 nirekari Moisesi makatxakinina ninoa, Exito auakani mamisiritakanina
 iƙapani. Txamari ninoa !imarotari iƙara. ²⁶ Apikomoni ãti õti, iua
 sari inirimanemoni. Iuaã iua apokana ninoa neenamauanãtini, ina-
 iapoatakakauana. Ininiã Moisesi õtãkikana ninoa. Itxana: “Kikiakori
 hĩtaritakakaua. Kinirepa himisiritakakaua?”

²⁷ —Inirimane misiritakari katika txari Moisesi: “Kipa txai pite ate
 auĩte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari pininiua? ²⁸ Kita Exitokirini
 pokini atokokana pokatanoko nota?” itxa. ²⁹ Iƙara sãkiretxiti ikenako-
 takasaaki, Moisesi takanapari Exito tixini. Mitxiaã tixinimoni isa. Iuaã
 iƙanorouata. Ipi imiakori aua iuamoni.

³⁰ —Koarêta anokanani ãparaã makipakaniãtaã iua aua iuasaaki.
 Teoso nitiri iaxitikiri motika Moisesimoni ixirata Sinai inakoriãtaã.
 Iuasaaki iua atamatari aanaia tirinini, txama ! arika. ! Ixipoka.
³¹ Iƙara itikasaaki, Moisesi tsoriãkaãta, ininiã aanaia takote isa iteene
 atamatini iƙapani. Iuasaakipeka ikenakotari Apiananiri sãkirauatini:
³² “Pikiomaneakori Teosonekarano nota. Apraão, Isaki, Xakoo pakini
 Teosonekarano nota,” itxa Teoso. Iuasaaki Moisesi kikinanaƙa ipĩkare
 xika. Ipĩkari Teoso sãkirauatini manapi atamatini.

³³ —Ininiã Apiananiri txari iua: “Pikitimata pimakatxaka, kotxi uai
 pitiminiãtaã nota auanãta. ³⁴ Nitikana ninakitiakori Exito tixiniã. Ex-
 ito auakani misiritapena ninoani. Nikenakotari oõkinina. Nota inari
 nisikakinina iƙapani. Ininiãkarako Exito tixinimoni niokanatai pite,”
 Apiananiri txari Moisesi.

³⁵ —Iua Moisesi Isaeokini manirekakiniti, kotxi ninoa txari: “Kipa
 txai pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari pininiua?”
 itxarina. Iuakara Teoso iokanatakiti ninoamoni ninoa auĩte ininiua

Īkapani, ninoa imaktxakini Īkapani, kotxi Teoso nitiri aanaiaã tirinakariã auakari iokanataru iua ninoamoni.

³⁶ —Eereka iua makatxakana ninoa Exito tixini. Oerekari Teoso posotiire kãkiti maposotakinu Exito tixiniã. Oerekari Teoso posotiire potxoari uinitu, Põkamarari inakoriã. Āparaã makipakaniãtaã apaka oerekari Teoso posotiire koarëta anokanani iuaãtaã.

³⁷ —Ia Moisesikara sãpiretana Isaeokini: “Teoso iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatinu atokokana. Hĩte nirimanekara iua. Hĩkenakotariko iua sãkire,” itxa Moisesi. ³⁸ Moisesi aua Teoso nakitiakorikata āparaã makipakaniãtaã. Aãtokiriakorini aua iuakata. Apaka Teoso nitiri iaxitikiru aua iuakata. Iua Teoso nitiri misãkiretari Moisesi ixirata Sinai inakoriãtaã auakasaaki. Iua apakapari Teoso sãkire, atemoni isikini Īkapani. Iua Teoso sãkire txĩkitakari iua sãkire auĩãkani ātipirika auini Teosokata.

³⁹ —Aãtokiriakorini kona nirekari inĩkaenetinirina Moisesi sãkire. ! Inirekarina iua. Inirekarina Exitomoni ikanapiriinina. ⁴⁰ Iuasaaki ninoa paniãtari Arão: “Teosoakori kamakoni pikaminaua, ate mĩkiikakani tĩkane. Īkora Moisesi Exito tixini amaktxakakiri, ĩtapari iua? !Aimarotari iua auiniãtaã,” itxarina Arãomoni. ⁴¹ Ininiã ninoa kamari kema auĩte ākiri atoko inakari oro kamakori iteasonetinina Īkapani. Eereka okarina soti auĩte teoso ikamakitina isikinina Īkapani. Kiiniri ikamana. Ipoxononiuatana, kotxi ninoaka kamari iteasonena. ⁴² Txamari Teoso atão inakari takanapana ninoa. Ininiã iteasonetarina iaxiti auakani iõriki, kasiri, atokatxi pakini. Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka iõkatsopataru ia sãkiretxiti:

Hĩte Isaeokini, koarëta anokanani āparaã makipakaniãtaã hãuakasaaki, ! hõkari pirãtxi nota Īkapani.

⁴³ Iuasaaki hĩte anikari papiri aamata kamakori hĩteosone Moroki inakori Īkapani. Apaka iõriki atoko inakari hĩteosone Hẽpaã inakori hĩkamakiti hanika hĩtekata iuasaaki. Hĩte kamari Moroki, Hẽpaã pakini hĩteosonetini Īkapani. Ikara xika nota iokanataiko hĩte āti kãkiti tixinemoni. Papirõnia sitatxiti apikoxiti niokanatai hĩte.

Teoso Papire Pirena

⁴⁴ —Aãtokiriakorini auari papiri aamata kamakori Teoso misãkiretiko papire āparaã makipakaniãtaã auakasaakina. Moisesi kamari iua papiri Teoso paniãtakiti iaõka, kotxi Teoso oerekari Moisesi iua papiri kamiko. ⁴⁵ Moisesi ipinaka atoko apanakini aãtokiriakorini apakapari iua papiri irina sikakiti. Ininiã iuasaaki ninoa anikari iua papiri, Xosoeekata isikasaakina, āti uãka tixine imixirikasaakina, kotxi Teoso omitikana ninoa āti uãka, aãtokiriakorini apokasaaki iuaã. Iua papiri kaikota iuaã. Auapanika iuaã Tavii aãtokiriakorini auĩte inakasaakiu. ⁴⁶ Teoso apokaerekataru Tavii, ininiã Tavii nirekari Xakoo Teosone misãkiretiko aikoti ikamini. ⁴⁷ Txama Teoso !auiritari Tavii kaminiri. Ininiã Saromão, iua ākiri kamari Teoso misãkiretiko aikoti.

⁴⁸ —Teoso Apiananiri kona aua aapokotxi kãkiti kamakiti āki, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka txari:

⁴⁹ Apiananiri txari: “Niitopãkiniãtaã iaxiti itxa. Itixi nikiti nitakiniãtaã. Ininiã kanatokopa itxa aapokotxi hĩkamini nota Īkapani? Namonipa nauiniãtaã?

⁵⁰ Kotxi notakara kamari ikinipoko,” itxa.

Erekari Matamatakoti Manirekakani

⁵¹ Estevão sâkirauatapanika:

—Hîte kona kinirão kenakotaka txari Teoso sâkire. Hîtsiki mata kisauakaâkapitika, txamari kona hîkenakotari Teoso sâkire hâkixinireê. Âtipirika kona hinirekari Erekarî Matamatakoti paniâtakiti hîkamini. Hâtokiriakorini kitzakapirîka atokotxikana hîte. ⁵² Hâtokiriakorini misiritana ikinimane Teoso sâkire sâpiretakani. Ninoa okana iua sâkire sâpiretakani, Erekarinoka Kamakari sâpiretakani. Ninoa Teoso sâkire sâpiretakani sâpiretari Erekarinoka Kamakari âti ôti uai apokini. Îkorasaaki hîtera mîkapiiritari iua. Hîtera okari iua Erekarinoka Kamakari. ⁵³ Hîtekara apakapapekari Teoso sâkire Teoso nitiriakori mîkiti. Iuaritika !hîkamari ipaniâtakiti —itxa Estevão.

Estevão Kiporonakiko

⁵⁴ Xoteoakori kenakotakasaakiri Estevão sâkire, omanâkarauatana. Akatsakatsiriîtauana omanâkarena xîka. ⁵⁵ Iuaritika Erekarî Matamatakoti iteene sikataparaxiniretari Estevão. Iuasaaki iua ionakaâta iaxiti. Atamatari Teoso iotximere. Atamatari Xesosi timini Teoso kikomoni. ⁵⁶ Ininiâ itxa:

—Hâtamata. Natamatari iaxiti xorekini. Aîtari iaxitikiri tima Teoso kikomoni —itxa Estevão.

⁵⁷ Iuasaaki Xoteoakori totari ikenakokina iuakoâna. Iteene ninoa akiripoakata. Eereka ninoa ikinika miteka iuamoni. ⁵⁸ Imaîkarina. Ikosekaâpotarina sitatxi mapotôkire. Iuaâtaâ ipotorikana ikiporonakinirina iua kai soroâ. Iuasaaki itikarauatakani takari imâkana Saoro inakori kiti takote inîkatini îkapani. ⁵⁹ Ikiporonakasaakirina, Estevão akiritari Teoso. Itxari:

—Apiananiri Xesosi, papakapariko nixinire.

⁶⁰ Iuasaaki ikapotoreêkaua. Itapasâkireritika akiritari Teoso:

—Apiananiri, pimaxinîkaretariko ia maerekati ninoa kamakiti —itxa. Iuasaakipeka ipîpe.

8

Xesosi Sâkire Auiâkani Misiritiko

¹ Estevão ipîkasaaki Saoro aua iuaâ.

—Ari erekapitikari ipinini —itxa Saoro.

Estevãoni ipinini ôtsaakipeka ipotorika Xesosi sâkire auiâkani misiritiko Xerosareê. Ninoa iteene misiritaâka, ininiâ ikinimane Xesosi sâkire auiâkani Xerosareê auakani iarika itxapena. Xotéia tōpamoni, Samaria tōpamoni pakini iarikana. Xesosi iokanatakininoka kaikota Xerosareê. ² Estevão ipinaka atoko kikiakori Teoso sâkire auiâkani katari iuani. Iteene itxiapatana. ³ Iuasaaki Saoro potorika ixipokinina Xesosi sâkire auiâkani. Ninoa aapokomoni isaâpota. Kikiâkini, sitoakoro apaka ikosekaîtota, taka itxana kateia âki.

Piripi Samariamoni Sini

⁴ Teoso sâkire auiâkani iarikasaaki, isâpiretarina Teoso sâkire ikini aapokotxtiâ. ⁵ Piripi sari Samaria sitatxitimoni. Iuaâ iua sâpiretari kâkiti Xesosi Teoso mereêkiti ininua. ⁶ Isâkire ikenakotakasaakina, posotiiretxi ikamakiti itikasaakina, iteene ikenakotarina isâkire. Imixinikarina isâpiretakiti. ⁷ Maerekani matamatakoni kâkiti auaîtotakini takanapari kâkiti. Akiripoakatana ipokîkasaakina. Kaiâopokori matîpokotakani apaka makananitaâka. ⁸ Ininiâ Samaria auakani iteene poxokoniuaata.

Miiti Simão Inakori

⁹ Iuasaaki Samaria sitatxitiã aua kiki Simão inakori. Miiti itxaua iua. Imisirienetana kãkiti Samaria auakani. Ininiã ikinimane tsorïkaãta, ikamakiti atamatakasaaki. Iua iuikaua.

—Kimaroreno nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ikinimane kïpitari iua sãkire. Auïtetxiakori, poiãorini pakini kïpitari isãkire. Ininiã itxana:

—Iua Simão auari Teoso posotiire. Kaposotiireri iua —itxana.

¹¹ Ininiã ikïpitarina isãkire, kotxi itokatapeka itikarina ikamakiti kãkiti mimarotakiniti. ¹² Ninoa auikasaakiri Piripi sãpiretakiti erekari pirena, Teoso auïtetxi ininiãua pirena, Xesosi Kristo posotiire pirena pakini, kikiakori, sitoakoro apaka patxisataãka. ¹³ Iuasaaki Simão apaka aukari. Ipatxisataãka. Ininiã isari Piripi sinimoni, kotxi itsorïkaãta, posotiiretxi kãkiti mimarotakiniti itikasaaki.

¹⁴ Xesosi iokanatakini Xerosareë auakani kenakopiretari Samaria auakani auikiniri Teoso sãkire. Ininiã ninoa iokanatarari Petro, Xoão pakini Samariamoni. ¹⁵ Iuaã apokasaakina, imisãkiretarina Teoso, Erekari Matamatakoti isãkire auiãkani apakapini ïkapani. ¹⁶ Erekari Matamatakoti kona apokapanika ninoamoni iuasaaki. Apiananiri Xesosi uãkaãnanira ipatxisataãkana. ¹⁷ Ininiã Petro, Xoão pakini takari iuakona ninoa nopini. Iuasaakipeka apakaparina Erekari Matamatakoti.

¹⁸ Simão itikasaakiri Erekari Matamatakoti apokini kãkitimoni, kinirão sikaka itxaro txineiro Petro, Xoão pakinimoni. ¹⁹ Ininiã itxa:

—Ïkora hïposotiire hïsikano, niuako kãkiti nopini nitakasaaki, Erekari Matamatakoti ninoamoni apokini ïkapani —itxa.

²⁰ Txamari Petro txari:

—Pite, pitxineirotekata samakauako, kotxi pite uãkatari pitxineirote iamotiniri Teoso posotiire. ²¹ Kona xapiti pitemoni auapani ia parïkatxi, kotxi pãkixinire na atão Teoso apisatoõ. ²² Ininiã pitakanapariko ikara pimaerekani. Pamanaãri Apiananiri pimaerekani imaktxakini ïkapani. Atxiiti iua maxinïkaretari pixinikakiti pãkixinireë. ²³ Nota imarotai pite. Pãkixinireë xãpoãkata maerekatinoka. Pimaerekani maïkai. !Auiritai pisini pinirekinimoni —itxa Petro.

²⁴ Ininiã Simão apakapapiretari:

—Pimisãkiretariko Teoso nota ïkapani. Ikara atoko pisãpiretakiti na ninireka —itxa Simão.

²⁵ Petro, Xoão pakini sãpiretari Xesosi kamakiti ninoa ïkapani. Isãpiretarina Apiananiri sãkire. Eereka ikanapiriãna Xerosareëmoni. Ikanapiriaãpotakasaakina, isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kaiãopokori aapokotxi auakanimoni Samaria tãpa.

Piripi Etxiõpiakirikata

²⁶ Eereka Apiananiri nitiri iaxitikiri misãkiretari Piripi:

—Paiamatako. Atokatxi pokïkinimoni pikikomoni pisako. Pisa kimaporimoni, ãparaã makipakaniãtaã. Iua kimapori Xerosareë Kasa tixinimoni sikari.

²⁷ Ininiã aiamata, sipe itxari. Ipixinipokoriti aõkitari Etxiõpia tixinikiri. Etxiõpia auakani auïte õtãkikakari itxaua. Paimatireri iua. Ikinimane kamari iua paniãtakiti. Etxiõpia auakani auïte sito Kãtasi inakoro. Kaiãopokoro otxineirote, otii pakini. Iua kiki parïka ikinipoko oa nakiti inïkata oa ïkapani. Mitxi iua sari Xerosareëmoni Teoso imisãkiretini ïkapani. ²⁸ Ikanapiriãkasaaki, mitekaï ãki iitopãkasaaki, atatsopatarari Isaia

iõkatsopatakiti. Isaía Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka. ²⁹ Iuasaaki Erekar Matamatakoti txari Piripi:

—Pisa okira mitekaĩmoni. Pikaikota oa takote.

³⁰ Ininiã Piripi miteka iuamoni. Ikenakotakasaakiri Isaía iõkatsopatakiti atatsopatini, Piripi pimaãri:

—Pimarotatari ere patatsopatakiti? —itxari.

³¹ Ininiã iua:

—Natokopa ininiãpa nimarotari? Kipa oerekano? —itxari.

Ininiã aiatar Piripi mitekaĩ ãki iuakata iitopãkini ĩkapani. ³² Iua iõkatsopatar ia Teoso sãkire:

Soti auĩte okikomoni anikiko atoko itxa iua. Soti auĩte ãkiri piti kisauakikosaaki, !kasãkireri iua. Iua soti auĩte ãkiri atoko itxa iua, kotxi iua apaka !kasãkireri.

³³ Inapetaãka iua. !Atãoni kãkiti kama iuamoni. Okaãkape. !Auari iua ãkiri.

Ikara atoko itxa Teoso sãkire, Isaía iõkatsopatakiti.

³⁴ Ininiã iua Etxiõpiakiri pimaãri Piripi:

—Pisãpiretano, natokopa itxa Teoso sãkire sãpiretakari sãkire? Kipa soti auĩte atoko inakari? Kipa okaãka? Iuakani? ãtikani?

³⁵ Ininiã Piripi oerekari ikara Teoso sãkire iõkatsopatakori.

—Xesosira ikara atoko inaãka —itxa.

Ininiã apikomoni isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Xesosi pirena.

³⁶ Isaãpotakasaakina, apokana ãparaã auiniãtaã. Ininiã iua kiki txari:

—Uai aua ãparaã. Apakata nipatxisatiko?

³⁷ Ininiã Piripi txari iua:

—Apakatapitika pipatxisatiko iteene pauikiniãri Xesosi sãkire pãkixinireẽ.

Ininiã iua apakapapireta:

—Nota auikapitikari Xesosi Teoso mereẽkiti, Teoso ãkiri ininiãua.

³⁸ Ininiã iua Etxiõpiakiri paniãtari mitekaĩ anikakari iotokini. Iuasaaki Piripi, iua Etxiõpiakiri apaka katxaka, imaãta itxana. Ininiã Piripi patxisatari iua kiki.

³⁹ Ikanĩkiĩtakasaakina, Erekar Matamatakoti anikari Piripi. Ininiã iua kiki kona atamataikari Piripi. Ininiã iãpotapitipo. Ipoxoninoka itxa.

⁴⁰ Iuasaaki Asoto sitatxitipeka itokiã Piripi. Isaãpotakasaaki, ikinika aapokotxitiã isãpiretari Teoso sãkire. Teoso sãkire isãpiretiniritika Sesaréia sitatxitimoni apokako.

9

Saoro Auikiniri Xesosi Sãkire

(Átosi 22.6-16; 26.12-18)

¹ Iuasaaki Saoro okaenetapikana Apiananiri sãkire auiãkani. Ininiã iua sari sasetotxi auĩte apiatakarimoni. ² Amanaãri aãtsopa Saoro parĩka sãpiretiko aãtsopati. Iua nirekari sasetotxi auĩte iõkatsopatiniri ikara, Saoro anikini ĩkapani. Inirekari isikiniri iua aãtsopa ikinika aiko Xoteo apotiĩtiniãtaãua nĩkatakanimoni Tamásiko sitatxiti, kotxi Saoro nirekari imaĩkinina Xesosi sãkire auiãkani, kikiakori, sitoakoro pakini, Tamásiko sitatxitiã apokakini. Inirekari anikinina Xerosareĩmoni.

³ Iua apokaãpotakasaaki Tamásiko sitatxitimoni, katimaritika iotximeretxi iaxitiki ģkitari. ⁴ Irika xitipe. Ininiã ikenakotari sãkiretxi:

—Saoro, Saoro, kinirepa pimisiritano? —itxa ikenakotakiti.

⁵ Ininiã iua:

—Kiriparai Apiananiri?

Ininiã:

—Xesosira nota. Pimisiritakitikarano —itxa Xesosi.

⁶ Ikikinanaka, iteene ipīkarauatiniã.

—Apiananiri, kipa pinireka nikaminii? —itxa.

Ininiã Apiananiri:

—Pōkitikaua, sitatxi pisa. Iuaã āti sãpiretai pikamakiti tīkane —itxa Xesosi.

⁷ Imoianariakori iotoka. Ipīkarauatana. Masākireninoka itxana. Ninoa kenakotari iaxitikiri sākire, txamari !atamatarina.

⁸ Eereka Saoro ōkitikaua, xorekaãta itxa, txamari imosiãretapeka iua. Ininiã imoianariakori anikari iua. Ikanōpiãpotarina Tamásikomoni. ⁹ Ipi, āti pakini ōti mōsiãretika itxa. Iuasaaki !inipokota. !Iãta.

Ananíasi Makananitiniri Saoro

¹⁰ Tamásiko sitatxiti aua kiki Xesosi sākire auiãkari, Ananíasi inakori. Iuasaaki Teoso sãkirauata Ananíasikata itaponemoni. Itaponeẽ Api-ananiri akiritari iua:

—Ereẽkai Ananíasi —itxa.

Ininiã:

—Uaikarano nota, Apiananiri —itxari Teoso.

¹¹ Apiananiri txari:

—Païamatako. Kimapori Eretīka āpori kimaporitimoni pisako. Xotasi aapokomoni pisa. Iuaã pinitari Taaso sitatxitikiri Saoro inakori. Uatxiikara isãkirauanãta notakata. ¹² Saoro taponetai pite. Iua atamatai pite apokini iuamoni, piuako inopini pitakini ĩkapani iuaĩkana kōsiãrepeka inini ĩkapani —itxa Teoso.

¹³ Ininiã Ananíasi:

—Apiananiri, kãkitipokoni sãpiretano ikara kiki pirena. Pamonoĩkoniri iua. Imisiritapekana pite nakitiakori Xerosareẽ sitatxiti auakani.

¹⁴ Sasetotxiakori auĩte paniãtari iua imaĩkinina piuãka akiritakani uai Tamásiko sitatxiti auakani —itxa Ananíasi.

¹⁵ Ininiã Apiananiri txari:

—Pisako iuamoni. Nota mereẽpekari iua kiki, nota parĩka ikamini ĩkapani. Iua sãpiretariko nota sākire Xoteo minakonimoni, auĩtetxiakorimoni, Isaeo tixini auakanimoni pakini. ¹⁶ Noerekariko Saoro iteene atatsiirauatini nota sākire auikini xika —itxa Teoso.

¹⁷ Ininiã Ananíasi sari Xotasi aapokomoni. ĩroã. Eereka iuako itaka Saoro nopini.

—Nitari Saoro, Apiananiri Xesosi, paōkitakitira kimaporiã, iuara iokanatano nota pitemoni kōsiãrepeka iuaĩkana pinini ĩkapani. Iokanatano nota pitemoni Erekari Matamatakoti papakapini ĩkapani —itxa.

¹⁸ Iuasaakipeka oki nopini auakari katxaka. Ximaki tãta atoko itxa. Kōsiãrepeka itxa. Eereka ōkitikaua. Iuasaaki ipatxisataãka. ¹⁹ Inipokotaka atoko, itapara auapeka.

Saoro Tamásiko Sitatxiti Auakasaaki

Saoro kaikota Tamásiko mapaōti Xesosi sākire auiãkanikata. ²⁰ Iua sari aiko Xoteo apotiĩtiniãtaãua. Iuaã oerekarauata. Oerekari Xesosi Teoso ākiri ininiãua. ²¹ Isākire kenakotakani tsoriãkaãta.

—Iua Saoro okana Xesosi uāka akiritakani Xerosareē auakani. Iua ina uaimoni Xesosi uāka akiritakani imaīkini ĩkapani, sasetotxi auiteakorimoni anikinina ĩkapani —itxana.

²² Saoro oerekarauatakasaaki, imaroāpotari Teoso imarore. Teoso sikaposotiireāpotari iua. Ininiā iteene imarotari Teoso sākire, apanakini oerekini ĩkapani. Iua atoko ininiā, itaparaxinireritika oerekari Xoteoakori Tamásiko sitatxiti auakani Xesosi Teoso Mereēkiti ininiāua. Ininiā ninoa ĩmarotari apakapapiretinirina iua.

²³ Mapaōti atoko Xoteoakori sākirauatakaka Saoro okinina ĩkapani. ²⁴ Saoro sāpiretaāka Xoteo aiamatapeka okinirina iua. Ninoa iātapapikari sitatxi ĩronakikoātaā okinirina tĩkane. ĩkanōka, pokamara iātaparina iua.

²⁵ Iuasaaki ĩkanōka Xesosi sākire auīākani anikari iua sitatxi pirikere-
moni. Iuaā Saoro ieretakaua kotari āki. Pirikeri sonaā iokatxakarina Saoro kotari āki sitatxi mapara. Iposo atoko imiteka Xerosareēmoni.

Saoro Xerosareē Apokini

²⁶ Saoro apokasaaki Xerosareē, inirekari Xesosi moianariakori imoianatini. Txama ĩkinikana pĩkari iua. Kona !auiritarina iua moianatinina ninoa, kotxi !auikarina iua atāo auikiniri Xesosi sākire. ²⁷ Iuaritika Panapee anikari iua Xesosi iokanatakinimoni. Isāpiretana ninoa:

—Kimaporiā isikasaaki, Saoro aōkitari Apiananiri. Apiananiri misākiretari iua. Tamásiko sitatxiti auakasaaki, itaparaxinireritika isāpiretari Xesosi sākire kākitemoni —itxa Panapee.

²⁸ Panapee sākire ĩkenakotakasaakina, auikarina Saoro sāpiretakiti. Ininiā Saoro kaikota Xerosareē Xesosi sākire auīākanikata. Inirekinimoni isa Xerosareē. Isinimoni itaparaxinireritika isāpiretari Apiananiri Xesosi sākire. ²⁹ Isākirauata Xoteoakorikata, Kreko sākire imarotakanikata. Inirekarina ninoa imarotiniiri Xesosi sākire. Txamari inirekarina okinirina iua. ³⁰ Iuasaaki Xesosi sākire auīākani imaropiretari ninoa okaenitiniiri Saoro, ininiā anikarina sitatxi Sesaréia ĩnakorimoni. Eereka iokanatarina iua Taaso ĩnakori sitatxitemoni.

³¹ Iuasaaki Xesosi sākire auīākani !imisiritaākaika. Xotéia tōpa, Kariréia tōpa, Samaria tōpa pakini !auaika Xesosi sākire auīākani misiritiko iuasaaki. Erekari Matamatakoti sikataparaxiniretana ninoa. Kākiti itoāpotari auikiniri Xesosi sākire. !Ikamarina maerekati, kotxi iteene ipĩkarina Apiananiri.

Enéias, Tókasi Pakini

³² Petro ĩanaxititakasaaki, iua sari Teoso sākire auīākanimoni Arita sitatxiti auakanimoni. ³³ Iuaā aōkitari kiki Enéias ĩnakori. Iua matĩpokotakati itxaua. Oito anokananipeka !ōkitikaua. ³⁴ Petro txari iua:

—Enéias, Xesosi Kristo makananitaī. Pōkitikaua. Piapirikari pisirimata —itxari matĩpokotakati.

Iuasaakipeka ōkitikaua. ³⁵ ĩkinipoko Arita sitatxiti auakani, Sarō sitatxiti auakani pakini atamatarī iua Enéias, ininiā itakanaparina imaerekanina. Inĩkapiretarina Apiananiri sākire.

³⁶ Āti sitatxiti Xopi ĩnakoriā oāua sito Teoso sākire auīākaro, Tapita ĩnakoro. Kreko sākireē ouāka Tókasi otxaua. Oa kamapikari erekari. Omoianatana matxineiroteni.

³⁷ Arita auakani auikasakiri Apiananiri sākire, oa Tókasi amianata. Eereka oani opĩpe. Opĩpeka atoko, arokaĩtotarona, taka itxarina oĩto itanokiri kooā. ³⁸ Xopi sitatxiti Arita sitatxiti takote, ininiā Xesosi sākire

auiäkani Xopi sitatxiti auakani kenakoenetari Petro Arita sitatxiti auiniã, iokanatana ipi kiki Petromoni, apinirina ïkapani. Iokanapiretana:

—Pinapokako uai. Katima pitxako —itxana.

³⁹ Ininiã Petro aiamata. Ninoakata isa. Iua apokasaaki, anikarina itanokiri koaã. Ikinipoko tikinitakoni txiapanãta Petro takote. Nino a oerekari Petro mãkatxi Tókasini kamakiti ninoa ïkapani oãuakasaaki.

⁴⁰ Ininiã Petro iokanatana ninoa mapara. Eereka ikapotoreëkua. Isãkirauata Teosokata. Eereka oamoni ikirioka. Itxaro:

—Tapita pökítikaua.

Iuasaakipeka xorekaãta otxa. Oãtamatakasaakiri Petro, oitopãka.

⁴¹ Ininiã imaïkaro ouako oökítikiniua ïkapani. Eereka iua akiritana Xesosi sãkire auiäkani, tikinitakoni pakini, oa auãki onini oerekini ïkapani.

⁴² Ikini Xopi auakani imaropiretari Tókasi iuaïkana auãki onini, ininiãra itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. ⁴³ Petro kaikota iuaã Xopi sitatxiti mapaõti. Iua kaikota Simão inakorikata. Iua Simão aamata kamakari.

10

Konério Tapone Pirena

¹ Iuasaaki Sesaréja sitatxiti aua kiki Konério inakori. Æti uãka iua. Homano itxaua. Seï pakini sotato auïte iua. Kãkiti akiritana ninoa sota-toakori Itáriakini. ² Iua Konério kamarì Teoso sãkire iaõka. Iua, ikinipoko aapoko auakanikata paxitari Teoso. Imisãkiretapikari Teoso. Isikana matiitimoni inirekakitina. ³ Æti õti kikatapeka inakasaaki itaponeuata. Itaponeë itikari Teoso nitiri apokini iuamoni. Itxari:

—Konério —itxa.

⁴ Teoso nitiri atamatakasaaki, ipïkarauata.

—Apiananiri, kipa pinireka? —itxa Konério.

Ininiã Teoso nitiri txari:

—Teoso kenakotapekari pisãkire iuamoni. Itikapekari pisikaraua-tini matiinimoni. Teoso xinikapitikai. ⁵ Ininiãkara ãtikaka kikiakori piokanata Xopimoni Simão Petro uaimoni imininina ïkapani. ⁶ Iua kaikota ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Iua aapoko potxoari uiniti takote aua. Iua Simão Petro sãpiretaiko pikamakiti tïkane —itxa Teoso nitiri.

⁷ Eereka iua Teoso nitiri sipe. Iposo atoko Konério akiritana ipi initiri-akori, ãtika isotatone pakini. Iua sotato kamarì Teoso sãkire iaõka. Iua auapika Konériokata, inireëkiti ikamini tïkane. ⁸ Ininiã Konério sãpiretana ninoa ikinipoko Teoso nitiri sãpiretakiti. Iposo atoko iokanatana Xopimoni.

Petro Tapone Pirena

⁹ Katimatiniãkata Konério iokanatakini potorika. Apaniãxiti inakasaaki ninoa apokaãpota sitatxi Petro auiniãtaã. Iuasaaki Petro kanikauata aapokotxi nopini Teoso imisãkiretini ïkapani.

¹⁰ Iuasaaki Petro natxita. Inirekari inipokotini. Nipokori kamikosaaki, itaponeuata. ¹¹ Itaponeë atamatari iaxiti xorekini. Aamata mitamatari katxakaãpota iuamoni. Imapotomatara ipi ipi pakini iaxirikaãka. Iua aamata katxaka xitimoni. ¹² Iua aamata ãki aua ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ïtopa auakani. Aua imini. Aua araãkani. ¹³ Ininiã Petro kenakotari itanokiri sãkirauatini:

—Petro, pökítikaua. Pokari ia, pinikini ïkapani —itxari Petro.

¹⁴ Petro Xoteo itxaua, ininiã kona ikinika linika. Ininiã Petro txari:

—Konapitini Apiananiri. Kona ninikari ikinipoko naia kaxipirini. Manaiatini. Pamininiri —itxa.

¹⁵ Iuaĩkana itanokiri sãkirauata:

—Nota oeretakiti kona kamininiri kona pitxape —itxa.

¹⁶ Ipi, äti pakinikata iua aamata katzaka ikara atoko. Iposo atoko ikanĩkaxitita Teoso tixinemoni.

¹⁷ Ininiã Petro äkixinireẽ ixinikaxitita:

—Kanatokopa itxa ikara nitapone?

Iuasaakipeka Konério iokanatakini apokapekari Simão aapoko. Apokana Simão aapoko toremoni. ¹⁸ Akiritana:

—Ereẽkai. Simão Petro uai aua atxiĩti? —itxana.

¹⁹ Iuasaaki Petro xinikapanikari itapone. Erekar Matamatakoti txari:

—Ikiraãkarana ipi, äti pakini kãkiti nitanãtai. ²⁰ Põkitikaua. Pikatzaka xitimoni. Pisa ninoakata, kotxi niokanataka ninoa uaimoni —itxa Erekar Matamatakoti.

²¹ Ininiã Petro sari Konério iokanatakinimoni:

—Notakara hĩte nitanãta. Kipa ĩkai hĩte?

²² Ninoa apakapapiretari iua:

—Konério, aãũte iokanataua ate. Erekar iua. Ikamari Teoso sãkire iaõka. Ikinipoko Xoteo apokaerekatar iua. Teoso nitiri iaxitikiri paniãtari iua pite akiritini, pisãkire ikenakotini ĩkapani —itxana.

²³ Ininiã Petro:

—Hiĩroã. Uai himaka —itxa.

Konério Aapoko Auakasaakina

Katimatinĩkata Petro sari ninoakata. Apanakini Xesosi sãkire auĩãkani Xopikini sari apaka. ²⁴ Katimatinĩkata apokana Sesaréia sitatxiti, Konério auiniãtaã. Iua Konério apotiitapekana inirimane, aõkimanere pakini Petro iãtapinina ĩkapani. ²⁵ Petro ĩroãkasaaki Konério aapoko, iua aõkitari Konério. Iuasaaki Konério kapotoreẽkua Petro apisatoõ. ²⁶ Txamari Petro txari iua:

—Põkitikaua. Kiki pite atoko inakarikarano nota.

²⁷ Isãkirauatakasaakina, Petro ĩroã. Aõkitari ito kãkiti apotiitakanuia.

²⁸ Ininiã itxana:

—Hĩte imarotari ate kiomaneakorini !auritari Xoteo moianatiniri äti uãka. !Auritaãka ate ĩroini hĩte atoko inakari aapoko. Iuaritika Teoso txano nota: “Na pakiritapiri äti uãka kanaiari,” itxano. ²⁹ Ininiã hĩte pĩkapiretakasaakino nota, nimarotari atão nisini hĩtemoni. Ininiã, kinirepa hĩte apakĩtakano nota? —Petro txari Konériomoni.

³⁰ Konério apakapapiretari:

—Ipi, ipi pakini õti apisapanika nuanãta naapoko. Iuasaaki kona ninikari nipokori, Teoso nimisãkiretini ĩkapani. Kikatapeka inakasaaki, nimisãkiretakasaakiri Teoso, katimaritika kiki tokiã nota apisatoõ. Pomẽkoriri imãka. ³¹ Itxano: “Konério, Teoso kenakotapekari pamanaãkiti. Ixinikari pisikarauatini matiinimoni. ³² Ätikaka kiki piokanata Xopi sitatxitimoni Simão Petro inakori uaimoni imininina ĩkapani. Iua aua äti Simãokata, aamata kamakarikata. Simão aapoko potxoari uinititakote.” ³³ Iuasaaki nota apakĩtakai pite. Peerekari papokini atemoni. Uatxa ate uai aua Teoso apisatoõ Teoso paniãtakiti pitemonikiri akenakotini ĩkapani. Ininiã pisãpiretauako —itxa Petromoni.

³⁴ Ininiã Petro txari:

—Uatxa nimarotari atão inakari. Teoso sikari erekari ikininape-moni. Inirekari ikini uãka apokini iuamoni, inakitiakori ininiuana ìkapani. ³⁵ Teoso apakapari ikini itixiti auakani, iua paxitakani, atão inakari kamakani. Apakapari Xoteoakori. Apakapari Xoteo minakaniua apaka. ³⁶ Himarotari Teoso iokanapirena Isaeo auakanimoni. Ikara erekari pirena sãpiretaua Xesosi Kristo xipokari Teoso omanatiniri kãkiti imaerekani xika, kãkiti erekaxinire inini ìkapani. Ikinimane auìte itxaua Xesosi. ³⁷ Ikara Teoso iokanapirena himarota, kotxi iaripireta ikini Xotéia tãpa. Merepitipanika iaripireta Kariréia tãpa, Xoão patxisarau-ataka atoko. ³⁸ Himarotari Xesosi Nasareekiri pirena. Himarotari Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamoni. Iteene isikaposotiiiretari iua. Ikini tãpati isa erekari ikamini ìkapani. Imakananitana Satanasi misiritakini, kotxi Teoso aua iuakata. ³⁹ Ateka itikari ikinipoko ikamakiti Xoteoakori tixine iua auakasaaki, Xerosareë sitatxiti auakasaaki apaka. Eereka aamina ìpiriãmitakari nopini ninoa okari iuani.

⁴⁰ —Iuaritika ipi ãti pakini õtisaaki Teoso õkitikari iua. Iuaka oerekaua kãkitimoni ipìpekariika iuaãkana aua inini. ⁴¹ Kona ikinipokoni atamatari iua. Teoso mereëkininanira atamatari iua. Iuaritika kaiãori iua atamatakani. Ininiã ate atamatari iua. Iua õkitikaua atoko ate nipokota, iãriã aãta iuakata. ⁴² Iokanataua ate Teoso sãkire asãpiretini ikini kãkitimoni. Teoso mereëri iua, kãkiti misiritiko mereëkari ininiua ìkapani. Auãkipanika inakani, ipìkani pakini misiritiko mereëkari itxaua. ⁴³ Ikinipoko Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari iua pirena. Ninoa txari: “Iua sãkire auìãkani maerekani makatxakaãka” —itxa Petro.

Xoteo Minakaniua Patxisatiko

⁴⁴ Petro sãkirauatapanika inakasaaki, Erekari Matamatakoti apoka ikinika Petro sãkire kenakotakanimoni. ⁴⁵ Ininiã Petro mojanariakori Xesosi sãkire auìãkani kisauakatsikimatatakoni tsoriãkaãta, kotxi Teoso sikari Erekari Matamatakoti Xoteo minakonimoni apaka. Ninoa tsiki mata !ikisauakaãka, iuaritika Erekari Matamatakoti apoka ninoamoni. ⁴⁶ Ikenakotarina Xoteo minakaniua sãkirauanãta ãti uãka sãkireë.

—Peerekari Teoso. Apiananiri itxaua —itxanãtana Xoteo minakaniua.

⁴⁷ Ininiã Petro txari:

—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapekari Erekari Matamatakoti ate apakapiniri atokokana. Ininiã apakatapitika ninoa patxisatiko ãparaã. Kona kãkitini iotokakana ipatxisatikona.

⁴⁸ Ininiã iua paniãtana ninoa patxisatiko Xesosi Kristo uãkaã. Iuasaaki ninoa aiataro Petro:

—Atekata mapaõti pikaikota —itxarina.

Ininiã Petro kaikota ninoakata.

11

Petro Sãpiretakiti

¹ Xesosi iokanatakini, Teoso sãkire auìãkani Xotéia tãpa auakani apaka kenakotari Xoteo minakaniua auìkinirina Teoso sãkire. ² Ininiã Petro kanapiriãkasaaki Xerosareëmoni, kisauakatsikimatatakoni apoõtari iua.

³ —Pite imaka !siki mata makisauakakoni aapoko ãki. Ninoakata pinipokota pitxa. !Apakata pikamakiti —itxarina.

⁴ Ininiã Petro sãpiretari ikinipoko itiãkiti, ikenakotakiti pakini.

⁵ —Xopi sitatxiti nauakasaaki, Teoso nimisãkiretakasaaki, nitaponemoni natapari mãkatxi mata atoko inakari iaxiti katxakaãpotini.

Ipi, ipi pakini imapotomatare iaxirikaãka. Iua apoka nota takote. ⁶ Iteene nimixinitari mākatxi mata āki auakani. Natamatari ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua itopa auakani. Aua imini, araãkani pakini. ⁷ Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi iaxitikiri: “Põkitikaua. Oka, nika pitxako,” itxa. ⁸ Txamari nitxari iua: “Apiananiri, konapitini. !Ninikari nipokori mauritakoti ia atoko inakari, kotxi pamininiri,” nitxari.

⁹ —Iuaikana iaxitikiri sãkirauata: “Teoso oeretakiti kona kamininiri kona pitxape.” ¹⁰ Ipi āti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Eereka ikinika kosekaãka iaxiti.

¹¹ —Iuasaakipeka ipi, āti pakini kikiakori Sesaréiakini apoka aapokotxi nikaikotiniãtaã. Iokanataãkana notamoni. ¹² Ininiã Erekarí Mata-matakoti paniãtano: “Pisa ninoakata. Kona pipikarauatape,” itxa. Naia seisi aĩtariakori Xopikini moianatano nota iuasaaki. Ininiã ate ĩroã Konério aapoko. ¹³ Ininiã iua sãpiretaua ate, Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni aapoko āki. Iua Teoso nitiri txari iua: “Piokanatarí kikiakori Xopimoni Simão Petro inakori apinina ĩkapani. ¹⁴ Iua sãpiretaiko pite maerekani makatxakiko, paapoko auakani maerekani makatxakiko apaka.”

¹⁵ —Nipotorikasaaki nisãkirauatini, Erekarí Matamatakoti apoka ninoamoni merepanika atemoni apokini atokotxikana. ¹⁶ Iuasaaki nixinikari Apiananiri sãkire. Iua txari: “Xoão patxisarauata āparaaã. Hĩte patxisataãkako Erekarí Matamatakotiã.” ¹⁷ Ininiã Teoso sikari Erekarí Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana Xesosi Kristo Apiananiri sãkire aũuikasaaki. Ikara atoko ininiã, !apakata Teoso ninaiatini —itxa Petro.

¹⁸ Petro sãkire ikenakotakana atoko, litsoataikana.

—Peerekari Teoso —itxana.

—Ininiã Teoso auiritari Xoteo minakanuia apaka imaerekanina itakanapinina, Teosokata ātipirika auinina ĩkapani —itxana.

Teoso Auiãkani Ātxiokia Sitatxiti Auakani

¹⁹ Estevão ipinaãka atoko, Xesosi sãkire auiãkani misiritaãka, ininiã ninoa iarika. Iariãkani sari maioakari. Penísia tixinima, Xipri pokomiriĩtima, Ātxiokia sitatxitima pakinimoni isana. Ninoa oerekari Teoso sãkire Xoteomoninani. ²⁰ Ninoa ātikaka Xiprikini, Sirenikini pakini sari Ātxiokia sitatxitimoni. Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari, Xesosi Apiananiri pirena, Xoteo minakonimoni ninoa apaka imarotini ĩkapani. ²¹ Apiananiri sikaposotiiretana ninoa. Ininiãkara itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. Maerekati itakanapana. Ikamarina Apiananiri nireẽkiti.

²² Ikara apopireta Xesosi sãkire auiãkanimoni Xerosareẽ sitatxitiã. Ininiã ninoa iokanatarí Panapee Ātxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã iua apokasaaki, imarotakasaakiri ninoa apakapiniri erekari Teoso sikakiti, ipoxokoniua. Isikataparaxiniretana. Ōtãkikana Apiananiri paniãtakitinoka ikaminina ikini itaparaxinireritikana. ²⁴ Erekarí Panapee. Ikinika Erekarí Matamatakoti paniãtakiti ikama. Auikari Xesosi sãkire ikini ixinireritika. Ikara atoko ininiã, itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire.

²⁵ Eereka Panapee sari Taaso sitatxitimoni, Saoro initini ĩkapani.

²⁶ Itaõkitakasaakiri, iminari iua Ātxiokia sitatxitimoni. Āti anokanani ikaikotana iuaã Xesosi sãkire auiãkanikata. Oerekarina Teoso sãkire

itomaneri kákitimoni. Xesosi sáki auiákani Átxiokia sitatxiti auakani merepitipanika takauákataáka, “Kristopiki.”

²⁷ Iuasaaki átikaka Teoso sáki sápiretakani Xerosareékini sari Átxiokia sitatxitimoni. ²⁸ Ninoa átika Ákapo inakori ókitikaua. Erekarí Mata-matakoti sáki isápireta:

—Natxinoka auako ikini itixiti —itxa.

Ikara isáki apokapeka Kráotxio Homano auíte inakasaaki.

²⁹ Ininiá ikinika Xesosi sáki auiákani nirekarí txineiro iokanatiní itariakorimoni Xotéia tópa auakanimoni. Ito auinina, ito iokanatana. Poiáonoka auinina, poiáonoka iokanatana. ³⁰ Panapee, Saoro pakini anikari isikakitina. Isikaro oa txineiro Xotéia tópa auakani ótákkakanimoni.

12

Xesosi Sáki Auiákani Misiritiko Iuaákana Apokini

¹ Iuasaaki auítetxi, Erotxi inakori, misiritana Xesosi sáki auiákani. Átikaka itaka kateia áki. ² Iua okapiri Txiako iouata mitaroá. Iua Txiako Xoão itari. ³ Erotxi imarotakasaakiri Xoteakori apokaerekatiniri Txiakoni okiko, ipaniátari Petro maíkiko. Imaíkari Petro Xoteakori kiinirite-saaki, pão miátiákati kiiniritisaaki. ⁴ Petro imaíka atoko itakari iua kateia áki. Ipaniátari tesiseisi sotatoakori níkatiniri iua. Kiiniri xipoka atoko Erotxi nirekarí imereiniri imisiritiko ikinimane apisatoó. ⁵ Ininiá Petro kateia áki kaikota. Iuasaaki Xesosi sáki auiákani átipirika misákiretari Teoso Petro íkapani.

Petro Sikakaáka

⁶ Íkanóka, imisiritiko imarotini óti apisapanika, kateia áki Petro imakanáta ipi sotato apaníkaki. Iaxirikiko tsapi metao kamakori ipi. Aua apaka apikomoni sotatoakori kateia toreaáta, Petro mamitekakani íkapani. ⁷ Patimari Teoso nitiri tokini. Tirikapi ponika kateia áki. Iuasaakipeka Teoso nitiri ópiríkari Petro.

—Pókitikaua. Katima pitxako —itxari.

Iuasaakipeka itsapi iaxirikiko iuakoákiri katxaka. ⁸ Teoso nitiri paniátari:

—Pimáka pieretaka. Pikiti mata pitaka, ininiá Petro takari. Pimáka pinopinikiri apaka pitaka, eereka pisa notakata —itxa.

⁹ Ininiá Petro sari iua tikini. Kateia ipokíkana. Iuasaaki Petro uákatari itaponeuatini. !Imarotari atáo Teoso nitiri mipokíkiniri iua. ¹⁰ Eereka inapari ipi sotatoakori auiniátaá, apoka itxana itore maparakiri metao kamakori. Iuaátaá napakari sari sitatximoni. Ikara itore iuaka matakakaua. Ininiá ninoa pokíka. Iua ahoa mapotókire apokasaakina, katimaritika Teoso nitiri takanapari iua. ¹¹ Iuasaaki Petro imarotapekari:

—Na nitaponeni itxa. Atáopitikara Apiananiri iokanatarí initiri itixinekiri nota imaktxakiní íkapani. Pataparari Erotxi, iuaritika Apiananiri maktxakano. Xoteakori nirekarí okinino, iuaritika Apiananiri maktxakano —itxa.

¹² Ikara ixinika atoko, isari Maria aapokomoni. Xoão Marko inakori inoro oa Maria. Iuaá itomaneri kákiti apotiitapekaua, Teoso imisákiaretinina íkapani. ¹³ Maria aapoko apokasaaki, akirita. Átokoro Hotxi inakoro sari itoremoni. Okenakotari Petro sáki. ¹⁴ Oimarotakasaakiri Petro mapara

apokini, omiteka iriko āki aapokotxi āki auakanimoni. Opoxokoniua, txamari omaxinīkaretari itore omatakakini Petro ĩkapani. Ininiā otxari apanakinimoni:

—Aapokotxi toreātaāpekari Petro —otxa.

¹⁵ Ininiā ninoā:

—Pimapitxirita.

—Atāopitikara nisākire —otxa oa.

Ininiā ninoā:

—Petro kamiritekara.

¹⁶ Ninoā ĩkara atoko inaātakasaaki, Petro mapara akirinātapanikana ninoā. Eereka ninoā matakakari itore, atamata itxarina.

—Kanatokopa pitakanapari kateia? —itxarina.

¹⁷ Ininiā iuakoā ipinitana:

—Hīkenakotari nisākire —itxana.

Eereka isāpiretana:

—Apiananiri makatxakano nota kateia āki. Ikinika ĩkara hīsāpiretariko Txiako, apanakini aītariakori pakini —itxa.

Iuasaaki isipe. Ātiātaā isa.

¹⁸ Katimatinīkata sotatoakori kateia nīkatakani tsorīkaāta:

—Īteri iua Petro? Kanatokopa itxa Petro pokīkini? —itxana.

Initapiimarina Petro. ¹⁹ Ininiā Erotxi paniātana initiko, txamari ! apokarina. Erotxi pimaāna sotatoakori Petro nīkatakani, Petro sinimoni imarotininina ĩkapani, txamari ninoā !imarotari Petro sinimoni. Ininiā eereka ipaniātari ninoā sotatoakori okiko Petro mitekini xika.

Īkara atoko inaāka atoko Erotxi sipeka. Xotēia tōpa ipotorika. Sesarēia sitatxitimoni isa.

Erotxi Ipinini Pirena

²⁰ Erotxi omanatana Txiro sitatxiti auakani, Sitoō sitatxiti auakani pakini. Ninoā nirekari iua omanatinina xipokini, kotxi ninoā apakapari nipokori Erotxi tixinekiri. Ininiā ninoā sākirauata Parásito inakorikata. Iua Parásito nīkatari Erotxi aapoko, itii pakini. Paimatireri iua. Ninoā sākirauatakasaaki iuakata, iua auikari ninoā sākire. Eereka Erotximoni isana neenamatzki xipokini ĩkapani. ²¹ Erotxi ketotari ikinimane kākiti imisākiretini ĩkapani. Īketo ōti apokasaaki ieretakari imāka ereri inakari, auītetxi māka. Eereka iitopāka auītetxi itopanere nopini. Iuaā iua misākiretana kākiti. ²² Ininiā kākiti txari:

—Teosora sākirauanāta. Na kākيتينi —itxana.

²³ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri okari Erotxi, kotxi iua auiritari kākiti iteosonetiniri iua. Ininiā tsoni sotakiperi nika txari ĩto. Īkara atoko inikoā ipīpe.

²⁴ Iuasaaki Teoso sākire iaripireta. Ininiā itomaneri kākiti auikari Teoso sākire.

²⁵ Panapee, Paoro pakini parīka Xerosareē sitatxitiā xipokaāka atoko, Ātxiokia sitatxitimoni kanapiriā itxana. Anikarina Xoāo Marko ni-noakata.

13

Panapee, Saoro Pakini Mereīko

¹ Xesosi sākire auīākani sauaki Ātxiokia sitatxitiā aua Teoso sākire sāpiretakani, Teoso sākire oerekakani pakini. Aua Panapee. Aua Simāo “Pomamari.” Aua Arósio Sirenikiri. Aua Manaeē. Auītetxi Erotxi inakori xapitipanika inakasaaki, iua Manaeē xapitipanika inakasaaki,

imakananitaãka Erotxikata. Apaka Saoro aua *Ãtxiokia* sitatxitiã. ² *Ãti* õti Xesosi sãkire auiaãkani iuaãtaã takanapari inipokotinina Apiananiri imisãkiretinina ìkapani. Iuasaaki Erekar Matamatakoti txana ninoa:

—Himakatxakana Panapee, Saoro pakini parìkatxi ikaminina nota ìkapani —itxa Erekar Matamatakoti.

³ Ininiã ninoa takanapari inikini Teoso imisãkiretini ìkapani. Iposo atoko itakarina iuakona Panapee, Saoro pakini nopini. Iokanatana ninoa Erekar Matamatakoti paniãtakiti ikaminina ìkapani.

Xipri Pokomirũti Pirena

⁴ Erekar Matamatakoti iokanatana Panapee, Saoro pakini, ininiã ninoa sari Sereõsia sitatxitimoni. Iuaã ninoa iereẽtaua maporo ãki. Isana Xipri pokomirũtimoni. ⁵ Saramina sitatxitiã apokasaakina, isãpiretarina Teoso sãkire aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoão Marko inakori moianatana ninoa iuasaaki.

⁶ Xipri pokomirũti ìpirixititana. Paposi sitatxitimoni isana. Iuaã itaõkitarina kiki Xoteo. Miiti itxaua. Iuãka Paxesosi. *Ãti* iuãka Erimasi.

—Teoso sãkire sãpiretakarikarano nota —itxa iua.

Txamari na atão isãkire. ⁷ Iua moianatari Xipri auakani auĩte Séxio Paoro inakori. Paimatireri iua Séxio Paoro. Iua akiritana Panapee, Saoro pakini iuamoni Teoso sãkire ikenakotini ìkapani. ⁸ Txamari Erimasi ! inirekana ninoa. Inirekari Séxio Paoro auikiniri atão Teoso sãkire.

⁹ Iuasaaki Erekar Matamatakoti iteene sikaimaroretari Saoro (*ãti* iuãka Paoro,) ininiã iteene atamatari iua miiti. ¹⁰ Itxari iua:

—Pite Satanasi ãkiri pitxaua. Pite atão kamakari mokaiakari pitxaua. Pite kamari ikini sereti maerekati. Ikara atoko ininiã, pimisirienetari kãkiti. Atão inakari Apiananiri sãkire pite nirekari pimamakini. ¹¹ Ikara pimaerekani xika Teoso misiritaiko pite uatxa. Mõsiãreti pitxauako. Kona patamatapaniri atokatxi mapaõti.

Iuasaakipeka katxiãri atoko inakari, ipiã apaka apoka Erimasimoni. Ininiã iua nitari *ãti* aniakiri ìkapani. ¹² Séxio Paoro atamatakasaakiri Erimasi misiritiko, iua auikari Teoso sãkire. Itsorìkaãta:

—Peerekari Paoro oerekakiti sãkiretxiti Apiananiri pirena isãpiretakiti —itxa.

Ãtxiokia Sitatxiti Pisítxia Tixini

¹³ Iposo atoko Paoro imoianariakorikata iereẽtaua maporo ãki. Paposi itakanapana. Pexi sitatxitimoni, Pãpíria tixini isana. Pexi sitatxiti auakasaakina, Xoão Marko takanapana ninoa, Xerosareẽmoni ikanapirini ìkapani. ¹⁴ Eereka iuaãkana maporo ãki iereẽtauana. Isana *Ãtxiokia* sitatxitimoni, Pisítxia tixinimoni. *Ãtxiokia* sitatxiti auakasaakina tomatiko õtisaaki ìroãna aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã iitopãkana. ¹⁵ Teoso paniãtakiti aãtsopateẽ, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti aãtsopateẽ pakini atatsopataãka atoko auĩtetxiakori iuaãtaã auakani txana ninoa:

—Aĩtariakori, ate nirekari hĩsãkirauatini, hĩsãkire auiniã, naia kãkiti hĩsikataraxiniretini ìkapani —itxana.

¹⁶ Ininiã Paoro õkitikaua. Õkatari iuako ninoa sãkirauatini iotokakinina ìkapani. Ininiã itxa:

—Nitariakori Isaeo auakanii, apaka hĩte Xoteo minakanuia Teoso paniãtakiti kamakanii, hĩkenakotariko nisãkire. ¹⁷ Isaeo auakani Teosone mereẽna aãtokiriakorini Exito tixini auakasaakina, *ãti* uãkakata auakasaakina. Itxikitakana ninoa itomane ininina. Iuasaaki Exito

auakani misiritana. Ininiã eereka Teoso makatxakana iposotiireë, ininiã itakanaparina Exito tixini.

¹⁸ —Eereka, koarêta ano Teoso mïteenekana ninoa ãparaã makipakaniãtaã, kotxi ikamapikarina maerekati iuaã. ¹⁹ Eereka ixipokana setxi pakini ãti uãka Kanaã tixini auakani. Eereka isikari iua itixi ninoamoni ãtipirika iuaã auinina ãkapani. ²⁰ Eereka Teoso sikana kõtãkikarerini Isaeo auakani auãteakori tãkane. ãti kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Eereka ãtipekana kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Itxaãpotana koatrosëtosi sãkoëta anokanani. Imapotökire, Samoeo inakori Teoso sãkire sãpiretakari ninoa òtãkikakari itxaua.

²¹ —Eereka ninoa nirekari auãtetxi apiatakari ninoa auãte ininiua ãkapani. Ininiã Teoso sikana ninoa Saoo inakori, Kixi ãkiri. Iua atokiri kitxakapirãka Pëxamiã inakori. Iua Saoo ninoa auãte apiatakari koarêta anokanani. ²² Eereka Teoso makatxakari Saoo. Itxãkitakari Tavii ninoa auãte apiatakari ininiua. Teoso sãpiretari Tavii pirena: “Kãkiti Tavii Xesee ãkiri atoko inakari ninireka, kotxi iua kamari ikinika ninireëkiti,” itxa Teoso.

²³ —Teoso sikaenetari ãti, Tavii apika mekani Isaeo auakanimoni. Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxauako. Iua Xesosikara. Iua kãkiti maerekani makatxaãkari txaua. ²⁴ Xesosi parãka ipotorikini apisapanika, Xoão sãpiretari ikinimane Isaeokini imaerekanina itakanapina, eereka ipatxisataãkana. ²⁵ Xoão parãka ixipokasaaki, ipimaãna ninoa: “Kipa hãuãkatatano nota? Nota kona iua hiãtapakitini. Iuaritika iua ina nota tikini. Nota poiãori, ininiã !apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatxakini ãkapani, kotxi iua Apiananiri,” itxa Xoão.

²⁶ Paoro sãkirauatapanika:

—Nitariakori, Apraão apika mekaniriakorii, apaka hãte Xoteo minakanuia Teoso paniãtakiti kamakanii, hãkenakota. Hãtemonikari Teoso iokanatarari iokanapirena kãkiti maerekani makatxakiko pirena. ²⁷ Xerosareë auakani, ninoa auãteakori pakini kona imarotari Xesosi Teoso ãkiri ininiua. Ninoa atatsopatari Teoso sãkire sãpiretakani sãkire ikini tomatiko òti, iuaritika !imarotarina ninoa sãkire. ²⁸ Ninoa kona apokari ixika Xesosi okiko ãkapani, iuaritika ipaniãtari Pirato okiniri. ²⁹ Ninoa kamari Xesosimoni ikinipoko mitxi Teoso sãkire iòkatsopatakori iaõka. Iposo atoko imakatxakarina iua aamina ãpiriãmitakariã. Ikata itxarina kai iriko ãki. ³⁰ Iuaritika Teoso òkitikari iua ipãkitximonipeka auakaripeka. ³¹ Òkitikaãka atoko, ito òti kãkiti atamatari iua. Kariréiakini, iuakata Xerosareëmoni sikani aõkitari iua. Ininiã Xesosi iuaãkana auini pirena sãpiretakani itxauana ninoa Xesosi aõkitakani. Isãpiretarina apanakini Isaeo auakani.

³² —Ininiã uatxa ate sãpiretari Teoso iokanapirena erekari hãtemoni. Ikara sãkirextiti Teoso kamaenetakiti aãtokiriakorinimoni kitxakapirãka. ³³ ãkorasaaki Teoso kamapekari ikara ikamaenetakiti ate ãkapani, ninoani apika mekaniriakori ãkapani, kotxi iua òkitikari Xesosi ipãkasaaki, iuaãkana auãki inini ãkapani. Kitxakapirãka Teoso sãkire iòkatsopatakori Xikari ipiãtaã sãpiretari Xesosi òkitikiniua òti, kotxi itxari: Pite namarite. Ia òti noerekari kãkiti pite iri nininiua nota.

³⁴ —Kitxakapirãka Teoso sãpiretapekari iua òkitikiniri Xesosi ipãkasaaki, iuaãkana imapinakani tãkane, kotxi isãkire iòkatsopatakori txari: Nikamaenetakiti Taviimoni pitemonikara nikama. Ikara erekari nikamapitikako pitemoni.

³⁵ Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari tesiseisiãtaã txari:
Teoso kona auiritari Erekarì Kamakari ìto paiakini.

³⁶—Kitxakapirìka Tavii auakasaaki, ikamari Teoso nireëkiti, kotxi inir-
imane auìte itxaua. Eereka ipìpe. Ikatapeëka. Inirimane-kata ikatapeëka,
ininiã ìto paiaka. ³⁷ Xesosipekana, Teoso õkitikari iua. Iua ìto kona
paiaka. ³⁸ Ininiãkara nitariakori himarotariko ia. ³⁹ Xesosi sãkire auìãkani
maerekani makatxakaãka. Erekarini ninoa. Moisesi paniãtakiti kamiko
kona makatxakari kãkiti maerekani. ⁴⁰ Erepaniko. Kitxakapirìka Teoso
sãkire sãpiretakani sãkire iaõka atxiiti apoka hìtemoni, kotxi ⁴¹ ia atoko
itxana:

Hìkenakota, hìte Teoso sãkire napetakanii. Hãtamatariko niposotiire, iuar-
itika hìpinako, kotxi !hãuikari niparìka hìte sauaki. Ìti sãpiretiniãri
niparìka, iuaritika !hãuikari.

Ikara atoko itxa Paoro sãkire ninoamoni.

⁴² Xoteoakori pokìkasaaki Xoteo apotiitiniua aapokotxiti, iuasaaki Xo-
teo minakaniua aiatana Paoro, Panapee pakini iuaìkana tomatiko õti ìkari
Teoso sãkire isãpiretinina ìkapani. ⁴³ Kãkiti apotiitakaniua potorika atoko,
itomaneri Xoteo, Xoteo minakaniua Teoso sãkire auìãkani pakini sari
Paoro, Panapee pakinikata. Paoro, Panapee pakini misãkiretana ninoa.
Õtãkikana ninoa, ikiniõtika atão ikaminina, kotxi Teoso iteene tiretana
ninoa.

⁴⁴ Ininiã ãti tomatiko õtisaaki ikinimane iua sitatxiti auakani apoka
Apiananiri sãkire ikenakotinina ìkapani. ⁴⁵ Xoteoakori atapari ito-
maneri kãkiti apokaãpotini Paoro, Panapee pakini sãpiretakiti ìkenako-
tinina ìkapani. Ininiãkara ninoa xikotana Paoro, Panapee pakini.
Imisãkirepiretana ninoa:

—Na atão Paoro sãkire. !Apakata isãkire —itxanãtana.

⁴⁶ Iuasaaki Paoro, Panapee pakini itaparaxinireritikana isãkirauatana.

—Ate sãpiretari Teoso sãkire hìte Xoteoakorimoni merepitipanika.
Ikara atão. Txamari hìte !inirekari. Hìte atxiiti !inirekari ãtipirika auãki
hinini? Ikara atoko ininiã, ate sariko Xoteo minakonimoni, ⁴⁷ kotxi
Apiananiri paniãtaua ate ia atoko:

Tirikapi atoko inakari hìtxauako Xoteo minakaniua ìkapani nisãkire atão
ninoa imarotini ìkapani, ninoa maerekani nimakatxakini ìkapani,
ikini itixiti auakani ikara imarotini ìkapani,

—itxa Paoro.

⁴⁸ Xoteo minakaniua kenakotakasaakiri ikara Paoro sãkire, ipoxokoni-
uatana. Ininiã ninoa:

—Peerekari Apiananiri sãkire —itxanãtana.

Teoso mereëri kãkiti ãtipirika iuakata auini ìkapani, ininiã iuasaaki kãkiti
kenakotakasaakiri Paoro sãkire, ninoa Teoso mereëkini auikari iua sãkire.

⁴⁹ Iuasaaki Teoso sãkire iaripireta ikinipoko iua tixini. ⁵⁰ Txamari
Xoteoakori !apokaerekatari Xoteo minakaniua auikiniri Xesosi sãkire.
Ininiã isãpiretarina aãpirena sitoakoro apiatakani Teoso paxitakanimoni,
sitatxi auakani auìteakorimoni pakini. Ininiã ikara xika ninoa omanatana
Paoro, Panapee pakini. Ininiã iokanatana ãtiãtaã isinina. ⁵¹ Ininiã Paoro,
Panapee pakini takanapari iuaã. Itakanaparina kipatxi ikiti mataã
auakari apaka, kotxi kona ninoa nirekaikari Teoso sãkire. Ininiã isana
Ikõnio sitatxitimoni. ⁵² Ìtxiokia sitatxiti auakani Xesosi sãkire auìãkani
poxokoniua. Iteene ikamarina Erekarì Matamatakoti nireëkiti.

14

Ikónio Pirena

¹ Paoro, Panapee pakini auakasaaki Ikónio sitatxitiã, isana aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni, ininiã kaiãopokori Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini auikapiretari Teoso sãkire. ² Txamari apanakini Xoteoakori Teoso sãkire mauiãkani kamaomanãkaretana Xoteo minakanuia. Ininiã ninoa omanatana Teoso sãkire auiãkani. ³ Xesosi iokanatakini Paoro, Panapee pakini okanani auana Ikónio sitatxiti. Ninoa sãpiretari Apiananiri pirena itaparaxinireritikana. Isãpiretarina Apiananiri sikiniri ikinipoko erekari maerekanimoni. Apiananiri oerekari isãkirena atão inini, kotxi isikaposotiiretana ninoa, posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini ikaminina. ⁴ Kãkiti sitatxi auakani omanatakakana. Apanakini auikari Xoteoakori sãkire. Apanakini auikari Xesosi iokanatakini sãkire.

⁵ Ininiã Xoteo minakanuia, Xoteoakori pakini, ninoa auĩteakorikata imisãkiretakakaua Xesosi iokanatakini imisiritinina ìkapani, kai soroã ikiporonakinina ìkapani. ⁶ Paoro, Panapee pakini kenakotakasaakiri ikiporonakikona pirena, imitekana. Arisítara sitatxitimoni, Tepi sitatxitimoni, Arikaónia tixini isana. ⁷ Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni.

Arisítara Pirena

⁸ Arisítara sitatxiti aua kiki petokakititakari iuasaaki. Matĩpokotakati. Iponaniãkasaaki, ipetokakititapeka. ⁹ Ikenakotakasaakiri Paoro sãkire, Paoro atamatarì iua. Iuasaaki Paoro imarotari iua kiki auikapiretiniri Xesosi sãkire erekape inini ìkapani. Ininiã iteene atamatarì iua. ¹⁰ Itapasãkireritika Paoro txari iua:

—Põkitikaua. Pitima —itxari.

Ininiã iuasaakipeka õkitikaua, tĩpokota itxa. ¹¹ Iuasaaki kãkiti itikari Paoro kamakiti. Ininiã ninoa akirikata isãkireña, Arikaónia tixini auakani sãkireẽ:

—Teosoakori apoka atemoni. Kikiakori atoko itxana ninoa.

¹² Ninoa takauãkatari Panapee, Xópite ininiua. Itakauãkatari Paoro Mekório ininiua, kotxi apiata isãkirauata. Panapee poiãoka isãkirauata. Xópite, Mekório pakini teosoakori kamakoni uãka. ¹³ Sitatxi Ìronakikoãtaã takote aua Xópite misãkiretiko aikoti. Xópite misãkiretakani auĩte iuasaaki minari kema auĩteakori, aãui kaiãori pakini sitatxi Ìronakikoãtaãmoni. Iuaã iua apanakini kãkitikata nirekari kema auĩte okinina Paoro, Panapee pakini ìkapani, iteosone ìkapani okinirina atokotxikana. ¹⁴ Panapee, Paoro pakini imarotakasaakiri ikamakitina tĩkane, imatsorakitarina ninoaka mãka, kotxi Teoso !itxauana.

Ninoa kãkiti itomanerimoni imitekana. Itapasãkireritikana itxana:

¹⁵ —Kãkiti, kinirepa ìkora atoko hĩtxa? Hĩte kikiãkini atokokanera atxa ate. Ate uai apoka teoso kãkiti kamakiti hĩtakanapini ìkapani, atão Teoso himarotini ìkapani, kotxi atão Teoso auapininiika inakari itxaua. Iua kamari iaxiti, iaxiti auakani, itixi, itixi auakani, potxoari uiniti, potxoari uiniti ãki auakani pakini. ¹⁶ Kitxakapirĩka Teoso auiritana ikinipoko kãkiti inirekaãkitina ikaminina. ¹⁷ Iua Teoso ininiua sãpiretakari kaiãopokori auapika, kotxi erekari Teoso sikakiti kãkitimoni oerekari iua Teoso ininiua. Teoso sikari ãparaã iaxitikiri kãkitimoni. Iua ãparaã oerekari iua Teoso ininiua. Takari kikiõ auakari iua sikakiti erekari apaka oerekari kãkiti iua Teoso ininiua. Teoso sikari nipokori ìkoni

sereti kãkitimoni. Ikara oerekari iua Teoso ininiua. Iua sikapoxokonitari aãkixinire. Ikara apaka oerekari iua Teoso ininiua.

¹⁸ Ikara atoko itxana Paoro, Panapee pakini, iuaritika kãkiti nirekapanikari okiniri kema auite Paoro, Panapee pakini ikapani. Itapararitika Paoro, Panapee pinitana ninoa, ininiã !ikamarina. ¹⁹ Eereka Xoteoakori Ætxiokia sitatxitikini, Ikónio sitatxitikini pakini apoka Arisitara sitatxitimoni. Ninoa kãkiti misãkiretana Arisitara auakani. Imisãkirepiretana Paoro, Panapee pakini, ininiã Arisitara auakani auikari ninoa sãkire. Ininiã ikiporonakarina Paoro kai soroã. Eereka ikosekaïtotarina iua sitatxi mapotökire. Ninoa uãkatari iua ipïpe. ²⁰ Iuaritika Xesosi sãkire auiaãkani apotiitakasaakia iuakata, Paoro õkitikaua. Sitatximoni kanapiriã itxa. Katimatinikata Paoro, Panapeekata sari Tepi sitatxitimoni.

Ikanapiriãna Ætxiokiamoni, Síria Tixiniã

²¹ Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso iokanapirena erekari Tepi sitatxiti auakanimoni. Ninoa oerekari kaiãopokori kãkiti. Eereka Arisitara, Ikónio, Ætxiokia pakini sitatxitimoni ikanapiriãna. ²² Iuaã oerekana kãkiti Teoso sãkire iteene imarotinina ikapani. Ôtãkikana ninoa Teoso sãkire iaõka ãtipirika ikaminina. Ia atoko Paoro, Panapee pakini oerekana ninoa: “Teoso aãuïtetakasaaki, amisiritiko kaiãopokori amïteenekako.”

²³ Ikinipoko Xesosi sãkire auiaãkani apotiitiniãtaãua Paoro, Panapee pakini mereëna ninoa õtãkikakani. Ninoa kõtãkikarerini iteene auikari Apiananiri sãkire. Paoro, Panapee pakini misãkiretari Teoso ninoa ikapani. Nipokori itakanapa Teosokata isãkirauatini ikapani iuasaaki.

²⁴ Eereka isipekana. Ìpirixititarina Pisítxia tixini. Eereka Pãpíria tixinimoni isana. ²⁵ Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari Pexi sitatxiti auakanimoni. Eereka isana Atária tixinimoni. ²⁶ Iuaã iereëtaua maporo ãki Ætxiokia sitatxitimoni isinina ikapani. Iuaã Ætxiokia sitatxitiã mitxipeka ninoa iokanataãka Teoso parika ikaminina ikapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiaãkani misãkiretari Teoso ninoa ikapani, Teoso iteene nãkatinina ikapani. Ikara parikatxi iposope ninoa kamini.

²⁷ Ætxiokia sitatxiti apokasaakina, Xesosi sãkire auiaãkani imakinika apotiitaua ninoakata. Ininiã Paoro, Panapee pakini sãpiretari ikinika Teoso kamakiti. Isãpiretarina Teoso auiritinina Xoteo minakanuia apaka auikiniri Xesosi sãkire. ²⁸ Paoro, Panapee pakini auapokota iuaã Ætxiokia sitatxitiã Xesosi sãkire auiaãkanikata.

15

Teoso Takaõtxikare Pirena

¹ Ætikaka kikiakori Xotéia tõpakini apoka Ætxiokia sitatxitimoni. Ninoa oerekana Xesosi sãkire auiaãkani:

—Moisesini paniãtaua Teoso takaõtxikare aïtoã atakini. Txamari hïte ! hïtakari, ininiã Teoso !imakatxakari himaerekani —itxana ninoa.

² Paoro, Panapee pakini txana ninoa:

—Na atão hïte sãkire. Teoso takaõtxikare ninoa ïtoã !auari, iuaritika Teoso makatxakapekari ninoa maerekani —itxana.

Ininiã itaparakenatakauana ikara sãkiretixiti xika, ininiã ninoa mereëna Paoro, Panapee, ãtikaka Xesosi sãkire auiaãkani Ætxiokia auakani apaka Xerosareëmoni isinina ikapani.

—Iuaã hĩsãpiretariko ikara sãkiretxiti Xesosi iokanatakinimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa sãpiretaua atão —itxana.

³ Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani takapiretanapana ninoa, ininiã Paoro, Panapee, apanakini pakini potorika. Ninoa ĩpirixititakasaakiri Penísia tixini, Samaria tãpa pakini, Paoro sãpiretana ikinimanemoni:

—Xoteo minakanuia takanapapekari imaerekani. Inirekarina Teoso paniãtakitinoka ikaminina.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani poxokoniuata ikara pirena ikenako-takasaakina.

⁴ Eereka Paoro apanakinikata apoka Xerosareẽmoni. Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori, apanakini Xesosi sãkire auiãkani pakini apakapana ninoa. Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso kamakiti Xoteo minakonimoni. ⁵ Iuasaakipeka ãtikaka pariseoakori, Xesosi sãkire auiãkani, apakapapiretana:

—Ninoa Xoteo minakanuia apakapapitkariko Teoso takaõtxikare. Ninoa kamapitkariko Moisesini paniãtakiti. Hĩsãpiretanako —itxana.

Xesosi Iokanatakini Kiomãtxiakorikata

⁶ Ininiã ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakorikata apotiitaua, Xoteo minakanuia ĩtoã Teoso takaõtxikare takiko pirena isãkiretinina ĩkapani.

⁷ Ninoa iteene sãkirauataka atoko, iua Petro õkitikaua, misãkireta itxana ninoa:

—Nitariakori hĩte imarotari Teoso mereẽno nota. Hĩte sauaki uatx-akapokoikani iua mereẽno nota, iua iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani Xoteo minakonimoni, ikenakotinina ĩkapani, auikinirina ĩkapani.

⁸ Teoso imarotari kãkiti ãkixinire sãkire. Iua sikari Erekari Matamatakoti Xoteo minakonimoni. Ininiãkara aimarotari Teoso apakapari Xoteo minakanuia, kotxi isikari Erekari Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana.

⁹ Amaerekani ate ãkixinireẽ Teoso makatxakini atokokanera, Teoso makatxakari imaerekanina ãkixinireẽna, kotxi ninoa auikari Xesosi sãkire. ¹⁰ Hĩte txĩkitakari Teoso omanãkarauatini. !Erekari hĩkamakiti. Hĩte nirekari Xesosi sãkire auiãkani kaminiri ikinika Moĩsesi paniãtakiti, txamari akiomaneakorini kitxakapirĩka !iposotari ikaminirina Moĩsesi paniãtakiti. Ate apaka !aposotari.

¹¹ Moĩsesini paniãtakiti kamiko !imakatxakari kãkiti maerekani. Amaerekani makatxakaãka, kotxi Xesosi Apiananiri iteene tiretaua ate, ininiã aũuikari isãkire. Ikara atokokana Xoteo minakanuia maerekani makatxakaãka apaka —itxa Petro.

¹² Panapee, Paoro pakini sãpiretana ninoa Teoso kamakiti Xoteo minakonikata auakasaakina, Teoso kamakiti kãkiti maposotakinini, posotiiretxi. Ikara isãpiretakasaakina, ikinimane iuaã apotiitakanuia tsorĩkaãnãta. Masãkireninoka itxana. ¹³ Panapee, Paoro pakini sãkirauataka atoko, Txiaoko txari:

—Nitariakori hĩkenakotari nota sãkire. ¹⁴ Simão Petro uatxananira isãpiretaua Teoso tiretinina Xoteo minakanuia, kotxi ninoa sauaki imereẽna kãkiti inakitiakori ĩkapani. ¹⁵ Teoso sãkire sãpiretakani kitx-akapirĩkarini iõkatsopatapekari ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa iõkatsopatapekari:

¹⁶ Apiananiri txari: “Eereka nikanapiriã. Noerekai nisãpirena amaneri, notamoni hãpokini ĩkapani. Hĩauĩte Taviini auakasaaki, pamimari hãpokini notamoni. Ikara atoko inakari uatxa xipope, aapokotxi irikakari xipokakari atoko itxa. Aapokotxi amaneri atoko nika-mako, ininiã apakatapitika kãkiti apokini notamoni.

17 Ininiã ikini uãkati nitanoko nota. Xoteo minakanuia nota akiritakini ninakitiakori nitanoko nota.”

18 Ikara atoko itxa Apiananiri kitzakapir̄ka kãkiti imarotini ikapani, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

19 —Ininiã notamoni, !erekari apaniãtinina ninoa Xoteo minakanuia, Teoso sãkire auiãkani, ate kiomaneakorini paniãtakiti ikaminina. Ikara atoko inakari pamimari. 20 Maõtãkikana ninoa. Maiõkatsopata ninoa-moni: “!Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni siãkori. Hitanoro minakotokatika !h̄sir̄kape. Hitaniri minakotikatika h̄sir̄kape. !Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. Arẽkatxi !hiãtape, !hinikape.” Ikaranokara maiõkatsopata ninoamoni. 21 Ikaranoka aiõkatsopata, kotxi apikomoni Moisesini paniãtakiti atatsopataãka aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikini õti tomatiko õtisaaki. Moisesini sãkire sãpiretaãka ãtipirika ikininape sitatxiti, ninoa iteene imarotini ikapani —itxa Txiako ninoamoni.

Iokanatsopatakítina Xoteo Minakonimoni

22 Ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apaka, ninoa apokaerekatari ãtikaka kiki imereinina Átxiokia sitatxitimoni Paoro, Panapee pakinikata isinina ikapani. Ninoa mereẽri Xotasi inakori, Sírsasi inakori pakini. Iua Xotasi uãka Pasapasi inaãka. Xesosi sãkire auiãkani iteene paxitana ninoa ipi. 23 Xesosi iokanatakini, apanakini pakini iokanatarari aãtsopa iõkatsopatakítina Xotasi, Sírsasi pakini anikiniri. Ia atoko itxa iua iõkatsopari:

Ate h̄itariakori, Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, aiokanatsopata h̄ite aĩtariakorimoni Xoteo minakonimoni, Átxiokia sitatxiti auakanimoni, Síria tixini auakanimoni, Sírsia tixini auakani pakini-moni aiokanatsopata. Ereẽkai h̄ite.

24 Ate kenakoenetari Xesosi sãkire auiãkani uai auakani sari h̄itemoni. Ninoa txai h̄ite: “H̄itakariko Teoso takaõtxikare h̄iitoã. H̄ikamariko Moisesini paniãtakiti. Ikara himakamakanisaaki, Teoso !imakatxakapaniri himaerekani.” Ikara atokora itxaina h̄ite. Ininiã h̄ite kamaxirexinirenoka h̄itxa. Uatxa kona h̄ite imarotarari atão h̄ikamini. Kona ateni paniãtana ninoa ikara atoko inakari isãpiretiniina h̄ite.

25 Ininiãkara ate apotiitaua. Akinika ate apokaerekatari kikiakori amereẽkini h̄itemoni aiokanatini Panapee, Paoro pakinikata. Panapee, Paoro pakini ate tiretakini. 26 Ninoa kikiakori amereẽkini sipeka monõkoriaãtaã Apiananiri Xesosi Kristo paniãtakiti ikaminina ikapani.

27 Ate iokanatarari Xotasi, Sírsasi pakini ninoakata h̄itemoni. Hãpisatoõ ninoa sãpiretaiko ate iokanatsopatakítitxikana. 28 Erekari Mata-matakoti apokaerekatakiti sãkiretxiti, ate apokaerekatakiti sãkiretxiti apaka asãpiretai h̄ite uatxa. Paniãtakori apia mimari !apaniãtai h̄ite. Ianokara apaniãtakiti sãkiretxiti h̄ikamako: 29 “!Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Arẽkatxi !hiãtape, !hinikape. !Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. !H̄isir̄kape sitokata p̄itanoro minakotokatika. !H̄isir̄kape kikiakata p̄itaniri minakotokatika.” Iuanokara himakamania, peerekari. Ereẽpiko,

itxa ninoa iõkatsopatakiti.

30 Paoroma, Panapeema, Xotasima, Sírsasima pakini iokanataãka Átxiokia sitatxitimoni. Ninoa iuaã apokana. Apotiitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani, ninoamoni sika itxarina iua iõkatsopari.

31 Atatsopatakana atoko ipoxokoniuatana, kotxi erekapirenari ninoa

iokanapirena. ³² Xotasi, Sírası pakini Teoso sãkire sãpiretakani itxauana. Ninoa íteene sãkirauata ninoa Xoteo minakaníua isikataparaxiniretinina íkapani. Ininiã ninoa Xoteo minakaníua apikomoni auikarina Xesosi sãkire. ³³ Xotasi, Sírası pakini kaikota íuaãtaã mapaõti. Eereka Xesosi sãkire auíãkani takanapapiretana, Xesosi iokanatakinimoni íkanapiriinina íkapani.

—Hísipiniikaua erekaxinire hinini —itxana.

³⁴ Iuaritika Sírası apokaerekatari íuaã íkaikotini. ³⁵ Paoro, Panapee pakini kaikotapanika Átxiokia sitatxiti. Ninoa apanakinikata oerekari Apiananiri sãkire íua sãkire auíãkanimoni. Isãpiretarina íua sãkire isãkire mimarotakanimoni apaka.

Paoro, Panapee Pakini Iarikini

³⁶ Eereka mapaõtipeka inapaka atoko, Paoro misãkiretari Panapee:

—Makanapiriã íkininape aapokotxitimoni mitxi Apiananiri sãkire asãpiretinimoni. Mamotikaẽtana aítariakori atauako erekana atxiiti —itxari Panapee.

³⁷ Panapee nirekari Xoão Marko inakori anikini ninoakata. ³⁸ Txamari Paoro linírekari anikiniri íua.

—Pãpíria tixini aãuakasaaki, íua Xoão Marko asikaua. !Inirekaikari atekata iparíkauatini —itxa.

³⁹ Ikara xika itaparakienatakauana. Eereka iarikana. Panapee anikari Xoão Marko. Maporo ãki íereẽtauana Xipri inakori pokomiriítimoni isinina íkapani. ⁴⁰ Paoro mereëri Sírası, íuakata isini íkapani. Íuaãtaã Xesosi sãkire auíãkani misãkiretari Teoso, Paoro, Sírası pakini íkapani, Teoso iníkatatinina íkapani. Eereka Paoro potorika Sírasikata. ⁴¹ Ípirixititarina Síria tixini, Sirísia tixini pakini. Aapokotxi apokasaakina, isãpiretari Xesosi sãkire íuaãtaã auakanimoni. Isikataparaxiniretana Xesosi sãkire auíãkani. Ininiã ninoa apia auikari Xesosi sãkire.

16

Tximótxio Moianatana Paoro, Sírası Pakini

¹ Paoro sari Tepi sitatxiti. Eereka Arisitara sitatxiti isa. Íuaã auá kiki, Xesosi sãkire auíãkari, Tximótxio inakori. Inoro Xoteo otxaua. Oa apaka auikari Xesosi sãkire. Iri kona Xoteoni. Áti uãka Kreko itxaua. ² Xesosi sãkire auíãkani, Arisitara auakani, Ikónio auakani apaka sãkire: “Peerekari Tximótxio.” ³ Paoro nirekari anikiniri Tximótxio íuakata imoianari íkapani. Ininiã íua takari Teoso takaõtxikare Tximótxio ítoã, kotxi Xoteoakori íuaãtaã auakani imarotari Tximótxio iri Kreko ininíua. ⁴ Paoro imoianariakorikata saãpota íkininape sitatxitimoni. Kãkiti aapoko apokaãpotakasaakina, isãpiretarina ninoa Xesosi iokanatakinini sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini. Isãpiretarina íkinimane kãkitimoni. Ninoa sãkire aãtsopaã íõkatsopatakori sãkiretxiti isãpiretana ninoa. Paoro imoianariakorikata õtãkikana ninoa ikara isãkirena auikinina íkapani. ⁵ Ininiã íkiniõtika kãkiti apiaãpotape auikiniri Xesosi sãkire. Itomanepaka auikari Xesosi sãkire.

Paoro Taponetari Masetónia Auakari

⁶ Paoro imoianariakorikata ípirixitiãpotari Piríxia tixini, Karásia tixini pakini. Íuasaaki Erekari Matamatakoti !auiritana ninoa Xesosi sãkire

isãpiretinina Ásia tixiniã. ⁷ Ninoa apokasaaki Mísia tixini takote, inirekamarina Pitxínia tixini isinina. Erekarí Matamatakotí !auritana isinina Pitxínia tixinimoni. ⁸ Ininiã ninoa ípirixititári Mísia tixini. Apokana Tôatxi sitatxiti.

⁹ Iua íkanõkati Paoro taponeuata. Itaponetari kiki Masetónia tixini auakari. Itimanãta. Amanããntari:

—Uaimoni pina Masetónia tixini. Pimoianataua ate —itxari.

¹⁰ Ininiã Paoro taponeuataka atoko, ate xinikari:

—Masapoka Masetónia tixinimoni, kotxi atãoka Apiananiri akiritaua ate Teoso iokanapirena erekarí kãkiti ikiraãkinimoni asãpiretini íkapani.

Ininiã aiamata Masetóniamoni asini íkapani.

Arítxia Auikari Xesosi Sãkire

¹¹ Tôatxi ioporokote ate iereẽtaua maporo ãki. Asapitipo Samotirásia ípokomiríiti. Pokatimari õti ate sari Niápori sitatxiti. ¹² Iuaã apotorika. Asari Piriposi sitatxitimoni, Masetónia tixiniã. Masetónia tixiniã iua sitatxi mitari. Piriposi atoko inakari !auari. Iuaã auana kaiãopokori kãkiti Homa sitatxitikini. Ate napari mapaõti iuaã.

¹³ Tomatiko õtisaaki sitatxi ítinikata ate sari uini ítinikata. Ate uãkatari uini ítinikata Xoteoakori apotiitiniãua Teoso imisãkiretinina íkapani. Ininiã ate apoka iuaã. Atãopitika ate uãkatakiti. Aãpokaro Xoteoakoro. Iuaã apotiitauana Teoso imisãkiretinina íkapani, ininiã aĩtopãka, ninoakata asãkírauatini íkapani. ¹⁴ Sito Arítxia inakoro aua ninoa sitokata. Oa txíta poporeri vëtxitakoro otxaua oa. Txiatxira sitatxitikero oa. Teoso misãkiretakaro oa. Iuasaakipekara okenakotari asãkire. Iuasaaki Apiananiri iteene kamaimaroretaro oa Paoro sãpiretakiti, ininiã oa auikari isãpiretakiti. ¹⁵ Ininiãkara oa, oaãpoko auakani apaka, patxisataãka. Eereka oa aiataua oaãpoko ãki akaikotini:

—Masa naapoko, hĩkaikotini íkapani. Hĩtemoni atão nauikiniãri Apiananiri sãkire, ininiã notakata hĩkaikota —otxa.

Ikara atoko oa aiataua oakata akaikotini, ininiãkara akaikota oaãpoko.

Paoro, Sírsi Pakini Kateia ãki Auini

¹⁶ Áti õti Teoso misãkiretiko aikotimoni asikasaaki, ataõkitaro átokoro iamotakoro. Maerekati matamatakotí auaĩtotaro oa. Iua maerekati matamatakotí imarotari kãkiti kamakiti apisapanika. Oa amotakani apakaparo ito txineiro oimarore íki. ¹⁷ Oa átokoro osapika Paoro tikini, ate tikini apaka. Oãkiritapika:

—Naia kikiakori Teoso nitiriakori. Apiananiri nitiriakori itxauana naia. Oerekauana amaerekani makatxakiko, Teosomoni asini íkapani —otxaãpokata.

¹⁸ Itanaõtika ikara atoko oãkirinãta. Ininiã Paoro maerekaxiniretinoka itxa oãkiritakiti xika. Áti õti isapotorika, paniãta itxari maerekati matamatakotí:

—Xesosi Kristo uãkaã nota paniãtai, pitakanapiniro aroa átokoro —itxa.

Iuasaakipeka maerekati matamatakotí takanaparo. ¹⁹ Oa amotakani ikara imarotakasaaki, otsopa imapakapapekaniika oimarore íki, ininiã imaĩkarina Paoro, Sírsi pakini. Ikosekaĩtotana, anikana sitatxi apanĩkaki auĩtetxiakorimoni. ²⁰ Iuaã apokana. Isãpiretarina Homanoakori:

—Naia kikiakori Xoteo itxauana. !Erekarí ninoa oerekapiretakiti, ininiã sitatxi auakani omanãkarauata ninoa sãpiretakiti xika. ²¹ Ate amakinika Homano atxaua. Aimarotapekari aãuiãkiti aãuĩte paniãtakiti. Txamari naia oerekaua ipinimonipo inakari akamini íkapani. Naia

oerekaua áti uáka auiákiti sákiřetxiti. ! Auiritaáka aáuikiniári naia oerekapiretakiti. ! Auiritaáka akaminiri —itxana.

²² Iuasaaki kákitipokoni iuaá apotiitakanua nirekari Paoro, Sírası pakini iásokinina. Ninoa auítetxiakori matsorakitari Paoro máka, Sírası máka apaka, imakatzakinina íkapani. Ipaniátarina apanakini aápitsaá ixirokitatiko. ²³ Ixirokitatapeékana atoko, kateia áki okaákaná Paoroni, Sírasini pakini. Auítetxiakori paniátari iua kateia níkatakari, inapokopiretiniri imasikakakoni tíkane. ²⁴ Ininiákara kateia níkatakari okaraítotana Paoro, Sírası pakini kateia irikoákixiti. Ieretakarí ninoa kiti isíkatakxi taopata kamapakotatakori áki, imakatzakakanina íkapani.

²⁵ Íkanóka Paoro, Sírası pakini misákirenátari Teoso. Ixikaruanátana Teoso íkapani. Apanakini kateia áki auakani kenakonátari. ²⁶ Iuasaaki katimaritika itixi iakeékata iteene. Kateia patapi apaka iakeékata. Iuasaakipeka kateia tore takaka. Ítxikikona metao kamakori, pirikeri áki auakani ítxikikona, karakitakata, katxaka itxa metao. ²⁷ Iuasaaki kateia níkatakari mereka. Iua atamatari kateia tore takakapeka, ininiá iuákatarí ikinimane kákiti iníkatakini mitekapeka. Ninoa mitekaákamako, iua auíte okamariko iua, iparíka imakamakani xika. Ininiá ikosekaro iouata mitaro iuaka iorotiniua íkapani. ²⁸ Okaaritakasaakíua, Paoro akirikata:

—Kona pokapeua. Uaikareua ate amakinika —itxa.

²⁹ Iua kateia níkatakari amanaári tirikapi. Katimaritika íroá. Ipamaka Paoro, Sírası pakini apisatoó. Ikikinanaáka. ³⁰ Eereka imipokíkana ninoa. Iua:

—Kiatokopa níkama, nimaerekani Teoso makatzakini íkapani? —itxana ninoa.

³¹ Ninoa:

—Pauikariko Apiananiri Xesosi sákiře, ininiákara Teoso makatzakari pimaerekani, paapoko auakani maerekani apaka —itxari.

³² Eereka Paoro, Sírası pakini sápiretari Apiananiri sákiře iuamoni, iua aapoko áki auakanimoni apaka. ³³ Iuasaaki imaropiríkata kateia níkatakari arokari ninoa karo. Eereka iua imiakorikata, ítanorokata patxisataáka. ³⁴ Eereka anikana Paoro, Sírası pakini aapoko áki. Isikakientatana. Iua imiakorikata, ítanorokata poxokoniuata, kotxi iuasaaki ninoa aukari Teoso sákiře.

³⁵ Katimatíníkata auítetxiakori iokanatana initiriakori kateiamoni, Paoro, Sírası pakini isikakini íkapani. Ninoa apokasaaki, itxana kateia níkatakaroni:

—Pauiritana Paoro, Sírası pakini isinina.

³⁶ Ininiá iua kateia níkatakari sápiretari Paoro:

—Niauíteakori iokanapireta notamoni híte nisikakini íkapani. Ininiákara hísipiniikaua erekaxinirepeka hinini —itxana.

³⁷ Txamari Paoro txari auítetxiakori nitiriakorimoni:

—Ari, Homanoakorikareua ate, iuaritika auítetxiakori Homanoakori iaritataua ate ikinimane apisatoó. Maxikatíika ninoa iaritataua ate. ! Akamari maerekati. Eereka kateia áki ninoa okaua ateni. Uatxa ninoa nirekari iokanatinua ate ikinimane mimarotakinitipanika. Konapitini. Ninoapitikarako inari uai. Ninoa makatzakaua ate uai —itxa Paoro ninoamoni.

³⁸ Ninoa kikiakori kanapiriá iauíteakorimoni. Isápiretarina Paoro iokanapirena. Ninoa auíteakori imaropiretakasaakiri Paoro, Sírası pakini Homano ininiuana, ninoa píkarauata, kotxi ninoa maxikatíika misiritana

Paoro, Sírası pakini. ³⁹ Ininiākara ninoa sari Paoromoni, Sírası pakini-moni. Ninoa:

—Ate !imarotari hīte Homano hininiua. Aimarotaākamariko !amisiri-tamaiko —itxana.

Eereka ninoa auītetxiakori mipokīkana Paoro, Sírası pakini.

—Sitatxi hītakanapako —itxana.

⁴⁰ Ininiā Paoro, Sírası pakini takanapari kateia. Arítxia inakoro aapokomoni isana. Iuaā aōkitana kākiti Xesosi sākire auiākani. Paoro, Sírası pakini sikataparaxiniretana ninoa. Eereka isipekana, iua sitatxiti itakanapinina.

17

Tesarónika Sitatxiti Pirena

¹ Paoro, Sírası pakini napari Āpípori sitatxiti. Apikomoni inaparina Aporónia sitatxiti. Eereka apokana Tesarónika sitatxiti. Iuaā aua aiko Xoteo apotiitiniātaāua. ² Paoro itotapekari Xoteo apotiitiniātaāua aikotimoni isini. Ininiākara iua sari iuaā. Ipi āti pakini ōti tomatiko ōti, isari iuamoni. Iuasaaki Teoso sākire iōkatsopatakori isāpireta kākitimoni iuaātaā auakanimoni. Ninoa pimarauata, ininiā iua sāpirenauata. ³ Ininiā Paoro txari:

—Teoso sākire iōkatsopatakori oerekaua ate: Teoso mereēkiti misiritāākapitikako, okaākapitikako. Eereka ōkitikapitikauako, iuaīkana auāki inini īkapani. Ia Xesosi hītemoni uatxa nisāpirenātakiti Teoso mereēkitipitikara iua —Paoro txana ninoa.

⁴ Ātikaka Xoteoakori auikari Paoro sākire, ininiā Paoro, Sírası pakini moianariakori itxapekauana. Kaiāopokori Akaia tixini auakani Teoso sākire auiākani, auikari Paoro sākire apaka. Kaiāopokoro sitoakoro, auītetxiakori itanoroakoro, auikari Paoro sākire apaka.

⁵ Xoteoakori, Paoro sākire mauīākani, xikotari Paoro. Ininiā ninoa apotiitana kākiti kaneenamarini, maparīkauatakani ahoaātaā auakani. Apotiitana kākitipokoni. Ininiā ninoa akiripoakata, imiteēkatana. Ikinimane sitatxi auakani kenakotari. Neenamtxi atoko itxakatana. Imitekana Xasão inakori aapokomoni. Īroākatana itapararitikana, Paoro, Sírası pakini initinina. Inirekarina imipokīkinirina ninoa kākiti apotiitakanimoni apisatoō. ⁶ Txamari Paoro, Sírası pakini ! auari iuaā. Ininiā ikosekaītotarina Xasão. Apanakini Xesosi sākire auiākani apaka ikosekaītotana. Iauīteakorimoni anīkana. Isāpiretarina iauīteakorimoni:

—Paoro, Sírası pakini kamari maerekati. Ikini itixiti ikamarina maerekati. Ininiā ninoa uai ate sitatxineēpekarana uatxa. ⁷ Ia Xasão apakapana ninoa. Iua aapoko ikaikotana ninoa. !Ikamarina aāuīte Sesa inakori paniātakiti, kotxi ninoa oerekari kākiti āti auītetxi ininiāua, Xesosi inakori —itxana iauīteakorimoni.

⁸ Ikara sākiretxiti ikenakotakasaakina, kākiti apotiitakaniua akiripoakata. Auītetxiakori !imarotari ikamakitina tīkane. ⁹ Eereka auītetxiakori misākiretana Xasão, apanakinikata:

—Hīīkitxitana hīsikakiko īkapani. Eereka auiritaina hīsini.

Ininiā eereka auiritana isinina.

Peréia Sitatxiti Pirena

¹⁰ Kikatapeka inakasaaki, Xesosi sākire auiākani iokanatana Paoro, Sírası pakini Peréia sitatxitimoni. Iuaā Peréia sitatxiti ninoa apoka atoko, Īroāna aikoā Xoteo apotiitiniātaāua. ¹¹ Kākiti iuaā auakani iteene nirekari

Paoro sãpirena ikenakotinina. Tesarónika auakani !atokoni itxana ninoa. Ikiniótika ninoa atatsopatari Teoso sãkire iókatsopatakori, kotxi inirekarina imarotininina:

—Paoro sãkire atão atxiiti? —itxana.

¹² Ininiã kaiãopokori Xoteoakori auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokoro sitoakoro Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. Naia sitoakoro auítetxiakori Ítanoroakorokara. Kaiãopokori kikiakori Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. ¹³ Eereka Xoteoakori Tesarónika sitatxiti auakani kenakopiretari Paoro sãpiretiniri Xesosi sãkire Peréia sitatxitiã. Ininiã ninoa sari Peréia sitatxitimoni. Apokaãkana atoko, itxíkitakarina kãkiti ahoaãtaã apotiitakaniua Paoro omanatinina íkapani. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire auíãkani iokanatarari Paoro potxoari uinitimoni. Sírsi, Tximótxio pakini kaikotapanika Peréia sitatxiti. ¹⁵ Paoro moianatakani anikari iua Atena sitatxitimoni. Eereka ninoa kanapiriã Peréia sitatxitimoni. Paoro iokanapireta Sírsi, Tximótxio pakinimoni:

—Katimariã hinako —itxa.

Atena Sitatxiti Pirena

¹⁶ Ininiã Atena sitatxitiã Paoro iãtapari Sírsi, Tximótxio pakini apokini. Iuusaaki Paoro itikari kaiãopokori teoso kãkiti kamakiti. Sitatxi xãpoka kãkiti teosonenoka. Ia xika Paoro matinaniuata. ¹⁷ Ininiãkara Paoro oerekari Teoso sãkire Xoteoakorimoni aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auíãkani apaka, Paoro oerekari Teoso sãkire iuaãtaã. Ninoa pimarauata, ininiã imisãkiretakakana Teoso sãkire ixinikinina íkapani. Ikiniótika Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, nipokori iamotikoãtaã sikanimoni. ¹⁸ Kãkiti kaxinikaxitirerini, Epikoreo inakoni, Esitóiko inakoni apaka sãkirauata Paorokata. Paoro sãpiretana ninoa Xesosi pirena. Isãpiretana Xesosi ipinini, eereka ókitikiniua, iuaãkana auãki inini pirena. Ininiã átikaka:

—Natokopa itxa ikara inakari sãkiretxiti? Uuato sãkire atoko itxa. ! Kíikiteri iua —itxana.

Apanakinipekana txari:

—Isãpiretari áti itixiti auakani teosone pirena.

Paoro Sãpirenauata Ariópako Inakoriãtaã

¹⁹ Eereka ninoa kaxinikaxitirerini anikari Paoro aiko kãkiti apotiitiniãtaãua, imirií nopini Ariópako inakoriãtaã. Iuaã ninoa txari:

—Ate nirekari aimarotini poerekakiti sãkiretxiti. Mitxi kona ate kenakotari ikara atoko inakari sãkiretxiti. ²⁰ Ipxini poerekakiti sãkiretxiti ! aimarotapanika. Ipinimonipo itxa poerekakiti. Ininiã pisãpiretaua. Poerekaua, aimarotini íkapani —itxarina Paoro.

²¹ Ikara atoko itxana, kotxi ikiniótika Atena sitatxiti auakani, apaka áti itixiti íkani Atena kaikotakani nirekari átiãtaãkiri sãpiretakiti imarotininina íkapani, ininiã ikiniótika amaneri sãkiretxiti ikenakonãtana.

²² Paoro ikinimane apisatoó itima, imirií Ariópako inakoriãtaã. Iua txana ninoa:

—Kikiakori, Atena sitatxiti auakanii, nitikapekari híteosone kaiãopokori, ininiã nimarotari iteene hípaxitiniri híteosone. ²³ Ahoaãtaã ninapaãpotakasaaki, natamatari kaiãopokori híteosone misãkiretikoãtaã. Iuusaaki natamatari áti híteosonemoni sikakori takikoãtaã. Iuaã natatsopatari iókatakori: “Uai Teoso mimarotakoti misãkiretikoãtaã.”

Iua hĩteosonetakiti, himimarotakiniti, iuapitikara uatxa nota sãpiretai hĩte.

²⁴ —Iua Teoso kamari itixi. Ikinipoko itixi nopini auakari apaka ikama. Iua Apiananiri. Iua itixi auakani auĩte itxaua iua. Iaxiti auakani auĩte apaka itxaua iua. !Ikaikota kãkiti kamakiti aikotiã. ²⁵ Ikinipokokara auapeka Teosomoni, ininiã !inirekari kãkiti kamakiti iua auini ĩkapani. Teosopitikara txĩkitakari kãkiti auãki inini. Iuakara sikaxiniretari kãkiti. Teosokara sikari ikinipoko kãkiti auakiti. ²⁶ Merepitipanika kãkiti ! auari, eereka Teoso kamari kiki Atão inakori. Ikini uãkati kãkititi atokiri itxaua iua Atão. Teoso iokanatana ninoa ikini itixitiã auinina. Kãkiti mauakani apisapanikara, imereẽri kãkiti iponaniĩni õti tĩkane. Iaõtari kãkiti auiniãtaã tĩkane. ²⁷ Ikara atokora itxa Teoso kamakiti. Teoso txĩkitakari kãkiti nitiniri Teoso. Initaãpotakasaakirina, atxiĩti ninoa apokari Teoso, kotxi kona õtakoni aua Teoso. ²⁸ Āti txapekari: “Teoso txĩkitakaua auãki anini, atĩpokotini ĩkapani. Iua matxĩkitakakaniãua auãki anini, ! aãuari.” Kazikarerini hĩte sauaki auakani txapekari: “Teoso anaakori ate apaka txaua.” ²⁹ Teoso anaakori aniniãua, ininiãkara aimarotari kona kãkiti kamakiti atoko inakarini !itxaua Teoso. Kona oro kamakorini ! itxaua. Kona pirata kamakorini !itxaua. Kona kai kamakorini !itxaua Teoso. Konapitini. ³⁰ Mitxipe kãkiti !imarotari atão inakari. Iuasaaki Teoso !imisiritana kãkiti imimarotakanisaakina. Txamari uatxaika ipaniãtari ikininape kãkiti ikini itixiti auakani imaerekanina itakanapinina ĩkapani. ³¹ Ikara atoko Teoso txari ikinimane kãkiti, kotxi iua ketotapekari ãti õti kãkiti misiritiko õti. Xesosi Teoso mereẽkiti iuakarako sãpiretariko kãkiti misiritiko ikara õti apokasaaki, kotxi iua imarotari atão inakari. Aimarotari Xesosi Teoso mereẽkiti ininiãua, kotxi Teoso õkitikari iua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani —Paoro txana ninoa.

³² Xesosi iuaĩkana auãki inini pirena ikenakotakasaakina, ãtikaka napetari Paoro. Apanakini:

—Ate nirekari pisãpirena iuaĩkana akenakotini —itxarina Paoro.

³³ Ininiã Paoro sipe. ³⁴ Apanakinipekana auikapitikari Paoro sãkire. Txionisio inakori, Atena sitatxiti auakani auĩte, auikari isãkire. Apaka sito Tamari inakoro auikari isãkire.

18

Korĩto Sitatxiti Pirena

¹ Eereka Paoro takanapari Atena sitatxiti. Korĩto sitatxitimoni isa. Iuamoni apoka. ² Iuaã aõkitari kiki Ákira inakori. Iua Xoteo. Põto inakoriãtaã iua iponaniã. Itãria tixini ĩkari. !Okanani apoka Korĩto sitatxiti. Apoka İtanorokata, Pirisira inakorokata. Ninoa takanapari Itãria tixini, kotxi Itãria auakani auĩte Krãotxio inakori paniãtana ĩkinimane Xoteoakori, Homa sitatxiti itakanapinina. Paoro ianapokota Ákira, Pirisira pakinimoni. ³ Eereka ikaikota ninoakata, kotxi ninoa parĩka iua Paoro parĩkatxikana. Papiri aamata kamakori kamakani ninoa. Ininiã Paoro kaikota Ákirakata, iuakata iparĩkauatini ĩkapani. ⁴ Ikiniõtika tomatiko õti, Paoro sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã Xoteoakori, Krekoakori pakini apotiitaua. Paoro oerepiretana ninoa Xesosi sãkire, isãkire auikinina ĩkapani.

⁵ Sĩrasĩ, Tximõtxio pakini takanapari Masetõnia tixini. Korĩto sitatxiti apoãkana atoko, Paoro takanapari iparĩka papiri aamata kamakori ikamini, Teoso sãkire kãkitimoni ikiniõtika isãpiretini ĩkapani. Iua oerekana

Xoteoakori Teoso mereëkitipitikara iua Xesosi. ⁶ Txamari ninoa Xoteoakori omanatari Paoro. Ninoa misäkirepiretari Xesosi, ininiã Paoro kamaãkaretxitana ninoa Xesosi imisäkirepiretinina xika. Iõkokari imãka ninoa apisatoõ aãpani katxakini ìkapani, omanãkare oerekini ìkapani. Ininiã Paoro txana:

—Teoso !apakapai hïte Xesosi sãkire himauikakani xika. Kona nota xikani, kotxi nisãpiretapekamai hïte. Ininiã uatxaika nisãpiretariko Xesosi sãkire Xoteo minakonimoni. Xoteoakorimoni ! nisãpiretaikariko —itxa Paoro.

⁷ Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Isari Txísio Xósito inakorimoni iua aapoko ikaikotini ìkapani. Xoteo minakatiua iua. Teoso misäkiretakari iua. Iua aapoko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua takote aua. ⁸ Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua sikani auïte Krispo inakori aukari Apiananiri Xesosi sãkire. Ìtanoro, imiakori apaka, aukari Xesosi sãkire. Kaiãopokori kãkiti Korïto auakani kenakotari Paoro sãpirena, ininiã eereka ninoa auikapiretari. Ipatxisataãkana.

⁹ Æti ìkanõkati Teoso txïkitakari Paoro itaponeuatini. Itaponemoni Apiananiri misäkiretari iua:

—! Pipïkarauatape. Nisäkire pisãpiretapitipo kãkitimoni. ! Piotokape. ¹⁰ Kotxi nota auapika pitekata. Pikarotakiri ! auari, kotxi kaiãopokori kãkiti nota nakitiakori ìkorapokoriti auari —itxa Paoromoni.

¹¹ Ininiã Paoro kaikota iuaã Æti ano, ipixini ano pakinikanani Teoso sãkire oerekini ìkapani.

Xoteoakori Anikari Paoro Káriomoni

¹² Eereka iuaã Akaia tixini auakani auïte Æti ìroã, Káριο inakori. Iua Homano itxaua. Homanoakori auïtetari iua. Iuasaaki Xoteoakori apotiitaua. Ninoa maïkari Paoro. Anikarina aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. ¹³ Iuaã ninoa txari Káriomoni:

—Ia kiki na atão oerekari kãkiti Teoso paniãtakiti kamiko. Ipinimonipo itxa iua oerekakiti. Na aãtokiriakorini oerekakiti atokoni itxa. !Auiritaãka Paoro oerekapiretakiti —itxana.

¹⁴ Paoro sãkirauatini apisapanika, Káριο txana Xoteoakori:

—Nisãpiretai hïte Xoteoakori. Paoro kamaãkamariko maerekati, nota kenakotamariko apikomoni hïsäkiremako. ¹⁵ Txamari ! ikamari maerekati. Hïte taparakienatakakaua hãuikapiretakiti xika, hãtokiriakorini oerekapiretakiti xika. Hïte Xoteoakori. Nota Æti uãka nitxaua, ininiã hïtekara xinikari atão inakari. Kona notani sãpiretai hïte auiãkiti —itxa Káριο.

¹⁶ Ininiã omitikana ninoa, aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã õpõkikinina ìkapani. ¹⁷ Iuasaaki Krekoakori maïkari Sóseni inakori. Iuani Xoteoakori apotiitiniãtaãua sikani auïte. Krekoakori xirokitatari aãkeë aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã apisatoõ. Txamari Káριο limaãkatari.

Paoro Kanapiriã Ætxiokia Sitatxitimoni

¹⁸ Eereka Paoro kaikotapanika mapaõti iuaã Korïto sitatxiti Xesosi sãkire auiãkanikata. Eereka iua takapiretanapana ninoa. Isipe Pirisira, Ákira pakinikata. Iereëtauana maporo áki, Síria tixinimoni isinina ìkapani. Sëkireia sitatxiti apokana. Iuaã Paoro sãpiretari Teoso ikamaenetakiti Teoso ìkapani. Eereka ikixatari ikii ikamaenetakiti ixinikini ìkapani.

¹⁹ Ninoa apoka Épeso sitatxiti. Iuaã Paoro takanapana Pirisira, Ákira

pakini. Paoro ñroã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã apakapapire-takakaua Xoteoakorikata Teoso sãkire isãpiretinina. ²⁰ Ninoa misãkiretari Paoro ninoakata apikomoni ikaikotini ñkapani. Txamari Paoro ñnirekari ikaikotini.

²¹ —Nisariko kiiniri Teoso misãkiretiko aikotiã Xerosareẽ. Eereka Teoso ñnrekiniãri, uai nikanapiriã hitemoni —itxa Paoro.

Eereka isipe. Iereẽtaua maporo ãki. Épeso sitatxiti itakanapa. ²² Sesaréia sitatxiti apoka Paoro. Eereka isa Xerosareẽmoni. Iuaã apokasaaki, ianapokota Xesosi sãkire auiãkanimoni. Eereka isa Átxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã ikaikota mapaõti. Eereka isipe. Karásia tixini, Piríxia tixini apaka ñpirixitiãpota. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isikapox-okonitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani.

Aporo Pirena

²⁴ Iuasaaki Xoteo Aporo inakori sari Épeso sitatxitimoni. Iua ipo-naniã Arexãtria sitatxitiã. Paimatireri iua. Imarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori imakinika. ²⁵ Iua oerekapeẽkaika Xesosi sãkire, ininiã atão Xesosi sãkire isãpireta kãkitimoni. Ipoxononiritika isãpirenauata. Txamari kãkiti patxisatiko pirena !iteene imarotapanika. Xoão kapatx-isareri oerekapiretakitinanira imarota. ²⁶ Iua Aporo sãpirenauata ita-paraxinireritika aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuasaaki Pirisira, Ákira pakini kenakotari isãkire. Eereka anikarina aapokomonina. Oeekarina apikomoni Teoso sãkire imarotini ñkapani. ²⁷ Eereka Aporo:

—Ñnirekari Akaia tixinimoni nisini —itxa.

—Ininiã Xesosi sãkire auiãkani:

—Ari, erekapitikari pisini.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani, Épeso auakani, iokanatsopatari itariakorimoni Akaia tixini auakanimoni. Itxana iõkatsopariã: “Hãpakapariko aĩtari Aporo inakori.” Aporo apokasaaki Akaia tixini, iteene imoianatana Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa auikari Xesosi sãkire, kotxi Teoso iteene turetana ninoa. ²⁸ Ikinimane apisatoõ Aporo oerekana Xoteoakori, Xesosi sãkire mauĩãkani, Xesosi atãopitika Teoso mereẽkiti ininiua. Teoso sãkire iõkatsopatakoriã iua oerekana Xesosi Teoso mereẽkiti ininiãua. Ininiã Xoteoakori !kasãkirena.

19

Paoro Épeso Sitatxiti Auakasaaki

¹ Aporo Korĩto sitatxiti auakasaaki, Paoro ñpirixititari Épeso tõpa Épeso sitatxiti apokini ñkapani. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. ² Paoro pimaãna ninoa:

—Xesosi sãkire hãuikasaaki, hãpakapatari Erekar Matamatakoti? — Paoro txana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Kiriipitipa iua Erekar Matamatakoti? !Aimarotari —itxana.

³ Ininiã Paoro:

—Kanatokopa inakariãpa hĩte patxisataãka, Erekar Matamatakoti himimarotakani?

Ininiã ninoa:

—Ari, Xoão patxisarauatini atoko inakarikanera ate patxisataãka — itxarina Paoro.

⁴ Ininiã Paoro:

—Xoão patxisatana kãkiti maerekati takanapakani. Itxana ninoa: “Hĩteko iteene auikapiretariko nitikini apokakari, Kristo Xesosi inakori,” Xoão txari kãkiti —itxa Paoro.

⁵ Ikara ikenakotaãkana atoko, ninoa patxisataãka Xesosi Apiananiri uãkaã. ⁶ Iuasaaki Paoro takari imakinika iuako ninoa nopini. Iuasaakipeka ninoa apakapari Erekar Matamatakoti. Iuasaaki ninoa sãkirauata kãkiti ãti uãka sãkireẽ. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni. ⁷ Ninoa kikiakori atxiĩti tosi pakini.

⁸ Ipi ãti pakini kasiriti ikiniõtika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Paoro sãpirenauata itaparaxinireritika. Apanakinikata imisãkirenãtakakauana. Paoro nirekana ninoa auikinirina Teoso sãkire, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ⁹ Txamari ãtikaka ninoa !inirekari auikapiretinirina, kotxi !inirekarina ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa misãkirepiretari Xesosi sãkire ikinimane kãkiti apisatoõ. Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Anikana Xesosi sãkire auiãkani iuakata. Ikiniõtika Txirano inakori oerekarauatiniãtaã Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni. Ninoa pimaaãpotakakaua Teoso sãkire imarotinina ãkapani. Apakapapireãpotakakauana. ¹⁰ Iuaã Paoro oerekarauata ipikanani, ininiã ikinimane kãkiti Ásia tixini auakani kenakotari Xesosi Apiananiri sãkire. Xoteoakori, Krekoakori pakini kenakotari.

Sepa Anaakori Pirena

¹¹ Teoso sikaposotiiretari Paoro posotiiretxi ipinimonipo inakari ikamini. ¹² Ikara atoko ininiã ikii mata, imãka iparĩkauatini ãkapani apaka anikaãka amianatakanimoni, ininiã Teoso txĩkitakana amianatakani erekape ininina. Maerekani matamatakoni auaĩtotiniãri kãkiti, Paoro mãka ninoa kãkiti apakapakasaaki, maerekani matamatakoni sipe.

¹³ Iuasaaki apanakini Xoteoakori, miĩtiakori, maerekani matamatakoni omitiãkani, sari kãkitimoni maerekani matamatakoni omitikinina ãkapani. Xesosi pirena ikenakotana. Ininiã eereka ninoa txari maerekani matamatakoni:

—Apaniãtai hĩsipiniikaua Xesosi uãkaã, Paoro sãpiretakiti Xesosi uãkaã —itxana ninoa.

¹⁴ Iuasaaki aua kiki Xoteo, Sepa inakori. Sasetotxiakori auĩte itxaua. Iua anaakori kiki setxi pakini. Sepa anaakori paniãtana maerekani matamatakoni sini Xesosi uãkaã. ¹⁵ Txamari ãti õti maerekati matamatakoti apakapapiretana ninoa:

—Nota imarotari Xesosi. Nimarotari Paoro. Hĩte !nimarota. Kiniparai hĩte? —itxa maerekati matamatakoti.

¹⁶ Iuasaakipeka kiki maerekati auaĩtotakiti okakataua ninoa nopini. Apiataparata iua maerekati. Iuasaaki iua ãsokitakatapena ninoani. Ininiã ninoa miteẽkata, kasarapekana, kakaropekana itxapena.

¹⁷ Ikinimane kãkiti Épeso sitatxiti auakani kenakopiretari ikara ene. Xoteoakori, Krekoakori apaka kenakopiretari ikara ene, ininiãkara ipĩkarauatana. Ikara atoko ininiãkara Xesosi uãka apiata ipaxitaãka. ¹⁸ Kaiãopokori Xesosi sãkire auiãkani apotiãtaua. Ikinimane apisatoõ isãpiretarina maerekati mitxi ikamakitina. ¹⁹ Apanakini kasikapõererini apaka apoka iuaã. Iminarina sikaõeretxi apaiaõkiko tsopa. Ikinimane apisatoõ iotikarina. !Inirekaikarina maerekati ikaminina. Iaõtarina ikara aãtsopa ãki. Iiki sikoõta mio txineiro ota pirata kamakoro. Kaiãopokoro txineiro. ²⁰ Ikara atoko ininiãpanirako Apiananiri sãkire

iaripiretako ikini itixiti. Kaiãopokori kãkiti apiata auikaãpotari Apiananiri sãkire.

²¹ Eereka Paoro ãkixinire txari:

—Nìpirixititariko Masetónia tixini, Akaia tixini pakini. Iposo atoko Xerosareëmoni nisako. Iposo atoko Homa sitatxitimoni nisako —itxa ãkixinireë.

²² Iokanatana imoianariakori, Tximótxio, Erásito inakori pakini Masetónia tixinimoni. Paoro kaikotapanika Ásia tixiniã.

Neenamatxi Épeso Sitatxiti Auini

²³ Iuusaaki Paoro Épeso sitatxiti auakasaaki, kãkiti Xesosi oerekapiretakitaki manirekakani misãkirepireãpotari Paoro, kotxi ! inirekarina Xesosi oerekapiretakitaki. ²⁴ Iuusaaki kiki Temétxio inakori aua iuaã. Ikamari aiko axapitipikiri inakari. Krekoakori teosone Txiana inakoro misãkiretiko aikoti atoko inakari ikama. Kaiãopokori ikama pirata kamakori ivétxitini Ìkapani. Iua, initiriakori apaka apakaparo txineiropokoni iparíkana Ìki. ²⁵ Iua Temétxio pìkapiretana ikinimane initiriakori, ninoa kamakitikana kamakani apaka. Temétxio txana:

—Kikiakori, hñte imarotari kaiãopokori txineiro aãpakapa aparíka Ìki. ²⁶ Hñte kenakotapekari Paoro sãpirenãtakiti. Paoro txanãta: “Kãkiti kamakiti kona teoso ! itxaua.” Kona ia tõpananini, kona Épesonanini, ikara atoko itxa. Ikini itixiti Ásia tixini auakanimoni ikara atoko itxa. Kaiãopokori kãkiti Paoro sãkire auíãkani auapeka. Kaiãopokori kãkiti ! inirekaikari teoso ate kamakiti. ²⁷ Atxiíti kãkiti misãkirepiretari ate kamakiti. Atxiíti ! inirekaikari aparíka. ! Ikarananini. Atxiíti kãkiti ! ipaxitaikari ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Ininiã atxiíti kãkiti misãkirepiretaro oa Txiana. Ikinimane Ásia tixini auakani teosonetaro oa. Ikini itixiti auakani teosonetaro oa —itxa Temétxio ninoamoni.

²⁸ Ninoa kenakotakasaakiri ikara sãkiretxiti, omanãkarauatana. Ninoa akirikata:

—Txiana, Épeso auakani teosone. Apiananiro oa —itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikinimane kãkiti sitatxi auakani miteëkata, akiriãpokatana. Imaíkarina Paoro moianariakori, Kaio inakori, Arisitako inakori pakini. Ninoa Masetónia tixinikini. Ikosekaítokatana. Imimiteëkatana. Kãkiti apotiitiniãtaãua aikotimoni anikaãkana, miíroã itxana. ³⁰ Ikara Paoro imarotakasaaki, inirekari Ìroini kãkitikata isãkirauatini Ìkapani, txamari Xesosi sãkire auíãkani ! auiritari iua Ìroini. ³¹ Átikaka Ásia tixini auakani auíteakori, Paoro tiretakani, iokanapireta Paoromoni:

—Kona piíroãpeko kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti ãki —itxarina iokanapirena.

³² Aiko ãki ikinimane akiripoananikata. Apanakini akirikatakiti ipinimonipo. Apanakinipekana akirikatakiti ipinimonipo itxanãtana, kotxi kaiãopokori kãkiti txari:

—Kixikapa aãpotiitaua?

!Imarotarina ixika. ³³ Xoteoakori iuaã apotiitakanuia katikari Arexãtri inakori ikinimane apisatoõ, isãkirauatini Ìkapani. Iuusaaki õkitikari iuako kãkiti iotokini Ìkapani, isãkire ikenakotinina Ìkapani. ³⁴ Txamari ninoa imarotakasaakiri Arexãtri Xoteo ininiãua, akiripoakatana ipi oara:

—Txiana, Épeso auakani teosone, Apiananiro —itxanãtapikana.

³⁵ Eereka auítetxi inakariua apoka ninoa apisatoõ. Iua posotari ninoa iotokakini. Itxarina:

—Ikini itixiti auakani imarotari atenokara Épeso auakaninokara nĭkatiniri ateosone Txiana misĭkiretiko aikoti. Apiananiro oa. Ninoa imarotari atenokara nĭkatiniri kai oa ĭto atoko inakari iaxiti katxakakaro. ³⁶ ĭkinimane imarotapekari ĭkara inakari, ininiĭkara hĭotokako. ĭteene hĭxinikariko hĭkamakiti tĭkane. Maxikatiĭka ! hĭkirinĭtape. ³⁷ Kotxi hĭte minana naia kikiakori uaimoni, txamari ! ĭtirĭkarina tiitxi ateosone misĭkiretiko aikoti ĭki auakari. ĭmisĭkirepiretarona ateosone. ³⁸ Temĕtxio, iuakata parĭkauatakani pakini, nirekiniĭri naia kateiamoni isinina, auapitika aiko kĕkiti misiritiko sĕpiretikoĕtaĕ. Auapitika aĕuĭteakori. Iuaĕ erekari isĕpiretinirina maerekati naia kamakiti. ³⁹ Iuaĭkana hĭtsoatiniĕ, sitatxi auakani auĭteakori apotiitakasaakĭua, hĭsĕpiretana ninoa himapokaerekatakiniti ninoa ĕtĕkikinii ĭkapani. ⁴⁰ ! Apakata mixikanani himitekini, hĭkiripoakatini atoko hĭkamini. Maxikatiĭka hĭkiripoanĕta. ĭxika !auari. Atxiĭti Homanoakori auĭte txitaua maerekati akamakiti xika —itxana ninoamoni.

⁴¹ Eereka ipaniĕtana ninoa sini.

20

Masetŏnia Tixini, Akaia Tixini Pakini

¹ Ninoa kĕkiti apotiitakaniua aapokomonina ikanapiriĕka atoko, Paoro pĭkapiretana Xesosi sĕkire auĭĕkani. ĭmisĭkiretana. ĭkamapoxokonitana. ĭposo atoko itakanapapiretana. ĭsipe Masetŏnia tixinimoni. ² ĭpirixititari Masetŏnia tixini. Aapokotxi apokaĕpotakasaaki, isĕpireĕpotari Xesosi sĕkire kĕkitimoni. ĭsikataparaxiniretana. Eereka Akaia tixinimoni apoka. ³ Iuaĕ ikaikota ipi ĕti pakini kasiriti. Eereka Paoro kaiaampeka maporo ĕki iereĕtiniua Sĭria tixinimoni isini ĭkapani. Iuasaaki, ĭkenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri iua. Ininiĕkara Paoro:

—Masetŏnia tixinimonikanerako nikanapiriĕko —itxa Paoro.

⁴ Sŏpato inakori Perĕia sitatxitikiri sari iuakata. Piho inakori ĕkiri itxaua. Arisitako inakori, Sekŕto inakori, Tesarŏnika sitatxitikini, ninoa apaka sari Paorokata. Kaio inakori Tepi sitatxitikiri apaka sari Paorokata. Txĭkiko inakori, Tŕpimo inakori Āsia tixinikini, Tximŕtxio inakori pakini moianatari Paoro.

⁵ Iuasaaki nota Arŕkasi inakori iuakata naua. Paoro imoianariakorikata ĭkiika isinina. Nota, nimoianariakorikata sari Paoro tikini. Tŕatxi sitatxiti Paoro ĭĕtapaua ate. ⁶ Pĕo miĕtiĕkati nikiko ŕti napaka atoko, Piriposi sitatxiti aiereĕtaua maporo ĕki Tŕatxi sitatxiti asini ĭkapani. Sĭko pakini ŕti napaka atoko Tŕatxi aĕpoka. Iuaĕ aaŕkitana Paoro imoianariakorikata. Iuaĕ anapari ĕti semanati.

Paoro Txĭkitakari Ipĭkari Iuaĭkana Auĕki Inini

⁷ Tomatiko ŕtisaaki Xesosi sĕkire auĭĕkani apotiitaua komiri ixanakinina ĭkapani, Xesosi ipinini ixinikinina ĭkapani. Iuasaaki Paoro oerekanĕtari Teoso sĕkire. Apaĭkanŕkapeka isĕpirenauatapanika, kotxi katimatiniĕkata isipe. ⁸ Ate apotiitiniĕtaĕua aiko inopinita auakari iriko ĕki. Iuaĕ auari kaiĕopokori tirikapi poniĕkari, ininiĕkara papatakari. ⁹ Iuasaaki ĕtokori Etxiko inakori topĕkanĕta inopinita auakari sonaĕ. Paoro sĕpirenauanĕtapika, ininiĕkara itapo inokaĕpotari iua Etxiko. Eereka imaka. Iuasaaki ixipotorika. Xiĕpeka apoĕkata. Ninoa miteĕkata iuamoni isinina, txamari !auaika. ¹⁰ Ininiĕ Paoro katxaka, sa itxa iuamoni. ĭsirĭka iua ipĭkari nopini, ĭmaarata itxari.

—!Hĩpĩkarauatape. Auãkipanikari —itxana ninoa.

Ininiã iuaĩkana iua átokori auãkipeka itxa. ¹¹ Iposo atoko Paoro kanĩka iuaĩkana inopinita irikomoni. Komiri inika. Iposo atoko iuaĩkana ni-noakata isãkirauanãtiniritika katimata itxa. Ikatimataãka atoko isipe Paoro. ¹² Ereka anikarina iua átokori aapokomoni. Ninoa iteene poxokoniuata iua auãkipanika inini.

Miretomoni Sikiko Pirena

¹³ Iuasaaki Paoro paniãtaua ate:

—Hĩte sari maporoã Asosi sitatxitimoni. Imiriĩrako nota sari. Iuaã nota iereẽtaua hĩtekata —itxaua ate.

Ininiã ate sari iua apisa. ¹⁴ Asosi sitatxiti Paoro aõkitaua ate. Iereẽtaua maporo ãki. Iposo atoko asa Mitxireni sitatxitimoni. ¹⁵ Iuaãtaã aãpokasaaki, iuaĩkana apotorika. Áti õti napaka atoko, anapari Kio inakori takote pokomiriĩ. Áti õti napaka atoko, Samosi inakori pokomiriĩ aãpoka. Iuaĩkana ãti õti napaka atoko, aãpoka Mireto sitatxiti. ¹⁶ Iuasaaki Paoro !inirekari Épeso ioporokoti apokitini, kotxi !inirekari auapokotini Ásia tixiniã. Ikatimaritaua, kotxi iposotiniãri, inirekari Xerosareẽ apokini. Pẽtekõsitxi kiiniriti apisapanikã apokini inireka.

Xesosi Sãkire Auiãkani Auĩteakori Ôtãkikiko

¹⁷ Ininiã Paoro Mireto sitatxiti auakasaaki, iokanapireta Épeso sitatxitimoni. Ipĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori. ¹⁸ Ninoa apokasaaki, Paoro misãkiretana ninoa:

—Himarotari merepitipanika Ásia tixini napokasaaki, eereka hĩtekata nauakasaaki, himarotari ikiniõtika nauini hĩtekata. ¹⁹ Iuasaaki ni-parĩkauata Apiananiri nirekakiti nikamini. Na niuikaua. Iteene nitxiapata. Xoteoakori nirekari okinino, ininiã nimaxirexinire auapitika iuasaaki, iuaritika nikamari Apiananiri paniãtakiti. ²⁰ Himarotari na nikipatari ipixini Teoso sãkire. Nisãpiretapekai hĩte imakinika Teoso sãkire hĩte ereka hinini ĩkapani. Kãkiti apotiitiniãtaãua noerekai Teoso sãkire. Apaka nisari ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, nitxaãpota Teoso sãkire noerekini. ²¹ Xoteoakori, Xoteo minakaniua apaka nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti maerekanitxi itakanapinina ĩkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĩkapani. Nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti, Xesosi Apiananiri sãkire auikinina ĩkapani.

²² —Ininiã nota sariko Xerosareẽ, kotxi Erekar Matamatakoti paniãtano nota iuaã nisini. !Nimarotari kiatokouako ninaãkapaniko iuaã. ²³ Ikini sitatxiti nauakasaaki, Erekar Matamatakoti pinitano: “Piteniko takapeẽkako kateia ãki iuaã. Iuaã pimisiritiko auapitikako,” itxano. Iuananira nimarota Xerosareẽ napokasaaki. ²⁴ ĩkara nimisiritiko sãkiretixiti kona mamakari nixinikakiti, kotxi kona nitiretari nauini ĩkorapokoriti. Xesosi Apiananiri paniãtakiti parĩkatxiti ninireka nikamini. Nipoxokoniritika nauini mapotõkirepe nitxako. Xesosi paniãtano Teoso iokanapirena erekari Teoso tiraõki nisãpiretini kãkiti.

²⁵ —Nisãpiretapekari Teoso auĩtetxi ininiãua pirena hĩte sauaki nauakasaaki. Uatxa nimarotari hĩte hĩkinika kona hãtamataikanoko nota. ²⁶ Ininiã hĩxinikapikariko nisãkire iaõka uatxa nisãpiretakiti. Kãkiti hĩte sauaki auakari pĩpinanakinia, Teoso kimapore imimarotakinia, kona nota xikani. ²⁷ Kotxi nisãpiretapekai hĩtemoni imakinika Teoso iokanapirena. ²⁸ Erepaniko, katokinani hĩtxako maerekati apokini

hĩtemoni. Erekarĩ Matamatakoti sikapekarĩ kãkiti hĩtemoni Xesosi sãkire hõerekini ĩkapani, ininiãkara hinĩkatana ninoa. Soti auĩte nĩkatakani atokokana hĩtxauako. Ninoa hĩpiraakori atoko. Ininiã hĩtiretanako ninoa kãkiti, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Teoso ãkiri ipina ninoa ĩkapani, iua nakitiakori ininiuana ĩkapani. ²⁹ Nimarotari kãkiti apokapitikako hĩtemoni nota sini tikini. Ninoa nirekarĩ ixipokinirina hĩparĩka Teoso ĩkapani. Xapakori patari imaĩkini monõkoni atoko itxako ninoa hĩte sauaki imonõkoni apokini. Ininiã erepaniko. Katokinani hĩtxako. ³⁰ Áti õti kãkiti hĩte oereẽkini sãpiretakiti na atãoni. Koketakori sãkiretxiti isãpiretana apanakini Xesosi sãkire auĩãkani. Ikara xika apanakini auikari ninoa sãkire, ininiãkara isanako ninoakata. ! Auikaikarina hĩte sãkire. ³¹ Ininiãkara erepaniko. Hĩxinikariko ipi anokanani ãti anokanani pakini nota õtãkikanãtai hĩte. Noerekanãtai hĩte Teoso sãkire ĩkanõka, pokamara pakini. Ikinĩõtika noerekai hĩte. Nitxiapata nõtãkikasaakii, kotxi nitiretai. ³² —Uatxa nisikai hĩte Teosomoni, iua nĩkatinii ĩkapani. Nitakanapari Teoso sãpirena hĩtekata, kotxi iua sãpiretari isikini ikinipoko erekari. Iuara sikaposotiretai hĩte. Iuara sikai hĩte erekarĩ inĩkatakiti, inakitiakorimoni isikini ĩkapani. ³³ ! Nixikotari apanakini. ! Nimaãkatarĩ itxineirote, imãkana pakini. ³⁴ Hĩte imarotapitikari notaka parĩkauata imakinika ninireẽkiti, nimoianariakori nireẽkiti apaka niamotini ĩkapani. ³⁵ Ikara atoko aparĩkauatiniã, atiretana kãkiti maposotakaniua. Nota parĩka oerekapekai hĩte ikara atoko hĩkamini. Maxinikari Xesosi Api-ananiri sãkire. Iua txari: “Teoso takari erekarĩ kãkitimoni iua amonitakiti apakapakasaaki. Teoso takari apia erekarĩ sikarauatakarimoni,” — Paoro txana ninoa Épesokinimoni, Teoso sãkire auĩãkani auĩteakorimoni. ³⁶ Iuasaaki Paoro kapotoreẽkaua ninoakata. Imisãkiretarina Teoso. ³⁷ Ninoa ikinimane txiapakata. Imaarãkarina Paoro, apitxoka itxarina. Itakapiretanaparina. ³⁸ Apiata imatinanina, kotxi Paoro sãpiretana ninoa, laõkitaikarina iua. Isana iuakata maporomoni.

21

Paoro Sari Xerosareẽmoni

¹ Maporo aãpokasaaki, ate takapiretanapana ninoa Épesokini. Eereka asipeka. Kosi pokomiriĩtimoni asakatapitipo. Iuaã aãpoka. Katimat-inĩkata asa Hotxi ioporokotemoni. Eereka Pátara sitatxitimoni asa. ² Iuaã aãpokaro ãto maporo Penísia tixinimoni sikaro, ininiã aiereẽtaua atoko ate potorika asini. ³ Apaniãxiti apokasaaki, aãtamatarĩ Xipri pokomiriĩti. Anapari Xipri pokomiriĩti asanaremoni. Asari Síria tixinimoni. Aãpokita Txiro sitatxiti, kotxi iuaã tiitxi maporo ãki auakari kaikota. ⁴ Iuaã ate aõkitari kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani, ininiã akaikota ninoakata ãti semanati. Ninoa txari Paoro:

—Xerosareẽmoni ! pisipe, kotxi Erekarĩ Matamatakoti sãpiretapekaua ate pimisiritiko tĩkane aua iuaãtaã —itxarina.

⁵ Apotorikini õti apokasaaki, ate sipe iuaĩkana maporomoni. Ninoa ikinika, ĩtanoroakorokata, imiakorikata, isana atekata sitatxi ĩtiniã ioporokomoni. Akinika akapotoreẽkaua ikipatxiteẽ, misãkireta atxari Teoso. ⁶ Atakapiretanapana iposo atoko, ate iereẽtaua maporo ãki. Ninoa kanapiriã aapokomonina.

⁷ Ininiã Txiro sitatxiti atakanapa. Iuaĩkana apotorika. Eereka aãpoka Pitoremaita sitatxiti. Iuaã ate misãkiretana kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani.

Akaikota áti ōti ninoakata. ⁸ Katimatinĩkata iuaĩkana apotorika asini. Eereka aãpoka Sesaréia sitatxiti. Iuaã Piripi inakori aapokomoni asa. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua Piripi. Xesosi moianariakori Xerosareẽ auakasaakina, ninoa mereẽri iua Piripi, apikomoni kikiakori seisi pakini, ninoa imoianatinina ĩkapani. Ate kaikota Piripi aapoko. ⁹ Piripi auari ipi ipi pakini imiakoro átokoropanika. Ninoa apaka sãpiretari Teoso iokanapirena kãkitimoni. ¹⁰ Ate auanapa iuaã mapaõti. Iuasaaki Teoso sãkire sãpiretakari Ákapo inakori Xotéia tõpa potorikakari apoka Piripi aapoko. ¹¹ Ikosekari Paoro makiomatare. Ītxikari iuako ikitikata. Itxari: —Erekari Matamatakoti txari: “Xoteoakori Xerosareẽ auakani iaxirikapirikoko ia makiomataretxi nakititakari ia atokokanerako iaxirikiko. Eereka isikarina Xoteo minakonimoni” —Ákapo txaua ate.

¹² Ikara akenakotakasaaki, ate apanakini iuaã auakanikata txari Paoro:

—Paoro koniko !pisipe Xerosareẽmoni —atxari.

¹³ Txamari Paoro:

—Kinirepa hĩtxiapanãta? Hĩte kamamatinanitano nota. !Nimaãkatari niaxirikiko Xerosareẽ. !Nimaãkatari nokiko apaka Apiananiri Xesosi nauikini xika —itxaua ate.

¹⁴ !Ikĩpitari asãkire. Ininiã ate:

—Iaõpe. Ikara atoko ininiã, ate nirekari Teoso nireẽkiti kamiko —atxa.

¹⁵ Mapaõti inapaka atoko, aãiamata Xerosareẽmoni asini ĩkapani. Eereka apotorika asini. ¹⁶ Apanakini Xesosi sãkire auĩakani Sesaréiakini sari atekata apaka. Menasõ inakori aapoko ninoa anikaua ate, kotxi iuaã anirekari akaikotini. Menasõ Xipri pokomirĩtikiri. Okananipeka iua aukari Xesosi sãkire.

Paoro Apoka Xerosareẽ

¹⁷ Xerosareẽ aãpokasaaki, Xesosi sãkire auĩakani apakapaua ate ipoxokoniritikana. ¹⁸ Katimatinĩkata Paoro sari atekata Txiakomoni aianapokotini ĩkapani. Ikinimane Xesosi sãkire auĩakani auĩteakori aua iuaãtaã. ¹⁹ Paoro misãkiretana. Isãpiretana imakinika Teoso kamakiti Paoro parĩkaã Xoteo minakanuia sauaki iparĩkauatakasaaki. ²⁰ Ikara ikenakotakana atoko, ninoa txari:

—Peerekari Apiananiri —itxana.

Eereka itxarina Paoro:

—Áitari, pimarotari kaiãopokori Xoteoakori auikiniri Xesosi sãkire. Ninoa aukari Moisesini oerekakiti sãkiretxiti apaka. ²¹ Apanakini sãpiretapekana ninoa: “Paoro oerekanãtana Xoteoakori, Xoteo minakanuia sauaki auakani, Moisesini oerekakiti itakanapinina ĩkapani. Oerekanãtana ninoa Teoso takaõtxikare imiakori ĩtoã imatakakani ĩkapani. Oerekanãtana ninoa aãtokiriakorini oerekakiti itakanapinina ĩkapani.” Ikara atoko itxanãtana ninoa. ²² Ninoa !imarotapanikari pite uai apokini, ininiãkara natokopa atxatari akaminiri, kotxi anirekari ninoa imarotiniiri apanakini sãpiretakiti poxiene inini. Anirekari ninoa imarotiniiri pite auikapitikari Moisesini oerekakiti. ²³ Ininiãkara ia pikama. Naia ipi ipi pakini kikiakori misãkiretari Teoso. Isãpiretarina Teosomonikari ikamaenetakitina tĩkane. ²⁴ Ininiã pisa naiakata Moisesini oerekakiti iaõka hĩkamini ĩkapani, ininiãkara hĩkipaãtaua Teoso ĩkapani. Pite ĩkitixitari naia kii kixatiko ĩkapani. Ikara atoko ininiã, ikinimane imarotariko poxienetapa apanakini sãpiretakiti. Ninoa imarotariko Moisesini paniãtakiti pikamini. ²⁵ Ninoapekana,

Xoteo minakaniua Xesosi sákire auíëkanipekana, ate iokanatsopatapeka ninoamoni. Asápiretana ate xinikakiti: —!Hinikapiriko nipokori teoso kákiti kamakitimoni sikakori. !Hinikapiri arékatxi. Manotsaátakori xini !hinikape. !Hísiríkape pítanoro minakotokatika. !Hísiríkape pítaniri minakotikatika. Ikara atoko atxa ate ninoamoni aiokanatsopatini — itxarina Paoro.

²⁶ Ininiã Paoro anikana ninoa kikiakori. Katimatiniãkata ninoa kipaãtaua Teoso íkapani Moisesini oerekakiti iaõka ikaminina íkapani. Eereka Paoro íroã Teoso misákiretiko aikotiã. Isápiretari sasetotxi ninoa keto íitona arokiko xipokini õti, kotxi iuasaakiko sasetotxi apakapari ninoa sikakiti Teosomoni.

Paoro Maíkiko

²⁷ Iua semanati kaimapeka ixipokini inakasaaki, átikaka Xoteoakori Ásia tixinikini atamatari Paoro Teoso misákiretiko aikoti áki. Ninoa misákirepiretari Paoro ikinimane kákiti iuaã apotiütakanimoni, ininiã ninoã sákire xika ikinimane omanatari Paoro. Eereka imaíkarina Paoroni. ²⁸ Ásia tixinikini akiripoata:

—Híte Xoteoakori himoianataua ate. Ia kikirá oerekari ikini itixitikini omanatinina Xoteoakori. Iara oerekari kákiti Moisesi paniátakiti imakamakani. Oerekari kákiti mapaxitakaniri ia Teoso misákiretiko aikoti. Íkoraasaaki !ipaxitari ia aiko, kotxi imiíroãna Xoteo minakaniua aiko áki, ininiãkara itxikotari ia aiko Teoso nakiti —itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikara itxana, kotxi mitxi itikarina kiki Xoteo minakatiua Tópimo inakori Épeso sitatxitikiri Paorokata tìpokotini sitatxi apaníkaki. Txamari Paoro !anikari iua aiko áki. Ininiã iuákarina Paoro anikapekari iua aiko áki. ³⁰ Ininiã iua Paoro maíkiko pirena iaripireta. Ikininape sitatxi auakani kenakoenetakasaakiri ikara, imitekana aikomoni. Imaíkarina Paoro. Ikosekaítotarina. Teoso misákiretiko aikotiã imipokiákarina Paoro. Iuasaakipeka aiko tore totaákapeka. ³¹ Kákiti iuaã apotiütakanianua nirekari okiniri Paoro. Sotatoakori Homano inakanianua ninoã auíte kenakoenetari ikinimane Xerosareé auakani neenamauatini. ³² Iuasaakipeka sotatoakori auíte anikana sotatoakori. Imitekana Paoromoni. Kákiti atapakasaakina sotatoakori auíte sotatoakorikata, iuasaakiika iotoka Paoro iaritatinina.

³³ Ininiã sotatoakori auíte maíkari Paoro. Ipaniãtana sotatoakori Paoro iaxirikini ipi kohétxiã. Iposo atoko ipimaãna kákiti itakote auakani:

—Kiripa ia kiki? Kixikapa ia atoko inaãka? —itxana ninoa.

³⁴ Ininiã átikaka iuaã auakani, ia xikara. Apanakinipekana áti xikara, itxaãponãtana isákirena. Sákiretxi kaiãopokori ininiã, iua !imarotari atão ixika. Ikara atoko ininiã, sotatoakori auíte paniãtana sotatoakori, ninoã aapokomoni anikinirina Paoro. ³⁵ Sotato aapokokiri kanikoatxiã apokasaakina, sotatoakori õtanõkari Paoro íto, kákiti mamaíkananiri íkapani. ³⁶ Kotxi kaiãopokori kákiti itikini íkani akiripoakata:

—Hõkariko. Hõkariko —itxanãtana.

³⁷ Paoro sotatoakori aapoko áki íroãnapanoka inakasaaki, Paoro txari sotatoakori auíte:

—Apakata pite nimisákiretini?

Ininiã sotato auíte tikoka.

—Pite imarotari Kreoakori sákire —itxari Paoro.

³⁸ —Kona piteni Exito tixinikiri pitxataua? Kona piteni kitatiki kamanãtari neenamtxi auítetxiakori pomanatini? Kona piteni anikatana

ipi ipi pakini mio kokanirini i xaminakitekatana ãparaã makipakaniãtaã?
—ipimaãri Paoro.

³⁹ Ininiã Paoro:

—Kona notani. Xoteo nitxaua. Nota Taaso sitatxitikirirano nota. Taaso sitatxiti, sitatxi apiari inakari, Sirísia tixinikiri. Pauiritano nakira kãkiti nimisãkiretini —itxari iua.

⁴⁰ Ininiã sotatoakori auíte:

—Ari, pimisãkiretana.

Inakasaakiri Paoro tima kanikoatxiã. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti akiritini iotokini ãkapani, isãkire ikenakotinina ãkapani. Ikinipoko iotokasaaki, iua sãkirauata ninoakata Xoteo sãkireẽ, Epiráiko sãkireẽ.

22

Paoro Misãkiretari Xerosareẽ Auakani

¹ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, niriakori, hãkenakotariko nisãkire. Na maerekati na nikama. Erekarinokara nikama —itxa.

² Ninoa kenakotakasaakiri ninoaka sãkireẽ, Epiráiko sãkireẽ isãkirauatini, ãkiritaitkana. Itsorãkaãtana.

³ Ininiã Paoro:

—Xoteopitkarano nota. Niponaniã Taaso sitatxiti, Sirísia tixiniã. Eereka uai Xerosareẽ sitatxiti napoka. Uaikara naneẽ. Iuasaaki koerekareri kimatireri Kamarieo inakori oerekano imakinika. Iua oerekano akiomaneakorini kitxakapirãkarini paniãtakiti imakinika. Nota parãkauata Teoso ãkapaninokara, hãte parãkauatini atokotxikana. ⁴ Mitxipeka nota kapokotana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, Xesosi kimaporeẽ sikani. Nimaãkana, kateia ãki oka nitxana. Kiki, sito pakini nimaãka. Nota xika ninoani ipãpe. ⁵ Sasetotxiakori auíte apiatakari, Xoteo auíteakori pakini imarotarã atãopitika nisãkire. Ninoakara sikano aãtsopa iõkatsopatakittina auítetxiakorimoni Tamásiko sitatxiti auakanimoni nanikini ãkapani. Iua aãtsopa auiritano Xesosi sãkire auiãkani nimaãkini. Ininiã nota sari iuaã Xesosi sãkire auiãkani nimaãkini ãkapani, Xerosareẽmoni nimikanapiriinina ãkapani imisiritikona tãkane.

⁶ —Apaniãxiti Tamásiko sitatxiti takote napokaãpotakasaaki, patimari iotximere iaxitikiri apoka notamoni. ⁷ Xiti nirika. Nikenakotari nakiriuãkatiko: “Saoro, Saoro, kinirepa pite misiritano nota?” itxano.

⁸ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Nota Xesosi Nasaree sitatxitikirikarano nota. Pimisiritakitikarano nota,” itxano.

⁹ —Nimoianariakori atamatari iua iotximere, ininiã ipãkarauatana. Na ikenakotarina nota misãkiretakari. ¹⁰ Ininiã nota: “Apiananiri, kipa pinireka pitemoni nikamini?” nitxari.

—Ininiã Apiananiri: “Ereẽ pitima. Tamásikomoni pisa. Iuaãtaã pisãpiretaãkako imakinika Teoso nireẽkiti pikamini ãkapani,” itxa Apiananiri notamoni.

¹¹ —Iua iotximere xika mõiãreiti nitxaua. Ininiã nimoianariakori kanõpiãpotano. Anikanona Tamásikomoni. ¹² Iuaãtaã aua kiki Ananiasi inakori. Iua kamapikari akiomaneakorini kitxakapirãkarini paniãtakiti. Ikinimane Xoteoakori Tamásiko auakani iteene paxitari iua. ¹³ Iua ina notamoni. Nota takote apoka itxa. Itxano: “Nitari Saoro, kõiãre pitxako,” itxano nota.

—Iuasaakipeka nota kõiãrepeka nitxa. Natamatari iua. ¹⁴ Iua: “Akiomaneakorini Teosone mereẽi pite inirekakiti pimarotini ãkapani.

Teoso mereēi pite Erekarinoka Kamakari patamatini ĩkapani. Teoso mereēi pite Erekarinoka Kamakari sākire pikenakotini ĩkapani. ¹⁵ Pitekarako sāpiretariko itanapoko kākitemoni atāo Xesosi pirena, patamatakiti, pikenakotakiti pakini. ¹⁶ Ininiā kona okanani pitxape. Pōkitikaua. Pipatxisataākako. Pakiritariko Apiananiri uāka, ininiā iua makatxakari pimaerekani,” Ananíasi txano nota.

¹⁷ Eereka nikanapiriā Xerosareēmoni. Teoso misākiretiko aikotimoni nisa. Iuaā Teoso nimisākirenātakasaaki, nitaponetari Apiananiri. ¹⁸ Natamatari iua. Itxano nota: “Katima pitxako. Xerosareē posipika uatxapeka. Uai auakani !auikapaniri nota pirena pisāpiretakiti,” itxa.

¹⁹ Ininiā nota: “Apiananiri, nota nitapekana kākiti pisākire auīākani ikini aikoti Xoteo apotiitiniātaāua. Niāsokapekana. Kateia āki nitapekana. Ninoa imarotapitikari ikara nikamakiti. ²⁰ Pite sākire sāpiretakari Estevāo inakori okikosaaki, nota aua iuaā. Iuasaaki ninīkatari kokanirini māka inopinikiri. Nota apokaerekatari okinirina iuani.”

²¹ —Ininiā Apiananiri: “Pisipeka. Ōtakoxiti niokanatai Xoteo minakonimoni,” itxano —itxa Paoro kākitemoni.

Paoro Homano Itxaua

²² Iuasaakipeka Xoteo minakonimoni isini xika, kākiti iuaā apotitakaniua !inirekaikarina Paoro sākire ikenakotinina. Omanākarauata. Akiripoakatana:

—Hōkariko. !Erekari auapanika inini —itxana.

²³ Akiripoakatana. Iōkokarina imākana inopinikiri. Kipatxi okarapekatana apaka, kotxi omanākarauata. ²⁴ Ininiā sotatoakori auīte paniātana sotatoakori anikiniri Paoro aiko kaikori āki, sotatoakori aapoko āki. Ipaniātana Paoro ixirokitatiko tīkane, kotxi inirekari imarotiniri Paoro omanatiko xika. ²⁵ Paoroni iūtxikasaakina ixirokitatiko ĩkapani, Paoro pimaāri sotato itakote timakari:

—Erekari atxiīti hīte xirokitatiniri kiki Homano inakori maxikatīka? Homano nitxaua. Kixikapa hīte nirekari hīxirokitatinino? —Paoro txari iua.

²⁶ Ininiākara sotato sari iauītemoni.

—Iua kiki amaīkakiti Homano itxaua iua, ininiākara erepaniko iuamoni pikamakiti tīkane —itxari.

²⁷ Ininiā sotatoakori auīte sari Paoromoni.

—Pisāpiretano. Homanokani pitxataua? —itxari Paoro.

Ininiā Paoro:

—Iuapitikanano nota.

²⁸ Sotatoakori auīte txari:

—Nota Homano nitxaua, kotxi niīkitxitari aātsopa ĩki Homano nininiua ĩkapani. Pakaroneri.

Ininiā Paoro:

—Niponaniākasaaki Homano nitxapekaua —itxa.

²⁹ Iuasaaki Paoro xirokaaritakani patimari isinina. Sotatoakori auīte pīkarauata, Paoro Homano ininiua imarotakasaaki, kotxi iua paniātana sotatoakori iūtxikiniri Paoro.

Paoro Xoteo Auīteakori Apisatoō

³⁰ Katimatinīkata sotatoakori auīte koxirikari Paoro. Inirekari imarotiniri Xoteo apoītiniri, ininiā ipīkapiretana sasetotxi auīteakori, Xoteo auīteakorikata. Ipaniātari Paoro itīmīni ninoa apisatoō.

23

¹ Ininiã Paoro iteene mixinitoõtana Xoteo auñteakori.

—Nitariakori, erekari nikaminiritika, uatxa uai naua. Teoso nireëkitinoka ninireka nikamini. Teoso imarotari ikara, kotxi imarotari nixinikakiti nãkixinireë —itxa.

² Sasetotxiakori auñte apiatakari Ananíasi inakori !ipotxitari Paoro sãkire, ininiã ipaniãtari Paoro takote auakani aritiniri Paoro sona.

³ Ininiã Paoro:

—Teosokarako aritaiko pite. Aapokotxi tare txõtatakori atoko pitxa pite, kotxi mapara peerekai, txamari pãkixinireë maerekatinoka. Pite topãkanãta ereë nota pikenakotini ñkapani akiomaneakorini paniãtakiti iaõka pikamini ñkapani, txamari pipaniãtari niaritiko. Akiomaneakorini na paniãtari ikara atoko inakari. Pite kona kamari ninoa paniãtakiti — Paoro txari iua auñteti.

⁴ Paoro takote auakani txitari Paoro:

—!Erekari pimisãkirepiretiniri sasetotxi auñte apiatakari Teoso nakiti — itxana.

⁵ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, !nimarotari iua sasetotxi auñte apiatakari ininua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kona pimisãkirepiretapiri hñauñte.”

⁶ Paoro atamatana kãkiti iuaã apotiitakaniua. Apanakini satoseoakori itxauana. Apanakini pariseoakori itxauana. Ininiã itapararitika isãpiretana:

—Nitariakori, pariseokarano nota. Pariseo ãkirikarano nota. Uai nota minaãka hñte apisatoõ, kotxi nota auikari ipñkanipeka õkitikiniua, iuañkana auãki ininina ñkapani —itxana ninoa.

⁷ Iuasaakipeka pariseoakori, satoseoakori pakini taparakien-atakakaua, kotxi pariseoakori auikari Paoro sãkire. Satoseoakori ! auikari Paoro sãkire. ⁸ Kotxi satoseoakori ! auikari ipñkari õkitikiniua, iuañkana auãki inini ñkapani. Kona auikarina Teoso nitiriakori iaxitikini auini. Kona auikarina matamatakoni auini. Pariseoakori auikari ipñkari õkitikiniua, iuañkana auãki inini ñkapani. Auikarina Teoso nitiriakori auini. Auikarina matamatakoni auini apaka. ⁹ Iuasaaki ikinimane apia akiripoakata. Itaparakienatakakauana. Pariseoakori, kaiõkatsoparerini inakoni, õkitikaua. Itapararitika itxana:

—Atemoni ia kiki !ikamari maerekati. Atxiñti matamatakoti, atxiñti Teoso nitiri iaxitikiri sãkirauata iuakata. Ininiãkara !apakata anaiaitiniri Teoso —itxana.

¹⁰ Ninoa iteene taparakienatakakauana, ininiã ineenamauaaritana. Sotatoakori auñte pñkari ninoa okiniri Paoro, ininiã ipaniãtana sota-toakori:

—Hñsako kãkiti sauaki apanñkaki. Iuaã himakatzakariko Paoro. Hanikariko sotatoakori aapokomoni —itxana.

Ininiã anikarina iuaã.

¹¹ Æti ñkanõkati Apiananiri apoka Paoromoni. Paoro takote itima. Itxari:

—Kataparaxinire pitxako. Pisãpiretapekari nota pirena uai Xerosareë. Apaka pisãpiretariko nota pirena Homa sitatxiti —itxari.

Xoteoakori Nirekari Okinirina Paoro

¹² Katimatinñkata apanakini Xoteoakori apotiitaua. Ixinikarina Paoro okini ñkapani. Ninoa txari:

—!Anipokotapani, !ããtapani, Paoro aõkini apisa —itxana.

¹³ Ninoa Xoteoakori koarêta apikomoni. ¹⁴ Eereka ninoa sari sasetotxi auîteakorimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa txana:

—Ate okaenetari Paoro. !Anipokotapani iua aõkini apisa. ¹⁵ Ininiã hïte aãuîteakori amanaãriko sotatoakori auîte, imininiri Paoro uai. Hïsapiretariko sotato auîte, hinirekari apikomoni hïpimainiri Paoro. Iuasaaki ate iãtapariko kimaporiã aõkiniri ïkapani —itxana ninoa.

¹⁶ Paoro itaro ãkiri kenakoenetari Paoro okaenetiko, ininiãkara ïroã sotatoakori aapoko, sãpireta itxari iritanirimoni. ¹⁷ Ininiã Paoro misãkiretari sotato auîte poiãori.

—Panikari ia ãtokori hïauitemoni. Iminapiretakiti inireka isãpiretiniri iua —itxa.

¹⁸ Ininiã sotato auîte poiãori anikari iua auitemoni.

—Ate maïkakiti Paoro misãkiretano nota, ia ãtokori pitemoni niminini, kotxi inirekari isãkirauatini pitekata —itxari.

¹⁹ Ininiã apiari anikari iuakoã ninoanani auiniãtaã. Ininiã iua:

—Kipa pinireka pisãpiretinino? —itxari.

²⁰ Ininiã iua ãtokori apakapapiretari:

—Xoteo auîteakori nirekari amanainii katana pokamara Paoro panikini ninoamoni. Isãpiretainako pite, inirekapanikarina apikomoni Paoro sãkire ikenakotinina. Txamari paxirari ninoa sãkire. ²¹ ! Pauikapena, kotxi koarêta apikomoni kikiakori kipatauako kimaporiã Paoro iãtapinina, okinirina ïkapani. Ninoa kikiakori txapeka ! inipokotaikana, !iãtaikana, Paoro imokakinina apisa. Ninoa iposopeka kimaporiã iãtapinirina Paoro. Ninoa iãtapari ninoa nirekakiti pikamini —itxari sotato auîte.

²² Ininiã sotato auîte:

—!Pisãpiretapiri notamoni pisãpiretakiti apanakinimoni.

Ininiã iokanatarari ãtokori ikanapiriini aapokomoni.

Paoro Iokanataãka Périsi Inakorimoni

²³ Iposo atoko sotato auîte pikapiretana ipi sotatoakori auïtetxi poiãoni inakanuia. Imisãkiretana:

—Hãpotiitana tosêtosì sotatoakori ikitiã sikani, setêta sotatoakori kavaro nopini sikani, tosêtosì sotatoakori meretaua anikakani pakini. Iposope hïtxako ia ïkanõkati novi oara hïpotorikini Sesaréia sitatxitimoni hïsinì ïkapani. ²⁴ Kavaroakoro hïsikari Paoro, oa nopini isini ïkapani. ! Hãuiritapiri Paoro okiko. Hanikari Paoro Homanoakori auïtemoni Périsi inakorimoni —itxana ninoa.

²⁵ Iposo atoko sotato auîte iõkatsopata:

²⁶ Nota Kráotxio Arísia inakorino iõkatsopata apiarimoni, pite Périsi aãuitemoni. Ereëkai. ²⁷ Ia kiki Paoro inakori Xoteoakori maïkakiti. Ninoa nirekari okiniri. Nota, nisotatoneakorikata makatxakari iua, kotxi Homano itxaua. ²⁸ Ninirekari nimarotiniri kixikapa ninoa nirekari okiniri Paoro, ininiãkara nanikari iua Xoteoakori auîteakori apotiitiniãtaãua. ²⁹ Iuaã nimarotari ixika !auari kateia ãki ikaikotini ïkapani. Ixika !auari ipinini ïkapani. Ninoa apoïtari iua ninoa atokiri-akorini paniãtakiti imakamakani xika. ³⁰ Nikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri Paoro, ininiã niokanatarari iua pitemoni. Nipaniãtana Paoro apoïtakani isãpiretiniina Paoro kamakiti. Iananirako niõkatsopata. Ereëpiko,

itxa sotato auîte sãkire Périsimoni.

³¹ Sotatoakori auíte paniätiniri atokokana sotatoakori anikari Paoro. Ìkanõka anikarina Átxipatiritxi sitatxitimoni. ³² Katimatiníkata sotoakori ikitiána sikaninanira kanapiriã sotoato apokomoni. Kavaro nopini sikani anikari Paoro apikomoni. ³³ Anikarina Sesaréia sitatxitimoni. Isikarina Paoro iõkatsoparikata auítetximoni, Périsi inakorimoni. ³⁴ Ininiã iua atatsopatari iua iõkatsopari. Iposo atoko ipimaãri Paoro:

—Kitixinepa paua? —itxari iua.

Ininiã Paoro:

—Sirísia tixinikirirano —itxa.

³⁵ Ininiã Périsi txari:

—Pikamapiretakini apokasaaki, nikemarike pisãkire —itxa.

Ininiã ipaniätana sotatoakori:

—Erotxini kamakiti aikoti äki hiníkatarike Paoro.

24

Paoro Apoítiko Pirena

¹ Siko õti auakasaaki, sasetotxiakori auíte apiatakari Ananíasi inakori sari Sesaréia sitatxitimoni. Apoka iuaã kiomãtxiakorikata, kiki Tétoro inakorikata apaka. Iua Tétoro kãkiti ìkapani kasãkireri kãkiti misiritiko mereëkari apisatoõ. Ninoa apoka Périsi apisatoõ Paoro apoítinina ìkapani. ² Ninoa apokasaaki, sotoato minari Paoro Périsi apisatoõ. Iposo atoko Tétoro akiritaãka isãkirauatini ìkapani. Ininiã Tétoro apoítari Paoro:

—Périsi, apiari pitxaua. Auítetxi kimatireri pitxaua, kotxi mapakanani atixine neenamtxi ! auari. Mitxi kaiãopokori maerekati kamakori. Uatxa maerekati poiãoãpota, kotxi pite kamari erekari kãkiti ìkapani. ³ Erekapitikari pikamakiti ate ìkapani. Ate apokaerekatari. ⁴ Kona ninirekari niomakotetini pite, ininiãkara nisãkire poiãoka apikomoni nisãpiretai, ininiã pikenakotari nisãkire.

⁵ —Ia kiki ! erekari. Pamõnõkoniri. Itxíkitakari Xoteoakori neenamauatini ìkini itixiti. Kiki Nasaree sitatxitikiri sãkire auíãkani auíte itxaua iua Paoro. ⁶ Teoso misãkiretiko aikoti imapaxitakanisaaki, ate maikari iua. Akiomaneakorini oerekini atoko atxamariko Paoro. ⁷ Txamari iusaakipeka sotatoakori auíte Arísia inakori apoka iuaã. Imakatzakari Paoro itapararitika ate sauaki. ⁸ Eereka Arísia paniãtaua pitemoni ainini. Pite pimaãriko Paoro, ininiã pimarotari asãpiretakiti inipitika inini —Tétoro txari Périsi.

⁹ Iuasaaki Xoteoakori iuaã auakani:

—Ari, inipitikara isãkire —itxarina Périsi.

Paoro Sãkire Périsi Apisatoõ

¹⁰ Iposo atoko Périsi paniätari Paoro isãpirenauatini. Ininiã Paoro: —Nimarotapitikari kona uatzakani ate tixine auakani misiritiko mereëkari pitxaua. Ininiãkara nota apokaerekatari pitemoni nisãpiretiniri nikamakiti. ¹¹ Tosi õti pakini napakari nisa Xerosareëmoni Teoso nimisãkiretini ìkapani. Pipimaãri apanakini atãokani nisãkire. ¹² Nanera ! ikenakotari nota txitiniri äti Teoso misãkiretiko aikoti äki. Ikininape Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti äki ! atamatarina neenamtxi nikamãkitakini. Ätiãtaã apaka ! atamatarina nitxíkitakiniri kãkiti neenamtxi ikaminina. ¹³ Nanera maxikatíika kamapiretano nota. ! Itikanona nota maerekati nikamini. ¹⁴ Nota auikari Xesosi sãkire. Ia atão, Naneramoni Xesosi sãkire na atão. Nota paríkauata ate atokiriakorini Teosone ìkapani Xesosi sãkire nikípitakasaaki. Moisesini paniãtakiti apaka

nauika. Teoso sãkire sãpiretakanini iõkatsopatakiti apaka nauika. ¹⁵ Nanera auikari Teoso õkitikinina ikininape kãkiti ipĩkani. Erekarini, maerekani apaka õkitikauako iuaĩkana auãki ininina ikapani. Nota apaka auikari ikara. ¹⁶ Ikinioĩtika ninirekari atãonoka nikamini Teoso ikapani, kãkiti ikapani apaka.

¹⁷ —Ninapapekari mapakanani ãtiãtaã, eereka nikanapiriã Xerosareẽmoni. Iuaã nisa txineiro ninirimanemoni matxineirotenimoni nanikini ikapani. Apaka iuaã ninirekari nisikaenetakiti Teosomoni nisikini. ¹⁸ Nisikaenetakiti Teosomoni nisikasaaki Teoso misãkiretiko aikoti ãki, nikipaãtaua Moisesini oerekakiti iaõka. Iuasaaki Xoteoakori Ásia tixinikini itikano nota. Kãkiti apotiitakaniua !auari notakata iuasaaki. Neenamtxi !auari iuasaaki. ¹⁹ Ninoa itikano. Maerekati nikamaãkamako, kinirepa kona ninoa apoka uai uatxa pite isãpiretinina ikapani? ²⁰ Ninoa uai mapokakanisaaki, pipimaãna nanera ikenakotakitina, itikakitina nota Xoteo auĩteakori apisatoõ nauakasaaki. Kipa atxiĩti nimaerekani iuasaaki? Iuasaaki kona nikamari maerekati. ²¹ Atxiĩti iuasaaki nanera !apokaerekatari nisãkire, kotxi nitxana: “Nota auikari ipĩkani õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ikapani. Ikara nauikakiti sãkiretxiti xika hĩte maĩkano nota.” Atxiĩti nanera !apokaerekatari ikara nisãkire —itxa Paoro sãkire Pãrisimoni.

²² Pãrisi iteene imarotapekari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti. Iua misãkiretana ninoa:

—Sotaoakori auĩte Arisia inakori apokapanikako uai. Iuasaakiko nisãpiretari kiãtokopa nitxatari Paoro. Uatxa xipope asãkire —itxa Pãrisi.

²³ Ipaniãtari sotato auĩte poiãori inakari Paoro nĩkatakari tĩkane:

—Inĩkatariko Paoro. Pauiritariko inirekiniãtaã isini. Pauiritariko inirimane apokini iuamoni. Pauiritariko inirekakiti isikinirina —itxa Pãrisi.

Paoro Sãkirauata Pãrisi, Tosira Pakinikata

²⁴ Mapaõti napa atoko Pãrisi itanorokata Tosira inakorokata apoka Paoro auiniãtaã. Xoteo oa. Pãrisi pĩkapiretari Paoro. Iua apokasaaki, Paoro sãpiretana ninoa Kristo Xesosi sãkire auikiko, ininiã ninoa kenakotari. ²⁵ Paoro sãpiretari Teoso sãkire atão inakari kamiko pirena. Isãpiretari Teoso sãkire itotxi nireẽkiti amakamakani. Isãpiretari kãkiti misiritiko itixi xipokini õti apokasaaki. Ininiãkara Pãrisi pĩkarauata.

—Iaõpe. Pisipe. ãti õti niparĩka mauakanisaaki, iuaĩkana nipĩkapiretai —itxari.

²⁶ Pãrisi nirekari Paoro sikiniri txineiro iuamoni, isikakiniri ikapani. Ininiãkara itokata ipĩkapiretari Paoro iuakata isãkirauatini.

²⁷ Ipikanani napa atoko Põsio Põsito inakori auĩtetxi txapekaua, ininiã Pãrisi sipe. Pãrisi nirekari Xoteoakori apokaerekatiniri iua, ininiã isini apisa !isikakari Paoro, ininiã Paoro kaikotapanika kateia ãki.

25

Paoro Amanaãri Sesakata Isãkirauatini

¹ Põsito aua Sesarẽia sitatxiti ipi ãti pakini õti, eereka isari Xerosareẽmoni. ² Iuaã sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori pakini kamapiretari Paoro Põsitomoni. ³ Ninoa iteene amanaãri Põsito:

—Pikamariko ate nireẽkiti. Piminariko Paoro uai Xerosareẽmoni —itxana.

Ikara ninoa nireka, kotxi okaenatarina Paoro ipixinipokoriti. ⁴Txamari Pésito apakapapiretana:

—Kona, Sesaréia sitatxitikarako aua Paoro. Mapaõti napa atoko nota kanapiriã iuamoni. ⁵Hinirekiniãri, átikaka hïte sari iuamoni notakata. Iuaã hïsãpiretari Paoro kamakiti maerekati —Pésito txana ninoa.

⁶ Pésito napari ipi semanati Xerosareë. Eereka ikanapiriã Sesaréiamoni. Katimatinïkata Ìroã aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuaã ipïkapiretari Paoro. ⁷ Paoro apokasaaki, Xoteo Xerosareëkini ákitari iua. Apoïtarina iua maerekati kaiãopokori ikamakiti, txamari imaerekani itikakari !auari, kotxi !ikamari maerekati. ⁸ Eereka Paoro:

—Maerekati na nikama. Xoteoakori aãtokiriakorini paniãtakiti nikamapitika. Teoso misãkiretiko aikoti nipaxitapitika. Homano auïte paniãtakiti, Sesa inakori paniãtakiti nikamapitika —itxa.

⁹ Pésito nirekari Xoteoakori apokaerekatiniri iuaka, ininiã ipimaãri Paoro:

—Pinirekatari Xerosareë pisini? Iuaãrako nota kenakotariko nanera sãkire, pite sãkire apaka —itxa.

¹⁰ Txamari Paoro:

—Konapitini. Homano nitxaua. !Apakata Xerosareë Xoteoakori apisatoõ nisãkire kenakotiko. Uaikara Homanoakori auïte Sesa nirekari Homano sãkirauatini kãkiti misiritiko sãpiretakani apisatoõ. Erekari uai pikenakotiniri nisãkire. Pite iteene imarotari kona xatiki maerekati nikama Xoteoakorimoni. ¹¹ Ixika auiniã nipinini Ìkapani, maerekati nikaminiã, ininiã apakata nipinini. Txamari nanera na atão apoïtano nota, ininiã naneramoni nisikanapakiri !auari. Ninirekari Sesamoni nisini —itxa Paoro sãkire.

¹² Ininiã Pésito sãkirauata iua õtãkikakanikata Paoro Sesamoni isini Ìkapani. Eereka apakapapiretari Paoro:

—Pite nirekari Sesamoni pisini, ininiãrako iuamonirako pisa —itxari Paoro.

Pésito Sãkirauata Akiripakata

¹³ Mapaõti napa atoko auïtetxi Akiripa inakori apoka Sesaréia itaro Perenisí inakorokata. Ninoa ianapokota Pésitomoni. ¹⁴ Mapaõti napa atoko Pésito sãpiretari Paoro Akiripamoni:

—Uai aua kiki kateia áki Périsi takakiti Paoro inakori. ¹⁵ Xerosareë napokasaaki, sasetotxi auïteakori, Xoteo auïteakori apaka apoïtari iua. Inirekarina nota paniãtiniri iua okiko. ¹⁶ Txamari nisãpiretana: “Homanoakori kona okari kãkiti áti apoïtakiti, iua apoïtakiti sãkire imakenakotakani apisa. Merepanika erekari iua apokini iua apoïtakanikata kãkiti misiritiko mereëkari apisatoõ, ninoa sãkire kãkiti misiritiko mereëkari kenakotini Ìkapani,” nitxana.

¹⁷ —Paoro omanatakani uai apokasaaki, katimatinïkata niïroã kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuaã nipïkapiretari Paoro, ininiã iua apoka iua omanatakani apisatoõ. ¹⁸ Ninoa sãkirauata. Apoïtarina Paoro. Niuãkatari ninoa sãpiretiniri maerekati Paoro kamakiti. ¹⁹ Txamari ninoa auïãkiti sãkiretxiti xika ninoa omanatari Paoro. Kiki ipïkari Xesosi inakori xikara apoïtarina. Paoro auikari Xesosi iuaïkana auãki inini. Ninoa !auikari Xesosi õkitikiniua.

²⁰ —Iusaaki na nimarotari nikamakiti tïkane. Ininiã nipimaãri Paoro: “Na pinirekatari Xerosareë pisini? Iuaã pite apoïtakani, pite pakini kenakotaãkako,” nitxari Paoro. ²¹ Txamari iua apakapapiretano: “Kona.

Sesamonira ninireka nisini,” itxano nota. Ininiã notara paniãtari iua kateia ãki ikaikotiniritika niokanatariko Sesamoni —itxa Pésito.

²² Ininiã Akiripa:

—Nota nirekari nikenakotiniri iua kiki sãkire —itxa.

Ininiã Pésito:

—Katanarako pikenakotari iua sãkire —itxa.

Akiripa, Perenisi Pakini Apoka Pésitomoni

²³ Katimatinĩkata Akiripa, Perenisi pakini apoka, itomaneri initiriakorikata. Peeremãkapokona. Iiroãna kãkiti apotiitiniãtaãua. Sotato auĩteakori, sitatxi auakani auĩteakori pakini Iroã. Eereka Pésito pĩkapiretari Paoro, ininiã Paoro minaãka. ²⁴ Ininiã Pésito:

—Pite, Akiripa, hĩte atekata apotiitakaniua apaka, hãtamataria ia kiki. Ikinimane Xoteoakori uai auakani, Xerosareẽ auakani apaka ! apokaerekatari ia. Isãpiretanona ia maerekati ininiua. Ninoa amanaãno ia okiko. ²⁵ Notamoni maerekati !ikama ia. Notamoni ixika !auari ipinini ĩkapani. Eereka ia amanaãno apiari Sesamoni isini, ininiã nota auiritari isini. ²⁶ Txamari !nimarotari ixika niõkatsopatini Sesamoni. Ininiãkara nimirari Paoro hĩte apisatoõ isãkire hĩkenakotini ĩkapani. Akiripa, apiari pitxaua pite, ininiã ninirekari pite sãpiretinino nota niõkatsopatakiti tũkane. Ia hĩkenakotaka atoko hĩsãpiretano Sesamoni niõkatsopatini ĩkapani. ²⁷ ! Apakata kateia ãkikiri Sesamoni niokanatinini ixika nimasãpiretakaniã, kotxi Sesa nirekari imarotiniri ikamakiti xika.

26

Paoro Sãkirauatini Akiripa Apisatoõ

¹ Eereka Akiripa paniãtari Paoro:

—Nauiritai pisãpiretiniua pimaĩkiko xika.

Ininiã Paoro õkatari iuako isãkire isãpiretini ĩkapani. Iposo atoko Paoro sãkirauata, maerekati imakamakani ninoa imarotini ĩkapani.

² —Aãũte Akiripa, notamoni erekari pite apisatoõ nisãpiretiniri Xoteoakori apoĩtinino. ³ Kotxi pite iteene imarotari ate atokiriakorini oereẽkiti, Xoteoakori paniãtakiti. Ininiã namanaãi pikenakotiniri nisãkire imakinika.

⁴ —Xoteoakori imarotano nota ãtokoripanika ninakasaakia, nitixine nauakasaaki. Eereka Xerosareẽ nauakasaaki ninoa imarotano. Imarotarina ikiniõtika nauini. ⁵ Mixakapokoni ninoa imarotano nota. Imarotarina pariseo nininiãua. Ikara isãpiretaina, inirekiniãna. Kãkiti pariseo inakari iteene auikari ate atokiriakorini oereẽkiti sãkiretxiti.

⁶ —Xoteoakori uatxa omanatano nota, kotxi nauikari Teoso sikaenetakiti ate atokiriakorimoni apokapeka uatxa. ⁷ Ate nirimane, tosi pakini nirimanetxi, iãtapari ikara Teoso sikaenetakiti apokini õti. Ninoa parĩkauata Teoso ĩkapani ĩkanõka, pokamara pakini. Niauĩte Akiripa, ikara Teoso sikaenetakiti xika Xoteoakori maĩkano nota. ⁸ Kinirepa hĩte ! auikari Teoso posotiniri ipĩkari õkitikini, uauĩkana auãki inini ĩkapani?

⁹ —Mitxipeka nota omanatari Xesosi Nasareekiri, hĩte omanatiniri atokokana, ininiã nikapokotari isãkire auĩãkani. ¹⁰ Xerosareẽ nauakasaaki, nikapokotari isãkire auĩãkani. Sasetotxi auĩteakori auiritano kãkiti Teoso nakitiakori kateia ãki nitakini. Kaiãopokori nitaka kateia ãki. Xoteo auĩteakori nirekasaakiri okinina, nota apaka nirekari. ¹¹ Nisari Xoteo apotiitiniua aikotimoni inikinape Xesosi sãkire auĩãkani nimisiritini ĩkapani. Ninirekari Xesosi sãkire auikiko xipokini.

Iteene nomanatana, ininiãkara nisari apanakini sitatxitimoni ninoa nikapokotini ikapani.

¹² —Ikara xika nisari Tamásiko sitatxitimoni. Sasetotxi auíteakori auiritano nisini. Ipaniãtanona Xesosi sãkire auíãkani nimaĩkani. ¹³ Ipxinipokoriti, apaniãxiti iotximere iaxitikiri apoka notamoni. Atokatxi iotximere poiãoka. Ikara iotximere apiata. Iua iotximere ãki nota nimoianariakorikata aua. ¹⁴ Ate iriãkata xitipe. Iuasaakipeka nikenakotari nakiritiko: “Saoro, Saoro,” itxano Epiráiko inakori sãkiretxitiã. “Kixikapa pimisiritano nota? Piteka pimisiritaua, nota pimisiritakasaaki. Atxiiti kema auíteka karotaua ipitikiri aãketeẽ. Iua kema auíte atoko pitxa,” itxano.

¹⁵ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Xesosira nota, pimisiritakitikarano nota. ¹⁶ Pitima. Nota oerekaua pitemoni, pite nimereini ikapani, ninitiri pininiua ikapani. Uatxa pitikakiti pisãpiretako apanakinimoni. Pisãpiretapanikariko ikinimane kãkiti apikomoni noerekakiti tĩkane. ¹⁷ Ninĩkataiko pite Xoteo sauaki pauakasaaki, Xoteo minakanuia sauaki pauakasaaki apaka. Xoteo minakonimoni niokanatai pisini. ¹⁸ Kãkiti ipiãã sikani atoko itxana, kotxi !imarotarina Teoso sãkire. Mõsiãreni atoko ninoa, kotxi !atamatarina Teoso kimapore. Ininiãkara pitekara oerekanako Teoso sãkire ikimapore imarotiniua ikapani, ipiã itakanapinina, ikamaramoni isinina ikapani. Ininiãkara !ikamaikari Satanasi paniãtakiti. Teoso paniãtakitinoka ikamana eereka. Ininiã ninoa auikariko nisãkire, ininiãkara nota makatzakariko ninoa maerekani. Ininiã Teoso nakitiakori ninoa apaka txauana,” Xesosi txano nota.

¹⁹ —Niauíte Akiripa, ikara atoko ininiãra, nikamapekari imakinika Xesosi paniãtakiti, iaxiti iotximere apokasaaki nikenakotakiti. ²⁰ Nisãpiretari Xesosi sãkire merepitipanika kãkiti Tamásiko sitatxiti auakanimoni, eereka nisãpiretari Xerosareẽ auakanimoni. Eereka nisãpiretari ikinimane Xotéia tõpa auakanimoni. Eereka nisãpiretari kãkiti Xoteo minakonimoni. Nisinimoni nisãpireãpotana ninoa: “Himaerekani hĩtakanapako. Hãuikariko Teoso sãkire. Erekarinoka hĩkamako, ininiãkara aimarotapitikari maerekati hĩtakanapini,” nitxana. ²¹ Ikara atoko nitxana ikinimane nisãpiretini. Ikara nisãkire xika Xoteoakori maĩkano nota Teoso misãkiretiko aikoti ãki nauakasaaki. Kinirão okaka itxanona. ²² Uatxa nauapanika, kotxi Teoso nĩkatano nota. Ininiã ia õti Xesosi sãkire nisãpireta hĩte apiarinimoni, hĩte poiãorinimoni apaka. Moisesini sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Ninoa sãpiretari Teoso mereẽkiti apokini. ²³ Ninoa txari: “Teoso Mereẽkiti apokako. Iua misiritaãkako. Iuakarako õkitikaua ipinaka atoko. Iuaĩkana auãki itxako. Mitxi ipinakari !õkitikaua. Merepanika iua õkitikaua. Iuara sãpiretariko Xoteoakori maerekani makatzakiko, Xoteo minakanuia maerekani makatzakiko apaka,” itxana Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa sãpiretakiti iaõka nota sãpiretai apaka —itxa Paoro.

²⁴ Paoro ikara atoko inakasaaki, Pésito akiritari:

—Paoro, lkĩkitei. Pimapitxiriãpota iteene papaiaõkarauatini xika —itxa.

²⁵ Ininiã Paoro:

—Niauíte Pésito, kona nimapitxirita nota. Atãopitikara nisãkire nikama. Erekarini nisãkire. ²⁶ Niauíte Akiripa, pimarotapekari nota sãpiretakiti, ininiã kataparaxinireno nimisãkiretini. Pimarotari Xesosi pirena, kotxi

Xesosi ipĩkasaaki, kona kipatakoriãtaãni ipina. ²⁷ Niauĩte Akiripa, pite auikatarĩ Teoso sãkire sãpiretakani sãkire? Nota imarotari pite auĩkinĩri.

²⁸ Ininiã Akiripa:

—Pite sãkire txĩkitakaaritano nota Xesosi sãkire nauikini —itxari.

²⁹ Ininiã Paoro:

—Teoso imarotari. Ninirekari pite, hĩte hĩkinika uatxa nisãkire kenakotakani pakini iteene hãuĩkinĩri Xesosi sãkire nota auĩkinĩri atokotxikana. Txamari kona nota nirekai hĩte kateia ãki hãuini nota atoko —itxa Paoro sãkire.

³⁰ Paoro sãkirauataka atoko auĩtetxi Akiripa, itaro Perenisi, Pésito, ikinimane ninoakata ĩkani pakini, itimana. ³¹ Iporikiti ipokĩkasaakina, imisãkiretakakana:

—!Auari ĩkĩra kiki okiko xika. !Auari kateia ãki itakiko xika.

³² Ininiã Akiripa txari Pésito:

—!Kĩra kiki mamanaãkaniãri Sesamoni isini, isikakaãkapiimako.

27

Paoro Potorika Homamoni Isini

¹ Eereka Pésito sãpiretaua ate iketo apope Itária tixinimoni aĩpiriãtĩni. Paoro apanakini maĩkakoni apaka sikaãka Xório inakorimoni. Iua Xório seĩ pakini sotato auĩte itxaua. Sesa sotatone itxaua. ² Ate iereẽtaua maporo ãki, Ataramĩtxio sitatxitikero ãki. Ásia tixinimoni sikaro oa maporo. Kiki, Arisitako inakori sari atekata. Iua Tesarónika sitatxitikiri, Masetónia tixinikiri iua Arisitako. Ininiã ate sipe. ³ Katimatĩnikata ate apoka Sitoõ ioporokoti. Xório tĩretari Paoro, ininiã auiritari iua aõkimaneremoni isini iuaã, inirekakiti apakapini ĩkapani. ⁴ Eereka ate potorika iuaã. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisamoni, ininiã maporo iopiriãri Xĩpri pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. ⁵ Ate ĩpiriãtari potxoari uiniti. Sirisia tixini takote anapa. Pãpĩria tixini takote anapa. Ate apoka Miha sitatxiti, Arísia tixiniã. ⁶ Iuaã sotato auĩte apokaro maporo Arexãtria sitatxitikero, Itária tixinimoni sikaro. Iua iereẽtakaua ate oa maporo ãki.

⁷ Iuaĩkana apotorika. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisatoõ, ininiã ianaritika asaãpota mapaõtıpeka, ininiã eereka aãpoka Sinito sitatxiti apisatoõ. ĩtima tapara xika !aposotaika apikomoni asini anirekinimoni, ininiã aiopiriãri Kreta pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. Iuaã anapari Saomona pokomiriĩti. ⁸ Ianaritika asaãpota ĩmiriĩ takote. Aãpoka ioporoko “Ioporoko Erekari” akiritikoãtaã, Araséa sitatxiti takote.

⁹ Iuaã aãuapokota. Pamonõkoniri apikomoni asini. Kiiniri Teoso ĩkapani kãkiti manipokotakani inapapeka, ininiã imarotaãka ĩtima kataparari kaiamapeka apokini. Ininiã Paoro õtãkikana ninoã:

¹⁰ —Apikomoni asiniã, pamonõkoniri. ĩtima kataparari kasaikamaro maporo atiikata. Kãkiti ipĩnako —itxa Paoro.

¹¹ Txamari sotatoakori auĩte !auikari Paoro sãkire. Iua auikapiretari kamaporoteri sãkire, maporo nĩkatakari pakini sãkire. ¹² Kaiãopokori maporo ãki parĩkauatakani txari:

—Ia ioporoko kona erekari mitaã anapini. Masa apikomoni. Atxĩiti aposota Penisi sitatxitimoni aãpokini. Iuaã manapakakari mitaã —itxana.

Penisi sitatxiti Kreta inakori pokomiriĩti ioporokoti. Atokatxĩ ereẽkokini manapi aua Penisi sitatxiti.

ĩtima Kataparari Pirena

13 Iuasaaki ĩtima poiãoka apokaãpota ate tikiñimoni, ininiã ninoa uãkatari:

—Uatxaika erekapekari Penisi sitatxitimoni asini —itxana.

Ininiã õtanõkarina kai, maporo maĩkiko, ininiã potorika atxa. Kreta miriĩti takote anapaãpota. !Anirekari potxoari uiniti apanĩkakiã asini, kotxi pamonõkoniri iuaã. 14 Txamari patimari ĩtima iteene inataparata Kreta pokomiriĩtikiri. ĩtima uãka “Atokatxi Pokĩkinimonikiri.” 15 Ininiã ĩtima apoka maporomoni. Pataparari. !Aposotari ĩtima ininimoni asini, ininiãkara aãuiritari ĩtima anikiniro maporo ĩtima sinimoni. 16 Aiopiriãri Kaota inakori pokomiriĩti. Iua pokomiriĩ xapitiri. Iua pokomiriĩti ĩtima kimaporeẽ aua, ininiã iuasaaki pokomiriĩ anapakasaaki ĩtima poião taparata, ininiãkara aõtanõkaro kanaua maporo kapokiãmonikiri. 17 Akosekaãpotari kanaua maporo ãki aeretakini ĩkapani. Ininiã ninoa iapiripoataro maporo aãpitsaã ĩtima katakakitapetiniri monõkoni. Ninoa pĩkari ĩtima anikiniro maporo ikipatxite apanĩkakiãkirimoni. Iua ikipatxite Arĩpia tixini takote. Ininiã ikaxitkarina mãkatxi mata maporo aniãkari. Mãkatxi mata kaikotiniã maporo nopini, patimaua ĩtima anikiniua. Ikara atoko ininiã, auiritarina ĩtima anikiniua. 18 ĩtima inataparatapapanika, ininiã katimatinĩkata ninoa okaãpotari tiĩtxi maporo ãki auakari potxoari uinitimoni maporo sakikini monõkoni. 19 Katimatinĩkata okarina maporo tii potxoari uinitimoni.

20 Mapaõti !aãtamataikari atokatxi. !Aãtamataikari iõriki. ĩtima inataparatapapanika, ininiã auãkatari apinini.

21 Mapaõtipeka maporo ãki parĩkauatakani kona inikaikana. Ininiã Paoro misãkiretana:

—Kinirepa hĩte kona kĩpitari nisãkire? Kinirepa hĩte takanapari Kreta pokomiriĩti? Hĩkĩpitaãkamariko nõtãkikinii, tiĩtxi kona hõkamako.

22 Iuaritika kataparaxinire hĩtxako. Nisãpiretai, kona kãkiti !ipina. Maporonanira sakika. 23 Nota Teoso nakiti nitxaua. Iua ĩkapani ni-parĩkauata. Minipani iua nitiri iaxitikiri oerekaua notamoni. 24 Teoso nitiri akiritano: “Paoro, !pipĩkaruatape. Pite apokapitikako Sesa apisatoõ. Peerekari Teoso. Itiretai pite, ininiãkara ninoa pitekata sikani !ipinapani,” itxano. 25 Ininiã kataparaxinire hĩtxako, kotxi nota auikari Teoso sãkire. Ikamapitikariko nisãpiretinii iaõka. 26 ĩtima okaroko maporo ipokomiriĩ —itxa Paoro sãkire ninoamoni.

27 Ipi semanati ĩtima inataparata. Anikaro maporo potxoari uiniti Metxiteháneo inakori ĩpiriãtini. Eereka apanĩkanõka maporo ãki parĩkauatakani uãkatari imiriĩ takotepeka aãpokini. 28 Ininiã ninoa okari kai iokaritsaã ĩpanaã imarotinina ĩkapani. Trĩta seisi metro ĩpanaã. Eereka apikomoni iaõtarina ĩpanaã, vĩtxi setxi metronoka. 29 Ininiã ĩpĩkarauatana maporo kai mitarimoni oãpokini monõkoni. Ininiã maporo kapokiãmoni ikaxitikarina ipi ipi pakini kai iokaritsaã maporo maĩkiko. Eereka imisãkiretarina Teoso paĩtiki ikatimatini ĩkapani. 30 Maporo ãki parĩkauatakani nirekari maporo itakanapinina. Iokatzakarina kanaua potxoari uinitimoni. Ninoa txaua:

—Iuaĩkana kai aiokatzaka uai maporo ĩkiinaã.

Txamari na atão isãkirena. Inirekarina maporo itakanapinina kanaua ãki. 31 Iuasaaki Paoro txana sotato auĩte, sotatoakori pakini:

—Nakira kikiakori maporo ãki makaikotakaniã, hĩte ipinako —itxa.

³² Ininiã sotatoakori tsotakari aãpitsa kanaua maĩkakari, ininiã ïtima anikari iua kanaua.

³³ Iuasaaki imaropirĩkata. Paoro õtãkikana ikinimane inipokotini ïkapani:

—Ipi semanati hiãtapanãtari ïtima napini. Ipi semanati hĩteni kona xatiki hinipokota. ³⁴ Ininiã hinipokotako uatxa, hĩtapara apokini ïkapani himapinakani ïkapani. Hĩkarotiko !auapani. Hiãko ãtika kona katxakapani —itxa.

³⁵ Eereka Paoro kosekari komiri. Ikinimane apisatoõ isãkirauata Teosokata. Iposo atoko imapixinikari komiri porii, nika itxari. ³⁶ Ininiã ikinimane kataparaxinirepe itxana, ininiã inipokotana. ³⁷ Tosẽtosi setẽta seisi pakini kãkiti maporo ãki auakani iuasaaki. ³⁸ Iteene inipokotakana atoko, okarina triko potxoari uunitimoni maporo poana onini ïkapani.

Maporo Sakikini Pirena

³⁹ Katimatinĩkata maporo ãki parĩkauatakani atamatarimi miriĩ, txamari ! imarotarina itixi uãka. Atamatarina ikipatxite, ininiã ninoa:

—Iuaã kipatxi nopini maanikaro maporo, aposotiniã —itxana.

⁴⁰ Ininiã itsotakarina aãpitsa maporo tsapi. Kai kaikota ipatapiã. Ikoxirikarona aãpitsa mekotxi maĩkiko, maporo oerekaãtiko. Iposo atoko õkitikarina mãkatxi mata maporo ïkiiãtinimoni auakari, ikipatxitemoni maporo ïtima anikini ïkapani. Ininiã ikipatxitemoni asaãpota. ⁴¹ Txamari ipixinipokoriti maporo atxapaã ikipatxite nopini. Maporo ïkiiãtinimoni atxapaã. !Osaika. Tsakati kataparari xika maporo kapokiãtinimoni txirakiãpota.

⁴² Sotatoakori kinirão okaka txana ikinimane maĩkakoni. !Nirekarina ninoa mitekini imiriĩmoni anokinina. ⁴³ Sotatoakori auĩte !nirekari Paoro okiko, ininiã !auritana. Ipaniãtana ikinimane:

—Himarotiniãri hanokini, ininiã hĩte merepanika hĩkomokako. Hanoka ikipatxitemoni. ⁴⁴ Eereka, hĩte mimataanoreni hĩkomokako. Himaĩkariko maporo txirata, ininiã hanoka ikipatxitemoni —itxana.

Ikara atoko aniniã, amakinika aãpoka ikipatxitemoni.

28

Mãota Pokomiriĩti Pirena

¹ Imiriĩpekaua amakinika, eereka aimarotari Mãota inakori pokomiriĩti aãpokini. ² Iuaã auakani apakapaua ipoxokoniritikana. Iuasaaki ãparaã potorika ikipini. ãparaã kipini xika patxĩkareri, ininiã iuaã auakani kamari xamina, ate irokini ïkapani. ³ Iuasaaki Paoro apaka apotiitari xamina. Xamina pokiã itakasaakiri, xamina pataka õpõkikari imini xamina iriko ãki auakari. Akatsatari Paoro uako. ⁴ Ninoa ipokomiriĩ auakani atamatarimi imini Paoro uakoã iarõkini. Ininiã imisãkiretakana:

—Ikira kiki kokaniri atxiĩti. !Ipina potxoari uiniti, iuaritika inapakakiniri !uari. Uatxaika ipinapitikako —itxakakana.

⁵ Paoro ïkokari imini xamina pokimoni arikini ïkapani. !Katsiiri iuamoni. ⁶ Ninoa iãtapanãtari iuako ananapoatini. Iãtaparina iua mokatanitika ipinini. Mapa oara napa atoko !ipina, ininiã ninoa:

—Kona kokaniri ikira. Teoso itxaua —itxanãtana.

⁷ Iuaãtaã takote aua kikiõ Põpirio inakori nakiti. Mãota pokomiriĩti auakani auĩte itxaua. Iua apakapaua ate ipoxokoniritika. Akaikota iua aapoko ipi ãti pakini õti. ⁸ Iuasaaki iri sirĩkanãta. Apoomata. Itikanãta. Ininiã Paoro sari iuamoni. Akiritari Teoso iua ereka inini ïkapani. Itakari

iuako inopini. Iusaakipeka erekapeka itxa iua. ⁹ Eereka amianatakani iua pokomiriiti auakani sari Paoromoni, ininiã iua makananitana ninoa. ¹⁰ Ninoa sikaua tiitxipokoni. Apotorikasaaki ãto maporo ãki, isikauana imakinika anireëkiti.

Paoro Homa Sitatxiti Isini

¹¹ Ate napari ipi ãti pakini kasiriti iuaã. Eereka aiereëtaua maporo ãki, Arexãtria sitatxitikero ãki. “Itarixi Ipi” akiritaãka maporo uãka. Mitaãsaaki oa maporo kaikota Máota pokomiriiti. ¹² Apotorika iuaã. Eereka aãpoka Sirakosa inakori sitatxiti. Iuaã akaikota ipi ãti pakini õti.

¹³ Eereka iuaikana maporo potorika. Aãpoka Héxio sitatxiti. Katimat-inikata itima atikinimonikari ina, ininiã patimari asini. Katimat-inikata aãpoka Posoori sitatxiti. ¹⁴ Iuaã aõkitana kãkiti, Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa amanaãua ãti semanati anapini ninoakata. Eereka iuaikana aiereëtaua maporo ãki. Iuaikana apotorika. Homa sitatxiti aãpoka.

¹⁵ Xesosi sãkire auiãkani, Homa auakani, kenakoenetari aãpokaenetini, ininiã inana ate aõkitinina ikapani. Apanakini aõkitaua ate kienatxi amotikoãtaã takote, Ápio inakoriãtaã takote. Apanakini aõkitaua ate kãkiti imakiniãtaã, “Ipi ãti Aapokotxiti” inakoriãtaã. Paoro aõkitakasaakina ninoa, ipoxokoniuata.

—Peerekari Teoso, kotxi naia inari notamoni —itxa Paoro.

Homa Sitatxiti Paoro Apokini

¹⁶ Homa sitatxiti aãpoka atoko, Paoro auiritaãka inirekiniãtaã auini. Átika sotato kaikotapika iuakata isinimoni imarotini ikapani.

¹⁷ Ipi ãti pakini õti napaka atoko, Paoro pikapiretana Xoteoakori auiteakori. Ninoa apotiitakasaakiua, Paoro misãkiretana ninoa.

—Nitariakori, !nikamari maerekati Xoteoakorimoni. Nauikapitikari akiomaneakorini oerekakiti sãkiretxiti. Iuaritika nimaikãka Xerosareë. Nisikanapaãka Homanoakorimoni. ¹⁸ Homanoakori pimaãno nimaikiko xika. Eereka inirekarina isikakinino, kotxi ninoa imarotari ixika ! auari nipinini ikapani. ¹⁹ Txamari Xoteoakori ! inirekari Homano sikakinino, ininiãkara nakiritari Sesa nisãkire ikenakotini ikapani. ! Ninirekari nimisãkirepiretiniri ninirimane Xoteoakori. ²⁰ Ikara atoko ininiã, nipikapiretai hite nimisãkiretini ikapani. Teoso mereëkiti sãkire, Xoteoakori iãtapakiti sãkire nauikini xika, nota maikãka.

²¹ Ininiã ninoa:

—Ate ! apakapari iõkatsopari Xotéia tãpakiri pite maerekani pirena. Aĩtariakori iuaã ikani !iminapiretari maerekati pikamakiti pirena. ²² Ate nirekari akenakotiniri pite auiãkiti sãkiretxiti, kotxi akenakoenetapekari apanakini sãkire: “Xesosi sãkire na atão” —itxana ninoa.

²³ Ininiã ninoa ketotari ãti õti Paorokata aõkitakakinuana. Iketotiniri manapi itomaneri kãkiti sari Paoro auinimoni. Paoro ikanõkapanika sãkirauatapitipo. Ikanõkapeka auakapanika isãpirenauatini. Isãpiretana Teoso auitexi ininiãua.

—Atão Teoso ãkiripitikara Xesosi —itxa Paoro sãkire.

Isãpiretana ninoa Moisesi iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti apaka, atão Teoso ãkiripitikara Xesosi ininiua ninoa imarotini ikapani. ²⁴ Apanakini aukari Paoro sãkire. Apanakini ! inirekari auikinirina Paoro sãkire. ²⁵ Ininiã ninoa taparakienatakakaua Xesosi sãkire aukakani mauikarenikata. Ipotorikinina apisa, iuaikana Paoro misãkiretana ninoa:

—Erekari Matamatakoti sākirauata atāo hinirimanekata kitxakapirīka. Ipaniātari Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori isāpiretiniri Teoso sākire hinirimanemoni. ²⁶ Itxari:

Hīsa kākitemoni. Hīsāpiretanako ninoa: “Hīkenakotari nisākire ātipirika, txamari !hinirekari himarotiniri nisākire. Ātipirika hītikari nikamakiti, txamari !hinirekari hāuikiniri nota kaminiri ia atoko inakari.”

²⁷ Kotxi kākiti ākixinireē !inirekarina imarotinirina nisākire. !Inirekarina ikenakotinirina nisākire. !Inirekarina itikinirina nikamakiti. Inirekiniārina, itikapitkarina nota kamakiti. Inirekiniārina, atāo ikenakotarina nisākire. Ākixinireēna imarotaākamariko nota sākire, inamanako notamoni, ininiā nota txīkitakamanako ninoa ereka ininina,

itxa Teoso sākire.

²⁸ Paoro sākirauata iuaīkana ninoakata:

—Ninirekari himarotiniri Teoso iokanapirena erekari kākiti maerekani makatxakiko pirena iokanapiretaākapeka Xoteo minakonimoni. Ninoakara auikapitkariko Teoso sākire.

²⁹ Ikara Paoro sāpiretaāka atoko, ninoa Xoteoakori sipeka. Isikasaakina, iteene itaparakienatakauana Paoro sākire ikenakotinina xika.

³⁰ Paoro kaikota iuaā ipi anokanani. Iīkitxitari kaapokori iua aapoko Paoronoka auini ikapani. Paoro ipoxokoniritika apakapana ikinimane iuamoni sikani. ³¹ Isāpiretana ninoa Teoso auītetxi ininiāua. Oerekana ninoa Xesosi, Teoso mereēkiti ininiāua, Apiananiri ininiāua. Isākirauata itapaxinireritika kākitemoni. Auiritaāka ikinipoko imarotakiti isāpiretini.

HOMANO Paoro Iokanatsopatakiti Homa Auakanimoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata hitemoni. Xesosi Kristo nitirikarano nota. Teoso mereeno nota iua iokanatakiti kăkitimoni nininiua ĩkapani. Iua akiritano nota, Teoso iokanapirena erekari kăkitimoni nisăpiretini ĩkapani. Ikara parĭkatxinoka inireka nikamini. ² Kitxakapirĭka Teoso săkire săpiretakani săpiretaua Teoso sikaenetakiti, iua iokanapirena erekari. Teoso săkire iokatsopatakoriă ikara atatsopataăka.

³ Ia Teoso iokanapirena erekari săpiretaua aăuĭte Xesosi Kristo Teoso ākiri ininiua. Kăkiti itxapekaua. Iuasaaki Tavii apika mekaniri itxaua. ⁴ Iuaritika Teoso ākiri itxaua. Erekari Matamatakoti oerekari kăkiti Teoso ākiri ininiua Xesosi, kotxi okitikari Xesosi ipĭkaripeka. Iuaĭkana aua itxa. Ikara posotiiretxi apiari oerekari kăkiti Xesosi Teoso ākiri ininiua. ⁵ Xesosi Kristo sikaua ikinipoko erekari. Ininiă iokanataua ikini itixitimoni, kăkiti isăkire asăpiretini ĩkapani, isăkire auikinina ĩkapani, isăkire iaoka ikaminina ĩkapani. Ikara atoko aparĭkauata Kristo ĩkapani.

⁶ Hĭtepekana, Teoso akiritai hĭte apaka Xesosi Kristo nakitiakori hininiua ĩkapani. ⁷ Ininiă nota iokanatsopata hitemoni Teoso tirketakini-
moni, Homa sitatxiti auakanimoni. Teoso akiritai hĭte iua nakitiakori hininiua ĩkapani. Aĭri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo apaka sikari ikinipoko erekari hitemoni. Ikamaerekaxiniretai hĭte.

Paoro Nirekari Isini Homa Auakanimoni

⁸ Merepanika nitxari niTeosone: "Erekapitikai, kotxi Homa auakani iteene auikari pisăkire. Ikini tōpati auakani kenakopiretari ninoa auikiniri pisăkire," nitxari Teoso Xesosi Kristo uăkaă. ⁹ Nisăkirauatakasaaki Teosokata, nimisăkiretari Teoso hĭte ĩkapani. Ătipirika nimisăkiretari Teoso hĭte ĩkapani. Teoso imarotari ikara nisăkire atăo inini. Nota parĭkauata Teoso ĩkapani. Iuanoka ninireka nikamini. Nisăpiretari iua iokanapirena erekari imi pirena kăkitimoni. ¹⁰ Nimisăkiretakasaakiri Teoso, nitxari: "Pauiritiniăno, ninirekari paĭtiki Homa auakanimoni nisini. Mitxi ! apakata ninoamoni nisini. Pinirekiniări iuaă nisini, pimoianatano ninoamoni napokini ĩkapani," nitxari. ¹¹ Iteene ninirekari naokitinii hĭte, kotxi ninirekari Teoso kamataratiniri hăkixinire nisăkiree. ¹² Ininiă nota kamataraxiniretaiko hĭte, kotxi himarotari nota iteene auikiniri Xesosi săkire. Apaka hĭte kamataraxiniretano nota, kotxi hĭte apaka iteene auikari Xesosi săkire.

¹³ Nitariakori, ninirekari himarotiniri itokatapiima naiamatama hitemoni nisini ĩkapani, txamari iuasaaki ! apakata nisini. Itomaneri kăkiti Xoteo minakanuia ātiătaă auakani auikari Xesosi săkire. Ininiă iua atokotxikana ninirekari kaiăopokori kăkiti hĭte sauaki auakani apaka auikiniri Xesosi săkire. ¹⁴ Nisăpiretari Teoso săkire ikininapemoni. Nisăpiretari sitatxi auakanimoni. Nisăpiretari ĭtopa auakanimoni apaka. Nisăpiretari iokatsopari imarotakanimoni. Nisăpiretari iokatsopari mimarotakanimoni apaka. Ikara niparĭka. ¹⁵ Ininiă iposope nitxa nisăpiretiniri Teoso iokanapirena erekari hĭte Homa sitatxiti auakanimoni apaka. Ikinika nitaparaă nisăpiretai.

¹⁶ Na nipetauata Kristo iokanapirena erekari nisăpiretinii, kotxi iua iokanapirena oerekaua Teoso posotiire iua săkire auĭăkani maerekani

imakatzakini ikapani. Kaposotiireri iua, ininiã imakatzakari ikinimane maerekani, iua sãkire auikãkani maerekani. Ikara ikaminana Xoteoakori merepanika. Eereka ikaminana Xoteo minakanuia apaka. ¹⁷ Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua Teoso txikitakiniri kãkiti atão inakarinoka ikamini. Teoso sãkire auikikoãnokara, kãkiti txikitakaãka atão inakarinoka ikamini. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti atão inakarinoka kamakani auini erekari, kotxi ninoa auikari Teoso sãkire.

Kãkiti Kamakiti Maerekati

¹⁸ Teoso iaxiti auakari oerekaua iua omanãkarauatini kãkiti maerekani xika, ininiãkara iua misiritariko kãkiti, kotxi kãkiti ! inirekari Teoso paniãtakiti ikamini. Ikamarina maerekatina. Maerekati ikamakasaakina, ikipatarina atão inakari. ¹⁹ Kãkiti ikara atoko inakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi apakata ninoa atamatiniri iua kamakiti. Teosora oerekapekari ikamakiti kãkitimoni iua imarotinina ikapani. ²⁰ Teoso kamarì itixi, ininiã kãkiti atamatakasaakiri Teoso kamakiti, imarotari kiãtokopa itxa Teoso. Matamatakoti itxaua Teoso, iuaritika kãkiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari iua posotiire auapika inini. Imarotari iua Teoso ininiua. Kãkiti imarotari ikara atoko inakari itxaua Teoso, iua kamakiti atamatakasaakina. Ininiãkara kãkiti imarotapitikari Teoso auini. Ininiãkara na atão kãkiti sãkire: “Na nimarotari Teoso auini inini.”

²¹ Kãkiti imarotari Teoso auini, iuaritika ! isãpiretarina Teoso: “Atão Teoso pitxaua,” !itxarina. !Sãpiretarina Teoso: “Erekapitikari pikamakiti ate ikapani,” !itxarina. !Kiikitenena. !Imarotaikarina atão inakari, kotxi ãkixinireëna maerekatina aua. ²² Ninoa sãkire: “Kimaroreua ate,” txamari !kiikitenena. ²³ Teoso mapinakatimoni !itxana: “Pitenokara Teoso txaua,” !itxarina. Kãkiti ipinapitika, iuaritika kamakori kãkiti atoko inakari imisãkiretana: “Pite ateosone,” itxana. Kamakori kotipiriki atoko inakari, kamakori pirãtxi atoko inakari, kamakori imini atoko inakari pakini ninoa misãkireta: “Hite ateosone,” itxana.

²⁴ Ininiãkara Teoso takanapana ninoa. Auiritana maerekati ikaminina ãkixinirena nirekaãkiti. Itxiko atoko itxa imaerekanina iitona nireëkiti. Ninoaka na paxitauana iitona, kotxi ãti sirika ãtikata. ²⁵ !Inirekarina auikinirina atão inakari Teoso sãkire. Inirekarina auikinirina atão minakati. Teoso kamakitimoni itxana: “Pite ateosone. Aparikauata pite ikapani,” itxana. Ikinipoko kamakarimoni !itxana: “Pite aTeosone. Aparikauata pite ikapani,” !itxana. Atão inakari kamakani ãtipirika txari ikinipoko kamakari: “Peerekai pite.” Ameë.

²⁶ Ikara kãkiti maerekani xika, Teoso takanapana ninoa. Auiritana maerekati kãkiti kapëta txikitaãkari, iitona nireëkiti ikaminina. Ininiã sito na nirekaikari kikiãkata osirikini. Sito nirekari ãto sitokata osirikini. ! Apakata. Ikara maerekati itxaua. ²⁷ Iua atokokana kiki !inirekaikari sitokata isirikini. Kiki nirekari ãti kikiãkata isirikini. !Apakata. Ikara maerekati itxaua. Ininiãkara iitona misiritaãkako imaerekanina xika.

²⁸ Ninoa imaroreë ! inirekarina imarotininirina Teoso, ininiã Teoso takanapana. Auiritana ixinikinirina atão minakati. Maerekatina ixinikakitina, ininiã ikamarina atão minakati. ²⁹ ãkixinireëna aua ikini sereti maerekati. Iitona nireëkitinoka ikamana. ãtipirika ikamapikarina maerekati. Apanakini nakiti tiitxi atamatakasaakina, inirekarina. Ikamarina maerekati apanakinimoni. ãkixinireëna ixikotarina ãti. Kokaniri itxauana. Inenamauatapikana. Apanakini imisirienetana.

Ixinikarina apanakini kamakiti maerekatina. Aãpirena ikamana. ³⁰ Imisãkirepiretarina äti. Omanatarina Teoso. !Ipaxitarina apanakini imisãkiretakasaakina. Iuikauana. Ätipirika: “Paimatireua ate,” itxanãtana. Ixinikapikarina: “Natokopa itxa apikomoni maerekatu akamini.” ! Ikãpitarina iri paniãtakiti, inoro paniãtakiti pakini. ³¹ !Kiikitena. !Ikamarina ikamaenetakitina. !Itiretarina inirimane. !Nirekarina neenamatzixipokinina. !Iamonikana apanakini. ³² Teoso sãkire txari: “Kãkiti ikara atoko inakani ipinapitikako. Ninoa ipinini atão.” Ikara Teoso sãkire imarotapikamana, iuaritika ikamapanikarina ikara maerekati. Apaka apokaerekatarina apanakini, maerekati ikamakasaaki.

2

Teoso Misiritari Maerekati Kamakani

¹ Atxiiti hite txari: “!Erekana ninoa, kotxi ninoa kamari maerekati,” hïtxa. !Apakata ikara atoko hinini, kotxi hite apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atoktxikana. Ininiã !apakata kãkiti akiritiniri äti kãkiti maerekati kamakari ininiua. ² Apakatapitika Teoso akiritiniri kãkiti maerekati kamakari ininiua, kotxi iua imarotari atão. Ininiã maerekati kamakari apakapari atão imisiritiko imaerekani iaõka. ³ “Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako,” hinakasaaki, hïxinikari hite apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atoktxikana. Ininiã hite apaka !hinapakapaniri Teoso misiritinii hite. ⁴ Atxiiti na hite maãkatari Teoso, kotxi hite txari: “Teoso katiraõkiri itxaua,” hïtxa. Atxiiti na himaãkatari Teoso, kotxi iuasaaki !imisiritapanikai hite. Atxiiti na himaãkatari Teoso, kotxi Teoso ätipirika mïteenekai hite. Teoso nirekari hïtakanapiniri maerekati hïkamakiti, erekarinoka hïkamini ikapani. Ininiã iua tiretai hite. Ikara hite imarotamako.

⁵ Txamari hite paikoxinirei. Na hinirekari himaerekani hïtakanapini. Ininiã himisiritiko apiaãpotako. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, Teoso misiritapitikaiko hite. Iuasaaki kãkiti imarotariko Teoso omanãkare imaerekani xika, kotxi Teoso atão imarotari kãkiti kamakiti. ⁶ Ikamakiti erekari ininiãua, Teoso sikari erekari iuamoni. Txamari ikamakiti maerekati ininiãua, Teoso misiritariko iua. ⁷ Aua kãkiti ätipirika erekari kamakani. !Isãpaka erekari ikamini. Inirekarina Teoso: “Erekapitikai,” ininina. Inirekarina Teoso paxitinina. Inirekarina auinina ätipirika. Kãkiti ikara atoko inakani Teoso txïkitakana ätipirika auinina ikapani. ⁸ Apanakinpekana kamari inireëkitinoka. !Inirekarina atão imarotinina. Maerekatina inirekana ikaminina. Teoso omanatana kãkiti ikara atoko inakani. Teoso misiritanako ninoa. ⁹ Ikinipoko kãkiti maerekati kamakani maxikaãkako. Atatsiirauatako. Merepanika Xoteo misiritaãkako, eereka Xoteo minakanuia apaka misiritaãkako. ¹⁰ Teoso txanako kãkiti erekari kamakani: “Erekapitikai hite.” Ikara atoko itxanako merepanika Xoteoakori, eereka Xoteo minakanuia apaka. Teoso paxitanako ninoa. Ikamaerekaxiniretanako. ¹¹ Teoso misiritana ikini kãkiti maerekati kamakani. !Auiritari apanakini maerekati kamakani napakakiniri imisiritikona. Apanakini maerekati kamakani imisiritini atokokana, imisiritari ikinipoko maerekati kamakani.

¹² Xoteo minakanuia ! auari Moisesi sãkire Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa kamari maerekati, ininiã Teoso paniãtakiti imimarotakanisaaki ipinana. Xoteoakori aua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa apaka kamari maerekati. Ininiã Teoso misiritana

ninoa, isākire iōkatsopatakori iaōka imakamakani xika. ¹³ Teoso kamaerekatari isākire iaōka kamakani. Pikenakotakasaakiri Teoso sākire, txamari !pikamari isākire iaōka, iuasaaki Teoso !ikamaerekatai pite. ¹⁴ Xoteo minakaniua !auari Teoso sākire iōkatsopatakori. Iuaritika atxiiti ikamarina Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka, kotxi ikamarina ākixinirena sākire iaōka. !Auari Teoso sākire iōkatsopatakori ninoamoni, iuaritika Teoso paniātakiti auape ākixinireēna. ¹⁵ Teoso paniātakiti iaōka ikamakasaakina, oerekarina imarotininirina atāo inakari ākixinireēna. Ākixinirena sākire sāpiretana atāo. Ātikata itxana: “Pite kamari maerekati. ! Apakata.” Ātikata erekari ikamakasaakina, “Pite kamari erekari. Erekapitikari.” Itxa ākixinirena sākire. ¹⁶ Kākiti kamakiti imarotiko ōti apokako. Iuasaaki Teoso paniātariko Xesosi Kristo sāpiretiniri kākiti kamakiti. Kākiti kamakiti apanakini mimarotakiniti apaka isāpireta. Iuasaaki isāpiretari kākiti misiritiko imaerekani xika. Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakiti oerekapekari ikara atoko inakari.

Xoteoakori Auari Teoso Paniātakiti Iōkatsopatakori

¹⁷ Hītepekana, hīte txari: “Ate Xoteo atxaua. Teoso apakapapitikaua ate, kotxi isikari ipaniātakiti iōkatsopatakori atemoni. Atenoka Teoso anaakori atxaua,” hītxa. Ininiā hīteka iuikaua. ¹⁸ Hīte imarotari Teoso nireēkiti hīkamini. Himarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, ininiā himarotari erekari apiari hīkamini. ¹⁹ Hītxari: “Atera oerekari Teoso kimapore, ikimapore mimarotakanimoni. Mōsiāreni atoko itxana ninoa,” hītxa. “Ate imarotari Teoso sākire, ininiā ate imarotari apanakini aōerekini. Ininiā ate tirikapi atoko atxaua. Apanakini ipiā sikani atoko itxana ninoa.” Ikara atoko hītxa hīte. ²⁰ Hītxari: “Koerekarerini atxaua. Kākiti miikiteni oereēkani atxaua. Ate oerekari kākiti poiāo imarotakani. Ate imarotari ikinipoko. Aimarotari atāo, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua atemoni.” Ikara atoko hītxa hīte. ²¹ Hīte Xoteo inakaniua oerekari apanakini. Kinirepa kona hīteka oerekaua apaka? Hīte ōtākikari apanakini: “! Piitiriuatape”. Kinirepa hīte na takanapari hītiriuatini? ²² Hīte ōtākikari apanakini: “!Pisiriḱape pītanoro minakotokatika.” Kinirepa hīte apaka sirīka hītanoro minakotokatika? Hīte omanatari teoso kamakori, ininiā kinirepa hītirīkari ninoa teosone aikoti tii? ²³ Hīte iuikaua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua hītemoni, txamari apanakini na paxitari Teoso hīte xika, kotxi kona hīte kamari Teoso sākire iaōka. ²⁴ Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Hīte Xoteo xika, Xoteo minakaniua misākirepiretari Teoso, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁵ Teoso takaōtxikare aua hītoā. Teoso paniātakiti hīkaminiā, erekapitikari Teoso takaōtxikare hītoā auini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori hīmakamakaniā, Teoso takaōtxikare mauakiniti atoko hītxaua. ²⁶ Xoteo minakatiua, Teoso takaōtxikare iitoā mauakini, Teoso sākire iaōka ikaminiā, Teoso txariko: “Iua Xoteo atokotxikana itxa. Nitākaōtxikare iitoā auakiti atokotxikana itxaua.” ²⁷ Hīte Xoteoakorimoni aua Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, iuaritika !hīḱipitari Teoso sākire. Teoso takaōtxikare auapitikama hītoā, iuaritika ! hīḱipitari Teoso sākire. Xoteo minakaniua ! auari Teoso takaōtxikare iitoāna, iuaritika ninoa kamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Ikara atoko ininiā, ninoa oerekai himaerekani.

²⁸ Kiripa atāo Xoteo? Kiripa Teoso nakiti txataua? Kirimonipa aua Teoso takaōtxikare atāo inakari? Teoso takaōtxikare iitoā auakini,

na ikinikani atão Xoteo itxauana. ²⁹ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! oerekaua Teoso nakiti aniniua. Xoteo atão inakariua, Teoso nakiti itxaua ãkixinireẽ. Teoso takaõtxikare aua iua ãkixinireẽ. Erekar Matamatakoti takari Teoso takaõtxikare iua ãkixinireẽ. ! Inirekari kãkiti iuikiniri. Inirekari Teoso iuikiniri.

3

Teoso Kamari Ikamaenetakiti

¹ Atxiiti hite txano nota: “Teoso apakapari Xoteo. Teoso apakapari Xoteo minakaniua apaka, ininiã !apiaerekata Xoteo aniniua. !Apiaerekata Teoso takaõtxikare aĩtoã auini.” Atxiiti ikara atoko hĩtxa. Txamari na atão. ² Apiaerekatapitika Xoteo aniniua, kotxi Teoso merepitipanika sãpiretari iuaka sãkire Xoteomoni, ninoa iõkatsopatiniri ãkapani, inĩkatinirina ãkapani. ³ Iuaritika apanakini Xoteo !auikari Teoso sãkire. Ikara xika atxiiti Teoso !ikamari ikamaenetakiti? ⁴ Ikamapitikari. Atxiiti paxirari ikinimane sãkire. Iuaritika Teoso sãkire atãonoka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso sãkirauatakasaaki, ikinimane imarotari isãkire atão ininiua. Isãpiretakasaakiri kãkiti imisiritiko imaerekani xika, iuasaaki imarotaãkako Teoso kamakiti atão inini.

⁵ Atxiiti kãkiti txano nota: “Atão minakati akamakasaaki, apanakini apia imarotari Teosonoka kaminiri atão inakari. Ininiã erekari akaminiri atão minakati apanakini imarotiniri Teosonoka kaminiri atão inakari. Ininiã !apakata Teoso misiritiniua ate, maerekati akamini xika.” Atxiiti aua kãkiti ikara atoko ina sãkiretakani. ⁶ Apakatapitika Teoso misiritiniri maerekati kamakari. Iua kamari atãonoka, ininiã apakatapitika imisiritiniri ikinimane maerekati kamakani.

⁷ Atxiiti kãkiti txaua: “Atão minakati asãpiretakasaaki, apanakini imarotari Teoso sãkirenoka atão ininiua. Atão aminasãkiretakaniã, apanakini kãkiti txari: ‘Teosonoka ereka,’ itxana. Ininiã !apakata Teoso misiritiniua amaerekani xika.” Atxiiti aua kãkiti ikara atoko ina sãkiretakani. ⁸ Ikara atão ininiã, maerekati makama erekari apokini ãkapani. Txamari ikara sãkiretxiti na atão. Iuaritika apanakini apoĩtapekaua ate ikara atoko asãpiretini. Ininiã atãopitika ninoa misiritiko, isãkirena xika.

!Auari Kãkiti Erekar

⁹ Hĩxinikariko ikinika ikara nisãpiretakiti. Atauako Xoteo apiaerekata? Atauako Xoteo minakaniua poião ereka? Kona ikara atokoni itxa. Noerekapekai hite, Xoteo minakaniua atokokana itxa Xoteo, kotxi ikinimane kamari maerekati. Akinika !aposotari atakanapiniri maerekati akamini. ¹⁰ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

!Auari atão inakari kamakari. ãtika !auari.

¹¹ Teoso nireẽkiti imarotakari !auari. Teoso nirekakari !auari.

¹² Ikinimane kaporĩkikari Teoso. Ikinimane kerokari ikamakiti. Erekar kamakari !auari. ãtika !auari.

¹³ Kãkiti sãkire maerekati, itotxi arakakari saka atoko itxa. Itotarina imisirienetinirina apanakini. Kãkiti sãkire imini tsiãã atoko itxa.

¹⁴ ãtipirika imisãkirepiretarina ãti, kotxi inĩkatarina omanãkaretxi ãkixinireẽna.

¹⁵ Maxikatĩka inirekarina okinirina ãti.

¹⁶ Isinimonina imaxikana apanakini. Maerekaxinireninoka itxĩkitakana apanakini.

¹⁷ !Imarotarina neenamtxi itakanapinina.

¹⁸ !Ipaxitarina Teoso. !Ipĩkarina iua.

Itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹⁹ Aimarotari Teoso sikari ikinika ipaniātakiti iōkatsopatakori atemoni Xoteoakorimoni, inireēkiti aimarotini ikapani. Ininiā ! apakata ate, Xoteo minakaniua pakini: “! Nimarotari Teoso nireēkiti,” anini, kotxi isāpiretapekari inireēkiti akamini tīkane. Ininiā atāopitikara Teoso misiritinina ikinimane maerekati kamakani. ²⁰ Ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ! aposota akamini, ininiā Teoso kona kamaerekataua. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori oerekaua maerekati kamakani aniniua.

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniiri Kākiti?

²¹ Uatxa Teoso oerekepekaua itxīkitakiniri kākiti atāo inakari kamakani ininiua. Teoso paniātakiti ikinika ! ikama kākiti, iuaritika itxīkitakaākana atāo inakari kamakani ininiuana. Kitxakapirīka Moisesi, Teoso sākire sāpiretakani apaka sāpiretari ikara. ²² Teoso txīkitakari kākiti atāo inakari kamakani ininiuana, Xesosi Kristo sākire auikasaakina. Itxīkitakari Xoteo, Xoteo minakaniua pakini atāo inakari kamakani ininiuana, Xesosi sākire auikasaakina. Xoteo minakatiua Teosomoni, Xoteotxikana itxaua. ²³ Kotxi ikinimane kamari maerekati, ininiā ! aposota aāpokini Teoso iotximeremoni. ²⁴ Maerekati kamakaniua ate, iuaritika Teoso sikari ikinipoko erekari maxikatīka atemoni, ininiā Teoso kamaerekataua ate, kotxi Kristo Xesosi iikixirauata ate ikapani ipīkasaaki. Ininiā Teoso ! imisiritaikaua amaerekani xika. ²⁵ Teoso sikari Xesosi ipinini kākiti ikapani. Xesosi ipīkasaaki, Teoso makatxakari maerekati akamakiti. ! Imisiritaikaua ate, kotxi aāuikari Xesosi ipinini ikitxitari Teoso, maerekati akamakiti. Teoso sikari Xesosi ipinini ate ikapani. Ikara oerekaua atāo inakarinoka ikamini. Mitxipitipanika Teoso ! imisiritana kākiti imaerekanina xika. Iātapari iketo manapi apokini, kotxi iamoniakari kākiti. ²⁶ Teoso sikari Xesosi, ininiā ipīpe kākiti ikapani, ininiā uatxa Teoso misiritari kākiti maerekati ikamini xika, ininiā aimarotari Teoso atāo inakarinoka kamakari itxaua iua, kotxi ! auiritari maerekati kamakari inapakakini. Erekarī Teoso, ininiā iua posotari ikamaerekatiniiri kākiti Xesosi sākire auiākani.

²⁷ Ininiā ! apakata aāuikiniua, kotxi ! auari aparīka akamaerekatakiri, ininiā ! apakata aāuikiniua Teoso paniātakiti iōkatsopatakori akamakasaaki. Teosora kamaerekataua, Xesosi sākire aāuikasaaki. ²⁸ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori kamakari atxiīti ! ikamaerekataāka, kotxi ! auikari Xesosi sākire. Xesosi sākire auikakarinnoka ikamaerekataāka. ²⁹ Atauako Teoso Xoteo Teosonenanini itxataua? Konapitini. Xoteo minakaniua Teosonekanera apaka itxaua Teoso. ³⁰ Teoso ātinoka aua. Iua kamaerekatana Xoteo, Xesosi sākire auiākani. Iua kamaerekatana Xoteo minakaniua apaka, Xesosi sākire auikasaakina. ³¹ Ikara atoko ininiā, atxiīti kākiti txari: “Teoso kamaerekataua ate, kotxi aāuikari Xesosi sākire, ininiā Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ! itxaika. Ininiā ! akamaikari,” itxa kākiti sākire atxiīti. Konapitini. Xesosi sākire aāuikasaaki, anirekari iteene akaminiri Teoso sākire paniātakiti iōkatsopatakori.

4

Atāo Inakari Kamakari Apraāo

¹ Maxinikari Apraāo aīri kitxakapirīkari. Natokopa itxa iua imarotakiti, Teoso kamaerekatiniiri kākiti? ² Apraāo kamakiti erekari kamaerekataākamari iua, ininiā iua iuikamauako. Txamari iua iuikiniua lauari Teoso apisatoō. ³ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiākara Teoso txīkitakari iua atão inakari kamakari ininiua.

⁴ Parīkauatakari ipatrāote sikari iparīka ūki iuamoni. Maxikatiūka lūkitxitari iua. Isikari, kotxi iparīkauata. ⁵ Kākiti auikiniāri Teoso kamaerekatiniri maerekati kamakari, iua kākiti !iuikari iuaka parīka. Imarotari iparīka !ikamaerekatari iua. Teoso txīkitakari ikara atoko inakari kākiti atão inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sãkire. ⁶ Kitxakapirīka Tavii txari ikara atoko. Iua sãpiretari kākiti Teoso sikakiti erekari apakapanani. Teoso txīkitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Na iparīkani txīkitakari iua atão inakari kamakari ininiua. ⁷ Tavii txari:

Teoso makatxakasaakiri kākiti maerekani, !atamataikari maerekati ikamakiti. Teoso takari ikinipoko erekari kākiti ikara atoko inakari-

⁸ Teoso !iaōtari iua kamakiti maerekati. Teoso takari ikinipoko erekari iuamoni.

Itxa Tavii kitxakapirīka.

⁹ Atxiīti pite txari: “Atauako ia erekari Teoso sikakiti, Tavii sãpiretakiti, kākiti Teoso takaōtxikare auaitotakiti ūkapaninanini?” Konapitini. Ia erekari Teoso sikakiti Teoso takaōtxikare mauaitotakini ūkapani apaka. Nisãpiretapakai ia Teoso sãkire iōkatsopatakori:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiākara Teoso txīkitakari iua atão inakari kamakari ininiua,

itxa Teoso sãkire iōkatsopatakori. ¹⁰ Kirisaakipa Teoso txīkitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua? Atauako Teoso takaōtxikare Apraão ūtoā auakasaakiikani? Konapitini. Takaōtxikari Apraão ūtoā takiko apisapanikara, itxīkitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua.

¹¹ Merepanika Teoso txīkitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua, eerekaikara itakari itakaōtxikare ūtoā. Ikara Teoso takaōtxikare oerekari, mitxipeka Teoso txīkitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sãkire. Apraão auikari Teoso sãkire, Teoso takaōtxikare ūtoā auini apisapanika. Ininiā Apraão ikini Teoso sãkire auiaākani iri atoko itxaua. Atxiīti Teoso takaōtxikare ūtoāna ! auari. Iuaritika ninoa iri atoko itxaua Apraão. Teoso txīkitakari ikinimane iua sãkire auiaākani atão inakari kamakani ininiuana. ¹² Apraão Teoso takaōtxikare auaitotakini iri atoko itxaua, ninoa auikiniāri Apraão sãkire Apraão auikiniri atokotxikana, kotxi Teoso auikari Teoso sãkire Teoso takaōtxikare ūtoā auini apisapanika.

¹³ Teoso sikaenetari itixi Apraōmoni, imekaniriakori pakinimoni. Ikara atoko Teoso sãkire, kotxi Apraão auikari Teoso sãkire. Iua auikari Teoso sãkire, ininiā Teoso txīkitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Apraão kamakiti erekari ! itxīkitakari Teoso sikaenetiniri itixi Apraōmoni. ¹⁴ Kākiti erekari kamakari Teoso sãkire mauiaākati ! apakapari Teoso sikaenetakiti, kotxi ! auikari Teoso sãkire. Teoso sikari isikaenetakiti iua sãkire auiaākanimoninani. ¹⁵ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori makamakati misiritaākako. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori mauakaniā, maerekati ! auari. Txamari auapitika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori.

¹⁶ Ininiā kākiti auikasaakiri Xesosi sãkire, apakapari Teoso sikaenetakiti. Maerekati kamakani kākiti, iuaritika apakaparina Teoso sikaenetakiti, kotxi Teoso nirekari ikinipoko erekari isikini kākitemoni. Ininiā ikini-mane Apraão apika mekaniriakori apakapapitikari Teoso sikaenetakiti. Xoteakori Teoso paniātakiti iōkatsopatakori auakini apakapari. Xoteo

minakaniua Teoso sākire Apraão auikini atoko inakani apaka apakapari. Ate amakinika iri atoko itxaua Apraão. ¹⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso txari Apraão: “Nota txīkitakaiko pite itori āti uāka iri pininiua.”

Ininiā Teosomoni iua aīri atoko itxaua, kotxi Apraão auikari Teoso sākire. Teoso txīkitakana ipīkani iuaīkana auāki inini. Iua kamari mitxi mauakati auini.

¹⁸ Apraão kiomātxipeka inakasaaki, kona keeneri. Iuaritika auikari Teoso sākire. Iātapari Teoso sikaenetakiti apokini. Ininiā apanakini āti uāka iri atoko itxapekaua Teoso sākire iaōka. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Papika mekaniriakori kaiāopokopaniriko.

¹⁹ Apraão seī anokanani inakasaaki, imarotari iito ipinanapanoka inini. Imarotari Sara !oposotaikari keene onini. Iuaritika iteene auikari Teoso sākire. ²⁰ !Iotoka auikiniri Teoso sikiniri isikaenetakiti iuamoni. Iua auikari Teoso sākire itaparaxinireritika. “Teoso posotari ikinipoko ikamini,” itxa. ²¹ Iua iteene imarotari Teoso posotiniri isikiniri isikaenetakiti. ²² Apraão auikari Teoso sākire, ininiākara Teoso txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. ²³ Na Apraāonanani Teoso txīkitaka atāo inakari kamakari ininiua. ²⁴ Iua txīkitakaua ate apaka atāo inakari kamakani aniniua, aāuikiniāri Teoso sākire. Aāuīte Xesosi ipīkasaaki, Teoso ōkitikari iua iuaīkana auini īkapani. ²⁵ Teoso sikari Xesosi kākitimoni ipinini īkapani maerekati akamakiti xika. Teoso ōkitikari iua iuaīkana auāki inini īkapani, ate ikamaerekatini īkapani.

5

Teoso !Omanataikaua Ate

¹ Ininiā Teoso kamaerekataua, kotxi aāuikari isākire, ininiākara aāuīte Xesosi Kristo iotokakari Teoso omanatiniua ate. Teoso !omanataikaua ate. Uatxa apakapaua ate. ² Aāuikasaakiri Xesosi sākire, iūasaaki aimarotari ikinipoko erekari Teoso sikakiti atemoni ikiniōtika. Iteene apoxokoniua, kotxi aiātapari Teoso aaōkitini, iua iotximere aātamadini īkapani. ³ Apanakini misiritakasaakia, apoxokoniua apaka, kotxi Teoso oerekaua amīteenekiniri amisiritiko. ⁴ Amisiritiko amīteenekiniā, aimarore apiaāpota. Aimarore apiaāpotakasaaki, aiātapariko erekari apokini atemoni. ⁵ Erekari apokini aiātapiniā, aāpakapapitkariko erekari, kotxi aākixinireē aimarotari Teoso iteene tiritiniua. Erekari Mata-matakoti Teoso sikakiti atemoni, oerekaua Teoso tiraōki aākixinireē.

⁶ Erekari akamini amaposotakanisaaki, Teoso amanirekakanisaaki, Kristo ipina ate īkapani. Iua ipina iketo ōti manapi. ⁷ Atxiīti kākiti ipina atāo inakari kamakari īkapani iua mapinakani īkapani? Atxiīti !ipina iua īkapani. Atxiīti kākiti ipina āti erekari kamakari īkapani, iua mapinakani īkapani? Atxiīti ipina iua īkapani. ⁸ Teoso oerekaua ate, iua iteene tiritiniua ate, kotxi Kristo ipina ate īkapani maerekati akamapanika anakasaaki.

⁹ Kristo ipinini kamaerekataua ate, ininiā uatxa Teoso apakapaua ate. Apikomoni Kristo kaminua, kotxi Teoso !omanataikaua. !Imisiritaikaua. ¹⁰ Ate Teoso omanatakani anakasaakia, Teoso ākiri ipina ate īkapani. Ininiā Teoso mokaiakari !atxaikaua. Iua apakapaua. Iua apakapaua, ininiā amaerekani imakatzaka, ininiā aāuapininiika, kotxi iua ōkitikaua auapininiika anini īkapani Teosokata, kotxi Kristo auini

auapika. ¹¹ Teoso kamari ikara ate ikapani. Apikomoni iua kamina-panikauako ate, kotxi iua kamapoxokonitaua, kotxi aãũte Xesosi Kristo mikanapiriãua ate Teosomoni.

Adão, Kristo Pakini

¹² Maerekanitxi apoka itixi kiki átika xika, Adão inakori xika. Maerekati ikamakiti xika ipina. Ininiã ikinimane kãkiti ipina, kotxi ikinimane kãkiti kamari maerekati. ¹³ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori apokini apisapanika, kãkiti kamari maerekati, iuaritika Teoso !imisiritana ninoa maerekati ikamakitina xika, kotxi iuusaaki !isãpiretapanikari ipaniãtakiti. ¹⁴ Adão auakasaaki atoko, Moisesi auakasaaki manapi, iuusaaki Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !apokapanika, iuaritika ikinimane ipina. Atxiĩti kãkiti !ikamari maerekati Adão maerekani atoko, kotxi iua !ikamari Teoso paniãtakiti, iuaritika ikinimane ipina. Kiki Adão inakori axinikasaaki, aimarotari iua Xesosi atoko ininiua.

¹⁵ Txamari aimarotari iua na Xesosi !atokoni itxaua, kotxi átika kiki maerekani xika, itori kãkiti ipina. Iua sikari ipikiti kãkitimoni. Kiki átipekana, Xesosi Kristopekana, iua sikari erekari Teoso siãkiti itori kãkitimoni imapinakanina ikapani. Teoso siãkiti iiki !auari. !Erekari Adão sikakiti. Peerekari Xesosi Kristo siãkiti. ¹⁶ Kiki átika Adão inakori kamari maerekati. Átinoka maerekati ikama, ininiã eereka Teoso sãpiretari imaerekani. Eereka Teoso misiritari iua. Teoso siãkiti !ikara atokoni itxa. Kãkiti maerekati itori ikamakasaaki, kiki átipekana Xesosi sikari Teoso siãkiti kãkitimoni, ininiã ikamaerekatana kãkiti. Iuusaaki imakatzakari ninoa maerekani. ¹⁷ Kiki átika, Adão inakori maerekani xika, Teoso txĩkitakari ikinimane ipinini. !Erekari iua kiki kamakiti. Áti kiki, Xesosi Kristo inakori kamakiti peerekari. Iua txĩkitakari kãkiti ãkixinire katapara inini maerekati imakamakani ikapani. Kãkiti ikara atoko inakari Teoso sikari ikinipoko erekari. Itori isika. Itxĩkitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Ia iparĩka iiki !auari.

¹⁸ Adão kamari átinoka maerekati, iuaritika iua maerekati txĩkitakari Teoso misiritinina ikinika kãkiti. Iua atokokana Xesosi kamakiti átika txĩkitakari Teoso kamaerekatina kãkiti ninoa átipirika auini ikapani. Iuusaaki atãonoka ikamakiti. ¹⁹ Kiki átika Adão inakori na kamari Teoso sãkire iaõka, ininiã itxĩkitakari kãkiti itomaneri maerekati ikaminina. Kiki átipekana Xesosi inakori kamari Teoso sãkire iaõka, ininiã itxĩkitakari kãkiti itomaneri atão inakari kamakani ininiua.

²⁰ Teoso sikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori Moisesimoni. Iuusaaki kãkiti imarotari maerekati itori ikamakitina, ininiã maerekanitxi apiaãpota, kotxi Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori auape. Maerekanitxi apiaãpota, iuaritika erekari Teoso sikakiti kãkitimoni apiata. ²¹ Maerekanitxi txĩkitakari kãkiti ipinini. Erekari Teoso sikakiti kãkitimoni txĩkitakari kãkiti auini átipirika imaxipokakani tĩkane, kotxi aãũte Xesosi Kristo txĩkitakari kãkiti atão inakari kamakari ininiua. Ininiãkara kãkiti auapininiika, kotxi Xesosi Kristo kamaerekatana.

6

!Anirekaikari Maerekati Akamini

¹ Ininiã erekari atxiĩti apikomoni maerekati akamini, ikinipoko erekari Teoso sikakiti apiata auini ikapani? ² Konapitini. Teoso makatzakapekari amaerekani, kotxi iuusaaki !anirekaikari apikomoni maerekati akamini. Anireëkiti maerekati akamini xipope, kãkiti

ipinini atoko itxa ixipokini. Ininiã ! apakata apikomoni maerekati akamini. ³ Apatxisatiko oerekari Kristo Xesosi nakitiakori aniniua. Iuakata apinini atoko itxa apatxisatiko. Himarotapekari ikara. ⁴ Apatxisatiko oerekari Kristokata ikatakoni atoko aniniua, ininiã ! anirekari apikomoni maerekati akamini. Kristo iri Teoso posotiire õkitikari imi, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Peerekari iposotiire. Ininiã apatxisatiko oerekari Xesosi õkitikiko atokokana Teoso õkitikaua ate aũuini amaneri inini ĩkapani.

⁵ Aũuapika Kristokata, ininiã ãtika atoko atxaua iuakata aũuini, ininiã Kristo ipinini atokokana mitxi aũuini xipope. Kristo iuaĩkana auini atokokana, aũuini amaneri. Peerekari, kotxi aũuapika Kristokata, ãtika atoko aniniua iuakata. ⁶ Mitxi anireẽkiti xipope, kotxi Kristo makatxakari amaerekani aamina ĩpiriãmitakari nopini ipĩkasaaki ate ĩkapani. Ininiã mitxi anireẽkiti posotiire ! auaika. Ixipokaãkapeka, kotxi mitxi anireẽkiti maerekatinoka. Ininiã maerekanitxi nitiriakori atoko ! atxauka. Aimarotari ikara. ⁷ Maerekanitxi na paniãtaikari kãkiti ipĩkari.

⁸ Kristokata ipĩkani atoko aniniã, aimarotari iuakata aũuini apaka. ⁹ Ipĩkasaaki õkitikaãka, ininiã ! ipinaika. Aimarotari ikara. Ipĩkitxi na kaposotiireikari iuaĩkana Kristo ipinini ĩkapani. ¹⁰ Iua ipina maerekanitxi posotiire ixipokini ĩkapani. Iuasaakipeka maerekanitxi posotiire xipoka. Uatxa Kristo auapininiika Teosokata, iri nireẽkitinoka ikamini ĩkapani. ¹¹ Iua atokotxikana anireẽkiti maerekati xipope. Uatxa ! anirekaikari maerekati akamini. Uatxa aũuapininiika Teosokata, iua nireẽkitinoka akamini ĩkapani, kotxi Kristo Xesosikata aũuapika.

¹² Ininiã na hãuiritapiri hiĩto paniãtinii maerekati hĩkamini. Na hĩkamapiri maerekati hiĩto nireẽkiti. ¹³ Na hãuiritapiri hiĩto kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri hõki kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri hinana kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri hũuako kaminiri maerekati. Na hĩkamapiri maerekati hiĩto nireẽkiti. Hĩteka hĩsikauako Teosomoni, kotxi mitxi ipĩkani atoko hĩtxaua, eereka Teoso txĩkitakai auãki iuaĩkana hinini, ininiã hĩsikari hiĩto ikinika Teosomoni. Atão inakaranoka hĩkamako hõkiã, hinamaã, hũuakoã, imakinika hiĩtoã. ¹⁴ Uatxa maerekanitxi apatrãote atoko ! itxaikauako. Uatxa amisiritiko ! auaika, Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori amakamakaniã, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aãpakapakasaaki, iuasaaki imakatzakari amisiritiko.

Atão Inakari Nitiriakori

¹⁵ Ininiã atxiĩti hĩtxano nota: “Maerekati makama, kotxi amisiritiko ! auaika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori amakamakaniã, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aãpakapakasaaki, imakatzakari amisiritiko. Ininiã makamari maerekati,” atxa atxiĩti. Konapitini. ¹⁶ Himarotari, hãuiritiniãri kãkiti paniãtinii iua nireẽkiti hĩkamini, ininiã iua hĩpatrãote atoko itxaua. Iua nitiriakori atoko hĩtxaua, kotxi hĩkamari iua paniãtakiti. Maerekanitxi hĩpatrãote ininiãua, hĩkamari maerekati, ininiã hĩpina. Ininiã kona hãua Teosokata ãtipirika. Teoso hĩpatrãote ininiãua, iua paniãtakiti hĩkama, ininiã atão inakaranoka hĩkama. ¹⁷ Nitxari Teoso: “Erekapitikari atemoni pikamakiti.” Ikara atoko nitxari Teoso, kotxi mitxi maerekanitxi nitiriakori atoko hĩtxaua. Uatxa maerekanitxi nitiriakori ! hĩtxaikaua, kotxi iteene hĩkĩpitari hõerekiko. ¹⁸ Teoso makatzakapekai hĩte, ininiã uatxa maerekanitxi nitiriakori ! hĩtxaikaua. Uatxa Teoso nitiriakori hĩtxaua, ininiã atão inakaranoka hĩkama. ¹⁹ Ikara atoko nitxa sãkireta hĩtemoni, kotxi himarotari nitiritxi, patrão pakini pirenã.

Himarotakiti poiãoka. Mitxi hãuiritari hiito kaminiri maerekati inireëkiti. Hãuiritari hiito apikomoni maerekati ikamaãpotini. Apiaãpota maerekati hĩkamakiti. Iuasaaki hiito maerekanitxi nitiri atoko itxaua. Uatxa hĩsikari hiito Teosomoni atão inakari nitiri ininiua ĩkapani, ininiã hĩkamariko atão inakarinoka. Ininiã Teoso nakitiakorinoka hĩtxaua.

²⁰ Maerekanitxi nitiriakori hinakasaakiua, atão inakari nitiriakori na hĩtxaua, ininiã atão inakari na paniãtai hĩte atão inakarinoka hĩkamini.

²¹ ĩkiripa erekari hãpakapa, maerekati mitxi hĩkamakasaaki? Kona kapakaparei. Uatxa hĩpẽtauata maerekati mitxi hĩkamakiti xika. Maerekati kamiko xika kãkiti ipina, ininiã kona aua Teosokata ãtipirika. ²² Uatxa maerekanitxi na paniãtaikai hĩte. Uatxa Teoso nitiriakori hĩtxapekaua, ininiã hĩkamari ikinipoko Teoso ĩkapani. Ininiã hãuapininiika hĩtxako Teosokata ãtipirika. ²³ Maerekanitxi kãkiti patrãote atoko itxa. ĩkitxitari kãkiti parĩkatxi ĩki, txamari ipĩkitxi itxaua parĩkatxi ĩki. Teoso sikakiti atemoni ãtião. !Aparĩkauata Teoso sikakiti aãpakapini ĩkapani, iuaritika isikaua aãuini ãtipirika inini ĩkapani, kotxi aãuite Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani.

7

Tanirauatakarõ Atoko Atxa

¹ Nitariakori, hĩte hĩkinika imarotari paniãtakori iõkatsopatakori, ininiã himarotari nisãkire. Kãkiti auapanika inakasaaki, ikĩpitariko paniãtakori iõkatsopatakori. ² Noerekaiko hĩte. Paniãtakori iõkatsopatakori paniãtaro sito okaikotini oĩtanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiã, iua paniãtakori na paniãtaikaro oa. ³ Őtaniri auapanika inakasaaki, ãtikata oãuiniã, kanokarero otxaua. Őtaniri ipininiã, paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaro oa, ininiã apakata ãtikata oĩtaniriuatini. Ikara atoko oniniã, kanokarero !otxaua.

⁴ Nitariakori, oa sito atokotxikana ate amakinika. Kristo ipina ate ĩkapani, ininiã Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori kona paniãtaikaua, kotxi uatxa Kristo nakitiakori atxaua. Uatxa Teoso õkitikakiti Kristo nakitiakori atxaua. Iua nakitiakori atxaua, ininiã erekari akama Teoso ĩkapani. ⁵ Mitxi anireëkiti maerekati paniãtaua maerekati akamini. Aĩto nirekari maerekatinoka ikamini, kotxi paniãtakori iõkatsopatakori txari: “Kona hĩkamapiri maerekati.” Ininiã iuasaaki apiata anirekari maerekati akamini, kotxi maerekatinoka kamakani atxaua. Ininiã apina, ininiã kona aãuapika Teosokata. ⁶ Mitxi paniãtakori iõkatsopatakori nirekari ipaniãtiniua. Uatxa paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaua. Ikara kitxakari. Uatxa amaneri, kotxi uatxa aparĩkauata Teoso ĩkapani. Erekari Matamatakoti oerekaua aparĩkauatini Teoso ĩkapani.

Teoso Paniãtakiti Iõkatsopatakori

⁷ Ininiã natokopa itxa uatxa axinikakiti? Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori maerekati itxaua atxiĩti? Konapitini. Maerekati !itxaua. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakanimako, nota !imarotamariko maerekati nikamini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti,

ininiã ãti nakiti ninirekiniã, nimarotari nikaminiri maerekati.

⁸ Maerekati xika na nota nirekari ikara Teoso paniãtakiti nikamini. Ininiã iteene ninirekari apanakini nakiti. Ninirekari apanakini nakiti,

kotxi Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti.

Teoso paniātakiti iōkatsopatakori mauakaniā, iuasaaki maerekati !auari. ⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori nimimarotakanisaaki, na nimarotari maerekati nikamini. Niuākatarī nākixinire auāki inini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori nimarotakasaaki, nimarotari maerekati nikamini. Iuasaaki nimarotari nipinini nimaerekani xika. ¹⁰ Iuasaakepeka nimarotari nākixinire ipīkari atoko inini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori oerekari kākiti erekari ikamini, iua auini ikapani. Txamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori oerekano nota nipinini nimaerekani xika. ¹¹ Maerekati ninireēkiti misirienetano. Imisirienetano, ininiā na nikamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka. Ininiā nikamari maerekati. Ininiā maerekati xika nipina.

¹² Teoso paniātakiti iōkatsopatakori !auari maerekati, kotxi Teoso kamari. Atāonoka itxa Teoso paniātakiti. Erekari. ¹³ Atxiīti erekari txīkitakano nipinini? Konapitini. Maerekanitxi txīkitakano nipinini. Maerekanitxi txīkitakano Teoso paniātakiti iōkatsopatakori erekari nimakamakani, ininiā nikamari maerekati, ininiā iua maerekanitxi txīkitakano nipinini. Ininiā aimarotari maerekanitxi kona xatiki apakata. Maerekanitxi, kotxi maerekanitxi txīkitakano nipinini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori oerekaua ikara atoko inakari.

¹⁴ Aimarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaxiti ikari ininiua. Txamari nota uaikirino. Maerekanitximoni vētxitakori atoko nitxaua, maerekanitxi nitiri atoko nininiua ikapani. ¹⁵ Na nimarotari nikamakiti, kotxi na nikamari notaka nireēkiti. Nikamari nimanirekakiniti, nomanatakiti. ¹⁶ Ininiā maerekati nimanirekakiniti nikamakasaaki, iuasaaki nimarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ereka inini. ¹⁷ Ininiā na notani kamari maerekati. Maerekati nākixinireē auakarira txīkitakari nikaminiri iua maerekati. ¹⁸ Nimarotari erekari !auari nākixinireē. Maerekanitxi aua nākixinireē, kotxi ninirekari erekari nikamini, txamari !niposotari. ¹⁹ Na nikamari erekari ninireēkiti. Nikamapikari maerekati nimanirekakiniti. ²⁰ Ininiā nimanirekakiniti nikaminiā, kona notani kamari. Maerekati nākixinireē auakarira txīkitakano iua maerekati nikamini.

²¹ Ininiā ia sākiretxiti atāo: Ninirekasaakiri erekari nikamini, maerekanitxi niposota nikamini. ²² Nākixinireē iteene ninirekari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka nikamini. ²³ Txamari aua āti ninireēkiti niīto āki. Iua niīto nireēkiti nirekari ixipokiniri nākixinire nireēkiti. Iua niīto nireēkiti xika nikamari maerekati nireēkitinoka. !Niposotari erekari nikamini. Kateia āki iaxirikakoni atoko nitxa. ²⁴ !Erekanota. Maerekati kamakarino nota. Kipa makatxakano, maerekati niīto nireēkiti nimakamakani ikapani? Niīto txīkitakano nipinini. Kipa moianatano? ²⁵ Aāuīte Xesosi Kristokara moianatano. Iuara makatxakano nimapinakani ikapani. Peerekari Teoso, kotxi iua kamari ikara atoko nota ikapani.

Ininiā uatxa ia atoko inakari nisāpiretai. Nākixinireē ninirekari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori nikamini. Txamari niītoā maerekanitxi nireēkitinoka niposota nikamini.

8

Erekari Matamatakoti Txīkitakari Aākixinire Auāki Inini

¹ Ininiā uatxa Teoso !itxaikaua ate: “Maerekati hīkamakiti xika nimisir-italko hīte,” !itxaikaua ate, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxapekaua. !Akamaikari aīto nireēkiti. Erekari Matamatakoti sikaposotiiretaua

iua nireëkiti akamini. ² Erekar Matamatakoti nireëkiti akama, ininiã iua txĩkitakari aãkixinire auãki inini, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Erekar Matamatakoti makatxakano maerekanitxi nireëkiti nikamini, ininiã na nipina. ³ Aïto maerekani xika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! iposotari imakatzakiniri amaerekani, kotxi ! aposotari akaminiri iua paniãtakiti. Iuaritika Teoso makatzakari amaerekani, kotxi iua iokanatarimi atemoni. Imi ïto ate ïto atoko, maerekati kamakari ïto atoko itxa. Teoso iokanatarimi atemoni ipinini ïkapani, amaerekani imakatzakini ïkapani. Ininiã ixipokari maerekati posotiire aïtoã auakari. ⁴ Teoso kamari ikara, ininiã Xesosi kamari ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka ate ïkapani, kotxi ipaniãtakiti atão inakarínoka. Ininiã ! akamaikari maerekati aïto nireëkiti. Akamari Erekar Matamatakoti nireëkiti.

⁵ ïtotxi nireëkiti kamakani xinikapikari ïtona nireëkitinoka. Erekar Matamatakoti nireëkiti kamakani xinikapikari Erekar Matamatakoti nireëkitinoka. ⁶ Kãkiti xinikiniãri ïto nireëkitinoka, ixinikakiti txĩkitakari iua ipinini, ininiãkara kona auapika Teosokata. Kãkiti auiritiniãri Erekar Matamatakoti txĩkitakiniri ixinikiniri Erekar Matamatakoti nireëkitinoka, iua auapininiika Teosokata. Erekarinireri iua. ⁷ Kãkiti xinikiniãri ïto nireëkitinoka, Teoso mokaiakariakori itxauana, kotxi ! inirekarina Teoso paniãtakiti iaõka ikaminina. ! Iposotarina Teoso paniãtakiti iaõka ikaminina. ⁸ ïtotxi nireëkitinoka kamakani ! iposotari ikamapoxokonitininirina Teoso.

⁹ Hitepekana, Erekar Matamatakoti hãkixinire auiniã, hĩkamari iua paniãtakiti. ! Hĩkamari maerekati hĩto paniãtakiti. Erekar Matamatakoti kãkiti ãkixinireẽ mauakanisaaki, na Kristo nakitiakori ! itxauana, kotxi Erekar Matamatakoti Kristo nakiti itxaua. ¹⁰ Hĩto ipinapitikako maerekati xika, iuaritika hĩxinire auãkiri itxaua Kristo hãkixinireẽ auiniã. Hĩxinire auãkiri itxaua, kotxi Kristo kamari atão inakarínoka ate ïkapani. ¹¹ Teoso õkitikari Xesosi, iua ipĩkasaaki. Erekar Matamatakoti Teoso nakiti hãkixinireẽ auiniã, Teoso Kristo õkitikakari, txĩkitakariko hĩto ipinakarini iuaikana auãki inini, kotxi Erekar Matamatakoti Teoso nakiti aua hãkixinireẽ.

¹² Ininiã nitariakori, auapitika akamakiti tĩkane Teoso ïkapani. ! Auari akamakiti tĩkane aïto nireëkiti akamini ïkapani. ¹³ Hĩto nireëkiti hĩkaminiã, hĩxinire ipĩkari atoko itxa, ininiã ãtipirika kona hãua Teosokata. Hamanainiãri Erekar Matamatakoti maerekati hĩto kamakiti ixipokini, iusaaki hãuapika ãtipirika Teosokata.

¹⁴ Erekar Matamatakoti nireëkiti kamakani, Teoso anaakori itxauana, kotxi Erekar Matamatakoti Teoso nakiti. ¹⁵ Iua Erekar Matamatakoti Teoso sikakiti hĩtemoni. ! Itxĩkitakai nitiritxi kapĩkareri hininiua. Itxĩkitakai Teoso anaakori hininiua. Erekar Matamatakoti posotiireẽ aãkiritari aïri Teoso: “Papai, niri,” atxari. ¹⁶ Erekar Matamatakoti sãpiretaua aãkixinireẽ Teoso anaakori aniniua. ¹⁷ Teoso anaakori aniniãua, aãpakapariko erekar Teoso nĩkatakiti ate ïkapani. Kristo apakapari erekar Teoso nĩkatakiti iua ïkapani, ininiã ate apakapari iuakata. Kristo misiritaãkapeka. Ate misiritiko apaka auiniã Kristo sãkire aũuikini xika, Kristo ikinimane auĩte inakasaakiaua, ate apaka aua iuakata iusaaki. Aãtamatarini iua iotximere. Peerekari iusaaki iuakata aũuini.

Aãpakapariko Ikinipoko Erekar

¹⁸ Uai itixi aũuakasaaki, aãtatsiirauata. Eereka ! axinikaikari mitxi aãtatsiirauatini, kotxi Teoso oerekauako ikinipoko erekar. Iusaaki

peerekari. ¹⁹ Ikinipoko Teoso kamakiti iätapari ipoxokoniritika Teoso keto ôti. Iuasaaki aimarotari Teoso anaakori. ²⁰ Kotxi ikinipoko Teoso kamakiti misiritaâkapeka, ixipokaâpotini tîkane. Ikinipoko Teoso kamakiti ixinireka !ixipokaâpota. Teoso txîkitakari ikinipoko xipokaâpotini. Iuaritika aimarotari, ipîkitxi xipokini ôti apokapitikako. ²¹ Ikinika Teoso kamakiti iätapari iua ôti. Iuasaakiko itixi amaneri itxauako. !Ixipokaika. Iuasaaki ikinika amaneri. !Ixipokaika. Teoso anaakori misiritiko !auaika. Peerekari iuasaakiko.

²² Aimarotari uatxapiikama ikinika Teoso kamakiti atatsiirauata, amarini tsii sito atatsiitini atokokana. ²³ Na itixi Teoso kamakitinanini atatsiirauata. Aâkixinire apaka akiripireta, kotxi anirekari Teoso keto apokini. Iuasaaki iua apakapaua ate iua anaakori. Iuasaakiko aïto amaneri isikaua. Iuasaakiko aïto !kaxiporeikari. Merepanika Teoso sikakiti auapeka atemoni, kotxi iua sikapekari Erekeri Matamatakoti atemoni. ²⁴ Teoso makatxakapekari amaerekani, aâuikasaakiri isâkire. Ininiâ aiätapari apikomoni isikaenetakiti atemoni. !Aâtamatapanikari isikaenetakiti, ininiâ aiätapapanikari. Aâuikapitikari isikaenetakiti isikiniua, ininiâ atâo aâuikiniri. ²⁵ Aiätapari aâpakapakiti tîkane. !Aâpakapapanikari, iuaritika aiätapari apoxokoniritika, kotxi aimarotapitikari ikara apokini.

²⁶ Erekeri Matamatakoti moianataua, kotxi na kataparaxinireua. !Aimarotari aamanaâkiti tîkane, Teoso amisâkiretakasaaki. Iuaritika, Erekeri Matamatakoti misâkiretari Teoso ate îkapani. Asâkireê !aposotari asâpiretiniri Teoso ikinika anireêkiti, ininiâ Erekeri Matamatakoti misâkiretari Teoso ate îkapani. Ipinimoni itxa isâpiretiniri Teoso. Kâkiti sâkireê !isâkirauata Teosokata. ²⁷ Teoso imarotari kâkiti âkixinire, ininiâ iua imarotari Erekeri Matamatakoti xinikakiti, kotxi Erekeri Matamatakoti misâkiretari Teoso, Teoso nakitiakori îkapani. Erekeri Matamatakoti amanaâri Teoso, Teoso nireêkiti ikaminana inakitiakori.

Teoso Iteene Tiretiniua

²⁸ Aimarotari ikiniôtika erekeri ikaminaua ate, kotxi iua tiretakani, iua mereêkini atxaua ate. Iuaritika aâtatsiirauatini auapitika. Iuaritika iuasaaki apaka erekeri ikaminaua. Iua mereêua, kotxi inirekari imereiniua. ²⁹ Itixi kamiko apisapanika Teoso imarotapekaua ate. Iua mereêpekaua ate, iua anaakori kaiâopokori aniniua îkapani. Imereêpekaua, imi Xesosi atoko aniniua îkapani. Ininiâ Xesosi aïtari apiari. ³⁰ Teoso akiritana imereêkini. Apaka ikamaerekatana iua mereêkini. Apaka itanapoko erekeri isika ninoa ikamaerekatakinimoni.

³¹ Teoso kamari ikinipoko ikara erekeri ate îkapani, ininiâ natokopa itxa axinikakiti? Teoso kataparari moianatapitikaua, ininiâ ate omanatakani tapara poiâoka. ³² Teoso sikari ikinipoko atemoni. Imi apaka isika atemoni, kotxi ipina ate akinika îkapani. Isikari imi atemoni, ininiâ aua atxiïti iua masikakiniti atemoni? !Auari. Ikinipoko erekeri isikapitikaua atemoni. Ikarone !auari. ³³ Aua atxiïti Teoso mereêkini maerekani sâpiretakari? !Auari. Teosora sâpiretari ninoa maerekani mauakani, kotxi iua kamaerekatapekana ninoa. ³⁴ Aua atxiïti Teoso mereêkini misiritiko sâpiretakari? !Auari. Kotxi Kristora misâkiretari Teoso ate îkapani, kotxi Teoso ikikomoni auakari itxaua. Iua ipina ate îkapani, ininiâ eereka Teoso ôkitikari iua, auapika inini îkapani. Iuara misâkiretari Teoso ate îkapani. ³⁵ Ininiâ kipa atxiïti iotokakatari Kristo tiretiniua? !Auari, kotxi

amaxikikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Amauarenisaaki, Kristo tiretapanikaua. Amisiritikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Natxi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Amamākanisaaki, Kristo tiretapanikaua. Monōkori auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Neenamatchi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. ³⁶ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pisākire aūikini xika, pamonōkoniri ikiniōtika. Aōkiko monōkoni auapika.

Soti aūite apanakini okini atoko, apanakini nirekari okiniua ate, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ³⁷ Maerekati ikara atoko aua, iuaritika iteene akāiata, kotxi atiretakiri sikataparataua. ³⁸ Ia nimarota. Kristo tiretiniua iotokakakari !auari. Apīkasaaki, itiretapanikaua. Aūapanika inakasaaki, itiretapanikaua. Teoso nitiriakori iaxitiki !iotokakari itiretiniua. Satanasi nitiriakori !iotokakari itiretiniua. Īkoraasaaki auakani, katana auakani apaka !iotokakari Kristo tiretiniua. !Auari posotiiretxi, Kristo tiretiniua iotokakakari. ³⁹ Iaxiti apiko nopinixiti auakani, iaxiti patapi auakani apaka, !iotokakari Kristo tiretiniua. Hinitiniāri Teoso tiretiniua iotokakakari, !hāpokari. Hinitiniāri ikinika Teoso kamakiti auiniātaā, iuaritika kona hāpokari Teoso tiretiniua iotokakakari. !Auari. Aūite Kristo Xesosi oerekaua Teoso iteene tiretiniua.

9

Teoso Mereēna Xoteoakori Inakitiakori Īkapani

¹ Atāo nisākire. Kristo nakiti nitxaua, ininiā na nisāpiretari misirieneretxi. Nākixinireē nimarotari nisākire atāo inini, kotxi Erekari Matamatakoti oerekari nisākire atāo inini. ² Ia nisākire atāo. Iteene nimatinaniuatapika. Nākixinireē maerekaxiniretinoka nitxa, ninirimane Kristo sākire mauikakani xika. ³ Ninirekamari Teoso misiritinino nota, ninoa nitiriakori imamisiritakani Īkapani. Ninirekamari Kristo manirekakanino nota, ninirimane Kristo nakitiakori ininiua Īkapani. Nipositiniāri ikara atoko nikamini, nikamari ninirimane Īkapani. Txamari !niposotari. ⁴ Ninirimane Isaeo apika mekaniriakori itxauana. Teoso nirekana ninoa iua anaakori ininiuana. Teoso oerekari iposotiire ninoamoni. Isāpiretana ninoa ikamaenetakiti ninoa Īkapani. Isikari ipaniātakiti iōkatsopatakori ninoamoni. Oerekana ninoa kiiniri atāo ikaminina, iuakata isākirauatakasaakina. Teoso sāpiretana ninoa ikamakiti tīkane ikinimane kākiti Īkapani. ⁵ Ninirimane apika atokiriakorini Apraōoma, Isakima, Isaeoma pakini. Kristo uaimoni iponaniākasaaki, ninoa apiko mekaniri itxaua, iuaritika Teoso itxaua. Īkinimane aūite itxaua. “Peerekai,” matxari iua ātipirika. Ameē.

⁶ Atxiiti Teoso kona kamari ikamaenetakiti Isaeo apika mekaniriakori Īkapani? Ikamapitikariko. Txamari kona ikinikani Isaeo apika mekaniriakori Teoso nakiti !itxauana. ⁷ Kona ikinikani Apraōo apika mekaniriakori atāo Teoso anaakori !itxauana, kotxi Teoso txari Apraōo: Papika mekaniriakori atāo inakani Isaki mekaniriakori itxauana.

⁸ Teoso sāpiretari Isaki auini, iua auini apisapanika. !Isāpiretari āti Apraōo ākiri Isimaero inakori auini, iua auini apisapanika. Isimaero iponaniā, kotxi Apraōo sirīka Isimaero inorokata. Ininiā kākiti Isimaero atoko, Teoso anaakori !itxauana. Teoso sāpiretari Apraōo iua keene inini, ininiā isikaenetakininoka atāo Apraōo apika mekaniriakori itxauana. ⁹ Teoso sikaenetari Apraōo keene inini. Itxari:

Niketo manapi nikanapiriāko. Iuasaaki Sara keeneroko. Kiki oenetako.

¹⁰ Apikomoni nisāpiretai. Hepeka anaakori iri ātika. Aāpika atokirini itxaua Isaki inakori. ¹¹⁻¹² Oa anaakori iponaniā ipipe. Iponaniinina apisapanika, maerekati ikaminina apisapanika, erekari ikaminina apisapanika, Teoso sāpiretari oa:

Merepanika iponaniākari eereka iponaniākari nitiri itxauako.

Ininiā Teoso mereēri iua eereka iponaniākari Xakoo inakori apiari inini ĩkapani, iua auini apisapanika. Ininiā na Xakoo kamakitini txīkitakari Teoso mereiniri iua. Teoso mereēri iua, kotxi inirekari ikara atoko inini.

¹³ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Xakoo nitireta. Isaoo nomanata.

¹⁴ Ikara atoko ininiā, kanatokopa itxa axinikakiti? Atauako Teoso na kamari erekari? Ikamapitikari erekari. Ātipirika Teoso kamari erekari.

¹⁵ Teoso txari Moisesi:

Ninirekiniāri āti niamonīkini, niamonīkari. Ninirekiniāri āti nimoianatini, nimoianatari.

¹⁶ Ikara atoko ininiā, anireēkiti !itxīkitakari Teoso mereiniua. Akamakiti !itxīkitakari Teoso mereiniua. Imereēua, kotxi iamoniāka. ¹⁷ Teoso txari Paraoo isākire iōkatsopatakoriā:

Nota txīkitakai auūtetxi pininiua, niposotiire noerekini ĩkapani, niuāka ikini itixiti auakani imarotini ĩkapani,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ¹⁸ Ininiā Teoso nirekiniāri iamoniākiniri āti, iua amoniākari iua. Apaka inirekiniāri, itxīkitakari āti ākixinire kaikoxinire inini, Teoso nireēkiti imanirekakani tīkane.

Teoso Omanākare, Iamonīkare Pakini

¹⁹ Atxiīti hīte txano nota: “Teoso ikara atoko ininiā, na ate xikani kaikoxinireua ate. !Aposotari akaminiri Teoso manirekakiniti,” atxiīti hītxano. ²⁰ Txamari !apakata ia atoko hinini. Kiriparai hīte ikara atoko ina sākiretakani Teosomoni? Kākiti hītxaua. Teoso kamakiti pitxaua. Atauako kamakori posotatari ikamakirimoni: “Kinirepa pikamano nota ia atoko ninini?” !Apakata ikara atoko hinini hīkamakirimoni. ²¹ Hīxinikari kiki tiitxi kamakari. Ikamari inireēkiti. Atxiīti āti porii katsariā, ikamari ipi kopiti. Atxiīti ianaka ikamari āti kopiti, peereri inini, kiiniri ĩkapani. Atxiīti ātipekana ikama patimari poiāo ereri, ikiniōtika iāriā iātiko ĩkapani.

²² Ikara atoko itxa Teoso kaminiri kākiti. Teoso kamari apanakini kākiti Teoso omanākare imarotinina ĩkapani imaerekanina xika. Iuasaaki oerekana iposotiire imarotininina ĩkapani. Teoso omanatana ninoa, iuaritika imīteenekana. Kona uatxa ixipokana ninoa. Txamari iketo manapi ixipokanako ninoa. Uatxa imīteenekapanikari ninoa maerekani.

²³ Apaka ikamari apanakini iua amoniākakini. Uatxa imīteenekari iua omanatakini maerekani, kotxi inirekari iua amoniākakini imarotininiri iua ereka inini, kotxi peerekari iua. Iteene itiretari iamoniākakini. Ikamana ninoa erekari isikakiti apakapinina ĩkapani. ²⁴ Hīte, ate pakini, iua amoniākakini atxaua. Iua akiritakini atxaua. Na Xoteonanini akirita. Akiritana Xoteo minakaniua apaka. ²⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori, Oséia iōkatsopatakitiā, Teoso sāpiretari ikara. Itxari:

Kākiti mitxi nota nakitiakori minakonimoni nixako: “Uatxa nota nakitiakori hītxapekauako.” Ninoa mitxi nimatiretakinitimoni nixako: “Uatxa nota tiretakini hītxapekauako,” nixako.

²⁶ Mitxi Teoso txana ninoa: “Na nota nakitiakorini !hītxaua.” Ikara Teoso sākiretiniātaā, iuaātaātxikana: “Teoso ātipirika auāki inakari anaakori hītxaua,” inaāka ninoamoni,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁷ Apaka Teoso sākire iōkatsopatakoriā, Isaía txari:

Isaeo apika mekaniriakori kaiāopokori, potxoari uiniti kipatxite atoko itxana, txamari poiāonoka makatxakaāka imapinakani ikapani.

²⁸ Patimari Teoso xipokiniri iparīka imisiritiniri kākiti imaerekani xika, itxa Isaía. ²⁹ Mitxipeka Isaía txari:

Apiananiri kaposotiireri nīkatari apanakini aāpika mekaniriakori imapinakani ikapani. Ininiā atenape auapanika. Teoso manīkatakanimauako, axipokapiimako kākiti Sotoma sitatxiti auakani xipokini atoko, kākiti Komoha sitatxiti auakani xipokini atoko atxapiimako,

itxa Isaía sākire.

Xoteo Mauikakaniri Teoso Sākire

³⁰ Ininiākara aimarotari ia: Xoteo minakanīua manitakanīsaakiri Teoso txīkitakinina atāo inakari kamakani ininiuana, iuasaaki Teoso txīkitakana atāo inakari kamakani ininiuana, kotxi auikarina Teoso sākire. ³¹ Txamari Xoteoakori nitaāpotari paniātakori ninoa atāo inakari kamakani txīkitakakari, txamari ! apokarina. ³² Kinirepa ! apokarina ikara? Kinirepa Teoso na txīkitakana ninoa atāo inakari kamakani ininiuana? Kotxi ! auikarina isākire. Inirekarina iparīkana txīkitakinina atāo inakari kamakani ininiuana. !Inirekarina auikinirina Xesosi sākire. Ninoamoni Xesosi kai kimapori nopini auakari atoko itxa, kotxi kai xika kākiti mākītita. ³³ Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapirīkari sāpiretari ia kai pirena. Itxari:

Pikenakotariko ia: Nota iokanatakiti kākitimoni kai atoko itxa. Nitakari iua kai Siāo sitatxitiā Xoteoakori kimaporeē. Iua kai xika kākiti mākītita. Iua kai xika kākiti irika. Iuaritika iua sākire auīākani ! ipētauata nota apisatoō.

10

¹ Nitariakori, nākixinireē iteene ninirekari Teoso makatxakiniri ninir- imane maerekani, Isaeo apika mekaniriakori maerekani. Nimisākiretari Teoso ninoa maerekani makatxakiko ikapani. ² Nimarotari ninirimane iteene nirekiniri iparīkauatini Teoso ikapani. Txamari ninoa kerokari, kotxi !imarotarina atāo iparīkauatini Teoso ikapani. ³ !Imarotarina Teoso txīkitakiniri kākiti atāo inakari ikamini. Ninoaka nirekamari atāo in- akari ikaminina, Teoso apakapinina ikapani. Ininiā !auiritarina Teoso txīkitakinina ninoa atāo inakari ikaminina. ⁴ Kristo kamari ikinipoko Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka, ininiā iuanoka txīkitakari ikini- mane kākiti iua sākire auīākani atāo inakari ikaminina.

Apiananiri Akiritakani

⁵ Kitxakapirīka Moisesi sāpiretari atāo inakari akamini Teoso paniātakiti. Iuasaaki itxari:

Ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ikiniōtika pikaminiā, pauapinini- ika pitxako,

itxa Moisesi sākire. ⁶ Txamari ! aposotari ikara atoko akamini. Aāuikasaakiri Xesosi sākire, iua txīkitakaua atāo inakari akamini. Ininiākara ! apakata pākixinireē pixinikiniri: “Kipa atxiīti posotari iaxiti apiko nopinixitimoni isini, Kristo notamoni iminini ikapani?” ⁷ ! Apakata pākixinireē pixinikiniri: “Kipa atxiīti posotari ipikani auiniātaā isini, Kristo notamoni iminini ikapani?” ⁸ Xesosi sākire auape hītemoni. Na hīsa

ãtiãtaã iua sãkire himarotini ìkapani. Hinamaãpekari. Hãkixinireẽpekari. Xesosi sãkire auikiko asãpiretapikari kãkiti. Ia atoko asãpiretari kãkiti: ⁹ Pinamaã, “Xesosi niauũte” pininiã, pãkixinireẽ pauikiniãri Xesosi ipinini Teoso ôkitikiniri iua, iuasaaki pimaerekani makatxakaãkako. ¹⁰ Kotxi aãkixinireẽ Xesosi sãkire aãuikiniã, ikamaerekataua. Anamaã “Maerekati kamakarino nota,” aniniã, iua makatxakari amaerekani. ¹¹ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Iua sãkire auĩãkari pẽtauatini lauari.

¹² Iua Kristo sãkire auĩãkari atxiĩti Xoteo itxaua. Atxiĩti Xoteo minakatiua itxaua. Xoteo auũte itxaua Kristo. Xoteo minakaniua auũte apaka itxaua. Ikinimane auũte itxaua Kristo Apiananiri. Isikari itanapoko erekari ikinimane iua akiritakanimoni. ¹³ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ikinimane akiritiniãri Apiananiri uãka imaerekanina imakatxakini ìkapani, iuasaaki imakatxakaãkako imaerekanina.

¹⁴ Kiãtokopa itxa ninoa akiritiniri iua, isãkire imauikakanisaaki? Kiãtokopa itxa ninoa auikiniri isãkire, imakenakotakanisaakirina? Kiãtokopa itxa ninoa kenakotiniri isãkire, imasãpiretakonisaakina?

¹⁵ Kiãtokopa itxa Teoso iokanapirena sãpiretiko, ate maiokanatakaniãri iua sãkire sãpiretakani kãkitimoni? Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Erekapitikari Teoso iokanapirena erekari sãpiretakani apokini kãkitimoni, kotxi isãpiretarina Teoso kamaerekaxiniretiniri kãkiti. Isãpiretarina erekari Teoso sikakiti kãkitimoni. Ikara iminapiretakitina kamapoxokonitari kãkiti.

¹⁶ Txamari na ikinimane kãkitini auikari Teoso iokanapirena erekari. Kotxi kitxakapirika Isaia txari:

Apiananiri, asãpiretamari piokanapirena kãkitimoni, txamari lauikarina, itxa Isaia. ¹⁷ Kãkiti kenakotakasaakiri Teoso iokanapirena, Teoso txĩkitakari kãkiti auikiniri isãkire. Kristo sãkire akenakotakasaaki, akenakotari Teoso iokanapirena.

¹⁸ Txamari nota pimaã: “Atauako Xoteo kona kenakotari Teoso iokanapirena?” Ikenakotapitikarina, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekari Teoso ikini itixiti auakani. Teoso sãkire atoko itxa iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekakiti.

¹⁹ Iuaĩkana nipimaã: “Atauako Xoteo !imarotari Teoso iokanapirena?” Imarotapitikarina. Moisesi sãpiretapekari Teoso sãkire. Itxari:

Nimakatxakari Xoteo minakaniua maerekani, ininiã nitxĩkitakaiko hũte hĩxikotinina ninoa mitxi nota nakitiakori minakaniua. Nitxĩkitakai hũte homanãkarauatini, ninoa mitxi mimaroreni xika.

²⁰ Isaiapekana sãpiretari Xoteo minakaniua pirena. Isãpiretari Teoso sãkire itaparaxinireritika:

Teoso txari: “Ninoa nota manitakani aõkitano nota. Nimotika nota makiritakanimoni.”

²¹ Apikomoni isãpiretari Teoso sãkire Xoteo kamakiti:

Teoso txari: “Ikiniõtika namanaãri ninoa kanapiriini notamoni, txamari ! ikĩpitarina nisãkire. ! Ikamarina nisãkire iaõka. Inireẽkitinoka ikamana.”

11

Xoteo, Teoso Sãkire Auiãkani

¹ Ininiã nipimaã: “Atauako Teoso ! inirekaikari Xoteoakori?” Inirekapitikana. Nota apaka Xoteo nitxaua. Apraõo apika mekaniri

nitxaua. Pēxamiĩ apika mekaniri nitxaua. ² Teoso ! itakanapari Xoteoakori. Iua mereēna ninoa itixi kamiko apisapanika. Himarotari Teoso sākire iōkatsopatakori, Eríasi tsoatakasaaki Teosomoni Xoteo maerekani isāpiretakasaaki. ³ Iuasaaki Eríasi txari:

Apiananiri, ninoa okapekari kākiti pisākire sāpiretakani. Ikapirinikarina amesa pinakiti pitemoni sikakori takikoātaā. Notanoka pisākire sāpiretakarino auapanika. Ninoa asikatikinitano nota okinino ĩkapani,

itxa Eríasi. ⁴ Kanatokopa Teoso apakapapiretari Eríasi? Teoso txari:

Kona pitenanini auikari nisākire. Nota nĳkatari setxi mio kikiakori nota nakitiakori. Ninoa kona teosonetari kākiti kamakiti Pao inakori. Kona ikapotoreēkauana iua apisatoō,

Teoso txari Eríasi. ⁵ Ikara atokotxikana uatxa. Aua apanakini kākiti Teoso mereēkini. Imereēna ninoa, kotxi iua nirekari ikinipoko erekari ikaminina ninoa. ⁶ Maerekati kamakani kākiti, iuaritika Teoso mereēua ate. Isikari ikinipoko erekari ate ĩkapani maxikatiĩka. Aparĩka !itxĩkitakari iua sikiniri ikinipoko erekari atemoni. Aparĩka txĩkitakiniāri ikinipoko erekari isikiniua, ininiā kona maxikatiĩka isikarauata atemoni.

⁷ Ininiā kanatokopa atxa asākire apikomoni? Xoteoakori kona apakapari inireēkitina. Inirekarina Teoso apakapinina ninoa erekarini ininiuana. Teoso mereēkininoka apakapari ikara inakari. Apanakinipekana Teoso !auirita atāo imarotinina. Mōsiāreni atoko itxana. ⁸ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso txĩkitakari ninoa ākixinire imakakari atoko inini, iua sākire imimarotakanina ĩkapani. Kokipitikamana, iuaritika !atamatarina Teoso kimapore. Kakenakokipitikamana, iuaritika !inirekarina Teoso sākire ikĩpitinina. Uatxapiima ikara atoko itxapanika,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ⁹ Kitxakapirĩka Tavii txari Teosomoni: Ninoa kiena kaiāopokori. Inipokotakasaakina, iuākatarina pite apokaerekatina ninoa, kotxi kaiāopokori ikienana. Ikienana takapiri atoko itxa imaĩkinina ninoa. Itxĩkitakana ikerokinina. Ikara xika ninirekari pimisiritinina.

¹⁰ Ninirekari ninoa mōsiāreni atoko ininiuana, ininiā na atāo atamatarina pikimapore. Kākiti tiitxi minari porikitakani atoko pitxĩkitakanako ninoa ātipirika,

itxa Tavii sākire.

Xoteo Minakanuia Maerekani Makatxakiko

¹¹ Iuaĩkana nipimarauata: “Atauako Xoteoakori maerekani xika Teoso xipokana ninoa?” Konapitini. Xoteoakori kamari maerekati, ininiākara Teoso sāpiretari Xoteo minakanuia imaerekanina imakatxakini, Xoteo xikotinina ĩkapani, iuaĩkana Teosomoni ikanapiriinina ĩkapani. ¹² Xoteoakori kamari maerekati, ininiākara Teoso sikari erekari kĳkiri apanakini itixi auakanimoni. Xoteo mapakapakiniti Xoteo minakanuia apakapa erekari kĳkiri. Ininiā Xoteo kanapiriākasaaki Teosomoni, iuasaaki apiaerekata Teoso sikakiti kākitemoni.

¹³ Uatxa nota misākiretai hĳte Xoteo minakanuia, kotxi Teoso iokanatano nota hĳtemoni isākire nisāpiretini ĩkapani. Niuikari hĳtemoni niokanatiko. ¹⁴ Ikara atoko ininiā, atxĩti ninirimane Xoteo xikotai hĳte, ininiā atxĩti apanakini ninoa kanapiriā Teosomoni, imaerekanina Teoso makatxakini ĩkapani. ¹⁵ Teoso takanapakasaakiri Xoteo, iua apakapari Xoteo minakanuia, ininiā ninoa Xoteo minakanuia kanapiriā

Teosomoni. Teoso iuaikana apakapakasaakiri Xoteoakori, iusaakiko peerekari. Ipikani iuaikana auāki inini atoko itxako.

¹⁶ Komiri akamakasaaki, ipixini Teosomoni asikasaaki, aimarotari ikinipoko iua komiri iua nakiti ininiua. Aamina kotsa Teoso nakiti ininiā, imina poru apaka iua nakiti. ¹⁷ Xoteoakori oriva mina takakori atoko itxa, takakori Teoso nakiti. Ātikaka ipori kapatakaāka. Oriva itopakiri poru apaāka. Iapitaka inaāka ikapatakikoātaā. Aneē takari katiā. Takari sikakienatari itopakiri poru. Hīte Xoteo minakaniua iua oriva itopakiri poru atoko hītxaua. Hāpakapari Teoso sikakiti, kotxi hīte apotiitaua Xoteoakorikata, Teoso nakitiakorikata. ¹⁸ Hīte Xoteo minakaniua, kona hīuikapeua Teoso apakapini hīte. “Iua aāporu kapatakiko atoko, Teoso takanapana Xoteoakori, ate apakapini ikapani,” kona hītxape, kotxi aāporu atoko hītxaua. Na aāporu sikataparataru aākotsa. Aākotsa sikataparataru aāporu. Ininiā hīte apakapari Teoso sikakiti, kotxi hāpotiitaua Xoteokata.

¹⁹ Atxiiti hīte Xoteo minakaniua txano nota: “Iua aāporu kapatakaākori atoko Teoso takanapari Xoteoakori. Āti aāporu iapitakiko atoko, Teoso apakapaua ate,” hītxano atxiiti. ²⁰ Atāopitikara. Teoso takanapari Xoteoakori, kotxi ninoā !auikari isākire. Iua apakapai hīte, kotxi hīte auikari iua sākire. Iuaritika !hīuikapeua ikara atoko hinakasaaki. Erepaniko. ²¹ Teoso takanapari Xoteoakori, takari poru sauakakori atoko. Ininiā erepaniko, kotxi itopakiri aāporu atoko hītxaua. Atxiiti āti ōti okanapai hīte apaka.

²² Aimarotari katiraōkiri ininiua Teoso. Aimarotari apaka kataparaxinireri ininiua. Kataparaxinireri iua, kākiti kamakasaakiri maerekati. Katiraōkiri iua, itiraōki hinirekasaaki. Itiraōki himanirekakaniā, hīte apaka mapara hōkaāka, iua aāporu sauakakori atokokana. ²³ Xoteo takanapiniāri imauikakaniri Xesosi sākire, auikiniāri iuaikana isākire, Teoso iuaikana mikanapiriāna, kotxi Teoso kaposotiireri ikara atoko ikamini. ²⁴ Hīte itopakiri poru sauakakori takarimoni iapitaākori atoko hītxaua. Kona ixinireka aua ikara atoko. Pamamari ikara atoko. Xoteo atāo oriva takakori atoko itxauana. Ininiā na kamimari mitxi auiniātaā iuaikana Teoso takinina ninoā, iuaikana imikanapiriinina ninoā iuamoni.

Xoteo Maerekani Makatxakaākapanikako

²⁵ Nitariakori ninirekari himarotiniri apanakini mimarotakiniti, ininiā na hīuikaua. Xoteo !nirekari auikiniri Teoso sākire uatxa, iuaritika na ikara atoko !itxapani ātipirika. Ikini itixiti auakani Teoso nireēkini Xoteo minakaniua kanapiriākasaaki Teosomoni, iusaakiko Xoteo kanapiriāko Teosomoni. ²⁶ Ininiā iusaaki ikinimane Xoteo kanapiriāko Teosomoni. Iusaaki Teoso makatxakari ninoā maerekani. Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapirika auakari ikara atoko itxa. Itxari:

Xoteo itxauako maerekanitxi makatxakakari. Imakatxakariko ikinika maerekati Xoteoakori kamakiti, Teoso manirekakiniti. Iusaaki Teoso nireēkitinoka inirekanako.

²⁷ Nimakatxakariko maerekati ninoā kamakiti, kotxi kitxakapirika nika-maenetari ikara atoko inakari, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁸ Xoteoakori !nirekari Teoso iokanapirena erekari, ininiā Teoso takanapana ninoā. Ininiā Teoso iokanapirena erekari sāpiretaāka hīte Xoteo minakonimoni. Uatxa Teoso mokaiakariakori atoko itxauana Xoteoakori, iuaritika Teoso mereēna ninoā. Apraāo, Isaki, Xakoo pakini apika mekaniriakori itxauana, ininiākara Teoso tirtapanikana ninoā.

29 Teoso kona mamakari isäkire. Käkiti iua mereëkini ätipirika iua mereëkini itxauana. Isiäkiti erekari kãkitimoni !imakatxaka iuaïkana. 30 Hïte Xoteo minakaniua kitxakapirïka !hïkïpitari Teoso säkire, iuaritika uatxa Teoso amonïkai hïte, kotxi Xoteo kona kïpitari Teoso säkire uatxa. 31 Uatxa Xoteoakori kona kïpitari Teoso säkire. Teoso amonïkapekai hïte Xoteo minakaniua, ininiã Teoso iuaïkana amonïkanako Xoteoakori apaka. 32 Ikinimane kãkiti na kïpitari Teoso säkire. Kona aposotari akïpitiniri Teoso säkire. Teoso txïkitakaua ikara atoko anini, kotxi inirekari aimarotiniri maerekati kamakani aniniua, iuaritika !imisiritaua. Iamonïkaua.

Peerekari Teoso

33 Peerekari Teoso. Atãonoka ikama. Paimatireri iua. Käkiti !imarotari ikamakiti tïkane. Käkiti !imarotari inireëkiti tïkane. 34 !Kimarotikori Teoso xinikakiti. !Kõtãkïkïkori Teoso. 35 Teosomoni ikinipoko aua, ininiã kipa asika atxiïti iuamoni? Asikiniri !auari. Ininiã !auari ate nakiti, iuaïkana Teoso sikiniua ïkapani. 36 Kotxi Teosokara kamari ikinipoko. Ikinipoko aua Teoso posotiiireë. Ikamari ikinipoko iua ïkapani. Ätipirika matxariko Teoso: “Peerekai pite.” Ameë.

12

Teosomoni Sikakori Auäkiri

1 Ininiã nitariakori Teoso amonïkapitikaua. Ininiã nota iteene ôtãkikai hïte. Hïteka hïsikaua Teosomoni. Teosomoni sikakori auäkiri atoko hïtxauako. Ininiã iua nakitinoka hïtxaua. Ikara atoko hïkaminiã, Teoso apokaerekatari. Ikara atoko inakari akaminari Teoso, ikara atão. 2 ! Hïkamapinïkariko Teoso säkire mauïäkani kamakiti atoko. Hãuiritariko Teoso txïkitakiniri hïxiniäkiti ereka inini, ininiãkara ipinipo hïtxako. Iuasaakiko himarotari Teoso nireëkiti. Himarotari Teoso nireëkiti ereka inini. Himarotari hïkamakiti tïkane iua apokaerekatini. Himarotari atão hïkamini.

3 Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiã nisãpiretari iua säkire hïtemoni. Ininiã nota ôtãkikai hïte hïkinika. Na hïuikapeua. Hïteka atão himarotauako. Hïteka hãtamakauako. Teoso txïkitakai hãuikiniri isäkire. Iteene hãuikiniãri iua säkire, iteene hïteka himarotaua. 4 Käkiti ïto ätika, iuaritika ïtotxiã auakari kaiãopokori. Aua ikanoke, itapike, oki, ikenakoki txaãpota. Ikinika iparïka aua. Ikanoke parïka ätião. Oki parïka ätião. Itxaãpota. 5 Iua atokokana atxa. ïtotxi ätika atoko atxa, iuaritika itoua ate. Kanoketxi, tapiketxi, okïtxi, kenakokitxi, ïtotxiã auakari atoko ate. Kristokata aãpotiitaua. Anakititakakaua. 6 Nota parïka Teoso ïkapani ätião. Äti parïka Teoso ïkapani ätião. Äti parïka Teoso ïkapani ätião, itxaãpota. Teoso sikari erekari ikininapemoni, ikara iparïka ikamini ïkapani. Atxiïti Teoso sikaimaroretai iua säkire apanakinimoni pisãpiretini ïkapani, ininiãkara Teoso säkire pauikini iaõka pisãpiretari Teoso säkire kãkitimoni. 7 Teoso sikaimaroretiniã apanakini pimiparïkatini, ininiã pimiparïkatariko apanakini. Teoso sikaimaroretiniã isäkire poerekini, ininiã poerekarauatako. 8 Teoso sikaimaroretiniã äti pisikataparaxiniretini, ininiã pisikataparaxiniretariko äti. Teoso nirekiniãri pisikiniri apanakini amonitakiti ninoamoni, ininiã ito pisikako pipoxokoniritika. Teoso sikaimaroretiniã auïtetxi pininiua, ininiã auïtetxi erekari pitxauako. Teoso nirekiniãri apanakini piamonïkini, ininiã pipoxokoniritika piamonïkanako.

Tiraõkitxi

⁹ Atão pitiretariko apanakini pākixinireē. Pomanatariko maerekanitxi. Na piotokakapiri erekari pikamini. ¹⁰ Iteene hītiretakakauako, kotxi Kristo txīkitakapekaua aītaritakakiniua. Piteka pipaxitiniua atokokana, apiata pipaxitariko āti. ¹¹ Piparaxinireritika piparīkauatako. Na piarinouatape. Piparīkauatako Teoso ikapani pipoxokoniritika pākixinireē. ¹² Pipoxokoniuatato, kotxi pimarotari Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Pimīteenekariko pimisiritiko. Ātipirika pimisākiretariko Teoso. ¹³ Nipokori kaamatiniā pitariakorimoni, tiitxi kaamatiniā pitariakorimoni, auiniā pitemoni, písikanako. Papakapanako pipoxokoniritika ikinimane Xesosi sākire auiākani paapoko apoākani, ātiātaā ikani.

¹⁴ Pamanaāri Teoso erekari ikaminina pite misiritakani. Ari, pamanaāri Teoso erekari ikaminina ninoa. Na pamanaāpiri Teoso maerekati isikinina ninoa. ¹⁵ Pipoxokoniuatato poxokorinikata. Pitxiapata kamatinanirinikata. ¹⁶ Āti pitiretini atokotxikana, ikinimane pitiretako. Na piuikapeua. Pisākirauatako kākiti matxineirotenikata, katxineiroteni pimisākiretini atokotxikana. “Kimaroreno nota,” na pitxape.

¹⁷ Kākiti kaminiāri maerekati pitemoni, na pikamapiri maerekati iuamoni. Atāonoka pikama ikinimane ikapani. ¹⁸ Pinirekariko pauini kākiti sauaki ereka inini, ininiā maxikatīka kona pitxitapiri āti. ¹⁹ Nitiretakini, na hīxikatxitapiri āti. Teosora xikatxitariko, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota parīka āti nixikatxitini. Notara misiritari maerekati kamakari, itxa Apiananiri sākire. ²⁰ Ari, kona pixikatxitapiri āti. Pikamariko ātimoni ia Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka:

Pomanatakiri natxitiniā, pisikakienatari iua. Iposonatinia, pisikari iātini. Ikara atoko pikaminiā, ipētauata maerekati pitemoni ikamini,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ²¹ Na pauiritapiri maerekati piauīte atoko ininiua. Erekari pikamakasaaki, maerekati iokanatapeēkaika.

13

Aāuīteakori Nirekakiti Akīpitini

¹ Akīpitariko aāuīteakori nirekakiti, kotxi Teosora auiritana ninoa auītetxiakori ininiuana. Teosora takari ninoa auītetxiakori aāuīteakori ininiuana ikapani. ² Aāuīteakori nirekakiti amakamakaniā, Teoso nirekakiti apaka !akama, kotxi Teoso txīkitakana ninoa aāuīteakori ininiuana. Ninoa paniātakiti amakamakaniā, amisiritaākako. ³ Erekari kamakani !ipīkari iauītena. Maerekati kamakaninani pikana ninoa. Pinirekatari pimapīkakaniri piauīte? Ininiā erekari pikamako, ininiā iua txaike: “Erekai pite.” ⁴ Teoso nitiri itxaua piauīte, erekari pitemoni ikamini ikapani. Txamari maerekati pikaminiā, erepaniko. Pipīkariko iua, kotxi iposotari imisiritini. Iua Teoso nitiri itxaua kākiti maerekati kamakani imisiritini ikapani. ⁵ Ininiākara pikamariko piauīteakori nirekakiti, kotxi pikamakamanisaakiri, pimisiritiko auapitika. Apaka pikamariko ninoa nirekakiti, kotxi pimarotari pākixinireē ikara atoko atāo pikamini.

⁶ Piauīteakori Teoso nitiriakori itxauana, ininiā erekari apaka pisikiniri txineiro ninoamoni iparīkana ikaminina ikapani. ⁷ Ininiākara piīkitxitana ninoa amanaākiti, sitatxi pauini ikapani, pitii papakapini ikapani. Pipaxitanako ninoa. Pikamariko ninoa nirekakiti.

Hītiretakakiniua Īkapani

⁸ Pīkitxitariko ikinika piamotakiti. !Erekari pimaikitxitakaniri āti. Ātinoka tēpito erekari. Ia tēpito na txineironi. Ia tēpito atiraōki. Ia atoko inakari tēpito xipokini kona erekari. Ātipirika hītiretakakuauko. !Erekari pixipokiniri pitiretiniri āti. Āti tiretakari kīpitapekari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. ⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori txari: “! Pisirīkape pītanoro minakotokatika. Na pokaniuatape. Na pīitiriuatape. Na pinirekapiri apanakini tii.” Akīpitari ikara Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, apanakini ipaniātakiti apaka, ia Teoso paniātakiti ātika akīpitiniā. Ia Teoso paniātakiti paniātaua: “Piteka pītiretiniua atokotxikana, pitiretariko āti.” ¹⁰ Pitiretiniāri āti, maerekati !pikaminiri iua. Ininiā āti pitiretiniā, pikamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ikinika.

¹¹ Matiretari āti, kotxi aimarotari kaiamapekari Kristo kanapiriini. Ininiā pimerekako. Kona pimakapeko. Piparīkauatoko Teoso ikapani, kotxi itixine Xesosi anikiniua ōti apokaāpotanapanoka. Akokaxiti aūuikari Xesosi sākire. Uatxa paītiki ikanapiriā. ¹² Īkanōkari xipokaāpotanapanoka. Pokamara apokaāpotanapanoka Kristo kanapiriākasaaki. Maerekati ipiākasaaki kamakori atoko itxa, ininiā maiotokakari ikara akamini. Mataknapari maerekati. Makamari erekari, kotxi erekari akamakiti kapakaua, ininiā maerekati !imaīkaua. Pokamarari atoko itxa erekari akamakiti. ¹³ Pokamara kākiti kamari atāo inakarinoka apanakini apisatoō. Makamari ikara atoko inakari ātipirika. !Erekari kiiniri maerekati akamini. !Erekari apoātini. !Erekari asirīkini sito aītanoro minakotokatika. !Erekari akaminiri maerekati aīto nireēkiti. !Erekari aneenamauatini. !Erekari axikotiniri āti. ¹⁴ Īkara atoko inakari akamini !erekari. Makamari ia atoko inakari: Maamanaāri Apiananiri Xesosi Kristo kapakinua, sotato māka paikori sotato īto kapakini atoko. ! Hīxinikapiri: “Kanatokopa nitxa nikaminiri niīto nireēkiti?” Kotxi maerekatinoa aīto nireēkiti.

14

Kona Hītaparakienatakakapeua

¹ Hāuiritariko Xesosi sākire poiāonoka auīākari hītekata apotiitiniua. Na hītixitapiri iua, ixinikakiti na hīte xinikakiti atoko iminakanisaaki. ² Kākiti iteene auikiniāri Xesosi sākire, atxiīti inikari itanapoko nipokori. Āti kākiti poiāonoka auikiniāri Xesosi sākire, atxiīti inikari takarinoka. ³ !Erekari ikinipoko niākari sāpiretiniri takarinoka niākarimoni: “Pikerokari” ininiri. Apaka !erekari takarinoka niākari sāpiretiniri ikinipoko niākarimoni: “Pikerokari” ininiri, kotxi Teoso apakapapekari iua. ⁴ Kinakariparai pite āti nitiri pinitakarii: “Pikerokari” ātimoni inakarii. Ikerokiniāri, iua patrāote pinitamariko. Maerekati !ikama, kotxi Apiananiri moianatarī iua.

⁵ Atxiīti āti sākire: “Ia ōti erekari iteene axinikiniri Teoso.” Atxiīti ātipekana: “Ikinīōtika erekari iteene axinikiniri Teoso.” Hākixinireē hīxinikariko: “Natokopa itxa atāo nikamini?” ininiā eereka atāo hīkamini tīkane himarotape. ⁶ Hīte: “Ia ōti apiaerekata iteene axinikiniri Teoso,” hininiā, ininiā ikara atoko hīxinika Teoso hīpaxitini ikapani, ininiā erekapitiki. Ikinipoko niākari nikari ikinipoko, Teoso ipaxitini ikapani, kotxi apisapanika itxari Teoso: “Erekapitikai ia nipokori pisikinino niniākiti ikapani,” itxari. Ikinipoko maniākati apaka auikari Teoso nirekiniri iua

nikiniri takarinoka. Iua apaka txari Teoso inipokotini apisapanika: “Erekapitikai ia kienatxi pisikinino niniākiti ĩkapani,” itxari. Ininiã iua apaka paxitari Apiananiri. ⁷ Kona ateka auĭtetaua. Kona aãua ateka ĩkapaninanini. Kona apina ateka ĩkapaninanini. ⁸ Auapanika anakasaaki, aparĭkauata Apiananiri ĩkapani. Apĭkasaaki, apina Apiananiri ĩkapani. Ininiã auapanika anakasaaki, apĭkasaaki apaka, Apiananiri nakiti atx-
 aua. ⁹ Kristo ipina, eereka õkitikaua iuaĭkana, auapanika inakani auĭte ininiua ĩkapani, ipĭkani auĭte apaka ininiua ĩkapani. ¹⁰ Ininiã !apakata pitxitiniri pitari. “! Kĭĭkitei,” kona pitxapiri, kotxi akinika aãpokako Teoso apisatoõ. Iuasaaki iua sãpiretariko akamakiti, erekari inini atxiĭti, maerekati inini atxiĭti. ¹¹ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nota Apiananiri, ãtipirika auakari nitxaua. Ikinimane kãkiti kapo-
 toreẽkauako nota apisatoõ. Ikinimane txanoko nota Teoso
 nininiua.

¹² Ininiã iuasaakiikarako akinika asãpiretari Teoso ikinika akamakiti ĩkorapokoriti aãuakasaaki.

Masikataparaxiniretakakaua

¹³ Ininiã hĭotokakariko hĭtapparakienatakakiniua. Hãkixinireẽ hĭtxako: “! Nitxĭkitakapaniri nitari kerokiniri ikamakiti. ! Nitxĭkitakapaniriko nitari kaminiri maerekati,” hĭtxako. ¹⁴ Xesosi Apiananiri nakiti nitx-
 aua, ininiãkara nimarotari, apakatapitika Teoso sãkire auĭãkari nikiniri ikinipoko nipokori, kotxi nipokori maerekati !aui. Iuaritika kãkiti auikiniãri iua nipokori maerekati inini, !apakata inikiniri. ¹⁵ Hinikiniãri ikinipoko nipokori, atxiĭti hĭtari ãkixinire maxirauata, ininiã na atão hĭtaretari iua. Kristo ipina iua hĭtari ĩkapani, ininiã hĭtakanapariko iua nipokori hinikini, kotxi atxiĭti iua !auikaikari Xesosi sãkire, iua nipokori hinikini xika. ¹⁶ Erekari auakasaaki, !hãuiritapiri ãti sãpiretinii ikara erekari maerekati inini. ¹⁷ Teoso aãuĭte ininiãua, kona nipokorinanini, kona iãtakorinanini, axinika. Teoso aãuĭte ininiãua, axinikari Erekari Matamatakoti sikakiti atemoni. Iua txĭkitakaua atãonoka akamini. Ika-
 maerekaxiniretaua. Isikapoxokonitaua. Teoso aãuĭte ininiãua, ikara atoko itxa aãuini. ¹⁸ Ikara atoko aparĭkauatiniã Kristo ĩkapani, Teoso apokaerekataua. Kãkiti apaka apokaerekataua.

¹⁹ Ininiãkara manirekari kãkiti auini ereka inini, neenamatzxi mauakani ĩkapani. Masikataparaxiniretakakaua. ²⁰ Na himisiritapiri Teoso parĭka nipokori xika. Ikinipoko nipokori erekari hinikini, txamari hĭte nikakiti txĭkitakiniãri ãti takanapiniri Kristo, hĭkerokari. ²¹ Hĭtari kerokiniãri ikamakiti hĭte niãkiti xika, apiaerekata himanikakaniri iua nipokori. Hĭtari kerokiniãri ikamakiti hĭte iãtakiti xika, apiaerekata iua iãriã himiãtakani. Na xatiki hĭtxĭkitakapiri hĭtari kaminiri maerekati. ²² Hĭtemoni ikinipoko nipokori nikiko erekari, txamari na hĭsãpiretapiri apanakini. Erekari Teosonoka imarotiniri. Hĭxinikasaakiri hĭkamakiti atão inini, hãkixinireẽ himarotakasaakiri hĭkamakiti atão inini, iuasaaki hĭpoxokoniuata. Ininiã kona hĭteka apoĭtaua. ²³ Hinikasaakiri nipokori, hãkixinireẽ: “Erekari atxiĭti ia nipokori ninikini?” hinakasaaki, iuasaaki Teoso txai: “Maerekati pikama,” kotxi kona pauikari pikaminiri erekari. Himauikakaniãri hĭkamakiti ereka inini, ininiã maerekati itxaua hĭkamakiti.

15

Āti Nireēkiti Kamiko Pirena

¹ Atxiiti ikinipoko Teoso sākire aāuika, ininiā amoianatariko Teoso sākire poiāonoka auiākari, imaposotakiniti ikamini ikapani. !Erekari ateka nireēkitinoka akamini. ² Erekari akaminiri aītari nireēkiti, iua amoianatini ikapani, Teoso sākire iteene auikini ikapani. ³ Kristo apaka !ikamari iuaka nireēkiti. Iua kamari Teoso nireēkiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakoriā Kristo txari iri:

Kākiti misākirepiretakasaakii pite, notara ninoa misākirepireta.

⁴ Ikinika Teoso sākire iōkatsopatakori iōkatsopataāka ate oerekiko ikapani. Teoso sākire iōkatsopatakori aāuikasaaki, aiātapari apoxokoniritika erekari apokini. Aimarotari erekari apokapitikako. Teoso sākire iōkatsopatakori sikataparaxiniretaua.

⁵ Teoso sikataparataua, ininiā apoxokoniritika aiātapari erekari apokini. Isikataparaxiniretaua. Ninirekari Teoso txīkitakiniri hīte nireēkiti ātinoka inini, Kristo Xesosi nireēkiti iaōka hīkamini. ⁶ Erekari hinireēkiti hāxixinireē ātinoka inini. Erekari hīsākire ātinoka inini. Ikara atoko hininiā, hīkinika txari Teoso: “Peerekai pite,” kotxi iua aāuīte Xesosi Kristo iri itxaua.

Xoteo Minakaniua Poxokoniuatini

⁷ Hāpakapariko āti, Kristo apakapinii atokokana, ininiā kākiti txari Teoso: “Peerekai pite,” txariko. ⁸ Nisāpiretai. Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua. Ikara oerekari Teoso sikiniri isikaenetakiti. Teoso sikaenetakiti Apraāomoni, Isakimoni, Xakoo pakinimoni, isikaenetakiti apokapeka Xesosi ĩkorapokoriti apokasaaki. ⁹ Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua, ininiā Xoteo minakaniua txari: “Kaamonīkareri Teoso. Peerekari iua,” itxana. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Xoteo minakaniua auiniātaā nitxariko Teoso: “Peerekai pite.” Nixikarauata pite ikapani, kotxi peerekai pite.

¹⁰ Iuaīkana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte Xoteo minakaniua hīpoxokoniuatoko Xoteoakorikata, Teoso nakiti-akorikata.

¹¹ Iuaīkana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte hīkinika Xoteo minakaniua, “Peerekari Apiananiri” hītxako. Hīkinika itixi auakanii hīxikarauatako Teoso ikapani.

¹² Iuaīkana Teoso sākire iōkatsopatakoriā Isaīa txari:

Auako Xesee apika mekaniri. Xoteo minakaniua auīte itxauako. Ninoa imarotariko isākire iaōka ikamini, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹³ Teosora txīkitakai himarotiniiri isākire iaōka ikamini. Ninirekari iua iteene kamapoxokonitini hīte. Ninirekari ikamaerekaxiniretinii hīte, kotxi hāuikari iua sākire. Ininiā himarotari hāpakapapitikariko Teoso sākire iaōka. Erekari Matamatakoti posotiireē himarotari ikara.

Paoro Teoso Iokanapirena Erekari Sāpiretakari Xoteo Minakonimoni

¹⁴ Nitariakori, nota imarotari ereka hinini. Nimarotari hīte iteene kimarore hinini hōerekakakiniua ikapani. ¹⁵ Iuaritika ia niōkatsopatakitiā nōtākikapekai hīte nitaparaxiniriritika. Himarotakiti, iuaīkana nisāpiretai, iuaīkana hīxinikiniri ikapani. Teoso sikari erekari notamoni, ininiā ikara atoko niōkatsopata hītemoni. ¹⁶ Teoso sikari erekari notamoni, kotxi itxīkitakano Xesosi Kristo nitiri nininiua. Ipaniātano nīparīkauatini

Xoteo minakaniua ĩkapani. Sasetotxi apakapari kãkiti mĩkiti, ininiã sika itxari Teosomoni. Ikara atoko itxa sasetotxi parĩka. Nota sasetotxi atoko nitxaua. Nisãpiretari Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni, ininiã ninoaka sikaua Teosomoni inireẽkiti ikaminina ĩkapani. Teoso apakapari ikara atoko inakari ninoaka iuamoni sikakanuia. Erekarĩ Matamatakoti kamaerekatari kãkiti Teoso apakapinina ĩkapani.

¹⁷ Ininiã Teoso ĩkapani niparĩkauatakasaaki, niuikari Xesosi Kristo. ¹⁸ Nota kona iuikaua, kotxi Kristo posotĩireẽ Xoteo minakaniua kamari Teoso nireẽkiti. Kristo paniãtano nota iua sãkire nisãpiretinina Xoteo minakanuia. Ipaniãtano inireẽkiti nikamini Xoteo minakonikata nauakasaaki, ininiãkara ninoa auikari nisãkire. Ininiã ikamarina Teoso nireẽkiti. ¹⁹ Erekarĩ Matamatakoti posotĩireẽ noerekari Teoso takaõtxikare ninoamoni. Noerekari posotĩiretxi kãkiti maposotakiniti ninoamoni. Ininiãkara ninoa kamari Teoso sãkire iaõka. Kristo iokanapirena erekari ĩkinika nisãpiretapekari kãkiti Xerosareẽ sitatxiti auakani. Eereka kãkiti apikoxiti auakani nisãpireta. Eereka kãkiti apikoxiti auakani nisãpireta. Nitxaãpota kãkiti nisãpiretini. Imapotõkire Irĩria tixinipeka napoka, Kristo iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani. ²⁰ Ætipirika ninirekari nisãpiretiniri Kristo iokanapirena erekari Kristo mimarotakoniãtaã. Ininiã kona niparĩkauata Teoso ĩkapani ãti parĩkauatiniãtaã, kotxi ãti sãpiretapekari Kristo iokanapirena kãkiti iuaãtaã. ²¹ Kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Mĩtxi iua masãpiretakoni imarotariko iua sãkire. Mĩtxi iua sãkire make-nakotakani imarotariko iua sãkire, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

²² Kaiãokatakani ninirekamari nisini hĩtemoni, txamari kona apakata, kotxi iuasaaki nisãpiretari Kristo sãkire Kristo sãkire mimarotakanimoni.

Paoro Seenetini Homamoni

²³ Itokanani ninirekamari naõkitinii hĩte. Uatxaika apakata nisini hĩtemoni, kotxi nixipokapekari niparĩka ĩkorapokoriti. ²⁴ Nirekari Espãnia tixinimoni nisini. Iuaã nisikasaaki, ninirekari naõkitinii hĩte. Ninirekari mapaõti nikaikotini hĩtekata, kotxi nipotxitari hĩtekata nauini. Ninirekari hĩte moianatinino Espãniamoni nisini ĩkapani, ininiã eereka Espãnia tixinimoni nisa. ²⁵ Uatxa hĩtemoni nisini apisapanika, nisa Xerosareẽmoni, kotxi ninirekari nanikiniro txineiro kãkiti Teoso nakitiakori iuaã auakani nisikini ĩkapani. ²⁶ Kristo sãkire auĩãkani, Xoteo minakanuia Masetõnia tixini auakani, Akaia tixini auakani pakini sikaro oa txineiro. Inirekarina nisikiniro Teoso nakitiakorimoni, matxineirotenimoni, Xerosareẽ sitatxitiã. ²⁷ Ninoa poxokoniuaata oa txineiro isikinina Xerosareẽ auakanimoni. Erekarĩ oa txineiro isikinina, kotxi Xoteoakori Kristo sãkire auĩãkani sikari Teoso sikakiti Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni. Ininiã erekari Xoteo minakanuia sikiniri ipixini itxineirotena Teoso sikakito, Xoteoakorimoni. ²⁸ Ininiã oa txineiro nanika Xerosareẽ auakanimoni. Ninoamoni txineiro nisika atoko, ininiã eereka nipotorika Espãniamoni nisini. Espãnia napokini apisapanika nisako hĩtemoni. ²⁹ Ereẽ napokasaaki, nisãpiretai ikini sereti erekari Kristo sikakiti hĩtemoni.

³⁰ Nitariakori nota amanaãĩ hĩte, himisãkiretiniri Teoso nota ĩkapani. Hĩkenakotatari namanaãkiti? Himisãkiretariko Teoso nota ĩkapani. Xesosi Kristo aũũte itxaua, ininiã namanaãĩ himisãkiretiniri Teoso nota ĩkapani. Erekarĩ Matamatakoti txĩkitakaua atiraõkiuatini, ininiã himisãkiretari

Teoso nota ĩkapani. Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso sikataparatanano nimir-itiko auakasaaki. ³¹ Kristo sãkire mauiãkani Xotéia tōpa auakani nirekari imisiritinino nota. Himisãkiretari Teoso ninoã mamisiritananino ĩkapani. Himisãkiretari Teoso, Teoso nakitiakori Xerosareẽ auakani apokaerekatiniro txineiro Xoteo minakaniua iokanatakito. ³² Ininiã Teoso nirekiniãri, napoka hĩtemoni nipoxokoniritika. Ininiã asikapoxokonitakakaua. ³³ Teoso akamaerekaxiniretakiri aua hĩtekata. Ameẽ.

16

Paoro Akiriuũkaãpotana Ixinikakini

¹ Niokanataro aĩtaro Pepi inakoro hĩtemoni. Peerekaro oa. Omoianatana Xesosi sãkire auĩãkani Sẽkireia sitatxiti auakani. ² Apiananiri nakito otxaua, ininiã hãpakaparoko hĩpoxokoniritika, kotxi iua nakitiakori apaka hĩtxaua. Onirekiniãri himoianatiniro, himoianataroko, kotxi omoianatapekana itomaneri kãkiti. Omoianatapekano nota apaka.

³ Hĩsãpiretanako Pirisira, oĩtaniri Ákira pakini nixinikamanapitinina ninoã. Ninoã parĩkauatapeka Kristo Xesosi ĩkapani notakata. ⁴ Okaãkanapanokana nota imoianatinina xika. Peerekana, kotxi erekari ikaminanona. Xoteo minakaniua, ikini Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua apaka imarotari erekari Pirisira, Ákira pakini kamakiti nota ĩkapani. ⁵ Xesosi sãkire auĩãkani apotiitaua ninoã aapoko Teoso imisãkiretinina ĩkapani, ininiã hĩsãpiretanako nixinikamanapitinina ninoã.

Hĩsãpiretariko nitiretakiti Epeneto inakori nixinikamanapitiniri iua. Ásia tixiniã iua merepitipanika auikari Kristo sãkire. ⁶ Hĩsãpiretaroko Maria nixinikamanapitiniro oa. Oa iteene parĩkauata ate ĩkapani. ⁷ Hĩsãpiretanako ninirimane Átoróniko, Xónia pakini nixinikamanapitinina ninoã. Mĩtxipe ninoã aua notakata kateia åki. Teoso kãkitimoni iokanatakini iteene imarotana Átoróniko, Xónia pakini. Ninoã ĩpi auikari Kristo sãkire, iua sãkire nauikini apisapanika.

⁸ Hĩsãpiretariko Ápirato nixinikamanapitiniri iua. Nitiretari iua. Nitari itxaua, kotxi Apiananiri anaakori atxaua. ⁹ Hĩsãpiretariko Opano nixinikamanapitiniri iua. Iua parĩkauata Kristo ĩkapani atekata. Hĩsãpiretariko nitiretakiti Esitaki nixinikamanapitiniri iua. ¹⁰ Hĩsãpiretariko Aperi nixinikamanapitiniri iua. Imisiritiko sauaki iua ! ikipatari Kristo sãkire auikini. Hĩsãpiretanako Arisitóporo aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoã. ¹¹ Hĩsãpiretariko ninirimane Erotxião nixinikamanapitiniri iua. Hĩsãpiretanako Apiananiri nakitiakori Nasiso aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoã.

¹² Hĩsãpiretanako sitoakoro Tipena, Tiposa pakini nixinikamanapitinina ninoã. Ninoã parĩkauatapitipo Apiananiri ĩkapani. Hĩsãpiretaroko nitiretakito Pesitxi nixinikamanapitiniro oa. Oa apaka parĩkauatapitipo Apiananiri ĩkapani. ¹³ Hĩsãpiretanako Hopo, inoro pakini nixinikamanapitinina ninoã. Apiananiri mereẽri iua. Iua inoro turetano nota, ninoro turetino atokotxikana. ¹⁴ Hĩsãpiretanako Asĩkiriti, Pirekõtxi, Êmisi, Pataropa, Êmasi, ikinika aĩtariakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoã. ¹⁵ Hĩsãpiretanako Piróroko, Xória, Nereo, Nereo itaro, Orĩpa, ikinika Teoso nakitiakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoã.

¹⁶ Himaaratakakauako, kotxi aītaritakakaua. Kristo nakitiakori ikini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua xinikamanapitai hīte.

Paoro Ōtākikare Mapotōkire

¹⁷ Nitariakori iteene nōtākikai hīte. Erepaniko kākiti neenamatzixi nireēkani. Ninoa nirekari Kristo sākire auīākani omanatinina apanakini Kristo sākire auīākani. Na atāo ninoa oerekakiti sākiretxiti, ininiā atxiīti kākiti takanapari Kristo sākire auikini ninoa oerekakiti xika. Kristo sākire nota oerekakiti hītemoni atāo. Ninoa oerekakiti koketakori sākiretxiti. Ninoa moianariakori kona hītxapeua. ¹⁸ Kākiti ikara atoko inakani kona parīkauata aāuīte Kristo īkapani. Ninoa parīkauata iītona nireēkiti īkapani. Imisirienetarina kākiti sākire auīākani. Imisirienetarina kākiti ikara atoko inakani, kotxi kākiti potxitari isākirena. Kākitimoni peerekari ninoa sākire. ¹⁹ Ikinika kākiti imarotari hīte kaminiri Kristo sākire iaōka, ininiā nota iteene poxokoniua hīte ikara atoko hininiā. Ninirekari kīkīte hinini erekari hīkamini īkapani. Ninirekari himimarotakanari maerekati hīkamini. ²⁰ Teoso akamaerekaxiniretakiri, pāitiki xipokariko Satanasi posotiire, ininiā hīposotari hīokanatiniri Satanasi isini.

Aāuīte Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni.

²¹ Tximótxio, notakata parīkauatakari, xinikamanapitai hīte. Niniri-mane Arósio, Xasão, Sosipato pakini xinikamanapitai hīte apaka.

²² Nota Tésio inakori iōkatsopataria ia iōkatsopari Paoro īkapani. Nota apaka xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti nitxaua.

²³ Nota Paoro aua Kaio aapoko. Kristo sākire auīākani apotiitaua iua aapoko Teosokata isākirauatinina īkapani. Iua nirekari himarotininiri iua xinikamanapitinii hīte. Erásito inakori apaka xinikamanapitai. Txineiro nīkatakari iua. Sītatxi auakani sikakito inīkata iua. Aītari Koato inakori xinikamanapitai hīte apaka.

²⁴ Aāuīte Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ameē.

²⁵ “Peerekari Teoso,” matxako. Iua posotari ikamataparaxiniretinii hīte, ininiā kona hītokakari hāuikiniri Kristo sākire. Teoso iokanapirena erekari nota sāpiretakiti, Xesosi Kristo sākire pakini sāpiretari ikara atoko inakari. Ikara Teoso sākire kitxakapirīka !kimarotikori. Uatxa imarotapeēkaika. ²⁶ Īkorasaaki asāpiretapekari ikara Teoso sākire, Teoso sākire sāpiretakani iōkatsopatakiti kitxakapirīka. Uatxa aimarotari ninoa sāpiretakiti. Teoso auapika inakari paniātari isākire sāpiretiko ikini itixiti auakanimoni. Ininiā apakata ikinimane auikiniri isākire. Apakata ikinimane kaminiri inireēkiti iaōka.

²⁷ Iuanani Teoso txaua. Iuanokara imarotari atāo ikinipoko. Ātipirika matxariko iua: “Peerekai pite, kotxi peerekari Xesosi Kristo.” Ameē.

1 KORĪTO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Korīto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakītino. Teoso akiritano iua iokanatakiti nininiua īkapani, kotxi inirekari iokanatinino kākitimoni isākire nisāpiretini īkapani. Aītari Sóseni inakori aua notakata uai. ² Niokanatsopata hītemoni, kākiti Xesosi sākire auiākani Korīto sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi makatxakakini hītxaua Teoso īkapani. Teoso akiritai hīte iua nakitiakori hininiua īkapani. Apaka niokanatsopata ikini tōpati auakanimoni, aāuīte Xesosi Kristo uāka akiritakanimoni. Ate aūīte Xesosi, ninoa aūīte apaka itxaua. ³ Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hīte.

Paoro Misākiretari Teoso Korīto Auakani Īkapani

⁴ Ātipirika nimisākiretari Teoso ia atoko: “Peerekai pite, kotxi Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari Korīto auakanimoni. Ikara erekari pite sikakiti. ⁵ Peerekai pite, kotxi pite kamaerekatari ninoa auini. Pite oerekana ninoa sākire atāo inini īkapani. Pite kamaimaroretana. Ininiā ninoa sākire apiaerekata. Ninoa imarore apiaāpota.” Ia atoko nimisākiretari Teoso.

⁶ Hītemoni asāpiretakiti Kristo pirena auapeka hākixinireē. Ininiā iteene hāuikari Kristo sākire. ⁷ Ininiā hiātapakasaakiri aāuīte Xesosi Kristo kanapiriini, ikini sereti erekari Teoso sikakiti aua hītemoni iua parīka hīkamini īkapani. ⁸ Hīte isikataparaxiniretiniritika ikanapiriini ōti apokako. Ininiā maerekati hītemoni ! auari aāuīte Xesosi Kristo apokasaaki. ⁹ Teoso kamariko ikara hītemoni, kotxi ikinika isākire iaōka ikamako. Iuakara akiritai hīte, himoianatiniri imi aāuīte Xesosi Kristo.

!Homanatakakapeua

¹⁰ Nitariakori, aāuīte Xesosi Kristo posotiiereē nōtākikai. Hīsākire ātinoka hītxako. ! Ninirekari homanatakakiniua. Ninirekari ātika hīxinikakiti auini. Ninirekari ātika hinirekakiti auini. ¹¹ Nitariakori, Kroeē aapoko auakani sāpiretano hītekakarika hinaiatakakiniua. ¹² Kotxi apanakini hīte txari: “Paoro sākirera nota kīpita.” Ātipekana: “Aporo sākirera nota kīpita.” Ātipekana: “Petro sākirera nota kīpita.” Ātipekana: “Kristo sākirera nota kīpita.” ¹³ !Apakata ikara atoko hīkamini. Kristo ! ikaiarikaāka. Kona Paoro ipina aamina ĩpiriāmitakari nopini hīte īkapani. Kona Paoro uākaā hīpatxisataāka.

¹⁴ Nisāpiretari Teoso ereka inini, kotxi kona notani patxisatai hīte. Krispo, Kaio pakininanira nipatxisata. Apikomoni ! nipatxisatari kākiti. ¹⁵ Ininiā kona kākiti sāpiretari nipatxisatiniri kākiti nota uākaā. ¹⁶ Ii. Nimaxinīkaretari. Nipatxisatari Esitēpana, iua aapoko auakani pakini. Apikomoni nipatxisatakini ! nixinikaika. ¹⁷ Kristo kona iokanatanano nipatxisarauatini īkapani. Iokanatanano Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini īkapani. ! Inirekari kākiti sākireē, kākiti imaroreē nisāpirenauatini, kotxi kākiti imarore ! isāpiretari Kristo ipinini aamina ĩpiriāmitakari nopini amaerekani imatxakini īkapani.

Teoso Imarore

¹⁸ Teoso sâkire mauîâkani uâkatari !kiîkiteri kâkiti Kristo ipinini aamina ïpiriâmitakari nopini sâpiretakani. Atepekana, Kristo ipinini sâpiretiko oerekari Teoso posotiire, kotxi Kristo ipinini makatxakari amaerekani.

¹⁹ Teoso sâkire iôkatsopatakori kitxakapirîka txari:

Nixipokariko ïkorapokoriti kimarorerini imarore. Nixipokariko kiîkiterini iîkite.

Itxa Teoso kitxakapirîka. ²⁰ Îtapari kimaroreri? Îtapari apaiaôkarauatakari? Naniparari kaxinikareri ïkorapokoritikiri? Teoso oerekapekari ïkorapokoritikiri imarore miîkiteti imarore atokotxikana inini.

²¹ Paimatireri Teoso, kotxi !auiritari ïkorapokoriti auakani imarotniri iua ninoaka imaroreê. Apanakinimoni Kristo sâkire sâpiretiko !kiîkiteri, iuaritika Teoso apokaerekatari imaktxakiniri kâkiti maerekani, Kristo sâkire sâpiretiko auikasaakina.

²² Xoteoakori nirekari atamatiniri Teoso takaôtxikare, isâkire auikinina ïkapani. Krekoakoripekana nirekari imaroretxi apiari imarotini.

²³ Uuaritika ate sâpiretari Kristo ipinini ïpiriâmitakari nopini amaerekani imaktxakini ïkapani. Xoteoakori !inirekari ikara asâkire auikinina.

Krekoakoripekana uâkatari ikara asâkire miîkiteti sâkire inini. ²⁴ Uuaritika Teoso akiritakini aua Xoteoakori, Krekoakori pakini. Ninoamoni Kristo parîka oerekari Teoso posotiire. Iua parîka oerekari Teoso imarore.

²⁵ Kâkiti uâkatari Teoso imarore !kiîkiteri, iuaritika axapitiki Teoso imarore apiata. Ikinipoko kâkiti imarore poiâoka. Axapitiki Teoso tapara apiata. Ikinipoko kâkiti tapara poiâoka.

²⁶ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, hîxinikari kâkiti xinikakiti atokokana. Natokopa itxa hîte iusaaki? Iusaaki !kimarorei. !Kaposotiirei iusaaki. Auîtetxi !hîtxaua iusaaki. Itori hîte ikara atoko inakani iusaaki.

²⁷ Teoso mereêri kâkiti. ïkorapokoriti auakani uâkatari ninoa kâkiti Teoso mereêkini miîkiteni ininiua. Imereêna ninoa, kimaroreni ïkorapokoriti auakani pêtauatini ïkapani. ïkorapokoriti auakani uâkatari ninoa kâkiti Teoso mereêkini iôkapetakani ininiua. Imereêna ninoa, katapararini ïkorapokoriti auakani pêtauatini ïkapani.

²⁸ Iua mereêri kâkiti. ïkorapokoriti auakani uâkatana ninoa Teoso mereêkini minakani ininiuana. Imereêri apanakini manirekakini. Imereêri kâkiti omanatakoni. Kinirepa Teoso mereêri kâkiti ikara atoko inakani? Teoso oerekari kâkiti, kâkiti uâkatakiti apiari inini na atâo.

²⁹ Ikara atoko ininiâ, kâkiti !iposotari iuikiniua Teoso apisatoô. ³⁰ Teosora txîkitakaua Xesosi Kristo nakitiakori aniniua. Kristo nakiti aniniâua, aimarotari imaroretxi atâo inakari. Kristo txîkitakaua atâo inakari akamini Teoso apakapiniua ïkapani. Iua txîkitakaua Teoso nakitiakori aniniua ïkapani. Iîkitxirauata ate ïkapani ipîkasaaki.

³¹ Teoso sâkire iôkatsopatakori txari:

!Apakata piuikiniua. Apakatapitika piuikiniri Apiananiri.

2

Xesosi Ipinini ïpiriâmitakari Nopini

¹ Nitariakori, napokasaaki hîtemoni, nisâpiretai Teoso sâpiretakiti. Kona nisâpiretai notaka sâkire nimatire. Iusaaki kona noerekai notaka imarore. Teoso sâkirenoka nisâpiretai hîte.

² Hîtekata nauakasaaki, na ninirekari âti imaroretxi nimarotini. Ninirekari Xesosi Kristonoka nisâpiretinii. Apiata ninirekari nisâpiretinii iua

ipinini kākiti ĩkapani ĩpiriāmitakari nopini. ³ Hītekata nauakasaaki kona kataparaxinireno. Nikikinanaka nipīkarauatini xika. ⁴ Iuasaaki kona kākiti imaroreēni nisākirauata. Kona kākiti imaroreēni ninirekari hāuikiniri Teoso iokanapirena nisāpiretakiti iuasaaki. Teoso iokanapirena nisāpiretakasaaki, kākiti imarotari Erekarī Matamatakoti posotiireē nisākirauata. ⁵ Ininiā kona kākiti imaroreēni hāuikari Teoso iokanapirena. Hāuikari Teoso iokanapirena Teoso posotiireē.

Erekarī Matamatakoti Imarore

⁶ Teoso sākire auīākani iteene ākixinireē aneēkani imarotari Teoso iokanapirena asāpiretakiti kimatireri inini. Ikara imaroretxi kona ĩkorapokoriti auakani imaroreni. Kona auītetxiakori imaroreni ikara imaroretxi. Kotxi ninoa imarore paītiki !auaika. ⁷ Asāpiretari Teoso imarore mitxi kākiti mimarotakinīti, kotxi Teoso kipatari. Itixi kamiko apisa Teoso nirekaua asāpiretiniri ikara imarore kākitimoni ate iotximere aāpakapini ĩkapani. ⁸ Auītetxiakori ĩkorapokoriti auakani !imarotari ikara Teoso imarore. Ninoa imarotaākamari, ininiā !okamarinako Api-ananiri kaiotximereri aamina ĩpiriāmitakari nopini. ⁹ Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kākiti oki !atamatapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tīretakani ĩkapani. Kākiti kenakoki !ikenakotapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tīretakani ĩkapani. Kākiti !ixinikapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tīretakani ĩkapani.

¹⁰ Iuaritika Teoso oerekapekaua Erekarī Matamatakotiā. Ikinipoko imarotakari itxaua Erekarī Matamatakoti. Ikinipoko kipatakori Teoso imarore imarota. ¹¹ Kākiti ākixinirenoka imarotari iuaka ixiniākiti. Āti !imarotari iua xiniākiti. Iua atokokanera Erekarī Matamatakotinoka imarotari Teoso xiniākiti, kotxi Teoso itxaua iua. ¹² Kona ate apakapari ātiāo matamatakoti ĩkorapokoritikiri. Ate apakapari Erekarī Matamatakoti, Teoso iokanatakiti atemoni, ininiākara aposotari aimarotiniri Teoso sikakiti atemoni. Itori isikakiti.

¹³ Atemoni isikakiti asāpireta. Kona kākiti imaroreēni asāpiretari kākiti. Erekarī Matamatakoti oerekaua asāpirenauatini. Ate atamatari Teoso oerekakiti isākire iōkatsopatakoriā, eereka ātiātaā isākire iōkatsopatakoriā aātamatarī iua oerekakiti, ininiā iuasaaki mauarotari atāo. Ikara atoko aōerekai hīte. ¹⁴ Erekarī Matamatakoti mauakinīti !apakapari Erekarī Matamatakoti oerekakiti, kotxi iuamoni ikara sākiretxi mīikiteti sākire. !Iposotari imarotiniri Erekarī Matamatakoti sāpiretakiti, kotxi Erekarī Matamatakoti !uari iuamoni. ¹⁵ Erekarī Matamatakoti auakasaakiri kākiti, iuasaaki iposotari ataerekatiniri imakinika, ininiā kākiti Erekarī Matamatakoti mauakinīti liposotari apoītini iua.

¹⁶ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kiripa imarotatarī Api-ananiri xiniākiti iua oerekini ĩkapani?

Iuaritika Kristo oerekaua iuaka xiniākiti.

3

Teoso Nitiriakori Atxaua

¹ Nitiriakori, hīte !ikamari ikinipoko Erekarī Matamatakoti nireēkiti. Hīkamari hīteka nireēkiti ĩkorapokoriti auakani kamini atokokana. Ininiākara nisākirauata hītekata amarinikata nisākirauatini atoko, kotxi poiāonoka hāuikari Kristo sākire. ² Tinitxiā atoko inakari nisākire nisikai. Xinitxi atoko inakari nisākire kona nisikai, kotxi !himīteenekari nisākire kamimari. Uatxapiima hīte !iposopanika noerekakiti kamimari

himarotini. ³ Īkorapokoriti auakani xinikini atoko hīxinikapani. Ikara xika hīxikotakaua. Hinaiatakaua. Homanatakaua. Hīteka nireēkiti hīkama, ĩkorapokoriti auakani kamini atokokana. ⁴ Kotxi ātikaka hīte txari: “Paoro sākire nikīpita.” Apanakini txari: “Aporo sākire nikīpita.” Ikara atoko hininiā, kākiti ĩkorapokoritikini sākire atoko hīsākiraaua. ! Kīikitepanikai.

⁵ Kiripa Paoro? Kiripa Aporo? Kristo nitiriakorinoka atxaua. Iua sākire sāpiretakaninoka atxaua. Hīte auikapekari Kristo sākire asāpiretakasaakii. Apiananiri sikari parīkatxi ikininapemoni akamini ĩkapani. ⁶ Ia atoko itxa parīkatxi Teoso sikakiti: Merepanika nota sāpiretari Teoso sākire kākitimoni, takariki nitakini atokokana. Eereka Aporo oerekari ninoā kākiti apikomoni Teoso sākire. Āparaā takari nireēkiti atoko itxa apikomoni Teoso sākire isāpiretakiti. Nota, Aporo pakini parīkauata ikara atoko, iuaritika Teosonoka aneēkakari takari. Iuanokara txīkitakari kākiti auikiniri isākire. ⁷ Takariki taākari, āparaā siākari pakini minakati ninoā, kotxi Teosonoka aneēkakari takari. ⁸ Teoso sākire merepanika sāpiretakari nirekari iparīkauatini Teoso ĩkapani. Teoso sākire apikomoni sāpiretakari apaka nirekari iparīkauatini Teoso ĩkapani. Ininiā Teoso sikariko ninoā parīka ĩki ninoamoni iparīkana iaōka. ⁹ Teosokata parīkauatakani atxaua. Teoso kikiote atoko hītxaua. Apaka Teoso aapoko atoko hītxaua.

¹⁰ Teoso sikapekano ikinipoko erekari niparīka iua ĩkapani nikamini. Aapokotxi kamiko apisa aapokotxi kamakari kimaroreri takari kaikori, inopini aapokotxi ikamini ĩkapani. Iua aapokotxi kamakari kimaroreri atoko nitxaua. Merepanika nota parīkauata Kristo sākire nisāpiretini. Kaikori aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa ikara iua sākire. Eereka apanakini oerekarauata apikomoni. Ninoā parīka aapokotxi kamiko kaikori nopini atokokana itxa. Erepaniko akamakasaakiri ikara parīkatxi. ¹¹ Kaikori, aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa Xesosi Kristo sākire. Āti kaikori kākiti sākire !auari. Auape kaikori Xesosi Kristo sākire, kotxi kataparari. ¹² Xesosi Kristo sākire aāuikasaaki, kaikori aāuini ĩkapani iposope. Aapokotxi iua kaikori nopini atoko itxa aparīka. Aparīka atxiīti oro atoko itxa. Atxiīti pirata atoko itxa. Atxiīti kai erekari atoko itxa. Atxiīti aamina atoko itxa. Atxiīti aātsopa atoko itxa. Atxiīti katsotati atoko itxa aparīka.

¹³ Itixi xipokini ōti kākiti imarotariko natokopa itxa iparīka, kotxi iuasaakiko arikatxi ataerekatari iparīka. ¹⁴ Iparīka marikakaniā, apakapari iparīka ĩki. ¹⁵ Iparīka arikiniā, !apakapari iparīka ĩki. Iuaritika Teoso auiritari iua auini ātipirika Teosokata, txamari iua xipokaarita.

¹⁶ Kona hīte imarotapanikari Teoso misākiretiko aikoti hininiua? Kona hīte imarotapanikari Erekari Matamatakoti auini hīto āki? ¹⁷ Kākiti xipokiniāri Teoso misākiretiko aikoti, Teoso xipokariko iua. Teoso misākiretiko aikoti iua nakiti. Hītera Teoso misākiretiko aikoti hītxaua.

¹⁸ Kona hīteka misirienetapeuako. Atxiīti ātikaka kākiti hīte sauaki uākatari kimaroreni ininiua, kotxi imarotarina ĩkorapokoriti auakani imarore. Īkorapokoriti auakani uākatari Kristo sākire auīākari miīkiteti ininiua. Ininiā erekape kākiti ĩkorapokoriti auakani akiritinii miīkiteti hininiua, kotxi iuasaaki kimaroreri atāo inakari hītxaua. ¹⁹ Teosomoni !kīkiteri ĩkorapokoriti auakani imarore. Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Teoso maīkari kimarorerini ĩkorapokoriti auakani ninoāka imaroreē.

²⁰ Apaka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri imarotari ïkorapokoriti kimarorerini imarore litxapõ.

²¹ Ininiã !apakata kãkiti iuikiniua imarore xika. Ikinika aua hîtemoni. ²² Paoro aua hîtemoni. Aporo aua hîtemoni. Petro aua hîtemoni. Itixi aua hîtemoni. Hãuini, hîpinini apaka aua hîtemoni. Uatxa auakari, katana auakari apaka aua hîtemoni. Ikinipoko aua hîtemoni. ²³ Kotxi hîte Kristo nakiti hîtxaua. Kristo, Teoso nakiti itxaua.

4

Kristo Iokanatakini Kãkitimoni

¹ Erekari kãkiti imarotiniiri auîtetxiakori aminakaniua. Kristo nitiriakori atxaua. Teoso iokanapirena nîkatakani atxaua. Iua sikari iokanapirena atemoni apanakini asãpiretini ïkapani. Iua Teoso iokanapirena !imarotaãka mitxi. ² Nitiritxi atão inakari ãtipirika kamarî iauîte paniãtakiti. ³ !Nimaãkatari hîte ataerekatinino nota. !Nimaãkatari apanakini ataerekatinino apaka. Kona notaka ataerekataua apaka. ⁴ Nãkixinireẽ maerekati ! auari, iuaritika nikamapekari maerekati. Apiananirinokara ataerekatano. ⁵ Ininiã ! hîsãpiretapiri: “Kona erekari iua parîka. Peerekari ikara parîka,” kona hîtxape Apiananiri apokini apisa. Apiananiri apokini hiãtapako. Iua oerekariko ipiãmoni iomaãtakori. Oerekariko kãkiti nirekakiti ãkixinireẽna iparîkauatakasaakina. Iuusaaki Teoso txariko kãkiti: “Erekapitikari pikamakiti,” itxa.

⁶ Nitariakori, ikara nota pirena, Aporo pirena pakini nisãpiretai atão inakari himarotini ïkapani, ãti apiata himiuikakani ïkapani. Ininiã hîkamariko Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka, kotxi !apakata kãkiti iteene iuikiniri ãti, ãtipekana imanirekakani inini. ⁷ Pite apiananitakari ! auari. Himapakapakiniti !auari. Kapakapare hininiã, kinirepa mapakapareni sãkirauatini atoko hîtxa? ⁸ Ikinipoko hinireẽkiti auapeka hîtemoni atxiiti? Katiipekai hîte. Ate ereẽ mauakanisaaki, atxiiti hîteka kamarî auîtetxi hininiua. Ninirekari auîtetxi atão hininiua, ininiã ate auîtetxi atxaua hîtekata. ⁹ ïkorasaaki neenamtxi xipoka atoko, auîtetxi kãiatakari kanapiriã isotatonekata. Ninoa mapotõkire kãkiti auîtetxi maïkakini minaãka apanakini atamatinina ïkapani, inapetinina ïkapani. Eereka okaãkana ninoa kãkiti. Nota xinikari Teoso nirekari ate iua iokanatakini ikara kãkiti maïkakoni atoko aniniua. Ikinimane atamataua. Kãkiti, Teoso nitiriakori iaxitikini apaka atamataua apininimoni asini. ¹⁰ Hîtemoni, miikiteni ate txaua, Kristo ïkapani aparîkauatakasaaki. Hîtemoni, kimarorei hîte, Kristo ïkapani hîparîkauatakasaaki. Hîtemoni, !kaposotiireua ate. Hîtemoni kaposotiirei hîte. Hîte paxitaãka, txamari ate omanataãka. ¹¹ Uatxapiima Kristo sãkire ate auikini xika anatxita. Aponata. ! Kamãkaua. Amisritaãka. !Kaapokoua. ¹² Iteene aparîkauata anireẽkiti aamotini ïkapani. Kãkiti takasaakiri maerekati atemoni, ate amanaãri Teoso erekari ninoamoni itakini ïkapani. Amisiritikosaaki, iuusaaki amîteenekari. ¹³ Apanakini misãkirepiretakasaakia, erekari ate apakapapiretana ninoa. Uatxapiima apanakinimoni ïkorapokoriti txiko atoko atxaua. Kasakari atoko atxaua ninoamoni.

¹⁴ Kona niõkatsopata ikara hîpêtauatini ïkapani. Niõkatsopata ikara nipinitinii ïkapani monõkori apokini apisa, kotxi namariteni nota tirketakini atoko hîtxaua. ¹⁵ Hîtemoni tesi mio Teoso sãkire oereẽkani auaãkamako, iuaritika poião hîri atoko inakari aua. Notara hîri atoko nitxapekaua, kotxi hãuikari Teoso iokanapirena erekari noerekasaakii Kristo Xesosi

posotiireë. ¹⁶ Ininiã nõtâkikai: Nota kamakiti atokotxikana hîkamako. ¹⁷ Ikara îkapani niokanatari Tximótxio hîtemoni. Iua namarite nitiretakiti atoko. Iua kamari Apiananiri paniâtakiti iaôka. Iua txîkitakai hîxinikiniri nikamakiti ikiniôtika Kristo posotiireë. Ikini tôpati Kristo sâkire auiâkani apotiitiinâtaâua, noerekari kâkiti erekari ikamini ikiniôtika, erekari nota kamini atokotxikana.

¹⁸ Âtikaka hîte iuikaua, kotxi hîuâkatari nota mapokakani hîtemoni. ¹⁹ Txamari Teoso auiritiniãno, paîtiki napokako hîtemoni. Iuusaakiko ! ninirekari nimarotiniri ninoa iuikakaniua sâkire. Napokasaaki ereë, ninirekari nimarotiniri Teoso posotiire. ²⁰ Teoso auîtetxi ininiãtaâua kona sâkiretxinani aua. Iposotiire apaka aua. ²¹ Kiripa hîte nireka? Hinirekatari ninoropatiniî aîkeë, ereë napokasaaki? Hinirekatari nitiretiniî, nimatxitakaniî, ereë napokasaaki?

5

Maerekati Xesosi Sâkire Auiâkani Sauaki

¹ Isâpiretaâka kâkiti ereë kaminiri maerekati îtotxi nireëkiti âti kâkitikata. Iua kâkiti maerekani apiari, kotxi iua sirîka iri îtanorokata. Teoso sâkire mauîâkani kamari maerekati, iuaritika ninoa ! ikamari ikara atoko inakari maerekati, kiki hîte sauaki auakari kamakiti atoko. Ninoa ! inirekari isâkiretinirina ikara atoko inakari maerekati. ² Iuaritika hîte iuikaua. ! Himatinaniuata himaerekani xika. Apiaerekata îkora iri îtanorokata sirîkakari hîokanatini itakanapiniî. ³ Niîto kona ereë aua, iuaritika nixinikakiti auapitika ereë hîtekata, ininiã nota ereë hîtekata nauini atokokana, nimereëpekari iua maerekati kamakari misiritiko. ⁴ Aâuîte Xesosi Kristo uâkaâ hâpotiitakasaakiaua, nota aua hîtekata nixinikakitiâ. Iuusaaki himarotakasaakiri Xesosi Kristo posotiire, ⁵ hîsîkariko iua Satanasimoni iua îto ipinini îkapani, ixinire ereka inini Xesosi kanapiriâkasaaki.

⁶ !Apakata hîuikiniua. Himarotari axapiti pão tireëkari tirekakari itori pão. Iua atokokana âtika maerekati kamakari txîkitakari kaiâopokori kâkiti kaminiri maerekati. ⁷ Ininiã hîokanapariko maerekati mitxi hîkamakiti, amaneri hinini îkapani. Ininiã pão miãtiâkati atoko hîtxaua, kotxi ikoke ! auari. Kitxakapirîka kâkiti okari ipira soti auîte, ininiã Teoso nitiri napaâpotakasaaki ninoa nopini, kona okana ninoa. Kristo, apira soti auîte atoko itxa. Iua ipina ate mapinakani îkapani. ⁸ Pãskoia kiiniritisaaki, Teoso !auiritari pão âtikakari nikiko, kotxi maerekati pão tirekakari atoko itxa. Ininiã maðkanapari maerekati mitxi akamakiti. Pão miãtiâkati atoko matxaua, ininiã makamari erekari. Masâkiretari atão inakarínoka. ⁹ Niokanatsopatapeka hîtemoni himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, îtotxi nireëkiti kamakanikata. ¹⁰ Na nixinikari îkorapokoriti maerekati kamakani. Maerekati îtotxi nireëkiti kamakani, kamanarerini, kamisirienererini, kamakori teosonetakani pakini îkorapokoriti auakani na nixinikanãta. !Hîposota hîtakanapinina ninoa, kotxi auapikana. Hîpîkasaakinokara, hîtakanapana ninoa. ¹¹ Uatxa niokanatsopata hîtemoni, himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, “Xesosi sâkire auiâkarirano” inakanikata. Îtanoro minakotokatika sirîkakani, kamanarerini, kamakori teosonetakani, âti misâkirepiretakani, ipoâtakani, kamisirienereri pakini hîtakanapako. Kona hinipokotape ikara atoko inakanikata.

¹² Kona nota parīkani Xesosi sākire mauīākani misiritiko nisāpiretini. Hīte parīkakara Xesosi sākire auiākani misiritiko hīsāpiretini. ¹³ Teosokara sāpiretariko Xesosi sākire mauīākani misiritiko. Hīte iokanatariko maerekati kamakari hīte sauaki auakari isini.

6

Āti Naiatakasaakiri Āti

¹ Xesosi sākire auiākari naiatiniāri āti Xesosi sākire auiākari, !apakata Xesosi sākire mauīākani apisatoō anikiko. Hanikana ninoa Xesosi sākire auiākanimoni maerekati kamakari misiritiko himarotini īkapani. ² Kona himarotapanikari Xesosi sākire auiākani mereēriko Xesosi sākire mauīākani misiritiko āti ōti? Hīkamariko ikara atoko inakari xipokatxi ōtisaaki, ininiā hīposotapitikari uatxa himereiniri kākiti misiritiko, āti naiatakasaakiri āti. ³ Atxiīti hīte kona imarotapanikari himereiniri Satanasi nītiriakori misiritiko āti ōti? Ininiā hīposotapitikari himereiniri kākiti misiritiko īkorapokoriti uatxa. ⁴ Txamari neenamatzī hīte sauaki auiniā, hanikatari kākiti Teoso sākire auiākani mapaxitakanimoni? !Apakata, kotxi ninoa !imarotari Teoso paniātakiti. ⁵ Ikara atoko nitxai nikamapētatinii īkapani. Atxiīti kona hīposotatari hāpokiniri kimaroreri hīte sauaki neenamatzī xipokini īkapani? Atxiīti kona ātika aua? ⁶ Txamari āti Xesosi sākire auiākari anikari āti Xesosi sākire auiākari Xesosi sākire mauīākani apisatoō maerekati kamakari misiritiko himarotini īkapani. Ikara atoko !apakata.

⁷ Ininiā iteene hīkerokari, kotxi hanikari hītari kākiti misiritiko mereēkarimoni. Erekape hāuiritiniri hītari kaminiri maerekati hītemoni. Erekape hāuiritiniri hītari itirīkiniri hītii. ⁸ Txamari hītiriua. Hīkamari maerekati. Hītariakorimonira hīkamari ikara. !Apakata. ⁹ Kona himarotapanikari atāo minakati kamakani !isari Teoso auītetxi ininiātaāua? Kona hīteka himisirienetapeua. Ia atoko inakari kākiti !isari Teoso auītetxi ininiātaāua: maerekati itotxi nireēkiti kamakani, kamakori teosonetakani, itanoro minakotokatika sirīkakari, kiki sito ininiua nirekakari, kiki āti kikiakata sirīkakari. Ninoa !isari Teoso auītetxi ininiātaāua. ¹⁰ Kiītiririni, kamanarerini, poātakani, āti misākirepiretakani, kamisirienrerini pakini !isari Teoso auītetxi ininiātaāua. ¹¹ Ikara atoko mitxi hītxaua hīte apanakini. Iuaritika himaerekani makatxakaākapeka. Teoso kamai hīte inakitiakori hinini. Apiananiri Xesosi kamaerekatai. Erekarī Matamatakoti, aTeosone nakiti, iua apaka txīkitakai hīte atāo inakari kamakani hininiua.

Maerekati Itotxi Nireēkiti

¹² Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona erekarī ikinipoko nikamini. Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona ninirekarī nikamakiti niaūte ininiua. ¹³ Nipokori kamaāka tikakotxi īkapani. Tikakotxi nirekarī nipokori. Txamari Teoso xipokariko nipokori, tikakotxi pakini. Teoso !nirekarī akaminiri maerekati aīto nireēkiti āti kākiti itokata. Apiananiri kamari aīto iua nireēkiti akamini īkapani. Aīto Apiananiri nakiti.

¹⁴ Teoso ōkitikari Apiananiri ipīkani sauaki. Iua atokokana iua ōkitikaua ate iposotiireē.

¹⁵ Ininiā !apakata Kristo ito hīsikini sito kanokareromoni. !Apakata. ¹⁶ Kiki sirīkasaaki kanokarerokata, iusaaki ātinoka itotxi atoko itxauana ninoa. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua:

Kiki sirîkini sitokata, âtika îtotxi atoko itxauana.

¹⁷ Kâkiti moianatakasaakiri Apiananiri, âtika xiniretxi atoko itxauana ninoa xinire.

¹⁸ Âtokata hîsirîkini hinirekasaaki, himitekako. Kona hîkaikotape iuaâ. Apanakini maerekati kâkiti kamakiti ! imisiritari hîto. Imisiritari hâkixinire. Hîkamakasaakiri maerekati hîto nireêkiti sitokata, himisiritari hîto, hâkixinire pakini. ¹⁹ Kona himarotapanikari hîto Erekarî Mata-matakoti misâkiretiko aikoti atoko ininiua? Hîte îtoâkarari iua. Teoso sikari iua hîtemoni, ininiâ hîto kona hîte nakiti. ²⁰ Teoso iamotapekai hîte Xesosi ipîkasaaki, ininiâ hîto îki auapitika. Ininiâ uatxa iua nakiti hîtxaua. Ininiâ uatxa hîtoâ hîpaxitariko Teoso.

7

Îtanorouatiko Sâkiretxiti

¹ Uatxa napakapapiretariko mitxi hiðkatsopatakiti notamoni. !Erekari kiki kaxirotiniro sito. ² Txamari inirekasaakiri sitokata isirîkini, erekari kiki auini iuaka îtanorokata. Erekarî sito auini oaka ôtanirikata. ³ Ininiâ erekari kiki sikiniri iito îtanoromoni. Erekarî sito sikiniri oïto oïtanirimoni. ⁴ Îtanorotxi îto kona oa nakitinanini. Ôtaniri nakiti apaka oïto. Apaka îtaniritxi îto kona iua nakitinanini. Îtanoro nakiti apaka iito. ⁵ Kona hîtxape: “Kona ninirekarî nisirîkini pitekata,” kona hîtxape. Hinirekasaakiri nipokori himanikakani Teoso himisâkiretini îkapani, atxiiti iusaaki !hinirekarî hîsirîkini hîtanorokata. Hîtanoro apaka kona nirekarî osirîkini hîtekata iusaaki, Teosonoka hîxinikini îkapani. Ininiâ ikara atoko hîkaminiâ erekari, txamari paîtiki eereka iuaîkana hîsirîkako hîtanorokata. Ininiâ ikara atoko Satanasi kona sikanireôtai maerekati hîto nireêkiti hîkamini âto sitokata hîsirîkini. ⁶ Ikara nota ôtâkikai hîte. Kona nipaniâtai ikara hîkamini. ⁷ Notamoni erekari nota atoko hinini. Iuaritika ikinimane aua Teoso siâkiti iparîka kamini îkapani. Teoso sikari âti isikakiti âtimoni. Âtiâo isikakiti isika âtimoni.

⁸ Uatxa nimisâkiretanako mîtanirini, mîtanoroni, tikinitakoni pakini. Erekarî himîtaniriuatakani, himîtanorouatakani nota atoko hinini. ⁹ Txamari himaposotakaniâri hîtakanapiniri hîto nireêkiti, erekari hîtanorouatini, erekari hîtaniriuatini, kotxi kapatakari atoko itxa hîto nireêkiti.

Hîkamari Atâo Hîtaniriuatakasaaki

¹⁰ Ia nipaniâtana kâkiti îtaniriuatakani: ! Apakata sito takanapiniri oïtaniri. Kona notani paniâtai. Apiananirira paniâtai. ¹¹ Otakanapiniâri oïtaniri, ! apakata iuaîkana oïtaniriuatini. Erekarî oïtanirimoni iuaîkana okanapiriini. Iua atokotxikana ! apakata kiki takanapiniro îtanoro. ¹² Nôtâkikari apanakini. Apiananiri paniâtakiti apanakini îkapani ! auari, ininiâ nota ôtâkikana ninoa ia atoko: Xesosi sâkire auiâkari auiniâ îtanoro Xesosi sâkire mauîkato, oa nirekiniâri okaikotini iuakata, ! apakata iua iokanatiniro oa otakanapiniri iua. ¹³ Iua atokotxikana, Xesosi sâkire auiâkaro auiniâ oïtaniri Xesosi sâkire mauîkati, iua nirekiniâri ikaikotini oakata, ! apakata otakanapiniri iua. ¹⁴ Iusaaki îtaniritxi Xesosi sâkire mauîkati apakapari Teoso sâkire îtanoro kamakiti ereka atamatakasaaki. Iua atokotxikana, îtanorotxi Xesosi sâkire mauîkato apakapari Teoso sâkire ôtaniri kamakiti ereka oâtamatakasaaki. Imakamaniârina ikara atoko, ! erekana imiakori. Irîtxi, inorotxi pakini kaminiâri nôtâkikakiti iaôka, erekana imiakori. ¹⁵ Xesosi sâkire mauîkati nirekiniâri itakanapiniri îtanoro, oa auiritariko isini. Xesosi sâkire

mauiākato nirekiniāri otakanapiniri oītaniri, iua auiritaroko osini. Ikara atoko ininiā, ninoa sikapeēkaika. Ikara atoko ininiā erekari, kotxi Teoso !inirekari anenamauatini ikara xika. ¹⁶ Pite itanorotxi, pimarotatarī? Atxiīti pītaniri auikari Xesosi sākire imaerekani makatxakiko ikapani, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiri iua. Pite itaniritxi, pimarotatarī? Atxiīti pītanoro auikari Xesosi sākire omaerekani makatxakiko, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiro oa.

Teoso Akiritakasaakiri Kākiti

¹⁷ Ininiā ikininape kamariko iparīka Teoso sikakiti iuamoni, kotxi Apiananiri akiritaua ikara parīkatxi akamini. Ikara nipaniātari ikinimane Teoso mereēkini apotiitiniātaāua. ¹⁸ Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iitoā auiniā, !apakata Teoso takaōtxikare makatxakiko. Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iitoā mauakaniā, !apakata Teoso takaōtxikare iitoā takiko. ¹⁹ Teoso takaōtxikare hiitoā auiniā, ikara kona txīkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso takaōtxikare hiitoā mauakaniā, ikara apaka kona txīkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso nireēkiti iaōka kamiko txīkitakai Teoso anaakori hininiua. ²⁰ Teoso akiritakasaakii, iusaaki mitxi hīparīka hīkamapanikako. ²¹ Teoso akiritakasaakii, nitiritxi amotakori hininiāua, ininiā kona maerekaxinireti hītxapeua nitiritxi hininiua xika. Iuaritika hīauite sikakiniāi, ininiā hīsako. ²² Apiananiri akiritiniāri nitiritxi amotakori, Apiananiri sikakiti itxaua iua. Apiananiri akiritiniāri nitiritxi minakatua, Apiananiri nitiri iamotakiti itxaua iua. ²³ Xesosi amotakini hītxaua, ininiā iuaīkana kākiti nitiri iamotakoni !hītxapeuako. ²⁴ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, iusaaki mitxi hīparīka hīkamapanikako.

Mitxitakani, Tikinitakoni Pakini

²⁵ Uatxa nōtākikai hīte mitxitakani. Apiananiri kona sāpiretano ipaniātakiti hīte ikapani, iuaritika nisāpiretai nixinikakiti, kotxi Apiananiri amonīkapekano, ininiā kākiti posota auikiniri nisākire. ²⁶ İkorasaaki pamonōkoniri Xesosi sākire auīākanimoni, ininiā notamoni apiaerekata kākiti mītanorouatakani. ²⁷ Hītanorouatapeka hininiā, kona hītakanapapero hītanoro. Mītanorouatakatipanika hininiā, kona hīnitapero hītanoro. ²⁸ Iuaritika hītanorouatiniā, maerekati ! hīkama. Kākiti itanorouatiniā, apokapitikako ninoa maxikiko. Kona ninirekari ikara atoko hīte ikapani.

²⁹ Nitariakori, poiō oītinoka aua aparīkauatini Apiananiri ikapani. Ininiā hīte kītanororini parīkauatako Teoso ikapani mītanoroni parīkauatini atokotxikana. ³⁰ Txiapatakari parīkauatako Teoso ikapani, kākiti matxi-apatakati parīkauatini atokokana. Poxokori parīkauatako mapoxokoniti parīkauatini atokokana. Tiitxi amotakari parīkauatako Teoso ikapani, tiitxi mauakiniti parīkauatini atokokana. ³¹ İkorapokoriti tiitxi auakini ! ixinikapiriko itiina, kotxi İkorapokoriti kākiti potxitakiti xipokaāpota.

³² Ninirekari erekaxinire hinini. Kiki mītanoroti posotari ixinikiniri kanatokopa iparīkauatini Apiananiri ikamapoxokonitini ikapani. ³³ Txamari kiki kītanorori xinikari parīkatxi İkorapokoritikiri, kotxi inirekari ikamapoxokonitiniro itanoro. ³⁴ Mītanirito, mitxitakaro pakini nirekari oparīkauatini Apiananiri ikapani, kotxi onirekari oīto, oxinire pakini osikini iuamoni. Txamari sito kītaniriro xinikari parīkatxi İkorapokoriti auakari, kotxi onirekari oītaniri okamapoxokonitini. ³⁵ Ikara atoko nisāpiretai hīte, hīte ereka hinini ikapani. Kona ninirekari

nimauroitakanii erekari hāpakapini. Ninirekari atāonoka hīkamini. Ninirekari hīparīkauatini Apiananirinoka īkapani.

³⁶ Ātokoro iri atxiīti !auiritapanikaro oa ītaniriuatini, txamari oaneēpeka. Ātokori nirekiniāri itakinoro oa, erekari iua auiritiniri iua. !Ikamari maerekati. Erekaru iua auiritinina ninoā ītaniriuatini. ³⁷ Atxiīti ātokoro iri ākixinireē !inirekaro oa ītaniriuatini. Atxiīti !isikaenetaro oa ātimoni. Iua xinikakiti omītaniriuatakani īkapani pataparari ininiā, ākixinireē imarotiniāri inireēkiti oa mītaniriuatakani, ininiā iua kiki kamari erekari. ³⁸ Oa sikakari oītaniriuatini īkapani kamari erekari. Iuaritika oa masikakati oītaniriuatini īkapani kamari apiaerekata.

³⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori paniātaro sito kaikotini oītanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiā, apakata oītaniriuatini onirekakitikata. Txamari Apiananiri sākire auīākarikatanoka apakata oītaniriuatini. ⁴⁰ Notamoni oa apia poxokoniuta omītaniriuatakaniā iuaīkana. Ikara atoko inakari nōtākikaro sito, kotxi nimarotari Erekaru Matamatakoti Teoso nakiti aua notamoni.

8

Nipokori Teoso Kamakori Sikiko

¹ Uatxa nisāpiretai nipokori sikiko teoso kākiti kamakitimoni. Amakinika aimarotari ikara. Ikara inakari aimarotapeka ate. Kākiti imaroretxi auiniā iuikaua. Apiaerekata kākiti auini tiraōkitxi, kotxi isikataparataru kākiti xinire. ² “Kimaroreno nota” inakari !auari imaroretxi. Kaiāopokori imaroretxi imimarotakiniti aua. ³ Iuaritika kākiti tiretiniāri Teoso, Teoso imarotari iua.

⁴ Maxinikari nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Aimarotari teoso kākiti kamakiti !kakamareri. Aimarotari ātika Teoso atāo inakari aua. ⁵ Aua kākiti kamakiti. Kākiti takauākatari “teoso” itxaua. Kākiti takauākatari teoso iaxiti auakani, īkorapokoriti auakani apaka. Kaiāopokori ikara atoko inakari teosoakori aua. Kaiāopokori ikara atoko inakari auītetxiakori aua. ⁶ Atemoni ātika Teoso aua. Iua aīri iaxitikiri. Iua kamari ikinipoko. Aparīkauata iuanoka īkapani. Ātika aūite aua, Xesosi Kristo. Ikinu sereti kamakari iua. Iua posotiireē aūini aua.

⁷ Apanakini !imarotapanikari kākiti kamakiti teoso minakanua, kotxi mitxi iteene itotarina teoso kākiti kamakiti. Ininiā inikasaakirina nipokori teoso kamakorimoni siākori, iuākatarina ikara nipokori teoso atāo inakarimoni siākori. Iuasaaki ninoā uākatari maerekati ikaminina, kotxi ākixinireēna !iteene imarotarina atāo inakari. ⁸ Txamari nipokori !itxīkitakaua Teosomoni asini. Ikara nipokori anikini !imisiritaua. Apaka !īkamari ereka anini.

⁹ Iuaritika erepaniko. Hinirekiniāri ikara nipokori hinikini, hīxinikariko apanakini Teoso sākire poiāonoka auīākani. Ninoā imarotiniāri hīte nikiniri ikara nipokori, ininiā ninoā apaka nikari, txamari iuasaaki ninoā kamari ākixinirena manirekakiniti. ¹⁰ Teoso sākire poiāonoka auīākari atamatiniāi Teoso sākire iteene imarotakari nikiniri nipokori teoso kamakori misākiretiko aikotiā, isikataparaxiniretari iua apaka nikiniri nipokori teoso kamakorimoni siākori. ¹¹ Ininiā pimarore xika, atxiīti pitari Teoso sākire poiāonoka auīākari sari imisiritikomoni. Kristo ipina iua īkapani apaka. ¹² Ikara maerekati hītarimoni hīkaminiā, hīkarotari ākixinire. Hītari ākixinire hīkarotakasaaki, hīkamari maerekati Kristomoni. ¹³ Ininiā nipokori ninikini txīkitakiniāri nitari kaminiri maerekati, itixi auapanika

inakasaaki kona ninikaikari iua nipokori, kotxi kona ninirekari nitari kaminiri maerekati.

9

Teoso Iokanatakini Kākitimoni

¹ Teoso iokanatakiti nitxaua. Ninirekiti niposota nikamini. Naōkitapekari Xesosi Kristo aāuīte. Iparīka nikamakasaaki, hīte auikari Apiananiri sākire. ² Atxiīti apanakini ! auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera oerekari Apiananiri iokanatakiti nininiua, kotxi hīte auikari Apiananiri sākire, nota sāpiretakasaakii hīte.

³ Kākiti mauikakaniāri Teoso iokanatakiti nininiua, napakapapiretana ninoa ia atoko: ⁴ Apakata atxiīti aāpakapiniri nipokori, iāriā pakini aparīkauatini īkapani? ⁵ Apakata atxiīti ate anikiniro ātanoro Teoso sākire auīākarō atekata, apanakini Teoso iokanatakini, Apiananiri itariakori, Petro pakini anikinina ninoa ītanoro atokotxikana? ⁶ Atxiīti apakata Panapee, nota pakininoka parīkauatini anikakiti aāpakapini īkapani?

⁷ Sotato sikasaaki ineenamauatini īkapani, iuaa liamotari anikakitina. Aua atxiīti ova takakari. Ova itakakiti matximakati aua? !Auari. Kona auari kema auīte piratakari ipira tiniā miātakati.

⁸ Ikara nisākire kona kākiti sākirenanini. Iua atokotxikana Teoso sākire. ⁹ Moisesi iōkatsopatapekari Teoso paniātakiti. Ia atoko itxa:

Kona hītxikari kema auīte nama trikopani ikamakasaaki. Hāuiritariko inikini.

Teoso turetari kema auīte? Itiretapitikari. ¹⁰ Apiata isāpiretari ikara kākiti parīkauatakani īkapani. Ininiā takarauatakari takarauata, kotxi inirekari ikiena inikini. Kienatxi apakari apari ikiena, kotxi inirekari ikiena inikini. ¹¹ Katakakeri takarauatini atokokana, ate takari Teoso sākire hākixinireē. Katakakeri nikari ikiena itakakiti, ininiā atxiīti apakata ate apakapiniri kienatxi hīte sikakiti? Kotxi ate parīkauata hīte īkapani. ¹² Apakatinia apanakini apakapiniri iparīkana īki hīte sikakiti, ininiā apiata apakata ate apakapiniri ate parīka īki, iuaritika kona aamānāri hīsikiniāua ate parīka īki. Amīteenekari ikinipoko, kotxi !anirekari aiotokakiniri Kristo iokanapirena erekari hīkenakotini. ¹³ Himarotari Teoso misākiretiko aikoti āki parīkauatakani iuaātaā apakapari ikiena. Teosomoni sikakori takikoātaā parīkauatakani apaka apakapari ipixini iuaātaā siākori inikinina īkapani. ¹⁴ Iua atokotxikana Apiananiri paniātari iua iokanapirena erekari sāpiretakani apaka apakapiniri iparīkana īki.

¹⁵ Ikara atāopitikara, iuaritika kona nipaniātai ikara atoko hīkamini. Kona niōkatsopatarī ikara, niparīka īki notamoni hīsikini īkapani. Niparīka īki namanainii apisa erekape nipinini. Niuikari niparīkauatini hīte īkapani hītxineirote nimapakapakanisaaki. ¹⁶ Teoso iokanapirena erekari noereka, iuaritika ! apakata niuikiniua, kotxi Teoso sikari ia parīkatxi notamoni. Nimisiritiko auapitika, Teoso iokanapirena erekari nimasāpiretakaniā. ¹⁷ Teoso iokanapirena erekari nisāpiretiniāri kākiti, nākixinireē iteene ninirekiniāri ikara nikamini, ininiā napakapapitikariko niparīka īki. Nimanirekakaniāri ikara nikamini, iuaritika nikamari, kotxi Teoso sikari ikara parīkatxi notamoni nikamini īkapani. ¹⁸ Ia atoko niūkitxitiko: Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakasaaki, kona minakati napakapa. Ikara atoko kamapoxokonitari nākixinire, kotxi maīkitika nisāpiretai Teoso sākire. Teoso iokanapirena erekari sāpiretakari

nitxaua, ininiā niposotiire auapitika hīlkitxitinino nota nipaniātiniāi hīte, iuaritika ! nirekari ikara atoko nikamini nota nireēkiti napakapini ĩkapani.

Parĩkatxi Ikinimane ĩkapani

¹⁹ Ninireēkiti nikama. Kākiti nitiri iamotakori ! nitxaua. Iuaritika notaka nitxĩkitakaua ikinimane nitiri nininiua, Teoso sākire apikomoni kākiti auikini ĩkapani. ²⁰ Xoteoakori sauaki niparĩkauatakasaaki, Xoteo auini atoko nitxa nota auini. Ikara atoko ininiā, Xoteoakori auikari Xesosi sākire. Moisesi paniātakiti iaōka kamakani sauaki nauakasaaki, ninoa auini atokokana nitxa nota auini, kotxi ninirekari Moisesi sākire auĩākani auikiniri Xesosi sākire. ²¹ Xoteo minakaniua !imarotari Moisesi paniātakiti. Ininiā ninoakata nauakasaaki, kona nipaniātari Moisesi paniātakiti ikaminina, Xesosi sākire auikinina ĩkapani. Iuaritika nikamari Teoso paniātakiti, kotxi iuatxikana Kristo paniātakiti nikamini. ²² Kākiti mataparaxinirenikata nauakasaaki, nota apaka kona kataparaxinireno, Xesosi sākire auikinina ĩkapani. Ikini kākiti sauaki nauakasaaki, nikamari kākiti auini atoko nitxa nota auini, ininiā ikinipoko niposotakiti nikama apanakini maerekani makatzakiko ĩkapani. ²³ Ikara atoko nikama Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. Nikamari ikinipoko, Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. Ikara atoko ininiā, nota apaka apakapari Teoso iokanapirena erekari hītekata.

Saporiēta Apakapakari

²⁴ Himarotari mitekatxi. Kākiti miteēkani miteka, iuaritika ātinoka apakapari imitekini ĩki. Merepitipanika mitekatxi mapotōkire apokakarinoa apakapari imitekini ĩki. Ininiā miteēkari atoko hītxako. Hīsapitipo. Teoso parĩka hīkamapitipo hīparĩka ĩki hāpakapini ĩkapani. ²⁵ Ikini miteēkari parĩkauatapitipo iito tapara iteene auini ĩkapani. ! Auiritari iito misiritakari. Ikara atoko ikama, saporīēta imitekini ĩki apakapini ĩkapani. Ikara saporīēta kona okanani aua. Oxipokapitikako. Ate parĩkauatapitipo ātiāo aāpakapakiti aāpakapini ĩkapani. Ikara aāpakapakiti ! ĩxipoka. ²⁶ Miteēkari isininoni mimarotakati atoko !nitxaua. Nimarotari nisininoni. Nisapitipo mitekatxi mapotōkiremoni. Maxikatīka ! nineenamauata. Na neenamauata nisanōkakata. ²⁷ Nitxĩkitakari niito ninitiri ininiua, nota nireēkiti ikamini ĩkapani, kotxi nisāpiretapekari ikara apanakinimoni, ininiākara kona ninirekari nimapakapaniri notaka parĩka ĩki.

10

Kākiti Isaekini Aōerekini Pirena

¹ Nota nirekari hīxinikiniri kitxakapirĩka, aātokiriakorini takanapakasaakiri Exito tixini, ikinika ninoa aua katxiāri patapi. Iua katxiāri oerekana isininonina. Apaka ikinika ninoa napari potxoari uiniti āki. ² Ninoa sari Moisesikata, ininiā katxiāri patapi auakasaakina, potxoari uiniti patapi auakasaakina, uasaaki ninoa patxisatiko atoko aua iusaaki. ³ Ninoa ikinikana nikari xinitxi Teoso iokanatakiti. ⁴ Ninoa ikinikana iātari āparaā Teoso sikakiti. Ninoa iātari āparaā kai auiteākiriā. Kristo iua kai auite āparaā potorikiniātaā atokokana. Iua sari ninoakata. ⁵ Txamari Teoso ! apokaekatari kaiōpokori ninoa, ininiā ipinana. Iitona iarika āparaā makipakaniātaā.

6 Uatxa axinikana ninoa, ininiā aimarotari amanirekakaniri maerekati ninoa nirekiniri atoko. ⁷!Hīteosonetapiri kākiti kamakiti, ninoa apanakini teosonetiniri atokokana, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ninoa topāka inipokotinina ĩkapani, iātinina ĩkapani, eereka ōkitikauana isarauatinina ĩkapani teoso ikamakitina apisatoō.

⁸!Apakata aanokarauatini ninoa apanakini anokarauatini atoko, kotxi āti ōtinokara vītxi tres mio ninoa okaāka ĩkora maerekati xika. ⁹!Apakata aātamakaerekatiniri Kristo ninoa apanakini kitxakapirīka atamakaerekatiniri atoko, kotxi iua xika imini okana ninoa. ¹⁰!Hītsoatape, ninoa apanakini kitxakapirīka tsoatini atokokana, kotxi eereka Teoso nitiri xipokana ninoa.

¹¹Ikara imisiritikona apoka ninoamoni apanakini pinitiko ĩkapani. Ikara imisiritikona iōkatsopataāka ate pinitiko ĩkapani, kotxi itixi mapotōkire ōti apokaāpota. ¹²Hītemoni ereka hinini, ininiā erepaniko, kotxi atxiīti pāitiki hīkamari maerekati. ¹³Hīte atamakaerekataāka ikinimane atamakaerekataāka atokotxikana. Iuaritika Teoso ! itakanapai hīte. Kona iua aurītari hātamakaerekatiko himamīteenekakinīti. Iuasaaki oerekai himitekini, ininiā hīposotari himīteenekiniri.

Teoso Kākiti Kamakiti

¹⁴Ininiā nitariakori nota tiretakini, himiteka teoso kākiti kamakiti hītakanapini. ¹⁵Hīte kākiti kimarorerini, ininiā iteene himixinikariko nisākire. ¹⁶Iārīā aātakasaaki, akinika aāpotiitakasaakiua, axinikari Xesosi ipinini. Iuasaaki atxari Teoso: “Erekapitikai, kotxi Xesosi arēka xiketa ate ĩkapani.” Amaxiōpekitakasaakiri komiri, anikasaakiri, aāpitiitakasaakiua, axinikari Kristo ĩto noropatiko ate ĩkapani. ¹⁷Iuasaaki itomaneua ate, iuaritika ātika komiri atokokana atxaua. Ātika ĩtotxi atokokana atxaua, kotxi amakinika anikari ātika komiri. Ikara komiri Kristo ĩto atokokana itxaua.

¹⁸Hīxinikanako kākiti Isaeokini ĩkorapokoritikini. Ninoa sikari Teoso xinitxi. Eereka ninoa nikari ikara xinitxi. Inikasaakirina ikara xinitxi, iuasaaki ninoa oerekari iTeosonetinirina iua. ¹⁹Kirīpa ninireka nisāpiretinii? Nisāpiretari teoso kākiti kamakiti kona kakamareri. Iua teoso siākori kona itxa. ²⁰Iuaritika erepaniko. Ikara atāo maerekati. Xoteo minakanīua sikakiti teoso kākiti kamakitimoni ninoa sika Satanasi nitiriakorimoni. Kona Teoso atāo inakari isikana isiākitina. Ininiā na ninirekari hīte moianatiniri Satanasi nitiriakori. ²¹Kona hīposotari Apiananiri iākoanaā hiātini, apaka Satanasi nitirini iākoanaā hiātini. Kona hīposotari Apiananiri kiena hinikini, apaka Satanasi nitirini kiena hinikini. ²²Atauako anirekatari akaminiri Teoso naiatiniua? Ate tapara apiata atxiīti?

Xesosi Auiākani Kamakiti

²³Nota posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini, txamari kona ikinika erekari nikamini. Ikinipoko ninireēkiti nīposotapitika nikamini, txamari kona ikinipoko kamari nākixinire aneini. ²⁴!Hinitapiriko hīteka nireēkiti hāpakapini. Himoianatariko āti iua nireēkiti apakapini.

²⁵Hīposotari hinikiniri nipokori amotakoriātaā auakari. Iuasaaki kona hīpimaāpiri: “Ia nipokori sikaākapeka teoso kākiti kamakitimoni?” ! hītẏapeko. Kotxi himarotakasaakiri hinikiniri nipokori teoso kākiti kamakitimoni sikiko, hākixinire karotaāka atxiīti. ²⁶Teoso sākire sāpiretaua: Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

27 Xesosi mauīākani aiatakasaakii hīte hinipokotini ninoakata, hinirekiniāri hīsa. Hinikariko isikakitina. Kona hīpimaāpiri: “Ia nipokori teoso kākiti kamakiti sikaākapeka?” kona hītšape, hākixinire himakarotakaniri īkapani. 28 Txamari apanakini kākiti iuaā sāpiretakasaakii: “Ia nipokori sikaākapeka teoso kākiti kamakitimoni,” itxa. Iuasaaki kona hinikapiri, kotxi atxiīti hīkaroxiniretari ikara kākiti mataparaxinireti, kotxi:

Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

29 Na nitxai: “Kona hinikapiri ikara, hīteka ākixinire himakarotakaniri īkapani,” Initxai. Nitxai: “!Hinikapiri ikara, āti kākiti ākixinire himakarotakaniri īkapani.” Nota ākixinireē nota nireēkiti nikamini īkapani erekari. Āti kākiti ākixinireē nota nirekakiti nikamini īkapani !erekari, ininiā iuamoni ikara nikamakasaaki, nikamari maerekati. Kinirepa !apakata nikaminiri nota ākixinire auiritakiti? 30 Napakapakasaakiri nipokori, ininiā iuasaaki nimisākiretari Teoso erekari isikakiti. Ininiā kinirepa nimisākirepiretaāka?

31 Nisāpiretai hīte. Hinikasaaki, hiātakasaaki, ikinipoko hīkamakasaaki, hīkamariko ikinika Teoso ereka inini imarotiko īkapani. 32 Kona hītšikitakapiri, Xoteoakori, Xoteo minakanua, kākiti Xesosi sākire auīākani pakini kaminiri maerekati. 33 Ninirekari ikinimane kākiti nireēkiti nikamini, ikinika nikamakasaaki. !Ninirekari erekari notanani īkapani. Ninirekari erekari itomaneri īkapani, imaerekanina Xesosi makatxakini īkapani.

11

Sitoākini Xesosi Sākire Auiākani

1 Hīkamariko nota kamakiti atoko inakari. Kristo kamakiti atoko nota kamini atokotxikana hīkamako. 2 Nitariakori, peerekai hīte, kotxi iteene hīxinikano nota. Peerekai hīte, kotxi hīkamapanikari noereēkiti nisāpiretakiti iaōka.

3 Ninirekari himarotiniri ia: Kiki auīte Kristo itxaua. Sito auīte kiki itxaua. Kristo auīte Teoso itxaua. 4 Ininiā kiki ikii māka imamakataxakaniā Teoso imisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona ipaxitari iaūte Kristo.

5 Sito okii māka mauakaniā Teoso omisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona opaxitari oāuīte oītaniri. Okii māka omatakakaniā, oa kii kixākakori atoko itxa. 6 Okii māka omanirekakaniā, ininiā okisauakaiākotaākako. Opētauatiniā, okii kixākiko xika, oiāko kisauakiko xika, ininiā iuasaaki okii māka otaka. 7 Kiki misākiretakasaakiri Teoso, kona erekari itakiniri ikii māka, kotxi Teoso atoko itxa iua. Ikamaāka Teoso ereka oerekini īkapani. Sito kamaāka oītaniri ereka oerekini īkapani. 8 Merepitipanika Teoso kona kamari kiki sito iōā. Teoso kamaro sito kiki iōā. 9 Kiki kona kamaāka sito īkapani. Sito kamaāka kiki īkapani. 10 Ininiā oa takari okii māka. Ikara atoko ininiā, oerekari oauītetiniri oītaniri. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apaka imarotari oauītetiniri oītaniri.

11 Kiki, sito pakini Apiananiri sākire auikasaaki, sito nirekari kiki. Kiki nirekaro sito. !Apakata sitonoka auiniā. !Apakata kikinoka auiniā. 12 Kotxi sito ina kiki iōā. Eereka ikinipoko kiki iponaniā sito iōā. Ikara atoko itxapitakama, Teoso kamari ikinipoko. 13 Hīteka hīxinikapiretari ia: Sito kii māka mauakaniā, iuasaaki atāokani Teoso omisākiretari?

14 Kākiti itotakiti oerekaua kiki ĭtanoiākori pētatico. 15 Sito auiniā oiāko paītanori, oūikari oiāko, kotxi oiāko sikaāka okii ipatakarī ĭkapani. 16 Kākiti nirekiniāri ineenamauatini iākotxi pirena xika, ininiā kona ate, ikinika Teoso sākire auīākani pakini !auari ikara. Ininiā !apaniātai ikara atoko inakarī hīkamini.

Xesosi Ipinini Xinikiko Kiiniriti

17 Uatxa niōkatsopatakitiā kona niuikai, kotxi hāpotiitakasaakiua, apia erekari kona hīkama. Apiata maerekati hīkama. 18 Merepanika nikenakopiretari hāpotiitakasaakiua Teoso misākiretiko aikotiā hītaparakienatakakiniua. Nixinikari ipixini ikara nikenakopiretakiti atāo inini. 19 Apanakini oerekakiti atāo minakati auapitika hīte sauaki. Akenakotakasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari Teoso ! apokaerekatana ninoa. Iua apokaerekatana iua sākire atāo inakarī oerekakani. 20 Hāpotiitakasaakiua, kona atāo hīkamari kiiniri, Apiananiri ipinini xinikiko kiiniriti. 21 Kotxi hinikasaaki, himixirikari hīkiena apanakini nikiniri apisapanika. Ininiā apanakini natxita, apanakini poāta iusaaki. 22 Auapitika haāpoko hinikini ĭkapani, hiātini ĭkapani. Hāpotiitakasaakiua, homanatarī apanakini Xesosi sākire auīākani. Hīkamapētatarī aītariakori matiini. Kiripa nitxai hīte? Atxiīti hinirekari niuikini? Kona xatiki niuikai hīte.

23 Apiananiri sāpiretakiti notamoni, iua atokotxikana nisāpiretapekai hīte. Ia nisāpiretai: ĭkanōka Apiananiri Xesosi mīkapiritiko ōtisaaki, iua kosekari komiri. 24 Iusaaki imisākiretari Teoso: “Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni,” itxa. Iposo atoko imaxiōpekari iua komiri, sika itxari imoianariakorimoni. Itxana: “Apakapa, nika hītxako. Ia niūto okaāka hīte ĭkapani. Ia komiri hinikasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikari nipinini hīte ĭkapani,” itxa. 25 Ninoa nipokotaka atoko, mitxi komiri ikosekini atokokana, ikosekari iākoanatxi. Iusaaki itxana: “Ia iākoanatxi oerekari Teoso kamapekari ikamaenetakiti amaneri, kotxi niarēka xiketa hīte ĭkapani. Ia iāriā hiātakasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikariko nipinini hīte ĭkapani,” itxa Xesosi.

26 Ia komiri hinikasaaki, ia iākoanatxiākiri hiātakasaaki, hōerekari Apiananiri ipinini kākiti ĭkapani. Ikara hōerekiniritika iua ĭkorapokoriti kanapiriāko.

27 Maxikatiīka kākiti nikiniāri ia komiri, maxikatiīka iātiniāri Apiananiri iākoanaākiri, ikamari maerekati, kotxi ! ipaxitari Apiananiri ĭto, iarēka pakini. 28 Ia komiri hinikini apisapanika, ia iākoanatxiākiri hiātini apisapanika, erekari hīxinikiniri hākixinireē auakari. Maerekati auakasaaki, hamanaāri Teoso imakatzakiniri ĭkapani. Eereka ia komiri hinika, ia iāriā hiāta. 29 Maxikatiīka hinikiniāri, hiātiniāri, ininiā hīteka akiritari himisiritiko apokini, kotxi kona hīpaxitari Apiananiri ĭto. 30 Ikara xika itomaneri hīte sauaki iōkapeta. Ikara xika apanakini amianata. Ikara xika apanakini ipīpeka.

31 Amaerekani anitiniā, aamanainiāri Teoso makatzakiniri amaerekani, ininiā amisiritiko kona apoka. 32 Txamari Apiananiri apokiniāri amaerekani, imisiritaua ate uatxa, amaerekani atakanapini ĭkapani, ininiā eereka ĭmisiritauka iua sākire mauīākanikata.

33 Ininiā nitariakori, hāpotiitakasaakiua Xesosi ipinini xinikiko kiiniriti ĭkapani, hiātapana apanakini. 34 Hinatxitiniā, hinipokotako hāapoko.

Ininiã hãpotiitakasaakiua ! hĩkamari maerekati, ininiã Teoso ! imisirital. Apikomoni nõtãkikai ereẽ napokasaaki.

12

Erekari Matamatakoti Sikakiti Kãkitimoni

¹ Nitariakori, ninirekari himarotiniri Erekari Matamatakoti sikakiti. ! Apakata himimarotakaniri. ² Mĩtxi Xesosi sãkire mauĩãkani hinakasaak- iua, himisirienetaãka, ininiã hãuikari teoso kamakori masãkireti teoso atão inakari ininiua. Ikara himarotape. ³ Kãkiti sãpiretiniãĩ hĩte: “Maerekati kamakari itxaua Xesosi,” ininiã iuasaaki himarotari Erekari Matamatakoti ! auari iuamoni. Kãkiti sãpiretiniãĩ hĩte: “Apiananiri itxaua Xesosi,” ininiã iuasaaki himarotari Erekari Matamatakoti auapitika iuamoni, kotxi ikara iua oerekakiti.

⁴ Erekari Matamatakoti siãkiti ikini sereti aua, iuaritika Erekari Mata- matakoti ãtinoka aua. ⁵ Ikini sereti parĩkatxi Teoso ĩkapani aua, iuaritika Apiananiri ãtinoka aua. ⁶ Ikini sereti Teoso kamakiti aua kãkiti ĩkapani, iuaritika Teoso ãtinoka aua.

⁷ Erekari Matamatakoti iuaka oerekaua kãkitimoni, ikinimane ereka inini ĩkapani. ⁸ Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakinimoni isãkire kiĩkiterini ininiuana ĩkapani. Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakin- imoni isãkire kimarorerini ininiuana ĩkapani. ⁹ Iua sikari apanakin- imoni Teoso sãkire iteene auikinina ĩkapani. Isikari apanakinimoni amianatakani imakananitinina ĩkapani. Erekari Matamatakoti ãtinoka aua, iuaritika ikini sereti isika kãkitimoni. ¹⁰ Apanakini isikaposoti- ireta posotiiretxi ikaminina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Teoso sãkire isãpiretinina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Erekari Mata- matakoti sãkirauatakasaaki imarotinina ĩkapani, maerekati matamatakoti sãkirauatakasaaki imarotinina ĩkapani apaka. Apanakini isikaimaroreta ikini sereti kãkiti sãkire isãkiretinina. Apanakini isikaimaroreta ikara sãkiretxi mimarotakoti ikenakotakasaakina, isãpiretinirina iua kenako- takani ninoa sãkireẽ ninoa apaka imarotiniri ĩkapani. ¹¹ ãtinoka Erekari Matamatakoti aua. Iuanokara parĩkauata ikara atoko. Isikari ikara isikakiti kãkitimoni inireẽkiti iaõka.

Kristo Īto Pirena

¹² Kãkiti ĩto ãtinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaãpota. Itori ikara atoko inakari aua ĩtotxiã, iuaritika ãtinoka ĩtotxi aua. Iua atokokana itxa Kristo ĩto. Xesosi sãkire auĩãkani Kristo ĩto atoko itxauana. ¹³ Atxiĩti Xoteoakori atxaua. Atxiĩti Xoteo minakanĩua atxaua. Atxiĩti nitiritxi amotakoni atxaua. Atxiĩti nitiritxi minakatĩua atxaua. Iuaritika ãtika ĩtotxi atoko atxaua, kotxi Erekari Matamatakoti ãtinoka inakari apoka atemoni. Iua apotiĩtaua ãtika ĩtotxi atoko anini ĩkapani. Iua aua aãkixinireẽ.

¹⁴ Kãkiti ĩto ãtinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaãpota. ĩtotxiã kaiãopokori aua. ¹⁵ Ininiã ! apakata kitĩtxi sãpiretiniã: “Uakõtxi ! nitxaua, ininiã ĩtotxiã auakari ! nitxaua.” Ikara atoko isãpiretiniã, iuaritika ĩtotxiã auakaripitikara kitĩtxi. ¹⁶ Kenakokitxi sãpiretiniãri: “Okĩtxi ! nitxaua, ininiã ĩtotxiã auakari ! nitxaua.” Ikara atoko isãpiretiniã, iuaritika ĩtotxiã auakaripitikara kenakokitxi. ¹⁷ ĩtotxi okĩtxinoka auiniã, kanatokopa itxa kãkiti kenakorauatini? ĩtotxi kenakok- itxinoka auiniã, kanatokopa itxa kãkiti imixikarauatini? ¹⁸ Teoso kamari ikinika ĩtotxiã auakari. Iua inireẽkiti iaõka ikaminana ninoa. ¹⁹ ãtinoka

ītotxi auakiti auiniā, ĭtotxi !auari. ²⁰ ĭtotxiā auakani itori aua, iuaritika ĭtotxi ātinoka aua.

²¹ Okĭtxi kona posotari isāpiretiniri uakōtxi: “Kona nota nirekai pite.” Apaka kiĭtxi kona posotari isāpiretiniri kiĭtxi: “Kona nota nirekai pite.” ²² Kona ikara atoko itxa. Atxiĭti auākatari āti aĭto auakari !itxa, kotxi !kataparari, iuaritika ikara mauakaniā, aĭto !iparĭkauata atāo. ²³ Kākiti tĭretari ĭtoā auakari poiāori kākiti atamatakiti. Ipatari apanakini ĭtoā auakari kākiti matamatakani ĭkapani. ²⁴ Aĭtoā auakari apiata apotxi-takiti aua apaka. Kona apatari ikara. Apanakini aĭtoā auakari Teoso takari aĭtoā ĭteene apaxitini ĭkapani. ²⁵ Ininiā Teoso kamari ĭtotxi ātinoka inini. Ikamari ĭtotxiā auakani ĭtĭretakakiniuana ĭkapani. Apanakini ĭtotxiā auakari naiatiniāri apanakini ĭtoā auakari, !apakata. ²⁶ Āti ĭtotxiā auakari tsiĭka. Iuasaaki ikinika kākiti ĭto atatsiirauata. Āti ĭtotxiā auakari iukaāka, ininiā ikinika ĭtotxi auakini poxokoniuata.

²⁷ Kristo ĭto atoko hĭtxaua hĭte. ĭtotxiā auakani atoko hĭtxaua Kristo ĭtoā. ²⁸ Teoso sākire auĭākani ĭtotxiā auakani atoko itxauana. Ikinĭ sereti parĭkatxi aua ĭtotxi ĭkapani akamini ĭkapani. Merepanika Teoso mereēri iua iokanatakini. Eereka imereēri kākiti Teoso sākire sāpiretakani. Eereka imereēri kākiti Teoso sākire oereēkani. Eereka imereēri kākiti Teoso posotiire oereēkani, amianatakani makananitakani, kākiti moianatakani, auĭtetxiakori, kākiti sākire apanakini mimarotakinĭti sākĭretakani pakini. Teoso takari ikara atoko inakani parĭkauatakani iua sākire auĭākani imoianatinina ĭkapani. ²⁹ Kona ikinimaneni Teoso iokanatakini txaua. Kona ikinimaneni Teoso sākire sāpiretakani txaua. Kona ikinimaneni Teoso posotiire oereēkani txaua. ³⁰ Kona ikinimaneni amianatakani makananitakani txaua. Kona ikinimaneni imarotari isākĭretiniri kākiti sākire apanakini mimarotakinĭti. Ikinimane ! iposotari isāpiretiniri ikara sākĭretxi iua kenakotakanimoni ninoa sākireē ninoa apaka imarotini ĭkapani. ³¹ Auapitika ikara Erekarĭ Matamatakoti sikakiti aparĭkauatini ĭkapani. Iuaritika hinirekariko isikakiti apĭaerekatakari. Uatxa noerekaiko isikakiti apĭaerekatakari.

13

Tiraōkitxi Pirena

¹ Atxiĭti nimarotari ikini uāka sākire nisākĭretini. Atxiĭti nimarotari Teoso nitiriakori iaxitikini sākire nisākĭretini, txamari iusaaki nitiraōkiuatini !auari, ininiā !apakata nimarore. Metao āsokiko ene atoko nitxa. Ipi panera tore āsokiko ene atoko nitxa. ² Atxiĭti nimarotari Teoso sākire nisāpiretini. Atxiĭti nimarotari ikinipoko apanakini mimarotakinĭti. Atxiĭti ikinipoko imaroretxi aua notamoni. Atxiĭti ĭteene nauĭkari Teoso posotiire, ininiā nĭposotari ōtanoxiratarĭ nĭpaniātini ātiātaā isini. Txamari iusaaki nitiraōkiuatini !auari, ininiā minakati nitxaua. ³ Atxiĭti nisĭkari ikinipoko nitĭi, nitxineirote pakini matxineirotenimoni. Atxiĭti nauiritari nĭto arikiko. Txamari iusaaki nitiraōkiuatini !auari, ininiā !apakata.

⁴ Pitiraōkiuatakasaaki, piposotari piātapiniri pinirekakiti apokini. Pitiraōkiuatakasaaki, pikamari erekari ātimoni. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pixĭkotari āti. Pitiraōkiuatakasaaki, kona piāpiretari apanakini piuĭkiniri pikamakiti. Pitiraōkiuatakasaaki, !piuĭkaua. ⁵ Pitiraōkiuatakasaaki, kona pitxĭkitakari āti pētauatini. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pinirekari piteka

nireëkitinani. Pitiraõkiuatakasaaki, !katimari pomanãkarauatini. Pitiraõkiuatakasaaki, !pixinikapinikari maerekati apanakini kamakiti pitemoni. ⁶ Pitiraõkiuatakasaaki, kona pipoxokoniuaa âti kamakasaakiri maerekati. Pitiraõkiuatakasaaki, pipoxokoniuaa atão inakari pikenakotakasaaki. ⁷ Pitiraõkiuatakasaaki, pimîteenekari ikinipoko. Pitiraõkiuatakasaaki, pauikari kãkiti sãkire. Pitiraõkiuatakasaaki, pauikari kãkiti kamaenetakiti ikamini. Pitiraõkiuatakasaaki, !katimari pitakanapiniri piparîka pikamini. ⁸ Tiraõkitxi !ixipoka. Txamari kãkiti sãpiretakiti xipokapitikako. Kãkiti sãkiretiniri âti uãka sãkire xipokapitikako. Kãkiti imarore ereëkokapitikako. ⁹ Kotxi poiãonoka aimarore. Poiãonoka Teoso sãkire aimarota asãpiretini. ¹⁰ Âti õti aimarotari ikinipoko atão inakari. Iuasaaki atão minakati !auaika. ¹¹ Amarini ninakasaakiaua, nisãkirauata amarini sãkirauatini atokokana. Iuasaaki nimarotakiti amarini imarotakiti atoko itxa. Nixinikakiti amarini xinikakiti atoko itxa iuasaaki. Txamari kikipene ninakasaakiaua, !ninirekaikari amarini atokokana nininiaua. ¹² Uatxa aãtamatakiti Teoso oerekakiti !aposota iteene aãtamatini. Âtakaãri katxikoroã atamatakori atoko itxa aãtamatakiti, Teoso oerekakiti. Âti õti Teoso apisatoõ aãpoka. Uatxa poiãonoka nimarota. Âti õti Teoso apisatoõ aãpokasaaki, nimarotari ikinipoko, Teoso imarotinino atokokana.

¹³ Ininiã aua ipi âti pakini erekari aãkixinireë auakari. Aua Teoso sãkire auikiko. Aua Teoso kamaenetakiti ikamini auikiko. Aua tiraõkitxi. Ikara tiraõkitxi apiaerekatakari.

14

Erekari Matamatakoti Siãkiti

¹ Ininiã ikiniõtika hîtiraõkiuatako. Hinirekariko Erekari Matamatakoti siãkiti. Apiata hinirekariko iua sikinii Teoso iokanapirena hîsãpiretini. ² Kãkiti sãkire mimarotakoti sãkiretakari misãkiretari Teoso. !Imisãkiretari kãkiti, kotxi kãkiti !imarotari isãkire. Erekari Matamatakoti posotiireë isãpiretari atão inakari Teoso oerekakiti. ³ Teoso sãkire sãpiretakaripekana misãkiretari kãkiti. Iua txïkitakari kãkiti apiata auikiniri Teoso sãkire. Isikataparaxiniretana ninoa. Imïkapiritari ninoa ãkixinire. ⁴ Kãkiti sãkire mimarotakoti sãkiretakari, iuaka txïkitakaua apiata auikiniri Teoso sãkire. Teoso sãkire sãpiretakaripekana, txïkitakari ikinika Xesosi sãkire auiaãkani apiata auikinirina Teoso sãkire. ⁵ Erekari hîte hïkinika sãkiretiniri kãkiti sãkire mimarotakoti. Iuaritika apiaerekata hîsãpiretiniri Teoso sãkire, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari apiari itxaua. Kãkiti sãkire mimarotakoti sãkiretakari poiãori itxaua. Iua sãpiretiniãri isãkire kenakotakani ninoa sãkireë ninoa apaka imarotiniri ikapani, iuasaaki erekari, kotxi iuasaaki itxïkitakari Xesosi sãkire auiaãkani apiata auikiniri Teoso sãkire. ⁶ Hitemoni napokasaaki, nisãkiretiniãri kãkiti sãkire mimarotakoti, nitxïkitakatai hîte apiata hãuikiniri Teoso sãkire? Konapitini. Ininiã kona itxa. Noerekiniãri Teoso oereëkiti notamoni, nisãpiretiniãri Teoso imarore, nisãpiretiniãri Teoso sãkire, noerekiniãri Teoso sãkire atão hãuikini ikapani, iuasaaki nitxïkitakai hîte apiata hãuikiniri Teoso sãkire. ⁷ Maxinikari xikari moianatakari atxiiti viorão, atxiiti xõkakori pakini. Kãkiti mimatireni kaminiãri ikara, iuasaaki xikari atão inakari !imarotaãka. Ienenoka aua.

⁸ Âtipekana noerekai. Trõpetã ene atão ininiã, sotatoakori kenakotakasaakiri, aiamatana ineenamatini ikapani. Trõpetã ene na atão ininiã, sotatoakori !imarotari neenamatzxi manapipe inini.

⁹ Iua atokokana kākiti sākire imarotakiti himasākiretakaniā, kiriāpa ninoa imarotari hīsāpiretakiti? Ikara atoko hīsākirauatiniā, maxikatīika hīsākirauata. ¹⁰ Itori uākati sākire aua ikini itixiti. Apakata ikinika imarotiko. ¹¹ Kākiti sākire nimimarotakaniā, ininiā notamoni iua āti tixinikiri atoko itxa. Apaka iuamoni nota āti tixinikiri atoko nitxa. ¹² Hīte iteene nirekari Erekarī Matamatakoti siākiti hāpakapini, ininiā apiata hīnīrekariko isikinī isikakiti Teoso sākire auīākani iua sākire iteene auikinīna īkapani.

¹³ Ikara atoko ininiā, erekari kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari amanainiri Teoso isikaimaroretiniri iua sāpiretiniri isākire kenakotakani ninoa sākireē ninoa apaka imarotiniri īkapani. ¹⁴ Teoso nimisākiretiniā kākiti sākire mimarotakotiā, nixinire misākiretari Teoso, txamari ! nimarotari notaka sākire. ¹⁵ Ininiā kipa atāo nikamini? Ia atāo: Nimisākiretari Teoso nixinireē. Apaka nimisākiretari Teoso nīkīteē. Nixikarauata nixinireē. Apaka nixikarauata nīkīteē. ¹⁶ Kākiti sākire mimarotakotiā hīsāpiretiniāri Teoso ereka inini, kākiti ereē pisākire mimarotakani sauaki, ! iposotari “atāopitikara” inini, kotxi ! imarotari pisāpiretakiti. ¹⁷ Atxiīti atāo hīsāpiretiniri Teoso ereka inini, txamari iuasaaki kona pitxīkitakari iua kākiti apiata auikiniri Teoso sākire.

¹⁸ Peerekari Teoso, kotxi apiata isikaimaroretano nota nimisākiretiniri iua kākiti sākire mimarotakotiā. Poiāonoka hīte imarotari kākiti sākire mimarotakotiā nimisākiretiniri iua. ¹⁹ Iuaritika, Xesosi sākire auīākanikata nauakasaaki, apiaerekata nisāpiretinina sīkonoka sākiretxi ninoaka sākireē, kotxi apakata ninoa imarotiniri nisākire. Niposotiniāri sīko mio sākiretxi kākiti sākire mimarotakotiā nisāpiretiniri kākiti, itori nisākire, iuaritika maxikatīika nisākirauata, kotxi kākiti !imarotari.

²⁰ Nitariakori, ! apakata himarore amarini xapitikiri imarore atokokana inini. Iuaritika amarini xapitikiri makamakaniri maerekati ātimoni, iua atokotxikana amarini xapitikiri atoko !hīkamapiri maerekati ātimoni. Aneēkari imarore atoko itxako hīte imarore. ²¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Niokanatarī āti uāka hītemoni, hīte nimisākiretini īkapani. Āti tixinikini sākireē nimisākiretai hīte. Iuaritika kona hīkīpitari nisākire, itxa Apiananiri.

²² Ininiā Teoso sākire auīākari sākiretiniāri Teoso sākire mauīākani sākire, iua mimarotakinīti, Teoso sākire mauīākani iuasaaki imarotari Teoso posotiire. Teoso sākire auīākari sāpiretiniāri Teoso sākire apanakini Teoso sākire auīākanimoni, ninoa iuasaaki imarotari Teoso posotiire. ²³ Teoso sākire auīākani apotiitiniāua, ikinimane sākiretiniāri kākiti sākire mimarotakotinani, iuasaaki kākiti Teoso sākire poiāopanika imarotakari īroiniā, Teoso sākire mauīākati atxiīti īroiniā, ininiā iua uākatai hīte mapitxiritakani hininiua.

²⁴ Txamari ikinimane sāpiretiniāri Teoso sākire iuasaaki, Teoso sākire mauīākati īroiniā, kākiti Teoso sākire poiāopanika imarotakari īroiniā, ininiā iua imarotari maerekati kamakari ininiua. Iuasaaki imarotari imisiritiko auapitika āti ōti. ²⁵ Iuasaaki ikinimane imarotari iua xinikakiti ākixinireē. Ininiā iuasaaki ikapotoreēkaua Teoso apisatoō. Itxari: “Atāopitikara Teoso aua hīte sauaki,” itxa.

Kākiti Apotiitakasaakiua Teoso Apisatoō

²⁶ Nitariakori, kanatokopa itxa Teoso sākire auīākani apotiitakasaakīua? Aāpotiitakasaakiua, akīnika aminari xikari Teoso īkapani. Akinika

iposoŋe Teoso sākire aḏerekini atāo aimarotini ĩkapani. Akinika iposoŋe Teoso oerekakiti asāpiretini. Akinika iposoŋe iua sāpiretakiti asāpiretini ikinimane imarotini ĩkapani. Ikara atoko itxa aāpotiitakasaakia Teoso apisatoō. Iuasaaki makamari ikinika, Teoso sākire Teoso nakitiakori apiata auikini ĩkapani. ²⁷ Iuasaaki kākiti sākiretiniāri kākiti sākire mimarotakoti, ipinoka kākiti kamari ikara atoko inakari, atxiīti ipi āti pakini kamari ikara atoko inakari. ! Apakata apikomoni kākiti sākiretiniri kākiti sākire mimarotakoti iuasaaki. Āti sākirauatakasaaki, apanakini kenakotari. Ātinoka sākirauata iuasaaki. Isākirauataka atoko, āti sāpiretari isāpiretakiti isākire mimarotakani sākireē, isāpiretakiti imarotinina ĩkapani. ²⁸ Iuasaaki isākire sāpiretakari mauakaniā, ! apakata kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari sākirauatini. Erekarī ākixinireē isākirauatini Teosokata.

²⁹ Kākiti apotiitakasaakia Teoso apisatoō, iuasaaki ipi, atxiīti ipi āti pakini Teoso sākire sāpiretakani sāpiretariko Teoso sākire. Iuasaaki apanakini xinikariko iua sāpiretakiti, atāo inini imarotini ĩkapani. ³⁰ Topākakari xinikasaakiri apikomoni Teoso oerekakiti, ininiā iuasaaki sākirauatakari iotoka, Teoso oerekakiti topākakari sāpiretini ĩkapani. ³¹ Ikara atoko ininiā ikinimane posotari Teoso sākire isāpiretinina. Teoso sākire sāpiretakani āti sākirauata, eereka āti sākirauata. Ikara atoko itxaāpotana. Ininiā ikinimane oerekaākako. Ikinimane sikataparaxiniretaākako. ³² Teoso sākire sāpiretakani posotari iātapiniri Teoso oerekakiti isāpiretini ĩkapani. ³³ Kotxi Teoso kona potxitari ienenoka auini. ! Apakata kaiāopokori sākirauatini, kotxi apanakini ! imarotari ninoa sāpiretakiti. Neenamatchi atoko itxa. Teoso nirekarī inakitiakori kamakiti atāo inini apotiitakasaakia iua apisatoō.

³⁴ ! Apakata sito sākirauatini hāpotiitakasaakia Teoso apisatoō. ! Auiritaāka osākirauatini iuasaaki, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori paniātaro sito kaminiri kiki paniātakiti. ³⁵ Ninoa nirekiniāri ipimarauatinina imimarotakiniti imarotinina ĩkapani, ininiā ninoa pimaāna ĩtanirina aapokona apokasaakina. Sito sākirauatiniā kākiti apotiitakasaakia Teoso apisatoō, kākiti pētauata oa sākirauatini xika.

³⁶ Hite kona apokaerekatatarī nisāpiretakiti? Atxiīti hite kamari Teoso sākire? Konapitini. Atxiīti Teoso sākire iokanataāka hitenanimoni? Konapitini.

³⁷ Teoso sākire sāpiretakani hininiāua, Erekarī Matamatakoti siākiti auiniāi, ininiā iuasaaki himarotari ikara nisākire niōkatsopatakiti Apiananiri paniātakiti inini. Hīsāpiretariko hāuikiniri ikara.

³⁸ Himamaākatakaniāri ikara nisākire, apanakini ! imaākatari hite sākire.

³⁹ Ininiā nitariakori, iteene hinirekariko Teoso sākire hīsāpiretini. Apaka hāuiritariko kākiti sākire mimarotakoti sākiretiko. ⁴⁰ Ininiā hīkamariko ikinika atāo hāpotiitakasaakia Teoso apisatoō, Teoso sākire ikinimane kenakotini ĩkapani.

15

Xesosi Ōkitikiniua Pirena

¹ Nitariakori, uatxa iuaīkana ninirekarī hite xinikiniri Teoso iokanapirena erekarī hitemoni nisāpiretakiti. Hite apakapapekarī ikara nisāpiretakiti. Hite iteene auikari ikara. ² Ikara Teoso iokanapirena erekarī oerekai himaerekani makatxakiko. Ininiā atāo hīxinikariko ikara nisāpiretakiti. Iteene hāuikiniri Teoso iokanapirena erekarī,

himaerekani makatxakaāka. Atāo minakati hāuikiniā, ininiā maxikatīlka hāuikari.

³ Nisāpiretapekai mitxi nota apakapakiti, kotxi ia himimarotakaniā ! apakata. Ia napakapakiti: Kristo ipina amaerekani imaktxakini ikapani. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ikara. ⁴ Eereka ikataāka. Ipi ōti, āti ōtisaaki iuaīkana ōkitikaua. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ikara. ⁵ Eereka Petro atamatari iua. Eereka ikinika Kristo moianariakori atamatari iua. ⁶ Eereka kiētosi aītariakori atamatari iua āti ōti apoti-itakasaakiuana. Kaiāopanikani ninoa auapanika. Ātikaka ipīpe. ⁷ Eereka Txiako atamatari iua. Eereka ikinika Xesosi iokanatakini atamatari iua. ⁸ Imapotōkire nota apaka atamatari iua. !Natamatari Xesosi ikorapokoriti itīpokotakasaaki. Eereka iua apoka notamoni.

⁹ Xesosi iokanatakiti poiāori nitxaua. Apanakini iua iokanatakini apiata. Mitxi ! erekari nikamakiti, kotxi nimisiritana Xesosi sākire auīākani Teoso nakitiakori, iuaritika Xesosi akiritano iua iokanatakiti nininiua. ¹⁰ Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiākara iua iokanatakiti kākitimoni nitxaua. Kona maxikatīlkani isikari ikinipoko erekari notamoni, kotxi iteene nīparīkauata Teoso ikapani. Apanakini Xesosi iokanatakini iteene parīkauata, iuaritika nota parīkauata apiata. Kona nota posotiireēni nīparīkauata. Ikinipoko erekari Teoso sikakiti notamoni sikaposotiiretano nota nīparīkauatini ikapani. ¹¹ Atxiīti nota sāpiretai ikara Kristo sāpiretakiti. Atxiīti apanakini iua iokanatakini sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti ate sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti hīte auika.

Ipīkani Ōkitikiko Pirena

¹² Ate sāpiretai Kristo iuaīkana ōkitikiniua. Ininiā kinirepa ātikaka hīte txari ia? “! Auari ipīkani iuaīkana ōkitikiniua,” hītxa. ¹³ Ipīkani iuaīkana ōkitikiniua mauakaniā, ininiā Kristo apaka kona ōkitikaua. ¹⁴ Kristo mōkitikakaniāua, ininiā maxikatīlka asāpiretai iua sākire. Kristo mōkitikakaniāua, maxikatīlka hāuikari iua sākire. ¹⁵ Kristo mōkitikakaniāua, na atāo asāpiretai Teoso kamakiti, kotxi ate sāpiretapekai iua ōkitikiniri Kristo. Ipīkani iuaīkana ōkitikiko mauakaniā, Teoso kona ōkitikari Kristo. ¹⁶ Kotxi ipīkani iuaīkana mōkitikakaniāua, Kristo apaka kona ōkitikaua. ¹⁷ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, maxikatīlka hāuikari iua sākire, kotxi ! imaktxakari himaerekani. ¹⁸ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, ipīkani iua sākire auīākani pīpīnanaka. ¹⁹ Xesosi mōkitikakaniāua, iuaritika ikiniōtika ate auikari iua sākire ikorapokoriti aāuakasaaki, ininiā miīkiteni apiarini atxaua ate.

²⁰ Ikara na atāo. Uatxa maxinikari atāo inakari. Kristo ipīkaripeka ōkitikapeēkaika. Iua amātiiri merepitipanika auakari atoko itxa. Iua merepanika ōkitikaua, ininiākara aimarotari apīkasaaki ate apaka ōkitikaua. ²¹ Āti kiki kamakitiā ipīkitxi apaka ikinimanemoni. Iua atokokana āti kiki kamakitiā, ipīkani ōkitikiko apaka. ²² Adāo kamakitiā ikinimane ipina. Kristo kamakitiā iua sākire auīākani auapininiiika ātipirika. ²³ Kākiti ōkitikaāka ia atoko. Kristo mitxi ōkitikaua. Iua merepanika ōkitikakariua. Ikanapiriākasaaki iua nakitiakori ōkitikauako apaka. ²⁴ Eereka itixi xipokaāka. Iuasaaki ikinika auītetxi maerekati, ikinika kaposotiireri maerekati pakini ixipokako. Eereka ikinika iua nakitiakori isika iri Teosomoni. ²⁵ Kristo ikinimane auīte itxauako. Iuasaaki ixipokari ikinika imokaiakari posotiire, kotxi ikiti patapi itakana ninoa. ²⁶ Imokaiakari atoko itxa ipīkitxi. Imokaiakariakori

ixipokasaaki, imapotōkire ixipokari ipĭkitxi. ²⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso takapekari ikinika iua kiti patapi.

Ikara Teoso sākireē “ikinika” aua, iuaritika aimarotari iuaka !itakaua Xesosi kiti patapi, kotxi Teosora txĭkitakari Xesosi ikinimane auĭte ininiua. ²⁸ Kristo ikinimane auĭte inakasaakiua, iua Teoso ākiri auĭtetariko Teoso, kotxi mitxi Teoso txĭkitakari iua ikinimane auĭte ininiua. Iuasaaki Teosonoka ikinimane auĭte itxaua.

²⁹ Ipĭkani mōkitikakaniāua, kinirepa apanakini patxisataāka ipĭkani ōkitikiniua ĩkapani? ³⁰ Atepekana, ipĭkani mōkitikakaniāua, kinirepa ikiniōtika amĭteenekari monōkori? ³¹ Nitariakori, nimarotari ipĭkitxi monōkori ikiniōtika. Ikara nisāpiretai, kotxi niuikai hĭte. Niuikari aāuini aāuĭte Kristo Xesosikata. ³² Uai Épeso sitatxitiā kākiti ākiti kaneenamari atoko inakani nirekari imaĭkinino nota. Ipĭkani mōkitikakaniāua, kinirepa nimĭteenekari ikara atoko inakari? Ipĭkani mōkitikakaniāua, ininiā atxari: Manipokota, maiāta, kotxi katana apinako.

³³ Kona hāuiritapiri āti misirienetini. Kākiti erekari moianatiniāri maerekati kamakani, ninoa txĭkitakari iua maerekati kamakari ininiua. ³⁴ Himerekako. Himarotariko atāo inakari hĭkamini ĩkapani. Maerekati ! hĭkamapinikako. Hĭpĕtauatako, kotxi apanakini hĭte !imarotari Teoso.

Kākiti Īto Ōkitikasaakiua

³⁵ Atxiĭti āti txari: “Kanatokopa itxa kākiti ōkitikiko? Iuasaaki kanatokopa inakaripa ĭto?” itxa. ³⁶ !Kiĭkiteri kākiti pimarauatini ikara atoko. Takariki, pimatakakaniāri kipatxi āki !ipitxaka. ³⁷ Pitakarauatakasaaki, pitakari okinoka, atxiĭti triko, atxiĭti kimi. Takari aneĕkari kona pitaka. Kona takariki atokoni itxa takari ipitxakasaaki. Ipitxere ipinimoni. ³⁸ Teoso kamari takari pitxere inireĕkiti iaōka. Ikini takariki Teoso sikari ipitxere. ³⁹ Āti xinitxi kona āti xinitxi atokoni. Aua kākiti xini. Kaxipirini xini ipinimoni itxa. Kotipiriki xini ipinimoni itxa. Ximaki xini ipinimoni itxa.

⁴⁰ Aua iaxiti apiko nopinixiti auakani, aua itixi takote auakani apaka. Peereri ikinipoko, iuaritika iaxiti apiko nopinixiti auakani ipinimoni, itixi takote auakani ipinimoni. ⁴¹ Peereri atokatxi. Peereri kasiri apaka, txamari kasiri ātiāo. Peereri iōriki apaka, txamari iōriki ātiāo. Apaka āti iōriki āti iōriki atokotxikana !auari.

⁴² Iua atokokana itxa ipĭkani iuaĭkana ōkitikikosaaki. Ītotxi ixiti taākori !auaika. Iua ōkitikakori kona ipinaika. ⁴³ Ītotxi katikosaaki, !erekari. Ītotxi iuaĭkana ōkitikikosaaki, peerekari. Ītotxi katikosaaki !kataparari. Iuaĭkana ōkitikikosaaki, kataparari. ⁴⁴ Aĭto katikosaaki, aĭto itixi auakani ĭto atokotxikana. Aĭto iuaĭkana ōkitikikosaaki ātiāo aĭto. Ītotxi ĩkorapokoriti aāuini ĩkapani aua. Apaka aua ĭtotxi ipinimoni, Teoso sikakiti apĭkasaaki. Ikara ĭtotxi ĭlipina. ⁴⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso txĭkitakari kiki merepitipanika auakari Adāo inakori auāki inini. Adāo imatonōkari auakari, Kristo inakori, txĭkitakari kākiti auāki inini, apaka imapinakani ĩkapani.

⁴⁶ Teoso nireĕkiti axinikini kona apoka merepanika. Merepanika axinikari ateka nireĕkiti, eereka axinikari Teoso nireĕkiti. ⁴⁷ Kiki merepitipanika auakari kipatxi kamakori itxaua. Āti kiki Apiananiri, Teoso tixinekiri iua. ⁴⁸ Ikinimane kākiti itixi auakani, iua Adāo kipatxi kamakori atokokana. Ikinimane kākiti Teoso tixine sikani, Kristo Teoso

tixinekiri atokokana. ⁴⁹ Aponaniākasaaki, kipatxi kamakori aïto, Adão ïto atokokana itxa aïto. Iua atokokana Teoso tixinekiri ïto, Kristo ïto atokokana itxako aïto.

⁵⁰ Nïtariakori, nisãpiretai hïte, ! apakata kãkiti ïto, iarëka pakini sini Teoso auïtetxi ininiãtaãua. Ipinakari kona auapininiika ! itxa.

⁵¹ Hïkenakotariko nisãkire. Nisãpiretaiko kãkiti mimarotakinini mitxi. Kona ikinimaneni ipina. Iuaritika amakinika txïkitakaãka ipinipo aniniua.

⁵² Iuasaaki imapotökire tröpetahero xõkaãka. Iuasaaki mëkokari katimari atoko itxa. Poki katimari matãkaãtini atoko itxa. Amakinika kati-maritika txïkitakaãka ipinipo aniniua. Iua tröpeta xõkikosaaki, iuasaaki ipïkani õkitikaãka. Kona ipinaikanako. Iuasaaki atxïkitakaãka ipinipo aniniua. ⁵³ Kotxi arakakani txïkitakaãkako miarakakani ininiua. Ipïkani txïkitakaãkako mipïkani ininiua. ⁵⁴ Arakakani txïkitakikosaaki miarakakani ininiua, apaka ipïkani txïkitakikosaaki mipïkani ininiua, iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori apopeka. Ia atoko itxa Teoso sãkire kitxakapirïka: Ipïkitxi xipokaãkako. Auape kãiatakari, ipïkitxi xipokakari.

⁵⁵ Ipïkitxi tsii !auaika. Maerekani misiritikoãtaã anikakari kona kãiata.

⁵⁶ Ipïkitxi tsii mitxi aua amaerekani xika. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua amaerekani. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakaniã, ! auari kãkiti misiritiko. Txamari maerekanitxi tapara aua, kotxi Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori auapitika. ⁵⁷ Erekapitikari Teoso, kotxi aãuïte Xesosi Kristo txïkitakaua akãiatini.

⁵⁸ Ikara atoko ininiã, nïtariakori nota tïretakini, kataparaxinire hïtxako. Kona hãuiritapiri apanakini txïkitakinii maerekati hïkamini. Hïparïkauatako ikiniõtika Apiananiri ïkapani, kotxi himarotari maxikatïika !hïparïkauata iua ïkapani. Hïparïka ïki hãpakapapitikako.

16

Txineiro Sikiko Xesosi Sãkire Auiãkani ïkapani

¹ Uatxa nisãpiretai txineiro himakatzakini Teoso nakitiakori ïkapani. Hïkamariko Karásia tixini auakani nipaniãtini atokotxikana. Nipaniãtana ninoa Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua ia atoko: ² Ikini Tomïko hïkinika hïte nïkataro txineiro ninoa ïkapani. Txineiro Teoso siãkiti iaõka, hinïkatari ipixini ninoa ïkapani. Ininiã ereë napokasaaki apikomoni txineiro kona apotiitaãka. ³ Napokasaaki ereë, niokanataro kãkiti, txineiro hïsikakito anikakani Xerosareëmoni. Hïsapiretano hïokanatsopatakitiã himereëkini hïtxineirote anikakani ïkapani. ⁴ Atxiïti erekari nota sini apaka, ininiã ninoa moianatano nota.

Paoro Paniãtakiti Pirena

⁵ Masetónia tixinimoni nisako, eereka napoka hïtemoni, kotxi nisapitikako Masetóniamoni. ⁶ Iuasaaki atxiïti nikaikota hïtekata. Atxiïti nikaikota mitaãsaaki hïtekata. Ininiã eereka hïte posotari himoianatinino nota naiamatakasaaki apikoxiti nisini ïkapani. ⁷ Kona ninirekari mapaõtinoka nikaikotini hïtekata uatxa. Apiananiri auiritiniãno, ninirekari apikomoni nikaikotini hïtekata. ⁸ Txamari nikaikota uai Êpeso sitatxiti Pëtekósitxi kiiniriti manapi õti. ⁹ Kotxi uatxa kaiãopokori kãkiti ïkorapokoriti auakani nirekari nisãpiretiniri Teoso iokanapirena erekari ninoamoni. Txamari kaiãopokori kãkiti !nirekano.

¹⁰ Atxiïti Tximótxio sari hïtemoni, ininiã hãpakapariko iua, imapïkarauatakani ïkapani hïte sauaki, kotxi iua parïkauata Apiananiri

īkapani nota parīkauatini atokokana. ¹¹ Ininiā kona apakata kākiti mamaākatakaniri iua. Ikanapiriākasaaki notamoni, iuasaaki hīokanatarī iua erekaxinire inini. Niātapari iua aītariakorikata.

¹² Iteene ninirekari aītari Aporo apokini hītemoni aītariakorikata. Txa-mari uatxa linirekari isini hītemoni, iuaritika iposotakasaaki isapitīkako hītemoni.

¹³ Araōkire hītxako. Iteene hāuikariko Teoso sākire. Hītaparaxinireritika hāuako. Hītapararitika hāuako Teoso īkapani. ¹⁴ Xesosi tiraōkiā ikinipoko hīkamako.

¹⁵ Hīte imarotari Esitépana, inirimane pakini. Ninoa Akaia tixini auakani. Iuaātaā ninoa merepitipanika aukari Xesosi sākire. Ninoa iteene parīkauata Teoso nakitiakori īkapani. Nitariakori, iteene nipaniātai hīte. ¹⁶ Hīkamariko kākiti ikara atoko inakani paniātakiti. Hīkamariko ikinimane amoianari paniātakiti, atekata parīkauatakani paniātakiti. ¹⁷ Esitépana, Potonato, Akaiko pakini apokasaaki uai, nipoxokoniua, kotxi iminarina notamoni mauakati hīte masikakiniti. ¹⁸ Ninoa sikapox-okonitari nākixinire, hīte ākixinire apaka. Erekarī ate iuikiniri kākiti ikara atoko inakani.

¹⁹ Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua Ásia tixini auakani xinikamanapitai hīte. Ákira inakori, Pirisira inakoro pakini iteene xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua. Apaka Xesosi sākire auiākani ninoa aapoko apotiitakaniua xinikamanapitai hīte. ²⁰ Ikinimane aītariakori uai auakani xinikamanapitai hīte. Haōkitakakasaakiua, himaratakakauako, kotxi Teoso nakitiakori hītxaua.

²¹ Nota Paoro iōkatsopatari ia nitakapiretanapini niuakoā. ²² Kākiti matiretakaniāri Apiananiri Xesosi Kristo, maerekati takaāka iua nopini. “Apiananiri, uai pina atemoni,” atxari Xesosi.

²³ Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekarī hītemoni.

²⁴ Nitiretai hīte hīkinika, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua. Ameē.

2 KORĪTO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaīkana Korīto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakitino. Teoso nirekari iokanatinino kākitimoni isākire nisāpiretini iġapani. Ia aātsopa niōkatsopata. Aītari Tximótxio aua notakata. Ia iōkatsopari niokanata kākiti Teoso mereēkinimoni, Korīto sitatxiti auakanimoni. Apaka ia iōkatsopari niokanata kākiti Teoso nakitiakorimoni, Akaia tixini auakanimoni. ² Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ikamaerekaxiniretai hīte.

Teoso Mīkapiritiniua Pirena

³ Peerekari Teoso. Aāuīte Xesosi Kristo iri itxaua. Kaamonīkareri iua. Āti kākiti amonīkakari iua atoko inakari ! auari. Amaerekaxinirensaaki, iua atekata aua. Amaerekaxinireni imakatzakinaua. Iuasaaki imīkapiritaua. ⁴ Imīkapiritaua amaerekaxinirensaaki, ininiā apanakini maerekaxinirensaaki, iua atokotxikana ate mīkapiritana ninoa apaka, kotxi aimarotari Teoso mīkapiritiniua ate. ⁵ Kristo iteene misiritaāka, ininiā ate misiritaāka apaka. Iua atokokana Teoso moianatari Kristo, ininiā iua moianataua ate apaka. ⁶ Apanakini misiritaua, kotxi anirekari Teoso mīkapiritinii hīte. Anirekari Teoso makatzakiniri himaerekani. Teoso mīkapiritaua ate, ininiā hīte apaka imīkapirita. Teoso mīkapiritakasaakii hīte, isikataparatai himisiritiko hīpoxokoniritika himīteenekini iġapani. Hīte misiritiko ate misiritiko atokokana. ⁷ Aimarotapitikari erekari Teoso sikinii hīte, kotxi himisiritaāka ate misiritiko atokokana, ininiā Teoso mīkapiritai hīte, ate imīkapiritini atokokana.

⁸ Aītariakori, anirekari hīxinikiniri ate misiritiko Ásia tixini aūakasaaki. Iuasaaki iteene amaxikaāka. Kona amīteenekari. Auākatari aōkiko. ⁹ Iuasaaki aākixinireē atxa: “Apinapitikako,” atxa. Ikara atoko ininiā, aimarotari kona ate posotiire ! auari. Aimarotari Teosonoka sikataparataua, kotxi iua posotari ōkitikiniri ipīkari. ¹⁰ Pamonoōkoniri iuasaaki, iuaritika Teoso makatzakaua amapinakani iġapani. Iua makatzakapanikaua amapinakani iġapani. Ate auikari iua sākire, iuaīkana imakatzakinia tīkane. ¹¹ Hīte moianataua ate, kotxi himisākiretari Teoso ate iġapani. Ininiā Teoso kamari hamanaākiti iaōka, kotxi Teoso kamari erekari atemoni. Eereka kaiāopokori kākiti sāpiretari Teoso iua ereka inini, kotxi ikamari ninoa amanaākiti iaōka ate iġapani.

Paoro Masikani Korītomoni

¹² Ate poxokoniuata, kotxi ate kamari erekarinoka Teoso oerekakitinoka, kākitimoni, hītemoni apaka. Atāonoka anireka akamini kākitimoni. Aimarotari ikara aākixinireē, ininiā apoxokoniuata. Ikara atoko aūuni, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparataua. Kākiti imaroreē ! iposotari ikaminiri iua auini ereka inini, kotxi ! kiīkiteri kākiti. ¹³ Hātatsopatakasaakiri aiōkatsopatakiti hītemoni, himarotari axinikakiti aākixinireē. Axinikakiti, asākire pakini ātinoka itxaua. ¹⁴ Hīte na iteene imarotapanikaua ate, iuaritika ninirekari hīuikinia ate, Apiananiri Xesosi uai iġapaniriini ōtisaaki, ate iuikinii atokotxikana.

¹⁵ Ikara nimarota, ininiã ninirekamari hĭtemoni nisini, ipikata hĭpoxokoniuatini ĭkapani. ¹⁶ Masetónia tixinimoni nisini apisapanika, ninirekamari hĭtemoni nisini. Eereka nikanapiriãkasaaki uaimoni, ninirekamari hĭtemoni iuaĭkana nisini, ininiã iuasaaki ninirekamari hĭte iokanatinino nota Xotéia tōpamoni. Txamari na nisa. ¹⁷ Atxiĭti hĭte txano nota: “Pixinikasaakiri uai papokini, na iteene pinirekari uai papokini,” hĭtxano. Txamari ninirekapitikari napokini hĭtemoni. Na nota xinikari Teoso sãkire mauĭãkani xinikakiti atoko, kotxi ninoa sãkire: “Ari, nisapitika,” txamari ãkixinireē itxana: “Na nisapani,” itxana. ¹⁸ Nota sãkire hĭtemoni ninamaã: “Ari nisapitika,” ninakasaaki, nãkixinireē apaka txari: “Ari, nisapitika,” nitxa. Teoso atãonoka sãkirauatakari imarotari ikara nisãkire atão inini. ¹⁹ Sírasi inakori, Tximótxio inakori, nota pakini sãpiretapekai hĭte Teoso ãkiri, Xesosi Kristo sãkire. Xesosi sãkire inamaã auakari, isãkire ãkixinireē auakaritxikana isãkireta. “Nikamapitikariko,” inakasaaki, ãkixinireē inirekapitikari ikaminiri. Ikamari isãkire iaõka. ²⁰ Teoso sikaenetakiti kãkitimoni kaiãopokori aua. Iua Kristo sikaua ikinipoko Teoso sikaenetakiti, ininiãkara atxari: “Ameē.” Peerekari Teoso, kotxi Kristo sikapitikaua Teoso sikaenetakiti. ²¹ Teosokara sikataparaxiniretai hĭte, atã apaka, Xesosi Kristo amatakanapakani ĭkapani. Teosokara mereëua iua nakitiakori aniniua ĭkapani. ²² Apaka Teosokara sikaua Erekari Matamatakoti, Teoso nakiti aniniua aimarotini ĭkapani. Iua Erekari Matamatakoti aua aãkixinireē. Teoso takaõtxikare itxaua iua. Iua Erekari Matamatakoti merepitipanika Teoso sikakiti atemoni, ininiã aimarotari apikomoni isikapanikaua itanapoko inĭkatakiti ate ĭkapani.

²³ Kona nisari hĭte Korĭto sitatxiti auakanimoni, kotxi kona ninirekari hĭte matinaniuatini hĭte maerekani nisãpiretini xika. Teoso imarotari ikara atão inini. ²⁴ Hĭauĭte kona ate txaua. Kona apaniãtai: “Ia atoko inakari hãuika. Kona ikara atoko inakari kona hãuikape.” Kona ikara atoko ! atxai hĭte, kotxi hĭte aukapitikari Teoso sãkire atão inakari. Aparĭkauata hĭtekata hĭpoxokoniuatini ĭkapani.

2

¹ Nãkixinireē nitxari: “Na nisa iuaĭkana ninoamoni nikamamatinanitinina ĭkapani.” ² Nota xika maerekaxinireninoka hininiã, kiripa kamapoxokinitano nota? Hĭtenoka aua nota kamapoxokonitakani. Ininiã kona nota nirekari maerekaxinireni hinini nota xika. ³ Kona ninirekari hĭtemoni napokini, maerekaxiniretikano ninini, hĭte maerekani xika, ininiãkara nota iokanatsopatarari ĭkora mitxi niõkatsopatakiti hĭtemoni ereē napokini apisapanika. Kotxi nikamapoxokonitakini hĭtxaua hĭte. Nimarotari ia. Nota nienenĭkasaaki, hĭte himakinika enenĭka apaka. ⁴ Niokanatsopatarari ĭkora niõkatsopatakiti hĭtemoni, kotxi himaerekani xika maerekaxiniretinoka nitxa. Nitxiapata. Niokanatsopatarari ĭkora niõkatsopatakiti hĭtemoni, iteene nitiretinii himarotini ĭkapani. Na ninirekari nikamamatinanitinii.

Maerekanitxi Maxinĭkaretiko

⁵ Iua kiki maerekati kamakari maerekaxinireti txĭkitakano. Iua apia maerekaxinireti txĭkitakai hĭte, maerekati ikamini xika. Na iteene ninirekari nitxitiniri iua. ⁶ Uatxa atokopekai homanatiniri. Iua txi-tããkapeka imaerekani xika. ⁷ Uatxa himaxinĭkaretariko maerekati ikamakiti, ininiã hãpakapariko iua. Himisãkiretariko iua. Hĭkamapoxokonitari

ia. Ikara atoko himinakaniāri, iua kona erekaxinireri. Ikara atoko himinakaniāri, atxiīti itakanapari Teoso kimapore. ⁸ Ininiākara nota ōtākikai hīte nitapararitika. “Atiretapitikai,” hītxariko iua, hītiretiniri imarotini ikapani. ⁹ Ininiā mitxi niokanatsopata hītemoni, kotxi iuasaaki nataerekatai hīte. Ninirekari nimarotiniri, hīkīpitatarī nōtākikini atxiīti? ¹⁰ Himaxinīkaretakasaakiri maerekati āti kamakiti, nota apaka max-inīkaretari. Maerekati āti ereē kamakiti auiniā, nimaxinīkaretari, kotxi nitiretai hīte. Kristo nirekari nimaxinīkaretiniri maerekati ikamakiti. ¹¹ Axinikasaakiri maerekati āti kamakiti, akamari Satanasi nireēkiti. Ininiākara ! akamari Satanasi nireēkiti. Paimatireri iua. Inirekari akeroकिनि. Aimarotari iua nireēkiti, ininiā apia imatirerini matxaua.

Txito Paoro Nitini

¹² Tōatxi sitatxiti napokasaaki Kristo iokanapirena erekari nisāpiretini tīkane, kākiti iuaā auakani nirekari nisākire imarotinina, kotxi Apiananiri sikanireōtana nisākire imarotinina ikapani. ¹³ Iuaritika !erekaxinireno, kotxi ninitapiimari aītari Txito inakori. Kona napokari. Ininiā nitakapiretanapana kākiti iuaā auakani: “Ereēpiko. Masetónia tixinimoni nisako,” nitxana.

Kamariāro Atoko Atxa

¹⁴ Peerekari Teoso kamakiti ate ikapani. Kristo nakiti aniniāua, Teoso txīkitakaua ātipirika akāiatini, ikinimane imarotini ikapani. Teosokata akāiata. Teoso paniātaua Kristo pirena imarotiko ikini tōpati iaripiretini, kamariāro iarikatxiātini atokokana Kristo pirena iaripiretini ikapani. ¹⁵ Kristo sikaua Teosomoni, ininiā Teoso apokaerekataua, kotxi kamariāro arikiko Teoso ikapani atokokana atxa. Kamariāro arikasaaki omari samariāpota ikini tōpati. Iua atokokana asaāpota kākitimoni, kākiti apokakonimoni, kākiti pīpinanaākanimoni apaka. ¹⁶ Kākiti pīpinanaākanimoni kanaiatxiāri atoko atxa, kotxi asāpiretana Kristo sākire imauikakaniāna, ipinana. Kākiti Teoso apokakinimoni kamariāro eretxiāro atoko atxa, kotxi asāpiretana Kristo sākire auikiniāna, auapininiika itxanako Teosokata. Kiripa posotari ikara atoko inakari parīkatxi ikamini Teoso ikapani? ¹⁷ Ate posotari Teoso ikapani aparīkauatini, kotxi kona apanakini atokoni !atxa ate. Kaiāopokori kākiti sāpiretari Teoso sākire txineiro apakapini ikapani. Ninoamoni Teoso sākire tiitxi vētxitiko atoko itxa. Kona ikara atokoni !akama, kotxi Teoso iokanataua ate kākitimoni. Teoso atamataua, ininiā atāonoka asākirauata, kotxi Kristo nitiriakori atxaua.

3

Iōkatsopari Atoko Hītxa

¹ Atxiīti iuaīkana ate sāpiretatari erekari akamakiti asākire hāuikini ikapani? Atxiīti hinirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari ate kamakiti ate sākire hāuikini ikapani? Atxiīti ate nirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari hīte kamakiti hīte sākire ate auikini ikapani? Apanakini kamari ikara atoko. Ate kona kamari ikara atoko. ² Kona ninirekari iōkatsopari ikara atoko inakari, kotxi iua iōkatsopari atoko hītxa hīte. Ate ākixinireē iōkatsopari atoko hītxa. Ikinimane atatsopatari ikara iōkatsopari, ininiā imarotarina erekari hīte kamakiti. ³ Iōkatsopari Kristo iōkatsopatakiti ate mīkiti atoko hītxa. Kona txītaā iōkatsopataāka. Erekari Matamatakoti Teoso Mapinakati iōkatsopari. Kona aātsopaā iōkatsopataāka. Kākiti ākixinireē iōkatsopataāka.

⁴ Ikara atoko atxai hīte, kotxi iteene aimarotari Teoso, Kristo naki-tiakori aniniua. ⁵ ! Kimaroreua ate. Ateka ! aposotari aparīkauatini Teoso īkapani. Teosora sikaposotiiretaua. Isikari imarore atemoni. ⁶ Isikaposotiiretaua Teoso īkapani aparīkauatini īkapani, isākire amaneri kākiti asāpiretini īkapani. Ikara isākire amaneri oerekaua Erekarī Mata-matakoti aākixinireē auini. Isākire amaneri ! oerekaua ipaniātakiti iōkatsopatakori Moisesimoni isikakiti. Ipaniātakiti iōkatsopatakori Moises-imoni isikakiti paniātari kākiti ipinini imaerekani xika. Erekarī Mata-matakoti aākixinireē auiniā, itxīkitakaua aāuapininiika anini.

Teoso Parīka Amaneri

⁷ Teoso paniātakiti tesi pakini iōkataāka kai nopini. Teoso sikasaakiri ikara Moisesimoni, Teoso iotximere iteene aua. Moisesi toō iuasaaki apakapari Teoso iotximere. Iteene iotximere aua Moisesi toō, ininiā kākiti Isaeo auakani kona posotari atamatiniri. Iotximere poiāoōpotakasaaki, ! iposotapanikarina itoō atamatinina. Ininiā Teoso iotximere auakasaaki, isākire iōkatakori apoka itiximoni kākiti ipinini īkapani. ⁸ Uatxa iua Erekarī Matamatakoti txīkitakari kākiti ātipirika auini īkapani, ininiā uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari ikara iparīka. ⁹ Peerekari Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakori kākitimoni isikasaaki, txamari iuasaaki oerekari kākiti misiritiko imaerekani xika. Uatxa Teoso parīka apiaerekata, kotxi Kristo kamaerekatari kākiti. ¹⁰ Uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari. Iotximere apiari atoko itxa, ininiā iua parīka kitxakapirīka iotximere napakari atoko itxa. ¹¹ Kitxakapirīka Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakori isikasaaki peerekari, txamari ikara Teoso parīka xipope. Īkorasaaki iparīka kākiti ikamaerekatini !ixipoka, ininiā apiaerekata.

¹² Ia Teoso parīka !ixipoka, ininiā ataparaxinireritika asākirauata. ¹³ Moisesi atoko ! atxaua, kotxi iua ipatoōtaua mākatxi mataā, itoō iotximere Isaeo auakani matamatakani īkapani. Itoō iotximere poiāota, iuaritika ! iposotarina atamatinirina. ¹⁴ Moisesi ipatoōtiniua atokokana ninoa Isaeo auakani oki ipataāka, kotxi !imarotarina atāo Teoso nireēkiti. Uatxapiima okina ipataākapanika atatsopatakasaakirina Teoso sākire iōkatsopatakori, Xesosi apokini apisapanika auakari sākiretxiti. !Imarota-rina Teoso nireēkiti. Kristo sākire auikikosaaki, iua ipatoōtiko makatx-akaāka, ininiā iuasaaki kākiti imarotari Teoso nireēkiti. ¹⁵ Īkorasaaki apaka Moisesi iōkatsopare atatsopatakasaakina, !imarotarina. Okina ipataākapanika. ¹⁶ Kākiti akiritakasaakiri Apiananiri, ipatoōtiko makatx-akaāka. ¹⁷ Erekarī Matamatakoti itxaua Apiananiri. Erekarī Mata-matakoti auiniā aākixinireē, !aparīkauataika amaerekani makatxakiko īkapani, kotxi Xesosi makatxakapekari amaerekani. ¹⁸ Xesosi sākire auīākani atxaua, ininiā atoō kona ipataāka. Ātakaāri atoko atxaua. Kākiti atamatakasaakiau ate, atamatari Apiananiri iotximere. Apiananiri Erekarī Matamatakoti aākixinireē txīkitakaāpotaua ikara atoko aniniua, ininiā apiaāpota aiotximere.

4

Teoso Iokanapirena Erekarī Pokamara Atoko Itxa

¹ Teoso amonīkaua ate, ininiā iua paniātaua ia parīkatxi akamini, iokanapirena erekarī apanakinimoni asāpiretini. Ikara atoko ininiā, isikataparaxiniretaua, ininiā ! anirekarī atakanapiniri ikara parīkatxi.

2 Kākiti kipatari ikamakiti, maerekati ikamakasaaki, kotxi ipētauata. Ikara atoko inakari maerekati ! akamaika. Atakanapapekari. ! Amisirienetari kākiti. Kona akoketari ate sākire Teoso sākirekata. Teoso kenakotari asākire, ininiā atāonoka asākire, ininiā kākiti ākixinireē imarotari akamakiti atāo inini. ³ Kākiti mimarotakanisaakiri Teoso iokanapirena erekari asāpiretakiti, kākiti pīpinanaākari atoko itxa. ⁴ Kākiti pīpinanaākari ! imarotari Teoso iokanapirena, kotxi kākiti teosone, Satanasi inakori, ipatari ninoa oki, ininiā !atamatarina pokamara ninoa iopiniākari. Teoso iokanapirena erekari pokamara atoko itxa. Peerekari ikara Teoso iokanapirena. Iua erekari pirena sāpiretari Kristo Apiananiri ininiua, kotxi Teoso itxaua. ⁵ Ate kona sāpiretari kākiti ateka pirena. Ate sāpiretari Xesosi Kristo Apiananiri ininiua. Ate hīte nitiriakori atxaua, kotxi Xesosi nirekari hinitiriakori aniniua. ⁶ Kitxakapirika ipiānoka auakasaaki, Teoso txari: “Piopinikaxitita.” Iuasaakipeka iopinikaxitita. Iua Teosotxikana iopinikari āākixinire. Ikara iopinikare kamaimaroretāua Teoso Apiananiri kaiotximereri ininiua. Kristo aātamatakasaaki, aātamatarī Teoso iotximere.

Xesosi Sākire Auiākani Misiritiko

⁷ Kopiti maikoti atoko atxaua, kotxi atapara !uari. Iuaritika atemoni auari Teoso iokanapirena erekari katirerī. Ininiā aimarotari Teosonoka kaposotiireri, kataparari ininiua. Atepekana !aposotari. Atapara ! auari. ⁸ Asinimoni amaxikakini aua, iuaritika !okaua ate. Atxiīti ! aimarotari akamakiti tīkane, iuaritika kona aiotokakari Kristo sākire aāuikini. ⁹ Amisiritiko aua, iuaritika Teoso kona takanapaua ate. Atxiīti akarotaāka, iuaritika kona aōkaāka. ¹⁰ Ikiniōtika aīto okiko monōkoni aua Xesosi sākire aāuikini xika. Xesosi atatsiirauata. Ipina. Iua atokotxikana ate atatsiirauata. Atxiīti aīto ipina iua sākire aāuikini xika. Xesosi auapika, kotxi ipīpe, eereka ōkitikaua, ininiā iua atokokana aīto auapika. ¹¹ Auapanika anakasaaki, aōkiko monōkoni aua Xesosi sākire aāuikini xika. Aīto ipinapitikako, iuaritika aāuapanika, kotxi Xesosi auapanika. ¹² Xesosi iokanapirena asāpiretini xika, apanakini nirekari okiniua ate. Xesosi iokanapirena asāpiretakasaakii, hīte aukari, ininiā hīte auapika himaxipokakani.

¹³ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota aukari Teoso sākire, ininiā nisāpiretari kākiti.

Iua atokotxikana ate aukari Teoso sākire, ininiā ate sāpiretari kākiti. ¹⁴ Teoso ōkitikari Apiananiri Xesosi, iuaīkana auini īkapani, ininiā aimarotari Teoso ōkitikiniua ate apaka, iuaīkana aāuini īkapani. Eereka Teoso anikauako ate hītekata Xesosi aāōkitini Teoso apisatoō. ¹⁵ Amīteenekari ikinipoko amisiritiko Xesosi sākire hītemoni asāpiretini īkapani. Kākiti apikomoni, apikomoni, apikomoni, txaāpota apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti, ininiā ninoa kākiti kaiāopokori txari Teoso: “Erekapitikari pisikakiti notamoni.” Ikara atoko ininiā, kākityipokoni txari: “Peerekari Teoso,” itxako.

Maerekaxinireni !Atxaua

¹⁶ Ininiākara maerekaxinireni ! atxaua. Aīto xipokaāpota, iuaritika aākixinire ikiniōtika apiataparaāpota. ¹⁷ Īkorasaaki amaxikiko auapitika Xesosi sākire aāuikini xika. Kona okanani aua amaxikiko. Eereka Teosokata ātipirika aāuapika, kotxi aāuikari isākire. Peerekari iuasaakiko. !Axinikaikari mitxi amaxikiko, kotxi iuasaakiko peerekari.

18 Kona amaâkatari aâtamatakiti. Amatamatakiniti axinika. Atamatakori xipokako. Matamatakoti kona xipoka.

5

Aãuapoko Teoso Tixineẽ

¹ Ìkorapokoriti aãuakasaaki, aïto aãuapoko itxaua aãkixinire ìkapani. Æti õti aïto xipoka. Ixipokasaaki, Teoso sikari aïtião aãuapoko. Iua aïto isikaua, itixine aãpokasaaki. Iua aïto kona xipokaika. Iua aãuapoko kona uakõtxiã kamakorini. ² Ìkorsaaki aâtatsiirauatakasaaki, atxari: “Ninirekari aïtião niïto, niïto Teoso sikakiti itixine napokasaaki.” ³ Anirekari aïtião aïto, ininiã maïtotika !atxaua. ⁴ Ìkorsaaki ia aïto auapanika inakasaaki, aâtatsiitari katsiiri. Kona kataparari ia aïto. Anirekapitikamari aïto. Anirekari aïtião aïto, ininiã aïto maxipoãkati makatxakari aïto xipoãkari. ⁵ Teoso kamari aïto maxipoãkani ìkapani. Isikapanikauako aïto ikara atoko inakari. Aimarotari ikara atão inini, kotxi isikapekari Erekarì Matamatakoti atemoni. Ipixini Teoso sikaenetakiti isikapekautaua, ininiã apikomoni isikaenetakiti isikapitikauako.

⁶ Ininiã kataparaxinirepitikaua ate. Aimarotari aãuapoko ia aïto ininiãua, kona aãpokapanika Apiananiri tixinemoni. ⁷ Xesosì sãkire auikiko oerekaua atão aãuini tìkane. Aõkinoka kona oerekaua atão aãuini tìkane. ⁸ Kataparaxinirepitikaua ate. Kona ate pìkari apinini. Api-aerekata apinini, kotxi iusaakiko Apiananirikata aãua. ⁹ Anirekari amiinitiniri Apiananiri, ia aïto ãki aãuakasaaki, ia aïto xipokasaaki apaka. ¹⁰ Æti õti ate amakinika sariko Kristomoni. Iusaaki Kristo sãpiretaua aparìka ìki. Iua imarotari ikinipoko akamakiti ia aïto ãki aãuakasaaki. Atxiïti akamari erekari. Atxiïti akamari maerekati. Akamakiti iaõka isikaua aparìka ìki.

Kãkiti Mikanapiriïko Teosomoni

¹¹ Aimarotari Apiananiri katapara inini, kotxi imisiritari kãkiti imaerekani xika. Ininiã asãpiretari kãkiti auikininiri iua sãkire. Aparìkauata, iua sãkire kãkiti auikini ìkapani. Teoso iteene imarotaua. Imarotari axinikakiti aãkixinireẽ. Ninirekari hïte apaka iteene imarotiniua ate hãkixinireẽ. ¹² Kona ate nirekari iuaïkana asãpiretinii hïte ereka anini. Anirekari asãpiretinii, apakatapitika hïuikiniua ate, kotxi atãonoka akama. Ikara atoko inakari himarotiniã, himarotari kãkiti hãpakapiretini, ninoa misãkirepiretakasaakiua ate. Ninoa kãkiti ate misãkirepiretakani iuikari atamatakorinoka. Kona imaâkatari kãkiti ãkixinire ereka inini. ¹³ Atxiïti kãkitimoni kona kiikiteua ate. Ikara atoko atxa Teoso ìkapani. Atxiïti paikiteua ate. Ikara atoko atxa hïte ìkapani. ¹⁴ Kristo iteene tiretaua, ininiãkara anirekari iua nireëkiti akamini, kotxi aimarotari iua ipina ikinimane ìkapani, kotxi ikinimane ipìkani atoko itxauana. ¹⁵ Kristo ipina ikinimane kãkiti ìkapani, kãkiti mapinakanani ìkapani, kãkiti ãtipirika auini ìkapani. Ininiã iua kãkiti kona kamaikariko iuaka nireëkiti ikiniõtika. Ikamariko Kristo nireëkitinoka, kotxi Kristo ipina iua ìkapani. Iuaïkana õkitikapekautaua.

¹⁶ Ininiã uatxa ! axinikaikari kãkiti ìkorapokoriti auakani xinikakiti atokokana. Mitxi axinikari Kristo ninoa xinikiniri atoko. Uatxa ! axinikaikari Kristo ninoa xinikiniri atoko. ¹⁷ Kristo sãkire auiaãkari ãkixinire amaneri itxaua. Mitxi maerekati ikamakiti kona ikamaika. Amanerinoka ikama. ¹⁸ Ikara atoko inakari Teosora kaminaua. Mitxi amokaiakari atoko itxa Teoso, iuaritika imikanapiriãua ate iuamoni,

kotxi Kristo ipina ate ĩkapani. Ipaniātaua ate asāpiretiniri ikinimane kākiti, Teoso nirekari imikanapiriinina ninoa iuamoni. ¹⁹ Teoso mikanapiriāri kākiti ikini itixiti auakani iuamoni, kotxi Kristo ipina kākiti ĩkapani. Teoso mikanapiriāksaakiri kākiti iuamoni, kona iaōtari maerekati ikamakitina. Kona ixinikaikari imaerekanina, ininiā kona imisiritana imaerekani xika. Ia pirena, kākiti imikanapiriini pirena, ipaniātaua asāpiretiniri ikinimane kākiti.

²⁰ Asāpiretari Kristo sākire kākitemoni. Asākirauata iua ĩkapani, ininiā Teoso iteene ōtākikai hīte ate sākireē. Kristo nireēkiti iaōka ate ōtākikai hīte. Hīkanapiriāko Teosomoni. ²¹ Kristo kona kamari maerekati, iuaritika Teoso misiritari iua maerekati kamakari imisiritini atokokana. Ininiā Xesosi sākire aāuikiniā, Teoso apakapaua ate, maerekati makamakani apakapini atoko, kotxi iua kamaerekataua ate.

6

¹ Ate parīkauata Teosokata, ininiā ate iteene ōtākikai hīte. Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni, ininiā !apakata mamaākatakinika hininiri Teoso. ² Kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Erekari kākitemoni nisika. Niketo apokasaaki, iusaaki nikenakotari hākiritinino nota. Kākiti maerekani nimakatzakini ōtisaaki, ni-moianatai hīte.

Nisāpiretai. Uatxa apokapeka Teoso keto erekari kākitemoni isikini. Uatxa Teoso makatzakari kākiti maerekani.

Teoso Nitiriakori Atāo Inakani

³ Kona xatiki akerokari akamakiti kākitemoni, ininiā kākiti kona txari: “Ninoa kerokari ikamakitina, atāo minakati isāpiretiniaua,” !itx-ana. ⁴ Teoso nitiriakori atāo atxaua. Aāuini ikiniōtika oerekari kākiti Teoso nitiriakori atāo inakani aniniua, kotxi amīteenekari amaxikiko. Amīteenekari amisiritiko. Amīteenekari katsiiri. ⁵ Teoso nitiriakori atāo atxaua, kotxi Teoso parīka akamini xika anoropataākapeka. Kateia āki atakaākapeka. Ahoaātaā kākiti apotiitakaniua naiatapekaua. Teoso parīka akamini, pasāpaniri aparīka. Itokata !aimaka. Itokata anatxita. ⁶ Kākiti imarotari ate Teoso nitiriakori aniniua, kotxi kona akamari maerekati. Aimarotari Teoso sākire. Kona katimari aomanākarauatini. Amoianatari kākiti. Erekari Matamatakoti oerekaua atāo akamini. Atāo atiretari kākiti. Ikara atoko aniniā, kākiti imarotari Teoso nitiriakori aniniua. ⁷ Ate Teoso nitiriakori atāo atxaua, kotxi atāo inakari-noka asāpireta. Teosora sikaposotiiretaua. Erekari akamakiti aīkeeko akikomoni, asanaremoni pakini atoko itxa, kotxi erekari akamakasaaki, maerekati iokanataāka. ⁸ Teoso nitiriakori atxaua, ininiā apanakini kākiti paxitaua. Txamari apanakini kākiti kona paxitaua. Apanakini sākire: “Peerekana ninoa.” Txamari apanakini sākire: “!Erekana ninoa.” Apanakini sākire: “Kamisirienererini ninoa,” iuaritika atāo inakarinoka asākire. ⁹ Minakaniua ate, iuaritika ikinimane imarotaua. Kaiāokatani apinaarita, iuaritika aāuapanika. Amisiritaāka, iuaritika kākiti kona okapanikaua. ¹⁰ Amatinaniuatakasaaki, Apiananiri kamapoxokonitaua ate. Kona katxineiroteua ate, iuaritika atxīkitakari kaiāopokori kākiti ikini sereti erekari Teoso sikakiti apakapinina. Minakani atxaua, iuaritika ikinipoko erekari Apiananiri sikakiti aua atemoni.

¹¹ Hīte Korīto sitatxiti auakani asāpiretai ikinipoko axinikakiti. Nikipatakiti !auari. Iteene atiretai hīte. ¹² Ate nirekari atiretinii hīte, txamari kona hīte nirekari hītiretiniaua ate. ¹³ Uatxa nimisākiretai hīte

namariteakori nimisākiretini atoktxikana. Hītiretauako ate, ate tiretini atoktxikana. Hōerekaua hītiretiniua ate.

Xesosi Sākire Mauiākani Moianariakori !Hītixapeua

¹⁴ Xesosi sākire mauiākani moianariakori ! hītixapeua, kotxi ! apakata erekari kaikotini maerekatikata. !Apakata pokamara ikanōkarikata auini.

¹⁵ Kona Kristo moianatari Satanasi. Xesosi sākire auiākari nireēkiti āti. Xesosi sākire mauiākati nireēkiti ātiāo. Ininiā ! apakata Xesosi sākire auiākari auini Xesosi sākire mauiākatikata. ¹⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki ! auari kākiti kamakiti teoso. Aīto Teoso misākiretiko aikoti atoko itxa. Teoso ātipirika auakari itxaua. Iua txari:

Nota auako ninakitiakorikata. Nitīpokota ninoa sauaki. Ninoa Teosone nitxauako. Nota nakitiakori itxauanako ninoa.

¹⁷ Ininiākara hītakanapanako nisākire mauiākani. Kona ninoakata !hāuape. !Hīkaikotape maerekati takote, ininiā napakapai hīte.

¹⁸ Ininiā hīri nitxauako. Namariteakori, namariteakoro hītixauako hīte, itxa Apiananiri, Kaposotiireri sākire.

7

¹ Nitiretakini ikara atoko itxa Teoso kamaenetakiti ate ikapani. Ininiā matakanapari ikinipoko maerekati aīto txikotakari, aākixinire txikotakari pakini. Teoso nakitiakorinoka matxaua. Erekarinoka makama Teoso apaxitini.

Paoro Poxokoni

² Hītiretauako ate. Kona amisiritari kākiti. Kona aōerekari kākiti maerekati ikamini. Kona amisirienetari kākiti. ³ Kona ikara atokoni nitxa hīte nitxitini ikapani. Kona nitxitai, kotxi nisāpiretapakai iteene atiretini hīte. Ininiā ipīkitxi kona oiarikaua. Auakari kona oiarikaua. Ate oiarikakari !auari. ⁴ Nimarotari hīte kaminiri nota ōtākikakiti iaōka. Nota iukai hīte. Hīte kamatapaxiniretano nota. Amaxikaākapika, iuaritika iteene nipoxokoniata.

⁵ Masetonia tixini ate apokasaaki, kona aiotoka. Kona atomata, kotxi asinimoni aua kākiti ate misiritakani. Kākiti naiataua. Aākixinireē apīkarauata. ⁶ Teoso, mīkapiritari kākiti matinaniuatakani, ininiā imīkapiritaua ate Txito apokasaaki. ⁷ Iua apokini kamapoxokonitaua. Apaka isākire kamapoxokonitaua, kotxi isāpiretaua hīte kamapoxokonitini iua. Isāpiretaua ate hīte kinirāo aōkitaka ininino nota. Isāpiretaua, hīte maerekaxinireni, kotxi hītixīkitakano maerekaxinire ninini. Isāpiretaua hīte ātipirika sāpiretiniri apanakini nota kamakiti ereka inini. Txito sāpirena nikenakotakasaaki, apia nipoxokoniata.

⁸ Mitxi niokanatsopatakiti hītemoni maerekaxinireti txīkitakani hīte, iuaritika erekari niokanatiniri iua niōkatsopatakiti hītemoni. Merepanika nota matinaniuata, kotxi nimarotari niokanatsopatakiti hātatsopatinixika hīte matinaniuata. Mapaōtinoka maerekaxinireni hītixaua. ⁹ Uatxa poxokopekano nota. Na nipoxokoniata hīte maerekaxinireni nitxīkitakini ikapani. Nipoxokoniata, kotxi maerekaxinireni hinini xika, hītakanapari maerekati hīkamakiti. Iuasaaki hīkanapiriā Teosomoni. Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari himaerekaxinireni, ininiā kona ate misiritai. ¹⁰ Erekari Teoso txīkitakiniri kākiti matinaniuatini, kotxi iuasaaki kākiti takanapari maerekati ikamakiti. Ikanapiriā Teosomoni, ininiā Teoso makatxakari iua maerekani. Ikara atoko inakari matinanitxi erekari. Txamari kākiti Teoso manirekakani matinani ātiāo, ininiā ninoa ipinapikako. ¹¹ Hīte matinaniuata himaerekani xika, ininiā

Teoso kamaerekatai. Ininiākara uatxa erekarinoka hinireka hīkamini. Uatxa iteene hinirekari hīkaminiri Teoso nireēkiti. Hinirekari ikinimane imarotiniri hīkamakiti ereka inini. Uatxa homanātari maerekati mitxi hīkamakiti. Maerekaxinireti hītchaua himaerekani xika. Uatxa iteene hītiraōki aua. Hinirekari himarotiniri nota pirena, nota ereka ninini himarotini īkapani. Uatxa hinirekari maerekati kamakari misiritiko. Ininiākara kona hīkerokari, iua kiki maerekati ikamakasaaki.

¹² Iua iōkatsopari mitxi niokanatakiti hītemoni, niōkatsopata hīte īkapanikara. Kona iua maerekati kamakari īkapanini niokanatsopata. Kona iua maerekati kamakari misiritakiti īkapanini niokanatsopata. Niokanātari iua iōkatsopari hītemoni atiraōki himarotini īkapani. Teoso imarotari atiretinii.

¹³ Ininiā ate kamatapaxiniretaāka, kotxi hīte kamatapaxiniretaāka apaka. Apaka apoxokoniuaata, kotxi Txito poxokoniuaata. Iua poxokoniuaata, kotxi hīte himakinika kamapoxokonitari iua. ¹⁴ Txito hītemoni isini apisapanika, nota sāpiretari iua niuikinii hīte, kotxi peerekai hīte. Atāo nisākire, kotxi kona nipētauata hīkamakiti xika, kotxi hīkamakiti atāo. Atāonoka asākire hītemoni. Atāonoka asākire Txitomoni apaka ate iuikinii hīte. ¹⁵ Apiaāpota Txito tiretinii, kotxi hīkamari iua sākire iaōka. Imarotari hāpakapiniri iua hīpaxitiniritika. ¹⁶ Nipoxokoniuaata, kotxi nimarotapitikari hīkaminiri nōtākikinii iaōka.

8

Txineiro Apanakini Sikakito

¹ Nitariakori, anirekari asāpiretinii Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua Masetónia tixini auakani. Peerekari Teoso kamakiti ninoa īkapani, kotxi ikinipoko erekari isika ninoamoni. ² Ninoa !iteene kauarena. Pasāpaniri ninoa misiritiko, iuaritika ienenīkana ninoa. Na katxineiroteni, iuaritika ipotxtitarina itiina isikinina kākiti kaamonirinimoni. ³ Nota imarotari ninoa minakati auiniāna, isikarauatana apanakinimoni. Iteene isikarauatana, ininiā kaiāokatani inatxitana. ⁴ Nota kona amanaāri ninoa txineirote kākiti Teoso nakitiakori Xerosareē sitatxiti auakani īkapani, iuaritika ninoaka txano: “Ate nirekari txineiro asikini ninoamoni. Pauritaua asikiniro ninoamoni. Asikiniāro apoxokoniuaata, kotxi ikara atoko akamini amoianātari kākiti Teoso nakitiakori,” itxana. ⁵ Kona ikarananini ninoa nireka. Iteene ninoa kamapoxokonitaua ate, kotxi mitxipe ninoa txaua: “Ate nirekari Apiananiri nireēkiti akamini,” itxana. “Iua oerekiniāri inireēkiti hītemoni, ate nirekari hīte paniātakiti apaka akamini,” itxana Masetónia tixini auakani. ⁶ Txito amanaāpekai hīte txineiro hīsikini Xerosareē sitatxiti auakani īkapani, ininiā apaniātari iua sini hītemoni hīsikakiti apakapini īkapani, hītiraōki ninoa Teoso nakitiakori hōerekini īkapani. ⁷ Hīte iteene auikari Xesosi sākire. Apanakini poiāoka. Hīte imarotari Xesosi sākire hīsāpiretini kākitimoni. Apanakini na iteene imarotari. Hīte iteene imarotari Xesosi sākire. Apanakini poiāonoka imarota. Hīte iteene nirekari Teoso parīka hīkamini. Apanakini poiāonoka nirekari. Hīte iteene tiretaua ate. Apanakini poiāoka tiretaua. Hīte apiaerekata, ininiākara ninirekari hīsikakiti apaka apiari inini, kotxi ikara atoko hīkaminiā, hōerekari Xerosareē sitatxiti auakani hītiretinina.

⁸ Kona nipaniātai nitapararitika hīsikiniro hītixineirote ninoamoni. Nataarekatari hītiraōki. Atāo atxīiti hītiretari apanakini? Masetónia tixini auakani atāo tiretari apanakini. Hīte tiraōki ninoa tiraōki atoko atxīiti? ⁹ Himarotari Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni.

Itanapoko auiniri Xesosi Teoso tixine auakasaaki. Iuaritika itakanapari ikinipoko. Minakati mauakinitinoka itxapeka hîte ïkapani. Ininiãkara ikinipoko itakanapini xika, ikinipoko aua hîtemoni.

¹⁰ Uatxa nota ôtãkikai hîte, erekari hîkaminiri hîsãkire iaõka, kotxi kita anokanani hîte merepanika xinikari: “Natokopa itxa akaminiri Xerosareẽ sitatxiti auakani ïkapani?” hîtxa. Hîte merepanika nirekari txineiro hîsikinina ninoa. ¹¹ Ininiã nõõtãkikai uatxa. Hîkamariko mitxi hîsãkire iaõka. Hîpoxokoniritika hinirekariko hîokanatiniro txineiro ninoamoni, ininiã erekari hîpoxokoniritika hîkaminiri hîsãkire iaõka. Ipixini txineiro hîtemoni auakaro hîsikako ninoamoni. ¹² Hîpoxokoniritika hinirekiniãri hîsikarauatini Teosomoni, iua apakapapitikari hîsikakiti. Poiãoka auiniãi, ininiã erekapitikari poiãonoka hîsikini Teosomoni. Iua apakapapitikari. Iua imarotari !apakata apikomoni hîsikiniri.

¹³ Kona ate nirekari hîte kaamoni hinini, ikinipoko ninoamoni auini ïkapani. Erekari ninoa auakiti hîte auakititxikana. ¹⁴ Uatxa hîte txineirote auapitika ninoa hîsikini ïkapani. Åti õti hîte txineirote mauakanisaaki, atxiiti ninoa txineirote aua, ininiã ninoa sikai hîte. Ininiã hîte moianatinina atokotxikana, ninoa moianatai hîte. Ikara atoko inakari atão. ¹⁵ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kiki kaiãopokori apakapakari itetakori !auari. Kiki poiãoka apakapakari !kaamoniri.

Txito Iokanatiko Korîtomoni

¹⁶ “Peerekai,” atxari Teoso, kotxi iua sikanireõtari Txito itiretinii hîte, nota tiretinii atokotxikana. ¹⁷ Txito nirekapitikari ate paniãtakiti ikamini, hîtemoni isini. Apaniãtiniri apisapanika, inirekari hîtemoni isini, ininiã ipoxokoniritika isa hîtemoni. ¹⁸ Aiokanatarari åti åitari iuakata. Ikinimane Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua iteene apokaerekatarari iua, kotxi isãpiretari Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni. ¹⁹ Ninoa mereẽri iua åitari atekata isini Xerosareẽmoni, oa txineiro aanikasaaki. Oa txineiro asikakito oerekana Xerosareẽ auakani Apiananiri ereka inini. Oerekana apoxokoniritika amoianatinina.

²⁰ Oa txineiro kaiãopokoro aua, ininiã iua åitari siniã atekata, iua imarotari atão asikiniro oa txineiro Xerosareẽ auakanimoni. ²¹ Anirekari atão akamini oa txineiro asikasaaki ninoamoni. Anirekari Apiananiri imarotiniri atão akamini. Anirekari kãkiti apaka imarotiniri atão akamini.

²² Iuaikana aiokanatarari åtipekana åitari hîtemoni. Aãtaerekatapekari iua. Ipoxononiritika imoianatarari kãkiti. Apiapoxokonita iua, kotxi imarotari hîte kaminiri mitxi hîsãkire iaõka. ²³ Txitopekana, nota moianari itxaua. Iua miparïkatano nota, hîte amoianatini ïkapani. Xesosi sãkire auiaãkani mereẽna åtariakori Txitokata sikani hîtemoni. Kãkiti imarotakasaakina ninoa, “Peerekari Kristo,” itxana kãkiti. ²⁴ Ininiãkara hõerekanako ninoa kikiakori atão hîtoretinina, ininiã ikinimane Xesosi sãkire auiaãkani imarotari atão hîtiraõkiuatini. Iuasaakiko ninoa imarotari ate sãkire atão inini ate iuikinii hîte.

9

¹ Nisãpiretai hîte txineiro asikakito tîkane Teoso nakitiakorimoni, Xerosareẽ auakanimoni. Nimasãpiretakaniãi hîte, iuaritika hîte nirekari hîtxineirote hîsikini ninoamoni. Nimarotari ikara. ² Nimarotari iteene hinirekari himoianatinina ninoa. Nitxapekana Masetõnia tixini auakani: “Nota iuikana åtariakori Korîto sitatxiti auakani, Akaia

tixini auakani, kotxi kita anokanani ninoa iposope txineiro iokanatinina Xerosareēmoni,” nitxana. Hīte poxokoni txineiro hōkanatini, sikanireōtana Masetónia tixini auakani apaka iokanatiniro txineiro. ³ Uatxa niokanatana ninoa aītariakori ipi āti pakini hītemoni. Hīte iposope hininiā hītxineirote hōkanatini, erekapitikari, kotxi ikara nisākire iaōka. Ininiā atāo ate iuikinii hīte. ⁴ Masetónia tixini auakani siniā notakata, hītxineirote miposonitipanika, ininiā ate pētauata, kotxi ate aukari hīsākire. Hītepekana apia pētauata hīsākire iaōka himakamakani xika. ⁵ Ininiākara ninirekari ninoa aītariakori sini hītemoni nota ereē napokini apisapanika. Ninoa moianatai txineiro kaiāopokoro hīsikaenetakito hāpotiitini īkapani. Ininiā napokasaaki ereē, iposope hīsikakito nanikini. Ininiā iuasaaki aimarotariko kinirāo sikaenetaka hinakito txineiro. Iuasaaki aimarotariko hīpoxokoniritika hīsikiniro hītxineirote.

Takari Itori Auini

⁶ Ia nisākire hīxinika. Poiāoka komiri pitakiniā pitakarauatakasaaki, poiāonoka iri pimaporoka. Kaiāopokori pitakiniā, kaiāopokori pimaporoka. ⁷ Ininiā pākixinireē pixinikari atāo pisikakiti ātimoni. Kona erekari pimanirekasikatakiniti pisikini. Āti itapararitika paniātiniāi pisikarauatini, !apakata. Teoso apokaerekatari kākiti ipoxokoniritika isikarauatini ātimoni. ⁸ Teoso posotari ikinipoko erekari isikinii hīte, ininiā ikiniōtika ikini sereti hiamonitakiti auiniā, hāpakapari ikinika hinireēkiti. Ininiā ikinipoko erekari hīkama. ⁹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso sikari itori erekari matxineirotenimoni. Teoso kamakiti atāo inakari !ixipoka. Auapikako.

¹⁰ Teosora sikari takariki katakarerimoni itakarauatini īkapani, ininiā eereka iposope inakasaaki, auari kienatxi inikakiti īkapani. Iua atokokana Teoso sikari kaiāopokori takariki hītemoni. Iua anekakari hītakare, ininiā eereka iposope inakasaaki, kaiāopokori auari, ininiā kaiāopokori hīkamakiti atāo inakari apanakinimoni. ¹¹ Teoso sikai ikini sereti erekari, ininiā ikinipoko auape hītemoni. Ininiākara kākiti mauarenimoni hīsikariko kaiāopokori. Ate anikasaakiro hīsikakito apanakinimoni, ninoa txariko: “Peerekari Teoso, kotxi ninoa sikaua ate aamonitakiti,” itxanako.

¹² Ikara atoko inakari hīkaminiā, hīsikari Teoso nakitiakori amonitakiti ninoamoni. Apaka hīsikasaakiri hīsikakiti ninoamoni, ninoa kaiāopokori txari: “Peerekari Teoso,” itxanako. ¹³ Ninoa poxokoniuatako, kotxi hīte sikari kaiāopokori ninoamoni, apanakinimoni apaka. Ninoa txariko: “Peerekari Teoso,” kotxi imarotarina erekari hīte kamakiti. Imarotarina hīte kaminiri Kristo paniātakiti iaōka. Imarotarina hīte atāo auikiniri Kristo iokanapirena erekari. ¹⁴ Ininiā ninoa misākiretari Teoso hīte īkapani, kotxi iteene ninoa tiretai hīte, kotxi Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni. ¹⁵ Matxari Teoso: “Peerekai pite, kotxi pite sikaua pamarite. Āti pisikakiti iua atoko inakari !auari.”

10

Paoro Apakapapiretari Apoītiko

¹ Kataparaxinireri Kristo, iuaritika ianaka ōtākikari kākiti, ininiā nota Paoro ianaka nōtākikai. Txamari apanakini hīte sauaki auakani

txari: “Paoro ĭtakoxiti auakasaaki, itapararitika itxitaua ate, atemoni iōkatsopatakasaaki. Txamari iua atekata auakasaaki, ipīkarauata amaerekani isāpiretiniua,” itxana. Ikara apanakini sākire na atāo, kotxi ĭtakoxiti nauanāta, iuaritika amaātiki nōtākikai hīte. ² Kona ninirekari noerekinii hīte apanakini nitxitini ereē napokasaaki. Niposotapitikari nitapararitika nitxitiniri apanakini ereē napokasaaki, kotxi ninoa txari: “Paoro kamakiti Teoso sākire mauīākani kamakiti atokotxikana,” itxana. Txamari na atāo ninoa sākire. ³ Aīto tapara poiāoka, kotxi kākiti atxaua, ininiā aīto taparaā !apakata anaiatiniri maerekati. Teosora sikataparataua aākixinireē, maerekati anaiatini ĭkapani. ⁴ Ate ikeeko kona Xesosi sākire mauīākani ikeeko atokoni. Teoso ikeeko isika atemoni. Kaposotiireri Teoso ikeeko, ininiā aposotari Satanasi kamakiti axipokini aiko kaikori axipokini atokokana. ⁵ Kākiti iuikaua. !Nirekarina auikini-rina Teoso imarore. “Paimatireua ate,” itxanātana. Teoso sikaimaroretaua ate, ninoa sākire paxirari inini aōerekini ĭkapani. Ikinipoko axinikakiti anireka Kristo nireēkiti iaōka axinikini, ininiā axinikakiti ātiāo auiniā, atxīkitakari iua axinikakiti imamakini Kristo nireēkiti iaōka inini ĭkapani. ⁶ Hīte iteene kamakasaakiri Kristo nireēkiti iaōka, ate misiritariko kākiti ereē Kristo nireēkiti imakamakanisaaki.

⁷ Hīte xinikari hātamatakitinoka. Kona hīxinikari kākiti ākixinireē auakari. Kākiti ereē uākatiniāri Kristo nakiti ininiuana, erekari imarotininirina ate apaka Kristo nakitiakori aniniua, ninoa Kristo nakiti ininiuana atokotxikana. ⁸ Atxiīti iteene niuikari Apiananiri sikaposotiiiretiniua ate, iuaritika kona nipētauata niuikiniri ikara, kotxi Apiananiri sikaposotiiiretaua ate, hīte akamataparaxiniretini ĭkapani. Kona ate nirekari hīte ākixinire tapara poiāoāpotini. ⁹ Kona ninirekari hīpīkarauatini, iōkatsopari niokanatsopatakiti hātatsopatini xika. ¹⁰ Apanakini txari: “Paoro txitaua itapararitika iokanatsopatakitiā, txamari iua atekata auakasaaki, isākire ātiāo. Iuasaaki kona kataparaxinireri iua. Iuasaaki ipīkarauata ate itxitini,” itxana apanakini. Na atāo ninoa sākire. ¹¹ ĭtakoxiti ate auakasaaki, asākire aiokanatsopatakiti iuatxikana asākireta, ereē hītekata aāuakasaaki.

¹² Ninoa ate misākirepiretakani iteene iuikaua. Atauako ninoa api-aerekata? Atauako !erekaua ate? !Kiūkitena ninoa. Ninoa uākatari ninoa kamakitinoka erekari inini, ininiā ninoa iaōtari apanakini kamakiti. Apanakini kamakiti ninoa kamakiti atoko ininiā, ninoa uākatari apanakini kamakiti apaka erekatxikana. Txamari na atāo. ¹³ Atepekana, kona ate iuikari ateka kamakiti. Ate iuikari parīkatxi Teoso sikakiti atemoni akamini ĭkapani. Iuanoka ate iuika. Iua paniātaua aparīkauatini hīte ĭkapani. Iua aparīka ate iuikapitika. ¹⁴ Teoso paniātakitinoka akama. Ia aparīka, ininiā ate sari hītemoni Kristo iokanapirena erekari asāpiretini ĭkapani. Ininiā apakatapitika ate iuikiniri ikara aparīka. ¹⁵ Apanakini parīka Teoso ĭkapani ate kona txari: “Iua parīkatxi ate kamakiti,” kona atxa. Ate nirekari hīte auikaāpotiniri Kristo sākire, Kristo sākire iteene hāuikini ĭkapani, ininiā ate nirekari aparīkauatini Teoso ĭkapani hīte auiniātaā, Kristo sākire apanakini auikini ĭkapani. ¹⁶ Ate nirekari Kristo iokanapirena erekari asāpiretiniri kākiti, hīte tixine apiko auakani Xesosi sākire masāpiretakotipanika ininiātaā. Ininiā kona aparīkauata apanakini parīkauatiniātaā. Ininiā apanakini parīka: “Ate parīkakara iua,” kona atxari.

¹⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pinirekatari piukarauatini? Pinirekiniâri, ininiâ piukariko Apiananiri kamakitinoka.

¹⁸ Teoso kona apokaerekatari kâkiti iuaka, “Erekapitikano,” inakari. Teoso sâpiretiniâri: “Erekapitikari iua kâkiti,” ininiâ Teoso apokaerekatari iua.

11

Teoso Maiokanatakini

¹ Atxiîti mîikiteti sâkirauatini atoko nimisâkiretai hîte, iuaritika hâuiritano nota. ² Teoso nirekinii hîte iua nakitiakorinani hininiua, iua atokotxikana nota nirekai hîte Teoso nakitiakorinani hininiua. Nisikaenetai Kristomoni hîtaniri atoko inini îkapani. Iuamoninani nisikaenetai. Ninirekari iuamoni nisikinii, âtokoro kîkikata masirîkakato atoko inakaro. ³ Kitxakapirîka Satanasi auaiôtotari imini. Iua imini misirienetaro Eva, kotxi paimatireri Satanasi sâkire. Nipîkari Satanasi misirienetini hîte apaka, ininiâ eereka hîxinîkakiti na atâoni. Nota pîkari Xesosi hîtakanapini. Mitxi iteene hîtiretari iua. Iuananira hîtireta. ⁴ Kotxi hîte apakapari hîpoxokoniritika ikinimane ereê apokakani, “Ate Xesosi sâkire sâpiretakaniua” inakani, txamari Xesosi pirena ninoa sâpiretakiti na atâoni. Kona ate sâpiretari ikara atoko inakari, iuaritika hâuikari ninoa sâkire. Hâuikasaakiri ninoa sâkire, atxiîti hâpakapari matamatakoti, txamari kona hâpakapari Erekarî Matamatakoti ate sâpiretakiti. Ate sâpiretai hîte atâo Kristo iokanapirena erekari, txamari hîte auikari âtiâo.

⁵ Hîtemoni, Teoso iokanatanana ninoa kâkitimoni. Hîtemoni, ninoa Teoso iokanatakini apiarini. Nota poiâo atxiîti? Ninoa apiata atxiîti? Konapitini. ⁶ Atxiîti kona nota iteene imarotari nisâkirauatini, iuaritika nîmarotapitikari Teoso sâkire. Himarotapekari ikara atoko inakari, kotxi asâpiretapekai.

⁷ Teoso iokanapirena erekari nisâpiretakasaakii hîte, maxikatîika nisâpiretai. Kona ninirekari hîikitxitinino, ininiâ nota poiâotakaua, hîte atâo inakari himarotini îkapani. Ikara atoko nîkerokatari atxiîti? ⁸ Hîtekata nîparîkauatakasaaki, kâkiti âtiâtaâ Xesosi sâkire auîâkani iokanataro txineiro notamoni, txamari kona nota moianatana ninoa iuasaaki. Hîtekara nîmoianata iuasaaki. ⁹ Hîtekata nauakasaaki, nota nîrekamaro txineiro. Txamari kona nota amanaâi hîtxineirote. Aîtariakori Masetônia tîxinikini mininano itanapoko nîamonitakiti. Iua atokotxikana kona namanaâpaniro hîtxineirote nota îkapani, kotxi atxiîti nota minari atoko nitxa hîporikiâ. Kona ninirekari ikara atoko inakari nininiua. ¹⁰ Kristo atâonoka isâkire. Isâkire nâkixinireê auape, ininiâ nota sâkire apaka atâo. Nisâpiretapanikari kâkiti hîtxineirote nîmanirekakani pirena. !Auari ikara nisâkire îtokakakari ikinika Akaia tîxiniâ. ¹¹ Kinirepa ikara atoko nitxa sâkireta? Atxiîti kona nitiretai hîte? Teoso imarotari nota iteene tiretinii hîte.

¹² Uatxa iuaîkana nisâpiretai hîtxineirote nîmapakapakani. Nanera kâkiti uatxa hîtekata auakani Teoso maiokanatakini txari: “Ate kamari Paoro parîkatxikana,” itxana. Ikara atoko ininiâ iuikauana. Txamari ninoa parîka âtiâo, kotxi ninoa apakaparo hîtxineirote. Ate kona apakaparo hîtxineirote. ¹³ Teoso kona iokanatanana nanera hîtemoni. Na atâo Teoso iokanatakini !itxauana. Imisirienetaina hîte, “Aparîkauata Teoso îkapani,” inakasaakina. Nanera txari: “Kristo iokanatakirinrauata ate,” itxana. Txamari na atâo nanera sâkire. ¹⁴ Ikara atoko inakari auapitika,

kotxi Satanasi sari kâkitimoni. Itxari: “Nota Teoso nitiri nitxaua. Nota oerekai atão inakari.” Ininiã iua sâkire auiaġani auapitika. ¹⁵ Ininiãkara nanera kikiakori Satanasi nitiriakori txari: “Atão inakari kamakanuia ate. Teoso nitiriakori atxaua,” itxana. Xipokatxi ôtisaaki imisiritaãkanako ninoa maerekati ikamakitina xika.

Paoro Misiritiko Pirena

¹⁶ Iuaġkana nisãpiretai. Miġkiteti !nitxaua, iuaritika hġte potxitari kãkiti miġkiteni, ininiã miġkiteti atoko niuikaua, kotxi nota posotari niuikiniua. ¹⁷ Apiananiri kona sãkirauata ia atoko. Miġkitetinoka sãkirauata ia atoko iuikiniua. ¹⁸ Nanera kikiakori iuikaua, Teoso sãkire mauiaġani iuikiniua atokokana, ininiã nota apaka sãpiretari niuikiniua. ¹⁹ Hġte auiritari kãkiti miġkiteni himoianarini ininiua, kotxi !kiġkitei hġte. ²⁰ Nanera hġtekata auakani txġkitakai hġte initiriakorina hininiua. Hġte auiritari ikara atoko inakari. Nanera amanaãpotari ikini sereti hġte nakiti. Ikamarina inireġkitina hġtemoni. Ipaniãtaina ikiniôtika inireġkitina hġkamini. Imisiritaina hġte. Hġte auiritari ikara atoko inakari ikaminina. ²¹ Erekaru nipġtauatini atxġiti? Kotxi kona kataparaxinireno nota nanera kamakiti atoko nikamini hġtemoni. Kataparaxinirena nanera.

Ikamakitina iuikana, ininiã miġkiteti atoko kataparaxinireno nota. Nikamakiti niuikako. ²² Nanera Epireoakorikani? Ari. Nota apaka Epireo nitxaua. Nanera Isaeo apika mekaniriakorikani? Ari. Nota apaka Isaeo apika mekaniri nitxaua. Nanera Apraão apika mekaniriakorikani? Ari. Apraão apika mekanirikanarano nota apaka. ²³ Nanera Kristo nitiriakorikani? Atxġiti. Miġkiteti iuikiniua atoko nitxa: “Kristo nitiri apiaerekatakari nitxaua nota.” Nota apia parġkauata Teoso ġkapani. Apiata nimisiritiko, kotxi kaiãokatani kateia ãki nitakaãka. Kaiãokatani nota noropataãka aãpitsã. Kaiãokatani nipinaarita. ²⁴ Ipi ipi ãti pakinikata Xoteoakori noropatano aãpitsã. Iuasaaki inoropatanona trġta novi pakinikata. ²⁵ Ipi ãti pakinikata Homanoakori noropatano aãkeġ. Ætikata kai soroã nikiporonakaãka. Ipi ãti pakinikata maporoã nisakasaaki, maporo sakika apanġkakiã. Æti ġkanõkati, ãti pokamarariti pakini ninapa potxoari uiniti nipimakaãtini. ²⁶ Nianaxititapika. Natamonõkonitari uini torõkani. Natamonõkonitari kiġtiririni. Natamonõkonitari ninirimane. Natamonõkonitari ninirimane minakanuia. Natamonõkonitari sitatxi nauakasaaki, kãkiti mauakaniãtaã nauakasaaki, potxoari uiniti nġpiriãtakasaaki pakini. Natamonõkonitari kãkiti, “Xesosi sãkire aãuika” inakanikata nauakasaaki, kotxi na atão ninoa sãkire. ²⁷ Kaiãokatani nisãpaka itori parġkatxi xika. Kaiãokatani nitsii aua. Kaiãokatani kona apakata nimakini ġkanõka. Kaiãokatani ninatxita, niposonata. Kaiãokatani nipokori ! auari. Kaiãokatani nimġteenekari katxġkareri. Kaiãokatani nimãka ! auari. ²⁸ Ikara atoko inakari monõkori auapika notamoni. Apaka niparġka kasãpaniri aua, kotxi ikiniôtika niparġkauata kãkiti Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua ġkapani. ²⁹ Æti iõkapetiniã, nota apaka niõkapeta. Æti txġkitakaãka maerekati ikamini, ininiã nota maerekaxiniretinoka nitxa.

³⁰ Hġte nirekiniãri niuikiniua, ininiã niuikari niõkapere. ³¹ Aãuġte Xesosi Kristo iri, Teoso imarotari nisãkire atão inini. Ætipirika matxari: “Peerekai.” ³² Tamãsiko sitatxiti nauakasaaki, kãkiti auġte apiari Areta inakori auakasaaki, Tamãsiko auakani auġte paniãtari sotoakori kaikotini sitatxi kãkiti ġronakiniãtaã nota imaġkinina ġkapani. ³³ Txamari kona

nota pokīka sitatxi toreātaā. Nīroā kotari mitari āki. Iuasaaki aītariakori iokatxakano aapokotxi sonaā sitatxi pirikere mapara. Ixitiye apoka nitxa. Ikara atoko itxa nimatekini, ininiā kona ninoa maīkano iuasaaki.

12

Taponetxi Teoso Sikiniri Paoro

¹ Hinirekatari apikomoni niuikiniua? ! Apakata, iuaritika hinirekiniāri, niuikapanikauako, kotxi Apiananiri sikano taponetxi peereri. Iua oerekano imarore. ² Akokaxiti katosi anokanani inakasaaki, nanikaāka Teoso tixinemoni iaxiti apiko nopinixiti. Iuasaaki nitaponeuataako? Atxiīti niīto atāo anikaākauako? Kona iteene nimarotari. Teosonokara imarotari. ³ Ianoka nimarota. Nanikaāka Teoso tixinemoni nitaponeē atxiīti, atāo niīto anikaāka atxiīti. Teosonoka imarotari. ⁴ Iuaxiti nikenakotari sākiretxi erekari. Ikara kona nimarota iuaīkana nisāpiretini. Apaka ! auritaāka nisāpiretiniri kākiti. ⁵ Ninirekiniāri, niuikari nitapone ikara atoko inakari, txamari ! apakata notaka niuikiniua. Niōkaperenoka niuika. ⁶ Ninirekiniāri niuikiniua, atāonoka nisāpireta, kotxi kona miīkiteti ! nitxaua. Txamari kona ninirekari niuikiniua, kotxi atxiīti kākiti uākatari nota apiari nininiua. Ninirekari kākiti atāo imarotinino. Erekarī kākiti imarotinino nisākireē, nikamakitiā pakini.

Paoro Misiritiko Inako Tsii Atoko Inini

⁷ Peerekari nitikakiti Teoso tixine nanikikosaaki, iuaritika Teoso kona nirekari niuikiniua, ininiākara Teoso auringari Satanasī misiritinino niītoā. Katsiiri. Inako atoko itxa niītoā, ininiā niuikiniua ! auari. ⁸ Ipi āti pakinikata namanaāri Apiananiri ia nitsii imakatzakini. ⁹ Txamari itxano: “Kona nimakatzakari. Ikinipoko erekari nisakakiti sikataparatai. Iuanoka pinireka. Piōkapetakasaaki, nota tapara pākixinireē apiata,” itxano. Ininiākara nipoxokoniritika niuikari niōkape, kotxi iuasaaki nimarotari Inako posotiire nākixinireē auini. ¹⁰ Niōkapetakasaaki, nipoxokoniuata. Nixiniketitikosaaki, nipoxokoniuata. Nimaxikikosaaki, nipoxokoniuata. Nimisiritikosaaki, nipoxokoniuata. Nikamakiti tīkane nimimarotakanisaaki, nipoxokoniuata. Ikara atoko inakari nimīteeneka nipoxokoniritika, kotxi Kristo nakiti nitxaua. Niōkapetakasaaki, nitapara nākixinireē apiata.

Paoro Nirekari Erekarī Korīto Auakanimoni

¹¹ Miīkiteti sākirauatini atoko nisākirauata, txamari hīte xika nisākirauata miīkiteti sākirauatini atoko, kotxi hīte iuikaākamanoko nota, kona nota nirekamariko niuikiniua. Minakati nitxaua, iuaritika nanera Teoso maiokanatakini hītekata auakani kona apiaerekata. ¹² Hītekata nauakasaaki, nikamakiti oerekai atāo Teoso iokanatakiti nininiua, kotxi iuasaaki noerekai Teoso oerekakiti kākitimoni. Noerekai kākiti maposotakinīti. Noerekai posotiiretxi iuasaaki. !Asāpaka ikara atoko inakari aōerekini hīte. ¹³ Atxiīti apiata nitiretatari apanakini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua ātiātaā auakani? Konapitini. Ninoa nitiretini atokotxikana nitiretai hīte. Namanaāna ninoa txineirote niamonitakiti ikapani. Hīte txineirote kona xatikī namanaāi, ininiā nikerokatari atxiīti? Himaxinīkaretariko ia nikerokakiti.

¹⁴ Iplikata nisipeka hītemoni. Naiamatapeka iuaīkana hītemoni nisini tīkane. Kona hītxineirote kona namanaāpani. Hītxineirote kona ninireka. Hītera ninireka. Amarini kona nīkatana iri, inoro pakini. Iri, inoro

pakinira nîkatana imiakori. Nota hîri atoko nitxaua. ¹⁵ Nîpoxokoniuaata ikinika nota nakiti nisikinii hîte. Notaka nisikaua hîtemoni. Nîpoxokoniritika nisikai. Txamari nota tiraõki hîte îkapani apiaâpotakasaaki, hîte tiraõki nota îkapani poiãoãpota.

¹⁶ Atãokani ikara atxiîti? Iuaritika ia nimarota. Kona xatiki namanaãî hinakiti hîsikinino. Atxiîti âti ereë auakari txari: “Paoro misirienetaua ate. Paxirari isãkire,” itxa atxiîti. Txamari ikara na atão. ¹⁷ Natokopa nitxa nimisirienetini? Atauako kikiakori hîtemoni nota iokanatakini misirienetai hîte? ! Misirienetaina. ¹⁸ Nõtãkikari Txito hîtemoni isini tîkane. Nîpaniãtari âti aîtari iuakata isini. Atauako Txito misirienetai hîte? Konapitini. Erekarî Matamatakotira anikano nota. Iua apaka anikari Txito. Nota sari Xesosi nirekinimoni. Txito apaka sari iua nirekinimoni.

Paoro Pîkare

¹⁹ Atxiîti hîte xinikari ikara asãpiretai, ate ereka anini himarotini îkapani. Konapitini. Ate sãkirauata hîtekata Kristo sãkirauatini atokokana, kotxi Teoso atamataua. Ate tîretakini hîtxaua hîte, ininiã ikinipoko akamakiti akaminii hîte, hîte âkixinire tapara auini îkapani. ²⁰ Nîpîkarauata ereë napokini, kotxi atxiîti hîte kamari nimanirekakiniti. Atxiîti napokasaaki ereë, kona hîte apokaerekatano nota. Ereë napokasaaki, nîpîkari nimarotini hîte txitakakiniua, hîxikotakakiniua, homanatakakiniua, hîpotxinani auini, himisãkirepiretakakiniua, aãpirena hîsãpiretini, hîuikiniua, hineenamauatini. Ikara nimarotini nîpîka, ereë napokasaaki. ²¹ Ininiã hîtemoni napokasaaki, nîpîkari Teoso kamapêtatini nota hîte maerekani xika. Nîpîkari nitxiapatini maerekati hîkamakiti xika, kotxi kaiãopokori kamari maerekati akokaxiti, iuaritika ! itakanapapanikari iua maerekati. Ixinikakitina maerekatinoka. Maerekati ikini sereti iîtona nireëkiti aua. Îtanoro minakotokatika isirîkana. Ikara atoko inakari kona itakanapapanikana.

13

Paoro Sãkire Imapotõkire Ôtãkikare

¹ Ipkata nota sari hîtemoni. Iuaîkana hîtemoni nisako. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ipi âti pakini kãkiti atamatiniãri maerekati âti kamakiti, ninoa sãkire auikaãka, ininiã iua maerekati kamakari misiritaãkako. Ipi kãkiti atamatiniãri maerekati âti kamakiti, ninoa sãkire apaka auikaãka, ininiã iua maerekati kamakari misiritaãkako,

itxa Teoso sãkire. ² Akokaxiti hîtekata nauakasaaki, nõtãkikapekai himaerekani hitakanapini. Iuasaaki nõtãkikana mitxi maerekati kamakani, apanakini apaka. Nitxana: “Ãtikata uai napokasaaki, nimisiritapitikari ikinimane maerekati kamakani,” nitxapekana. Iuaîkana uatxa itakoxiti nauakasaaki, ikara nisãkiretxikana nisãpiretai hîte. ³ Hîte nirekari himarotini: “Atãokani atxiîti Paoro sãpiretari Kristo sãkire?” hîtxa. Napokasaaki ereë, himarotapitikariko atão nisãpiretiniri Kristo sãkire. Kristo ! iõkapeta. Oerekapekai iposotiire hîte sauaki. ⁴ Kristo okikosaaki aamina ipiriãmitakari nopini, iîto iõkapere aua. Uatxa kataparari iua, kotxi Teoso sikataparatarari iua. Ate îto apaka iõkapeta, mitxi Kristo îto iõkapetini atoko, iuaritika Teoso sikataparataua Kristokata aũuini hîte amoianatini îkapani.

⁵ Hîxinikariko hãkixinireë auakari. Atãokani hãuikatarari Teoso sãkire? Hîteka ataerekataua. Himarotatarari Xesosi Kristo hãkixinireë auini?

Teoso sākire hāxixinireē mauakaniā, Kristo Xesosi ! auari hāxixinireē. ⁶ Ninirekari himarotiniri Kristo Xesosi auini ate ākixinireē. ⁷ Ate misākiretari Teoso, maerekati hīte makamakani ikapani. Kona ate nirekari kākiti sākire: “Peerekari Paoro. Iua imarotapitikari Teoso sākire oerekini, kotxi Korīto sitatxiti auakani kamari Teoso sākire iaōka.” Ikara kona ate nireka, ate iuikiniua ikapani. Atxiīti kākiti uākatari Xesosi Kristo ! auari ate ākixinireē, iuaritika ate nirekari hīte kaminiri atāonoka. ⁸ ! Apakata aiotokakiniri atāo inakari. Atāo inakari auapika. Atāo inakari !ixipoka. Apakata aōerekiniri atāo inakari. ⁹ Atxiīti ate iōkapeta, iuaritika apoxokoniuaata hītaparaxinire akenakoenetakasaaki. Ate misākiretari Teoso hīte atāonoka hīkamini ikapani ikiniōtika, Xesosi sākire iaōka hīkamini ikapani. ¹⁰ Ikara atoko inakari niōkatsopata hīte ikapani hītekata ni-mauakanisaaki, kotxi ereē napokasaaki, kona ninirekari nitxitinii hīte. Niposotapitikari nitxitinii, kotxi Apiananiri sikaposotiiretapekano atāo nikamini hītemoni. Txamari kona ninirekari Xesosi sākire hītakanapini, nota txitini xika. Ninirekari hīte kataparaxinire hinini, Xesosi sākire iteene hāuikini ikapani.

¹¹ Nitariakori, xipope niōkatsopare. Ereēpiko. Ikiniōtika atāonoka hīkamako. Xesosi sākire iaōka hīkamako. Hīkamariko nisāpiretakiti iaōka. Hīxinikakiti ātinoka itxauako. Kona hītxitakakapeua. Ininiākara Teoso katiraōkiri, kauaīreri, auapikako hītekata.

¹² Haōkitakakasaakia, hīpoxokoniritika hāpakapakakauako, kotxi Apiananiri nakitiakori hītxaua.

Ikinimane Teoso nakitiakori uai auakani xinikamanapitai hīte.

¹³ Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. Teoso iteene tiretai. Erekar Matamatakoti moianatai hīte hīkinika. Ameē.

KARÁSIA

Paoro Iokanatsopata Karásia Auakanimoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata ia aãtsopa hĩtemoni. Nota Teoso iokanatak-
itino kãkitimoni Teoso iokanapirena nisãpiretini ĩkapani. Kona kãkitini
iokanatano nota. Xesosi Kristora iokanatano nota. Aĩri Teoso, Xesosi
ipinaãka atoko õkitikakarira, iuara iokanatano nota kãkitimoni. ² Ikinika
aĩtariakori notakata auakani, nota apaka xinikanãtai hĩte. Hĩte ikini
aikoti Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua Karásia tixini auakani ax-
inikanãtapika.

³ Aĩri Teoso, Xesosi Kristo aãũte pakini sikari ikinipoko erekari
hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

⁴ Xesosi ipina amaerekani imaktxakini ĩkapani. ! Erekari uatxa
auakani. Maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki, Xesosi ipina ate
imaktxakini ĩkapani, amapinakani ĩkapani. Xesosi ipĩpe ate ĩkapani, kotxi
aĩri Teoso nirekari Xesosi ipinini ate maerekani imaktxakini ĩkapani.

⁵ Ikinioĩtika: “Peerekai,” matxari Teoso. Ātipirika kãkiti txapikari Teoso:
“Peerekai.” Ameẽ.

Āti Iokanapirena Erekari !Auari

⁶ Nikenakopiretari Teoso hĩtakanapaãpotini. Iuasaaki nitsorĩkaãnãta.
Kinirepa hĩtakanapari Teoso sãkire? Kotxi mapa kasiritinoka hĩte
auikari Teoso iokanapirena erekari. Kristo iteene tiretai hĩte, ininiã
akiritai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani. Kinirepa hãuikatarĩ Āti
iokanapirena? ⁷ Atão nisãpiretai hĩte. Āti iokanapirena erekari !auari.
Nikenakopiretari kãkiti hĩte oereẽkani. Ninoa nirekari ikoketinirina
isãkirena Kristo iokanapirenakata. Uatxa !himarotaikari atão sãpirenatxi.

⁸ Atão asãpiretapekai Teoso iokanapirena erekari. Ātião sãkiretxiti
asãpiretiniãĩ, Teoso iokanataua ate kãkiti misiritikomoni, Ātipirika
misirikaretxi auiniãtaã. Teoso nitiri iaxitikiri apaka sãpiretiniãĩ Ātião
iokanapirenatxi, Teoso iokanatarĩ iua initiri imisiritikomoni Ātipirika
misirikaretxi auiniãtaã. ⁹ Hĩte auikapekari Teoso iokanapirena erekari.
Ātião iokanapirenatxi sãpiretakari sãpiretiniãĩ Teoso iokanapirena
atão minakati, iokanataãkako imisiritikomoni Ātipirika misirikaretxi
auiniãtaã. Asãpiretapekai ikara inakari sãkiretxiti. Uatxa iuaĩkana
nisãpiretai.

¹⁰ Ikara atoko nitxai hĩte, ininiã himarotari kona ninirekari:
“Peerekari Paoro kamakiti,” niniko. Nota nirekari Teosonoka:
“Peerekari Paoro kamakiti” ininino. Nanera atão minakati sãpiretakani
txai hĩte: “Paoro nirekari kãkiti apokaerekatiniri iua.” ĩkara na
atãoni. !Ninirekari kãkiti apokaerekatinino nota. Ninirekiniãrĩ kãkiti
apokaerekatinino, kona Kristo nitiri !nitxaikaua.

Teoso Akiritari Paoro

¹¹ Nanera atão minakati sãpiretakani hĩte oereẽkani: “Paoro
iokanapirena kona Teoso iokanapirenani,” itxana ninoa sãkire.
Nitariakori atãopitikara nisãpiretai hĩte. Iokanapirenatxi hĩtemoni
nisãpiretakiti kona kãkiti sãkireni. Teoso sãkirena. ¹² Kona kãkitini sãpiretano
ia iokanapirenatxi. Kona kãkitini oerekano. Xesosi Kristora sãpiretano
nota iua iokanapirenatxi.

¹³ Hïte imarotari mitxi nauakasaaki, Xoteo kiomaneakorini oerekakiti nauikasaaki, iusaaki kona nitiretana Xesosi sâkire auîâkani. Iteene nimisiritana ninoa. Ninirekari nixipokiniri Xesosi sâkire kîpitakani. ¹⁴ Iusaaki nimarotari Xoteoakori kitxakapirîkarini paniâtakiti. Nikamari imakinika ninoa paniâtakiti. Iusaaki nimoianariakori apaka kamari ninoa kitxakapirîkarini paniâtakiti. Nota apiata kamari ninoa sâkire iaôka. Iteene ninirekari nikaminiri kitxakapirîkarini paniâtakiti.

¹⁵ Teoso iteene tiretano nota. Iua mereêno nota nauini apisapanika. Iusaaki akiritano nota inîtiri nininiua tîkane. ¹⁶ Teoso keto manapi apokasaaki, oerekari imi notamoni, imi Xoteo minakonimoni nisâpiretini îkapani. Iusaaki kona nisâpiretari kâkiti Teoso oerekakiti sâkiretxiti, ininiâ na kâkitini sâpiretano nikamakiti tîkane. ¹⁷ Iusaaki kona nisari Xerosareê sitatxitimoni, ininiâ nota apisapanika Teoso iokanatakini kona ôtâkikano. Kona kâkitimonini nisa noerekiko îkapani. Arápia tixinimoni nisapitipo. Eereka nikanapiriâ Tamásiko sitatxitimoni.

¹⁸ Ipi anokanani, âti anokanani pakinikanani napaâka atoko, nisa Xerosareêmoni Petro nimisâkiretini îkapani. Ipi semanati ninapa Petrokata. ¹⁹ Apanakini Teoso iokanatakini isâkire sâpiretakani kona naôkita. Api-ananiri itari Txiako inakorinoka naôkita. Ininiâkara kona kâkiti sâkireni nisâpiretai hïte. Teoso iokanapirenakara nisâpiretai hïte.

²⁰ Ia niôkatsopatakiti nisâpiretakiti hîtemoni atâo inakari. Teoso imarotari atâo inakari nisâpiretinii.

²¹ Xerosareêmoni nisaâka atoko, nisari Síria tixini, Sirísia tixini apaka. ²² Iusaaki Kristo sâkire auîâkani, Xotéia tôpa auakani, !aôkitapanikano nota iusaaki. ²³ Ninoa imarotari apanakini minapiretakiti. Apanakini sâkire: “Kiki mitxi ate misiritakari, uatxa sâpiretari Xesosi sâkire. Mitxi iua nirekari ixipokiniri Xesosi oereêkiti sâkiretxiti, iuaritika uatxa inirekari oerekiniri Xesosi oerekakiti sâkiretxiti kâkitimoni,” itxana apanakini sâkire. ²⁴ Ininiâkara ninoa: “Peerekari Teoso,” itxana, kotxi nota aukapekari Xesosi sâkire.

2

Xesosi Iokanatakini Apakapari Paoro

¹ Katosi anokanani napaâka atoko, nikanapiriâ Xerosareêmoni nimoianari Panapee inakorikata. Nanikari nimoianari Txito inakori apaka notakata. ² Xerosareêmoni nisa, kotxi Teoso oerekano nisini iuamoni. Iuaâ napokasaaki, nisâkirauata Xesosi sâkire auîâkani auîteakorikata. Ninoakatanoka nisâkirauata. Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni nisâpiretakiti nisâpiretana ninoa. Nota nirekari ninoa imarotiniri nisâpiretakiti atâo inini. Apaka ninirekari ninoa imarotiniri iuaîkana katana nisâpiretakiti atâo inini îkapani. Nisâpiretakiti ikenakotakasaakina, ninoa: “Atâopitikara pisâpiretakiti Xoteo minakonimoni,” itxana. ³ Txito nimoianari na Xoteo !itxaua. Krekora itxaua, ininiâkara Teoso takaôtxikare !auari iuamoni, iuaritika Xesosi sâkire auîâkani auîteakori na paniâtari itsiki mata kisauakiko. ⁴ Mitxi apanakini kikiakori apoka iuaâ. Ninoa sâkire: “Ate aukari Xesosi sâkire,” itxana ninoa. Txamari na atâo ninoa sâkire. Ninoa apotitaua Xesosi sâkire auîâkanikata. Inirekarina Txito îtoâ Teoso takaôtxikare takiko. Ninoa nirekari imarotinirina kitxakapirîkarini Xoteo kiomaneakorini paniâtakiti atakanapini, kotxi atakanapapekari ipixini ninoa paniâtakiti, kotxi Kristo Xesosi nakitakori atxapekua. Ninoa nirekari imarotiniri ikinika ate oerekakiti

sākiretxiti. Ninoa nirekari ate kaminiri ikinika kitxakapirīkarini Xoteo kiomaneakorini paniātakiti. Ninoa nirekari ikinika Xesosi sākire auīākani, Xoteo minakaniua apaka kaminiri Xoteo kiomaneakorini paniātakiti. Ninoa nirekari nitiritxi amotakoni atoko aniniua. ⁵ Kona xatiki akamari ninoa nireēkiti, kotxi inirekarina Teoso iokanapirena atāo inakari akoketini Xoteo kiomaneakorini paniātakitikata. Ate nirekari Teoso iokanapirena atāonoka inakari asāpiretinii.

⁶ Xesosi sākire auīākani auīteakori txari notamoni: “Xoteo minakonimoni pisāpiretakiti erekapitikari. Apikomoni ate sākire ! auari ninoa pisāpiretini ikapani,” itxana. Ninoa auītetxiakori itxauana, iuaritika Teosomoni ninoa apanakini kākiti poiāorini atokotxikana itxauana, kotxi Teoso atamatarī aākixinire. Ininiākara nota ! nipīkari auītetxi. ⁷ Ninoa Xesosi sākire auīākani auīteakori apokaerekatarī niparīka. Ninoa imarotarī Teoso sikano nota ia parīkatxi, ia iokanapirenatxi erekari nisāpiretinina Xoteo minakaniua. Iua atokotxikana Teoso sikari parīkatxi Petromoni, iokanapirenatxi erekari Xoteoakori isāpiretini ikapani. ⁸ Teoso iokanatarī Petro Xoteoakorimoni, ininiā isikaposotiiretari iua ninoa sauaki iparīkauatakasaaki. Iua atokotxikana Teoso iokanatanō nota Xoteo minakonimoni. Nota apaka isikaposotiireta ninoa sauaki niparīkauatakasaaki. ⁹ Iuasaaki ninoa auīteakori Txiako, Petro, Xoāo pakini imarotarī Teoso sikinino notamoni ia parīkatxi, ininiākara imaīkarina niuako, Panapee uako pakini, kotxi akinika aparīkauata Teoso ikapani. Akinika aāpokaerekatarī nota, Panapee pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteo minakonimoni. Akinika aāpokaerekatarī Txiako, Petro, Xoāo pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteoakorimoni. ¹⁰ Ninoa paniātaua ate matxineiroteni atiretini. Iuanoka ipaniātaua. Napokaerekatarī ninoa sākire, kotxi ninirekapitikari matxineiroteni nitiretini.

Paoro Ōtākikari Petro

¹¹ Eereka Petro motikaētaua ate Ātxiokia sitatxiti aūuakasaaki. Iuasaaki Petro kamakiti na atāoni. Ininiākara nota sākirauata Petro apisatoō: “Petro, pite kerokari,” nitxari iua. ¹² Merepanika Petro nipokota ikiniōtika aītariakori Xoteo minakonikata. Eereka ātikaka kikiākini apoka Txiako iokanatakini. Iuasaaki Petro pīkana ninoa, ininiā kona inikaika aītariakori Xoteo minakonikata, Xoteo kiomaneakorini sākire xika, kotxi ninoa sākire: “Kākiti Teoso takaōtxikare iūtoā mauakaniā, !pinipokotape ninoakata,” itxana ninoa sākire. Petro pīkana Txiako iokanatakini, kotxi ninoa nirekari Teoso takaōtxikare auini aītariakori iūtoā, Xoteo minakaniua iūtoā. ¹³ Apanakini Xoteoakori Xesosi sākire auīākani apaka kamari Petro kamakiti atokokana, ininiā ninoa apaka kerokari. !Inipokotaikana aītariakorikata, Xoteo minakanikata. Ninoa kerokiniri xika Panapee apaka kerokari. Iua apaka !inipokotaika aītariakorikata, Xoteo minakonikata. ¹⁴ Nimarotakasaakiri ninoa kerokiniri ikamakitina, nota misākiretari Petro ikinimane ōkiātaā, kotxi ninoa !ikamari atāo inakari. Teoso iokanapirena erekari iaōka !ikamana. Nitxari iua: “Xoteokarai, iuaritika pauanāta Xoteo minakaniua sauaki, ininiā Xoteo kamakiti atoko !pikamaika. Xoteo minakaniua atoko pitxaua. Ininiākara kinirepa pite paniātana Xoteo minakaniua: ‘Hīkīpitariko Xoteo kiomaneakorini sākire?’ !Erekari,” nitxa Petromoni.

Xesosi Sākire Auikiko Kamaerekatarī Kākiti

15 Ate Xoteo atxaua, kotxi aïri, ainoro pakini Xoteo txaua apaka. Xoteo kiomaneakorini sâkire: “Xoteo minakanïua maerekati kamakani itx-auana,” itxana isâkirena. Xoteo minakanïua !atxaua ate. 16 Aimarotari, aâuikiniâri Xesosi Kristo sâkire, iua kamaerekatari aâkixinire, ininiâkara Teoso apakapaua. Kitxakapirïka Teoso sâpiretari Moisesi ipaniâtakiti kâkiti kamini tïkane. Ininiâkara Moisesi iôkatsopatarï ikara Teoso sâkire. Txamari ! aposotari akaminiri imakinika Teoso paniâtakiti, Moisesi iôkatsopatakiti, ininiâkara ! ikamaerekatari aâkixinire. ! Apakapaua ate. Ate auikari Xesosi sâkire ereka anini ïkapani, ininiâ Teoso apakapapitïkaua ate. Teoso paniâtakiti iôkatsopatakori ïkinika ! aposota akamini, ininiâ Xesosi kamaerekatari aâkixinire Teoso apakapiniua ïkapani, Kristo sâkire aâuikasaaki. 17 Anirekasaakiri Teoso kamaerekatinina, aâpoka Kristomoni. Iuasaaki aimarotari maerekati kamakani aniniua. Iuaritika Kristo makatzakari amaerekani Teoso apakapiniua ïkapani. Ikara atoko ininiâ, atxiïti Kristo nirekatari maerekati akamini, imakatzakiniri ïkapani? Konapitini. 18 Atxiïti kâkiti imarotari Xoteo kiomaneakorini paniâtakiti kamiko na kamaerekatari kâkiti âkixinire, ininiâ itakana-pari ninoa paniâtakiti ikamini. Atxiïti âti ôti iuaïkana ikamari ninoa Xoteo kiomaneakorini paniâtakiti iaôka, ininiâ iuasaakiikarako ïkerokari. 19 Moisesi iôkatsopatakiti oerekano nota ipïkari atoko nininiua, kotxi nota kona posotari ïkinika Moisesi iôkatsopatakiti iaôka nikamini, ininiâ nimisiritiko auapitïkako. Ininiâ nimarotari Moisesi iôkatsopatakiti kona makatzakari nïmaerekani. Ininiâ nimarotari Xesosi sâkire auïâkarinokara auapininiika. Ininiâ uatxa ikiniôtika ninirekari Teoso nireêkitinoka nikamini. 20 Xesosi okaâka aamina ïpiriâmitakari nopini. Aamina ïpiriâmitakari nopini okakori atoko nitxaua, kotxi maerekati mitxi nikamakiti ! ninirekaikari nikaminiri. Mitxi ninireêkiti kona auauka. Iuaritika auâkïpanika nitxaua, kotxi Kristo aua nâkixinireê. Teoso âkiri sâkire nauikiniâ, auâkïpanika nitxa. Iua tïretano nota. Iua ipïpe nota ïkapani. 21 Moisesi iôkatsopatakiti kamiko kamaerekatiniâua ate, kinirepa Xesosi ipina? Moisesi iôkatsopatakiti kamiko na xatiki kamaerekataua ate. Teoso tiraôkinokara kamaerekatari aâkixinire.

3

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniua?

1 Hïte Karásia tixini auakanïi kona kiïkïtai hïte. Kipa misirienetai hïte atâo inakari himakamakani ïkapani? Kotxi himarotapitïkari atâo inakari. Himarotari Xesosi Kristo ipina aamina ïpiriâmitakari nopini amaerekani imakatzakinï ïkapani. Ate oerekapekai ikara atâo inini. 2 Ianoka nïp-imaâi hïte: Kisaakïpa hâpakapari Erekarï Matamatakoti? Hâpakapatarï iua, Moisesi paniâtakiti hïkamakasaaki? Konapitini. Hâpakapatarï Erekarï Matamatakoti Teoso iokanapirena erekarï hâuikasaaki? Ari, Teoso iokanapirena erekarï hâuikasaaki, iuasaakiikara hâpakapari iua Erekarï Matamatakoti. 3 Kipa iomaïïkitetai hïte? Merepanika Teoso sikari Erekarï Matamatakoti hïtemoni, ininiâ Erekarï Matamatakoti sikaposoti-iretai hïte Teoso paniâtakiti hïkamini ïkapani. Uatxa hïxinikatarï Teoso paniâtakiti hïkamini hïteka posotiireêkani? Konapitini. Kona hïte posotari. 4 Himisiritapeêkaika Xesosi sâkire hâuikini xika. Kinirepa himïteenekatarï himisiritïko? Atauako uatxa kona hâuikaikari mitxi hâuïkakitï Xesosi sâkire? 5 Kirisaakïpa Teoso sikari Erekarï Matamatakoti hïtemoni? Kirisaakïpa Teoso oerekari iposotiire hïtemoni? Atauako ikara atoko

itxa Moisesi paniátakiti hīkamakasaaki? Konapitini. Isikai Erekarī Mata-matakoti, oerekaī iposotiire, Teoso iokanapirena hāuikasaaki.

⁶ Hīxinikariko Apraāoni. Apraāo auikari Teoso sākire, ininiākara Teoso kamaerekatarī iua, ininiā Teoso apakapari iua. ⁷ Ininiā ninirekari himarotini, kākiti Teoso sākire auīākani Apraāo apika mekaniriakori atāo inakani itxauana ninoa. ⁸ Teoso kamaerekatarī Xoteo minakaniua, kotxi ninoa auikari Xesosi sākire. Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretāpekari ikara Teoso iokanapirena erekari Apraāomoni. Ikara iōkatsopari txari: “Nota sikariko erekari ikinimane kākitemoni, kotxi pite Apraāo auikari nota sākire.” ⁹ Apraāo kīpitari Teoso sākire, ininiākara Teoso takari erekari iuamoni. Iua atokotxikana Teoso takari erekari iua sākire kīpitakanimoni.

¹⁰ Apanakini uākatari Teoso apakapinina ninoa, kotxi ikīpitarina Moisesini sākire. Txamari Teoso misirikare pamonōkonipaniriko ninoamoni, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “Teoso misiritariko kākiti ikinika Moisesi paniátakiti ikiniōtika imakamakanisaaki.” ¹¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “Teoso kamaerekatariko kākiti, iua sākire auīākani. Ininiā isākire auīākani auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. Ininiākara aimarotari Moisesi paniátakiti kīpitiko kona kamaerekatarī kākiti. ¹² Moisesini iōkatsopatakiti kona paniātaua aāuikiniri Xesosi ipinini amaerekani imakatzakini ikapani. Moisesi iōkatsopatakiti paniātaua akaminiri ikinika Teoso paniátakiti. Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “Kākiti, Teoso paniátakiti iōkatsopatakori ikinika makerokakatirako auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹³ Txamari ātika Teoso paniátakiti Moisesi iōkatsopatakiti akerokiniā, amisiritaākako. Kristo makatzakaua ate ikara misirikaretxi monōkori, kotxi Teoso misiritari Xesosi Kristo aamina ipiriāmītakari nopini ate maerekani xika ate mapinakani ikapani. Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Kākiti aamina nopini okakori Teoso misiritakiti itxaua.

¹⁴ Teoso sikaenetari erekari Apraāomoni. Kristo ipīpe hīte Xoteo minakaniua ikara erekari hāpakapini ikapani. Ininiā Xesosi Kristo sākire aāuikasaaki, aāpakapari mitxi Teoso sikaenetakiti. Aāpakapari aākixinireē Erekarī Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti atemoni.

Teoso Sikaenetakiti Sākiretxiti

¹⁵ Nitariakori, ikinimane kākiti imarotakiti nisāpiretaiko hīte, noereēkiti sākiretxiti iteene himarotini ikapani. Ipi kākiti aua itiina isikaenetakakana. Iuasaaki, iōkatarina iuākana isikaenetakitina tsoपा. Eereka ! auiritaākana imaxinīkaretinirina isikaenetakitina. Apaka ! auiritaāka sākiretxi apikomoni itakinina isikaenetakitina tsoपा. Teoso sikaenetakiti inakitiakorimoni ikara atoko itxa. ¹⁶ Himarotariko ia. Teoso sikaenetari erekari Apraāomoni, Apraāo apika mekanirimoni apaka. Teoso sākire iōkatsopatakori na txari: “Apika mekaniriakori.” Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “Apika mekaniri.” Ininiā ātika apika mekaniri. Kristo itxaua iua. ¹⁷ Ia ninireka nisāpiretinii. Kitxakapirīka Teoso sikaenetakiti Apraāomoni apokapeka. Koatrosētosi trīta pakini anokanani Apraāo auaka atoko, Teoso sāpiretari Moisesi ipaniātakiti iōkatsopatini ikapani kākiti kamini ikapani. Moisesi iōkatsopatakiti kona xipokari Teoso sikaenetakiti Apraāomonikari. ¹⁸ Teoso sikari Kristo kākitemoni, kotxi mitxi isāpiretari isikaenetakiti Apraāomoni. Teoso sikasaakiri ipaniātakiti sākiretxiti Moisesimoni ikara iaōka kākiti kamini ikapani, isikaenetakiti auapeka iuasaaki. Ipaniātakiti sikiko lixipokari isikaenetakiti.

19 Ininiākara kininiāpa Teoso sikari ipaniātakiti Moisesimoni kākiti kamini ikapani? Teoso paniātakiti iōkatsopatakori oerekaua maerekati kamakaniua ate, kotxi !aposotari ikinika ipaniātakiti akamini. Kristo, Apraão apika mekaniri İkorapokoriti apokini apisapanika, Moisesi iōkatsopatakiti oerekaua Teoso nireēkiti akamini ikapani. Teoso sikaenetakiti itxaua Xesosi Kristo. Teoso sikasaakiri ipaniātakiti sākiretxiti Moisesimoni, Teoso nitiriakori aua iuaātaā. Teoso sāpiretari isākire Moisesimoni. Eereka Moisesi sāpiretari kākiti. 20 Teoso sāpiretakasaakiri Apraão isikaenetakiti, !ipaniātari āti kākiti sāpiretiniri Apraão. Teosonokara sāpiretari Apraão.

Moisesi Iōkatsopatakiti

21 Moisesi iōkatsopatakiti aūuikiniā, atxiīti !anirekaikari Teoso sikaenetakiti? Anirekapitikari. Akiomaneakorini paniātakiti sākiretxiti, kona txīkitakaua aūuapininiika anini tīkane. Ininiākara akiomaneakorini sākire kona kamaerekataua ate, ininiā Teoso kona apakapaua ate, ininiākara kona aūuapininiika !atxa Teosokata. !Auari mauiritakoti sākiretxiti kākiti auapininiika inini txīkitakakari. 22 Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “İkininape kākiti kamari maerekati.” Kateia āki auakani atoko atxaua, kotxi !aposotari erekari akamini. Teoso sikaenetakiti sikaāka Xesosi Kristo sākire auiākanimoni.

23 Xesosi Kristo sākire auikiko apisa, kākiti kateia āki auakani atokokana itxauana. Kākiti moiaākari atoko itxaua Teoso paniātakiti Moisesimoni sikakori. !Aposotari anirekinimoni asini. Uatxara aposotapitikari anirekinimoni asini, kotxi Xesosi apokapeka İkorapokoriti. İpinapeka kākiti ikapani, ininiā uatxa aūuikiniāri iua sākire, kona Teoso misiritaikaua uatxa. 24 Kristo mapokakani apisa, ate oerekakari atoko itxaua Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Kristomoni anikakari atoko itxaua ikara. Kristo apokasaaki, Teoso kamaerekataua ate, kotxi aūuikari Kristo sākire. 25 Uatxa apokapeka Xesosi Kristo sākire auikiko. Ininiākara Teoso paniātakiti iōkatsopatakori !imoiaāikaua ate.

26 Teoso anaakori hīttxaua, kotxi hāuikari Kristo Xesosi sākire. 27 Hīte patxisatapeēkaika, ininiākara hīpatxisatiko oerekari apanakini Kristo ātipirika himoianatini ikapani. Ininiākara Kristo atokopeka hīttxa. 28 İkara atoko aniniā, akinika Kristo Xesosi nakiti atxaua, kotxi akaikotapika iuakata. Xoteoakori, Xoteo minakaniua, nitiritxi, nitiritxi minakaniua, kiki, sito, amakinika Kristo nakiti atxaua. 29 Kristo nakiti pininiāua, Apraão apika mekaniri pitxaua apaka. Ininiā pite apakapapitikariko Teoso sikaenetakiti.

4

Teoso Anaakori

1 Apikomoni nisāpiretaiko hīte āti sākiretxiti. Amarini !apakapari irini tii itakanapakiti iua ikapani, kotxi xapitipanikari. İkinipoko irini nakiti imi nakiti txapekaua, iuaritika na apakapapanikari. Axapitipanika inakasaaki, nitiritxi atoko itxaua. 2 Axapitipanika inakasaaki apanakini moiaāri iua. Ninoa nīkatari itxineirote. İrini ketotiniri manapi apokasaaki, imi apakapari ikinika irini tii itakanapakiti. 3 Mitxi iua eenetxi atoko atxaua ate. Nitiritxi atoko atxaua ate. Akiomaneakorini paniātakiti sākiretxiti amoiaākiri atoko itxaua, kotxi oerekaua akamakiti tīkane. 4 Teoso iokanatarı imi kākitimoni iketo manapisaaki. Sito İto āki aua merepanika, ikinimane kākiti atoko. Iua kīpitari ikinika Teoso

paniãtakiti iõkatsopatakori. ⁵ Amakamakaniãri ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori, amisiritiko auapitika. Xesosi makatxakaua ate amamisiritakoni ìkapani. Ininiã Teoso anaakori atxaua.

⁶ Teoso anaakori aniniãua, Teoso iokanatari Erekar Matamatakoti imi nakiti aãkixiniremoni. Ininiã iua Erekar Matamatakoti aãkixinireẽ auuniã, aãkiritari Teoso: “Papai, niri,” atxariko. ⁷ Ininiã nitiritxi atoko !atxaikaua. Teoso anaakori atxapekaua. Iua anaakori aniniãua, ikini isikaenetakiti isikaua atemonikari, kotxi Kristo makatxakapekari amaerekani.

!Erekaxinireri Paoro Karásia Auakani Xika

⁸ Mitxi hïte !imarotari Teoso. Iuasaaki nitiritxiakori amotakoni atoko hïtxaua. Hïparïkauata teoso minakaniua ìkapani. ⁹ Uatxa hïte imarotari Teoso. Ari, uatxa Teoso imarotai hïte. Ininiã kinirepa hïte nirekari hïkanapiriini mitxi hïauñteakorimoni. Kona kaposotiirena ninoa. !Kïkitena ninoa. Kinirepa hïte nirekari iuaïkana ninoa nitiriakori amotakoni atoko hininiãua? Kinirepa hïte nirekari iuaïkana hãuikiniri ninoa oereëkiti sãkiretxiti? ¹⁰ Hïte nirekari Xoteo kamakiti atoko inakari hïkamini. Hïuãkatarì Teoso apokaerekatinii hïte, kotxi ninoa kiinirite atokotxikana hïte apaka kama. ¹¹ Ininiã !erekaxinireno nota ikara nikenakoenetini. Atauako maxikatïika nota sãpiretari Teoso sãkire hïtemoni?

¹² Nitariakori, nota iteene õtãkikai hïte. Hïtakanapariko Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti hïkamini. Nota atoko hïtxako, kotxi hïte sauaki nauakasaaki nota hïte atoko nitxaua. Xoteo minakaniua atoko nitxaua. Hïtekata nauakasaaki, !himisiritano nota. Hïtoretano nota. ¹³ Hïxinikari merepitipatika Teoso iokanapirena erekari hïte nisãpiretakasaaki, namianare xikara nisãpiretai hïte, hïtekata nauakasaaki. ¹⁴ Iuasaaki namianatakasaaki, hïparïkauatapitipo nota ìkapani. !Hinaiakakano. !Hïokanatanano nisini namianare xika. Hïte apakapano nota Teoso nitiri iaxitikiri hãpakapini atokokana. Hïte apakapano nota, Kristo Xesosi hãpakapini atokokana. ¹⁵ Iuasaaki hïte iteene hïpoxokoniua. Nimarotari ereka hinini, kotxi noki amianatakasaaki, hïposotaãkamariko, himakatzakamariko hïteka oki notamoni hïsikini ìkapani. ¹⁶ Atauako uatxa himokaiakari nitxataua nota, atão inakari nisãpiretinii xika?

¹⁷ Ninoa kamisirienererini iteene tìretapitikamai hïte, txamari ninoã ãkixinire nireëkiti !erekari hïte ìkapani. Inirekarina hïte omanatiniua ate. Inirekarina hïte apokaerekatinina ninoanoka. ¹⁸ Erekarì kãkiti iteene tìretinii hïte, ãkixinire inireëkiti erekari inakasaaki. Nota hïtekata nimaauakanisaaki apaka, erekari kãkiti iteene tìretinii, ãkixinire inireëkiti erekari inakasaaki. ¹⁹ Hïte namariteni nota tìretakini atoko hïtxa. Hinoro atokotxikana nitxa nota. Kaiamapeka auãenetakaro atoko nitxa, kotxi nota atatsiirauata hïte xika. Kristo kamakiti atokotxikana hïkamakasaaki, iuasaakinoka nitsii nãkixinire auakari iotoka. ²⁰ Kinirão auaka nitxa hïtekata uatxa. Ninirekari aãpisatoõtatakiniua, ininiã nixinikakiti ipinimonipo itxa atxiiti. !Erekaxinireno nota hïte xika.

Akaa, Sara Pakini

²¹ Hïte Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti nireëkani, himarotatari ninoa sãkire? ²² Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua, ipi Apraão anaakori aua. Sito niterotxi iamotakitokata aua imi ãti. Niterotxi minakotokata ìtanorokata aua ãti imi. ²³ Akaa inakoromoni, niterotxi iamotakitomoni imi aua, kotxi Apraão sirïka oakata. Imi aua Saramoni niterotxi minakotomoni, kotxi Teoso sikaenetari iua imi. ²⁴ Apraão anaakori oerekaua Teoso parïka kãkiti ìkapani. Iparïka ipi aua, naia sito ipi atoko. Akaa

inakoro ākiri nitiritxi amotakori itxaua. Teoso parīka ōtanoxiratarī Sinai inakori iua auakasaaki, niterotxi Akaa atoko itxa. Teoso paniātakiti iuasaaki amakamakaniā, amisiritiko auapitikako, nitiritxi amotakori atokotxikana. Nitiritxi makamakaniāri ipatrāote paniātakiti imisiritiko auapitikako. ²⁵ Ininiākara ōtanoxiratarī Sinai inakori Arápia tixini auakari Akaa atoko itxa. Apaka īkorasaaki Xerosareē sitatxiti oa atokokana itxa, kotxi Xerosareē auakani Akaa anaakori atoko itxana ninoa. Nitiritxi-iakori amotakoni atoko itxana. Ninoa Xerosareē auakani ! ikamari ikinika Teoso paniātakiti, ininiā Teoso misiritapitikanako ninoa. ²⁶ Āti Xerosareē auapitika, iaxiti auakari Xerosareē, Teoso tixine. Xerosareē iaxiti auakari Sara atoko, kotxi Sara niterotxi amotakoro !otxaua oa. Ate inoro atoko otxaua oa. Sara ākiri atoko atxaua, kotxi amisiritiko !auaika. Aāuikiniāri Xesosi sākire, akiomaneakorini kona paniātaikaua ate ninoa nireēkiti akamini. ²⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pite sito meenetoi pipoxokoniuatoko. Pite sito pauākitakarauatini tsii mimarotakatoi, pixikarauata pipoxokoniritika, kotxi pite takanapakoroī, itori pamariteakori auako. Kītaniriro poiāoka oamariteakori auako,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁸ Ininiā nitariakori, Sara ākiri, Isaki inakori atoko atxaua, kotxi Teoso sikaenetari Apraāo imi Saramoni auini. Iuatxikana Teoso sikaenetaua Xesosi amaerekani imaktxakini īkapani, Teoso anaakori aniniua īkapani. ²⁹ Akaa ākiri Isimaeo inakori iponaniā, kotxi Apraāo nirekari imi, ininiā iua sirīka Akaakata. Sara ākiri Isaki inakori iponaniā Erekarī Matamatakoti posotiireē. Eereka Isimaeo misiritari Isaki. Iua atokokana itxa uatxa. Teoso anaakori minakanuia misiritari Teoso anaakori. ³⁰ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīokanataroko niterotxi iamotakoro osipinini imikata, kotxi niterotxi ākiri kona apakapapaniri ipixini iri tii. Niterotxi minakoto ākirinoka apakapari iri tii,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ³¹ Ininiā nitariakori, niterotxi amotakoro ākiri atoko !atxaua. Niterotxi minakoto ākiri atoko atxaua.

5

Takaōtxikari !Ikamaerekatarī Kākiti

¹ Nitiritxi kamari ipatrāote nireēkitinani. Ikara atoko uatxa ! atxaika, kotxi aāuikari Kristo sākire. Kristo makatxakapekaua amisiritiko monōkoni. Ininiākara nitiritxi amotakoni atoko iuaīkana ! hītxapeua. ! Hāuiritapiri kākiti paniātinii ninoa auīākiti hāuikini.

² Hīkenakotako. Nota Paoro sāpiretaiko hīte. Hāuiritiniāri takaōtxikari takiko hītoā Xoteo atoko, ininiā hāuikari takaōtxikari kamaerekatinii hīte Teoso apakapiniī īkapani. Txamari na atāo. Kristonoka kamaerekatarī kākiti Teoso apakapiniī īkapani. Erepaniko, pinirekiniāri takaōtxikari, ! pinirekaikari Kristo. ³ Iuaīkana nota ōtākikai hīte. Hāuiritiniāri takaōtxikari takiko hītoā Xoteo atoko, ininiā Moisesi paniātakiti ipixini hīkamapeka. Ikara atoko hininiā, ikinika ipaniātakiti hīkamako. ⁴ Ātikaka hīte nirekari Moisesi paniātakiti hīkamini Teoso kamaerekatinii īkapani. Txamari ikara atoko hinirekiniā, hītakanapari Kristo. Ininiākara Teoso ! iposotari ikinipoko erekari isikinii. ⁵ Atepekana, ate auikari Xesosinoka txīkitakiniri kākiti ereka inini īkapani, Teoso apakapapiniī īkapani. Ikamaerekataua Erekarī Matamatakoti posotiireē, kotxi aāuikari Xesosi

sākire. ⁶ Takaõtxikari hũtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hũte. Takaõtxikari hũtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani ! ikamaerekatai apaka. Kristo Xesosi nakitiakori aniniãua, Teosora kamaerekataua, kotxi aũukari Xesosi sākire, ininiã atiretari iua.

⁷ Merepanika hũte auikapitikari Xesosi sākire. Kipa xipokatarari atão inakari Teoso sākire hãuikini? Natokopa itxa Teoso sākire atão inakari hĩtakanapini? ⁸ Hũte akiritakari itxaua Teoso. Kona iuani xipokari hãuikiniri atão inakari isākire. ⁹ Kãkiti sākire txari: “Pão ãtikaãkari axapitiri ipani, iuaritika iãtikakakiti itori ipe.” Iua atokokana ãtika maerekati kamakari xika kaiãopokori kãkiti kamari maerekati. ¹⁰ Teoso kamaimaroretano nota hũte takanapiniri hĩkerokakiti, atão inakari hĩkamini ĩkapani. Hũte nitariakori hĩtxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua, ininiãrako nimarotari nota õtãkikinii iaõka hĩkamapanikako. !Nimarotari iua kiki himisirienetakiri. Ia nimarota. Teoso misiritapanikariko iua.

¹¹ Apanakini sãpirenãtari: “Paoro paniãtari Xoteo minakanuia takiniri takaõtxikari ĩtoãna.” Na atão ninoa sākire. Nipaniãtaãkamariko takaõtxikari takiko, nimisiritiko ! auamako. Kona nipaniãtari Xoteo minakanuia takiniri takaõtxikari ĩtoãna. Ikara xika nimisiritaãka. Nisãpiretari ia: Kristo aamina ĩpiriãmitakari nopini ipĩpe amaerekani imakatzakini ĩkapani. Kristonoka kamaerekataua Teoso apakapiniua ĩkapani. Ikara noerekakiti xika nimisiritaãka. ¹² Ninoa kamisirienererini nirekiniãri itsiki mata kisauakiko, erekari itsikipati tsotatiko apaka. Nomanãkarauata, ninoa misirienetinii xika.

¹³ Nitariakori, Teoso akiritai hũte iua nakitiakori hininiua ĩkapani, ininiãkara uatxa hĩposotari hũteka nireẽkiti hĩkamini. Iuaritika !hĩkamapiri maerekati hũto nireẽkiti. Ia hĩkamako: Hĩtiretakauako ãtipirika. Ikara atoko hininiã, himoianatakauako. ¹⁴ Teoso paniãtakiti txari: “Pĩtiretana apanakini piteka pĩtiretiniua atokokana.” Ikara paniãretxi pikaminiã, pikamapekari ikinika Moisesi paniãtakiti. ¹⁵ Kaxipiri ĩtopa auakani atoko ! hĩtxape. Ninoa karotakakaua, okakakaua itxana. Erepaniko. Kaxipiri ĩtopa auakani atoko hininiã, hĩxipokakauako.

Aĩto Nireẽkiti

¹⁶ Nõtãkikare ia atoko itxapaniko: Hãuiritariko Erekarari Matamatakoti oerekinii iua kimapore ikiniõtika. Iua hĩkimapore oereẽkari ininiãua, ! hĩkamapiri maerekati hũto nireẽkiti. ¹⁷ Aĩto ! inirekari Erekarari Matamatakoti nireẽkiti. Iuatxikana Erekarari Matamatakoti ! inirekari hũto nireẽkiti. Erekarari Matamatakoti mokaiakari itxaua aĩto. Ininiã aãkixinire nireẽkiti ! aposota akamini aĩto nireẽkiti xika. ¹⁸ Iua Erekarari Matamatakoti oerekiniã pikimapore ikiniõtika, pikaminiãri iua nireẽkiti, ininiã Xoteo kiomanekarini paniãtakiti !oerekaikari pikimapore.

¹⁹ Aimarotapitikari kãkiti ĩto nireẽkiti. Inirekari ĩtaniritxi minakotikatika osirĩkini, ĩtanorotxi minakotokatika isirĩkini, mitxitakari ãtokata isirĩkini. Kãkiti ĩto nirekari kãkiti xinikaxititiniri maerekati ĩto nireẽkiti. Kãkiti ĩto nirekari ãti kãkiti ĩto, maerekati ikaminina ĩkapani. ²⁰ Kãkiti ĩto nirekari teoso kãkiti kamakiti iteosone ĩkapani. Kãkiti ĩto nirekari maerekani matamatakoni paniãtakiti ikamini. Kãkiti ĩto nirekari omanãkaretxi, neenamati, xikoretxi, norikaretxi, iukaretxi. Kãkiti ĩto nirekari kãkiti omanatiniri apanakini. ²¹ Kãkiti ĩto nirekari ãti kãkiti tii. Inirekari okanitxi, poãtakatxi, maerekati kiiniriti ikamini. Ikara atoko inakari maerekati kãkiti ĩto nireẽkiti. Uatxa nipinitai hũte,

mitxi nipinitinii atokotxikana. Ikara maerekati kamakani ! auapani Teoso auñtetxi ininiãtaãua.

Erekari Matamatakoti Nireëkiti

²² Iua Erekari Matamatakoti aãkixinireë auiniã, ! ikara atokoni itxa akamakiti. Iua Erekari Matamatakoti aãkixinireë auiniã, atiraõkiuata. Apoxokoniua. Erekaxinireua. ! Katimari aomanãkarauatini. Aamonãkarauata. Erekaua. Akamaenetakiti akamapitika. ²³ Ate ! iuikaua. ! Akamari maerekati aito nireëkiti. Ikara atoko atxa, Erekari Matamatakoti aãkixinireë auiniãua. Ikara atoko aniniã, amisiritiko ! auari. ²⁴ Kristo nakitiakori aniniãua, ! anirekaikari akaminiri maerekati aito potxitakiti, aito nireëkiti. Amanirekakiniti aõkini atokokana, aõkapekari maerekati aito nireëkiti. ²⁵ Erekari Matamatakoti txikitakari axinire auãki inini, ininiãkara makamari ikinipoko iua nireëkiti ikiniõtika. ²⁶ ! Apakata aãuikiniua. ! Apakata aneenamauatini. ! Apakata axikotakakiniua.

6

Himoianatakakiniua

¹ Nitariakori, hite Erekari Matamatakoti nireëkiti kamakanii, hi-marotakasaakiri aitari kaminiri maerekati, hõtãkikariko iua imaerekani itakanapini ñkapani. Hõtãkikariko hõtiraõkiritika. Iuusaaki erepaniko, kotxi atxiiti hite apaka nirekari iua maerekani atokotxikana hõkamini. ² Himoianatakakauako hitapara poiãonoka inakasaaki. Ikara atoko hininiã, hõkamari Kristo paniãtakiti apanakini hõtiretini. ³ ! Erekari ate iuikiniua. Kãkiti minakati: “Apiari nota,” inakari, iuanika misiriene-taua. ⁴ Erekari nataerekatiniri notaka kamakiti. Erekari atxiiti? Nikamakiti ereka ininiã, nipoxokoniua. ! Apakata nãkixinireë nixinikiniri: “Iua ãti kamakiti apiaerekata. Nota kamakiti poião erekari.” ! Apakata ikara atoko ninini. ⁵ Ikininape kãkiti aua iparõka kasãpaniri. Iuanoka posotari ikaminiri.

⁶ Teoso sãkire oereëkari oerekiniãi pite Teoso sãkire, iuusaaki minakati auiniãi pisikari iuamoni. Nipokori atxiiti, txineiro atxiiti, pisika iuamoni, kotxi iua kikiote ! auari. ⁷ Piteka ! pimisirienetapeuako, kotxi ! piposotari Teoso pimisirienetini. Teoso misirienetakari ! auari. Pikikioteë mitxi pitakakiti iaõka papakapa. Iua atokokana pikamakiti ereka inini, papakapari erekari. Pikamakiti maerekati inini, papakapari maerekati. ⁸ Piito nireëkiti pikaminiã, papakapari piito siãkitinoka. Piito sikai ipõkitxinoka. Teoso misiritapitikai. Erekari Matamatakoti nireëkiti pikaminiã, papakapari iua siãkiti. Iua siãkiti Teosokata ãtipirika pauini ñkapani. ⁹ ! Apakata asãpakini erekari ikiniõtika akamini. Makamari erekari ikiniõtika, maiotokakanikaua anini. Erekari akamini amaiotokakaniã, erekari Teoso sikakiti aãpakapini apokapitikako. ¹⁰ Ininiã aposotakasaakiri, makamari erekari ikininapemoni. Merepanika makamari erekari aitariakorimoni Xesosì sãkire auñkanimoni.

Imapotõkire Ôtãkikaretxi

¹¹ Hãtamatariko ia niõkatsopare mitari. Ia iõkatsopari imapotõkire nota niuakoã niõkatsopatakiti. ¹² Apanakini hite sauari nirekari ninoaka apokaerekatiko, ininiã isãpiretari kãkiti potxitakitinoka. Ninoakara paniãtai hõtakiniri takaõtxikari hñtoã. Kininiãpa ninoa nirekatari takaõtxikari hõtakinini? Ninoa misiritiko monõkoni xika, ninoa paniãtari

Xoteo minakaniuua takiniri takaõtxikari iïtoãna, ininiã Xoteoakori potxitari ninoa oereëkiti sãkiretxiti. Inirekarina Xoteoakori apokaerekatinina ninoa. Txamari Kristonoka kamaerekatari kãkiti, kotxi ipipe aamina ipiriãmitakari nopini kãkiti maerekani imakatzakini ikapani. ¹³Ninoa kamisirienererini kamari Moisesi paniãtakiti takaõtxikari itakinina iïtoãna. Txamari ikinika Moisesi paniãtakiti ! ikamana. Ninoa nirekari hïte takiniri takaõtxikari hïïtoã, ininiã eereka ninoa iuikaua, kotxi hïte kamari ninoa paniãtakiti. ¹⁴Kona ninirekari niuikiniua. Teoso ! inirekari niuikiniua. Nota iuikari aãuïte Xesosi Kristo. Iuanokara niuika, kotxi iua ipina aamina ipiriãmitakari nopini ate ikapani. Ininiã nota !ninirekaikari Xesosi sãkire mauïãkani nireëkiti. Iuatxikana ninoa ! inirekari nota nireëkiti. ¹⁵Takaõtxikari hïïtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hïte. Takaõtxikari hïïtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani ! ikamaerekatai. Teoso txïkitakiniãi iua anaakori hininiãua, iusaaki ikamaerekatai hïte. Ininiãkara hãkixinire amaneri itxaua. Ininiã mitxi hinireëkiti !hinirekaika. ¹⁶Teoso kamaerekaxiniretai hïte, ikara sãkiretxiti hãuikasaaki. Iua amonïkai hïte. Ikara atoko Teoso kamari kãkiti iua nakitiakori ininiuana, atão Isaeo mekaniriakori ininiuana.

¹⁷Ixipope ia iõkatsopari. Nipinitana nota kamamaxiretakani. ! Hïkamamaxiretapeno, kotxi nimisiritaãkapeka. Nikaro mata auapeka niïtoã. Auïtetxi nitiri amotakori karo mata atoko itxa nikaro mata, kotxi Apiananiri Xesosi nitiri nitxaua.

¹⁸Nitariakori, aãuïte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hïte ãkixiniremoni. Ameë.

ÉPESO

Paoro Iokanatsopatakiti Épeso Auakanimoni

¹ Nota, Paoro. Niōkatsopatarī ia aātsopa. Teoso nirekano Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Ininiā niokanatsopata Teoso nakitiakorimoni Épeso sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi sākire auiākanimoni, ipaniātakiti kamakanimoni niokanatsopata. ² Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hīte.

Teoso Mereēua Itixi Kamiko Apisapanika

³ Masāpiretari Teoso, aāuīte Xesosi Kristo iri: “Erekapitikai,” kotxi itakapekari ikinika erekari ate ākixiniremoni, kotxi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara erekari isikakiti Teoso tixinekiri. ⁴ Itakari ikara erekari ate ākixiniremoni, kotxi itixi kamiko apisapanika Teoso mereēpekaua Kristo nakitiakori aniniua. Imereēua Teoso nireēkitinoka akamini ikapani, maerekati amakamankani ikapani, atiraōkiuatini ikapani. ⁵ Itixi kamiko apisapanika, Teoso mereēua iua anaakori aniniua ikapani. Xesosi Kristo ipīpe ate ikapani, ininiā iua txīkitakaua Teoso anaakori aniniua. Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi iua potxitari ikara atoko ikamini. Inirekari ikara atoko ikamini. Erekarī ipotxitakiti ikamini tīkane.

⁶ Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi inirekari asāpiretiniri: “Peerekari ikinipoko erekari pisikakiti kākitemoni.” Teoso sikaua ikara erekari, kotxi iua tiretakiti nakitiakori atxaua.

⁷ Xesosi iīkitxitari amaerekani, kotxi iarēka xiketa ate ikapani, ininiā Teoso maxinīkaretari amaerekani. Uatxa !imisiritaikaua amaerekani xika. Teoso kamari ikara ate ikapani, kotxi ikinipoko erekari isika atemoni. !Ixipoka ikara erekari Teoso sikakiti. Ikinipoko erekari aua iuamoni. ⁸ Kākiti kona posotari iaōtiniri erekari Teoso sikakiti ate maerekati kamakanimoni. !Kaiāotikori. Ikinipoko imaroretxi aua iuamoni. Atāo inakarinoka imarota ikamini, ininiā ikara erekari ikaminiāua. ⁹ Mītxi !aimarotari Teoso inireēkiti ikamini tīkane. Uatxa ikamaimaroretāua. Ipotxitari oerekiniua inireēkiti. Peerekari iua potxitakiti. Ākixinireē ixinikari ikara ikamini. ¹⁰ Teoso ketotini ōti manapi, ikinipoko iposope inakasaaki, iua apotiitariko ikinimane itixine auakani, itixiā auakani pakini.

¹¹ Xesosi Kristo nakitiakori atxaua, ininiā aāpakapari ate ikapani inīkatakiti. Itixi kamiko apisapanika ixinikari ikamakiti ate ikapani. Ikamari ikinika inirekakiti iaōka. ¹² Iua mereēua ate, merepitipanika Kristo sākire auiākaniua, ikinimane asāpiretini ikapani: “Peerekari Teoso. Erekapitikari ikamakiti.”

¹³ Hītepekana auikari Xesosi sākire, atāo inakari hīkenakotakasaaki. Ikara atāo inakari Teoso iokanapirena erekari itxaua, kotxi iua iokanapirena oerekai himaerekani makatxakiko. Xesosi sākire hāuikasaaki, Erekarī Matamatakoti apoka hākixinireē. Iua Teoso takaōtxikare itxaua. Iua oerekai hīte Teoso nakitiakori hininiua. Xesosi sikaenetapekari Erekarī Matamatakoti atemoni iokanatinī. ¹⁴ Isikaenetakiti Erekarī Matamatakoti atemoni auape, ininiā aimarotapitikari aāpakapiniri ikinika isikaenetakiti, inīkatakiti ate ikapani. Iuasaaki Xesosi apakapaua ate iua

nakitiakori, iua iamotakini, kotxi imakatzakapekari amaerekani. Ikara atoko ininiã, ikinimane kãkiti txari iua: “Peerekai pite. Erekapitikari ikinipoko pikamakiti.”

Paoro Misãkiretiniri Teoso

¹⁵ Ikara atoko ininiã, nota kenakopiretakasaakiri Apiananiri Xesosi sãkire hãuikini, ikinimane Teoso nakitiakori hõtiretini nikenakopiretakasaaki, ¹⁶ nimisãkiretapikari Teoso hïte ïkapani. Nitxari iua: “Erekapitikai, kotxi pite makatzakari ninoa Épeso sitatxiti auakani maerekani,” nitxa. ¹⁷ Teoso, aãuïte Xesosi Kristo Teosone itxaua. Xesosi iri itxaua. Kaiotximereri iua Teoso. Nimisãkiretari Teoso hïte ïkapani ia atoko: “Pisikaimaroretana ninoa ãkixinire. Ninirekari Erekarì Matamatakoti oerekinina pite iteene imarotinina ïkapani. ¹⁸ Piopinikariko ninoa ãkixinire atão inakari imarotinina ïkapani. Pite akiritana ninoa ikinipoko erekari apakapinina ïkapani. Ikara poerekana ninoa imarotinirina ïkapani, iãtapinirina ïkapani. Pikamaimaroretana ninoa pite nïkatakiti pite nakitiakori ïkapani. Ikara pinïkatakiti, pisikaenetakiti, peerekari. Itori pinïkatakiti. !Ixipoka pinïkatakiti. !Kaiãotikori pinïkatakiti pinakitiakori ïkapani. ¹⁹ Pikamaimaroretana ninoa kaposotiïre pinini. Ininiã piposotari iteene pisikaposotiiretiniaua ate pisãkire auiãkani. Ikara piposotiïre !auiari ãtimoni. Pataparari pite posotiïre.” Ia atoko nimisãkiretari Teoso hïte ïkapani.

²⁰ Ikara Teoso posotiïre õkitikari Kristo ipïkani sauaki auakasaaki. Iposo atoko iposotiïreë itakari Kristo apiari topãkiniãtaã, ikikomoni itixinëë. ²¹ Ininiã Kristo Apiananiri itxaua. Iua posotiïre apiata. Maerekani matamatakoni auïteakori posotiïre poiãoka. ïkorapokoriti auïtetxiakori posotiïre poiãoka. Kristo posotiïre apiata. ïkorasaaki Kristo Apiananiri. Apaka katana Kristo atoko inakari !auiari. !Auiari ãti kaposotiïreri Kristo atoko. Kristo apiata. ²² Teoso txïkitakari Kristo ikinimane auïte ininiua. Itakari ikinimane imokaiakariakori ikiti patapi, ininiã Xesosi paniãtakitinoka ikamana. Imokaiakari !auaika. Ininiã ikinipoko Teoso kamakiti auïte itxaua Kristo. Teoso sikari iua isãkire auiãkani auïte ininiua. Inakitiakori kii atoko itxa Xesosi. ²³ Iua ïto atoko itxa inakitiakori, ininiã ikinimane inakitiakori sauaki iua aua. Itxïkitakari ikinipoko atão inini.

2

Mitxi Ipïkani Atoko Atxaua

¹ Hïtepekana, Xesosi txïkitapekari hïxinire auãki inini. Mitxi, isãkire hãuikini apisapanika, ipïkani atoko itxa hãkixinire, Teoso manirekakiniti hïkamini xika, himaerekani xika. ² Iuasaaki hïte kamari ikini sereti maerekati, ïkorapokoriti auakani maerekani atokokana. Iuasaaki hïkïpitari Satanasi sãkire, maerekani matamatakoni auïte sãkire. Iua, iniritiakorikata aua ïtima auiniãtaã. Iua parïkauata Teoso sãkire makïpitakani xinire ãki. ³ Mitxipeka amakinika ate Teoso sãkire makïpitakani atxaua, kotxi akamari maerekati aïto paniãtakiti. Iuasaaki akamari maerekati aïto nireëkiti. Akamari maerekati axinikakiti iaõka iuasaaki. Ikinimane itixi auakani atoko, ate, apanakini apaka maerekati kamakani atxaua iuasaaki, ininiã Teoso omanãkarauata amaerekani xika. Iposope amisiritiko.

⁴ Iuaritika Teoso iteene amonïkaua. Kaamonïkareri Teoso atoko inakari !auiari. Iua iteene tiretaua. Ate maerekati kamakani atxaua,

iuaritika itiretaua. ⁵ Ipīkani atoko anakasaaki, maerekatinoka aka-makasaaki, iusaaki itxīkitakaua auāki anini, Kristo auāki inīkitakini atoko. Iusaaki imaktxakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko erekari isikiniua. ⁶ Ininiā Teoso ōkitikaua ipīkani sauaki aūuakasaaki, Kristo ōkitikini atokokana. Ininiā itixineē Teoso takaua ate aītopākini Kristo Xesosikata, kotxi iua nakitiakori atxaua. ⁷ Ininiā katanarako ātipirika inirekari oerekiniri ikinipoko erekari atemoni. Erekari isikakiti !ixipoka. !Kamapotōkireri. Kona erekaua, iuaritika iteene itiretaua, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. ⁸ Atemoni erekari isikakitinokara makatxakari amaerekani, isākire aūuikasaaki. Ininiā !aposota ateka maerekani amaktxakini, kotxi maerekati kamakani atxaua. Teoso sikakitinokara makatxakari amaerekani. ⁹ Akamakiti erekari !iposotari amaerekani imaktxakini. Ininiā kākiti iuikiniua !auari. Teosonokara posotari imaktxakiniri kākiti maerekani. ¹⁰ Peerekari Teoso parīka aākixinireē, kotxi ikamaua ate ereka anini. Ininiā Xesosi Kristo naki-tiakori atxaua. Ikara iparīka amaneri. Ikamaua ate amaneri anini, erekari akamini īkapani. Ikara ikamini apisapanika Teoso xinikari ikara. Iusaaki inirekari erekarinoka akamini.

Kristo Nakitiakori Ātika Nirimanetxi

¹¹ Xoteo minakanuia hītxaua, kotxi ikara atoko hīponaniā. Teoso takaōtxikare auāītotakini takauākatai hīte: “Teoso takaōtxikare mauāītotakini.” Xoteoakori auari ikara Teoso takaōtxikare, kotxi ikisauakarina amarini tsiki mata axapiti. Ikara oerekari Teoso nakitiakori ininiuana. ¹² Hīxinikariko mitxi, Kristo sākire hāuikini apisa, Kristo !auari hītemoni. Iusaaki maparakini atoko hītxaua. Isaeokini ! hītxaua. Ātiāo hītxaua. Ikara xika kona hīte posotari hāpakapiniri Teoso sikaenetakiti iusaaki. Iusaaki !himarotari Xesosi makatxakiniri himaerekani. Iusaaki !himarotari Teoso.

¹³ Uatxa Kristo Xesosi apakapapekai hīte. Mitxi itakoxiti auakani atoko hītxaua, iuaritika uatxa iua minai hīte Teosomoni, kotxi Kristo arēka xiketa hīte īkapani.

¹⁴ Iuanokara kamaerekaxiniretaua, ininiā ixipokari Xoteo, Xoteo minakanuia pakini omanatakakiniua. Ikara omanākaretxi paretxi atoko itxa. !Auiritari Xoteo sini Xoteo minakonimoni. Uatxa ātika nirimanetxi atxaua. ¹⁵ Kristo ipīkasaaki, ixipokari ikara omanākaretxi, kotxi iusaaki ikamari ikinika paniātakori iōkatsopatakori ikinimane īkapani. Ikara Xoteoakorimoni sikakori. !Isikaāka Xoteo minakonimoni. Ininiā Kristo ipīkasaaki, itxīkitakana Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini ātika kākiti amaneri atoko inini. Neenamatchi !auaika, kotxi Kristo kamaerekaxiniretaua amakinika. ¹⁶ Ipina aamina ipiriāmitakari nopini, ininiā iusaaki iuaīkana iminana Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini Teosomoni. Ātika nirimanetxi atoko iminana Teosomoni. Iusaaki ixipokari Xoteoakori, Xoteo minakanuia omanatakakiniua. ¹⁷ Xesosi apoka īkorapokoriti Teoso iokanapirena erekari isāpiretiniri kākiti. Isāpiretari kākiti, Teoso omanatiniri kākiti imaerekani xika xipope, Xesosi sākire auikasaakina. Isāpiretai hīte Xoteo minakanuia. Apaka isāpiretari Xoteoakori. Mitxi ōtakoxiti auakani atoko hītxaua, kotxi iusaaki !himarotari Teoso sākire. Mitxi Xoteoakori imarotari Teoso sākire, ininiā Teoso takote auakani atoko itxauana. ¹⁸ Erekari Matamatakoti ātinoka aua. Kristo sākire aūuikasaaki, iua Erekari Matamatakoti anikaua aīri Teosomoni. Anikari Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini iuamoni.

Teoso Aapoko Atxaua

¹⁹ Uatxa Teoso mimarotakani !hĩtxaikaua. Uatxa āti uāka !hĩtxaikaua. Teoso tixine auakani hĩtxaua, apanakini Teoso sākire auĩākanikata. Iua aapoko auakani hĩtxaua.

²⁰ Teoso aapoko atoko atxaua. Aapokotxi kamaāka kaikori nopini imirikakani ĩkapani. Xesosi moianariakori tosi pakini, iua iokanatakini kākitemoni, ninoa sāpiretakiti iua kaikori atoko itxa. Kitxakapirĩka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti apaka iua kaikori atoko itxa. Aapokotxi aua ātika kai mitari, apanakini kai soro maĩkakari. Xesosi Kristo iua kai mitari atoko itxa. ²¹ Ininiā iua maĩkaua. Iuakata aāua, ininiā kākiti itoāpotari auikiniri Xesosi sākire. Apiananiri aapoko aneeāpotini atoko itxa. Iua Apiananiri aapoko atoko atxa. Imisākiretiko aikoti atoko atxa. ²² Ininiā iua apotiitai hĩte hĩkinika iua aapoko hininiua ĩkapani, kotxi Teoso auiniātaā hĩtxaua. Erekarĩ Matamatakoti auiniātaā hĩtxaua apaka.

3

Paoro Sāpiretari Teoso Sākire Xoteo Minakonimoni

¹ Ikara atoko ininiā, nota Paoro kateia āki naua, hĩte Xoteo minakanuia Xesosi Kristo sākire nisāpiretini xika. Kateia āki naua, kotxi nauikari Xesosi sākire.

² Hĩkenakopiretapekari parĩkatxi Teoso sikakiti notamoni, isākire Xoteo minakanuia nisāpiretini ĩkapani. Ikinipoko erekari isika notamoni, hĩte nisāpiretini ĩkapani. ³ Teoso oerekapekano kākiti mitxi mimarotakiniti. Mitxi axapitiki ikara Teoso oerekakiti niōkatsopatapeka hĩtemoni. ⁴ Uatxa ia hātatsopatakasaaki, hĩposotari himarotiniri nimarotakiti, kākiti mitxi mimarotakiniti, Kristo parĩka kākiti ĩkapani. ⁵ Kitxakapirĩka kākiti kona imarotari ikara Kristo parĩka kākiti ĩkapani. Uatxa Erekarĩ Matamatakoti oerekari ikara Xesosi iokanatakinimoni. Apaka oerekari ikara Teoso sākire sāpiretakanimoni. Teoso parĩkanoka ikamana ninoa. ⁶ Nisāpiretai hĩte kākiti mitxi mimarotakiniti. Xoteo minakanuia apakapariko Teoso nĩkatakiti itixineē, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Xoteo minakanuia, Xoteoakorikata Kristo ĩto atoko itxauana. Xoteo minakanuia apakapariko Teoso sikaenetakiti, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Teoso iokanapirena erekari sāpiretari kākiti isikaenetakiti, kotxi isikari Kristo, Xoteoakori maerekani, Xoteo minakanuia maerekani apaka imakatzakini ĩkapani. Ikara kākiti mitxi mimarotakiniti.

⁷ Teoso iokanatanano nota kākitemoni iua iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. Ikara parĩkatxi isikano, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikano nota iposotiireē. ⁸ Itomaneri Teoso nakitiakori poiāorini, iuaritika nota poiāori nininiua atoko inakari !auari. Iuaritika Teoso sikano ikinipoko erekari, kotxi iokanatanano Xoteo minakonimoni erekari Kristo auakiti nisāpiretinina ĩkapani. Ikara erekari !ixipoka. Itori. !Kimarotikori ikinipoko erekari Kristo auakiti. ⁹ Apaka Teoso nirekari noerekiniri ikinimane, ikara mitxi imimarotakiniti, Teoso nakitiakori tiretakakinuia. Itixi kamikosaaki, Teoso kipatari ikara kākiti mimarotakiniti. Ikipatiniritika uatxa ikara noerekari ikinimane. Teoso kamakasaakiri itixi, Xesosi Kristokata ikamari ikinipoko. Mitxi kona xatiki !auari. ¹⁰ Uatxa Teoso nirekari imereēkini oerekiniri ikinipoko Teoso imarore auĩtetxiakori matamatakonimoni, Teoso tixine auakanimoni. ¹¹ Itixi kamiko apisapanika, ātipirika Teoso nirekari aāuĩte Kristo Xesosi kaminiri ikinika inirekakiti kākiti ĩkapani. ¹² Kristo kamakiti ate ĩkapani aāuikinĩā, aposotapitikari aāpokini Teosomoni, ininiā

! kapîkareua Teosomoni aãpokini. Ataparaxinireritika asari iuamoni. ¹³ Ininiãkara nõtãkikai hîte. ! Himatinaniuatape nimisiritiko xika. Nimisiritaãka hîte ïkapani, Xesosi sãkire hãuikini ïkapani, ininiã hũuikariko nimisiritiko. Teoso auiriritari nimisiritiko, kotxi iua iteene tiretai hîte.

Iuaïkana Paoro Misãkiretiniri Teoso

¹⁴ Teoso nirekakiti kãkiti ïkapani nixinikasaaki, nikapotoreëkaua aãuïte Xesosi Kristo iri apisatoõ, nimisãkiretiniri ïkapani. ¹⁵ Ikinimane Teoso nakitiakori, itixine auakani, apaka ikinimane ïkorapokoriti auakani apakapari iua uãka. ¹⁶ Ia atoko nimisãkiretari Teoso hîte ïkapani: “Peerekai pite. Ikinipoko erekari aua pitemoni. !Ixipoka ikara erekari. Ininiãkara, pisikaposotiiretana Épeso auakani ãkixinire. Ninirekari Erekarî Mata-matakoti iteene sikataparatinina ninoa ãkixinire. ¹⁷ Ninirekari iteene auikininirina Kristo sãkire, ininiã Kristo auapika ãkixinireëna. Ninirekari ninoa iteene imarotiniiri pite tiraõki. Takari kotsa kipatxi erekari ãki auini atokokana, ninirekari ninoa kaikotini pitekata pitiraõki sikataparatinina ïkapani. Imarotiniãrina pitiraõki, !irikana. !Ikamarina maerekati. ¹⁸ Ninirekari ninoa, pinakitiakori, apanakini pinakitiakori pakini, imarotiniiri Kristo tiraõki kãkiti ïkapani, kotxi Kristo tiraõki !ixipoka. !Kaiãotikori iua tiraõki. ¹⁹ Kãkiti kona posotari imarotiniiri ikinika Kristo tiraõki. Ninirekari ninoa Épeso auakani apakapiniri ikini sereti erekari pisikakiti ãkixinireëna, pite atão imarotininina ïkapani.” Ikara atoko nimisãkiretari Teoso hîte ïkapani.

²⁰ Ininiã uatxa maxinikariko iua. Kaposotiireri apiatakari itxaua. Ikinipoko iposota ikamini. Imaposotakiniti !auari, ininiã ikinika aamanaãkiti, ikinika axinikakiti pakini, iposota ikamini. Ari, apikomoni iposota ikamini ate ïkapani. Axinikakiti, aamanaãkiti poiãoka. Apiata iposotiire. Iua posotiire parïkauata aãkixinireë. ²¹ Ininiã Teoso mereëkini kitxakapirïka auakani, uatxa auakani, katana auakani pakini ãtipirika txariko Teoso: “Peerekai pite. Apiananiri pitxaua.” Ikara atoko itxana, kotxi Xesosi Kristo makatxakari amaerekani Teoso anaakori aniniua ïkapani. Ameë.

4

Xesosi Auiãkani Ætika Iïto Atoko Itxauana

¹ Kateia ãki naua, kotxi nauikari Apiananiri sãkire. Ininiã nota iteene õtãkikai hîte ikiniõtika atão hïkamini, kotxi Teoso akiritai hîte iua anaakori hininiua ïkapani. Ikara atoko hininiã, iua kamakiti atokokana hïkamako. ² Ininiãkara ! hũuikapeua. ! Hinirekapiri hinirekakitinoka hïkamini. Hãuiritariko ãti kaminiri iua nirekakiti. Katima homanãkarauataka ! hitxapeko. Himïteenekakakauako hïkerokasaakiri hïkamakiti. Hïtiretakakauako. ³ Erekarî Matamatakoti txïkitakari axinikakiti, anireëkiti pakini ãtinoka inini, kotxi iua kamaerekaxiniretaua. Ininiãkara hïparïkauatako ikara atoko auini ïkapani. ⁴ Xesosi iïto atoko atxaua. Ætika iïto, ininiã iïtoxi ãtika atoko atxaua. Erekarî Matamatakoti ãtinoka aua. Teoso akiritakasaakii inakitiakori hininiua, hiãtapariko hãpokini iua tixine iuakata hãuini ïkapani. Ininiã ãtinoka hiãtapakiti. ⁵ Ætinokara Apiananiri aua. Ætinokara aãuiãkiti sãkiretxiti aua. Ætinokara apatxisatiko. ⁶ Ætika Teoso aua. Iua ikinimane iri ãtika aua. Iua ikinimane apisatoõ apiatakari itxaua. Ikini itixiti iua aua. Amakinika aãkixinireë iua aua.

Teoso Sikakiti Atemoni

⁷ Kristo sikapekari iposotiire ate amakinimoni iparīka akamini īkapani. Iposotiire isikaua aparīka akamini īkapani. Aparīka pamimari, ininiā apiata isika iposotiire atemoni. ⁸ Kotxi Teoso sākire kitxakapirīka txari: Ikanīkasaaki itixinemoni, imikanapiriāna kākiti mitxi imokaiakari maīkakini. Iuasaaki isikari erekari kākitemoni.

⁹ Iua kanīka, kotxi mitxipe iua katxaka itixi patapixiti ipīkani auiniātaā. ¹⁰ Iua itixi patapixiti katxakakari, iuatxikana kanīka iaxiti apiko nopinixiti, ininiā uatxa iua aua ikini itixiti, iaxiti, Teoso tixine pakini. !Auari iua mauakaniātaā.

¹¹ Iposotiire isikasaaki isākire auīākanimoni, isikari ia atoko parīkauatakani ininiuana īkapani: Kristo iokanatakini kākitemoni, Teoso sākire sāpiretakani, Teoso iokanapirena erekari sāpiretakani, Teoso nakitiakori ōtākikakani, Teoso sākire oerekakani pakini isikaua. ¹² Ikara atoko isikaua, kotxi inirekari ninoa oerekiniua inakitiakori iparīka atāo akamini īkapani. Ikara atoko isikaua, kotxi ninoa sikataparaxiniretaua. ¹³ Ninoa sikataparaxiniretiniritika ātika aāuiākiti auako. Ipinimoni inakari aāuiākiti !auaika, kotxi atāo aimarotariko Teoso ākiri sākire. Ininiā kiikiteua, kimaroreua iuasaaki. Kristo atoko atxauako, kotxi paimatireri iua.

¹⁴ Ininiā iuasaaki amarini atoko !atxaikaua, kotxi amarini !imarotari atāo inakari. Tsakati anikakiti atoko, itima anikakiti atoko itxana kākiti kamisirienereri sākire auīākani. !Imarotarina atāo Teoso sākire. Ninoa kamisirienereri xinikaxitita atāo minakati oerekini īkapani. ¹⁵ Atāo inakaranoka asāpiretako kākiti atiraōkiritika. Ikara atoko akaminiā, aimarore aneeāpota. Kristo sākire iteene aāuikaāpota. Erekari akamakiti aneeāpota. Ininiā Kristo atoko atxaua, kotxi iua ito atokotxikana atxaua. Ate kii atoko itxaua Kristo. ¹⁶ Itotxi kamari ikii paniātakiti. Iua atokokana ate kamari Kristo paniātakiti. Ininiā aāpotiitaua. Amoianatakakaua Kristo parīka akamini īkapani, kotxi itotxi ātika atoko atxaua. Kristo sikataparataua amoianatakakiniua. Ininiā ikinika Kristo nakitiakori atāo parīkauatiniā iua īkapani, apiāāpota aimarotari iua imarore atāo akamini īkapani. Akinika atāo aparīkauatiniā Kristo īkapani, ikamataparaxiniretaua. Iuasaaki atiretakakaua. Iuasaaki itotxi erekari, mamianatakati atoko itxaua Kristo nakitiakori.

Aūuni Amaneri

¹⁷ Ikara atoko ininiā, ia nisāpiretai. Apiananiri imaroreē iteene nōtākikai. !Hīkamapinikariko apanakini Xoteo minakanuia kamakiti atoko. !Kiikiteri ninoa kamakiti. !Kiikiteri ixinikakitina. ¹⁸ !Imarotarina atāo inakari. Mapiāri atoko itxa iikitenā. Ikara atoko ininiā, !kimarorena. Teoso !itxīkitakana auapininiika ininina, kotxi ākixinireēna !inirekarina atāo inakari imarotinina. ¹⁹ Ninoa ākixinire āpatapeka, ininiā !ipētauatana maerekati ikamakasaakina. Ininiākara ninoaka sikaua Satanasimoni itona nireēkitinoka ikaminina īkapani. Ininiā ikamarina ikinika maerekati. Itori maerekati inireka ikaminina. !Inirekarina iotokakinirina ikara maerekati ikaminina.

²⁰ Hītepekana, ikara maerekati !hōerekaāka, Kristo himarotakasaaki. ²¹ Iuasaaki hīkenakotapitikari iua sākire. Iua oerekai atāo inakari, kotxi Xesosi imarotari ikinipoko atāo inakari. ²² Hōerekaāka hītakanapiniri maerekati mitxi hīkamakiti, hīxinikakiti pakini. Himāka kitxakari hōkini atokokana hītxapaniko himaerekani hītakanapini. Hītakanapariko ikara kitxakari hinireēkiti, kotxi ikara maerekati hinireēkiti misirienetai. ²³ Ininiā eereka hamanaāriko Teoso txīkitakiniri hīxinikakiti, hinireēkiti

pakini amaneri inini. ²⁴ Ininiã himãka amaneri hïeretakini atokokana, amanerinoka atão inakaranoka hïkamako, kotxi Teoso txïkitakai hïxinire amaneri inini, Teoso atoko hinini ïkapani. Ininiã atão inakari himarota. Erekarinoka hïkama. Teoso ïkapaninanira hïparïkauatako.

²⁵ Ininiã aãpirena kona hïkamape hïtariakorimoni. Atão inakaranoka hïsäkiretako, kotxi amakinika ate ätika ïtotxi atoko atxaua. ²⁶ Hinaiatakasaakia, ! hãuiritapiri homanãkare txïkitakinii maerekati hïkamini. Himakini apisapanika, hïtokakariko homanãkarauatini. ²⁷ Ikara homanãkare himatakanapakanisaaki, hãuiritari Satanasï txïkitakinii maerekati hïkamini, ininiã !hãuiritapiriko iua.

²⁸ Atxiïti hïitriuatapeka, ininiã ! hïitriuatapinikako. Hïparïkauatako. Erekarï parïkatxi hïuakoã hïkamako, hïparïka ïki hãpakapini ïkapani. Ininiã eereka aua minakati hïtemoni, kãkiti minakati mauinakinimoni hïsikini ïkapani. ²⁹ Maerekati säkiretxiti ! hïsäpiretapiri kãkiti. Erekarinoka hïsäpiretako, hïsäkire kenakotakani hïsikataraxiniretini ïkapani, ïkinipoko erekari Teoso sikakiti ninoa apakapini ïkapani. ³⁰ Kona hïkamamatinanitapiri Erekarï Matamatakoti Teoso nakiti himaerekani xika. Erekarï Matamatakoti Teoso takaõtxikare itxaua. Teoso sikapekari iua atemoni, ininiã aimarotapitikari aãpakapiniri ïkinipoko Teoso sikaenetakiti Kristo uai kanapiriãkasaaki. Iuasaaki imakatzakaua ïkinika maerekati auiniãtaã. ³¹ ! Hinïkatapiri homanãkare hãkixinireë. Katima naiataka ! hïtxapeko. Ätipirika apanakini homanatini, hïtakanapako. ! Hïtxitapiri äti. ! Himisãkirepiretapiri äti. Ikini sereti maerekati ikara atoko inakari hïtakanapako. ³² Erekarï hïkaminakakauako. Hiamonïkakauako. Himaxinïkaretariko maerekati äti kamakiti hïtemoni, maerekati ate kamakiti Teoso maxinïkaretini atokotxikana. Teoso maxinïkaretari amaerekani, kotxi Kristo ïpina ate ïkapani.

5

Hïtiraõkiuatako Ikiniõtika

¹ Teoso anaakori ïtoretakini hïtxaua, ininiã hïkamariko Teoso kamakiti atokotxikana. ² Hïtiraõkiuatako ïkiniõtika, Kristo tiritiniua atokotxikana. Iuaka isikaua Teosomoni, kotxi ïpina ate ïkapani. Teoso apokaerekatari Kristo ipinini ate ïkapani. Peerekari isikiniua Teosomoni.

³ Teoso nakitiakori hïtxaua, ininiã kona ninirekari nikenakopiretiniri pïtaniri minakotikatika, pïtanoro minakotokatika pisirïkini. ! Apakata maerekati hïto nireëkiti hïkamini. ! Apakata maerekati hïto nireëkiti hïxinikini, hïsäpiretini. Ikara hïxinire txïkotakari hïtakanapako. Txineiro potxitakani !hïtxapeuako. ⁴ !Hïsäpiretapiriko säkiretxi maerekati. Säkiretxi miïkiteti apaka ! hïsäpiretape. ! Hinapetapiri äti. Hïsäkirauatakasaaki, hïtxariko: “Peerekari Teoso, kotxi isikaua ïkinipoko erekari.”

⁵ Aimarotari ia: Ätanoro minakotokatika sirïkakari, maerekati ïto nireëkiti kamakari, txineiro potxitakani pakini ! iteosonetari Teoso. Teoso kamakori misãkiretakani atoko itxana. Ikara atoko inakani ! apakapari Teoso sikaenetakiti iua anaakorimoni, Kristo, Teoso pakini auïttxi ininiãtaã.

⁶ Kona hãuiritapiri kãkiti misirienetinii hïte miïkiteti säkiretxitiã. Kona ! hãuikapiri ninoa säkire, kotxi ikara atoko inakari maerekati xika, Teoso misiritariko isãkire makïpitakani. ⁷ Ininiã ikara atoko inakani moianariakori !hïtxapeuako.

Pokamara Atoko Hïtxaua

⁸ Mitxi hīte mapiāri atoko hīt̄xa, kotxi !himarotari Apiananiri iusaaki. Uat̄xa hīte imarotapitikari iua, ininiā pokamara atoko hīt̄xaua. Ininiākara erekarinoka hīkamako ikiniōtika. ⁹ Erekarī Matamatakoti auakasaaki kākīti ākixinireē, erekarinoka inireka ikamini. Atāonoka ikama. Atāo inakarinoka isāpireta. Ikara atoko inakari Erekarī Matamatakoti sikakīti. ¹⁰ Hinitariko Apiananiri nireēkīti hīkamini īkapani. ¹¹ Ikara atoko ininiā, kona himoianatapiri kākīti maerekati kamakani, kotxi ikara parīkatxi ipiaā potorikakari. Ikara atoko inakari parīkatxi !iminari erekarī atemoni. Ininiā maerekati !hīkamape. Ia hīkamako. Hōerekariko kākīti maerekati makamakani. ¹² Apētauata asāpiretiniri Teoso sākire makīpitakani kamakīti ipiaā, kotxi apia maerekati īkora. ¹³ Ikinika tirikapi kamara auiniātaā atamataāka, ¹⁴ kotxi tirikapi iopinikari ikinika. Ininiā āti txari: “Himereka, imakakani atoko inakanī. Hōkitikauako ipīkani atoko inakanī. Ininiā iusaaki Kristo iopinikariko hākixinire.”

Miīkiteti !Hīt̄xapeua

¹⁵ Erepaniko. Atāo inakari hīkamako ikiniōtika. !Hīkamapiri miīkiteti kamakīti atoko. Hīkamariko kākīti kiūkiteri kamakīti atoko. ¹⁶ Hīkamariko erekarī, kotxi poiāonoka hāuini. Hīkamariko erekarī ikiniōtika, kotxi maerekati auapitika īkora. ¹⁷ Ininiā miīkiteti !hīt̄xapeua. Himarotari Apiananiri nireēkīti.

¹⁸ Kona hiātapero iāriā kapoāro hīpoātini īkapani, kotxi itxīkitakai maerekati hīkamini. Hāuiritariko Erekarī Matamatakoti txīkitakinī erekarinoka hīkamini. ¹⁹ Hīsāpiretakakaua xikari Teoso īkapani, xikari kitxakari, xikari īkorapokoriti auakari pakini. Hīxikaretari ikara atoko inakari xikari Teoso īkapani. Hākixinireē apaka hīxikarauata Teoso īkapani. ²⁰ Ātipirika hīt̄xariko āri Teoso: “Erekapitikai pite, kotxi erekarī ikinipoko pisikakīti atemoni.” Xesosi Kristo aāuīte ininiua, asāpiretari Teoso ikara atoko inakari.

Tanorotxi Pirena

²¹ Hīpaxitakakauako, āti nirekakīti hīkamini, kotxi hīpīkariko Teoso mānīrekakīniti hīkamini. ²² Ininiā hīte sitoakoro hīkamariko hītaniri nireēkīti. Apiananiri nireēkīti hīkamini atokokana hīkamariko hītaniri nireēkīti, ²³ kotxi pītāniri pikī atoko itxaua. Ininiā iua piauīte itxaua. Iua atokokana Kristo inakītiakori kīi atoko itxaua Kristo. Iua īto atoko atxaua. Aāuīte itxaua. Amaerekani makatxakakari itxaua. Ininiā sito kamariko oītaniri paniātakīti. ²⁴ Ininiā kākīti Kristo nakītiakori kamari Kristo nireēkīti. Iua atokotxikana sito kamariko ikinipoko oītaniri nireēkīti.

Taniritxi Pirena

²⁵ Hīte taniritxi, hīt̄iretaroko hītanoro. Kristo tīretinina inakītiakori atokokana, hīt̄iretaroko hītanoro. Iua iteene tīretana, kotxi ipina inakītiakori īkapani. ²⁶ Iua ipina, kotxi inirekarī itxīkitakinīua ate iua nakītiakori aniniua. Inirekarī imakatzakiniri amaerekani. Āparaā makatzakiniri aīto txiko atokokana, iua sākire makatzakari amaerekani aākixinireē auakari. ²⁷ Kristo ipina inakītiakori īkapani, kotxi inirekaua iposope anini ate apakapini īkapani. Iusaaki peerekaua. Ātika amaerekani !auaika. Ātika akerokakīti !auaika. Ikara atoko inakari maerekati !auaika. Iusaaki atāo Teoso nakītiakori atxaua. Erekarinoka akama iusaaki. ²⁸ Ikara atoko ininiā, kīi tīretaroko ītanoro, iīto itīretini atokokana. Ītanoro tīretakari iuaka itīretaua. ²⁹ Kākīti !omanatari iuaka īto. Isikakienatari. Itīretari. Apiananiri tīretiniri inakītiakori

atokokana, kākiti tiretari iuaka ito. ³⁰ Apiananiri ito atoko atxaua. Ixini atoko atxaua. Api atoko atxaua. Ikanoke atoko atxaua. Iuako atoko atxaua. Itxaãpota. ³¹ Iua ito atoko atxaua, ininiākara kiki itanorouatakasaaki, itakanapana iri, inoro pakini itanorokata ikaikotini ikapani. Ininiã ätinoka itotxi atoko itxauana. ³² Nisãpiretai mitxi !kimarotikori. Kristo inakitiakorikata ätika itotxi atoko itxauana. Kākiti !imarotari ikara mitxi. ³³ Ininiã pitiretaroko pītānoro piteka ito pitiretini atokokana. Pite tanorotxipekana, pipaxitariko pītaniri.

6

Amarini Pirena

¹ Hite amariniakori, hīkīpitanako hīri, hinoro pakini sākire, kotxi ikara Apiananiri paniätakiti. Atão pikīpitanako ninoa sākire. ² Kitxakapirīka Teoso sākire paniätaua:

Hīpaxitanako hīri, hinoro pakini.

Ikara Teoso paniätakiti hīkaminiã, Teoso sikaenetakiti isika hītemoni. Mitxi Teoso paniätakiti !auari Teoso sikaenetakiti.

³ Hīri, hinoro pakini sākire hīkīpitiniã, ia isikaenetakiti apokapitikako hītemoni. Hīkīpitiniãri ninoa sākire, erekari hāuini. Hīkīpitiniãri ninoa sākire, hāuiniritika kiomätxi hītxauako.

Irītxi Pirena

⁴ Hītepekana irītxiakori, kona hītxīkitakapena hamariteakori omanākarauatini atão minakati hīkamini xika. Hōerekanako Apiananiri nireēkiti ikaminina. Hōerekanako Apiananiri sākire imarotinina.

Nitiritxi Pirena

⁵ Hītepekana nitiritxiakori amotakoni, hīkamariko hāuūteakori itorapokoriti auakani paniätakiti. Hīpaxitanako ninoa. Hīpīkariko ninoa manirekakiniti hīkamini. Hākixinireē hinirekariko ninoa nireēkitinoka hīkamini. Kristo paniätakiti hīkamini atokokana, hīkamariko ninoa paniätakiti. ⁶ !Hīparīkauatapeko hīparīka erekari apanakini atamatini ikapani ikapani, kotxi iuasaaki hinirekari ninoa poxokotinii. Kristo nitiriakori hītxaua, ininiã hīparīkauata Teoso nireēkiti hīkamini, kotxi hākixinireē ikaranoka hinireka hīkamini. ⁷ Hīkamariko hīparīka ikinika hīpoxokoniritika, hinirekiniritika. Apiananiri ikapani hīparīkauatini atokokana, hīparīkauatako hāuūte itorapokoriti auakari ikapani. ⁸ Kotxi himarotari Apiananiri sikariko parīkatxi īki kākītimoni, ikinipoko erekari ikamakiti īki. Nitiritxi iamotakoni, apaka nitiritxi miamotakoni Kristo nakitiakori apakapariko erekari ikamakitina īki.

Patrão Pirena

⁹ Hītepekana patrão, ia atoko inakari hīkamako hinitiriakorimoni. ! Hītxapiri hinitiriakori: "Ikinika nota paniätakiti himakamakaniã, iteene nimisiritai hīte," kotxi hīte patrãoite aua apaka iaxiti. Iua Teoso. Teoso kamakiti poiāorimoni, iua atokotxikana ikamakiti auūtetximoni.

Kākiti Xinire Tokapare

¹⁰ Nitariakori, ia nisākire mapotōkire: Katapara hītxako. Hīkosekataparatariko Apiananiri tapara, kotxi kaposotiireri iua. ¹¹ Sotato ieretakari ito tokapare, neenamatchi ikamini apisapanika. Iua atokokana Teoso sikaua axinire tokapare, ininiã maeretakariko ikinika ikara axinire tokapare, kotxi neenamatchi auapitika Satanasikata. Iua paimatireri. Ixinikaxititapekari itxīkitakiniua maerekati akamini. ¹² !

Aneenamauata kãkitikata. Aneenamauata maerekani matamatakoni auíteakorikata, ikinika maerekani matamatakoni kaposotiireririkata. Aneenamauata auítetxiakorikata ïkorapokoriti ipiaã auakanikata. Aneenamauata ikinipoko maerekani matamatakoni iaxiti auakanikata.

¹³ Ininiãkara hïeretakariko ikinika Teoso sikakiti hïxinire tokapare. Ininiã maerekati apokasaaki, !inokai. Kona hïrika. Kona himiteka. Hïokanatarì Satanasi isini. Hïte kãiata.

¹⁴ Sotato iposope ineenamauatini atoko hïtxako. Sotato takari ipakiomatare. Ipakiomatare maïkari ikinipoko iïto tokapare. Sotato pakiomatare atoko itxa hïxinire tokapare maïkiko. Atão inakari sãkiretxiti itxaua iua. Ininiã hïtakariko ikara hïpakiomatare.

Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ïkapani. Sotato torota koana atoko itxa hïkamakiti atão inakaranoka. Ininiã hïeretakariko ikara hïtorota tokapare.

¹⁵ Sotato kiti apaka iposope ineenamauatini, kotxi itakari ikiti mata ikiti tokapare ïkapani. Sotato kiti mata atoko itxa Teoso iokanapirena erekari aanikapiretakiti kãkitimoni. Ikara iokanapirena sãpiretaua Teoso limisiritaikaua, isãkire aũuikasaaki. Ininiã hïeretakariko ikara hïkiti mata.

¹⁶ Sotato maïkari itokapare, iïto imokaiakari xiripi minokakani ïkapani. Xiripitxi tirinakari itokaparemoni apokasaaki, oaka. Iua tokaparetxi atoko itxa Teoso sãkire auikiko. Iteene hãuikiãri Teoso sãkire Satanasi liposotari inokinii maerekatiã. Ininiã himaïkariko ikara tokaparetxi.

¹⁷ Sotato takari ikii tokapare metao kamakori. Sotato kii tãta atoko itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinikakiti akii tokapare itxaua. Ininiã hïtakariko ikara hïkii tãta.

Sotato anikaro iouata mitaro. Oa iouata mitaro atoko itxa Erekari Matamatakoti sãpiretiniua Teoso sãkire. Ininiã himaïkaroko oa iouata mitaro.

¹⁸ Himisãkiretariko Teoso ãtipirika. Hamanaãriko, Erekari Matamatakoti nireẽkiti iaõka hãpakapini. Araõkire hïtxako. !Hïtakanapapiri hïisãkirauatini Teosokata. Hamanaãriko Teoso, ikinimane inakitiakori nireẽkiti isikinina.

¹⁹ Himisãkiretari Teoso nota ïkapani apaka. Hamanaãri Teoso, isãkire isikinino nisãkirauatakasaaki, nitaparaxinireritika nisãkirauatini ïkapani, kotxi ninirekari Teoso iokanapirena erekari nisãpiretiniri kãkiti. Mitxi Teoso iokanapirena erekari !kimarotikori. ²⁰ Uatxa Teoso iokanatanota kãkitimoni, iokanapirena erekari nisãpiretini ïkapani. Ikara nisãpiretini xika, kateia ãki naua nota uatxa. Hamanaãri Teoso, isãkire nitaparaxinireritika nisãpiretini, kotxi ikara inakari niparïka.

²¹ Niokanatarì Txikiko inakori hïtemoni. Aïtari atiretakiti iua. Apiananiri nitiri itxaua. Atão iparïkauata Apiananiri ïkapani. Iua sãpiretaiko hïte nota pirena. Ikara atoko himarotariko nauini, nikamakiti pakini. Iua sãpiretai ikinipoko nota pirena. ²² Ininiã niokanatarì iua hïtemoni ate pirena himarotini ïkapani, isikataparaxiniretinii hïte ïkapani. ²³ Nitariakori, aïri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini kamaerekaxiniretai. Itiretaina hïte. Itxïkitakaina Teoso sãkire iteene hãuikini. ²⁴ Teoso sikari ikinipoko erekari aũite Xesosi Kristo ãtipirika tiretakanimoni. Ameẽ.

PIRIPOSI

Paoro Iokanatsopatakiti Piriposi Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Tximótxio pakini, Kristo Xesosi nitiriakori iua amotakini atxaua. Niökatsopata ikini kākiti Kristo Xesosi nakitiakorimoni, Piriposi sitatxiti auakanimoni aiokanapireta. Niökatsopata hīte kōtākikarerinimoni, kotxi hīte ōtākikana Xesosi sākire auiākani. Hītepekana, kamiparīkarerini, niökatsopata hītemoni, kotxi hīte moianatana Xesosi sākire auiākani.

² Ereēkai hīte. Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai.

Paoro Misākiretari Teoso Piriposi Auakani Īkapani

³ Hīte nixinikasaaki: “Erekapitikari aTeosone,” nitxa. ⁴ Teoso nimisākiretakasaaki hīte himakinika Īkapani, nipoxokoniritika nimisākiretari Teoso. ⁵ Nipoxokoniuata, kotxi hīte miparīkatano nota Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini Īkapani, kotxi hīte iokanataro txineiro notamoni. Teoso iokanapirena erekari hāuikasaaki, hīpotorika himiparīkatinino. Eereka kona hīte iotokaika himiparīkatinino nota. Uatxa auapika himiparīkatinino nota. ⁶ Teoso sikari erekari hītemoni merepanika isākire hāuikasaaki, ininiā nota imarotapitikari Teoso sikari erekari hītemoni ikiniōtika. Ikara Teoso parīka hītemoni. Erekarī isikiniritika Xesosi kanapiriā Īkorapokoriti. ⁷ Atāopitika nixinikini hīte nipoxokoniritika, kotxi iteene nitiretai hīte himakinika. Atxiīti kateia āki naua. Atxiīti mapara naua, kākiti Teoso iokanapirena erekari atāo ininiua noerekini Īkapani. Atxiīti nisāpiretari Teoso iokanapirena erekari, kākiti iteene imarotini Īkapani. Kateia āki nauakasaaki, mapara nauakasaaki, ikiniōtika hīte notakata apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti. ⁸ Nota iteene tiretai hīte. Kristo Xesosi tiretini atokokana nitiretai hīte. Teoso imarotari ikara nisākire atāo inini.

⁹ Nota misākiretari Teoso hīte Īkapani ia atoko: Ninirekari hītiraōkiuatini apiaāpotini ikiniōtika. Hītiraōki aneeāpotakasaaki, ninirekari himarore apaka aneeāpotini. Imaroretxi himarōāpotakasaaki, ninirekari atāonoka himarotini. ¹⁰ Ikara atoko hininiā, himereēri apia erekari hīkamini. Ininiā maerekati ! hīkama. Maerekati na apanakinimoni ! hīkama. Ikara atoko hininiā, iposopeka hītxa Kristo kanapiriākasaaki. ¹¹ Ikara atoko hininiā, ikinipoko hīkamakiti erekari. Xesosi Kristonokara kamaerekatai hīte hīkamakiti eka inini Īkapani. Apanakini atamatakasaakiri erekari hīkamakiti, ninoa imarotari Teoso posotiire, ininiā eereka ninoa: “Peerekari Teoso,” itxanako.

Paoro Misiritiko Pirena

¹² Nitariakori, himarotari nota iteene misiritaāka. Iuaritika Teoso iokanapirena erekari iaripiretapeka. Ninirekari himarotini, nimsiritiko xika apikomoni kākiti imarotari Teoso iokanapirena erekari. ¹³ Ininiā nimsiritiko xika ikinika sotatoakori, Homanoakori auīte aapoko inīkatakani, ikinimane kākiti mapara auakani apaka imarotari nota uai kateia āki nauakasaaki Kristo sākire nisāpiretini xika. ¹⁴ Itori aītariakori Apiananiri sākire auiākani, sikataparaxiniretaāka, kotxi imarotarina Teoso nīkatinino nota kateia āki nauakasaaki. Ininiā ninoa sāpiretari Teoso sākire itaparaxinireritikana. Mapīkaretika itxana.

¹⁵ Ninoa sãpiretari Kristo sãkire, kotxi inirekarina erekari ikaminina. Txamari apanakinipekana sãpiretari Kristo sãkire nota xikotiko xika. Inirekarina kãkiti auikiniri ninoaka sãkire, nota sãkire poiãoka auikinina ikapani. Ninoa sãpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa potxtitari kãkiti taparakienatakakiniua. ¹⁶ Aĩtariakori, erekarinani nirekakani, sãpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa tiretano nota. Ninoa imarotari Teoso sakinino nota ia parĩkatxi, Teoso iokanapirena erekari atão inini noerekini ikapani. ¹⁷ Nota xikotakani sãpiretari Kristo sãkire, txamari inirekarina ninoaka nireẽkiti ikaminina. ! Inirekarina Teoso nireẽkiti. Inirekarina nota apia atatsiituniri nimisiritiko uai kateia ãki nauakasaaki.

¹⁸ Atxiĩti Kristo iokanapirena sãpiretakani ãkixinire erekari. Atxiĩti ninoa ãkixinire kona erekari. Iuaritika erekapitikari, kotxi Kristo iokanapirena sãpiretapekaika. Ininiãkara nipoxokoniuaata nota. Ari, ! niotokapani nipoxokoniuatini. ¹⁹ Nipoxokoniuaata, kotxi nimarotari nitakanapiniri kateia, kotxi hĩte misãkiretari Teoso nota ikapani. Nimakatzakaãkako kateia ãki, kotxi Erekari Matamatakoti Xesosi Kristokata auakari moianatano nota. ²⁰ Kona ninirekari nipẽtauatini, Kristo iokanapirena nisãpiretakasaaki. Ninirekari kataparaxinire ninini, Kristo apanakini nisãpiretini ikapani. Ikara atoko nininiã, apanakini imarotari Kristo Apiananiri ininiua. Ikiniõtika nauapanika ninakasaaki, ninirekari kãkiti imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua. Ari, nipĩkasaaki apaka, ninirekari apanakini imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua. ²¹ Auapanika ninakasaaki, ninirekari Kristo nireẽkitinoka nĩkamini. Erekapitikari nipinini, kotxi eereka Kristokata nauapika. ²² Auapanika ninakasaaki, nĩparĩkauatapitipo Teoso sãkire nisãpiretini, ininiãkara erekari nĩparĩka. Kĩpa ninireka? Nota auapanika nininikani? Nĩpininikani? !Nĩmarotari ninireẽkiti. ²³ Ninirekari auapanika ninini. Apaka ninirekari nipinini. Apiata ninirekari nipinini Kristokata nauini ikapani. Ikara atoko apiaerekata. ²⁴ Txamari hĩte noerekini ikapani, ninirekari auapanika ninini, kotxi hĩte nirekapanikano nota. ²⁵ Ikara nĩmarotapitika, ininiã auapanika nitxa, himakinika noerekini ikapani, kotxi nota nirekari himaroãpotiniri Teoso sãkire. Ninirekari hãuikiniri hĩpoxokoniritika. ²⁶ Ininiã eereka hĩtxari: “Erekapitikari Kristo Xesosi, kotxi Paoro iuaĩkana apoka atemoni,” hĩtxapaniko. Ininiã iteene hĩpoxokoniuaata iusaaki.

²⁷ Atxiĩti auapanika nitxa, atxiĩti nipina, iuaritika ikiniõtika ereka hĩtxako hãuini. Erekari Kristo iokanapirena, ininiã hĩte apaka ereka hĩtxako hãuini. Atxiĩti nĩsa hĩtemoni. Atxiĩti kona nĩsa. Atxiĩti nĩkenakopiretai hĩte uai kateia ãki nauakasaaki. Iuaritika, hãuini ereka inakasaaki, nĩmarotariko hĩte himakinika iteene auikiniri Kristo sãkire iua iokanapirena erekari. Hãuini ereka inakasaaki, nĩmarotari hĩte himakinika sãpiretiniri Kristo iokanapirena iaõka apanakinimoni. ²⁸ Hãuini ereka inakasaaki, na hĩpĩkana hĩte omanatakani. Hĩtaparaxinireritika hãuiniã, ninoa hĩte omanatakani imarotari ixipokinina ãti õti. Hĩtaparaxinireritika hãuiniã, ninoa imarotari Teoso makatzakinii hĩte himapinakani ikapani. ²⁹ Ininiã Teoso sikari erekari hĩtemoni, kotxi iua auiritai hĩte auikiniri Kristo iokanapirena. Apaka erekari isikai hĩte, kotxi iua auiritai hĩte atatsiituniri himisiritiko Kristo ikapani. ³⁰ Hĩte atamatapekari nota misiritiko, hĩte sauaki nauakasaaki. Hĩkenakopiretari nimisiritiko auapanika uatxa. Uatxa hĩte nota atoko, kotxi hĩte apaka

misiritaãka.

2

Kristoka Poiãotakaua.

¹ Kristo sikataparaxiniretaua ate, iua nakiti aniniãua. Kristo mĩkapiritaua ate, amarini axapitiri inoro mĩkapiritini atoko itxa, kotxi iua tiretaua. Ætipirika iua Erekarĩ Matamatakoti amoianari itxaua. Kristo iteene tiretaua. Iua amonĩkaua. ² Ininiãkara nota õtãkikai hĩte hĩkinika. Hĩxinikariko Teoso nireẽkitinoka hĩkamini, ininiã hĩxinikakiti ãtinoka txauako. Hĩtiretakauako Teoso tiretiniua atokokana. Hinireẽkiti ãtinoka txauako. Ikara atoko hininiã, iteene hĩkamapoxokonitano nota. ³ Kona kapotxinaniri hĩtxapeua. !Hĩuikapeua. Hĩteka minakati hĩtxauako. Hĩxinikariko: “Apanakini apiata, nota poiãoka”. ⁴ !Hĩxinikapiri pite nireẽkitinani. Hĩmiparĩkatanako apanakini, ninoa nireẽkiti ikaminina ĩkapani.

⁵ Xesosi Kristo xiniãkitikanerako hĩxinikako. Kristo kamakitikanerako hĩkamako. ⁶ Teoso itxaua Kristo Xesosi, ininiã iposotari ipaniãtiniri ikinimane inireẽkiti ikaminina. ⁷ Iuaritika itakanapari auĩttxi ininiua. Nitiritxi atoko itxapekaua. Iuaka minakati itxĩkitakaua, kotxi kãkitipeka itxaua uai itixi iponaniãkasaaki. ⁸ Iuasaaki kiki inakasaakiau, iuaĩkana iuaka ipoiãotakaua, kotxi ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ĩkapani. Imarotari okiko tĩkane, kokaniri okiko atoko inaãkako aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iuaritika ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ĩkapani. ⁹ Ikara atoko ininiã, Teoso txĩkitakari iua Apiananiri ininiãua. Æti iua atoko inakari !auari. Teoso takari iuãka. Æti uãka iua atoko inakari !auari, ¹⁰ kotxi kãkiti ikininape kenakotakasaakiri iuãka Xesosi, ikapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ. Ikinimane Teoso tixine auakani, ikinimane itixi auakani, ikinimane ipĩkani auiniãtaã pakini kapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ, kotxi iauĩtena itxaua Xesosi. ¹¹ Ikinipoko kãkiti txako: “Xesosi Kristo Apiananiri itxaua,” itxanako. Ikara atoko ininiã ikinimane: “Peerekari aĩri Teoso,” itxanako.

Iõriki Atoko Hĩtxako

¹² Ininiã nota tiretakini, hĩkĩpitariko nisãkire uatxa, mitxi hĩtekata nauakasaaki nisãkire hĩkĩpitini atokokana hĩtxako. Uatxa kona hĩtekataikano, iuaritika ninirekari apiata hĩkĩpitiniri nisãkire. Teoso makatxakapekari himaerekani itixine hĩsini ĩkapani, ininiãkara ikiniõtika hĩparĩkauatako Teoso ĩkapani. Hĩpĩkariko maerekati hĩkamini. Erekarinanira hĩkamapikako. ¹³ Hĩposotari ikara atoko hĩkamini, kotxi Teosokara moianatai hĩte. Iua kamanirekaretai hĩte iua nireẽkiti hinirekini ĩkapani. Iua sikaposotiiretai hĩte iua nireẽkiti hĩkamini ĩkapani.

¹⁴ Hĩparĩkauatakasaaki, !hĩtsoatape, !hĩtxitakapeua. ¹⁵ Ikara atoko hĩkaminiã, hĩkerokiniri !auari, himaerekani !auari, ininiã erekarinoka hĩkama apanakinimoni. Ininiã Teoso anaakori erekarini hĩtxaua. Kãkiti kamisirienererini sauaki hãuanãta hĩte. Kãkiti maerekani sauaki hãuanãta. Iõriki iopinikari iaxiti ĩkanõka. Iõriki atoko hĩtxako. Hĩopinikariko maerekati auiniãtaã, atão inakari kãkiti imarotini ĩkapani. ¹⁶ Hĩte iopinikari ipiã, Teoso sãkire apanakinimoni hĩsãpiretakasaaki. Teoso sãkire txĩkitakari kãkiti ãtipirika auãki inini tĩkane, Teosokata auini ĩkapani. Hĩte Teoso anaakori erekarini hininiãua, nota iuikaiko hĩte, Kristo uaimoni kanapiriãkasaaki, kotxi hĩte auikaepari Teoso sãkire nisãpiretakiti. Kona maxikatĩkani nĩparĩkauatapitipo hĩte ĩkapani, kotxi hĩte auikaepari Teoso sãkire nisãpiretakiti.

¹⁷ Atxiiti nota okaãka Teoso sãkire nisãpiretini xika. Atxiiti niarëka oxikepoakataãka, Teosomoni sikakori atoko inakari, Teoso sãkire nisãpiretinii xika, Teoso sãkire hãuikini xika. Nokaãka atxiiti, iuaritika nipoxokoniuaata. Nipoxokoniuaata hitekata. ¹⁸ Ininiã erekari hite apaka nipoxokoniuatini. Erekarì hìpoxokoniuatini notakata.

Tximótxio Pirena

¹⁹ Xesosi Apiananiri nirekiniãri nota iokanatiniri Tximótxio hitemoni, ininiã mapaõtipeka inakasaaki niokanatarì iua. Ininiã eereka iua minapiretari hite pirena, nota apaka poxokoniuatini ìkapani. ²⁰ Ìti Tximótxio atoko inakari uai ! auari, kotxi iua iteene tiretai hite. Iua nirekarì hãuini ereka inini. ²¹ Apanakini kãkiti xinikari ninoaka nireëkitinoka. !Ixinikarina Xesosi Kristo nireëkiti. ²² Himarotari iua Tximótxio parìkauatape notakata, imi irikata parìkauatakari atoko itxa. Iparìkauata notakata Teoso iokanapirena erekari apanakini asãpiretini ìkapani. Ininiãkara himarotari Tximótxio atamakaãkapeka, ininiã himarotari erekapitikari iua. ²³ Kiatokopa ninataãka? Uatxa !nimarotari. Nimarotakasaakiri, niokanatarì Tximótxio hitemoni. ²⁴ Apiananiri kamaimaroretano nota, Tximótxio tikinimoni nota apaka apoka ereë hitemoni.

Eparotxito Pirena

²⁵ Notamoni erekari iuaìkana niokanatiniri hìokanapirena mìkari, Eparotxito inakori. Hite iokanatapekari iua notamoni nota itiretini ìkapani. Iua nitari atoko itxa. Imiparìkatapitipono nota, Teoso iokanapirena asãpiretakasaaki. Iua, nota pakini sotato atoko atxaua, kotxi ate neenamauata Teoso ìkapani. ²⁶ Iua ipiãtai hite hìkinika. Iua maerekaxiniretinoka itxa, kotxi ikenakopiretari hite imaropiretiniri iua amianatinì. ²⁷ Atãopitikara iua amianatapitika. Iua ipinaarita, iuaritika Teoso amonìkari iua. Itxìkitakari iua iuaìkana ereka inini. Ininiã Teoso amonìkano nota apaka, kotxi Eparotxito ipinaãkamako, apia maerekaxiniretinoka nitxamako. ²⁸ Ininiãkara iteene ninirekarì niokanatiniri iua hitemoni, hìpoxokoniuatini ìkapani haõkitakasaakiri. Ikara atoko ininiã, nota maerekaxiniretinoka ninini ! auai. ²⁹ Ininiã hìpoxokoniritika hãpakapariko iua, kotxi iua Eparotxito aìtari itxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. Hìpaxitariko kãkiti Eparotxito atoko inakari, ³⁰ kotxi Kristo ìkapani iparìkauatini xika ipinaarita. Iuaka monõkorimoni isa nota imoianatinì ìkapani, kotxi iua imarotari hite nirekapitikamari himoianatinino, txamari ! hìposota himoianatinino, ininiã iua iteene moianatano.

3

Kiatokopa Kãkiti Atão Ereka Inini?

¹ Nitariakori, apikomoni nisãpiretai. Hìpoxokoniuaatako, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. !Nisãpaka iuaìkana nisãpiretakitipeka nisãpiretinii hite. Iuaìkana nõtãkikai hite, atão minakati himauìkakanì ìkapani. ² Erepaniko kãkiti maerekati kamakanì, atão minakati sãpiretakani, kotxi ninoa sãpiretari kãkiti: “Teoso takaõtxikare pìltoã mauakanìã, kona Teoso nakiti !pitxaua,” itxana. ³ Ninoa auapitika Teoso takaõtxikare iìtoãna, txamari kona Teoso nakitiakori !itxauana. Atera Teoso nakitiakori, kotxi atemoni aua atão inakari Teoso takaõtxikare ate ãkixinireë, kotxi Erekarì Matamatakoti oerekaua amisãkiretiniri Teoso. Kristo Xesosinokara ate iuika. Aimarotari ateka kamakiti !itxa. Teoso kamakitinokara apakata.

⁴ Hīuākatarī atxiīti hīte kamakiti ereka inini Teoso apakapiniī īkapani? Konapitini. Nota kamakiti apiaerekata, iuaritika nikamakiti !txīkitakano Teoso apakapinino īkapani. Hīkenakotariko erekari nota kamakiti: ⁵ Teoso takaōtxikare nītoā takaāka oīto ōti nauakasaaki. Nirini, ninoroni pakini Xoteo itxauana. Natokiri kitxakapirīka Pēxamī inakori. Kitxakapirīka natokiriakorini, nakiroakoroni pakini ikinika Xoteoakori itxauana, ininiā atāo Xoteo nitxaua. Nota kīpitari aūūiteakori kitxakapirīkarini paniātakiti, kotxi nota pariseo nitxaua, ininiā Teoso sākire iōkatsopatakori oerekakari nitxaua. ⁶ Nota iteene nirekari Teoso nireēkiti nikamini, ininiā nimisiritari kākiti Xesosi sākire auiākani, kotxi niuākatarī Teoso nirekari ikara nikamini. Aātokiriakorini paniātakiti ikinika nikīpita. ! Nikerokari.

⁷ Mitxi niuākatarī ikara atoko nininiā erekapitikari, ininiā, “Teoso apakapapitikano nota,” nitxa. Uatxa nimarotari Kristo, ininiā nimarotari mitxipe minakati nininiua nota. ⁸ Uatxa nimarotari niauūite Kristo Xesosi. Ikara apiaerekata. Xesosi nimarotini apisapanika, nikamakiti ! itxa xatiki. Nitakanapapekari mitxi nikamakiti. ! Itxaika. Mitxi nikamakiti itiki atoko, kotxi !ninarekaikari. Kristo nakiti uatxa nitxaua. ⁹ Nitakanapapekari mitxi nikamakiti Kristokata ātipirika nauini īkapani. Nota kīpitari Moisesini paniātakiti. Ikara atoko inakarinani kona ereka txīkitakano nota. Teosonokara kamaerekatano nota, kotxi nauikari Kristo sākire. ¹⁰ Ninirekari Kristo iteene nimarotini. Ninirekari nimarotini Teoso posotiire, kotxi iposotiireē ōkitikari Kristo, iuaīkana auāki inini īkapani. Kristo atatsiirauatape, ininiā nota apaka nirekari natatsiirauatini atāo imoianari nininiua īkapani. Ninirekari nota nireēkiti ipinini, Kristo aamina īpiriāmitakari nopini ipinini atoko. Ninirekari Xesosi nireēkitinoka nikamini, ininiā iua atoko nitxaua. ¹¹ Ininiā itixi xipokini ōti Teoso ōkitikanoko, iuaīkana auāki ninini tīkane.

Mitekakari Atoko Nitxa

¹² Ikara ikinika !nimarotapanika. Nimaroāpotapanikariko. Teoso kamaapanikari iparīka nota ākixinireē. !Ixipokapanikari, ininiā !niotokakari nīparīka Teoso īkapani. Nīparīkauatapitipo. Mitekakari mitekini atoko, !niotoka. Mitekakari nirekari mitekaxi mapotōkire apokini. Iua atokokana nota nirekari nīparīka mapotōkire napokini, kotxi Kristo Xesosi mereēno nota ikara atoko nikamini īkapani. ¹³ Nitariakori, nīparīka mapotōkire !napokapanika. Ia nikamako: !Nixinikaikari mitxi nikamakiti. Mitekakari masapotorikakati atoko nitxa. Nitapararitika nisa apikomoni, nīparīka mapotōkire napokini īkapani. ¹⁴ Mitekakari iteene nirekari mitekaxi mapotōkire apokini imitekini īki apakapini īkapani, ininiā imitekapitipo. !Iotoka. Iua atokokana nota parīkauatapitipo Teoso īkapani, nīparīka mapotōkire napokini īkapani, nīparīka īki Teoso sikakiti napakapini īkapani, kotxi Teoso pīkapiretano nota Kristo Xesosiā itixine nisini īkapani, nīparīka īki napakapini īkapani.

¹⁵ Akinika ate Kristo iteene imarotakani xinikamariko nota oerekakiti atoko inakari. Ikara atoko himaxinikakanisaaki, Teoso oerekaiko hīte atāo inakari. ¹⁶ Mitekaxi kamakari paniātakiti iaōka mitekakari kama imitekasaaki. Iua atokokana makamariko Teoso paniātakiti. Uatxaika akamakiti atokokana makama.

¹⁷ Nitariakori, hīkamariko nota kamakiti atoko inakari, kotxi ate oerekapekai hīte ikara atoko inakari hīkamini. Hīkīpitariiko nota kamakiti atoko inakari kamakani sākire. ¹⁸ Kaiāopokori kākiti ! auikari Kristo

ipinini amaerekani imaktxakini ĩkapani. Kristo omanatakani itxauana ninoa. Itokatapeka ikara nisăpiretai hĭte, ininiă iuaĭkana uatxa ikara nisăpiretai. Iteene nimatinaniuata ninoa xika. ¹⁹ Itixi mapotăkire ōtisaaki ninoa iokanataăkako maerekani misiritikoătaă. ĩtona iteosenena atoko itxana, kotxi ĩtona nireėkitinoka ikamana. Ikamakitina !erekari, iuaritika iuikarina ikamakitina. !Ipėtauatana. Ninoa xinikapikari ĩkorapokoriti. !Ixinikarina Teoso. ²⁰ Atepekana, Teoso tixine auakani atxapekaua. Aiătapari apoxokoniritika kăkiti maerekani makatxakakari iuaxitikiri uaimoni apokini. Iua Xesosi Kristo Apiananiri itxaua. ²¹ Iuaasaakiko inoăkari aĭto mataparati. Itxĭkitakari aĭto iua ĩto erekari atoko inini. Iposotari, kotxi kaposotiireri itxaua iua. Ikinimane kamapitikariko ipaniătakiti, kotxi kataparari iua Xesosi.

4

Ōtăkipirenatxi

¹ Nitariakori, nota iteene tiretai hĭte. Nipiătai hĭte. Hĭkamapoxokonitano nota. Niuikai hĭte, kotxi niparĭka ĩki atoko hĭtxa. Nitiretakini, hĭxinikariko ikara nota ōtăkikinii uatxa. Nota ōtăkikinii hĭkĭpitiniă, !hĭtakanapari Apiananiri.

² Nota ōtăkikai hĭte Epŏtxia inakoro, Sĭtxiki inakoro pakini. Hĭkĭpitariko Apiananiri săkire. Hĭtokakariko hĭtxitakakiniua. ³ Pitepekana nimoianari erekari, nota nirekai pite ōtăkikinina naia sito ĩpi, kotxi ninoa parĭkauatapeka notakata Teoso iokanapirena erekari asăpiretakasaaki. Ninoa parĭkauata notakata, Kremėtxi inakori pakinikata, apanakini nimoianariakorikata apaka. Ninoa uăka Teoso aătsopateė ĩŏkatapeėkaika, Teosokata auapininiika ininina tĭkane.

⁴ Hienenĭkapikako, kotxi Apiananiri nakiti hĭtxaua. Iuaĭkana nitxai. Hienenĭkako.

⁵ Erekari hĭkamako apanakinimoni. !Hĭtxitapena. Erekari apanakini imarotiniiri hĭte ereka hinini. Apiananiri kaiamapeka ikanapirini uaimoni. ⁶ Na xatiki maerekaxiniretika ! hĭtxape. Maerekaxinireti hinakasaaki, himisăkiretariko Teoso. Hamanaări hinireėkiti. Himisăkiretakasaakiri Teoso, hĭtxariko: “Erekapitikari notamoni pika-makiti,” hĭtxariko. ⁷ Ikara atoko aniniă, Teoso kamaerekaxiniretaua. Kiătokopa ininiăpa Teoso kamaerekaxiniretaua? !Kimarotikori, iuaritika peerekari. Hăkixinire erekaxinirepeka ininiă, maerekati ! ĩroă hăkixinireė. !Hinirekaikari maerekati hĭxinikini. !Hinirekaikari maerekati, kotxi Kristo Xesosi nakiti hĭtxapekaua.

⁸ Nitariakori, nisăpiretakiti xipokini apisa, nisăpiretapanikaiko hĭte. Hĭxinikariko atăo inakari săkiretxiti. Hĭxinikariko atăo inakari hĭsăpiretini. Hĭxinikariko atăo inakari hĭkamini. Hĭxinikariko erekarinoka. Hĭxinikariko tiraŏkitxi. Hĭxinikariko potxitakori. Ikara atoko inakarinoka hĭxinikako, kotxi erekapitikari ikara. Peerekari ikara. ⁹ Hĭkamapikariko noerekakiti iaŏka. Hĭsăpiretanako apanakini hĭtemoni nisăpiretakiti. Hĭkamariko nota kamakiti hĭtiăkiti atokokana. Ininiă Teoso kăkiti kamaerekaxiniretakari kaikota hĭtekata.

Paoro Potxitari Ninoa Sikakiti

¹⁰ Apiananiri nakiti nitxaua, ininiă iteene nipoxokoniua. Iuaĭkana hĭte oerekari hĭtiretinino, txineiro hĭsikakito hĭokanatinano, ininiă nipoxokoniua. Ătipirika hĭxinikano, kotxi iteene hĭtiretano. Txamari mitxi

! hĩposotari hĩsikakiti hĩokanadini notamoni. ¹¹ ! Namanaã iuaĩkana txineiro hĩokanadini notamoni. Ikinipoko ninireẽkiti auakasaaki, nipoxokoniyata. Ikinipoko ninireẽkiti mauakanisaaki, iuaritika nipoxokoniyata. ¹² Nota napapekari nimamãkani, nimanipokoreni, nimatxineiroteni pakini. Apaka nimarotari ãtikataã ninireẽkiti ikinipoko auinano. Teoso oerekapekano ikiniõtika nipoxokoniyatini. Nienenĩka nipokori auakasaaki. Nienenĩka ninatxitakasaaki apaka. Nienenĩka ikini sereti auinakasaakino. Nienenĩka minakati mauinakanisaakino. ¹³ Ikinipoko nĩposota nikamini, kotxi Kristo sikano iposotiire.

¹⁴ Erekapitikai hĩte, kotxi nimatxineirotenisaaki, hĩokanadari txineiro notamoni. ¹⁵ Teoso iokanapirena erekari merepitipanika hĩkenakotakasaaki, ereẽ Masetónia tixini nosipikasaaki, hĩte Piriposi auakaninokara iokanataro txineiro napakapini ĩkapani. Apanakini Xesosi sãkire auĩãkani ãtiãtaã auakani, ! iokanatinano nota. Himarotapekari ikara. ¹⁶ Tesarónika sitatxiti nauakasaaki, ninirekakiti auakasaaki, itokata txineiro hĩokanatinano. ¹⁷ ! Niãtaparo txineiro hĩsikinino. Niãtapari Teoso sikinii erekari, kotxi hĩte tirtapekano nota. ¹⁸ Napakapapekari ikinipoko hĩokanatakiti. Kaiãopokori hĩokanatakiti. Epararotxito inakori mininano hĩsikakiti, ininiã ikinika ninireẽkiti uatxa auinano nota. Teosomoni sikakori kamariri atoko ĩtxa hĩte sikakiti notamoni. Teoso potxitari hĩsikakiti notamoni. ¹⁹ NiTeosone sikaiko hĩte hinireẽkiti ikini sereti, kotxi ikinipoko aua iuamoni. Isikaua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua. ²⁰ ãtipirika matxari Teoso: “Peerekai aĩri, aTeosone. Ameẽ.”

Takanapapirenatxi

²¹ Hĩsãpiretanako ikinimane ereẽ auakani Kristo Xesosi nakitiakori, nixinikamanapitinina nino. Aĩtariakori uai notakata auakani xinikamanapitai hĩte apaka. ²² Ikinimane uai auakani Teoso nakitiakori iokanapireta hĩtemoni ixinikiniina. Homanoakori auĩte aapoko auakani, Teoso nakitiakori, iokanapireta hĩtemoni iteene ixinikiniina.

²³ Xesosi Kristo Apiananiri sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

KOROSO

Paoro Iokanatsopatakiti Koroso Auakanimoni

¹ Nota Paoro. Niokanatsopata hitemoni. Teoso mereño nota, kotxi inirekari nota Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Aĩtari Tximótxio apaka iokanapireta hitemoni. ² Ininiã aiokanataria ia iókatsopari Teoso nakitiakorimoni, ikinika Teoso paniãtakiti kamakanimoni Koroso sitatxiti auakanimoni. Aĩtariakori hĩtxaua. Aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hitemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hite.

Teoso Misãkiretiko Koroso Auakani Īkapani

³ “Erekapitikai,” atxari Teoso, aũũte Xesosi Kristo iri, iua amisãkiretakasaaki hite ĩkapani. Ātipirika amisãkiretari Teoso hite ĩkapani. ⁴ Ikara atoko atxari Teoso, kotxi ate kenakopiretari hite auikiniri Kristo Xesosi sãkire. Apaka akenakopiretari hite tĩretiniri ikinika kãkiti Teoso nakitiakori. ⁵ Teoso iokanapirena erekari atão sãkiretxiti itxaua. Ikara hĩkenakotakasaaki, hĩkenakotari Teoso sikaenetakiti ipotetakiti itixineẽ hite ĩkapani, ininiã hiãtapari hãpakapiniri Teoso sikaenetakiti. Himarotari hãpakapiniri, ininiã Teoso sãkire hãuikini aua, hĩtiraõkuiatini pakini aua. ⁶ Teoso iokanapirena erekari hĩkenakotakiti iaripiretapeka ikini itixitimoni. Ikiniõtika apikomoni kãkiti kenakotari. Iuasaaki kãkiti auikaãpotari Teoso iokanapirena. Ikiniõtika kãkiti apakapari erekari Teoso sikakiti. Iua atokokana hite kenakotari Teoso iokanapirena erekari. Iuasaaki himarotari ikinipoko erekari Teoso sikakiti. Iuasaaki himarotari Teoso atão sakiniri ikinipoko erekari kãkitimoni.

⁷ Amoianari, atiretakiti, Epãpara inakori, iuara oerekai Teoso sakiniri ikinipoko erekari kãkitimoni. Iua Kristo nitiri itxaua. Ātipirika iparĩkauata Kristo ĩkapani, ininiã Ātipirika iparĩkauata hite ĩkapani. ⁸ Iua sãpiretaua ate hĩtiraõki, Erekar Matamatakoti siãkiti hitemoni.

⁹ Hite pirena akenakopiretakasaaki, Ātipirika amisãkiretari Teoso hite ĩkapani. Ate nirekari hite iteene imarotiniri Teoso nireẽkiti hĩkamini ĩkapani. Anirekari kiĩkiteni hininiãua. Anirekari himarotiniri Teoso imarore Erekar Matamatakoti siãkiti.

¹⁰ Ininiã ate misãkiretari Teoso hite atão hĩkamini ikiniõtika, kotxi Apiananiri anaakori hĩtxaua. Anirekari hĩkamakiti kamapoxokontiniri Teoso. Ininiã hĩkamakiti ikiniõtika erekarinoka, amãtiri erekari atoko. Ininiã ikiniõtika himarõãpotari apikomoni Teoso nireẽkiti.

¹¹ Anirekari Teoso sikataparaxiniretinii hite iposotiireẽ, kotxi kaposotireri iua. Ininiã iuasaaki hiãtapari himisiritiko xipokini. Iuasaaki !hinaiataua. Iuasaaki hĩposotari himĩteenekiniri himisiritiko hĩpoxokoniritika.

¹² Iuasaaki hĩtxariko aĩri: “Erekapitikai,” kotxi iua kamaerekataua. Ininiã aãpakapari iua potetakiti inakitiakori ĩkapani Teoso tixineẽ, ipiã mauakaniãtaã.

¹³ Iua sikakaua ipiã posotiireẽ aũuakasaaki, maerekati posotiireẽ aũuakasaaki. Iua anikaua imi itiretakiti auiniãtaã. Iuaãtaã auakani aũũte itxaua imi. ¹⁴ Imi Kristo iĩkitxitari Teoso amaerekani ĩki ipĩkasaaki, ininiã Teoso makatxakari amaerekani. !Ixinikaikari amaerekani.

Kristo Apiananiri

15 Kākiti kona posotari atamatini Teoso. Teosotxikana itxaua Kristo, iuaritika aposotari Kristo aātamati. Ikinipoko kamiko apisa, Kristo aua Teosokata. 16 Iua kamari ikinipoko. Ikamari iaxiti auakani, uai itixi auakani apaka. Ikamari ikinipoko kākiti atamatakiti, kākiti mata-matakiniti apaka. Ikamari ikinika kaposotiirerini, auētetxiakori mata-matakoni, ikinika Teoso nitiriakori pakini. Ikamari ikinika. Ikinika kamaāka iua ikapani. 17 Kristo aua ikinipoko apisa. Iua maikari ikinika imaxipokakani ikapani. Ikara atoko ininiā, ikinipoko auapanika. Iua mauakaniā, ikinika iarika. Iua mauakaniā, ikinipoko xipoka.

18 Kākiti Teoso mereēkini Kristo ito atoko itxauana. Teoso mereēkini kii atoko itxa Kristo. Merepitipanika ipikari ōkitikakariua iua. Ininiā ōkitikasaakiua, oerekari kākiti Apiananiri ininiua. Āti kaposotiireri iua atokokana inakari ! auari. 19 Teosotxikana iua. Ikinika Teosomoni auakari aua iuamoni. Ikara atoko Teoso apokaerekatari. 20 Kristo arēka xiketakasaaki aamina ipiriāmitakari nopini, iuasaaki Kristo xipokari Teoso omanākarauatini kākiti maerekani xika. Kotxi Teoso nirekari Kristo mininiri ikinipoko iuaikana iuamoni, ikorapokoriti auakani, iaxiti auakani pakini. Ininiā uatxa Teoso apakapari Kristo sākire auikani.

Kristo Kamakiti Koroso Auakani Ikapani

21 Hitepekana, mitxi ! himarotari Teoso. Iuasaaki ! hāuari Teosokata. Maerekati hīkamakiti xika homanatarari Teoso hākixinireē. Teoso moka-iakariakori hītxaua iuasaaki. Uatxa Teoso apakapai hīte, 22 kotxi Kristo ito ipina hīte ikapani. Ininiā iua anikai hīte Teosomoni iua makatxakakini hininiua ikapani. Teosomoni himaerekani ! auaika, kotxi Kristo makatxakapekari imakinika himaerekani. Teoso apisatoō hāpokasaaki, kona āti posotari apoitini himaerekani xika. 23 Ikara atoko aua hītemoni, iteene hāuikiniāri Kristo sākire ikiniōtika, Kristo sākirenoka hāuikiniā, isākire himatapanapaniā. Ikara atoko hīkaminiā, apanakini kona txīkitakai hītakanapiniri hiātapiniri ikinika Teoso kamakiti hīte ikapani. Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua ikinika Teoso kamakiti inakitiakori ikapani. Hīte kenakotapekari Teoso iokanapirena erekari. Isāpiretaākapeka ikinika itixi auakanimoni. Nota Paoro Teoso nitiri, iua iokanapirena erekari ikinimane nisāpiretini ikapani.

Paoro Parīkauata Kākiti Teoso Mereēkini Ikapani

24 Uatxa nīpoxokoniuata hīte ikapani natatsiirauatini, kotxi natatsiirauatini xika hīte auikari Kristo sākire. Natatsiirauata niūtoā Teoso mereēkini ikapani. Kristo ito atoko itxauana kākiti Teoso mereēkini. Natatsiirauatitika, iuaritika Kristo atatsiirauatini apiata. 25 Teoso iokanatano nota imereēkini nitiri nininiua. Ipaniātano nisāpiretiniri ikinika isākire hītemoni. 26 Ipaniātano nisāpiretinii mitxi kākiti mimarotakiniti. Okananipeka Teoso ! oerekari ikara kākiti mimarotakiniti. Kristo ipinini apisa ikini itixiti auakani ! imarotari ikara. Mitxi kākiti mimarotakiniti uatxa oerekaāka Teoso nakitiakorimoni. 27 Uatxa Teoso nirekari inakitiakori Xotea minakanuia imarotini mitxi kākiti mimarotakiniti, kotxi peerekari. Natokopa itxa ikara kākiti mimarotakiniti? Nisāpiretai. Kristo posotari kākiti ākixinireē auini. Ia mitxi kākiti mimarotakiniti. Kristo aua hākixinireē. Ininiā himarotari hīsini Teoso tixinemoni. 28 Ininiā asāpiretari kākiti Kristo pirena. Aōtākikari ikinimane Teoso imaroreē. Aōerekari ikinimane Teoso imaroreē, kotxi Teoso sikaimarorettaua. Iua aua ikinika imaroretxi. Ikara atoko aanikana Kristo nireēkitinoka kamakani Teosomoni. 29 Ikara nikamini ikapani, nīparīkauatapitipo.

Pasāpaniri. Kristo posotiireē nīparīkauata, kotxi kaposotiireri iua. Iua iteene sīkataparatarī nākixinire, ininiā nīposotarī iteene nīparīkauatini iua īkapani.

2

Paoro Nirekakiti

¹ Ninirekarī himarotini iteene nimisiritiko hīte īkapani. Apaka iteene nimisiritāka Araotxiséia sitatxiti auakani īkapani. Nimisiritāka apanakini nimataōkitakini īkapani apaka. ² Ninirekarī ikinimane ninoa kataparaxinire ininina. Apaka ninirekana itiretakiniuana, ininiā ātika ninoa nireēkiti. Ikara atoko ininiāna, iteene imarotarina ikinika Teoso sākire. Iuasaaki imarotarina Kristo, mitxi kākiti mimarotakiniti, mitxi aīri Teoso moerekakiniti. ³ Paimatireri Kristo. Iua mimarotakiniti ! auari. Ikinipoko imarota. ⁴ Ikara atoko nisāpiretai hīte, apanakini mamisirienetakani tīkane kākiti imaroreē. ⁵ Nīto ! auari hītekata, iuaritika nixinikapikai hīte nākixinireē. Nīpoxokoniuaata, kotxi nīmarotarī hīkamakiti atāo inini. Apaka nīpoxokoniuaata, kotxi hīte iteene auikari Kristo sākire.

Atāo Kristo Sākire Auiākani Kamakiti

⁶ Hāpakapapekarī Kristo Xesosi hīauīte ininiua īkapani, ininiā hīkamariko inirekakiti ikiniōtika. ⁷ Iua taparanoka hīkosekako. Aākotsa kosekiniri āparaā atoko hītxako. Ikara atoko hininiā, kataparari hīxinire. Ininiā atāo hāuikari Kristo sākire mitxi aōerekakiti atoko, ininiā kataparaiko. Ininiā iteene hītxariko Teoso: “Ikinika pikamakiti ate īkapani peerekari,” hītxako. ⁸ Erepaniko. Kona hāuiritapiri kākiti makatxakinii Teoso kimaporeē. ! Hāuikapiri ninoa sākire, kotxi ātiāo ninoa sākire. Na atāo isākirena. Kākiti imaronenoka imarotana. Kamisirienererini ninoa. Maxikatīka isākirauatana. Kitxakapirīka auakani sāpiretakiti ninoa sākire. Īkorapokoriti auakani nireēkiti maerekati isāpiretana kākiti. Kona Kristo sākireni.

Apiananiri Itxaua Kristo

⁹ Kristo aua iīto, iuaritika Teosotxikana iua. Kristo aua ikinipoko Teoso posotiire, ikinipoko itiraōki, ikinipoko imarore, txaāpokata, kotxi Teoso itxaua. ¹⁰ Kristo aua hākixinireē, ininiā ikinipoko aua hītemoni. ! Auari apikomoni hinirekakiti, kotxi auītetxiakori iaxiti auakani auīte itxaua. Apiananiri itxaua. Kaposotiireri iua atoko inakarī ! auari.

Kristo Kamakiti Hīte Īkapani

¹¹ Hāpakapapekarī Teoso takaōtxikare kākiti mataākiniti. Hākixinireē Teoso takari itakaōtxikare. Kristo makatxakasaakiri himaerekani hīto nireēkiti, iuasaaki hāpakapari Teoso takaōtxikare. ¹² Hīpatxisatikosaaki, Kristokata ikatakoni atoko hītxaua. Eereka hōkitikaāka Kristo ōkitikiko atoko. Hīte ōkitikaākako, kotxi hīte auikari Teoso posotiire Kristo ōkitikini ipīkasaaki.

¹³ Mitxi ipīkani atoko hītxaua himaerekani xika. Xoteo minakanīua hīte, ininiā mitxi kona himarotarī Teoso nireēkiti. Hīponaniākasaaki, maerekati auape hītemoni. Iuaritika Teoso txīkitakai auāki hinini Kristokata. Teoso makatxakari ikinipoko himaerekani. ! Ixinikaikari himaerekani. ¹⁴ Iua oakari iōkatsopatakori amaerekani sāpiretiko. Ikara iōkatsopatakori sāpiretari amisiritiko amaerekani xika. Amitekini ! auari. Amisiritiko auapitika. Iuaritika iua oakari ikara iōkatsopatakori. Imakatxakari ikara iōkatsopatakori. Īpiriāmitakari nopini Kristo tokakitikosaaki,

ikara iōkatsopatakori tokakitaāka apaka iuaā, ininiā !itxaika. Iuasaaki amisiritiko !auaika. ¹⁵ Kristo ĩpiriāmitakari nopini ĩpikasaaki, iuasaaki imaktaxakari ĩkinika Satanasi posotiire, initiriakori posotiire pakini. Iua oerekari ĩkinimane !kaposotiirena ninoa. Iua ōkitikasaakiua, oerekari ĩkinimane iuananira Apiananiri ininiua. Iuasaaki Kristo oerekari ĩkinimane ikāiatini.

¹⁶ Ininiā kona hāuiritapiri apanakini txitinii hinikakiti xika, hiātakiti xika pakini. Kona hāuiritapiri apanakini txitinii kiiniri Teoso ĩkapani hĩkamini xika, kiiniri kasiri itopaĭtakasaaki hĩkamini xika, kiiniri tomatiko ōti hĩkamakiti xika pakini. ¹⁷ Kiiniri Teoso ĩkapani ĩkorasaaki sanōkatxi atoko itxa. Oerekaua atāo inakari, txamari na iteene oerekaua. Iteene oerekaāka atemoni, Kristo aōkitakasaaki. ¹⁸ Erepaniko kākiti ia atoko ĩnakari: Ninoa iuikari ĩmiuikakanuana. Ninoa teosonetari Teoso nitiriakori matamatakoni. Ninoa sāpiretari kākiti matamatakoni aōkitinina itaponeēna. Ixinikarina ninoaka nireēkitinoka. Ixinikarina kimarorerini ininiuana, ininiā iuikauana. Erepaniko kākiti ikara atoko inakani. Hāuikiniāri ninoa sākire, !auaika hĩparĩka ĩki. ¹⁹ Kākiti ikara atoko inakani !inirekari Kristo iauĭtena ininiua. Kotxi Kristo akii atoko itxa. Ate iua ĩto atoko atxaua. Ikara atoko ininiā, isikataparataua. Aāpotiitaua. Asikataparatakakaua. Ātika ĩtotxi atoko atxaua. Ikara atoko aniniā, aimaroāpotari isākire. Aaneē, kākiti ĩto aneini atoko.

Apinini, Aāuini Pakini Kristokata

²⁰ Mitxi hinireēkiti itixi auakani nireēkiti atoko. Hāuikasaakiri Kristo sākire, mitxi hinireēkiti !auaika. ĩpĩpe. Txamari hĩkamapanikari ĩkorapokoriti auakani kamakiti atoko. Ninoa nireēkiti iaōka hĩkamapanika. ²¹ Ninoa txari: “Kona pimaĭkapiri ikara. Kona pinikapiri ikara nipokori. Kona piouātakapiri ikara.” Kinirepa hĩkĭpitari ikara isākirena? ²² Ninoa paniātakiti xipokapitakako. Ikara atoko !itxa, kotxi ikara atoko inakari paniātakori kākitinoka paniātakiti. Kākiti oerekakiti sākiretxitinoka ikara. ²³ Kākiti uākatari ninoa paniātakiti kimarorerini paniātakiti atoko. Ninoa xinikakiti iaōka ĩnrekarina Teoso. “!Erekano,” itxana, txamari ākixinireēna itxana “Peerekano.” Ninoaka misiritaua ĩtoāna. Ikamarina ĩkinika ĩtona nireēkiti.

3

Atāo Hĩkamakiti Erekari Hāuini ĩkapani

¹ Hĩte ōkitikaāka Kristokata hāuini amaneri inini ĩkapani, ininiā hinirekariko hĩkaminiri Teoso tixine auakani kamakiti iaōka. Iuaā Kristo topākanāta Teoso kikomoni. Apiananiri itxaua Teoso kikomoni topākakari. ² Hĩxinikariko Teoso tixine. Kona hĩxinikapiri ĩkorapokoriti. ³ ĩpĩkani atokopeka hĩtxa, kotxi hāuini kitxakari !auaika, ininiā kona hĩxinikaikari ĩkorapokoriti auakari. Teoso sākire mauĭkāni !imarotari hāuini amaneri Kristokata Teoso auiniātaā. ⁴ Kristo txĭkitakari aāuini amaneri inini. Iua uai apokasaaki iuaĭkana atamataāka. Iuasaaki hĩte apaka atamataāka iuakata. Iuasaaki hĩtemoni auari Kristo iotximere atokokana. ⁵ Hĩxipokariko hĩto nireēkiti, kotxi ĩkorapokoriti auakari nirekari ĩtotxi nireēkitinoka. Hōkariko. Kipa aua aākixinireē aōkini ĩkapani? Auari anokaretxi. Auari aĭto nireēkitinoka kamiko nirekiko. Auari āti ĩto nirekiko. Apaka auari āti nakiti nirekiko aākixinireē. Iteene anirekiniāri āti nakiti, ateosone atoko itxaua anireēkiti. ⁶ Ikara maerekati xika, Teoso omanākare apokapitakako Teoso paniātakiti makĭpitakanimoni. ⁷ Mitxi hĩte

kamari maerekati ikara atoko inakari. Iuasaaki hītotopekari ikara atoko inakari hīkamini. ⁸ Uatxa ia atoko inakari hītakanapako: omanākaretxi, āti iteene txitiko, Teoso misākirepiretiko, maerekati sākiretxiti pakini. ⁹ Kona himisirienetakapeua, kotxi hītakanapapekari maerekati mitxi hīkamakiti. Himāka kitxakari hōkini atoko, hītakanapapekari ikara maerekati.

¹⁰ Uatxa hīkamakiti amaneri. Himāka amaneri hīeretakini atoko, hīkamakiti uatxa amaneri. Teoso txīkitakari hīkamakiti amaneri inini, ininiā himarotari atāo inakari imaroretxi. Ininiā Teoso kamakiti atokokana hīkama, kotxi hīte kamakari itxaua. ¹¹ Uatxa kākiti apiari !auari. Kreoakori, Xoteoakori, Teoso takaōtxikare auaītotakini, Teoso takaōtxikare mauaītotakini, mimaroreni, kākiti itopa auakani, nitiritxi amotakoni, kākiti miamotakoni pakini !auari kākiti apiari. Āti kākiti āti kākitixikana, kotxi Kristonoka Apiananiri. Iua aua ikinimane isākire aujākanī ākixinireē.

¹² Ininiākara hīamonīkariko āti. Hīkamariko erekari ātimoni. ! Hīuikapeua. Kaneenama !hītxape. !Katimari homanākarauatini. Ikara atoko hāuako, kotxi Teoso mereēkini, iua nakitiakori, itiretakini hītxaua.

¹³ Himīteenekakauako. Himaxinīkaretariko apanakini kamakiti, hīte mapokaerekatakiniti. Kristo maxinīkaretapekari maerekati hīte kamakiti, ininiā iua atokotxikana himaxinīkaretariko maerekati apanakini kamakiti hītemoni. ¹⁴ Ikara erekari hīkamako. Erekari apiari hīkamini, hītiraōkiuatini. Hītiraōkiuatako. Hītiraōkiuatakaasaaki, ininiā iuasaaki ikinika hīkamakiti atāo.

¹⁵ Kristo kamaerekaxiniretai, ininiā erekari hākixinire. Hāuiritariko ikara erekari kaikotini. !Hīkamapiri ikara erekari makatxakiko ikapani. Hīkinika ātika itotxi atoko hītxaua. Teoso akiritai hīte hākixinire ereka inini ikapani. Hītxariko Teoso ātipirika: “Erekapitikari pikamakiti nota ikapani,” hītxako. ¹⁶ Hāuiritariko ikinika Kristo sākire kaikotini hākixinireē, ininiā iuasaaki himarore iteene aua. Hōerekakakaua. Hōtākikakakaua. Hīxikaretari xikari Teoso ikapani. Hīxikaretariko xikari Teoso sākire iōkatsopatakori xikariti. Hīxikaretariko xikari kitxakari, amaneri pakini Teoso ikapani. Hīxikarauatakaasaaki, hākixinireē hītxariko Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota ikapani.” ¹⁷ Ikinika hīkamakiti hīkamako Apiananiri Xesosi ikapani. Hīsākirauatakaasaaki, hīsākirauata Apiananiri Xesosi ikapani. Iuasaaki hītxariko aīri Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota ikapani,” hītxariko.

Kākiti Aapoko Auakani Ōtākikiko

¹⁸ Hīte itanorotxi, hīkīpitariko hītaniri sākire, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua, ininiā ikara atāo hīkamini.

¹⁹ Hīte itaniritxi, hītiretaroko hītanoro. Kona hītixitapero oa. Kona homanatapero.

²⁰ Hīte amarini, hīkīpitariko hīri, hinoro pakini sākire. Ikinika ninoa paniātakiti hīkamako, kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari.

²¹ Hīte irītxi, kona hīkamanaiamanetapeña hamariteakori, kotxi eereka maerekaxinireti aua ninoamoni, ininiā !inirekaikarina hīte paniātakiti ikaminina.

²² Hīte nitiritxi, hīpatrāote itorapokoriti aua, ininiā hīkamariko ikinika ninoa paniātakiti. Apanakini iteene parīkauata ipatrāote apisatoō, iua apokaerekatiniri ikapani. Iua mauakanisaaki apaka iteene hīparīkauatako. Ikinī hīxinireritika hīkamariko hīparīka. Ikara atoko ininiā, atāo hīpaxitari Teoso. ²³ Ikinika hīkamakiti hīkamako hītaparaxinireritika.

Hīparīkauatakasaaki, parīkatxi Apiananiri ĩkapani hīkamini atokotxikana, hīparīkauata kākiti ĩkapani. ²⁴ Hīparīkauatako ikara atoko, kotxi himarotari Apiananiri sikini ipotetakiti iaxitikiri hīparīka ĩki. Itixine hāpokasaaki, hāpakapariko. Apiananiri Kristo nitiriakori hītxaua. ²⁵ Maerekati kamakari apakapariko imisiritiko. Teoso misiritari āti maerekati kamakari, āti maerekati kamakari imisiritini atokotxikana.

4

¹ Hīte patrāo, hīkamariko atāo inakari hinitiriakori ĩkapani. Kona himisirienetapena ninoa. Kotxi hīte apaka aua hīpatrāote Teoso tixineē.

Apikomoni Paoro Ōtakikakiti

² Kona hītakanapapiri Teoso himisākiretini. Araōkire hītxako maerekati mapokakani ĩkapani. Ātipirika hītxariko Teoso: “Erekapitikari ikinipoko pikamakiti nota ĩkapani,” hītxariko iua.

³ Apaka himisākiretariko Teoso ate ĩkapani. Hamanaāriko Teoso, iua oerekiniua isākire apanakinimoni asāpiretini ĩkapani, kotxi anirekari asāpiretiniri kākiti Kristo pirena, mitxi kākiti mimarotakiniti. Ikara nisāpiretini xika, kateia āki naua.

⁴ Himisākiretariko Teoso, Kristo pirena atāo nisāpiretini ĩkapani, kākiti atāo imarotini ĩkapani.

⁵ Kimarorerini hītxauako Teoso sākire mauīākani sauaki hāuakasaaki. Aāuini poiāo, ininiā ĩkiniōtika hinitari kākiti Teoso sākire hīsāpiretini ĩkapani.

⁶ Teoso sikapekai ikinipoko erekari, ininiā hīsākirauatakasaaki, hōerekari kākiti hīsākireē hītiretinina. Iōkira mauakaniā nipokoriā, !kaposeri. Iua atokotxikana erekari mauakaniā hīsākireē, kākiti linirekari ikenakotiniri hīsākire. Erekarī hīsākire ininiā, himarotari hāpakapapiretiniri kākiti.

Paoro Iokanapiretini Pirena

⁷ Txīkiko inakori sāpiretaiko ĩkinika nota pirena. Aītari, atiretakiti itxaua. Iua parīkauatapitipo Apiananiri ĩkapani. Apiananiri nitiri itxaua atekata. ⁸ Niokanatarī iua hītemoni, hīte imaropiretini ĩkapani, hīte isikataparaxiniretini ĩkapani. ⁹ Niokanatarī Onésimo inakori apaka iuakata. Koroso sitatxitikiri iua, hīte atoko. Aītari atiretakiti itxaua apaka. Ātipirika atāo iparīkauata Kristo ĩkapani. Ninoa sāpiretaiko hīte ikinipoko Kristo sākire auīākani kamakiti uai.

¹⁰ Arisitako inakori, notakata kateia āki auakari, xinikamanapitai hīte. Panapee itaro ākiri Marko, xinikamanapitai hīte apaka. Nisāpiretipekai hīte Marko pirena. Ininiā ereē iua apokasaaki, hīpoxokoniritika hāpakapariko iua. ¹¹ Xosoe Xósito inakori xinikamanapitai hīte apaka. Ninoa ĩpi āti pakini Xoteoakori notakata parīkauatakani itxauana. Ninoa parīkauata notakata, Teoso auītetxi ininiua pirena asāpiretini ĩkapani. Isikataparaxiniretanona nota.

¹² Epápara inakori apaka xinikamanapitai hīte. Ereēkiri iua. Kristo nitiri itxaua. Ātipirika imisākiretari Teoso hīte ĩkapani, Teoso nireēkitinoka hīkamini ĩkapani, ĩkinika hīkamakiti atāonoka hīkamini ĩkapani. ¹³ Nota imarotari itene iparīkauatini hīte ĩkapani. Apaka nimarotari iparīkauata kākiti Araotxiséia sitatxiti auakani ĩkapani. Apaka nimarotari iparīkauata Ierapori sitatxiti auakani ĩkapani.

¹⁴ Aĩtari atiretakiti, amianari imarotakari Arókasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte. Témasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte. ¹⁵ Hĩsãpiretanako aĩtariakori Araotxiséia auakani nixinikinina ninoa. Hĩsãpiretaroko Nĩpa inakoro, Teoso mereėkini oaãpoko apotiitakaniuua pakini, nixinikinina ninoa. ¹⁶ Ia niokanatsopatakiti hātatsopatako hĩkinika hĩkenakotini ĩkapani, eereka hĩpaniãtariko atatsopatiko Araotxiséia sitatxitiã, Kristo sãkire auĩãkani kenakotiniri ĩkapani. Apaka hĩte atatsopatariko Araotxiséia auakani iokanatsopatakiti. ¹⁷ Hĩtxariko Akipo inakori: “Pikamariko ikinipoko parĩkatxi Apiananiri paniãtakiti pikamini.” ¹⁸ Nota Paoro niõkatsopataru ia niuakoã: Hĩxinikariko kateia ãki nauini. Teoso sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

1 TESARÓNİKA

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Tesarónika Auakanimoni

¹ Paoro, Sírası, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso mereëkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Aíri Teoso nakitiakori hĩtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hĩtxaua. Aíri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Paoro Misãkiretari Teoso Tesarónika Auakani İkapani

² Amisãkiretari Teoso hĩte İkapani. Ätipirika atxari Teoso: “Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani auikari pisãkire,” atxari. ³ Aíri Teoso amisãkiretakasaaki, axinikapikari hĩte parİka Teoso İkapani. Atão hĩparİkauata, kotxi iteene hãuikari iua sãkire. Axinikari hĩparİka Teoso İkapani, kotxi iteene hĩtoretari iua. Axinikari himarotiniri Apiananiri Xesosi Kristo sãkire iaõka hĩkamini. Hĩpoxokoniritika hiãtapari isãkire iaõka apokini.

⁴ Nitariakori, Teoso tıretapitikai hĩte. Iua mereëi hĩte iua naki-tiakori hininiua İkapani. Aımarotari ikara. ⁵ Teoso iokanapirena erekari hĩtemoni asãpireta Teoso posotiireë. Ate sãkirenoka !kaposoti-ireri. Erekari Matamatakoti oerekai asãkire atão inini. Hĩte iteene imarotari asãkire atãonoka inini. Hãtamatarı aparİka hĩte İkapani hĩte sauaki aãuakasaaki, ininiã himarotapitikaua ate. ⁶ Ininiã hĩte kamari ate kamakiti atoktxikana. Hĩkamari Apiananiri kamakiti atoktxikana. Himisiritiko aua, iuaritika hãuikari Xesosi sãkire. Himisiritiko aua, iuar-itika Erekari Matamatakoti kamapoxokonitai. ⁷ Ininiãkara Masetónia tixini auakani, Akaia tixini auakani pakini nirekari hĩte atoko inin-ina. ⁸ Inirekarina hĩte atoko ininina, kotxi hĩte sãpiretari Apiananiri sãkire Masetónia auakanimoni, Akaia auakanimoni pakini. Apaka İkini itixiti iarıpireta hĩte iteene auikiniri Teoso sãkire. Ininiã kona ate sãpiretari kãkiti iteene hãuikiniri Teoso sãkire, kotxi ikinimane imarotape. ⁹ İkinimane sãpiretari hĩpoxokoniritika hãpakapiniua ate. Ninoa sãpiretari hĩte takanapiniri teoso kamakori. Isãpiretarina hĩparİkauatini uatxa Teoso atão inakari İkapani, auãkipika inakari İkapani. ¹⁰ Ninoa sãpiretari, hĩte iãtapiniri Teoso äkiri itixine auakari kanapiriini İkorapokoriti. Iua Xesosi. İpİkani sauaki Teoso ökitikakiti iua. Iua makatzakapekari amaerekani, ininiã amisiritiko !auaika kãkiti misiritiko öti apokasaaki.

2

Paoro Parİka Tesarónika Sitatxitiã
(Ätosi 17.1-9)

¹ Nitariakori, himarotari maxikatİlka kona ate sari hĩtemoni. ² Himarotari amisiritiko Pirıposi sitatxiti aãuakasaaki, hĩtemoni aãpokini apisa. Iuaã auakani äsokaua, kateia äki taka itxauana. Iuaritika Teoso sikataparaxiniretaua asãpiretiniri Teoso iokanapirena erekari hĩtemoni. İtori kãkiti !nırekarı asãkire, iuaritika ate sãpiretari Teoso iokanapirena erekari hĩtemoni. ³ Ate oerekakiti !akeroka. Teoso nıreëkitinoka anıreka akamini. Äti anıreëkiti !auari. !Anırekarı amisırienetinii hĩte.

⁴ Teoso auiritaua iua iokanapirena erekari asāpiretiniri kākiti. Teoso aukari atāo asāpiretiniri isākire kākitimoni, ininiā asāpiretari isākire kākitimoni. Asākirauata, kona kākiti akamapoxokonitini ikapanini. Anirekari akamapoxokonitini Teoso, kotxi iua atarekatari aākixinire. ⁵ !Asāpiretai ereka hinini, ate nireēkiti hīkamini ikapani. Asāpiretari Teoso sākire hītemoni, kona hīte nakiti anirekini ikapanini. Ikara himarotape. Teoso apaka imarotari ikara nisākire atāo inini. ⁶ Ate !anirekari kākiti iuikiniua ate. !Anirekai hīte iuikiniua ate. !Anirekari apanakini iuikiniua ate. Kristo iokanatakiniraua ate hītemoni, ininiā aposotari apaniātini ikinipoko anireēkiti hīsikiniua. Iuaritika !anirekari ikara atoko akamini. ⁷ Hīte sauaki aūakasaaki iteene atiretai hīte. Sito tiretiniri oimi atokokana, ate tiretai hīte. ⁸ Iteene atiretai, ininiā anirekari asikini Teoso iokanapirena erekari. Kona iuananini anireka asikini hīte. Axinire, aīto pakini anireka asikini, kotxi ate tiretakini hītxapekaua. ⁹ Nitariakori, hīxinikari aparīka hīte sauaki. Pasāpaniri. Īkanōka, pokamara pakini aparīkauatapitipo, akiena, anireēkiti pakini aāpakapini ikapani, kotxi !anirekari aamanaini hīte aamonitakiti ikapani. !Anirekari hīte parīka apiatini ate ikapani, Teoso iokanapirena erekari asāpiretakasaaki.

¹⁰ Hīte Kristo sākire auīākani sauaki aūakasaaki, hīte itikari aūuini ikiniōtika. Teoso apaka itikari. Himarotari Teoso nireēkitinoka akama iusaaki. Himarotari erekarinoka akama iusaaki. Himarotari !akamari maerekati iusaaki. ¹¹ Hīri atoko atxaua iusaaki, kotxi aōtākikai hīte. Amīkapiritai, imi iri mīkapiritini atokokana. Apaniātai atāo inakarinoka hīkamini. ¹² Ikara atoko akaminii, kotxi Teoso anaakori hītxaua, ininiā anirekari hīte kaminiri hīri kamakiti iaōka. Iua akiritai hīte hīauīte inini ikapani. Inirekari hātaminiri iua iotximere itixine hāuakasaaki. ¹³ Ininiā ātipirika amisākiretari Teoso: “Erekapitikai, kotxi Tesarónika auakani aukari pisākire, ninoamoni asāpiretakiti. Ninoa imarotari kona ate sākireni asāpiretana. Ninoa imarotari asāpiretana atāo pite sākire,” nitxari Teoso. Teoso sākire parīkauata hīte Xesosi sākire auīākani ākixinireē isākire hāuikini ikapani. ¹⁴ Xotéia tixini auakani, Kristo Xesosi nakitiakori, Teoso sākire auīākani, ninoa kamakiti atoko hīkamako hīte nitariakori. Xoteakori misiritana ninoa. Iua atokotxikana hīte nirimane misiritapekai hīte. ¹⁵ Ninoa Xoteakori okari Apiananiri Xesosi. Ninoa apaka okana ninoaka nirimane, Teoso sākire sāpiretakani. Ninoatxikana misiritapekaua ate. Teoso !apokaerekatari ninoa kamakiti. Ninoa omanatari kākiti. ¹⁶ Kotxi !auiritarina Xesosi sākire asāpiretini Xoteo minakaniua, imaerekanina makatxakiko ikapani. Uatxa ninoa maerekani xāpoka. Uatxa Teoso omanākare apokapeka ninoamoni.

Paoro Ipiātina Tesarónika Auakani

¹⁷ Ātiātaā ate auakasaaki, ātipirika axinikapikai. Aīto hītekata mauakanisaaki, aākixinire xinikapikai. Ate ipiātai. Iteene anirekari iuaīkana aōkitinii. ¹⁸ Anirekapitikamari hītemoni akanapiriini. Nota Paoro itokata nirekamari napokini hītemoni, txamari Satanasi lauiritaua asini hītemoni. ¹⁹ Aūuīte Xesosi āti ōti ikanapiriākasaaki, aāpotiitaua iua apisatoō. Iusaaki aiātapakiti apokapeka. Kipa aiātapakiti? Hītera. Iusaaki iteene apoxokoniatako. Kinirepa apoxokoniata? Kotxi hīte aua iua. Iusaaki aāpakapari aparīka īki. Kinirepa aāpakapari aparīka īki? Kotxi hīte aukari Xesosi sākire ate sāpiretakiti. Ininiā peerekari iusaaki. ²⁰ Atāopitikara nisākire. Ate iukai hīte. Hīte kamapoxokonitaua ate.

3

¹ Iuasaaki ! amíteenekari amimaropiretakanii híte, ininiã axinikari atenoka kaikota uai Atena sitatxitiã. ² Ininiã iuasaaki aiokanatarari aítari Tximótxio hitemoni. Teoso nitiri itxaua. Imoianataua Kristo iokanapirena erekari asãpiretakasaakiri kãkiti. Aiokanatarari iua hitemoni, Xesosi sãkire iteene hãuikini íkapani, isikataparaxiniretinii íkapani. ³ Ikara atoko ininiã, kona hĩxinikari Teoso sãkire hĩtakanapini, kãkiti misiritinii xika, kotxi himarotari amisiritiko apokapitikako. Teoso auiritari. ⁴ Hĩtekata aãuakasaaki, asãpiretapekai amisiritiko apokini. Uatxa himarotapitikari atão asãkire, kotxi uatxa apopeka asãkire iaõka. ⁵ Ininiã apikomoni !nimíteenekaikari nimimaropiretakanii híte. Ininiã iuasaaki niokanatarari Tximótxio hitemoni, Xesosi sãkire hãuikini nimarotinii íkapani. Nipĩkari Satanasi sikanireõtini híte, Xesosi sãkire hãuikini hĩtakanapini. Nipĩkari maxikatiũka Xesosi sãkire asãpiretinii híte, hĩtekata aãuakasaaki.

Tximótxio Sãpiretakiti Ikanapiriãkasaaki

⁶ Uatxa Tximótxio kanapiripeka atemoni. Iua minapiretai híte. Erekari isãpiretakiti. Iua txaua ate: “Tesarónika auakani iteene auikari Xesosi sãkire. Ninoa tiraõkiuatapika. Ipotxitarina ixinikiniina híte. Ipiãtaina híte, ninoa hĩpiãtini atokotxikana,” itxa Tximótxio atemoni. ⁷ Nitariakori, ate amaxikiko auapitika. Ate misiritiko auapitika, iuaritika hĩkamapoxokonitaua, kotxi iteene hãuikari Xesosi sãkire. ⁸ Uatxa peerekari ate auini, kotxi Apiananiri sãkire iaõka hĩkama. ⁹ Iteene apoxokoniua Teoso apisatoõ, kotxi hãuikari iua sãkire. Axinikasaakii, apoxokoni iteene auapitika. Ininiã ãtipirika atxari aTeosone: “Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani iteene auikari pisãkire, ininiã ikamapoxokonitauana ate,” atxari. ¹⁰ Íkanõka, pokamara pakini iteene aamanaãri Teoso híte iuaĩkana aaõkitini, kotxi anirekari apikomoni Teoso sãkire himimaro-takinii aõerekinii.

¹¹ Anirekari aĩri Teoso, aãuĩte Xesosi Kristo pakini oerekiniãua aãpokini hitemoni. ¹² Anirekari Apiananiri txĩkitakinii himarotiniri hĩtiretakiniua. Anirekari hĩtiraõki aneini. Anirekari iteene hĩtiraõkiuatini, Anirekari íkinimane apaka hĩtiretini, ate tiritinii híte atokotxikana. ¹³ Anirekari Apiananiri sikataparaxiniretinii híte. Ininiã Apiananiri Xesosi Kristo íkinika inakitiakorikata íkasaaki uai, iuasaaki maerekati !auaika hitemoni aĩri Teoso apisatoõ. Iuasaaki híte apoítakari !auari. Iuasaaki erekai híte.

4

Akamakiti Teoso Apokaerekatakiti

¹ Nitariakori, apikomoni nisãpiretai. Asãpiretapekai hĩkamakiti tĩkane, hãuini Teoso apokaerekatini íkapani. Ikara atoko inakari hĩkamapitika uatxa. Erekari hãuini uatxa, ininiã nõtãkikai Apiananiri Xesosi posotiireẽ, apikomoni iua apokaerekatakiti ikiniõtika hĩkamini íkapani. ² Himarotapitikari aõereẽkiti hĩkamini íkapani. Apiananiri Xesosi paniãtaua ikara aõerekinii híte.

³ Teoso nirekari himaerekani xipokaãpotini hãkixinireẽ. Ininiãkara hĩtaniri minakotikatika, hĩtanoro minakotokatika, ! hĩsirĩkape. ⁴ ! Hãuiritapiri hĩto nireẽkiti ikamini. Hĩto auĩte hĩtxauako, ininiã maerekati hĩto nireẽkiti !hĩkama. Atão hĩpaxitariko hĩteka ãto, apanakini ãto apaka. ⁵ ! Apakata hĩxinikiniri ãtipirika maerekati hĩto nireẽkiti ãti ãtokata hĩkamini. Xoteo minakaniua, Teoso mimarotakani, xinikari ikara atoko inakari.

⁶ !Apakata hĩtxĩkitakiniri āti aĩtari maerekati ĩtotxi nireēkiti ikamini, kotxi Apiananiri misiritariko kākiti ikara atoko inakari maerekati ikaminiā. Asāpiretapekai ikara. Apinitapekai. ⁷ Teoso kona akiritaua iuamoni, maerekati aĩto nireēkiti akamini ĩkapani. Akiritaua iua nakiti aniniua ĩkapani, erekarinoka akamini ĩkapani. ⁸ Ininiā ikara asākire manirekakati, !omanataua ate. Omanatari Teoso. !Inirekari Teoso sākire, kotxi Teoso sikari Erekaru Matamatakoti kākitemoni.

⁹ Hĩtariakori hĩtoretini pirena kona aiōkatsopata hĩtemoni, kotxi Teoso oerekapekai hĩtoretakakiniua. ¹⁰ Nimarotari hĩtoretiniri ĩkinika hĩtariakori Masetonia tixini auakani. Iuaritika nitariakori, aōtākikai apiata hĩtoretiniri kākiti ĩkiniōtika. ¹¹ Hāpaiaōkariko hĩtsorĩkaātini. Apanakini parĩka !himaākatape. Hĩkamariko hĩteka parĩka hāuini ĩkapani. Ikara atoko asāpiretapekai hĩte. ¹² Ikara atoko hĩkaminiā, Xesosi sākire mauĩākani paxitai. Ikara atoko hĩkaminiā, !auari hiamonitakiti.

Apiananiri Kanapiriini

¹³ Nitariakori, anirekari himarotiniri atāo inakari ipĩkani pirena. Kona anirekari himatinaniuatini Xesosi sākire mauĩākani matinaniuatini atoko, kotxi ninoa ipĩkasaaki, !imarotarina isinimonina. ¹⁴ Aāuikari Xesosi ipinini. Aāuikari iuaĩkana ōkitikiniua. Ininiākara aāuikari ipĩkani Teoso sākire auĩākani apaka ōkitikiniua. Teoso minana ninoa Xesosikata ikanapiriākasaaki. ¹⁵ Iuasaaki ate auākipanika inakaniua Apiananiri kanapiriākasaaki, !asari ninoa mĩtxi ipĩkani apisapanika. Mĩtxi ninoa sa. Iposo atoko ate sa Apiananirimoni. Apiananirira sāpiretapekaua ikara. ¹⁶ Iuasaaki Apiananiri poterika itixine. Iuaka katxaka uaimoni. Iuasaaki akiripoakata iua apokasaaki, ininiā kākiti kenakotariko Teoso nitiriakori auĩte sākire. Teoso trōpetane xōkiko kenakotaāka. Iuasaaki mĩtxi ipĩkani, Kristo sākire auĩākani, merepanika ōkitikauako. ¹⁷ Eereka ate auapanika inakaniua anikaākako ipĩkanikata Apiananiri aaōkitini ĩkapani. Aaōkitari iua itanoxiti katxiāriā. Ininiā eereka iuakata aāuapininiika. ¹⁸ Ikara sākiretxiti hĩsāpiretakauako, ininiā hĩkamataparaxiniretakauako.

5

Apiananiri Kanapiriini Ōti

¹ Nitariakori, kona asāpiretari Xesosi kanapiriini ōti. !Asāpiretari apokini kasiriti, ikanapiriinikanani pakini. ² Kotxi atāo himarotari, Apiananiri uai apokini, kiĩtiriri ĩkanōka apokini atokokana itxako. Ininiā kākiti !imarotari Apiananiri apokini ōti. ³ Iuasaaki kākiti sākire: “Neenamtxi !auari. Erekaua. Imonōkoni !auari,” inakasaaki, iuasaakipeka katarimaritika Teoso xipokari ĩkinipoko. Katimari sito amarini tsiĩkini atoko itxako. Oa sito tsiu apokasaaki, omitekini !auari. Iua atokokana kākiti mitekini !auari iuasaaki Xesosi kanapiriākasaaki. ⁴ Nitariakori, kākiti ipiā auakani atoko !hĩtxaua. Himarotapitikari āti ōti Apiananiri uai kanapiriini, ininiā hiātapani ikanapiriini ōti apokini, himatikokakani ĩkapani, kiĩtiriri tikokakiniri kākiti atoko himinakani ĩkapani ikanapiriākasaaki. ⁵ Hĩte hĩkinika kaiotximereri anaakori hĩtxaua. Pokamarari anaakori atoko hĩtxaua. !Akaikota ipiā. !Akaikota ĩkanōka, kotxi !anirekaikari maerekati akamini. ⁶ Ininiākara apanakini imakakani atoko !himapeko. Araōkire matxako, maerekati mapokakani ĩkapani. Aĩto auĩte matxaua. ⁷ Imakakani imaka ĩkanōka. Poātakani poāta ĩkanōka. !Iātapani Xesosi kanapiriini. Ikara atoko !hĩtxapeko.

⁸ Pokamarari anaakori atxaua, ininiã aĩto auĩte matxaua. Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ĩkapani. Sotato torota koana atoko itxa Teoso sãkire iteene hãuikini. Sotato torota koana atoko itxa apaka hĩtiraõki. Ininiã hãuikasaakiri Teoso sãkire, hĩtiraõkiuatakasaaki, hãkixinire tokapare auape. Sotato takari ikii tãta ikii tokapare ĩkapani. Sotato kii tãta atoko itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinikakiti akii tokapare itxaua. ⁹ Teoso mereẽua ate kona imisiritiniua ĩkapanini. Iua mereẽua ate amaerekani aãuĩte Xesosi Kristo makatxakini ĩkapani. ¹⁰ Iua ipina kãkiti ĩkapani. Ipina iuakata aãuini ĩkapani. Ikanapiriãkasaaki, isãkire auĩãkani auãkipanika inakani, ipĩkani pakini aua iuakata. ¹¹ Ininiã hĩsikataraxiniretakakauako. Himoianatakakauako Teoso sãkire iteene hãuikini ĩkapani. Uatxa ikara atoko inakari hĩkamapeka.

Paoro Õtãkikare Mapotõkire

¹² Nitariakori, aõtãkikai himarotinina hĩte sauaki parĩkauatakani, Apiananiri sãkire sãpiretakani, hĩte õtãkikakani. ¹³ Ininiã iteene hĩpaxitanako. Hĩtiretanako ninoa, kotxi ninoa iteene parĩkauata hĩte ĩkapani. !Hĩtxitakapeua. !Hineenamauatape. ¹⁴ Nitariakori, iteene aõtãkikai hĩte ia atoko: Hĩpinitariko kãkiti paniãtakiti makĩpitakani. Hĩsikataraxiniretariko pĩkarauatakani. Himoianatariko matapanani. Katima !hĩtxapeko homanãkarauatini kãkiti kerokasaaki. ¹⁵ Kona hãuiritapiri misiritakori misiritiniri imisiritakiri. ãtipirika hĩkamariko erekari hĩtariakorimoni, Xesosi sãkire mauĩãkanimoni apaka.

¹⁶ ãtipirika hĩpoxokoniuatako. ¹⁷ Himisãkiretapikariko Teoso. ¹⁸ Hĩpoxokoniuatakasaaki, hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamakiti nota ĩkapani,” hĩtxako. Himatinaniuatakasaaki, iuaritika hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamakiti nota ĩkapani,” hĩtxako. Ikara atoko Teoso nirekari ãtipirika hĩsãpiretiniri iua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hĩtxaua. ¹⁹ !Hĩotokakapiri Erekari Matamatakoti parĩkauatini hãkixinireẽ. Hĩkamariko ipaniãtakiti. ²⁰ !Homanatapiri Teoso sãkire kãkiti sãpiretakiti. ²¹ Hãtaerekatariko ikinika. Erekarinoka hĩkamako. ²² !Hĩsipeko maerekati kamikoãtaã, kotxi hĩsiniã, apanakini xinikari atão maerekati hinireka hĩkamini.

²³ Anirekari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari, iua iteene kamaerekatinii hĩte iua nakitiakorinoka hininiua ĩkapani. Nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani, hĩxinire, hãkixinire, hĩto pakini ereka inini, ininiã aãuĩte Xesosi Kristo uai apokasaaki maerekati !auaika hĩtemoni, ininiã hĩte apoĩtiko !auari. ²⁴ Hĩte akiritakari kamari isãkire iaõka.

²⁵ Nitariakori, himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani. ²⁶ Haõkitakakasaakiaua, hĩtiraõkiritika hãpakapakakauako, kotxi hĩtariakori itxauana. ²⁷ Apiananiri posotiireẽ nipaniãtai hãtatsopatiniri ia niokanatsopatakiti ikinika aĩtariakori kenakotini ĩkapani. ²⁸ Aãuĩte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

2 TESARÓNİKA

Paoro İokanatsopatakiti İuañkana Tesarónika Auakanimoni

¹ Paoro, Sírası, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso mereëkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Añri Teoso nakitiakori hñtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hñtxaua. ² Añri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hñte.

Xesosi Kanapiriini Pirena

³ Nitariakori, ätipirika atxari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tesarónika auakani ñkapani,” atxa. İkara atoko asäpiretari Teoso, kotxi ikiniötika Teoso säkire hñuikini apiaãpota. Apaka hñtoretakakiniua ikiniötika apiaãpota. ⁴ İniniã apanakini Teoso säkire auñkanikata aãuakasaaki, asäpiretana ninoa ate iuikini hñte. Ate iuikari himisiritiko himñteenekini. Ate iuikari hñuikiniri Teoso säkire. İteene himaxikiko, himisiritiko pakini, iuaritika himñteenekari. İteene hñuikari Teoso säkire.

⁵ Himisiritiko himñteenekini oerekari Teoso misiritiniri maerekati kamakani, kotxi ikara atão. Hñte misiritaãka, kotxi hñkamari hñauñte Teoso paniãtakiti, ininiãkara iuamoni apakatapitika hñuini Teoso auñteti ininiãtaãua. ⁶ Teoso kamari atão inakarinoka. İniniã imisiritariko hñte misiritakani. ⁷ İxipokariko hñte misiritiko, ate misiritiko apaka. İuasaaki hñtomata atekata. İkara atoko inakari ikama, Apiananiri Xesosi oerekikosaaki Teoso tixine ipotorikasaaki, initiriakori kaposotirerinkata. ⁸ Xamina tirinakariã imisiritanako Teoso mimarotakani, aãuñte Xesosi Kristo iokanapirena erekari makñpitakani. ⁹ Ninoa misiritaãkako ätipirika. İkinipoko xipope ninoa ñkapani. !Auiritaãkana Apiananiri auiniãtaã apokinina. !Atamatarina iua iotximere. !Atamatarina iposotiire. ¹⁰ Ninoa misiritaãka, Apiananiri kanapiriini ötisaaki. İuasaaki inakitiakori, isãkire auñkani, txariko: “Peerekai. Peerekai. Äti kaposotireri pite atoko inakari !auari,” itxanako. İkara atoko hñte apaka säpiretari iua iuasaaki, kotxi hñte auikari asäpiretakiti hñtemoni.

¹¹ İniniã amisäkiretapikari aTeosone hñte ñkapani. İa atoko atxari iua: “Pite akiritari Tesarónika auakani pinakitiakori ininiuana ñkapani, ininiã ninirekari pite apokaerekatiniri ninoa kamakiti pite ñkapani. Pisikaposotiiretana ninoa ikinipoko inireëkitina erekari ikaminina ñkapani. Ninoa auikari pisäkire, ininiã iparñkauatana pite ñkapani. İniniã pisikaposotiiretana ninoa ikara iparñkana ikaminina ñkapani.” ¹² İkara atoko amisäkiretari Teoso, kotxi apanakini atamatakasaakiri erekari hñkamakiti, itxarinako aãuñte Xesosi Kristo: “Peerekai pite,” itxanako, ininiã Xesosi uãka iuikaãka. Apaka Xesosi txaike hñte: “Peerekai hñte,” itxaiko. İkara atoko aua, kotxi aTeosone, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hñtemoni.

2

Apia Maerekati Apokini

¹ Nitariakori, maxinikari aãuñte Xesosi Kristo kanapiriini. Maxinikari iuakata aãpotitiniua. İkara axinikasaaki, aötäkikai hñte. ² Apanakini

sāpiretai: “Apiananiri kanapiriini òti apokapeka,” itxana. Maerekaxiniretika !hĩtxape. Ikara atoko inakasaakina, !hĩpĩkarauatape. Paxirari ninoa sākire. Atxiĩti ninoa txari: “Erekari Matamatakoti sāpiretano ikara.” Atxiĩti ninoa txari: “Paoro sāpiretari ikara.” Atxiĩti ninoa txari: “Paoro iòkatsopatarari ikara.” Paxirari ninoa sākire. Kona hāuikapiri ikara atoko inakari. ³ Kona xatiki hāuiritapiri kākiti misirienetini. Apiananiri kanapiriini apisapanika, kākiti !inirekari Teoso sākire ikĩpitini. Iuasaaki maerekati kamakari apiatakari apoka. Xipokatxi ākiri akiritaāka. Iua xipokaākapitikako. ⁴ Iua apia maerekati !inirekari Teoso paniātakiti ikamini. Iuikauako. “Kākiti teosonetakini posotiire poiāoka. Nota posotiire apiata,” itxako. Iuasaaki iitopāka Teoso misākiretiko aikoti āki. “Teosorano nota. Notanokara Teoso txaua. Āti Teoso !auari,” itxako iuasaaki. ⁵ Hĩtekata nauakasaaki, nisāpiretapekai ikara. Atxiĩti hĩte xinikaparikari nisāpiretakiti? ⁶ Uatxa kona apakatapanika iua apia maerekati apokini. Himarotari Teoso !auiritari iua apokini uatxa. Iketo òtinokara Teoso auiritari iua apokini. Iuasaaki iuaka oerekaua. ⁷ Maerekati kipatakori posotiire auape uatxa, iuaritika maerekati mauiritakiti !auiritapanikari iteene maerekati iarikini. Āti òti maerekati mauiritakiti makatxakaāka. ⁸ Iuasaaki iua apia maerekati oerekaua kākitemoni. Apiananiri kanapiriākasaaki, okari iua. Ixōkare, isinanirenani xipokari iua. Iotximere xipokari iua apia maerekati. ⁹ Iua apia maerekati apokasaaki, Satanasi posotiire aua iuamoni. Ikamariko ikini sereti posotiiretxi kākiti maposotakinini. Iua oerekari ikara, kākiti imisiriene-tini !kapani, isākire kākiti auikini !kapani. ¹⁰ Ikini sereti maerekati ikama kākiti pĩpinanaākani imisiriene-tini !kapani. Ninoa pĩpinanaākani xipokapitikako, kotxi !inirekarina atāo inakari itiretinina, ininiā imaerekanina makatxakiko !auari. ¹¹ Ininiā iuasaaki Teoso txĩkitakana auikinirina ninoa misirienetakani sākire, ininiā auikarina atāo minakati apiatakari. ¹² Ininiā atāo inakari mauikakati misiritaākako, kotxi iteene ipotxitari imaerekani.

Iteene Hāuikariko Teoso Sākire

¹³ Nitariakori, Apiananiri tirketakini, ātipirika erekari amisākiretiniri Teoso hĩte !kapani ia atoko: “Erekapitikai, kotxi pite mereēna Tesarónika auakani imaerekanina pimakatxakini !kapani.”

Itixi kamiko apisapanika, iua mereēi hĩte. Imakatxakari himaerekani, kotxi Erekari Matamatakoti txĩkitakai Teoso nakitiakori hininiua. Imakatxakari himaerekani, kotxi hāuikari atāo inakari. ¹⁴ Teoso iokanapirena erekari asāpiretakiti hĩtemoni hāuikasaaki, iuasaaki Teoso akiritai hĩte. Ininiā aāuĩte Xesosi Kristo iotximere hĩte apaka apakapako. ¹⁵ Ininiā nitariakori, iteene kataparaxinire hĩtxako. Iteene hāuikariko Teoso sākire asāpiretakiti, aiòkatsopatakiti pakini. !Hĩtakanapapiri.

¹⁶ Anirekari aāuĩte Xesosi Kristo, aĩri Teoso pakini sikataparaxinire-tinii hĩte. Ninoa iteene tiretaua. Ātipirika isikataparaxiniretaua. Isikaua erekari aiātapani !kapani. Aimarotari ikara erekari apokapitikako. Ikara atoko inakari ikama ate !kapani, kotxi isikaua ikinipoko erekari. ¹⁷ Erekari hĩsākiretakasaaki, erekari hĩkamakasaaki, anirekari isikataparaxiniretinii hĩte apikomoni erekari hĩkamini !kapani.

3

Himisākiretariko Teoso Ate !kapani

¹ Nitariakori, nisäkire mapotökire apoka. Himisäkiretariko Teoso ate ikapani Apiananiri säkire katima iaripiretini ikapani. Himisäkiretariko Teoso Apiananiri säkire auikiko ikapani, hïte auikiniri atokotxikana. ² Himisäkiretariko Teoso imakatzakiniua ate amapinakani ikapani, maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki, kotxi apanakini !auikari Teoso säkire. ³ Apiananiri kamari ikinika isäkire iaõka. Iua sikataparaxiniretai hïte. Itokapakeëtai, ininiã Satanasi !inokai. ⁴ Apiananiri txïkitakaua ate aimarotiniri ate paniãtakiti hïkamini. Ate imarotari, katana apaka hïkamapanikariko asäkire iaõka. ⁵ Anirekari Apiananiri oerekinii Teoso tiraõki. Anirekari himïteenekiniri ikinika himisiritiko, Kristo imisiritiko imïteenekini atokokana.

Kãkiti Paniãtakiti Makïpitakani

⁶ Nitariakori, aãuïte Xesosi Kristo nireëkiti iaõka asãpiretai hïte, ininiã apaniãtai ia atoko. Hïtari kãkiti paniãtakiti makïpitakati, aõereëkiti iaõka imakamakaniã, ininiã iua moianari ! hïtxapeuako. Hïtakanapariko iua. ⁷ Hïte imarotari akamakiti iaõka hïkamini, kotxi hïtekata aãuakasaaki ate kïpitari kãkiti paniãtakiti. ⁸ Kona anikari nipokori amaïkitxitakiniti. Iuasaaki iteene aparïkauata. Ìkanõka, pokamara pakini aparïkauata akiena aiमतोनि ikapani, kotxi !anirekari hïte kaamatini hïte kiena. ⁹ Apakatapitika kãkiti ìkitxitiniua aparïka ikapani, iuaritika ! anirekari hïkitxitiniua, kotxi anirekari hïte parïkauatini ate parïkauatini atokokana. ¹⁰ Hïtekata ate auakasaaki, ate paniãtai hïte ia atoko: “Kãkiti manirekakaniãri iparïkauatini, linikapani.”

¹¹ Ate kenakopiretari hïte sauaki auari kãkiti paniãtakiti makïpitakani. !Iparïkauatana. Ätipirika ipotxitarina imarotininirina äti kãkiti kamakiti. ¹² Aãuïte Xesosi Kristo posotiireë, apaniãtana kãkiti ikara atoko inakani iparïkauatinina. Aõtãkikana iparïkanoka ikaminina ikienana apokinina ikapani. !Himaãkatapiri apanakini kamakiti. ¹³ Nitariakori, !hïsãpakape erekari hïkamini.

¹⁴ Kãkiti ereë makamakaniãri ate õtãkikakiti ia iõkatsopariã, erepaniko iua. Iua moianari !hïtxapeuako. Hïtakanapariko iua, ininiã iuasaaki atxiïti ipëtauata. Iuasaaki atxiïti iuaïkana atão ikama. ¹⁵ Imoianari !hïtxapeuako, iuaritika himokaiakari !itxaua. Hïpinitariko iua, kotxi hïtari itxaua.

Paoro Säkire Mapotökire

¹⁶ Anirekari Apiananiri, kãkiti kamaerekaxiniretakari, kamaerekaxiniretinii hïte ikiniõtika. Anirekari iua kaikotini hïtekata.

¹⁷ Nota Paoro iõkatsopata nisäkire mapotökire niuakoã. Ia nitakaõtxikare, ininiã himarotari atão ia nota iokanatsopatakiti. Ia atoko inakari niõkatsopata. ¹⁸ Aãuïte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hïte hïkinikamoni. Ameë.

1 TXIMÓTXIO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti

Tximótxiomoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata pite Tximótxiomoni. Xesosi Kristo iokanapirena sãpiretakari nota. Teoso amaerekani makatxakakari itxaua. Aimarotari Xesosinoka anikaua Teoso tixinemoni. Api-ananiri itxaua. Teoso, Xesosi Kristo pakini iokanatano nota kãkitimoni, iokanapirena nisãpiretini ìkapani. ² Pite Tximótxio, nota ãkiri atoko pitxaua, kotxi merepitipanika pauikari Xesosi sãkire nota sãpiretakasaakii. Aïri Teoso, aãuïte Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonïkaina. Ikamaerekaxiniretaina pite.

Atão Minakati Oerekakani

³ Masetónia tixinimoni nisikasaaki, nipaniãtai pite Épeso sitatxiti pikaikotini. Uatxa iuaïkana nipaniãtai ereë Épeso pikaikotini. Ikara ninireka, kotxi apanakini ereë auakani oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, txamari na atãoni ninoa oerekakiti. Ninirekai pite pinitinina ninoa atão minakati imoerekakanina ìkapani, ⁴ kotxi ninoa sãpiretapikari kitxakapirïkari pirena. Ninoa xinikapikari aãtokiriakorini uãka, ininiãkara kãkiti taparakienatakakaua iuãkana ixinikasaakina. Põtãkikanako ninoa ikara atoko inakari sãkiretxiti itakanapinina, kotxi ikara sãkiretxiti ! oerekari kãkiti Teoso nireëkiti. Teoso sãkire aãuikiniã, aimarotari Teoso nireëkiti. ⁵ Nipaniãtai pite ikara atoko, kotxi ninirekari ereë Teoso sãkire auiãkani tiretakakiniua. Kãkiti ãkixinire maerekati mauakaniã, ininiã itiretakakaua. Kãkiti imarotakasaakiri ikamakiti ereka inini, itiretakakaua. Kãkiti ikara atoko inakari atão auikari Xesosi sãkire. ⁶ Kãkiti, Teoso sãkire atão masãpiretakani, takanapari ikara erekari kimaporiti. Pïpinanaãkani atoko itxauana, kotxi ! imarotaïkarina Teoso kimapore. Maxikatïïka isãkirauatapikana. ⁷ Ninoa kãkiti nirekamari Teoso paniãtakiti oerekakani ininiuana, txamari !imarotarina Teoso paniãtakiti. !Imarotarina isãpiretakitina, iuaritika ninoa: “Atãopitika asãkire,” itxanãtana.

⁸ Kãkiti atão sãpiretakasaakiri Teoso paniãtakiti iõkatakori, iuasaaki aimarotari ipaniãtakiti ereka inini. ⁹ Mauiritakoti aua, kona kãkiti atão inakari kamakani ìkapanini. Mauiritakoti aua, kotxi maerekati kamakani auapitika. Aua mauiritakoti manireëkani. Aua Teoso manireëkani. Aua maerekati kamakani. Aua erekari manireëkani. Aua Teoso paniãtakiti napetakani. Kãkiti aua iri okakani. Kãkiti aua inoro okakani. Aua kokanirini. Mauiritakoti aua, kãkiti ikara atoko inakari ìkapani. ¹⁰ Aua kãkiti ãti ìtanorokata sirïkakari. Aua kãkiti ãto tanirikata sirïkakaro. Aua kiki ãti kikikata sirïkakari. Aua sito ãto sitokata sirïkakaro. Aua kãkiti ãti kãkiti ìtiriãkani ivëtxitiniri ìkapani. Aua aãpirenaãri. Aua kãkiti ãti apoïtakani. Mauiritakoti aua ikara atoko inakari kãkiti ìkapani. Ninoa ! auikari Teoso sãkire atão inakari. ¹¹ Ikara Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua. Peerekari Teoso. Peerekari iua iokanapirena. Iua paniãtano nota iua iokanapirena nisãpiretini ikininapemoni.

Teoso Amonïkiniri Paoro

¹² Nïtxari aãuïte Kristo Xesosi: “Erekari pite kaminano, kotxi pisikataparaxiniretano nota pite ìkapani nïparïkauatini ìkapani. Erekari pauikiniri

nisäkire. Erekarì pimereinino nota pisäkire ikininapemoni nisäpiretini ìkapani,” nitxari Kristo Xesosi. ¹³ Meresaaki nota misäkirepiretari iua Xesosi. Nasikatikinitana iua säkire auiäkani nokinina ìkapani. Kaneenamari nitxaua iuaasaaki. Iuaritika Teoso amonìkano. !Imisiritano nota, kotxi iuaasaaki !nimarotari nikamakiti Xesosi säkire nimauiakakani xika. ¹⁴ Iuaasaaki !erekano. Maerekati nitxaua. Iuaritika aäuìte Kristo Xesosi sikari ikinipoko erekari notamoni. Kristo Xesosi nakiti nitxapekaua, ininiäkara nauikari isäkire. Iua nakiti nininiäua, nitiretari iua. Nitiretari apanakini apaka. Mitxi !nimarotari nitiraökiuatini. ¹⁵ Nisäpiretaiko ia säkiretxiti atäo inakari, pauikiniri ìkapani, ikinimane auikiniri ìkapani. Nitxai: “Kristo Xesosi apoka ìkorapokoriti maerekati kamakani maerekani imaktxakini ìkapani,” nitxa. Maerekati apiata kamakari nitxaua nota. ¹⁶ Maerekati apiata kamakari nitxaua, iuaritika Teoso !imisiritano. Iamonìkano, kotxi inirekari apanakini imarotiniiri Kristo matima omanäkarauatakani käkiti maerekani xika. Xesosi nirekari nota eereka auakani, isäkire auiäkani imarotiniiri Xesosi amonìkinina ninoa, kotxi iua amonìkano nota maerekati apiata kamakarino. Ninoa auikari isäkire, ininiäkara auapininiika Teosokata. ¹⁷ Nitxari Teoso: “Ari Teoso, peerekai. Ätipirika ikinimane auìte pitxaua. Pipinini !auari. Matamatakoti pitxaua. Pitenokara Teoso txaua. Pitenokara kimaroreri. Ikinimane paxitaiko ätipirika. Ikinimane ätipirika säpiretaiko ereka pinini. Atäopitikara nisäkire. Ameë.”

Xesosi Säkiere Iteene Auikiko

¹⁸ Tximótxio, namarite atoko pitxaua. Nisäpiretai noerekakiti säkiretxiti pikaminiri ìkapani. Pixinikariko akokaxiti Teoso säkire säpiretakani säpiretakiti. Ninoa säpiretai Teoso nirekakiti pite kamini ìkane. Nota säkire uatxa ninoa säkire atoktxikana. Ikara ninoa oerekakiti säkiretxiti pikamapikako, ininiäkara pite sotato erekari atoko pitxaua Satanasi pinaiatini. ¹⁹ Pauikapikariko Xesosi säkire. Ikara pikeeko atoko itxa. ! Pikamapiri päkixinire mapokaerekatakiniti. Ikara apaka pikeeko atoko itxa. Apanakini kamapekari äkixinirena mapokaerekatakiniti, ininiä eereka !auikaikarina Xesosi säkire. Kanaua sakikini atoko itxa ninoa auikiniri Xesosi säkire. ²⁰ Imeneo inakori, Arexätri inakori apaka ikara atokokana itxana. Ninoa misäkirepiretari Teoso, ininiäkara nota sikana-pana ninoa Satanasiomoni. Satanasi misiritakasaakina ninoa, atxiiti itakanaparina Teoso imisäkirepiretinina.

2

Teoso Misäkiretiko Ikinimane Ìkapani

¹ Merepanika nötäkikai pimisäkiretiniri Teoso ikininape käkiti ìkapani. Pimisäkiretariko Teoso ninoa nireëkiti ìkapani. Pamanaäriko Teoso sikiiniri erekari ninoamoni. Pitxariko Teoso: “Peerekai pite, kotxi erekari pisikakiti käkitimoni.” ² Teoso pimisäkiretako auìtetxiakori apiari ìkapani, auìtetxiakori poiäori ìkapani apaka. Pamanaäriko Teoso ninoa ìkapani, aäuini ereka inini ìkapani, neenamatzì mauakani ìkapani. Ikara atoko aniniä, akamari Teoso nireëkiti erekarinoka. ³ Ikara akaminiä erekapitkari. Teoso, amaerekani makatxakakari, apokaerekatari asäkire ikara atoko inakari akamini. ⁴ Teoso nirekari imaktxakiniri ikinimane maerekani. Inirekari ikinimane imarotiniiri atäo inakari säkiretxiti. ⁵ Ätinokara Teoso aua. Äti kikinokara mikanapiriäri käkiti Teosomoni. Xesosi Kristonokara mikanapiriäri käkiti Teosomoni, kotxi iuanoka

misäkiretari Teoso käkiti ïkapani. ⁶ Iua ipina ikinimane käkiti ïkitxitini ïkapani. Teoso ketotini öti manapi Xesosi ipini oerekaua Teoso nirekiniri imaktxakiniri ikinimane maerekani. ⁷ Ininiäkara Teoso akiritano nota isäkire ikinimanemoni nisäpiretini ïkapani. Ininiä Teoso iokanatakiti käkitemoni nitxaua nota. Ikara nisäkire atão. Kona paxirarini. Teoso akiritano Xoteo minakaniua noerekini ïkapani. Akiritano atão inakari säkiretxiti noerekinina ïkapani. Akiritano noerekinina Teoso säkire auikinina ïkapani.

⁸ Ininiä ninirekari kikiakori erekarinoka kamakani, ikini itixiti auakani, misäkiretiniri Teoso. Ninirekari Teoso imisäkiretakasaakina, iusaaki ninirekari isäkire auikinina apaka, äti imomanatakanina.

Sitoakoro Xesosi Säkire Auiäkani

⁹ Ninirekari sito mäka atão inini, kiki paxitiniro ïkapani. !Apakata oöuikiniua omäka ereka inini xika. !Erekari sito ätipirika oeretiniri oiäko käkiti xikaueretiniro ïkapani. Oro, pérorä pakini otakiniä oiöta käkiti xikaueretiniro ïkapani, !erekari. !Erekari mäkatxi kakaroneri oieretakini. ¹⁰ Sito Teoso nireëkiti nireëkaro kaminiäri erekari, erekapitikari. Mäkatxi peereri atoko itxa erekari okamakiti, kotxi käkiti atamataro okamakiti. ¹¹ Teoso säkire säpiretakari oerekarauatakasaaki, erekari sito kenakotiniri. !Apakata iusaaki osäkirauatini. Erekari opaxitiniri iua, isäkire okïpitini ïkapani. ¹² Nota !auritaro sito oerekinina kikiakori, ikamakitina tïkane opaniätinina. Erekari masäkiretoka onini. ¹³ Ikara atoko itxa, kotxi merepitipanika Teoso kamari kiki Adão inakori. Eerekaikara ikamaro sito Eva inakoro. ¹⁴ Kona Adãoni misirienetaäka. Sitora misiriene-tapeëka. Oa kamari maerekati, kotxi !okamari Teoso paniätakiti, ininiäkara !apakata sito paniätiniri kiki ikamakiti tïkane. ¹⁵ Sito auikiniäri Teoso säkire, otiretininäri apanakini, maerekati omakamakaniä, omasarauatakaniä, Teoso makatxakari omaerekani, kotxi äto sito eenetari Xesosi, amaerekani makatxaäkari.

3

Kötäkikarerini Pirena

¹ Ia nisäkire atão. Kiki nirekiniäri kötäkikarerini ininiua, Teoso säkire auiäkani ötäkikini inirekiniä, iua nirekari parïkatxi erekari. ² Ia atoko kötäkikarerini txauako: !Ikamari maerekati, ininiä iua apoïtiko !auari. Ätonanirako ïtanoro. Kïkiteri itxauako. !Katimari omanäkarauatini. Ipaxitaäkako. Käkiti ätiätaä ïkani apakapako aapoko. Imarotariko oerekarauatini. ³ !Ipoätapeko. Kaneenamari !itxapeuako. Katiraökiri itxauako. !Ipotxitapiriko neenamati. Txineiro iteene !ixinikap-eroko. ⁴ Iua nïkatanako aapoko auakani, ninoa auini ereka ininina tïkane. Itxïkitakanako imiakori ipaniätakiti ikïpitinina ïkapani, ininiä ninoa paxitari iua. ⁵ Ikara atoko itxako kötäkikarerini, kotxi aapoko auakani imamimataniäkaretakaniä, ininiä !imarotari käkiti Xesosi säkire auiäkani inïkatini. ⁶ Kiki mapaötinoka auikiniäri Xesosi säkire, !apakata iua Xesosi säkire auiäkani ötäkikakarini ininiua. Xesosi säkire auiäkani ötäkikakarini ininiäua, iuikaua atxiïti. Iuikiniäua, Teoso misiritari iua, kixakapirïka Satanasi iukašaakiaua imisiritini atokokana. ⁷ Kiki Xesosi säkire auiäkani ötäkikakarini paxitaäkako, Xesosi säkire mauïäkani apaka paxitari iua. Ikara atoko ininiä, !ikamapaniri käkiti kamapëtatakari. Ininiä Satanasi !imaïkari iua itakpiremoni.

Kamiparïkarerini Pirena

⁸ Átipekana, Xesosi sáikire auiákani miparíkatanipekana nisápiretaiko: Iua kamariko erekari, ipaxitiko tíkane. Átika isáikire itxauako. ! Ipoátapeko. ! Apakata txineironoka ixinikini. ⁹ Kamiparíkareri iteene auikariko Teoso sáikire atáo inakari. Ákixinire imarotariko ikaminiri Teoso sáikire iaóka. ¹⁰ Xesosi sáikire auiákani ataerekatariko kiki, kamiparíkareri ininiua nireékari. Erekarinoka ikaminiá, ininiá iua auiritaáka ninoa miparíkatankari ininiua. ¹¹ Iua atokokana kamiparíkareri ítanoro kamariko erekari opaxitiko íkapani. Aápirena ! okamapeko. ! Opoátapeko. Okamariko okamaenetakiti iaóka. Ininiá kákiti auikari osáikire. ¹² Átonanirako kamiparíkareri ítanoro. Iníkatari imiakori, kákiti iua aapoko auakani apaka, ninoa auini ereka ininina íkapani. ¹³ Kamiparíkareri atáo paríkautiniá, iteene ipaxitaáka. Apanakini apokaerekatari iparíka. Ininiá itaparaxinireritika isápiretari Kristo Xesosi sáikire auikiko kákitimoni.

¹⁴ Uatxa pitemoni niókatsopatakasaaki, ninirekari paítiki nisini hitemoni. ¹⁵ Atxiíti uai okanani nauapanika, ininiá ia iókatsopari oerekaiko pite Teoso nakitiakori atáo auini ikiniótika, kotxi Teoso aapoko atoko atxaua, iua auiniátaá íkapani. Teoso auáki itxapika. Kákiti iua nakitiakori níkatari iua sáikire. ! Auiritana apanakini koketiniri atáo minakati Teoso sáikirekata. Isápiretana ikinimane Teoso sáikire atáo inakari. ¹⁶ Peerekari Teoso paríka kákiti íkapani. Merepanika kákiti !imarotari, eereka Teoso oerekari iparíka. Ia atoko Teoso kaminaua ate:

Kákiti itxapekaua. Iua Xesosi. Erekari Matamatakoti oerekari kákiti Xesosi sáikire atáo inini. Teoso nitiriakori iaxitikini atamatari iua. Isáikire sápiretaáka ikini itixiti auakanimoni. Kákiti auikari isáikire, Eereka Xesosi anikaáka iaxiti Teoso tixinemoni. Ikara atoko inakari Teoso paríka kákiti íkapani.

4

Atáo Minakati Oerekakani

¹ Iua Erekari Matamatakoti sápiretaua, apanakini ! auikaikari Xesosi sáikire itixi mapotókire óti takote. Ikara atáo. Iuasaaki ninoa auikari maerekani matamatakoni misirienere. Auikarina Satanasi nitiriakori oerekakiti. ² Kákiti ikara atoko inakani sápiretari atáo minakati. Ninoa sáikire áti, txamari ninoa xinikakiti ipinimoni. Ninoa ákixinire sáikire ! auaika. ! Isápiretaikarina maerekati imakamakanina íkapani. Kapatakari arikakiti atoko itxa ninoa ákixinire sáikire. ³ Kákiti ikara atoko inakani ! auiritari kákiti ítanorouatini. “! Erekari kákiti ítanorouatini,” itxa ninoa sáikire. Teoso kamari ikini nipokori kákiti nikini íkapani. Txamari ninoa kamisirienrerini ! auiritari kákiti apanakini nipokori inikinina. Teoso nirekari Xesosi sáikire auiákani, atáo inakari imarotakani, nikiniri ikara nipokori Teoso imisáki retaka atoko: “Erekapitikai ia nipokori pisikiniáua.” ⁴ Ikinika Teoso kamakiti erekari. ! Apakata kákiti manirekakaninári apanakini nipokori. Ikinipoko nipokori hinikasaaki, himisáki retariko Teoso. Hítxariko: “Erekapitikai ia nipokori pisikiniáua.” ⁵ Teoso sáikire sápiretaua ikinipoko nipokori anikini. Nipokori anikasaaki, amisáki retiniári Teoso, nipokori isikakiti ereka inini asápiretiniári, ininiá ikara nipokori erekari anikini.

Kristo Xesosi Nitiri Erekari Inakari

⁶ Aítariakori pótáikikiniá ikara atoko, Xesosi Kristo nitiri erekari pitxaua. Nipokori sikataparatarari kákiti íto. Teoso sáikire aáuiákiti,

oerekaretxi atão inakari, nipokori atoko itxa, kotxi isikataparatarari ax-
inire. Pite auikapikari oerekaretxi atão inakari. ⁷ !Pimaãkatapiri mülkiteti
sāpiretakiti, sākiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikiniōtika piteka po-
erekauako Teoso paniātakitinoka pikamini, ininiā Teoso nireēkitixikana
pikama. ⁸ Piito parīkauatakasaaki, piito tapara apiaāpota, ininiā erekari
piparīkauatini. Apiaerekata pixinire parīkauatini pixinire auāki inini
īkapani. Pixinire īkorasaaki auāki ininiā, pauapikako Teosokata ātipirika.
⁹ Ikara nisākire atão. Erekari ikinimane auikiniri ikara. Erekari ikin-
imane kaminiri ikara. ¹⁰ Ininiākara iteene aparīkauata Teoso īkapani.
Pasāpaniri, iuaritika aparīkauatapitipo, kotxi aāuikari Teoso sākire, Teoso
mipīkati sākire. Iua ikinimane kākiti maerekani makatxaākari itxaua.
Iua makatxakari isākire auīākani maerekani, maerekani misiritikoātaā
imasikanina īkapani.

¹¹ Pipaniātariiko kākiti noerekakiti sākiretxiti iaōka ikaminina. Po-
erekana noerekakiti.

¹² Pite ātokoripanika, iuaritika pimarotapitikari Teoso sākire, ininiā
! pauiritapiri kākiti napetiniri poerekakiti sākiretxiti. Atão inakari-
noka pikamako Xesosi sākire auīākani atamatini īkapani, ininiākara ni-
noa auikapititariko pisākire, ininiā ninoa nirekari pite atoko inin-
ina. Erekarinoka pisāpiretako. Erekarinoka pikamako. Kākiti pitire-
tako. Iteene pauikariko Teoso sākire. Maerekati ! pikamapeko.
Ikara atoko pininiā, ninoa nirekari pite atoko ininina. ¹³ Ereē
nimapokakanisaakipanika, patatsopatariko Teoso sākire iōkatsopatakoru,
apanakini kenakotiniri īkapani. Pisāpiretanako Teoso sākire. Teoso
sākireē pōtākikanako. Poerekana Teoso sākire atão imarotinina īkapani.
Ikara atoko pitxapikanako, ereē napokini apisapanika. ¹⁴ Akokaxiti
kōtākikarerini sāpiretai piparīka Teoso īkapani. Iuusaaki ninoa takari
iuakona pite nopini, pite īkapani imisākiretakasaakirina Teoso. Ikara atoko
ininiākara, pikamapikariko ikara piparīka Teoso īkapani. ¹⁵ Ātipirika pix-
inikariko ikara nōtākikini. Ikiniōtika pikamariko piparīka Teoso īkapani.
Ininiā apanakini imarotari Teoso sākire apiaāpota pauikini. ¹⁶ Erepaniko
pikamakiti ereka inini īkapani. Erepaniko poerekakiti sākiretxiti Xesosi
oerekakiti iaōka inini. Ikara ātipirika pikaminiā, piteka makatxakaua
pimapanakani īkapani. Apaka pimakatxakana pisākire auīākani imap-
inakanani īkapani.

5

Ōtākipirenatxi Pirena

¹ !Pitxitapiri kiki aneēkari. Pōtākikariko, piri pimisākiretini atokokana.
Pōtākikariko kikiakori pite tikini auakani, pitariakori pimisākiretini
atokokana. ² Pōtākikaroko sito aneēkaro pinoro pōtākikini atokokana.
Pōtākikaroko ātokoro, pitaro pōtākikini atoko. Iuusaaki pipaxitaroko.

Sitoākini Tikinitakoni

³ Pinīkatanako sitoākini tikinitakoni onirimane matiretakini.
⁴ Tikinitakoro oimiakori auiniā, oītariakori anaakori auiniā, ninoa
nīkatamaroko oa. Ikara ikaminiāna, erekari Teosomoni. Teoso
poxokotana ninoa. Merepanika ninoa kaminiāri erekari ninoaka
aapoko āki, aimarotari ninoa atão auikiniri Teoso sākire, kotxi meresaaki
irina, inorona pakini nīkatana ninoa. ⁵ Tikinitakoro minīkatakoto auikari
Teoso inīkatiniro oa. Oa misākiretari iua pokamara, īkanōka pakini

inĩkatiniro ĩkapani. ⁶ Tikinitakoro osarauatininoka nireẽkaro, ipĩkaro atoko otxaua. ⁷ Pisãpiretanako ereẽ auakani, Xesosi sãkire auĩãkani nĩkatinina inorona, inorona itaro tikinitakoro pakini. Inĩkatiniãna, !apoĩtaãkana. ⁸ Xesosi sãkire auĩãkani manĩkatakaniãri inirimane, itakanaparina Teoso sãkire auikinina. Apia maerekanita iua aapoko ãki auakani imanĩkatakaniã. Kãkiti Teoso sãkire mauĩãkati maerekati itxaua. Apia maerekati itxaua iua aapoko ãki auakani manĩkatakati.

⁹ Apanakini sito tikinitakoni moianatana Xesosi sãkire auĩãkani. Pitakariko ninoa tikinitakoni uãka aãtsopaã himoianatini ĩkapani. Sito ikara atoko inakaro sesẽta ano apiko auakaro oa. Ātinoka oĩtanirini. ¹⁰ Oa imarotaãka, kotxi erekarinani okama. Atão oõerekari oimiakori. Osikakienatana ãtiãtaã ĩkani. Oimarotaãka, kotxi oa arokakititari kãkiti Teoso nakitiakori. Oimarotaãka, kotxi kãkiti maerekaxinireni otireta. Oimarotaãka, kotxi ikini sereti erekari ãtipirika okama. Tikinitakoro ikara atoko inakoro uãka aãtsopaã pitaka himoianatini ĩkapani.

Tikinitakoni Ātokoropanika Inakani Ōtãkikiko

¹¹ ! Pitakapiri tikinitakoro uãka iua aãtsopaã, ãtokoropanika inakaro, kotxi iuaĩkana onirekari kikikata osirĩkini, ininiã onirekari iuaĩkana oĩtaniriuatini, ininiã ! onirekaikari Kristo. ¹² Ikara atoko okaminiã, okamari maerekati, kotxi mitxi osãkire: “Nikamariko parĩkatxi Teoso ĩkapaninani. ! Nĩtaniriuataikako,” otxama. ¹³ Tikinitakoro ãtokoropanika inakoro itotari oiarinuati. Oianapokotapika. Apia maerekati okama, kotxi ototari aãpirena okamini. Onirekari ikinika apanakini kamakiti oimarotini, txamari ikara atoko ! apakata. ! Apakata ãti kamakiti osãpiretini apanakinimoni. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, ! pitakapiri tikinitakoro ãtokoro inakaro uãka iua aãtsopaã. Nota õtãkikana ãtokoroakoro tikinitakoni iuaĩkana taniriuatini. Erekari keene ininina, aapokona iparĩkauatinina. Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire mauĩãkani kona nisãkirepiretana Xesosi sãkire auĩãkani. ¹⁵ Nota ikara atoko nisãpiretai, kotxi ãtikaka tikinitakoni ãtokoroakoro inakani takanapapekari Xesosi sãkire auikinina, Satanasi paniãtakiti ikaminina ĩkapani. ¹⁶ Xesosi sãkire auĩãkani inirimanena tikinitikoã, inĩkatanako ninoa. ! Erekari imanĩkatakaniarina inirimanena tikinitakoni. ! Erekari inirekinirina apanakini Xesosi sãkire auĩãkani nĩkatinina inirimanena, kotxi ninoa nĩkatana kaiãopokori tikinitakoni manirimaneni. Pasãpaniri ninoa parĩka.

Kõtãkikarerini Pirena

¹⁷ Kõtãkikarerini atão kaminiãri iparĩka Xesosi sãkire auĩãkani ĩkapani, erekari hĩsikinina iparĩkana ĩki apiata. Teoso sãkire isãpiretiniãna apanakinimoni, Teoso sãkire oerekiniãna, ininiãkara erekapitikari apiata iparĩkana ĩki hiĩkitxitinina. ¹⁸ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: ! Hĩaxirikanamatapiri kema auĩte iparĩkauatakasaaki, triko ikatxaratakasaaki. Pauiritariko inikiniri triko iki, iparĩkauanãtakasaaki.

Teoso sãkire iõkatsopatakori txari apaka:

Erekapitikari parĩkauatakari apakapiniri iparĩka ĩki.

¹⁹ Āti apoĩtiniãri kõtãkikarerini, !pimaãkatapiri isãpiretakiti. Ipi, atxiĩti ipi ãti pakini kãkiti atamatiniãri kõtãkikarerini kaminiri maerekati, isãpiretiniãna pite, pikenakotapitikari ninoa sãpiretakiti. ²⁰ Põtãkikanako Xesosi sãkire auĩãkani maerekati kamakani apanakini Xesosi sãkire auĩãkani apisatoõ, ininiãkara apanakini pĩkari maerekati ikaminina.

²¹ Tximótxio, nota paniãtai ikara noerekakiti iaõka pikamini. Teoso apisatoõ, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoõ apaka, Teoso nitiriakori iaxitikini imereëkini apisatoõ apaka, nipaniãtai ikara noerekakiti iaõka pikamini. Ninoa kenakotari nisãkire pitemoni. Átinokarako pisãkire txauako ikininape kãkitimoni. Erekarí pikamako ikininape kãkitimoni, kãkiti pipotxitakinimoni, kãkiti pimapotxitakinimoni apaka. ²² Atxiiti aua Teoso sãkire auiaãkari iteene pimimarotakiniti. Ininiã !pimereëpiri iua Xesosi sãkire auiaãkani õtãkiãkari ininiua. Atxiiti ikamapanikari maerekati. Pimereiniãri iua, pite moianatari iua maerekati ikamini. Erepaniko maerekati pimamakamãkani ikapani.

²³ Pite itokata amianata. Pitsii iriko, ininiãkara kona ãparaãnanini piãta. Ovaã poiãoka apaka piãtako pipini ikapani.

²⁴ Apanakini !ikipatari maerekati ikamakiti, ininiã ikinimane imarotari. Apanakinipekana maerekati ikamakitina !atamataãka ikamakasaakina. Ninoa kipatari. Okananixiti atokoikara imarotaãka ninoa maerekani. ²⁵ Iua atokokana erekari apanakini kamakiti atamataãka. Erekarí apanakini kamakiti !atamataãka ikamakasaaki. Iuaritika okananixiti atokoikara imarotaãka.

6

Nitiritxi Amotakoni Pirena

¹ Nitiritxi amotakoni, Xesosi sãkire auiaãkani, iteenerako iparĩkauatana ipatrãotena ikapani. Ninoa paxitanako ipatrãotena. Ikara atoko ininiãna, Teoso uãka !imisãkirepiretaãka. Iua sãkire ate oerekakiti apaka !imisãkirepiretaãka iusaaki. ² Nitiritxi patrãote Xesosi sãkire auiaãkari ininiãua, initiri paxitariko iua, kotxi itari apaka itxaua iua. !Apakata poiãonoka ipaxitiniri ipatrãote, itari ininiua xika. Erekarí iteene iparĩkauatini ipatrãote ikapani, kotxi ipatrãote auikari Xesosi sãkire. Teoso tiretakiti ipatrãote. Tximótxio, ikara noerekakiti sãkiretxiti poerekariko apanakinimoni. Põtãkikanako ikara iaõka ikaminina.

Txineiro Potxitakani Pirena

³ Aua kãkiti atão minakati oereëkani. Niñoa !auikari aãuĩte Xesosi Kristo sãkire atão inakari. !Auikarina atão inakari oerekakori, Teoso sãkire. ⁴ Kãkiti ikara atoko inakari iuikaua, txamari !kimaroreri. Ipotxitari isãkirauatini apanakinikata itaparakienatakakiniuana ikapani. Ininiãkara xikoretxi aua, neenamãtxi aua, misãkirepiretakãtxi aua. Ininiã kãkiti !auikari ãti sãkire. Iuãkatari ãti kaminiri maerekati. ⁵ Ninoa txitakakapikaua, kotxi ixinikakitina maerekatinoka. !Imarotaikarina Teoso sãkire atão inakari mitxi imarotakitina. Ninoa oerekari Teoso sãkire kãkitimoni txineiro ito apakapinina ikapani. Txamari na atão ninoa oerekakiti sãkiretxiti. !Pimaãkatãpiri kãkiti ikara atoko inakari.

⁶ Teoso nireëkitinoka pinirekiniã, ikinipoko pinireëkiti auape, ininiã pãkixinire poxokoniua. Kipa apikomoni pinireka? !Auari. ⁷ Kiripa ate mina uai itixi aponaniãkasaaki? !Kaminareua. Kiripa aanika atekata apĩkasaaki? !Kanikareua. ⁸ Kamãka aniniã, kanipokore aniniã, apakatãpe. ⁹ Satanasi oerekari kãkiti maerekati ikamini txineiro apakapini ikapani. Ininiã tiitxi nireëkari mokatanitika kamari Satanasi oereëkiti. !Erekarí tiitxi nireëkari nireëkiti. !Kiĩkiteri iua. Inireëkiti txikatoro atoko, kotxi imaĩkari iua. Eereka !auaika itii, itxineirote, ipoxokoni pakini xipope. Inireëkiti xika Teoso iokanãtari iua kãkiti misiritikomoni. ¹⁰ Kãkiti iteene potxitiniãri txineiro, ikamari maerekati. Takari aneë,

kotxi ikotsa aua. Iua atokokana maerekati aua ikotsa. Txineiro potxitiko maerekati kotsa itxaua. Txineiro potxitiko auiniã, ikini sereti maerekati aneë. Apanakini txineiro potxitakani takanapaãpotari Teoso sãkire, ininiãkara txineiro potxitakari iuaka karotapekaua äkixinireë. Iuaka maerekaxinireti itxikitakaua.

Paoro Ôtäkikiniri Tximótxio

¹¹ Pitepekana Tximótxio, Teoso paniãtakiti kamakari pitxaua, ininiãkara ikara maerekati xatiki ! pikamape. Atão inakarinanirako ikiniõtika pikamako. Teoso nireëkitinoka pikamako. Iteene pauikariko Teoso sãkire. Katiraõkiri pitxauako. Pimisiritiko auakasaaki, pimiteenekariko. Teoso nireëkitinoka pinirekako. Kona pinirekapiri piteka nireëkiti. ¹² Pineenamauatako Teoso ïkapani. Ikara neenamtxi erekari, Satanasi piokanatini, kãkiti Teoso sãkire auikini ïkapani. Papakapariko Teoso sikakiti, kotxi iua akiritai iuakata pauapininiika pinini ïkapani. Kaiãopokori kãkiti imarotari Xesosi sãkire iteene pauikini, kotxi ikenakotapekari pisãpiretinina. Peerekari pisãkire ninoamoni. ¹³ Tximótxio, nimisãkiretai pite Teoso apisatoõ, Kristo Xesosi apisatoõ apaka. Ninoakara kenakotari nisãkire uatxa. Teoso ikinimane auãki inini txikitakakari iua. Kristo Xesosi Homano auite Põsio Pirato inakori apisatoõ auakasaaki, isãpiretari atão Teoso sãkire. ¹⁴ Nipaniãtai ikara noerekakiti sãkiretxiti iaõka pikamini. !Pimamakapiri ikara noerekakiti. Ikara noerekakiti iaõka pikaminiritika aãuite Xesosi Kristo kanapiriãko. ¹⁵ Teoso ketotari Xesosi kanapiriini õti. Iuasaaki Teoso akiritari Xesosi ïkorapokoriti ikanapiriini ïkapani. Iuanokara kaposotiireri. Peerekari iua. Auñtetxiakori auite itxaua. Apiarini sauaki iuanokara Apiananiri txaua. ¹⁶ Iuanoka !ipina. Iuanokara ikinipoko auãki inini txikitakakari. Iua auiniãtaã iotximere auapika, ininiãkara kãkiti !iposota imatokotiniri Teoso. !Katamatikori. Kãkiti !iposotari atamatiniri iua. Iuanokara kaposotiireri ätipirika. Ätipirika maãkiritari: “Peerekari Teoso.” Ameë.

Xesosi Sãkire Auiãkani Katxineiroterini

¹⁷ Pipaniãtanako kãkiti katxineiroterini: “Katii hininiã, !hũuikapeuako. !Hĩpoxokotapero hĩtxineirote, kotxi äti õti atxiiti hĩtxineirote ! auaika. Hĩpoxokotariko Teoso, ätipirika auãkiri, kotxi iuara sikaua ikinipoko apotxitakiti. Kaiãopokori isikaua. ¹⁸ Erekari hĩkamako. Hĩtxineirote kaiãopokoro auini atokokana, erekari kaiãopokori hĩkaminanako apanakini. Kaiãopokori hĩtii auiniã, hĩsika kãkiti kaamonirimoni. Hĩmarotakasaakiri, matxineiroteni amonitakiti hĩsikanako ninoa. ¹⁹ Ikara atoko hininiã, hãpotiããpotari erekari Teoso tixinekiri. Iuaã apotiitakori !ixipoka. Ipinaãkana atoko, auinapanikana. Ikara atoko hĩkaminiã, hãpakapari Teoso sikakiti. Iua txikitakai hãuapininiika hinini Teosokata.”

Ikara pisãpiretako katxineirotenimoni.

Paoro Iõkatsopare Mapotõkire

²⁰ Ari, Tximótxio, atão pikamariko parĩkatxi Teoso sikakiti pitemoni pikamini ïkapani. !Pimaãkatapiri sãkiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. !Pimaãkatapiri kãkiti, “Kimaroreno nota,” inakari, kotxi !imarotari imaroretxi atão inakari. ²¹ Ninoa sãkire: “Imaroretxi auapitika notamoni,” itxa. Txamari na xatiki imarotari Teoso imarore. Ikara xika ninoa takanapaãpotari Teoso sãkire auikinina.

Teoso sikai ikinipoko erekari. Ameë.

2 TXIMÓTXIO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuañkana Tximótxiomoni

¹ Tximótxio, nota Paoro iokanatsopata pitemoni. Teoso mereëno nota, Kristo Xesosi iokanatinino ïkapani, isãkire nisãpiretini ïkapani. Kãkiti Kristo Xesosi nakiti ininiãua, Teoso txïkitakari ixinire auãki inini, kotxi Teoso kamaenetapekari ikara ikamini.

² Pite Tximótxio namarite nitiretakiti atoko pitxaua. Aïri Teoso, aãuïte Kristo Xesosi pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonïkaina. Ikamaerekax-iniretaina.

Paoro Ôtãkikiniri Tximótxio

³ Nota parïkauata Teoso ïkapani. Ninirimane kitxakapirïkarini parïkauatini atokokana nïparïkauata. Nãkixinireë nimarotari maerekati nimakamakani, Teoso ïkapani nïparïkauatakasaaki. Nota txari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tximótxio ïkapani,” nitxa. Nïmisãkiretapikari Teoso pite ïkapani, ïkanõka, pokamara, ïkanõka, pokamara nitxapika. ⁴ Nipiãtai. Nixinikari pite txiapatini nitakanapakasaakii, ininiã ninirekari naõkitinii iuañkana nïpoxokoniuatini ïkapani. ⁵ Nixinikari pite atão auikiniri Teoso sãkire. Merepanika pakiro Aróitxi inakoro, pinoro Eonisi inakoro pakini atão aukari Teoso sãkire. Nimarotapitikari pite apaka auikiniri Teoso sãkire ninoauikiniri atokotxikana. ⁶ Ininiãkara nõtãkikai. Akoka niuako nitakasaakiri pikiiã, Teoso sikai parïkatxi iua ïkapani pikamini. Iuasaaki isikaposotiiretai ikara parïkatxi pikamini ïkapani. Iteene pikamariko ikara parïkatxi iua ïkapani. ⁷ Teoso sikapekaua Erekari Matamatakoti, ininiã !kapïkareua. Iua Erekari Matamatakoti sikataparitari aãkixinire. Iua oerekaua atiraõkiuati. Oerekaua maerekati aïto nireëkiti amanirekakani.

⁸ Ininiã !pipëtatapiri aãuïte sãkire pisãpiretini. Apaka !pipëtatapeno nota, kotxi kateia ãki naua Xesosi sãkire nisãpiretini xika. Maãtatsiirauata, Teoso iokanapirena erekari asãpiretini xika, kotxi Teoso sikataparataua amisiritiko amïteenekini ïkapani. ⁹ Teoso makatxakapekari amaerekani. Iua akiritapekaua inakitiakori aniniua ïkapani. Aparïka kona txïkitakari Teoso makatxakiniri amaerekani. Imakatxakari amaerekani, kotxi inirekari ikara atoko ikamini. Imakatxakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko erekari isikiniua. Itixi kamiko apisapanika Kristo Xesosi sikari ikara erekari atemoni. Iuasaaki imakatxakari amaerekani, Iuasaaki akiritaua inakitiakori aniniua ïkapani. ¹⁰ Uatxa Teoso oerekari ikara erekari kãkitimoni, kotxi amaerekani makatxakakari Xesosi Kristo apokapeka ïkorapokoriti. Iua xipokapekari ipïkitxi. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, kãkiti mapinakani ïkapani, Teosokata ãtipirika auini ïkapani.

¹¹ Teoso mereëno nota ikara iokanapirenatxi sãpiretakari nininiua tïkane. Imereëno iua iokanatakiti kãkitimoni nininiua. Imereëno Xoteo minakaniua oereëkari nininiua. ¹² Teoso iokanapirena erekari nisãpiretini xika, natatsiirauata. Iuaritika !nipëtauata, kotxi nimarotari Xesosi. Iteene nauikari iua sãkire. Nimarotapitikari iua nïkatinino nota. Inïkatiniritikano ikanapiriãko. ¹³ Teoso sãkire pitemoni noerekakiti iaõka poerekako apanakini, kotxi noerekakiti atão. Pauikapakikari Kristo Xesosi sãkire. Katiraõki pitxako, kotxi Xesosi nakiti atxaua. ¹⁴ Pimarotari

Teoso iokanapirena erekari. !Pauiritapiri ikoketiko. Teoso sikari ikara iokanapirena pitemoni, apanakini pisāpiretini ĩkapani. Erekari Matamatakoti auaitotaua. Iua posotiireē pinĩkatariko Teoso iokanapirena pitemoni isikakiti.

¹⁵ Pimarotari kākiti Xesosi sākire auĩākani Āsia tixine auakani takanapano nota. Aĩtariakori Pixero inakori, Emoxeni inakori pakini takanapano nota. ¹⁶ Onesĩporo inakori !itakanapano. Ninirekari Teoso tiretinina iua aapoko auakani. Itokata ikamapoxokonitano nota. !Ipētatano kateia āki nauakasaaki. ¹⁷ Homa sitatxiti apokasaaki, initaāpotano nota, eereka apokano. ¹⁸ Pite imarotari iua iteene moianatinino nota, Ēpeso sitatxiti nauakasaaki. Ininiā nitxari Apiananiri: “Ninirekari piamonĩkiniri Onesĩporo itixi xipokini ōti manapisaaki.”

2

Misirikaretxi Mĩteenekiko

¹ Pitepekana namarite Tximótxio, kataparaxinire pitxako. Kristo Xesosi nakitiakori atxaua, ininiā iua sikari ikinipoko erekari atemoni. Ikara erekari sikataparatarari axinire. ² Pite kenakotapekari nisākire noerekakiti kākitemoni. Ininiā poerekariko ikara iaōka apanakinimoni atāo inakari kamakanimoni. Eereka ninoa posotari oerekiniri nisākire noerekakiti apanakinimoni apaka.

³ Sotato erekari mĩteenekari imĩsiritiko. Kristo Xesosi sotatone atoko atxaua, ininiā pimĩteenekariko pimĩsiritiko sotato erekari mĩteenekiniri atoko. ⁴ Sotato parĩkauatakasaaki, !ixinikaikari iparĩka mitxi ikamakiti sotato iminakanisaaki. Ixinikapikari sotato auĩte nireēkiti ikamini, iauĩte poxokotiniri ĩkapani. Ikaranokara ixinikanāta.

⁵ Ātipekana nisāpiretai. Miteēkari mitekaxi mapotōkire merepanika apoākari apakapari imitekini ĩki. Mitekaxi paniātakari paniātini iaōka imitekiniā, apakapari imitekini ĩki.

⁶ Ātipekana nisāpiretai. Katarareri poparĩkari nikari itakare merepanika, kotxi iteene iparĩkauata. ⁷ Pixinikariko ikara nisākire. Apiananiri kamaimaroretai ikara.

⁸ Pixinikariko Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakiti kākitemoni. Xesosi Kristo nisāpireta ikinimanemoni. Iua ipinaka atoko, iuaĩkana auāki itxĩkitakaāka. Iua Taviini apika mekaniri. ⁹ Natatsiirauata Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini xika. Nota omanatakani iaxirikapekano kohētxiā, kokaniri iaxirikinina atoko, nota masikani ĩkapani. Teoso sākire !iaxiriāka. Iaripireta ikini tōpati. ¹⁰ Teoso mereēpekari kākiti, imaerekani imaktxakini ĩkapani. Ininiā nota mĩteenekari nimisiritiko Teoso iokanapirena ninoa kenakotini ĩkapani, imaerekanina Kristo Xesosi maktxakini ĩkapani, ātipirika Teosokata auinina ĩkapani. Iuasaaki peerekari. ¹¹ Nisāpiretaiko ia sākiretxi atāo inakari:

Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani, ininiā amanirekakaniāri mitxi anireēkiti, Xesosi nireēkitinoka anirekiniā, ininiā aāuapika iuakata ātipirika.

¹² Amĩteenekiniāri amisiritiko Xesosi sākire aāuikini xika, auĩtetxi atxauako iuakata. Akipatinĩari iua aimarotini, iua apaka kipatari ate imarotini.

13 Atxiíti !akamari akamaenetakiti. Xesosi kamapitikari iua kamaenetakiti, kotxi iua !liposotari maerekati ikamini.

Teoso Nitiri Atão Inakari

14 Ikara nisäkire pikamaxinikaretana Xesosi säkire auiäkani. Ninoa Apiananiri apisatoõ apotiitakasaakia, põtäkikanako: “!Hïtxitakapeua maxikatiïka kãkiti säkire xika, kotxi !erekari,” pitxako ninoamoni. Kãkiti kenakotiniãri hïtxitakakiniua, ininiã !inirekaikarina Xesosi säkire auikinina.

15 Tximótxio, pite Teoso nitiri pitxaua, ininiã iteene papaiaõkariko isäkire iõkatsopatakori Teoso apokaerekatinii ïkapani. Ininiã !pipëtauata, kotxi atão poerekari Teoso säkire iõkatsopatakori apanakinimoni. Teoso säkire iõkatsopatakori atão inakarinoka itxa. 16 Apanakini säkirauatakasaaki, isäkiretarina säkiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikara atoko !pisäkiretape. Kãkiti ikara atoko inakani takanapaãpotari Teoso.

17 Ninoa oerekakiti säkiretxiti karõtxi arakakari atoko itxa. Ikara atoko inakari amianari iarikaãpota. Ikara amianari iarikini atoko, ninoa oerekakiti iarikaãpota. Itxïkitakari kãkiti maerekati ikamini. Imeneo inakori, Pireto inakori pakini oerekakiti säkiretxiti ikara atoko itxa.

18 Ninoa takanapapekari Teoso säkire atão inakari. Ninoa säkire: “Teoso õkitikapekana Xesosi säkire auiäkani ixinirena auãki inini ïkapani. !Õkitikapanina iïtona itixi xipokini õti,” itxana. Ikara ninoa säkire xika, apanakini !auikaikari Xesosi säkire.

19 Aapokotxi tsota paikori inakasaaki, itsota iriko païtanori inakasaaki, iua aapokotxi !irika. Teoso säkire ikara aãtsota atoko. Auapika. !Ixipoka. Teoso säkire txari: “Apiananiri imarotari inakitiakori.” Apaka Teoso säkire txari: “Kãkiti, ‘Nota Kristo nakiti’ inakari takanapariko imaerekani.”

20 Ikini sereti tiitxi aua aapokotxi mitari ãki. Aua apiata karonetakari oro kamakori, pirata kamakori pakini. Apaka aua poião ïki aamina kamakori, kipatxi kamakori pakini. Apanakini tiitxi ãki kaapokori takari nipokori kiiniri ïkapani. Apanakini tiitxi ãki itakari nipokori ikiniõtika kãkiti nikini ïkapani. 21 Ikara tiitxi atoko itxa kãkiti. Kãkiti takanapiniãri imaerekani, tiitxi apiata karonetakari atoko itxa iua. Teoso nirekari iua. Imereëri iua iparïka erekari ikamini ïkapani. Ininiã kãkiti iua atoko inakani iposope Teoso parïka ikamini ïkapani.

22 Ætokoripanika pinakasaakia, apanakini nirekiniãi maerekati pikamini, pimatekako, maerekati pimamakani ïkapani. Pinirekariko atão inakarinoka pikamini ikiniõtika. Pinirekariko Xesosi säkire iteene pauikini. Pinirekariko iteene katiraõki pinini. !Pinirekapiri neenamtxi. Ikara atoko kãkiti kaminiã, erekaxinireri. Iua akiritari Apiananiri imoianatiniri ïkapani.

23 Tximótxio, kãkiti txitakakasaakia säkiretxi müikiteti mimaroreti xika, !pikamapiri ikara atoko inakari, kotxi eereka ninoa neenamauata isäkirena xika. 24 Apiananiri nitiri atão inakari ia atoko itxako: “!Itxitari ãti. Itiretari ïkinimane. Koerekareri erekari itxaua. !Katimari omanãkarauatini. 25 Ôtãkikanako isäkire mauikakani momanãkaretika.” Ikara atoko Apiananiri nitiri ininiãua, atxiíti Teoso oerekana isäkire mauikakani atão inakari imarotinina ïkapani, imaerekani itakanapinina ïkapani. 26 Ininiã iuaïkana kiikitepeka itxana. Teoso sikakana ninoa txikatoro Satanasi takakitiã, kotxi mitxi Satanasi maïkana, iua nireëkiti ikaminina ïkapani.

3

Itixi Xipokini Ōti Apisa

¹ Tximótxio, pimarotariko ia nisäkire. Itixi xipokini ōti apisa pamonōkopaniriko. ² Iuasaaki kākiti ia atoko inakari: Kapotxinaniri iua. Txineiro tirketani iua. Isāpiretari iposotiire ikinimanemoni. Iuikaua. Imisākirepiretari Teoso, kākiti pakini. !Ikamari iri paniātakiti. Inoro paniātakiti apaka !ikama. Āti kamakasaakiri erekari iuamoni, !itxari: “Erekapitikari pikamakiti nota ikapani,” !itxari. !Inirekari Teoso. ³ !Itiretari inirimane. !Ikamari ikamaenetakiti. Imisākirepiretari āti maxikatīka. !Iposotari erekari ikamini. Paneenamari. Omanatana erekari kamakani. ⁴ Imīkapiritari āti. Ikamakiti ikamini apisa, !ixinikari ikamakiti tīkane. Iuaka ixinikapikaua. Isarauatininokara itireta. !Itiretari Teoso. ⁵ Iua sākire: “Nauikari Teoso sākire,” txamari !auikari Teoso posotiire. !Pauikapiri kākiti ikara atoko inakari sākire.

⁶ Kākiti ikara atoko inakari ianapokota sitomoni oaāpokomoni. Sito ikara atoko inakaro mīkiteto. Maerekatinoka okama. Oīto nireēkiti maerekati onirekapika. Iua ianapokotapika oamoni, ininiā oa auikaāpotari iua oerekakiti sākiretxiti. ⁷ Sito ikara atoko inakaro nirekari oimarotiniri oerekaretxi, txamari !oimarotari oerekaretxi atāo inakari.

⁸ Kitxakapirīka Moisesi Exito tixine auakasaaki, Xani inakori, Xāpiri inakori pakini !inirekari auikinirina Moisesi sāpiretakiti. Ninoa atokokana kākiti itixi xipokini ōti apisa auakani, !inirekari atāo inakari. Ix-inikapikarina maerekatinoka. Teoso !inirekari kākiti ikara atoko inakari, kotxi iua kākiti !auikari Teoso sākire. ⁹ Poiāonoka kākiti auikari ikara atoko inakari sākire, kotxi imarotari mīkiteti iua. Iua atokokana kitxakapirīka apanakini imarotari Xani, Xāpiri pakini mīkiteni ininiua.

Teoso Nakitiakori Misiritiko

¹⁰ Pitepekana, pimarotapitikari noereēkiti sākiretxiti. Pimarotari nikamakiti ikiniōtika. Pimarotari ninireēkiti nikamini. Pimarotari iteene nauikiniri Xesoši sākire. Pimarotari nimiteenekiniri nimisiritiko. Pimarotari nitiretiniri āti. Pimarotari !katimari nomanākarauatini. ¹¹ Pimarotari nimisiritiko. Pimarotari natatsiirauatini. Pimarotari nimiteenekiniri nimisiritiko. Ātxiokia sitatxiti nauakasaaki, Ikónio sitatxiti apaka nauakasaaki, Arisitara sitatxiti apaka nauakasaaki. Iteene natatsiirauata, iuaritika Apiananiri makatxakano ikinika nimisiritiko. ¹² Ari, ikininape kākiti nirekiniāri Kristo Xesosi nakiti ininiāua, inirekiniāri Teoso nireēkitinoka ikaminiā, atatsiitariko imisiritiko. ¹³ Iuasaaki maerekati kamakani maerekani, kamisirienererini maerekani, apiaāpotako. Ninoa misirienetari apanakini. Apaka apanakini misirienetana ninoa.

Teoso Sākire Iōkatsopatakori

¹⁴ Pitepekana Tximótxio, pauikapikariko atāo inakari poerekiko. Ikara pauikapitika, kotxi pimarotana pite oerekakani. Pimarotari atāonoka ninoa oerekakiti. ¹⁵ Pite axapitipanika pinakasaaki, pimarotari Teoso sākire iōkatsopatakori. Iua sākire iōkatsopatakori txīkitakaua kimatire anini. Isākire iōkatsopatakori oerekaua Teoso makatxakiniri amaerekani Kristo Xesosi sākire aāuikasaaki. ¹⁶ Teoso oerekana isākire iōkatsopatakani atāonoka iōkatsopatinina, ininiā ikinika Teoso sākire iōkatsopatakori atāonoka. Ininiā apakata Teoso sākire iōkatsopatakori oerekiniua atāo Teoso sākire aāuikini ikapani. Oerekaua ikinipoko Teoso sākire

iökatsopatakori atão inini. Isäkire iökatsopatakori ôtākikaua amaerekani atakanapini. Oerekaua atão inakarinoka akamini. ¹⁷ Ininiã kākiti Teoso nakiti imarotiniãri Teoso sākire iökatsopatakori, iposotari ikinika parīkatxi Teoso paniātakiti ikamini. Erekarari iparīka.

4

Tximótxio Ôtākikiko

¹ Tximótxio, nōtākikai Teoso apisatoō, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoō apaka, kotxi āti ōti Kristo Xesosi kanapiriākasaaki, isāpiretari ikininape kākiti sinimoni. Isäkire auīākani sari Teosomoni ikaikotinina ikapani. Isäkire mauīākani sari kākiti misiritikomoni ikaikotinina ikapani. Isāpiretari kākiti auapanika inakani, kākiti mitxi ipīkani apaka. Xesosi kanapiriã ikininape auīte ininiua ikapani, ininiākara nipaniātai ia: ² Pisāpiretariko Teoso sākire kākitimoni. Iposope pitxako Teoso sākire ikiniōtika pisāpiretini kākitimoni, piīto tapara auakasaaki, pisāpakasaaki apaka. Pōtākikanako imaerekani itakanapinina, erekaririna ikaminina ikapani. Pisikataparaxiniretanako, Teoso sākire pōerekinina. Pisākirauatakasaaki, !katimari pomanākarauatini. ³ Āti ōti apokako. Iuasaaki kākiti !inirekaikari oerekaretxi atão inakari ikenakotinina. Ninoaka nireēkitinoka inirekana, ininiã apotiiāpotana ninoakata koerekarerini ninoa potxitakiti oerekaretxiti oereēkani. ⁴ !Inirekaikarina atão inakari. Auīkarina sākiretxi atão minakati.

⁵ Pitepekana, ikinika pikamako piīkiteritika. Pimīteenekariko pimisiritiko. Pikamariko piparīka Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini kākitimoni ninoa auikiniri ikapani. Teoso nitiri pitxaua, ininiã pikamariko ikinika piparīka Teoso paniātakiti.

⁶ Notapekana, nipinini ōti manapi apokaāpotape. Nipinako Teoso ikapani. Pirātxi Teoso ikapani okiko atokokana, notaka sikauako Teosomoni. Niketo apokapeka itixi nosipikini ikapani. ⁷ Neenamatchi erekari inakari nikamapeka Satanasi ninaiatini. Miteēkari mitekatxi mapotōkire apokini atokokana, nota apokapeka niparīka mapotōkire. !Nitakanapari Xesosi sākire nauikini. ⁸ Uatxa Teoso nīkatari niparīka īki nota kāiatakiti napakapini ikapani. Miteēkari merepanika mitekatxi mapotōkire apokakari apakapari imitekini īki. Apakapari saporietā. Iua atokokana Apiananiri sikanoko niparīka īki, kotxi nota nirekari atão inakarinoka nikamini. Apiananiri imarotari atão, ininiã imarotari parīkatxi īki apakapakani. Imarotari imisiritiko apakapakani apaka. Niparīka īki isikano notamoni uai ikanapiriini ōtisaaki. Na notananini apakapari. Isikari parīkatxi īki ikininapemomoni ikanapiriini nirekakanimoni.

Paoro Iökatsopatakiti Mapotōkire

⁹ Piposotiniã, katima pitxako notamoni papokini. ¹⁰ Témasi inakori asikapekano, kotxi itiretari Xesosi sākire mauīākani nireēkiti. Isipeka Tesarónika sitatxitimoni. Kiresētxi inakori sari Karásia tixinimomoni iparīkauatini ikapani. Txito inakori sari Taomásia tixinimomoni iparīkauatini ikapani. ¹¹ Arókasinokara moianatano uatxa. Pakiritariko Marko. Piminari iua pitekata. Iua posotari imiparīkatinino, Xesosi sākire nisāpiretakasaaki kākitimoni. ¹² Txíkiko inakori nipaniāta Épeso sitatxitimoni isini. ¹³ Tóatxi sitatxiti nauakasaaki, nitakanapari nimāka āti nimāka nopini nitakakiti. Nitakanapari iua nimāka Kapo inakorikata. Pite uai ikasaaki piminariko. Apaka piminariko atatsopari ninakiti

aãtsopa kamakori. Apia ninirekari pimininiri atatsopari ninakiti aamata kamakori.

¹⁴ Arexãtri inakori iteene misiritano. Iua Arexãtri tiitxi kamakari iua. Tiitxi metao kamakorinoka ikama. Iua misiritinino xika, Teoso misiritari iua. ¹⁵ Erepaniko iua. Pamonõkoniri iua, kotxi iua iteene misãkirepiretari aõereẽkiti sãkiretxiti.

¹⁶ Merepitipanika nota apoõtakani anikasaakino auõtetxiakori apisatoõ, nisãkire ikenakotinina ãkapani, na ãti nimoianari kaikota notakata iuasaaki. Ikinimane nimoianariakori takanapano, iuaritika na ninirekari Teoso misiritinina itakanapinino xika. ¹⁷ Ninoa takanapano, iuaritika Apiananiri kaikota notakata. Iua sikataparaxiniretano, ininiã niposotari Teoso iokanapirena ikinika nisãpiretinina ninoa Xoteo minakaniua ikenakotinirina ãkapani. Ininiã ãkiti namaã takote nauakasaaki, Teoso tokapakeẽtano nota. ¹⁸ Nimarotapitikari Apiananiri tokapakeẽtapanikano nota ikini sereti maerekati auakasaaki. Iua nãkatano. Anikano itixinemoni, iua auõtetxi ininiãtaãua. Ikinimane ãtipirika sãpiretari iua: “Peerekai. Pitenokara erekari.” Ameẽ.

¹⁹ Pisãpiretana Pirisira inakoro, Ákira inakori pakini nixinikamanapitana. Apaka Onesíporo inakori aapoko auakani nixinikamanapita. ²⁰ Erásito inakori kaikota Korĩto sitatxiti. Tópimo inakori nitakanapa Mireto sitatxitiã, kotxi iua amianata.

²¹ Tximótxio, piposotiniã, mitaã apisapanika papokako uaimoni. Eoporo inakori, Porotẽtxi inakori, Arino inakori, Karáotxia inakori pakini ikini aítariakorikata iokanapireta pitemoni ixinikamanapitiniina.

²² Apiananiri Xesosi Kristo ãtipirika kaikota pitekata pãkixinireẽ. Ikinipoko erekari isika pitemoni. Ameẽ.

TXITO

Paoro Iokanatsopatakiti Txitomoni

¹ Nota Paoro. Teoso nitiri amotakori nitxaua. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Iua iokanatano kâkitimoni Teoso mereêkini auîâkiti sâkiretxiti nisâpiretini îkapani. Iokanatano kâkitimoni atâo inakari imarotininina îkapani. Atâo inakari imarotiko oerekaua Teoso nireêkiti akamini îkapani. ² Aâuikari aâuapininiika anini Teosokata, kotxi kitxakapirîka itixi kamiko apisa Teoso kamaenetari ikara. Ininiâ apokapitikako, kotxi atâonoka iua sâkire. !Iposotari atâo minakati isâpiretini. ³ Iketotiniri manapi oerekari isâkire. Isâkire sâpiretakani sâpiretari isâkire. Ininiâ Teoso sâkire notamoni isikakiti nisâpiretai, kotxi Teoso amaerekani makatxakakari paniâtano nota nisâpiretiniri isâkire.

⁴ Niokanatsopata pite Txitomoni. Namarite atâo inakari atoko pitxaua, kotxi pite auikari Xesosi sâkire nota auikiniri atokotxikana. Aîri Teoso, aâuîte Xesosi Kristo amaerekani makatxakakari pakini, sikari ikinipoko erekari pitemoni. Ninoa iamoniikai. Ikamaerekaxiniretaina.

Kõtâkikarerini

⁵ Nitakanapai pite Kreta pokomiriîti, kotxi aparîka iuaâtaâ kona xipokapanika, ininiâ ninirekari pite kaminiri ikara parîkatxi. Pimereêna kõtâkikarerini ikini sitatxitiâ Teoso sâkire auîâkani ôtâkikakani tîkane. Pimereêna mitxi nisâpiretakiti iaôka. ⁶ Ia atoko inakari kâkiti pimereê kõtâkikarerini îkapani: Iua kamari erekari, ininiâ maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. Âtonokara îtanoro aua. Imiakori auikari Xesosi sâkire. Ninoa !neenamauata. Ikamarina iri paniâtakiti iaôka.

⁷ Teoso sikari iparîka kõtâkikarerimoni ikamini îkapani, ininiâ kõtâkikareri kamari erekarinoka. Maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. !Iuikaua. !Katimari omanâkarauatini. !Ipoâta. Kona kaneenamari. !Itiretaro txineiro. ⁸ Kõtâkikareri atâo inakari potxitari apakapiniri kâkiti iua aapoko âki. Ipotxitari kâkiti erekari kamakani. !Katima omanâkarauatini. Erekarinoka ikama. !Ikamari maerekati, Erekarî imarotakiti !itakanapari ikamini. ⁹ Kõtâkikareri atâo inakari oerekaâkapeka Teoso sâkire. Imarotari Teoso kaminiri isâkire iaôka, ininiâ iteene inîkatari Teoso sâkire. !Imamakari Teoso sâkire. Ininiâkara imarotari ôtâkikiniri apanakini. Itene imarotari Teoso sâkire, ininiâ imarotari oerekiniri apanakini Teoso sâkire manirekakani, Teoso sâkire auikinina îkapani.

Erepaniko, Atâo Minakati Oerekakani

¹⁰ Kaiâopokori kâkiti kona nirekari Teoso nireêkiti ikaminina. Maxikatîka isâkirauatapika. Kamisirienererini ninoa. Ikara atoko inakani nirekari Teoso takaôtixikare Xoteo minakanuia îtoâ auini. ¹¹ Matxîkitakari ninoa iotokakiniri atâo minakati isâpiretinina, kotxi kâkiti aapoko âki auakani naiatakakaua ninoa oerekakiti sâkiretxiti xika. !Apakata ninoa oerekakiti sâkiretxiti. Iuaritika ninoa oerekari atâo minakati, txineiro apakapinina îkapani. ¹² Ninoa atokirinini kitxakapirîka, koerekareri, uai Kreta pokomiriîti auakarini, txari: “Kreta auakani âtipirika misirienetari kâkiti. Maerekati kamakani itxauana. Kaneenamari îtopa auakari atoko ikamana. Iarinouatana. Paixonina,” itxa iua.

¹³ Isāpiretakiti atāopitikara. Ininiā pitaparaxinireritika pipinitana ninoa imasāpiretakanirina ikara atāo minakati, Xesosi sākire atāo auikinina ikapani. ¹⁴ Ininiā pisāpiretana: “!Himaākatapiriko Xoteoakori kiomaneakorini sākire atāo minakati. !Himaākatapena atāo inakari manirekaākani paniātakiti.” ¹⁵ Kākiti Teoso kamaerekatakiti, ikamakiti erekari. Ikinipoko ikamakiti erekari, kotxi Teoso makatxakapekari imaerekani. Kākiti imaerekani auapanika inakari, Teoso sākire iaōka makamakati, ikinipoko ikamakiti aua imaerekani. Imaerekani txikotari ixinikakiti. Imaerekani txikotari iua ākixinire, ininiā ākixinire !ōtākikari iua maerekati imakamakani ikapani. ¹⁶ Ninoa txa: “Ate imarotari Teoso,” txamari ikamarina Teoso manirekakiniti, ininiā !imarotarina Teoso. !Inirekarina Teoso. Arakakani atoko itxana, maerekati ikamakitina xika. !Ikamarina Teoso nireēkiti, ininiā !iposotarina erekari ikaminina.

2

Txito Ōtākikiko

¹ Ininiā poerekariko ikinika atāo inakari Teoso oerekiko sākiretxiti.

Kiki Aneēkani Ōtākikiko

² Ia atoko pōtākikana kiki aneēkani: “Hixinikariko hīkamakiti tīkane hīkaminiri apisapanika. Erekari hīkamako apanakini paxitinii ikapani. Kona hīkamapiri hiito nireēkiti. Iteene himarotariko hāuiākiti. Iteene hītiraōkiuatako. Katima omanākarauataka !hītixape.” Ikara atoko pōtākikana kiki aneēkani.

Sito Aneēkani Ōtākikiko

³ Ia atoko pōtākikana sito aneēkani: “Hīkamariko Teoso pīkakani kamakiti atoko. Maxikatīka !hāpoītapiri āti. Kona iteene hiītapiri iāriā kapoāro. Erekarinoka hōerekako.” Ikara atoko pōtākikana ninoa. ⁴ Apaka pōtākikana sito aneēkani ōtākikinina ātokoroakoro ia atoko: “Hītiretanako hītaniri, hamariteakori pakini. ⁵ Kona hīkīpitapiri hiito paniātakiti. Erekarinanira hīkamako. Hīkamariko hīparīka haāpoko āki. Erekari hīkamako apanakini ikapani. Hītaniri nireēkiti hīkamako, ininiā iuasaaki Teoso sākire mauīākani !imisākirepiretari Teoso sākire.” Ikara atoko sito aneēkani oerekanako ātokoroakoro.

Ātokoriakori Ōtākikiko

⁶ Ininiā iua atokokana pōtākikana ātokoriakori ia atoko: “!Apakata hīkaminiri hiito nireēkiti.”

Txito Ōtākikiko

⁷ Txito, ikini pikamakiti pikamako kākiti erekari kamiko imarotini ikapani. Poerekarauatakasaaki, poerekari kākiti pitiretiniri atāo inakari sākiretxitinoka. Poerekanako Teoso sākirenoka apiari inini. Poerekarauatakasaaki, poerekariko kākiti pimakoketakaniri atāo minakati pisākirekata. ⁸ Poerekariko atāo inakarinoka, ininiā !auari papoītiko, kotxi !pikerokari pisākire. Ikara atoko ininiā, pimokaiakarini pētauata, kotxi !iposotarina imisākirepiretinii.

Nitiritxi Amotakoni Ōtākikiko

⁹ Ia atoko poerekanako nitiritxi amotakoni: “Hīkīpitariko hīpatrāote sākire. Hīkamariko hīpatrāote apokaerekatakitinoka. Kapakapaenere ! hītixape. ¹⁰ !Hītirīkapiri hīpatrāote tii. Hōerekariko hīpatrāote pisākire

atão inini. Ininiã hĩpatrãote nirekari imarotininirina Teoso oerekiko, amaerekani makatzakakari oerekiko.”

Ikinipoko Erekari Teoso Sikakiti

¹¹ Ikinimanemoni Teoso oerekepekari erekari isikakiti kãkiti maerekani imakatzakini. ¹² Teoso sikakiti erekari oerekaua atakanapiniri Teoso manirekakiniti. Teoso sikakiti erekari oerekaua amanirekakaniri ĩkorapokoriti auakani ĩto nireẽkiti. Teoso sikakiti erekari oerekaua aĩto paniãtakiti atakanapini, atão inakarinoka akamini, Teoso nireẽkiti akamini ĩkorapokoriti aãuakasaaki. ¹³ ĩkorapokoriti aãuakasaaki, aiãtapari poxokonitxi õti Apiananiri aTeosone apokini õti. Iuasaaki Xesosi Kristo, amaerekani makatzakakari, motika atemoni. ¹⁴ Iuaka sikaua Teosomoni ate ĩkapani ĩpikasaaki. Iuasaaki ĩkitxitari Teoso, ininiã Teoso makatzakaua ikinika maerekanitxi sauaki. Ikara atoko ininiã, ikamaerekataua ate. Ininiã itxĩkitakaua inakitiakori aniniua, ininiã anirekari erekari akamini.

¹⁵ Auĩtetxi pininiua atoko pipaniãtariko kãkiti kĩpitiniri ikara nisãpiretakiti. Põtãkikana nisãkire makĩpitakani. Kona pauiritapiri kãkiti sãpiretiniri pisãkire atão minakati inini.

3

Teoso Nireẽkiti Kamiko

¹ Txito, ia atoko poerekariko kãkiti: “Hĩpaxitariko ĩkorapokoriti auĩtetxiakori paniãtakiti, poiãori auĩtetxiakori paniãtakiti apaka. Iposope hĩtxako ikinika erekari hĩkamini. ² Kona himisãkirepiretapiri apanakini. ! Hineenamauatape. Merepanika hĩxinikariko apanakini, eereka hĩteka hĩxinika. Hõerekariko kãkiti, hĩxinireẽ hinirekiniri erekari hĩkamini ĩkinimanemoni.” Ikara atoko poerekana.

³ Teoso aimarotini apisapanika miĩkiteni atxaua. Kona akĩpitari kãkiti sãkire, Teoso sãkire apaka. Iuasaaki ate misirienetaãka. Iuasaaki akamari aĩto nireẽkitinoka. ĩkini sereti maerekati akama apoxokoniuatini ĩkapani. Iuasaaki ikiniõtika axinikari maerekati akamini. !Apakata akamakiti. Kaxikorerini atxaua iuasaaki. Ate omanataãka. Apaka ate omanatari apanakini iuasaaki.

⁴ Ininiã eereka Teoso tiraõki, amaerekani makatzakakari tiraõki, iua amonĩkare, apoka atemoni. ⁵ Ateka parĩka erekari ! imakatzakari amaerekani. Iua amonĩkarenokara makatzakari amaerekani. Iuasaaki na atão akama, iuaritika imakatzakari amaerekani, kotxi itiretaua. Iuasaaki iua arokari aãkixinire. Itxĩkitakaua ate aponanini iuaĩkana. Iuasaaki Erekari Matamatakoti kamari ikinika amaneri axinireẽ. ⁶ Teoso iokanatari Erekari Matamatakoti kaposotiireri atemoni, kotxi Xesosi Kristo, amaerekani makatzakakari, ipina ate ĩkapani. ⁷ Iua sikari ikinipoko erekari atemoni, ininiã ikamaerekataua. Ininiã itxĩkitakaua Teoso anaakori aniniua, ininiã aãpakapariko ĩpotetakiti ate ĩkapani. Iua atoko ininiã, aiãtapari ãtipirika Teosokata aãuini ĩkapani. ⁸ Atãopitikara ia nisãpiretakiti.

Ininiã ninirekari ãtipirika pisãpiretiniri ikinika nisãpiretakiti Teoso sãkire auĩãkanimoni. Ikara atoko Teoso auĩãkani itaparaxinireritika kamariko erekari apanakini ĩkapani. Kona maxikatũka ikamarina erekari. Teoso atão ĩkitxitariko kãkiti. Ikara atoko kãkiti kaminiã, ininiã erekari ikini-maney ĩkapani.

⁹ Kona pimaãkatapiri miikiteti sãkire. !Hĩtaparakienatakakapeua kitx-akapiriĩkarini uãka xika. Kona himaãkatapenako kãkiti kiomãtxiakori oerekakiti xika tsoatakani. Ikara sãkiretxiti !itxĩkitakai erekari hininiua. !Itxa ikara sãkiretxiti.

¹⁰ Kãkiti oerekiniãri atão minakati Teoso manirekakiniti, põtãkikari iua ipikata. Iposo atoko !pimaãkataikari. ¹¹ Ikara atoko inakari atão iĩkite !auari. Maerekati ikama. Ikamakiti oerekari apanakini, maerekati kamakari ininiua. Iuaka imaerekani xika imisiritiko apokako.

Paoro Sãpiretakiti Mapotõkire

¹² Niokanatarı Atemasi inakori, atxĩti Txĩkiko inakori apaka pitemoni. Ninoa apokasaaki, paiamata pisini iƙapani, katimari notamoni Nikõpori sitatxitiã hãpokini iƙapani. Ninirekari ia mitaãti nikaikotini iuaã.

¹³ Pimoianatarı Sena inakori, Aporo inakori pakini. Auĩtetxiakori paniãtakiti imarotakari iua Sena. Pimoianatanako ninoa aiamatini. Iamonitakitina pisikanako. ¹⁴ Aĩtariakori Xesosi sãkire auiãkani apaiaõkariko erekari ikaminina, kãkiti minakati mauakiniti imoianatinina iƙapani. Makamaretika hinini !apakata.

¹⁵ Notakata auakani xinikapikai pite. Pisãpiretanako ate tiretakani ereẽ Xesosi sãkire auiãkani nixinikamanapitana ninoa.

Ikinika erekari Teoso sikai hĩte hĩkinika. Ikara atoko niõkatsopata pitemoni. Ameẽ.

PIREMÕ Paoro Iokanatsopatakiti Piremõmoni

¹ Nota Paoro. Kateia äki naua, Kristo Xesosi säkire nauikini xika. Nota, aĩtari Tximótxiokata aiokanatsopata pitemoni Piremõmoni. Ate iteene tiretai pite. Atekata parĩkauatakari pitxaua. ² Aiokanapireta Xesosi säkire auĩkanimoni, paapoko apotiitakanimoni. Aiokanapireta aĩtaro Ápiamoni, Akipo pakinimoni. Iua Akipo Xesosi sotatone itxaua, ate Xesosi sotatone atokotxikana.

³ Aĩri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko erekari. Ikamaerekaxiniretaina.

Piremõ Tiraõkiuatini Pirena

⁴ Nĩtari Piremõ, Teoso nimisäkiretakasaaki, ätipirika nisäkirauata pite ĩkapani. Nisäpiretari Teoso ereka inini, kotxi iua kamaerekatai pite. ⁵ Ikara atoko itxa nisäkire, kotxi nikenakopiretari iteene pauikiniri Apiananiri Xesosi säkire. Nikenakopiretari ikinimane käkiti Teoso nakitiakori pitiretini. ⁶ Nimisäkiretari Teoso pite ĩkapani, kotxi ninirekari pisäpiretiniri pauĩäkiti säkiretxiti ikiniõtika apanakinimoni, ininiäkara pimarotari ikini sereti erekari Teoso siäkiti Kristo nakitiakorimoni. ⁷ Ate poxokoniuata, kotxi pite turetana käkiti Teoso nakitiakori. Pitiraõki iteene sikataparaxiniretaua ate. Pite aĩtari kamapoxokonitana Teoso nakitiakori äkixinire.

Paoro Amanaäkiti Säkiiretxiti

⁸ Kristo sikaposotiiretano, ininiä nitapararitika niposotapitikari nipaniätinii atão inakari pikamini. ⁹ Iuaritika nitapararitika na nipaniätai atão inakari pikamini. Nõtäkikai Kristo tiraõkiä pikaminiri atão inakari. Nota Paoro kiomätxipekano. Kateia äki nauanäta, Kristo Xesosi säkire nauikini xika. Notakara õtäkikai pite atão pikamini. ¹⁰ Nota amanaäi pinitiri Onésimo inakori piamonĩkini ĩkapani. Namarite atoko inakari iua, kotxi iua kĩpitari nisäkire uai kateia äki nauakasaaki. Uatxa iua auikari Xesosi säkire. ¹¹ Nimarotari iuäka poparĩkari uäka itxaua. Mĩtxi !iparĩkauata, pitekata auakasaaki. Paiariniri. Uatxa poparĩkari itxapekaua iuäka atokokana. Uatxa iparĩkauatapitikako pite ĩkapani, nota ĩkapani iparĩkauatini atokokana.

¹² Niokanatariko Onésimo, ikanapiriini pitemoni. Ininiä papakapariko iua. Nitiretari iua nota niĩto niĩtreti atokokana. ¹³ Ninirekamari notakata uai ikaikotini, nota imolanatinii ĩkapani, kotxi pite kona posotari pimoianatinino uai kateia äki nauakasaaki, kotxi pite auini maioakari. Nota uai aua Teoso iokanapirena erekari nisäpiretini xika. ¹⁴ Ninirekamari Onésimo uai, txamari !ninirekari nikaminiri pite mauritakiniti. !Ninirekari nitapararitika nipaniätinii pauritiniri Onésimo notakata ikaikotini. Pite nirekiniäri, imoianatano.

¹⁵ Akokaxiti Onésimo miteka. Mapakanani itakanapai. Atxiĩti Teoso auiritari poiãoka itakanapinii, ätipirika pitekata iuaĩkana ikaikotini ĩkapani. ¹⁶ Iua pinitiri piamotakiti itxapanikaua. Uatxa apiaerekata iua. Pitari pitiretakiti itxapekaua, kotxi iua auikari Kristo säkire. Iteene nota turetari iua. Pite apia turetari iua, kotxi iua pinitiri itxaua. Apaka iua pitari itxaua, kotxi Apiananiri nakiti hĩtxaua.

¹⁷ Nota pimoianari nininiãua, nota papakapini atokokana pitxariko papakapiniri iua. ¹⁸ Akokaxiti maerekati ikaminiã, itiriuatiniã, pisãpiretano. Nota itixitaiko. ¹⁹ Nota Paoro, uatxa niuakoã niõkatsopatari ia sãkiretxiti. Notakarako itixitai pite. Pite imarotari pite xinire auãki inini, kotxi notara akokaxiti nisãpiretai Xesosi sãkire pauikini ikapani. Ininiã atxiiti erekape pite itixitinino nota? ²⁰ Ininiãkara nitari, pikaminano ninirekakiti, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. Pikamapoxokonitariko nãkixinire, kotxi Kristo nakitiakori atxaua. ²¹ Niõkatsopatari pite ikapani, kotxi nimarotapitikari pikaminiri namanaãkiti. Ari, nimarotari apiata pikaminano.

²² Apikomoni nitxai. Poeretari ereë nimakiniãtaã ikapani. Hite misãkiretapekari Teoso kateia nitakanapini ikapani, ininiã nimarotari Teoso auiritano iuaikana nikanapiriini hitemoni.

Itakapiretanapini Pirena

²³ Epápara inakori notakata kateia ãki aua, kotxi iua parĩkauata Kristo Xesosi ikapani. Iua xinikamanapitai hite. ²⁴ Markoma, Arisitakoma, Témasima, Arókasima pakini notakata parĩkauatakani, ninoa apaka xinikamanapitai hite.

²⁵ Aãuĩte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hãkixiniremoni. Ameẽ.

EPIROO

Teoso Ākiri Apiatini Pirena

¹ Teoso kitxakapirīka sãpiretari isãkire kaiãokataikani, isãkire sãpiretakanimoni. Ininiã ninoa sãpiretana aãtokiriakorini Teoso sãpiretakiti. Kiriãpa Teoso misãkiretana ninoa? Kaiãopokoriã imisãkiretana ninoa: Itaponeẽna, ixinireẽna, isãkire iõkatsopatakoriã, initiri itixine auakari sãkireẽ, txaãpota imisãkiretinina ninoa.

² Uatxa ïkorsaaki, Teoso misãkiretaua iua ãkiri sãkireẽ. Teoso mereẽri iua ãkiri ikinipoko apakapini ïkapani. Teoso ãkiri kamari ikinipoko. Ikamari itixi, ikinipoko iaxiti apiko nopinixiti auakari apaka. ³ Iua iotximere Teoso iotximeretxikana. Teosotxikana iua. Kaposotiireri iua, kotxi isãkireẽnoka imaĩkari imakinika auini ïkapani. Iuanokara makatxakari amaerekani. Amaerekani imaktxakasaaki, iusaaki iitopãka ikini-mane auĩte Teoso kikomoni itixineẽ.

Teoso Ākiri Apiata, Initiriakori Poiãoka

⁴ Ininiã Teoso ãkiri iteene apiaerekata. Apiananiri iua. Teoso nitiriakori iaxitikini poiãorini. Teoso mereẽri iuãka apiari. Ninoa uãka poiãorini itxauana.

⁵ Teoso !isãpiretari initiriakori ia isãkire kitxakapirīkari: Pite nota ãkiri pitxaua. Uatxa pite iri nitxaua nota, litxa initiriakorimoni.

Apaka Teoso !isãpiretana ninoa ia isãkire kitxakapirīkari: Nota iua iri nitxauako. Iua nota amarite itxauako, litxa initiriakori itixine auakanimoni.

⁶ Ātipekana. Teoso mĩkasaakiri iua ãkiri imatonõkari ïkorapokoritimoni, iponaniini ïkapani, iusaaki Teoso txari initiriakori: Ninitiriakori, hĩkapotoreẽkauako iua apisatoõ. Hĩteosonetariko iua, itxa. Ikara atoko Teoso paniãtari initiriakori.

⁷ Teoso sãkire iõkatsopatakori, initiriakori pirena txari: Itxĩkitakana initiriakori matamatakoni ininiuana, ïtima atoko ininiuana.

Xamina tirinakari atoko itxauana ninoa, kotxi kaposotiirerini ninoa,

itxa. ⁸ Iua amaritemoni Teoso txari:

Teoso pitxaua. !Ixipoka auĩtetxi pininiãua. Ātipirika pite atão mĩkiikari pite auĩtetakani.

⁹ Pite turetari atão inakari. Pomanatari maerekati. Ikara atoko ininiã, nota piTeosone mereẽi pite apiari pininiua ïkapani, pimoianariakori poiãorini ininiuana ïkapani, kotxi apiata nikamapoxokonitai pite. !Itxiã nimereẽkiti nopini nitakini atokokana, nitakari poxokonitxi pite nopini. Nimereẽi pite auĩtetxi pininiãua.

Ikara atoko itxa Teoso kitxakapirīka. ¹⁰ Iuãkana Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananiri, merepitipanika pite kamari itixi. Apaka pikamari iaxiti piuakoã.

¹¹ ïkorapokoriti, iaxiti pakini xipokapitikako. Iuaritika pite auapanika. Mãkatxi kitxakariãpotakari atoko itxa ikinika.

¹² Mãkatxi atoko piapirikariko iaxiti, itixi pakini. Ininiã ipinimoni itxako. Iuaritika pite mitxi atoko pitxapikako. !Pixipoka.

Itxa Teoso sākire.

¹³ Teoso txari imi:

Nota kikomoni piitopākiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nika-mariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua.

Ikara atoko !itxari iniritiakori iaxitikini.

¹⁴ Ininiā kipa Teoso nitiriakori iaxitikini? Ninoa erekari mata-matakoni. Iparīkauatana Teoso ikapani. Teoso iokanatana ninoa imoiana-tinirina kākiti iua sākire auiākani, kotxi Teoso makatzakari ninoa kākiti maerekani.

2

Erepaniko

¹ Ininiā iteene mamixinikari ikinika atāo sākiretxiti mitxi akenakotakiti. Amakamakaniāri ikara atoko, kanaua tiokaāpotakari atoko atxaua. Ininiā iuasaaki !aimarotaikari atāo. Maxinikari atāo inakari. ² Kitxakapirīka Teoso nitiriakori iaxitikini sāpiretari atāo inakari ate apiko atokiriakorimoni. Kākiti makamakaniāri ninoa paniātakiti, ininiā ninoa kākiti apakapari Teoso misirikare. Atāo ninoa apakapiniri imisiritikona. ³ Ininiā uatxa amitekini ! auari, amanirekakanianāri amaerekani makatzakiko. Peerekari Teoso makatzakiniri kākiti maerekani. Merepitipanika Apiananiri sāpiretari ikara maerekanitxi makatzakiko. Iua sākire kenakotakani apaka sāpiretaua ate iua sāpiretakiti atokotxikana. ⁴ Teoso apaka oerekaua ninoa sākire atāo inini, kotxi oerekari itakaōtxikare. Ikamari kākiti mimarotakiniti. Ikamari ikini sereti posotiiretxi. Erekari Matamatakoti siākiti isika inirekakinimoni. Kākiti isika inirekaka iaōka. Ikara atoko Teoso oerekaua ninoa sākire atāo inini.

Xesosi Kākiti Atoko Itxa

⁵ Teoso ! itxīkitakana iniritiakori iaxitikini itixi amaneriā auakani auiteakori ininiuana. Iua itixi amaneri ikari asāpiretai hūte. ⁶ Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori Xikari oitoātaā txari:

Kipa kākiti? Kinirepa pite xinikana ninoa? Ate minakati. Kinirepa aitari iaxitikiri maākatatari kākiti?

⁷ Mapakanani pikamari kākiti itari iaxitikiri poiāori ininiāua. Iuasaaki pinitiriakori iaxitikini apiatakani txaua. Eereka pitxīkitakari iua auitetxi ininiua. Pitxīkitakari iua kaiotximereri ininiua. Pitxīkitakari ikinimane paxitiniri iua. Pitxīkitakari iua ikinipoko auite ininiua.

⁸ Pitxīkitakari ikinimane kaminiri iua paniātakiti. ! Auari ātika iua paniātakiti makamakati.

Ikara atoko Teoso sāpiretaua ate itxīkitakiniri ikinipoko auitetiniri iua. ! Auari ātika iua maauitetakati. Txamari kona ate atamatapanikari iua ikinipoko auite ininiua. ⁹ Iuapitikara aātamatakiti Xesosi. Mapakananinoka Teoso txīkitakari iua poiāori ininiua. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apiata. Teoso txīkitakari iua poiāori ininiua, kotxi iuasaaki Xesosi atatsiirauata. Iuasaaki ipina. Uatxa Teoso txīkitakari iua auitetxi ininiua. Itxīkitakari iua kaiotximereri ininiua. Itxīkitakari ikinimane paxitiniri iua. Teoso kamari ikara atoko inakari, kotxi Xesosi ipina kākiti mapinakani ikapani. Iuasaaki Teoso oerekari ikinipoko erekari isikini kākitimoni.

¹⁰ Ikinika Teoso nakiti. Ikinika iua kamakiti. Apakata iua txīkitakiniri kākiti maerekani makatzakakari atatsiirauatini, kotxi iuasaaki iposope kākiti maerekani makatzakiko, kotxi iuasaaki Xesosi kamari ikinipoko

iri paniätakiti. Ininiäkara Teoso anikari iua anaakori iotximere auiniätaã. Kaiãori ninoa. ¹¹ Kãkiti kamaerekatakari iritxikana iua kamaerekatakini iri. Ikara atoko ininiã, Xesosi !ipëtatari iua itariakori akiritiniua ate.

¹² Itxari Teosomoni:

Nisãpiretariko piuãka nitariakorimoni. Pitemoni apotiitakaniua sauaki nixikaretari ereka pinini.

¹³ Iuaïkana kitzakapirïka Teoso sãkire iökatsopatakori txari:

Nauïkariko Teoso sãkire.

Iuaïkana Xesosi txari Teoso:

Uai nota aua pamariteakorikata. Pite sikana ninoa notamoni.

itxa.

¹⁴ Kaïtori Teoso anaakori. Ninoa aua ixini, iarëka pakini. Ininiã kaïtopekari Xesosi ninoa atokokana. Ininiã ipïkasaaki ixipokari ipïkitxi posotiire auakiti. Satanasi inakori iua. ¹⁵ Ikara atoko inakasaaki, isikakari kãkiti ipïkitxi pïkakani. Mitxi ninoa iaxirikakoni atoko itxana.

¹⁶ Aimarotari, iuasaaki !imoianatana initiriakori iaxitikini. Iuasaaki imoianatana Apraão apika mekaniriakori. ¹⁷ Ikara atoko ininiã, Xesosi txïkitakaãka itariakori atokokana ininiua, ininiã iposotari sasetotxi auïte apiatakari ininiua kãkiti ïkapani. Iparïkauatakasaaki Teoso ïkapani, ikamari ikinipoko ikamaenetakiti. Maerekati kamakani kãkiti, iuaritika iamoniãkari kãkiti. Kãkiti itxapekaua Xesosi, ininiã iua ipina kãkiti maerekani imaktxakini ïkapani, iuaïkana kãkiti imikanapiriini Teosomoni ïkapani. ¹⁸ ïkorapokoriti Xesosi auakasaaki, imarotari Satanasi atamakaerekatiniri iua. Ininiã Satanasi atamakaerekatakasaakina kãkiti, iua posotari isikataparatinina ninoa.

3

Xesosi Apiatakari, Moisesi Poiãori

¹ Ininiã nitariakori, Teoso mereëkini, hïte akiritaãka Teoso tixine hãuini ïkapani. Iteene hïxinikariko Kristo Xesosi, kotxi iua Teoso iokanatakiti itxaua. Apaka iua sasetotxi auïte apiatakari itxaua. Iuara asãpiretari apanakini. ² Moisesi kamari ikinika Teoso paniätakiti inirimane apisatoõ, Teoso aapoko aamata kamakori ikamakasaaki. Iua atokokana Xesosi kamari ikinika iua mereëkari paniätakiti. ³ Apiaerekata Xesosi, ininiã iua apakapari apiata ipaxitiko, Moisesi poião, kotxi aapokotxi kamakari apakapari apiata ipaxitiko. Poião aapokotxi paxitiko aua. Iua atokokana, Xesosi aapokotxi kamakari atoko itxaua. Moisesi aapokotxi atoko itxaua. ⁴ Ikinika kãkiti aapokona kamakani auapitika, iuaritika Teoso ikinipoko kamakari itxaua. ⁵ Moisesi Teoso nitiri itxaua. Iua ätipirika kamari ikinipoko Teoso nirekakiti inirimane apisatoõ. Ikara erekari ikamakiti oerekari Teoso sãkire iua sãpiretakiti atão inini.

⁶ Kristo Teoso äkiri itxaua. Iua ätipirika kamari ikinipoko Teoso paniätakiti Teoso aapoko inïkatini. Teoso aapoko atoko atxaua ate, iteene aãuikiniãri iua sãkire, apoxokoniritika ätipirika aiätapiniãri Xesosi kanapiriini õti.

Erepaniko, !Hïtakanapapiri Hãuikakiti

⁷ Ininiã Erekar Matamatakoti txari:

Uatxa õti hïkenakotakasaakiri nisãkire,

⁸ kona hïkamapiriko hïxinire paikori inini hãtokiriakorini atoko hinini.

Äparaã makipakaniätaã auakasaakina, iuaã ninoa !auikari nota

sākire. !Ikamarina nipaniātakiti. Iuasaaki ninoa ataerekatapikano nota.

⁹ Koarētakanani, ikiniōtika hīte apika atokiriakori ataerekatapikano nota. Ninoa atamatarī nīposotiire. Txamari ikiniōtika ninoa ataerekatano nota. !Auikarīna nisākire.

¹⁰ Ikara xika nomanatana ninoa. Iuasaaki nitxa: “Ātipirika ninoa sapika apanakini sākire tikini. !Imarotarīna nixīnikakiti, nikamakiti pakini.”

¹¹ Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iuasaaki nitxako: “Atāo nisāpiretana ninoa. Ninoa maīroāpekaniikarako nikamakiti tomatikoātaā,”

itxa Erekarī Matamatakoti.

¹² Ininiā nitariakori, erepaniko. Atxīiti ātikaka hīte aua hīxīnīre maerekati mauikareti. Ikara atoko inakasaaki, hītakanapapekari Teoso ātipirika auāki inakari, maerekati tikini hīsini īkapani.

¹³ Ininiā ikiniōtika hīkamataparaxīnīretakauako. Uatxapanika inakasaaki hōtākīkakuako. Ininiā maerekanitxi kona misirīenetai. !Ikamari kaikoxīnīre hinini. ¹⁴ Aāuini mapotōkire manapi iteene aāuikiniāri Kristo sākire merepitipanika aāuikīniri atokotxikana, atāo iuakata parīkauatakani atxaua. ¹⁵ Uatxa nisāpiretai kitxakapirīka iōkatsopatakiti:

Uatxa ia ōti hīkenakotakasaakiri iua sākire, kona hīkamapiriko hīxīnīre paikori inini, hātokiriakorini atoko hinini, āparaā makipakaniātaā auakasaakina. Ninoa !auikari nota sākire.

¹⁶ Ninoa kenakotari Teoso sākire, txamari !inirekarina ikaminirina isākire iaōka. Kipa ninoa? Exito tixini Moisesi makatxakakinira ninoa. ¹⁷ Kikākititipa kamari Teoso naiatiniua koarētakanani? Ninoa maerekati kamakani. Ikara xika ninoa ipīpeka āparaā makipakaniātaā.

¹⁸ Kirimonipa Teoso txari ia? “Atāo nisāpiretai hīte. Kona hīmaīroāpekaniikarako nikamakiti tomatikoātaā.” Teoso sāpiretari ikara iua sākire mauikakanimoni. ¹⁹ Ininiā aimarotari, ninoa !īroā iuaā, Teoso sākire imauikakanina xika.

4

Tomatikoātaā Aua Teoso Nakitiakori Īkapani

¹ Auapitika Teoso kamaenetakiti kākiti tomatiniātaā Teoso kamakiti aīroini tīkane, ininiā erepaniko. Atāo inakari hīkamako iuaā hīīroini īkapani. ² Teoso iokanapirena erekarī sāpiretaāka atemoni, kitxakapirīka Moisesi auakasaaki auakanimoni apaka. Txamari maxikatīika ninoa kenakotari Teoso sākire, kotxi ninoa !auikari ikenakotakitina. ³ Ate, Teoso sākire auīākaniua, īroā ikara Teoso kamakiti tomatikoātaā. Ininiā Teoso sāpiretakiti iaōka auapeka. Ia atoko Teoso txari:

Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iuasaaki nitxako: “Atāo nisāpiretana ninoa. Ninoa maīroāpekaniikarako nikamakiti tomatikoātaā,”

itxa Teoso. Ikara atoko itxama, iuaritika ikara tomatikoātaā iposope iparīka ixipokasaaki, itixi ikamakasaaki. Ikara atoko ikama ate īkapani. ⁴ Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretari itomatini ōti pīrena. Itxari:

Iparīkauata seisi ōti, ininiā eereka apikomoni āti ōti inakasaaki itomata. Iuasaaki itakanapari ikinika iparīka,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Ninoa maīroāpekaniikarako nikamakiti tomatikoātaā.

⁶ Iuaritika apanakini ïroãpanikako iua tomatikoãtaã. Txama apanakini kitxakapirïka auakani !ïroã. Ninoa merepitipanika sãpiretaãka Teoso iokanapirena erekari, txamari ! ïroãna, kotxi ! ikamarina Teoso paniãtakiti. ⁷ Ininiã Teoso kamari iketo õti apanakini iuaãtaã apokini ïkapani. Iuusaaki Teoso akiritari iketo õti “uatxa.” Ikara atoko Teoso misãkiretari Tavii:

Uatxa õti hïkenakotiniãri nisãkire, ininiã kona hïkamapiriko hïxinire paikori inini.

⁸ Aãtokiri kitxakapirïka auakari Xosoe inakori, iuara anikari kãkiti itixi Teoso sikaenetakitimoni. Txamari ! ïroãna atão inakari tomatikoãtaã Teoso sikakiti, kotxi eereka Teoso sãpiretari ãti õti tomatikoãtaã ïroïko õti. ⁹ Ikara atoko ininiã, auapanikako Teoso kamakiti tomatikoãtaã inakitiakori ïkapani. ¹⁰ Ininiã kãkiti ïroãkasaaki Teoso kamakiti tomatikoãtaã, iotokakari iparïka, Teoso iparïka iotokakini atokokana. ¹¹ Ininiã nitariakori makamariko ikinika atão inakari iua tomatikoãtaã aïroini ïkapani. Erepaniko, kotxi apanakini !ïroã, Teoso sãkire imauikakanina xika. Ininiã !hïkamapiri ninoa kamakiti atokokana.

¹² Teoso sãkire kaposotiireri. Isãkire auãki itxapika, kotxi Teoso ãtipirika auãki inakari sãpiretakiti. Saasara ipi auanaro auakaro, iteene kauanaro, ininiã iposotari ikisauakiniri inirekiniãtaã. Iposotari ikisauakiniri kãkiti pakaki, iua ãki auakari axïpe imakatzakini ïkapani. Apiata Teoso sãkire, kotxi Teoso sãkire posotari apokini kãkiti ïkite kãkiti xinirekata apoti-itiniãtaãua. Teoso sãkire imarotari ikinika axinikakiti, anireëkiti pakini aãkixinireë. Teoso sãkire atamakaerekatari ikara aãkixinireë auakari. ¹³ Teoso atamatari ikinipoko akamakiti, ininiã ! auari iomaãtakori. Ikinipoko !ipataãka. Aãuïte Teoso apisatoõ ikinipoko kasarori.

Xesosi Sasetotxi Auïte Apiatakari

¹⁴ Ininiã atemoni auari sasetotxi auïte apiatakari, Xesosi, Teoso ãkiri. Apiananiri iua. Iua sari iaxiti Teoso auiniãtaã. Ininiã iteene maãuikari iua sãkire. ¹⁵ Ate nakiti sasetotxi auïte apiatakari imarotari ate ãkixinire iõkapetini. Imarotari ate maposotakiniti. Imarotari ate tsii. Ikara atoko inakari imarota, kotxi Satanasi iteene atamakaerekatari iua, ate atamakaerekatiko atoko. Iuaritika maerekati !ikama. ¹⁶ Ininiã ataparax-inireritika masa Teosomoni. Aãuïte topãkiniãtaã masa ikinipoko erekari isikakiti aãpakapini ïkapani, iamoniãkiniua ïkapani. Isikaua ikinipoko erekari. Isikataparataua amaxikiko auakasaaki.

5

Xesosi Sasetotxi Auïte Apiatakari Mereïko

¹ Ikinimane sasetotxi auïte apiatakari mereeëka kãkiti sauaki. Iua misãkiretari Teoso kãkiti ïkapani. Isikari kãkiti sikakiti iuamoni. Kitxakapirïka iua okari pirãtxi Teoso apisatoõ kãkiti maerekani ïkitxitini ïkapani. ² Iamonïkari mimaroreni, Teoso takanapakani pakini, kotxi imarotari kãkiti ãkixinire iõkapetini, kotxi iua apaka kãkiti itxaua. ³ Sasetotxi apaka maerekati kamakari itxaua. Ikara xika merepanika iua okari pirãtxi Teoso apisatoõ iuaka maerekani ïkitxitini ïkapani. Eereka iua okari pirãtxi kãkiti maerekani ïkitxitini ïkapani.

⁴ Kãkiti paxitari sasetotxi, iuaritika ninoa kona mereëri sasetotxi parïka. Teosonoka mereëri kãkiti sasetotxi ininiua ïkapani, sasetotxi Arão inakori Teoso mereini atokokana kitxakapirïka.

⁵ Xesosi iuaka !ikamaua sasetotxi auñte apiatakari ininiua. Kona itxari: “Apakatapitika sasetotxi nininiua.” Iuaritika Teoso txari iua: Pite namarite. Uatxa noerekariko kākiti nota pite iri nininiua, itxa Teoso.

⁶ Iuañkana Teoso txari: Ātipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki inakori atoko inakari pitxaua, itxa Teoso Xesosimoni. ⁷ Xesosi !korapokoriti auakasaaki, iua iteene misākiretari iri. Ipinini apisapanika iteene amanañri iri imapinakani !kapani. Imisākiretakasaakiri iua, iteene itxiñta. Irinokara posotari itxiñkitakiniri imapinakani. Iri kenakotari isākire, kotxi Xesosi txari: “Pinirekakitinokara ninireka.” ⁸ Xesosi Teoso ākiri, iuaritika atatsiirau-atakasaaki, imaroāpotari Teoso nireēkiti iaōka ikamini. ⁹ Iua kamari ikinipoko iri paniātakiti. Ikara atoko ininiā, kākiti maerekani makatx-akakari itxapekua. Imakatzakari ipaniātakiti kamakani maerekani, ininiā ninoa auapininiika itxanako Teosokata. ¹⁰ Teoso mereēri iua sasetotxi auñte apiatakari ininiua, Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atokokana.

Erepaniko, Atāo Sākiretxiti !Hītakanapape

¹¹ Aua apikomoni kaiāopokori ikara atoko inakari asāpiretinii hñte, txamari pamimari ikara asāpiretinii hñte, kotxi !katimari himarotiniiri Teoso sākire. ¹² Akokaxiti hñte auikari Xesosi sākire, ininiā uatxa apiaerekata Xesosi sākire oereēkani hininiua. Txamari hñte nirekari āti oerekinii iuañkana merepitipanika atāo inakari Teoso sākire iōkatsopatakoriā auakari. Hñte eenetxi xapitikiri atoko. Hinirekari Teoso sākire tinitxiā atoko inakari. Teoso sākire nipokori atoko inakari !hñposotapanika hñpakapini. ¹³ Teoso sākire imarotakari tinitxiānoka nirekakari atoko inakari, iteene !imarotapanikari Teoso sākire. !Imarotari atāo inakarinnoka ikamini, kotxi iua eenetxi xapitiri atoko inakari. ¹⁴ Kākiti aneēkari nikari xinitxi. Kataparaxinireri nirekari Teoso sākire, xinitxi aneēkari nirekini atokokana. Kākiti ikiniōtika kenakotiniñri Teoso sākire, ininiā imarotari atāo inakari. Imarotari atāo minakati apaka.

6

Mañpaiaōkarauata Apikomoni

¹ !Apakata ikiniōtika merepitipanika Kristo sākire oerekakorinnoka axinikini, kotxi aimarotapekari. Aimarotapekari atakanapiniri maerekati akamakiti. Aimarotapekari ateka kamakiti txiñkitakaua apinini. Aimarotapekari Teoso sākire añuikini. ² Aimarotapekari apatxisarauatini. Aimarotapekari atakauakotiniua āti nopini. Aimarotapekari ipñkani iuañkana ōkitikiniua. Aimarotapekari Teoso misiritinina maerekati kamakani ātipirika. !Apakata ikara ātipirika aōerekinii. ³ Apikomoni auapitika, ininiā mañpaiaōkarauata apikomoni. Teoso auiritiniñua, apikomoni mañnika.

⁴ Kākiti takanapiniñri Teoso sākire auikini, !apakataika ikanapiriinina Teosomoni. Mitxi ninoa imarotari Teoso sākire atāo inakari. Mitxi ninoa imarotari erekari iaxitikiri. Mitxi imarotari Erekari Matamatakoti parñka ākixinireña. ⁵ Mitxi imarotarina Teoso sākire eraka inini. Mitxi imarotarina Teoso posotiire itixi amaneri apokasaaki. ⁶ Ikara atoko ninoa imarota, iuaritika ninoa takanapari Teoso. Ininiākara !apakata iuañkana ikanapiriinina Teosomoni, kotxi iuañkana imisiritarina Teoso

ākiri aamina ĩpiriãmitakari nopini imisiritiko atoko. Iuasaaki ninoa txĩkitakari kãkiti iuaĩkana napetiniri Xesosi.

Kikio Atoko Anini Pirena

⁷ Teoso takari erekari itixi ia atoko inakari nopini: Āparaã ikipa kaiãokatani iuaã, ininiã iminaua kienatxi katakareri nirekakiti. ⁸ Txamari itixi inako, aanaia pakini auiniã, !itxa. Ikara xika atxiiti imisiritaãka. Ininiã arikaãkako. Ikara atoko inapeẽkanako kãkiti. Maerekati aniniãua, ininiã pamonõkoniri atemoni. Ikara atoko ininiã, imapotõkire õti Teoso !inirekaikaua ate. Ixipokaua aanaia xipokiko atoko.

⁹ Nitariakori, ikara atoko asãpiretai hĩte, iuaritika ate imarotari kona hĩte ikara atokoni. Aimarotari hãpakapiniri erekari, kotxi Teoso makatx-akapekari himaerekani. ¹⁰ Teoso kamari ikinika atão. Iua !imax-inĩkaretari hĩparĩka iua ĩkapani. Hĩtiraõki iuamoni !imaxinĩkareta, kotxi himoianatapekari iua nakitiakori. Uatxa himoianatapanikana ninoa. ¹¹ Ate nirekari ikinika hĩkaminiritika Teoso ĩkapani imapotõkire õti man-
api apokini. Ikara atoko ininiã, himarotari hiãtapakiti apokapitakako hĩtemoni. ¹² Kona apakata hĩarinuatini. Apanakini Teoso sãkire auĩkani kamakiti atoko hĩkamako, kotxi ninoa iãtapari Teoso sikaenetakiti apakap-
inina.

Teoso Sikapitikariko Isikaenetakiti

¹³ Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Apiatakari Teosonokara aua. Āti apiatakari iua atoko inakari !auari, ininiã iuaka uãkaã isãpiretari isikaenetakiti isikini Apraãomoni. ¹⁴ Ininiã Teoso txari Apraão: “Nitakapitikari erekari pitemoni. Nisikaiko itomaneri papika mekaniriakori,” itxa. ¹⁵ Ininiã Apraão kenakotakasaakiri ikara, iteene iãtapari Teoso sãpiretakiti apokini. Eereka Apraão apakapari Teoso sikaenetakiti.

¹⁶ Kãkiti sãpiretakasaakiri isikaenetakiti āti kãkitimoni, iuasaaki ninoa apoka āti apiatakari apisatoõ isikaenetakiti isãpiretinina ĩkapani. Ininiã iuasaaki kãkiti imarotapitikari isãkire atão inini. Ikara atoko ininiã, aãpirena !auari isikaenetakiti xika. ¹⁷ Teoso nirekari inakitiakori iteene imarotiniri imatakanapakaniri isikaenetakiti isikinina ninoa. Ininiã isikaenetakiti isãpiretakasaaki, isikari isãkire iuaka uãkaã. ¹⁸ Ininiã ipi aua: Teoso, Teoso sãkire pakini. Teoso mitxi atoko itxapikako. Teoso sãkire mitxi atoko itxapikako. Ininiã Teoso !iposotari atão minakati isãpiretini. Amiteka iuamoni, iua nĩkatiniua ĩkapani, aiãtapakiti aãpakapini ĩkapani. Ininiã asikataparaxiniretaãka.

¹⁹ Ikara atoko inakasaaki, aposotari iteene aũuikiniri Teoso sãkire. Aiãtapari ikinipoko iua sãkire iaõka apokini. Teoso sãkire aũuikini, minari maporo maĩkakari atoko itxa. Maporo maĩkakari !auritari maporo tiokini. Teoso sãkire aũuikini maĩkari axinire. Isikataparatarari axinire. !Auritaui atiokini maerekaniximoni. Teoso sãkire aũuikini anikaua Teosonani Auini Pakitaãtaã, mãkatxi mata arõkakari apikomoni auakari pakitamoni. Kitxakapirĩka sasetotxiakori auĩte apiatakarinoka ĩroã iuaã. ²⁰ Iuaã Xesosi ĩroã ate ĩroini apisa. Iuaã imisãkiretari ĩri ate ĩkapani. Sasetotxiakori auĩte apiatakari itxapekaua ātipirika ate ĩkapani. Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atoko itxa Xesosi.

7

Meokisiteki Pirena

¹ Meokisiteki inakori Sareẽ tixini auakani auĩte itxaua. Iuasaaki sasetotxi itxaua apaka. Teoso, Apiananiri, kamari iua sasetotxi ininiua. Kitxakapirĩka Apraõo kamari neenamatzĩ ãti tixini auakani auĩteakorikata. Iua kanapirĩãkasaaki, aõkitari Meokisiteki. Iuasaaki Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti iuamoni. ² Iuasaaki Apraõo sikari iua tiitxi imakatzakakiti ipixini. Tesi tiitxi auiniã, isikari ãti Meokisitekimoni. Meokisiteki akiritaãka “Auĩtetxi Atão Inakari Kamakari.” Apaka akiritaãka “Auĩtetxi Kãkiti Kamaerekaxiniretakari.” ³ !Kimarotikori Meokisiteki iri, inoro pakini. !Kimarotikori apika atokiriakori. !Kimarotikori iponaniĩni, ipinini pakini. Teoso ãkiri atoko itxa. Sasetotxi ãtipirika itxaua.

⁴ Hĩxinikariko iua Meokisiteki. Apiatakari iua. Apraõo iteene paxitari iua, ininiã isikari ipixini tiitxi iua makatzakakiti iuamoni. ⁵ Eereka ãti õti Apraõo tikini Teoso paniãtari Arevii apika mekaniriakori, sasetotxiakori, apakapiniri ipixini kãkiti apakapakiti, txineiro, tiitxi pakini. Ninoa apakapari kãkiti sikakiti Teoso ikapani. Ikinimane ninoa Apraõo apika mekaniriakori itxauana. Iuaritika sasetotxiakori apakapari inirimane sikakiti. ⁶ Iua Meokisiteki Arevii nirimane litxaua. Iua aua kitxakapirĩka Arevii apisapanika. Iuaritika iua apakapari ipixini Apraõo makatzakakiti. Eereka Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti Apraõomoni, Teoso sikaenetakiti apakapakarimoni. ⁷ Iua Apraõo poiãori. Apiatakari Meokisiteki, kotxi apiari takari erekari Teoso sikakiti poiãorimoni. ⁸ Ikinika Arevii apika mekaniriakori, Teosomoni kãkiti sikakiti apakapakani, ipinanipeka. ãtipirika auakari atoko itxa Meokisiteki. ⁹ Atxiĩti aposotari asãpiretiniri ia atoko: “Arevii sikari isikakiti Meokisitekimoni Teoso ikapani, kotxi iua ina Apraõo ito ãki.” ¹⁰ Kotxi Apraõo aõkitakasaakiri Meokisiteki, iuasaaki Arevii kona auapanika. Ininiã iua auini apisapanika Apraõo itoã aua, kotxi Apraõo apika mekaniri itxaua Arevii.

Xesosi Meokisiteki Atoko Inini

¹¹ Arevii apika mekaniriakori sasetotxiakori itxauana. Iua apika mekaniri Arão inakori. Arão apika mekaniriakori apaka sasetotxiakori itxauana. Teoso sikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori ninoamoni, isãkire kãkiti imarotini ikapani. Iuaritika ninoa sasetotxiakori parĩka !oerekari kãkiti kamaerekatiko. Ininiã ãtião sasetotxi nirekaãka. Sasetotxi Arão atoko inakari !inirekaãkaika. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari nirekaãka.

¹² ãtião sasetotxi auakasaaki, ãtião Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori aua iuasaaki. ¹³ Xesosi kona Arevii apika mekanirini. Iua Xotaa apika mekaniri. Xotaa mekaniriakori kona sasetotxiakorini. Ninoa kona okari pirãtxi Teoso ikapani. Kona iparĩkauatana Teosomoni sikakori takikoãtaã. ¹⁴ Ikinimane imarotari aãũte Xesosi Xotaa nirimane ininiua. Moisesi iõkatsopatakiti !auritana ninoa sasetotxi ininiuana. ¹⁵ Ate sãpiretapekari Meokisiteki pirena. Aimarotari auapitika ãti sasetotxi, Meokisiteki atoko inakari. Uatxa aimarotari Xesosi Meokisiteki atoko itxaua.

¹⁶ Kitxakapirĩka sasetotxi pitxaua, kotxi pikiomaneakori sasetotxi apaka itxauana. Teoso kamari Xesosi sasetotxi ininiua, kotxi iua auapikako. Kaposotiireri iua. !Ixipoka. ¹⁷ Teoso txari Xesosi isãkire iõkatsopatakoriã:

ãtipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,

itxa.

¹⁸ Ininiã mitxi auakari sasetotxiakori parîka !auaika, kotxi itapara ! auari. Xipope ikara. ¹⁹ Moisesi paniâtakiti iõkatsopatakori !ikamari kâkiti ereka inini. Uatxa apiaerekatakari aiâtapakiti apokapeka îkorapokoriti. Ininiã iua anikaua Teosomoni.

²⁰ Teoso isâkireë txîkitakari Xesosi sasetotxi ininiua. ²¹ Teoso !isâkirauata ikara atoko kâkiti sasetotxipeka inakasaaki. Teoso txîkitakari Xesosi sasetotxi ininiua isâkireë, kotxi itxari Xesosi:

Nota Apiananiri sâpiretapekari nikamaenetakiti. Ikara nikamapitikako, ininiã âtipirika sasetotxi pitxaua, sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,

itxa Teoso. ²² Ininiã ikara Teoso sâkireë, aimarotari Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti apiari, kotxi iposope isikiniua Xesosi.

²³ Auapeka itori sasetotxiakori. Ninoa kona posotari âtipirika iparîkauatinina, kotxi ikoriâpekana. ²⁴ Xesosi auapikako, ininiã âtipirika sasetotxi itxaua. ²⁵ Ininiã iposotari imaktxakiniri ikinika amaerekani, Teosomoni anikasaakiua, kotxi âtipirika aua, ininiã âtipirika imisâkiretari Teoso ate îkapani.

²⁶ Ininiã ikara atoko inakari sasetotxi auîte apiatakari anirekapitika. Apiaerekatakari iua. !Kaneenamari. Ikerokakiti !auari. Itxiko ixinireë !auari. Maerekati !ikama. Iaxiti apiko nopinixiti auakari, auîtetxi Apiatakari itxaua. Ikara atoko inakari sasetotxi anirekapitika. ²⁷ Apanakini sasetotxi auîte apiatakani îkorapokoriti auakani atoko !itxaua. Ninoa ikiniõtika okari pirâtxi, merepanika ninoaka maerekani makatxakiko îkapani. Eereka ninoa okari pirâtxi kâkiti maerekani makatxakiko îkapani. Kona ikara atokoni itxa Xesosi. Âtikatanokara Xesosi oxiketari iarêka kâkiti îkapani. Iuaka ipina kâkiti îkapani. ²⁸ Mitxipe sasetotxi auîte apiatakani mereeêka Moisesi paniâtakiti iõkatsopatakori iaõka. Ninoa tapara !auari. Moisesi sâkire tikini Teoso mereëri imi âtipirika sasetotxi ininiua îkapani. Âtipirika erekarinoka kamakari iua.

8

Xesosi Sasetotxi Auîte Apiatakari

¹ Ia atoko asâpiretakiti: Atemoni auapitika atâo sasetotxi auîte apiatakari. Iaxiti iua topâka aâuîte Teoso kikomoni, auîtetxi auiniâtaã. ² Iuaã Teoso auiniâtaã, imisâkiretari iua ate îkapani. Iuaã aua atâo inakari Teoso aapoko, Apiananiri kamakiti. Kona kâkiti kamakitini.

³ Ikinika sasetotxi auîte apiatakari auari iparîka. Isikari kâkiti siâkiti Teosomoni. Isikari pirâtxi okakori Teosomoni. Ininiã Xesosi parîka apaka aua isikarauatini. Iuaka isikaua Teosomoni. ⁴ Îkorapokoriti Xesosi auakasaaki, sasetotxi !itxaua, kotxi auape îkorapokoriti sasetotxiakori kâkiti siâkiti sikakani Teosomoni. Moisesi iõkatsopatakiti atokotxikana ikamana. ⁵ Sasetotxi îkorapokoriti auakani kamakiti atâo, txamari ninoa parîka !inirekaâkaika. Ninoa parîka sanõkatxi atoko itxa, Xesosi parîka iaxitikiriri aimarotini îkapani.

Kitxakapirîka Teoso paniâtakasaakiri Moisesi Teoso aapoko aamata kamakori ikamini îkapani, Teoso txari Moisesi:

Pikamariko naapoko nipaniâtakiti iaõka ixirata auîte nopini aâuakasaaki noerekakiti. Ipinimoni inakari !pikamape, itxa Teoso.

⁶ Xesosi parīka Teoso sikakiti apiaerekata. Kitxakapirīka sasetotxiakori parīka poiāo erekari. Iua atokokana Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata. Kitxakapirīka ikamaenetakiti poiāo erekari. Xesosi txīkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini kākiti īkapani, kotxi iua ipina kākiti īkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata, kotxi ikamaenetari kaiāopokori erekari apiaerekatakari.

⁷ Teoso kamaenetakiti Moisesimoni apakatiniā maerekati imakatzakini īkapani, ininiā kona ikamari āti ikamaenetakiti apiatakari.

⁸ Txamari Teoso ! apokaerekatari kākiti, kotxi kākiti kamapanikari maerekati. Ininiā Apiananiri txari kākiti:

Āti ōti nisāpiretariko nikamaenetakiti amaneri Isaeo nirimanemoni, Xotaa nirimanemoni pakini.

⁹ Kitxakapirīka nisāpiretari mitxi nikamaenetakiti ninoa atokiriakorinimoni. Iuasaaki nota makatzakana ninoa imisiritikosaakina Exitixiniā. Txamari ninoa ! ikamari nisākire iaōka. Ininiā nitakana-pana ninoa. Nikamaenetakiti amaneri kona mitxi nikamaenetakiti atokoikani.

¹⁰ Āti ōti īkari nikamaenetakiti amaneri nisāpiretariko Isaeo tixini auakani. Ia atoko inakari nikamaenetakiti amaneri: Nitakariko nipaniātakiti kākiti iūkiteē. Niōkatariko nipaniātakiti ninoa ākixinireē. Iuasaaki ninoa Teosone nitxauako. Iuasaaki ninoa nota nakitakori itxauanako.

¹¹ Iuasaaki kākiti kona oerekari āti imarotiniri Apiananiri. Kona kākiti oerekari itari imarotiniri Apiananiri, kotxi iuasaaki ikinimane imarotanoko nota. Poiāoka inakani, apiatakani pakini imarotanoko nota.

¹² Nimaxinīkaretariko ikinika maerekati ikamakitina. Kona nimisiritaiakanako ninoa. Kona nixinikaikariko maerekati ikamakitina, itxa Apiananiri. ¹³ Teoso kamakasaakiri ikamaenetakiti amaneri, iuasaaki oerekari kākiti mitxi ikamaenetakiti Xoteoakorinoka īkapani ikamape, ininiā inapape. Tiitxi kitxakari patimari xipokini atoko, ikara mitxi Teoso kamaenetakiti xipoka.

9

Teoso Aapoko Aamata Kamakori

¹ Kitxakapirīka Teoso kamaenetakiti isāpiretakasaakiri Moisesi, Teoso oerekari Moisesi oerekiniri kākiti Teoso apisatoō apokini. Iua apaka sāpiretari kākiti iua aapoko īkorapokoriti ikaminina īkapani. ² Ininiā ninoa kamari Teoso aapoko aamata kamakori. Sasetotxiakori İroiniātaā aua tirikapi takiko tiitxiti. Iuaā aua apaka komiri Teosomoni siākori amesa nopini. Iua pakita ninoa takauākatari “Teoso Auini Pakitaātaā.” ³ Apanīkaki mākatxi mata kasipiri arōkakari aua. Iua mākatxi mata apikomoni auakari pakita ninoa takauākatari “Teosonani Auini Pakitaātaā.” ⁴ Iuaā aua kamariāro arikiko amesati oro kamakoro. Iuaā aua Teoso kaixane. Iua kaixa akiritaāka “Teoso kamaenetakiti kaixati.” Iua kaixa nopini mapara itaāka oronokara. Iua āki itakaāka kopitipaki oro kamakoro. Iua kopitipaki āki itakaāka xapitiri komiri manaa inakori. Iua kaixa āki aua apaka Arāo tsonareke. İkora mitxi pitxaka iuaīkana. Apaka iua kaixa āki aua ipi kaita. İkora kaita nopini aua Teoso paniātakiti iōkatakori. ⁵ Iua kaixa nopini aua ipi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko inakani. Oro kamakori ninoa. Akiritaāka Keropiū inakoni. Keropiū

matameēkari imīkita iua kaixa tore nopini. Iuaā Teoso maxinīkaretari kākiti maerekani.

Uatxa !apakata apikomoni noerekinii ikara pirena.

⁶ Teoso Auini Pakitaātaā sasetotxiakori ūroā ikiniōtika iparīkana ikaminina Teoso ūkapani. ⁷ Sasetotxi auīte apiatakarinoka ūroā Teosonani Auini Pakitaātaā. Ātikanani ātikatika ūroā. Iua anikari arēkatxi iuakata. Arēkatxi imanikakaniā, !ūroā. Iua arēkatxi isika Teosomoni merepanika iuaka maerekani Teoso makatzakini ūkapani. Eereka ikamari ikara apanakini kākiti maerekani Teoso makatzakini ūkapani. ⁸ Iuasaaki Teoso kona auiritari kākiti ūroini Teosonani Auini Pakitaātaā. Ikara atoko Erekarī Matamatakoti oerekaua ate, kotxi kona Teoso oerekapanikari ikinimane kākiti ūroini Teoso apisatoō. Teoso aapoko aamata kamakori auapanika inakasaaki, Teoso kona oerekari kākiti iuamoni apokini. ⁹ Ikara Teoso aapoko kitxakapirīka auakari ate oerekiko itxaua uatxa. Oerekari ia. Kākiti sikakiti Teosomoni, pirātxi okiko Teoso ūkapani apaka, kona posotari oeretiniri Teoso teosonetakani ākixinire. ¹⁰ Ikara Teoso oerekakiti kitxakapirīka oerekari kākiti iniākiti atāo inakari, iātakiti atāo inakari pakini. Oerekari kākiti iito arokiko, itii arokiko pakini Teoso apisatoō apokini iposope inini ūkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apokasaaki, kona akamaikari ikara mitxi Teoso oerekakiti.

Kristo Arēka

¹¹ Kristo apokapeka. Sasetotxi auīte apiatakarī itxaua. Oerekaua erekari Teoso sikakiti. Iparīkauata Teoso aapoko apiaerekatakari āki. Iua Teoso aapoko kākiti makamakiniti. Iua aapoko !auari ūkorapokoriti. ¹² Iua ūroākasaaki iuaātaā, !anikari potxi arēka, kema auīte ākiri arēka ūroini ūkapani. Iua ūroākasaaki Teosonani Auini Pakitaātaā iaxiti auakariātaā, anikari iuaka arēka, kotxi ikitakari iarēka ātikatika ikinimane kākiti ūkapani. Ininiā ūkitxitari Teoso ātikatika kākiti maerekani ūki, ininiā kākiti auu Teosokata ātipirika. ¹³ Potxi arēkaā, kema auīte arēkaā, kema auīte ākiri ariākori paniā pakiniā, kitxakapirīka sasetotxi tseētari maerekati kamakani Teoso apisatoō apokinina ūkapani. Ininiā iuasaaki maparanoka oeretaāka. Ākixinirena !oeretaāka.

¹⁴ Apiaerekata Kristo arēka, kotxi iua posotari oeretiniri aākixinire. Maerekati !auari Kristomoni. Iuaka sikaua Teosomoni Erekarī Matamatakoti posotiireē, ātipirika auakari posotiireē. Iuara oeretari aākixinire. Imakinika akamakiti apinini txīkitakakari imakatzaka. Ininiā uatxa aposota aparīkauatini Teoso ātipirika auāki inakari ūkapani.

¹⁵ Ininiā iua Kristo txīkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Ininiā kākiti Teoso akiritakini posotari apakapiniri ātipirika Teoso sikaenetakiti iua anaakori ūkapani. Kristo ipīkasaaki, isikakana ninoa imaerekanina itakanapinina ūkapani. Iuasaaki ūkitxitari Teoso imaerekanina ūki. Ikara imaerekanina ikamana Teoso kamaenetakiti mitxipe auakari auakasaaki.

¹⁶ Kākiti ipinini apisa, iōkatsopatari itii apakapakani uāka, ininiā ipīkasaaki itii apakapakani imarotaāka. Ininiā iua ipinini imarotiko tsopa auiniā, iuasaaki itii apakapakani apakapari ipīkari tii. ¹⁷ Ipīkari tii apakapakani imarotiko tsopa nirekaāka kākiti ipīkasaakinokara. Ikara !inirekaāka ipinini apisa. Iua auākipanika inakasaaki, kākiti !apakapari itii. ¹⁸ Ininiākara mitxi Teoso sikaenetakiti isika kākitimoni, arēkatxi auakasaaki, ipīkari auakasaaki. ¹⁹ Kitxakapirīka Moisesi merepitipanika sāporetari kākiti ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Eereka ikosekari

kema auïte ãkiri arêka, potxi arêka pakini. Ikara ikoketa âparaãkata. Iposo atoko itseētari Teoso sãkire aãtsopate, ikinimane kãkiti pakini isopo inakori poriã, soti auïte piti pøkamarariã pakiniã. ²⁰ Iuasaaki itxari: “Ta arêkatxi oerekaua Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Teoso paniãtai hĩkĩpitiniri iua sãkire.” ²¹ Iua atokokana Moisesi tseētari Teoso aapoko aamata kamakori, ikinika iua ãki auakari pakini arêkatxiã. ²² Teoso sãkire iõkatsopatakori paniãtari kãkiti, tiitxi pakini oeretiko arêkatxiã. Okakori mauakaniã, arêkatxi kitaãkori mauakaniã, Teoso !imakatxakari kãkiti maerekani.

²³ Ininiã Moisesi takari pirãtxi arêka ikinika Teoso aapoko ãki auakari nopini oeretiniri ïkapani. Ikinika Teoso aapoko ãki auakari ïkorapokoritikiri, iaxitikiri oerekiko ïkapani itxa. Sanõkatxi atoko itxa. Pirãtxi arêka kona apakata iaxiti ïkapani. Teoso nirekakari arêkatxi apiatakari. ²⁴ Kristo iparĩka ikamakasaaki ate ïkapani, kona ïroã Teoso aapoko kãkiti kamakitiã. ïkorapokoriti kãkiti kamari Teoso aapoko atoko inakari, txamari na atão iua aapoko. Kristo ïroã atão Teoso aapoko Teoso tixineẽ. Uatxa iuaãtaã Teoso apisatoõ iua misãkiretari Teoso ate ïkapani. ²⁵ Sasetotxiakori auïte apiatakari ïroã Teosonani Auini Pakitaãtaã ikinikanani. Iuasaaki anikari pirãtxi arêka. Kristo !ikamari ikara atoko. ãtikatika Kristo oxiketari iarêka. ²⁶ Iua ninoa atoko inaãkamako, itokata imisiritaãkamako itixi kamikosaakipekamako. Uatxa imapotõkire õti takote iua apokapeka maerekati ãtikatika imaktxakini ïkapani. Iuaka isikaua ipinini ïkapani, amaerekani ixipokini ïkapani. ²⁷ Teoso kamari ikinimane kãkiti ãtikatika koriini. Eereka ikinimane sari Teoso apisatoõ. Iuasaaki apanakini apakapari imisiritiko. Apanakini apakapari iparĩkana ïki. ²⁸ Ininiã Kristo okaãka ãtikatika kaiãopokori kãkiti ïkapani, imaerekanina imaktxakini ïkapani. Iuaĩkana iua kanapiriã. Iuasaaki !imisiritaãkaikako kãkiti maerekani xika. Iua ïkasaaki, imaktxakariko iua iãtapakani, maerekani sauaki auakani. Anikana itixinemoni ãtipirika Teosokata auinina ïkapani.

10

Pirãtxi Arêka Kona Apakata

¹ Kitxakapirĩka Teoso paniãtakiti Xoteoakorimoni sanõkatxi atoko itxa. Ikara oerekari kãkiti iuasaaki auakani atão inakari apokini ãti õti. Ikinipoko atão inakari !apokapanika ninoamoni. Ininiã pirãtxi okiko ãtipirika kona txĩkitakari kãkiti iposope Teosomoni apokini. !Ikamaerekatana ninoa. ² Pirãtxi arêka makatxakiniãri kãkiti maerekani, ininiã ninoa takanapamariko pirãtxi okinina, kotxi Teosomoni apokakani oeretapeẽkaika, ininiã imarotamarina ãkixinireẽna imaerekanina mauakani. ³ Txamari pirãtxi arêka !imakatxakari kãkiti maerekani. Ininiã ikinikanani pirãtxi okakori oerekari kãkiti imaerekani auapanika. ⁴ Kema auïte arêka, potxi arêka pakini kona posotari imaktxakiniri kãkiti maerekani.

⁵ Kristo apokasaaki ïkorapokoriti, itxari Teoso: Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Ininiã pite kamari ïtotxi nota ïkapani.

⁶ Pirãtxi arikiko pite ïkapani, pite !apokaerekatari. Kãkiti sikiniri isikakiti pitemoni imaerekani pimakatxakini ïkapani, pite !apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai.

⁷ Iuasaaki nitxai. “Uaikarano nota. Paätsopateē iōkatapeēkaika nota pirena. NiTeosone uai napoka pinireēkiti nikamini ĩkapani,” itxa Xesosi.

⁸ Merepanika Xesosi txari iri: “Pirātxi okakori pitemoni siākori kona pinireka. Pirātxi arikiko pite ĩkapani, pite !apokaerekatari. Kākiti sikiniri isikakiti pitemoni, pite !apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai,” itxa. Iuaritika Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapirīka paniātari ikara kamiko. ⁹ Eereka Kristo txari iri: “Uaikarano nota. Uai napoka pinireēkiti nikamini ĩkapani,” itxa. Ikara atoko inakasaaki, Xesosi xipokari pirātxi okiko, kotxi iua apoka uai Teoso nireēkiti ikamini ĩkapani.

¹⁰ Teoso nireēkiti iaōka ikamini kamaerekataua ate, kotxi Xesosi Kristo ipina ātikatika ikinimane ĩkapani.

¹¹ Sasetoxiakori ĩkorapokoriti auakani sapika ikiniōtika Teoso apisatoō iparīkana ikaminina ĩkapani. Ātipirika iua okari pirātxi Teoso isikini ĩkapani. Itxama, ikara !iposotari maerekati imakatzakini. ¹² Iuaritika Kristo, ate sasetotxine, iuaka sikapekaua ikoriini kākiti maerekani imakatzakini ĩkapani. Ikamari ikara ātikatika. Iposo atoko, iitopāka Teoso kikomoni. Ikara atoko ininiā, ixipokari iparīka. ¹³ Iuaā iātapari ikinika imokaiakari xipokini. Ikiti itakiniātaā atoko ninoa. ¹⁴ Ininiā ātikatika okaāka kākiti ereka inini ĩkapani. Iua kamaāpotana ninoa erekaāpo ininina ĩkapani.

¹⁵ Erekar Matamatakoti apaka txaua ate ikara atāo inini. Merepanika itxari:

¹⁶ Apiananiri txari: “Ia nikamaenetakiti nikamako ninakitiakori ĩkapani āti ōti. Ia nikamaenetakiti: Nipaniātakiti nitakako ninoa ākixinireē. Nipaniātakiti niōkatakoko iikiteēna.”

Itxa Erekar Matamatakoti. ¹⁷ Apikomoni itxa:

Kona nixinikaikari maerekati ikamakitina. Apaka nipaniātakiti ninoa takanapakiti, !nixinikaikako.

¹⁸ Teoso makatzakasaakiri maerekati akamakiti, ininiā amaerekani makatzakaākapeka. Ininiā !auaika okakori kākiti maerekani makatzakini ĩkapani.

Maāpoka Teosomoni

¹⁹ Ininiā nitariakori uatxa !hīpīkarauatape hiīroini Teosonani Auini Pakitaātaā, kotxi Xesosi iikixitapekari āiroini ĩkapani iuaka arēkaā. ²⁰ Xesosi ipīkasaaki, iua kamari kimapori amaneri, maxipokati, Teosomoni asini ĩkapani. Ipīkasaaki, imakatzakari mākatxi mata Teosonani Auini Pakitaātaā arōkakari, Teosomoni āiroini ĩkapani.

²¹ Atemoni aua sasetotxi apiatakari Teoso aapoko nīkatakari. ²² Ininiā maāpoka Teosomoni. Maūiritari atāo inakarinoaka kaikotini aākixinireē. Maūikari ikinika iua sākire. Kākiti kitxakapirīkarini tseērauata arēkatxiā, maerekati makatzakiko ĩkapani. Ininiā maamanaāri Xesosi tseētiniiri aākixinire oeretiniiri ĩkapani. Kitxakapirīka kākiti kipaātaua Teoso aapoko ĩroini ĩkapani. Iua atokokana maamanaāri Xeosi āito arokini āparaā ereriā. Ikara atoko aniniā, maāpoka Teosomoni. ²³ Iteene maūikari aimarotakiti asāpiretakiti, kotxi Teoso kamapitkariko ikamaenetakiti. ²⁴ Maxinikariko ia. Natokopa itxa aōtākikakakinua atiraōkiuatini ĩkapani, erekar akamini ĩkapani apaka? ²⁵ !Apakata atakanapiniri aāpotiitiniua

Teoso ĩkapani. Apanakini litotaikari apotiitiniua Teoso ĩkapani. Masikat-
aparaxiniretakakaua. Apiata masikataparaxiniretakakaua, kotxi aũũte
kanapiriini ĩkorapokoritimoni kaiaamapeka.

²⁶ Atão inakari aimarotiniã, atão inakari aãpakapiniã, eereka maerekati
akamapika, kotxi anirekari maerekati akamini. Iuasaaki ! auaiika
amaerekani ĩkitxitiko. Iuasaaki ! auaiika amaerekani makatxakiko.
²⁷ Iuasaaki aimarotari kãkiti ĩkara atoko inakani misiritaãkako, kotxi
Teoso mokaiakariakori itxauana. Arikatxi apiatakari xipokanako ninoa.
Pĩkaretxinoka aua ninoa ĩkapani. ²⁸ Kitxakapiriã kãkiti makĩpitakaniãri
Moisesi paniãtakiti okapeẽkaika. Ipi, atxiĩti ipi ãti pakini kãkiti
atamatiniãri iua kaminiri maerekati, ininiã okaãka. ! Auiritaãka
imitekini. ²⁹ Ininiã natokopa itxa kãkiti misiritiko Teoso ãkiri sãkire
imakĩpitakaniã? Apiata iua misiritiko, kotxi Teoso ãkiri ikatxaratini atoko
itxa imakĩpitakaniri iua sãkire. Iuasaaki ! ipaxitari iua arẽka amaerekani
makatxakari Teoso sikaenetakiti. Iuasaaki imisãkirepiretari Erekar
Matamatakoti, ikinipoko erekari sikakari. ³⁰ Aimarotari ia sãpiretakari.
Iua txari:

Notanoka xikatxirauata. Notanoka misiritanako ninoa imaerekanina
xika,
itxa Teoso.

Apaka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananirinoka sãpiretari kãkiti inakitiakori misiritiko.

³¹ Kãkiti maerekati kamakani apokasaaki Teoso ãtipirika auãki inakari
apisatoõ, iuasaaki pamonõkoniri, kotxi kãkiti misiritakari itxaua.

³² Hĩxinikariko merepitipanika Teoso sãkire hãuikini õti. Hĩikite
iopinikiko atoko itxa iuasaaki. Iuasaaki himarotari Teoso sãkire.
Iuasaaki iteene hãtatsirauata Xesosi sãkire hãuikini xika. Iuaritika
iuasaaki hĩtaparaxinireritika hãua. Iuasaaki ! hĩtakanapari Xesosi sãkire
hãuikini. ³³ Iuasaaki kãkiti apisatoõ apanakini napetai. Ninoa
misãkirepiretai hĩte. Imisiritaina hĩte. Iuasaaki hĩte moianatari apanakini
Teoso sãkire auĩãkani, kãkiti misiritakini. Ininiã iuasaaki hĩte apaka
misiritaãka. ³⁴ Hĩtiretana apanakini Teoso sãkire auĩãkani kateia ãki
auakani. Apanakini mixirikari hĩti Kristo sãkire hãuikini xika, iuaritika
hĩpoxokoniuata, kotxi iuasaaki himarotapekari auapitika iaxiti hĩti Teoso
sikakiti. ĩkora tiitxi kona xipoka. Apiaerekata tiitxi iuaxiti auakari.

³⁵ Ininiã kona hĩtakanapapiri hĩtaparaxinire, kotxi ãti õti Teoso ĩkitxitai
hĩtaparaxinire auiniã. ³⁶ Himĩteenekariko ĩkinika Kristo ĩkapani. Hĩkamariko
ĩkinika hĩtaparaxinireritika. Ininiã Teoso paniãtakiti hĩkamakasaaki,
hãpakapariko isikaenetakiti. ³⁷ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apikomoni mokatanitika iua kanapiriãko. Iketo õti ikanapiriãpitika.

³⁸ Kãkiti atão inakari kamakari auini erekari, kotxi auikari nota sãkire.

Kãkiti sipikapapiretiniãri nisãkire, nota ! apokaerekatari iua,
itxa Teoso. ³⁹ Ate kona sipikapapiretari Teoso sãkire. Ininiã ! ax-
ipokaãka. Teoso sãkire auĩãkani atxaua ate. Iua makatxakari amaerekani
aãkixinireẽ auakari.

¹ Atão aãuikasaakiri Teoso sãkire, iuasaaki aimarotapitikari aãpakapiniri aiãtapakiti. Atão aãuikasaakiri Teoso sãkire, iuasaaki aimarotari am-atamatakiniti auapitika. ² Kitxakapirĩka Teoso apokaerekatana isãkire auĩãkani, kotxi iteene auikarina isãkire.

³ Teoso sãkire aãuikasaaki, aimarotari iua kamari itixi, iaxiti pakini isãkireẽnokara. Aãtamatakitiã !ikamari itixi, iaxiti pakini. Isãkireẽnokara ikamari ikinipoko.

Teoso Sãkire Auiãkari Apeo Inakori
(Xénesisi 4.2-12)

⁴ Apeo inakori auikari Teoso sãkire, ininiã Teosomoni isikakiti api-aerekata, kotxi Apeo sikari Teosomoni Teoso sãkire iaõka. Itari Kaiĩ inakori sikakiti poião erekari. Apeo auikari Teoso sãkire, ininiã Teoso apokaerekatari iua sikakiti. Teosomoni atão inakari kamakari itxaua Apeo. Kitxakapirĩka Apeo koriã, iuaritika iua auikiniri Teoso sãkire oerekanikaua Teoso tiritiniri kãkiti isãkire auĩãkani.

Teoso Sãkire Auiãkari Enoki Inakori
(Xénesisi 5.21-24)

⁵ Enoki inakori apaka auikari Teoso sãkire. Ininiã Teoso anikari iua iaxiti. Kona ipina. Mapĩkatipanika anikaãka Teosomoni. Iuasaaki kãkiti !apokaikari iua, kotxi Teoso anikapekari iua. Isini apisa kãkiti imarotari Teoso apokaerekatiniri iua. Iua kamapoxokonitari Teoso. ⁶ Teoso sãkire amauikakaniã, kona akamapoxokonitari Teoso. Kãkiti Teosomoni apoãkari, merepanika auikariko Teoso auini. Apaka ninoa auikariko Teoso sakiniri erekari kaiãopokori iua nitakarimoni.

Teoso Sãkire Auiãkari Noee Inakori
(Xénesisi 5.28-9.29)

⁷ Noee apaka auikari Teoso sãkire. Teoso sãpiretari iua kãkiti imarotakiniti monõkoni. Iuasaaki iua pĩkarauata, ininiã ikamari maporo mitari iua aapoko ãki auakani mapinakani ikapani. Noee auikari Teoso sãkire, ininiã isãpiretari Teoso misiritiniri kãkiti imaerekani xika. Teoso txĩkitakari iua atão inakari ikamini, kotxi iua auikari Teoso sãkire.

Teoso Sãkire Auiãkari Apraão Inakori

⁸ Apraão apaka auikari Teoso sãkire, Teoso paniãtakasaakiri iua ãtiãtaã isini. Iua kĩpitari Teoso sãkire, ininiã iua sari, txamari kona imarotari isinimoni. ⁹ Iua auikari Teoso sãkire, ininiã iua aua Teoso sikaenetakiti tixitiã. Iuaã iua aapoko aamata kamakori, kotxi ãti tixinikiri itxaua. Apaka Isaki, Xakoo pakini aua aapokotxi aamata kamakori. Ninoa apaka apakapari itixi Teoso sikaenetakiti. ¹⁰ Apraão iãtapari Teoso sitatxine apokini, kotxi Teoso kamari ikara sitatxi. Ixinikakiti iaõka ikamari. Ikara sitatxi kamaãka kaikori nopini, ininiã !ixipoka.

¹¹ Apraão auikari Teoso sãkire. Iua imarotari ikiomaneẽpeka inini. Apaka imarotari itanoro Sara kona posotaikari keene onini. Iuaritika auikari Teoso sãkire irĩtxi ininiua ikapani. Imarotari Teoso sipapitikariko isikaenetakiti. ¹² Ininiã iua kiki iteene kiomãtxi inakariua, iuaritika irĩtxi itxaua. Iua aua itomaneri imekaniriakori, itomaneri apika mekaniriakori pakini. Itomaneri apika mekaniriakori iõriki iaxiti auakani atoko itxanako. Ikipatxite atoko itxanako apika mekaniriakori. Kaiãopanina ninoa.

Teoso Sãkire Auiãkani Iãtapakiti

¹³ Ikinika ninoa kākiti Apeo, Enoki, Noee, Apraão pakini auikari Teoso sākire. Ikorīākasaakina, ninoa kona apakaparina ikinika Teoso sikaenetakiti. Ninoa imarotari Teoso sikaenetakiti ōtakopanikari apokini tīkane. Ninoamoni ikorapokoriti kona atāo ninoa tixine. Maparakini atoko itxauana. ¹⁴ Kākiti ikara atoko inakani oerekari ninoa nitiniri ninoaka tixine. ¹⁵ Itixi itakanapakitina ixinikaākamanako, ininiā iuaīkana ikanapiriāmanako iuaātaā. ¹⁶ Ninoa kona kanapiriā, kotxi inirekarina apiaerekatakari itixiti, iaxiti auakari. Ininiā Teoso !ipētauata ninoa Teosone ininiua īkapani, kotxi iua kamapekari sitatxi ninoa īkapani.

Apraão Okaaritiniri Imi

¹⁷ Apraão auikari Teoso sākire, Teoso ataerekatakasaakiri iua. Iuasaaki iposope okiniri Isaki Teoso īkapani. Teoso sikaenetakiti apakapakari iua Apraão. Iposope imatonōkari imi okini Teoso īkapani. ¹⁸ Teoso sāpiretapekari iua: “Isakimoni auako pimekaniriakori, papika mekaniriakori pakini,” itxari. ¹⁹ Iuasaaki Apraão xinikari Isaki ipininiā, Teoso ōkitikari iua iuaīkana. Iuasaaki Isaki ipinaarita, ininiā kākiti ipīkari iuaīkana ōkitikiniua atoko itxa Isaki iuasaaki.

Isaki, Xakoo, Xosee Pakini Auikiniri Teoso Sākire

²⁰ Isaki apaka auikari Teoso sākire, kotxi itakari erekari imi Xakoo, Isao pakinimoni, Teoso nireēkiti iaōka ikaminina tīkane. ²¹ Xakoo apaka auikari Teoso sākire. Ikorīini apisa itakari erekari Xosee anaakorimoni. Iuasaaki isāpiretari Teoso iua ereka inini. Iuasaaki iioītekaua itsonarekeē. ²² Xosee apaka auikari Teoso sākire. Ipinini apisa isāpiretana Isaeokini Exito osipikinina īkapani. Ininiā iua paniātana ninoa anikiniri iua api Teoso siākiti itixitimoni.

Moisesi Auikiniri Teoso Sākire

²³ Moisesi iri, inoro pakini auikari Teoso sākire. Iponaniāka atoko, ninoa kipatari iua ipi āti pakini kasiriti. Iuasaaki imarotarina Moisesi kona āti eenetxi atokoni. Ipinimoni itxa. Ninoa imarotari Paraoo paniātatiniri amarini okiko, iuaritika !ipīkarina Paraoo paniātakiti.

²⁴ Moisesi auikari Teoso sākire. Mitapeka inakasaaki, kona inirekari kākiti akiritiniri iua Paraoo ākero ākiri ininiua. ²⁵ Iua mereēri imisir-itiko Teoso nakitiakorikata. Ininiā iua sari ninoakata. !Inirekari poxokonitxi maerekati kamakiti, kotxi ikara poxokonitxi mokatanitika xipoka. ²⁶ Iuamoni apiaerekata ninoa xinitiniri iua Kristo sākire auikini xika. Kona iua nirekari katiiri ininiua Exito auakanikata, kotxi imarotari āti ōti Teoso sakiniri iua iparīka īki.

²⁷ Exito ipotorikasaaki, iua auikari Teoso sākire. Iuasaaki Exito auakani auīte omanākarauata. Iuaritika !ipīkari iua. Imīteenekari ikinipoko, kotxi auikari Matamatakoti sākire. Atamatakiti sākire auikini atokotxikana, auikari imatamatakiniti sākire. ²⁸ Iua auikari Teoso sākire, ininiā ipaniātari kākiti okiniri soti auīte. Eereka ipaniātari itakiniri iarēka ĩronakikoātaā tinikata. Ininiā Teoso nitiri ipīkitxi mīkari iaxitikiri ninoa nopini inapaāpotakasaaki, kona okari Isaeokini merepanika auakani, kotxi atamatari arēkatxi.

²⁹ Kākiti Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā ĩpiriātarina potxoari uiniti Pōkamarariā inakori sonākakari kimaporiti nopini. Kākiti Exitokini apaka nirekari inapinina ninoa napini atoko. Txamari iuasaaki āparaā kanapiriāpe iua kimapori nopini, ininiā ikinika ninoani axāpoātape.

Teoso Sākire Auiākani Kāiatini

³⁰ Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā Xerikoo sitatxiti iakirokana setxi pakini ōti. Iuasaaki pirikeri sitatxi ākitakari irikapoakata, kotxi ninoa kamari Teoso sākire iaōka.

³¹ Haapi inakoro kanokarero otxaua mitxi. Eereka oāuikari Teoso sākire, kotxi oāpakapana kākiti iuaātaā apokakani, Teoso iokanatakini, ininiā kona okoriā kākiti Teoso sākire mauīākanikata.

³² Kiripa apikomoni nisāpiretai? Auapitika apikomoni itomaneri kākiti Teoso sākire auīākani. Kona apakata uatxa nisāpiretinii hīte Kitxiāo pirena, Paraki pirena, Sāsāo pirena, Xepitee pirena, Tavii pirena, Samoeo pirena, apanakini Teoso sākire sāpiretakani pirena pakini.

³³ Ninoa kākiti auikari Teoso sākire. Ininiā inaiatakasaakina Teoso sākire mauīākani, ninoa kāiata. Ninoa kamari atāo inakarinoka. Iuasaaki apakaparina Teoso sikaenetakiti. Ninoa okaāka ākitimoni. Iuaritika kona ākiti okana. Ākiti nama totaāka iuasaaki. ³⁴ Xaminamoni okapeēkana, iuaritika xamina !arikana. Kona apakata okikona iouata mitaroā. Ninoa mataparani, iuaritika kataparaxinirepeka itxana, kotxi auikarina Teoso sākire. Neenamati auakasaaki, pataparana ninoa, ininiā āti uāka sotatoakori miteka.

³⁵ Sitoakoro Teoso sākire auīākani iuaīkana aua imiakori, kotxi Teoso ōkitikana ninoa ipīkasaakina. Apanakini Teoso sākire auīākani noropataāka. Imatakanapakanīārina Teoso sākire auikinina, okaākana, iuaritika ninoa !inirekarina itakanapinirina, kotxi ninoa imarotari āti ōti Teoso ōkitikana ninoa. Iuasaaki apiaerekata ninoa apakapakiti.

³⁶ Apanakini Teoso sākire auīākani napetaāka. Inoropataākana aāpitsaā. Apanakini Teoso sākire auīākani iaxirikaāka, kateia āki taka inaākana.

³⁷ Apanakini kiporonakaāka kai soroā. Apanakini kākiti sehotxiā kitxirākaāka apanīkaki iītona, auākipanika inakasaakina. Apanakini okapeēka iouata mitaroā. Apanakini māka soti auīte mata, potxi mata pakini. !Kamākana. !Katiina. Maerekati kamakani nitana ninoa okinina īkapani. Imisiritapeēkana. ³⁸ !Apakata īkorapokoriti ninoa īkapani, kotxi ninoa iteene erekari.

Ninoa miteēkata āparaā makipakanīātaā, ōtanoxirataru auiniātaā apaka. Aariko itixiākiriā, kai iriko āki apaka apanakini Teoso sākire auīākani aua, kotxi aapokona !auari.

³⁹ Teosomoni peerekana ninoa, kotxi iteene auikarina iua sākire. Iuaritika ninoa !apakapapanikari Teoso sikaenetakiti iuasaaki. ⁴⁰ Teoso nirekari apiari erekari ate īkapani. Inirekana ninoa atekata aāpakapiniri isikaenetakiti.

12

Teoso Oerekari Atāo Iua Anaakori Aniniua

¹ Ininiā kaiāopokori Teoso sākire auīākani itixine apokakani atamataua ate uatxa. Ininiā matakanapari ikinika ate iomakotetakari. Matakanapari maerekati akamakiti, kotxi ikara patimari iaxirikiniri axinire. Ataparaxinireritika maāuako. Mamīteenekari ikinipoko. Mitekakani mitekini atoko mamitekako Teoso oerekinimoni. ² Ātipirika maātamataru Xesosi. Maāuikari iua sākire, kotxi iuanoka amaerekani makatxakakari. Iua txīkitakaua ate atāo aāuikiniri Teoso sākire. Xesosi xinikari poxokonitxi apokini ōti, ininiā iuasaaki imīteenekari aamina īpiriāmitakari nopini ipinini. !Imaākatari pētati ikara atoko ipinini. Ikinipoko iposo atoko iitopāka iri kikomoni, kotxi iparīka ate īkapani iposope. ³ Hīxinikariko

Xesosi. Iteene imĩteenekari maerekati kamakani manirekakaniri iua. Hĩxinikariko iua, ininiã kataparaxinirei hĩte. Iuusaaki !hiõkapeta.

⁴ Hĩarẽka kona xiketapanika maerekati hĩtakanapini xika. Ininiã hĩte kona naiatari maerekati iua Xesosi naiatiniri atoko. ⁵ Atxiĩti himax-inĩkaretari Teoso sãpiretakiti ate isikataparaxiniretini ikapani. Iua akiritaua iua anaakori aniniua. Ia isãkire:

Namarite, Apiananiri auiritai pite atatsiirauatini atão inakari pimaroni inĩkapani, ininiã kona pimatinaniuatape iua misiritakasaakii pimaerekani xika.

⁶ Kotxi Apiananiri misiritana itiretakini maerekati ikamakasaakina, imaerekani itakanapinina ikapani. Imisiritana ikinimane iua anaakori atão inakari imarotinina ikapani.

⁷ Ininiã himĩteenekariko hĩri iaxitikiri misiritinii himaerekani xika. Ikara himisiritiko oerekai Teoso anaakori hininiua, kotxi inĩkatali hĩte amarini irĩtxi nĩkatini atokokana. Ikini irĩtxi ikorapokoriti auakari misiritari iua anaakori atão erekari ikaminina ikapani. ⁸ Teoso mamisiritakaniã hĩte maerekati hĩkamakasaaki, ininiã iua anaakori atão inakani !hĩtxaua. Teoso hĩri !itxaua iuusaaki. Ikinimane Teoso sãkire auĩãkani misiritaãka, maerekati ikamakasaakina. ⁹ Akinika ate irĩtxi aua ikorapokoriti. Ninoa misiritaua maerekati akamakasaaki. Iuaritika ate paxitana ninoa. Apiata apaxitari aĩri iaxiti auakari imisiritakasaakiiua ate, maerekati akamakasaaki, kotxi axinire iri itxaua. Ininiã akamakasaakiri aĩri iaxiti auakari nireẽkiti, aãuapininika atxako. ¹⁰ Ikorapokoriti auakani irĩtxi misiritaua maerekati akamakasaaki. Mapakananinani ikara atoko ikamana. Imarotakitina iaõka ikamana. Teoso misiritaua maerekati akamakasaaki ereka anini inĩkapani iua atoko anini ikapani. ¹¹ Amisiritikosaaki, kona apoxokoniuaata, kotxi patsiiri. Iuaritika eereka akamari atão inakarinoka. Iuusaaki erekaxinireua, kotxi Teoso oerekapekaua atakanapiniri amaerekani imisiritakasaakiiua.

¹² Ininiã hõkitikari hĩuako sãpakakari. Hĩkamataratari hĩpotoriki iõkapetakari. ¹³ Hõeretariko kimapori atão hĩsini ikapani. Ikinika himaerekani hĩtakanapako. Ininiã hĩkamakiti atão inakari aua. Ininiã apanakini hĩte atamatakani lirika hĩte maerekani xika. Ininiã maerekati !ikamana, kotxi hĩte oerekapekana erekari imarotinina ikapani. Ininiã erekapekana ninoa.

¹⁴ Ikinipoko hĩkamako apanakinikata himaneenamauatakanani ikapani. Ikinipoko hĩkamako erekarinoka hĩkamini ikapani. Kãkiti makamakanisaakiri erekari, kona atamatapaniri Apiananiri. ¹⁵ Erepaniko, kotxi atxiĩti kona hãpakapari ikinipoko erekari Teoso siãkiti. Kona hãuiritapiri kapixi inakari aneini hãkixinireẽ, kotxi ikara maxikari kaiãori kãkiti. Itxikotari ninoa ãkixinire. ¹⁶ Kona hãuiritapiri anokaretxi kamakani auini hĩtekata. Kona hãuiritapiri Teoso manirekakiniti kamakari Isao atoko inakari auini hĩte sauaki. Merepitapanika iponaniãkari iua Isao, txamari isikari iri sikaenetakiti itarimoni axapitiki nipokori apakapini ikapani. ¹⁷ Eereka iuaĩkana inirekamari ikara iri sikaenetakiti. Inirekari iri takiniri erekari iuamoni, txamari !apakataika iua apakapiniri. Itxiapata, kotxi mitxi ikamakiti inirekari imamakini, txamari iposope itarimoni iri sikaenetakiti isikini.

¹⁸ Kitxakapiriãka kãkiti Isaeokini sari ixirata Sinai inakorimoni Teoso paniãtakiti apakapinina ikapani. Iuusaaki ixirata arika. Ipiã, itima kataparari apaka aua iuusaaki. Ikara atoko inakari ixiratamoni kãkiti

maätakakitimoni !haãpoka. ¹⁹ Ixirata Sinai inakoriãtaã kãkiti kenakotari trõpeta. Ikenakotari iaxitikiri sãkire. Iuasaaki iteene ipãkarena auana, ininiã !inirekaikarina ikenakotinirina apikomoni ikara sãkiretxi. ²⁰ Kotxi iuasaaki !imiteenekarina ia Teoso paniãtakiti, kotxi iuasaaki Teoso txari: “Kãkiti, pirãtxipeka apaka maätakiniãri oxiratarari, ikiporonakaãkana kai soroã ipininina ãkapani.” ²¹ Iua xirata auãte kamari kãkiti pãkarauatini. Iuasaaki Moisesi txari: “Nititinanaka. Iteene nipãkarauata,” itxa.

²² Hãte kona apoka oxiratarari Sinai inakorimoni. Hãte apokapeka ixirata auãte iaxitikiri Sião inakorimoni. Hãpokapeka Xerosareẽ sitatxiti iaxitikirimoni, Teoso ãtipirika auãki inakari sitatxineãtaã. Hãte apokapeka Teoso nitiriakori iaxitikini apotiitiniãtaãua. Ninoa iaõtiko !auari, kotxi kaiãopokori. ²³ Hãte apopeka Teoso mereẽkini apotiitiniãtaãua. Ipoxoniuatana. Teoso anaakori itxauana. Iuãkana iõkatsopatapeẽkaika Teoso aãtsopeã itixineẽ. Hãte apopeka Teosomoni. Iuara sãpiretari kãkiti misiritiko. Apaka iua ãkitxitana atão inakari kamakani erekari ikamakiti ãkapani. Hãte apopeka erekari kamakanimoni. Teoso txãkitakana ninoa atão inakari ikaminina. ²⁴ Hãte apoka Xesosimoni. Iuara txãkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Xesosi arẽka xiketakasaaki, hãte apoka Teosomoni. Apeo oxiketari pirãtxi arẽka imaerekani makatxakiko ãkapani. Kristo oxiketari iuaka arẽka ãtikatika amaerekani imakatxakini ãkapani, ininiã Kristo arẽka apiaerekata.

²⁵ Ininiã erepaniko. Hãkenakotariko Teoso sãkire isãkirauatakasaaki. Kãtxakapirãka kãkiti manirekakaniãri Teoso sãkire sãpiretakari ãkorapokoriti auakari, imisiritaãkana. Imitekinina !auari. Teoso tixine auakari sãkire amanirekakaniã, apiata amisiritiko. Amitekini !auari, ininiã erepaniko. ²⁶ Teoso misãkiretakasaakiri Moisesi, itixi iakeka. Uatxa Teoso sãpiretari ikamaenetakiti. Itxari: “Iuaãkana niõkõkariko itixi. Niõkõkariko iaxiti apaka,” itxa. ²⁷ Isãkire “iuaãkana,” kotxi iõkõkariko ikinipoko ikamakiti. Ninoa makatxakaãkako. Auapitikako maiõkõkaeãtakoni. Ìkara kaikotako.

²⁸ Teoso auãtetxi ininiãtaãua, ate sinimoni, !iõkõkaãka. Iuaãtaã ixipokini !auari. Ininiã mapoxokoniuta. Masãpiretari iua: “Peerekai pite.” Atão maparãkauata Teoso ãkapani. Makamari iua apokaerekatakiti. Mapaxitari iua. Mapãkari iua manirekakiniti akamini. ²⁹ Kotxi aTeosone xipokari imanirekakiniti, xamina tirinakari xipokiniri atokokana.

13

Iõkatsopari Mapotõkire Pirena

¹ Ininiã hãtiretakakauako. Itaritxi atoko hãtxako, kotxi Teoso anaakori hãtxaua. ² ãtiãtaã ãkani apokiniã, hãpakapanako ninoa haãpoko. Apanakini apakapakasaakina ãtiãtaã ãkani, apakapana Teoso nitiriakori itixinekini. Iuasaaki !imarotarina ninoa Teoso nitiriakori ininiuana. ³ Hãtiretanako Teoso sãkire auããkani kateia ãki auakani. Kateia ãki ninoakata hãuini atokokana, hãxinikanako ninoa. Ininiã hãtiretanako misiritakoni. Kãkiti misiritiniã hãte, iuasaaki hinirekari apanakini tiretini. Iua atokotxikana hãtiretanako misiritakoni.

⁴ Hãpaxitaroko ãti ãtanoro. Hãpaxitariko ãto ãtaniri. Pãtanirikatanani pisirãkako. Pãtanorokatanani pisirãkako. Teoso misiritanako ikinika kanokarero, kanokareri pakini.

⁵ Txineiro !hãtiretape. !Hinirekapiri ãti kãkiti nakiti. Hãpoxokotariko hãteka tii, hãteka txineirote pakini. Apikomoni !hinirekape, kotxi Teoso txari:

Nimatakanapapekaniikaraiko hīte. Nimasikapekaniikaraiko hīte, itxa. ⁶ Ininiā ia Teoso sākire iōkatsopatakori aāuika: Apiananiri nimoianari itxaua, ininiā kona nipīkari kākiti kaminiri maerekati notamoni.

⁷ Hīxinikariko hīauīteakori Teoso sākire hītemoni sāpiretakani. Hīxinikariko ninoa auini, ninoa ipinini apaka. Hāuikariko Teoso sākire ninoa auikiniri atokotxikana. ⁸ Xesosi Kristo kitxakapirīka atokotxikana uatxa. Xesosi Kristo uatxa atokotxikana ātipirika.

⁹ Kona hāuikapiri apanakini oerekakiti atāo minakati, kotxi ikini sereti oerekakori atāo minakati auapitika. Hāuiritariko ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparatiniri hākixinire. Anikakiti !isikataparatarari aākixinire, ininiā ! hāuikapiri kākiti sāpiretinii apanakini nipokori erekari hīxinire īkapani, apanakini nipokori !erekari hīxinire īkapani.

¹⁰ Sasetotxiakori Teoso aapoko aamata kamakori āki parīkauatakani Teosomoni sikakori takikoātaā !apakaparina erekari Teoso sikakiti ate apakapiniri atokokana.

¹¹ Teoso aapoko aamata kamakori auakasaaki, sasetotxiakori auīte apiatakari anīkari pirātxi arēka Teosonani Auini Pakitaātaā. Iuaā isikari pirātxi arēka Teosomoni kākiti maerekani Teoso makatxakini īkapani. Iua pirātxi īto anikaāka aapokotxi mapotōkire. Iuaā arikaāka. ¹² Xesosi pirātxi okakori atoko itxa, kotxi anikaāka sitatxi mapotōkire okiko īkapani. Ininiā iua arēkaā imakatzakari kākiti maerekani, ikamaerekatina īkapani. ¹³ Ininiā masa iuamoni ipininiātaā. Iua napetiko atokokana maāpakapa. ¹⁴ Īkorapokoriti kona aua sitatxi maxipoākati. Aiātapari sitatxi iaxiti īkari.

¹⁵ Kipa asika Xesosimoni Teoso īkapani? Ātipirika masikari asākire erekari. Matxari: “Peerekari Teoso.” Ikara asikakiti Teosomoni, kotxi asāpiretari kākiti iua aāuīte ininiua. ¹⁶ !Himaxinīkaretapiri erekari hīkamini apanakinimoni. !Himaxinīkaretapiri himoianatakakiniua. Ikara atoko akaminiā, Teosomoni asikakiti inireēkiti atoko itxa, ininiā ikara atoko inakari akaminiā, ikamapoxokonitari Teoso.

¹⁷ Hīkīpitariko hīauīteakori sākire. Hīkamariko ninoa paniātakiti, kotxi ninoa nīkatarari hīxinire. Teoso sikari ikara parīkatxi ninoamoni, ininiā āti ōti ninoa sāpiretari Teoso ikamakitina. Ininiā hīkamariko ninoa paniātakiti, ininiā iusaaki ninoa poxokoniuata iparīkauatakasaaki. Hīmakamakaniāri ninoa paniātakiti, ninoa matinaniuata, ininiā ikara atoko inakari !erekari hīte īkapani.

¹⁸ Hīmisākiretariko Teoso ate īkapani. Aimarotari aākixinire ereka inini, kotxi anirekari ikiniōtika atāo inakarinoaka akamini. ¹⁹ Iteene namanaāi hīmisākiretiniri Teoso, iua paītiki iokanatinino iuaīkana hītemoni.

Teoso Misākiretiko

²⁰ Nīmisākiretari Teoso, kākiti kamaerekaxiniretakari. Aāuīte Xesosi ipīkaripeka inakasaaki, Teoso ōkitikari iua. Soti auīte atoko atxaua. Soti auīte nīkatakari apiari atoko itxa Xesosi, ininiā iua iteene nīkatāua. Xesosi ipīkasaaki, iusaaki kākiti apakapari Teoso sikaenetakiti. Ātipirika Teoso sikari ikara isikaenetakiti kākitimoni. ²¹ Nīmisākiretari Teoso isikiniri ikinika erekari hinireēkiti hītemoni, iua nireēkiti hīkamini īkapani. Namanaāri iua Xesosi Kristo uākaā, ikaminaua ate iua apokaerekatakiti. Ātipirika kākiti txari Xesosi: “Erekaī pite.” Ameē.

²² Nitariakori, iteene hīkenakotariko ikara nisāpiretakiti. Ia niōkatsopatakiti xapitinoka.

²³ Ninirekari himarotiniri aĩtari Tximótxio kateia ãki auakari sikakaãka. Mokatanitika iua apokiniã uai, nota sari iuakata hĩtemoni.
²⁴ Hĩsãpiretari hĩauĩteakori ate xinikamanapitinina ninoa. Hĩsãpiretari ikinimane Teoso nakitiakori axinikamanapitinina. Xesosi sãkire auiãkani uai Itária tixini auakani xinikamanapitai hĩte. ²⁵ Ikinipoko erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni.

Ameẽ.

TXIAKO

Txiako Iokanatsopatakiti

¹ Nota Txiako. Teoso nitiri nitxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nitiri nitxaua apaka. Niõkatsopataria aãtsopa hĩtemoni, Xoteoakori tosi niri-manetximoni Xesosi sãkire auiãkanimoni. Hĩte iarikape ikinika itixiti. Ereẽkai hĩte.

Auiãkori Ataerekatiko

² Nitariakori, ikini sereti maerekati apokasaaki hĩtemoni, hienenĩkako, kotxi ikara ataerekatai hĩte. ³ Kotxi himarotari hãuiãkiti ataerekatikosaaki, hĩtaparaxinireritika hãua. Himĩteenekari imakinika himisiritiko hĩpoxokoniritika. ⁴ Ininiã imakinika himĩteenekasaaki, hĩxinikakiti, hĩsãkire, hĩkamakiti pakini erekari. Kona apikomoni pinireka ereka pinini ĩkapani.

⁵ Himarore mauakanisaaki, hamanaãri Teoso imarore isikinii ĩkapani. Ininiã isikaiko hĩte hamanaãkiti. Itori Teoso sikakiti ikinimanemoni. ! Isãpaka ate ãtipirika aamanainiri iua. !Itxitai. Isikapitikari hamanaãkiti. ⁶ Hamanaãkasaakiri, hãuikariko Teoso sikinii hamanaãkiti. ! Erekaru hĩxinikiniri: “Atxiiti iua sikaño namanaãkiti. Atxiiti kona isikano namanaãkiti.” Ikara atoko ! hĩxinikape. Ikara atoko xinikakari, tsakati potxoari uinitikiri atoko itxa. Ītima anikari tsakati itano, eereka ixitika. Kãkiti ikara atoko inakari, ãti õti aukari Teoso sãkire, ãti õti kona aukari Teoso sãkire. Itxaãpota. ⁷ Kãkiti ikara atoko inakari kona xatiki apakapari Apiananiri siãkiti, ⁸ kotxi ipi ixinikakiti aua, ininiã apanakini ! aukari isãkire ikamakiti tĩkane.

Matiiti, Katiiri Pakini Poxokoniuatini

⁹ Pite aĩtari Teoso sãkire auiãkarii, atxiiti poiãori pitxaua, iuaritika pipoxokoniuatako, kotxi Teoso txĩkitakai pite apiari pininiua. ¹⁰ Pite katiirri, pipoxokoniuatako, kotxi Teoso kamapoiãotakai pite, kotxi katimari pipokini aãui katimari xipokini atoko. ¹¹ Atokatxi kanĩkasaaki, kapatakari itxaua. Iuasaaki kařsotati txiaroka. Iuii kařxaka. ! Erekaikaro. Iua atokokana kãkiti katiiri xipokini. Paĩtiki ipinako, ininiã itakanapariko imakinika itii, iparĩka pakini.

Misirikaretxi Mĩteenekakani

¹² Teoso takari erekari kãkitimoni imisiritiko mĩteenekakarimoni, Teoso sãkire matakanapatatimoni. Ikinipoko imĩteenekasaaki, Teoso txĩkitakari iua ãtipirika auini Teosokata. Apiananiri sikaenetari ikara iua tirketanimoni.

¹³ Pinirekasaakiri maerekati pikamini, kona pitxapiri: “Teoso sikanireõtano maerekati nikamini,” kotxi Teoso kamanireõtiko maerekati ikamini ĩkapani !auari. Apaka kona Teoso sikanireõtari kãkiti maerekati ikamini ĩkapani. ¹⁴ Kãkiti sikanireõtaãka maerekati ikamini, kotxi iua ĩto nireẽkiti kořekari iua maerekati ikamini. Iuasaaki iteene inirekari inireẽkiti ikamini. ¹⁵ Maerekati piĩto nireẽkiti pikamakasaaki, maerekati itxaua. Ininiã eereka maerekati pikamapika. Eereka iua maerekati txĩkitakari pixinire ipinini.

¹⁶ Nitariakori nota tirketani, kona hãuiritapiri ãti misirienetini. ¹⁷ Ikinipoko sikakori erekari atão inakari, iaxitikiri itxaua. Aĩri sikakiti ikara. Iuara kamari atokatxi, kasiri, iõriki pakini ponikini. Iua ãtipirika

kamari erekarinoka. Kita, uatxa, katana pakini, iua atokotxikana añri Teoso. ¹⁸ Aponaniã iuaĩkana aãkixinireë, kotxi aãuikari iua sãkire. Iua nirekari aponaniini ikara atoko. Teoso kamari ikinipoko. Ikamakini, merepanika iuaĩkana ponaniãkani, atxaua ate.

Teoso Sãkire Kĩpitiko Pirena

¹⁹ Ininiã nitariakori nota turetakini, iteene himixinikariko ãti sãkire. Eereka iteene hĩxinikariko hĩkenakotakiti, hĩsãkirauatini apisapanika. Kaitima !hĩtxape hinaiatiniaua. Hinaiatiniaua apisa hĩxinikariko hĩkamakiti tĩkane, ²⁰ kotxi kãkiti omanãkarauatakasaaki, ! ikamari atão inakari Teoso paniãtakiti iaõka. ²¹ Ininiã hõkariko ikinika maerekati hãkixinire txikotakari. Hĩtakanapariko ikinipoko maerekati. Hãuikariko Teoso sãkire hãkixinireë takakori. Himarotariko iuanoka makatxakiniri himaerekani.

²² Teoso sãkire akenakotakanani atxa, !hĩtxape. Hĩkamariko isãkire iaõka apaka. Teoso sãkire kenakotakani makamakaniãri ipaniãtakiti, ninoaka misirienetaua. ²³ Teoso sãkire kenakotakari makamakaniãri isãkire iaõka, kiki ãtakaãriã atamatoõtakari atoko itxa. ²⁴ Iua itoõ atamataka atoko, isa. Iuasaakipeka imaxinĩkaretoõtapekua. Isanõka !ixinikaika. ²⁵ Ikinika Teoso paniãtakiti erekari. Maerekati kamakani iaxirikakoni atoko. ! Iposotarina erekari ikaminina. Ininiã kãkiti kamakasaakiri Teoso paniãtakiti, Teoso paniãtakiti sikakari kãkiti erekari ikamini ikapani. Kãkiti iteene imarotiniãri Teoso paniãtakiti, imamaxinĩkaretakaniãri, ãtipirika ikaminiãri, ininiã Teoso takari erekari iuamoni, ikamakitimoni.

²⁶ Kãkiti sãpiretiniãri: “Nota auikari Teoso sãkire. Nikamari iua sãkire iaõka,” txamari kãkiti nini iauĩte atoko itxa. ! Iposotari iotokakiniri maerekati isãpiretini. Iuaka misirienetaua. Iua auiãkiti na atão. Ikamakiti na atão apaka. ²⁷ Kãkiti auiãkiti atão inakari auakasaaki, ikamakiti atão inakari auakasaaki, añri Teoso apokaerekatari. Iua kãkiti kamari ia atoko: Itiretana imenõkariakori, tikinitakoni pakini, kotxi mauareni ninoa. !Auiritari iĩkorapokoriti maerekati txikotiniri iua ãkixinire.

2

Hĩpaxitana Ikini Kãkiti

¹ Nitariakori, Xesosi Kristo aãuĩte Apiananiri itxaua. Iua sãkire atão auiãkani hininiãua, ininiã hĩpaxitariko ikinimane kãkiti. ! Apakata hĩpotxitakininani hĩtoretini. ² Maxinikariko. Atxiĩti hãpotiitakasaakiua, kiki apoka eremãkari. Iuakokiã aneo oro kamakoro aua. Apaka iusaaki apoka ãti kiki matiiti. Kitxakari imãka. ³ ! Apakata hĩpaxitiniri eremãkarinoka. Hĩsãpiretiniãri: “Uai iitopanatxi ereri nopini piitopãka,” pitxari. Txamari hĩsãpiretari matiiti: “Ikiraã pitima.” Atxiĩti hĩsãpiretari iua: “Uai ixiti nikiti takote piitopãka,” pitxari. Ikara atoko hĩkaminiã, ! apakata. ⁴ Ikara atoko hĩkamakasaaki, hĩxinikari katiiri apiaerekatini, matiiti poião ereka inini. Iusaaki hĩxiniãkiti na atão itxaua. Hãkixinire maerekati itxaua.

⁵ Nitariakori nota turetakini, hĩkenakotariko nisãkire. Teoso mereëpekari matiini iĩkorapokoriti auakani isãkire iteene auikinina ikapani. Ininiã ninoa Teoso turetakanani sariko Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ikara isikaenetapeka iua turetakanimoni. ⁶ Txamari hĩte kona paxitana matiini. ! Apakata. Katiirinira misirienetai hĩte. Ninoa anikai hĩte kãkiti misiritiko mereëkanimoni. ⁷ Ninoa katiirini misãkirepiretari Teoso. Peerekari iua

uāka, iuaritika ninoa kona paxitari iuāka. Ninoa misākirepiretakiti naki-tiakori hītxaua hīte.

⁸ Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Piteka pitiretiniua atokokanera, pitiretanako pite takote auakani.

Ikara ikinimane auīte paniātakiti hīkaminiā, hīkamari atāo inakari.

⁹ Hītiretiniāri hīpotxitakininani, maerekati hīkama. Ikara Teoso paniātakiti oerekai maerekati kamakani hininiāua. ¹⁰ Ikinika Teoso paniātakiti hīkaminiā, txamari ātinoka Teoso paniātakiti himakamakaniā, ininiā ikinika ipaniātakiti makamakani atoko hītxaua. ¹¹ Teoso txari:

Kona pisirīkape pītanoro minakotokatika.

Apaka itxari:

Kona pokaniuatape.

Atxiīti kona pisirīka pītanoro minakotokatika, txamari pokaniuata, ininiākara !pikamari ikinika Teoso paniātakiti. Ātika Teoso paniātakiti pimakamakaniā, !apakata. Ikara atoko ininiā, Teosomoni maerekati kamakari pitxaua.

¹² Teoso sākire iaōka akaminiā, aposotari erekari akamini. Ōpoīkakoni atoko atxaua. Maerekati !imaīkaikaua. Ininiākara atāo hīsākirauatako. Atāo inakari hīkamako, kotxi Teoso kamariko hītemoni isākire iaōka.

¹³ Himaamonīkakaniāri āti, Teoso kona amonīkai hīte. Imereēri himisir-itiko. Apiaerekata hīamonīkiniri āti, maerekati ikamakasaaki. Poiāo erekari himisiritiniri iua imaerekani xika.

Kākiti Sākire, Kākiti Kamakiti Pakini Pirena

¹⁴ Nitariakori, kākiti txari: “Nota Teoso sākire auīākari nitxaua,” itxamari, !ikamari Teoso nirekaākiti. Atauako iua auikari Teoso sākire? Atauako, iua sākire posotari imaktxakiniri imaerekani Teosomoni isini ikapani? Konapitini. ¹⁵ Atxiīti hītari, atxiīti hītaro Teoso sākire auīākani inōkana !auari. Atxiīti nipokori !auari ninoamoni. ¹⁶ Iuasaaki atxiīti hītxana: “Hīsipiniikaua, erekaxinire hinini. Kamākaiko. Iteene hinikako,” hītxana atxiīti. Txamari iuasaaki mākatxi !hīsikana, nipokori !hīsikana. Ikara atoko hīkaminiā, !apakata hīkamakiti. Hīsākirenanira hīsikiniā, ininiā maxikatīka hīsāpiretakiti. ¹⁷ Atxiīti ikara atoko atxa. Asāpiretari aūikiniri Xesosi sākire. Txamari kona akamari ipaniātakiti. Ikara atoko aniniā, asākire kona itxa. Aūiākiti sākiretxiti ipinakari atoko itxa. !Kakamareri iua.

¹⁸ Kākiti atxiīti txari: “Pite auikari Teoso sākire. Nota parīkauata Teoso ikapani.” Piposotari atxiīti poerekinino pauīākiti, Teoso paniātakiti pimakamakanisaaki? Kona piposota, kotxi atāo pauīākiti !auari. Notapekana, nota posotari noerekiniri nisākire nauīākiti nikamakitiā Teoso paniātakiti nikamakasaaki. Ikara atoko nininiā, kākiti imarotapitikari atāo nauikiniri Xesosi sākire. ¹⁹ Pite auikari ātinani Teoso auini. Ininiā erekapitikari pauīkakiti. Txamari ikara !imakatxakari pimaerekani Teosomoni pisini ikapani, kotxi Satanasi nitiriakori apaka auikari ātinani Teoso auini. Iua xika ninoa titinanaka ipīkarauatiniāna. Ninoa imarotari āti ōti ixipokinina.

²⁰ !Kiīkitei pite. Pinirekatari noerekinii !apakata pisākireē pauikiniri Xesosi sākire, iua paniātakiti iaōka pimakamakanisaaki. Iuasaaki pisākire na atāo. Ipīkari atoko itxa. ²¹ Maxinikariko ate apika atokirini, Aprāo. Kitxakapirīka isikasaakiri amarite Isaki inakori Teosomoni sikakori takikoātaā, iuasaaki Teoso apokaerekatari ikamakiti, kotxi ikamakiti oerekari Teoso, iua auikiniri isākire, ininiā Teoso kamaerekatari iua.

22 Ininiã himarotari atão iua auikiniri Teoso sãkire. Ikamakiti oerekari isãkire atão inini. Hixinikari iua. Atão ikamari Teoso paniãtakiti, ininiã atão iua auikari Teoso sãkire. 23 Ininiã Teoso sãkire iõkatsopatakori apokapeka. Itxari:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiã Teoso txĩkitakari iua atão inakari ikamini, Teoso apakapiniri ãkapani.

Ininiã iua akiritaãka Teoso mojanari. 24 Ininiãkara ia himarota. Teoso kamaerekatari kãkiti ãkixinire isãkire iaõka ikamakasaaki. Kona Teoso kamaerekatari kãkiti ãkixinire, isãkirenoka auakasaaki. Inirekari atamatiniri kãkiti parãka apaka.

25 ãto atão Teoso sãkire auiaãkaro nisãpiretai hũte. Kitxakapirũka kanokarero Haapi inakoro aua. Teoso kamaerekatari oa ãkixinire, kotxi oa apakapana Xosoe iokanatakini otixine apokasaakina. Oaãpoko okipatana ninoa. Iuasaaki oa oerekana ãti kimaporiti imitekinina ãkapani.

26 Kãkiti ãtoã ixinire mauakanisaaki, iua ipũpe. Iua !kakamareri. Ininiã iua atokokana iua sãkire iua auiaãkiti ipinakari atoko, erekari imakamakanisaaki. Iua auiaãkitinani, isãkirenani, !imakatzakari imaerekani.

3

Kãkiti Nini Pirena

¹ Nitariakori, !apakata itori hũte Teoso sãkire oerekakani hininiua, kotxi ate Teoso sãkire oerekakani maerekati akamakasaaki, apiata Teoso misiritaua ate. ² Amakinika ate kerokapanikari. Kãkiti makerokakaniãri isãkire, ininiã erekari iua. !Auiritari ãto kaminiri maerekati.

³ Anirekasaakiri kavaro kãpitiniri anireẽkiti, atakari inamaã metaoke ãpiriãketakari. Ininiã iuasaaki ikamariko anireẽkiti. Ia metaoke axapitikeri, iuaritika aposotari akakiriokiniri kavaro, ininiã isari anirekinimoni.

⁴ Apaka hixinikaroko maporo. Maporo mitaro. ãtima kataparari anikaro. Maporo oerekakire axapitiki, iuaritika kãkiti kakiriokaro maporo oerekakireẽ, ininiã maporo sari kãkiti nirekinimoni.

⁵ Iua atokokana, aãtoã auakari anini apaka axapitiki, iuaritika iposotari iteene maerekati ikamini. Hixinikariko. Xaminaminiki axapitiki, iuaritika iposotari iotikiniri itori kikiõ. ⁶ Iua atokokana ninitxi. Xamina tirinakari atoko itxa, ininiã kona erekari. Maerekati ninitxi sãpiretakiti. Iarika kãkiti xinireẽ ikinika, xamina ãtopa iarikini atoko. Ininiã iua maerekatinaoka itxa, ininiã ikinipoko ikamakiti maerekatinoka. Maerekani misiritikoãtaã ãkari itxa asãkire maerekati. Xamina tirinakari iuaãtaãkiri atoko itxa asãkire maerekati.

⁷ Kãkiti piratari ikini sereti kaxipiri ãtopakiri, kotipiriki, imini, iaã auakari pakini. Itori kãkiti piratapeka. ⁸ Txamari ninitxi paneenamari. Kãkiti !iposotari imãkpiritiniri inini. Kona ikamari anireẽkiti. Imini katsiiri atoko itxa. Imini tsiu posotari okiniri kãkiti. Iua atokokana, kãkiti sãpiretakiti posotari okiniri kãkiti.

⁹ Anini posotari isãpiretiniri erekari aãri aãũtemoni. Apaka iposotari maerekati isãpiretini kãkitimoni. ãkora atoko !erekari, kotxi Teoso kamari kãkiti iuaka atoko inakari ãkapani. ¹⁰ Anamaã potorika erekari, maerekati pakini. Nitariakori, ia koketakori na atão. !Apakata. ¹¹ Amomo !oposotari ãparaã ponikoãri, posiãri pakini otxĩkitakini. ¹² Nitariakori, atauako mãka mina iritari iõpeta? Atauako iõpeta mãka iritari mãka? Konapitini. Apaka amomo ãparaã ponikoãri !auari ãparaã maxiãri pakini.

Iua atokokana kākiti sākire. !Apakata kākiti āti ōti isākire ereka inini, āti ōti isākire maerekati inini.

Imaroretxi Pirena

¹³ Kiripa kimaroreri hīte sauaki auakari? Kākiti atāo kimaroreri inakari, oerekari imarore ikamakiti erekari ikamakasaaki. Erekari ikamakasaaki, !iukaua, kotxi atāo imaroretxi auiniā kākitimoni, !auiiritari iua iuikiniua. ¹⁴ Txamari pinīkatiniāri xikoretxi papixiri pākixinireē, piteka nireēkitinani pinirekiniā pākixinireē, kona pitxape: “Kimaroreno nota.” Iuasaaki kona pikipatapiri atāo inakari. ¹⁵ Īkora pimarore !iaxitikirini. Īkorapokoritikirinokara ikara pimarore. Ikara pimarore piito nireēkitikara. Imaroretxi ikara atoko inakari Satanasi oerekakiti. ¹⁶ Xikoretxi auakasaaki, piteka nireēkitinani pinirekini auakasaaki, ikara atoko inakasaaki, neenamtxinoka aua, ikini sereti maerekati aua apaka.

¹⁷ Imaroretxi iaxiti ĩkari kona ikara atokoni itxa. Iua imaroretxi imarotakari, erekarinoka ikama. !Inirekari neenamtxi. Merepitipanika ixinikari apanakini kākiti nireēkiti. Apiananiri nireēkiti ikama. Iamonīkari āti. Erekarinoka ikama ātimoni. Apiarimoni isākire atokotxikana isākire poiāorimoni. Ikamakiti isākire iaōka itxa. ¹⁸ Kauaīreri ōtākikari apanakini imaneenamauatakani, ininiākara itori kākiti kamari atāo inakarinoka.

4

Īkorapokoriti Auakani Nireēkiti !Hinirekape

¹ Neenamtxi auakasaaki hītemoni, hītxitakakasaakiaua, nāpa ikara atoko inakari potorika? Hākixinireē ipotorika neenamtxi. Hinireēkiti maerekati xika hineenamauata. ² Hinireēkiti kona hāpakapa, ininiā hōkari āti. Iteene hinirekari āti nakiti, txamari !hāpakapari hinireēkiti. Hītxitakakaua. Hineenamauata. Txamari kona hāpakapari hinireēkiti. Kona hamanaāri Teoso hinireēkiti hāpakapini ĩkapani. Ikara xika kona hāpakapari hinireēkiti. ³ Atxiiti Teoso hamanaākasaaki, kona hāpakapari hinirekakiti, kotxi hamanaākasaaki, maerekati hīxinikapanika. Hinirekari hāpakapiniri hamanaākiti hītenani ĩkapani, hītenoka poxokoniuatini ĩkapani. Ikara xika Teoso !sikai hinireēkiti.

⁴ Kanokarero, kanokareri pakini atoko hītxaua. Hīte takanapari Teoso, ĩkorapokoriti auakaninoka hītiretini ĩkapani. Hītiretiniāri ĩkorapokoritinoka, iuasaaki homanatarari Teoso. Hinirekiniāri ĩkorapokoriti auakani nireēkiti, ininiā Teoso mokaiakari hītxaua. ⁵ Kona maxikatiika Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ia atoko inakari:

Erekari Matamatakoti aākixinireē auakari nirekari iteene anirekiniri Teoso turetiniua. Iua !nirekari anirekiniri ĩkorapokoriti auakaninoka turetiniua.

⁶ Teoso sikari iteene erekari atemoni, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso !apokaerekatari kākiti iuikakaniua. !Imoianatana ninoa. Kākiti miuikakaniua, ikinipoko erekari isika ninoamoni.

⁷ Ininiā hāuiritariko Teoso hīauite ininiua. Iua nireēkitinoka hīkamako. Kona hīkamapiri Satanasi nireēkiti. Kona hīkīpitapiri iua sākire, ininiā eereka iua miteka. ⁸ Teosomoni hāpokako, ininiā iua apoka hītemoni. Maerekati kamakani hininiāua, hītakanapariko himaerekani. Kona hāuiritapiri hīuako kaminiri maerekati. Hītepekana, hīte sākire ipinimoni itxa. Hākixinire xinikakiti ipinimoni itxa. Ininiākara

hñokanatariko maerekati hñkixinire auakari, erekarinoka kaikotini ïkapani. ⁹ Himatinaniuatako, hñtxiapatako iteene, maerekati hñkamakiti xika. Hñtakanapariko hñsiroatini hñtxiapatini ïkapani. Hñtakanapariko hñpoxokoniuatini himatinaniuatini ïkapani. Ikara atoko hñkamako, maerekati hñkamakiti xika. ¹⁰ Apiananirimoni hñtxariko: “Nimaerekani xika !erekano nota. Minakati nitxaua. !Niposotari erekari nikamini. Piamonïkano,” hñtxariko Teoso. Eereka iua sikataparaxiniretai hñte.

!Himisãkirepiretapiri Hñtari

¹¹ Nitariakori, !himisãkirepiretakapeua. Æti misãkirepiretiniãri Æti, kona ipaxitari Teoso paniãtakiti. Æti akiritiniãri Æti: “Maerekati kamakariï,” akiritari Teoso paniãtakiti: “maerekati.” Ikara atoko inakasaaki, iuamoni iuaka sãkire apiata, ininiã iua ! ikamari Teoso paniãtakiti iaõka. ¹² Teosonokara atão inakari imarotakari aua. Iuanoka posotari isãpiretiniri kãkiti: “Pite kamakiti kona erekari. Pitepekana kamakiti erekari.” Iuanoka posotari ikara atoko ininii, kotxi iuanoka posotari kãkiti maerekani imakatzakini. Iuanoka posotari iokanatiniri kãkiti imisiritikomoni. !Apakata ikara atoko hñte ininiri apanakini.

Katana Kamaenetakori

¹³ Atxiïti hñte txari: “Atxiïti uatxa, atxiïti katana asa sitatximoni. Anapariko Ætikanani iuaãtaã. Aparïkauata itomane txineiro aãpakapini ïkapani,” hñtxama. ¹⁴ Txamari kona himarotari katana auakari tïkane. Kanatokopa itxa kãkiti? Ianiï atoko itxa kãkiti. Ianiï apoka, eereka patimari ixipokini. Ikara atoko kãkiti auini. ¹⁵ Apiaerekata hñsãkire ia atoko hinini: “Teoso nirekiniãri, nauapanika ninakasaaki, nikamariko ikara parïkatxi,” hñtxako. ¹⁶ Ikara atoko himasãkirauatakaniã, hñuikaua, kotxi hñuikari hñkamakiti tïkane. Maerekati ikara atoko inakari. ¹⁷ Ininiã erepaniko. Kãkiti erekari imarotakani makamakaniãri ikara erekari imarotakiti, ikamari maerekati.

5

Katiiri Pirena

¹ Hñkenakotariko nisãkire. Ikinika katiirini kapotxinanirini hñkenakotariko nisãkire. Hñtxiapatako. Hñkiripoatako, kotxi itori hñtatsiire apokako hñtemoni. ² Hñtii paiakapeka. Kapite nikapekari himãka. ³ Hinakiti oro kamakori, pirata kamakori pakini oereëkatapeka. Ikara oerekari hñkamakiti !apakata. Hñtii xipokini atoko, hñte apaka xipokako. Apiata himisiritiko. Maxikatïlka hãpotiitari hñtii, kotxi itixi xipokini õti apokanapanoka. ⁴ Himarotariko ia. Kãkiti hñte kikioteë parïkauatakasaaki, himisirienetana ninoa. Na atão hñkitxitana iparïkana ïki. Ininiã ninoa akiritari Teoso. Iuasaaki Apiananiri kaposotiireri kenakotari ninoa sãkire. ⁵ ïkorapokoriti hñauakasaaki, ikinipoko aua hñtemoni. Hiamotari ikinika hñto potxitakiti. Kãkiti sikari kema auite ito kienatxi, okiko õti manapi païperi inini ïkapani. ⁶ Hñte iokanatapekari kãkiti erekarini ipininimoni. Hñkapekana ninoa maxikatïlka. Ninoani kona naiatai hñte, iuaritika hñkana ninoani.

Apiananiri Kanapiriini Hiãtapini

⁷ Nitariakori, atxiïti hñtemoni ! katimari Apiananiri kanapiriini, iuaritika hiãtapariko hñpoxokoniritika, kotxi himarotapitikari Æti õti iua kanapiriini. Hñxinikariko katakareri. Iua iãtapapikari itakare aneini,

ikiena iposope inikini ĩkapani. Iãtapari ãparaã kipini itakare aneini ĩkapani. Iua imarotapitikari ikiena aneini, ininiã iãtapari. ⁸ Iua atokokana hiãtapariko Apiananiri kanapiriini. Hiãtaparaxinireritika hiãtapari, kotxi Xesosi kaimapeka ikanapiriini. ⁹ Nitariakori, kona hiãxitakakapeua. Hiãxitakakiniãua, hãpakapariko himisiritiko. Kãkiti misiritiko mereẽkari kaimapeka apokini hĩtemoni.

¹⁰ Nitariakori, hĩxinikariko Teoso sãkire sãpiretakani, kitxakapiriãka auakani, sãpiretari Teoso sãkire Teoso posotiireẽ. Ninoa misiritaãka, iuaritika ninoa mĩteenekari imakinika. Ninoa oerekaua amĩteenekiniri imakinika. ¹¹ Ari, aimarotari Teoso takari erekari misirikaretxi mĩteeneẽkanimoni. Hĩxinikari Xo inakori. Iua iteene atatsiirauata, iuaritika, ĩtakapanari Teoso. Atatsiirauataka atoko, Apiananiri sikari ikini sereti erekari iuamoni, kotxi katiraõkiri, kaamonĩkareri itxaua iua.

¹² Nitariakori, “Ari,” hinakasaaki, “Kona,” hinakasaaki, kona maxikatũka hĩsãkirauatape. Hĩkamariko hĩsãpiretakiti iaõka. Hĩkamaenetakiti hĩsãpiretakasaaki, kona hãkiritapiri Teoso tixine auakani uãka, kona hãkiritapiri itixi auakani uãka, hĩsãpiretakiti apanakini atão imarotini ĩkapani. Na atão hĩsãkire ininiã, Teoso misiritapitũkai.

Teoso Misãkiretiko Kãkiti ĩkapani

¹³ Hãtatsiirauatakasaaki, himisãkiretariko Teoso. Hĩpoxokiniuatakasaaki, hĩxikarauata Teoso ĩkapani. ¹⁴ Åti amianatakasaaki, hĩpĩkapiretanako kõtãkikarerini Xesosi sãkire auĩãkani Teoso imisãkiretinina amianatakari ĩkapani. Iuasaaki itakarina iĩtxi iua amianatakari nopini Apiananiri uãkaã. ¹⁵ Hãuikiniãri Teoso posotiire himisãkiretakasaakiri Teoso, iua makananitapitikari iua amianatakari. Ininiã Apiananiri õkitikariko iua. Maerekati ikaminiã, Teoso makatxakari imaerekani apaka. ¹⁶ Ininiã hĩkerokakiti hĩsãpiretakakauako. Himisãkiretariko Teoso åti ĩkapani. Ininiã apanakini misãkiretariko Teoso hĩte ĩkapani. Iua atokokana, Teoso txĩkitakari hãkixinire ereka inini. Atão inakarinoka kamakari sãkire kataparari, Teosokata isãkirauatakasaaki, kotxi Teoso kamapitikari iua amanaãkiti iaõka.

¹⁷ Kitxakapiriãka Erĩasi inakori, ate atoko inakari iua. Iua misãkiretari Teoso itapararitika ãparaã makipakani ĩkapani. Ikara atoko inakasaaki, ãparaã ! ĩkipa ipi åti pakini anokanani, seisi kasiriti. ¹⁸ Iuaĩkana imisãkiretari Teoso ãparaã iuaĩkana ikipini ĩkapani. Ininiã ãparaã kipa. Iuaĩkana itixi iriuata.

¹⁹ Nitariakori, åti takanapiniãri atão inakari Teoso sãkire, hõtãkikariko iua Teosomoni ikanapiriini ĩkapani. ²⁰ Maerekati kamakari takanapiniãri imaerekani, iua põtãkikasaaki, ininiã pite makatxakapekari iua ipinini. Teoso makatxakari ikinipoko maerekati ikamakiti.

1 PETRO

Merepanika Petro Iokanatsopatakiti

¹ Petro nitxaua nota. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hīte Xesosi sākire auīākanimoni. Hīte iarikape Pōto tixiniā, Karásia tixiniā, Kapatósia tixiniā, Ásia tixiniā, Pitxínia tixiniā pakini. Hītakanapari hīteka tixine Xesosi sākire hāuikini xika. Áti uākakata hāuanāta.

² Aīri Teoso mereēi hīte iua nakitiakori hininiua ikapani. Itixi kamiko apisa, iua imarotapekari hīte iua anaakori hininiua. Erekarī Matamatakoti parīkauata hākixinireē Teoso nireēkitinoka hīkamini ikapani. Ininiā uatxa hīposotiire aua Xesosi Kristo paniātakiti hīkamini ikapani, kotxi Xesosi Kristo arēka xikepoata hīte ikapani. Teoso sikari ikinipoko erekarī hītemoni. Itori isikai. Iteene ikamaerekaxiniretai.

Kākiti Maerekani Makatxakiko

³ Mamisākiretari Teoso: “Peerekai pite. Aāuīte Xesosi Kristo Teosone pitxaua. Iua iri pitxaua,” matxari. Maerekati kamakanuia, iuaritika iteene iamoniākaua. Itxīkitakari axinire iuaīkana iponaniini, kotxi Xesosi Kristo ipina, iuaritika iuaīkana ōkitikaua. Ininiā ikiniōtika aimarotari Teoso kaminiri ikinipoko ikamaenetakiti. ⁴ Iuaīkana axinire iponaniā, ininiā iua anaakori atxaua. Ininiā aīri potetakiti erekarī aua itixineē aāpakapini ikapani. Ikara ipotetakiti !ixipoka. !Oerēkata. Auapika. Teoso nīkatari ikara hīte ikapani.

⁵ Hīte auikari Teoso sākire, ininiā iposotiire tokapakeētai hīte. Hīte itokapakeētinititika Xesosi kanapiriāko xipokatxi ōtisaaki. ⁶ Ikara himarota, ininiā iteene hīpoxokoniuata. Uatxa atxiīti !erekaxinirei hīte, kotxi ikini sereti maerekati apoka hītemoni. ⁷ Ikini sereti himaxikiko apoka hītemoni, kotxi iusaaki Teoso imarotari atāo hāuikiniri iua sākire, himīteenekiniāri himaxikiko. Iusaaki Teoso ataerekatai hīte, oro ataerekatiko atokokana. Kākiti axitaro oro otxiko makatxakiko ikapani, oronoka kaikotini ikapani. Iusaaki peerekaro. Pakaronero. Iuaritika āti ōti oxipokaākako. Erekaro oro, iuaritika apiaerekata hāuikiniri Teoso sākire, kotxi isākire hāuikini !ixipoka. Xesosi Kristo kanapiriākasaaki ikorapokoriti, Teoso sāpiretaiko hīte: “Erekarī hāuikiniri nisākire, kotxi himīteenekari ikinipoko. Peerekai hīte,” itxaiko hīte. Iusaaki hīto iotximere auape Xesosi iotximere atokokana.

⁸ Hīte kona aōkitapanikari Teoso, iuaritika hītiretari iua. Kona hātamatapanikari, iuaritika hāuikari iua sākire. Ininiā hīte iteene poxokoniuata. Kākiti sākireē ! apakata hīsāpiretiniri hīpoxokoni.

⁹ Hīpoxokoniuata, kotxi himaerekani makatxakaākapeka. Ininiā hīxinire ! ipinaika, kotxi hāuikari Xesosi sākire.

¹⁰ Kitxakapiriāka Teoso sākire sāpiretakani nirekamari imarotininina kākiti maerekani makatxakiko. Initarina ikara imarotininina Teoso sākire iōkatsopatakoriā. Iteene apaiāōkarauatana ikara imarotininina ikapani. Ninoā sāpiretari ikara erekarī, Teoso āti ōti sikiniri kākiti. ¹¹ Inirekarina imarotininina ikara erekarī apokini ōti. “Kisaakipa apoka atxiīti? Natokopa itxa apokini?” itxanātana. Iusaaki Erekarī Matamatakoti oerekana ninoā ākixinireēna Kristo atatsiirauatini tīkane. Oerekana ninoā Kristo atatsiirauatini xipoka atoko, ikinimane auīte itxauako. Peerekari iusaaki. ¹² Kitxakapiriāka Teoso sāpiretari ikamakiti tīkane

isäkire säpiretakanimoni, kona ninoanoka imarotini ikapanani. Ninoa säpiretari Teoso kamakiti tükane hïte ikapani, kotxi uatxa apokapeka ninoa säkire iaõka. Kitxakapirïka Teoso säpiretari ikamakiti tükane ninoamoni, ate uatxa imarotini ikapani. Teoso iokanapirena erekari säpiretakani säpiretpekai uatxa ikara Teoso säpiretakiti kitxakapirïka. Teoso paniätari Erekarï Matamatakoti potorikini itixine uai apokini ikapani. Erekarï Matamatakoti posotiireë ninoa säpiretari Teoso iokanapirena erekari. Teoso nitiriakori iaxitikini iteene nïrekamari imarotinirina hïte imarotakiti.

Ereka Hïtxako

¹³ Ininiã iposope hïtxako hïxinikiniri atão inakari hïkamini. !Hïkamapiri maerekati hïto nireëkiti. Iteene hãuikariko hãpakapiniri ikinipoko erekari Teoso sikakiti Xesosi Kristo kanapiriãkasaaki. ¹⁴ Amarini kaminiri iri paniätakiti atokotxikana, hïkamari Teoso paniätakiti. Xesosi säkire himimarotakanisaaki, hïkamari maerekati hinireëkiti. Uatxa !hïkamapinikariko. ¹⁵ Hïte akiritakari kamari erekarinoka, ininiã iua atokokana erekarinoka hïkama ikiniõtika. ¹⁶ Teoso säkire iõkatsopatakori txari:

Erekarinoka hïkamako, kotxi nota kamari erekarinoka, itxa Teoso kitxakapirïka.

¹⁷ Himisäkiretari hïri iaxiti auakari. Atãonoka ikaminana ikinimane kãkiti iparïkana atamatakasaaki. Ininiã kãkiti kamakasaakiri maerekati, aïri misiritiniri äti atokotxikana, imisiritari äti. Himitekini !auari. Hïxinikariko, haãpoko atão inakari ikorapokoriti !auari. Teoso tixineë aua haãpoko. Ininiã ikorapokoriti hãuakasaaki, iteene hïpaxitariko Teoso. Hïpïkariko iua manirekakiniti hïkamini. ¹⁸ Mitxi !apakata hãuini, kotxi iuaasaaki hïkamari hãtokiriakorini säkire iaõka. Uatxa Xesosi oerekai ätião hãuini, kotxi iamotai hïte, iua nakitiakori hininiua ikapani. Himarotari iamotini. !Iamotai pirataã. !Iamotai oroã. !Iamotai txineiroã, kotxi pirata, oro, txineiro pakini xipokako. ¹⁹ Kristo arëkaã iamotai hïte, kotxi ipïkasaaki iamotai hïte. Peerekari iua arëka, kotxi iua arëka makatxakari amaerekani. Soti auite erekari atoko itxa Kristo. Kona maerekati aua iuamoni. ²⁰ Itixi kamiko apisa, Teoso mereëri iua. Iua apoka uai himaerekani imakatzakini ikapani. ²¹ Xesosi txïkitakai hïte auikiniri Teoso auini, kotxi Teoso iuaïkana õkitikari Xesosi ipïkani sauaki. Iuaasaaki isãpiretari Xesosi ikinika ikamakiti eraka inini. Ikara atoko ininiã, hãuikari Teoso säkire. Himarotari isäkire iaõka ikamini. ²² Erekarï Matamatakoti oerekapekai atão inakari, ininiã uatxa hïkamari atão inakari. Ikara atoko ininiã, hãkixinire erekari. Ininiãkara atão hïtïretari hïtïriakori. Ininiã iteene hïtïretakakauako hãkixinireë.

²³ Hïte xinire iuaïkana iponaniãpeka. Teoso säkireë hïxinire iponaniã iuaïkana. Teoso säkire auapika. !Ixipoka. Ininiã iua anaakori hïtxaua. Hïri ikorapokoriti auakani xipoka. Hïri iaxiti auakari !ixipoka, ininiã hïte iua anaakori !ixipoka apaka. ²⁴ Teoso säkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti katsotati atoko itxa. Katsotati païtiki ipinini. Iua atokokana patimari kãkiti ipina. Ikinika erekari ikamakiti, aãui atoko itxa. Aãui patimari ipinini. Iua atokokana patimari kãkiti kamakiti xipokini.

²⁵ Iuaritika Teoso säkire auapika. !Kaxiporeri, itxa Teoso säkire iõkatsopatakori. Teoso säkirepitikara säpiretaãkapeka hïtemoni, hïkenakotakasaakiri Teoso iokanapirena erekari.

2

¹ Ininiäkara h̄takanapariko ikinipoko maerekati h̄kamakiti. ! Himisirienetapiri äti. H̄kamariko h̄säkire iaõka. ! H̄ixikotapiri äti. ! Himisäkirepiretapiri äti. Ikini sereti maerekati k̄akiti kamakiti h̄takanapako.

² Hinirekariko Teoso s̄akire makoketakoti. Tinitxiã imi axapitiri nirekini atokokana, hinirekariko Teoso s̄akire. Teoso s̄akire h̄apakapakasaaki, himaroãpotari iua, ininiã apiaãpota h̄auikiniri iua s̄akire.

³ Kotxi uatxa himarotapekari Apiananiri ereka inini.

Kai Atoko Itxa Xesosi

⁴ Ininiã h̄sako Xesosimoni, kotxi auapika inakari itxaua. Kai aapokotxi kamakari manirekakiniti atoko itxa Xesosi. K̄akiti linirekari iua. Iuaritika Teoso mereeri iua. Teoso tirketakiti itxaua Xesosi. ⁵ H̄ite apaka kai atoko h̄txaua Teoso aapoko ikapani. Itx̄ikitakari h̄xinire auãki inini, kotxi iua nakitiakori h̄txaua. Ininiã, Teoso aapoko atoko h̄txaua. Ininiã iua aapoko äki sasetotxi h̄txaua, iua ikapani h̄parikauatini. Ininiã h̄sakariko iua amanaãkiti, iua nireëkiti. Iua apakariko h̄sikalakiti, kotxi Xesosi Kristo makatzakapekari himaerekani. ⁶ Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari: H̄ätamata. Nitakari kai Sião sitatxitiã. Iua kai apiari, Teoso mereëkiti.

Apiaerekata iua. Iua kai atoko inakari s̄akire auiaãkani lipëtauata, itxa Teoso s̄akire.

⁷ Iua kai atoko inakari itxaua Xesosi. Peerekari Xesosi h̄temoni, kotxi h̄ite auikari iua s̄akire. Äti iua atoko inakari !auari. Txamari isäkire makipitakani !nirekari iua. Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

Aiko kamakani txari: “!Apakata ia kai. !Anirekari.” Iuaritika iua kai apiari. Itakaãka aiko kamikosaaki, apanakini kai soro maikakari ininiua ikapani.

⁸ Iuaikana Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

Iua kai xika k̄akiti mãkitita. Iua kai xika k̄akiti irika, itxa Teoso s̄akire. Imãkititana, kotxi !auikarina Teoso s̄akire. Teoso tx̄ikitakana ninoa irikini, kotxi !auikarina iua s̄akire.

⁹ H̄itepekana, Teoso mereëkini h̄txaua. Sasetotxi h̄txaua. H̄parikauata Apiananiri ikapani. H̄ite makatzakaãka maerekani sauaki erekarinoka h̄kamini ikapani. Teoso nakitiakori h̄txaua. Imereëi h̄ite iua ereka inini k̄akiti h̄orekini ikapani, kotxi ipiã h̄uakasaaki, iuara akiritai h̄ite ipiã h̄takanapini ikapani. Itakai ikamaraã atão inakari himarotini ikapani. Peerekari iua kamara. ¹⁰ Mitxi Teoso nakitiakori !h̄txaua. Uatxa Teoso nakitiakori h̄txapekaua. Mitxi Teoso !amonikapanikai. Uatxa Teoso amonikapekai.

Teoso Nitiriakori Iamotakoni Pirena

¹¹ Nitiretakini, uai itixi h̄uakasaaki, äti tixinikini atoko h̄txa. Atão h̄apoko Teoso tixine aua. Ikorasaaki h̄saãpota h̄apokomoni. Ininiã ikini nixinireritika nõtãkikai h̄ite himakamakaniri maerekati hiito nireëkiti. Hiito nireëkiti h̄xinire mokaiakari atoko itxa. Hiito !nirekari h̄xinire nireëkiti. ¹² Teoso s̄akire mauiaãkani sauaki h̄uakasaaki, ikiniõtika erekarinoka h̄kamako. Atxiiti ninoa maxikatũka apoitai maerekati h̄kamini, iuaritika iusaaki ninoa imarotari erekarinoka h̄kamini. Ininiã Teoso ketotini õti manapi iua oerekariko atão inakari ninoamoni. Ininiã iusaaki ixinikarinako erekari h̄kamakiti. Ininiã itxarinako Teoso: “Peerekai pite,” itxana.

H̄kamariko H̄tauĩte Paniãtakiti

¹³ Hīkamariko kākiti auñtetakini paniātakiti, kotxi Apiananiri nirekari ikara atoko hīkamini. Ikinimane hīauñteakori paniātakiti hīkamako. Hīauñte apiari paniātakiti hīkamako. ¹⁴ Hīauñte poiāori paniātakiti apaka hīkamako, kotxi hīauñte apiari paniātana hīauñte poiāorini maerekati kamakani imisiritinina ĩkapani. Ipaniātana ninoa isāpiretinina erekari kamakani: “Erekapitikari hīkamakiti.” ¹⁵ Teoso nirekari hīkaminiri erekari, ininiā iuasaaki miikiteni !iposotari imisākirepiretinii hīte. !Kasākirena iuasaaki, kotxi apanakini imarotari erekarinoka hīkamini. ¹⁶ Hīposotari ikinipoko hinireēkiti hīkamini, kotxi Teoso sikakai hīte. Iuaritika kona hinirekapiri maerekati hīkamini. Teoso nitiriakori hītchaua, ininiā iua paniātakitinoka hīkamako. ¹⁷ Hīpaxitariko ikinimane. Hītiretanako ikinimane aītariakori Teoso sākire auñākani. Hīpīkariko Teoso. Hīpaxitariko hīauñte apiari.

Hīkamariko Hīpatrāote Paniātakiti

¹⁸ Nitiritxiakori, hīkamariko hīpatrāote paniātakiti. Hīpaxitariko iua. Atxiīti iua tiretai. Atxiīti imisiritai. Iuaritika hīpaxitariko iua. ¹⁹ Erekapitikari himīteenekiniri kākiti misiritinii maxikatīka. Himīteenekiniāri, Teoso nireēkiti hīkamini ĩkapani, erekapitikari. ²⁰ Erekari hīpatrāote misiritinii hīte, maerekati hīkamakasaaki. Iuasaaki himīteenekiniri himisiritiko kona txīkitakari Teoso apokaerekatinii. Erekari hīkamakasaaki, himīteenekiniāri himisiritiko, iuasaaki Teosomoni erekapitikai.

Kristo Misiritiko

²¹ Teoso akiritai hīte inakitiakori hininiua ĩkapani, himisiritiko himīteenekini ĩkapani. Kristo misiritaāka hīte ĩkapani, ininiā iua nirekari amīteenekiniri amisiritiko iua misiritiko imīteenekini atokokana.

²² Maerekati !ikama. !Imisirienetari āti.

²³ Ninoa misākirepiretakasaakiri iua, !apakapaenetana. Imisiritakasaakirina iua, !itxitana. !Isāpiretana imisiritinina imaerekanina xika. Iua auikari iri nīkatiniri iua, kotxi atāonoka kamakari itxaua Teoso. Atāo imarotari kākiti kamakiti. ²⁴ Aamina ĩpiriāmitakari nopini Xesosi ĩto misiritaāka ate maerekani xika. Ipina ate ĩkapani, apikomoni maerekati akamini amanirekakani ĩkapani. Inirekari anireēkiti maerekati ipīkari atoko inini. Itxīkitakari axinire auāki inini atāo inakarinnoka akamini ĩkapani. Xesosi karo txīkitakaua erekape anini. ²⁵ Xesosi himarotini apisapanika, soti auñte pīpinanakakani atoko hītcha. Uatxa hīkanapiriāpeka hīpitikirimoni. Hīxinire nīkatarimoni hāpokapeka uatxa.

3

Taniritxi, Tanorotxi Pakini Ōtākikiko Pirena

¹ Nitiritxi kaminiri ipatrāote paniātakiti atokokana, hīte tanorotxi hīkamariko hītaniri nireēkiti. Atxiīti hītaniri !auikari Teoso sākire, ininiā erekarinoka hīkamako. Atamatakasaakirina erekari hīkamakiti, ninoa auikari Teoso sākire. Hīkamakiti erekari txīkitakana auikinirina Teoso sākire. Hīsākirenoka !itxīkitakana auikinirina. ² Maerekati himakamakanisaaki ikiniōtika, Teoso iteene hīpaxitiniā ikiniōtika, iuasaaki ninoa auikari Teoso sākire atāo inini.

³ Apanakini sito xinikapikari oiāko oōeretini, oro oiōā otakini, omāka ereri oieretakini, oiō ere inini ĩkapaninani oxinika. Sito erero !oxinikari ikaranani. ⁴ Sito erero oākixinire ereri apaka. Hākixinire ereri inakasaaki, !hītxitapiri hītaniri. Hīkamari iua nireēkiti. Teosomoni apiaerekata hākixinire ereri inini.

⁵ Kitxakapirīka sitoākini ererini, Teoso sākire auīākani, ikara atoko inakani. Ninoa ākixinire erekari, kotxi ikīpitarina ītanirina sākire. ⁶ Sara inakoro kamari Apraão sākire iaōka. Oa kamari Apraão paniātakiti, kotxi oamoni oa auīte itxaua Apraão. Sara anaakoro atoko hītxaua atāonoka hīkaminiā, himapīkarauatakaniā.

⁷ Hīte taniritxi, iua atokokana hīxinikariko erekari hīkaminana hītanoro. Hīpaxitaroko hītanoro, kotxi !katapararo. Oa apaka hītekata apakapariko Teoso sikakiti erekari. Iua txīkitakai hāuapininiika hinini iuakata. Hītiretaroko hītanoro, ininiā Teoso kenakotariko himisākiretiniri iua.

Himisiritiko Pirena

⁸ Ia nisākire mapotōkire nisāpiretai. Hīxinikakiti ātika xinikakiti atoko hītxako. Hiamonīkakauako. Hītiretariko āti, hītari hītiretini atokotxikana. Hīkamariko erekari ātimoni. !Hīuikapeua. ⁹ Āti kaminiāri maerekati hītemoni, !hīkamapiri maerekati iuamoni. Āti misākirepiretakasaakii, kona hīte misākirepiretapiri iua. Āti kaminiāri maerekati hītemoni, iuasaaki hamanaāri Teoso sikiniri erekari iuamoni, kotxi Teoso paniātai ikara atoko inakari hīkamini, erekari Teoso sikakiti hīte apaka apakapini īkapani. ¹⁰ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pinirekiniāri pauini ereka inini, pinirekiniāri ikiniōtika pipoxokoniuatini, !pauiritapiri pisākire maerekati inini. !Pimisiritenapiri āti.

¹¹ Pinirekiniāri pauini ereka inini, pitakanapariko maerekati pikamini. Erekarinoka pikamako. Pitakanapariko pineenamauatini. Pinirekariko kākiti auini ereka inini.

¹² Apiananiri nīkatari kākiti atāo inakari kamakani. Teoso imisākiretakasaakina, Teoso kenakotapitikari isākirena. Txamari Apiananiri misiritari maerekati kamakani,

itxa Teoso sākire kitxakapirīka.

¹³ Erekarī hīkamakasaaki, kākiti !inirekari imisiritinii. ¹⁴ Atāo inakari hīkamakasaaki, kākiti misiritiniāi, hāpakapariko erekari Teoso sikakiti. Ininiā !hīpīkapena ninoa. Maerekaxiniretinoka !hītxape.

¹⁵ Hākixinireē hītxako: “Teosonoka niauīte. Apiananiri itxaua. Iua nireēkitinoka nīkamako.” Ikara atoko hītxako. Hāpaiaōkariko Teoso sākire, isākire iteene himarotini īkapani. Ininiā kākiti pimainiāi: “Kinirepa hāuikari Teoso sākire?” Iuasaaki himarotari hāpakapapiretiniri iua. Hāpakapapiretakasaakiri iua, !hītxitapiri. Hīpaxitariko iua iuasaaki.

¹⁶ Hīsākirauatakasaaki, !hīsāpiretapiri hākixinire manirekakiniti. Hinirekariko erekari hākixinire nireēkiti hīkamini. Apanakini misākirepiretai. Ninoa atamatakasaakiri erekari hīkamakiti Kristo paniātakiti, ipētari imisākirepiretinii. ¹⁷ Teoso nirekiniāri hātatsirauatini erekari hīkamini xika, ininiā erekari, kotxi iuasaaki hīkamari erekari. Txamari hātatsirauatiniā himaerekani hīkamini xika, !erekari, kotxi iuasaaki hīkamari maerekati.

¹⁸ Xesosi Kristo ipina kākiti maerekani imakatzakini īkapani. Iuasaaki iposope imakatzakiniri kākiti maerekani. Iuaīkana !atatsirauataika kākiti maerekani imakatzakini īkapani. Erekarinoka kamakari ipīpe maerekati kamakani īkapani. Ipīpe, Teosomoni ate anikini īkapani. Iīto ipīpe, iuaritika Erekarī Matamatakoti txīkitakari iua iuaīkana auāki inini. ¹⁹ Iuasaaki Erekarī Matamatakoti posotiireē isari ipīkani auiniātaāmoni. Iuaā kateia āki ipīkani aua. Iuaā isāpiretana Teoso misiritinina ninoa, kotxi iuaka kāiata. ²⁰ Kitxakapirīka ninoa ipīkani, auākipanika inakasaakina, !inirekarina Teoso paniātakiti ikaminina. Iuasaaki Noe

kamanātari maporo. Teoso iātapana imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Txamari ! itakanaparina. Iuasaaki poiãonoka ! ipina. Oitonoka ! ipina, xirataãtxi apokasaaki. Teoso nĩkatana ninoa imapinakani ĩkapani. ²¹ Ikara xirataãtxi hĩpatxisatiko atokokana. Hĩpatxisatiko oerekari kãkiti, Teoso makatxakapekai himapinakani ĩkapani. Hĩpatxisataãka hĩtoãkiri txiko makatxakiko ! ĩkapanini, kona maerekati hĩkamakiti makatxakiko ĩkapanini. Hĩpatxisatikosaaki, hĩtxari Teoso: “Nãkixinireẽ ninirekari nikaminiri ikinika pite nireẽkiti iaõka,” hĩtxariko. Xesosi iuaĩkana õkitikasaakia, imakatxakai himapinakani ĩkapani. ²² Iua kanapiriã Teoso tixinemoni. Uatxa iri kikomoni iitopãka. Iuaã Teoso nitiriakori, auĩtetxiakori, kaposotiirerini pakini auĩte itxaua. Ninoa ikinika kamari Xesosi paniãtakiti.

4

Hĩkamariko Ikinipoko Teoso Nireẽkiti

¹ Xesosi atatsiirauata iĩtoã hĩte ĩkapani. Ininiã hinirekariko Xesosi xinikakiti iaõka hĩkamini. Ikara atoko hinirekiniã, hĩxinikakiti sikataparatarĩ hãkixinire. Kãkiti atatsiirauatakasaaki iĩtoã, ! inirekaikari maerekati ikamini. ² Ininiãkara ĩkorapokoriti auakasaaki, ! inirekaikari maerekati iĩto nireẽkiti ikamini. Ikamari Teoso nireẽkiti iaõka ikiniõtika. ³ Mitxi maerekati hĩkamakiti iaõpe. Mitxi Teoso sãkire mauĩãkani nireẽkiti iaõka hĩkama. Ikinĩ sereti maerekati hĩkama iuasaaki. Iuasaaki hĩkamari ikini sereti hĩto nireẽkiti. Hinirekari ãti kãkiti ĩto. Hĩpoãta. Ikinipoko maerekati hĩkama hĩpoãtakasaaki. Hĩkamari kiiniri maerekati. Hĩteosonetari kãkiti kamakiti, Teoso mauritakiniti.

⁴ Ninoa Teoso sãkire mauĩãkani txai: “Kinirepa kona hĩpotxitari ate kamakiti iaõka hĩkamini? Peerekari akamakiti,” itxaina. Ininiã ninoa nireẽkiti iaõka himanirekakani xika, ninoa misãkirepiretai hĩte. ⁵ Txamari ãti õti ninoa apakapapiretariko Teoso, kotxi Teoso iposope isãpiretiniri maerekati kamakani misiritiko. Isãpiretari kãkiti auãkipanika inakani, apaka kãkiti mitxi ipĩkani. ⁶ Ininiã Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãkapeka kãkiti. Uatxa ninoa ipĩpe. Auãkipanika inakasaaki, isãpiretaãka ninoamoni kãkiti misiritiko imaerekani xika. Isãpiretaãka ninoamoni kãkiti kaminiri Teoso nireẽkiti ãkixinireẽ ikiniõtika.

⁷ Imakinika xipokini õti imatokotapeka. Ininiã kona hãuiritapiri hĩto kaminiri inireẽkiti. Araõkire hĩtxako, ininiã hĩposotari himisãkiretiniri Teoso. ⁸ Iteene hĩtiretakauako. Ia apiata Teoso nirekakiti. Iteene hĩtiretakauako, kotxi iteene hĩtiretiniãri ãti, poião hĩxinikari maerekati ikamakiti. ⁹ Kãkiti apokasaaki hãapoko, hĩpoxokoniritika hãpakapanako. Kona hĩtsoatape hãkixinireẽ ninoa apokini xika. ¹⁰ Hĩkinika hãpakapapekari imaroretxi Teoso parĩka hĩkamini ĩkapani. Ikara Teoso sikakiti hĩtemoni. Ininiã ikara himaroreẽ hĩparĩkauata apanakini ĩkapani. Iuasaaki Teoso nitiriakori erekarini hĩtxaua. Hĩsĩkariko ãtimoni ikini sereti erekari Teoso sikakiti. ¹¹ Hĩsãkirauatakasaaki, hĩsãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni. Himoianatakasaakiri ãti, himoianatariko Teoso posotiireẽ, ininiã iuasaaki kãkiti txari Teoso: “Peerekai pite, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua,” itxari Teoso. ãtipirika ikinimane txapikari Teoso: “Peerekai pite. Ikinipoko posotiiretxi aua pitemoni.” Ameẽ.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

¹² Nitiretakini, ! hĩtikokape himisiritiko apokasaaki, kotxi ikara ataerekatai. Iteene himisiritãkako, kotxi ikara atoko inakari

apokapitikako. ¹³Iuasaaki hīpoxokoniuatoko, kotxi Xesosi atatsiirauatape, ininiā hīte apaka atatsiirauatoko. Xesosi kanapiriākaasaaki, peerekari iuasaaki. Hīte atamatariko ikara, ininiā iuasaaki iteene hīpoxokoniuatoko. ¹⁴Kākiti xinitakasaakii hīte, Kristo nakitiakori hininiua xika, hīpoxokoniuatoko, kotxi iuasaaki himarotari Teoso aua hītekata. Himarotari Erekarī Matamatakoti aua hākixinireē. ¹⁵Kokaniri, kūtiriri, maerekati kamakari, aāpirena kamakari pakini ! hītxapeuako. Ikara atoko inakari hininiāua, apakatapitika hātatsiirauatini, kotxi hātatsiirauata maerekati hīkamini xika. ¹⁶Iuaritika hātatsiirauatiniā Xesosi sākire hāuikini xika, ininiā iuasaaki erekapitikari. ! Hīpētauatape. Hītxariko Teoso: “Peerekai pite, kotxi Xesosi nakiti nitxaua,” hītxako. ¹⁷Apokapeka Teoso anaakori misiritiko ōti. Merepanika Teoso misiritari iua anaakori imaerekanina xika. Teoso misiritiniāua ate isākire auīākani amaerekani xika, ininiā Teoso iokanapirena erekarī manirekakani mitekini ! auari. Iteene imisiritana ninoa. ¹⁸Kitzakapiriāka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pamimari atāo inakari kamakani sini Teoso tixinemoni. Ininiāka Teoso manirekakani mitekini, maerekati kamakani mitekini ! auari. Imisiritaākapitikanako,

itxa Teoso sākire. ¹⁹Apanakini atatsiirauata, kotxi Teoso nirekarī atatsiirauatini. Ikara atoko hātatsiirauatiniā, iuaritika erekarī hīkamapanikako. Hāuikariko ikinipoko kamakari sākire, kotxi iua kamari ikinipoko isākire iaōka.

5

Kōtākikarerini, Ātokoriakori Pakini

¹Kōtākikarerini nitxaua nota, ininiā nōtākikai hīte kōtākikarerini. Nota atamatarī Kristo misiritiko. Ikanapiriākaasaaki, natamatarī iua iotximere ikinimane auīte inakasaakia. ²Ininiā nota ōtākikai hīte. Hinīkatanako Teoso sākire auīākani ereē. Soti auīteakori ipitikiri nīkatini atokokana, hinīkatana. Hīsāpiretanako Teoso sākire, kotxi ikara sikakienatarī ninoa ākixinire. Teoso sikana ninoa hītemoni hinīkatinina īkapani. Atāo hinirekariko hinīkatinina ninoa. Kona hītxape hākixinireē: “!Ninirekarī ninīkatinina ninoa, iuaritika ninīkatana, kotxi ikara niaparīka.” Kona hīxinikapiri ikara atoko inakari. ! Hīparīkauatape txineiro hāpakapini īkapani. Hīparīkauatoko apanakini himoianatini īkapani. ³Ninoa auīte atoko ! hītxapeua. Teoso sikana ninoa hītemoni hinīkatinina īkapani, soti auīteakori ipitikiri nīkatini atokokana, ininiā erekarī hīkamako, hīte kamakiti iaōka ninoa kamini īkapani. ⁴Ininiā ipitikiri apiari apokasaaki, Xesosi apokasaaki, hāpakapariko hīparīka īki. Iuasaaki hāpakapariko saporīeta atoko inakari. Ikara Teoso sikakiti peerero, ininiā ikara apakapakani auapininiika. Atamatapikarina Teoso iotximere. Iuasaaki erekarī hāpakapakiti lixipoka.

⁵Hīte ātokoriakoripekana, hīkamariko aneēkani paniātakiti. Hīkinika, himoianatakauako. !Hīuikapeua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Teoso iotokakari iuikakanua kaminiri inireēkitina. Iua sikari ikinipoko erekarī miuikakaniauamoni.

Itxa Teoso sākire. ⁶Ininiā hīteka poiāotakauako, kotxi Teosonoka kaposotiireri. Iketo manapi Teoso iuikai hīte, erekarī hīkamakiti isāpiretiniri ikinimane. ⁷Maerekaxiniretinoka hinakasaaki, imakinika himaerekaxinire hīsāpiretariko iua. Hīsikariko himaerekaxinireni iuamoni, kotxi iua tiretai.

⁸ Kona hīkamapiri hīto nireēkiti. Araōkire hītḡako, kotxi himokaiakari Satanasi inakori ākiti monōkori atoko itḡa. Isaāpota initiniri ikiena. ⁹ Satanasi apokasaaki hītemoni, iteene hāuikariko Teoso sākire. Iuasaaki hītaparaxiniretika hāuako. ! Himitekape. ! Hīkamapiri inireēkiti. Himarotari hītariakori ikini itixiti auakani atatsiitiniri imisiritikona hīte atatsiirauatini atokotḡikana. ¹⁰ Hīte atatsiirauatako poiāonoka, eereka Teoso parīka hākixinireē iposope ikamini. Iua sikataparaxiniretai. Iteene hāuikari Teoso sākire iuasaaki. Satanasi liposotari itḡikitakinii maerekati hīkamini iuasaaki. Teoso, ikinipoko erekari sikakari, kamari ikara atoko inakari hīte īkapani. Iua akiritai itixine hīsini, ātipirika hāuini īkapani, iua iotximere ātipirika hātamatini īkapani, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hītḡaua. ¹¹ Ātipirika ikinimane txari iua: “Peerekai pite.” Ātipirika ikinimane auīte itḡaua. Ameē.

Petro Takapiretanapini

¹² Síراسi moianatano ia niōkatsopatakiti axapitiri niōkatsopatini hīte īkapani. Iua aītari. Iua iteene auikari Xesosi sākire. Niōkatsopata hīte nisikataparaxiniretini īkapani. Ninirekari himarotiniri atāo asāpiretinii erekari Teoso sikakiti pirena. ! Hītakanapapiriko erekari Teoso sikakiti hītemoni. ¹³ Teoso nakitiakori, Papirónia sītātḡiti auakani, xinikamanapitai hīte. Teoso mereēna ninoa hīte imereini atokotḡikana. Marko, namarite atoko inakari, xinikamanapitai hīte apaka. ¹⁴ Haōkitakakasaakiaua, himaratakakauako, kotxi hītiretakakaua. Teoso kamaerekaxiniretai hīte Kristo Xesosi sākire auīākani. Ameē.

2 PETRO

Petro Iuaĩkana Iokanatsopatakiti

¹ Nota Simão Petro nitxaua. Xesosi Kristo nitiri, iua iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hĩtemoni, kotxi hĩte auikari Xesosi Kristo sãkire, ate auikiniri atokotxikana. Peerekari iua sãkire aũuikini. Aũuikari iua sãkire, kotxi atãonoka kamakari itxaua. ATeosone, amaerekani makatxakakari itxaua Xesosi Kristo.

² Himaroãpotakasaakina Teoso, aũũite Xesosi pakini, hãpakapari ikinipoko erekari ninoa sikakiti. Itori hãpakapa. Ninoa iteene kamaerekaxiniretai hĩte.

Erekari Akamini

³ Teoso posotiireẽ isikaua imakinika anireẽkiti ĩkorapokoriti aũuini ĩkapani, Teoso paniãtakiti akamini ĩkapani. Aãpakapari iua posotiire, iua aimarotakasaaki. Iua akiritaua iua nakitiakori aniniua ĩkapani. Aãpoka iuamoni akiritakasaakia, kotxi peerekari iua. Aãpoka iuamoni, kotxi erekarinoka ikama. ⁴ Ikara atoko ininiã, isikaua apia erekari isikaenetakiti. Isikaenetakiti anirekakiti apiari. Ikamaenetari ikamakiti erekari ikaminaua. Teoso nirekari ikara atoko ikaminiãua, atão inakarinoka akamini ĩkapani, atão inakarinoka Teoso kamini atokotxikana. Kristo sãkire mauĩãkani nirekari maerekati ĩĩtona nireẽkiti ikaminina. Hĩte ! inirekaikari ninoa nireẽkiti iaõka hĩkamini, ininiã ikara maerekati !inokai hĩte.

⁵ Ininiã ikinika hãkixinire taparaã hãuikariko Teoso sãkire. Hãuikiniãri Teoso sãkire, hĩkamariko erekarinoka. Erekarinoka hĩkaminiã, hinirekariko Teoso sãkire iteene himarotini. ⁶ Iteene himarotiniãri Teoso sãkire, hĩto auĩte hĩtxauako. Hĩto auĩte hininiãua, himĩteenekariko himisiritiko. Himisiritiko himĩteenekiniã, hĩkamariko erekari Teoso kaminiri atokokana. ⁷ Hĩkaminiãri erekari Teoso kaminiri atokokana, hĩtiretanako hĩtariakori, Teoso sãkire auĩãkani. Hĩtariakori, Teoso sãkire auĩãkani, hĩtiretiniã, hĩtiretari ikinimane. ⁸ Ikara atoko hininiã, ikara atoko apiaãpotiniã, aũũite Xesosi Kristo himarotakasaaki, erekari hĩparĩka iua ĩkapani. Iuasaaki makamareti atoko !hĩtxapeuako. Himinariko ito kãkiti Kristomoni isãkire auikinina ĩkapani. ⁹ Ikara erekari mauakaniã hĩtemoni, mõiãreni atoko hĩtxaua. !Himarotari atão inakari. !Hĩxinikari Teoso kamakiti katana. Himaxinĩkaretapekari Xesosi makatxakiniri himaerekani mitxi hĩkamakiti.

¹⁰ Ininiã nitariakori, ikara atoko !hĩtxapeko. Hĩkamariko ikinipoko Teoso paniãtakiti, ininiã iteene himarotari Teoso akiritinii inakitiakori hininiua ĩkapani. Iuasaaki himarotari Teoso mereinii hĩte iua anaakori hininiua ĩkapani. Ikara atoko inakari hĩkaminiã, !hĩkamari maerekati. ¹¹ Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso ipoxokoniritika apakapai hĩte aũũite Xesosi Kristo auĩtetxi ininiãtaãua hãuini ĩkapani. Iuaã Xesosi, amaerekani makatxakakari, ãtipirika ikinimane auĩte itxauako.

Atão Inakari Teoso Sãkire

¹² Ninirekari ikara noerekakiti ãtipirika nisãpiretinii. Himarotapekari ikara noerekakiti, iuaritika iuaĩkana nisãpiretai. Hĩte imarotari ikara noerekakiti atão inini, iuaritika kona nitakanapari ikara nisãpiretinii. ¹³ Nota auapanika ninakasaaki, notamoni atãopitika nitxĩkitakinii hĩte ikara noerekakiti hĩxinikini. ¹⁴ Kotxi nimarotari paĩtiki nipinini. Aũũite

Xesosi Kristo oerekapekano païtiki nipinini. ¹⁵ Ininiã uatxa Teoso sãkire nisãpiretapikai, ininiã kona himaxinĩkaretari noerekakiti nipĩkasaaki.

¹⁶ Asãpiretai aãuïte Xesosi Kristo posotiire. Asãpiretai iua iuaĩkana kanapiriini. Ikara asãpiretakiti hĩtemoni kona kãkiti sãkireni. Kona kãkiti kimarorerini xinikakitini asãpiretai. Atão inakari ate sãpiretai hĩte, kotxi ateka atamataru Xesosi ikinimane auïte ininiua. ¹⁷ Aĩri Teoso oerekari iuikiniri iua. Oerekari iua ereka inini, kotxi itxari iua: “Ere namarite, nitiretakiti. Iua iteene kamapoxokonitano,” itxa Teoso kaposotireri. ¹⁸ Ateka kenakotari ikara Teoso sãkire, itixineẽ isãkirauatakasaaki. Iuasaaki ate aua Xesosikata õtanoxirataru Teoso nakiti nopini.

¹⁹ Ininiã aimarotapitikari Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti kitxakapirĩka atão inini. Himixinikariko ninoa sãpiretakiti. Ninoa sãpiretakiti tirikapi ipiã iopinikini atoko itxa, kãkiti sinimoni atamatini ïkapani, kotxi axinikasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari atão inakari, atão minakati pakini. Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti hĩxinikiniritika Xesosi kanapiriãko. Iuasaaki iua txĩkitakai Teoso iteene himarotini. Iuasaaki atokatxi ponikini atoko itxa Xesosi apokini. Iõriki ïkanõkapanika pokĩkini atoko itxa iuasaaki Xesosi apokini. ²⁰ Merepanika ninirekari iteene himarotini Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Kona ninoa sãkireni. Kona ninoa xinikakitini. ²¹ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani kona iõkatsopatari kãkiti nireẽkiti sãkirextiti. Erekari Matamatakoti txĩkitakari kãkiti Teoso nakitiakori sãpiretiniri atão inakari Teoso sãkire.

2

Atão Minakati Oerekakani

¹ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani auakasaaki, auari apaka atão minakati oerekakani. Iua atokotxikana uatxa aua atão minakati oerekakani hĩte sauaki. Kãkiti mimarotakanisaakiri, oerekari atão minakati. Kona erekari ninoa oerekakiti. Na atão ninoa oerekari Teoso sãkire. Ninoa !auikari Apiananiri ipinini kãkiti ïkapani Teoso iĩkitxitini ïkapani. Ikara xika mokatanitika Teoso xipokanako ninoa. ² Itori kãkiti auikari isãkirena, ininiã ikamarina ninoa kamakiti atokokana. Ikamarina maerekati iïtona nireẽkiti, maerekati ninoa kamini atokotxikana. Ininiã ikara xika, apanakini misãkirepiretari Teoso sãkire atão inakari auikiko. ³ Kapotxinanirini ninoa atão minakati oerekakani. Isãkirena atão minakati xika, imisirienetai. Ninoa nireẽkiti iaõka ikaminiina hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãpiretapekari imisiritinina ninoa imaerekanina xika. Ixipokinina õti païtiki apokapitikako. Teoso !imaka. Ninoa xipokini õti apokapitikako.

⁴ Teoso nitiriakori iaxiti auakani kamakasaakiri maerekati, imisiritana. !Auiritana imitekinina. Iokanatana maerekani misiritikoãtaã. Iuaã itakana kateia ãki ipiãã. Iuaã iãtaparina Teoso misiritinina ninoa imaerekanina xika.

⁵ Kitxakapirĩka Teoso xipokari ikinimane kãkiti iua nireẽkiti manirekakani xirataãtxiã. Teoso !auiritana ninoa mitekini. Noee, apikomoni setxi kãkitikata nĩkataãka. Ninoanoka !xipokaãka. Iua nĩkatari Noee, kotxi atão inakari sãpiretakari itxaua.

⁶ Apaka ixipokari Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatxiti auakani pakini arikatxiã. Atapaninoka kaikota iuasaaki. Ininiã ikara pinitari kãkiti Teoso nireẽkiti manirekakani. ⁷ Iuasaaki Teoso makatxakari Aroo inakori imapinakani ïkapani, kotxi erekari kamakari itxaua. Maerekati

kamakani txikitakari Aroo matinaniuatini, kotxi ikiniõtika iua atamatari maerekati ninoa kamakiti, maerekati ninoa ito nireëkiti. Itxiko atoko itxa ninoa kamakiti. ⁸ Aroo, atão inakari kamakari, aua ninoa sauaki. Ikiniõtika atamatari maerekati ninoa Teoso paniãtakiti manirekakani kamakiti. Ikiniõtika ikenakotari maerekati ninoa sãpiretakiti. Ininiãkara ãkixinireë Aroo maerekaxiniretinoka itxa ninoa maerekani xika, kotxi iua ãkixinireë inirekari atão inakarinnoka ikamini.

⁹ Ikara atoko ininiã, Apiananiri imarotari iua nireëkiti nirekakani imakatzakini imisiritikosaakina. Iua apaka imarotari imisiritiniri atão minakati kamakani uatxa. Apaka imarotari imaïkinina ninoa, kãkiti misiritiko sãpiretiko õtisaaki imisiritinina ïkapani. ¹⁰ Iteene Teoso misiritari kãkiti, maerekati ito nireëkiti kamakani. Ninoa maerekani txikotari ninoa ãkixinire. Apaka iteene imisiritari auïtetxi paniãtakiti makamakani.

Ninoa atão minakati oerekakani iteene iuikaua. !Ipaxitarina äti. ! Ipïkarina imisãkirepiretinirina iaxiti auakani. ¹¹ Teoso nitiriakori iaxitikini iteene kaposotiireni. Apiataparatanana ninoa. Iuaritika Teoso nitiriakori ! apoïtana ninoa atão minakati oerekakani. ! Imisãkirepiretana Teoso apisatoõ.

¹² Ninoa atão minakati oerekakani misãkirepiretari ikinika imimarotakinintina. Kaxipiri itopa auakari atoko itxana, kotxi ikamarina iïtona nireëkitinoka. Kaxipiri itopa auakari iponaniã, eereka imaïkaãka, oka inaãka. Iua atokokana ninoa atão minakati oerekakani xipokaãkako imaerekanina xika.

¹³ Ininiã ninoa misiritaãka, kotxi na atão ninoa kamakiti. Kona ïkanõknananini ikamarina maerekati. Ipotxitarina maerekati iïtona nireëkiti ikaminina pokamara, ikinimane atamatini ïkapani. Ninoa kamapikari maerekati, iuaritika apotiitauana hïtekata kiiniri Teoso ïkapani hïkamakasaaki. Ininiã apanakini ! auikari hïte sãkire ninoa maerekani xika. Itxiko mãkatxi kasarori nopinikiri atoko itxana ninoa. Karõtxi kãkiti toõã auakari atoko itxana ninoa. ¹⁴ Inirekapikarinana sito ïtanoro minakotokatika isirïkinina. Kona iposotarina iotokakinirina maerekati ikaminina. Anikarinana kãkiti mataparaxinireni, maerekati ikaminina ïkapani. Kapotxinanixinirena ninoa. Ininiã Teoso misiritapitikanako ninoa. ¹⁵ Ninoa osipikari kimapori atão inakari. Ipïpinanakana. Ikamarina maerekati Paraão inakori maerekani atokokana. Iua Paraão, Peoo inakori ãkiri. Kitxakapirïka aua. Iua nirekaro txineiro maerekati ikamini ïkapani. ¹⁶ Txamari ipira txitari iua imaerekani xika, kotxi Teoso txikitakari poho sãkirauatini kãkiti sãkirauatini atokokana. Ininiã ipira iotokakari iua atão minakati sãpiretakari kaminiri maerekati miïkiteti.

¹⁷ Ninoa atão minakati oerekakani ! iposotari ikaminirina ikamaenetakitina. Aariko äparaã mauakinini atoko itxana. Kãkiti nirekari äparaã, txamari ! auari. Katxiãri itima anikakiti atoko itxana ninoa. Kãkiti nirekari äparaã kipini, txamari ! ikipa. Teoso mereëri ipiaãtaã ninoa ätipirika kaikotini ïkapani. Kãkiti atamarauatini iuaãtaã ! auari. ¹⁸ !Kiïkiteri ninoa sãkire. Iuikauana isãkirauatakasaakina. Isãpiretarina kãkiti, erekari akaminiri aïto nireëkiti. Ininiã isikanireõtari kãkiti ikara maerekati ikamini. Imisirienetarina Teoso sãkire poiãopanika auiaãkani. Ninoa ! okananipanikani auikari Teoso sãkire. ! Okananipanikani imarotarina atão inakari. Atão minakati oerekakani sikanireõtana ninoa ikara maerekati ikaminina.

¹⁹ Itxana: "Kateia äki auakani atoko hïtxaua. ! Erekari ikara atoko hinini. Hïkamariko hinirekakiti. Ininiã ikara atoko hïkaminiã,

h̄sikakaãka,” itxana. Txamari ninoaka kateia ãki auakani atoko itxauana, kotxi ninoa !iposotari itakanapinirina imaerekanina. Imaerekanina iauũtena itxaua, kotxi ikamarina imaerekanina paniãtakitinoka. ²⁰ Mitxi ninoa imarotari Apiananiri Xesosi Kristo sãkire, kãkiti maerekani makatxakakari sãkire. Iuasaaki ninoa iotokakari ikaminirina Xesosi sãkire mauĩãkani kamakiti, kãkiti xinire maerekati inini txĩkitakakari. Txamari eereka iuaĩkana ikamarina ikara maerekati. Eereka !iposotaikarina ikara maerekati itakanapinina. Ininiã uatxa apiata imisiritikona. ²¹ Erekariko atão inakari kamiko ninoa mimarotakanimako, kotxi ninoa imarotari, iuaritika !inirekaikarina Teoso paniãtakiti, iua iokanatakini sãpiretakiti. Uatxa ninoa misiritiko apiata. ²² Atãopitikara kitxakapiriãka sãkiretxiti:

Anãpa kanapiriã okanakakitimoni onikiniri ĩkapani. Irari ipitikiri arokakito kanapiriã iãropemoni osiriĩkini ĩkapani. Ininiã iuaĩkana ninoa atão minakati oerekakani kamari maerekati, mitxi ninoa takanapakiti.

3

Apiananiri Kanapiriini

¹ Nitiretakini, mitxi niokanatsopatapeka h̄itemoni. Iuaĩkana niõkatsopitari ia aãtsopa. Imakinika niõkatsopata, kotxi ninirekari h̄ite iuaĩkana h̄ixinikiniri erekari mitxi himarotakiti. ² Ninirekari h̄ixinikiniri Teoso sãkire sãpiretakani sãkire kitxakapiriãka, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Apaka ninirekari h̄ixinikiniri ate paniãtakiti, kotxi Apiananiri iokanatakini atxaua. Kãkiti maerekani makatxakakari iokanatakini atxaua.

³ Merepanika himarotariko ia: Imapotõkire õti takote auako kãkiti Teoso sãkire napetakani. Ninoa kamari maerekati ĩtona nireẽkiti. ⁴ Ia atoko itxanako: “Ītapari iua? ‘Nikanapiriãko,’ itxa iua. Txamari kona apoka. Aãtokiriakorini ipĩkasaakipanika, itixi kamikosaakipanika iuatxikana. Mitxi itixi, uatxa iuatxikana,” itxana.

⁵ Ninoa nirekari imaxinĩkaretinirina Teoso kamakiti kitxakapiriãka auakari, kotxi Teoso txĩkitakari iaxiti apiko nopinixiti auini isãkireẽ. Apaka ikamari itixi ãparaã kamakori. Ikamari itixi ãparaã sauaki. ⁶ Apaka ninoa maxinĩkaretari ia: Teoso iokanatari iua ãparaã, ininiã xirataãtxi xipokari itixi mitxi auakari, ikinimane kãkiti iuasaaki auakani apaka. ⁷ Uatxa isãkireẽ inĩkatari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini arikatxi xipokiniri ĩkapani. Imakinika inĩkatiniritika Teoso manirekakani misiritiko isãpiretako. Iuasaaki ninoa xipokaãkako. Iuasaaki ixipokari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini.

⁸ Nitiretakini, kona himaxinĩkaretapiri ia nisãkire: Teosomoni ãti õti, mio anokanani atokotxikana itxa. Iuamoni mio anokanani, ãti õti atokotxikana itxa. ⁹ Apiananiri kamapitikari ikamaenetakiti. Apanakini kãkiti xinikari !katimari ikaminiri ikamaenetakiti. Kona ikara atokoni. Iãtapari kãkiti auikiniri isãkire, kotxi !inirekari kãkiti sini imisiritikomoni. Inirekari ikinimane takanapiniri imaerekani.

¹⁰ Apiananiri kanapiriãkasaaki, kiĩtiriri ĩkanõka apokini atokokana. Iua apoka kãkiti mimarotakanisaakiri. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti ereẽkoka itaparakieneritika. Iuasaaki ikinipoko xipokaãka arikatxiã. Iuasaaki iteene ipataka aua. Imakinika itixi xipokako iuasaaki.

¹¹ Ikara atoko itxako ikinipoko xipokini, ininiākara natokopa itxa hāuini ikiniōtika ereka hinini? Erekarinoka hīkamako ikiniōtika, kotxi iua nakitiakori hītxaua. Teoso nireēkitinoka hīkamako ikiniōtika. ¹² Iuasaaki hiātapari hīpoxokoniritika Teoso keto apokini. Iteene hinirekariko ikara ōti apokini. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti xipokaāka arikatxiā. Ikinika iākokako kapatakari xika. ¹³ Iuaritika aiātapari iaxiti apiko nopinixiti amaneri, itixi amaneri apaka atāo inakari kamakani īkapani. Ikara atoko inakari Teoso sikaenetakiti.

¹⁴ Ininiā nota tiretakini, hinirekasaakiri Xesosi kanapiriini ōti apokini, iteene hīparīkauatako maerekati himakamakani īkapani. Ininiā iua kanapiriākasaaki, iua imarotari himakamakaniri maerekati. Iuasaaki imarotari hīkerokiniri !uari. Iuasaaki imarotari erekaxinire hinini. ¹⁵ ! Katimari iua kanapiriini, kotxi iātapari kākiti takanapiniri maerekati ikamakiti, imisiritiko mapokakani īkapani. Iua atokokana aītari atiretakiti Paoro iōkatsopata hītemoni Teoso imaroreē. ¹⁶ Ikinika Paoro iokanatsopatakitiā isāpiretari Apiananiri kanapiriini ōti Teoso imaroreē. Ipxini iua iōkatsopatakiti pamimari kākiti imarotiniri īkapani. Aua kākiti miīkiteni. !Apakata aāuikiniri ninoa sākire. Kākiti ikara atoko inakani oerekari Paoro iōkatsopatakiti, apanakini Teoso sākire iōkatsopatakori pakini, txamari na atāo ninoa sāpiretakiti. Ipinimoni ninoa oerekakiti. Imamarina Teoso sākire, ininiā ikara xika ixipokaākanako.

¹⁷ Nitiretakini, himarotapekari pamonōkoniri ninoa atāo minakati oerekakiti. Ininiā araōkire hītxako. Kona hāuikapiri Teoso sākire kerokakani sākire, kotxi Teoso paniātakiti makamakani itxauana. Kona hītakanapapiri Teoso sākire atāo inakari, uatxa iteene hāuikakiti. ¹⁸ Ikiniōtika himarotariko ikinipoko erekari aāuīte Xesosi Kristo sikakiti hītemoni, amaerekani makatxakakari sikakiti hītemoni. Ikiniōtika himaroāpotariko iua. Ninirekari ikinimane uatxa sāpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Ninirekari ikinimane ātipirika sāpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Amēē.

1 XOÃO

Merepanika Xoão Iokanatsopatakiti

Xesosi “Teoso Sãkire” Inakori

¹ Nota iõkatsopata hĩte ĩkapani, iua “Teoso sãkire” inakori asãpiretini ĩkapani. Ātipirika auakari itxaua. Itxĩkitakari ikinipoko auãki inini. Itixi kamiko apisa iua aua. Atera kenakotari isãkire. Aõkiã ate atamatari iua. Auakoã amaãtakari iua. Ininiã atãopitika ate imarotari iua. ² Iua ikinipoko auãki inĩkitaãkari. Iuaka oerekaua atemoni. Ate imarotapekari iua, ininiã asãpiretai aãtamatakiti, akenakotakiti pakini. Ate sãpiretai hĩte iua ātipirika auakari, kãkiti auãki inĩkitaãkari, ininiã kãkiti auapikako Teosokata. Iua Xesosi Kristo inaãka akiritiko. Iua aua irikata, Teosokata. Iuaka oerekaua atemoni. Aãtamatarari iĩto. ³ Ate sãpiretai hĩte aãtamatakiti, akenakotakiti pakini, amoianatakiniua ĩkapani. Atão nisãpiretai. Amoianatakakaua Teosokata, Xesosi Kristo pakinikata. ⁴ Ia sãkiretxiti aiokanata hĩtemoni, iteene hĩpoxokoniuatini ĩkapani.

Teoso Pokamara Atoko Itxa

⁵ Teoso pokamara atoko itxa, kotxi maerekati !ikama. Ipiã !uari Teoso auiniãtaã, kotxi maerekati !ikama. Ikara iokanapirena imi sãpiretaua ate. Ininiã ate sãpiretai hĩte. ⁶ Maerekati akamakasaaki, ipiã auakani atoko atxa. Iuasaaki, “Teoso amoianata,” aniniã, paxirari asãkire. Kona atão akamakiti iuasaaki. ⁷ Teoso aua ikamaraã, kotxi erekarinoka ikama. Ate ikamaraã aãuiniã Teoso atoko aniniã, erekarinoka akaminiã, ininiã ate Teoso sãkire auĩãkani moianariakori atxaua, ininiã amoianatakakaua. Ikamaraã aãuiniã, Teoso arokaua Xesosi arẽkaã. Imakatzakari ikinika maerekati akamakiti, kotxi imi Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani. Iarẽka xikepoakata ate maerekani imakatzakini ĩkapani.

⁸ “Na nota kamari maerekati,” aniniã, ateka misirienetaua. Ikara atoko aniniã, ate !imarotari atão Teoso sãkire aãkixinireẽ. ⁹ Amaerekani Teosomoni asãpiretiniã, iua makatzakapitikari amaerekani. Oeretari ate ãkixinire. Imakatzakari ikinipoko amaerekani. Ikamari ikara atoko, kotxi imakatzakaenetari amaerekani. Ikamapitikari ikamaenetakiti. Ikamapikari atão. ¹⁰ “Uatxapiima maerekati !nikama,” pininiã, pitemoni Teoso sãkire paxirari atxiĩti? Kotxi Teoso txapekari kãkiti: “Maerekati kamakari kãkiti.” “Maerekati !nikama,” pininiã, !pimarotari Teoso sãkire pãkixinireẽ. !Pikamari Teoso sãkire iaõka iuasaaki.

2

Kãkiti Teoso Atão Imarotakari

¹ Namariteni nota turetakini atoko hĩtxaua hĩte. Ikara niõkatsopata, maerekati himakamakani ĩkapani. Maerekati akamakasaaki, masãpiretari Xesosi Kristo. Airi Teoso misãkiretakari itxaua Xesosi. Atão inakarinoka kamakari itxaua iua. Iua misãkiretari Teoso ate ĩkapani, amaerekani imakatzakini ĩkapani. ² Iua makatzakari maerekati akamakiti. Kona ate maerekaninanini imakatzaka. Ipina ikini itixiti auakani maerekani imakatzakini ĩkapani.

³ Teoso paniãtakiti akĩpitiniã, atão aimarotari Teoso. ⁴ Teoso paniãtakiti makĩpitakiti, “Nota imarotari Teoso,” inakari, paxirari isãkire. Ākixinireẽ !

imarotari atão inakari Teoso sãkire. ⁵ Teoso sãkire kīpitakari iteene tīretari Teoso. Kininiãpa aimarotari iua nakiti aniniãua? ⁶ Akamakiti ikiniõtika Xesosi kamakiti atokokana akaminiã, iuasaaki aimarotari Teoso nakiti aniniãua. “Teoso nakiti nitxaua,” pininiã, pikamariko Xesosi kamakiti atokokana.

Iteene Matiretakakaua

⁷ Nitiretakini, Apiananiri paniãtaua atiretakakiniua. Ia paniãtxi niõkatsopatakiti hītemoni, kona amaneriikani. Hīkenakopiretapekari ikara paniãtxi merepitipanika Xesosi sãkire hīkenakotakasaaki. Iuasaaki hīkenakotari ikara paniãtxi hītiretakakiniua tīkane. Ikara paniãtxi kitxakapirīkari itxaua. Hīkenakotapekari ikara paniãtxi. ⁸ Iuaritika ikara paniãtxi amaneri itxaua. Xesosi kīpitari ikara paniãtxi, kotxi itiretari kākiti. Hīte apaka tīretari kākiti, ininiã aimarotari ikara paniãtxi ereka inini. Ininiã ipiã napaãpota, kotxi kākiti imaroãpotari atão Teoso sãkire. Atão inakari kākiti imarotakasaaki, pokamarari atoko itxa kākiti ãkixinireẽ.

⁹ “Pokamara naua,” pininiã, txamari iuasaaki pomanatari pitari Xesosi sãkire auiãkari, ikara atoko pininiã, uatxapiima ipiã pauapanika. ¹⁰ Pitari Xesosi auiãkari pitiretiniã, pokamara pauapitika. Ininiã erekari pãkixinire, ininiãkara pãkixinireẽ auakari kona txīkitakai maerekati pikamini. ¹¹ Pitari Xesosi sãkire auiãkari pomanatiniã, ipiã auakari atoko pitxaua. Iuasaaki pitīpokotapika ipiã. !Pimarotari pīsini-moni. Mōsiãreti atoko pitxaua, kotxi !apakata patamarauatini ipiã xika.

¹² Namariteni nota tīretakini, niõkatsopata hīte ĩkapani, kotxi Xesosi maktxakapekari himaerekani, kotxi kākiti maerekani maktxakakari itxaua.

¹³ Hīte irĩtxiakoripekana, niõkatsopata hīte ĩkapani, kotxi hīte iteene imarotari Xesosi, itixi kamikosaaki auapeka inakari.

Hīte ãtokoriakoripekana, niõkatsopata hīte ĩkapani, kotxi homitikapekari Satanasi hītapararitika.

Namaritenipekana, niõkatsopata hīte ĩkapani, kotxi himarotari aĩri Teoso.

¹⁴ Hīte irĩtxiakoripekana, niõkatsopata hīte ĩkapani, kotxi himarotari Xesosi. Itixi kamikosaaki auakaripeka itxaua.

Hīte ãtokoriakoripekana, niõkatsopata hīte ĩkapani, kotxi pataparari hãkixinire. Teoso sãkire auapika hãkixinireẽ. Homitikapekari Satanasi hītapararitika.

!Hĩnīrekapiri Itixi Auakani Nireẽkiti

¹⁵ Itixi auakani nireẽkiti atoko inakari !hĩnīrekepe, kotxi ninoa nirekari maerekati ikaminina. Hītiretiniãri ninoa kamakiti, !hītiretari aĩri Teoso. ¹⁶ Maerekati kākiti kamakiti ia atoko itxapaniko: Inirekarina maerekati iĩtona nireẽkiti ikaminina. Inirekarina maerekati okina nireẽkiti ikaminina. Iuikauana, katī ininiãuana. Iuikarina ikamakitina. Ikara maerekati kākiti kamakiti potorika ĩkorapokoriti. Kona Teosomonikirini ikara. ¹⁷ Itixi xipokako. ĩkinipoko tiĩtxi kākiti nireẽkiti apaka xipokako. Kākiti Teoso nireẽkiti kamakarirako !ixipoka. Auapiniĩka Teosokata.

Kristo Omanatakani

¹⁸ Namariteni nota tīretakini, itixi xipokini õti katanapanoka apoka. Kristo omanatakani auĩte apokako itixi xipokini õti apisa. Ikara himarotapeka. Uatxa Kristo omanatakani itomane apokapeka. Ikara atoko

ininiã, aimarotari itixi xipokini ôti takotepeka inini. ¹⁹ Ninoa Kristo omanatakani, mitxi atekata apotiitaua, Teosokata aãpotiitakasaakiaua. Txamari ninoa !auikari Xesosi sãkire ate auikiniri atokokana, ininiã ninoa sipe. Ninoa atão Xesosi sãkire auikaãkamako, atekata ikaikotapikamanako. Itakanapaua, kotxi ate auikari Xesosi sãkire. Ninoa !auikari.

²⁰ Teoso, erekarinoka kamakari, sikapekai hïte Erekar Matamatakoti himoianari tïkane. Ininiã hïte imarotari atão inakari Xesosi sãkire. ²¹ Hïte imarotari atão inakari Xesosi sãkire, iuaritika niökatsopata hïtemoni. Niokanatsopata hïtemoni, kotxi himarotari atão inakari. Paxiene kamakari !imarotari atão inakari sãkiretxiti.

²² Natokopa itxa iua paxiene kamakari? Paxiene kamakari txari: “Xesosi kona Teoso mereëkitini.” Kãkiti ikara atoko inakari Kristo omanatakari itxaua iua. Iua !inirekari aïri Teoso. Imi apaka !inireka. ²³ “Xesosi kona Teoso ãkirini” inakari, na kaikota Teosokata. “Teoso ãkiripitikara Xesosi” inakarirako kaikotapitikako Teosokata.

²⁴ Hãuiritariko merepitipanika Xesosi sãkire hïkenakotakiti kaikotini hãkixinireë. Ikara kaikotiniã hãkixinireë, Teoso ãkirikata hïkaikotapikako. Aïri Teosokata hïkaikota apaka. ²⁵ Xesosi sikaenetapekua aãuapininiika anini Teosokata.

²⁶ Niökatsopata hïte nõtãkikini ïkapani, kotxi aua kãkiti Xesosi hïtakanapini nireëkani. ²⁷ Erekar Matamatakoti, Xesosi sikakiti, auapanika hïte ãkixinireë, ininiã hïte na nirekari ãti koerekareri. Iua Erekar Matamatakoti oerekai ikinipoko. Iua oerekakiti atãopitika. Kona paxieneni iua. Ininiã hïkaikotako Xesosikata, Erekar Matamatakoti oereëkiti hïkïpitini.

²⁸ Ininiã namariteni nota tirketakini, himoianatapikariko Xesosi. Ininiã uaimoni ikanapiriãkasaaki, hïpïkarauatini !auari. Ininiã na hïpëtauata haökikakasaakiri iua. ²⁹ Xesosi kamari atão inakarinoka. Ikara himarotapeka. Ininiãkara himarotari, kãkiti atão inakarinoka kamakani Xesosi anaakori ininiuana.

3

Teoso Anaakori

¹ Aïri Teoso iteene tirtetaua ate. Hïxinikariko iua tiraõki. Iua iteene tirtetaua ate, ininiã, “Namariteni,” itxaua ate. Ari, atãopitikara Teoso anaakori atxaua. Ninoa Teoso anaakori minakanua !auikari Teoso anaakori aninua, kotxi ninoa !imarotari Teoso. ² Nitirketakini, Teoso anaakori atxapekua uatxa. Eereka !aimarotari kanatokoako atxapaniko. Ia aimarotapitika. Xesosi kanapiriãkasaaki, Xesosi atoko atxapekauako, kotxi iusaaki aãtamatariko iua. ³ Kãkiti ikara auiaãkani, !inirekarina maerekati ikaminina, kotxi Xesosi !ikamari maerekati.

⁴ Maerekati kamakari ! ikamari Teoso paniãtakiti. Amakamakanisaakiri Teoso paniãtakiti, iusaakipeka akamari maerekati. ⁵ Himarotari Xesosi apokapeka ïkorapokoriti maerekati akamakiti imaktxakini ïkapani. Xesosi !ikamari maerekati. ⁶ Kãkiti Xesosi ãtipirika moianatakari !inirekaikari maerekati ikamini. Iua ãtipirika maerekati kamakari !aõkitapanikari Xesosi. !Imarotapanikari Xesosi.

⁷ Namariteni nota tirketakini, !hãuiritapiri apanakini misirienetini hïte. Atão inakarinoka kamakari kamapitikari Teoso nireëkitinoka, Xesosi kaminiri atokokana, kotxi Xesosi kamari atão inakarinoka. ⁸ ãtipirika maerekati kamakari Satanasi nakiti itxaua, kotxi Satanasi kamapikari maerekati. Itixi kamikosaakipekara ikamaãpokatapitiporiri maerekati.

Uatxa ikamapanikari. Teoso ākiri apoka ĩkorapokoriti maerekati Satanasi parĩka ixipokini ĩkapani.

⁹ Teoso anaakori !inirekaikari maerekati ikaminina, kotxi Teoso aua ākixinireēna. Ininiā !iposotarina maerekati ikamaāpotinina, kotxi iritarina Teoso. ¹⁰ Ininiā kipa Teoso anaakori txataua? Atāo inakarinoka kamakanira Teoso anaakori txaua. Āti tirketakanira Teoso anaakori txaua. Ininiā kipa Satanasi anaakori txataua? Erekari makamakanira Satanasi anaakori txaua. Āti matirketakanira Satanasi anaakori txaua.

Kākiti Tirketakiniua Pirena

¹¹ Matirketakaua. Merepitipanika Xesosi sākire hīkenakotakasaaki, hīkenakotari ikara ōtākipirenatxi, hītirketakiniua. ¹² Kaiĩ inakori atoko ! hītixape. Maerekatinoka kamakari nakiti itxaua iua Kaiĩ. Satanasi nakiti itxaua. Kaiĩ okari atāo itarika. Kixikapa okari? Ixikotiniri xika okapiri, kotxi itari kamari erekarinoka. Kaiĩ kamari maerekatinoka.

¹³ Nitariakori, Xesosi sākire mauĩākani omanatakasaakii hīte, ! hītsorĩkaātapeko. “Kixikapa ninoo omanataua ate?” ! hītixapeko, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako. ¹⁴ Atiretiniāri aĩtariakori Xesosi sākire auĩākani, aimarotari ! apinaika. Aāuapininiika Teosokata. Matiraōkiti ākixinire ipĩkari atoko itxa. ¹⁵ Kākiti itari omanatakari, Xesosi sākire auĩākari omanatakari, kokaniri atoko itxaua. Himarotari kokaniri ! auari ātipirika Teosokata.

¹⁶ Xesosi Kristo ipina amaerekani imaktxakini ĩkapani, ātipirika Teosokata aāuini ĩkapani. Ikara oerekaua atāo tiraōkitxi. Ininiā erekari aĩtariakori atiretini. Xesosi tirketiniua ate atokokana, erekari atiretiniri aĩtariakori. Atxiĩti apina aĩtari mapinakani ĩkapani. ¹⁷ Pitii, pikiena pakini auiniāi, pitari, Teoso sākire auĩākari tii, ikiena pakini mauakaniā, pisikariko iuamoni. Pimasikakaniāri iuamoni, Teoso tiraōki pākixinireē ! auari. ¹⁸ Namariteni nota tirketakini, “Apanakini ate tireta,” atxaua, txamari kaamoni inakasaakina na asikana minakati, ininiā na atāo atiretana. Atāo matiretana apanakini. Kaamoni inakasaakina, masakana ninoo amonitakitina.

Teoso Sākire Kĩpitakari

¹⁹ Ikara atoko akaminiā, aimarotari Teoso anaakori aniniāua. Aimarotari atāo inakari sākiretxiti akĩpitini. Ikara atoko akaminiā, erekapitikari aākixinire. Ikara atoko akaminiā, ! apĩkari Teoso amisākiretini. ²⁰ “Kona erekano,” pininiā pākixinireē, mitxi pimaerekani pikamini xika, !pipĩkarauatape, kotxi Teoso iteene imarotai, iuaritika iteene iamoniakai. Poiāoka aimarotari aākixinireē auakari. Teoso imarotari ikinipoko.

²¹ Nitiretakini, pākixinireē: “Namanaāpekarini Teoso imakinika nimaerekani imaktxakini,” pininiā, kataparaxinirepitikai Teoso pimisākiretini. ²² Ininiā iua sikaua aamanaākiti, kotxi ate kamari ipaniātakiti iaōka. Iua apokaerekatakitinoka akama. ²³ Teoso paniātaua ate: “Hāuikariko namarite Xesosi Kristo sākire.” Apaka Teoso paniātaua: “Hītirketakauako.” Teoso paniātaua ikara akamini. ²⁴ Teoso sākire iaōka kamakari kaikotapika Teosokata ātipirika. Teoso kaikotapika iuakata ātipirika apaka. Aimarotari Teoso kaikotini atekata, kotxi iua sikaua Erekari Matamatakoti aākixinireē auini ĩkapani.

4

Atamakaerekarauatini

¹ Nitiretakini, ! hãuikapiri ikinimane kãkiti sãkire, “Erekari Mata-matakoti aua nota ãkixinireẽ,” inakani. Hãtaerekatanako ninoa. Atão Erekari Matamatakoti auatana atxiiti ãkixinireẽna? Atxiiti matamatakoti ãkixinireẽna auakari kona Teosomoni ãkarini. Itomaneri kãkiti, “Nota Teoso sãkire sãpiretakarino,” inakani, txamari na atão ninoa sãkire. Kãkiti ninoa atoko inakani aua ikini itixitika. ! Isãpiretarina atão Teoso sãkire. Imisirienetarina kãkiti. ² Kãkiti sãpiretiniãua: “Teoso ãkiri Xesosi Kristo apokapeka ãkorapokoriti. Kãkitipeka itxaua,” ininiã iuasaaki aimarotari Erekari Matamatakoti auapitika iua ãkixinireẽ. Ikara atoko aimarotari Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti auaãtotiniri kãkiti. ³ Kãkiti sãpiretiniãua: “Xesosi na atão kãkiti ! itxaua,” ininiã iuasaaki aimarotari Erekari Matamatakoti ! auari iua kãkiti ãkixinireẽ. Matamatakoti iua kãkiti ãkixinireẽ auakari Satanasi nakiti itxaua. Kristo omanatakari nakiti itxaua. Iua Erekari Matamatakoti Teoso nakiti itxaua. Hãkenakopiretapekari: “Maerekati Matamatakoti Kristo omanatakari iokanatakiti apokapitikako ãkorapokoriti,” itxa. Uatxa apokapeka.

⁴ Hãte namariteni, Teoso nakitiakori hãtxaua. Ininiã hãte ! auikari atão minakati sãpiretakani sãpiretakiti, kotxi Erekari Matamatakoti hãte ãkixinireẽ auakari apia posotiireri itxaua iua. Maerekati matamatakoti, Xesosi sãkire mauãkani ãkixinireẽ auakari, kaposotiireri itxaua, iuaritika Erekari Matamatakoti hãte ãkixinireẽ auakari apia sikaimaroretai hãte. ⁵ Ninoa atão minakati sãpiretakani xinikakiti, itixi auakani xinikakiti atokotxikana, ininiãkara itixi auakani auikari ninoa sãkire. ⁶ Atepekana, Teoso nakitiakori atxaua. Teoso imarotakari auikari asãkire. Teoso nakiti minakatiua !auikari asãkire. Ininiãkara aimarotari kãkiti Erekari Matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua Erekari Matamatakoti atãonoka isãkirauata. Aimarotari kãkiti ãti matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua ãti matamatakoti kamisirienenereri itxaua.

Teoso Tiraõki

⁷ Nitiretakini, matiretakakaua, kotxi tiraõkitxi Teosomoni potoricakari itxaua. Katiraõkirini Teoso anaakori itxauana. Ninoa atão imarotari Teoso. ⁸ Matiraõkiti ! imarotari Teoso, kotxi Teoso tiraõkiuatapika. Tiraõkitxi Teosomoni potoriãkari itxaua. ⁹ Teoso iokanatari imatonõkari imi atemoni, Teosokata ãtipirika aãuini ãkapani. Ikara atoko ininiã, Teoso oerekaua itiretiniua. ¹⁰ Ikara tiraõkitxi atão inakari itxaua. Mitxi ate !atiretari Teoso. Iuaritika iua tiretaua ate, ininiã iokanatari imi atemoni ipinini ãkapani, maerekati akamakiti imaktxakini ãkapani.

¹¹ Nitiretakini, ikara atokorako itxa Teoso turetiniua, ininiã matiretakakaua. ¹² !Auari Teoso atamatakari, iuaritika Teoso auari aãkixinireẽ, atiretakakiniãua. Ininiã Teoso oerekaua atão atiraõkiuatini.

¹³ Aimarotari Teosokata akaikotini ãtipirika. Aimarotari Teoso ãtipirika kaikotini atekata. Aimarotari ikara atoko inakari, kotxi iua sikari Erekari Matamatakoti atemoni. ¹⁴ Aãtamapekari Xesosi kamakiti. Akenakotapekari isãpiretakiti. Ininiã asãpiretari ikinimane, aãri Teoso iokanatari imi kãkitimoni, amaerekani makatxakakari ininiua ãkapani, kãkiti ãtipirika Teosokata auini ãkapani. ¹⁵ “Xesosi Teoso ãkiripitikara,” ina sãkiretakani, Teoso kaikotapika ninoakata. Apaka ninoa kaikota Teosokata ãtipirika. ¹⁶ Aimarotari Teoso turetiniua. Aãuikapiretapitikari Teoso turetiniua.

Teoso tiraõkiuatapika. Kãkiti katiraõkiri kaikota Teosokata ãtipirika. Teoso kaikota ãtipirika iuakata apaka. ¹⁷ Teoso oerekapekaua atão atiraõkiuatini iua tiraõkiuatini atokokana. Ininiã kataparaxinireua Kristo

apisatoõ aãpokasaaki, kãkiti misiritiko õtisaaki. Aimarotari !imisiritaua iuasaaki, ininiã kataparaxinireuako, kotxi ìkorapokoriti aãuakasaaki Kristo atoko atxaua. ¹⁸ Atiraõkiuatakasaaki, !apìkarauata. Atão atiraõkiuatiiniã, ! auari apìkare. Apìkarauatakasaaki, amaãkãkãu.

¹⁹ Atiretari Teoso, kotxi mitxipeka iua tiretaua ate. ²⁰ Iua itari omanatakari, “Nota tiretari Teoso” ina sãkiretakari, paxirari isãkire. !Itiretari itari iuakata auakari. Ininiã !liposotari itiretiniri Teoso imaõkitakiniti. ²¹ Ininiã Teoso paniãtaua: “Teoso tiretakari tiretariko itari apaka.”

5

Teoso ãkiri Auikiko

¹ Xesosi Teoso mereëkiti itxaua. Ikara auiaãkani Teoso anaakori itxauana. Aãri Teoso atiretiniã, aãtariakori apaka atireta, kotxi Teoso anaakori ninoã apaka txaua. ² Teoso atiretiniã, inireëkiti iaõka akaminiã, aimarotari Teoso anaakori apaka atiretini. ³ Teoso atiretiniã, akãpitari ipaniãtakiti. Aposotari akaminiri ipaniãtakiti, kotxi na kamimari ipaniãtakiti. ⁴ Aposotari akaminiri iua paniãtakiti, kotxi iua anaakori atxapekãu, ininiã isikataparataua, maerekati itixi auakani nireëkiti amakamakani ìkapani. Kininiãpa isikataparataua maerekati ninoã nireëkiti amakamakani ìkapani? Isikataparataua, kotxi Xesosi sãkire aãuika. ⁵ Kipa posotari maerekati itixi auakani nireëkiti imakamakani? Kãkiti auikiniãri Xesosi Teoso ãkiri ininiãuã, iuanokara posotari maerekati imakamakani.

⁶ Xesosi Kristo Teoso ãkiri itxaua. Teoso oerekapekãu Xesosi iua ãkiri ininiãuã. Kãuaãriã Xesosi patxisatikosaaki isãpiretaua. Iuaãkana Teoso sãpiretauã Xesosi iua ãkiri ininiãuã, Xesosi ipìkasaaki iarëka ixikepoatakasaaki. Teoso sãpiretauã kona Xesosi patxisatikosaakinanini. Iua oerekãu Xesosi Teoso ãkiri ininiãuã ipìkasaaki apaka. Erekarì Matamatakoti sãpiretauã Xesosi Teoso ãkiri ininiãuã. Iua atãonoka isãkire. ⁷ Teoso tixini auakani ipi, ãti pakini oerekãu Xesosi Teoso ãkiri ininiãuã, aãri Teosoma, “Teoso Sãkire” inakorima, Erekarì Matamatakotima pakini. Naia ipi, ãti pakini ãtinoka. ⁸ Ìkorapokoriti auakani ipi, ãti pakini, Erekarì Matamatakotima, Xesosi patxisatikoma, Xesosi ip-ininima pakini oerekãu Teoso ãkiri ininiãuã Xesosi. ⁹ Kãkiti erekarini sãpiretakiti aãuikapitika, ininiã apiata maãuikari Teoso sãpiretakiti, kotxi atãonoka isãkire. Iuara sãpiretauã Xesosi iua ãkiri ininiãuã. ¹⁰ Teoso ãkiri auiaãkari ãkixinire imarotari ikara Teoso sãpiretakiti atão inini. Teoso sãpiretakiti mauiaãkati txari: “Paxirari Teoso sãkire,” kotxi !auikari Teoso sãpiretakiti Xesosi iua ãkiri ininiãuã. ¹¹ Kiripa Teoso sãpiretauã? Iua sãpiretauã: “Nitxìkitakai auãki hinini notakata hãuapininiika hinini tãkane. Ikara atoko nitxìkitakai namarite nakitiakori hinakasaakiãu.” ¹² Iua Teoso ãkiri nakiti Teosokata ãtipirika auako. Iua Teoso ãkiri nakiti minakatiãu, !auapani ãtipirika Teosokata.

Aãuini ãtipirika Anini Tãkane

¹³ Hãte auikari Xesosi Teoso ãkiri ininiãuã. Niokanatsopata hãtemoni, Teosokata ãtipirika hãuini himarotini ìkapani. ¹⁴ Teoso nireëkiti atokotxikana aamanainiãri Teoso, aimarotari ikenakotari amisãkiretiniri, ininiã kataparaxinirepitikãu amisãkiretiniri, kotxi aimarotari iua apakapapiretapitikãu. ¹⁵ Ikara atoko aniniã, aimarotari ikenakotari aamanaãkiti, ininiã isikapitikãu.

¹⁶ Himarotakasaakiri pitari kaminiri maerekati, himisäkiretari Teoso iua ïkapani. Ininiã Teoso makatzakari maerekati ikamakiti. Teoso kamarì iua ätipirika iuakata auini ïkapani. Ikara maerekati makatzakiko auapitika, ininiã kona itxïkitakari iua xinire ipinini. Ätiã maerekati kãkiti kamakiti aua. Ikara maerekati makatzakiko ! auari, ininiã itxïkitakari kãkiti xinire ipinini. Nota ! õtãkikai himisäkiretiniri Teoso ikara atoko inakari maerekati kamakari ïkapani. ¹⁷ Teoso paniãtakiti amakamakaniã, iuara maerekati txaua. Iuaritika aamanainiãri Xesosi ikara maerekati imakatzakini, ininiã ikara maerekati !itxïkitakari kãkiti xinire ipinini.

¹⁸ Teoso anaakori atão inakani ! inirekaikari maerekati ikaminina. Aimarotari ikara. !Inirekaikarina maerekati ikaminina, kotxi Teoso äkiri nïkatana nïnoa. Ininiã maerekati auïte Satanasi liposotari imisiritinina.

¹⁹ Ikini itixiti auakani auïte itxaua Satanasi, maerekati kamakari. Iuaritika aimarotari Teoso anaakori aniniua ate.

²⁰ Aimarotari, Teoso äkiri apokapeka ïkorapokoriti. Aimarotari iua sikaua imarore, ininiã aimarotari Teoso atão inakari. Akaikota iua atão inakarikata. Ari akaikota imi Xesosi Kristokata. Teoso atão inakari itxaua iua. Itxïkitakaua iuakata ätipirika aãuini.

²¹ Namariteni, nota tiretakini, ! hïteosonetapiri Teoso minakatua. Ameẽ.

2 XOÃO

Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxipe Xesosi imarotakarino nota. Niokanatsopata hĩte Xesosi sãkire auiãkanimoni, hamariteakorimoni apaka. Teoso mereẽpekai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani. Nitiretai, kotxi hĩtoretari Teoso sãkire atão inakari. Kona notananini tiretai hĩte. Ikinimane atão inakari imarotakani tiretai hĩte apaka. ² Atiretai hĩte, kotxi atão inakari aua aãkixinireẽ. Atão inakari kaikotapika atekata ãtipirika.

³ Aĩri Teoso, imi Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Amonĩkaj hĩte. Ikamaerekaxiniretaina hĩte. Ininiãkara himarotari atão inakari. Himarotari Teoso tiraõki.

⁴ Iteene nipoxokoniua, kotxi nimarotari apanakini hĩte kĩpitapikari Teoso sãkire. Atão inakaranoka hĩkama, kotxi aĩri Teoso paniãtaua ikara atoko inakari akamini. ⁵ Nota tirketakini, ia nipaniãtai: “Matiretakakaua.” Ikara Teoso paniãtakiti !amanerini. Akenakopiretapekari ikara Teoso paniãtakiti, merepitipanika Xesosi sãkire akenakotakasaaki. ⁶ Kisaakipa atiraõkiuata? Teoso paniãtakiti ikiniõtika akĩpitakasaakira, iusaaki atiraõkiuata. Merepitipanika pikenakotapekari ia Xesosi paniãtakiti: “Matiraõkiuata ikiniõtika.”

Kristo Omanatakani

⁷ Kaiãopokori kamisirienererini aua ikini itixiti. Ninoa sãkire: “Na kãkiti ĩtxaua Xesosi Kristo,” ĩtxana isãkirena. Ikara atoko inakani misirienetari kãkiti. Kristo omanatakani ĩtxauana ninoa. ⁸ Erepaniko. !Hãuikapiri isãkirena atão minakati, kotxi ninoa nirekari ixipokinirina hĩparĩka Teoso ĩkapani. Hinirekapitikari Teoso sikinii ikinipoko hĩparĩka ĩki.

⁹ Kãkiti takanapiniãri Kristo oerekakiti sãkiretxiti, ikamari maerekati. Teoso nakiti ! ĩtxaua. Kãkiti ãtipirika auikiniãri Kristo oerekakiti, imoianatari aĩri Teoso, imi pakini. ¹⁰ Kãkiti apokiniã paapoko, Kristo oerekakiti mauikakati, sãkiretxi atão minakati oerekakari, kona paupiritapiri ikaikotini paapoko. !Papakapapiri iua. ¹¹ Iua apakapakari apaka kamari maerekati iuakata, kotxi auiritari atão minakati isãpiretini.

¹² Ninirekari ito nisãpiretinii, txamari ! ninirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini. Ninirekari naõkitinii hĩte. Iusaaki asãkirauatako aãpisatoõtakakiniua, ininiã iteene apoxokoniua iusaaki.

¹³ Hĩtariakori Teoso mereẽkini uai auakani iokanapireta hĩtemoni. Ix-
inikamanapitaina hĩte. Ameẽ.

3 XOÃO

Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxi Xesosi imarotakarino, niõkatsopata pite nitiretakiti Kaiomoni. Nitiretai pite, kotxi pite turetari atão inakari Teoso sãkire.

² Nitiretakiti, ninirekari ereka pinini pauini. Nimarotari pãkixinire ereka inini. Iua atokotxikana ninirekari piito ereka inini pimami-anareni ikapani. ³ Aĩtariakori mitxi hĩtemoni nota iokanatakini, apokapeka uai. Isãpiretanona pite iteene auikiniri atão inakari Teoso sãkire. Ikinĩõtika pikamari Teoso sãkire iaõka. Atãonoka pikama. Ininiã ninoa minapiretakiti iteene kamapoxokonitano. ⁴ Namariteni atoko hĩtxaua, ininiã nikenakopiretakasaakiri ikiniõtika hĩkaminiri atão inakari Teoso sãkire iaõka, nipoxokoniuata. Ikara atoko inakari minapirenatxi, ninoa minapiretakiti, apia kamapoxokonitano nota.

⁵ Nitiretakiti peerekai pite, kotxi ikiniõtika pimoianatana aĩtariakori ereẽ apokakani. Mitxi !pimarotana ninoa, iuaritika pimoianatana.

⁶ Ninoa aĩtariakori sãpiretapekari pitiraõki Xesosi sãkire auĩãkanimoni uai auakanimoni. Paapoko iuaĩkana ipotorikasaakina, erekari ninoa amonitakiti pisikinina, kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko pitiretinina.

⁷ Ninoa takanapari aapokona Xesosi sãkire isãpiretinina ikapani. Xesosi sãkire mauiãkani !isikana iamonitakitina ninoamoni. ⁸ Ininiãkara maãpakapana Xesosi sãkire sãpiretakani aãuapokoã. Ininiã amoianatana Teoso sãkire atão inakari iaripiretini ikapani.

Txiótepi, Temétxio Pakini

⁹ Niõkatsopatapeka Xesosi sãkire auĩãkanimoni ereẽ pauiniãtaã auakanimoni. Txamari Txiótepi inakori !ikĩpitari nõtãkikare. Iua iuikapikaua. Inirekari ninoa auĩtetiniri iua, ininiã !imaãkatari nisãkire. ¹⁰ Iua kamapiretapikaua ate. Kona ikarananini ikama. Apaka !apakapana aĩtariakori, hĩtemoni sikani. Apaka !auiritana apanakini apakapinina ninoa. !Auiritaikari aĩtariakori nirekaãkani apotiitiniua Teoso misãkiretiko aikotiã. Ereẽ napokasaaki, iusaakiko nisãpiretai hĩte iua apisatoõ ikinika maerekati ikamakiti.

¹¹ Nitiretakiti, !pikamapiri maerekani kamakiti atoko. Erekarini kamakiti atoko inakarinanira pikamako. Erekarini kamakari Teoso nakiti itxaua. Maerekati kamakari !imarotari Teoso.

¹² Temétxio inakoripekana, ikinimane sãpiretari iua ereka inini. Atão inakari Teoso sãkire oerekaua Temétxio kamakiti atão inini. Ate apaka sãpiretari iua ereka inini. Himarotari atão inakarinoka asãpireta.

¹³ Ninirekamari ito nisãpiretinii, txamari !nininirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini. ¹⁴ Ninirekari paĩtiki naõkitinii pite. Iusaakii asãkirauatako aãpisatoõtakauako.

¹⁵ Ninirekari Teoso kamaerekaxiniretinii. Aĩtariakori uai auakani sãpiretai ixinikamanapitinii. Pisãpiretana ikinikana aĩtariakori ereẽ auakani, axinikamanapitinina ninoa.

XOTA

Xota Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xota. Xesosi Kristo nitiri amotakori nitxaua. Txiako itari nitxaua. Niokanatsopata kăkitimoni, Teoso akiritakinimoni, Teoso aïri tîretakinimoni. Xesosi Kristo nîkatakiniimoni niokanatsopata.

² Teoso iteene amonîkai. Iteene ikamaerekaxiniretai. Iteene itiretai.

Atăo Minakati Oerekakani

³ Hîte nota tîretakini, Xesosi makatxakapekari himaerekani, nota maerekani apaka. Ninirekamari niôkatsopatiniri amaerekani makatxakiko pîrena hîtemoni. Iuanoka ninireka niôkatsopatini, txamari nixinikari erekape âtiăo niôkatsopatini. Ninirekari nôtăkikinii. Teoso oerekakiti săkiretxiti inakitiakorimoni isikakiti hinîkaenetariko. Teoso oerekakiti ikinika isikapekari inakitiakorimoni. !Hăuiritapiri apanakini koketiniri ikara ninoa oereêkitikata. ⁴ Hîte Xesosi săkire auîăkani sauaki aua Teoso mapaxitakani. Merepanika ninoa apotiitakasaakiaua hîtekata, !himarotari kamisirienererini ininiuana. Ninoa koketari isăkirena Teoso săkirekata. Ninoa săkire: "Ate sirîka anireêkitokata, kotxi Teoso katiraôkiri, ininiă iua !imisirităua." Ikara atokora itxana ninoa. Xesosi Kristonokara aăulte. Apiananiri itxaua. Iuaritika ninoa !inirekari Xesosi. Kitxakapirîka Teoso săkire iôkatsopatakori săpîretari Teoso misiritiniri kăkiti ninoa atoko inakani.

⁵ Kitxakapirîka Exito tixini auakani misiritana Xoteoakori. Himarotapekari ikara inakari. Ninirekari iuaîkana hîxinikiniri ikara inakari pîrena. Teoso moianatana Xoteoakori, ininiă ninoa miteka, Exito tixini osipikinina îkapani. Hîxinikariko ia: Teoso makatxakana ninoa iuasaaki imapinanakana îkapani, iuaritika mapa kasiriti napa atoko Teoso okana ninoa iua săkire mauîakani.

⁶ Âtipekana nisăpîretai. Hîxinikariko Teoso nitiriakori iaxitikini kitxakapirîka. Teoso txîkitakana ninoa auîtetxi ininiuana, txamari !inirekaikarina Teoso paniătakiti ikaminina, ininiă itakanaparina auiniătaăna Teoso tixineê. Hîxinikariko ia: Teoso paniătana ninoa ipiaă ikaikotinina âtipirika. Itixi xipokini ôtisaaki Teoso misiritanako ninoa.

⁷ Âtipekana nisăpîretai. Hîxinikariko Sotoma sitatxiti, Komoha sitatxiti, apanakini sitatxiti apaka iuaătaă takote auakari. Iuaă auakani !inirekari Teoso paniătakiti ikaminina, ninoa Teoso nitiriakori atokokana. Maerekatinoka inirekapikana, kiki sirîkini âti kikikata. Ininiă Teoso xipokari iuaă auakari sitatxiniri. Ninoa maerekani xika Teoso iokanatana ninoa arikatxi maxipokatimoni. Iuaă imisirităăkapikana. Ikara ôtăkikaua maerekati amakamakani tîkane.

⁸ Ninoa maerekati kamakani, kamisirienererini hîte sauaki auakani, kitxakapirîkarini atokokana itxana. Ixiniăkitina maerekati xika ninoaka îto imisiritauana. !Inirekarina Teoso ninoa auîte ininiuana. Imisăkirepîretarina Teoso nitiriakori iaxiti auakani. ⁹ Mikeo inakori Teoso nitiriakori auîte itxaua, iuaritika !imisăkirepîretari âti Teoso nitiri iaxitikiri. Kitxakapirîka iua Mikeo Satanasikata itaparakienatakakaua, kotxi Mikeo nirekari Moisesini îto ikatini, txamari Satanasini nirekari Moisesini îto iua inakiti îkapani. Iuasaaki Mikeo !imisăkirepîretari Satanasini. Ianoka isăkire: "Teoso misiritapanikaiko pite," itxari Satanasini.

¹⁰ Txamari ninoa kamisirienererini hîte sauaki auakani misăkirepîretari

ikinika imimarotakinitina. Ninoa iikite kaxipiri itopa auakani iikite atokokana, kotxi ikamarina iitonani nireekiti. Ikara iikitenaxipokanako ninoa.

¹¹ Teoso misiritanako ninoa. Kitxakapiriika Kai inakori kamari maerekati. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapiriika Paraão inakori kamari maerekati txineiro apakapini ikapani. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapiriika Koree inakori ! inirekari Moisesi iauite ininiuua. Iua atokokana ninoa ! inirekari Teoso iauitetini. Ininiã ixipokaãkanako Koree xipokiko atokokana.

¹² Hãpotiitakasaakiaua hinipokotini ikapani, ninoa kamisirienererini apaka nipokota hitekata. !Ipêtauatana. Itxikotarina iua kiiniri imaerekana xika. Ninoaka itiretaua. !Itiretarina apanakini. Itima anikari katxiãri iaxitiki, ininiã katxiãri napiniãtaã âparaã kipa, takari aneini ikapani. Txamari ninoa kamisirienererini katxiãri âki âparaã mauakinini atoko itxa. !Erekana kãkiti ikapani. Mitaãsaaki aua txipokori, txamari ninoa kamisirienererini mitaãsaaki aamina mariti atokokana ninoa. Aamina mariti ipikari atoko, kotxi iminaua. Ninoa iua atokokana, kotxi ikamari erekari. Aamina mariti tokaãka. Ikotsa maporokaãka, ininiã atão ipikari itxaua. Ninoa kamisirienererini ikara aamina atoko, kotxi ipinanako. ! Ikaikotana Teosokata âtipirika.

¹³ Potxoari uiniti tsakati pamonõkoniri atoko itxa ninoa kamisirienererini. Tsakati sori txiko atoko itxa ninoa maerekani. Iõriki atoko itxana. Iua iõriki sinimoni !kimarotikori. Ninoa sariko ipiãmoni âtipirika ikaikotinina ikapani. Teoso mereeri ikara ipiaãtaã ninoa auini ikapani.

¹⁴ Kitxakapiriika Enoki inakori sãpiretapekari kamisirienererini pirena. Iua Enoki Adão apika mekaniri apika mekaniri itxaua. Enoki txari: Hãtamatariko. Apiananiri apokako itiximoni itomaneri inakitiakorikata. Mio, apikomoni mio, apikomoni mio, itxaãpokata inakitiakori iuakata ikani.

¹⁵ Iua ikinipoko misiritiko sãpiretakari itxaua. Iua apokasaaki, isãpiretanako maerekati kamakani misiritiko, Teoso manireekani misiritiko, kotxi Teoso ! ipotxitari ninoa kamakiti. Ninoa misãkirepiretapikari Teoso. Ninoa maerekani xika, Teoso imanirekakanina xika, imisiritaãkanako, itxa Enoki sãpiretakiti kitxakapiriika.

¹⁶ Ninoa kamisirienererini âtipirika tsoatapika. Âtipirika apoõtapikana apanakini. Iitona nireekitinanira ikamana. Iuikauana. “Peerekai pite,” itxana âtimoni inireekitinani apakapinina ikapani.

Õtãkipirenatxi

¹⁷ Nitiretakini hixinikariko aãuõte Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti akokaxiti. ¹⁸ Ninoa txai: “Xipokatxi õti kaiaamapeka inini manapi apokanako kikiakori hõte napetakani tãkane. Ninoa kamariko ninoaka nireekiti, Teoso manireekiniti,” itxana Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti. ¹⁹ Ninoa maerekani xika kãkiti txitakakaua. Ninoa kamisirienererini kamari iitona nireekitinoka. Erekari Matamatakoti ! auinana ninoa.

²⁰ Hõtepekana nota tiretakini, iteene hãuikapikariko Teoso oereekiti. Ikara atoko hininiã, kataparaxinireiko hõte. Hãuikariko Teoso oereekiti, kotxi Teoso sãkire itxaua. Himisãkiretariko Teoso. Erekari Matamatakoti oerekai atão hõsãkirauatini ikapani. ²¹ Maerekati kamakanii, iuaritika

aãuïte Xesosi Kristo !imisiritai. Iua anikai ãtipirika iuakata hãuini ïkapani. Ikara hiãtapakasaaki, ãtipirika hïxinikapikariko Teoso tiraõki hïte ïkapani. ! Hïtakanapapiri iua.

²² Apanakini ! auikapanikari ikinika Teoso oereëkiti, iuaritika ! hïtxitapena. Himoianatanako ninoa iteene auikiniri ïkapani.

²³ Pamonõkoniri, kãkiti kamakasaakiri maerekati. Xamina tirinakari atoko itxa imisiritikona imaerekanina xika. Ininiã hïsapiretanako Teoso sãkire, imisiritikona apokini apisapanika. Xamina tirinakari ãki katxakakari pimakatxakini atokokana itxa, pisãpiretakasaakiri Teoso sãkire ninoamoni. Apanakinipekana hiamoniãkako. Hiamoniãkasaakina, erepaniko, kotxi pamonõkoniri ninoa maerekani. Homanatariko maerekati ninoa kamakiti, hïte makamakaniri ïkapani.

Peerekari Teoso

²⁴ Teoso kaposotiireri nïkataua maerekati amakamakani ïkapani. Iua anikaua iua apisatoõ apoxokoniritika. Iuasaakiko amaerekani ! auaikako. Peerekari aãuini iua apisatoõ. ²⁵ ãti Teoso !auari. Iuanokara Teosotxaua. Iuanokara kimaroreri. Amaerekani makatxakakari itxaua, kotxi aãuïte Xesosi Kristo ipina ate ïkapani. Iua iotximere aua, kotxi imaerekani !auari. Auïtetxiakori auïte itxaua iua. Kaposotiireri iua. Iposotari ikinipoko ikamini. Itixi kamiko apisapanika ikara atoko itxa Teoso. Uatxa ikara atoko itxapanika Teoso. Ikara atoko itxapikako ãtipirika Teoso. Ameë.

APOKORÍPISI Xesosi Kristo Iuaka Oerekiniua Pirena

Ia Aätsopa Oerekaua Xesosi Kamakiti

¹ Ia aätsopa oerekari Teoso nakitiakori Xesosi Kristo pañtiki kamaenetakiti. Teoso iokanatarini itiri iaxitikiri Xoõomoni Xesosi Kristo kamaenetakiti oerekini ikapani. ² Ikinika Xoõo atamatakiti, ikinika ikenakotakiti pakini isäpireta ia aätsopaã. Ikara atoko isäpiretaua ate Teoso säkire, Xesosi Kristo säpiretakiti iuamoni. ³ Ia aätsopa atatsopatakani Teoso takariko erekari ninoamoni. Teoso takariko erekari ia isäkire kenakotakanimoni, ia isäkire kïpitakanimoni, kotxi ikinika Xoõo iõkatsopatakiti okatapaniri apokini.

Xoõo Iõkatsopare

⁴ Nota Xoõo. Niokanatarini ia niõkatsopare Teoso mereëkinimoni. Setxi sitatxiti Ásia inakori tixini auakanimoni niokanata niõkatsopare.

Teoso sikari ikinipoko erekari hñtemoni. Ikamaerekaxiniretai hñte. Uatxa iua aua. Merepitipanika kixakapirika iua aua. Iua ätipirika auapikako. Setxi matamatakoni iaxitikini Teoso topäkiniätaã apisatoõ auakani sikari erekari hñtemoni. ⁵ Xesosi Kristo apaka sikari erekari hñtemoni. Atão inakarinnoka säpiretakari itxaua iua. Iua merepitipanika õkitikaua ipikani sauaki. Apaka itixi auakani auñteakori auñte itxaua iua.

Iua ate tirketakari. Ipinata ate ikapani amaerekani imakatzakini ikapani, ininiã isikakaua erekari akamini ikapani. ⁶ Itxikakaua auñtetxiakori aniniua. Itxikakaua sasetotxiakori aniniua, kotxi asäkirauata Teosokata. Ininiã atxari Xesosi:

“Ätipirika peerekai pite. Ätipirika pitenokara kaposotiireri. Ameë.”

⁷ Hñtamata, Xesosi napani. Iua inako katxiärrikata. Iuasaaki ikinimane kãkiti atamatariko. Aamina ipiriãmitakari nopini iua tokakitakani apaka atamatariko iua. Iuasaaki ikini uãkati kãkiti atapariko iua. Ninoa atapakasaakiri iua, itxiapatana, akiripoakatana maerekati ikamakittina xika. Ikara atoko apokako. Ameë.

⁸ Apiananiri txari:

—Iõkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iõkatxi imapotõkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Uatxa naua. Merepitipanika naua. Katana nota auapikako. Ikini posotiiretxi aua notamoni —itxa.

Xoõo Atamatarini Añtari Iaxitikiri

⁹ Nota Xoõo, hñtari. Nikamari Xesosi Kristo nireëkiti, ininiã himoianari nitxaua, kotxi ätipirika nimñteenekari nimisiritiko, hñte misiritiko himñteenekini atoko. Ikara misirikaretxi apokapitika atemoni, kotxi aãñte Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Nota aua Patamosi inakori pokomiriñti. Nitakaãka uai, kotxi Teoso säkire nisäpireta apanakiniimoni. Ikinipoko nimarotakiti Xesosi Kristo pirena nisäpiretini xika kãkiti takano nota uai. ¹⁰ Kãkiti Apiananiri xinikini õtisaaki, Erekarini Matamatakoti sikaimaroretano nota. Iuasaaki nikenakotari säkiretxi nitikinimoni. Säkiretxi apiaenetakari, trõpeta atoko nikenakota. ¹¹ Itxari:

—Kãkiti apisapanika naua nota. Nota auapanika ikinipoko xipokaãka atoko. Piõkatsopata aätsopaã patamatakiti ñkane. Eereka piokanatarini

iua aãtsopa kãkiti Teoso mereëkinimoni setxi sitatxiti auakanimoni Ásia tixineë. Piokanatsopata Épeso sitatxiti auakanimoni, Esimina sitatxiti auakanimoni, Pékamo sitatxiti auakanimoni, Txiatxira sitatxiti auakanimoni, Satxima sitatxiti auakanimoni, Piratéopia sitatxiti auakanimoni, Araotxiséia sitatxiti auakanimoni pakini —itxa notamoni.

¹² Ininiã eereka nikirioka notakata sãkirauatakari natamatini ïkapani. Nikiriokasaaki, natamatari setxi tirikapi topãkini oro kamakori. ¹³ Tirikapi topãkiniãtaã, natamatari kãkiti itari iaxitikiri, iuaritika ipinimoni itxaua. Iua mãka õtanori. Ikitiãpeka apoka. Ipakiomatare atoko oro kamakoro aua itorotamoni. ¹⁴ Iãko iteene kasarori mapoa atoko itxa. Xamina tirinakari atoko itxa oki. ¹⁵ Ikiti mẽkorïka pirõsi xamina ãki imëkorïkini atoko. Isãkire ene ãparaã torõkani atoko. ¹⁶ Iuako ikikomoni imãkaro setxi iõriki. Inamaã iouata mitari pokïka. Iua iouata ipi uanaro aua. Atokatxi iotximere atoko itxa itoõ.

¹⁷ Natamatakasaakiri, nirika ikitimoni. Koriãkari atoko nitxa. Ininiã iuaaaki itakari iuako ikikomonikiri nota nopini. Itxano:

—Kona pipïkaruatape, kotxi ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko nota auapanika. ¹⁸ Nota auãkipika inakarino. Nota koriãkaripekano, iuaritika hãtamatanano. ãtipirika auãki inakarino nota. Ameë. Kaposotiireno nota, kotxi nipaniãtari kãkiti ipinini. Niposotiire aua niokanatiniri kãkiti maerekati kamakani misiritikoãtaã. ¹⁹ Piõkatsopatarari mitxi patamatakiti, uatxaika patamatakiti pakini. Apikomoni noerekakiti apaka piõkatsopata, kotxi noerekaiko katana itiximoni ïkari. ²⁰ Kiripa ninoa iõriki setxi pakini niuako nikikomoni auakani? Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa anikari nota sãkire nisãkire auãkanimoni ninoa setxi sitatxi auakanimoni. Kiripa ninoa setxi tirikapi topãkini oro kamakori? Nisãkire auãkani ninoa setxi sitatxi auakani itxauana —itxa Xesosi Xoãomoni.

2

Xesosi Iokanapirena Épeso Auakanimoni

¹ Xesosi misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auãkanikata auakarimoni Épeso sitatxitiã:

Ninoa setxi iõriki mãkakarino nota. Nimaikari ninoa iõriki niuako nikikomoni. Ninoa setxi tirikapi topãkini oro kamakori sauaki tïpokotakarino nota. Ia nota sãkire. ² Nimarotari ikinika hïkamakiti. Nimarotari itori parïkatxi pamimari hïkama. Parïkatxi kamimari inakasaaki, kona hïtakanapari. Maerekati kamakani apokasaaki hïtemoni, kona hïte apakapana. Apokapeka apanakini kãkiti hïtemoni. Itxana: “Teoso iokanatakiniraua ate.” Txamari, kona atão ninoa sãkire. Nimarotari kona hïte auiritana ninoa kaminiri maerekati. Hïte atamakaerekatana. Eereka himarotari kona atão ninoa sãkire. ³ Himisiritaãka nisãkire hïsapiretini xika, iuaritika himiteenekari ikinipoko nota ïkapani. Kona hïsapaka hïparïkauatini nota ïkapani.

⁴ Ikara hïkamakiti erekari, txamari hïtakanapari hïtiretinino. Merepanika hïtiretano. ⁵ Hïxinikariko merepitipanika hïtiretinino. Uatxa poiãoka hïtiretano. Iuaãkana hïkamariko merepitipanika hïkamakiti atoko. Himatakanapakaniiari ikara himaerekani, patimari napokini hïtemoni. Nimakatzakariko hïtirikapite topãkini. Ininiã Teoso sãkire auãkani ! auaika ereë, himatakanapakaniiari ikara himaerekani. ⁶ Auapitika

atão hĩkamakiti, kotxi hĩte omanatari Nikoraito inakoni kamakiti. Nota apaka omanatari ninoa kamakiti.

⁷ Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekaru Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni. Maerekati makamakati nauiritako amãtiiri Teoso tixine apanĩkaki auakari itximini. Iua amãtiiri tximakari auapika ãtipirika Teosokata,

—itxa Xesosi Épeso auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Esimina Auakanimoni

⁸ —Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Esimina sitatxtiã:

Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko, nota auapanika. Nipĩpe, iuaritika iuaĩkana nõkitikaua. Uatxa !nip-inaika. Ia nota sãkire. ⁹ Nimarotari hãtatsiire. Nimarotari hĩte minakati !auari. Iuaritika ikinipoko erekari aua hĩtemoni. Nimarotari apanakini misãkirepiretinii hĩte. Ninoa txa: “Xoteoakorira ate.” Txama kona atão Xoteoni !itxauana. Ninoa apotiitiniãtaãua Satanasi nakiti. ¹⁰ Kona hĩpĩkapiri himisiritiko ĩkapani ĩkari. Satanasi takari apanakini hĩte kateia ãki ataerekatinii ĩkapani. Himisiritããkako tesi pakini õti. Atxiiti hĩpina nisãkire hãuikini xika, iuaritika kona hĩtakanapari nisãkire hãuikini, ininiãkara nisikai ãtião saporieãta. Iua saporieãta apakapakari auapika ãtipirika Teosokata.

¹¹ Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekaru Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni. Maerekati makamakati kona iuaĩkana ĩkoriaika,

—itxa Xesosi Esimina auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Pékamo Sitatxiti Auakanimoni

¹² Eereka Xesosi iuaĩkana misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Pékamo sitatxtiã:

Notamoni auari oa iouata ipi uana auakito. Ia nota sãkire. ¹³ Nimarotari ikinika hĩkamakiti. Nimarotari hãuiniãtaã. Ereẽ Satanasi kãkiti auĩte itxaua. Iuaritika hĩte auikari nota sãkire. Kona hĩte takanapari nisãkire hãuikini. Átxipa inakori auama hĩte sauaki. Iua sãpiretapikari nisãkire kãkitimoni. Ikara xika okapeẽka ereẽ Satanasi auiniãtaã. Iuaritika kona hãsikano. !Hĩtakanapari nisãkire hãuikini.

¹⁴ Txamari auapitika hĩkerokakiti. Aua kãkiti hĩte sauaki Paraõo inakori sãkire auĩãkani. Kitxakapirĩka iua oerekari Paraki inakori kãkiti Isaao auakani imisirienetini. Iua Paraki xika ikamarina maerekati, kotxi inikarina xinitxi teoso kamakorimoni sikakori. Oerekana kãkiti kaminiri maerekati ĩto nireẽkiti ãti kãkiti ĩtokata. !Apakata kãkiti auĩkiniri Paraõo sãkire. ¹⁵ Hĩte sauaki aua kãkiti Nikoraito inakoni sãkire auĩãkani. Nota omanatari ninoa auĩãkiti sãkiretxiti. ¹⁶ Hĩtakanapariko ikinika himaerekani. Hĩkanapiriãko notamoni. Ikara atoko himakamakaniã, patimari hĩtemoni napokini. Ininiã nineena-mauata maerekati kamakanikata mitaro iouataã ninamaã auakaroã.

¹⁷ Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekaru Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni. Maerekati makamakati nisikariko komiri iaxitikiri kipatakori. Apaka nisikariko kai kasarori maerekati makamakanimoni. Iua kai nopini iõkataãka kãkiti uãka amaneri apanakini mimarotakiniti. Apakapakarinani imarotari iuãka amaneri,

—itxa Xesosi Pékamo auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Txiatxira Auakanimoni

¹⁸ Eereka Xesosi iuaĩkana misākiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisākire Teoso nitirimoni, Teoso sākire auiañkanikata auakarimoni Txiatxira sitatxitiã:

Teoso ākirirano nota. Noki xamina tirinakari atoko itxa. Nikiiti mēkorika pirōsi atoko itxa. Ia nota sākire. ¹⁹ Nimarotari ikinika hīkamakiti. Nimarotari hītiraōki. Nimarotari iteene hāuikari nisākire. Nimarotari iteene hīparīkauata nota ĩkapani, apanakini ĩkapani apaka. Hīparīka nota ĩkapani pasāpaniri inakasaaki, iuaritika hīkapananikari nota ĩkapani. Uatxa apiāpota hīparīka nota ĩkapani.

²⁰ Itxama, nisāpiretaiko hīkerokakiti. Hīte auiritaro sito, Xesapeo inakoro, maerekati okamini hīte sauaki. Oa txa: “Teoso sākire sāpiretakarona nota.” Otxama, omisirienetana ninitiriakori. Oa xika, ninoa kamari maerekati iitona nireēkiti apanakinikata isirīkinina. Apaka ninoa nikari nipokori teoso kamakori sikakori. ²¹ Niātapari otakanapiniri omaerekani, txamari kona onirekari otakanapiniri omaerekani. ²² Ininiã nota kamariko oa amianatini. Oakata sirīkakani natakapanakaniãro, iteene ninoa atatsiirauata. ²³ Oa anaakori nokapitikako. Ikara atoko inakasaaki, ikinimane Teoso sākire auiañkani imarotariko nimarotari ikinika kākiti ākixinire, ikinika ixinikakiti pakini. Ininiã erekari nisikako erekari kamakanimoni. Apaka nimisiritari maerekati kamakani. Hīkamakiti iaōka niĩkitxitai hīte.

²⁴ Uatxa nimisākiretai hīte apanakini Txiatxira sitatxiti auakani. Hīte auikari Teoso sākire. Hīte !auikari Xesapeo sākire. Hīte kona apaiaōkari Satanasi oerekakiti, iua imarore. Kona ninirekari nisikinii apikomoni parīkatxi nota ĩkapani, kotxi uatxa iteene hīparīkauata nota ĩkapani. ²⁵ Ianoka ninireka hīkamini. Hīte auikari nisākire, ininiã hāuikiniritika nisākire, nikanapiriãko.

²⁶ Iua maerekati makamakati, ātipirika nipaniãtakiti kamakari, iuamoni nisikariko niposotiire itixi auakani auĩte ininiua. ²⁷ Teoso sākire kitxakapirīkari txari:

Auĩtetxi itxauako. Itapararitika ipaniãtana ninoa inireēkiti ikaminina. Imakamakaniãrina inireēkiti, imisiritana ninoa, tiitxi kamakari tii imanirekakiniti ipakauanagini atoko.

Niri posotiire napakapakiti atoko iua apakapa. ²⁸ Apaka nisikariko iōriki ĩkanōkapanikero iuamoni, ininiã notaka nisikaua iuamoni, kotxi iua iōriki atoko nitxaua. ²⁹ Kakenakokii hīte, ininiã hīkenakotariko Erekari Matamatakoti sākire Teoso sākire auiañkanimoni,

—itxa Xesosi Txiatxira auakanimoni.

3*Xesosi Iokanapirena Satxi Auakanimoni*

¹ Iuaĩkana Xesosi misākiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisākire ninitirimoni, Teoso sākire auiañkanikata auakarimoni, Satxi sitatxitiã:

Notamoni aua ninoa setxi Matamatakoni Teoso nakiti. Notamoni aua ninoa setxi iōriki. Ia nota sākire. Nimarotari hīparīka. Apanakini sāpiretai hīte auãki hinini hīxinire, txamari Teosomoni koriãkanipekarai hīte. ² Himereka. Araōkire hītxapaniko. Hīsikataparatarai erekari hākixinireē auakari, kotxi iua erekari ipinaariãpota. Ininiã hītxīkitakari iua erekari auãki inini iuaĩkana. Notamoni hīparīka Teoso apisatoō na atão. ³ Hīxinikariko hāpakapakiti, apaka hīkenakotakiti. Hīkīpitariko

hīkenakotakiti. Hītakanapariko maerekati. Erekarī hīkamako, kotxi kīitiriri apokini atoko napokako uai. Kākiti kona imarotari kīitiriri apokini manapi. Ikara atokokana nitxako nikanapiriākasaaki.

⁴ Hīte Satxi sitatxiti auakani sauaki auapanika apanakini maerekati makamakani. Ninoa auikapitikari nisākire. Ninoa kākiti imāka matxikotakani atoko itxana. Ininiā notakata isanako. Imākana kasarori. Ikara atoko nikaminana, kotxi ninoa kamari erekari nīpaniātakiti.

⁵ Maerekati makamakani ieretakariko mākatxi kašarori. Kona noakapaniriko iuākana naātsopateē. Kākiti iuākana ikara aātsopaā auakani ātipirika auapikako Teosokata. Ikara atoko ininiā, nisāpiretari iuākana nirimoni, initiriakori iaxitikini pakinimoni. Nitxana: “Nota nakitiakori itxauana ninoa.”

⁶ Kakenakokii hīte, ininiā hīkenakotariko Erekarī Matamatakoti sākire Teoso sākire auīākanimoni,
—itxa Xesosi Satxi auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Piratéopia Auakanimoni

⁷ Iuaīkana Xesosi misākiretari Xoāo:

—Piokanatariko ia nisākire Teoso nitirimoni, Teoso sākire auīākanikata auakarimoni Piratéopia sitatxitiā:

Nota maerekati makamatirano. Atāo inakarinani sāpiretakarirano nota. Kaposotiireri auītetxi Tavii inakori atoko nitxa, kotxi nota matakakakiti, kona āti totari. Nota totakiti kona āti matakakari. ⁸ Nimarotari hīte parīka. Hātamata. Hīparīka nota īkapani aapokotxi tore matakakakori atoko itxa. Kona āti posotari iseretiniri. Ininiā kākiti !iposotari iotokakinii hīte nisākire hīsāpiretini. Ikara atoko nikaminii hīte, kotxi kona kataparai hīte. Ikara atoko nikaminii hīte, kotxi hīkīpitari nisākire. Kona hīkipatari nisākire apanakini apisatoō. ⁹ Apanakini txari: “Atāo Xoteoakori atxaua.” Txamari Satanasi nakitiakori itxauana. Paxirari ninoa sākire. Nikamariko ninoa kapotoreēkiniāua hīte apisatoō. Iuasaaki ninoa txako: “Atāopitikara Xesosi tīretapitikal.” ¹⁰ Hīkīpitapekari nisākire. Kamonōkoniri inakasaaki, kona hītakanapari nisākire, ininiākara apia maerekati ikini itixiti apokasaaki, iuasaaki ninīkataiko hīte. Iua maerekati kona misiritai hīte. Iua maerekati apokako itixi auakani atamakaerekatini īkapani.

¹¹ Erepaniko, patimapaniriko napokini ereē. Ātipirika hīkamariko erekari. Hītakanapapikariko maerekati. Ininiā iuasaaki āti kona posotari imaktxakiniri auītetxi saporietane hītemoni nisikakiti. !Imaktxakarina ikara hīparīka īki. ¹² Nikamariko maerekati makamakati itīkare mina atoko inini nīTeosone misākiretiko aikoti āki. Auapika Teoso misākiretiko aikoti āki, ininiā !itakanapari Teoso sākire. Niōkatariko nīTeosone uāka iua nopini. Apaka niōkatariko Teoso sitatxine uāka iua nopini. Ininiā apanakini imarotari Teoso nakitiakori ininiuana ninoa. Iua Teoso sitatxine Xerosareē amaneri iua tixine katxakakari. Iua maerekati makamakati nopini niōkatariko apaka nota uāka amaneri.

¹³ Kakenakokii hīte, ininiā hīkenakotariko Erekarī Matamatakoti sākire Teoso sākire auīākanimoni,
—itxa Xesosi Piratéopia auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Araotxiséia Auakanimoni

¹⁴ Iuaīkana Xesosi misākiretari Xoāo:

—Piokanatariko ia nisäkire Teoso nitirimoni, Teoso säkire auïãkanikata auakarimoni Araotxiséia sitatxitiã:

Niuãka “Ameẽ.” Nota atão sãkiretxiti sãpiretakarikarano. Nika-mari ikinika nisãpiretakiti. Merepanika nikamari ikinipoko. Ininiã ikinipoko auïte nitxaua nota. ¹⁵ Nimarotari ikinika hïparïka. Hïtxari: “Nauikapitikari Xesosi säkire.” Txamari kona iteene hinirekari hïkaminiri nipaniãtakiti. Apaka kona iteene hinirekari hïtakanapiniri nisäkire. Kona kapatakarï atokoni hïtxaua hïte. Kona katxïkareri atokoni hïtxaua hïte. Poomari atoko hïtxaua. Notamoni apiaerekata kapatakarï atoko hininiua hïte. Iuusaaki iteene hinirekari hïparïkauatini nota ïkapani. Iteene himanirekakaniãri hïparïkauatini nota ïkapani, api-arekata katxïkareri atoko hininiua hïte, nisäkire ikinika hïtakanapini. ¹⁶ Notamoni hïte äparaã poomari atoko hïtxa. Ininiã kona äparaã kapatakaãri atoko !hïtxa. Apaka kona äparaã katxïkareëri atoko !hïtxa. Ikara atoko inakasaaki !ninirekai. Ininiã mapara nikanakai hïte. ¹⁷ Hïte txa: “Katxineiroteua ate. Katiiua ate. Apikomoni anirekakiti !auari,” hïtxa. Txama kona himarotari hãkixinireë iteene himatinaniuatini. Hãkixinireë minakati !auari. Hãkixinireë mokiri atoko hïtxaua. Kasarari atoko hïtxaua hãkixinireë. Ikara atoko hininiã, kona himarotari Teoso. ¹⁸ Nõtãkikai hïte hiamotiniri notamoni auakari oro atoko inakari. Oa oro xamina oeretakito. Ikara atoko hïkaminiã, ikinika hinirekakiti auako hïtemoni. Hiamotariko mãkatxi kasarori notamonikiri hïeretakini ïkapani, ininiã kona hïpëtauata kasara hinini xika. Ikara atoko hïkaminiã, hãkixinire !auari maerekati. Hiamotariko apaka pinïtxi notamoni auakari hõki ïkapani, ininiã atão hïposota hãtamarauatini.

¹⁹ Nitiretakini nõtãkika, apaka noerekana. Ininiã ikinipoko atão hïkamako maerekati hïtakanapini ïkapani. ²⁰ Hãtamatako. Hãkixinire toreë nota auapeka. Nota haãpoko maparakiri akiritakari atoko. Hïkenakotiniãri nakiritinii, hõsereiniãri hãkixinire tore, niïroã hïtekata nikaikotini ïkapani. Iuusaaki ninipokota hïtekata. Hïte nipokota notakata.

²¹ Nauiritari maerekati makamakati topãkini notakata auïtetxi topanere nopini. Iua auïtetxi topanere nota nakiti. Iua atokotxikana nota topãka nirikata auïtetxi topanere nopini iua nakiti nopini, kotxi maerekati makamakati nota apaka txaua. ²² Kakenakokii hïte, ininiã hïkenakotariko Erekarï Matamatakoti säkire Teoso säkire auïãkanimoni, —itxa Xesosi Araotxiséia auakanimoni.

4

Iaxiti Auïtetxi Topanere

¹ Eereka natamatari iaxiti tore. Itore imatakakaãka. Merepanika nikenakotari trõpeta atoko inakari. Kãkiti säkire atoko itxa. Imisãkiretano: —Uai pina notamoni. Noerekaiko katana auakari tïkane.

² Iuusaakipeka Erekarï Matamatakoti anikano. Iuusaaki natamatari auïtetxi topanere iaxiti. Topãkakari aua iua nopini. ³ Iuaã topãkakari kai peereri pomëkoriri atoko itxa. Iua kai satõnia inakori atoko. Apaka äti kai sãtxio inakori atoko itxa iua topãkakari. Kisi äkitari iua auïtetxi topanere. Iua kisi kai esimerãota inakori atoko itxa.

⁴ Iua ïtinikata aua vïtxi koatro pakini topaneretxi. Vïtxi koatro pakini totiakori topãka iua topaneretxi nopini. Ninoa mãka kasarori. Ikiina aua saporïëta oro kamakori. ⁵ Auïtetxi topanereãtaã atamataãka ito

mêkokari. Iotxira, iokaamori aua iuaâtaã. Iteene poenexitiri. Iua auîtetxi topanere apisatoõ aua setxi tirikapi. Setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori itxauana ninoa setxi tirikapi.

⁶ Iua auîtetxi topanere apisatoõ ipoa âtakaãri atoko itxa. Auîtetxi topanere îtinikata aua koatro Teoso tixine auakani. Ninoa okîtxinoka xâpokaîtotakini. Auana okina ikini iîtoãna. Itorotaãna aua okina. Iporikiãna apaka aua okina. ⁷ Okîtxinoka xâpokaîtotakiti âti, âkiti atoko itxa. Âtipekana kema auîte atoko itxa. Âtipekana aua kiki toõ atoko. Âtipekana kokoi araãkari atoko itxa. ⁸ Ninoa ikininape aua imîkitana seisi pakini. Imîkitana nopini, ipatapi apaka okina aua. Kona itomatana. Ikini pokamarariti, ikini îkanõkati itxana:

“Erekai. Erekai. Erekai. Teoso Apiananiri pitxaua. Kaposotiireri pitxaua. Âtipirika auakarii. Kitxakapirîka auakarii. Uatxa auakarii. Katana apaka pite auapanika,”

itxana âtipirika.

⁹ Ninoa okîtxinoka xâpokaîtotakini xipoâtakasaaki, ixikaretarina Teoso paxitiko pirena. Ixikaretarina: “Ikinipoko ikamakiti ate îkapani erekarinoka. Peerekari iua auîtetxi topanere topãkakari, âtipirika auapika inakari.” Ninoa xikaretari ikara Teoso îkapani. ¹⁰ Ninoa vîtxi koatro pakini totiakori xikarauatakasaaki, ikapotoreêkauana ixitimoni iua auîtetxi topanere nopini topãkakari apisatoõ. “Ateosone,” itxana iua âtipirika auapika inakarimoni. Itakarina isaporiêtane Apiananiri apisatoõ, kotxi Teosonokara ikinimane auîte. Iuasaaki itxana:

¹¹ “Apiananiri, aTeosone pitxaua. Erekai pite, ininiã apakatapitika apaxitinii. Apakatapitika ikinimane sâpiretinii: ‘Peerekai.’ Apakatapitika pite apakapiniri ikini posotiiretxi. Ikara atão, kotxi pite kamari ikinika. Pite kamari ikinika, kotxi pite nirekari pikaminiri. Pite nirekari ikinipoko auini,”

itxana ninoa vîtxi koatro pakini totiakori.

5

Aãtsopa Iapiriãkari Pirena

¹ Iuasaaki natamatari aãtsopa iapirikakori iua auîtetxi topanere nopini topãkakari uakoã. Iuako ikikomnikiriã aua. Iua aãtsopa auari iõka âkiriko, inopinimoni pakini. Iua aãtsopa aua setxi popitari kãkiti makatamêkakaniri îkapani. ² Iuasaaki natamatari âti Teoso nitiri iaxitikiri. Kataparari iua. Itapasãkireritika itxa:

—Kiripa apakata imakatzakiniri ia popitari? Kiripa posotari ikatamêkiniri ia aãtsopa? —itxa.

³ Itxama, kona auari iaxiti auakari, kona auari itixi auakari, apaka kona auari itixi patapi auakari, iua aãtsopa katamêkakarî !auari. Ninoa !iposotari ikatamêkinirina iua aãtsopa. !Iposotarina atamatinirina iua aãtsopa âki.

⁴ Ininiã iteene nitxiapata, kotxi iua aãtsopa iapiriãkari katamêkakarî ! auari. Erekari kamakarî !apokaãka ikatamêkiniri îkapani, atatsopatiniri îkapani. ⁵ Iuasaaki ninoa totiakori âti txari notamoni:

—Kona pitxiapatape. Patamata ikiraã. Âkiti atoko inakari iua. Xotaa apika mekaniriakori auîte iua. Tavii apika mekaniri iua. Oerekapekari Satanasi poiãori inini. Iua apiata. Ininiã iuanani posotari ikatamêkiniri

iua aãtsopa iapiriãkori. Iuanani posotari imakatzakiniri ninoa setxi popitari —itxa iua toti.

⁶ Iuasaaki natamatari soti auĩte okakori atoko. Iua itima iua auĩtetxi topanere apisatoõ. Ninoa ipi ipi pakini okĩtxinoka xãpokaĩtotakini, ninoa totiakori pakini ãkitari iua. Setxi iko, setxi oki pakini aua iuamoni. Setxi oki aua iuamoni, kotxi setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori aua. Teoso iokanatana ninoa ikini itixitimoni. ⁷ Iua soti auĩte atoko inakari sari iua auĩtetxi topaneremoni. Imaĩkari aãtsopa topaneretxi nopini topãkakari uakoã auakari. Iuako ikikomunikiriã aua. ⁸ Imaĩkasaakiri, ninoa koatro okĩtxinoka xãpokaĩtotakini, ninoa vĩtxi koatro totiakori pakini patimari ipamakinina soti auĩte apisatoõ. Ikinikana auari arpa inakori xikari ikaminina ãkapani. Imakinikana auari kopitipaki oro kamakori. Naia kopitipaki xãpoka koria atoko inakari peeremariri. Ia kamariãro Teoso sãkire auiãkani sãkire iuamoni.

Amaneri Xikariti

⁹ Iuasaaki ninoa xikaretari amaneri xikariti. Ixikaretarina:

“Pitenani apakata papakapiniri iua aãtsopa iapiriãkori. Pitenani apakata pimakatzakiniri popitari, kotxi pitenanira erekari. Pite okaãka. Piarẽkaã piamotaua ate Teoso ãkapani. Piamotapekuaa ikini uãkati kãkiti sauaki. Ikini ãti uãka sãkire sãkiretakani sauaki piamotapekuaa. Ikinika itixiti auakani sauaki piamotapekuaa ate.

¹⁰ Pite txĩkitakuaa ate auĩtetxiakori aniniua, sasetotxiakori apaka aniniua, Teoso ãkapani aparĩkauatini. Ininiã itixi auakani auĩte atxauako ate.”

¹¹ Iuasaaki natamatari itomaneri Teoso nitiriakori. Nikenakotari ninoa sãkire. Kaiãopokori ninoa. Seĩ mio, apikomoni seĩ mio, apikomoni seĩ mio itxaãpokatana. ! Apakata ninoa iaõtiko. Ninoa ãkitari iua auĩtetxi topanere, okĩtxinoka xãpokaĩtotakini, totiakori pakini.

¹² Itapasãkireritika ãxikarauatana. Itxana:

“Soti auĩte okaãka kãkiti ãkapani. Ininiã ãtipirika apakata iua apakapiniri posotiiretxi, ikinika erekari, imaroretxi, taparãtxi pakini. Apakata ikinimane paxitiniri iua. Apakata ikinimane sãpiretiniri iua ereka inini. Apakata ikinimane iuikiniri iua.”

Ikara atoko ninoa xikarauata.

¹³ Ikara eereka nikenakotari ikinika iaxiti auakani, ikinika ãkorapokoriti auakani, ikinika itixi patapi auakani, ikinika potxoari uniti nopini auakani, ikinika potxoari uniti ãki auakani pakini xikarauatini. Itxana:

“Ikinika erekari ãtipirika aua iua auĩtetxi topanere topãkakarimoni, iua soti auĩte pakinimoni. Ikinika ãtipirika paxitana. Ikinika ãtipirika txari: ‘Peerekana ninoa.’ Ikinika taparãtxi ãtipirika aua ninoamoni.”

¹⁴ Ininiã ninoa koatro, okĩtxinoka xãpokaĩtotakini txana:

—Ameẽ.

Iuasaaki ninoa vĩtxi koatro totiakori patimari pamakini.

—ATEosone pitxaua —itxana iua ãtipirika auakarimoni.

6

Soti Auĩte Makatzakari Popitari

¹ Natamatari soti auĩte makatzakiniri ãti popitari. Ikara nata-matakasaaki, nikenakotari okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire. Isãkire ikarokirauatini atoko itxa.

—Uai pinako. Patamata —itxa.

² Iusaaki natamatari kavaro kasarori. Kiki aua oporikiã. Iua tapotxi aua. Auñtetxi saporietane sikaãka iuamoni. Iua sari ikini itixitimoni kãkiti auñte ininiua ïkapani.

Äti Popitari Makatxakiko

³ Eereka soti auñte makatxakari äti popitari aãtsopaã, ininiã ipi auape. Iusaaki nikenakotari ätipekana, okïtxinoka xãpokañtotakiti säkire:
—Uai pinako. Patamata —itxa.

⁴ Ikara eereka natamatari kavaro pökamarari. Kiki aua oporikiã. Iua kiki sikaãka posotiiretxi neenamatzxi ikamini ikini itixitiã, ininiã neenamatzxi mauakaniãtaã ! auari. Itxïkitakari kãkiti okakakiniua. Isikaãka iouata mitapori ineenamauatini ïkapani.

Äti Popitari Makatxakiko

⁵ Eereka soti auñte makatxakari äti popitari, ininiã ipi äti auape. Iusaaki ätipekana, okïtxinoka xãpokañtotakiti txari:
—Uai pina. Patamata —itxa.

Ininiã iusaaki natamatari kavaro pomamari. Kavaro nopini topãkakari aua minari iaõtiko iuakoã. ⁶ Eereka nikenakotari äti säkirauatini okïtxinoka xãpokañtotakini sauaki. Itxa:

—Ipixini kiro triko ïki, äti õti kãkiti parïka ïkitxikana. Äti, ipixini pakini kiro atarokiri atoko inakari ïki, äti õti kãkiti parïka ïkitxikana. Iitxiã ïki, ovaã ïki pakini poiãopanikako.

Äti Popitari Makatxakiko

⁷ Eereka soti auñte makatxakari äti popitari, ininiã ipi ipi pakini auape. Iusaaki nikenakotari imapotökirekiri, okïtxinoka xãpokañtotakiti säkire. Itxari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

⁸ Iusaaki natamatari kavaro posëtakari. Inopini topãkakari uãka “Ipïkitxi” inaãka. Äti iua tikini sa. Iua akiritaãka “Maerekani Misiritikoãtaã” inaãka. Isikaãkana posotiiretxi kaiãopokori itixi auakani okiniua ïkapani, ininiã koatro kãkiti auiniãtaã äti okaãka. Ninoa okana kãkiti neenamatzxiã, natxiã, amianariã, kaxipiri kaneenamariã pakini.

Äti Popitari Makatxakiko

⁹ Ininiã soti auñte iuaïkana makatxakari äti popitari, ininiã ipi ipi äti pakini auape. Iusaaki natamatari Teosomoni sikakori takikoãtaã patapi kãkiti okakoni. Ninoa okaãka Teoso säkire isãpiretinina xika. Kona itakanaparina isãpiretinina Teoso kamakiti ninoa ïkapani, ininiã ikara xika okaãkana. ¹⁰ Itaparasäkireritika akirikatarina Teoso. Itxana:

—Apiananiri, ätipirika erekari kamakarii pite. Atãonoka pisäkire. Kirisaakipa pimisiritari itixi auakani? Kirisaakipa pixikatxitaaua ate, kotxi ninoa okaua ate? —itxana.

¹¹ Ininiã mãkatxi kasarori sikaãka ninoamoni. Eereka isãpiretaãkana:

—Hiãtapariko apikomoni. Teoso nirekari apanakini hïtariakori, iniritariakori okiko hïte atoko iniko. Hïtariakori okaãka atoko, Teoso xikatxitai hïte. Hiãtapariko ikara õti —itxa.

Äti Popitari Makatxakiko

¹² Eereka nitikari soti auñte makatxakiniri äti popitari, ininiã seisi pakini auape. Iusaakipeka itixi iteene iakeëkata. Atokatxi mamãka, sako mata pomamari potxi iãko kamakori atoko. Kasiri kamarãka

arēkatxi atoko. ¹³Iōriki itori iaxiti auakaro irika ĩkorapokoritimoni. Amātiiri ĩtima iokatxaākiti atoko otxa. ¹⁴Natamatari iaxiti aātsopa iapirikiniua atoko. Ikinika ixirata mitari, ikinika ipokomirīi pakini makatxakaāka. Ātiātaā itakaāka.

¹⁵Iuasaaki ĩkorapokoriti auĭtetxiakori, kākiti kaposotiirerini, katiirini, sotato auĭteakori, kākiti katapararini, nitiritxi amotakoni, nitiritxi minakaniua pakini kipataua aarikoā, kai mitari sauaki ixirataā. ¹⁶Iuasaaki itxana ixirata auĭtemoni apaka kai mitarimoni:

—Hirikako ate nopini. Hĭkipataua, kotxi topaneretxi nopini topākakari, soti auĭte pakini nirekari imisiritiniua ate. ¹⁷Soti auĭte misirikare ōti manapi apopeka. Kona kākiti mĭteenekari ikara misirikaretxi.

7

Sēto Koarēta Koatro Mio Teoso Nitiriakori Itixi Auakani

¹Eereka natamatari Teoso nitiri iaxitikiri timini atokatxi pokĭkinimoni, āti atokatxi ereēkokinimoni, āti atokatxi kimapore sanaremoni, āti atokatxi kimapore kikomoni. Ininiā ipi ipi pakinipe ninoa. Ninoa māikari ĩtima ipi ipi pakini itixi auakari ĩtimati. Ininiā ĩtima kona inapaika itixiā. Kona kāuaāriā !inapaika ĩtima. Kona aaminaā !inapaika ĩtima. ²Natapari āti Teoso nitiri iaxitikiri inaāpotini atokatxi pokĭkinimoni. Teoso ātipirika auakari takaōtxikare aua iuamoni. Itaparāsākireritika akiritana ninoa ipi ipi pakini Teoso nitiriakori. Ninoa parĭka itixi, potxoari uiniti pakini imisiritinina. ³Iua Teoso takaōtxikare auakiti txari ninoamoni:

—Uatxa kona himisiritapiri itixi, potxoari uiniti, aamina pakini. Himisiritinina apisa, ate takari Teoso takaōtxikare initiriakori itixi auakani teētaā.

⁴Eereka nimarotari Teoso takaōtxikare apakapakani. Itakaōtxikaākana sēto koarēta koatro mio kākiti. Ikinī uāka Isaeo tixinikini takaōtxikaāka.

⁵Tosi mio Xotaa apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Hopē apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Katxi apika mekani takaōtxikaāka.

⁶Tosi mio Asee apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Natarii apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Manasee apika mekani takaōtxikaāka.

⁷Tosi mio Simiāo apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Arevii apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Isakaa apika mekani takaōtxikaāka.

⁸Tosi mio Seporō apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Xosee apika mekani takaōtxikaāka.

Tosi mio Pēxamiĭ apika mekani takaōtxikaāka.

Itomaneri Kākiti Teoso Apisatoō

⁹Ikara eereka natamatari itomaneri kākiti apotiitakaniua. !Apakata kākiti iaōtiniri ikinikana. Aua kākiti ikini itixitikini, kākiti ikini sereti. Aua ikini uāka sākire sākiretakani. Ikinikana ninoa timanāta Apiananiri apisatoō, soti auĭte pakini apisatoō. Ninoa māka kasarori. Aātape aua iuakoāna. ¹⁰Itaparāsākireritika itxana:

—ATEosone topāka auĭtetxi topanere nopini. Iuara, soti auĭte pakini makatxakapekari amaerekani.

¹¹Iuasaaki ikinika Teoso nitiriakori iaxiti auakani tima. Ninoa ākitana auĭtetxi topanere, totiakori, ninoa ipi ipi okĭtxinoka xāpokaĭtotakini pakini.

Ikapotoreêkauana itoõna xitimoni, auítetxi topanere apisatoõ. “Ateosone pite,” itxana Teosomoni. ¹² Ixipoãtana Teosomoni:

—Ameẽ. Átipirika ikinimane sãpiretai ereka pinini. Peerekai. Kimarorei. Erekarí pikamakiti ate íkapani. Ikinimane paxitai. Kaposotiirei. Pataparai. Átipirika ikara atoko atxai. Ameẽ.

¹³ Ininiã eereka ninoa totiakori áti pimaãno nota:

—Kiripa ninoa kãkiti mãkatxi kasarori ieretakakani? Namonipa inana ninoa? —itxa iua.

¹⁴ Ininiã nota txari iua:

—Pitera imarotari.

Ininiã iua txano:

—Ninoa iteene misiritaãkapeka. Uatxa ixipope ninoa misiritiko. Soti auíte makatxakapekari imaerekanina. Ininiã imãkana soti auíte arêkaã arokakori atoko itxauana. Uatxa kasarori imãkana, kotxi itxiko !auari. Soti auíte makatxakapekari kãkiti maerekani ipíkasaaki, ininiã mãkatxi kasarori atoko itxa ninoa ãkixinire.

¹⁵ —Ininiã ninoa aua Teoso topanere apisatoõ. Imisãkiretiko aikoti ãki iparíkauatana Teoso íkapani ikiniõtika pokamara, íkanõka pakini. Ininiã iua auítetxi topanere nopini topãkakari auapikako ninoa sauaki. ¹⁶ Ninoa kona natxitaika. Kona iposonataikana. Atokatxi kona arikana ninoa. Kona kapatakari kona arikana. ¹⁷ Kotxi soti auíte auítetxi topanereãtaã auakari nĩkatanako ninoa. Iua anikana ninoa sõtoãrimoni. Iuaã auakari sõtoãri iãtakani átipirika auapikako. Teoso makatxakariko ikinika iãtsaãna. !Itxiapataikana.

8

Imapotõkire Popitari Makatxakiko

¹ Imapotõkire popitari imakatxakasaaki, ikinipoko tsorĩkaxitita Teoso tixineẽ. Ikara atoko ipixini oara. ² Eereka natamatana setxi Teoso nitiriakori, iua apisatoõ timakani. Isikaãkana setxi xikari kamiko trõpeta inakori.

³ Eereka áti Teoso nitiri apoka. Itima Teosomoni sikakori takikoãtaã. Kamariãro arikiko koanati oro kamakori iuamoni aua. Kamariãro ito sikaãka iuamoni, Teosomoni isikini íkapani, ikinika Teoso naki-tiakori amanaãkiti sãkiretxitikata. Ininiã arikari iua kamariãro Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini. Oro kamakori iua Teosomoni sikakori takikoãtaã auítetxi topanere apisatoõ. ⁴ Ininiã iuakoã kamariãro txiã, Teoso nakitiakori amanaãkiti sãkiretxitikata kanĩka Teoso apisatoõ. ⁵ Ininiã eereka iua Teoso nitiri kosekari okoana. Ixãpokakari xaminaminiki mẽkorĩkakariã, Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini auakariã. Eereka okari itiximoni. Iuasaakipeka aua karokirauari, mẽkokari pakini. Apaka iuasaaki itixi iakeẽkata.

Koatro Trõpeta Pirena

⁶ Ininiã ninoa setxi Teoso nitiriakori setxi trõpeta auakini iposope itrõpetane ixõkinina íkapani.

⁷ Ininiã ninoa Teoso nitiriakori áti xikarauata itrõpetaneẽ. Iuasaaki katxĩkareri kai soro atoko inakari, apaka xaminaminiki mẽkorĩkakari arêkatxiã koketakori okaãka itiximoni. Ikara xika apanakini aamina itixi auakari arika, ininiã ipi áti pakini aamina auiniãtaã átika arikaãka. Ikinika katsotati arika apaka.

⁸ Eereka āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē. Ininiā ixirata auīte atoko inakari arikatxikata okaāka potxoari uinitimoni. Ininiā ipixini potxoari uiniti arēkatxi itxapekaua. ⁹ Ininiā apanakini potxoari uiniti āki auakani ipīpe, ininiā ipi āti pakini potxoari uiniti auakani auiniātaā ātika ipīpe. Iuasaaki apanakini maporoni apaka xipokaāka, ininiā ipi āti maporo auiniātaā ātoka xipokaāka.

¹⁰ Eereka āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē, ininiā ipi āti pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki iōriki mitari iaxitikero katxaākata. Otirika tirikapi atoko. Oīrika ipixini uini nopini. Oīrika ipixini sōtoāri nopini apaka. ¹¹ Iōriki uāka, “Kapixiro,” otxaua. Ininiā ipixini āparaā kapixiā. Ipi āti pakini sōtoāri auiniātaā, ātinoka sōtoāri kapixiā. Ito kākiti iātari iua āparaā, eereka ikoriāna, kotxi kapixiāri āparaā.

¹² Ininiā āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē, ininiā ipi ipi pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki atokatxi ponikare, kasiri, iōriki pakini kona iteene !iponikaika. Imamākapeka. Ininiākara pokamara ipi ipi pakini oara atokatxi !iponikaika. Iua atokotxikana ūkanōka ipi ipi pakini oara kasiri, iōriki pakini !iponikaika. ¹³ Ininiā eereka nitikarauatakasaaki, nikenakotari āti Teoso nitiri sākire. Iua araaāpota Teoso tixine. Itapasākireritika itxari:

—Erepaniko. Erepaniko. Erepaniko itixi auakanii. Auapanika apikomoni ipi, āti pakini trōpetata Teoso nitiriakori xōkini ūkapani.

9

Āti Trōpetata Xōkiko

¹ Ininiā āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē. Iuasaaki nitikari āto iōriki iaxitikero katxakini itiximoni. Iōrikimoni osikaāka xavi aariko mamapotōkire irikoti tore ūkapani. ² Ininiā iōriki atoko inakari mataakari iua aariko. Eereka katxiāri kaiāopoko pokīka. Katxiāri tokori arikikosaaki atoko itxa. Eereka iaxiti, atokatxi pakini piāka itxiā xika. ³ Iposo atoko txītxiri atoko inakari pokīka itxiā. Posotiiretxi isiākana, ininiā kaxihiro itixi auakari posotiire atoko aua txītxirimoni, kākiti ioākini ūkapani. ⁴ Ipaniātaākana katsotati imokakanina, apaka takari, aamina pakini imokakanina. Ipaniātaākana imisiritinina Teoso takaōtxikare iteētaā mauakini. ⁵ Kona isikaākana posotiiretxi kākiti okinina ūkapani. Sīko kasiritinanira ninoa paniātaāka imisiritinina ninoa. Imisiritarina kaxihiro ioākini atoko. ⁶ Iuasaaki kākiti nirekariko ipinini. Itxama, kona iposotarina ikoriinina. Initarina ipīkitxi, txamari iuasaaki ipīkitxi mitekapeka.

⁷ Iua txītxiri kavaro atoko itxana. Kavaro neenamatzhi kamakani atoko itxana. Ikiāna aua saporīeta atoko oro kamakori. Itoōna kākiti toō atoko itxana. ⁸ Ninoa iāko sito iāko atoko itxana. Itsiriina ākiti tsiriī atoko itxana. ⁹ Itorota ipatinina koana metao kamakori atoko. Imīkitana ene kavaro itomaneri miteēkani ene atoko. Mitekaī ene atoko itxana. ¹⁰ Ninoa xipi kaxihiro xipi atoko itxana. Oko aua ixipiāna. Ninoa posotari kamatsiitniri kākiti sīko kasiriti. ¹¹ Ninoa auīte aua. Iua Satanasi nitiri. Mitxi aariko mamapotōkire irikoti āki auakari iua. Xoteo sākireē iua uāka Apatō itxaua. Kreko sākireē iua uāka Aporioō itxaua. Popīkari sākireē “Ikinipoko Xipokakari,” itxaua.

¹² Āti misirikaretxi napapeka. Txama auapanikako apikomoni ipi misirikaretxi.

Āti Trōpeta Xōkiko

¹³ Āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē. Iuusaaki seisi trōpeta xōkapeēkaika. Teosomoni sikakori takikoātaā oro kamakori aua ipi ipi pakini iko. Ikara Teoso apisatoō. Nikenakotari iko takote auakari sākirauatini. ¹⁴ Ininiā iua txari Teoso nitiri iua trōpetaā xikarauatakari:

—Pisikakanako ipi ipi pakini Teoso nitiriakori iaxirikakoni Eoparatxi inakori uiniti auakani.

¹⁵ Naia ipi, ipi pakini Teoso nitiriakori iposopekana ia anokanani, ia kasiriti, ia ōti, ia oara manapi ĩkapani. Ininiā ninoa sikakaāka kaiāopokori kākiti okinina ĩkapani. Ininiā ipi āti pakini kākiti auiniātaā auiritaāka ātika okinina. ¹⁶ Āti sāpiretano ninoa sotatone kavaro nopini auakani tosētosi mirāo aua. Kaiāopokori.

¹⁷ Natamatari ninoa sotatoakori kavaro nopini nitaponemoni. Natamatakasaakina ia atoko ninoa. Itorotana koana metao kamakori auana. Apanakini torota koana pōkamarari xamina tirinakari atoko itxa. Apanakini poporeri. Apanakini posētakari ēxōpiri atoko. Ikiina ākiti kii atoko. Inamaāna ipokīka xamina tirika, katxiāri, ēxōpiri pakini. ¹⁸ Ikara xamina tirinakari, ikara katxiāri, ikara ēxōpiri pakini inamaāna pokīkakari, okari kaiāopokori kākiti itixi auakani. Ininiā ipi āti pakini kākiti auiniātaā ninoa okari ātika. ¹⁹ Kavaro posotiire inamaā, ixipiā pakini aua. Ninoa xipi imini atoko itxa. Ixipiāna aua ito kiiri. Ninoa kii misiritari kākiti.

²⁰ Ininiā itomane kākiti koriā ia misirikari xika. Iuaritika kākiti mokakoni maerekati kamakani !inirekari itakanapinirina imaerekani. Ninoa kapotoreēkapanikaua Satanasi nitiriakorimoni. Ikamapanikarina ninoa amanaākiti. Iteosonetari aamina kamakori, oro kamakori, pirata kamakori, pirōsi kamakori, kai kamakori pakini. Ninoa teosone kona posotari atamarauatini. Kona iposotarina ikenakorauatini. Kona iposotarina itīpokotinina. ²¹ Ninoa kākiti okapanikari apanakini. Ikamapanikarina miiti parīka. Isirīkapanikana apanakinikata. Iitirīkapanikarina apanakini kākiti tii. Kona inirekarina maerekati itakanapinina.

10*Aātsopa Axapitiri Iapirikakori*

¹ Iuusaaki natamatari Teoso nitiri iaxitikiri katxakini ĩkorapokoritimoni. Kataparari iua. Iua katxiāri iaxitikiri āki. Katxiāri imāka atoko itxa. Kisi ikii nopini aua. Itoō atokatxi atoko itxa. Itapike aātsota tirinakari atoko itxa. ² Imaīkanātari aātsopa iapirikakori axapitiri. Iuakoā aātsopa ikatamēka. Itakari ikiti ikikomōnikiri potxoari uiniti nopini. Isanaremonikiri ikiti itakari imiriī. ³ Akiripoakata ākiti atoko. Iuusaaki setxi iokaamori kenakotaāka. ⁴ Iuusaaki niōkatsopaaritari ninoa setxi iokaamori sākire. Txamari nikenakotari āti iaxitikiri sākire. Itxano:

—Kona piōkatsopatapiri ninoa setxi iokaamori sākire —itxa iaxitikiri.

Aātsopa Axapitiri Nikiko

⁵ Iuusaaki Teoso nitiri aua āti ikiti imiriī. Potxoari uiniti nopini āti ikiti aua. Iua ōtanōkari iuako iaxiti. ⁶ Iuusaaki itxa:

—Uatxa nisāpiretakiti Teoso ātipirika auakari sākire. Ikamari ikinika iaxiti, iaxiti auakani pakini. Ikamari ikinika ĩkorapokoriti, ĩkorapokoriti auakani pakini. Ikamari potxoari uiniti, ikinika iua āki auakani pakini. Teoso misiritinina maerekati kamakani !okananiikari apokini.

⁷ Apikomoni áti trõpeta xikarauatapanika. Iuasaaki kitxakapirîka Teoso kipatakiti oerekaãkako. Teoso sãpiretakiti initiriakori îkorapokoritimoni, isãkire sãpiretakanimoni paîtiki oerekaãkako —itxa Teoso nitiri.

⁸ Eereka iuaîkana nikenakotari iaxitikiri sãkirauatini:

—Pisa. Papariko aãtsopa iapirikakori, Teoso nitiri uakoã auakari. Iua áti ikiti imiriî, áti ikiti potxoari uiniti pakini aua kititakari.

⁹ Ininiã nisa iuamoni, ininiã nitxari iua:

—Pisikano ere aãtsopa iapirikakari.

Iuasaaki itxano:

—Papakapariko, nika pitxari ia aãtsopa. Pitikakoã kapixiriko ia pinikakiti, iuaritika pinamaã potxoariko. Mapa atoko itxako —itxano nota.

¹⁰ Ininiã nimaîkari îkora aãtsopa, nika nitxari. Ninamaã potxoari. Mapa atoko itxa. Txamari nitikakoã kapixiri iua aãtsopa ninikakiti. ¹¹ Iposo atoko isãpiretano:

—Iuaîkana pisãpiretariko apikomoni Teoso sãkire, kaiãopokori kãkitimoni, kaiãopokori áti uãkamoni, kaiãopokori áti uãka sãkire sãkiretakanimoni, kaiãopokori auîtetxiakorimoni pakini pisãpiretariko nisãkire —itxano.

11

Ipi Teoso Sãkire Sãpiretakani

¹ Aãke niaõrauati ni îkapani nisikaãka. Iuasaaki Teoso nitiri txano:

—Pisa. Piaõtariko Teoso misãkiretiko aikoti. Piaõtariko Teosomoni sikakori takikoãtaã. Piaõtana Teoso misãkiretakani iuaã auakani. ² Kõna piaõtapiiri Teoso misãkiretiko aikoti pirikere, kotxi Xoteo minakanuia apotiitiniãtaãua iuaã. Iuaã ninoa îkapani. Ninoa misiritariko Teoso sitatxine koarëta toisi kasiriti. Ikara Teoso sitatxine, Xerosareë inakori. ³ Nisikaposotiiretanako ipi kiki. Teoso sãkire sãpiretakani ninoa. Ninoa ieretakariko sako mata. (Sako mata kãkiti ieretakasaaki oerekari imatinaniuatini.) Ininiã mio tosëtosi sesëta õti pakini ninoa sãpiretariko nisãkire.

⁴ Ninoa ipi oriva mina atoko itxana. Apaka ipi tirikapi topãkini atoko itxana. Ikini itixiti auakani auîte apisatoõ, Teoso apisatoõ ninoa aua. ⁵ Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina ninoa, iuasaaki xamina tiri-nakari pokîka inamaãna. Ininiã iuasaaki imokaiakarini xipope. Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina, ikara atoko itxa okikona. ⁶ Teoso sãkire isãpiretakasaakina, iposotarina iaxiti itotini. Ininiã iuasaaki ãparaã kona ikipaika îkorapokoriti. Ninoa posotari ãparaã arëkatxi inîkitakini. Iposotarina itxîkitakiniri ikini sereti maerekati apokini îkorapokoriti auakani-moni. Inirekasaakina, ninoa posotari ikara ikinika ikaminina.

⁷ Teoso sãkire isãpiretinina xipoka atoko, monõkori aariko mamapotõkire irikoti áki potoriãkari pokîka. Iuasaaki iua kamari neenamatzî ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakanikata. Eereka iua okapena ninoa. ⁸ Ininiã ninoa îto sirîkako kimaporiãtaã, mitari sitatxitiã. Iua sitatxitiã Apiananiri tokakitaãka aamina îpiriãmitakari nopini. Iua sitatxi akiriuãkataãka Sotoma, Exito pakini, kotxi Sotoma, Exito pakini atoko itxa Xerosareë. ⁹ Ininiã iuaã ikini kãkiti, ikini inirimane, ikinimane áti uãka sãkire sãkiretakani, ikini áti uãka atamatanako ninoa îto kimaporiãtaã. Iuaã ikaikotanako ipi õti, áti õti, ipixini õti pakini. Kãkiti kona auiritari ikatikona. ¹⁰ Ininiã ikini kãkiti atamatariko ninoa koriãkani îto. Ininiãkara ikinimane enenîkako. Ninoa kamari kiiniri. Ninoa iokanatariko isikakitina apanakinimoni ipoxokoniuatini îkapani.

Ninoa kamariko ikara atoko inakari, kotxi ninoamoni naia ipi Teoso sãkire sãpiretakani misiritana ninoa. Ininiã ninoa eneniã, kotxi Teoso sãkire sãpiretakani koriãpeka.

¹¹ Iuaritika ipi õti, ãti õti, ipixini õti pakini napaka atoko, Teoso txĩkitakana ninoa iuaĩkana auãki ininina ĩkapani. Őkitakauana. Iuasaaki kãkiti atamatana, ininiã ipĩkarauatana. ¹² Ikara eereka ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakani kenakotari iaxitikiri sãkirauatini:

—Uaimoni hina.

Ininiã ninoa kanĩka katxiãriã Teoso tixinemoni. Ninoa mokaiakariakori itikana ninoa kanĩkaãpotini Teoso tixinemoni. ¹³ Iuasaakipeka itixi iteene iakeẽkata. Ininiã iua sitatxitiã kaiãopokori aapokotxi irika. Tesi aapokotxi auiniãtaã ãtika irika. Iuasaaki setxi mio kãkiti ipina. Kãkiti auapanika inakani pĩkarauata. Iuasaaki itxana:

—Teoso iaxiti auakari apiatakari itxaua —itxana.

¹⁴ ĩkora misirikaretxi xipopeka. Iuasaaki ipi misirikaretxi apiari napapeka. Iuaritika erepaniko, kotxi paĩtiki ãti misirikaretxi apiari apokapanikako.

Trõpeta Imapotõkirekiri Xõkiko

¹⁵ Iuasaaki Teoso nitiri mapotõkirekiri xikarauata itrõpetaneẽ. Itomane iaxiti auakani iteene akiritari:

—Īkini itixiti auakani auĩte itxapekaua aũĩte Teoso, Kristo pakini. Ātipirika iua ikinimane auĩte itxauako —itxana.

¹⁶ Iuasaaki vĩtxi koatro totiakori Teoso topãkiniãtaã apisatoõ topãkakani pamaka Teoso apisatoõ. Itxana:

¹⁷ “Erekapitikari ikinipoko pikamakiti. Apiananiri pitxaua. Kaposotiirei pite. Uatxa pite auapitika. Pite kitxakapirika aua. Katana ãtipirika pauapika. Erekapitikai, kotxi kaposotiirei, ininiã ãtipirika ate auĩte pitxaua.

¹⁸ Kãkiti ĩkini itixiti auakani omanãkarauata. Uatxa piteka omanãkarauatini manapi apope. Uatxa apokapeka ipĩkani misiritiko mereĩko õti. Pinitiriakori, pisãkire sãpiretakani, apaka pinakitiakori pite paxitakani pakini ĩkitxitiko õti apokapeka. Īkinimane kãkiti poiãorini, kãkiti kaposotiirerini pakini apakapariko ikamakitina ĩki. Iuasaaki pixipokariko ĩkorapokoriti xipokakani,” itxana.

¹⁹ Eereka natamatari iuaã Teoso tixineẽ imisãkiretiko aikoti tore imataakaãka. Iua aiko ãki natamatari Teoso kaixane, iua apokiniãtaã. Iuasaaki natamatari ito mẽkokari. Nikenakotari ito okaratxirari, ito iokaamori pakini. Itixi iakeẽkata. Ito ãparaã kai soro katxĩkareri atoko katxaka.

12

Imini Mitapoari, Sito Pakini

¹ Eereka nitaponeẽ nitikoka. “Kipa atxiĩti?” nitxa nãkixinireẽ. “Natokopa itxa Teoso oerekiniri kãkiti?” Kotxi sito tokiã Teoso tixine. Atokatxi iotximere iakirokaro oa omãka atoko inakari. Kasiri aua okiti patapi. Okiiã aua auĩtetxi saporĩetane, tosi iõriki kamakori. ² Oa kamixiro. Oa akiripoakata oãtatsiirauatini xika, kotxi kaiamapeka amarini oãuãkitakini.

³ Eereka iuaĩkana nitikoka, kotxi imini mitapoari tokiã Teoso tixineẽ. Põkamarari. Iua setxi ikii aua. Aua tesi iko. Īkininape ikii aua auĩtetxi

saporiētane. ⁴ Ixipiā ikosekari kaiāopokori iōriki iaxitikero, uai ixiti oka itxaro iōriki. Itima oa sito apisatoō, kotxi paītiki amarini oāuākitaka. Inirekari iixirākiniri amarini, amarini auakasaaki. ⁵ Eereka oa sito auākitakari amarini, kiki. Oa sito ākiri aneēkasaaki ikini itixiti auakani auīte itxauako. Auītetxi kataparari itxauako iua amarini. Auakasaaki, imini !ixirākari amarini. Patimari maīkiko iua amarini. Teoso auinimoni anikaāka amarini. Iuaātaā Teoso topākanāta auītetxi itopanere nopini. ⁶ Oa sito miteka āparaā makipakaniātaā. Teoso oerekatapekari iuaā okaikotini īkapani. Iuaā oinīkatakākako mio tosētosi sesēta ōti. Ipi anokanani, āti anokanani ipixini pakini itxa.

⁷ Eereka aua neenamātxi Teoso tixine. Teoso nitiri Mikeo inakori apanakinikata naiatari imini mitapoari initiriakorikata. Imini initiriakori pakini neenamauata apaka. ⁸ Teoso nitiriakori tapara apiata, ininiā imini initiriakorikata ! auiritaākaika Teoso tixine ikaikotinina. ⁹ Iua imini mitapoari iokanataāka maparamoni. Iua imini kitxakapirīkaripekara. Iua Txiapo inakori. Iua Satanasi inakori. Iua misirienetari kākiti ikini itixiti auakani. Maparamoni iokanatikosaaki, iua, initiriakori pakini okaākana uai īkorapokoritimoni.

¹⁰ Eereka nikenakotari Teoso tixinekiri sākire kataparakieneri:

—Kākiti maerekani makatxakiko apokapeka uatxa. Teoso makatxakari kākiti maerekani. Uatxa Kristo posotiire oerekaāka. Uatxa oerekari ikinimane auīte ininiua. Teoso mereēkiti ikinimane auīte itxaua uatxa, kotxi aītariakori kamapiretakari iokanatapeēkaika mapara. !Ikaikotaika Teoso tixine. Mitxi ikamapiretari aītariakori Teoso apisatoō. Pokamara, īkanōka ikamapiretana. ¹¹ Aītariakori iokanatapekari Satanasi isini. Ninoā posotari iokanatiniri Satanasi, kotxi Teoso Soti Auītene ipina ninoā īkapani. Iarēka xiketa ninoā īkapani. Ninoā posotari Satanasi iokanatinina, kotxi ninoā sāpiretari atāo inakari Teoso sākire. Ninoā iposope okikona Teoso īkapani. ¹² Hīte Teoso tixine auakani hīpoxokoniuatoko. Txamari hīte itixi auakani, potxoari uiniti auakani, erepaniko, kotxi Satanasi apopeka ereē hīte sauaki. Iua iteene naiataua, kotxi imarotari paītiki Teoso !auiritaikari iua maerekati apikomoni ikamini —itxa iua Teoso tixinekiri sāpirena.

¹³ Uai itiximoni okikosaaki, imini mitapoari asikatikinitaro oa sito amarini auākitakakaro okiniro īkapani. ¹⁴ Oa osikaāka ipi mīkitatxi kokoi mitari mīkita, oārainsi īkapani. Oa araā āparaā makipakanimoni. Teoso oerekinimoni osa. Iuaā Teoso nīkataro oa ipi anokanani, āti anokanani, ipixini pakini. Iuaā imini mitapoari !iposotari oamoni apokini. ¹⁵ Oa araākasaaki, imini mitapoari koporikaātari āparaā inamaākiri oa tikini. Uini atoko itxīkitakari āparaā, oa sito axāpoātini īkapani. ¹⁶ Kipatxi ! auiritari āparaā sini oamoni. Ixoreka. Ixorekasaaki, ikinika āparaā imini namaākiri kipatxi āki isa. ¹⁷ Ininiā imini iteene omanataro oa sito. Ininiā asikatikinitana apanakini oa anaakori inaiatinina īkapani. Kākiti Teoso paniātakiti kamakani oa anaakori itxauana. Kākiti Xesosi Kristo sākire auīākani oa anaakori itxauana.

13

Monōkori Potxoari Uiniti Pokīkaātakari

¹ Ininiā nitaponeē nitima ikipatxite nopini. Iuaā nitikari monōkori potxoari uiniti pokīkaātini, kanīkiīta itxa. Iuamoni auari iko tesi pakini. Apaka ikii setxi aua. Ikinika iko aua auītetxi saporiētane. Ikinika ikii aua

uākatxi Teoso misākirepiretakari. ² Iua monōkori nitikakiti ākiti kaiōkari atoko itxa iito. Ikiti ošo kiti atoko itxa. Inama ākiti nama atoko itxa. Iua imini mitapoari sikari iposotiire maerekati, iua potxoari uinitikirimoni. Ininiā iua auitexi itxaua. Imini auitexi ininiua atoko itxa. Imini txīkitakari iua potxoari uinitikiri sākire kaposotiire inini, isākire kākiti auikini ikapani. ³ Nota atamataru ikiiniri. Ikiū āti ipipe ikaro mitari xika. Eereka ikaro tximōka. Iuaikana auāki itxa iki ipinakari. Kākiti ikini itixitikini atamatakasaakiri, itsorīkaātana. Ininiā auikarina isākire. Ikamarina iua nireēkiti. ⁴ Ikinimane auikari imini mitapoari sākire. Iteosonetarina iua, kotxi iua sikari iposotiire iua potxoari uinitikirimoni. Apaka ninou auikari iua potxoari uinitikiri sākire. Ninou teosonetari iua apaka. Ninou sākire:

—Āti kaposotiireri potxoari uiniti pokīkaātakari atoko inakari !uari. Kākiti !iposotari inaiatiniri iua —itxana.

⁵ Iua potxoari uinitikiri auiritaāka isāpiretiniri maerekati sākiretxiti. Imisākirepiretari Teoso. Auiritaāka auitexi ininiua koarēta toisi pakini kasiriti. ⁶ Iua misākirepiretari Teoso. Imisākirepiretari Teoso uāka. Imisākirepiretari Teoso auiniātaā. Imisākirepiretari Teoso tixine auakani. ⁷ Iua auiritaāka inaiatiniri kākiti Teoso nakitiakori. Apaka auiritaāka ninou imaikini. Auiritaāka kākiti ikini uākatxi auite ininiua, ikini itixiti auakani auite ininiua, ikini kākiti sākire sākiretakani auite ininiua. Ikinimane auitetari iua maerekati kamakari. ⁸ Ikini itixiti auakani, Teoso nakitiakori minakanua, auikariko iua potxoari uiniti pokīkaātakari sākire, kotxi iteosonetarina iua. Itixi kamiko apisapanika ninou uāka !iōkataāka Soti Auite okakori aātsopateē. Iua aātsopaā auauākatakani auapikako Teosokata mapīkaninoka ininina.

⁹ Hīte, ia atatsopatakani kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire. ¹⁰ Teoso nirekiniāri kateia āki pitakiko, ininiā erekapitikari kateia āki pauini. Teoso nirekiniāri pokiko iouata mitariā, erekapitikari pokiko. Ininiā pokaākako iouata mitariā. Ininiā hīte Teoso nakiti inakanua himiteenekariko himisiritiko. Kona hītakanapapiri Teoso kimapore. Ātipirika hīkamariko Teoso nirekakiti.

Monōkori Itixiākiri

¹¹ Eereka nota itikari āti monōkori. Itixiā ipokīka. Aua ipi iko. Soti auite ākiri iko atoko itxa, iuaritika isākirauata imini sākire atokokana. ¹² Potxoari uiniti pokīkaātakari nitiri itxaua iua itixiā pokīkakari. Potxoari uinitikiri sikaposotiiretari iua, ininiā isari ikini itixitimoni. Itxīkitakana ikinimane teosonetiniri potxoari uinitikiri. Iua potxoari uinitikiri mitxi mita karori, eereka ikaro tximōka. ¹³ Iua itixiā pokīkakari kamari posotiiretxi mitxi mimarotakoti. Ipaniātari xamina tirinakari iaxiti auakari ikorapokoriti apokini ikinimane atamatiniri ikapani. ¹⁴ Iua potxoari uinitikiri auiritari itixiākiri kaminiri posotiiretxi iua ikapani. Posotiiretxi xika itixiākiri misirienetari ikinimane itixiā auakani. Itxīkitakari kākiti kaminiri potxoari uinitikiri ito atoko inakari kai kamakori. Ikara atoko ipaxitarina potxoari uinitikiri, kotxi ikarotaāka iouata mitariā, iuaritika iuaikana auapanika ikii. ¹⁵ Itixiā pokīkakari auiritaāka itxīkitakiniri potxoari uiniti pokīkaātakari atoko inakari kai kamakori kosekasinaniretinua, ininiā iua kai kamakori posotari isākirauatini kākitekata. Ipaniātari kākiti okiko imanirekakanisaakiri iteosonetiniri iua. ¹⁶ Itixiā pokīkakari paniātari ikinimane kākiti apakapiniri Satanasi takaōtxikare iuakoāna

ikikomoni, minakaniã iteëtaãna. Ipaniãtari ikinimane kãkiti auïtetxi inakaniua, auïtetxi minakaniua, katiini, matiini, nitiritxi, nitiritxi minakaniua pakini, apakapiniri Satanasi takaõtxikare. ¹⁷ Kãkiti iua takaõtxikari mauakinini !auritaãka iamotiitinina. !Auritaãkana ivëtxirauatinina. Iua takaõtxikari potxoari uinitikiri uãka. Iuãka mauakanisaaki, aua nómero iua nakiti.

¹⁸ Kimarore hïtxako, ikara himarotini ïkapani. Kimarore hininiã himarotari potxoari uinitikiri nomerone kiki uãka itxa. Nómero 666.

14

Soti Auïte Sëto Koarëta Koatro Mio Kãkitikata

¹ Eereka nionakaãta nitaponeë. Natamatari Soti Auïte. Ôtanoxiratarì nopini auanãta. Ixirata uãka Sião inaãka. Kãkiti sëto koarëta koatro mio pakini aua iuakata. Kaiãopokori kãkiti. Iteëtaãna Soti Auïte iri uãka iõkatsopatapeëkaika. ² Eereka nikenakotari ninoa xikarauatini. Itorõkani ene atoko itxa, kotxi ama eneeneri. Ikarokirauatini ene atoko itxa ninoa xikare. Viorão ene atoko itxa iua xikari ene. ³ Ninoa kãkiti sëto koarëta koatro mio pakini tima auïtetxi topanere apisatoõ, okïtxinoka xãpokaãtotakini ipi ipi pakini apisatoõ. Totiakori vïtxi koatro pakini apisatoõ apaka itimana. Ninoa sëto koarëta koatro mio xikaretari xikari amaneri. Apanakini !imaïkari iua xikari amaneri. Ninoa sëto koarëta koatro mio ïkorapokoriti Teoso amotakini, ninoanoka posotari ixikaretiniri iua amaneri xikariti. ⁴ Ninoa kiki !isirïkana sitõkata. !Auritarina iïtona kaminiri maerekati. Soti Auïte sinimoni ninoa apaka sa. ïkorapokoriti auakasaakina, Teoso amotana ninoa. Ninoa merepanika sikaãka Teosomoni, Teoso Soti Auïtene pakinimoni. ⁵ !Ika-marina maxikatïika isãkirena. Atão inakarìnoka isãpiretana. !Ikerokarina isãkirena Teoso iauïtena apisatoõ.

Ipi Æti Pakini Teoso Nitiri Sãkire

⁶ Eereka nitikari Teoso nitiri araaãpotini iaxiti itanoxiti. Iua sãpiretari Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni ikini itixiti auakanimoni. Iua iokanapirenatxi kona xipoka. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari ikini uãkatimoni. Æti uãka sãkire ipinimoni. Æti uãka sãkire ipinimoni. Itxaãpota, itixi auakani sãkire, iuaritika isãpiretari Teoso iokanapirena ikini uãkatimoni. ⁷ Itapasãkireritika itxari:

—Hïpïkariko Teoso. Hïãpiretariko, iua Apiananiri ininiua. Apokapeka kãkiti maerekati kamakani misiritiko õti. Hïteosonetariko Teoso, kotxi iua kamari iaxiti, ïkoraxiti, potxoari uiniti, sõtoãri pakini —itxa iua Teoso nitiri araãkari sãkire.

⁸ Iua sãkirauataka atoko, Æti Teoso nitiri txari:

—Papirõnia sitatxiti xipokapeka. Iuaã auakani kaposotiirerini, iuaritika ixipokapena. Papirõnia sitatxiti auakani paniãtari imakinika itixi auakani maerekati ikaminina, maerekati itotxi nireëkiti. Ininiã ninoa kamari maerekati Papirõnia auakani paniãtakiti.

⁹ Ninoa Teoso nitiriakori ipi sãkirauataka atoko, Æti Teoso nitiri txari itapasãkireritika:

—Teoso misiritanako kãkiti potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani. Teoso misiritanako kãkiti Satanasi takaõtxikare iteëtaãna takakani, iuakoãna takakani. ¹⁰ Kãkiti iua atoko inakani misiritaãkako, kotxi Teoso iteene omanãkarauata maerekati ninoa kamakiti xika. Teoso misiritanako

ninoa, ininiã atatsiirauatana xamina tirinakariã. Ëxópiri arikanako ninoa. Teoso nitiriakori erekarini, itixine auakani, Teoso Soti Auítene pakini itikariko ikara kãkiti misiritiko. ¹¹ Iua xamina txíkitakari kãkiti atatsiirauatini. Iua xamina tirinapikako. !Ixipoka. Itirinapika. Itxiãkapika. Ninoa misiritiko !iotoka. Pokamara, ïkanõka auapika ninoa misiritiko. Kãkiti iua potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani, iuãka iïtoãna auaitotakini misiritaãkako ikara atoko —itxa iua Teoso nitiri sãkire.

¹² Ininiã hïte Teoso nakitiakori, hïte ipaniãtakiti kïpitakani, hïte Xesosi nireëkiti ätipirika kamakani, kataparaxinire hïtxako. Himïteenekariko kãkiti misiritini.

¹³ Eereka nikenakotari Teoso tixine auakari sãkire. Itxano:

—Nisãpiretakiti piökatsopata. Kãkiti ipïkasaaki Apiananiri ïkapani iparïkauatakasaaki, Teoso sikari erekari iuamoni.

Iua Erekari Matamatakoti txari:

—Ia atão. Mitxi pasãpaniri Teoso parïka ikaminina. Uatxa itomatana, kotxi Teoso imarotapekari erekari ïkamakitina.

Takari Amiko Pirena

¹⁴ Eereka nitaponeë nionakaãta iaxiti. Iuusaaki natamatari katxiãri kasarori iuaã. Aïtari iaxitikiri atoko inakari topãka iua katxiãri nopini. Ikiã aua auítetxi saporietane oro kamakori. Iuakoã saasara ätoião aua. Pauanaro. ¹⁵ Iposo atoko äti Teoso nitiri pokïka Teoso aapoko. Iua itaparasãkireritika akiritari iua katxiãri nopini topãkakari:

—Pikosekariko pisaasarate. Pamariko takari, kotxi takari amiko manapekara. Takari ikini itixitikiri amiko manapekara.

¹⁶ Ininiã iua katxiãri nopini topãkakari isaasarateë isauakari ikini itixiti nopini auakari. Amari takari imakinika.

¹⁷ Iposo atoko nitikari äti Teoso nitiri pokïka Teoso aapoko Teoso tixineë. Iuamoni apaka aua saasara ätoião iuakoã. Pauanaro.

¹⁸ Iuaïkana äti Teoso nitiri apoka. Teosomoni sikakori takikoãtaã ipotorika iua. Inïkatari xamina tirinakari iuaã. Iua itaparasãkireritika akiritari Teoso nitiri saasara auakiti:

—Pimaïkaroko pisaasarate. Pimakatxakaroko ova ikini itixitikero, kotxi ova oionapeka —itxa.

¹⁹ Ininiã Teoso nitiri isaasarateë isauakaro ova ikini itixitikero. It-sotakitataro ovatsa. Iposo atoko okaro ova ori ova iopetiko mitari äki. Okatsonakaãka. Teoso omanãkare iua ova iopetiko atoko itxa, kotxi Teoso iteene omanãkarauata kãkiti maerekani xïka. ²⁰ Ova ori kãkiti kitiã iopetikoãtaã sitatxi mapotökire. Txamari na ovapeëni ikara atoko itxa. Arëkatxiãra ikara atoko itxa. Iua arëkatxi uini panaã atoko itxa. Tresëtosi kirómetro arëkatxi aua. Arëkatxi ïpanaã kavaro namaãpeka apoka arëkatxi. Äti metro ipixini ïpanaã arëkatxi.

15

Teoso Misirikare Mïkani Setxi

¹ Eereka nitaponeë nitikoka iuaïkana.

—Kipa atxiïti? —nitxa iuaïkana nãkixinireë, kotxi natamatari Teoso nitiriakori setxi itixineë.

Ninoa minari misirikaretxi setxi pakini kãkitimoni. Apikomoni misirikaretxi !auaika. Ia misirikaretxi setxi inokasaakiri kãkiti, Teoso misiritana ninoa imaerekanina xika.

² Eereka natamatari ipoa atoko inakari. Ætakaãri, xamina tiri-nakarikata koketakori atoko itxa ipoa. Kãkiti tima ipoa ïtinikata. Ninoa iokanatapekari Satanasi sini, kotxi !ikamarina iua potxoari uinitikiri paniãtakiti. Iua potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori paniãtakiti !ikamana. !Apakaparina Satanasi takaõtxikare, iuãka nomerone. Ikininape aua viorão atoko inakari Teoso sikakiti. ³ Ninoa xikaretari Moisesi xikare, Teoso nitiri uai itixi auakari xikare. Ixikarenãtari Teoso Soti Auïtene xikare. Ia ixikaretana. Itxana:

“Teoso Apiananiri, ikini posotiiretxi auakitii pite. Peerekari piparïka. Pite kaposotiireri. Pite atãonani pikamakiti. Ikini uãkati auïte pitxaua pite.

⁴ Ikinimane paxitaiko pite ipïkareritika, kotxi pite Apiananiri pitxaua. Ikinimane txaiiko pite: ‘Peerekai,’ itxaina. Kotxi pitenoka !auari maerekate. Kãkiti ikini uãkati apokako pitemoni. Ninoa txaiiko: ‘Ate teosone pitxaua,’ itxana kotxi ikinimane itikari erekari pikamakiti.”

Ikara atoko itxa ninoa xikaretakiti.

⁵ Eereka natamatari Teoso aapoko ãki. Natamatari iua auiniãtaã. ⁶ Iposo atoko ninoa Teoso nitiriakori setxi, misirikaretxi setxi mïkani, pokïka Teoso aapoko. Ninoa mãka katsopiri, pomëkoriri. Ninoamoni aua oro kamakori. Itinimaï nopini inapa. ⁷ Ninoa ipi ipi pakini okïtxinoka xãpokaïtotakini iuaã aua. Okïtxinoka xãpokaïtotakiti sikari iãtatxi setxi pakini oro kamakori ninoa setxi Teoso nitiriakorimoni. Teoso auapininiika inakari xãpokakapekari iua setxi pakini iãtatxi omanãkareë. ⁸ Teoso iotximere xãpoka iua aapoko ãki. Katxiãri kasarori atoko itxa. Iuasaaki kãkiti !auritaãka Teoso aapoko ïroini, ninoa Teoso nitiriakori, misirikaretxi mïkani setxi pakini, misiritakasaakina kãkiti.

16

Iãtatxi Teoso Omanãkare Auakiti

¹ Eereka nikenakotari Teoso aapoko ãki auakari sãkire. Itaparakieneritika imisãkiretana ninoa Teoso nitiriakori setxi. Itxana:

—Hïsa. Hïkitakari Teoso omanãkare iãtatxi ãki auakari itixi auakanimoni —itxa.

² Ininiã ninoa Teoso nitiriakori sari. Merepanika ãtika initiri kitakari iãtatxi ãkikiri itixi auakanimoni. Iuasaaki kimiti mitari, katsiiri, apoka kãkiti Satanasi takaõtxikare auakini ïtomoni. Potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani ïtomoni apoka ikara atoko inakari amianari.

Æti Iãtatxi

³ Iposo atoko ãtipekana Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri potxoari uinitimoni. Iuasaaki ãparaã arëkatxi itxapekaua. Kãkiti ipïkari arëka atoko itxa iuasaaki. Ininiã ikinipoko potxoari uiniti auakani iuasaaki xipoka.

Æti Iãtatxi

⁴ Iposo atoko ãtipekana Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri uinimoni, sãtoãri pakinimoni. Iuasaaki ãparaã arëkatxinoka itxapekaua. ⁵ Iuasaaki nikenakotari Teoso nitiri ãparaã nïkatakari sãkire. Itxari Teosomoni:

—Pite maerekati makamakatii. Ætipirika auakarïi pite. Atão pikamakiti pimisiritinina maerekati kamakani ïkora atoko. ⁶ Kotxi ninoa okari kãkiti pite nakitiakori. Okarina pisãkire sãpiretakani. Ninoa oxiketari

ninoa arēka. Ininiã uatxa pite sikana arēkatxi iãtinina. Atão imisiritikona kotxi maerekati ikamana —itxa Teoso nitiri.

⁷ Iposo atoko nikenakotari ãti sãkire. Teosomoni sikakori takikoãtaã auakari iua. Itxari Teoso:

—Pite Teoso Apiananiri, Kaposotiireri pitxaua. Erekapitikari maerekati kamakani pimisiritini. Pite kona kerokari pikamakiti, kotxi atão inakarínoka pikama —itxa.

Ãti Iãtatxi

⁸ Eereka ãtipekana Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri atokatximoni. Iuasaaki atokatxi apiata patakata. Auiritaãka kãkiti arikini itaparap-atakaã. ⁹ Ininiã kãkiti arikaãka atokatxi patakaã. Iuaritika !inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. “Peerekari Teoso,” kona itxana. Teosonoka posotari iotokakiniri iua misirikaretxi, txamari ninoa maerekati pirenaã akiritari Teoso uãka.

Ãti Iãtatxi

¹⁰ Ininiã ipi ipi pakini Teoso nitiriakori kitakapekari iãtatxi ãkikiri itiximoni. Eereka iuaãkana ãti Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri auãtetxi topaneremoni iua potxoari uiniti pokãkaãtakari topaneremoni. Iuasaakipeka iua potxoari uinitikiri auãtetxi ininiãtaãua patimari ipiãkini. Kãkiti iuaãtaã auakani akatsaninitaua itsii xika. ¹¹ Iuaritika !inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. Imisãkirepiretarina Teoso iaxiti apiko nopinixiti auakari, atatsiirena xika, kimiti xika.

Ãti Iãtatxi

¹² Eereka iuaãkana Teoso nitiri ãti kitakari iãtatxi ãkikiri mitari uinitimoni Eoparatxi inakorimoni. Iuasaaki uini auaã. Isonãka. Kimapori itxaua, auãtetxiakori atokatxi pokãkinimoni ãkani inapinina ãkapani. ¹³ Iposo atoko nitikari maerekani matamatakoni ipi ãti pakini. Atiniro atoko itxana. ãto pokãka mitapoari imini namaã. ãto pokãka iua potxoari uiniti pokãkaãtakari namaã. ãto pokãka iua itixi pokãkakari namaã. Iua itixi pokãkakari iua Satanasi sãkire sãpiretakari itxaua. Na atãoene isãkire. Poxirari ikama. ¹⁴ Ninoa maerekani matamatakoni ipi ãti pakini Satanasi nitiriakori. Ninoa kamari posotiiretxi. Isana auãtetxiakorimoni, ikini itixiti auakanimoni. Akiritana kãkiti apotiitiniua ineenamauatinina ãkapani. Teoso kaposotiireri naiatanako ninoa itixi xipokini õtisaaki.

¹⁵ Hite ia atatsopatakani, Apiananiri txai hite:

—Erepaniko. Napokako kiãtiriri apokini atoko, kãkiti mimarotakinitipanika. Napokasaaki ereẽ, pikoatiniã, kamãka pininiã, pipoxokoniua. ãkara atoko pininiã, kona kasarai ikinimane apisatoõ pisini, ininiã kona kapẽtai —itxa Apiananiri sãkire.

¹⁶ Eereka ninoa ipi ãti pakini Satanasi nitiriakori maerekani matamatakoni, apotiitari auãtetxiakori Amaketõ inakoriãtaã. Iuaãtaã akiritãka Amaketõ Xoteo sãkireẽ.

Imapotõkire Iãtatxi

¹⁷ Ninoa setxi Teoso nitiriakori, seisi kitakapekari iãtatxi ãkikiri. ãtinoka !ikitakapanikari. Iuasaaki iua kitakari iãtatxi ãkikiri ãtimamoni. Iuasaaki nikenakotari auãtetxi itopanereãtaã auakari sãkire:

—Ixipokapeka —itxa itaparakieneritika.

¹⁸ Iposo atoko iotxira mẽkoãkata. Ikarokirauata. Pataparaeneri. Itixi iakeẽkata. Mitxi !auari itixi iakeẽkatini ãkora atoko inakari. Iuasaaki-ikarako apiatako. ¹⁹ Iua sitatxi apiari Papirõnia inakori xoreka. Ipiakata

ixoreka, ininiã ipi ãti pakini sitatxiti atoko itxaua. Ikini itixiti auakari sitatxi xipokaãka iuasaaki. Teoso ! imaxinĩkaretari Papirónia sitatxiti auakani kamakiti, ininiã iteene imisirítana ninoa, kotxi iteene omanãkarauata imaerekanina xika. ²⁰ Iuasaaki ikini ipokomiriĩ !auaika. Ōtanoxiratari ikinipoko xipoka iuasaaki. ²¹ Katxĩkareri iaxiti auakari, kai mitari atoko inakari, katxaka itiximoni. Apanakini kai minani koarēta sĩko kiro. Iua irika kãkiti nopini. Ikara katxakakari pamonōkonipaniri. Iua xika kãkiti iteene misãkirepiretari Teoso.

17

Sito Potxoari Uinitikiri Nopini Topãkakaro

¹ Ninoa Teoso nitiriakori setxi pakini iãtatxi setxi auakini, seisi kaikota. Ātika ina notamoni. Itxano nota:

—Notakata pisa. Noerekai sitatxi miramaneri. Sito kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi. Oa topãkanãta uini itori nopini. Iuaã auakani misiritiko noerekaiko pite. ² Auĩtetxiakori ikini itixiti auakani kamari maerekati iua sitatxiti auakanikata isirĩkinina. Iua sitatxi auakani txĩkitakari kãkiti ikini itixiti auakani maerekati ikaminina. Kapoãroã poãtakari nirekini atokokana, ninoa nirekari iua maerekati iua sitatxiti auakani kamakiti —itxa notamoni.

³ Eereka iua Erekari Matamatakoti paniãtano iua Teoso nitirikata nisini. Iua Teoso nitiri anikano ãparaã makipakaniãtaã. Iuaã natamataro sito topãkanãta iua potxoari uinitikiri nopini. Põkamaraĩtori iua. Iitoã aua iõkatakori kaiãopokori Teoso imisãkirepiretini iõka. Ikii setxi aua. Iko tesi aua. ⁴ Oa sito mãka pomamari ipixini. Põkamarari itxa omãka. Pakaroneri omãka. Oĩtoã aua oro, pérora, kai soro pomẽkoriri pakini aua. Omaĩkari iãkoanatxi oro kamakori. Iua iãkoanatxi ãki aua maerekati okamakiti itxiko atoko inakari. Maerekati oĩto kamakiti ikara atoko itxa. ⁵ Oteẽtaã aua sãkiretxi iõkatakori. Itxari: “!Kimarotikori. Kanokareroakoro inoro itxaua Papirónia sitatxiti miramaneri. Maerekati kamakani inoro itxaua Papirónia.” ⁶ Nitikaro oa sito opoãtini, Teoso nakitiakori arēka oãtini xika. Xesosi sãkire auikinina xika, okaãkana. Natamatakasaakiro nitikoka.

—Kipa atxiĩti? —nitxa.

⁷ Iua Teoso nitiri txano:

—Kininiãpa pitikoka? Nisãpiretaiko oa sito pirena. Apaka nisãpiretaiko iua potxoari uinitikiri pirena, ikii setxi, iko tesi auakiti pirena, oa porikitakari pirena nisãpiretai, kotxi kona pimarotari. ⁸ Iua potxoari uinitikiri patamatakiti mitxi aua, txamari uatxa !auaika. Iua eereka ipokĩkapanikako aariko mamapotõkire irikotiã. Eereka anikaãkako ixipokikomoni. Ikini itixiti auakani Teoso aãtsopateẽ iuãkana maiõkatakoni tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakinako. Itixi kamiko apisa iuãkana !iõkatsopataãka Teoso aãtsopateẽ. Iua aãtsopaã iõkauãkatakonioka ãtipirika auapikako Teosokata. Kãkiti tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakina, kotxi mitxi auãki itxa, eereka !auaika, eereka iuaĩkana auãkipeka itxa.

⁹ —Ikara inakari pimarotini ikapani, iteene pimixinikariko. Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi õtanoxiratari setxi apaka aua. Oa sito topãkanãta iua õtanoxiratari nopini. ¹⁰ Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi auĩtetxiakori setxi apaka auako. Auĩtetxi !itxaikauana ninoa sĩko. Ātinoka auĩtetxi txapanikaua. Āti kona apokapanika. Iua apokasaaki mapaõtinoka auĩtetxi itxauako. ¹¹ Iua potxoari uinitikiri mitxi auãki inakari, iposo

atoko !auaika inakari, iua apokako. Iuara auñtetxi txauako. Iua mitxi apotiitua ninoa setxi auñtetxiakorikata. Áti õti iua xipokaãkako.

¹² —Patamatari iko tesi pakini. Kinirepa iko tesi aua? Kotxi auñtetxi tesi aua. Ninoa auñtetxiakori kãkiti auñteakori !itxapanikauana. Ninoa sikaposotiiretaãkako auñtetxi ininiuana iua potxoari uinitikirikata. Ninoa auñtetxi itxauanako áti oaranoka. ¹³ Ikininape ninoa tesi auñtetxiakori parĩkauata iua potxoari uinitikiri ïkapani. Iposotiireña, itaparaãna iparĩkauatana iua potxoari uinitikiri ïkapani. ¹⁴ Inaiatarinako Teoso Soti Auñtene. Teoso Soti Auñtene iokanatana ninoa isinina, kotxi iuanani Apiananiri itxaua. Auñtetxiakori auñte itxaua. Átipirika iuakata sikani, iua akiritakini, imereẽkini, átipirika iua nireẽkiti kamakani, ninoa moianatari iua Soti Auñte ineenamauatini —itxa Teoso nitiri sãkire.

¹⁵ Iua Teoso nitiri apikomoni txari notamoni:

—Pite atamataro oa kanokarero topãkanãta kãuaãri nopini. Kinirepa kãuaãri nopini oãua? Kotxi iuaãtaã kãkitipokoni, ikini uãka, ikini itixiti auakani, ikini áti uãka sãkire sãkiretakani pakini. Iua kãuaãri mitari atoko itxana. ¹⁶ Iua potxoari uinitikiri, ninoa tesi auñtetxiakori pakini omanataroko oa kanokarero. Ninoa makatxakariko ikinipoko oa nakiti. Imakatxakarinaro omãka. Kasarapeka otxako. Oxini inikanako. Ninoa xipokaroko oa xaminaã. ¹⁷ Teoso txĩkitakari Teoso nireẽkiti ikaminina, kotxi ninoa auñtetxiakori parĩkauata iua potxoari uinitikiri ïkapani Teoso nireẽkiti iaõka. Ininiã Teoso sãkire mitxi auakari auapeka. Isãkire iaõka ikamana. Ininiã ninoa nirekari iparĩkauatinina iua potxoari uinitikiri ïkapani. Ininiã ninoa auñtetxiakori itxauana iua potxoari uinitikiri ïkapani.

¹⁸ —Oa sito kanokarero patamatakito kona atão sitoni. Sitatxi miramaneriã auakani oa sito kanokarero atoko itxana, kotxi iua sitatxiã auakani paniãtana ikini auñtetxiakori itixi auakani maerekati inireẽkitina ikaminina.

18

Papirõnia Sitatxiti Xipokini

¹ Ikara inaãka atoko nitikari áti Teoso nitiri Teoso tixine auakari katxakaãpotini ïkorapokoriti Teoso tixine potoriãkari. Iua kaposotiireri. Iotximere iopinikari imakinika itixi. ² Iua sãkirauata itaparasãkireritika. Itxari:

—Ixipokapeka Papirõnia sitatxiti miramaneri. !Auaika. Uatxa Satanañ nitiriakori aua iuaã. Ikini sereti maerekani matamatakoni aua iuaã. Araãkari ikini sereti arakakari nikkakani, kãkiti mapokaerekatakiniti, iuaã apoka. ³ Oa sito kanokarero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani txĩkitakana ikini itixiti auakani maerekanitxi ninoa kamakiti iaõka ikaminina. Papirõnia sitatxiti auakani kamari maerekati iñtona nireẽkiti. Itixi auakani nirekari ikara maerekati ikaminina kapoãroã poãtakari nirekani atokokana. Auñtetxiakori ikini itixiti auakani kamari ikara maerekati Papirõnia sitatxiti auakanikata. Tiitxi vëxtitakani apakaparo txineiro kaiãopokoro, kotxi Papirõnia sitatxiti auakani amotari tiitxipokoni —itxa Teoso nitiri sãkire.

⁴ Eereka nikenakotari áti Teoso tixine auakari sãkire. Itxari:

“Hite nota nakitiakori inakani takanapariko iua sitatxi. !Hikamapiri maerekati ninoakata. Ininiã !himisiritaãka ninoakata.

⁵ Kotxi maerekati ninoa kamakiti apiaãpota. Tiitxi tсорinatakori atoko itxana ninoa maerekani. Iaxitipeka apokaãpota ninoa

maerekani. Teoso xinikari ninoa maerekani, ininiã iua misiritanako ninoa.

⁶ Himisiritanako ninoa. Hïte imisiritinina atokokana, hïte misiritana ninoa. Ipikata himisiritanako ninoa, ninoa maerekani xika. Ninoa misiritapekari apanakini, ininiã ia imisirikarena xika ipikata himisiritanako ninoa.

⁷ Hïtxïkitakanako ninoa atatsiirauatinina. Hïtxïkitakanako ninoa maerekaxiniretinoka ininina. Ikara atoko ninoamoni hïkaminiã, atãopitikara hïkamakiti, kotxi iteene iuikauana ninoa. Itomaneri itiina, ininiã ninoa iarinouata. Ninoa sãkire: ‘Ate uai topãkanãta, kotxi auïtetxi kaposotiireni atxaua. Tikinitakoro atoko !atxaua, ininiã maerekaxiniretika !atxa,’ itxana ãkixinireëna.

⁸ Ikara isãkirena xika ãti õti ninoa misiritaãkako. Amianari, maerekaxinirenitxi, natxi pakini apokako ninoamoni. Arikatxi xipokanako ninoa, kotxi Teoso iusaaki misiritanako ninoa. Imisiritanako ninoa, kotxi Teoso Apiananiri Kaposotiireri itxaua.”

itxa iua Teoso tixine auakari sãkire.

Kãkiti Txiapatini Sitatxi Xipokini Xika

⁹ Auïtetxiakori ikini itixiti auakani, Papirõnia sitatxiti auakanikata sirïkakani, ninoakata tiitxi apokaerekatakani, itikasaakirina iua sitatxi misiritiko, iteene itxiapatana. Ninoa auïtetxiakori txiapata iua sitatxi arikasaaki, xamina txiã itikasaakina. ¹⁰ Õtakoxiti itimana, kotxi ipïkarina sitatxi auakani xipokini. Iusaaki itxanako:

—!Erekari. !Erekari. Ia sitatxiti miramaneri !auaika. Papirõnia sitatxiti !auaika. Kãkiti kaposotiirerini xipokapeka. ãti oaranoka arikatxi xipokapena ninoa imaerekanina xika.

¹¹ Ikini itixiti tiitxi vëtxitakani apaka txiapatako. Ninoa maerekaxinireninoka itxanako sitatxi auakani xipokasaaki.

—Kiripa amotatari atii uatxa? —itxana.

¹² Mïtxi ninoa vëtxitari oro, pirata, kai soro pomëkoriri, kai soro kasarori përora inakori. Mïtxi ivëtxitarina mãkatxi mata arinio inakori, mãkatxi mata seta inakori, mãkatxi mata põkamarari, mãkatxi mata pomamari pakini, ivëtxitana. Ivëtxitarina ikini sereti aamina eremari inakari. Ivëtxitarina ikini sereti tiitxi iko kamakori, aamina pakaroneri kamakori, pirõsi kamakori, metao kamakori, kai kamakori. ¹³ Ivëtxitarina kanera, koketxi pakini. Ivëtxitarina kamariãro miha inakori. Ivëtxitarina kamariãro pirãkïsësi inakori. Ivëtxitarina iãriã, aseitona ïi, triko, triko panï pakini. Ivëtxitarina kema auïte, soti auïte, kavaro, mitekaï kavaro anikakiti pakini. Kãkiti apaka ivëtxitana, nitiritxi ïkapani. Kãkiti ïto, kãkiti xinire apaka inirekana ivëtxitinina. ¹⁴ Ninoa tiitxi vëtxitakani sãkire sitatximoni:

—Ikinika hïtii erekari hinireëkiti xipokaãkapeka. Ikinika hïtxineirote !auaika. !Auaika hãpokaerekatakiti. Hïtii arikapeka —itxana ninoa sãkire.

¹⁵ Ninoa tiitxi vëtxitakani katxineiroterini itxauana, kotxi kãkiti iua sitatxiti auakani mitxi amotari ninoa tii. Iua sitatxi xipokasaaki, ninoa tiitxi vëtxitakani timanãta ðtakoxiti, kotxi ipïkarina sitatxi arikini. Itxiapatana. Imatinaniuatana. ¹⁶ Itxana:

—!Erekari. Sitatxi miramaneri !auaika uatxa. Mïtxi ia sitatxi peerepokori sito erero atoko itxa. Oia sito mãka pakaroneri, pomamari,

põkamarari pakini. Oïtoã aua oro, kai soro pomëkoriri. Pérora pakini aua. Oia sito atokokana ia sitatxi. ¹⁷ Æti oara napa atoko ia sitatxiã auakani tii kakaroneri xipokapeka —itxana.

Sitatxi arikasaaki, maporo auakini, maporo åki sikani, maporo åki parïkauatakani apaka õtakoxiti atamatarina iua sitatxi arikini. ¹⁸ Ninoa itikasaakiri katxiãri iua sitatxi arikini, itxana:

—Ia sitatxi miramaneri atoko inakari !auari —itxana ninoa.

¹⁹ Iuasaaki itakarina atapani ikiiãna imatinaniuatiniãna. Itxiapatana iuasaaki. Imatinaniuatana iuasaaki. Itxarina:

—!Erekari. !Erekari. Kamatinanipitikari sitatxi miramaneri xipokini. Mïtxi iuaã ikinimane maporo auakini apakapari kaiãopokoro txineiro, kotxi iuaã auari txineiropokoni. Eereka åti oara napaka atoko ixipokapeka ikinika —itxana isåkirena.

²⁰ Hïtepekana Teoso tixine auakanii hïpoxokoniuatoko iua sitatxi xipokiniã. Hïte Teoso nakitiakori hïpoxokoniuatoko. Hïte Xesosi moianariakorii, hïte Teoso såkire såpiretakanii pakini hïpoxokoniuatoko, kotxi Teoso arikapekari iua sitatxiã auakani hïte imisiritinina xika.

Kai Miramaneri Potxoari Uunitimoni Okiko

²¹ Eereka åti Teoso nitiri kataparari maïkari kai meraminapoari. Kai triko kamiriåkari atoko itxa iua kai. Okari potxoari uunitimoni. Iua txari:

—Itapararitika kai nokini atoko, Papirónia sitatxiti miramaneri xipokini. !Atamataåkaika sitatxi iuaã —itxa isåkire.

²² Itxari iua sitatximoni:

—Xikari !ikenakotaåkaika ereë. !Auaika xikari vioråokata, koitxikata, trõpeta pakinikata. Ereë kåkiti parïkauatini !auaika. Atarokiri kamiko ene !kakenakotikoikari. ²³ Tirikapi kamara !katamatikoikari ereë. Taniriuatakani kiinirite ene !kakenakotikoikari. Ereë mitxi vëtxirauatakani apiari itxauana. Ninoa atoko inakari !auari ikini itixiti. Kåkiti ereë auakani misirienetana ikini kåkiti ikini itixiti auakani, kotxi ninoa såkire maerekatinoka —itxa Teoso nitiri såkire.

²⁴ Papirónia sitatxiti misiritaåka, kotxi iuaã auakani okapena Teoso såkire såpiretakani kåkiti Teoso nakitiakori. Ikinimane kåkiti itixi okakoni xika Papirónia sitatxiti xipokaåka.

19

Areroia, Peerekari Teoso

¹ Eereka nikenakotari kåkiti såkire, kaiãopokori kåkiti Teoso tixine auakani. Itapasåkিরeritikana itxana:

—Areroia. Peerekari Teoso. Ate Teosone makatxakari kåkiti maerekani. Kaiotximereri aTeosone. Kaposotiireri. ² !Ikerokari ikamakiti, kotxi atåo inakarinoka ikama, ininiã atåo imisiritinina maerekati kamakani. Erekarinoka ikama aTeosone. Iua misiritari Papirónia sitatxiti. Kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani iomatari kåkiti xinire ikini itixiti auakani xinire, kotxi oerekarina maerekati itotxi nireëkiti ikaminina. Teoso misiritana Papirónia auakani, kotxi okana Teoso nitiriakori itixi auakani —itxana ninoa såkire.

³ Iuaïkana itxana itaparakieneritikana:

—Areroia. Peerekari Teoso. Iua sitatxi miramaneri arikapikako. Katxiãri iuaåkiri itimatxiãtapikako åtipirika —itxana.

4 Iuasaaki ninoa totiakori vîtxi koatro pakini, ninoa okîtxinoka xâpokaîtotakini ipi ipi pakini apaka, ipamakana Teoso apisatoõ. Iuasaaki Teoso topâkanâta auîtetxi topanere nopini. Ninoa misâkiretari iua:

—Pite aTeosone. Peerekai pite. Ameë, areroia —itxana ninoa.

Soti Auîte Îtanorouatini Kiiniriti

5 Eereka nikenakotari Teoso topanereë auakari sâkire. Itxari:

—Hîte Teoso nitiriakori ikini itixiti auakanii, “Peerekari aTeosone” hîtxako. Hîte auîtetxi inakanii, auîtetxi minakanii apaka, hîpikiniâri Teoso, “Peerekari aTeosone,” hîtxako —itxa.

6 Iposo atoko nikenakotari itomaneri kâkiti sâkire ene atoko itxa, âparaâ kai auiniâtaâ auakari ene atoko itxa, ikarokirauatini ene atoko itxa. Nikenakotari ninoa sâkire:

—Areroia, peerekari Teoso, kotxi aTeosone, Apiananiri, kaposotiireri, ikinimane auîte itxaua —itxana ninoa.

7 —Mapoxokoniua. Apoxokoniritika masâkirauata. Matxari: “Peerekari Teoso.” Teoso Soti Auîtene Îtanorouatini iketo apokapeka. Îtaniriuatakaro iua îkapani oâiamatapeka. 8 Osikaâka mâkatxi ereri, kasarori oieretaâkiti tîkane —itxana ninoa sâkire.

Teoso nakitiakori kamakiti atâo inakari oa mâka atoko itxa.

9 Iposo atoko iua Teoso nitiri txano nota:

—Ia piõkatsopata. Iua Soti Auîte Îtanorouatini kiiniriti kemaîtxitakoni poxokoniua —itxa notamoni.

Iuaîkana itxano:

—Ia nisâpiretakiti Teoso sâkire atâo itxa.

10 Ikara nikenakotakasaaki nipamaka iua Teoso nitiri apisatoõ, Teoso apisatoõ pamaâkarino atoko nitxaua. Txamari iua txano:

—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite atoko, pitariakori Xesosi sâpiretakiti auîâkani atoko. Teoso apisatoõnani pipamakako. Xesosi sâpiretakiti iopinikari Teoso sâkire sâpiretakani âkixinire. Ininiâ ninoa sâpiretari kâkiti atâo Teoso sâkire —itxa.

Kavaro Kasarori Nopini Topâkakari

11 Eereka natamatarî Teoso tixineë auakari. Natamatarî kavaro kasarori. Iua kavaro nopini topâkakari ikamaenetakiti kamakari itxaua. Isâkire atâonoka. Atâo imereëri kâkiti misiritiko imaerekani xika, kotxi iua imarotari ikinipoko kâkiti kamakiti, ininiâ ikamari atâo. Inaiatana maerekati kamakani, kotxi iua kamari atâo. 12 Oki xamina tirinakarî atoko itxa. Ikiîâ ito auîtetxi saporîêtane aua. Iuâka iõkatakori iîtoâ aua. !Kimarotikori iua uâka. Iuanoka imarotari iuâka. 13 Arêkatxinoka imâkaâ aua. Iua akiritaâka, “Teoso Sâkire” inakori. 14 Isotatoneakori, Teoso nitiriakori Teoso tixine auakani, saâpota iuakata. Iua îkiika. Ninoa apaka topâka kavaro kasarori nopini. Imâkana peereri, kasarori. 15 Iua “Teoso Sâkire” inakori namaâ opokîka iouata mitaro neenamatchi ikamini îkapani. Kauanaro. Iua iouataneë okanako imokaiakarini ikini âti uâka, ininiâ ikini âti uâka auîte kataparari itxauako iua. Imisiritanako ninoa imaerekanina xika. Ova katxaratiko atoko itxako imisiritikona. Teoso kaposotiireri omanâkare ova katxaratiko atoko itxako. Teoso iteene omanâkarauata iuasaaki kâkiti maerekani xika. 16 Iua “Teoso Sâkire” inakori mâkaâ, itapikeë apaka iõkataâka: “Auîtetxiakori auîte. Apiananiri,” iõkataâka.

17 Iposo atoko natamatarî âti Teoso nitiri. Atokatxi iotximereë itima. Iua itaparakieneritika akiritari ikinika itano araâkani:

—Hina. Hâpoka Teoso kiiniritemoni. Mitari ikiinirite —itxa.

¹⁸—Hina. Auñtetxiakori xini hinika. Sotatoakori auñteakori xini hinika. Sotato xini apaka hinika. Kavaro xini hinika. Hinikari kikiãkini kavaro nopini topãkakani xini apaka. Hinikari ikini kãkiti xini, nitiritxi iamotakoni xini, nitiritxi minakanuia xini, kãkiti apiatakani xini, kãkiti mapiatakani xini apaka hinika —itxari itano araãkani.

¹⁹ Eereka nitikari iua potxoari uinitikiri. Iuakata aua itixi auakani auñteakori, isostatoneakorí apaka. Ninoa apotiitaua, iua kavaro kasarori nopini topãkakari isostatoneakorikata inaiatinina ñkapani. ²⁰ Iua neenamtxi xipoka atoko, iua potxoari uinitikiri mañkaãka. Isãkire sãpiretakari, atão minasãkiretakati, imañkaãka apaka. Mitxi iua kamari posotiiretxi iua potxoari uinitikiri ñkapani. Ikara posotiiretxi xika imisirienetana ninoa potxoari uinitikiri takaõtxikare auañtotakini. Imisirienetana ninoa iua kai kamakori teosonetakani. Iua potxoari uiniti pokíkaãtakari, isãkire sãpiretakari pakini, auãkipanika okaãka ipoa atoko inakarimoni, ñxõpiri arikiniãtaã. ²¹ Isostatoneakori okapeëka iouataã, kavaro kasarori nopini topãkakari namaãkeroã. Iuasaaki ikinika maiori nikapena ninoa xini. Kamitopekana. !Iposotaikarina ikinika okakoni xini inikinina.

20

Mio Anokananiisaaki

¹ Eereka nitikari Teoso nitiri katxakaãpotini Teoso tixine ñkari. Iuakoã iua minaro xavi iua mamapotõkire irikotimoni. Apaka iminari kohëtxi mitari. ² Iuasaaki imañkari iua imini mitapoari. Kítxakapiríkarikara iua imini. Iua maerekani matamatakoni auñte, Satanasi inakori. Iua mañkari Satanasi. Iaxirikari kohëtxiã, mio anokanani imatípokotakani tíkane. ³ Iua Teoso nitiri okari Satanasi iua aarikoã, tota itxari itore. Ikakiriokari oa xavi itore sonaã, ininiã !apakata itore matakakiko. Ininiã mamapotõkire irikoti ãki ikaikota Satanasi. !Iposotaikari imisirienetiniri ikini itixiti auakani. Mio anokanani auako ñriko ãki iua Satanasi. Mio ano napaãka atoko auiritaãka ipokíkini. Mapaõtinoka auiritaãka mapara auini.

⁴ Eereka natamatari auñtetxiakori topanere. Kaiãopokori auari iuaã. Natamatari iua topaneretxi nopini topãkakani. Ninoa txíkitaãka auñtetxi ininiuana. Iuasaaki natamatari apanakini kãkiti. Mitxi sauakanopitakoni. Okapeëkana Xesosi iokanapirena, Teoso sãkire pakini isãpiretinina xika. !Iteosonetarina iua potxoari uinitikiri. Iua kai kamakori ! iteosonetana. Iua potxoari uinitikiri takaõtxikare ! itakana iteãtaãna, iuakoãna pakini. Iuañkana auapekana. Auñtetxi itxapekauana Kristokata. Mio anokanani auñtetxi itxauana. ⁵ Ikara ipíkanani õkitikiko merepanika ipíkanani õkitikiko. Iua mio anokanani napaãka atoko apanakini ipíkanani õkitikaãka. ⁶ Ipíkanani merepanika õkitikiko iuañkana auãki ininina ñkapani, Teoso nakitiakori itxauana ninoa. Teoso sikari erekari ninoamoni. ! Atatsiitarina atão ipíkixi Teoso misiritakasaakina maerekati kamakani. Sasetotxi itxauana, kotxi Teoso nireëkiti ikamana. Kristo nireëkiti apaka ikamana. Mio anokanani auñtetxi itxauana Teosokata.

Satanasi Xamina Mitapoarimoni Okiko

⁷ Mio ano napaãka atoko, Satanasi kateia ãki auakari, sikakaãkako. Ipokíka mapara. ⁸ Iuasaaki Satanasi ípirixititari itixi kãkiti ikini atí uãka imisirienetini ñkapani. Iua misãkiretari atí uãka Koki inakori, Makoki inakori pakini. Txamari na atão isãkire. Inirekari ninoa neenamauatini iuakata. Apitiitana ninoa Teoso nakitiakori inaiatinina ñkapani. Itori kãkiti Satanasi apotiitakini. Uini ikipatxite atoko itxana.

⁹ Ìpirixititarina itixi. Iakirokarina Teoso tiretakiti sitatxiti, kãkiti Teoso nakitiakori auiniãtaã. Iuasaaki xamina iaxitikiri katxaka. Ixipokana ninoa ikinikana. ¹⁰ Iuasaaki Satanasi, kãkiti misirienetakari, okaãka arikatxi mitapoarimoni êxópiri arikikoãtaã. Iua potxoari uinitikiri, isãkire sãpiretakari pakini okapeêkaika iuaã. Iuaã ninoa atatsiirauat-apikako pokamara, ìkanõka àtipirika. !Ixipoka ninoa atatsiirauatini.

Ipinakani Apakapari Iparĩkana Ìki

¹¹ Eereka natamatari auĩtetxi topanere kasarori mitari. Natamatari iua inopini topãkakari. Iuasaaki patimari iaxiti, itixi pakini ereêkokini iua topãkakari apisatoõ. Iaxiti, itixi pakini kona katamatikoikari. ¹² Iposo atoko natamatari kãkiti mitxi ipinakani timini Teoso topanere apisatoõ. Kãkiti apiarini, kãkiti poiãorini pakini tima Teoso apisatoõ. Iposo atoko itori aãtsopa katamêkitataãka. Iua aãtsopaã aua ikinika kãkiti kamakiti. Apaka àti aãtsopa katamêkaãka. Kãkiti uãka aua iua aãtsopaã Teosokata auakani ìkapani. Iuasaaki ninoa mitxi ipinakani apakapari ikamakitina ìki uai itixiã auakasaakina. ¹³ Ninoa mitxi potxoari uniti ãki ipinakani apoka iuaã. Mitxi kipatxiã ikatakoni apaka apoka iuaã. Ikinika kãkiti ipĩkani auiniãtaã auakani apoka iuaã. Ikinika apakapari ikamakitina ìki, ikamakitina itixiã auakasaakina. ¹⁴ Eereka ipĩkitxi, ipĩkani auiniãtaã pakini okaãka iua arikatxi mitapoarimoni. Iua arikatxi mitapoarimoni iuaĩkana kãkiti ipina àtião ipĩkitxi maxipokatimoni. ¹⁵ Kãkiti àtipirika Teosokata auakani uãka aua Teoso aãtsopateẽ. Kãkiti iuaã mauauãkatakani okaãka iua arikatximoni.

21

Iaxiti, Itixi Pakini Amaneri Txapekaua

¹ Eereka natamatari iaxiti amaneri, itixi amaneri pakini. Iaxiti mitxiri ereêkokape. Ìkora itixi mitxiri ereêkokape. Potxoari uniti ! auaika. ² Natamatari Teoso sitatxine Xerosareẽ amaneri. Iua sitatxi Teoso tixinekiri. Teoso paniãtari iua sitatxi ìkorapokoriti apokini. Natamatari ikatxakaãpotini. Iua sitatxi peereri. Sito ìtaniriuatasaaki, omãka peereri oĩtanirimoni osini ìkapani. Oa sito erero atoko itxa iua sitatxi. ³ Nikenakotari Teoso topanereẽ auakari sãkire. Itaparasaãkireritika itxari: —Uatxa Teoso kamari iua auini kãkiti sauaki. Iua ninoakata aua. Iua nakitiakori itxauana. Teosora aua ninoakata. Ninoa Teosone itxaua. ⁴ Iuasaaki iua kaxipokariko ninoa oki àtsaã. !Itxiapataikana. Ipĩkitxi ! auaika. Matinanitxi ! auaika. Ìtsaãtxi ! auaika. Katsiiri ! auaika. Ìkinipoko mitxiri ereêkokapeka uatxa —itxa.

⁵ Iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari txari:

—Uatxa nikamari ìkinipoko amaneri —itxa.

Apikomoni itxari notamoni:

—Piõkatsopatarini nisãkire, kotxi nisãkire atão. Nisãpiretakiti apokapitakako.

⁶ Apikomoni itxano:

—Uatxa nipaĩka xipopeka. ! Auaika. Merepitipanika iõka Aopa inakori atoko nitxa, kotxi nota merepitipanika aua. Imapotõkire iõka Òmika inakori atoko nitxa, kotxi ìkinipoko mapotõkire nitxaua apaka. Nisikari kãkiti posonatakani iãtini ìkapani. Na ninirekari ìki. Iãtarinako àparaã amomoãkiri. Iua àparaã txĩkitakari kãkiti àtipirika Teosokata auini.

⁷ Nisikariko iua àparaã kãkiti Satanasi nireêkiti makamakanimoni. Ninoa

Teosone nitxaua nota. Nota anaakori itxauanako ninoa. ⁸ Kâkiti mataparaxinireni okaâkako xamina mitarimoni. Teoso sâkire mauikakani apaka okaâkako iua xaminamoni. Maerekati potxitakani, kokanirini, maerekati iïtoâna potxitakiti kamakani apaka okaâkako xamina mitapoarimoni. Miïti apaka okaâkako iuamoni. Teoso kamakori teosonetakani okaâkako iuamoni. Ikinika kâkiti maxikatîka sâpiretakani apaka okaâkako xamina mitarimoni. Ninoa kâkiti ikinikana misiritaâkako arikatxi mitariâ, êxópiri arikikoâtaâ. Iuaâ kâkiti iuaîkana ipina, âtiâo ipîkitxi maxipokatimoni —itxa iua auïtetxi topanere nopini topâkakari sâkire.

Xerosareê Sitatxiti Amaneri

⁹ Ninoa Teoso nitiriakori setxi, iâtatxi setxi auakini, âti ina notamoni. Iua txari:

—Uai pina. Noerekaiko pite iua Soti Auïte tîretakito îtanoro îkapani — itxa.

¹⁰ Iua Erekarî Matamatakoti anikano nota. Itxîkitakari Teoso nitiri anikinino oxiratarî nopini. Mitaxiratarîâ oerekano sitatxi Teoso nakiti Xerosareê inakori. Natamatari iua sitatxi Teoso tixine potorikakari katxakaâpotini îkorapokoritimoni. ¹¹ Teoso iotximeretxikana aua iua sitatxi. Kai pomêkoriri kakaroneri xâsipi inakori mêkorîkini atoko itxa iotximere. Iua sitatxi iotximere peereri. Kristao mêkori atoko itxa. ¹² Pirikeri kai kamakori piriketari iua sitatxi. Iua pirikeri mitapoari, païtanori. Iua pirikeri tosi itore aua. Teoso nitiriakori iaxitikini tosi nîkatari iua tosi itore. Ikinika itore nopini iôkataâka Isaeo anaakori uâka, kotxi Isaeo tosi imiakori aua. ¹³ Ipi âti pakini iua itore atokatxi pokîkinimoni. Ipi âti pakini iua itore atokatxi pokîkini sanaremoni. Ipi âti iua itore atokatxi pokîkini ikikomoni. Ipi âti pakini iua itore atokatxi ereêkokinimoni. ¹⁴ Iua sitatxi pirikere tosi kai mitari nopini ikamaâka. Ikinika iua kai nopini Soti Auïte moianariakori uâka iôkataâka, kotxi Soti Auïte moianariakori tosi aua.

¹⁵ Iua Teoso nitiri notakata sâkirauatakari aua aâke oro kamakori iuakoâ. Iua aâke iua sitatxi, itore, ipirikere pakini iaôtiko. ¹⁶ Sitatxi tore atokatxi pokîkinimoni ipotorika. Itore atokatxi ereêkokinimoni apoka. Iaôtari ipi mio, koatrosêtosî pakini kirómetro. Maioakari. Iuaîkana ipotorika sitatxi itore atokatxi pokîkini sanaremoni. Itore atokatxi pokîkini ikikomoni apoka. Iaôtari iua atokotxikana ipi mio, koatrosêtosî pakini kirómetro. Eereka iaôtari sitatxi îtano timakari. Iua atokotxikana ipi mio, koatrosêtosî pakini kirómetro. Iua Teoso nitiri iaôtari iua sitatxi iua aâkeê. ¹⁷ Iua Teoso nitiri iaôtari pirikeri timakari. Sesêta metro îtano. Teoso nitiri iaôrauata kâkiti iaôrauatinî atokokana. ¹⁸ Iua pirikeri kai kamakori xâsipi inakori. Iua sitatxi oro kamakori. Kristao erero atoko itxa oa oro. ¹⁹ Iua kai mitari pirikeri patapi auakari ipataâka ikini sereti kai soroâ. Pomêkoriri, kakaroneri iua kai soro.

Âti iua kai mitari aua kai soro xâsipi inakori.

Âti iua kai mitari aua kai soro sapira inakori.

Âti aua ákata inakori.

Âti aua esimeráota inakori.

²⁰ Âti kai mitari aua kai soro satónia inakori.

Âti kai mitari aua kai soro sátxio inakori.

Âti aua krisórito inakori.

Âti aua periro inakori.

Âti aua topásio inakori.

Ãti aua krisópraso inakori.

Ãti aua xasíto inakori.

Ãti aua ametxísita inakori.

²¹ Iua tosi itore tosi kai kasarori kamakori. Iua kai kasarori pérora inakoro. Iua itore átika, pérora átoka kamakori. Oro kamakori itxaua kimapori. Peereri. Pomêkoriri. Kristao atoko itxa ahoa.

²² Kona natamatari Teoso misáki-retiko aikoti. !Auari iua aiko iua sitatxiá, kotxi Teoso Apiananiri kaposotiireri, iua Soti Auíte apaka iuaá auapikana. ²³ Iuaá !inirekaáka atokatxi, kasiri pakini sitatxi iopinikini íkapani, kotxi Teoso iotximere iopinikari ikinipoko. Iua Soti Auíte sitatxi tirikapite atoko itxaua. ²⁴ Kákiti maerekanitxi mauakini ikini áti uáka auari iua kamaraá. Kákiti ikini itixiti auakani auíteakori apokako iuaá Teoso ipaxitinina íkapani, inirekakitina Teosomoni isikinina íkapani. ²⁵ Iua sitatxi tore imatakakaákapika. Íroápipkana kákiti. !Itotaáka, kotxi íkanókari !auari iuaá. ²⁶ Kákiti ikini itixiti auakani anikariko ikinipoko erekari iua sitatximoni Teoso ipaxitinina íkapani. ²⁷ Kákiti maerekati kamakani !auiritaákana íroinina. Ítotxi nireékiti kamakani !auiritaákana íroinina. Atáo masápiretakani apaka !auiritaákana íroinina. Kákiti Teoso iókauákatagini aátsopateé, ninoanokara auiritaáka íroinina iua sitatxitiá. Iua Soti Auíte aátsopateé auauákatagini auapikako Teosokata.

22

Iua Áparaá Iátakari Aua Teosokata Átipirika

¹ Eereka iua Teoso nitiri oerekano sôtoári. Iua sôtoári mapotókire ikiitaá Teoso itopanere aua. Apaka iua Soti Auíte itopanere aua iuaá. Iua áparaá peereéri. Kristao mêkori atoko itxa iua áparaá. Iua áparaá iátakari ípina. Átipirika auapika. ² Iua sitatxi apaníkaki aua ahoa mítapoari. Iua sôtoári sa ahoa apaníkaki. Sôtoári ítinikata aua amátiirinape. Iua amátiiri tximakani !ipina. Auapikana. !Ipinaikana. Kasiri iaókka iriuata iua amátiiri. Áti kasiriti iri átiáo, eereka áti kasiriti átiáo. Iuaíkana áti kasiriti átiáo. Itxaápota iua amátiiri iriuatini iuaxiti. Tosi pakini kasiriti amátiiri iriuata. Amátiiri tsopa sikataparatarari kákiti íto, ikinimane kákiti itixi auakani íto.

³ Teoso misiritiniri kákiti !auaika. Teoso, Soti Auíte pakini auítetxi itxauana iuaá. Teoso nitiriakori itixi auakani kamari iua nireékiti. ⁴ Ninoa atamatariko itoó. Teoso uáka iteétaána auako. ⁵ Íkanókka !auaika iuaxiti. Kákiti iuaá kona nirekaikari tirikapí, atokatxi kamara pakini, kotxi Teoso Apiananiri iopinikari ikinika iuaá. Kákiti iuaá auakani auítetxiakori itxauana átipirika.

⁶ Eereka iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Atáo nisákire. Ia iaókka apokapítikako. Teoso Apiananiri sikari Erekari Matamatakoti isákire sápiretakanimoni. Iua paniátari inítiri itixine auakari oerekinina inítiriakori itixi auakani Teoso kamakiti apokini apisapanika —itxa iua Teoso nitiri sákire.

Xesosi Kanapiriini Pirena

⁷ —Híkenakota —itxa Xesosi. —Patimariko napokini ereé. Ia aátsopa sápiretari ereé nikanapiriini pirena. Kákiti auíkiniári Teoso sákire ia aátsopa sápiretakiti, apakapari erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

⁸ Nota Xoáo sápiretai híte nitiákiti. Nikenakotakiti apaka nisápiretai híte. Ikinika nikenakotaka atoko, ikinika natamataka atoko, iusaaki

nipamaka iua Teoso nitiri apisatoõ, kotxi iua oerekari ikinipoko notamoni. Nipamaka iua apisatoõ Teoso apisatoõ nipamakini atokokana.

⁹ Txamari iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite atokokana nitxa. Pitariakori Teoso sãkire sãpiretakani Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Ikini kãkiti ia aãtsopa sãpiretakiti auiaãkani Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Teoso apisatoõnoka pipamakiniã atão —itxa Teoso nitiri sãkire.

¹⁰ Iuaãkana itxano nota:

—Ia aãtsopa sãpiretari Teoso kamakiti apokini apisapanika. Na pikipat-apiri ia aãtsopa sãpiretakiti, kotxi paítiki Teoso sãkire iaõka apokapitikako. ¹¹ Maerekati pikamapanika pinakasaaki, ininiã apikomoni maerekati pikama. Maerekati piõto nireẽkiti pikamapanika pinakasaaki, ininiã apikomoni pikama. Atão inakari pikaminiã, apikomoni atão inakari pikama. Teoso nireẽkitinoka pikaminiã, ininiã apikomoni Teoso nireẽkitinoka pikama —itxa.

¹² —Hikenakota —itxa Xesosi. —Patimapaniriko napokini ereẽ. Nimiriko ikinimane parika iki ninoa apakapini ikapani. ¹³ Iõkatxi merepiti-panika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iõkatxi imapotõkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko nota auapanika. Itixi kamiko apisapanika naua. Itixi xipoka atoko nauapanika nota —itxa Xesosi.

¹⁴ Teoso sikari erekari iua nireẽkiti kamakanimoni. Ninoa kãkiti auiritaãkako Teoso amãtiirite itximinina auapika ininina tãkane. Auiritaãkanako ñroinina Teoso sitatxineẽ. ¹⁵ Kãkiti maerekati iõtona nireẽkiti kamakani ! auiritaãka ñroinina iua sitatxitiã. Miõti, ñtanoro minakatatika sirikakani, kokanirini pakini ! auiritaãka ñroinina iua sitatxitiã. Apaka kãkiti ikamakitika teosonetakani ! auiritaãka ñroinina iua sitatxitiã. Aãpirena potxitakani, atão minasãkiretakani pakini ! auiritaãka ñroinina iua sitatxitiã.

¹⁶ —Nota, Xesosi txaua. Nota paniãtari ninitiri nitixine auakari sãpiretiniri ia nisãkire pitemoni, ininiã ikara pite sãpiretanako Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua. Tavii apika mekanirirano nota. Iõriki mitaro pokamara iatokopeka inakasaaki ñkaro atoko nitxa nota —itxa Xesosi.

¹⁷ Erekar Matamatakoti txari Xesosi:

—Uai pina.

Xesosi ñakitiakori txari iua:

—Uai pina.

Hõte ia nisãkire kenakotakanii, hõtxariko:

—Uai pina.

Hõte posonatakani, uai hina. Hinirekiniãri, ia ãparaã hiãtako, kotxi ia ãparaã kãkiti auapininiika inõkitaãkari. Ia ãparaã Teoso sikakiti kãkitimoni. Na piõkitxitari.

¹⁸ Nota, Xoão, õtãkikari kãkiti ia Teoso sãkire iõkatsopatakori kenakotakani. Ia Teoso sãpiretakiti apokini apisapanika, isãpiretaua. Ia aãtsopa sãpiretari kãkiti misiritiko. Ninoa misiritiko atokotxikana Teoso misiritai hõte, hõkoketiniãri hõteka sãkire Teoso sãkirekata. ¹⁹ Kãkiti kipatiniãri ipixini ia Teoso sãpiretakiti iõkatsopatakori, Teoso ! auiritari iua tximiniri iua amãtiiri kãkiti auapininiika inõkitaãkari. ! Auiritari iua ñroini isitatxineẽ. Ia aãtsopa sãpiretpekari iua amãtiiri, iua sitatxiti pakini.

²⁰ Xesosi txari:

—Ia niokanapirena atão. Iposopeka napokini tĩkane.

Atxari iuamoni:

—Ameẽ. Ari, uai pina Xesosi, Apiananiri.

²¹ Xesosi Apiananiri sikari ikinipoko erekari ikinimane Teoso nakiti-
akorimoni. Ameẽ.